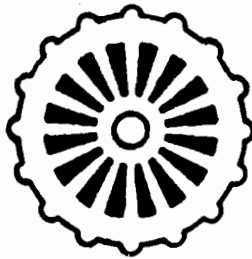

බුද්ධ ජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථලා 5(ii)

විනය පිටකයෙහි

04 වන ග්‍රන්ථය

චූළචගගපාලී

(2 කාණ්ඩය)

ලංකා බෞද්ධ මණ්ඩලයේ ආරාධනයෙන් අග්‍රහමහාපණ්ඩිත,
බලන්ගොඩ ආනන්දමෙත්‍රෙය මහානායක
මහාසථවිරපාදයන් වහන්සේ හා
පණ්ඩිත උඩුවේ ජනානන්ද සථවිරයන් වහන්සේ
විසින් කරන ලද සිංහල පරිවර්තනය

ත්‍රිපිටක පරිවර්තන සමපාදක මණ්ඩලය
විසින් සංශෝධිත වැ

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජය මගින්
ප්‍රකාශිත යි.

ශ්‍රී බු. ව. 2550
රාජ්‍ය ව. 2006

Buddha Jayanti Tripitaka Series, Volume 5(ii)

The Fourth Book in the
Vinaya-Pitaka

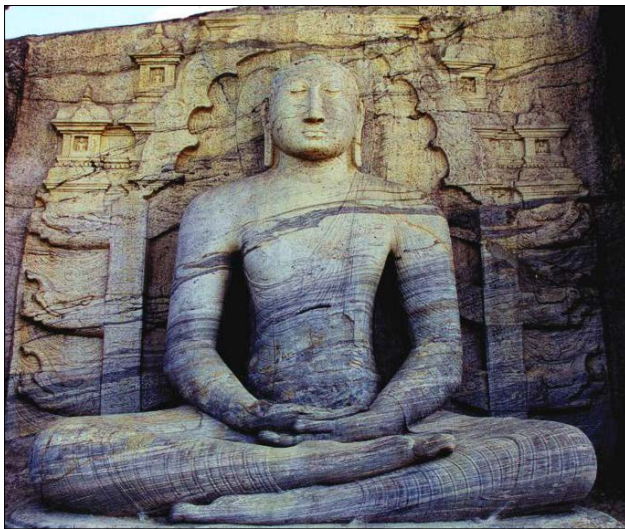
4

CULLA-VAGGA-PĀLI (II)

With the Sinhala translation by

The Venerable Aggamahāpandita
Balangoda Ānanda Maitreya Mahānāyakathera
and
Rev. Pandit Uduwe Janānanda Thera

Revised and Edited by
The Editorial Board of
The Tripitaka Translation Committee

නමෝ තස්ස භගවෙනෝ අරහතෝ සම්මා සම්බුද්ධස්ස !
නමෝ තස්ස භගවෙනෝ අරහතෝ සම්මා සම්බුද්ධස්ස !!
නමෝ තස්ස භගවෙනෝ අරහතෝ සම්මා සම්බුද්ධස්ස !!!

මෙම බුද්ධ ජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ මාලාව,
නිවනේ සැනසීම සොයන සෑම ලොවසියෙකුටම
පරිභරණය කළහැකි ලෙස සැකසීමට නන් අයුරින් දායකත්වය දැක්වූ
සෑම උතුමන්ටම පළමුව ස්තූතිය පුදකරන අතරම
යමෙක් මෙම බුද්ධ ජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ මාලාව පරිභරණයෙන්,
යම් සත් කටයුත්තක් කරන්නේනම් එහි ද,
නිවනේ සැනසීම ලාබනම් එහි ද
සියලු ආනිසංසයෝ මෙම බුද්ධ ජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ මාලාව
මේ අයුරින් සැකසීමට දායකත්වය දැක්වූ
ඔවුන් සෑම දෙනාටම අනුමෝදන් වෙත්වා!!!
නිවන් දකින තුරු අභිච්ඡර්ධියක්ම වෙත්වා!!!
පතනා බෝධියකින් වහා වහා නිවනේ සැනසීම ම අත්වේවා!!!

ඔබ සෑමට යහපතක්ම වෙත්වා!!!

සැලකිය යුතුය :

මෙම පොතේ පිටු, පිටු අංක 23 හි ඇතුළත් කර ඇත. එහි පිටු මත ඇති මාතෘකා මත click කිරීම මගින් ඊට අදාළ පිටුව වෙතට යොමුවේ. නැවත පිටු වෙතට යොමුවීමට Table of Contents හෝ පිටු අංකය (23) සටහන් කර යොමු වන්න.

විනයපිටකේ

චූළචග්ගපාලී

දුතියො භාගො

විනයපිටකයෙහි

චූළචග්ගපාලී

දෙවැනි භාගය

පටුන CONTENTS

	පිටු
සංස්කාරක නිවේදනය	xxiii
ක්‍රීඩිත සම්පාදක මණ්ඩලය	xxv
ප්‍රසාරවිතා	xxvii
සබ්බන්ත නිරූපණය	xxix
පාළි හෝඩිය	xxxi
වුලවග්ගපාළි (2 භාගය) විෂය සූචිය	xxxiii
පෙළ හා පරිවර්තනය	2 - 599
භාරාදිපාද - අණුකකමණිකා	601
සංකෘතයම - අනුකකමණිකා	603
විසේසපදනුකකමණිකා	607

සංස්කාරක නිවේදනය

වූලවග්ගපාළිය සියබසට නඟාලීමෙහි ලා කියැයුතු දෑ මෙහි ප්‍රථම කාණ්ඩයෙහි කෙටියෙන් ඇතුළත් කොට පළකරන ලදී. ත්‍රිපිටක මණ්ඩලයෙහි ප්‍රධාන සම්පාදක ලබුගම සිරි ලබ්බානඤ්ඤ මහානායක හිමිපාණන්ගේ ඒ ලිපිය මෙහි ලා ප්‍රමාණ වෙති යි සිතමහ. පළවන මේ දෙවන කාණ්ඩයෙහි වග්ගකඛණ්ඩය අවසන් කොට ඇත්තේ අග්ගමහාපණ්ඩිත බළන්ගොඩ ආනඤ්ඤ මෙමන්ත්‍රිය මහානායක හිමිපාණන්ගේ පරිවර්තන වෙයි. එතැන් සිට අවසානය දක්වා පණ්ඩිතාවායඨී උඩුවෙ ජනානඤ්ඤ සංවරයන් වහන්සේගේ පරිවර්තන වෙයි.

මේ සත්ත්‍රියායෙහි ලා ශ්‍රී ලබ්බා ප්‍රපාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජන රජයෙහි ශ්‍රීමත් ජනාධිපති ජේ. ආර්. ජයවර්ධන උතුමාණන්ගේ හා අග්‍රාමාත්‍ය ආර්. ප්‍රේමදාස මැතිතුමන්ගේ හා සංස්කෘතික ඇමැති ඊ. ඇල්. බී. හුරුල්ලේ මැතිතුමන්ගේ හා අනුග්‍රහය ද සංස්කෘතික අමාත්‍යාංශයෙහි අතිරේක ලේකම් සෝමපාල ජයවර්ධන මහතාණන් ඇතුළු පින්වතුන් දක්වාලූ සහාය ද ඉතා අගය කොට සලකමහ. මෙසේ මේ විනය-ග්‍රන්ථ සියබසින් තැබීම නිසා ලත් පින් අප හැමට නිවන් පිණිස පවතීවයි පතමහ.

ශාසනසථිති කැමැති

කෝදිගොඩ ඤාණාලෝක නායකසංවර
ත්‍රිපිටක සම්පාදක මණ්ඩලයෙහි සභාපති

1983
2525 ජනවාරි 13 දින

කොළඹ 7, විජේරාම මාවතේ,
අංක 115 දරන, මහානායක වාරිකාරාමයේ
ත්‍රිපිටක මණ්ඩලය.

ත්‍රිපිටක සම්පාදක මණ්ඩලය

උපදෙශක :

අඟමහාපණ්ඩිත, බ්‍රහ්මදත්ත ආනන්දමාතෘ මහානායක මහාසංචාරිකයන් වහන්සේ.

සභාපති :

අඟම විද්‍යාවන්ද්‍යපරිවේණාධිපති, ත්‍රිපිටකවාග්ගීඥාරාමයාණී, කෝදුගොඩ ශ්‍රී ඥානාලෝක දක්ෂිණලක්ෂ්මියෙහි ප්‍රධාන සංඝනායක සංචාරයන් වහන්සේ.

ප්‍රධාන සම්පාදක :

මොල්ලිගොඩ ප්‍රච්චන්දය පරිවේණාධිපති ශ්‍රී මහාවිහාරවංශාලක්ෂාර ත්‍රිපිටකවාග්ගීඥර, රාජකීය පණ්ඩිත ලබ්‍රහ්ම ශ්‍රී ලක්ෂ්මණ—කෝට්ටේ ශ්‍රී කල්‍යාණී සාමග්‍රීධම් මහාසංඝසභායෙහි මහානායක සංචාරයන් වහන්සේ.

සම්පාදක :

කිරුළපන පූර්වාරාමාධිපති හා අනුරාධපුර බුද්ධග්‍රාමක ධම් පියාධිපති, ශාස්ත්‍රපති, විද්‍යාවිශාරද, රාජකීය පණ්ඩිත, රද්දල්ලේ ශ්‍රී ප්‍රඥාලෝක — කෝට්ටේ ශ්‍රී කල්‍යාණී සාමග්‍රීධම් මහාසංඝසභායෙහි අනුනායක සංචාරයන් වහන්සේ.

හෙරලියාවල ශ්‍රී සුධර්මාරාමාධිපති, ශාස්ත්‍රපති, විද්‍යාවිශාරද, රාජකීය පණ්ඩිත, වේඩරුවේ ශ්‍රී අනවමදර්ශී—කෝට්ටේ ශ්‍රී කල්‍යාණී සාමග්‍රීධම් මහාසංඝසභායෙහි අනුනායක සංචාරයන් වහන්සේ.

හිඟුලේ, මාකඩවර විහාරාධිපති, ශ්‍රී රෙවත පරිවේණාධිපති, රාජකීය පණ්ඩිත, කරහම්පිටිගොඩ සුමනසාර සංචාරයන් වහන්සේ.

කොළඹ නිකායාධිපති, අශෝකාරාමාධිපති, රාජකීයපණ්ඩිත, කරදන ශ්‍රී ප්‍රඥලක්ෂාර නායක සංචාරයන් වහන්සේ.

අනුරාධපුර බුද්ධග්‍රාමක ධම්පියෙහි ත්‍රිපිටක අංශයෙහි මහාරාමයාණී, ශාස්ත්‍රාමාණී, රාජකීය පණ්ඩිත, ලබ්‍රහ්ම ජනානාද සංචාරයන් වහන්සේ.

ලේකම් :

කොළඹ බෞද්ධාලෝක මාවතෙහි බෞද්ධාලෝක විහාරාධිපති, පණ්ඩිත, දෙරගමුවේ සිරි ධම්මපාල—කොළඹදිශයෙහි ප්‍රධාන සංඝනායක සංචාරයන් වහන්සේ.

ප්‍රස්තාවනා

අප සර්වඥයන් වහන්සේ බුද්ධත්වයට පැමිණ දමයක් පැවැත්වීමෙන් පසු අඤ්ඤාකොණ්ඩඤ්ඤා තෙරුන් ප්‍රමුඛ පඤ්චවක්‍ෂිය භික්ෂුන් වහන්සේගෙන් ආරම්භ වූ ශ්‍රාවක පිරිස ක්‍රමයෙන් දහස් ගණනින් වර්ධනය විය. ඒ ආදීම අවධියෙහි භවත් ප්‍රථම බොධියෙහි ශ්‍රාවකයන් වහන්සේ අතර ශ්‍රමණධර්ම ව්‍යතික්‍රමණයක් නොවූ හෙයින් ශාසනය නිරවුල් ව (නිරබ්බුද්ධ) පැවැති හෙයින් ශික්ෂාපද පැනවීමක් හෝ පාමොක් උදෙසීමක් (ආණාපාතිමොක්ඛවුද්දෙසයක්) නොවීය. එකල උදෙසන ලද්දේ “බන්තී පරමං තපො” ආදී ගාථා තුනෙන් යුත් ඔවාදපාතිමොක්ඛය පමණි.

සියලු බුදුවරුන්ගේ අවවාද ප්‍රාතිමොක්ෂය වන්නේ මේ ‘බන්තී’ ආදී ගාථා තුන ම ය. දීර්ඝායුෂ්ක බුදුවරුන්ගේ ශාසන පයානතය දක්වාද අල්පායුෂ්ක බුදුවරුන්ගේ ප්‍රථම බොධියෙහිද මේ අවවාද ප්‍රාතිමොක්ෂය උදෙසනු ලැබේ. ශික්ෂාපද පැනවීමේ පටන් ආණාපාතිමොක්ඛය උදෙසනු ලැබේ. එද භික්ෂුන් විසින් පමණකි. බුදුවරු නො උදෙසත්. එහෙයින් අප භාග්‍යවතුන් වහන්සේද ප්‍රථම බොධියෙහි විසි වසක් පමණ මේ අවවාද ප්‍රාතිමොක්ෂය උදෙසූ සේක. “සබ්බබුද්ධානං හි ඉමා තිස්සෙඤ්ච ඔවාදපාතිමොක්ඛගාථායො භොන්ති. තා දීර්ඝායුකබුද්ධානං යාච සාසනපරියන්තා උදෙදසමාගව්ඨනී, අප්පායුකබුද්ධානං පඨමබොධියං යෙව. සිංඛාපදපඤ්ඤාකතිකාලතො පන පභූති ආණාපාතිමොක්ඛමෙව උද්දීපියන්ති. තං ව මො භික්ඛුයෙව උද්දීපන්ති. න බුද්ධා, තපමා අමකාකම්පි හගවා පඨමබොධියං වීසතිවසසමන්තමෙව ඉදං ඔවාදපාතිමොක්ඛං උද්දීපි.” යනු සමන්තපාසාදිකා චිනය අටුවා යි. ඉන් පසු එක් පොහෝ දිනෙක සැවැත්නුවර මිගාරමාතු පාසාද නම් වූ පූර්වාරාමයෙහි රැස් වූ භික්ෂුන් අතර සිටි අභව්‍ය පුද්ගලයකු නිසා ඇති වූ සිද්ධියේදී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂුන් අමතා “නදනාහං භික්ඛවෙ ඉතො පරං උපොසථං කරිස්සාමි පාතිමොක්ඛං උද්දීපිස්සාමි, තුමෙහවදනී භික්ඛවෙ ඉතො පරං උපොසථං කරෙය්‍යාථ, පාතිමොක්ඛං උද්දීපෙය්‍යාථ. අට්ඨානමෙත. භික්ඛවෙ අනවකාසො යං තරාගතො අපරිපුද්ධාය පරිසාය උපොසථං කරෙය්‍ය පාතිමොක්ඛං උද්දීපෙය්‍යා”යි. (වුලලවග්ග පාතිමොක්ඛට්ඨානාකඛ්ඨක) “මහණෙනි, දන් මෙයින් මතු මම් පොහෝ නො කරන්නෙමි පාමොක් නො උදෙසන්නෙමි. මහණෙනි, තෙපි ම මෙයින් මතු පොහෝ කරවු, පාමොක් උදෙසවු. මහණෙනි, තරාගත තෙම නො පිරිසුදු පිරිසෙහි පොහෝ කරන්නේ ය. පාමොක් උදෙසන්නේ ය යන යමෙක් ඇද්ද මෙය නො කරුණෙකි. වන්නට අවකාශ නැතැ”යි වදළුසේක.

මේ කාලය තෙක් ද භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් භික්ෂුන්ට ශික්ෂාපද පනවා නො කිවිණි.

මෙයින් පසු වෙරඤ්ජාවෙහි වස් වසා වැඩ සිටි කාලයෙහි දිනක් සැරියුත් මහතෙරුන් වහන්සේ “ශාසනයෙහි චිරසථිතිය පිණිස භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ශ්‍රාවකයන්ට ශික්‍ෂාපද පනවන සේක් නම් මැනවැ”යි අයැද සිටියහ. එහෙත්, “ආයුච්ඡාදනීය ධර්මයන් සඛ්‍යා කෙරෙහි පහළ වන තුරු තථාගතයන් වහන්සේ ශික්‍ෂාපද නො පනවනසේක. ශික්‍ෂාපද පැනවීම සඳහා ශාස්තෘන් වහන්සේ සුදුසු කල් දන්නාසේක. එතෙක් පොරොත්තුවන්නැ”යි වදන සැරියුත් තෙරුන්ගේ ඇරයුම වළක්වාලූයේක.

වෙරඤ්ජාවෙහි වස් කාලයෙන් පසු වාරිකාවෙහි වැඩි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යොරොයා, සඬ්ඛස්ස, බාරාණසී ආදී නගරවල වාරිකා කොට විසාලාවට පැමිණ මහාවනයෙහි කුටාභාරශාලාවෙහි වැඩූ විසු සේක. එහි දී සුදින්න කලඤ්චු නම් භික්‍ෂුවගේ ව්‍යතික්‍රමණය කරුණු කොට ප්‍රථම පාරාජිකා ශික්‍ෂාපදය පැනවූ සේක.

දශවිධ භිත විශේෂයන්ගේ නිෂ්පතතිය පිණිස භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ශික්‍ෂාපද පනවන්නාහ. එනම්:- සඛ්‍යායාගේ භිත සුව පිණිස, සඛ්‍යායාගේ පහසු බව පිණිස, දුශ්ශීල පුද්ගලයන්ට නිග්‍රහය පිණිස, ප්‍රියශීල භික්‍ෂූන්ගේ එයුච්ඡාරණය පිණිස, මෙලොව දී පැමිණියැ හැකි දුක් දුරුකිරීම පිණිස, පරලොව දී පැමිණෙන දුක් නැසීම පිණිස, නො පහන් වූවන්ගේ පැහැදීම පිණිස, පහන් වූවන්ගේ වැඩියක් පැහැදීම පිණිස, සඬ්චර්මයාගේ චිරසථිතිය පිණිස, විනයානුග්‍රහය පිණිස යන මේ දශය යි.

(බු.ප. පාරාජිකපාළි 49 පිට)

මෙතැන් පටන් ශ්‍රාවක සඛ්‍යා කෙරෙහි ඇති වූ විවිධ ව්‍යතික්‍රමණ කරුණු කොට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ශික්‍ෂාපද පනවන ලදහ. ශික්‍ෂාපද පැනවීමේ දී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සඛ්‍යායාගේ අභිවෘද්ධිය පමණක් නො ව සාමාන්‍ය ජනතාවගේ දේශාරෝපණ ගැන ද විශේෂයෙන් අවධානය යොමු කළ බව නිදන කථාවන්ගෙන් හෙළි වෙයි. එහෙයින් ඉහත කී දශ කරුණෙහි නො පහන්වූවන්ගේ පැහැදීම පිණිස හා පහන් වූවන්ගේ වැඩියක් පැහැදීම පිණිස යන දෙකරුණ හැම කල්හි ශ්‍රාවකයන් විසින් වෙසෙසින් සැලකිය යුතු වෙයි.

මෙසේ පනවන ලද ශික්‍ෂාපද සමූහය ද ඒ හා සම්බන්ධ නිදන ආදී විස්තර කථා ද විශේෂයෙන් හදළ ශ්‍රාවකයන් වහන්සේ බුද්ධ කාලයෙහි ම විසූහ. විනයධරා, උභයානි පාතිමොක්ඛානි විජ්ජාරෙන සවාගකානි ආදී විශේෂණ පදවලින් ඒ බව හෙළි වෙයි.

විනයධාරීන් කෙරෙහි අගතැන් ලැබුවාහු ක්ෂිණාසුව උපාලි මහතෙරණුවෝ ය.

ප්‍රථම සංගීතියෙහි දී කරුණු සංග්‍රහ කිරීම වශයෙන් පාරාජික පාළි, පාචිකිය පාළි, මහාවග්ගපාළි, චූළචවග්ගපාළි පරිවාරපාළි යැ යි ග්‍රන්ථ පසෙක්හි ලා විනය සංග්‍රහ කරන ලදී. වැළිදු විහඹ

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

බන්ධන පරිවාර වශයෙන් කොටස් තුනකට ද විනය පිටකය බෙද දක්වනු ලැබේ. මහාවග්ග හා චූළවග්ග බන්ධන කොටස වෙයි. මෙහි පරිච්ඡේද හෙවත් කොටස් වෙන් කොට ඇත්තේ බන්ධන නාමයෙනි. එක් ශීර්ෂයකට සම්බන්ධ කරුණු රැසක් රාශීගුණ වන හෙයින් බන්ධන නාමය ව්‍යවහාර කරනලද යි සිතිය හැක්කේය. කුඩා වස්තු රැසක් රාශීගුණ වූ හෙයින් බුද්ධකච්ඡක්ඛන්ධක යැ යි ව්‍යවහාර කිරීම උචිත ය. සෙසු බන්ධන ගැන ද මේ නයින් ම සැලකිය හැකි වෙයි. පැවිදි උපසම්පද ආදී භික්ෂුජීවිතයෙහි ප්‍රධාන කරුණු සංගෘහිත හෙයින් මහාවග්ග යැ යි ද ප්‍රධානත්වයෙන් එයට අඩු වූ කරුණු සංගෘහිත හෙයින් චූළවග්ග යැ යි ද නම් කරන ලද සේ පෙනෙයි, බන්ධනවල ප්‍රමාණය වශයෙන් කුඩු මහත් බවක් දක්වීමට ද ඉඩ නැත්තේ නො වේ.

මේ ග්‍රන්ථ දෙකෙහි ම විනය කරුණු වශයෙන් ඇත්තේ බන්ධන දශ බැගිනි. ප්‍රථම ද්විතීය සංගීති පිළිබඳ විස්තර ඇතුළත් පඤ්ච සතික සත්තසතික බන්ධන දෙක බුද්ධදේශනා නො වන හෙයින් විනයසංගීතියැ යි නම් කරන ලද හෙයින් ඒ ඒ සංගීති අවසානයෙහි චූළවග්ගයේ අගට එක්කොට ඇති හෙයින් වර්තමාන චූළවග්ගයෙහි බන්ධන දෙළසෙකි.

ඇතුළත් කරුණු:-

1. කම්මක්ඛන්ධකය:- තජ්ජනීය කම්ම, නියස්ස කම්ම, පබ්බාජනීය කම්ම, පටිසාරණීය කම්ම, ආපත්ති නො දක්මෙහි උකෙඛපනීය කම්ම, ඇවතට පිළියම් නො කිරීමෙහි උකෙඛපනීය කම්ම, පාපදාෂ්ටි නො හැරීමෙහි උකෙඛපනීය කම්ම යන සත් වැදෑරුම් කර්ම මෙහි විභාග කරන ලද්දේ ය.

2. පාරිවාසිකක්ඛන්ධකය:- පරිවාස, මූලායපටිකස්සන, මානත්ත, අබ්භාන යන විනයකර්මයන් පිළිබඳ වත් හා සමාදන්විධි මේ බන්ධනයෙහි විස්තර වේ.

3. සමුච්චයක්ඛන්ධකය:- සඤ්ඤාදිසෙස ආපත්තීන්ගේ පටිච්ඡන්තා-පටිච්ඡන්ත බව ආපත්ති සමොධාන පරිවාසදන මානත්තදන මූලායපටි-කස්සන අබ්භාන යන විනයකර්මයන් පිළිබඳ විසුද්ධි අවිසුද්ධිනා ආදී විස්තර මෙහි දක්වේ.

4. සමපක්ඛන්ධකය:- සම්මුඛාවිතයෙන් අධිකරණ වූපසමනය, දබ්බමලලුප්පන තෙරුන්ට සතිවිනය දීම, ගග්ගභික්ෂුවට අමුල්භවිනය දීම, පටිඤ්ඤාන කරණ, යෙභ්‍යාසසිකා, තස්සපාපියාසිකා, නිණ්චක්ඛාරක යන සත් වැදෑරුම් අධිකරණසමපද විවාදාධිකරණ අනුවාදාධිකරණ ආපත්තාධිකරණ කිව්වාධිකරණ යන අධිකරණ සතරද, අධිකරණසමපද ද මෙහි වදාරන ලද්දේ ය.

5. බුද්ධකච්ඡක්ඛන්ධකය:- ස්නානය, විවිධ ආහරණ දැරීම, භිසංකස්ස හා මුත්‍රණ සැරසීම, නාත්‍යභිකාදී දර්ශනය, භික්ෂුවරයෙන් දහම් දෙසීම, සරභඤ්ඤා, එල පරිභොගය බන්ධපරික්ත (සර්පයන් කෙරෙහි මෙන් වැඩීම), පාත්‍රය පිළිබඳ ශික්ෂා, විවරකර්මය හෙසජ්ජත්ථික,

උපාහනත්වික, පරිස්සාවන, වඩකමන, ජන්තාසර, උද්‍යානසාලා, පක්‍ෂ-
නිකකුප්පන හා පත්තුකකුප්පන කර්ම, බොධිරාජකුමාර වස්තුට,
වෙලපක්කකා, පාදසංසනී, විසාබාවස්තුට, විධුපන, ඡත්ත, දණ්ඩ සම්මුතිය
(දණ්ඩක් පාවිච්චිකිරීමට සකස්වනු ලැබීම.) නවවෙස්දන, කෙසවෙස්-
දන, කණ්ණුමලහරණී, ලොහහණ්ඩ, කායබන්ධන, ගණ්ඨිපාස, ගිහිනිවත්ත,
දන්තකට්ඨ, ද්වාලිම්පන (කැලෑ ගිනිතැබීම), ගස්නැගීම, බුද්ධවචනය
ජන්දසට නැගීම, ලොකායන ශාස්ත්‍ර හැදෑරීම, තීරව්‍යානවිජ්ජා,
කිහිසීමෙහි ආශීර්වාද කිරීම, දුග්‍රහ කෑම, පස්සාවකුටි, වච්චකුටි,
මාලාවච්ඡරොපණ ආදී විවිධ අනාචාර, දරුහණ්ඩ, මක්කිකාහණ්ඩ යන
කරුණු පිළිබඳ ශික්‍ෂා විභාග මේ ඛණ්ඩයෙහි විස්තර වෙයි.

6. සෙනාසනක්ඛන්ධකය:- විහාර අනුදනීම, රජගහ සිටාණන්
එක් දිනක ම විහාර සැටක් කරවීම, විහාරදනානිසංස, විහාරයෙහි දෙර
කවුළු, ඇඳ, පුටු, මෙට්ට, කොට්ට, බිත්ති, බිම, පැන්හල, ගිනිහල
යන දෑ, අනේපිඩු සිටුකුමා බුදුන් හමුවීම, දෙවරම් වෙහෙර කරවීම,
නවකම්ම සම්මුතිය, වර්ධාපවායනය, වන්ද්‍යාවන්ද්‍ය පුද්ගලයන්, ජෙනවනය
සහසතුකොට පිදීම, සෙනාසනගාභාපක, අවිසසජ්ජනිය වස්තු, කීටාගිරියෙහි
අස්සජී පුත්තබ්බසුක භික්‍ෂුන් අගසවු දෙනමට සෙනසුන් නො පැනවීම,
කලුරිය කළ භික්‍ෂු ආදීන්ගේ නවකම් පිළිබඳ අයිතිය, හත්තුද්දෙශක,
සෙනාසන පඤ්ඤපක, භාණ්ඩාගාරික, විවරපටිග්‍රාහක, විවරභාජක,
යාගුභාජක, ඛණ්ඩභාජක, අපමන්තක විසජ්ජක, පත්තගාභාපක, ආරාමික-
පෙසක, සාමණේරපෙසක යන මාතෘකාවන්ගේ විස්තර හා ශික්‍ෂාවිභාග
මේ ඛණ්ඩයෙහි ඇතුළත් වෙයි.

7. සඛ්‍යහෙදකක්ඛන්ධකය:- අනුපිය නම් මලලයන්ගේ නියමි-
ගමෙහි දී හද්දිය ආදි ශාක්‍ය කුමරුන් හා උපාලි පැවිදි වීම, දෙවිදන්
අජාසත් කුමරු පහදවා ගැනීම, දෙවිදන් සෘද්ධියෙන් පිරිහීම, දෙවිදන්හට
මහත් ලාභ සත්කාර ඇතිවීම දෙවිදගුණේ පළමු ආසාතය (සඛ්‍යා
පරිහරණයට ඉඩ නො ලැබීම), බුදුන්ගේ නියමයෙන් රජගහනුවර දී
දෙවිදන්හට පකාසනිය කර්මය කිරීම, දෙවිදන් අජාසත් කුමරු ලවා
පියා මැරවීම, දුක්ඛායන් යෙදවීම, ගිපුකුළු පවටට නැගී බුදුන් මුදුනට
ගලක් පෙරළීම, පඤ්චවිධ ශාස්තෘවරු, බුදුන් නැසීමට නාලාගිරි ඇතු
මෙහෙයැවීම, පඤ්චවර යැදීම, සඛ්‍යා හෙද කොට වෙන ම උපොසථය
හා සඛ්‍යකර්ම කරන බව ප්‍රකාශ කිරීම, සඛ්‍යහෙදය කොට පිරිස
රැගෙන ගයාශීර්ෂයට යෑම, අගසවු දෙනම ඒ පිරිස රැගෙන පෙරළා
බුදුන් වෙත පැමිණීම, දුක්ඛායාභියට සුදුසු භික්‍ෂුවගේ අභිය, දෙවිදන්ගේ
අනෙකිව්වු අසද්ධර්ම, සඛ්‍යරාජී, සඛ්‍යහෙද, සඛ්‍යාමණි, පිළියම් නො
කළ හැකි හා කළ හැකි සඛ්‍යහෙදක යන කරුණු පිළිබඳ දෙසනා
මේ ඛණ්ඩයෙහි ඇතුළත් වෙති.

8. වත්තසංකය:-

ආගන්තුක වන, ආවාසික වන, ගමික වන, අනුමොදනික වන,
හත්තග්‍රහ වන, පිණ්ඩාවරික වන, ආරඤ්ඤික වන, සෙනාසන වන,
ජන්තාසර වන, වච්චකුටි වන, උපජ්ඣාය වන (සභ්ථිවිහාරික විසින්
උපජ්ඣායයන් කෙරෙහි පැවතියයුතු වීඩි), සභ්ථිවිහාරික වන,
(උපජ්ඣායයන් විසින් සභ්ථිවිහාරික කෙරෙහි පැවතියයුතු වීඩි),
ආවරිය වන, අනේතවාසික වන යන වත් පිළිබඳ දෙශනාවෝ මේ
ඛණ්ඩයෙහි ඇතුළත් වෙති.

XXX

9. පාතිමොක්ඛධම්පනකඛන්ධකය:-

සැවැත් තුවර පුර්වාරාමයේ දී එක් පොතෝ දිනෙක හිඤ්ඤාත් රැස්ව සිටි නමුත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පාමොක් නො උදෙසීම, මහමුගලන් තෙරුන් වහන්සේ ඒ සඛ්‍යා අතර සිටි අභව්‍ය පුද්ගලයා අතින් ගෙන බැහැර කිරීම, මහාසමුද්‍රයෙහි ආශ්වයාබ්ධම් අට, ශාසනයෙහි ආශ්වයාබ්ධම් අට, බුදුන් උපපාසර්‍ය නො කිරීමට තීරණය කිරීම හා උපපාසර්‍ය කිරීමට හික්මුන්ට නියම කිරීම, අධම්මික පාතිමොක්ඛධම්පන, දසවිධ අන්තරාය, ධම්මික පාතිමොක්ඛධම්පන, අක්කාදනය, වොදක විසින් ද වුදිත විසින් ද සිහි කළයුතු කරුණු මේ ඛන්ධකයෙහි දක්වේ.

10. භික්ඛුනී ඛන්ධකය:-

මහාපජාපතී ගොතමී අෂ්ටගරුධම් පිළිගැනීම හා පැවිදි උපසම්පද ලැබීම, භික්ඛුණි ශාසනය ආරම්භ වීම, සඤ්චියාගේ විරසනීය, භික්ඛුණින්ගේ පාමොක් උදෙසීම, ඡබ්බකියභික්ඛුණින්ගේ අනාවාර ක්‍රියා, අවන්දිය පුද්ලගයෝ, භික්ඛුණින්ට අවවාද දීම, භික්ඛුණින්ගේ විවිධ අසංවර ක්‍රියා, කල්ලරිය කළ භික්ඛුණි ආදීන්ගේ පිරිතර පිළිබඳ අධිකිය, භික්ඛුණින්ට අවශ්‍ය විශෙෂ පරිෂ්කාර අනුදනීම, භික්ඛුණින්ගේ උපසම්පදව, පවාරණය, දුතෙන උපසම්පද, ගැබ්ගැනීම හා දරුවන් ලැබීම, ස්නානය පිළිබඳ ශික්ෂාවෝ මෙහි වෙති.

11. පඤ්චසතිකඛන්ධකය:-

සුභද්‍ර බුධ්ථිපබ්බතීන්ගේ පුවත, සඛ්‍යායනාවට භික්ඛුන් තෝරා ගැනීම, ආනන්ද භිමියන් රහත් වීම, මහාකාශ්‍යප තෙරුන් වහන්සේ ප්‍රධාන සඛ්‍යා රජගහ තුවර වස් වසා ධම්මික සංගායනා කිරීම, බ්‍රිඤ්චුපුද්ගල සික්ඛාපද පිළිබඳ සාකච්ඡා, ආනන්ද භිමියන්ට භික්ඛුන් වහන්සේ දෙස් නැඟීම, පුරාණ තෙරුන්ගේ පුවත, උදෙන රජු හා ආනන්ද භිමියන්ගේ සාකච්ඡාව, ඡන්ත තෙරුන්ට බ්‍රහ්මදණ්ඩය පැනවීම යන කරුණු මෙහි සඳහන් වෙති.

12. සත්තසතිකඛන්ධකය:-

වස්ථිපුත්‍රක භික්ඛුන් විසාලාවෙහි අකෑප දශවස්තු ප්‍රකාශ කිරීම, යස තෙරුන් එහි වැරදි දක්වීම, වස්ථිපුත්‍රක භික්ඛුන් යස තෙරුන්ට පටිසාරණිය කර්මය කිරීම, අනුදුතයා සමග ගොස් යස තෙරුන් විසාලා වැසියන්ට කරුණු දක්වීම යස තෙරුන්ට උකෙඛපනීය කර්මය කරන්ට සුදුනම් වූ විට උන්වහන්සේ අභයින් කොසඹූ තුවරට වැඩීම, එහි දී පාවේයාක හා අවන්ති දකුණිපර්ක භික්ඛුන්ට පණිවිඩ යැවීම, යස තෙරුන් සාණවාසි සම්භූත තෙරුන් හමු වීම, පාවේයාක හා අවන්ති-දකුණිපර්ක භික්ඛුන් අභොගඛිත පර්වතයට රැස්වීම, රේවත තෙරුන් හමු වී දශවස්තුව විමසීම, සාවිතක පාවේයාක භික්ඛුන් අතුරෙන් ධර්මවාදීහු කවරහු දැයි සාළහ තෙරුන් විමසා බැලීම, පුඤ්චාචාස බ්‍රහ්මයකුගේ ප්‍රකාශය, වස්ථිපුත්‍රක භික්ඛුන් රේවත තෙරුන්ගේ උපස්ථායක උකතර තෙරුන්ට (අල්ලස් වශයෙන්) පිරිකර දී රේවත තෙරුන් පක්ෂ කරගැනීමට වැයම කිරීම, සඛ්‍යා රැස්වී අධිකරණ විනිශ්චයට සුදුනම් වීම, සඛ්ඛකාමී තෙරුන්

වෙන යැම, උබ්බාතිකා ක්‍රමයෙන් විනිශ්චයව සම්මත කිරීම, විසාලා නුවර වාලිකාරාමයේ දී අධිකරණය විනිශ්චය කිරීමට ඇරඹීම, රේවත තෙරුන් සබ්බකාමී තෙරුන්ගෙන් දඟවස්තුව විමසීම, සබ්බකාමී තෙරුන් කරුණු දක්වා විසඳීම, තෝරාගත් අටනම ඉදිරිපිට දී විසදා යළි සහ මැද ද එසේ ම විමසීම හා විසඳීම ද මේ බන්ධකයෙහි ඇතුළත් වේ.

විශෙෂස්ථාන: සමුච්චයකඛන්ධකය.

අබ්බාන කර්මය සඳහා වත් මානත් පිරිම පිණිස සඤ්ඤා-සෙසාපත්ති සමොධානය නිවැරදිව කළ යුත්තකි. මේ කාරණයෙහි දී මූලායපටිකස්සනය පිළිබඳ අවධිකරා විවරණය මෙසේ යි: “ඉදින් අනතරාපත්තිය මුල් ආපත්තියට ද වඩා පටිච්ඡන්ත වූ නම් එහි දී කුමක් කළ යුතු ද” යි කී කල්හි මහාසුමන (සුමම) තෙරුන් වහන්සේ “මේ පුද්ගලයා පිළියම් නො කළ හැක්කෙකි. ඒ බව හෙළි කොට හළ යුත්තෙකැ” යි කීහ. මහාපදුම තෙරුන් වහන්සේ මෙසේ කීහ:

“කවර හෙයින් අතෙකිච්ඡ නම් වේ ද? මේ සමුච්චයකඛන්ධකය නම් බුදුන් වැඩසිටි කාලය හා සමාන නො වේ ද? ආපත්තිය පටිච්ඡන්ත හෝ අපටිච්ඡන්ත හෝ සමක උනකතර අතිරෙක පටිච්ඡන්ත හෝ වේවා, කර්මවාක්‍යය යොදගැනීමට විනයධර තෙරුන්ගේ හැකියාව ම මෙහි පමණ වෙයි. එහෙයින් අතිරෙක පටිච්ඡන්තාපත්තිය මූලාපත්තිය කොට සෙස්ස එහි සමොධානය කොට පිරිවෙස් දියයුතු” යි.

“කසමා අතෙකිච්ඡා නාම, නනු අයං සමුච්චයකඛන්ධකො නාම බුද්ධානං ධීතකාලයදියො? ආපත්ති නාම පටිච්ඡන්තා වා භොතු අපටිච්ඡන්තා වා භොතු සමක උනකතර අතිරෙක පටිච්ඡන්තා වා විනයධරස්ස කම්මවාචං යොජෙතුං සමසුභාවොයෙවෙසු පමාණං, තස්මා යා අතිරෙකපටිච්ඡන්තා භොති, තං මූලාපත්තිං කථො තසු ඉතරං සමොධාය පරිවාසො දතබ්බො” ති. (ස. පා. 876) සමුච්චය-කඛන්ධකයෙහි හා විනයධරත්වයෙහි මහඟුබව මෙයින් පළ වෙයි.

අගසවු දෙනමට ගැරහීම:

දිවි පැවැත්ම සඳහා ම අගසවු දෙනම වෙත පැවිදි වැ සිටි සවග මහණුන් අතුරෙහි දෙනමක් වූ අසුඝ්ථි-පුනබ්බසුක භික්ෂු එක් සමයෙක කීටාගිරියෙහි විසූහ. එකල අගසවු දෙනම හා පත්සියයක් පමණ භික්ෂු සංඛ්‍යා සමග බුදුන් වහන්සේ කීටාගිරියට වැඩි සේක. එපවත් ඇසූ අසුඝ්ථි-පුනබ්බසුක භික්ෂු සහසතු සියලු සෙනසුන් තම පිරිස අතරේ බෙදා වෙන් කොට ගෙන මෙසේ පැවසූහ. “සාගතං ආවුසො හගවතො යස්මිං විහාරෙ හග්වා ඉච්ඡස්සති තස්මිං විහාරෙ වසිස්සති, පාපිච්ඡා සාරිපුත්තමොග්ගලලානා පාපකානං ඉච්ඡානං වසංගතා. න මයං තෙසං සෙනාසනං පඤ්ඤපෙ-ඤ්ඤාමි” “ඇවැත්නි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට යහපත් පැමිණීමක් වේවා. යම් වෙහෙරෙක විසීමට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කැමති සේක් ද ඒ වෙහෙරෙහි වසන සේක්වා. සැරියුත් මුගලන් දෙදෙන පවිටු අදහස් ඇත්තෝ ය. පවිටු ඉච්ඡාවන්ගේ වසභයට ගියෝ ය.

අපි ඔවුනට සෙනසුන් නො පනවන්නෙමු"යි. අගසවු දෙතමට මේ බරපතල වේදනාත්මක අපහාසය කළේ තමන්ගෙන් ම පැවිද්ද ලබා ගත් ශිෂ්‍යයන් දෙනමක් විසිනි. එ ද දිවමත් බුදුන් වැඩ සිටිද්දී ය. භික්ෂූන් වහන්සේ විවේචනය කරනුවන්ගේ අවධානය යොමුවියයුතු තැනෙකි.

දෙවදත් පුවත

දෙවදත් තෙරුන් පිළිබඳ වැදගත් කරුණු රැසක් සඟ්ග හෙදකකඛ්ඤකයෙහි දක්වෙයි. පැවිදි ව පාරග්ජන සෘද්ධියක් ලබාගත් දෙවදත් තෙර අජාසත් කුමරු පහදවාගෙන ලාභසත්කාර ලබමින් රාජවලලහ විය. එහෙයින් නාලාගිරි ඇතු බුදුන් නැසීමට මෙහෙයවීම සඳහා ඇත්ගොව්වන් වෙත ගොස් මෙසේ කීය: "කොලෙති, රජු හා සම්මන්ත්‍රකම් ඇති අපි වනාහි පහත් තැන සිටින්නහු උසස් තැන තබන්නටත් බත් වැඩුප් වැඩි කරවා ලන්නටත් ප්‍රතිබලවමහ". "මයං බො හණ් රාජකෘතකා නාම පටිබලා නිවට්ඨානියං උච්ච ධාතෙ යපෙතුං හත්තමි වෙතනමි වධ්දාපෙතුං" යනු කීය. රාජවල්ලහ වූ කල යුතු අයුතුකම් නොසලකා කැමැති යම් මැ දයක් රජයෙන් කරවාගත හැකිබව මේ කී සැටිය. මෙය කවදත් සමාජයෙහි බෙහෙවින් සිදුවන කරුණෙකි.

බුදුන් වහන්සේ සැරියුත් තෙරුන් වහන්සේ ලවා රජගහනුවර දී දෙවදත්හට පකාසනීය කර්මය කරවීම ද විශේෂයෙන් දක්වියයුතු කරුණෙකි. එහි ලා මෙසේ දක්වෙයි: "යං දෙවදකොත කරොයා කායෙන වාචාය න තෙන බුද්ධා වා ධම්මො වා සංඛ්‍යා වා දට්ඨබ්බො දෙවදකොත ව තෙන දට්ඨබ්බො" යි "දෙවදත් කයින් වචනයෙන් යමක් කෙරේ ද එයින් බුදුන් වහන්සේ හෝ ධර්මය හෝ සංඛ්‍යා හෝ නො දනගු ය. දෙවදත් ම එයින් දනගු ය" යි මෙයින් කියැවෙයි. දෙවදත්ගේ නො මනා කම්මලට බුද්ධාදි තෙරුවන්ගේ වගකීමක් නැති බව මෙහි අදහස ය. ඇතැම් භික්ෂූ කෙනකුන්ගේ ඇතැම් ක්‍රියා නිමිති කොට සසුන් ගරහන බාල දනහට මෙය මනා උපදෙසක් වියයුතු ය.

සංඝභෙද ආනන්තරියකර්මය

දෙවදත් බුදුන්ගේ සිරුරෙහි ලේ සෙලවීමෙන් පළමු ආනන්තරිය කර්මය සිදු විය. ඒ බැව් බුදුන් වහන්සේ විසින් ම මෙසේ වදරන ලද්දේය. "ඉදං භික්ඛවෙ දෙවදකොත පටං ආනන්තරියකම්මං උපචිතං යං දුට්ඨවිකොත වධකචිකොත තපාගතස්ස රුහිරං උපපාදිතං." "මහණෙනි, යම් භෙයෙකින් දෙවදත් විසින් දුෂ්ටසිතින් වධක සිතින් තපාගතයන් වහන්සේගේ රුධිරය නගන ලද ද (එහෙයින්) මේ පළමු ආනන්තරිය කම්මය රැස් කරන ලද්දේ යැයි" ආනන්තරිය කම්මය අනුලොමපාරාජිකා භෙයින් ද බිම්සර රජු මරවන ලද භෙයින් ද ප්‍රකෘති භික්ෂුවක් විසින් ම සංඝභෙදය කළ හැකි භෙයින් ද දෙවදත්හට සංඝභෙද කර්මය කෙසේ සිදුවී ද යි ප්‍රශ්නයෙකි. විනය අටුවාහි මෙය මෙසේ පැහැදිලි කොට ඇත. "ඇණවීම වැරද වූ බැවින් රජු මැරවීමක් නැත. රුධිරොත්පාදන හේතුවෙන් දෙවදතුගේ අභවාතාව බුදුන් විසින් නො වදරන ලද්දේ ය. භාග්‍යාවතුන් වහන්සේගේ

ප්‍රඥප්තියක් නැති වී ගිහට අභව්‍යතාව ආරෝපණය නො කළ හැකි ය. “මහණෙනි, රුධිරොත්පාදක අනුපසම්පන්නයෙකි. උපසම්පද නො කළ යුත්තෙකි. උපසපත් වූයේ ද නැසිය යුත්තෙකැ” යි (මහාවග්ග-මහාකඛ්ඤක) වදරන ලද්දේ සඛ්‍යභෙදයෙන් පසුව ය. එබැවින් ප්‍රකෘති භික්ෂුන්ගෙන් වූ ම දෙවදත් විසින් සඛ්‍යභෙදය කරන ලද්දේ ය.

මාගම් පැවිද්ද

මහාපුජාපතී ගෞතමීය පැවිදි වීමෙන් භික්ෂුණියාසනය ආරම්භ විය. මේ කරුණෙහි ලා සර්වඥයන් වහන්සේ මෙසේ වදළහ: “ආනන්ද, ඉදින් මාගම් තරාගතයන් වහන්සේ විසින් වදරන ලද ධර්මවිනයෙහි පැවිද්ද නො ලැබී නම් මේ සඤ්චාර්ය බොහෝ කල් පවත්නේ ය. අවුරුදු දහසක් සඤ්චාර්ය පවත්නේ ය, යම් භෙයෙකින් මාගම් තරාගත ශාසනයෙහි පැවිදි වී ද (එහෙයින්) දන් සඤ්චාර්ය පන්සිය වසක් ම පවත්නේ ය” යි. මෙය උපමා කීපයෙකින් ද විස්තර කොට මහවිලෙක ජලය රඳා සිටීම පිණිස කළින් ම මියරක් බඳනා සේ අෂ්ටගරුධර්ම පනවන ලදු යි ද වදළසේක. වනිතාවන්ට පැවිදි ජීවිතය දුෂ්කර වූ බව භික්ෂුණියාසනය නො බෝ කලෙකින් අවසන් වීමෙන් ම හැඟෙයි. මෙහි ශාසනයේ ආයුෂ්ඤාලය පිළිබඳ ආචාර්යවරු විවිධ අදහස් දක්වූහ.

නූපත් වස්තුවෙහි අෂ්ට ගරුධර්මයෝ පනවන ලදහ. එසේ නො පැනවී නම් මාගම් පැවිද්ද නිසා සද්ධර්මය පන්සිය වසක් ම පවත්නේ ය. කළින් ම ගරුධර්ම පැනවූ බැවින් තව පන්සිය වසක් පවත්නේ ය. එහෙයින් පළමු කී වස් දහසම සදහම් පවත්නේ ය. සිවු පිළිසිඹියා පත් රහතුන්ගේ වශයෙන් මෙහි වස් දහසෙකැ යි කියන ලද. ඉන් මතු ද සුක්ඛවිපස්සකතීණසව වශයෙන් දහසක් ද අනාගාමී වශයෙන් දහසක් ද සකදගාමී වශයෙන් දහසක් ද සොතාපන්නවශයෙන් දහසක් ද යි පස්වාදහසක් කල් ප්‍රතිවේධ ශාසනය පවත්නේ ය. පයඝාතය නැති කල්හි ප්‍රතිවේධය නොවන හෙයින් ද පයඝාතය ඇති කල්හි ප්‍රතිවේධය නැති නොවන හෙයින් ද පයඝාතය ද එකී පස්වාදහස ම පවත්නේ ය. ප්‍රතිපක්තිය අතුරුදහන් වූ පසු ද ශ්‍රමණවේශය බොහෝ කල් පවත්නේ ය යනු විනය අටුවා මතයයි. මෙය බන්ධකභාණ්ඩයන්ගේ මතය ගෙන කියන ලද්දේ ය. දීඝනිකාය අටුවාහි පටිසම්භිද්දපාක්ත ජළභික්ෂූ තෙවිජ්ඣ සුක්ඛවිපස්සක පාතීමොක්ඛ වශයෙන් වස් දහස බැගින් පැවති බව කියන ලද්දේ ය. අභිගුණාර සංයුක්ත අටුවාහි මෙයට වෙනස් ව කියන ලද්දේ ය ඒ සියල්ල එකිනෙකට විරුද්ධ වුවත් දීඝභාණ්ඩයන්ගේ මතය අනුව ලියූ භෙළවූවාහි ආ ක්‍රමයම ගෙන (බුද්ධිශෝඝ) ආචාර්යවන් විසින් ලියන ලද්දේ ය. මෙබඳු විරෝධ කරාවලින් ශාසන පරිහානියක් නො වන හෙයින් ද ඒවා ශෝධනයට උපායක් නැති හෙයින් ද පරමාර්ථයට විරෝධ තැන් පමණක් සුත්තාදී ක්‍රමයෙන් සෝධනීය වෙයි. කරා මාර්ගයෙහි විරෝධ තැන් නො වේ” යි විමතිවිනෝදනී ටිකාහි කියන ලද්දේ ය.

හික්කුණින්ගේ නිසාය හා අකරණිය

“ඉඹිසා තයො ව නිසායෙ අටඨ ව අකරණියානි ආවිකෙඛයාථ”යි උපසම්පදව ලද හික්කුණියට නිසාය තුන ද අකරණිය අට ද කියා දියයුතු යැයි දක්වේ. මේ පිළිබඳ අටුවා විස්තරයක් නැත. එහෙයින් මෙය ඇතැම් කෙනකුට ගැටළුවක් වූ තැනෙකි. විමති විනොදනී විකාවෙන් මෙයට එළියක් ලැබෙයි. “තයො නිසායාති රුක්ඛමුල සෙනාසනස්ස තාසං අලභ්ගනතො වුත්තං”යි එහි කියන ලදී. පිණ්ඩියාලොපහොජන පංසුකුලවීර රුක්ඛමුලසෙනාසන පුති-මුත්තහෙසස්ස යි හික්කුණින් වහන්සේට නිසාය සතරෙකි. හික්කුණින්ට රුක්ඛමුලසෙනාසනය නො ලැබෙන හෙයින් නිසාය තුනෙකැයි වදන ලද්දේ ය. මේ නයින් ගත් කල හික්කුණින්ට සිවුපරිච්ඡි අකරණිය වෙයි. එසෙයින් ම හික්කුණින්ට පරිච්ඡි අට අකරණිය වේ.

පුරාණ තෙරුන්ගේ පුවත

සථවිර හික්කුණින් විසින් ප්‍රථම සංගායනාව අවසන් කළ කල්හි දකුණින්ගිරියෙහි විසූ පුරාණ තෙරණුවෝ රජගහ නුවර වෙළුමනා-රාමයට වැඩ සථවිර හික්කුණින් හමු වූහ. සථවිර හික්කුණු “ඇවැත්නි පුරාණයෙනි, සථවිර හික්කුණින් විසින් ධර්මය ද විනය ද සංගායනා කරන ලද්දේ ය. එය පිළිගන්නැ”යි කීහ. එබස් අසා පුරාණ තෙර-ණුවෝ “ඇවැත්නි, සථවිරවරුන් විසින් ධර්මය ද විනය ද මනා ලෙස සංගායනා කරන ලද්දේ ය. තවද මා විසින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඉදිරියෙහි යම්සේ අසන ලද ද පිළිගන්නා ලද ද එපරිද්දෙන් ම මම දරන්නෙමි”යි පැවසූහ. මෙයින් පුරාණ තෙරණුවෝ සංගායනාවට විරුද්ධ වූ ලෙස කෙනෙක් සලකති. එසේ උන් වහන්සේ විරුද්ධ වූහු නම් ‘සුසඬහිත’ යන වචනය නො කියන්නාහු ය. සථවිර හික්කුණින් විසින් කළ සධ්විතිය උන් වහන්සේ ද මැනවැ යි අනුමත කළහ.

දෙවැනි සඬහිතිය

දෙවැනි සඬහිතිය පිළිබඳ පුවත ද මතභේදයට හේතු වූ කරුණෙකි. මේ සඬහිතියෙන් පසු හික්කුපිරිස නිකාය වශයෙන් කොටස්වලට බෙදිණි. ත්‍රමයෙන් වැඩි ගිය මේ භේදය ලක්දිව ද පැතිර ගියේ ය. එහෙයින් ධම්ම-රුචික සාගලික නිකායයෝ ලක්දිව ඇති වූහ. මහාවංසටීකායෙහි ඒ බව මෙසේ පැවසේ: “මේ ධම්මරුචිකයෝ නම් අභයගිරිවාසී හික්කුණු ය. සාගලිකයෝ නම් මහසෙන් රජුගේ ජේතවනවාසී හික්කුණු යැයි දතයුතු ය. ඔවුනතුරෙන් අභයගිරිවාසීහු ලක්දිව සසුන් පිහිටීමෙන් දෙසිය සතළොස් වසක් පමණ ඉක්මගිය කල්හි වළගම්බා රජු සමයෙහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් මනා සම්බන්ධයෙන් යුතු ව දෙසන ලද විනයපිටක-යෙන් බන්ධක පරිවාර දෙක අචාරානුකර පාඨානුකර කිරීම් වශයෙන් හෙද කොට ථෙරවාදයෙන් බැහැර ව ධම්මරුචිකවාද නම් වූ ජේතවන වාසීහු ද සසුන් පිහිටීමෙන් තෙසිය එක් සාළිය වසක් ඉක්මගිය කල්හි ජේතවන විහාරය පිහිටුවීමට පෙර ම ධම්මරුචික වාදයෙන් බැහැර ව දකුණින්ගිරියෙහි වැස විනයපිටකයෙන් උභයොවිභංගය

ගෙන අර්ථාන්තර පාඨාන්තර කරණ වශයෙන් එය හෙද කොට සාගලිකවාද නම් වී මහසෙන් රජු විසින් ජේතවන විහාරය කරවූ කල්හි විපුලකයට ගියාහු එහි විසූහ. එහෙයින් කියන ලදී මහා වංසයෙහි:-

“ධම්මරුවී සාගලිකා- ලංකාදීපමහි නිහනකා”යි. (ම.ව.විකා ආවරියවාදවණ්ණනා) ලක්දිව ඇති වූ මේ හේදය බොහෝ කලක් පැවති බව ඉතිහාසගත යි.

සංභායනා පිළිබඳ විචාරක මත හා එයට පිළිතුරු ද බුද්ධ ජයනතී ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථමාලාවේ මහාවග්ග ප්‍රථමභාග ප්‍රකාශනායෙහි ආවායථි පරවාහුරා සිව් වර්ණක නායක ස්වාමීන්ද්‍රයන් වහන්සේ විසින් විස්තර වශයෙන් දක්වන ලද්දේ ය. විස්තරාර්ථීන් විසින් එයින් වැඩිදුර විස්තර දත හැකි ය.

විශේෂ වාක් ප්‍රයෝග

පාළි භාෂායෙහි දුර්ලභ වචන රාශියක් වූලලවග්ගපාළියෙහි සඳහන් වෙයි. භූමි- ප්‍රිය වූ ආමන්ත්‍රණයකි. (588) කුලලකච්ඡාගො (සැහැල්ලු විහරණයකි. 588) කලිඛකං (කිලිඹු තල්කොළ ආදියෙන් කළ මිම්මක් 34) නමකං (එළලොමින් කළ ඇතිරියක් වැනි දෑක් 56) මළොරිකං - (ලියෙන් කළ පාත්‍ර ධාරකය-56) අඬුරුකං (යටිබඩෙහි ලෝම සිඳීම- 86) ගාමපොඤ්චා (සම පැහැගත්වන ගැමියෝ- 4) පක්කකණ්ණොලිකා (පාත්‍රය තබන සාල්ලක් 26) විකකලල (මඩ 54) යනාදිය මේ ගණයෙහි ලා දක්විය හැකි ය. ජවසස දරුපක්කසස කාරණා (නොවටනා ලී පාත්‍රයක් නිසා) යන තැන ජව ශබ්දය නො වටනා යන අර්ථයෙහි ද ජවසසසස පක්කං (මීනි නිස්කබලෙන් කළ පාත්‍රය) යන තැන ජව ශබ්දය මළසිරුර යන අර්ථයෙහි ද යෙදී තිබේ.

ජනනාසරය පිළිබඳ කරුණු රැසක් මෙහි ඇතුළත්. දූතට මෙය ලක්දිව භාවිතයෙහි නැත.

භික්ෂුණින් වහන්සේගේ උපාධ්‍යාය තැන ලබන භික්ෂුණි තොමෝ පවත්නීති නමින් අඳුන්වනු ලබයි. භික්ෂුණිය උභතො සංසයා කෙරෙහි උපසම්පදාව ලබන බැවින් පවත්නීති යන්නෙන් භාරකාර කෙනැත්තී යන අදහස පැවසෙතැ යි සිතිය හැකි ය.

තවද ගේදෙර, වතුපිටි, දවමුවා, මැටිමුවා, ලෝ මුවා, සෙල්මුවා විවිධ භාණ්ඩ, පාසිවුරු පිළිබඳ විවිධ උපකරණ, පාවහන් තෙල්ගුලා ආදියද නානාවිධ විලාසිතා හා ඒ හා සම්බන්ධ උපකරණ ද නෘත්‍ය හෙද යාන හෙද හා වෘක්ෂලතාද පිළිබඳ පාළිවචන රාශියක් වූලලවග්ගයෙහි හමු වෙයි. මෙයින් ඇතැම් වස්තු මෙකල භාවිතයෙහි නොවන හෙයින් ඇතැම් වදනෙක අරුත ද දුරවබොධව පවතී.

පෙරවදය

දෙවැනි සංභායනා අවස්ථායෙහි සථිරවාදයෙන් බැහැර වූ භික්ෂු මහාසාධක වාදය ඇති කළහ. එය මනානතර හේතුවෙන් යළි යළිත් බෙදී යෑමෙන් නිකායඅටළොස්සක් වූ බව ඉතිහාසයෙහි කියන ලද්දේය. සම්පූර්ණ ත්‍රිපිටකය ප්‍රභූණ නොවීම ඇතැම් ධර්මකොටස්වලට වැරදි අර්ථ දීම මාර්ග අදහස් වැළඳගැනීම ආදී විවිධ හේතු නිසා ඔවුන් එසේ බෙදීගිය නමුත් ප්‍රථම සංභායනාවේ පටන් නියම වාවනා මාර්ගය ප්‍රභූණ කළ සථිර භික්ෂූන් වහන්සේ එය මැනවින් රැකගත්හ. එහෙයින් ඒ සථිරවාදයෙන් ලැබුණු තෙවළා දහම මෙකල ද නොනැසී පවත්නා බව සාධුන්ගේ ප්‍රසාදයට කරුණෙකි.

මහ සයුරෙහි මෙන් සයුරෙහි ද ආශ්වයා වූ අද්භූත වූ අට වැදෑරුම් ගුණයෙන් වෙයි. එයින් දෙවැන්න දක්වන භාග්‍යවතුන් වහන්සේ “යා මයා මම සාවකානං සික්ඛාපදං පඤ්ඤානං තං මම සාවකා ජීවිතහෙතුපි නාතික්ඛමහං” (මා විසින් මාගේ සවිචනට යම් සික පදයෙන් පනවන ලද ද මාගේ සවිචේ දිවි යහක් එය නො ඉක්මෙන්) යි වදළුසේක. ඒ වදළු පරිද්දෙන් ම උන් වහන්සේ පිරිනිවි පසු මහාකාශ්‍යපාදී සවිචන් වහන්සේ ද බුදුන් පැනවූ සිකපද එසේ ම දරන්නට සම්මත කොටගෙන දිගුකල් සසුන් පැවැත්මට ම. සැලසුහ. ඉන් පසු පහළ වූ ශාසනමාමක උතුමන්ගේ ද ශ්‍රද්ධාසුර්වක ඓශ්වයා නිසා පිරිසුදු ධර්මිකය මෙදවස තෙක් පැවත ආයේය. එබැවින් ඉහත දැක්වූ පරිදි බුදුන් වහන්සේගේ අදහස අනුව පවතිමින් අනායෙහි ද බොහෝ කලක් සස්තෙහි පැවැත්මට හේතු වන අයුරින් ක්‍රියා කිරීම සියලු බුදුසව්වන්ගේ ම යුතුකම වන්නේ ය.

“ඵරං තිට්ඨතු ලොකස්මිං සම්මාසම්බුද්ධසායනං”

05-01-1983

බුද්ධශ්‍රාවක ධර්මිකය,
අනුරාධපුර.

මෙයට, සසුන් වැඩ කැමති,
උඩුවේ ජනානතු සථිර

සංකේත නිරූපණය

සි.වු. } සිහළසබරවුද්දිත වුල්ලවග්ගපාළි
සි. }

ම. } මරම මට්ටම සංගීතය සංගීතපොසක.
ම.ප.ස. }

සා. - සාම - තාය්‍යසබරවුද්දිතවුල්ලවග්ගපාළි

PTS. - Pali Text Society Cullavaggapali

THE PALI ALPHABET

IN SINHALA CHARACTERS

VOWELS

අ ා අංඪ ඉ ා ඊ ා උ ා ඌ ා ඍ ඔ

CONSONANTS

කka	ඛkha	ගga	ඝgha	ඞṅa			
චca	ඡcha	ජja	ඣjha	ඤṇa			
ටta	ඨtha	ඩḍa	ඪḍha	ණṇa			
තta	ථtha	දda	ධdha	නna			
පpa	ඵpha	බba	භbha	මma			
යya	රra	ලla	වva	සsa	හha	ළla	ආṇa
කka	කාක්	කිki	කීkī	කුku	කූkū	කෙකේ	කොකර්
ඛkha	ඛාඛ්	ඛිkhi	ඛීkhī	ඛුkhu	ඛූkhū	ඛෙඛේ	ඛොඛර්
ගga	ගාග්	ගිgi	ගීgī	ගුgu	ගූgū	ගෙගේ	ගොගර්

CONJUNCT - CONSONANTS

කකka	කෙකේṅṅa	ත්තtra	මමmpha
කඛkha	භභbha	දදdda	මබ, බmba
කාkya	ඤṇca	ඳදddha	මභmbha
ත්තිkri	ඤජඡcha	ද්දdra	මමmma
කචkva	ඤජඣja	ඳ්, ඩdva	මඞmha
ඛාkhya	ඤකිඞṅja	ධධdhva	යය, යාyya
ඛචkhva	චචḥa	නනnta	ය්‍යyha
ග්‍යgga	ච්, ච්ḥa	ඡඡntha	ලලla
ගඃggha	ඩඩḍa	ඤṇda	ලාlya
බාṇka	ඩඪḍa	ඤṇdha	ලභlha
ග්‍රgga	ණණṇa	නනnna	වඞvha
ඩඞṅkha	ණඤṇa	නනnha	සසssa
මඞṅga	ණඤṇḥa	පපppa	කිsma
බඞṅgha	ණඞ, ඩḍda	ප්පppha	ච්චsva
ච්චcca	තතtta	බබbba	භභhuma
ච්ඡcca	ත්ත්ttha	බඞbbha	ඩඞvha
ඡ්ඡja	ච්චtva	බ්බbra	ළළḥha
ඡඞṅjjha		මමmpa	

ඃ ඊ ඊ උ ඌ ඍ ඔ

ප්‍රලෝමග්‍රහපාලි (2 කාශය)

විසය සූචි

5.	බුද්ධකවච්ඡිකාවතං	2 - 127
6.	සෙනාසනකාවතං	128 - 237
7.	සඛසගෙදකකාවතං	246 - 333
8.	වතකකාවතං	334 - 411
	ආගනතුකවතං	334 - 341
	ආවාසිකවතං	340 - 349
	භක්තග්‍රවතං	348 - 353
	පිණ්ඩවාරිකවතං	354 - 359
	ආරඤ්ඤිකවතං	358 - 363
	සෙනාසනවතං	362 - 369
	ජනනාසරවතං	368 - 371
	වච්චකුට්ඨවතං	370 - 375
	උපජ්ඣායවතං	376 - 387
	සද්ධිවිහාරිකවතං	386 - 393
	ආවරියවතං	394 - 405
	අනෙකවාසිකවතං	404 - 411
9.	පාතිමොක්ඛධම්පනකාවතං	424 - 465
	පාතිමොක්ඛප්‍රදේශසාධනං	424 - 427
	මහාසමුද්දෙ අධ්‍යයනපරිච්ඡයා	426 - 431
	ධම්මවිනයෙ අධ්‍යයනපරිච්ඡයා	430 - 435
10.	භික්ඛුනිකාවතං	468 - 537
	අධ්‍යයනධම්මො	472 - 477
11.	පඤ්චසතිකකාවතං	544 - 565
	සංගීතිකද්‍රව්‍යං	544 - 551
	ප්‍රදේශප්‍රදේශසංකීර්ණපදකරා	552 - 555
	ප්‍රභේදග්‍රහකරා	558 - 565
12.	සත්තසතිකකාවතං	566 - 599

විනයපිටක

චූළෙ වගග පාලි

(දුතියො භාගො)

විනයපිටකෙ

චූළෙවගගපාලී

(දුතියො භාගො)

නමො කසු හගවතො අරහතො සමමා සමබුද්ධසස.

5

බුද්දකච්ඡුකඛ්ඛකො

බුද්දකච්ඡුනි

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො හගවා රාජගහෙ විහරති වෙථවනෙ කලඤ්ඤානිවාපෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බෙසියා භික්ඛු නභායමානා රුකෙක කායං උග්ගංසෙසනති උරුමි බාහුමි උරමි පිට්ඨමි. මනුස්සා උජ්ඣායනති වියනති විපාවෙනති, කරං හි නාම සමණා සකාපුකතියා නභායමානා රුකෙක කායං උග්ගංසෙසනති, උරුමි බාහුමි උරමි පිට්ඨමි, සෙයාපාපි මලලුට්ඨිකා ගාමපොඤ්චාති? අසොසාසුං ඛො භික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායනානං වියනානං විපාවෙනානං. අථ ඛො තෙ භික්ඛු හගවතො එතමඤ්ඤාතො ආරොවෙසුං. අථ ඛො හගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ භික්ඛුසංඝං සන්තිපාතාපෙතො භික්ඛු පටිපුච්ඡි: සච්චං කිර භික්ඛවෙ ජබ්බෙසියා භික්ඛු නභායමානා රුකෙක කායං උග්ගංසෙසනති උරුමි බාහුමි උරමි පිට්ඨමිති. සච්චං හගවා. විගරහි බුද්ධො හගවා, “අනත්තවජ්ඣං භික්ඛවෙ තෙසං මොසපුරිසානං අනත්තලොමිකං අපාතිරුපං අසාමණිකං අකප්පියං අකරුණියං, කරං හි නාම තෙ භික්ඛවෙ මොසපුරිසා නභායමානා රුකෙක කායං උග්ගංසෙසනති උරුමි බාහුමි උරමි පිට්ඨමි. තෙනං භික්ඛවෙ අපසන්නානං වා පසාදය පසන්නානං වා භියොගාභාවාය. අථ ඛෙවනං භික්ඛවෙ අපසන්නානං වෙච අපසාදය පසන්නානං එකවචනං අඤ්ඤාපන්නායාති. විගරහිතො ධම්මං කරං කරො භික්ඛු අමනෙතයි:

“න භික්ඛවෙ නභායමානෙන භික්ඛුනා රුකෙක කායො උග්ගංසෙසනෙති. යො උග්ගංසෙසා ආපත්ති දුක්ඛට්ඨාසාති.”

1. භාෂ්පද්ධා භාෂ්පොද්ධා නි පි පාඨා දියසනති.

විනයපිටකයෙහි

සුද්‍රවග

(දෙවන භාගය)

ඒ භගවත් අභිත් සමමා සම්බුද්‍රජාණන් වහන්සේට
නමසකාර වේවා.

5

බුද්දකචක්ඛකධාකය

සමුද්දකචසතු

1. ඒ සමයෙහි භාග්‍යවත් බුද්‍රජාණන් වහන්සේ රජගහ නුවර නිසා කලඤ්ඤානිවාප නම් වූ වෙළඳවනයෙහි වැඩ වසන සේක. ඒ කල්හි වනාහි සවග මහණහු ස්නානය කරන්නාහු කලවා ද අත්දඩු ද ළය ද පිට දැ යි ශරීරාවයව රුකෙහි උළත්. මිනිස්සු 'කෙසේ නම් ශාක්‍යපුත්‍රික මහණහු ස්නානය කරන්නාහු මල්ල පොරකාරයන් සේ, සම පැහැපත් කරන නුවරුන් සේ කලවාත් අත්දඩුන් ළයන් පිටත් යන ශරීරාවයව රුකෙහි උළත් ද' යි ලාමක කොට සිතත්, නොගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. මහණහු ලාමක කොට සිතන, නොගුණ කියන, දෙස් පතුරුවන ඒ මිනිසුන්ගේ වචන ඇසූහු ය. ඉක්බිත්තෙන් ඒ මහණහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ කාරණයෙහි භික්ෂුසංඝයා එක්ඟ් කරවා 'මහණෙනි, සවග මහණහු නාන්තාහු කලවාත් අත්දඩුන් ළයන් පිටත් යන ශරීරාවයව රුකෙහි උළත් ද ඒ පුවත සත්‍ය දැ යි අසා වදළ සේක. 'භාග්‍යවතුන් වහන්ස, සත්‍ය යැ'යි මහණහු කීහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ, "මහණෙනි, ඒ හිස් පුරුෂයන්ගේ ක්‍රියාව මහණුනට නො නිසි ය, මහණුනට නො අනුලෝම ය, මහණුනට නො සුදුසු ය, අශ්‍රාමණක ය, මහණුනට නො කැප ය, මහණුන් විසින් නො කළ යුත්තෙක. මහණෙනි, කෙසේ නම් ඒ හිස් පුරුෂයෝ නාන්තාහු කලවාත් අත්දඩුන් ළයන් පිටත් රුකෙහි උළත් ද? මහණෙනි, මෙය නො පහන් වූවන්ගේ පැහැදීම පිණිස ද පහන් වූවන්ගේ ප්‍රසාදය වැඩෙනු පිණිස ද නො වේ. වැලිදු මහණෙනි, මෙය නො පහන් වූවන් ගේ නො පැහැදීම පිණිස ද පැහැදුණු සමහර දෙනාගේ මෙනස් බව පිණිසද පවතී" යැ යි නොයෙක් ලෙසින් ගැඹුණු සේක. නොයෙක් ලෙසින් ගරභා, දහැම් කතා කොට, මහණුන් අමතා,

"මහණෙනි, නාන්තා වූ මහණහු විසින් රුකෙහි ඇඟ නො ඉළියයුතු ය. යම් මහණෙක් ඇඟ (රුකෙහි) උළන්නේ නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ" යි වදළ සේක.

2. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බෙකියා භික්ඛු නභායමානා ඵමෙහ කායං උග්ගංසෙතති උරුමි බාහුමි උරමි පිට්ඨිමි. මනුස්සා උජ්ඣායනති වියනති විපාවෙනති: 'කථං හි නාම සමණා සකාසුක්කියා නභායමානා ඵමෙහ කායං උග්ගංසෙසසනති උරුමි බාහුමි උරමි පිට්ඨිමි, සෙය්‍යථාපි මලලුට්ඨිකා ගාමපොඤ්චා'ති. අසෙසාසු ඛො භික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායනානං වියනානං විපාවෙනානං. අථ ඛො තෙ භික්ඛු හගවතො ඵතමස්සං ආරොවෙසුං. 'සචං කිර භික්ඛවෙ -පෙ-' 'සචං හගවා' විගරහි බුද්ධො හගවා -පෙ- විගරහිත්වා ධම්මං කථං කත්වා භික්ඛු ආමනෙතසි:

"න භික්ඛවෙ නභායමානෙන භික්ඛුනා ඵමෙහ කායො-උග්ගංසෙතබ්බො. යො උග්ගංසෙය්‍ය ආපතති දුක්ඛකට්ඨසා"ති

3. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බෙකියා භික්ඛු නභායමානා කුට්ඨි කායං උග්ගංසෙතති උරුමි බාහුමි උරමි පිට්ඨිමි. මනුස්සා උජ්ඣායනති වියනති විපාවෙනති: කථං හි නාම සමණා සකාසුක්කියා නභායමානා කුට්ඨි කායං උග්ගංසෙසසනති උරුමි බාහුමි උරමි පිට්ඨිමි, සෙය්‍යථාපි මලලුට්ඨිකා ගාමපොඤ්චාති -පෙ- විගරහි බුද්ධො හගවා -පෙ- විගරහිත්වා ධම්මං කථං කත්වා භික්ඛු ආමනෙතසි:

"න භික්ඛවෙ නභායමානෙන කුට්ඨි කායො උග්ගංසෙතබ්බො. යො උග්ගංසෙය්‍ය ආපතති දුක්ඛකට්ඨසාති.

4. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බෙකියා භික්ඛු අට්ඨානෙන නභායනති. මනුස්සා උජ්ඣායනති වියනති විපාවෙනති කථං හි නාම -පෙ- පිට්ඨිමි 'සෙය්‍යථාපි ගිහී කාමභොගිනො'ති. අසෙසාසු ඛො භික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායනානං වියනානං විපාවෙනානං. අථ ඛො තෙ භික්ඛු හගවතො ඵතමස්සං ආරොවෙසුං. සචං කිර භික්ඛවෙ -පෙ- සචං හගවා. විගරහි බුද්ධො හගවා. -පෙ- විගරහිත්වා ධම්මං කථං කත්වා භික්ඛු ආමනෙතසි:

"න භික්ඛවෙ අට්ඨානෙන නභායිතබ්බං. යො නභායෙය්‍ය ආපතති දුක්ඛකට්ඨසා"ති.

2. එ සමයෙහි වනාහි සවග මහණහු නාන්තාහු, කලවා ද අත්දඩු ද ළය ද පිට ද යන ශරීරාවයව වැඟෙහි උළත්. 'ශාකාපුත්‍රික ශ්‍රමණයෝ නාන්තාහු, මල්ල පොරකාරයන් මෙන් සම පැහැගත්වන නියැරියන් මෙන් කෙසේ නම් වැඟෙහි කලවාත් අත්දඩුත් ළයත් පිටත් යන ශරීරාවයව උළත් ද' යි ලාමක කොට සිතත්, නුගුණ කියත්, දෙය් පතුරුවත්. භික්ෂුහු ලාමක කොට සිතන, නුගුණ කියන, දෙය් පතුරුවන ඒ මිනිසුන් ගේ වචන ඇසුහු ය. ඉක්බිති ඒ මහණහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. "මහණෙනි ... සැබෑ දෑ" යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අසා වදළ සේක. 'සැබෑ යැ'යි භික්ෂුහු පැවැසූහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ... නොයෙක් කරුණු දක්වා ගැඬුහු සේක. නොයෙක් කරුණු දක්වා ගරභා දහම් කථා කොට, මහණුන් අමතා,

"මහණෙනි, නාන්තාහු මහණහු විසින් වැඟෙහි ඇඟ නො ඉළියැසුතු. යම් මහණෙක් ඇඟ ඉළියේ වී නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ" යි වදළ සේක.

3. එ සමයෙහි වනාහි සවග මහණහු නාන්තාහු, කලවා ද අත්දඩු ද ළය ද පිට ද බිත්තියෙහි උළත්. 'ශාකාපුත්‍රික ශ්‍රමණයෝ නාන්තාහු, මල්ල පොරකාරයන් මෙන්, සම පැහැ ගත්වන නියැරියන් මෙන්, කෙසේ නම් බිත්තියෙහි කලවාත් අත්දඩුත් ළයත් පිටත් යන ශරීරාවයව උළත් ද' යි ලාමක කොට සිතත්, නුගුණ කියත්, දෙය් පතුරුවත් ... භාග්‍යවත් බුදුරජාණන් වහන්සේ නොයෙක් කරුණින් ගැඬුහු සේක. ... නොයෙක් කරුණින් ගරභා, දහම් කථා කොට, භික්ෂුන් අමතා,

"මහණෙනි, නාන්තාහු මහණහු විසින් බිත්තියෙහි ඇඟ නො ඉළියැසුතු. යමෙක් (බිත්තියෙහි) ඇඟ ඉළියේ වී නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ" යි වදළ සේක.

4. එ සමයෙහි වනාහි සවග මහණහු අවධානයෙහි (ගිහියන් සඳහා ඇඟ උළන පුවරු සිටුවා ඇති තොටුපලෙහි) ස්නානය කරත්. මිනිස්සු ... "කෙසේ නම් කාමභෝගී ගිහියන් මෙන් ... පිට ද උළත් ද" යි ලාමක කොට සිතත්, නුගුණ කියත්, දෙය් පතුරුවත්. භික්ෂුහු ලාමක කොට සිතන, නුගුණ කියන දෙය් පතුරුවන ඒ මිනිසුන්ගේ වචන ඇසුහු ය. ඉක්බිති ඒ මහණහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. 'මහණෙනි, ... සැබෑ දෑ' යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අසා වදළ සේක. 'සැබෑ ය වහන්සැ' යි ඔහු කීහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ... නොයෙක් ලෙසින් ගැඬුහු සේක. ගරභා දහම් කතා කොට, මහණුන් අමතා,

"මහණෙනි, අවධානයෙහි (ගිහියන් සඳහා පිළියෙල වැ ඇති තොටුපලෙහි) නො නෑ සුතු. යමෙක් නෑයේ වී නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ" යි වදළ සේක.

5. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බභේයා භික්ඛු ගන්ධබ්බභස්සං-
කෙන නභායනතී. මනුස්සා උජ්ඣායනතී වීයනතී විපාලෙනතී සෙයා-
රාපි ගිහී කාමභොගීනො'ති -පෙ- හගවතො එතමස්සං ආරොවෙස්සං -පෙ-

“න භික්ඛවෙ ගන්ධබ්බභස්සංකෙන නභායිතබ්බං. යො නභායෙයා
ආපතති දුක්ඛකම්පසාති.”

6. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බභේයා භික්ඛු කුරුඳිඤ්ඤ-
කස්සන්තියා නභායනතී. මනුස්සා උජ්ඣායනතී වීයනතී විපාලෙනතී
“සෙයාරාපි ගිහී කාමභොගීනො'ති”. -පෙ- හගවතො එතමස්සං
ආරොවෙස්සං -පෙ-

“න භික්ඛවෙ කුරුඳිඤ්ඤකස්සන්තියා නභායිතබ්බං. යො නභායෙයා
ආපතති දුක්ඛකම්පසාති.”

7. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බභේයා භික්ඛු විග්ගස්ස
පරිකම්මං කාරාපෙනතී. මනුස්සා උජ්ඣායනතී වීයනතී විපාලෙනතී:
“සෙයාරාපි ගිහී කාමභොගීනො'ති” -පෙ- හගවතො එතමස්සං
ආරොවෙස්සං. -පෙ-

“න භික්ඛවෙ විග්ගස්ස පරිකම්මං කාරාපෙනබ්බං. යො කාරාපෙයා
ආපතති දුක්ඛකම්පසාති.”

8. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බභේයා භික්ඛු මලලකෙන
නභායනතී. මනුස්සා උජ්ඣායනතී වීයනතී විපාලෙනතී “සෙයාරාපි
ගිහී කාමභොගීනො'ති” -පෙ- හගවතො එතමස්සං ආරොවෙස්සං -පෙ-

“න භික්ඛවෙ මලලකෙන නභායිතබ්බං. යො නභායෙයා ආපතති
දුක්ඛකම්පසාති.”

9. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො කච්ඡු-
රොගාබාධො භොති. න තස්ස විනා මලලකෙන එස්ස භොති.
හගවතො එතමස්සං ආරොවෙස්සං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ගිලානස්ස අකතමලලකං”ති.

10. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ජරාදුඛලො
නභායමානො න සකෙතාති අත්තනො කායං උග්ගංසෙතුං. හගවතො
එතමස්සං ආරොවෙස්සං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ උක්කාසිකං”ති.

11. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු පිට්ඨිපරිකම්මං කාතුං
කුසලවර්තයනතී. හගවතො එතමස්සං ආරොවෙස්සං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පුට්ඨපාඨිකං”ති.

5. එ සමයෙහි වනාහි සවග මහණහු ගදැවු අතින් (නාන තොටැ තබා ඇති ලී මුවා අතින්) ඇඟ උළා නාත්. කාමහොඟී ගිහියන් මෙන් නාති' යි මිනිස්සු ලාමක කොට සිතත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. ... මෙ පවත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකළහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂුන් අමතා,

“මහණෙනි, ගදැවු අතින් ඇඟ උළා නො නැයුතු. යමෙක් නැයේ වී නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදළු සේක.

6. එ සමයෙහි වනාහි සවග මහණහු කිරිදිගුයින් (කිරිදිගල් සුණු ලඟයෙන් අනා කළ ගුළි වැටියෙන්) ඇඟ උළා නාත්

“මහණෙනි, කිරිදිගුයින් ඇඟ උළා නො නැයුතු. යමෙක් නැයේ වී නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදළු සේක.

7. එ සමයෙහි වනාහි සවග මහණහු ඇඟින් ඇඟ ගටා පිරියම් කරවත්. මිනිස්සු ‘කාමහොඟී ගිහියන් මෙන් යැ’ යි ලාමක කොට සිතත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. ... භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. ...

“මහණෙනි, ඇඟින් ඇඟ ගටා පිරියම් නො කැරැවියුතු. යමෙක් කැරැවුයේ වී නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළු සේක.

8. එ සමයෙහි වනාහි සවග මහණහු මල්ලකයෙන් (මුවර දත් සිඳු කෙමියක් මෙන් තැනු උපකරණයෙන්) ඇඟ උළා නාත්. ‘කාමහොඟී ගිහියන් මෙනැ යි මිනිස්සු ලාමක කොට සිතත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. ... භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. ...

“මහණෙනි, මල්ලකයෙන් ඇඟ උළා නො නැයුතු. යමෙක් නැයේ වී නම්, දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදළු සේක.

9. එ සමයෙහි වනාහි එක්තරා මහණකුට ඇඟ කසන ලෙඩක් වෙයි. ඔහුට මල්ලකයක් නැති වූ පහසුවෙක් නොවෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, ගිලන් මහණහට අකතමල්ලකය (දත් නොසිඳු කළ මල්ලකය) අනුදනිමි” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළු සේක.

10. එ සමයෙහි වනාහි ජරායෙන් දුර්වල වූ එක්තරා මහණෙක් නානුයේ තමාගේ ඇඟ උළා ගන්නට නො හැකි වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, රෙදි වැටියෙන් ඇඟ ඉළීම අනුදනිමි” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළු සේක.

11. එ සමයෙහි මහණහු පිට පිරියම් කරන්නට (එකක්හු අනෙකකු ලවා පිට උළවන්නට) කුකුස් කෙරෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, පුටුපාණිකාව (ඔවුනොවුන් අතින් පිට ඉළීම) අනුදනිමි” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළු සේක.

12-19. තෙන ටො පන සමයෙන ජබ්බකියා භික්ඛු වලලිකං, ධාරෙනති -පෙ- පාමඛනං ධාරෙනති, -පෙ- කණ්ණසුත්තකං ධාරෙනති -පෙ- කට්ඨසුත්තකං ධාරෙනති, -පෙ- ඔවට්ඨිකං ධාරෙනති, -පෙ- කෙයුරං¹ ධාරෙනති, -පෙ- හත්ථාහරණං ධාරෙනති, -පෙ- අධ්මලි- මුඤ්ඤිකං ධාරෙනති. මනුස්සා උජ්ඣායනති වියනති විපාචෙනති “සෙය්‍යථාපි ගිහී කාමභොගිනො”ති. අසෙසාසු ටො භික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායනතානං වියනතානං විපාචෙනතානං. අථ ටො තෙ භික්ඛු හගවතො එතමන් ආරොචෙසු. “සච්චං කීර භික්ඛවෙ ජබ්බකියා භික්ඛු වලලිකං ධාරෙනති. පාමඛනං ධාරෙනති -පෙ- කණ්ණසුත්තකං ධාරෙනති. -පෙ- කට්ඨසුත්තකං ධාරෙනති. ඔවට්ඨිකං ධාරෙනති -පෙ- කෙයුරං ධාරෙනති -පෙ- හත්ථාහරණං ධාරෙනති. -පෙ- අධ්මලිමුඤ්ඤිකං ධාරෙනති”ති. ‘සච්චං හගවා’. -පෙ- විගරහිත්වා ධම්මං කරං කත්වා භික්ඛු ආමනෙතසි:

“න භික්ඛවෙ වලලිකා ධාරෙතඛබ්බා, න පාමඛෙගා ධාරෙතඛබ්බා, න කණ්ණසුත්තකං ධාරෙතඛබ්බං න කට්ඨසුත්තකං ධාරෙතඛබ්බං. න ඔවට්ඨිකං ධාරෙතඛබ්බං. න කෙයුරං ධාරෙතඛබ්බං න හත්ථාහරණං ධාරෙතඛබ්බං. න අධ්මලිමුඤ්ඤිකා ධාරෙතඛබ්බා. යො ධාරෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛකට්ඨසාති.”

20. තෙන ටො පන සමයෙන ජබ්බකියා භික්ඛු දීපෙ කෙසෙ ධාරෙනති. මනුස්සා උජ්ඣායනති වියනති විපාචෙනති ‘සෙය්‍යථාපි ගිහී කාමභොගිනොති. හගවතො එතමන් ආරොචෙසු. -පෙ-

“න භික්ඛවෙ දීපා කෙසා ධාරෙතඛබ්බා. යො ධාරෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛකට්ඨසා. අනුජානාමී භික්ඛවෙ දුමාසිකං වා දුච්ඡිගුලකං වා”ති.

21-25. තෙන ටො පන සමයෙන ජබ්බකියා භික්ඛු කොචේන්ත කෙසෙ ඔසණෙහනති. -පෙ- එණකෙන කෙසෙ ඔසණෙහනති. -පෙ- හත්ථාහරණකෙන කෙසෙ ඔසණෙහනති. -පෙ- සිත්තෙලකෙන කෙසෙ ඔසණෙහනති. -පෙ- උදකතෙලකෙන කෙසෙ ඔසණෙහනති මනුස්සා උජ්ඣායනති වියනති විපාචෙනති “සෙය්‍යථාපි ගිහී කාමභොගිනො”ති. හගවතො එතමන් ආරොචෙසු. -පෙ-

“න භික්ඛවෙ කොචේන්ත කෙසා ඔසණෙහනඛබ්බා. න එණකෙන කෙසා ඔසණෙහනඛබ්බා. න හත්ථාහරණකෙන කෙසා ඔසණෙහනඛබ්බා. න සිත්තෙලකෙන කෙසා ඔසණෙහනඛබ්බා. න උදකතෙලකෙන කෙසා ඔසණෙහනඛබ්බා. යො ඔසණෙහය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛකට්ඨසාති.”

12-19. එ සමයෙහි වනාහි සවග මහණහු වල්ලිකා (මුතු වැල් ආදී කර්ණාභරණ) දරත් ... පමු (එල්බෙන නූල්) පළඳිත් ... ගෙල පළඳනා දරත් ... ඉහපළඳනා දරත් ... වළලු දරත්... අඟු පළඳනා දරත් ... හඤ්ඤාභරණ දරත් ... ඇඟිලි මුදු දරත්. මිනිස්සු 'කාමභොගී ගිහියන් බදුහ'යි ලාමක කොට සිතත්, නුගුණ කියත්, දෙය් පතුරුවත්. ලාමක කොට සිතන, නුගුණ කියන, දෙය් පතුරුවන ඒ මිනිසුන්ගේ කරා භික්ෂුහු ඇසුහ. ඉක්බිති ඒ මහණහු මෙ පවත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකළහ. 'මහණෙනි, සවග මහණහු වල්ලිකා දරත් යනු සැබෑ ද ... පමු දරත් යනු සැබෑ ද ... ගෙලපළඳනා දරත් යනු සැබෑ ද ... ඉහපළඳනා දරත් යනු සැබෑ ද ... වළලු දරත් යනු සැබෑ ද ... හඤ්ඤා-භරණ දරත් යනු සැබෑ ද ... ඇඟිලිමුදු දරත් යනු සැබෑ ද'යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අසා වදළ සේක. 'සැබැව් භාග්‍යවතුන් වහන්සැ යි ඒ මහණහු කීහ. ... භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නොයෙක් කරුණින් ගරභා, මහණුන් බණවා,

“මහණෙනි, වල්ලිකා නො දරියයුතු පමු නො දරියයුතු, ගෙල පළඳනා නො දරියයුතු, ඉහපළඳනා නො දරියයුතු, වළලු නො දරියයුතු ... හස්තාභරණ නො දරියයුතු, ඇඟිලි මුදු නො දරියයුතු, යමෙක් දැරූයේ වී නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ' යි වදළ සේක.

20. එ සමයෙහි වනාහි සවග මහණහු දික් කෙහෙ දරත්. 'කාමභොගී ගිහියන් බදුහ'යි මිනිස්සු ලාමක කොට සිතත්, නුගුණ කියත්, දෙය් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ ...

“මහණෙනි, දික් කෙස් නො දරියයුතු. යමෙක් දැරූයේ වී නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, දෙමසක් වූ හෝ දැහැලක් දික් වූ හෝ කෙහෙ දරනුවට අනුදනිමි' යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළ සේක. *

21-25. එ සමයෙහි වනාහි සවග මහණහු කොස්සෙන් (බුරුසුවෙන්) කෙස් පිරත් ... පණායෙන් කෙස් පිරත් ... අත් පණායෙන් කෙස් පිරත් ... ඉටිතෙලින් කෙස් මට්ටිලිටු කොට තබත් ... දිය මුසු තෙලින් කෙස් මට්ටිලිටි කෙරෙන් 'කාමභොගී ගිහියන් මෙනැ' යි මිනිස්සු ලාමක කොට සිතත්, නුගුණ කියත්, දෙය් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ....

“මහණෙනි, කොස්සෙන් කෙහෙ නො පිරියයුතු, පණායෙන් හිස නො පිරියයුතු, අත් පණායෙන් හිස නො පිරියයුතු. ඉටිතෙලෙන් හිස කෙහෙ මට්ටිලිටි නො කළ යුතු, දිය මුසු තෙලින් හිස කෙහෙ මට්ටිලිටි නො කළයුතු. යමෙක් මට්ටිලිටි කෙළේ වී නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ'යි වදළ සේක.

* කාල වශයෙන් කෙහෙ නොබා දෙමසක් නො ඉක්මිණ යුතු. ඒ දෙමස තුළ ද දහලක් දිගට කෙසේ වැඩි ඇත් නම් බැරිය යුතු. දහලට වඩා දිගට වැටෙන්නට ඉඩ නො දිය යුතු.

26. තෙන ධො පන සමයෙන ජබ්බස්සයා භික්ඛු ආදසෙ'පි උදකපතෙ'පි මුට්ඨිමිත්තං ඔලොකෙතති. මනුස්සා උජ්ඣායනති ධියනති විපාවෙනති 'සෙය්‍යරාපි ගිහී කාමභොගිනො'ති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛවෙ ආදසෙ වා උදකපතෙ වා මුට්ඨිමිත්තං ඔලොකෙතං. යො ඔලොකෙය්‍ය ආපත්ති ඉක්කපෙය්‍යාති.

27. තෙන ධො පන සමයෙන අක්කතරස්ස භික්ඛුනො මුට්ඨෙ වණො භොති. යො භික්ඛු පුළ්ඨි 'කිදිසො මෙ ආවුසො වණො'ති. භික්ඛු එවමාහංසු 'ඊදිසො තෙ ආවුසො වණො'ති. යො න සද්දහති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආබ්බසව්වයා ආදසෙ වා උදකපතෙ වා මුට්ඨිමිත්තං ඔලොකෙතති.”

28. තෙන ධො පන සමයෙන ජබ්බස්සයා භික්ඛු මුට්ඨං ආලිමපනති, මුට්ඨං උමමද්දෙනති, මුට්ඨං වුණ්ණෙනති, මනොසිලිකාය මුට්ඨං උඤ්ජනති, අඛරාගං කරොනති, මුට්ඨරාගං කරොනති, අඛරාගමුට්ඨරාගං කරොනති. මනුස්සා උජ්ඣායනති ධියනති විපාවෙනති 'සෙය්‍යරාපි ගිහී කාමභොගිනො'ති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. -පෙ-

“න භික්ඛවෙ මුට්ඨං ආලිමිතං, න මුට්ඨං උමමද්දිතං, න මුට්ඨං වුණ්ණිතං, න මනොසිලිකාය මුට්ඨං උඤ්ජිතං, න අඛරාගො කාතං, න මුට්ඨරාගො කාතං, න අඛරාග මුට්ඨරාගො කාතං. යො කරෙය්‍ය ආපත්ති ඉක්කපෙය්‍යාති.”

29. තෙන ධො පන සමයෙන අක්කතරස්ස භික්ඛුනො වත්ථුරොගාබ්බො භොති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආබ්බසව්වයා මුට්ඨං ආලිමිතං.”

30. තෙන ධො පන සමයෙන රාජගහෙ ගිරිග්ගසමජ්ජො භොති. ජබ්බස්සයා භික්ඛු ගිරිග්ගසමජ්ජං දස්සනාය අගමංසු. මනුස්සා උජ්ඣායනති, ධියනති විපාවෙනති “කථං හි නාම සමණා සකාපුත්තියා නවමසි ගීතමි වාදිතමි දස්සනාය ගව්ඤ්ඤානි සෙය්‍යරාපි ගිහී කාමභොගිනො”ති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. -පෙ-

“න භික්ඛවෙ නවං වා ගීතං වා වාදිතං වා දස්සනාය ගතං. යො ගව්ඤ්ඤානි ආපත්ති ඉක්කපෙය්‍යාති.”

26. එ සමයෙහි වනාහි සවග මහණහු කැටපතෙහි ද දිය බදුනෙහි ද මුහුණු සටහන බලත්. මිනිස්සු 'කාමහොගී ගිහියන් බදුන' යි ලාමක කොට සිතත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. ...

"මහණෙනි, කැට පතෙහි හෝ දිය බදුනෙහි හෝ මුහුණු සටහන නොබැලිය යුතු. යමෙක් බැලූයේ වී නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ" යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළ සේක.

27. එ සමයෙහි වනාහි එක්තරා මහණකු ගේ මුහුණෙහි වණයෙක් වෙයි. 'ඇවැත්නි, මගේ වණය කෙබඳු එකෙක් ද' යි මහණුන් විචාළේ ය. ඇවැත්නි, තොපගේ වණය මෙ බදු එකෙකු යි ඒ මහණහු කීහ. හේ එය නො අදහයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

"මහණෙනි, ආබාධ ප්‍රත්‍යයෙන් (ආබාධයක් ඇති කර්ම) කැටපතෙහි හෝ දියබදුනෙහි හෝ මුහුණු සටහන බලන්නට අනුදැනීම" යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අනුදන් සේක.

28. එ සමයෙහි වනාහි සවග මහණහු මුහුණ ආලිප්ත කෙරෙත් (අලෙවු දෙත්), මුහුණ උන්මාර්ජනය කරත් (දියමුසු පිටි මුහුණු උළත්.) ඇඟ පැහැ ගන්වත්. මුහුණ වත්සුණුයෙන් තවරත් මනෝසලායෙන් (තිලක දීම ආදී විධින්) මුහුණ ලකුණු කෙරෙත්, ඇඟ පැහැ ගන්වත්, මුහුණ පැහැ ගන්වත්, ඇඟ ද මුහුණ ද පැහැ ගන්වත්. "මොහු කාමහොගී ගිහීන් බදුන" යි මිනිස්සු ලාමක කොට සිතත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. ...

"මහණෙනි, මුහුණ ආලිප්ත නො කළයුතු. මුහුණ උන්මාර්ජන නො කළයුතු, මුහුණ වත්සුණුයෙන් නො තැවරියයුතු, මනෝසලායෙන් මුහුණ ලකුණු නො කළයුතු, ඇඟ පැහැ නො ගැන්වියයුතු, මුහුණ පැහැ නො ගැන්වියයුතු, ඇඟ ද මුහුණ ද පැහැ නො ගැන්වියයුතු, යමෙක් එය කෙළේ වී නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ" යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළ සේක.

29. එක් සමයෙක්හි එක්තරා මහණකුට ඇසැ ලෙඩෙක් විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

"මහණෙනි, ආබාධප්‍රත්‍යයෙන් (ලෙඩක් ඇති කරු එයට පිළියම් වශයෙන්) මුහුණ ආලිප්ත කරන්නට (මුහුණු බෙත් ගාන්නට) අනුදැනීම" යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළ සේක.

30. එ සමයෙහි රජගහ නුවර ගිරිඤ්ඤාසමස්තය (හෙල් මුදුන්හි පැවැත්වෙන උළෙලෙක්) වෙයි. සවග මහණහු ගිරිඤ්ඤාසමස්තය දකිනු පිණිස ගියාහ. "ශාක්‍යපුත්‍රීය ශ්‍රමණයෝ කාමහොගී ගිහියන් සේ කෙසේ නම් නැටුම් ද ගැයුම් ද වැයුම් ද දක්නා පිණිස යන්නාහු ද" යි මිනිස්සු ලාමක කොට සිතත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ....

"මහණෙනි, නැටුම් හෝ ගැයුම් හෝ වැයුම් හෝ දක්නා පිණිස නො යායුතු. යමෙක් යන්නේ නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ" යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළ සේක.

31. තෙන ටො පන සමයෙන ජබ්බඤ්ඤා භික්ඛු ආයතකෙන ගීතස්සරෙන ධම්මං ගායනති. මනුස්සා උජ්ඣායනති වීයනති විපාවෙනති 'යථෙව මයං ගායාම ඵලමෙවිමෙ සමණා සක්කාපුත්තියා ආයතකෙන ගීතස්සරෙන ධම්මං ගායනති'ති. අසෙසාස්ස ටො භික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායනානං වීයනානං විපාවනානං. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨා සභාඥානං ලජ්ජිතො කුසලවට්ඨා සික්ඛාකාමා තෙ උජ්ඣායනති වීයනති විපාවෙනති කරං හි නාම ජබ්බඤ්ඤා භික්ඛු ආයතකෙන ගීතස්සරෙන ධම්මං ගායිස්සනති'ති. අථ ටො තෙ භික්ඛු හගවතො එතමස්සං ආරොවෙස්සං. සච්චං කීර්තිකඛ්චෙ -පෙ- සච්චං හගවාති -පෙ- විගර්හිත්වා ධම්මං කරං කත්වා භික්ඛු ආමනෙත්ති.

"පඤ්චමෙ භික්ඛ්වෙ ආදීනවා ආයතකෙන ගීතස්සරෙන ධම්මං ගායනකස්සා: අත්තා පි* තස්මිං සරෙ සාරජ්ඣති, පරෙ පි තස්මිං සරෙ සාරජ්ඣති, හභපතිකා පි උජ්ඣායනති, සරකත්තිපි නිකාමය-මානස්ස සමාධිස්ස හඬො හොති. පට්ඨිමා ජත්තා දිට්ඨානුගතිං ආපජ්ඣති. ඉමෙ ටො භික්ඛ්වෙ පඤ්ච ආදීනවා ආයතකෙන ගීතස්සරෙන ධම්මං ගායනකස්සා. න භික්ඛ්වෙ ආයතකෙන ගීතස්සරෙන ධම්මො ගායිතඤ්ඤා. යො ගායෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛකට්ඨාසා"ති.

තෙන ටො පන සමයෙන භික්ඛු සරහඤ්ඤා කුසලවට්ඨායනති. හගවතො එතමස්සං ආරොවෙස්සං. "අනුජානාමි භික්ඛ්වෙ සරහඤ්ඤානති."

32. තෙන ටො පන සමයෙන ජබ්බඤ්ඤා භික්ඛු බාහිරලොමිං උණ්ණිං ධාරෙත්ති. මනුස්සා උජ්ඣායනති වීයනති විපාවෙනති 'සෙය්‍ය-රාපි ගීථි කාමභොගිනො'ති. හගවතො එතමස්සං ආරොවෙස්සං -පෙ-

"න භික්ඛ්වෙ බාහිරලොමි උණ්ණිං ධාරෙත්ති. යො ධාරෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛකට්ඨාසා"ති.

33. තෙන ටො පන සමයෙන රඤ්ඤා මාගධස්ස සෙනියස්ස බිම්බිසාරස්ස ආරාමෙ අම්බා ඵලිතො හොත්ති. රඤ්ඤා මාගධෙන සෙනියෙන බිම්බිසාරෙන අනුඤ්ඤානං හොති 'යරාසුඛං අය්‍යා අම්බං පරිභුඤ්ජන්තු'ති. ජබ්බඤ්ඤා භික්ඛු තරුණඤ්ඤා අම්බං පාතාපෙත්වා පරිභුඤ්ජංසු. රඤ්ඤා ට මාගධස්ස සෙනියස්ස බිම්බිසාරස්ස අමෙතන අත්ථො හොති. අථ ටො රාජා මාගධො සෙනියො බිම්බිසාරො මනුසෙස්ස ආණාපෙසි 'ගච්ඡ්ථ හණ ආරාමං, ගන්ත්වා අම්බං ආහරො'ති. 'ඵචං දෙවා'ති ටො තෙ මනුස්සා රඤ්ඤා මාගධස්ස සෙනියස්ස බිම්බිසාරස්ස පටික්ඛන්ත්වා ආරාමං ගන්ත්වා ආරාමපාලෙ එතදවොචුං 'දෙවස්ස හණ අමෙතන අත්ථො අම්බං දෙවා'ති. 'නස්සය්‍යා අම්බං. තරුණං යෙව අම්බං පාතාපෙත්වා භික්ඛු පරිභුඤ්ජංසු'ති.

1. අත්තා පි - මජ්ඣං.

31. ඵ සමයෙහි වනාහි සවග මහණු දික් වූ ගිහිනි දහම් ගයත්. “යමිසේ අපි ගයමෝ ද, එසේ ම මේ ශාක්‍යපුත්‍රික ශ්‍රමණයෝ දික් වූ ගිහිනි දහම් ගයති”යි මිනිස්සු ලාමක කොට සිතත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. ලාමක කොට සිතන, නුගුණ කියන, දෙස් පතුරුවන ඒ මිනිසුන්ගේ වචනය භික්ෂු ඇසුහ. අල්පෙව් වූ, ලත් පමණින් යතු වූ, ලජ්ජා ඇති, කුකුස් කරන ශික්ෂාකාමී වූ, යම් මහණ කෙනෙක් වෙත් ද ඔහු ‘කෙසේ නම් සවග මහණු දික් වූ ගිහිනි දහම් ගයන්නාහු ද’ යි ලාමක කොට සිතත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. ඉක්බිති ඒ මහණු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. ... මහණෙනි, සැබෑ ද’ යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අසා වදළ සේක. “සැබෑව වහන්සැ” යි ඔහු කීහ. ... භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විවිධ කාරණයෙන් ගරභා, දූහැමි කතා කොට, භික්ෂුන් බණවා,

“මහණෙනි, දික් වූ ගිහිනි දහම් ගයන්නාහුගේ (ඒ ගැයිමෙහි) මෙ ආදීනව පසෙකි: තෙමේත් ඒ හබ්බි ඇලෙයි, අන්හු ද ඒ හබ්බි ඇලෙත්, ගැහැවියෝ ද ලාමක කොට සිතත්, ස්වරත්‍රියාව (හඬ නැංවීම) පනන මහණුගේ වික්ක සමාධිය බිඳී යෙයි, පඤ්ච ජනතාව දෘෂ්ටානුගතියට පැමිණෙයි. මහණෙනි, දික් වූ ගිහිනි දහම් නො ගැයිසුතු. යමෙක් ගයන්නේ වී නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදළ සේක.

ඵ සමයෙහි වනාහි මහණු ස්වරහණයෙහි (තරංගවාක්‍යාදි වෘත්තවලට අනුව කීමෙහි) කුකුස් කෙරෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, ස්වරහණය අනුදනිමි” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළ සේක.

32. ඵ සමයෙහි වනාහි සවග මහණු ලොම් පිටතට ඇති පොරොන්නාවක් දරත්. ‘කාමභොගී ගිහියන් බදුහ’ යි මිනිස්සු ලාමක කොට සිතත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, ලොම් පිටතට ඇති පොරොන්නා නො දරියසුතු. යමෙක් දරන්නේ වී නම්, ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළ සේක.

33. ඵ සමයෙහි වනාහි මගධෙඤ්චර වූ සේනික බ්‍රහ්මචාරී රජුගේ අභි රාක්ෂු පල දරන්නෝ වෙත්. මගධෙඤ්චර වූ සේනික බ්‍රහ්මචාරී රජු විසින් “පහසු සේ ආර්යයෝ අභි වළඳන්වා” යි අනුදන්නා ලද්දේ වෙයි. සවග මහණු ළා අභි (අභි ගැට) ද නෙළවා කෑහ. මගධාධිපති සේනික බ්‍රහ්මචාරී රජුට ද අභි වුවමනා වෙයි. ඵ කල්හි මගධෙඤ්චර සේනික බ්‍රහ්මචාරී රජ මිනිසුන් බණවා “සගයෙනි, අරමට යවු. ගොස් අභි ගෙනෙවු” යැ යි ඇණවී ය. “දේවයන් වහන්ස, එසේ යැ” යි කියා ඒ මිනිස්සු මගධාධිපති සේනික බ්‍රහ්මචාරී රජුට පිළිවදන් දී අරමට ගොස්, අරම්පල්ලන් බණවා “සගයෙනි, දේවයන් වහන්සේට අභි වුවමනා යැ. අභි දෙවු යැ” යි කීහ. “ආර්යයෙනි, අභි නැත. භික්ෂු ළා වූ ම අභි නෙළවා වැළඳුහ” යි අරම්පල්ලෝ කීහ.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

අර්ථ චො තෙ මනුස්සා රඤ්ඤා මාගධස්ස සෙනියස්ස බිලි-
සාරස්ස එතමඤ්ඤා. ආරොවෙසුං. 'සුපරිභුක්තං හණ්ණං අයොගි අමිං.
අපි ව හගවතා මත්තා වණ්ණිකා'ති. මනුස්සා උජ්ඣායනාති බියනති
විපාවෙනති 'කරං හි නාම සමණා සක්කපුත්තියා න මත්තං
ජාතිත්වා රඤ්ඤා අමිං පරිභුඤ්ජිත්තං'ති. අසොකපුං චො
හිතඤ්ඤා තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායනානං බියනානං විපාවෙනානං.
අර්ථ චො තෙ හිතඤ්ඤා හගවතො එතමඤ්ඤා. ආරොවෙසුං -පෙ-

"න හිතඤ්ඤා අමිං පරිභුඤ්ජිත්තං. යො පරිභුඤ්ජයා ආපත්ති
දුක්ඛංසා"ති.

34. තෙන චො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස පුගස්ස සංඝ-
හන්තං භොති. සුපෙ අමිපෙසිකායො පක්ඛින්නා භොතති. හිතඤ්ඤා
කුසලවර්ගයනා න පටිගණනති.

'පටිගණනාට හිතඤ්ඤා පරිභුඤ්ජට. අනුජානාමි හිතඤ්ඤා
අමිපෙසිකනති.'

තෙන චො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස පුගස්ස සංඝහන්තං භොති.
තෙ න පරියාපුණ්ණ අමිපෙසිකං කාතුං. හන්තග්ගෙ සකලෙභව අමෙභි
වරනති. හිතඤ්ඤා කුසලවර්ගයනා න පටිගණනති.

"පටිගණනාට හිතඤ්ඤා පරිභුඤ්ජට. අනුජානාමි හිතඤ්ඤා පඤ්චගි
සමණකප්පෙහි ඵලං පරිභුඤ්ජතුං, අග්ගිපරිචිතං, සප්පරිචිතං,
නට්ඨපරිචිතං, අබ්භං, නිබ්බට්ඨපඤ්ඤාව පඤ්චමං. අනුජානාමි හිතඤ්ඤා
ඉමෙහි පඤ්චගි සමණකප්පෙහි ඵලං පරිභුඤ්ජතුනති.'

35. තෙන චො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො හිතඤ්ඤා අභිනා
දට්ඨො කාලකතො¹ භොති. හගවතො එතමඤ්ඤා. ආරොවෙසුං.
නහ නුත යො හිතඤ්ඤා හිතඤ්ඤා ඉමාති වත්තාරි අභිරාජකුලාති
මෙත්තෙන විත්තෙන ඵරි. සථෙ හි යො හිතඤ්ඤා හිතඤ්ඤා ඉමාති
වත්තාරි අභිරාජකුලාති මෙත්තෙන විත්තෙන ඵරෙයා, න හි යො
හිතඤ්ඤා හිතඤ්ඤා අභිනා දට්ඨො කාලං කරෙයා. කතමාති වත්තාරි
අභිරාජකුලාති: වීරුපක්ඛං අභිරාජකුලං, ඵරාපටං අභිරාජකුලං,
ජබ්බාපුත්තං අභිරාජකුලං, කණ්ණාගොතමකං අභිරාජකුලං, නහ²
නුත යො හිතඤ්ඤා හිතඤ්ඤා ඉමාති වත්තාරි අභිරාජකුලාති මෙත්තෙන
විත්තෙන ඵරි. සථෙ හි යො හිතඤ්ඤා හිතඤ්ඤා ඉමාති වත්තාරි
අභිරාජකුලාති මෙත්තෙන විත්තෙන ඵරෙයා, න හි යො හිතඤ්ඤා
හිතඤ්ඤා අභිනා දට්ඨො කාලං කරෙයා. අනුජානාමි හිතඤ්ඤා
ඉමාති වත්තාරි අභිරාජකුලාති මෙත්තෙන විත්තෙන ඵරිතුං,
අත්තගුණියා අත්තරක්ඛාය අත්තපරිත්තං කාතුං. ඵවඤ්ඤා පන හිතඤ්ඤා
කාතඤ්ඤා:

1. කාලංකතො - මජ්ඣං.

2. නහි නුත - මජ්ඣං.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

ඉක්බිති ඒ මිනිස්සු මගධාධිපති සේනියා බිම්බිසාර රජුට මෙ පවත් සැලකළාහ. “සමයෙනි, ආර්යයන් විසින් අඹ මොනවට වළඳන ලද්දේ ය. එහෙත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් පමණ දැනීම වණන ලද්දේ යැ” යි රජ කී ය. මිනිස්සු “කෙසේ නම් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පමණ නො දැන රජුගේ අඹ වළඳන්නාහු ද” යි ලාමක කොට සිත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. භික්ෂුහු ලාමක කොට සිත්, නුගුණ කියන, දෙස් පතුරුවන ඒ මිනිසුන්ගේ වචන ඇසූහ. ඉක්බිති ඒ මහණහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, අඹ නො වැළඳියයුතු. යමෙක් වළඳන්නේ නම් ඔහුට දුකළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළ සේක.

34. එ සමයෙහි වනාහි එක්තරා මුළුවෙක (සමුග්ගකගේ) සහ බතෙක් වෙයි. සුපයෙහි (හොඳ්දෙහි) අඹ පෙති දමන ලද්දේ වෙයි. භික්ෂුහු කුකුස් කරන්නාහු නො පිළිගනිත්.

“මහණෙනි, පිළිගනිවු, වළඳවු, මහණෙනි, අඹ පෙති අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

එ සමයෙහි වනාහි එක්තරා මුළුවෙක සහබතෙක් වෙයි. ඔහු අඹ පෙති කරන්නට පුහුණු නො කළාහ. බොජුන් හලෙහි සම්පූර්ණ වූ අඹ වලින් යුක්ත වූ (අඹ) අතින් ගෙන හැසිරෙත්. භික්ෂුහු කුකුස් කරන්නාහු නොපිළිගනිත්.

“මහණෙනි, පිළිගනිවු, වළඳවු. මහණුන්ට කැප වූ කරුණු පසෙකින් එල වළඳන්නට අනුදනිමි. අග්නි පරිචිතය (ගින්නෙන් රත් කරන ලද) ශස්ත්‍ර පරිචිතය (ආයුධයෙකින් කපන ලද), නබපරිචිතය (නියෙන් සිඳින ලද), අබ්ජය (බිජු නැති එලය), පස්වතු නිබ්බට බිජු (ඉවත් කරන ලද ඇට ඇති එලය) යනු ඒ පස් වැදෑරුම් කැප එල ය. මහණෙනි, කැප වූ මේ පස් කරුණින් මහණුන්ට කැප වූ එල වළඳන්නට අනුදනිමි” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළ සේක.

35. එ සමයෙහි වනාහි එක්තරා මහණෙක් සර්පයකු විසින් ධූමින ලද්දේ කල්ලරිය කෙළේ වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, ඒ මහණ මේ සතර සර්ප රාජකුලයන් මෙන් සිතින් නො ම පැතිර වී ය. මහණෙනි, ඉදින් ඒ මහණ තෙම මේ සතර සර්පරාජකුලයන් මෙන් සිතින් පැතිර වූයේ වී නම්, මහණෙනි, ඒ මහණ සර්පයකු විසින් ධූමින ලද්ද වූ කල්ලරිය නො කරන්නේ ම ය. කවර සතර සර්පරාජ කුලයෝ ද යත්: වීරූපාක්ෂ සර්පරාජ කුලය, ඒරාපර සර්පරාජ කුලය, ජබ්බාපුක්ක සර්පරාජ කුලය, කණ්ණාගොතමක සර්පරාජ කුලය යන සතර ය. මහණෙනි, ඒ මහණ මේ සතර සර්පරාජ කුලයන් මෙන් සිතින් නො ම පැතිර වී ය. මහණෙනි, ඉදින් ඒ මහණ මේ සතර සර්පරාජ කුලයන් මෙන් සිතින් පැතිරවූයේ වී නම්, සර්පයකු විසින් ධූමින ලද්ද වූ නො ම කල්ලරිය කරන්නේ ය. මහණෙනි, ආත්මගුප්තිය පිණිස, ආත්මාරක්ෂාව පිණිස, තමාට ආරක්ෂාව සලසාගන්නට මේ සතර සර්පරාජ කුලයන් මෙන් සිතින් පතුරු වන්නට (සතර සර්පරාජකුලයන්ට මෙන් වඩන්නට) අනුදනිමි. මහණෙනි, එය වූ කලී මෙසේ කළයුතු:

“විරූපකෙතං මෙ මෙතං මෙතං ඵරාපථෙති මෙ
ඡන්දාපුතෙතං මෙ මෙතං මෙතං කණ්ණාගොතමකෙති ච

අපාදකෙති මෙ මෙතං මෙතං දිපාදකෙති මෙ
චතුසාදෙති මෙ මෙතං මෙතං බහුසාදෙති මෙ

මා මං අපාදකො හිංසි මා මං හිංසි දිපාදකො
මා මං චතුසාදෙ හිංසි මා මං හිංසි බහුසාදෙ

සබ්බෙ සත්තා සබ්බෙ පාණා සබ්බෙ භූතා ච කෙවලා
සබ්බෙ හද්දානි පසසන්තා මා කඤ්චි පාපමාගමා

අසමාගො බුද්ධො
අසමාගො ධම්මො අසමාගො සබ්බසා

පමාණවන්තානි සිරිංසපානි¹
අති විච්ඡිකා සතපදී උණ්ණානාහි

සරච්ඡා මුසිකා කතා මෙ රක්ඛා
කතා මෙ පරිත්තා පටිකකමන්තා භූතානි

යො'හං නමො භගවතො
නමො සත්තන්තං සමමාසමුද්ධානන්ති.”

36. තෙන ටො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො හික්ඛු අනභිරුත්ථියා
පිළිනො අත්තනො අධගජාතං ඡිත්ථි. භගවතො ඵතමසං ආරො-
වෙසුං. “අඤ්ඤාමි යො හික්ඛවෙ මොසපුරිසො ඡෙත්තධම්මි
අඤ්ඤං ඡිත්ථි.

න හික්ඛවෙ අත්තනො අධගජාතං ඡෙත්තධම්මං. යො ඡිත්තෙද්දා
ආපත්ති චූලචග්ගසායාති.”

1. සරිසපානි - මජ්ඣ.

“විරූපාක්ෂා කුලයට අයත් සර්පයන් හා මගේ මෙන් සිත වේවා. ඒරාපථ කුලයට අයත් සර්පයන් හා මගේ මෙන් සිත වේවා. ජබ්‍යාපුක්ත කුලයට අයත් සර්පයන් හා මගේ මෙන් සිත වේවා. කණ්භාගොතමක කුලයට අයත් සර්පයන් හා මගේ මෙන් සිත වේවා.

අපා සතුන් හා මගේ මෙන් සිත වේවා, දෙපා සතුන් හා මගේ මෙන් සිත වේවා, සිවුපා සතුන් හා මගේ මෙන් සිත වේවා, බ්‍රහ්‍මපා සතුන් හා මගේ මෙන් සිත වේවා.

අපා සතෙක් මා නො පෙළාවා, දෙපා සතෙක් මා නො පෙළාවා, සිවුපා සතෙක් මා නො පෙළාවා, බ්‍රහ්‍මපා සතෙක් මා නො පෙළාවා.

සිතල සත්තු, සියලු පණ ඇත්තෝ, සියලු භූතයෝ, මේ සියල්ලෝ යහපත් දෑ ම දකින්නවා. කිසිවකු ද කරා දුකෙක් නො ඒවා.

බුදුරජ තෙම අප්‍රමාණය (පමණ කළ නො හැකි ගුණ ඇත්තේ ය), ධර්ම අප්‍රමාණය (පමණ කළ නො හැකි ගුණ ඇත්තේ ය), සංකයා අප්‍රමාණය (පමණ කළ නො හැකි ගුණ ඇත්තේ ය), සර්වසාපයෝ (සර්පයෝ) ප්‍රමාණවත්හ.

සර්පයෝ ය, ගෝත්‍රසුචෝ ය, පත්තෑයෝ ය, දිව්මකුච්චෝ ය, සිකනල්ලු ය, සුහුතෝ ය, මීයෝ ය යන මොහු ප්‍රමාණවත්හ.

මා විසින් ආරක්ෂාව කරන ලද්දේ ය, මා විසින් පරිත්‍රාණය කරන ලද්දේ ය. භූතයෝ පෙරළා යෙත්වා.

ඒ මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේට නමස්කාර කරමි, (විපස්සි ආදී) සත් සම්මාසම්බුදුරදුනට නමස්කාර කරමි” යනු යි.

36. එ සමයෙහි වනාහි එක් මහණෙක් අනභිරතියෙන් (මහණ දම් පිරිමෙහි නො ඇල්මෙන්) පෙළුණේ තමාගේ පුරුෂ නිමිත්තය සිදුලී ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. “මහණෙනි, ඒ හිස් පුරුෂයා අනෙකක් සිත්ද යුතු කල්හි වෙත එකක් ම සිත්දේ ය.

මහණෙනි, තමාගේ පුරුෂ නිමිත්ත නො සිත්දයුතු. යමෙක් සිත්දේ වී නම්, ඔහුට තුලැසි ඇවැත් වන්නේ යැ”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළ සේක.

37. තෙන ඛො පන සමයෙන රාජගහකස්ස සෙට්ඨස්ස මහගසස්ස ව්‍යුනාසාරස්ස ව්‍යුනාගණ්ඨී උප්පත්තා භොති. අරං ඛො රාජගහකස්ස සෙට්ඨස්ස එතදභොසි: 'යනනුනාහං ඉමාය ව්‍යුනාගණ්ඨියා පතං ලිඛාපෙය්‍යාං, ලෙඛෙඤ්ඤා මෙ පරිභොගං භවිස්සති, පතං ව දනං, දස්සාමි'ති. අරං ඛො රාජගහකො සෙට්ඨී තාය ව්‍යුනාගණ්ඨියා පතං ලිඛාපෙත්වා සික්කාය වාහිත්වා වෙළග්ගෙ ආලග්ගෙත්වා වෙළපරපරාය ඛනතිත්වා එවමාහ: 'යො සමණො වා බ්‍රාහ්මණො වා අරහා වෙව ඉඤ්ඤා ව දින්නං යෙව පතං ඔහරතු'ති.

අරං ඛො සුරණො කස්සපො යෙන රාජගහකො සෙට්ඨී තෙනු-පසංකමි. උපසංකමිත්වා රාජගහකං සෙට්ඨී එතදවොච: 'අහං හි ගහපති, අරහා වෙව ඉඤ්ඤා ව දෙහි මෙ පතනති' 'යෙව භතෙන ආයස්මා අරහා වෙව ඉඤ්ඤා ව දින්නං යෙව පතං ඔහරතු'ති.

අරං ඛො මකඛලිගොසාලො අජිතො කෙසකම්බලො පකුඛො කච්චායනො සඤ්ජයො ඛෙලලට්ඨිපුත්තො නිගණ්ඨො නාතපුත්තො යෙන රාජගහකො සෙට්ඨී තෙනුපසංකමි. උපසංකමිත්වා රාජගහකං සෙට්ඨී එතදවොච: 'අහං හි ගහපති අරහා වෙව ඉඤ්ඤා ව, දෙහි මෙ පතනති'. 'යෙව භතෙන, ආයස්මා අරහා වෙව ඉඤ්ඤා ව දින්නං යෙව පතං, ඔහරතු'ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මා ව මහාමොග්ගලානො ආයස්මා ව පිණ්ඩාලභාරඤ්ඤාපො සුඛධතභසමයං නිවාසෙත්වා පතනච්චරමාදය රාජගහං පිණ්ඩාය පවිසිංසු. අරං ඛො ආයස්මා පිණ්ඩාලභාරඤ්ඤාපො ආයස්මා මහාමොග්ගලානං එතදවොච: 'ආයස්මා ඛො මහාමොග්ගලානො අරහා වෙව ඉඤ්ඤා ව ගච්ඡාපුසො මොග්ගලාන, එතං පතං ඔහර, තුග්ගෙසො පතෙතා'ති. 'ආයස්මා ඛො පිණ්ඩාලභාරඤ්ඤාපො අරහා වෙව ඉඤ්ඤා ව. ගච්ඡාපුසො භාරඤ්ඤා, එතං පතං ඔහර. තුග්ගෙසො පතෙතා'ති. අරං ඛො ආයස්මා පිණ්ඩාලභාරඤ්ඤාපො වෙහාසං අබ්බුග්ගත්වා තං පතං ගහෙත්වා තිස්සකතුං රාජගහං අනුපරියාසි.

37. එ සමයෙහි වනාහි රජගහ නුවර සිටුවනට මහඟු සඳුන් හරයෙකින් නිපන් සඳුන් ගැටයෙක් ලැබුණේ වෙයි. ඉක්බිති රජ ගහ නුවර සිටුවනට “මේ සඳුන් ගැටයෙන් පාත්‍රයක් ලියැවීම නම් ඉතා යෙහෙක. ලියැවීමේ දී නිපන් සඳුන් සුණු ද මගේ පරිභෝග වස්තුවෙක් වන්නේ ය. පාත්‍රය ද දන වස්තුවක් කොට දෙන්නෙමි”යි මේ සිත විය. ඉක්බිති රජගහ නුවර සිටු තෙම ඒ සඳුන් ගැටයෙන් පාත්‍රයක් ලියවා, සාල්ලෙක තබා හුණ ගසෙක අගැ එල්වා එය හුණ දඩු පරපුරෙක (හුණගසෙන් හුණගස බඳවා කොට හුණගස් කීතිපයක් එකට ඇඳා තැනූ ගසෙක) බැඳ යමෙක් රහත් ද සෑද්ධි මත් ද වේ නම් ඔහුට මේ පාත්‍රය දෙන ලද්දේ ය. හේ මෙය ගෙන බසි වා”යි මෙසේ කීය.

එ කල්හි පූරණකාශාප රජගහ නුවර සිටුවු කුරා එළඹියේ ය. එළඹූ රජගහ නුවර සිටුවු බණ්ඩා, “ගෘහපතිය, මම රහත් ද සෑද්ධිමත් ද වෙමි. මට පාත්‍රය දෙව’ යි කීය. “වහන්ස, ඉදින් ආයුෂ්මතුන් වහන්සේ රහත් ද සෑද්ධිමත් ද වූ සේක් නම් ඔබට පාත්‍රය දෙන ලද්දේ ම ය. එය ගෙන බස්නා සේක් වා” යි සිටු කී ය.

ඉක්බිත්තෙන් මකබලිගොසාල ද කේසකම්බලි අජිත ද, පකුබ කවචායන ද සංජය බෙලලට්ඨිපුක්ක ද නිගණ්ඨ නාතපුක්ක ද යන මොහු එකෙක් වෙත වෙනම රජගහ නුවර සිටු කුරා එළඹී-යහ. එළඹූ “ගෘහපතිය, මම වූ කලී රහත් ද සෑද්ධිමත් ද වෙමි. පාත්‍රය මට දෙව’ යි කී ය. “වහන්ස, ඉදින් ආයුෂ්මතුන් වහන්සේ රහත්ද සෑද්ධිමත්ද වූ සේක් නම්, ඔබට පාත්‍රය දෙන ලද්දේ ම ය. එය ගෙන බස්නා සේක් වා” යි සිටු කී ය.

එ සමයෙහි වූ කලී ආයුෂ්මත් මහමුගලන් තෙරණුවෝ ද ආයුෂ්මත් පිණේඛාලභාරද්වාප තෙරණුවෝ ද යන දෙනම පෙරවරු යෙහි හැඳ පෙරවැ පා සිටුරු ගෙන රජගහ නුවරට පිටු පිණිස පිවිසියාහ. එ කල්හි ආයුෂ්මත් පිණේඛාලභාරද්වාප තෙරණුවෝ ආයුෂ්මත් මහමුගලන් තෙරුනට “ආයුෂ්මත් මහමුගලන් තෙරණු වෝ රහත් ද සෑද්ධිමත් ද වෙති. ඇවැත් මහමුගලන් තෙරුනි, වඩිනු මැනැව්, තෙල පාත්‍රය ගෙන බසිනු මැනැව් තෙල පාත්‍රය ඔබ ගේ යැ”යි කීහ. ආයුෂ්මත් පිණේඛාලභාරද්වාප තෙරණුවෝත් රහත් ද සෑද්ධිමත් ද වෙති. ඇවැත් භාරද්වාපයෙනි, වඩින්න, තෙල පාත්‍රය ගෙන බසින්න, තෙල පාත්‍රය ඔබ ගේ යැ”යි මහමුගලන් තෙරණුවෝ වදළාහ. එකල්හි ආයුෂ්මත් පිණේඛාලභාරද්වාප තෙරණුවෝ අහස් නැග ඒ පාත්‍රය ගෙන තුන් වරක් රජගහ නුවර සිසාරා වැඩියාහ.

තෙන ඛො පන සමයෙන රාජගහකො සෙට්ඨි සපුක්ඛදරො සකෙ නිවෙසනෙ ඨිතො හොති පඤ්ජලිකො නමසසමානො. 'ඉධෙව හතෙන අයොගා භාරද්වාපො අමහාකං නිවෙසනෙ පතිට්ඨාතු'ති. අථ ඛො ආයසමා පිණේඛාලභාරද්වාපො රාජගහකස්ස සෙට්ඨිස්ස නිවෙසනෙ පතිට්ඨාසි. අථ ඛො රාජගහකො සෙට්ඨි ආයසමතො පිණේඛාලභාරද්වාපස්ස හත්තො පක්ඛං ගහෙත්වා මහගසස්ස ඛාදනීයස්ස පුරෙත්වා ආයසමතො පිණේඛාලභාරද්වාපස්ස පාදසි. අථ ඛො ආයසමා පිණේඛාලභාරද්වාපො තං පක්ඛං ගහෙත්වා ආරාමං අගමාසි. අසෙසාසු ඛො මනුස්සා 'අයොගන කිර පිණේඛාලභාරද්වාපෙන රාජගහකස්ස සෙට්ඨිස්ස පතො ඔභාරිතො'ති. තෙ ව මනුස්සා උච්චාසද්දා මහාසද්දා ආයසමනං පිණේඛාලභාරද්වාපං පිට්ඨිතො අනුබ්බාදිංසු. අසෙසාසි ඛො හගවා උච්චාසද්දා, මහාසද්දා, සුඛාන ආයසමනං ආනන්දං ආමනෙත්ති: කිනන්තු ඛො යො ආනන්ද, උච්චාසද්දා මහාසද්දා'ති.

'ආයසමතා හතෙන, පිණේඛාලභාරද්වාපෙන රාජගහකස්ස සෙට්ඨිස්ස පතො ඔභාරිතො, අසෙසාසු ඛො හතෙන, මනුස්සා අයොගන කිර පිණේඛාලභාරද්වාපෙන රාජගහකස්ස සෙට්ඨිස්ස පතො ඔභාරිතොති. තෙ ව හතෙන මනුස්සා උච්චාසද්දා මහාසද්දා ආයසමනං පිණේඛාලභාරද්වාපං පිට්ඨිතො පිට්ඨිතො අනුබ්බාදා, යො එයො හතෙන, හගවා, උච්චාසද්දා මහාසද්දා'ති.

අථ ඛො හගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ භික්ඛු සඤ්ඤාං සන්තිපානෙත්වා ආයසමනං පිණේඛාලභාරද්වාපං පටිපුච්ඡි 'සච්චං කිර තයා භාරද්වාප, රාජගහකස්ස සෙට්ඨිස්ස පතො ඔභාරිතො'ති.

'සච්චං හගවා.'

වීගර්භි බුද්ධො හගවා, 'අනන්තවජ්ඣකං භාරද්වාප අනන්තලොමිකං අප්පතිරුපං අසොමණකං අකප්පියං අකරණියං කථං හි නාම ත්වං භාරද්වාප, ඡවස්ස දරුපත්තස්ස කාරණා ගීහීනං උක්ඛරිමනුස්සධම්මං ඉද්ධිපාටිභාරියං දසෙසස්සසි. සෙය්‍යථාපි භාරද්වාප, මාතුගාමො ඡවස්ස මාසකරුපස්ස කාරණා කොපිනං දසෙසති, එවමෙව ඛො තයා භාරද්වාප, ඡවස්ස දරුපත්තස්ස කාරණා ගීහීනං උක්ඛරිමනුස්සධම්මං ඉද්ධිපාටිභාරියං දසෙසිතං. නෙතං භාරද්වාප, අප්පසන්නානං වා පසාදය පසන්නානං වා වා හියොගාභාවාය. අථ ඛෙවනං භාරද්වාප අප්පසන්නානං වෙව අප්පසාදය පසන්නානං ව එකච්චානං අඤ්ඤාප්පසන්නායා'ති.

එ සමයෙහි වනාහි රජගහ නුවර සිටු තෙම අඹුදරුවන් සහිත වූ “වහන්ස, ආයුධ වූ භාරද්වාජයන් වහන්සේ මෙහි ම අප ගේ නිවෙසෙහි පිහිටන සේක්වා”යි කියමින් දෙහොත් මුදුන් දී නමස්කාර කරනුයේ සිය ගෙහි සිටියේ වෙයි. ඉක්බිත්තෙන් ආයුෂ්මත් පිණේඛාලභාරද්වාජ තෙරණුවෝ රජගහ නුවර සිටුහු ගේ ගෙහි පිහිටියාහ. එ කල්හි රජගහ නුවර සිටු තෙම ආයුෂ්මත් පිණේඛාලභාරද්වාජ තෙරුන් ගේ අතීන් ඒ පාත්‍රය ගෙන මහභූ බාදායෙන් පුරා, උන් වහන්සේට ම එය පිළිගැන්වී ය. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් පිණේඛාලභාරද්වාජ තෙරණුවෝ ඒ පාත්‍රය ගෙන ආරාමයට වැඩී සේක. “ආයුධ වූ පිණේඛාලභාරද්වාජයන් වහන්සේ විසින් රජගහ නුවර සිටුහු ගේ පාත්‍රය ගෙන බස්නා ලද සේක් ලැ”යි මිනිස්සු ඇසූහ. ඒ මිනිස්සු ද උස්හඬ ඇත්තාහු, මහහඬ ඇත්තාහු, ආයුෂ්මත් පිණේඛාලභාරද්වාජ තෙරුන් පිටුපසින් ඔබ අනුව ගියාහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ (ඔවුන්ගේ) උස්හඬ මහහඬ ඇසූ සේක. අයා ආයුෂ්මත් අනඳ තෙරුන් බණවා, ‘අනඳයෙනි, ඒ උස් හඬ මහහඬ කවරේ දැ’ යි අයා වදළ සේක.

වහන්ස ආයුෂ්මත් පිණේඛාලභාරද්වාජ තෙරුන් විසින් රජගහ නුවර සිටුහු ගේ පාත්‍රය ගෙන බස්නා ලද්දේ ය. වහන්ස, මිනිස්සු ආයුධ වූ පිණේඛාලභාරද්වාජයන් වහන්සේ විසින් රජගහ නුවර සිටුහු ගේ පාත්‍රය ගෙන බස්නා ලද්දේ ල යි මිනිස්සු ඇසූහ. වහන්ස, ඒ මිනිස්සු ද උස්හඬ ඇත්තාහු, මහහඬ ඇත්තාහු, ආයුෂ්මත් පිණේඛාලභාරද්වාජයන් පසු පස්සෙන් ආවාහු වෙන්. භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මේ ඒ උස්හඬ ය මහහඬ යැයි අනඳ තෙරණුවෝ සැලකළාහ.

එ කල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි, මේ කාරණයෙහි බික්සහන රැස් කොට, ආයුෂ්මත් පිණේඛාලභාරද්වාජ තෙරුන් බණවා “භාරද්වාජයෙනි, තොප විසින් රජගහ නුවර සිටුහු ගේ පාත්‍රය බාගෙනෙන ලද්දේ ල, ඒ සැබෑ දැ”යි අයා වදළ සේක.

“සැබව, භාග්‍යවතුන් වහන්සැ”යි තෙරණුවෝ උත්තර දුන්හ.

“භාරද්වාජයෙනි, නොනිසි දෑයෙක, නොඅනුලොම දෑයෙක, නොසුදුසු දෑයෙක, මහණුනට නොගැළැපෙන දෑයෙක, නොකැප දෑයෙක, නොකටයුතු දෑයෙක, භාරද්වාජයෙනි, කෙසේ නම් නොවටනා ලී පාත්‍රයෙක කරුණින් ලී පාත්‍රයක් නිසා ගිහියනට උතුරු මිනිස් දමක් වූ ඉදුපෙළහර දක්වනු ද භාරද්වාජයෙනි, මාගමක් නොවටනා මස්සක් පමණ වූ මිලයක් නිසා යම්සේ සාක්ෂිය කොපිතය දක්වන්නී ද, භාරද්වාජයෙනි, එ පරිද්දෙන් ම තොප විසින් නොවටනා ලී පාත්‍රයෙක කරුණින් ගිහියනට උතුරුමිනිස්දහමක් වූ ඉදුපෙළහර දක්වන ලද්දේ ය. භාරද්වාජයෙනි, මෙය නොපහන් අය ගේ පැහැදීම පිණිය ද පහන් අයගේ (පැහැදීම) බොහෝ වීම පිණිය ද නො වේ. භාරද්වාජයෙනි, වැලිදු මෙය නොපහන් අයගේ නො පැහැදීම පිණිය ද පහන් වූ ඇතැම් කෙනකු ගේ වෙනස් බව පිණිය ද වේ” යැයි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විවිධ කරුණු දක්වා ගැඹුණු සේක.

විගරහිතා ධම්මිං කථං කතා භික්ඛු ආමනෙතසි:

“න භික්ඛවෙ, භික්ඛිනං උතාරිමනුසසධම්මං ඉඤ්ජාවිභාරියං දයෙසතඛබ්බං. යො දයෙසායා ආපතති දුක්ඛකට්ඨං. භික්ඛවෙ, දරුපතාං. සකලිකං සකලිකං කතා භික්ඛුනං අඤ්ජනුපපිංසනං දෙට්. න ච භික්ඛවෙ දරුපතො ධාරෙතඛබ්බා යො ධාරෙයා ආපතති දුක්ඛකට්ඨං”ති.

38. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා භික්ඛු උච්චාවචෙ පතො ධාරෙතති සොවණ්ණමයං රුපියමයං. මනුසසා උජ්ඣායනති ටියනති විපාවෙනති, ‘සෙය්‍යරාපි ගිහී කාමභොගිනො’ති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. -පෙ-

“න භික්ඛවෙ, සොවණ්ණමයො පතො ධාරෙතඛබ්බා, න රුපියමයො පතො ධාරෙතඛබ්බා, න වෙඨරියමයො පතො ධාරෙතඛබ්බා, න ඵලිකමයො පතො ධාරෙතඛබ්බා, න කංසමයො පතො ධාරෙතඛබ්බා, න කාවමයො පතො ධාරෙතඛබ්බා, න කිපුමයො පතො ධාරෙතඛබ්බා, න සිසමයො පතො ධාරෙතඛබ්බා, න තමබ්බොගමයො පතො ධාරෙතඛබ්බා, යො ධාරෙයා ආපතති දුක්ඛකට්ඨං. අනුජානාමී භික්ඛවෙ දෙව පතො අයොපතනං, මතතිකාපතනං”ති.

39. තෙන ඛො පන සමයෙන පතනමුලං සංසියති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

‘අනුජානාමී භික්ඛවෙ, පතනමණ්ඩලනති.’

තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා භික්ඛු උච්චාවචානි පතනමණ්ඩලානි ධාරෙතති සොවණ්ණමයං රුපියමයං. මනුසසා උජ්ඣායනති ටියනති විපාවෙනති, ‘සෙය්‍යරාපි ගිහී කාමභොගිනො’ති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. -පෙ-

“න භික්ඛවෙ, උච්චාවචානි පතනමණ්ඩලානි ධාරෙතඛබ්බානි. යො ධාරෙයා ආපතති දුක්ඛකට්ඨං. අනුජානාමී භික්ඛවෙ, දෙව පතනමණ්ඩලානි කිපුමයං සිසමයං”ති.

බහලානි මණ්ඩලානී නාවස්ථපියනති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමී භික්ඛවෙ, ලිඛිතු”නති.

වලී භොතති -පෙ-

“අනුජානාමී භික්ඛවෙ, මකරදත්තකං ඡිද්ධිතු”නති.

විවිධ කරුණින් ගරභා දහමි කතා කොට මහණන් බණවා,

“මහණෙනි, ගිහිනට උතුරු මිනිස් දහමක් වූ ඉදුපෙළහර නො දක්වියයුතු, යමෙක් දක්වූයේ වී නම් ඔහුට දුකළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, තෙල ලී පාත්‍රය බිඳිවූ, කැබැලි කැබැලි කොටැ හික්ෂුනට අඳුන් ගටනු පිණිස දෙවූ. මහණෙනි, ලීමුවා පාත්‍රය නො දරියයුතු යමෙක් දරන්නේ ද ඔහුට දුකළා ඇවැත් වන්නේ” යැ යි වදළ සේක.

38. එ සමයෙහි වනාහි සවග මහණහු රන්මුවා ද රිදී මුවා ද ලොකු කුඩා (නොයෙක් ප්‍රමාණයේ) පාත්‍ර දරත්. ‘කාමභොගී ගිහියන් බඳුන’යි මිනිස්සු ලාමක කොට සිතත්, ගරභත්, නො ගුණ පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ...

“මහණෙනි, රන්මුවා පාත්‍රය නො දරියයුතු, රිදී මුවා පාත්‍රය නො දරියයුතු, මිණිමුවා පාත්‍රය නො දරියයුතු, වෙරළමිණිමුවා පාත්‍රය නො දරියයුතු, පළිගුමුවා පාත්‍රය නො දරියයුතු, කස්ලොහො මුවා පාත්‍රය නො දරියයුතු, විදුරුමුවා පාත්‍රය නො දරියයුතු, කළුරියමුවා පාත්‍රය නො දරියයුතු, සුදුරියමුවා පාත්‍රය නො දරියයුතු, කහලොහොමුවා පාත්‍රය නො දරියයුතු, යමෙක් දරුයේ වී නම් ඔහුට දුකළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, යමුවා පාත්‍රය ද මැටිමුවා පාත්‍රය ද යන පාත්‍රදෙක අනුදනිමි” යි වදළසේක.

39. එ සමයෙහි පාත්‍රයේ මුල ගැටෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එ පවත් සැලකළහ.

‘මහණෙනි, පාමඩුල්ලක් (පාත්‍ර අඩියක්) අනුදනිමි’ යි වදළසේක.

එ සමයෙහි සවග මහණහු රන්මුවා වූ ද රිදීමුවා වූ ද යි උස් පහත් (නානාවිධ) පාමඩුලු දරත්, ‘කාමභොගී ගිහියන් බඳුන’ යි මිනිස්සු ලාමක කොට සිතත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ...

‘මහණෙනි උස්පහත් පාමඩුලු නො දරියයුතු. යමෙක් දරන්නේ නම් ඔහුට දුකළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, රියමුවාද සුදු රියමුවා ද යි පාමඩුලු දෙකක් අනුදනිමි’ යි වදළසේක.

සන වූ පාමඩුලු පාත්‍රයෙහි වැදගෙන නො සිටී. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

‘මහණෙනි, (තුනිබව ගන්වනු පිණිස) මඩුල්ල ලියන්නට අනුදනිමි’ යි වදළසේක.

ඳලි ගැසෙත් (ඇකිලෙත්)...

‘මහණෙනි මුවර දැති කපන්නට අනුදනිමි’ යි වදළසේක.

40. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බෙය්‍යා භික්ඛු විත්‍රානි පත්තමණ්ඩලානි ධාරෙනත් රුපකාකිණ්ණානි භික්ඛමමකතානි. තානි රජිකායපි දසෙසනාං ආභිණ්ඩනති. මනුසසා උජ්ඣායනත් වියනත් විපාවෙනත්, 'සෙය්‍යපාපි ගිහී කාමභොගිනොති'. භගවතො එතමන් ආරොවෙසුං. -පෙ-

"න භික්ඛවෙ, විත්‍රානි පත්තමණ්ඩලානි ධාරෙනබ්බානි රුපකාකිණ්ණානි භික්ඛමමකතානි. යො ධාරෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛංය්‍ය. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, පකතිමණ්ඩල"නති.

41. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු සඋදකං පත්තං පටිසාමෙතති. පත්තො දුස්සති. භගවතො එතමන් ආරොවෙසුං.

"න භික්ඛවෙ, සොදකො පත්තො පටිසාමෙතබ්බො. යො පටිසාමෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛංය්‍ය. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ඔතාපෙඤා පත්තං පටිසාමෙතු"නති.

42. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු සොදකං පත්තං ඔතාපෙත්ති, පත්තො දුශ්ඤ්ඤාං හොති. භගවතො එතමන් ආරොවෙසුං.

"න භික්ඛවෙ, සොදකො පත්තො ඔතාපෙතබ්බො. යො ඔතාපෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛංය්‍ය. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, වොදකං කඤ්ඤා ඔතාපෙඤා පත්තං පටිසාමෙතු"නති.

43. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු උජ්ඣෙත පත්තං නිදහනති පත්තස්ස වණ්ණෙණා දුස්සති. භගවතො එතමන් ආරොවෙසුං.

"න භික්ඛවෙ, උජ්ඣෙත පත්තො නිදහිතබ්බො. යො නිදහෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛංය්‍ය. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, මුහුත්තං උජ්ඣෙත ඔතාපෙඤා පත්තං පටිසාමෙතු"නති.

44. තෙන ඛො පන සමයෙන සමඛුලා පත්තො අජෙඤ්ඤාකායෙ අනාධාරා නික්ඛින්නා හොතති. වාතමණ්ඩලිකාය ආවට්ඨිතා පත්තො භිජ්ජංසු. භගවතො එතමන් ආරොවෙසුං.

"අනුජානාමි භික්ඛවෙ, පත්තාධාරක"නති.

45. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු මිඨංගො පත්තං නික්ඛිපත්ති. පටිපතිතා පත්තො භිජ්ජති. භගවතො එතමන් ආරොවෙසුං.

"න භික්ඛවෙ, මිඨංගො පත්තො නික්ඛිපිතබ්බො. යො නික්ඛිපෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛංය්‍ය"නති.

40. එ සමයෙහි සවග මහණහු විසිතුරු වූ භික්ෂිකර්ම කළ රූපවලින් ගැවැසි ගත් සිතුවම් කරන ලද පාමඩුලු දරන්. විථියෙහි ද ඒවා පෙන්වමින් ඇවිදිත්. 'කාමභෝගී ගිහියන් බඳුන'යි මිනිස්සු ලාමක කොට සිතත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ...

"මහණෙනි, භික්ෂිකර්ම කළ රූපයෙන් ගැවැසිගත් විසිතුරු පාමඩුලු නො දැරියයුතු. යමෙක් දරන්නේ වී නම්, ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, පියෙව් පාමඩුලු අනුදනිමි"යි වදළ සේක.

41. එ සමයෙහි මහණහු දිය සහිත පාත්‍රය තැන්පත් කොට තබන්. පාත්‍රය දූෂ්‍ය වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

"මහණෙනි, දිය සහිත පාත්‍රය තැන්පත් කොට නො තැබිය යුතු. යමෙක් තබන්නේ නම්, ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, තවා (රත් කොට) පාත්‍රය තැන්පත් කොට තබන්නට අනුදනිමි"යි වදළ සේක.

42. එ සමයෙහි මහණහු දිය සහිත පාත්‍රය තවත් (රත් කරන්). පාත්‍රය දුගඳ වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

"මහණෙනි, දිය සහිත පාත්‍රය නො තැවියයුතු. යමෙක් තවන්නේ නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, දිය රහිත කොට තවා පාත්‍රය සුරැකි කොට තබන්නට අනුදනිමි"යි වදළ සේක.

43. එ සමයෙහි වනාහි මහණහු පාත්‍රය උෂ්ණයෙහි තබන්. පාත්‍රයේ පැහැය දූෂ්‍ය වෙයි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

"මහණෙනි, උෂ්ණයෙහි පාත්‍රය නො තැබියයුතු. යමෙක් තැබුයේ වී නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, මොහොතක් උෂ්ණයෙහි තවා පාත්‍රය සුරැකි කොට තබන්නට අනුදනිමි" යි වදළ සේක.

44. එ සමයෙහි වනාහි බොහෝ පාත්‍රයෝ එළිමහනෙහි ආධාරකයක් නැති ව තබන ලද්දහු වෙත්. පාත්‍රයෝ සුළි සුළඟෙකින් පෙරළී බුත්හ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

"මහණෙනි, පාත්‍රාධාරකයක් අනුදනිමි"යි වදළ සේක.

45. එ සමයෙහි වනාහි හික්ෂුහු මීඝාන්තයෙහි (පිල් කෙළවර) පාත්‍ර තබන්. පාත්‍රය ඇදවැටී බිඳෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

"මහණෙනි, පිළ කෙළවර පාත්‍රය නො තැබියයුතු. යමෙක් තැබුයේ වී නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ" යි වදළ සේක.

46. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු පරිභණ්ඩනෙහි පතං නික්ඛිපති. පරිපතීඨා පතො භිජ්ජති. හගවතො එතමඤ්ඤා ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛවෙ, පරිභණ්ඩනෙහි පතො නික්ඛිපිතබ්බො. යො නික්ඛිපෙය්‍යා ආපතති දුක්ඛට්ඨයා”ති.

47. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු ජලාය පතං නික්ඛිජ්ජති. ඔට්ටො සංඝියති. හගවතො එතමඤ්ඤා ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, තිණසන්ධාරක”නති.

තිණසන්ධාරකො උපචිකාභි ඛජ්ජති. හගවතො එතමඤ්ඤා ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, වොළක”නති.

වොළකං උපචිකාභි ඛජ්ජති. හගවතො එතමඤ්ඤා ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, පතනමාලකනති.” පතනමාලකා පරිපතීඨා පතො භිජ්ජති. හගවතො එතමඤ්ඤා ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, පතනකණ්ණාලික”නති.

පතනකණ්ණාලිකාය පතො සංඝියති. හගවතො එතමඤ්ඤා ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, පතනතථික”නති.

අංසබ්බකො න භොති. හගවතො එතමඤ්ඤා ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, අංසබ්බකං බන්ධනසුත්තක”නති.

48. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු භික්ඛිවිලෙපි නාගදන්තකෙපි පතං ලග්ගනති. පරිපතීඨා පතො භිජ්ජති. හගවතො එතමඤ්ඤා ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛවෙ, පතො ලග්ගනබ්බො. යො ලග්ගෙය්‍යා ආපතති දුක්ඛට්ඨයා”ති.

46. එ සමයෙහි මහණහු පරිභණ්ඩය කෙළවර (පිළට පිටත වූ කුඩා පිළු තුළ) පාත්‍රය තබන්. පාත්‍රය ඇඳවැටී බිඳෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එය සැලකළහ.

“මහණෙනි, පරිභණ්ඩය කෙළවර (පිළට පිටතින් වූ කුඩා පිළු තුළ) පාත්‍රය නො තැබියයුතු. යමෙක් තැබුයේ වී නම්, ඔහුට දුකළා ඇවැත් වන්නේයැ” යි වදළ සේක.

47. එ සමයෙහි වනාහි මහණහු පාත්‍රය බිම වූතින් නමා තබන්. පාත්‍රයේ මුට්ටි ගැටී ගෙවෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, තණ ඇතිරියක් අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

තණ ඇතිරිය වෙයන් වීසින් කනු ලැබෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, (පාත්‍රය තැබීමට) රෙදිකඩක් අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

රෙදිකඩ වෙයන් වීසින් කනු ලැබේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, පාත්‍රමාලකයක් (පාත්‍රය තබන්නට පිළක්) අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

පාත්‍රමාලකයෙන් ගිලිහී වැටී පාත්‍රය බිඳෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, පාත්‍රකණ්ඩාලිකාවක් (පාත්‍රය තබන කුඩයක්) අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

පාත්‍රකණ්ඩාලිකායෙහි පාත්‍රය ගැටී ගෙවෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, (පාත්‍රය බහාලන්නට) ඵවිකයක් (පසුමිබියක්) අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

ඵල්ලා ගන්නට අංසබන්ධකයෙක් (උරේ හිසේ ඵල්වන පටියෙක්) නො වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, අංසබන්ධකයක් (උරබඳනාවක්) ද බඳනා හුයක් ද අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

48. එ සමයෙහි මහණහු භික්ෂිඛිලයෙහි (බිත්තියෙහි ගසන ලද උළෙක) ද නාගදන්තකයෙහි ද (බිත්තියෙහි සවි කළ ඇත්දතෙහි) ද පාත්‍රය ඵල්ලන්. ඇඳවැටී පාත්‍රය බිඳෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, පාත්‍රය නො ඵල්ලියයුතු. යමෙක් ඵල්ලන්නේ නම් දුකළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදළ සේක.

49. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු මඤ්ඤි පතං නික්ඛිපනති. සතිසම්මොසා නිසිදානා ඔසුරිතා පතං භිඤ්ඤති, භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ, මඤ්ඤා පතො නික්ඛිපිතබ්බො. යො නික්ඛිපෙය්‍ය ආපතති දුක්ඛංය්‍යා”ති.

50. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු පිඨෙ පතං නික්ඛිපනති. සතිසම්මොසා නිසිදානා ඔසුරිතා පතං භිඤ්ඤති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ, පිඨෙ පතො නික්ඛිපිතබ්බො. යො නික්ඛිපෙය්‍ය ආපතති දුක්ඛංය්‍යා”ති.

51. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු අභේක පතං නික්ඛිපනති. සතිසම්මොසා වුට්ඨහනති. පරිපතීතා පතො භිඤ්ඤති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ, අභේක පතො නික්ඛිපිතබ්බො. යො නික්ඛිපෙය්‍ය ආපතති දුක්ඛංය්‍යා”ති.

52. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු ජනෙන පතං නික්ඛිපනති. වාතමණ්ඩලිකාය ජනං උක්ඛිපියති. පරිපතීතා පතො භිඤ්ඤති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ, ජනෙන පතො නික්ඛිපිතබ්බො. යො නික්ඛිපෙය්‍ය ආපතති දුක්ඛංය්‍යා”ති.

53. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු පතහතා කථාං පඤ්ඤාමෙතති. කථාං ආවටීතා පතො භිඤ්ඤති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ, පතහතො කථාං පඤ්ඤාමෙතබ්බො. යො පඤ්ඤාමෙය්‍ය ආපතති දුක්ඛංය්‍යා”ති.

54. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු තුම්බකවාහෙ පිණ්ඩාය වරතති. මුත්තස්සා උජ්ඣායනති වියනති විපාවෙනති ‘සෙය්‍යථාපි තිස්සියා’ති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ, තුම්බකවාහෙ පිණ්ඩාය වරිතබ්බො, යො වරෙය්‍ය ආපතති දුක්ඛංය්‍යා”ති.

49. එ සමයෙහි වනාහි මහණහු ඇදෙහි පාත්‍රය තබන්. සිහි මුළා වෙන් ඉදගන්නාහු වැතිර පාත්‍රය බිඳිත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, ඇදෙහි පාත්‍රය නො තැබියයුතු. යමෙක් තබන්නේ ද ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදළ සේක.

50. එ සමයෙහි මහණහු පුටුවෙහි පාත්‍රය තබන්. සිහි මුළාවෙන් ඉදගන්නාහු වැතිර පාත්‍රය බිඳිත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, පුටුවෙහි පාත්‍රය නො තැබියයුතු. යමෙක් තබන්නේ නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදළ සේක.

51. එ සමයෙහි මහණහු ඇකයෙහි පාත්‍රය තබන්. සිහි නැති ව නැඟී සිටිත්. පාත්‍රය වැටී බිඳෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි ඇකයෙහි පාත්‍රය නො තැබියයුතු. යමෙක් තබන්නේ ද ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදළ සේක.

52. එ සමයෙහි මහණහු ඡත්‍රයෙහි පාත්‍රය තබන්. සුළි හුළහින් ඡත්‍රය එසැවෙයි. පාත්‍රය වැටී බිඳෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, ඡත්‍රයෙහි පාත්‍රය නො තැබියයුතු. යමෙක් තබන්නේ ද ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදළ සේක.

53. එ සමයෙහි මහණහු පාත්‍රය ගත් අතැත්තාහු කවුළුව අරිත්. කවුළුව පෙරළී ඊමෙන් පාත්‍රය බිඳෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, පාත්‍රය ගත් අතැත්තාහු විසින් කවුළුව නො ඇරිය යුතු. යමෙක් අරින්නේ ද ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වේ” යැ යි වදළ සේක.

54. එ සමයෙහි මහණහු ලබු කබලෙන් (ලබු කබලක් අතැති වැ) පිටු පිණිස හැසිරෙත්. මිනිස්සු ‘කීර්ථකයන් බදුහ’ යි ලාමක කොට සිතත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, ලබුකබලෙන් පිටුපිහා නො හැසිරිය යුතු. යමෙක් හැසිරෙන්නේ ද ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදළ සේක

55. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු සට්ඨකචාගෙ පිණ්ඩාය වරන්ති. මනුස්සා උජ්ඣායනති ඛියනති විපාවෙනති : , සෙය්‍යථාපි තිස්සියා'ති. භගවතො එතමන්. ආරොවෙසුං -පෙ-

“න භික්ඛවෙ, සට්ඨකචාගෙ පිණ්ඩාය වරිතබ්බං, යො වරෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛකට්ඨාසා”ති.

56. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤිතරො භික්ඛු සබ්බපංසු-කුලිකො හොති. යො ඡවසීසස්ස පනතං ධාරෙති, අඤ්ඤරතා ඉත්ථි පසස්සවා භිතා වික්ඝරමකාසි ‘අබ්බං මෙ, පිසාවො වතායන්ති’. මනුස්සා උජ්ඣායනති ඛියනති විපාවෙනති, ‘කථං භි නාම සමණා සකායුත්තියා ඡවසීසස්ස පනතං ධාරෙස්සන්ති, සෙය්‍යථාපි පිසාවිලි-කා’ති. භගවතො එතමන්. ආරොවෙසුං -පෙ-

“න භික්ඛවෙ, ඡවසීසස්ස පනතො ධාරෙතබ්බො. යො ධාරෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛකට්ඨාසං. ‘න ච භික්ඛවෙ, සබ්බපංසුකුලිකෙන භවිතබ්බං. යො භවෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛකට්ඨාසා’ති.

57. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු වලකානිපි අට්ඨිකානිපි උච්චිට්ඨොදකමෙ පනෙතන නිහරන්ති. මනුස්සා උජ්ඣායනති ඛියනති විපාවෙනති ‘යස්මිං යෙව්මෙ සමණා සකායුත්තියා භුඤ්ජන්ති යොව නෙසං පටිග්ගහොති’ භගවතො එතමන්. ආරොවෙසුං -පෙ-

“න භික්ඛවෙ, වලකානි වා අට්ඨිකානි වා උච්චිට්ඨොදකං වා පනෙතන නිහරිතබ්බං. යො නිහරෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛකට්ඨාසං. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, පටිග්ගහ”න්ති.

58. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු භස්සෙත විපාටෙසා විවරං සිබ්බෙන්නති. විවරං විලොමං හොති. භගවතො එතමන්. ආරො-වෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, සස්සකං නමකක”න්ති.

59. තෙන ඛො පන සමයෙන සඤ්ඤා දණ්ඩසස්ස උපපන්නං හොති. භගවතො එතමන්. ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, දණ්ඩසස්ස”න්ති.

55. එ සමයෙහි මහණු සට්ඨකවාහයෙන් (කළ කබලක් ගෙන) පිඬු පිණිස හැසිරෙත්. 'තීර්ථකයන් බදුහ'යි මිනිස්සු ලාමක කොට සිතත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ...

"මහණෙනි, සට්ඨකවාහයෙන් (කළ කබලෙහි) පිඬු පිණිස නො හැසිරියයුතු. යමෙක් හැසිරෙන්නේ වී නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ" යි වදළ සේක.

56. එ සමයෙහි වනාහි එක්තරා මහණෙක් හැම පිරිකරින් ම පාංශුකුලික වෙයි. (හැම පිරිකරක් ම පාංශුකුල වශයෙන් සොයා ගත් දැයින් සකස් කොට ගෙන දරන්නේ වෙයි.) හෙතෙම මිනිහිස් කබලකින් කළ පාත්‍රයක් දරයි. එක්තරා ස්ත්‍රියක් ඔහු දක බිය පත් වූවා, 'මට විපතෙක, ඒකාන්තයෙන් මේ පියාවියෙකැ'යි කැගැසූ ය. 'කෙසේ නම් ශාක්‍යාපුත්‍රික ශ්‍රමණයෝ පියස් පැවියන් සේ මිනිහිසින් කළ පාත්‍රයක් දරත් දැ'යි ලාමක කොට සිතත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ...

"මහණෙනි, මිනිහිසින් කළ පාත්‍රයක් නො දරියයුතු. යමෙක් දරන්නේ නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ" යි වදළ සේක.

57. එ සමයෙහි වනාහි මහණු (විකා දමු) සප ද ඇට කටු ද ඉදුල්දිය ද පාත්‍රයෙන් ගෙන ගොස් ඉවත ලත්. 'මේ ශාක්‍යාපුත්‍රික මහණු යම් පාත්‍රයෙක ම වළඳත් ද එය ම ඔවුන් කුණු දමන බදුන වෙ යැ' යි මිනිස්සු ලාමක කොට සිතත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ...

"මහණෙනි, සප හෝ ඇට හෝ ඉදුල්දිය හෝ පාත්‍රයෙන් ඉවතට ගෙන නො යායුතු. යමෙක් ගෙන යන්නේ වී නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, කුණු දමන්නට බදුනක් අනුදනිමි" යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළ සේක.

58. එ සමයෙහි මහණු අතින් ඉරා සිවුරු මසත්. සිවුරු විලොම් (විසම) වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

"මහණෙනි, පිහියක් ද පිහියට වැස්මක් ද අනුදනිමි" යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළ සේක.

59. එ සමයෙහි වනාහි සංඝයාට දණ්ඩගස්ත්‍රකයෙක් (මීට සහිත පිහියක්) උපන්නේ වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එපවත් සැලකළහ.

"මහණෙනි, දණ්ඩගස්ත්‍රකය (මීට සහිත පිහිය) අනුදනිමි" යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළ සේක.

60. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බස්සියා භික්ඛු උච්චාවචෙ සත්ඤ්ඤානං ධාරෙතති සොවණ්ණමයං රුපියමයං. මනුස්සා උජ්ජායතති වියතති විපාලෙතති: 'සෙය්‍යථාපි ගිහී කාමභොගිනො'ති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. -පෙ-

"න භික්ඛවෙ, උච්චාවචා සත්ඤ්ඤා ධාරෙතබ්බා. යො ධාරෙය්‍ය ආපතති දුක්ඛපසා. අනුජානාමි භික්ඛවෙ අට්ඨමයං දන්තමයං විසාණමයං නළමයං වෙළමයං කට්ඨමයං ජතුමයං ඵලමයං ලොභමයං සඬබ්බාභිමයතති."

61. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු කුන්තකපක්ඛෙතන පි වෙළපෙසිකාය පි විවරං සිබ්බෙතති විවරං දුස්සිබ්බිතං භොති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

"අනුජානාමි භික්ඛවෙ සුචික"තති.

සුචියො කණ්ණකිතායො භොතති.

"අනුජානාමි භික්ඛවෙ සුචිනාළික"තති.

සුචිනාළිකාය පි කණ්ණකිතායො භොතති.

"අනුජානාමි භික්ඛවෙ කිණ්ණෙන පුරෙතු"තති.

කිණ්ණෙපි කණ්ණකිතායො භොතති.

"අනුජානාමි භික්ඛවෙ සත්තුයා පුරෙතු"තති.

සත්තුයාපි කණ්ණකිතායො භොතති.

"අනුජානාමි භික්ඛවෙ සරිතක"තති.

සරිතකෙන පි කණ්ණකිතායො භොතති.

"අනුජානාමි භික්ඛවෙ මධුසිත්තකෙත සාරෙතු"තති.

සාරිතකං පරිභිජ්ජති.

"අනුජානාමි භික්ඛවෙ සාරිතසිපාවික"තති.

62. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු තස්ස තස්ස ඛිලං නිබ්බතියා සබ්බෙතති විවරං සිබ්බෙතති. විවරං විකණ්ණං භොති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

"අනුජානාමි භික්ඛවෙ කඨිනං, කඨිනරජුං. තස්ස තස්ස ඔබ්බෙතියා විවරං සිබ්බෙතති".

60. එ සමයෙහි සචග මහණහු රන්මුවා ද රිදීමුවා ද කුඳු මහත් පිහියා මිටි දරන්. 'කාමභොගී ගිහියන් මෙන්'යි මිනිස්සු ලාමක කොට සිතත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, කුඳු මහත් පිහියා මිටි නො දරියයුතු. යමෙක් දරන්නේ වී නම්, ඔහුට දුකළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, ඇටමුවා, දත්මුවා, අංමුවා, බටදඬුමුවා, හුණදඬුමුවා, දඬුමුවා, ලහමුවා, පලමුවා, ලොභොමුවා, සක්තැබමුවා පිහියාමිටි අනුදනිමි” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළසේක.

61. එ සමයෙහි වනාහි මහණහු කුකුළු පිහාටුයෙන් ද උන පතුරෙන් කළ කුරෙන් ද සිවුරු මසත්. සිවුරු නොමනා ව මැසුණේ වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, හිදිකටුව අනුදනිමි”යි (භාග්‍යවතුන් වහන්සේ) වදළසේක. හිදිකටු මල බැඳුණේ වෙයි.

“මහණෙනි, හිදිකටුකුලාව අනුදනිමි”යි වදළ සේක. හිදිකටුකුලායෙහි (බහාලන ලද්දහු) ද මල බැඳුණාහු වෙත්.

“මහණෙනි, රාබිජු සුණයෙන් පුරවන්නට අනුදනිමි”යි වදළ සේක.

රාබිජු සුණයෙන් පුරවන ලද්දහු ද මල බැඳුණාහු වෙත්.

“මහණෙනි, කහමුසු විළඳ සුණයෙන් පුරවන්නට අනුදනිමි”යි වදළ සේක.

කහමුසු විළඳ සුණයෙන් (පුරාලන ලද්දහු) ද මල බැඳුණාහු වෙත්.

“මහණෙනි, ගල් කුඩුවලින් පුරවන්නට අනුදනිමි”යි වදළ සේක. ගල්කුඩුවලින් පුරවන ලද්දහු ද මල බැඳුණාහු වෙත්.

“මීඉටියෙන් (තවරන්නට) අනුදනිමි”යි වදළසේක. තවරන ලද මීඉටි ගැළැවී වැටෙයි.

“මහණෙනි, මීඉටි ගැ රෙදි කඩක් අනුදනිමි”යි වදළසේක.

62. එ සමයෙහි මහණහු ඒ ඒ තැන හුල් සිටුවා සම්බන්ධ කොට සිවුරු මසත්. සිවුරු විකර්ණ (සම නොවූ) කොත් ඇත්තේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, කඨිනය (සිවුරුහිණ) ද කඨින රැහැන (සිවුරුහිණෙහි බඳනා රැහැන) ද යන දෙකත් ඒවායේ ඒ ඒ තැනැ සිවුර නමා බැඳ මසන්නට අනුදනිමි”යි වදළසේක.

විසමෙ කඨිනං පතරනති. කඨිනං පරිභිජ්ජති.

“න භික්ඛවෙ විසමෙ කඨිනං පතරිතඛං. යො පතරෙයා ආපතති දුක්ඛංයා”ති.

ඡමාය කඨිනං පතරනති. කඨිනං පංසුකිනං භොති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ තිණ්ණපථාරකනති”.

කඨිනස්ස අනෙතා ජීරති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ අනුචාතං පරිභණ්ඩං ආරොපෙතුනති”.

කඨිනං නායභොති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ දණ්ඩකඨිනං විදලකං සලාකං විනාශිත-
රජ්ජං විනාශිතසුක්කකං විනාශිතා වීචරං සිඛෙතූනති”.

සුක්කනාහරිකායො විසමා භොනති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ කලිමබ්බකනති”.

සුක්කා වඬතා භොනති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ මොසසුත්තකනති.”

63. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු අධොතෙහි පාදෙහි
කඨිනං අක්කමනති. කඨිනං දුස්සති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරො-
වෙසුං.

“න භික්ඛවෙ අධොතෙහි පාදෙහි කඨිනං අක්කමිතඛං. යො
අක්කමෙයා ආපතති දුක්ඛංයාති”.

64. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු අලෙහි පාදෙහි කඨිනං
අක්කමනති. කඨිනං දුස්සති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛවෙ අලෙහි පාදෙහි කඨිනං අක්කමිතඛං. යො
අක්කමෙයා ආපතති දුක්ඛංයාති”.

65. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු සඋපාහනා කඨිනං
අක්කමනති. කඨිනං දුස්සති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛවෙ සඋපාහනෙන කඨිනං අක්කමිතඛං. යො
අක්කමෙයා ආපතති දුක්ඛංයාති”.

නො සම තත්ති සිවුරුහිණ තබන්. එය බිඳි වැටෙයි.

“මහණෙනි, නො සමවූ තැන සිවුරුහිණ නො තැබියයුතු. යමෙක් තබන්නේ නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ”යි වදළ සේක.

සිවුරුහිණ බිම තබන්. එය දුලියෙන් බැඳුණේ වෙයි.

“මහණෙනි, තණඇතිරිය අනුදනිමි”යි වදළ සේක.

කඩිනමේ කොන් දිරයි.

“මහණෙනි, වාටියක් යොද පිරිබඩ නංවන්නට අනුදනිමි”යි වදළ සේක.

සිවුරුහිණ නො පොහොනේ වෙයි (මඳ වෙයි).

“මහණෙනි, දණ්ඩකඩිනා ද සිවුරුහිණ මැදට බඳනා දණ්ඩ ද විදලකය ද (දණ්ඩකඩිනායේ ප්‍රමාණය අනුව) කළාලයේ කොන් දෙක අකුළා දෙපට කිරීම ද,

සලාකාව ද (දෙපට සිවුර මැදට දමන කුර ද) විනන්ධන රජ්ජව ද,

මහ සිවුරුහිණ හා කුඩා සිවුරුහිණ බඳනා රහන ද කුඩා සිවුරුහිණෙහි සිවුර බඳනා හුය ද එසේ බැඳ සිවුර මහන්නට ද අනුදනිමි”යි වදළ සේක.

සුත්‍රාන්තරිකාවෝ (හු අතර පෙදෙස්හු) විසම වෙත්. (සමාන ව නො සිටිත්).

“මහණෙනි, (අතර ප්‍රමාණය හඟවන) කිලිඹුවක් (තල්කොළ කැබැලි ආදී මීමක්) අනුදනිමි”යි වදළ සේක.

හු ඉරි ඇඳ වේ.

“(සිවුර මසා අවසන් වූ පසු ගලවා දමන) බොරු හු ගැසීම අනුදනිමි”යි වදළසේක.

63. එ සමයෙහි මහණහු නො දෙවූ පයින් සිවුරුහිණ ඇක්මෙන්. සිවුරුහිණ දුෂ්‍ය වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, නොදෙවූ පයින් යුතු ව සිවුරුහිණ නො ඇක්මියයුතු. යමෙක් ඇක්මෙන්තේ නම් (පා ගාන්නේ නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේය”.

64. එ සමයෙහි මහණහු තෙත් පයින් සිවුරුහිණ ඇක්මෙන්. සිවුරුහිණ දුෂ්‍ය වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, තෙත් පයින් සිවුරුහිණ නො ඇක්මියයුතු (පා නො ගැසිය යුතු). යමෙක් ඇක්මෙන්තේ නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය”.

65. එ සමයෙහි මහණහු පාවහන් ඇත්තාහු සිවුරුහිණ ඇක්මෙන් (පාගත්). සිවුරුහිණ දුෂ්‍ය වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, පාවහන් සහිත වූවහු විසින් සිවුරුහිණ නො ඇක්මියයුතු. යමෙක් ඇක්මෙන්තේ ද දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ”යි වදළ සේක.

66. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු වීවරං සිඛෙන්නා අභිගුලියා පටිගණකනි, අභිගුලියො දුක්ඛා භොනති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පටිගහනති”

67. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බඤ්ඤා භික්ඛු උච්චාවචෙ පටිගහොධාරෙතති සොවණ්ණමයං රුපීමයං, මනුසසා උජ්ඣායනති වියනති විපාවෙනති. ‘සෙය්‍යථාපි ගිහී කාමභොගීනො’ති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ උච්චාවචා පටිගහොධාරෙතති, යො ධාරෙය්‍ය ආපනති දුක්ඛමයසං. අනුජානාමි භික්ඛවෙ අට්ඨිමයං දනකමයං විසාණමයං නළමයං චෙථමයං කට්ඨමයං ජතුමයං ඵලමයං ලොභමයං සංඛ්‍යාතමයනති”.

68. තෙන ඛො පන සමයෙන සුචියොපි සත්ථකාපි පටිගහොපි නස්සනති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආවෙසනවිඤ්ඤානති”.

ආවෙසනවිඤ්ඤා සමාකුලා භොනති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පටිගහනති”.

අංසබ්බකො න භොති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ අංසබ්බකං ඛන්ධනසුක්ඛකනති”.

69. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු අබොධාසො වීවරං සිඛෙන්නා සිතෙනපි උග්ගෙනපි කිලමනති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ කඨිනසාලං කඨිනමණ්ඩපනති”.

කඨිනසාලා නිව්වත්තකා භොති. උදකෙන ඔත්ථරියති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ උච්චපඤ්ඤං කාතුනති”.

වයො පරිපතති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ වීතිතුං තයො වයෙ ඉඨාකාවයං සිලාවයං දරුවයනති”.

ආරොහන්තා විහංගන්තති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ තයො යොපාසො ඉඨාකායොපාසො සිලායොපාසො දරුසොපාසොනති”.

ආරොහන්තා පරිපතනති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආලමබ්බකනති”.

66. එ සමයෙහි මහණහු සිවුරු මහන්තාහු හිදිමුව ඇඟිල්ලෙන් පිළිගනිත්. (ඉදිකටු මුණත ඇඟිල්ලෙන් ගෙන අදිත්) ඇඟිල්ලේ රිදුම් ඇත්තෝ වෙත් (ඇඟිලි රිදේ). භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, පිළිගාව (දියලය) අනුදනිමි”යි වදළසේක.

67. එ සමයෙහි සවග මහණහු රන්මුවා වූ ද රිදිමුවා වූ ද කුදු මහත් පිළිගාවන් (දියල) දරත්. මිනිස්සු “මොහු කාමහොඹි ගිහින් බදුවහ”යි ලාමක කොට සිහන්, නොගුණ කියත්, දෙස් කතා පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, (රන්රිදිමුවා) කුදු මහත් පිළිගා (දියල) නො දැරිය යුතු. යමෙක් දරන්නේ නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, ඇවිත් කරන ලද, ඇත්දළ ඇ දළිත් කරන ලද, අඟිත් කරන ලද, ගෙඩිවල ලෙල්ලෙන් කරන ලද, ලොහයෙන් කරන ලද සක්තෑබිත් කරන ලද පිළිගාව (දියලය) අනුදනිමි”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළසේක.

68. එ සමයෙහි හිදිකටු ද පිහියා ද පිළිගාවෝ (දියල) ද නැසෙත් (නැති වෙත්). භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි; ඇවිසුම් වීතක් (ඉදිකටු කුලා ආදිය තබන කුඩා පෙට්ටියක් හෝ කොපුවක්) අනුදනිමි”යි වදළසේක.

ඇවිසුම්විතෙහි ඒ හිදිකුලා ආදීහු එකට අවුල්වුවාහු වෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, පිළිගාවට (දියලයට) පසුම්බියක් අනුදනිමි”යි වදළසේක.

පිළිගා පසුම්බියට උරබදනාවෙක් (උරේ එල්ලා ගැනීමට පටියෙක්) නො වෙයි.

“මහණෙනි, උරබදනාව ද බදනා හුය ද අනුදනිමි”යි වදළසේක.

69. එ සමයෙහි මහණහු එළිමහනෙහි (හිඳ සිවුරු මහන්තාහු ශීතයෙන් ද උෂ්ණයෙන් ද පෙළෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, සිවුරුභිණ් කබන්තට ශාලාවක් සිවුරුභිණ්ට මඩුවක් අනුදනිමි”යි වදළසේක.

සිවුරුභිණ් හල (කඨින ශාලාව) මිටි බිමක් ඇත්තේ වෙයි. දියෙන් වැසෙයි (දියට යට වෙයි.) භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, සිවුරුභිණ්හල උස් බිම ඇතියක් කරන්නට (එහි බිම උස් කොට නංවන්නට) අනුදනිමි”යි වදළසේක.

උස් කොට තහන ලද බිමැ පස් ඇදහැළෙයි.

“මහණෙනි, ගඬොළයෙන් කළ බැඳුම ද ගලින් කළ බැඳුම ද ලියෙන් කළ බැඳුම ද යි බැඳුම් තුනක් අනුදනිමි”යි වදළසේක.

උස් කොට බදනා ලද බිමට නඟින්නාහු වෙහෙසෙත්.

“මහණෙනි, ගඬොළ හිණ (තරප්පුව) ගල්මුවා හිණ (තරප්පුව) දඬුමුවා හිණ (තරප්පුව) ද යනු තුන් හිණ අනුදනිමි”යි වදළසේක.

හිණෙහි නඟින්නාහු ඇද වැටෙත්.

“ගරාදි වැටක් අනුදනිමි”යි වදළ සේක.

කඨිනසාලාය තිණවුණ්ණං පරිපතති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඔග්ගමෙබ්බා උලලිතතාවලිතතං කාතුං සෙතවණ්ණං කාළවණ්ණං ගෙරුකපරිකමමං මාලාකමමං ලතාකමමං මකරදන්තකං පඤ්චපටිකං වීවරවංසං වීවරරජ්ජුනති”.

70. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු වීවරං සිලෙබ්බා තසෙව කඨිනං උජ්ඣාසාදා පකකමනති. උතුරෙහි පි උපවිකාහි පි බජ්ජති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ කඨිනං සධ්ඨරිකුනති”.

කඨිනං පරිභිජ්ජති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ගොසංසිකාය කඨිනං සධ්ඨරිකුනති”.

කඨිනං වීතිවෙධියති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ බන්ධනරජ්ජුනති”.

71. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු කුඩෙධි පි ඵලෙහි පි කඨිනං උජ්ඣාසෙඤ්ඤා පකකමනති. පරිපතියා කඨිනං භිජ්ජති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ භික්ඛිබ්බෙලෙ වා නාගදන්තෙ වා ලග්ගෙකුනති”.

72. අථ ඛො හගවා රාජගහෙ යථාහිරන්තං විහරියා යෙන වෙසාලී තෙන වාරිකං පකකාමි. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු සුචිකමපි සක්ඛමපි හෙසජ්ජමපි පතෙන ආදය ගවජ්ජනති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ හෙසජ්ජකමිකනති”.

අංසබ්බකො න භොති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ අංසබ්බකං බන්ධනසුත්තකනති”.

73. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු උපාහනායො කායබ්බන්තෙන බන්ධියා ගාමං පිණ්ඩාය පාවිසි. අඤ්ඤානරො උපාසකො තං භික්ඛුං අභිවාදෙන්නා උපාහනායො සීසෙන සට්ඨෙයි. යො භික්ඛු මඩකු අභොසි. අථ ඛො යො භික්ඛු ආරාමං ගන්තා භික්ඛුනං එතමඤ්ඤං ආරොවෙසි. භික්ඛු හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ උපාහනකමිකනති”.

අංසබ්බකො න භොති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ අංසබ්බකං බන්ධනසුත්තකනති”.

74. තෙන ඛො පන සමයෙන අන්තරාමග්ගෙ උදකං අකජ්ජියං භොති. පරිසස්ථාපනං න භොති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ පරිසස්ථාපනනති”.

වොළකං නප්පභොති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ කට්ඨජ්ජපරිසස්ථාපනනති”.

වොළකං නප්පභොති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ධම්මකරකනති”.

කඩිනා ශාලායෙහි තණරොවු වැටෙයි. “මහණෙනි, සණ දඩු අතුරා පියස්ස තනා ඇතුළතත් පිටතත් සුදු පැහැ වූ හෝ කළු පැහැ වූ හෝ බදම ආලේප කරන්නට ගුරු පැහැයෙන් පිරියම් හෝ කරන්නට, මාලාකම් ලතාකම් කරන්නට මෝර දැනී හෝ අඳින්නට දැහිඟුල් ඇ පස් පැහැයෙන් වණ්ඩත් කරන්නට ද අනුදනිමි. සිවුරු වනා තබන්නට දණ්ඩක් ද සිවුරු වනන්නට රහනක් ද අනුදනිමි” යි වදළුසේක.

70. එ සමයෙහි මහණහු සිවුරු මසා සිවුරුහිණ එහි ම හැර දමා පිටත් වූ යෙන්. මියන් විසින් ද වේයන් විසින් ද සිවුරුහිණ කනු ලැබෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, සිවුරුහිණ අකුළා තබන්නට අනුදනිමි” යි වදළුසේක: සිවුරුහිණ බිඳීයයි. “මහණෙනි, දණ්ඩක් ඇතුළු බහා තද කොට සිවුරුහිණ අකුළා තබන්නට අනුදනිමි” යි වදළුසේක.

සිවුරුහිණ ලිහෙයි. “මහණෙනි, බඳිනා රහනක් අනුදනිමි” යි වදළු සේක.

71. එ සමයෙහි මහණහු බිත්තියෙක ද කණුවෙක ද සිවුරුහිණ ඔසවා තබා නික්ම යෙන්. ඇඳ වැටී සිවුරුහිණ බිඳෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, බිත්තියෙහි ගසන ලද හුලෙක හෝ ඇත් දතක් සේ බිත්තියෙහි සවි කළ උපකරණයෙක හෝ සිවුරුහිණ එල්ලා තබන්නට අනුදනිමි” යි වදළුසේක.

72. ඉක්බිත්තෙන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රජගහ නුවර කැමැති තාක් කල් වැස විසල් මහනුවරට සැරියරා වැඩී සේක. එ සමයෙහි මහණහු හිඳිකවුට ද පිහිය ද බෙහෙන් ද පාත්‍රයෙන් ගෙන යෙන්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. “මහණෙනි, බෙහෙන් පසුම්බිය අනුදනිමි” යි වදළුසේක. උරබඳනාවෙක් නොවෙයි. “මහණෙනි, උරබඳනාව ද බඳනාහුය ද අනුදනිමි” යි වදළුසේක.

73. එ සමයෙහි එක්තරා මහණෙක් පාවහන් කාබහනින් (පටියෙන්) බැඳ එල්ලා ගෙන ගමට පිටු පිණිස පිවිසියේය. එක්තරා උපාසකයෙක් එ මහණහට වඳිනුයේ පාවහන් හිසින් ගැටී ය. ඒ මහණ නිස්තෙජස්ස විය. ඉක්බිති ඒ මහණ අරම් ගොස්, මහණුන්ට මෙ පවත් සැලකෙළේ ය. මහණහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, උපාහනථිකයක්, අනුදනිමි” යි වදළුසේක. උරබඳනායෙක් නො වෙයි. “මහණෙනි, උරබඳනාවක් ද බඳනා හුයක් ද අනුදනිමි” යි වදළුසේක.

74. එ සමයෙහි වනාහි අතර මහා ජලය (පෙරා නැති බැවින්) නො කැප වෙයි. පෙරහනෙක් නො වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, පෙරහන්කඩ අනුදනිමි” යි වදළු සේක.

රෙදි කඩ නො පොහොනේ වෙයි. (මදි වෙයි). “මහණෙනි, කිණිසි පෙරහන අනුදනිමි” යි වදළු සේක. එයට ද රෙදි කඩ මඳවෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. “මහණෙනි, ධබරාව අනුදනිමි” යි වදළුසේක.

75. තෙන ඛො පන සමයෙන දො භික්ඛු කොසලෙසු ජනපදෙසු අද්ධානමග්ගපටිපන්නා භොනති. එකො භික්ඛු අනාවාරං ආවරති. දුතියො භික්ඛු නං භික්ඛුං එතදවොච, 'මා ආවුසො එවරුපං අකායි. නෙතං කප්පති'ති. යො තස්මිං උපනද්ධි¹. අථ ඛො යො භික්ඛු පිපාසාය පිළිනො උපනද්ධං භික්ඛුං එතදවොච 'දෙහි මෙ ආවුසො පරිස්සාවනං යාවියමානො න අද්ධි'ති. උපනද්ධො භික්ඛු න අද්ධි. යො භික්ඛු පිපාසාය පිළිනො කාලමකායි. අථ ඛො යො භික්ඛු ආරාමං ගන්තො භික්ඛුනං එතමස්සං ආරොවෙයි. 'කිම්පන කං ආවුසො පරිස්සාවනං යාවියමානො න අද්ධි'ති. 'එවමාවුසො'ති. යෙ තෙ භික්ඛු අස්ථිච්ඡා යනතුට්ඨා ලජ්ජිතො කුක්කුල්ලිකා සික්කාකාමා තෙ උජ්ඣායනති ධීයතති විපාවෙනති, 'කථං හි නාම භික්ඛු පරිස්සාවනං යාවියමානො න අද්ධි'ති. අථ ඛො තෙ භික්ඛු හගවතො එතමස්සං ආරොවෙසුං.

අථ ඛො හගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ භික්ඛු සඛං සනතිපාතාපෙත්වා නං භික්ඛුං පටිපුච්ඡි 'සචං කීර කං භික්ඛු පරිස්සාවනං යාවියමානො න අද්ධි'ති. 'සචං හගවා'. විගරහි බුද්ධො හගවා, 'අනනුච්ඡිකං මොසපුරිස අනනුලොමිකං අප්පතිරුපං අස්සාමණ්ණකං අකප්පියං අකරණියං, කථං හි නාම කං මොසපුරිස, පරිස්සාවනං යාවියමානො න අද්ධි? නෙතං මොසපුරිස අප්පසන්නානං වා පසාදය පසන්නානං වා හියොගාවාය. අථ ඛෙවනං මොසපුරිස අප්පසන්නානං වෙච අප්පසාදය පසන්නානං ඵලං එකවචනං අඤ්ඤ-ථනායා'ති. විගරහිනා ධම්මං කථං කත්වා භික්ඛු ආමනෙතයි. "න භික්ඛවෙ අද්ධානමග්ගපටිපන්නෙන භික්ඛුනා පරිස්සාවනං යාවියමානෙන න දතබ්බං යො න දදෙය්‍ය ආපතති දුක්ඛට්ඨං, න ච භික්ඛවෙ අපරිස්සාවනකෙන අද්ධානමග්ගො පටිපජ්ජිතබ්බො. යො පටිපජ්ජය්‍ය ආපතති දුක්ඛට්ඨං. සචෙ න භොති පරිස්සාවනං වා ධම්මකරකො වා සධ්දිසාට්ඨකණ්ණා පි අධිට්ඨාතබ්බො ඉමිනා පරිස්සාවෙත්වා පිවිසාමි'ති.

76. අථ ඛො හගවා අනුපුබ්බෙන වාරිකං වරමානො යෙන වෙසාලී තදවසරි. තත්‍ර සුදං හගවා වෙසාලීයං විහරති මහාවතෙ. කුට්ටාරසාලායං. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු නවකම්මං කරොනති. පරිස්සාවනං න සම්මති. හගවතො එතමස්සං ආරොවෙසුං.

1. උපනද්ධි - පිළි.

75. එ සමයෙහි දෙමහණු කෙනෙක් කොසොල් රට දික්මහට පිළිපත්නාහු වෙත්. එක් මහණෙක් අනාවාර කෙරෙයි. (නො මනා ලෙස හැසිරෙයි). දෙවෙනි මහණ එකී මහණහට “ඇවැත්නි, මෙ බ්‍රහ්ම දෑ නො කරන්න. මෙය කැප නො වේ යැ”යි කී ය. එ මහණ, වෙර බැන්නේ ය. එ කල්හි ඒ (පළමු) මහණ පවසින් පෙළුණේ වෙර බැඳී මහණහු බණවා, “ඇවැත්නි, ඔබගේ පෙරහන දෙන්න, පැන් බොනු කැමැත්තෙමි”යි කී ය. වෙරබැඳී මහණ එය නො දුන්නේ ය. ඒ පළමු මහණ පවසින් පෙළුණේ කල්ලිය කෙළේය. එයින් පසු එ (දෙවෙනි) මහණ අරම් ගොස් මහණුනට මෙ පවත් සැලකෙළේය. “කීමෙක් ද ඇවැත්නි, තෙපි පෙරහණ ඉල්ලනු ලබන්නහු නො දුන්නු ද?”යි භික්ෂුහු ඇසූහ. “එසේ ය, ඇවැත්නි”යි හේ කී ය. අල්පෙව් වූ සත්තුමුට වූ ලජ්ජාවූ සුළු වරදෙහි පවා කුකුස් කරන්නාවූ ශික්ෂකාමී වූ යම් මහණ කෙනෙක් වෙත් ද ඔහු “කෙසේ නම් මහණෙක් පෙරහන ඉල්ලනු ලබනුයේ නො දෙන්නේ ද?”යි ලාමක කොට සිතත්, අගුණ බෙණෙත්, නොගුණ පතුරුවත්. ඉක්බිති ඒ මහණහු මෙ පවත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකළාහ.

එකල භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ කරුණෙහි බික්සහන රැස් කරවා, “සැබෑ ද, මහණ තෝ පෙරහන ඉල්ලනු ලබනුයෙහි නො දුන්නෙහි ද?” යි ඒ මහණහු පුළුවන්සේක. “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැබෑවැ”යි එ මහණ පිළිවදන් දුන්. “භික්ෂු පුරුෂය, මෙය නොනිසි ය. (මහණහට) නො ගැළපෙන්නෙකි. නො සුදුස්සෙකි. මහණ කමට නො වටනා එකෙකි. නොකැප එකෙකි. නො කටයුත්තෙකි. කෙසේ නම්, භික්ෂු මිනිස, තෝ පෙරහන ඉල්ලනු ලබනුයෙහි නො දුන්නෙහි ද? භික්ෂු මිනිස, මෙය (සස්තෑ) නොපහත් වුවන්ගේ පැහැදීම පිණිස ද පහත් වුවන්ගේ ප්‍රසාද වැඩීම ද පිණිස නොවේ. වැලි, භික්ෂු මිනිස, මෙය නො පහනුන්ගේ නො පැහැදීම පිණිස ද පැහැදුණු ඇතැම් කෙනකුන්ගේ වෙනස් වීම පිණිස ද වේ යැ”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙසෙසින් ගැඹුණු සේක. ගරහා, දහමි කරා කොට, මහණුන් බණවා “මහණෙනි, දිග්ගභ පිළිපත් මහණෙක් වූ විසින් පෙරහන ඉල්ලනු ලබන්නහු විසින් එය නොදිය යුතු නො වේ. යමෙක් නො දෙන්නේ නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, මහණහු පෙරහනක් නැතිව දික්මහ නො යැ යුතු. යමෙක් එසේ යන්නේ නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. ඉදින් පෙරහනක් හෝ ඩබරාවෙක් හෝ නැති නම්, ‘මෙයින් පෙරහන බොන්නෙමි’යි සහළසිවුරු කොන වුව ද ඉටා ගතයුතු” යැ යි වදළ සේක.

76. එ කල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිළිවෙළින් සැරි සරා වඩනාසේක්, විසල් මහපුරට බටසේක. එහි වූ කලී මහ වෙනෙහි කුළාරහලෙහි වැඩ වසන සේක. එ සමයෙහි වූ කලී මහණහු නව කම් (අඵත්වැඩියා කැරුම්) කෙරෙත් පෙරහන ප්‍රමාණ නො වෙයි (මදි වෙයි). භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ දණ්ඩපරිසසාවතනනි”. දණ්ඩපරිසසාවතං න සමමති. හගවතො එතමස්සං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඔසුරකනනි”.

77. තෙන ටො පන සමයෙන භික්ඛු මකසෙති උඛ්ඛාළුතා භොතති. හගවතො එතමස්සං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ මකසකුචිකනනි”.

78. තෙන ටො පන සමයෙන වෙසාලියං පණ්ණානං. හත්තානං හත්තපට්ඨාපි අධිට්ඨිතා භොතති. භික්ඛු පණ්ණානි භොජනානි භුක්ඛන්තා අභිසන්නකායා භොතති ඛභවාඛාධා. අප ටො ජීවකො කොමාරහවෙලා වෙසාලිං. අගමාසි කෙනවිදෙව කරණියෙන. අද්දසා ටො ජීවකො කොමාරහවෙලා භික්ඛු අභිසන්නකායෙ ඛභවාඛාධෙ. දිස්වාන යෙන හගවා තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිත්වා හගවතං අභිවාදෙත්වා එකමනං නිසීදි. එකමනං නිසිදෙතො ටො ජීවකො කොමාරහවෙලා හගවතං එතදවොච: එතරහි හතොන භික්ඛු අභිසන්නකායා ඛභවාඛාධා. භාදු හතොන හගවා භික්ඛුනා වඛකමඤ්ච ජනතාසරඤ්ච අනුජානාතු එව. භික්ඛු අප්පාඛාධා හවිසන්තති.

අප ටො හගවා ජීවකං කොමාරහවෙලං ධම්මයා කරාය සන්දර්ශනසි සමාදර්ශනසි සමුදායනසෙසි සමප්පංසෙසි. අප ටො ජීවකො කොමාරහවෙලා හගවතා ධම්මයා කරාය සන්දර්ශනසි සමාදර්ශනසි සමුදායනසි සමප්පංසෙසි උප්පායසනා හගවතං අභිවාදෙත්වා පදකම්මං කරා පසාමි.

අප ටො හගවා එතසමි. නිදනෙ එතසමි. පකරණ ධම්මං කරං කරා භික්ඛු ආමනෙතසි: “අනුජානාමි භික්ඛවෙ වඛකමඤ්ච ජනතාසරඤ්චාති.

තෙන ටො පන සමයෙන භික්ඛු විසමෙ වඛකමෙ වඛකමකති. පාද දුක්ඛා භොතති. හගවතො එතමස්සං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ සමං කාතුනති.” වඛකමො නිව්වත්තකො භොති. උදකෙන ඔසුරියති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ උච්චත්තකං කාතුනති.” වයො පට්ඨතති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ චීතිතුං තයො වයො ඉච්ඡකාවයං සිලාවයං දුරුවතති.”

“මහණෙනි, දුටුපෙරහන අනුදනිමි”යි වදළසේක. දුටුපෙරහන ද ප්‍රමාණ නො වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. “මහණෙනි අවස්තරකය (ළිඳ තුළ, බහා දිය පෙරා ගන්නා පෙරහනය) අනුදනිමි”යි වදළසේක.

77. එ සමයෙහි වනාහි මහණු මදුරුවන් ගෙන් පෙළුණෝ වූහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් දැන්වූහ. “මහණෙනි, සිවුරු කිළියක් අනුදනිමි”යි වදළසේක.

78. එ සමයෙහි විසල් මහනුවර ප්‍රණීත බත් සම්බන්ධ බත් පිළිවෙළක් ඉටන ලද්දේ (නියම කැර ගන්නා ලද්දේ) වෙයි. මහණු ප්‍රණීත බොජුන් වළඳා වැඩුණු සිරුරු ඇත්තාහු බොහෝ ආබාධ ඇත්තෝ වෙත්. එ කල්හි කොමාරහව ජීවක තෙම කිසි කටයුත්තෙකින් විසල් මහනුවරට ගියේ ය. කොමාරහව ජීවක තෙම වැඩිගිය සිරුරු ඇති බොහෝ ආබාධ ඇති මහණුන් දිව් ය. දැක භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා එළැඹියේ ය. එළැඹ වැද එකත් පසෙක හුන්නේ ය. එකත් පසෙක හුන් කොමාරහව ජීවක තෙම “වහන්ස, දන් භික්ෂුහු වැඩුණු සිරුරු ඇත්තාහු බොහෝ ආබාධ ඇත්තෝ වෙත්. වහන්ස, අයදිමි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂුනට සක්මන් මඵව ද ගිනිහල් ගෙය ද අනුදන්නා සේක් වා. මෙසේ භික්ෂුහු අල්පාබාධ වන්නාහ”යි මෙ බස් පැවසීය.

එ කල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කොමාරහව ජීවකයාට දහැමි කතාවෙන් කරුණු දක්වා වදළ සේක. එය ගැන්වූ සේක. එ උනන්දු කළ සේක. සතුටු කළ සේක. ඉක්බිත්තෙන් කොමාරහව ජීවක තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් දහැමි කතායෙන් කරුණු දක්වන ලද්දේ, එය ගන්වන ලද්දේ, උනන්දු කරන ලද්දේ, සතුටු කරන ලද්දේ, හුනස්නෙන් නැගී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඳ පැදුණු කොට පිටත් වැ ගියේ ය.

එයට පසු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මෙ කරුණෙහි දහැමි කතා කොට මහණුන් බණවා, “මහණෙනි, සක්මන් මඵව ද ගිනිහල් ගෙය ද අනුදනිමි”යි වදළසේක.

එ සමයෙහි වනාහි මහණු තැන තැන උස් මිටි විෂම වූ සක්මන් මඵයෙහි සක්මන් කරත්. (ඔවුන්ගේ) පාදයෝ පීඩා සහිත වෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. “මහණෙනි සක්මන් මඵව සම කරන්නට අනුදනිමි”යි වදළසේක. සක්මන් මඵව පහත් බීමක් ඇත්තේ (පහත්බීමෙහි කරන ලද්දේ) වෙයි. ජලයෙන් වැකිර ගනු ලැබේ. (වතුරට යට වේ). “මහණෙනි, සක්මන්මඵව උස්බීමක් ඇතියක් කරන්නට (පස් ආදිය ගොඩ ගසා උස් කරන්නට) අනුදනිමි”යි වදළ සේක. පස් ගොඩ ඇදී වැටෙයි. “මහණෙනි, ගඩොළයෙන් කළ බැම්ම ද ගල් බැම්ම ද ලී රැසින් කළ බැම්ම ද යන තුන් බැඳුම් අනුදනිමි”යි වදළ සේක.

ආරෝග්‍ය භක්‍ෂා විභාගයකි. "අනුජාතාමි භික්ඛවෙ තයො සොපාණෙ ඉට්ඨිකාසොපාණං සිලාසොපාණං දරුසොපාණනි."

ආරෝග්‍ය න්‍යාය පරිපක්‍ෂණී. අනුජානාථී භික්‍ෂුවේ ආලම්බන බාහනකි.

79. තෙත මො පන සමයෙන භික්ඛු වඩ්ඛමෙ වඩ්ඛමන්තා පරිපතනති. භගවතො එතමිඤ්ඤං ආරොචෙස්සං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ වඩ්ඛමණ්චෙදිකන්ති.”

80. තෙත බො පන සමයෙහි හික්කු අජේන්ඩාකාසෙ වඩ්ඩමනිතා සිතෙනපි උජෙඝනනපි කිලමිතති. භගවතො එතමන් ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි හික්කුචෙ වඩ්ඩමණසාලා”ති.

විධිමත්සාලායා¹ තිණවුණේ පරිපතයි. “අනුජාතාමි හිකිචො ඔඟුමෙකො² උලිකොවලිතං කාතුං; පෙතවිණේ කාළවිණේ ගෙරුකපරිකමම, මාලාකමම, ලතාකමම, මකරදන්තකං පඤ්චපිතං චීවරවංසං චීවරරජ්ජනි.”

81. ජනාකාර- නිව්විඤ්ඤාං භොති. උදකෙන ඔක්ඛියති.
 “අනුජානාමි භික්ඛවෙ උච්චිවිඤ්ඤාං කාතුතති.” වයො පරිපතති.
 “අනුජානාමි භික්ඛවෙ චිනිත්ථං තයො වයො ඉධංකාවයං සිලාවයං
 දරුවියතති.”

ආරෝහණය වී තිබෙන බව පෙනී ගියේය. “අනුපාතයේ සිටින විටත් නොයෙකුත් ස්වභාවයන්, සිද්ධි, ස්වභාවයන්, සිද්ධි, ස්වභාවයන්”.

ආරෝහණය පරිපත්නති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආලම්බනාධාරණි”.

ජනතාසරස සචාරය නම්. “අනුජාතාමි හිසනෙව කචාරය. පිට්ඨසඛාරය. උද්ධතිලකං උත්තරපාසකං අහංගලවට්ඨකං කපිපිසකං සුචිකං සචිකං තාලමිඤ්ඤං ආච්ඤානවමිඤ්ඤං ආච්ඤානරජ්ජනති”.

1. විකිකර්මසාරාංශය - සිවු.

2. ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଉତ୍ପାଦନା - ଚିକିତ୍ସା.

සක්මනට නඟින්නාහු වෙහෙසෙත්. “මහණෙනි, ගඬොළු හිණ, ගල් හිණ, ලිහිණ, යා යි හිණ (පඬිපෙළ) තුනක් අනුදනිමි”යි වදළු සේක.

හිණට නැගෙන්නාහු ඇඳ වැටෙත්. “මහණෙනි, අත්වැල (හෝ ගරාදි වැට) අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

79. එ සමයෙහි මහණහු සක්මන් මළුවෙ සක්මන් කරන්නාහු ඇඳ වැටෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. “මහණෙනි, සක්මන් පිළක් අනුදනිමි”යි වදළු සේක.

80. එ සමයෙහි මහණහු එළිමහනෙහි සක්මන් කරන්නාහු ශීත යෙන් ද, උෂ්ණයෙන් ද පෙළෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. “මහණෙනි, සක්මන්හල අනුදනිමි”යි වදළු සේක.

සක්මන්හලෙහි තණසුණු වැටෙයි. “මහණෙනි, සන දඩු අතුරා පියස්ස තනා ඇතුළතත් පිටතත් සුදු පැහැ වූ හෝ කළු පැහැ වූ හෝ බදම ආලේප කරන්නට, ගුරු පැහැයෙන් පිරියම් හෝ කරන්නට, මාලාකම් ලතාකම් කරන්නට මෝරදැති හෝ අඳින්නට, දැහිගුල් ඇ පස් පැහැයෙන් වණ්ඩක් කරන්නට ද අනුදනිමි. එහි සිවුරු වනා තබන්නට දණ්ඩක් ද සිවුරු වනන්නට රැහැන් ද අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

81. ගිනිහල් ගෙය පහත් බිමක ඇත්තේ වෙයි. දියෙන් වැතිරේ (යට වේ). “මහණෙනි, උස් බිමක් ඇතියක් කරන්නට අනුදනිමි”යි වදළු සේක. බිම උස් කරන්නට ගොඩ ගසන ලද පස් රැස කැඩී වැටෙයි. “මහණෙනි, ගඬොළුයෙන් කළ බැම්ම ද ගලින් කළ බැම්ම ද ලියෙන් කළ බැම්ම ද යි බැඳුම් තුනක් රැස් කොට බඳින්නට අනුදනිමි”යි වදළු සේක.

එය නඟින්නාහු වෙහෙසෙත්. “මහණෙනි, ගඬොළු හිණ, ගල් හිණ, දඩු හිණ යන හිණ (පඬිපෙළ) තුන අනුදනිමි”යි වදළු සේක.

හිණෙහි නැගෙන්නාහු ඇඳ වැටෙත්. “මහණෙනි, අත්වැල (ගරාදිවැට) අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

ගිනිහල්ගෙට කවුළුවක් නො වෙයි. “මහණෙනි, කවුළුව ද දොරටුව ද උදුකලිකාව ද උකාරපාසකය ද අගුළුවැටිය ද කපිසිසකය ද සුචිකාව ද සචිකාව ද කෙසිසිදුර ද අදිනා ලනුව බහාලන සිදුර ද අදිනා ලනුව ද අනුදනිමි”යි වදළු සේක.

82. ජනාසරණං කුඤ්චපාදෙ පීරති. හගවතො එකමන්ථං ආරොචෙත්ථං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ මණ්ඩලිකං කාතුනති.”

ජනාසරණං බුමනෙකං න භොති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ බුමනෙකනති.”

83. තෙන ටො පන සමයෙන භික්ඛු බුදුකෙ ජනාසරෙ මජ්ඣෙ අභිධ්මානං කරොන්ති. උපවායො න භොති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ බුදුකෙ ජනාසරෙ එකමන්තං අභිධ්මානං කාතුං, මහලකෙ මජ්ඣෙ”ති.

ජනාසරෙ අභි වුඛං ධහති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ වුඛමන්ති-කනති.”

හත්ථො¹ මන්තිකං තෙමෙනති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ මන්තිකා දෙභිකනති.”

මන්තිකා දුග්ගාඤ්ඤා භොති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ වාසෙතුනති.”

ජනාසරෙ අභි කායං ධහති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ උදකං අතිහරිතුනති.” පාතියාපි පතෙනාපි උදකං අතිහරන්ති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ උදකාධානං උදකසරාවකනති”.

84. ජනාසරං තිණ්ඩජදනං සාදෙති*. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඔගුඤ්ඤො² උලිකොවලිකං කාතුනති.”

ජනාසරං වික්ඛලං භොති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ සන්ථරිතුං තයො සන්ථරො³; ඉට්ඨකාසන්ථරං සිලාසන්ථරං දුරුසන්ථරනති.” වික්ඛලං ඤෙඤව භොති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ධොවිතුනති.”

උදකං සන්තිට්ඨති, “අනුජානාමි භික්ඛවෙ උදකනිඤ්ඤානති.”

තෙන ටො පන සමයෙන භික්ඛු ජනාසරෙ ජමාය නිසිදනති. ගණ්ණානි කණ්ඩුවන්ති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ජනාසරපිඨනති”.

1. හත්ථන - පිටු.

2. තිණ්ඩජනං න සාදෙති - PTS.

3. ඔගුඤ්ඤො - මජ්ඣ.

4. සන්ථරො - මජ්ඣ.

82. ගිනිහල් ගෙයි බිතුපා දිරයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. “මහණෙනි, මණ්ඩලිකාවක් කරන්නට අනුදනිමි”යි වදළුණේක.

ගිනිහල් ගෙට දුම් පිට වන සිදුරක් නැත. “මහණෙනි, දුම් පිට වන සිදුරක් (තනන්නට) අනුදනිමි”යි වදළුණේක.

83. එ සමයෙහි වූ කළු මහණහු කුඩා ගිනිහලෙහි මැද උදුන තනත්, එයට උපවාරයක් (වටා ඉබෙක්) නො වෙයි. “මහණෙනි, කුඩා ගිනිහල්ගෙහි එක් පසෙකත් මහත් ගිනිහල් ගෙහි මැදත් උදුන තනන්නට අනුදනිමි”යි වදළුණේක.

ගිනිහල් ගෙහි ගින්න මුහුණ දවයි. “මහණෙනි, මුහුණු අල- වන මැටි අනුදනිමි”යි වදළුණේක.

අතෙහි මැටි තෙමත්. “මහණෙනි, මැටි ඔරුවක් අනුදනිමි”යි වදළුණේක.

මැටි දුගඳ වේ. “මහණෙනි, මැටිටෙහි සුවඳ කවන්නට අනු- දනිමි”යි වදළුණේක.

ගිනිහල් ගෙහි ගින්න කය දවයි. “මහණෙනි, ගිනිහල් ගෙය තුළට තළිය ගෙනයන්නට අනුදනිමි”යි වදළුණේක.

තළියෙන් ද පාත්‍රයෙන් ද දිය (ගිනිහල් ගෙය) ඇතුළට ගෙන යෙත්, “දිය තබන බඳුනක් ද (දියමලාවක් නැබිලියක් ද) අනුදනිමි”යි වදළුණේක.

84. තණපියස්ස (පිදුරුපියස්ස) ගිනිහල් ගෙය තණකොළ විසුරුවා ලීමෙන් හැඩ කෙරෙයි. (තණපියස්සේ තණකොළ (පිදුරු) වැටීමෙන් ගිනිහල් ගෙය බිම හැඩ වෙයි.) “මහණෙනි, සන දඩු අතුරා පියස්ස තනා ඇතුළත පිටත බදුම ආලේප කරන්නට අනුදනිමි”යි වදළුණේක.

ගිනිහල් ගෙය මඩ සහිත වෙයි. “ගොඩොළු ඇතුරුම ගල් ඇතුරුම දඩු ඇතුරුම යන ඇතුරුම තුන අනුදනිමි”යි වදළුණේක. (එහෙත්) මඩ සහිත ම වේ. “මහණෙනි, (බිම) සෝදන්නට අනුදනිමි”යි වදළුණේක.

දිය රැදී සිටී. “මහණෙනි, දිය පිටව යන්නට සොරොච්චක් අනුදනිමි”යි වදළුණේක.

එ සමයෙහි මහණහු ගිනිහල් ගෙහි බිම තිදිත්. ශාත්‍රයෝ (ශාරීර්යවයෝ) කසත්. “මහණෙනි ගිනිහල් පුටුවක් අනුදනිමි”යි වදළුණේක.

85. තෙන ඛො පන සමයෙන ජනනාසරං අපරික්ඛින්නං හොති.
 “අනුජානාමි භික්ඛවෙ පරික්ඛිපිතුං, තයො පාකාරෙ ඉට්ඨකාපාකාරං
 සිලාපාකාරං දුරුපාකාරනති.”

කොට්ඨකො න හොති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ කොට්ඨකනති.”

කොට්ඨකො නිවච්ඡාකො හොති, උදකෙන ඔක්ඛරියති. “අනුජානාමි
 භික්ඛවෙ උච්චවච්ඡාකං කාතුනති.”

වයො පරිපතති “අනුජානාමි භික්ඛවෙ විනිතුං තයො වයෙ
 ඉට්ඨකාවයං සිලාවයං දුරුවයනති.”

ආරොහනතා විහංගිතා. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ තයො
 යොපාණෙ ඉට්ඨකායොපාණං සිලායොපාණං දුරුයොපාණනති.”

ආරොහනතා පරිපතනති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආලම්බනාභනති.”

කොට්ඨකස්ස කවාටං න හොති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ කවාටං
 පිට්ඨසඬ්ඛාටං උද්ඝට්ඨිකං උත්තරපායකං අනුලවට්ඨිකං කපිසීයකං
 සුචිකං සචිකං තාලච්ඡිද්දං ආවිඤ්ජනවජ්ඡිද්දං ආවිඤ්ජනරජ්ජනති.”

කොට්ඨකෙ නිණ්ඩුණ්ණං පරිපතති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ
 ඔග්ගමෙකා උලලිතතාවලිතං කාතුං සෙනවණ්ණං කාළවණ්ණං
 ගෙරුකපරිකමමං මාලාකමමං ලතාකමමං මකරදන්තකං පඤ්ඤපට්ඨකනති.

පරිවේණං වීක්ඛලං හොති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ මරුඤ්ඤං
 උපකිරිතුනති.”

න පරියාප්පණනති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ පදරසිලං නික්ඛිපිතුනති.”
 උදකං සතතිට්ඨති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ උදකනිඬමනනති.”

85. එ සමයෙහි ගීතිහල් ගෙය (කිසිවෙකිනුත්) වටින් නො අවුරන ලද්දේ වෙයි. “මහණෙනි, ගඬොළු පවුර, ගල්පවුර, දඬු පවුර (ලිවැට) යන තුන් පවුරු වටා ලත්තට අනුදනිමි”යි වදළ සේක.

දෙදැ කොටුවෙක් නො වෙයි. “මහණෙනි, කොටුවක් අනුදනිමි”යි වදළ සේක.

කොටුව පහත් බිමක් ඇත්තේ වෙයි. දියෙන් යට වෙයි. “මහණෙනි, උස් බිම ඇතියක් කරන්නට අනුදනිමි”යි වදළ සේක.

බිම උස් කරන්නට ගොඩ ගැසූ පස ගිලිහී වැටෙයි. “මහණෙනි, ගඬොළු බැමම, ගල්බැමම, දඬුබැමම යන තුන් බැඳුම් ගොඩවල් අනුදනිමි”යි වදළ සේක.

(දෙදැ කොටුවට) නඟින්නාහු වෙහෙසෙන්, “ගඬොළු හිණ ගල් හිණ දඬුහිණ යන හිණ තුන අනුදනිමි”යි වදළ සේක.

(දෙදැ කොටුවට) නඟින්නාහු වැටෙත්. “මහණෙනි, අත්වැල අනුදනිමි”යි වදළ සේක.

දෙදැ කොටුවට කවුළුවෙක් නො වෙයි. “මහණෙනි, කවුළුව, දෙරබාව, වටෙවුලිය, උතුරුලිය දෙරපොල්ල, අගුළුකණුව, යතුරු ලිය, තරංකය, කෙසි සිදුර, අදිනා ලනුව බහාලන සිදුර, අදනා ලනුව අනුදනිමි”යි වදළ සේක.

කොටුවෙහි තණසුණු (පිදුරුරොඩු) ගිලිහී වැටෙයි “මහණෙනි, සණලි අතුරා සුදුපැහැති හෝ කළු පැහැති හෝ බදුම ආලේප කරන්නට ගුරුපිරියම් කරන්නට, (එහි) මාලාකම් ලතාකම් මකර-දත්තක (මුවරදැති සටහන්) පඤ්චපටිකා (දැහිගල් ඇ පස්වණක්පැහැ) කරන්නට ද අනුදනිමි”යි වදළ සේක.

(ගීතිගල් ගෙය වටා දු පවුරෙන්) ඇතුළත බිම මඩ සහිත වෙයි. කුඩා ගල් කැබැලි (බොරළු) ඉසිරුවන්නට අනුදනිමි”යි වදළ සේක.

ගල් කැබැලි නො සැහෙයි, “මහණෙනි, ගල්පවුරු බහා ලත්තට අනුදනිමි”යි වදළ සේක. (එහෙත්) දිය රැදී සිටී. “මහණෙනි, සොරොවරක් අනුදනිමි”යි වදළ සේක.

86. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු නග්ගා නග්ගං අභිවාදෙතති. නග්ගා නග්ගං අභිවාදපෙතති. නග්ගා නග්ගස්ස පරිකමමං කරොතති. නග්ගා නග්ගස්ස පරිකමමං කාරාපෙනති¹. නග්ගා නග්ගස්ස දෙතති. නග්ගා පටිගණ්හතති². නග්ගා බාදතති. නග්ගා භුඤ්ජතති. නග්ගා සායතති. නග්ගා පිවතති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “න භික්ඛවෙව නග්ගෙන නග්ගො අභිවාදෙතබ්බො. යො අභිවාදෙය්‍ය ආපක්ඛි දුක්ඛටස්ස, න නග්ගෙන නග්ගො අභිවාදපෙතබ්බො -පෙ- න නග්ගෙන අභිවාදෙතබ්බො -පෙ- න නග්ගෙන අභිවාදපෙතබ්බො -පෙ- න නග්ගෙන නග්ගස්ස පරිකමමං කාතබ්බො -පෙ- න නග්ගෙන නග්ගස්ස පරිකමමං කාරාපෙතබ්බො -පෙ- න නග්ගෙන නග්ගස්ස දතබ්බො -පෙ- න නග්ගෙන පටිගණ්හෙතබ්බො -පෙ- න නග්ගෙන බාදිතබ්බො -පෙ- න නග්ගෙන භුඤ්ජිතබ්බො -පෙ- න නග්ගෙන සායිතබ්බො -පෙ- න නග්ගෙන පාතබ්බො යො පිවෙය්‍ය ආපක්ඛි දුක්ඛටස්සාති.

87. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු ජනනාසරෙ ජමාය වීවරං නික්ඛිපතති. වීවරං පංසුකිතං හොති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙව ජනනාසරෙ වීවරවංසං වීවරරජ්ජුතති.”

දෙවෙ වංසෙතොන වීවරං ඔවස්සති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙව ජනනාසරසාලතති”

ජනනාසරසාලා නීවච්ඡේදකා හොති. උදකෙන ඔක්ඛරියති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙව උච්චිත්තං කාතුතති.”

වයො පරිපතති. අනුජානාමි භික්ඛවෙව වීනිතුං තයො වයෙ -පෙ- ආරොහනතා විහංගිතා -පෙ- ආරොහනතා පරිපතතති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙව ආලම්බනබහතති.”

ජනනාසරසාලාය නිණ්ටුණ්ණං පරිපතති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙව ඔග්ගමෙකො උලලික්ඛාවලිතං කාතුං සෙනවණ්ණං කාලවණ්ණං ගෙරුකපරිකමමං මාලාකමමං ලතාකමමං මකරදන්තකං පඤ්ඤපටිකං -පෙ- වීවරවංසං වීවරරජ්ජුතති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු නග්ගා ජනනාසරෙපි උදකෙපි පරිකමමං කාතුං කුක්ඛවායතති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙව තිස්සො පටිච්ඡාදියො ජනනාසරපටිච්ඡාදිං උදකපටිච්ඡාදිං වක්ඛපටිච්ඡාදිතති.”

1. කාරෙතති - සිදු.

2. පටිගණ්හතති - සිදු.

86. එ සමයෙහි මහණු තුමු නග්න වුවාහු නග්න මහණක්හු වදිත්. නග්නවුවාහු අනෙකකු ලවා නග්න මහණකුට වන්දවත්. නග්න වුවාහු නග්න මහණකුට සිරුරු පිරියම් කරත්. නග්න වුවාහු නග්නමහණකුට සිරුරු පිරියම් කරවත්. නග්න වුවාහු නග්න මහණකුට (ආභාරාදිය) දෙත්. නග්න වුවාහු පිළිගනිත්. නග්න වුවාහු කත්, නග්න වුවාහු බුදිත්. නග්න වුවාහු රස විඳිත්. නග්න වුවාහු බොත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. “මහණෙනි, නග්න වූ නග්නයෙක් නො වැන්ද යුතු. නග්න වූ නග්නයකු වදිනේ නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. නග්නයෙක් නග්නයකු ලවා නො වැන්දවියැ යුතු ... තමා නග්න වූ කවරෙක් හෝ නො වැන්ද යුතු ... නග්නයකු ලවා නො වැන්දවියයුතු ... නග්න වුවහු විසින් නග්නයකුහට පිරියම් නො කටයුතු ... නග්න වුවහු විසින් නග්නයකුට පිරියම් නො කැටවියයුතු ... නග්න වුවහු විසින් නග්නයක්හට (කිසිත්) නො දියැයුතු ... නග්න වූ නො පිළිගතයුතු ... නග්න වූ නො කැයුතු ... නග්න වූ නො බුදියයුතු ... නග්න වූ රස නො වින්ද යුතු ... නග්න වූ නො පියැ යුතු. යමෙක් බොන්නේ නම්, දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ”යි වදළ සේක.

87. එ සමයෙහි වනාහි මහණු ගිනිහල්ගෙහි බිමැ සිටුරු තබත්. සිටුරු පස් තැවරුණේ වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. “මහණෙනි, ගිනිහල්ගෙහි සිටුරු එල්ලා තබන්නට ලියක්ද සිටුරු රැහැනක් ද අනුදනිමි”යි වදළ සේක.

වැසි වස්තා කල්හි සිටුරු තෙමෙයි. “මහණෙනි, ගිනිහල් ගෙට සිටුරු තබන්නට ශාලාවක් අනුදනිමි”යි වදළ සේක.

ගිනිහල්ගෙයි සිටුරු තබන ශාලාව පහත් බිමක් ඇතියේ වෙයි. චතුරට යට වෙයි. “මහණෙනි, උස් බිමක් ඇතියක් කරන්නට අනුදනිමි”යි වදළ සේක.

බිම උස්කරන්නට ගොඩ ගැසූ පස් ගිලිහී වැටියෙයි. “මහණෙනි.... තුන් බැඳුම් බඳින්නට අනුදනිමි”යි වදළ සේක... නඟින්නාහු වෙහෙසෙන්... නඟින්නාහු වැටෙත්. “මහණෙනි, අත්-වැල අනුදනිමි”යි වදළ සේක.

ගිනිහල් ගෙහි සිටුරු තබන ශාලායෙහි තණරොඩු ගිලිහී වැටෙයි “මහණෙනි, පියස්ස සන ලී යොදා තනා, සුදුපැහැති කොට, කළු පැහැති කොට, ගුරු පිරියම් ඇති කොට හෝ ඇතුළත පිටත බදුම ආලිප්ත කරන්නට, එහි මාලාකම්, ලතාකම්, මකරදන්තක චිත්‍ර පඤ්චට්ඨකා හෝ කරන්නට අනුදනිමි... සිටුරු එල්ලන ලියක් ද සිටුරු එල්ලන රැහැනක් ද අනුදනිමි”යි වදළ සේක.

එ සමයෙහි මහණු නග්න වූ ගිනිහල් ගෙහි ද දියෙහි ද (සිරුරු) පිරියම් කරන්නට කුකුස් කරත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. “මහණෙනි, ගිනිහල්ගෙට පිවිසීම නමැති වැස්ම ද දියට බැසීම නමැති වැස්ම ද වස්ත්‍රයෙන් ඇඟ වසාගැන්ම නමැති වැස්ම ද යි තුන් වැස්ම අනුදනිමි” වදළ සේක.

88. තෙන ඛො පන සමයෙන ජනනාසරෙ උදකං න භොති. හගවතො එතමස්සං ආරොවෙස්සං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ උදපානනති.”

උදපානස්ස කුලං ලුජ්ජති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ චිතිතුං තයො වයො: ඉට්ඨකාවයං සිලාවයං දුරුවයනති.”

උදපානො නිව්වස්සිකො භොති. උදකෙන ඔස්ථියති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ උච්චවස්සිකං කාතුනති.”

වයො පරිපතති -පෙ- ආරොහනාං විහංගනති -පෙ- ආරොහනාං පරිපතනති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආලම්බනබාහනති”.

89. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු වලලියාපි කායබ්බන්තෙනපි උදකං වාහෙනති. හගවතො එතමස්සං ආරොවෙස්සං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ උදකවාහනරජ්ජනති.”

හස්ථා දුක්ඛා භොතති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ තුලං කරකටකං වක්ඛවට්ඨකනති.”

හාජනා බහු භිජ්ජනති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ තයො වාරකෙ ලොහවාරකං දුරුවාරකං වම්බෙණ්ඩනති.”

90. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු අජේක්ඛාකාසෙ උදකං වාහනොං සීතෙනපි උණෙනපි කිලමනති. හගවතො එතමස්සං ආරොවෙස්සං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ උදපානසාලනති.”

උදපානසාලාය නිණ්ඩුණ්ණං පරිපතති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඔගුලෙඛකා උලලිනාවලිණං කාතුං සෙතවණ්ණං කාළවණ්ණං ගෙරුක-පරිකම්මං මාලාකම්මං ලතාකම්මං මකරදන්තකං පඤ්චපට්ඨකං වීථරවංසං වීථරජ්ජනති.”

උදපානො අපාරුතො භොති. නිණ්ඩුණ්ණෙහිපි පංසුකෙහිපි ඔකිරියති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ අපිධානනති.”

උදකභාජනං න සංවිජ්ජති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ උදකදෙණිං උදකකවාහනති.”

88. එ සමයෙහි ගිනිහල්ගෙහි ජලය නැත. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, ළිඳක් අනුදනිමි”යි වදළ සේක.

ළිඳේ ඉවුර කැඩී වැටෙයි. “මහණෙනි, ගඬොළු බැම්ම, ගල් බැම්ම, දඩුබැම්ම, යන බැඳුම් තුන අනුදනිමි”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළ සේක.

ළිඳ පහත් බිමක් ඇතියේ වෙයි. දියෙන් වැසෙයි. “මහණෙනි, උස් බිම් ඇතියක් කරන්නට (පස් ආදිය ගොඩ ගසා බිම උස්සන්නට) අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

ගොඩ ගැසූ පස් රැස ඇද හැලෙයි ... එයට නඟින්නාහු වෙහෙසෙන් ... නඟින්නාහු වැටෙත්. “මහණෙනි, අත්වැල (ගරාදිවැට) අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

89. එ සමයෙහි මහණහු වැලින් ද කාබහනින් ද (කයැ බඳනා පටියෙන් ද) දිය අදිත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, දිය අදනා කඹයක් අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

අත් පෙළෙන්නෝ වේ. “මහණෙනි, තුලාව (ආඩියා) ද කරකටකය ද (අතින් හෝ ගවයන් ලවා හෝ ඇතට ඇදගෙන යෑමෙන් දිය අදනා යන්ත්‍රය ද) චක්‍රවර්තය (සට් යන්ත්‍රය) ද අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

බොහෝ බදුන් බිඳේ. “මහණෙනි, ලොහොමුවා කළය ද දඩුමුවා කළය ද සම් කඩින් කළ භාජනය ද යන තුන් කළ අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

90. එ සමයෙහි මහණහු එළිමහන් බිමෙහි දිය අදනාහු (ශීත සාතයෙහි) ශීතයෙන් ද (උෂ්ණ සාතයෙහි) උෂ්ණයෙන් ද පෙළෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, ළින් හලක් අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

ළින්හලෙහි තණරොඩු වැටෙයි. “මහණෙනි, සන දඩු අතුරා පියස්ස තනා ඇතුළතත් පිටතත් බදුම ආලේප කරන්නට, සුදු පැහැ කළු පැහැ කරන්නට, ගුරු පිරියම් කරන්නට, මල්කම් ලියකම් කරන්නට, මුවරදැකි හෝ සිතියම් කරන්නට, දැතිඟුල් ආදියෙන් පස් වණක් පැහැ කරන්නට” අනුදනිමි. සිවුරු වනන දණ්ඩ ද සිවුරු වනන ලනුව ද අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

ළිඳ නො වසන ලද්දේ වේ. තණරොඩු වලින්ද දුම්පිල්ලෙන් ද වැසෙයි. “මහණෙනි, (ළිඳ වසා තබන්නට) වැස්මක් (පියනක්) අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

ළින්හලෙහි දියබදුනෙක් නැත. “මහණෙනි, දියඔරුව ද දිය කටාරම ද අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

91. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු ආරාමෙ තභං තභං නභායනති. ආරාමො වික්ඛලො භොති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ චූූතිකනති.”

චූූතිකා අපාරුතා¹ භොති. භික්ඛු භිරියනති නභායිතුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ පරික්ඛිතුං තයො පාකාරෙ ඉට්ඨකාපාකාරං සිලාපාකාරං දරුපාකාරනති.”

චූූතිකා වික්ඛලා භොති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ සඤ්චිතුං තයො සඤ්චරෙ² ඉට්ඨකාසඤ්චරං සිලාසඤ්චරං දරුසඤ්චරනති.”

උදකං සනතිට්ඨති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ උදකනිඤ්ඤාමනනති.”

92. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛුනං ගතොති සීතිකානි භොතති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ උදකපුඤ්ඤාචොලකෙන පි පච්චෙද්ධිරිතුනති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො උපාසකො සඤ්ඤාසං අඤ්ඤා පොකකරණිං කාරෙතුකාමො භොති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ පොකකරණිනති.”

පොකකරණියා කුලං ලුප්ථති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ වීරිතුං තයො වයෙ ඉට්ඨකාවයං සිලාවයං දරුවයනති.”

ආරොහනතා විභංඤ්ඤානති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ තයො සොපාඤ්ඤා ඉට්ඨකාසොපාඤ්ඤා සිලාසොපාඤ්ඤා දරුසොපාඤ්ඤානති.”

ආරොහනතා පරිපතනති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආලබ්භන-බාහනති.”

පොකකරණියා උදකං පුරාණං භොති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ උදකමානිකං උදකනිඤ්ඤාමනනති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු සඤ්ඤාසං අඤ්ඤා නිලෙලඛං ජනනාසරං කාතුකාමො භොති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ නිලෙලඛං ජනනාසරනති.”

1. පාකවා - සිඳු.

2. සඤ්චර - සිඳු.

91. එ සමයෙහි මහණු අරමෙහි ඒ ඒ තැන නාත්. අරම මඩ සහිත වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. “මහණෙනි, (නාන පිණිස) වළක් අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

නාන වළ වටින් නො හැවුරුණේ වෙයි. මහණු නාන්තට ලජ්ජිත වෙත්. “මහණෙනි, ගඬොළු පවුර, ගල් පවුර, දඬුපවුර, යන පවුරු තුන අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

නාන වළ මඩ සහිත වෙයි. “මහණෙනි, ගඬොළු ඇතුරුම, ගල් ඇතුරුම, ලී ඇතුරුම යන තුන් ඇතුරුම අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

දිය ගලා නො ගොස් රඳෙයි. “මහණෙනි, දිය ගලා යනු පිණිස සොරොච්චක් (තනන්තට) අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

92. එ සමයෙහි භික්ෂූන්ගේ සිරුරු ශීතල වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. “මහණෙනි, දිය පිඩිනා රෙදි කඩෙකින් පිය දිය ඉවත් කරන්නට අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

එ සමයෙහි එක්තරා උවසුවෙක් සඬයා සඳහා පොකුණක් කරවනු කැමැත්තේ වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. “මහණෙනි, පොකුණක් අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

පොකුණේ ඉවුර කැඩී වැටෙයි. “මහණෙනි, ගඬොළු බැම්ම, ගල් බැම්ම, දඬු බැම්ම යන තුන් බැඳුම් අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

තභිත්තානු වෙහෙසෙත්. “මහණෙනි, ගඬොළුහිණ ද ගල් හිණ ද දඬුහිණ ද යන හිණ තුන අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

තභිත්තානු වැටෙත්. “මහණෙනි, ඇත්වැලක් (ගරාදි වැටක්) අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

පොකුණෙහි දිය පරණ වෙයි. “මහණෙනි, (පිටතින්) දිය ගලා ඊමට ඇළක් ද දිය පිට වීමට සොරොච්චක් ද අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

එ සමයෙහි එක්තරා මහණෙක් සඬයාගේ ප්‍රයෝජනය පිණිස කැණිමඩල වටා සතරැස් පුවරු ආදිය සවිකොට කළ පියසි සහිත ගිනිහල් ගෙයක් කරන්නට කැමැති වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, කැණිමඩලවටා සතරැස් පුවරු ආදිය තබා කළ පියසි සහිත ගිනිහල්ගෙය අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

93. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බෙහියා භික්ඛු වාතුමාසං නිසීදනෙන විප්පවසනති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “න භික්ඛවෙ වාතුමාසං නිසීදනෙන විප්පවසිතබ්බං. යො විප්පවසෙය්‍ය ආපනති දුක්ඛට්ඨස්සා”ති.

94. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බෙහියා භික්ඛු පුළ්භාභිකිණේණෙසු සයනෙසු සයනති මනුස්සා විහාරවාරිකං. ආභිණ්ඤානා පසුඤ්ඤා උජ්ඣායනති ධියනති විපාචෙනති: ‘සෙය්‍යාථාපි ගිහී කාමභොගිනො’ති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “න භික්ඛවෙ පුළ්භාභිකිණේණෙසු සයනෙසු සසිතබ්බං. යො සමයෙය්‍ය ආපනති දුක්ඛට්ඨස්සා.”ති

තෙන ඛො පන සමයෙන මනුස්සා ගන්ධම් මාලම් ආද්‍ය ආරාමං ආගව්ඡනති. භික්ඛු කුක්කුල්වායනා න පටිගණ්ඨනති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ගන්ධං ගහෙතො කවාටෙ පඤ්ඤාදිකං දතුං, පුළ්භං ගහෙතො විහාරෙ එතමනං නික්ඛිපිතුනති.”

95. තෙන ඛො පන සමයෙන සබ්බස්ස නමතකං උප්පන්නං භොති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ නමතකනති.”

අථ ඛො භික්ඛුනං එතද්භොසි: ‘නමතකං අධිට්ඨාතබ්බං නු ඛො උද්ගු විකප්පෙතබ්බනති.’ “න භික්ඛවෙ නමතකං අධිට්ඨාතබ්බං, න විකප්පෙතබ්බනති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බෙහියා භික්ඛු ආසික්ඛකුපධානෙ භුඤ්ජනති. මනුස්සා උජ්ඣායනති ධියනති විපාචෙනති ‘සෙය්‍යාථාපි ගිහී කාමභොගිනො’ති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “න භික්ඛවෙ ආසික්ඛකුපධානෙ භුඤ්ජිතබ්බං. යො භුඤ්ජෙය්‍ය ආපනති දුක්ඛට්ඨස්සා”ති.

96. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ගිලානො භොති. සො භුඤ්ජමානො න සංකොති භුජ්ජන පතං සන්ධාරෙතුං. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ මළොරිකනති.”

93. එ සමයෙහි සවග මහණහු සාරමසක් හිඳිනා කඩෙන් වෙන් වූ වෙසෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. “මහණෙනි, සාරමසක් හිඳින කඩින් වෙන් වූ නො විසිය යුතු. යමෙක් (එසේ) එයින් වෙන් වූ වසන්තේ නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදළ සේක.

94. එ සමයෙහි සවග මහණහු මල් විසුළ යහන්හි වැදහෙත්. මිනිස්සු විහාර වාරිකායෙහි ඇවිදනාහු එය දැක ‘කාමභෝගී ගිහියන් බදුහ’ යි ලාමක කොට සිතත්, නින්ද කෙරෙත්, අගුණ කතා පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. “මහණෙනි, මල් විසුළ යහන්හි නො සැතැපිය යුතු. යමෙක් එහි සැතැපෙන්නේ වී නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදළ සේක.

එ සමයෙහි මිනිස්සු සුවඳ දෑ ද මල් ද ගෙන ආරාමයට එත්. මහණහු කුකුස් කරන්නාහු නො පිළිගනිත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, සුවඳ දෑ පිළිගෙන කළුඑයෙහි (දෙර පඵවෙහි) පසභුල් දෙන්නට ද මල් පිළිගෙන වෙහෙරෙහි එක් පැත්තෙක තබන්නට ද අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

95. එ සමයෙහි සඬකයාට නමතකයෙක් (එඵලොමින් කළ නො වියන ලද ඇතිරියක් හෝ සමිකඩක් සේ පරිභෝග කළ යුතු උපකරණයක්) උපන්නේ වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ බවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, නමතකය අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

එ කල්හි මහණුන්ට ‘නමතකය ඉටියැ යුතු ද නොහොත් විකැපිය යුතු ද’ යි මේ සිත විය. “මහණෙනි, නමතකය නො ඉටියැ යුතු. නො ද විකැපියැ යුතු යැ” යි වදළ සේක.

එ සමයෙහි සවග මහණහු තඹෙන් හෝ රිදියෙන් කළ පේළායෙහි (පෙට්ටියක් වැනි උපකරණයක්හි) වළඳත්. මිනිස්සු “මොහු කාමභෝගී ගිහියන් බදුවහ” යි ලාමක කොට සිතත්, නින්ද කෙරෙත්, අගුණ පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. මහණෙනි, තඹින් හෝ රිදියෙන් කළ පේළායෙහි නො වැළඳියැ යුතු යැ” යි වදළ සේක.

96. එ සමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ගිලන් වෙයි. හේ වළඳනුයේ අතින් පාත්‍රය දරා ගන්නට නො හැකි වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. “මහණෙනි, දණ්ඩාධාරකයක් (ලියෙන් කළ පාත්‍රාධාරකයක්) අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

97. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා භික්ඛු එකභාජනෙ පි භුංඤ්ඤති. එකථාලකෙ පි පිවතති. එකමඤ්ඤෙ පි තුවට්ටනති. එකසුරණා¹ පි තුවට්ටනති. එකපාපුරණා² පි තුවට්ටනති. එකසුරණා පාපුරණා පි තුවට්ටනති. මනුස්සා උජ්ඣායනති වීයනති විපාවෙනති: 'සෙය්‍යථාපි ගිහී කාමභොගීනෝ'ති. භගවතො එතමන් ආරොචෙසුං, "න භික්ඛවෙ එකභාජනෙ භුංඤ්ඤතිබ්බං. න එකථාලකෙ පාතබ්බං. න එකමඤ්ඤෙ තුවට්ටිතබ්බං. න එකසුරණෙ තුවට්ටිතබ්බං එක-පාපුරණෙපි තුවට්ටිතබ්බං. න එකසුරණපාපුරණෙපි තුවට්ටිතබ්බං. යො තුවට්ටෙය්‍ය ආපක්ඛි දුක්ඛට්ඨස්සා"ති

98. තෙන ඛො පන සමයෙන වඩ්ඪො ලිච්චි මෙත්තියභුමම-ජක්ඛානං භික්ඛුනං සභායො භොති. අථ ඛො වඩ්ඪො ලිච්චි යෙන මෙත්තියභුමමජක්ඛා භික්ඛු තෙනුපසඬකම්. උපසඬකම්ඤා මෙත්තියභුමමජකෙ භික්ඛු එතදවොච: 'වජ්ඣම් අය්‍යා'ති. එවං වුක්ඛෙ මෙත්තියභුමමජකා භික්ඛු නාලපිංසු. දුතියමපි ඛො වඩ්ඪො ලිච්චි මෙත්තියභුමමජකෙ භික්ඛු එතදවොච. 'වජ්ඣම් අය්‍යා'ති. දුතියමපි ඛො මෙත්තියභුමමජකා භික්ඛු නාලපිංසු. තතියමපි ඛො වඩ්ඪො ලිච්චි මෙත්තියභුමමජකෙ භික්ඛු එතදවොච: 'වජ්ඣම් අය්‍යා'ති. තතියමපි ඛො මෙත්තියභුමමජකා භික්ඛු නාලපිංසු. "කයාහං අය්‍යානං අපරජ්ඣාමි? කිස්ස මං අය්‍යා නාලපතති"ති "තථා හි පන ත්වං ආවුසො වඩ්ඪ අමෙක දබ්බෙන මලලපුත්තෙන විභෙදීයමානෙ අජ්ඣුපෙක්ඛසි?ති"

'කයාහං අය්‍යා කරොමි?'ති.

'සචෙ ඛො ත්වං ආවුසො වඩ්ඪ ඉච්චෙය්‍යාසි, අපෙජච භගවා ආසස්මන්තං දබ්බං මලලපුත්තං නාසාපෙය්‍යා'ති.

'කයාහං අය්‍යා කරොමි? කිං මයා සක්කා කාතුන්ති'

'එහි ත්වං ආවුසො වඩ්ඪ, යෙන භගවා තෙනුපසඬකම්, උප-සඬකම්ඤා භගවන්තං එවං වදෙහි: "ඉදං භතෙන තච්ඡන්තං නපඤ්ඤාප-යායං භතෙන දිසා අභයා අනීතිකා අනුපද්දවා, සායං දිසා සභයා සර්ථිකා සඋපද්දවා. යතො නිවානං, තතො පටිවානං උදකං මඤ්ඤා ආදිත්තං. අයොන මෙ දබ්බෙන මලලපුත්තෙන පජාපතී දුසිතා"ති.

1. එකසුරණෙ - මජ්ඣ.

2. එකපාපුරණෙ - මජ්ඣ.

97. එ සමයෙහි සවග මහණහු එක් බදුනෙහි වැළඳීම ද කරත්, එක් තලුතැටියෙහි පැන් පීම ද කෙරෙත්, එක් ඇඳෙහි වැද හෝනාහු ද වෙත්, එක් ඇතිරියක් ඇත්තාහු ද (එක් ඇතිරියෙහි ද) වැදහෙත්, (සැතපෙත්) එක් පොරෝනාවක් ඇත්තාහු ද වැදහෙත් (සැතපෙත්). ‘කාමහෝගී ගිහියන් බදුවහ’ යි මිනිස්සු ලාමක කොට සිත්, නින්දා කෙරෙත්, අගුණ පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැල කළාහ. “මහණෙනි, එක් බදුනෙහි නො වැළඳියැ යුතු, එක් තලු තැටියෙහි නො පියැ යුතු, එක් ඇඳෙහි නො වැදුනියැයුතු, එක් ඇතිරියක් ඇත්තවුන් වැ නො වැදූ නියැයුතු, එක් පොරෝනාවක් ඇත්තවුන් වැ නො වැදුනියැ යුතු, එක් ඇතිරියක් එක් පොරෝනාවක් ඇත්තවුන් වැ නො වැදූ නියැයුතු. යමෙක් එසේ වැදහෙන්නේ නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදළ සේක.

98. එ සමයෙහි වඩ්ඪ නම් ලිව්වී තෙම මෙතනිය භූමච්ඡක යන භික්ඛුදෙනාමගේ යහළුවෙක් වෙයි. එ කලා වඩ්ඪ ලිව්වී තෙම මෙතනිය භූමච්ඡක දෙ නම කරා එළැඹියේ ය. එළඹ, ‘ආර්යයෙනි, වදිමි’ යි කීය. මෙසේ කී කල මෙතනිය භූමච්ඡක දෙ නම කිසිත් නො කීහ. දෙවෙනි වර ද වඩ්ඪ ලිව්වී තෙම ‘ආර්යයෙනි, වදිමි’ යි කී ය. දෙවෙනි වර ද මෙතනිය භූමච්ඡක දෙ නම කිසිත් නො කීහ. තෙවෙනි වර ද වඩ්ඪ ලිව්වී තෙම ආර්යයෙනි, වදිමි’ යි කී ය. තෙවෙනි වර ද ඔහු නිහඩ වූහ. ‘ආර්යයනට මම කවර වරදක් කෙරෙමි ද? කුමට ආර්යයෝ මට නො දෙඩත් ද?’ යි හේ ඇසී ය. “එසේ ම ය, ඇවැත් වඩ්ඪයෙනි, මල්ලරාජපුත්‍ර දඬයා විසින් පෙළනු ලබන අප නො තකා උදසින වහු” යැ යි ඔහු කීහ.

‘ආර්යයෙනි, මම කුමක් කරන්නෙමි ද?’ යි වඩ්ඪ පූච්චුන.

‘ඉදින් වඩ්ඪයෙනි, තෙපි කැමැති වන්නහු නම්, අද ම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මල්ලපුත්‍ර දඬයා මෙ සස්තෙන් පලවා හරින්නේ යැ’ යි ඔහු කීහ.

‘ආර්යයෙනි, මම කුමක් කරන්නෙමි ද? කුමක් මා විසින් කරන්නට හැකි ද?’ යි වඩ්ඪ පූච්චුන.

“ඇවැත් වඩ්ඪයෙනි, තෙපි මෙහි එවු. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළැඹැ, ‘වහන්ස, යම් දිසාවක් බිය නැති, පීඩා නැති, උවදුරු නැති වියැ යුතු ද. ඒ මේ දිසාව බිය සහිත ද පීඩා සහිත ද උවදුරු සහිත ද වෙයි. යම් දෙසෙක මඳකුත් සුළං නැත් ද එයින් සුළං හැමී ය. ජලය ගිනි ගන්නා බදු ය. මල්ල පුත්‍ර දඬයාත් වහන්සේ විසින් මගේ භාරයාව දුෂිත විය. වහන්ස, මෙය නො නිසි ය, මෙය නො සුදුසු යැ’ යි කියන්නැ” යි ඔහු කීහ.

‘එවං අය්‍යා’ති ඛො වඩ්ඪො ලිච්චි මෙක්ඛිසභුමිජකානං භික්ඛූනං පටික්ඛන්තො යෙන භගවා තෙනුපසංඛන්ති. උපසංඛන්තිනා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසීනො ඛො වඩ්ඪො ලිච්චි භගවන්තං එතදවොච: “ඉදං භනොන නච්ඡන්තං නප්පතිරූපං, යායං භනොන දියා අභයා අනීතිකා අනුපද්දවා යායං දියා සභයා සර්තිකා සඋපද්දවා, යතො නිවාතං තතො පවාතං උදකං මණ්ණෙඤ්ඤ ආදින්නං. අයොගන මෙ දබ්බෙන මලලුප්පෙනන පජාපති දුසිතා”ති.

අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ භික්ඛු සංඛ්‍යං සන්තීපාතාපෙත්වා ආයස්මන්තං දබ්බං මලලුප්පන්තං පටිපුච්ඡි: “සරසි ත්වං දබ්බ එවිරූපං කන්තා යථායං වඩ්ඪො ආහා?”ති.

“යථා මං භනොන භගවා ජානාතී”ති.

දුතියමි ඛො භගවා -පෙ- තතියමි ඛො භගවා ආයස්මන්තං දබ්බං මලලුප්පන්තං එතදවොච: “සරසි ත්වං දබ්බ එවිරූපං කන්තා යථායං වඩ්ඪො ආහා”ති.

යථා මං භනොන භගවා ජානාතී”ති.

“න ඛො දබ්බ දබ්බා එවං නිබ්බෙද්දෙත්ති. සථෙ තයා කතං කතන්ති වදෙති. සථෙ අකතං අකතන්ති වදෙති”ති.

“යතොහං භනොන ජාතො, නාභිජානාමි සුපිනනොන”පි මෙදුක්ඛං ධම්මං පටිසෙවිතා, පගෙව ජාගරො”ති.

අථ ඛො භගවා භික්ඛු ආමනොසි: “තෙන භි භික්ඛවෙ සංඛො චට්ඨස්ස ලිච්චිස්ස පන්තං නික්ඛජ්ජතු අසංභොගං සංඛෙකන කරොතු. අට්ඨති භික්ඛවෙ අඛෙති සමන්තාගතස්ස උපායකස්ස පන්තො නික්ඛජ්ජතධෙධා: භික්ඛූනං අලාභාය පරිසක්කති, භික්ඛූනං අනස්සාය පරිසක්කති, භික්ඛූනං ආවාසාය පරිසක්කති. භික්ඛු අසෙකාසති පරිභාසති. භික්ඛු භික්ඛුති භෙදෙති. වුද්ධස්ස අවණණං භාසති. ධම්මස්ස අවණණං භාසති. සංඛස්ස අවණණං භාසති. අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඉමෙහි අට්ඨභවෙහි සමන්තාගතස්ස උපායකස්ස පන්තං නික්ඛජ්ජතුං.

‘එසේ යැ ආර්යයෙනි’ යි කියා වඩා ලිවිච්චි තෙම මෙතෙක් භූමිපක මහණුන්ට පිළිවදන් අස්වා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළැඹියේ ය. එළැඹී ඔබ වැද පසෙක ඉඳ ගත්තේ ය. පසෙක හුන්නේ ම “වහන්ස, යම් දිශාවක් බිය නැති, පීඩා නැති, උවදුරු නැති වියැ යුතු ද ඒ මේ දිශාව බිය සහිත ද පීඩා සහිත ද උවදුරු සහිත ද වෙයි. යම් දෙසෙක මඳකුත් හුළං නැද්ද, එයින් සුළං හැමී ය. ජලය ගිනි ගන්නා බදු ය. මල්ලපුත්‍ර දඬයන් වහන්සේ විසින් මගේ භාර්යාව දූෂිත විය. වහන්ස, මෙය නො නිසි යැ මෙය නො සුදුසු යැ” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට කිය.

එ කලා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මෙ කරුණෙහි හික්මු සඬකයා රැස් කරවා, ආයුෂ්මත් දඬ තෙරුන් බණවා, “දඬයෙනි, මේ වඩා ලිවිච්චි කියන සේ වූ දෑක් තෙපි සිහි කරවු ද?” යි පුළුවන් සේක.

“වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් සේ මා දන්නා සේක් ද මම එබඳුයෙමි” යි ආයුෂ්මත් දඬ තෙරණුවෝ වදළාහ.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දෙවෙනි වර ද ... තෙවෙනි වර ද “දඬයෙනි, මේ වඩා ලිවිච්චි කියන සේ වූ දෑක් කළා තෙපි සිහි කරවු ද?” යි පුළුවන් සේක.

“වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් සේ මා දන්නා සේක් ද මම එසේ වෙමි” යි දඬ තෙරණුවෝ වදළාහ.

“දඬයෙනි, නුවණැත්තෝ මෙසේ අවුල් නිරවුල් නො කරත්. ඉඳින් තොප විසින් කරන ලද්දේ නම් ‘කරන ලද’ යි කියවු. ඉඳින් නො කරන ලද්දේ නම්, ‘නො කරන ලද’ යි කියවු”. යැයි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළ සේක.

“වහන්ස, මම යම් දිනෙක (ආර්ය ජාතියෙහි) උපන්නෙමි ද, එ තැන් සිට ස්වප්නාන්තයෙහි දු මෙවුන්දම් සෙවියෙකිමි යි නො දනිමි. නින්දෙන් පිබිද සිටින්නෙමි (එබැවින් කෙළෙමි යැ) යනු කියනුම කවරේ ද” යි තෙරණුවෝ වදළාහ.

එ කල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂූන් අමතා මෙසේ වදළ සේක: “මහණෙනි, එසේ වී නම්, සඬක තෙමේ වඩා ලිවිච්චි හට පහනනික්කුණනය (පාත්‍රය යැව්කුරු කිරීම-ඔහුගේ ගෙයින් භික්ෂාව නො පිළිගැනීමේ සම්මතය) කෙරේවා, ඔහු සංඝයා හා සම්භොග නැත්තකු කෙරේවා (ඔහු දුන් දෑක් සංඝයා විසින් නො පිළිගත යුතු සේ වූ කෙනකු ලෙස සම්මත කෙරේවා). මහණෙනි, අඩක අවෙකින් සමන්විත උපාසකයාට පහනනික්කුණනය කළයුතු. (කවර අවකින් ද යත්:) භික්ෂූන්ට අලාභය පිණිස (ලැබෙන දෑ වළක්වන්නට) උත්සාහ කෙරෙයි ද, භික්ෂූන්ට අනර්ථ පිණිස උත්සාහ කෙරෙයි ද, භික්ෂූන්ට ඔවුන් (වසනා තැන) නො විසීම පිණිස ප්‍රයෝග කෙරෙයි ද, භික්ෂූන්ට ආත්‍රොශ පරිභව කෙරෙයි ද, භික්ෂූන් භික්ෂූන් කෙරෙන් බිදුවයි ද, බුදුන්ට දෙස් නගයි ද, ධර්මයට දෙස් නගයි ද, සඬකයාට දෙස් නගයි ද මේ අඩක අට ය. මහණෙනි, මේ අඩක අටින් සමන්විත උපාසකයාට පහනනික්කුණනය කෙරේවා.

එවකේ පන හිතකළේ නිකායානුකූලයා: වානේන නිකායානුකූලයා පරිබලන සංඝා ආරාමයකට:

“සුභාත මෙ හතොත සංඝා: වඩේවා ලිව්වි ආයසමනා-
දබ්බං මලලපුත්තං අමුලිකාය සීලවිපක්ඛියා අනුඤ්ඤායෙනි. යදි සංඝස්ස
පනතකල්පං සංඝා වඩස්සං ලිව්විස්ස පනතං නිකායානුකූලයා
අසමෙහාගං සංඝාන කරොසා”’. එසා ආකාමි.

“සුභාත මෙ හතොත සංඝා: වඩේවා ලිව්වි ආයසමනා-
දබ්බං මලලපුත්තං අමුලිකාය සීලවිපක්ඛියා අනුඤ්ඤායෙනි. සංඝා
වඩස්සං ලිව්විස්ස පනතං නිකායානුකූලයා. අසමෙහාගං සංඝාන කරොති.
යසංඝායසමනො ධම්මා වඩස්සං ලිව්විස්ස පනතස්ස නිකායානුකූලයා
අසමෙහාගං සංඝාන කරණං, යො තුණ්හස්ස, යස්ස නකම්මති යො
භාසෙය්‍යා. නිකායානුකූලයා සංඝාන වඩස්සං ලිව්විස්ස පනතො
අසමෙහාගො සංඝාන, ධම්මා සංඝස්ස නසමා තුණ්හි. එවමෙතං
ධාරයාමි”’ති.

99. අප්ථ ධො ආයසමා ආනන්ද පුබ්බන්තසමයං නිවාසෙත්වා
පනතවිවර්මාදය යෙන වඩස්සං ලිව්විස්ස නිවෙසනං තෙනුපසඤ්ඤාමි.
උපසඤ්ඤාමිත්වා වඩස් ලිව්විං එතදවොච: “සංඝාන තෙ ආවුසො
වඩස් පනතො නිකායානුකූලයො. අසමෙහාගො’සි සංඝානා”’ති. අප්ථ ධො
වඩේවා ලිව්වි “සංඝාන කීර මෙ පනතො නිකායානුකූලයො
අසමෙහාගො’මඤ් කීර සංඝානා”’ති තත්ථෙව මුච්ඡිතො පපති. අප්ථ
ධො වඩස්සං ලිව්විස්ස මිත්තාමච්චා ඤාතිසාලොභිතා වඩස් ලිව්විං
එතදවොචු: “අලං ආවුසො වඩස්, මා සොච්චි, මා පරිදෙච්චි, මයං
හගවනං පසාදෙස්සාම භික්ඛුසංඝස්සා”’ති.

අප්ථ ධො වඩේවා ලිව්වි සපුත්තදරො සමිත්තාමච්චො සංඝාතිසාලො-
භිතො අලලවත්ථො අලලකෙයො යෙන හගවා තෙනුපසඤ්ඤාමි. උපසඤ්ඤා-
මිත්වා හගවතො පාදෙස්ස සිරසා නිපතිත්වා හගවනං එතදවොච: “අව්වයො
මං හතොත අව්වගමා යථාබාලං යථාමුළුභං යථා අකුසලං, යොහං අයං
දබ්බං මලලපුත්තං අමුලිකාය සීලවිපක්ඛියා අනුඤ්ඤායෙනි. තස්ස මෙ
හතොත හගවා අව්වයං අව්වයතො පටිගණකාතු ආයතිං සංවරායා”’ති.

තවද මහණෙනි, මෙ මතු කියන පරිද්දෙන් පහනනිකකුප්පනය කළ යුතු: වාක්ක වූ ප්‍රතිබල වූ භික්ෂු නමක් විසින් සඬා තෙමේ මෙසේ දන්විය යුතු:

“සඬායා මගේ වචනය අසාවා. වඩ්ඪ ලිච්චි තෙමේ ආයුෂ්මත් මල්ලපුත්‍ර දබ්බ තෙරුනට අමුලක වූ ශීලවිපක්ඛියෙන් වෝදනා කෙරෙයි. ඉදින් සඬායාට සුදුසු කල් වී නම්, සඬා තෙමේ වඩ්ඪ ලිච්චිහට පහනනිකකුප්පනය කරන්නේ ය සඬායා හා සමෙහාග නැත්තකු කරන්නේ ය.” මේ ඥප්තිය (දැනුම්දීම) යැ.

“වහන්ස, සඬා තෙමේ මගේ වචනය අසාවා. වඩ්ඪ ලිච්චි තෙමේ ආයුෂ්මත් මල්ලපුත්‍ර දබ්බ තෙරුනට අමුලක ශීලවිපක්ඛියෙන් වෝදනා කෙරෙයි. සඬා තෙමේ වඩ්ඪ ලිච්චිහට පහනනිකකුප්පනය කෙරෙයි. ඔහු සඬායා හා සමෙහාග රහිතයක්හු කරයි. වඩ්ඪ ලිච්චියාට පහනනිකකුප්පනය කිරීම, ඔහු සඬායා හා සමෙහාගය නැත්තක්හු කිරීම යම් ආයුෂ්මතකුට රිසියෙන්තේ නම් හේ නිහඩවේවා. යමකුහට නො රිසියෙන්තේ නම් හේ කියාවා. සඬායා විසින් වඩ්ඪ ලිච්චිහට සඬායා හා සමෙහාගය නැති පහනනිකකුප්පනය කරන ලද්දේ වෙයි. එය සඬායාට රිසියෙයි, එහෙයින් නිහඩ වෙයි. මෙසේ මෙය දරම් (පිළිගනිමි)” යනු යැ.

99. එ කල්හි වතාහි ආයුෂ්මත් අනඳ තෙරණුවෝ පෙර-වරු සෙමෙහි හැද පෙරෙව ගෙන පාසිවුරු ගෙන වඩ්ඪ ලිච්චිහගේ ගෙය වෙත එළැඹුණහ. එළැඹ වඩ්ඪ ලිච්චියා බණවා, “ඇවැත් වඩ්ඪයිනි, සඬායා විසින් ඔබට පහනනිකකුප්පනය කරන ලදී. ඔබ සඬායා හා සමෙහාග නැත්තක් කරන ලදහ” යි වදළාහ. එ කල්හි වඩ්ඪ ලිච්චි තෙම “සඬායා විසින් මට පහනනිකකුප්පන කම්ය කරන ලද්දේ ල, සඬායා හා සමෙහාග නැතියෙකිම වෙමි” යි කියා එහි ම මුසපත් වැ වැටිණ. ඉක්බිති වඩ්ඪ ලිච්චිහගේ මිත්‍රාමාත්‍යයෝ ද නැසහලේ නැයෝ ද වඩ්ඪ ලිච්චියා බණවා, “ඇවැත් වඩ්ඪයිනි, ශෝක නො කරන්න, නො හඬන්න. අපි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ද භික්ෂුසඬායා ද පහදවන්නම්හ” යි කීහ.

ඉක්බිත්තෙන් වඩ්ඪ ලිච්චි තෙම අඹුදරුවන් සහිත වැ, මිත්‍රාමාත්‍යයන් සහිත වැ, නැසහලේ නැයන් සහිත වැ තෙත් වස්ත්‍ර ඇතියේ තෙත් කෙහෙ ඇතියේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා එළැඹියේ ය. එළඹූ ඔබ පාමුල හිසින් වැටී වැද, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “වහන්ස, යම්බඳු වූ මම් ආර්ය වූ මල්ලපුත්‍ර දබ්බ තෙරුන් වහන්සේට අමුලක වූ ශීලවිපක්ඛියෙන් වෝදනා කෙළෙමි ද, එසේ වෝදනා කළ හැකි පමණට ම මහත් අභ්‍යන්තර වූ බැවින්, එ පමණට ම මහත් සේ මුළා වූවකු බැවින්, එ පමණට ම කෞශල්‍ය නැත්තකු වූ බැවින් වරද මා ඉක්මැ ගියේ ය. (මම එ බඳු වරදකට යට වීම). භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ මාගේ වරද මතු එබඳු දැයින් වළකිනු පිණිස වරද වශයෙන් පිළිගන්නා සේක්වා (එය මාගේ වරද යැ යි මා කියන වචනය පිළිගන්නා සේක්වා)” යි මේ වචන කී ය.

“තඤ්ඤාං ආවුසො වධස් අවචයො අවචගමා යථාබාලං යථාමුළුභං යථාඅකුසලං යං තං දඬං මලලුප්පණං අවුලිකාය සීලවිපක්ඛියා අනුඤ්ඤායෙයි. යනො ච ටො තං ආවුසො වධස් අවචයං අවචයනො දිස්වා යථාධමමං පටිකරොසි, තං තෙ මයං පටිගණ්ඨාම. වුද්ධි භෙසා ආවුසො වධස් අරියස්ස විනයෙ යො අවචයං අවචයනො දිස්වා යථාධමමං පටිකරොති ආයතිං සංවරං ආපජ්ජති”ති.

අථ ටො භගවා භික්ඛු ආමනෙතයි: තෙන භි භික්ඛවෙ සංඛෙයා වධස්ස ලිච්චස්ස පතං උකඤ්ජත්තු සමෙහාගං සංඛෙයන කරොතු. අට්ඨති භික්ඛවෙ අබ්බෙති සමන්තාගතස්ස උපාසකස්ස පතො උකඤ්ජ්ජනබ්බො: න භික්ඛුනං අලාභාය පරිසකකති. න භික්ඛුනං අනස්ථාය පරිසකකති. න භික්ඛුනං ආවාසාය පරිසකකති. න භික්ඛු අකෙකාසති න පරිභාසති, න භික්ඛු භික්ඛුති භෙදෙති. න බුද්ධස්ස අවණණං භාසති. න ධම්මස්ස අවණණං භාසති, න සංඛස්ස අවණණං භාසති. අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඉමෙහි අට්ඨති අබ්බෙති සමන්තාගතස්ස උපාසකස්ස පතං උකඤ්ජ්ජතුං.

ඵවඤ්ඤා පත භික්ඛවෙ උකඤ්ජ්ජනබ්බො. තෙන භික්ඛවෙ වධෙයන ලිච්චිතා සංඛං උපසංඛමිත්වා ඵකංසං උත්තරාසංඛං කරිත්වා භික්ඛුනං පාදෙ වත්ථිත්වා උකඤ්චිකං නිසීදිත්වා අඤ්ඤාලිමපගග්ගෙත්වා ඵවමස්ස වචනියො: සංඛෙයන මෙ භගොන පතො නිකඤ්ජ්ජනො අසමෙහාගො’මහි සංඛෙයන, සො’හං භගොන සමමා වත්තාමි ලොමං පානෙමි. නෙත්ථාරං වත්තාමි. සංඛං පකඤ්කඤ්ජනං යාවාමිති දුතියමපි යාවිතබ්බො. තතියමපි යාවිතබ්බො. ව්‍යානෙන භික්ඛුනා පටිබලෙන සංඛෙයා ඤාපෙතබ්බො:

සුඤ්ඤා මෙ භගොන සංඛෙයා. සංඛෙයන වධස්ස ලිච්චස්ස පතො නිකඤ්ජ්ජනො අසමෙහාගො සංඛෙයන, සො සමමා වත්තති. ලොමං පානෙති. නෙත්ථාරං වත්තති. සංඛං පකඤ්කඤ්ජනං යාවති. යදි සංඛස්ස පතකලලං සංඛෙයා වධස්ස ලිච්චස්ස පතං උකඤ්ජෙය්‍යා සමෙහාගං සංඛෙයන කරෙය්‍ය. ඵයා ඤාතති.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

“ඇවැත් වඩ්ඪිනි, යම් බදු වූ තෙපි යම් හෙයෙකින් මලලසුත් දබ්බයනට අමුලක ධීලවිපක්ඛයෙන් වොදනා කළහු ද, එහෙයින් ම ඒ වරද එසේ කිරීමට තරම් ම අඤ්ඤා වූ මුළා වූ කොශලා රහිත වූ නොප ඉක්මැ ගියේ ය. ඇවැත් වඩ්ඪිනි, යම් හෙයෙකින් ම තෙපි වරද වරද වශයෙන් දක ධම්මය වූ පරිදි (එයට) ප්‍රතිකම් කරවූ ද එහෙයින් අපි තොපගේ ඒ (වරද පිළිගැන්නේ) වචනය පිළිගනිමු. වඩ්ඪිනි, යමෙක් (තමා කළ) වරද වරද වශයෙන් දක ධම්මය වූ පරිදි එයට පිළියම් කරන්නේ නම්, මන්තෙහි සංවරයට පැමිණෙන්නේ නම්, මෙය ආර්ය චිත්තයෙහි වැඩිමෙකැ”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළ සේක.

ඉක්බිත්තෙන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂූන් අමතා මෙසේ වදළ සේක: “මහණෙනි, එසේ වී නම් සඤ්ඤා තෙමේ වඩ්ඪි ලිච්චි හට පනතලකකුණ්ණය කෙරේවා (පනනතිකකුණ්ණ කම්ම අවලංගු කෙරේ වා) ඔහු සඤ්ඤා සමෙහාගය ඇත්තකු කෙරේවා. මහණෙනි, අංග අටෙකින් සමන්විත උපාසකයාට පනතලකකුණ්ණ කර්මය කළයුතු. (කවර අඬ අටෙකින් සමන්විතයාට ද යත්:) භික්ෂූනට අලාභය පිණිස තැත් නො කෙරේ ද, භික්ෂූනට අවැඩ පිණිස ප්‍රයෝග නො කෙරේ ද, භික්ෂූන් වසන තැනින් තොරැපිම පිණිස ප්‍රයෝග නො කෙරේ ද, භික්ෂූනට ආත්‍රොශ නො කෙරේ ද පරිභව නො කෙරේ ද, භික්ෂූන් භික්ෂූන් කෙරෙන් නො බිදුවා ද, බුදුනට දෙස් නො නඟා ද, දහමට දෙස් නො නඟා ද, සහනට දෙස් නො නඟා ද, මහණෙනි, මේ අඬ අටින් යුත් උපාසකයාට පනතලකකුණ්ණය කරන්නට (පනනතිකකුණ්ණ කර්මයෙන් ඔහු නිදහස් කරන්නට) අනුදනිමි” යනු යි.

මහණෙනි, පනතලකකුණ්ණය වනාහි මෙසේ කළයුතු: මහණෙනි, ඒ වඩ්ඪි ලිච්චින් විසින් සඤ්ඤා කරා එළඹ, උතුරු සඵව සකස් කොට භික්ෂූන්ගේ පා වැද උත්කුටුක වැ හිඳ දෙහොත් මුදුන් තබා ගෙන “වහන්ස, මට සඤ්ඤා තෙමේ පනනතිකකුණ්ණය කෙළේ යැ. සඤ්ඤා හා සමෙහාග නැත්තෙක් (කරන උද්දෙම්) වෙමි. වහන්ස, ඒ මම මනාව පවතිමි. ලොම් හෙළමි (යටත් පහත් ව පවතිමි). නිස්තරණය පිණිස (මට පැනවූ දඩුවමින් මිදෙනු පිණිස) කළයුතු දැ කරමි. සඤ්ඤා ගෙන් පනතලකකුණ්ණය ඉල්ලමි”යි මෙසේ කියැයුතු වන්නේ ය. දෙවෙනි වර ද තෙවෙනි වර ද මෙසේ ම යාවිඤ්ඤා කළයුතු ය. වෘක්ත වූ ප්‍රතිබල වූ මහණක්හු විසින් සංඝ තෙමේ මෙසේ දන්වියැයුතු:

“වහන්ස, සඤ්ඤා තෙමේ මා ගේ වචනය අසාවා. සඤ්ඤා විසින් වඩ්ඪි ලිච්චිහට පනනතිකකුණ්ණය කරන උද්දේ ය, සඤ්ඤා හා සමෙහාග නැතියෙක් කරන උද්දේ ය. හේ මනා වැ පවතී. අනුලොම වැ (යටත් පහත් වැ-වචනයට අවනත වැ) පවතී: නිස්තරණය පිණිස (පැනවූ දඩුවමින් මිදෙනු පිණිස) කළ යුතු දැ කෙරෙයි. පනතලකකුණ්ණය සඤ්ඤාගෙන් ඉල්ලයි. ඉදින් සඤ්ඤාට පැමිණි කල් ඇත්තේ වී නම්, සඤ්ඤා තෙමේ වඩ්ඪි ලිච්චිහට පනතලකකුණ්ණය කෙරේවා, ඔහු සඤ්ඤා හා සමෙහාග ඇතියකු කෙරේවා”. මේ ඥප්තිය යැ.

සුඤ්ඤානං මෙ භගවා සංඛාරා. සංඛාරානි වධ්දසස් ලිච්චවිස්ස පනොති නික්ඛල්ලිනො අසමෙහාගො සංඛාරා. සො සමමා වත්තති ලොමං පානෙති නෙත්ථාරං වත්තති. සංඛාරං පතඤ්ඤාප්පනං යාවති. සංඛාරා වධ්දසස් ලිච්චවිස්ස පනං උක්ඛල්ලිනි. සමෙහාගං සංඛාරානි කරොති. යසසායසමතො ඛමති වධ්දසස් ලිච්චවිස්ස පනසස් උක්ඛල්ලිනං, සමෙහාගං සංඛාරානි කරණං. සො තුණ්හස්ස. යසස නක්ඛමති සො භාසෙය්‍ය.

උක්ඛල්ලිනො සංඛාරානි වධ්දසස් ලිච්චවිස්ස පනොති සමෙහාගො සංඛාරා. ඛමති සංඛාරස්ස. තස්මා තුණ්හි. ඵවමෙතං ධාරයාමි''ති.

දුතිය භාණවාරං.

වහන්ස, සඬ්ඤා තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. සඬ්ඤා විසින් වඩස් ලිව්ව්හට පහතිකකුණනය කරන ලද්දේ ය, හේ සඬ්ඤා හා සමෙතාගය නැත්තෙක් කරන ලද්දේ ය. හෙ තෙම මනා වූ පවතී. යටත් පහත් වූ පවතී. නිස්තරණය පිණිස පවතී. සඬ්ඤාගෙන් පහතඋකකුණනය . ඉල්ලයි. සඬ්ඤා තෙමේ වඩස් ලිව්ව්හට පහත උකකුණනය කෙරෙයි. ඔහු සඬ්ඤා හා සමෙතාග ඇතියකු කෙරෙයි. වඩස් ලිව්ව්හට පහතිකකුණනය කිරීම යම් ආයුෂ්මකක්හට රිසියෙන්තේ නම් හේ නිහඩ වේවා. යමක්හට නො රිසියෙන්තේ නම් හේ කියාවා.

සඬ්ඤා විසින් වඩස් ලිව්ව්හට පහතිකකුණනය කරන ලද්දේ ය, සඬ්ඤා හා සමෙතාගය ඇත්තෙක් කරන ලද්දේ ය. (එය) සඬ්ඤාට රිසියෙයි. එ හෙයින් නිහඩ ය. මෙ කරුණ මෙසේ දරමි (සලකමි)" යනු යි.

දෙවෙනි බණවර නිමිසේ ය.

නීති සහ භාෂාවාර්ම

100. අප් බො හගවා වෙසාලියං යථාභිරන්තං විහරිතො යෙන හග්ගා තෙන වාරිකං පසංඝමි. අනුපුබ්බෙන වාරිකං වරමානො යෙන හග්ගා තදවසරි. තත්‍ර සුදං හගවා හග්ගෙසු විහරති සුංසුමාරගිරො හෙසකලාවනෙ මිගදයෙ.

තෙන බො පන සමයෙන බොධිස්ස රාජකුමාරස්ස කොකනදෙ නාම පාසාදෙ අවිරකාරිතො හොති අනුකම්පාවුජො සමඥෙන වා බ්‍රාහ්මඥෙන වා කෙනවි වා මනුස්සගුතෙන.

අප් බො බොධිරාජකුමාරො සඤ්ජිකාපුත්තං මාණවං ආමනොසි: එහි තං සමම සඤ්ජිකාපුත්තං යෙන හගවා තෙනුපසංඝමි. උපසංඝමිතො මම වචනෙන හගවතො පාදෙ සිරසා වඤ්ඤා, අප්පාඛාධං අප්පාතඛං ලහුට්ඨානං බලං එඤ්ඤාභාරං පුට්ඨිති 'බොධි හනෙන රාජකුමාරො හගවතො පාදෙ සිරසා වඤ්ඤා අප්පාඛාධං අප්පාතඛං ලහුට්ඨානං බලං එඤ්ඤාභාරං පුට්ඨිති'ති. එවිඤ්ඤා වදෙති: 'අධිවාසෙතු කිර හනෙන හගවා බොධිස්ස රාජකුමාරස්ස ස්වාතන්ත්‍රාය හත්තං සඤ්ඤා භික්ඛුසංඝොත්තා'ති.

'එවං හො'ති බො සඤ්ජිකාපුත්තො මාණවො බොධිස්ස රාජකුමාරස්ස පටිසංඝාතො යෙන හගවා තෙනුපසංඝමි. උපසංඝමිතො හගවතා සඤ්ඤා සමමොදි. සමමොදනියං කපං සාරාණියං විනිසාරෙකො එකමන්තං නිසිදි. එකමන්තං නිසිනෙතො බො සඤ්ජිකාපුත්තො මාණවො හගවන්තං එතදවොච: බොධි බො රාජකුමාරො හොතො ගොතමස්ස පාදෙ සිරසා වඤ්ඤා, අප්පාඛාධං අප්පාතඛං ලහුට්ඨානං බලං එඤ්ඤාභාරං පුට්ඨිති. එවිඤ්ඤා වදෙති 'අධිවාසෙතු කිර හනෙන හගවා බොධිස්ස රාජකුමාරස්ස ස්වාතන්ත්‍රාය හත්තං සඤ්ඤා භික්ඛුසංඝොත්තා'ති. අධිවාසෙසි හගවා තුණ්හිභාවෙන.

අප් බො සඤ්ජිකාපුත්තො මාණවො හගවතො අධිවාසනං විදිතො උට්ඨායාසනා යෙන බොධිරාජකුමාරො තෙනුපසංඝමි. උපසංඝමිතො බොධි රාජකුමාරං එතදවොච: "අවොචුච්ඡිතං බො මයං හොතො වචනෙන තං හගවන්තං ගොතමං 'බොධි බො රාජකුමාරො හොතො ගොතමස්ස පාදෙ සිරසා වඤ්ඤා, අප්පාඛාධං අප්පාතඛං ලහුට්ඨානං බලං එඤ්ඤාභාරං පුට්ඨිති. එවිඤ්ඤා වදෙති: අධිවාසෙතු කිර හනෙන හගවා බොධිස්ස රාජකුමාරස්ස ස්වාතන්ත්‍රාය හත්තං සඤ්ඤා භික්ඛුසංඝොත්තා'ති. අධිවුත්තං පන සමඥෙන ගොතමෙනා"ති.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

තුන්වන බණවර

100. ඉක්බිත්තෙන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසල්පුර කැමැති තාක් වැස, හඟා රට බලා සැරි සරා වඩින්නට පිටත් වූ සේක. පිළිවෙළින් සැරිසරා වඩනා සේක්, හඟා රටට බට සේක. එ කල්හි වනාහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හඟා රටැ සුංසුමාර-ගිර නුවරට නො දුරු නො ළං තත්හි වූ හෙසකලා වනයෙහි වැඩ වසන සේක.

එ කලැ වනාහි බොධි රාජකුමාරයා විසින් කොකනද නම් පහසෙක් කරවන ලද නොබෝ කල් ඇත්තේ, මහණක්හු හෝ බමුණක්හු හෝ මනුෂ්‍ය වූ කිසිවක්හු විසින් වාසය නො කරන ලද වෙයි.

ඉක්බිති බොධි රාජකුමාර තෙම සඤ්ජිකාපුත්‍ර මාණවකයා බණවා, “සගය, සඤ්ජිකාපුත්‍රය, මෙහි එව. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත යා. ගොස් මාගේ වචනයෙන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ පා හිස නමා වදුව, ආබාධ නැති බව, නිරෝග බව, හැල්ලු සිරුර ඇති බව, ශරීර ශක්තිය ඇති බව, සැප විහරණ ඇති බව විචාරව. ‘වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඛික්ඝහන හා සෙට දවසට බොධි රාජකුමාරයාගේ බත ඉවසන සේක්වා’ යි මෙසේත් කියව” යි කියේ ය.

සඤ්ජිකාපුත්‍ර මාණවක ‘එසේ ය පින්වතු’ යි කියා බොධි රාජකුමාරයාට පිළිවදන් දී, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළැඹීයේ ය. එළැඹ, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හා සතුටු විය, සතුටට කරුණු වූ සිතැ රැදැවියැ යුතු වූ කරාව නිමවා, එක් පසෙක හිඳ ගත්තේ ය. සඤ්ජිකා පුත්‍ර මාණවක තෙම මෙසේ එක් පසෙක හුන්නේ ම, “බොධි රාජකුමාර තෙම හවත් ගෞතමයන්ගේ පා හිස නමා වදී. නිරාබාධ බව, නොලෙඩ බව, හැල්ලු සිරුර ඇති බව, සිරුරු බල ඇති බව, සැප විහරණ ඇති බව විචාරයි. ‘වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඛික්ඝහන් හා සෙට දවසට බොධි රාජකුමාරයාගේ බත ඉවසන සේක්වා’ යි මෙසේත් කියා” යැ යි මේ වචන කී ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තුෂ්ණිමභාවයෙන් එය ඉවැසූ සේක:

ඉක්බිත්තෙන් සඤ්ජිකාපුත්‍ර මාණවක තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ නිමන්ත්‍රණය ඉවැසූ නියාව දැන, හුනස්නෙන් නැගී බොධි රාජකුමාරයා කරා ගියේ ය. ගොස්, “බොධි රාජකුමාර තෙම හවත් ගෞතමයන්ගේ පා හිස නමා වදී, නිරාබාධ බව, නොලෙඩ බව, හැල්ලු සිරුර ඇති බව, ශරීර ශක්තිය ඇති බව, සැප විහරණ ඇති බව විචාරයි. ‘වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඛික්ඝහන හා සෙට දවසට බොධි රාජකුමාරයාගේ බත ඉවසන සේක්වා’ යි මෙසේත් කියා යැ යි, අපි හවත්හුගේ වචනයෙන් ඒ හවත් ගෞතමයනට මෙසේත් කීමහ” යි බොධි රාජකුමාරයාට මේ බස් පැවසී ය.

101. අථ ඛො බොධිරාජකුමාරො තස්සා රත්තියා අවටයෙන පඤ්ඤාං බාදනීයං භොජනීයං පටියාදපෙතා කොකනදඤ්ඤා පාසාදං ඔදනෙහි දුස්සෙහි සන්තරාපෙතා යාව පච්ඡිමා යොපාණකලෙඛරා සඤ්ජිකාපුත්තං මාණවං ආමනෙතයි: එහි ත්වං සම්ම සඤ්ජිකාපුත්තං, යෙන හගවා තෙනුපසඬකම්, උපසඬකමිතා හගවතො කාලං ආරොචෙහි 'කාලො හනෙත නිට්ඨිතං හත්තනති' 'එවමෙහා'ති ඛො සඤ්ජිකා-පුත්තො මාණවො බොධිස්ස රාජකුමාරස්ස පටිසසුතා යෙන හගවා තෙනුපසඬකම්. උපසඬකමිතා හගවතො කාලං ආරොචෙයි 'කාලො භො ගොතම නිට්ඨිතං හත්තනති'.

අථ ඛො හගවා පුබ්බතභසමයං නිවාසෙතා පත්තච්චරමාදය යෙන බොධිස්ස රාජකුමාරස්ස නිවෙසනං තෙනුපසඬකම් සඤ්ඤාං භික්ඛුසංඝෙතං. තෙන ඛො පත සමයෙන බොධිරාජකුමාරො බිඤ්චා-රකොට්ඨකෙ ධීනො භොති හගවතං ආගමයමානො. අද්දසා ඛො බොධිරාජකුමාරො හගවතං දුරතොව ආගමිත්තං. දිස්වාන තතො පච්චුග්ගතතා හගවතං අභිවාදෙතා පුරුක්ඛතා යෙන කොකනදෙ පාසාදෙ තෙනුපසඬකම්.

අථ ඛො හගවා පච්ඡිමං යොපාණකලෙඛරං නිස්සාය අට්ඨායි. අථ ඛො බොධිරාජකුමාරො හගවතං එතදවොච: 'අකකමතු හනෙත හගවා දුස්සානි, අකකමතු සුගතො දුස්සානි, යං මම අස්ස දීඝරත්තං භිත්තාය සුබායා'ති. එවං වුත්තෙ හගවා තුණ්හි අභොයි. දුතියමෙව ඛො -පෙ- තතියමෙව ඛො බොධිරාජකුමාරො හගවතං එතදවොච: 'අකකමතු හනෙත හගවා දුස්සානි, අකකමතු සුගතො දුස්සානි, යං මම අස්ස දීඝරත්තං භිත්තාය සුබායා'ති. අථ ඛො හගවා ආයසමානං ආනන්දං අපලොකෙයි. අථ ඛො ආයසමා ආනන්දෙ බොධී රාජකුමාරං එතදවොච: 'සංහරතු රාජකුමාර දුස්සානි, න හගවා චෙලපත්තිකං¹ අස්සමිස්සති. පච්ඡිමං ජනනං තථාගතො අනුකමෙති'ති.

අථ ඛො බොධිරාජකුමාරො දුස්සානි [සංහරාපෙතා උපරි කොකනදෙ පාසාදෙ ආසනං පඤ්ඤාපෙයි. අථ ඛො හගවා කොකනදං පාසාදං අභිරුහිතා පඤ්ඤානෙත ආසනෙ නිසිදි සඤ්ඤාං භික්ඛුසංඝෙතං. අථ ඛො බොධිරාජකුමාරො බුද්ධපච්චිකං භික්ඛුසංඝං පඤ්ඤානෙත බාදනීයෙන භොජනීයෙන සහතා සන්තප්පෙතා සමපවාරෙතා හගවතං භුක්තාචිං ඔනීතපත්තපාණිං එකමනං නිසිදි.

1. චෙලපට්ඨිකං - පෙසං.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

101. ඉක්බිති බොධි රාජකුමාර තෙම ඒ රැය ඇවෑමෙන් ප්‍රණීත බාද්‍ය භෞජ්‍ය පිළියෙළ කරවා, පැයිම් හිණිපෙන තෙක් කොකනද පහය (බේම) සුදුවනින් වස්වා, සඤ්ජිකාපුත්‍ර මාණවකයා බණවා, “යහළු සඤ්ජිකාපුත්‍රය, එන්න, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා යව, ගොස් ‘වහන්ස, බ්‍රහ්ම පිළියෙළ කොට නිමියේ ය, වඩින්නට කාලය යැ’ යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට කාලය දන්වව” යි කී ය. ‘එසේ ය, පින්වතු’ යි කියා සඤ්ජිකාපුත්‍ර මාණවක තෙම බොධි රාජකුමාරයාට පිළිවදන් අස්වා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹියේ ය. එළඹ, ‘භවත් ගෞතමයීනි, දැන් වඩින්නට කල් වේ. බ්‍රහ්ම පිළියෙළ කොට නිමියේ යැ’ යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට කාලය දන්වී ය.

ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ පෙරවරු සමයෙහි හැද පෙරව, පාසිවුරු ගෙන බිත් සහන කැවූව බොධි රාජකුමාරයාගේ නිවෙස කරා වැඩිවෙත. එ වේලෙහි වනාහි බොධි රාජකුමාර තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වඩිනු බලාපොරොත්තු වනුයේ බිහිදෙරටුයෙහි සිටියේ වේ. බොධි රාජකුමාර තෙම දුරින් ම වඩනා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දුටුයේ ය. දැක එතැනින් පෙර ගමන් කොට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ආදරයෙන් වැද පෙරටු කොට ගෙන කොකනද පහය වෙත එළඹියේ ය.

ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පැයිම් හිණිපෙන ළඟ වැඩසිටී යේක. එ කල්හි බොධි රාජකුමාර තෙම ‘වහන්ස, යම් භෙයකින් මෙය මට දික් කලක් හිත වැඩ පිණිස වන්නේ ද එහෙයින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ (මේ) වස්ත්‍රයන් ඇක්මෙනයේක් වා, සුගතයන් වහන්සේ (මේ) වස්ත්‍රයන් ඇක්මෙනයේක් වා’ යි කී ය. මෙසේ කී කල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නිහඩ වූ යේක. දෙවනු ද ... තෙවනු ද බොධි රාජකුමාර තෙම, ‘යම් භෙයකින් මෙය මට දික් කලක් හිත වැඩ පිණිස වන්නේ ද එ හෙයින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ (මේ) වස්ත්‍රයන් ඇක්මෙන (පාගා වඩිනා) යේක් වා’ යි කීයේ ය. එ වීට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් අනඳ තෙරුන් දෙස හැරී බැලූයේක. එකල්හි ආයුෂ්මත් අනඳ තෙරණුවෝ බොධි රාජකුමාරයාට ‘රාජකුමාරය, වස්ත්‍රයන් හඳුළවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රෙදි පියවිල්ල නො ඇක්මෙන (නො පාගන) යේක. තථාගතයන් වහන්සේ පශ්චිම ජනතාවට අනුකම්පා කරන යේකැ’ යි කීහ.

එකල්හි බොධි රාජකුමාර තෙම වස්ත්‍ර හඳුළවා කොකනද පහයේ උඩු මහල් තලයෙහි අසුන් පැනැවී ය. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කොකනද පහය නැග පනවන ලද අසුන්හි බිත් සහන හා වැඩහුන්යේක. ඒ වේලෙහි බොධි රාජකුමාර තෙම බුද්ධාමොක්ඛ සහන ප්‍රණීත බාද්‍යයෙන් භෞජ්‍යයෙන් සියනින් පහස්වා මොනවට පවරවා (පෙරැත්ත කොට කොට බොස්සන් වළඳවා), බොස්සන් වළඳ අවසන් කළ, පාත්‍රයෙන් ඉවතට ගත් ඇතැති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සම්පයේ එක් පසෙකැ හිඳ ගත්තේ ය.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

එකමන්තං නිසින්නං ඛො ඛොධිං රාජකුමාරං හගවා ධම්මේය කථාය සඤ්ඤාසාධා සමාදායෙතා සමුදායෙතා සමාදායෙතා උපායාසනා පසාදාමි. අථ ඛො හගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මේ. කථං කතාං හිතං ආමන්තෙයි “න හිතංච චෙලපත්තිකා අකාමිතංඛා. යො අකාමෙයා ආපත්ති දුක්ඛංඝසා”ති.

102. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරා ඉතී අපගතගඤ්ඤා හිතං නිමන්තෙතා දුස්සං පඤ්ඤාපෙතා එතදවොච “අකාමං හන්තො දුස්සන්ති”. හිතං කුක්කුච්චායනා න අකාමන්ති.

“අකාමං හන්තො දුස්සං මඛලජායා”ති. හිතං කුක්කුච්චායනා න අකාමිංසු.

අථ ඛො සා ඉතී උජ්ඣායති ඩියති විපාවෙති: “කථං හි නාම අයා මඛලජායා යාවිමානා චෙලපත්තිකං නාකාමිස්සන්ති”ති. අසෙසාසු ඛො හිතං තස්සා ඉතීයා උජ්ඣායන්තියා ඩියන්තියා විපාවෙන්තියා. අථ ඛො තෙ හිතං හගවන්තො එතමන් ආරොචෙසුං -පෙ- “හිතී හිතංච මඛලිකා. අනුජානාමි හිතංච හිතීනං මඛලජායා යාවිමානෙන චෙලපත්තිකං අකාමිතුන්ති”.

තෙන ඛො පන සමයෙන හිතං ධොතපාදකං අකාමිතුං කුක්කුච්චායන්ති. හගවන්තො එතමන් ආරොචෙසුං -පෙ- “අනුජානාමි හිතංච ධොතපාදකං අකාමිතුන්ති”.

103. අථ ඛො හගවා හග්ගෙසු යථාභිරුන්තං විහරිතා යෙන සාවතී තෙන වාරිකං පසාදාමි. අනුපුබ්බන්ත වාරිකං වරමානො යෙන සාවතී තදවසරි. තත්ථ සුදං හගවා සාවතීයං විහරති ජෙතවනෙ අනාරාමිණිකස්ස ආරාමෙ. අථ ඛො විසාඛා මිගාරමානා සටකඤ්ඤා කතකඤ්ඤා සමමජ්ජනිඤ්ඤා ආදය යෙන හගවා තෙනුපසඬාමි. උපසඬාමිතා හගවන්තො අභිවාදෙතා එකමන්තං නිසිදි. එකමන්තං නිසින්නං ඛො විසාඛා මිගාරමානා හගවන්තො එතදවොච: “පටිග්ගොතො චෙ හන්තො හවො සටකඤ්ඤා කතකඤ්ඤා සමමජ්ජනිඤ්ඤා යං මම අස්ස දීඝරක්ඛං හිතාය සුඛායා”ති. පටිග්ගොතො හගවා සටකඤ්ඤා සමමජ්ජනිඤ්ඤා න හගවා කතකං පටිග්ගොතෙයි.

එසේ එක් පසෙක හුන් බෝධි රාජකුමාරයාට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ධර්මකරායෙන් කරුණු දක්වා, එය මොනොවට ගත්වා, ඒ ගැන්ම තියුණු කොට, එහි එල දක්වීමෙන් සතුටු කොට, හුනස්නෙන් නැගී නික්ම වැඩියේක. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ කාරණයෙහි දඟුම් කරා කොට භික්ෂුන් බණවා, “වස්ත්‍රයෙන් කළ පියවිල්ල (පාවාඩය) නො ඇක්මිය යුතු ය, යම් මහණෙක් ඇක්මෙන්නේ නම්, ඔහුට දුකළා ඇවැත් වන්නේයැ” යි වදළු සේක.

102. එ සමයෙහි වනාහි එක්තරා ස්ත්‍රියක් පහ වූ දරුගබ ඇත්තී, භික්ෂුන් නිමනා වස්ත්‍ර පනවා (බීමට රෙදි එළා) “වහන්ස, වස්ත්‍රය ඇක්මුන මැනැවැ” යි කීවා ය. භික්ෂුහු කුකුස් කරන්නාහු නො ඇක්මෙන්.

“වහන්ස, මංගල පිණිස වස්ත්‍රය ඇක්මෙන්නැ” යි ඔ කීවා ය. භික්ෂුහු කුකුස් කරන්නාහු නො ඇක්මුණහ.

එකල්හි ඒ ස්ත්‍රී “කෙසේ නම් ආර්යයෝ මංගල පිණිස ඉල්ලනු ලබන්නාහු රෙදි පියවිල්ල නො ඇක්මෙන්නාහු ද” යි අවඥ කෙරෙයි, නුගුණ කියයි, දෙස් කතා පතුරුවයි. භික්ෂුහු අවඥ කරන, නොගුණ කියන, දෙස් කතා පතුරුවන ඒ ස්ත්‍රියගේ වචන ඇසුහ. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ ... “මහණෙනි, ගෘහස්ථයෝ මාංගලිකයහ මහණෙනි, මංගල පිණිස ගිහියන් විසින් ඉල්ලනු ලබන මහණහු විසින් රෙදි පියවිල්ල ඇක්මෙන්නට අනුදනිමි” යි වදළු සේක.

එ සමයෙහි මහණහු දෙවූ පා ඇතියහු විසින් පා නැබිය යුතු කොට එලා ඇති රෙදි ඇතිරිය ඇක්මෙන්නට කුකුස් කෙරෙත් ... “මහණෙනි, දෙවූ පා ඇත්තහු සඳහා එළා ඇති ඇතිරිය ඇක්මෙන්නට අනුදනිමි” යි වදළු සේක.

103. එකල්හි වනාහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හඟ රට කැමති තාක් වැස සැවැත් නුවර බලා සැරිසරා වඩනට නික්මුණු සේක. පිළිවෙළින් සැරි සරා වඩනාසේක්, සැවැත්නුවරට පැමිණියේක. එ සමයෙහි වූ කලී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැවත් නුවර ජෙතවන නම් වූ අනේපිඬු සිටුහුගේ ආරාමයෙහි වැඩවසන සේක. එකල්හි මහාරමාතෘ නම් වූ විශාඛා උපාසිකා නොමෝ අතළයක් ද (කටු මතු කොට මැටියෙන් තනන ලද) පාගටනාවක් ද ලිස්නක් ද ගෙන භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළැඹීයා ය. එළැඹ වැද පසෙක හුන්නා ය. පසෙක හිඳ “වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මගේ මේ අතළය ද පාගටනාව ද මුස්න ද පිළිගන්නා සේක් වා. එය මට ඉඳ කාලයක් වැඩ පිණිස සුව පිණිස වන්නේ යැ” යි කීවා ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අතළය ද මුස්න ද පිළිගත් සේක. පාගටනාව නො පිළිගත්සේක.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

අථ ඛො හගවා වියාඛං මිභාරමානරං ධම්මේසා කරාය සඤ්ඤාසි සමාදපෙසි සමුත්තෙපෙසි සමපහංසෙසි. අථ ඛො වියාඛා මිභාරමානා හගවතා ධම්මේසා කරාය සඤ්ඤාසිතා සමාදපිතා සමුත්තෙථිතා සමපහංසිතා උට්ඨායාසනා හගවතාං අභිවාදෙඤා පදකඛිණං කඤ්ඤා පස්සාමි. අථ ඛො හගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මේ කථං කඤ්ඤා භික්ඛු ආමනෙතයි: “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ස්වකඤ්ඤා සමුප්පන්නිකඤ්ඤා. න භික්ඛවෙ කතකං පරිභුඤ්ජිතඛං. යො පරිභුඤ්ජයා ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ තිස්සො පාදසංසතියො සකඛරං කඨලං සමුද්දපේණකන්ති.”

104. අථ ඛො වියාඛා මිභාරමානා විදුපනඤ්ඤා තාලවණ්ටඤ්ඤා ආදය යෙන හගවා තෙනුපසඛිනමි. උපසඛිනමිතා හගවතාං අභිවාදෙඤා එකමනාං නිසිදි. එකමනාං නිසින්නා ඛො වියාඛා මිභාරමානා හගවතාං එතදවොච: “පටිගණනාතු මෙ හතොත හගවා විදුපනඤ්ඤා තාලවණ්ටඤ්ඤා යං මම අස්ස දීඝරන්තං භිතාය සුඛායා”ති.

පටිගණනෙසි හගවා විදුපනඤ්ඤා තාලවණ්ටඤ්ඤා. අථ ඛො හගවා වියාඛං මිභාරමානරං ධම්මේසා කරාය සඤ්ඤාසි -පෙ- අථ ඛො වියාඛා මිභාරමානා -පෙ- පදකඛිණං කඤ්ඤා පස්සාමි. අථ ඛො හගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මේ කථං කඤ්ඤා භික්ඛු ආමනෙතයි: “අනුජානාමි භික්ඛවෙ විදුපනඤ්ඤා තාලවණ්ටඤ්ඤා”ති.

105. තෙන ඛො පන සමයෙන සඛිකස්ස මකසච්ඡති උප්පන්නා භොති. හගවතො එතමඤ්ඤා ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ මකසච්ඡතිතන්ති”.

වමරිච්ඡති¹ උප්පන්නා භොති. හගවතො එතමඤ්ඤා ආරොවෙසුං. “න භික්ඛවෙ වමරිච්ඡති ධාරෙතඛං. යො ධාරෙයා ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ තිස්සො ච්ඡතියො: වාකමයං උසිරමයං මොරපිඤ්ඤමයන්ති.

ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මිගාරමාතෘ නම් වූ විශාඛාවට ධර්මනිශ්ශ්‍රිත කථායෙන් කරුණු දක්වා වදාළසේක, ඒ කරුණු ගැන්වූ සේක, එහි උනන්දු කළසේක, එහි ලා සතුටු කළ සේක. එයට පසු, විශාඛා මිගාරමාතෘ තොමෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් එසේ දැනුම් කතායෙන් කරුණු දක්වන ලද්දී, කරුණු ගත්වන ලද්දී, එහි උනන්දු කරන ලද්දී, එහි සතුටු කරන ලද්දී, හුනස්නෙන් නැගී සිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැද පැදකුණු කොට නික්ම ගියා ය. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනායෙහි, මේ කරුණෙහි දැනුම් කරා කොට භික්ෂුසංඝයා බණවා, “මහණෙනි, අතළොස් ද මුස්න ද අනුදනිමි. මහණෙනි, පාගටනාව පරිභොග නො කළයුතු. යමෙක් පරිභොග කරන්නේ වී නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, (පා ගටනු පිණිස) ගල ද කැබැලිති ද මුහුදු පෙණ ද යන තුන් පා ගටනා අනුදනිමි” යි වදාළ සේක.

104. නැවත (එක් දිනක්) මිගාරමාතෘ නම් වූ විශාඛා තොමෝ විජිනිපතක් ද තල්වටක් ද ගෙන භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා එළැඹියා ය. එළැඹ වැද පසෙක හිඳ ගන්නා ය. පසෙක හිඳ, “වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මාගේ විජිනිපත ද තල්වට ද පිළිගන්නාසේක්වා. එය මට දික් කලක් වැඩ පිණිස සුව පිණිස වන්නේ යැ” යි කීවා ය.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විජිනිපත ද තල්වට¹ ද පිළිගත් සේක. ඉක්බිති මිගාරමාතෘ නම් වූ විශාඛාවට දැනුම් කරාවෙන් කරුණු දක්වා වදාළසේක... එකල්හි මිගාරමාතෘ නම් වූ විශාඛා තොමෝ... පැදකුණු කොට ගියාය. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තෙල නිදනායෙහි, තෙල කරුණෙහි දැනුම්කරා වදාළ භික්ෂූන් ඇමතු සේක: “මහණෙනි, විජිනිපත ද තල්වට ද අනුදනිමි” යි.

105. එ සමයෙහි වනාහි සංඝයාට මදුරුවිදුනාවක්² උපන්නේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එ පවත් සැලකළාහ. “මහණෙනි, මදුරුවිදුනාව අනුදනිමි” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළ සේක.

සෙමෙර විදුනාවක් උපන්නේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එ පවත් සැලකළාහ. “මහණෙනි, සෙමෙරවිදුනාව නො දැරිය යුතු. යමෙක් දරන්නේ වී නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, වැහැරිමුවා විදුනාව ද, සුවදහොට මුවා විදුනාවද, මොනර පිල්මුවා විදුනාව ද යන තුන් විජිනිපත් අනුදනිමි” යි වදාළ සේක.

1. මෙහි තල්වට යනු නඩුවක් සමගම තල අත්ත ගෙන කවාකාර කොට තනන ලද අවුත් විශෙෂය යි. තාලවිණවනි සහවිණවන කත. තාල. තාල වණ. (පාවිතාදී අතරායෝජනා). තාලපකාදිහි කත. මණ්ඩලික විජයා: (පාරතර්දයනිවිකා).

2. මදුරුවන් පලවා හරින්නට පවත් පලන විජිනි පතක්.

106. තෙන ඛො පන සමයෙන සබ්බස්ස ඡත්තං උපානතං භොති, හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඡත්තන්ති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බස්ස භික්ඛු ඡත්තපග්ගහිතා ආභිඤ්ඤාති. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො උපාසකො සම්මිත්තලෙහි ආර්ථිකසාවකෙහි සඬ්ඨං උයානං අගමාසි. අද්දසංසු¹ ඛො තෙ ආර්ථිකසාවකා ඡබ්බස්සෙ භික්ඛු දුරතොව ඡත්තපග්ගහිතෙ ආගව්ජනෙත. දිස්වාන නං උපාසකං එතදවොචුං: “එතෙ ඛො අයා, තුමහාකං හදන්තා ඡත්තපග්ගහිතා ආගව්ජනති සෙය්‍යරාපි ගණකමහාමන්තා”²ති.

“නායා එතෙ භික්ඛු පරිබ්බාජකා”³ති.

“භික්ඛු න භික්ඛු”ති අබ්‍යුතං අකංසු. අථ ඛො යො උපාසකො උපගතෙ සඤ්ජානිතා උජ්ඣායති වියති විපාවෙති “කථං හි නාම හදන්තා ඡත්තපග්ගහිතා ආභිඤ්ඤාති”⁴ති.

අසෙසාසු ඛො භික්ඛු තස්ස උපාසකස්ස උජ්ඣායන්තාස්ස වියන්තස්ස විපාවෙන්තස්ස. අථ ඛො තෙ භික්ඛු හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “සච්චං කිර භික්ඛවෙ -පෙ- සච්චං හගවා.”

විගර්හි බුද්ධො හගවා. විගර්හිතවා ධම්මීං කථං කතවා භික්ඛු ආමනෙත්ති: “න භික්ඛවෙ ඡත්තං ධාරෙතබ්බං. යො ධාරෙය්‍ය ආපක්ති දුක්ඛටස්සා”⁵ති.

197. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ගිලානො භොති, තස්ස විනා ඡත්තෙන න එය්‍ය භොති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ගිලානස්ස ඡත්තන්ති.”⁶

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු ‘ගිලානස්සෙව හගවතා ඡත්තං අනුඤ්ඤතං නො අගිලානස්සා’⁷ති ආරාමෙ ආරාමුපචාරෙ ඡත්තං ධාරෙතුං කුක්කල්වායන්ති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ අගිලානෙනපි ආරාමෙ ආරාමුපචාරෙ ඡත්තං ධාරෙතුන්ති.”

1. අද්දසංසු - මිජසං.

2. ඡත්තං ධාරෙතුන්ති - මිජසං.

106. එ සමයෙහි සඤ්ඤාට ඡත්‍රයෙක් (කුඩයෙක්) උපන්නේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. “මහණෙනි ඡත්‍රය (කුඩය) අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

එ සමයෙහි සවැගි මහණහු ඔසොවා ගත් කුඩ ඇත්තාහු (කුඩ ඉසැ ලා ගෙන) ඇවිදිත්. එ කල එක්තරා උපාසකයෙක් බොහෝ සිය ගණන් ආර්ථික ශ්‍රාවකයන් හා උයනට ගියේ ය. ඒ ආර්ථික ශ්‍රාවකයෝ කුඩ ඉසලා ගෙන එන සවැගි මහණුන් දුරින් ම දුටුයේ ය. දැක, ඒ උපාසකයා බණවා “ආර්යය තෙල ඔබ පැවිදි පින්වත්හු ගණක මහාමාත්‍යයන් සේ කුඩ ඉසලා ගත්තාහු එන්නාහ” යි කීහ.

“ආර්යයෙනි, තෙල භික්ෂුහු නො වෙත්, පිරිවැජියෝයැ” යි උපාසක තෙම කී ය.

“භික්ෂුහු ද? භික්ෂුහු නො වෙත් ද?” යි ඔට්ටු ඇල්ලූහ. එයින් පසු ඒ උපාසක තෙම ළඟට ආවුන් හැදින් “කෙසේ නම් පින්වත්හු කුඩ ඉසලා ගෙන හැවිදින්නාහු ද” යි අවඥා කෙරෙයි, නොගුණ කියයි, දෙස් පතුරුවයි.

භික්ෂුහු අවඥා කරන, නොගුණ කියන, දෙස් පතුරුවන ඒ උපාසකයා ගේ වචන ඇසූහ. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. “මහණෙනි, ... සැබෑ ද?” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අසා වදළ සේක. ‘සැබව වහන්සැ’ යි ඔහු කීහ.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගැඹුණු සේක. ගරභා ධර්ම කරා කොට “මහණෙනි, කුඩය නො දැරිය යුතු, යමෙක් දැරූයේ වී නම්, දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදළ සේක.

107. එසමයෙහි වනාහි එක්තරා මහණෙක් ගිලන් වෙයි. ඔහුට කුඩයක් නැති ව අපහසු වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. “මහණෙනි, ගිලන් මහණෙකුට කුඩය අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

එ සමයෙහි මහණහු ‘භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ගිලනාට ම කුඩය අනුදනිමි, නොගිලනාට නො අනුදනිමි’ යි කියා ආරාමයෙහි ද, ආරාමොපචාරයෙහි ද කුඩ දරන්නට කුකුස් කෙරෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. “මහණෙනි, නොගිලනාහු විසින් ද ආරාමයෙහිත් ආරාමොපචාරයෙහිත් කුඩය දරන්නට අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

108. තෙන ටො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු සික්ඛාය පක්ඛං උග්ගිකා¹ දණ්ඩ ආලංඝිකා විකාලෙ අඤ්ඤතරෙන ගාමද්වාරෙන අතික්කමති. මනුස්සා “එසයා”² වොරො ගච්ඡති. අසි³ස්ස විජ්ජනලති”⁴ති අනුපතිතා ගහෙතා සඤ්ජානිතා මුඤ්චංසු. අප ටො සො භික්ඛු ආරාමං ගතවා භික්ඛුනං එතමස්ස ආරොචෙයි.

“කිං පන තං ආවුසො දණ්ඩසික්ඛං ධාරෙයි”ති.

“එවමාවුසො”ති.

යෙ තෙ භික්ඛු අභිච්ඡා සන්තුට්ඨා ලජ්ජතො කුක්කච්චිකා සික්ඛාකාමා තෙ උජ්ජායනති වීයනති විපාවෙනති: “කපං හි නාම භික්ඛු දණ්ඩසික්ඛං ධාරෙස්සති”ති.

අප ටො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමස්ස ආරොචෙසුං.

“සච්චං කිර තං භික්ඛු දණ්ඩසික්ඛං ධාරෙයි”ති”

“සච්චං භගවා”

වීගර්හි බුද්ධො භගවා. වීගර්හිතා ධම්මං කපං කතා භික්ඛු ආමනෙතයි: “න භික්ඛවෙ දණ්ඩසික්ඛා ධාරෙතබ්බා. යො ධාරෙය්‍ය ආපක්ඛි දුක්ඛට්ඨස්සා”ති.

109. තෙන ටො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ගිලානො හොති. න සංකොති විනා දණ්ඩන⁵ ආභිඤ්ඤාං. භගවතො එතමස්ස ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ගිලානස්ස භික්ඛුනො දණ්ඩසම්මතිං”⁶ දතුං. එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ දතබ්බා: තෙන ගිලානෙන භික්ඛුනා සඛං උපසංකාමිතා එකංසං උත්තරාසඛං කරිතා වුට්ඨානං භික්ඛුනං පාදෙ වඤ්ඤිතා උක්ඛට්ඨං නිසීදිතා අඤ්ජලිං පඤ්ඤෙතො එවමස්ස වචනියො:

“අහං භගෙන ගිලානො න සංකොමි විනා දණ්ඩන ආභිඤ්ඤාං සො”හං භගෙන සඛං දණ්ඩසම්මතිං යාවාමි”ති. දුතියමෙ යාවිතබ්බා. තතියමෙ යාවිතබ්බා. ව්‍යතෙන භික්ඛුනා පට්ඨලෙන සඛොස්ස ඤාපෙතබ්බා.

1. උග්ගිකා - මජ්ඣ., PTS.

උග්ගිකා - ස්‍යා.

2. එසයො - සිඤ්ඤ.

3. අසි - සිඤ්ඤ.

4. අසිසම්මතිං - මජ්ඣ.

108. එ සමයෙහි එක්තරා මහණෙක් සාල්ලෙක නංවා දණ්ඩෙක එල්ලාගෙන නො කල්හි එක්තරා ගම්දෙරෙකින් ඉක්මයෙයි. මිනිස්සු ‘ආර්යයෙනී, මේ පොරෙක් යෙයි, ඔහුගේ කඩුව දිලියේ’ යැ යි කියා ලුහුබැඳ අල්ලාගෙන හැඳින මුද් හළහ. එ කල්හි ඒ මහණ ආරාමයට ගොස් හිඤ්ඤාට මෙ පවත් සැල කෙළේ ය.

“ඇවැත්නි, තෙපි දණ්ඩසිකතාවක් (දණ්ඩෙක බඳනා ලද සාල්ලක්)දරවු ද?” යි භික්ෂුහු ඇසූහ. “එසේය ඇවැත්නි” යි හේ කී ය.

යම් මහණ කෙනෙක් අල්පෙව්ව ද ලද පමණෙහි සතුවුවෙන් ද ලජ්ජිහු ද සුළු වරදෙහින් කුකුස් කෙරෙත් ද^{*} ගිණිකා කැමත්තෝ ද, ඔහු “කෙසේ නම් මහණ තෙමේ දණ්ඩසිකතාවක් දරන්නේ ද” යි අවඥා කෙරෙත්, අගුණ කියත්, දොස් පතුරුවත්.

ඉක්බිති ඒ මහණහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැල කළාහ.

“මහණ සැබෑ ද? තෝ දණ්ඩසිකතාවක් දරති ද?” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අසා වදළ සේක.

“එසේ ය, වහන්සැ” යි එ මහණ කී ය.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගැඬහුසේක. ගරභා දෑහැමි කතා කොට හිඤ්ඤාත් අමතා, “මහණෙනි, දණ්ඩසිකතාව නො දැරිය යුතු. යමෙක් දැරුයේ වී නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදළ සේක.

109. එ සමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ගිලන් වෙයි. දණ්ඩක් නැති වූ ඇවිදින්නට නො හැකි වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. “මහණෙනි, ගිලන් මහණහට දණ්ඩ සමමතිය දෙන්නට අනුදනිමි. එය වනාහි මෙසේ දියැ යුතු: ඒ ගිලන් මහණහු විසින් සඬ්ඤායා වෙත එළඹ උතුරුගහ එකස් කොට වැඩිමහලු මහණුන් පා වැඳ, උත්කුටුක වූ හිඳ, දෙහොත් මුදුන්හි තබාගෙන,

“වහන්ස මම ගිලන්මි, දණ්ඩක් නැති වූ ඇවිදින්නට නො හැක්කෙමි. වහන්ස, ඒ මම සඬ්ඤායාගෙන් දණ්ඩ සමමතිය ඉල්ලමි” යි මෙසේ කියැ යුතු වන්නේ ය. දෙවෙනි වර ද ඉල්ලිය යුතු තෙවෙනි වරද ඉල්ලියයුතු. වාක්ත ප්‍රතිබල මහණක්හු විසින් මෙසේ සඬ්ඤා තෙමේ දැන්වියයුතු ය.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

“සුඤ්ඤානං මෙ භවෙති සංකප්පා. අයං ඉත්තංගාමො භික්ඛු ගිලානො, න සංකප්පාති වීනා දණ්ඩන ආභිඤ්ඤාං. සො සංකප්පා දණ්ඩසම්මතිං යාචති. යදි සංකප්පා පනතකලං සංකප්පා ඉත්තංගාමස්ස භික්ඛුනො දණ්ඩසම්මතිං දදෙය්‍ය. එසා ඤාති.

සුඤ්ඤානං මෙ භවෙති සංකප්පා. අයං ඉත්තංගාමො භික්ඛු ගිලානො න සංකප්පාති වීනා දණ්ඩන ආභිඤ්ඤාං. සො සංකප්පා දණ්ඩසම්මතිං යාචති. සංකප්පා ඉත්තංගාමස්ස භික්ඛුනො දණ්ඩසම්මතිං දෙති. යස්සායංගො ධම්මි ඉත්තංගාමස්ස භික්ඛුනො දණ්ඩසම්මතිං යාදනං, සො තුණ්හස්ස. යස්ස නකම්මති සො භාසෙය්‍ය.

දින්නා සංකප්පා ඉත්තංගාමස්ස භික්ඛුනො දණ්ඩසම්මති, ධම්මි සංකප්පා තස්මා තුණ්හි. එවමෙතං ධාරයාමි”ති.

110. තෙන ධො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු ගිලානො භොති. න සංකප්පාති වීනා සිංකාය පනතං පරිහරිතුං. භගවතො එතමස්ස ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ගිලානස්ස භික්ඛුනො සිංකායම්මතිං දතුං. එවංඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ දුතඛො: තෙන ගිලානෙන භික්ඛුනා සංකප්පා උපසංකප්පාති. එකංසං උත්තරාසංකප්පා කරිතා වුධස්සානං භික්ඛුනා. පාදෙ වජ්ජිතා උත්තරාසංකප්පා නිසිදිතවා අඤ්ඤාති. පහතභෙතවා එවමස්ස වචනියො “අහං භවෙති ගිලානො න සංකප්පාති වීනා සිංකාය පනතං පරිහරිතුං. සො’හං භවෙති සංකප්පා සිංකායම්මතිං යාචාමි”ති. දුතියමි යාචිතඛො. තතියමි යාචිතඛො. වාතෙන භික්ඛුනා පටිබලෙන සංකප්පා ඤාපෙතඛො.”

“සුඤ්ඤානං මෙ භවෙති සංකප්පා. අයං ඉත්තංගාමො භික්ඛු ගිලානො න සංකප්පාති වීනා සිංකාය පනතං පරිහරිතුං. සො සංකප්පා සිංකායම්මතිං යාචති. යදි සංකප්පා පනතකලං සංකප්පා ඉත්තංගාමස්ස භික්ඛුනො සිංකායම්මතිං දදෙය්‍ය. එසා ඤාති.

සුඤ්ඤානං මෙ භවෙති සංකප්පා: අයං ඉත්තංගාමො භික්ඛු ගිලානො න සංකප්පාති වීනා සිංකාය පනතං පරිහරිතුං. සො සංකප්පා සිංකායම්මතිං යාචති. සංකප්පා ඉත්තංගාමස්ස භික්ඛුනො සිංකායම්මතිං දෙති. යස්සායංගො ධම්මි ඉත්තංගාමස්ස භික්ඛුනො සිංකායම්මතිං යාදනං, සො තුණ්හස්ස. යස්ස නකම්මති සො භාසෙය්‍ය. දින්නා සංකප්පා ඉත්තංගාමස්ස භික්ඛුනො සිංකායම්මති, ධම්මි සංකප්පා තස්මා තුණ්හි. එවමෙතං ධාරයාමි”ති.

“වහන්ස, සඤ්ඤා තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. මේ මෙ නම් මහණ ගිලන් යැ. දණ්ඩක් නැති වැ ඇවිදියැ නො හැක්ක. හෙතෙම සඤ්ඤා ගෙන් දණ්ඩසමූහය ඉල්ලයි. ඉදින් සඤ්ඤාට පැමිණි කල් ඇත්තේ වී නම් මෙ නම් මහණහට දණ්ඩ සමූහය දෙන්නේ ය. මේ ඥාපනය යැ.

වහන්ස, සඤ්ඤා තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. මේ මෙනම් මහණ තෙම ගිලන් ය. දණ්ඩක් නැතිවැ ඇවිදින්නට නො හැකි වෙයි. හේ සඤ්ඤාගෙන් දණ්ඩසමූහය ඉල්ලයි. සඤ්ඤා තෙමේ මෙනම් මහණහට දණ්ඩසමූහය දෙයි. මෙනම් මහණහට දණ්ඩ සමූහය දීම යම් ආයුෂ්මතක්හට රිසියෙන්තේ නම්, හේ නිහඬ වෙවා. යමක්හට කො රිසියෙන්තේ නම් හේ කියාවා.

“සඤ්ඤා විසින් මෙනම් මහණහට දණ්ඩසමූහය දෙන ලදී. සඤ්ඤාට රිසියෙයි. එහෙයින් නිහඬ ය. මෙසේ මෙය දරමි (සිතමි)” යනු යැ.

110. තවද එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ගිලන්වෙයි. සහල්ලක් නැති වැ පාත්‍රය පරිහරණ කරන්නට නො හැකි වෙයි. තෙල කරුණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට දන්වාලූහ.

“මහණෙනි, ගිලන් මහණහට සික්කාසම්මතිය දෙන්නට අනුදනිමි. තවද මහණෙනි, මෙසේ දිය යුතුය: ඒ ගිලන් මහණහු විසින් සඤ්ඤා වෙත එළඹ උතුරුසහ එකස් කොට වැඩිමහලු වහන්දාගේ පා වැද උක්කුවික ව හිඳ ඇදීලි බැඳ මෙසේ කියැ යුතු වෙයි. “වහන්ස මම ගිලන්මි. සහල්ලක් නැතිව පාත්‍රය පරිහරණ කරන්නට නො හැකි වෙමි. වහන්ස, ඒ මම සඤ්ඤා (වෙතින්) සික්කාසම්මතිය යදිමි”යි. දෙවන වට දු යාවිඤ්ඤා කළයුතු ය. තෙවන වට දු යාවිඤ්ඤා කළයුතු ය. වාක්ත වූ ප්‍රතිබල වූ මහණක්හු විසින් සහන දැන්වියයුත්තාහ.

“වහන්ස, සඤ්ඤා මඬස් අසන සේක්වා. මේ මෙනම් මහණ ගිලන් වෙයි. සහල්ලක් නැතිවැ පාත්‍රය පරිහරණ කරන්නට නො හැක්ක. හේ සඤ්ඤා (වෙත) සික්කාසම්මතිය යදියි. ඉදින් සහනට පැමිණි කල් වී නම් සඤ්ඤා මෙනම් මහණහට සික්කාසම්මතිය දෙන්නේය. තෙල ඥාපනය යැ.

“වහන්ස, සඤ්ඤා මාගේ වචනය අසන්නවා. මේ මෙනම් ඇති මහණ ගිලන් වෙයි. සහල්ලකින් වෙන් වැ පාත්‍රය පරිහරණ කරන්නට නො හැක්ක. හේ සඤ්ඤා (වෙත) සික්කාසම්මතිය යදී, සඤ්ඤා මෙනම් මහණහට සික්කාසම්මතිය දෙති. යම් ආයුෂ්මත කෙනකුන්ට තෙල මහණහට සික්කාසම්මති දීම රිසි වේ නම් හේ නිහඬ වන්නේය. යමකුට නො රුස්නේ නම් හේ බණන්තේය. සඤ්ඤා විසින් මෙනම් මහණහට සික්කාසම්මතිය දෙන ලදී. සඤ්ඤාට (එය) රුස්නේය. එහෙයින් තුෂ්ණිමභාවය වෙයි. තෙල මෙසේ දරමි”යි.

111. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ගිලානො හොති, න සකෙකාති විනා දණ්ඩන ආභිඤ්ඤාං. න සකෙකාති විනා සික්කාය පතං පරිහරිතුං. භගවතො එතමඤ්ඤාං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ගිලානස්ස භික්ඛුනො දණ්ඩසික්කාසමමතිං දුතුං. එවිඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ දුතඛො: තෙන ගිලානෙන භික්ඛුනා සඛං උපසඛන්ති ඵා එකංසං උත්තරාසඛං කරිතා වුච්ඡානං භික්ඛුනා පාදෙ වජ්ඣතා උක්ඛවිකං නිසිදිතා අඤ්ඤාලිපගගහෙතවා එවමස්ස වචනියො: “අහං භතො ගිලානො, න සකෙකාමි විනා දණ්ඩන ආභිඤ්ඤාං, න සකෙකාමි විනා සික්කාය පතං පරිහරිතුං. සො’හං භතො සඛං දණ්ඩසික්කාසමමතිං යාචාමි”ති. දුතියමපි යාවිතඛො. තතියමපි යාවිතඛො. වාතෙනන භික්ඛුනා පටිබලෙන සඛො ඤාපෙතඛො:

“සුඤ්ඤා මෙ භතො සඛො. අයං ඉස්සන්තොමො භික්ඛු ගිලානො. න සකෙකාති විනා දණ්ඩන ආභිඤ්ඤාං. න සකෙකාති විනා සික්කාය පතං පරිහරිතුං. සො සඛං දණ්ඩසික්කාසමමතිං යාචති. යදි සඛස්ස පතකලං සඛො ඉස්සන්තොමස්ස භික්ඛුනො දණ්ඩසික්කාසමමතිං දදෙය්” එසා ඤාතති.

“සුඤ්ඤා මෙ භතො සඛො: අයං ඉස්සන්තොමො භික්ඛු ගිලානො. න සකෙකාති විනා දණ්ඩන ආභිඤ්ඤාං, න සකෙකාති විනා සික්කාය පතං පරිහරිතුං. සො සඛං දණ්ඩසික්කාසමමතිං යාචති. සඛො ඉස්සන්තොමස්ස භික්ඛුනො දණ්ඩසික්කාසමමතිං දෙනි. යස්සායසමතො ඛමති ඉස්සන්තොමස්ස භික්ඛුනො දණ්ඩසික්කාසමමතියා දුතං. සො තුණ්හි’ස්ස, යස්ස නක්ඛමති සො භාසෙය්. දිනතො සඛොන ඉස්සන්තොමස්ස භික්ඛුනො දණ්ඩසික්කාසමමති. ඛමති සඛස්ස තසමා තුණ්හි. එවමෙනං ධාරයාමි”ති.

112. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු රොමන්තො හොති¹ සො රොමන්තීඤ්ඤා රොමන්තීඤ්ඤා අපේක්ඛාහරති. භික්ඛු උජ්ඣායනති වීයනති විපාවෙනති: “විකාලෙ’යං භික්ඛු භොජනං භුංඤ්ඤති”ති. භගවතො එතමඤ්ඤාං ආරොචෙසුං.

“එසො භික්ඛවෙ භික්ඛු අවිරං ගොයොනියා වුතො. අනුජානාමි භික්ඛවෙ රොමන්තස්ස රොමන්තං. න ච භික්ඛවෙ ඛභි මුඛවාරං නිහරිතවා අපේක්ඛාහරිතඛො. යො අජ්ඣාභරෙය් යථා ධම්මො කාරෙතඛො”ති.

1. රොමන්තො - මජ්ඣං, ඥා.

2. අපොසි - ඥා.

3. රොමන්තො - මජ්ඣං, ඥා.

111. එ සමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ගිලන් වෙයි. දණ්ඩක් නැතිව ඇවිදින්නට නො හැකි වෙයි, සාල්ලක් නැති ව පාත්‍රය පරිහරණය කරන්නට නො හැකි වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, ගිලන් මහණහට දණ්ඩසිකාසමමතිය දෙන්නට අනුදැනිමි. මහණෙනි, මෙසේ එය දියැ යුතු; ඒ ගිලන් මහණ සඤ්ඤා කරා එළැඹ උතුරුසහ එකස් කොට, වැඩිමහලු හික්ෂුන් ගේ පා වැද උත්කුටුක වැ හිඳ දෙහොත් මුදුනැ තබා, “වහන්ස, මම ගිලන්මි. දණ්ඩෙන් තොර වැ ඇවිදින්නට නොහැක්කෙමි, සාල්ලක් නැති ව පාත්‍රය පරිහරණය කරන්නට නො හැක්කෙමි. වහන්ස, ඒ මම සඤ්ඤාගෙන් දණ්ඩසිකා සමමතිය ඉල්ලමි” යි මෙසේ කියැයුතු වන්නේ ය. දෙවෙනි වර ද ඉල්ලියැ යුතු. තෙවෙනි වර ද ඉල්ලියැ යුතු. ව්‍යක්ත ප්‍රතිබල මහණක්හු විසින් සඤ්ඤා තෙමේ මෙසේ දන්වියැ යුතු:

“වහන්ස, සඤ්ඤා තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. මේ මෙනම් මහණ තෙමේ ගිලන් යැ. දණ්ඩක් නැති වැ ඇවිදින්නට නො හැකි ය, සාල්ලක් නැති ව පාත්‍රය පරිහරණය කරන්නට නො හැකි ය. හේ සඤ්ඤාගෙන් දණ්ඩසිකාසමමතිය ඉල්ලයි. ඉදින් සඤ්ඤාට පැමිණි කල් ඇතියේ වී නම් සඤ්ඤා තෙමේ මෙනම් මහණහට දණ්ඩසිකා සමමතිය දෙන්නේ ය”. මේ ඥප්තිය (දන්වීම යැ).

“වහන්ස, සඤ්ඤා තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. මේ මෙනම් මහණ තෙමේ ගිලන් යැ. දණ්ඩක් නැති ව ඇවිදින්නට නො හැකි යැ. සාල්ලක් නැති ව පාත්‍රය පරිහරණය කරන්නට නො හැකිය. හේ සඤ්ඤාගෙන් දණ්ඩසිකාසමමතිය ඉල්ලයි. සඤ්ඤා තෙමේ මෙනම් මහණහට දණ්ඩසිකාසමමතිය දෙයි. මෙනම් මහණහට දණ්ඩසිකාසමමතිය දීම යම් ආයුෂ්මතක්හට රිසියේ ද හේ නිහඬ වේවා. යමකුහට නො රිසියේ නම් හේ කියාවා. සඤ්ඤා විසින් මෙනම් මහණහට දණ්ඩසිකාසමමතිය දෙන ලදී. එය සඤ්ඤාට රිසියෙයි, එහෙයින් නිහඬ ය. මෙසේ මෙ කරුණ දරමි (සිතමි)” යනු යැ.

112. එ සමයෙහි වනාහි එක්තරා මහණෙක් වැළැඳු බොජුන් වමාරන්නේ වෙයි. හේ වමාර වමාරා ගිලිසි. “මේ මහණ විකාලයෙහි බොජුන් වළඳා” යැ යි හික්ෂුහු ඔහුට අවඥා කෙරෙත්; අගුණ කියත්; දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, මේ මහණ නොබෝ කල්හි (මැතඳි) ගවයොනි-යෙන් වූවක විය. මහණෙනි, (පියෙවියෙන්) වමාරන්නාහට ඒ වැමැ-රීම අනුදැනිමි. මහණෙනි, එතෙකුදු වූවක් මුවදෙරින් (උගුරෙන්) පිටත, නික්මවා නැවැත නොගිලියැයුතු. යමෙක් එසේ ගිලින්නේ නම් ඔහුට ධර්ම වූ පරිදි (විකාල භෝජනය වැළැඳීමට කළයුතු පරිදි) ඔහුට කළයුතු යැ” යි වදළු සේක.

113. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරංගස්ස පුග්ගස්ස සංක-
භත්තං භොති. භත්තභෙග්ග ඛෙත්ත ඩිස්සාති විපාකිරිසිංසු¹. මනුස්සා
උජ්ඣායනති වීයනති විපාවෙනති: “කථං හි නාම සමණා සක්ක-
පුත්තියා ඔදනෙ දීයමානෙ න සක්කවට්ඨං පටිග්ගභෙස්සනති. එකමෙකං
සිස්සං කම්මසතෙන නිට්ඨායති”ති. අසෙස්සාස්සං ඛො භික්ඛු තෙසං
මනුස්සානං උජ්ඣායනානං වීයනානං විපාවනානං. අථ ඛො
තෙ භික්ඛු භගවතො එතමස්සං ආරොචෙස්සං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ
යං දීයමානං පතති තං සාමං ගහෙතො පරිභුක්ඛාදුං. පරිච්චිත්තං
තං භික්ඛවෙ දයකෙහි”ති.

114. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු දිසෙති
නට්ඨෙති පිණ්ඩාය වරති. අඤ්ඤාතරා ඉත්ථී පසස්සිතො තං භික්ඛු-
එකදවොච: “එහි භනොත මෙදුතං ධම්මං පටිසෙවා”ති.

“අලං භගිනි, නෙතං කප්පති”ති.

“සවෙ ඛො ත්වං භනොත න පටිසෙවිස්සසි, ඉදනාභං අත්තනො
නට්ඨෙති ගත්තාති විලිඛිතො කුසං කරිස්සාමි ‘අයං මං භික්ඛු
විපකරොති’ති.

“පජානාසි ත්වං භගිනි”ති.

අථ ඛො සා ඉත්ථී අත්තනො නට්ඨෙති ගත්තාති විලිඛිතො කුසං
අකාසි: “අයං මං භික්ඛු විපකරොති”ති.

මනුස්සා උපධාවිතො තං භික්ඛුං අග්ගභෙස්සං. අද්දසාස්සං ඛො
තෙ මනුස්සා තස්සා ඉත්ථීයා නට්ඨෙස්ස ජවිමි ලොභිතමි. දිස්වාන
‘ඉමිස්සායෙව ඉත්ථීයා ඉදං කම්මං, අකාරකො භික්ඛු’ති තං භික්ඛුං
මුඤ්ඤිංසු.

අථ ඛො සො භික්ඛු ආරාමං ගතො භික්ඛුනං එතමස්සං
ආරොචෙසි.

“ක්ඛං පන ත්වං ආවුසො දිසෙ නට්ඨෙ ධාරෙසි”ති.

“එවමාවුසො”ති.

යෙ තෙ භික්ඛු අපිට්ඨා සත්තුවධා ලජ්ජිතො කුසලාවකා
සික්ඛාකාමා තෙ උජ්ඣායනති වීයනති විපාවෙනති: “කථං හි නාම
භික්ඛු දිසෙ නට්ඨෙ ධාරෙස්සනති”ති.

අථ ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමස්සං ආරොචෙස්සං. “න
භික්ඛවෙ දිසා නඛා ධාරෙතඛො. යො ධාරෙය්‍ය ආපත්ති
සුක්කටස්සා”ති.

1. පටිඛිට්ඨං - අත්තං.
පටිඛිට්ඨං - PTS.

113. එ සමයෙහි එක්තරා සමූහයකගේ සහකරෙක් වෙයි. බොහෝ හලෙහි බොහෝ බන්ධන විසිරිණ. “කෙසේ නම් භාෂාපුත්‍රිය ශ්‍රමණයෝ බන්ධන ලබන කල්හි සකසා නොපිළි ගන්නාහු ද, එකී එකී බන්ධනලක් කම් සියයෙකින් නිමවේ” යැයි මිනිස්සු අවඥ කරත්, නොගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. අවඥ කරන, නොගුණ කියන, දෙස් පතුරුවන ඒ මිනිසුන් ගේ කර්ම වික්ෂිප්‍ය ඇසුරු. ඉක්බිත්තෙන් භික්ෂු මෙ පවත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකළහ. (භාග්‍යවතුන් වහන්සේ) “මහණෙනි, දෙනු ලබන යමක් වැටෙන්නේ නම්, එය තමන් ම ගෙන පරිභෝග කරන්නට අනුදනිමි. එය දයකයන් විසින් පරිත්‍යක්ත එකෙකු”යි වදාළේක.

114. එ සමයෙහි එක්තරා මහණෙක් දික් නියවලින් යුතු ව පිඩු පිණිස හැසිරෙයි. එක්තරා ස්ත්‍රියක් එ මහණ දක “වහන්ස, එන්න, මෙවුන් දම් සෙවිනු මැනවැ”යි කීවා ය. මහණ තෙම “බිහිනිය, කම් නැත. එය (අපට) කැප නො වේ” යැ යි කීය.

“වහන්ස, ඉදින් ඔබ මෙවුන් දම් නො සෙවින්නාහු නම්, දන් මම සිය නියවලින් සිරුරු අවයව සුරාගෙන මේ මහණ මට හිරිහැර කෙරේ” යැ යි හඬ නඟන්නෙමි”යි ඔ කීවාය.

“බිහිනිය, තෝ ම එය දන ගන්නෙහි” යැ යි මහණ කීය.

එවිට ඒ ස්ත්‍රී තමාගේ නියවලින් ගර්චාවයව සුරා ගෙන “මේ මහණ මට හිරිහැර කෙරේ යැ” යි හඬ නැඟුවාය.

මිනිස්සු එ තැනට දිවගොස් ඒ මහණ අල්ලා ගත්හ. ඒ මිනිස්සු ඒ ස්ත්‍රියගේ නියවලැ සිවිය ද ලේ ද දුටුවාහ. දක, “මෙය මේ ස්ත්‍රියගේ ම ක්‍රියාවෙක, මේ මහණ වරදකරු නොවේ” යැ යි කියා එ මහණහු මුදුලුහ.

එකල්හි ඒ මහණ අරමට ගොස් භික්ෂුනට මෙ පවත් දන්වීය.

“කිමෙක් ද ආයුෂ්මත්ති, තෙපි දික් නිය දරනු ද?” යි එ මහණහු පුළුවන්හ.

“එසේ ය, ඇවැත්ති” යි ඒ මහණ කී ය.

යම් මහණ කෙනෙක් අල්පෙව්‍ය ද ලද පමණින් සතුටු වන්නෝ ද, ලප්ඵිහු ද, කුකුස් කරන්නෝද, ශික්ෂාකාමීහු ද, ඔහු “කෙසේ නම් මහණහු දික් නිය දරන්නාහු ද” යි අවඥ කෙරෙත්, කුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්.

ඉක්බිත්තෙන් ඒ මහණහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, දික් නිය නො දරියැ යුතු. යමෙක් එය දරන්නේ නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළ සේක.

1. එක් බන්ධනවක් උපදවා ගන්නට කුඹුර වැසිරීමේ පවත් වැඩ, සියයක් පමණ කළ යුතු වෙයි: කී නියා යි:

115. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු නටෙනපි නටං ජිඤ්ඤාති, වුටෙනපි නටං ජිඤ්ඤාති කුඩෙධිපි නටං සංසතති. අධ්ගුලියො දුක්ඛා භොතති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ නටවෙජ්ඣනාති”.

සලොභිතකං නටං ජිඤ්ඤාති. අධ්ගුලියො දුක්ඛා භොතති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ මංසප්පමාණෙන නටං ජිඤ්ඤාති.”

116. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බකේයා භික්ඛු වීසතිමච්චං කාරාපෙනති. මනුස්සා උජ්ඣායනති වීයනති විපාවෙනති: ‘සෙය්‍යථාපි ගිහී කාමභොගිනො’ති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛවෙ වීසතිමච්චං කාරාපෙනබ්බං. යො කාරාපෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ මලමඤ්ඤං අපකඩ්ඪිතුනති”.

117. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛුනං කෙසා දීඝා භොතති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“උස්සභනති පන භික්ඛවෙ භික්ඛු අඤ්ඤමඤ්ඤං කෙසෙ ඔරොපෙතුනති?”.

“උස්සභනති භගවා”ති.

අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදුතෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කථං කථා භික්ඛු ආමනෙතස්සි: “අනුජානාමි භික්ඛවෙ බුරං බුරසිලං බුරසිපාචිකං නමතකං සබ්බං බුරභණ්ඩනති.”

118. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බකේයා භික්ඛු මස්සුං කප්පාපෙනති, මස්සුං වඩ්ඪාපෙනති, ගොලොමිකං කාරාපෙනති. චතුරස්සකං කාරාපෙනති, පරිවුට්ඨං කාරාපෙනති, අඩ්ඨුරකං කාරාපෙනති, දුග්ගිකං ධපෙනති, සම්බාධෙ ලොමං සංභරාපෙනති. මනුස්සා උජ්ඣායනති වීයනති විපාවෙනති: ‘සෙය්‍යථාපි ගිහී කාමභොගිනො’ති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛවෙ මස්සු කප්පාපෙනබ්බං, න මස්සු වඩ්ඪාපෙනබ්බං, න ගොලොමිකං කාරාපෙනබ්බං, න චතුරස්සකං කාරාපෙනබ්බං, න පරිවුට්ඨං කාරාපෙනබ්බං, න අඩ්ඨුරකං කාරාපෙනබ්බං, න දුග්ගිකා ධපෙනබ්බා න සම්බාධෙ ලොමං සංභරාපෙනබ්බං. යො සංභරාපෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්සා”ති.

115. එ සමයෙහි වනාහි මහණහු නියෙන් ද නිය සිදිත්, මුවින් ද නිය සිදිත්, බිත්තියෙහි ද නිය මිදිත්. ඇඟිලි රිදුම් සහිත වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, නියසිදුනාව අනුදැනිමි”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළ සේක.

ලේ සහිත කොට නිය සිදිත්. ඇඟිලි රිදේ.

“මහණෙනි, මාංගුරාණයෙන් (නියළහ මස ඉම් කොට) නිය සිදින්නට අනුදැනිමි”යි වදළසේක.

116. එ සමයෙහි සවැගි මහණහු විසි නිය ඔප මට්ටම් කරවත්. “කාමභොගී ගිහියන් බදුහ”යි මිනිස්සු අවඥ කෙරෙත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, විසි නිය ඔප මට්ටම් නො කැරවිය යුතු. යමෙක් එය කරවන්නේ නම්, දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, (නිය තුළ වූ) මල පමණක් බැහැර කරන්නට අනුදැනිමි”යි වදළසේක.

117. එ සමයෙහි මහණුන්ගේ කෙහෙ දික් වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, හික්ෂුහු උනුත් කෙහෙ බාන්නට හැකි වෙත් ද?”යි අසා වදළ සේක.

“හැකි වෙත් වහන්සැ”යි හික්ෂුහු කීහ.

එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ කරුණෙහි ලා දහැම් කතා කොට හිඤ්ඤාත් බණවා, “මහණෙනි, කරකැත්ත ද කරගල ද කරකොපුව ද කරකැත්ත ඔතන රෙදි කඩ ද සියලු කර බඩු (ඉසකේ රවුළු බැමට ඇවැසි සෙසු උපකරණ) ද අනුදැනිමි”යි වදළසේක.

118. එ සමයෙහි සවැගි මහණහු (කතුරෙන්) රවුළු (අන්දම් තබා) කපවත්, රවුළු වඩවත්, (එළුරවුළු සේ) දිගු කොට කපවත්, (උඩින් නලළ දෙ කෙළවර ද යැවින් හනු දෙපැත්තේ දැයි සතර කොන් ඉතිරි ව සිටුනා සේ) රවුළු සතරැස් කොට කපවත්, පපුවෙහි ලොම් බාවත්, බඩෙහි ලොම්වැටිය තබා සෙසු තන්හි ලොම් බාවත්, දළි රවුළු තබත්. සම්බාධ සථානයෙහි, පුරිස්නිමිති පෙරෙස දෙකිසිලි යන තන්හි ලොම් බාවත්. “කාමභොගී ගිහියන් බදුහ”යි මිනිස්සු අවමන් කෙරෙත්, නුගුණ කියත්; දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදළ සේක.

“මහණෙනි, රවුළු (අන්දම් තබා) නො කැපවිය යුතු. රවුළු නො වැඩිය යුතු, රවුළු (එළුරවුළු සේ) දික් කොට නො කැපවිය යුතු; රවුළු සතරැස් කොට නො කැපවිය යුතු, පපුවේ ලොම් නො බැවිය යුතු, බඩෙහි ලොම් වැටිය තබා සෙසු තන්හි ලොම් නො බැවිය යුතු. දළි රවුළු නො තැබිය යුතු. සම්බාධ සථානයෙහි ලොම් නො බැවිය යුතු. යමෙක් එසේ කෙළේ වී නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය.” යනු යැ.

* තම්බකාන්ති සත්තවෙදනකං පිට්ඨකයා වණ්ණං. (මම්බකපාසාදිකා)

119. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස භික්ඛුනො සම්මාධෙවි වණො හොති. හෙසජ්ජං න සත්තිට්ඨති. භගවතො එතමස්සං ආරොචෙස්සං.

අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආබ්බාධප්පව්වයා සම්මාධෙවි ලොමං සංඝරාජෙතුනති.”

120. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බඝෙය්‍යා භික්ඛු කත්ථරිකාය කෙසෙ ඡෙදපෙතති. මනුස්සා උජ්ඣායනති වීයනති විපාවෙනති: “සෙය්‍යථාපි ගිහී කාමභොගිනො”ති. භගවතො එතමස්සං ආරොචෙස්සං.

“න භික්ඛවෙ කත්ථරිකාය කෙසා ඡෙදපෙතබ්බං. යො ඡෙදපෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්සා”ති.

121. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස භික්ඛුනො පිසෙ වණො හොති. න සකෙසාති චූරෙන කෙසෙ ඔරොපෙතුං. භගවතො එතමස්සං ආරොචෙස්සං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආබ්බාධප්පව්වයා කත්ථරිකාය කෙසෙ ඡෙදපෙතුනති.”

122. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු දීඝානි නාසිකාලොමානි ධාරෙතති, මනුස්සා උජ්ඣායනති වීයනති විපාවෙනති: “සෙය්‍යථාපි පිසාවිලිකා”ති, භගවතො එතමස්සං ආරොචෙස්සං.

“න භික්ඛවෙ දීඝං නාසිකාලොමං ධාරෙතබ්බං, යො ධාරෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්සා”ති.

123. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු ස්ඤ්ඤාතරස්ස පිට්ඨසිත්ථං කෙනපි නාසිකාලොමං ගාභාපෙතති. නාසිකා දුක්ඛං භොතති. භගවතො එතමස්සං ආරොචෙස්සං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ සන්ඤ්ඤාසතති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බඝෙය්‍යා භික්ඛු පලිතං ගාභාපෙතති. මනුස්සා උජ්ඣායනති වීයනති විපාවෙනති: “සෙය්‍යථාපි ගිහී කාමභොගිනො”ති. භගවතො එතමස්සං ආරොචෙස්සං.

“න භික්ඛවෙ පලිතං ගාභාපෙතබ්බං. යො ගාභාපෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්සා”ති.

119. එ සමයෙහි එක්තරා මහණකුට සම්බාධසානායෙක වණයෙක් වෙයි. බෙහෙත් එහි නො සිටී (නොදෙයි.) භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, ආබාධ ප්‍රත්‍යයයෙන් එ තන්හි ලෙඩක් ඇති කල්හි සම්බාධසානායෙහි ලොම් බාවන්නට අනුදනිමි”යි වදළ සේක.

120. එ සමයෙහි සවැගි මහණහු කතුරෙන් කෙස් සිදුවත්. “කාමභෝගී ගිහියන් බදුහ”යි මිනිස්සු අවමන් කෙරෙත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, කතුරෙන් කෙස් නො සිදුවිය යුතු. යමෙක් සිදුවී නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ”යි වදළ සේක.

121. එ සමයෙහි එක්තරා මහණක්හුගේ හිසෙහි වණයෙක් වේ. කරකැන්තෙන් කෙස් බහවන්නට නො හැක්කේය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, ආබාධ ප්‍රත්‍යයයෙන් කතුරෙන් කෙහෙ සිදුවන්නට අනුදනිමි”යි වදළ සේක.

122. එ සමයෙහි මහණහු දික් නාසිකා ලෝම දරත්. “පිඬුව දරුවන් බදුහ”යි මිනිස්සු අවමන් කෙරෙත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, නැහැයෙහි දික් ලොම් නො දැරියයුතු. යමෙක් දරන්නේ නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේය”යි වදළසේක.

123. එ සමයෙහි මහණහු ගල්කැටින් ද මී ඉටියෙන් ද නැහැ ලොම් ගන්වත් (ගළවවත්.) නාසිකාවෝ රිඳෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, අඩුව අනුදනිමි”යි වදළසේක.

එ සමයෙහි සවැගි මහණහු නරකෙස් ගන්වත් (උදුවත්) “කාමභෝගී ගිහියන් බදුවහ”යි මිනිස්සු අවමන් කරත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, නරකෙස් නො ගැන්වියයුතු (නො ඉදිවියයුතු) යමෙක් ගන්වන්නේ නම් (උදුවන්නේ නම්) දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ”යි වදළසේක.

124. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො කණණමුලහරණිකං කණණං ඵක්ඛා හොතති. හගටතො ඵතමස්ස ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමී භික්ඛවෙ කණණමුලහරණිකා”.

තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා භික්ඛු උච්චාවචා කණණමුලහරණියො ධාරෙතති සොචණ්ණමයං රූපියමයං. මනුස්සා උජ්ඣායනති ධීයනති විපාවෙනති: ‘සෙය්‍යථාපි ගිහී කාමභොගිනො’ති. හගටතො ඵතමස්ස ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛවෙ උච්චාවචා කණණමුලහරණියො ධාරෙතධ්වා. යො ධාරොය ආපත්ති දුක්ඛටස්ස. අනුජානාමී භික්ඛවෙ අට්ඨිමයං දන්තමයං විසාණමයං නළමයං වෙළමයං කට්ඨමයං ජතුමයං ඵලමයං ලොභමයං සබ්බනාභිමයනති.”

125. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා භික්ඛු ඛහුං ලොභහණ්ඛ - කංසහණ්ඛ - සහතිවයං කරොතති. මනුස්සා චිහාරවාරිකං ආභිණ්ඩනාං පසුඤ්චා උජ්ඣායනති ධීයනති විපාවෙනති: “කථං හි නාම සමණා සත්ථාපුත්තියා ඛහුං ලොභහණ්ඛ - කංසහණ්ඛ - සහතිවයං කරස්සනති සෙය්‍යථාපි කංසපඤ්චිකා”ති. හගටතො ඵතමස්ස ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛවෙ ලොභහණ්ඛ - කංසහණ්ඛ - සහතිවයො කාතධ්වා. යො කරෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛටස්සා”ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු අඤ්ඤතිමි අඤ්ඤතිසලාකම්පි කණණමුලහරණිමි ඛෙච්චනමත්තම්පි කුකකුච්චායනති. හගටතො ඵතමස්ස ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමී භික්ඛවෙ අඤ්ඤතිං අඤ්ඤතිසලාකං කණණමුලහරණිං ඛෙච්චනමත්තනති.”

126. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා භික්ඛු සඛ්ඤාචි-පලලාඤ්ඤාය නිසිද්දතති. සඛ්ඤාචියා පත්තා ලුජ්ජනති. හගටතො ඵතමස්ස ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛවෙ සඛ්ඤාචිපලලාඤ්ඤාය නිසිද්දතධ්වා. යො නිසිද්දෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛටස්සා”ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ගිලානො හොති. තස්ස විනා ආයොගා¹ න ඵාසු හොති. හගටතො ඵතමස්ස ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමී භික්ඛවෙ ආයොගනති.”

1. ආයොගෙන - මර්ගං.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

124. එක් සමයෙක එක්තරා මහණකුගේ කන් කන්මලින් වැසුණේ වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, කන්මල හරතාව (කන්හැන්ද) අනුදනිමි”යි වදළ සේක.

එ සමයෙහි සවැග්‍රි මහණහු රන්මුවා ද රිදීමුවාද කුදු මහත් කන්හැඳි දරන්. “කාමභෝගී ගිහියන් බදුවහ”යි මිනිස්සු අවමන් කරන්, නුගුණ කියන්, දෙස් පතුරුවන්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, රන්මුවා ආදී කුදුමහත් කන්හැඳි නො දැරියයුතු. යමෙක් දරන්නේ නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, “ඇටමුවා දත්මුවා අංමුවා නළමුවා හුනමුවා ලිමුවා ලහමුවා පලමුවා ලොභොමුවා සක්තෘබ්මුවා කන්හැඳි දරන්නට අනුදනිමි”යි වදළසේක.

125. එ සමයෙහි සවැග්‍රි මහණහු බොහෝ ලොභො බඩු කස් බඩු (රියම් හා තඹ මිශ්‍ර කොට තැනූ) ලෝභයෙන් කළ (බඩු) රැස් කරති. මිනිස්සු විහාරවාරිකාව කරන්නාහු ඒ දැක, භාක්‍යපුත්‍රිය ග්‍රමණයෝ ලොභො බඩු වෙළෙන්දන් සේ කෙසේ නම් ලොභො බඩු කස්බඩු රැස් කෙරෙත් ද?යි අවමන් කෙරෙත්, නුගුණ කියන්, දෙස් පතුරුවන්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, ලොභොබඩු කස්බඩු නො රැස් කළයුතු. යමෙක් කරන්නේ වී නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ”යි වදළ සේක.

එ සමයෙහි මහණහු අඳුන්නළ ද අඳුන් කුරු ද කන්හැඳි ද (වැ ආදියේ) මිටු ද දැරීමෙහි කුකුස් කරන්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, අඳුන් නළය ද අඳුන් කුර ද කන්හැන්ද ද වැ ආදියට මිට ද අනුදනිමි”යි වදළසේක.

126. එ සමයෙහි සවැග්‍රි මහණහු විවර පලලඤ්ඤායෙන් හිඳිත්. සහළයිවුරේ පත් (වාට්) පලුදු වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් දැන්වූහ.

“මහණෙනි, සංඝාටි පලලඤ්ඤායෙන් නො හින්දියුතු යමෙක් එසේ ඉඳින්නේ නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ”යි වදළ සේක.

එ සමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ගිලන් වෙයි. ඔහුට ආයොග-පට නැති වැ පහසු නොවේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, ආයොගපට අනුදනිමි”යි වදළසේක.

අප්ථං ඛො භික්ඛුනං එතදහොසි: ‘කප්පනු ඛො ආයොගො චෙතඤ්ඤා’ති. හගවතො එතමඤ්ඤා ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ තනාකං චෙමකං වච්චං¹ සලාකං සබ්බං තනාභණ්ඩකන්ති.”

127. තෙන ඛො පන සමයෙන අකුසලානරො භික්ඛු අකාය-බන්ධනො ගාමං පිණ්ඩාය පාවිසි. තස්ස රජිකාදා අනාරවාසකො භස්සිඤ්ඤා². මනුස්සා උකකුට්ඨිං අකංසු. යො භික්ඛු මධ්දා අහොසි. අප්ථං ඛො යො භික්ඛු ආරාමං ගන්තවා භික්ඛුනං එතමඤ්ඤා ආරොචෙසි. භික්ඛු හගවතො එතමඤ්ඤා ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ අකායබන්ධනෙන ගාමො පවිසිතඤ්ඤා. යො පවිසෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ කායබන්ධනන්ති.”

128. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බකියා භික්ඛු උච්චාවචානි කායබන්ධනානි ධාරෙන්නි: කලාබුකං දෙඬුහකං මුරජං මග්ගච්ඡං. මනුස්සා උජ්ඣායනති වියනති විපාචෙන්නි: “සෙය්‍යථාපි ගිහි කාම-හොගිතො”ති. හගවතො එතමඤ්ඤා ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ උච්චාවචානි කායබන්ධනානි ධාරෙතඤ්ඤානි: කලාබුකං දෙඬුහකං මුරජං මග්ගච්ඡං. යො ධාරෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඉඨා කායබන්ධනානි පට්ඨිකං සුකරන්තකන්ති.

කායබන්ධනස්ස දසා ථීරන්ති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ මුරජං මග්ගච්ඡන්ති.”

කායබන්ධනස්ස අනෙතා ථීරන්ති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ යොහකං ගුණකන්ති.”

කායබන්ධනස්ස පචනනෙතා ථීරන්ති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ විඨන්ති.”

1. වෙධං, වතං.

2. පඤ්ඤා - මර්ශං.

එ කල්හි මහණනට ‘ආයොගපට කෙසේ නම් වියැයුතු ද?’ යි මේ සිත විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැල කළාහ.

“මහණෙනි, හු ඔබන දණ්ඩ ද වියන දණ්ඩ ද වට ලිය ද නඩාව ද සියලු වියන උපකරණ ද අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

127. එ සමයෙහි එක්තරා මහණෙක් කාබහන නැති ව ගමට පිඩු පිණිස පිවිසියේ ය. විදියේදී ඔහුගේ හඳුනා ගිලිහී වැටුණේ ය. මිනිස්සු ඔල්වර හඬ දුන්හ. ඒ මහණ නිසොප්පා විය. ඉක්බිති එ මහණ අරම් ගොස් මහණනට මෙ පවත් සැලකළාහ. මහණහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, කාබහන නැති ව ගමට නො පිවිසියුතු. යමෙක් පිවිසෙන්නේ නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, කාබහන අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

128. එ සමයෙහි සවැගි මහණහු බොහෝ රැහැන් ඇති කාබහන දියබරණ හිසක් බදු සටහන් ඇති කාබහන මිහිඟු බෙර වැටියක් කොට වෙළු සේ කාබහන හවඩියක් බදු කොට ගෙතු කාබහන දැයි කුදු මහත් කාබහන් දරන්. කාබහන්ගේ ගිහියන් බදුවහ” යි මිනිස්සු අවමන් කරන්, නො ගුණ කියන්, දෙස් පතුරුවන්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, බොහෝ රැහැන් ඇති කාබහන ද දියබරණ හිස බදු සටහන් ඇති කොට වියු කාබහන ද මිහිඟු බෙරවැටියක් සේ කොට වෙළා සැදු කාබහන ද හවඩියක් බදු කාබහන දැ යි යන කුදු මහත් කාබහන් නො දැරියුතු. යමෙක් දරන්නේ නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, පට්ටිකාව ද සුකරන්තකය ද යන කාබහන දෙක අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

කාබහනේ දහවලු දිරයි.

“මහණෙනි, මිහිඟු බෙර වැටියක් සේ වෙළා සැදු කාබහන ද හවඩියක් වැනි පටිය ද අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

කාබහනේ කෙළවර දිරයි. “මහණෙනි, වෙළා ළුවට මැඩිම ද මිහිඟුබෙර වැටියෙක සටහනින් විවිම ද අනුදනිමි” යි වදළ සේක. කාබහනේ පාසය කෙළවර දිරයි. “මහණෙනි, වියය අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

129. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා භික්ඛු උච්චාවචෙ වියෙ ධාරෙනති සොවණ්ණමයං රූපියමයං. මනුස්සා උජ්ඣායනති ධියනති විපාවෙනති: ‘සෙය්‍යථාපි ගිහී කාමභොගිනො’ති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛවෙ උච්චාවචා වියා ධාරෙනධ්‍යා. යො ධාරෙය්‍ය ආපනති දුක්ඛටස්ස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ අට්ඨිමයං දන්තමයං විසංඝමයං නළමයං වෙළමයං කට්ඨමයං ජතුමයං එලමයං ලොභමයං සංඛිනාභිමයං සුත්තමයනති.”

130. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයසමා ආනන්දෙ උහුකා සංඝාරියො පාරුපිඤ්ඤා ගාමං පිණ්ඩාය පාවිසි. වාතමණ්ඩලිකාය සංඝාරියො උක්ඛිපිසිංසු¹. අථ ඛො ආයසමා ආනන්දෙ ආරාමං ගතඤ්ඤා භික්ඛුනං එතමඤ්ඤං ආරොවෙසි. භික්ඛු භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ගණ්ඨිකං පාසකනති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා භික්ඛු උච්චාවචා ගණ්ඨිකායෙ, ධාරෙනති සොවණ්ණමයං රූපියමයං. මනුස්සා උජ්ඣායනති ධියනති විපාවෙනති: ‘සෙය්‍යථාපි ගිහී කාමභොගිනො’ති භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛවෙ උච්චාවචා ගණ්ඨිකා ධාරෙනධ්‍යා. යො ධාරෙය්‍ය ආපනති දුක්ඛටස්ස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, අට්ඨිමයං දන්තමයං විසංඝමයං නළමයං වෙළමයං කට්ඨමයං ජතුමයං එලමයං ලොභමයං සංඛිනාභිමයං සුත්තමයනති.”

131. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු ගණ්ඨිකමපි පාසකමපි විවරෙ අපෙතනති. විවරං ථීරති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ගණ්ඨිකාඵලකං පාසකඵලකනති.”

ගණ්ඨිකාඵලකමපි පාසකඵලකමපි අනෙත අපෙතනති. කොණො විවරියති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ගණ්ඨිකාඵලකං අනෙත අපෙතං පාසකඵලකං සක්කධගුලං වා අට්ඨධගුලං වා ඔගාහෙඤ්ඤා අපෙතෙතනති.”

129. එ සමයෙහි සවැගි මහණහු රන්මුවා රිදිමුවා කුසුමහත් වියයන් දරන්. මිනිස්සු 'කාමහෝගී ගිහින් බදුවහ'යි අවමන් කරන්, නො ගුණ කියන්, දෙස් පතුරුවන්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

"මහණෙනි, කුසු මහත් විය නො දැරිය යුතු. යමෙක් දරන්නේ නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, ඇටවලින් කරන ලද, දත්වලින් කරන ලද, අංවලින් කරන ලද, බටයෙන් කරන ලද, හුනයෙන් කරන ලද, ලියෙන් කරන ලද, ලාකඩින් කරන ලද, ඵලයෙන් කරන ලද, ලොහොයෙන් කරන ලද, සක්නැබින් කරන ලද, හුයෙන් කරන ලද, විය අනුදනිමි"යි වදළුසේක.

130. එ සමයෙහි අනඳ තෙරණුවෝ හැල්ලු සහළසිවුරු පොරොවා ගමට පිඩු පිණිය පිවිසියාහ. සුළි සුළඟින් සිවුරු එසැවුණාහ. එ කල්හි අනඳ තෙරණුවෝ අරම් වැඩ මහණුනට මෙ පවත් සැලකළහ. මහණහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් දැන්වූහ.

"මහණෙනි, ගණ්ඨිකාව ද පාසකය ද අනුදනිමි"යි වදළු සේක.

එ කල්හි සවැගි මහණෝ රන්මුවා ද රිදිමුවා ද ගණ්ඨිකාවන් දරන්. 'කාමහෝගී ගිහින් බදුවහ'යි මිනිස්සු අවමන් කරන්, නො ගුණ කියන්, දෙස් පතුරුවන්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

"මහණෙනි, රන්මුවා රිදිමුවා කුසුමහත් ගණ්ඨිකා නො දැරිය යුතු. යමෙක් දරන්නේ වී නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, ඇටමුවා දත්මුවා අංමුවා නළමුවා හුනමුවා ලිමුවා ලහමුවා පලමුවා ලොහොමුවා සක්නැබමුවා හුමුවා ගණ්ඨිකා අනුදනිමි"යි වදළුසේක.

131. එ සමයෙහි මහණහු ගණ්ඨිකාව ද පාසකය ද සිවුරෙහි පිහිටුවන්. සිවුරු දිරයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් දැන්වූහ.

"මහණෙනි, ගණ්ඨිකාඵලකය (ගණ්ඨිය යොදන්නට රෙදි කැබැල්ලක්) ද, පාසකඵලකය (පාසකය තනන්නට රෙදි කැබැල්ලක්) ද අනුදනිමි"යි වදළුසේක.

ගණ්ඨිකාඵලකය ද පාසකඵලකය ද සිවුර කෙළවර පිහිටුවන්. සිවුරු කොණ විවෘත වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

"මහණෙනි, ගණ්ඨිකාඵලකය සිවුර කෙළවර පිහිටුවන්නට ද පාසකඵලකය සතභූලක් හෝ අටභූලක් හෝ සිවුර අද්දරින් පහතට බස්වා පිහිටුවන්නට අනුදනිමි"යි වදළුසේක.

132. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බකියා භික්ඛු ගිහිනිවසං නිවාසෙතති: හස්සිසොණ්ඨිකං මච්ඡාචාළකං චතුකණ්ණකං තාලවණ්ඨකං සතවලලිකං. මනුස්සා උජ්ඣායතති ධියතති විපාවෙනති: 'සෙය්‍යථාපි ගිහී කාමභොගිනො'ති. හගවතො එතමසං ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ ගිහිනිවසං නිවාසෙතති: හස්සිසොණ්ඨිකං මච්ඡාචාළකං චතුකණ්ණකං තාලවණ්ඨකං සතවලලිකං. යො නිවාසෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛවස්සා”ති.

133. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බකියා භික්ඛු සංවෙලලියං නිවාසෙතති. මනුස්සා උජ්ඣායතති ධියතති විපාවෙනති: 'සෙය්‍යථාපි රඤ්ඤා චුණ්ඛවට්ඨි'ති. හගවතො එතමසං ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ, සංවෙලලියං නිවාසෙතති. යො නිවාසෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛවස්සා”ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බකියා භික්ඛු ගිහීපාරුතං පාරුපතති. මනුස්සා උජ්ඣායතති ධියතති විපාවෙනති: 'සෙය්‍යථාපි ගිහී කාමභොගිනො'ති. හගවතො එතමසං ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ ගිහීපාරුතං පාරුපිතති. යො පාරුපෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛවස්සා”ති.

134. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බකියා භික්ඛු උභතො කාරං හරතති. මනුස්සා උජ්ඣායතති ධියතති විපාවෙනති: 'සෙය්‍යථාපි රඤ්ඤා චුණ්ඛවට්ඨි'ති. හගවතො එතමසං ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ උභතො කාරං හරිතති. යො හරෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛවස්ස. අනුජානාමී භික්ඛවෙ එතතො කාරං අනුරාකාරං සිසහාරං ඛෙට්ඨාරං ඔලඛෙතති”.

132. එ සමයෙහි සවැග්ගි මහණහු හස්සිසොණ්ඨිකාව ද (නැබ මුල සිට ඇත්සොඩක් මෙන් පහතට එල්බෙන සේ හඳුනා හැඳීම) ද මච්චවාළකය (දසානත පාසනායන් දෙපසට එල්බෙන සේ හැඳීම) ද චතුකණණය (උඩට හා යටට කොන් සිටින සේ හැඳීම) ද තාලවණ්ටකය (තල්වැටක් මෙන් අඳුනා එල්බෙන සේ හැඳීම) ද සතවලලිකාව (අඳුනා රැළිගන්වා හැඳීම) ද යන ගිහිහැසුම් හඳින්. කාමහොගී ගිහීන් බදුවහ'යි මිනිස්සු අවමන් කරත්, නො ගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැල කළාහ.

“මහණෙනි, හස්සිසොණ්ඨිකා මච්චවාළක චතුකණණක තාල-වණ්ටක සතවලලික, යන ගිහිහැසුම් නො හැන්දියුතු. යමෙක්, හඳින්නේ නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ'යි වදළුසේක.

133. එ සමයෙහි සවැග්ගි මහණහු (කම්කරුවන් සේ) කැස බඳින් (පිට පට ගසත්). ‘රජුගේ මුඩුවැටියන් බදුවහ'යි මිනිස්සු අවමන් කරත්, නො ගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, පිට පට ගසා නො හැන්දියුතු. යමෙක් හඳින්නේ නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ'යි වදළුසේක.

එ සමයෙහි සවැග්ගි මහණහු ගිහීන් සේ සිටුර පොරොවත්. ‘කාමහොගී ගිහීන් බදුවහ'යි මිනිස්සු අවමන් කෙරෙත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, ගිහි පෙරැවුම් නො පෙරෙවියැයුතු යමෙක් පොරොවන්නේ වී නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ'යි වදළුසේක.

134. එ සමයෙහි සවැග්ගි මහණහු දෙකොන් කඳ ගෙනයත්, ‘රජුගේ වහලුන් මෙනැ'යි මිනිස්සු අවමන් කෙරෙත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැල කළාහ.

“මහණෙනි, දෙකොන් කඳ නො ගෙන යායුතු. යමෙක් ගෙනයන්නේ නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, එක් කොන් කඳ ද තඩ ද හිසින් බර ගෙන යෑම ද උරහිසින් බර ගෙනයෑම ද කටියෙන් බර ගෙනයෑම ද බර අතින් එල්ලාගෙන යෑම ද අනුදනිමි'යි වදළුසේක.

135. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු දන්තකට්ඨං න ඛාදන්ති. මුඛං දුග්ගන්ධං භොති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“පඤ්ඤාමෙ භික්ඛවෙ, ආදීනවා දන්තකට්ඨස්ස අඛාදනෙ: අවනඛුස්සං, මුඛං දුග්ගන්ධං භොති, රසහරණියො න විප්පුජ්ඣන්ති, පිත්තං සෙමභං හන්තං පරියොනන්ති, හන්තමස්ස නච්ඡාදෙති. ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ පඤ්ඤා ආදීනවා දන්තකට්ඨස්ස අඛාදනෙ.

පඤ්ඤාමෙ භික්ඛවෙ ආනිසංසා දන්තකට්ඨස්ස ඛාදනෙ: චක්ඛුස්සං, මුඛං න දුග්ගන්ධං භොති, රසහරණියො විප්පුජ්ඣන්ති, පිත්තං සෙමභං හන්තං න පරියොනන්ති, හන්තමස්ස ඡාදෙති. ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ පඤ්ඤා ආනිසංසා දන්තකට්ඨස්ස ඛාදනෙ. අනුජානාමි භික්ඛවෙ දන්තකට්ඨන්ති”.

136. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු දීයාති දන්තකට්ඨානි ඛාදන්ති. තෙහෙව සාමණෙරෙ ආකොටෙන්නි. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛවෙ, දීයං දන්තකට්ඨං ඛාදිතඛං. යො ඛාදෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ අට්ඨබ්බුලපරමං දන්තකට්ඨං, න ච තෙන සාමණෙරො ආකොටෙතඛො. යො ආකොටෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්සා”ති.

137. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො අනිමවාහකං දන්තකට්ඨං ඛාදන්තස්ස කණ්ණෙ විලග්ගං භොති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛවෙ අනිමවාහකං දන්තකට්ඨං ඛාදිතඛං. යො ඛාදෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ චතුරබ්බුලපච්ඡිමං දන්තකට්ඨන්ති”.

138. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු දයං ආලිමෙපන්ති. මනුස්සා උජ්ඣායන්ති වීයන්ති විපාවෙන්ති: ‘සෙය්‍යථාපි දවඩාහකා’ති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛවෙ දයො ආලිමෙපතඛො. යො ආලිමෙපය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්සා”ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන විහාරා තිණගහණා භොන්ති. දවඩාහෙ ඩග්ගමානෙ විහාරා ඩග්ගන්ති. භික්ඛු කුක්කච්චායන්ති පටඤ්ඤං දතුං පරිත්තං කාතුං. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ දවඩාහෙ ඩග්ගමානෙ පටඤ්ඤං දතුං පරිත්තං කාතුන්ති”.

135. එ සමයෙහි මහණහු දූහැටි නො කත්. මුව දුගඳ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදළසේක.

“මහණෙනි, දූහැටි නො කැමෙහි මෙ දෙස් පසෙකි: ඇස් පෙනීම දුබල කෙරෙයි, මුව දුගඳ වේ, රස නහර පිරිසිදු නො වේ, පිත ද සෙම ද බත වෙලාගනී, ඔහුට බත රුචි නො වේ. මහණෙනි, මොහු දූහැටි නො කැමේ දෙස් පස යි.

මහණෙනි, දූහැටි කැමෙහි මෙ අනුසස් පසෙකි: ඇසට හිත වේ, මුව දුගඳ නො වේ, රස නහර පිරිසිදු වෙයි, පිතත් සෙමත් බත වෙළා නො ගනී, ඔහුට බත රුචි වේ. මහණෙනි, මොහු දූහැටි කැමෙහි අනුසස් පස” යි.

136. එ සමයෙහි සවැගි මහණහු දික් දූහැටි වළඳත්. එයින් ම හෙරණුනට තළත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් දැන්නූහ.

“මහණෙනි, දික් දූහැටි නො කැයුතු. යමෙක් කන්නේ වී නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, අටභුලක් පරම කොට ඇති දූහැටි අනුදනිමි. එයින් හෙරණ ද නො ම තැළියයුතු. යමෙක් එසේ තළන්නේ නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ”යි වදළසේක.

137. එ සමයෙහි ඉතා කෙටි දූහැට්ටක් කන මහණක්හුගේ උගුරෙහි ලැගුණේ (හිර වූයේ) වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, ඉතා කෙටි දූහැට්ට නො කැයුතු. යමෙක් කන්නේ නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, යටත් පිරිසෙයින් අහල් සතරක් වූ (අහල්සතරකට නො අඩු) දූහැට්ට අනුදනිමි”යි වදළසේක.

138. එ සමයෙහි සවැගි මහණහු කැලෑ ගිනිලත්. ‘කැලෑ දවන්නන් බදුවහ’යි මිනිස්සු අවමන් කෙරෙත්, නොගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, කැලෑ නො ගිනිලියැයුතු. යමෙක් ගිනි ලන්නේ නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ”යි වදළසේක.

එ සමයෙහි විහාරයෝ තණහඩුයෙන් යුක්ත වෙත්. ළැවගිනි ඇවිළෙන කල්හි විහාරයෝ දූවෙත්. පිළිගිනි (ප්‍රක්චිරුද්ධ ගින්නක්) දෙන්නට, ආරක්‍ෂාව කරන්නට භික්ෂූහු කුකුස් කෙරෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, ළැවගිනි ඇවිළෙන කල්හි පිළිගිනි දෙන්නට එයින් ආරක්‍ෂාව කරන්නට අනුදනිමි”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළසේක.

139. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බග්ගො භික්ඛු රුක්ඛං අභිරුහන්ති. රුක්ඛං රුක්ඛං සඛන්තන්ති. මනුස්සා උජ්ඣායන්ති ඛියන්ති විපාවෙනති: 'සෙය්‍යථාපි මක්ඛවා'ති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛවෙ රුක්ඛං අභිරුහිතබ්බං. යො අභිරුහෙය්‍ය ආපක්ඛි දුක්ඛවස්සා”ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අක්කන්තරස්ස භික්ඛුනො කොසලෙසු ජනපදෙසු සාවස්ථං ගවජන්තස්ස අන්තරාමග්ගෙ හස්ති පරිසුට්ඨාසි. අප්ථං ඛො යො භික්ඛු රුක්ඛමුලං උපධාවිත්වා කුක්කුචවායනො රුක්ඛං න අභිරුහි. යො හස්ති අක්කන්ත මග්ගෙන අගමාසි. අප්ථං ඛො යො භික්ඛු සාවස්ථං ගන්ත්වා භික්ඛුනං එතමඤ්ඤං ආරොවෙසි. භික්ඛු භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමී භික්ඛවෙ සති කර්මයෙ පොරිසං රුක්ඛං අභිරුහිතුං ආපදසු යාවද්දන්ති”.

140. තෙන ඛො පන සමයෙන යමෙඵතෙකුලා නාම භික්ඛු දො භාතිකා භොන්ති බ්‍රාහ්මණජාතිකා කල්‍යාණවාචා කල්‍යාණවාක්කරණා. තෙ යෙන භගවා තෙනුපසඬකමිංසු. උපසඬකමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදිංසු. එකමන්තං නිසීන්තා ඛො තෙ භික්ඛු භගවන්තං එතදවොචු: “එතරහි භන්තෙ භික්ඛු නානානාමා නානාගොක්ඛා නානාඡවා නානාකුලා පබ්බජිතා. තෙ සකාය නිරුත්ථියා බුද්ධච්චිතං දුසෙන්නි. හඤ්ඤං මයං භන්තෙ බුද්ධච්චිතං ඡන්දසො ආරොපෙමා”ති. විගරහි බුද්ධො භගවා. “කථං හි නාම තුමෙහ මොසපුරිසා එවං චක්ඛං ‘හඤ්ඤං මයං භන්තෙ බුද්ධච්චිතං ඡන්දසො ආරොපෙමා’ති. තෙතං මොසපුරිසා අපසන්නානං වා පසාදය පසන්නානං වා භියොභාවාය. අප්ථං ඛෙවන්තං භික්ඛවෙ අපසන්නානං වෙව අපසාදය පසන්නානං එකච්චානං අක්කන්තොසා”ති. විගරහිත්වා ධම්මං කථං කත්වා භික්ඛු ආමන්තෙසි:

“න භික්ඛවෙ බුද්ධච්චිතං ඡන්දසො ආරොපෙතබ්බං. යො ආරොපෙය්‍ය ආපක්ඛි දුක්ඛවස්ස. අනුජානාමී භික්ඛවෙ සකාය නිරුත්ථියා බුද්ධච්චිතං පරියාපුඤ්ඤන්ති”.

141. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බග්ගො භික්ඛු ලොකායතං පරියාපුඤ්ඤන්ති. මනුස්සා උජ්ඣායන්ති ඛියන්ති විපාවෙනති: ‘සෙය්‍යථාපි ගිහී කාමභොගිනො’ති. අසෙසාසු ඛො භික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායන්තානං ඛියන්තානං විපාවෙන්තානං. අප්ථං ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

139. එ සමයෙහි සවාග්‍රී මහණහු රුක් නඟිත්. රුකින් රුකට යෙත්. “වදුරන් බදුහ”යි මිනිස්සු අවමන් කෙරෙත්, නොගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැල කළාහ.

“මහණෙනි, රුකට නො නැඟිය යුතු. යමෙක් නඟින්නේ නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ”යි වදළසේක.

එ සමයෙහි මහණකු කොසොල්ලරුවා සැවැත් නුවරට යද්දී අතර මහ දී ඇතෙක් ලුහුබැන්දේ ය. එ කල්හි එ මහණ රුක්මුලක් කරා දිවැ කුකුස් කරන්නේ රුකට නො නැඟේ ය. ඒ ඇතා අත් මහෙකින් ගියේ ය. ඉක්බිති ඒ මහණ සැවැතට ගොස් මහණුනට මෙ පවත් සැලකෙළේ ය. මහණහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, කටයුත්තක් ඇති කල්හි බඩයක් ඉහළට ගස නැගෙන්නට ද, ආපදවත්ති දී වුව මනා පමණ ඉහළ නඟින්නට ද අනුදනිමි”යි වදළසේක.

140. එ සමයෙහි මිහිරි වචන ඇති මිහිරි හඬ ඇති බ්‍රාහ්මණ ජාතික වූ යමෙළු ද තෙකුල ද යන නම් ඇති දෙ බෑ මහණ කෙනෙක් වෙත්. ඔහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා ඵලාග්‍රිණාහ. ඵලාග්‍රී ඔබ වැද පසෙක ඉදගත්හ. පසෙක උන්නාහු ම “වහන්ස, දන් භික්ෂුහු නානාචිධ නම් ඇත්තාහු, නානාගොත්‍රයෙන් නානා ජාතියෙන් නානා කුලයෙන් නික්මැ පැවිදිවූවාහු වෙත්. ඔහු ස්වකීය ව්‍යවහාරයෙන් බුද්ධචරිතය දුෂිත කෙරෙත්. වහන්ස, එබැවින් අපි බුද්ධචරිතය චෛදික භාෂාමය වාචනාමාර්ගයට නඟන්නම්”යි කීහ. එ වීට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ, “භිස් පුරුෂයෙනි, තෙපි ‘වහන්ස, අපි බුද්ධචරිතය චෛදික භාෂාමය වාචනාමාර්ගයට නඟන්නම්’යි කෙසේ නම් මෙබන්දක් කියවූ ද, භිස් පුරුෂයෙනි, මෙය නොපහන් වුවත් ගේ පැහැදීම පිණිස ද පැහැදුණුවත් ගේ වැඩිම පිණිස ද නො වේ. වැලියු මහණෙනි, මෙය නො පැහැදුණුවත් ගේ නොපැහැදීම පිණිස ද පැහැදුණු ඇතැම් කෙනෙකුන් ගේ වෙනස් වීම පිණිස ද වෙයැ”යි වෙසෙයින් ගැරැහු සේක. ගරභා දහමි කතා කොට,

“මහණෙනි, බුද්ධදන ජක්‍යට (චෛදිකභාෂාවට) නො නැඟිය යුතු. යමෙක් නඟන්නේ නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේය. මහණෙනි, මාගධික නිරුක්තියෙන් බුද්ධචරිතය පිරිවහන්නට අනුදනිමි”යි වදළසේක.

141. එ සමයෙහි සවාග්‍රී මහණහු ලොකායතශාස්ත්‍රය පිරිවහත්. ‘කාමභොගී ගිහියන් බදුහ’යි මිනිස්සු අවමන් කෙරෙත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. එසේ අවමන් කරන, නුගුණ කියන, දෙස් පතුරුවන මිනිසුන් ගේ කරාව භික්ෂුහු ඇසූහ. ඉක්බිත්තෙන් ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැල කළාහ.

“අපි ණු ඛො භික්ඛවෙ ලොකායතෙ සාරදස්සාථී ඉමසුම් ධම්මවිනයෙ වුඤ්චි විරුද්ධිං වෙසුලුං ආපජෙය්‍යා”ති.

“නොහෙතං හතෙත”.

“ඉමසුම් වා පන ධම්මවිනයෙ සාරදස්සාථී ලොකායතං පරියාපුඤ්ඤා”ති.

“නොහෙතං හතෙත”.

“න භික්ඛවෙ ලොකායතං පරියාපුඤ්ඤාං. යො පරියාපුඤ්ඤා ආපක්ති දුක්ඛට්ඨස්සා”ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු ලොකායතං වාචෙතති. මනුස්සා උජ්ඣායනති වීයනති විපාචෙතති: ‘සෙය්‍යරාපි ගිහී කාමභොගිනො’ති. හගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ ලොකායතං වාචෙතබ්බං. යො වාචෙය්‍ය ආපක්ති දුක්ඛට්ඨස්සා”ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු තිරව්ජානවිජ්ජං පරියාපුඤ්ඤාති —පෙ— හගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ තිරව්ජානවිජ්ජං පරියාපුඤ්ඤාං. යො පරියාපුඤ්ඤා ආපක්ති දුක්ඛට්ඨස්සා”ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු තිරව්ජානවිජ්ජං වාචෙතති. මනුස්සා උජ්ඣායනති වීයනති විපාචෙතති: ‘සෙය්‍යරාපි ගිහී කාමභොගිනො’ති. හගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ තිරව්ජානවිජ්ජං වාචෙතබ්බං. යො වාචෙය්‍ය ආපක්ති දුක්ඛට්ඨස්සා”ති.

142. තෙන ඛො පන සමයෙන හගවා මහනියා පරිසාය පරිවුතො ධම්මං දෙසෙතොනා ඛිපි. භික්ඛු “ජීවතු හතොත හගවා ජීවතු සුගතො”ති උම්මාසද්දං මහාසද්දං අකංසු. තෙන සද්දෙන ධම්මකථා අනාරා අභොයි. අථ ඛො හගවා භික්ඛු ආමනෙතයි. “අපි ණු ඛො භික්ඛවෙ ඛිපිතෙ ජීවාති වුක්කෙ තප්පච්ඡියා ජීවෙය්‍ය වා මාරෙය්‍ය වා”ති.

“මහණෙනි, ලොකායත ශාස්ත්‍රයෙහි සාරයක් දක්නාසුලු තැනැත්තේ මෙ සස්තෙහි වැඩිමට නැතිමට මහත්ඛට්ට පැමිණියා හෙන්නේ ද.?”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අසා වදළුසේක.

“වහන්ස, මෙය නොවන්නේ ම යැ”යි භික්ෂුහු පිළිවදන් දුන්හ.

“මහණෙනි, මෙ සස්තෙහි සාරය දක්නාසුලු තැනැත්තේ ලොකායත ශාස්ත්‍රය පිරිවහන්නේ ද”යි අසා වදළුසේක.

“මෙය නො වේ ම ය, වහන්සැ”යි මහණහු පිළිවදන් දුන්හ.

“මහණෙනි, ලොකායත ශාස්ත්‍රය නො පිරිවැහියැයුතු. යමෙක් පිරිවහන්නේ වී නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ”යි වදළුසේක.

එ සමයෙහි සවැගි මහණහු තිරශ්චීනවිද්‍යාව කියවත්...භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, තිරශ්චීනවිද්‍යාව නො කියවිය යුතු. යමෙක් කියවා නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ”යි වදළුසේක.

එසමයෙහි වනාහි සවග මහණහු තිරශ්චීන විද්‍යාව පිරිවහති ... භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, තිරශ්චීනවිද්‍යාව නො පිරිවැහියැයුතු. යමෙක් පිරිවහා නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ”යි වදළුසේක.

එ සමයෙහි වනාහි සවැගි මහණහු තිරශ්චීනවිද්‍යාව කියවත්. මිනිස්සු ‘කාමභොගී ගිහියන් වැනියහ’යි අවමන් කෙරෙත්, නුඹුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, තිරශ්චීනවිද්‍යාව නො කියැවියැයුතු. යමෙක් කියවන්නේ වී නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ”යි වදළුසේක.

142. එ සමයෙහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මහපිරිසකින් පිරි-වැරුණුසේක්, දම් දෙසනසේක්, කිවිසුමක් පහළ කළසේක. “වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ජීවත් වන සේක්වා, සුගතයන් වහන්සේ ජීවත් වන සේක්වා”යි භික්ෂුහු උස්හඬ මහහඬ කළහ. එ හඬින් ධම්මථාව අතරක් ඇත්තේ* විය (හෙවත් නැඟුණු හඬින් ධම්මථා හඬ යටපත් ව වැසීගියේ ය.) එකල්හි භාග්‍ය-වතුන් වහන්සේ භික්ෂුන් බණවා, “මහණෙනි, කිවිසි කල්හි ජීවත් වන්නැයි කී කලැ ඒ කරුණින් ජීවත් වන්නේ ද, නැතහොත් (එය නොකී කල්හි එ කරුණින්) මැරෙන්නේ හෝ වේ ද”යි අසාවදළුසේක.

* අනුත්තර අශෝකීති එසේ අනුත්තරාසදෙව් ව්‍යවධානසේනාති ආහ, අනුත්තර අශෝකී පරිවර්තනාති විනය අත්ථොපනා

“නොහෙතං හතො”.

“න භික්ඛවෙ ටිපිතෙ පීචාති වක්ඛංඛො. යො වදෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛංඝො”¹ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන මනුස්සා භික්ඛුනං ටිපිතෙ ‘පීචථ හතො’ති වදන්ති. භික්ඛු කුසලවිමායනා නාලපන්ති. මනුස්සා උජ්ඣායනති වියනති විපාලෙතති: ‘කථං හි නාම සමණා සත්තාපුත්තියා පීචථ හතොති වූච්චමානා නාලපිත්තන්ති. හගවතො එතමඤ්ඤා ආරොවෙසුං.

“ගිහී භික්ඛවෙ මඛලිකා. අනුජානාමි භික්ඛවෙ ගිහීනං පීචථ හතොති වූච්චමානෙන විරං පීචාති වක්ඛන්ති”.

143. තෙන ඛො පන සමයෙන හගවා මහතියා පරිසාය පරිවුතො ධම්මං දෙසෙතො නිසිනො හොති. අඤ්ඤාතරෙන භික්ඛුනා ලසුනං බාධිතං හොති. සො ‘මා භික්ඛු ව්‍යාබාධිංසු’ති එකමන්තං නිසිදි. අද්දසා ඛො හගවා තං භික්ඛු එකමන්තං නිසිතං. දිස්වාන භික්ඛු ආමතොසි. “කිත්තු ඛො සො භික්ඛවෙ භික්ඛු එකමන්තං නිසිනො”²ති.

“එතෙන හතො භික්ඛුනා ලසුනං බාධිතං. ‘සො මා භික්ඛු ව්‍යාබාධිංසු’ති එකමන්තං නිසිනො”³ති.

“අපි නු ඛො භික්ඛවෙ තං බාදිතංඛං යං බාදිතා එවරුපාය ධම්මකථාය පරිබාහිරෝ අසො”⁴ති.

“නොහෙතං හතො”.

“න භික්ඛවෙ ලසුනං බාදිතංඛං. යො බාදෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛංඝො”⁵ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මිනො සාරිපුත්තස්ස උදරවාතාබාධො හොති. අථ ඛො ආයස්මා මහාමොහොලානො යෙනායස්මා සාරිපුත්තො තෙත්ථපසඬ්ඛමි. උපසඬ්ඛමිතා ආයස්මන්තං සාරිපුත්තං එතදවොච: “පුඤ්ඤ තෙ ආවුසො සාරිපුත්ත උදරවාතාබාධො කෙන එත්ථ හොති”⁶ති.

“ලසුනෙන මෙ ආවුසො”⁷ති.

හගවතො එතමඤ්ඤා ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආබාධිතවර්ගා ලසුනං බාදිතං”⁸ති.

1. පරිබාහිරො - මජ්ඣ.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

“මෙය නො වන්නේ ම ය, වහන්සැ”යි මහණු කීහ.

“මහණෙනි, ‘කිවිසි කලා ජීවත් වන්නැ’යි නො කියූ යුතු. යමෙක් කියන්නේ වී නම් ඔහුට දුකළා ඇවැත් වන්නේ යැ”යි වදාළේක.

එ සමයෙහි මිනිස්සු මහණුනට කිවිසි කල්හි, ‘වහන්ස, ජීවත් වන්නැ’යි කියත්, භික්ෂුහු, කුකුස් කරන්නාහු කිසිත් නො කියත්, “ශාකාපුත්‍රිය මහණහු ‘වහන්ස, ජීවත්වන්නැ’යි කියනු ලබන්නාහු කෙසේ නම් කිසිත් නො කියන්නාහු දැ”යි මිනිස්සු අවමන් කෙරෙත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, ගිහියෝ මංගලයනට ගරු කරන්නෝ වෙත්. ‘වහන්ස, ජීවත් වන්නැ’යි කියනු ලබන මහණහු විසින් ‘බොහෝ කල් ජීවත් වන්නැ’යි කියන්නට අනුදානිමි”යි වදාළේක.

143. එ සමයෙහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මහපිරිසෙන් පිරි-වැරුණුසේක් දම් දෙසමින් වැඩහුන්සේක. මෙහි එක්තරා මහණෙක් ලුහුනු කන ලද්දේ වෙයි. භේ ‘මහණහු (මෙහි ගඳින්) නො පෙළෙත් වා’යි සිතා එක් පසෙක හුන්නේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එක් පසෙක හුන් මහණහු දුටුසේක. දක, “මහණෙනි, කවර හෙයින් තෙල මහණ එක් පසෙක හුන්නේ වෙ ද” යි අසාවදාළේක.

“වහන්ස, තෙල මහණ විසින් ලුහුනු කන ලද්දේ ය. භේ ‘භික්ෂුහු (ලුහුනු ගඳින්) නො පෙළෙත් වා’යි එක් පසෙක හුන්නේ වේ” යැ යි කීහ.

“මහණෙනි, යමක් කැමෙන් මෙ බදු ධම් කථායෙන් බැහැර ව ඉන්නේ නම් එබදු දෑ කෑ යුතු දැ”යි ඇසුසේක.

“වහන්ස, මෙය (කැයුතු) නො වන්නේ” යැ යි භික්ෂුහු කීහ.

“මහණෙනි, ලුහුනු නො කෑයුතු. යමෙක් කන්නේ වී නම්, ඔහුට දුකළා ඇවැත් වන්නේ යැ”යි වදාළේක.

එ සමයෙහි සැරියුත් මහතෙරුනට බඩ රුජාවෙක් වෙයි. එ කලා මහමුගලන් තෙරණුවෝ සැරියුත් තෙරුන් කරා එළැඹියහ. එළැඹ ‘ඇවැත් ශාරිපුත්‍රයනි, පෙර ඔබේ බඩවිදුම කිමෙකින් පහසුවේ දැ’යි ඇසූහ.

“ඇවැත්නි, ලුහුනෙතැ”යි සැරියුත් තෙරණුවෝ වදාළහ.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, ආබාධප්‍රත්‍යයයෙන් (ආබාධයකට ප්‍රතිකාර වශයෙන්) ලුහුනු වළඳන්නට අනුදානිමි”යි වදාළේක.

144. තෙන ටො පන සමයෙන භික්ඛු ආරාමෙ තභං තභං පසාඨං කරොති. ආරාමො දුස්සති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, එකමන්තං පසාඨං කාතුනති”.

ආරාමො දුග්ගාදෙධා භොති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, පසාඨං-කුමිනති”.

දුස්සං නිසින්නා පසාඨං කරොති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, පසාඨංවපාදකනති” පසාඨංවපාදකා පාකටා භොති. භික්ඛු භිරියනති පසාඨං කාතුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, පරික්ඛිපිතුං තයො පාකාරෙ: ඉට්ඨකාපාකාරං සිලාපාකාරං දරුපාකාරනති”.

පසාඨංකුමි අපාරුතා දුග්ගාදෙධා භොති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ අපිධානනති”.

145. තෙන ටො පන සමයෙන භික්ඛු ආරාමෙ තභං තභං වච්චං කරොති. ආරාමො දුස්සති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, එකමන්තං වච්චං කාතුනති”.

ආරාමො දුග්ගාදෙධා භොති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, වච්චකුපනති”.

වච්චකුපසං කුලං ලුජ්ජති, “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, විනිතුං තයො වයො: ඉට්ඨකාවයං සිලාවයං දරුවයනති”.

වච්චකුපො නිවච්චන්ති භොති. උදකෙන ඔස්ථියති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, උච්චචන්ති කාතුනති”.

වයො පරිපතති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, විනිතුං, තයො වයො: ඉට්ඨකාවයං සිලාවයං දරුවයනති”.

ආරොහන්තා විහංගන්ති.

144. එ සමයෙහි මහණහු අරමෙහි (ආවාස වත්තෙහි) ඒ ඒ තැන මුත්‍ර පහකරත්. අරම දුෂ්‍ය වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, එක් පැත්තෙක මුත්‍ර පහකරන්නට අනුදැනිමි”යි වදළුණේ.

ආරාමය දුගඳ වෙයි. “මහණෙනි, වටන්දෙණ අනුදැනිමි”යි වදළුණේ.

දුක්සේ හුන්නාහු (දුක්සේ හිඳ) මුත්‍ර පහකෙරෙත්.

“මහණෙනි, ප්‍රසූඵපාදුකාව¹ අනුදැනිමි”යි වදළුණේ. ප්‍රසූඵ-පාදුකාව ප්‍රකට වෙයි (පිටතට පෙනෙයි). මහණහු එහි හිඳ මුත්‍ර පහකරන්නට ලජ්ජිත වෙත්.

“මහණෙනි, ගඬොළ පවුර ද ගල්පවුර ද, දඩුපවුර ද තුන් පවුරු (බිත්ති තුන) අනුදැනිමි”යි වදළුණේ.

වටන්දෙණ නො වසන ලද්දේ දුගඳ වෙයි. “මහණෙනි, පියනක් අනුදැනිමි”යි වදළුණේ.

145. එසමයෙහි මහණහු අරමෙහි ඒ ඒ තැන මල පහ කෙරෙත්. අරම දුෂ්‍ය වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, එක් පසෙක මල පහකරන්නට අනුදැනිමි”යි වදළුණේ.

අරම දුගඳ වේ. “මහණෙනි, වසුරුවළක් (මල පහකරන්නට වළක්) අනුදැනිමි”යි වදළුණේ.

වසුරුවළ ගැටිය කැඩී වැටෙයි. “මහණෙනි, ගඬොළබැම්ම, ගල්බැම්ම, ලිබැම්ම යන තුන් බැඳුම් අනුදැනිමි” යි වදළුණේ.

වසුරුවළ මිටිබිමක් ඇත්තේ වේ. දියෙන් යටකැරේ-දියට යට වේ.

“මහණෙනි, එය උස්බිමක් ඇතියක් කරන්නට (බිම පස් ආදිය අතුරා උසට නංවන්නට) අනුදැනිමි”යි වදළුණේ.

බැම්ම කැඩී හැලෙයි. “මහණෙනි, ගඬොළ බැම්ම ද ගල් බැම්ම ද දඩුබැම්ම ද යන තුන් බැඳුම් අනුදැනිමි”යි වදළුණේ.

එයට නඟින්නාහු වෙහෙසෙත්.

1. මුත්‍රකවාහය දෙපස පා තබන ආධාරකය.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, තයො සොපාභෙ, ඉට්ඨකාසොපාභං සිලාසොපාභං දුරුසොපාභංනි”.

ආරොහනා පරිපතති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ආලම්බනබාහනි”.

අනෙත නිසිත්තං වච්චං කරොනා පරිපතති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ සඤ්චිකා මජ්ඣෙ ඡිග්ගං කථා වච්චං කාතුනි”.

දුක්ඛං නිසිත්තං වච්චං කරොති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ වච්චපාදුක්ඛනි”.

බහිශ්වා පක්ඛාචං කරොති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පක්ඛාචදෙශිකනි”.

අවලෙඛනකට්ඨං න භොති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ අවලෙඛනකට්ඨනි”.

අවලෙඛනපිට්ඨරො න භොති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ අවලෙඛනපිට්ඨරනි”.

වච්චකුපො අපාරුතො දුග්ගතො භොති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ අපිට්ඨනනි”.

අජේඛාකාසෙ වච්චං කරොනා සිතෙනපි උණ්ණෙනපි කිලමනි. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ වච්චකුට්ඨනි”.

වච්චකුට්ඨා කවාටං න භොති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, කවාටං, පිට්ඨිසඛකාටං¹, උදුග්ගලිකං, උත්තරපාසකං, අග්ගලවට්ඨං, කපිපිසකං, සුචිකං, සට්ඨිකං, තාලවජ්ඣං, ආච්ඡන්දනවජ්ඣං, ආච්ඡන්දනරජ්ජනි”.

වච්චකුට්ඨා තිණවුණ්ණං පරිපතති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඔග්ගමෙඤ්ඤා උලුඤ්ඤාචලිතං කාතුං, සෙතවණ්ණං කාළවණ්ණං ගෙරුකපරිකම්මං මාලාකම්මං ලතාකම්මං මකරදනාකං පඤ්චපට්ඨං විවරවංසං විවරරජ්ජනි”.

1. පිට්ඨිසඛකාටං - මජ්ඣං.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

“මහණෙනි, ගඬොළු හිණ ගල්හිණ දඬුහිණ යන තුන් හිණ අනුදනිමි’යි වදාළසේක.

එයට නභින්නාහු වැටෙත්. “මහණෙනි, (එල්බෑ යන්නට) අත්වැල අනුදනිමි’යි වදාළසේක. කෙළවර හිඳ මල පහකරනුවෝ වැටෙත්.

“මහණෙනි, ලැලි ආදියක් අතුරා මැද සිදුරක් කොට මල පහකරන්නට අනුදනිමි’යි වදාළසේක.

දුකසේ හුන්නාහු මල පහකෙරෙත්.

“මහණෙනි, වර්චස්පාදකාව (වළ දෙපස පා තබන ආධාරකය) අනුදනිමි’යි වදාළසේක.

වළෙන් පිටත මුත්‍ර පහකෙරෙති.

“මහණෙනි, වටන් දෙණක් අනුදනිමි’යි වදාළසේක.

පුසන් දණ්ඩෙක් නො වෙයි.

“මහණෙනි, පුසන් දණ්ඩ අනුදනිමි’යි වදාළසේක.

පුසන්දඩු තබන බඳුනක් නො වෙයි.

“මහණෙනි, පුසන් දඩු තබන බඳුනක් අනුදනිමි’යි වදාළසේක.

වසුරුවළ නො වසන ලද්දේ දුගඳ වෙයි. “මහණෙනි, පියනක් අනුදනිමි’යි වදාළසේක.

එළිමහනෙහි (වටා ආවරණ නැති තන්හි කැනු වසුරු වළෙහි) මල පහකරන්නාහු ශීතයෙනුත් උෂ්ණයෙනුත් පෙළෙත්. “මහණෙනි, වැසිකිළියක් අනුදනිමි’යි වදාළ සේක.

වැසිකිළියට දෙර පොහොරුවෙත් නො වෙයි.

“මහණෙනි, දෙරපොහොරුව ද දෙරබාව ද වටවුළිය ද උතුරු ලිය ද දෙරපොල්ල ද අඟුළුකණුව ද යතුරුදණ්ඩ ද තරංකය ද කෙසිසිදුර ද රැහැන බහාලන සිදුර ද අදින රැහැන ද අනුදනිමි’යි වදාළසේක.

වැසිකිළියෙහි තණරොඩු වැටෙයි.

“මහණෙනි, සන දඩු අතුරා පියස්ස තනා ඇතුළත පිටත බදම ආලිප්ත කරන්නට, සුදුපැහැය කළුපැහැය ගුරුපිරියම මාලා කම් ලතාකම් මුවරදැති සිතියම් (දැහිගල් ඇ විසින්) පස්වනක් පැහැ කරන්නට ද සිවුරු වනන දණ්ඩ ද සිවුරු වනන රැහැන ද අනුදනිමි’යි වදාළසේක.

146. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ජරාදුක්ඛලො වට්ඨං කථා වූවධ්භතො පරිපතී¹ භගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ඔලඛෙනකනති”.

වච්චකුටි අපරිකත්ථිත්ථා භොති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, පරිකත්ථිපිතුං තයො පාකාරො: ඉට්ඨකාපාකාරං සිලාපාකාරං දරුපාකාරනති”.

කොට්ඨකො න භොති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, කොට්ඨකනති”.

කොට්ඨකො නිවච්ඡකො භොති -පෙ- අනුජානාමි භික්ඛවෙ උච්චස්ථකං කාතුනති. වයො පරිපතති -පෙ- ආරොහනා විභඤ්ඤනා -පෙ- අනුජානාමි භික්ඛවෙ, තයො සොපාණෙනි -පෙ- අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආලඛෙනාභගති.

කොට්ඨකස්ස කවාටං න භොති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, කවාටං පිට්ඨිසඛකාටං² උද්ධිලිකං උක්ඛරපාසකං අභ්‍යලවට්ඨං කපිසිසකං සුවිකං සට්ඨකං තාලවිජ්ඣං ආවිඤ්ඤනවිජ්ඣං ආවිඤ්ඤනරජ්ජනති”.

කොට්ඨකෙ තිණ්ණපුණ්ණං පරිපතති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ඕග්ගෙකො උලලිත්ථාචලිත්ථං කාතුං: සෙතවණ්ණං කාළවණ්ණං ගෙරුකපරිකම්භං මාලාකම්භං ලතාකම්භං මකරදන්තකං පඤ්චපට්ඨකනති.

පරිචෙනං වීක්ඛලලං භොති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, මරුඛං උපකිරිතුනති”.

න පරියාපුණනති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, පදරසිලං නිකත්ථිතුනති”.

උදකං සනතිට්ඨති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, උදකනිඤ්ඤනනති”.

ආවමනකුම්භී න භොති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ආවමනකුම්භිනති”.

ආවමනසරාවකො න භොති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ආවමනසරාවකනති”.

දුක්ඛං නිසිත්ථා ආවමෙතති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ආවමනපාදකනති”.

1. පරිපතති - මඡසං.

2. පිට්ඨිසඛකාටකං - මඡසං.

146. එ සමයෙහි එක් මහණෙක් ජරායෙන් අබල වූයේ මල පහකොට නැගී සිටින්නේ ඇදී වැටුණේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, එල්බැගන්නට රැහැනක් අනුදනිමි” යි වදළුණේක.

වැසිකිළිය වටින් නො වසන ලද්දේ වෙයි.

“මහණෙනි, ගඬොළු බිත්තිය ද ගල් බිත්තිය ද දඩු බිත්තිය ද යන තුන් පවුරු අනුදනිමි” යි වදළුණේක.

දෙර කොටුවෙක් නො වෙයි.

“මහණෙනි, දෙරකොටුවක් අනුදනිමි” යි වදළුණේක.

කොටුව මිටි බිමක් ඇත්තේ වෙයි ... “මහණෙනි, උස්බිමක් ඇතියක් කරන්නට අනුදනිමි” යි වදළුණේක. බැම්ම කැඩී යයි. ... නැගෙන්නාහු වෙහෙසෙත්. ... “මහණෙනි, සෝපාන තුනක් ... අනුදනිමි” යි වදළුණේක. “මහණෙනි, එල්බගන්නට රැහැනක් අනුදනිමි” යි වදළුණේක.

දෙර කොටුවට දෙර පළුවෙක් නොවෙයි.

“මහණෙනි, දෙරපළුව ද දෙරබාව ද වටෙවුළිය ද උතුරුළිය ද දෙර පොල්ල ද අඟුළුකණුව ද යතුරුදණ්ඩ ද තරංකය ද කෙසිසිදුර ද අදින රැහැන බහන සිදුර ද, අදනා රැහැන ද අනුදනිමි” යි වදළුණේක.

දෙරටුවෙහි තණරොඩු වැගිරෙයි.

“මහණෙනි, සන දඩුවලින් පියස්ස තනා ඇතුළත පිටත බදුම අලවන්නට ද සුදුපැහැ කළු පැහැ ගුරුපිරියම් මාලාකම් ලකාකම් මෝරුදැති පස්වනක් පැහැය ගන්වන්නට ද අනුදනිමි” යි වදළුණේක.

වැසිකිළිය වටා පවුර ඇතුළත වූ බිම මඩ සහිත වේ.

“මහණෙනි, වැලි ඉස වසාලන්නට අනුදනිමි” යි වදළුණේක.

වැලි ප්‍රමාණවත් නො වේ.

“මහණෙනි, ගල්පුවරු අතුරන්නට අනුදනිමි” යි වදළුණේක.

දිය රැදී සිටී.

“මහණෙනි, දිය සොරොව්වක් කරන්නට අනුදනිමි” යි වදළුණේක.

දෙවුනා ජලය පිණිස බඳුනෙක් නො වෙයි.

“මහණෙනි, මලධොවනයට දිය බඳුනෙක් අනුදනිමි” යි වදළුණේක.

දෙවුනා දිය ගන්නට සරාවක් නො වෙයි. “මහණෙනි, (මලධොවනයට දිය බඳුනෙන්) දිය ගන්නා සරාවක් අනුදනිමි” යි වදළුණේක.

දුක්සේ හිඳුනාහු මල දෙවිත්.

“මහණෙනි, මල දෝනට හිඳිනු පිණිස පාදකා අනුදනිමි” යි වදළුණේක.

ආවමනපාදුකා පාකවා හොනති. භික්ඛු භිරියනති ආවමෙතුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පරික්ඛිපිතුං තයො පාකාරො: ඉට්ඨකාපාකාරං පිලාපාකාරං දුරුපාකාරනති”.

ආවමනකුණේ අපාරුකා හොති. තිණවුණෙණ්හි පි පංසුකෙහි පි ඔක්කිරියති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ අපිධානනති”.

147. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බග්ගයා භික්ඛු එවරුපං අනාවාරං ආවරනති: මාලාවච්ඡං රොපෙනතිපි රොපාපෙනතිපි, පිඤ්ඤානතිපි පිඤ්ඤාපෙනතිපි, ඔව්විනනතිපි ඔව්විනාපෙනතිපි, ගජෙත්තනතිපි ගජාපෙනතිපි, එකතො වණ්ඨකමාලං කරොනතිපි කාරාපෙනතිපි, උභතොවණ්ඨකමාලං කරොනතිපි කාරාපෙනතිපි, මඤ්ජරිකං කරොනතිපි කාරාපෙනතිපි, විධුනිකං කරොනතිපි කාරාපෙනතිපි, වටංසකං කරොනතිපි කාරාපෙනතිපි, ආවෙළකං කරොනතිපි කාරාපෙනතිපි, උරච්ඡදං කරොනතිපි කාරාපෙනතිපි.

තෙ කුලඤ්චිනං කුලධිතානං කුලකුමාරිනං කුලසුණ්භානං කුලදසිනං එකතො වණ්ඨකමාලං හරනතිපි හරාපෙනතිපි, උභතො වණ්ඨකමාලං හරනතිපි හරාපෙනතිපි, මඤ්ජරිකං හරනතිපි, හරාපෙනතිපි, විධුනිකං හරනතිපි හරාපෙනතිපි, වටංසකං හරනතිපි හරාපෙනතිපි, ආවෙළකං හරනතිපි හරාපෙනතිපි, උරච්ඡදං හරනතිපි හරාපෙනතිපි.

තෙ කුලඤ්චිති කුලධිතාති කුලකුමාරිති කුලසුණ්භාති කුලදසිති සඤ්ඤා එකභාජනෙපි භුඤ්ජනති, එකථාලකෙපි පිවනති, එකාසනෙපි නිසිදනති, එකමඤ්ඤෙපි කුච්චෙවනති, එකසුරණාපි කුච්චෙවනති, එකපාපුරණාපි කුච්චෙවනති, එකසුරණපාපුරණාපි කුච්චෙවනති, විකාලෙපි භුඤ්ජනති, මජ්ඣමෙ පිවනති, මාලාගන්ධවිලෙපනමුපි ධාරෙතති, නව්වනතිපි ගායනතිපි වාදෙතතිපි ලාසෙතතිපි, නච්චනතිසාපි නව්වනති, නච්චනතිසාපි ගායනති, නච්චනතිසාපි වාදෙතති, නච්චනතිසාපි ලාසෙතති, ගායනතිසාපි නව්වනති ... ගායනති ... ලාසෙතති වාදෙතතිසාපි නව්වනති ... ගායනති ... වාදෙතති ... ලාසෙතති, ලාසෙතතිසාපි නව්වනති, ලාසෙතතිසාපි ගායනති, ලාසෙතතිසාපි වාදෙතති, ලාසෙතතිසාපි ලාසෙතති. අට්ඨපදෙපි කිළිනති, දසපදෙපි කිළිනති, ආකාසෙපි කිළිනති, පරිභාරපථෙපි කිළිනති,

ආවමනපාද්‍යකාවෝ (මලදෙවනට හිඳිනා පාද්‍යකාවෝ) පිටතට පෙනෙත්, මහණහු මලදෝනට ලක්ත වෙත්.

“මහණෙනි, ගඬොළුවට ද ගල්පවුර ද දඬුපවුර ද යන තුන් පවුරු වටා ලත්තට අනුදනිමි”.

මලදෝනා දිය තබන සැළ නො වැසුණේ වේ. තණ රොඩු-යෙන් ද දුට්ඨියෙන් ද එය වැසෙයි.

“මහණෙනි, පියනක් අනුදනිමි” යි වදළුසේක.

147. එ සමයෙහි සවැගි මහණහු මෙසේ වූ අනාවාර කරත්: මල් පැල සිටුවත්, සිටුවවත්. ඒවාට දිය ඉසිත්, දිය ඉස්වත්. මල්කඩත්, කඩවත්. මල්දම් ගොතත්, ගොතවත්. එක් පසකට නටුව ඇතිසේ මල්දම් තනත්, තනවත්. දෙපසට නටු සිටිනා සේ වූ මල්දම් ද තනත් තනවත්, මල්කැන් ද කරත්, කරවත්. හිඳ්දෙක අමුනා තනන මල්දම් ද කරත්, කරවත්. කනමතෑ පලදනා මල්දම් ද තනත්, තනවත්. හිසෙහි පලදනා මල්දම් ද තනත්, තනවත්. මල්හර ද කරත්, කරවත්.

කුලවම්යනට කුල දුනට කුල කුමරියනට කුල යෙහෙළියනට කුල-දසීනට එක් පසකට නටු සිටිනා සේ තැනූ මල්දම් ගෙනයත්, යවත්. දෙපසට නටු ඇති මල්දම් ද ගෙන යත්, යවත්. මල් කැන් ද ගෙන යත්, යවත්. හිඳ්දෙන් අමුනා කළ මල් දම් ගෙනයත්, යවත්. කන මතෑ පලදනා මල්දම් ද ගෙනයත් යවත්, මුදුන් මල් කඩ ද ගෙනයත්, යවත් මල්හර ද ගෙනයත්, යවත්.

කුලවම්යන් හා කුලදුන් හා කුල කුමරියන් හා කුලයෙහෙළියන් හා කුලදසීන් හා එක් බඳුනෙහි වැළඳීම ද කරත්, එක් මලාවෙන් දිය පිම ද කෙරෙත්, එක් අස්නෙහි හිඳීම ද කරත්, එක් ඇදෙහි නිඳීම ද කරත්, එක් ඇතිරියක් ඇත්තෝ ව ද නිදත්, එක් පොරෝනාවක් ඇත්තෝ ව ද නිදත්, එක් ඇතිරියක් එක් පොරෝනාවක් ඇත්තාහු ද නිදත්. විකාලයේ ද බොජුන් වළඳත්, මත්පැන් ද බොත්, මල් ගඳ විලෙවුන් දැරීම ද කරත්, නැටීම ද කරත්, ගැයීම ද කරත්, වැයීම ද කරත්, ලාසා නැටීම ද කරත්, නටන්තියට ද නටත්, නටන්තියට ද ගයත්, නටන්තියට ද වයත්, නටන්තියට ද ලාසා නැටීම කරත්, ගයන්තියට ද නටත්, ගයන්තියට ද ගයත්, ගයන්තියට ද වයත්, ගයන්තියට ද ලාසා නාත්තිය කරත්, වයන්තියට ද නටත්, වයන්තියට ද ගයත්, වයන්තියට ද වයත්, ලාසා නාත්තිය කරන්තියට ද ලාසා නාත්තිය කරත්, නටත් ... ගයත් .. වයත්, අට පා පුවරුවෙහි ද දු කෙළින්, දසපාපුවරුවෙහි ද දු කෙළින්, ආකාශයෙහි (දු පුවරු සිහින් සිතා ගෙන) ද දු කෙළින්, කවචි පැනුම් ක්‍රීඩාව ද කරත්,

සත්තිකායපි කිළනති, ඛලිකායපි කිළනති, සථිකායපි කිළනති, සලාකහසෝනපි කිළනති, අශෝකපි කිළනති, පඛගචිරොනපි කිළනති, වඛකකොනපි කිළනති, මොකඛවිකායපි කිළනති, විඛගුලකොනපි කිළනති, උත්තාලාකොනපි කිළනති, රංකොනපි කිළනති, ධනුකොනපි කිළනති, අකඛරිකායපි කිළනති, මනෙසිකායපි කිළනති, යථාචර්ජනපි කිළනති, හස්සිමිපි සිකඛනති, අසසසිමිපි සිකඛනති, රංසිමිපි සිකඛනති, ධනුසිමිපි සිකඛනති, ථරුසිමිපි සිකඛනති, හස්සිසසපි පුරතො ධාවනති, අසසසසපි පුරතො ධාවනති, රංසසපි පුරතො ධාවනති. ධාවනතිපි ආධාවනතිපි, උසෙසාලෙහනතිපි¹, අපපායෙතතිපි, නිබ්බුජ්ඣනතිපි මුට්ඨිතිපි යුජ්ඣනති, රඛගමජ්ඣපි සංඝාටිං පඤ්චනා නව්වනති² එවං වදෙතති 'ඉධ හගිනි නව්වසු'ති නලාවිකමිපි දෙනති, විවිධමිපි අනාවාරං ආවරනති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං -පෙ- "න භික්ඛවෙ විවිධං අනාවාරං ආවරිතඛං. යො ආවරෙය්‍ය යථාධම්මො කාරෙතඛෙධං"ති.

148. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මිනෙත උරුවෙලකසසපෙ පඛෙදිතෙ සංඝස්ස ඛුං ලොහගණ්ඛං දරුගණ්ඛං මහස්සාගණ්ඛං උප්පන්නං හොති. අථ ඛො භික්ඛුනං එතදහොසි "කිනතු ඛො හගවතා ලොහගණ්ඛං අනුඤ්ඤාතං කිං අනතුඤ්ඤාතං, කිං දරුගණ්ඛං අනුඤ්ඤාතං, කිං අනතුඤ්ඤාතං, කිං මහස්සාගණ්ඛං අනුඤ්ඤාතං, කිං අනතුඤ්ඤාතං"ති.

හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. අථ ඛො හගවා එතසම්. නිදුතෙ එතසම්. පකරණෙ ධම්මං කථං කථා භික්ඛු ආමනොගපි.

"අනුජානාමි භික්ඛවෙ යපෙඤා පහරණිං සඛං ලොහගණ්ඛං, යපෙඤා ආසද්ධිං පලලඛං. දරුපක්ඛං දරුපාදුකං සඛං දරුගණ්ඛං, යපෙඤා කතකං ව කුමහකාරිකඤ්ච සඛං මහස්සාගණ්ඛනති".

වුද්දක ව්‍යඤ්ඤානධර්මං පඤ්චමං.

1. උසෙසාලෙහනති - මරස.

2. නව්වති - මරස.

3. වුද්දකවස්ථුකඛන්ධකො පඤ්චමං - මරස.

සත්තකායෙන් ද කෙළින්, ඛලිකායෙන් ද කෙළින්, සථිකායෙන් ද කෙළින්, ශල්‍යකභස්ත ක්‍රීඩායෙන් ද කෙළින්, භූමියෙන් (පන්දුවෙන්) ද කෙළින්, කොළනලා පිහීමෙන් ද කෙළින්, කුඩාතඟුලෙන් ද කෙළින්, කරනම් පැතීමෙන් ද කෙළින්, (වාතයෙන් හුමණය වන) හුළං පතින් ද කෙළින්, කොළනැළියෙන් මිනීමෙන් ද... කුඩාරියෙන් ද... කුඩාදුන්නෙන් ද ... අභසැ අකුරු ඇඳ කියැවීමෙන් ද ... සිතූ දැ කීමෙන් ද ... අංගවිකල්පයන් සේ ඉරියවු පැවැත්වීමෙන් ද කෙළින්, භස්තිශිල්පයෙහි ද පුහුණු වෙත්, අශ්වශිල්පයෙහි ද ... රථශිල්පයෙහි ද ... ධනුශ්ශිල්පයෙහි ද ... කඩුසිප්පි ද පුහුණු වෙත්, ඇතුට පෙරවු ව ද දිවෙත්, අසුට පෙරවු ව ද ... රියට පෙරවු ව ද දුවත්, ඉදිරියට ද ආපසු ද දුවත්. සිරාසන් දීම ද ... අත්පොළසන් දීම ද ... මල්ල පොර බැදීම ද ... මිටුයෙන් පහර දීම ද කරත්, නැවුම් පොළෙහි සහළ සිවුර එළා නටන්නියට “නැඟණියනි, මෙහි නටන්නැ” යි ද කියත්. සිය නලළැ ඇඟිල්ල තබා නටන්නිය ගේ නලළැ ද ඇඟිල්ල තබත්. නානාවිධ අනාවාර කරත්. භාග්‍යාවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැල කළහ. ... “මහණෙනි, නානාවිධ අනාවාර නො කළයුතු. යමෙක් කරන්නේ වී නම් විනයදහමහි වූ පරිදි පිළියම් කැරැවියයුතු යැ” යි වදළුසේක.

148. එ සමයෙහි ආයුෂ්මත් උරුවෙල් කසුප් තෙරුන් පැවිදි වූ කල්හි සඛකයාට බොහෝ ලොභොවුවා බඩු ද දඩුබුවා බඩු ද මැටිබුවා බඩු ද උපන්නේ වෙයි. කවර නම් ලොභො බඩුවෙක් භාග්‍යාවතුන් වහන්සේ විසින් අනුදන්තා ලද්දේ ද? කවරෙක් නො අනුදන්තා ලද්දේ ද? කවර දඩුබුවා බඩුවෙක් අනුදන්තා ලද්දේ ද? කවර බඩුවෙක් නො අනුදන්තා ලද්දේ ද? කවර නම් මැටි බඩුවෙක් අනුදන්තා ලද්දේ ද? කවර බඩුවෙක් නො අනුදන්තා ලද්දේ ද” යි භික්ෂුනට මෙ සිත විය.

භාග්‍යාවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැල කළහ. එ කල්හි භාග්‍යාවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි, මෙ කරුණෙහි දඟුම් කතා කොට භික්ෂුන් අමතා මෙසේ වදළුසේක.

“ආයුධ හැර, සියලු ලොභොබඩු ද, දික්සහළා පුටුවත් ව්‍යාඝරාපාදිය ඇති පුටුවත් ලියෙන් කළ පාත්‍රයක් ලියෙන් කළ මරවැඩිත් හැර සියලු ලිවුවා බඩු ද, පියුම් කෙම්සක් මෙන් උඩට නෙරා සිටුනා සේ කළ මැටි පාපිස්නාව ද සියල්ල මැටි-යෙන් කළ කුටිය ද හැර සෙසු සියලු මැටි බඩු ද අනුදානම්” (යි වදළු සේක).

පස්වතු බුද්ධකච්ඡාදායක යි.

කසප්පඥානා :

1. රුකෙක ඵමෙත ච කුඨෙඛි ච අට්ඨානෙ ගතස්සකරියා
විග්ගායා මලලකො කච්ඡු ජරා ච පුඤ්ජපාණිකා.
2. වලලිකාපි ච පාමඛං කණ්ඩස්සකං න ධාරයෙ
කචි ඔවට්ඨි කෙසුරං හත්ථාහරණං මුඤ්ඤිකා.
3. දිසෙ කොට්ඨි ඵණෙ හත්ථෙ සිත්ථා උදකතෙලකෙ
ආදස්සද පතතවණා ආලෙප මඤ්ඤි වුණ්ණනා
4. ලකෙස්සනති අඛරාගඤ්ඤි මුඛරාගං තද්වහයං
වතඤ්ඤරොගං ගිරග්ගඤ්ඤි ආයතං සරබාහිරං.
5. අභිමපෙසි සකලෙහි අහි ජිජ්ඣ ච වජ්ජනං
උච්චාවචා පතනමූලං සුචණ්ණණං බහලා වලී
6. විත්ථා දුස්සනති දුග්ගතො උණෙහි හිත්ථංසු මිඛිසියා
පරිහණ්ණං තිණං වොළං මාලං කණ්ණොලිකාය ච
ඵවිකඤ්ඤි අංසඛන්ධං තථා ඛන්ධනස්සග්ගකා
7. ථීලෙ මකෙඤ්ඤි ච පිටෙ ච අංකෙ ජනෙත පණාමනා
කුඛෙසථි ජවසිසං වලකානි පටිග්ගායනා.
8. විපථාලි දණ්ඩ සොවණ්ණං පනෙත පෙසි ච නාළිකා
කිණ්ණං සතකු සරිතඤ්ඤි මධුසිත්ථං පිපාටිකං.

මේ එහි උද්දනාය යා:

1. රුකෙහි කය ඉලීම, වැබෙහි කය ඉලීම, බිත්තියෙහි කය ඉලීම, නො තන්හි නැම, දෑවමුවා අතින් සිරුර ඉලීම, කිරිදි හුසින් ඇඟ ඉලීම, උනුන් සිරුර ගවා පිරියම් කැරවීම, මලලකයෙන් සිරුර ඉලීම, කැසිම් රොගයට මලලකය අනුදැනීම, ජරායෙන් පෙළුණාහට උකකාසිකාව අනුදැනීම, පුපුරාණිකාව අනුදැනීම,

2. මුතු වැල් ආදිය ද, පමුව ද ගෙල පලඳනා ද, ඉහපලඳනා ද, වලලු ද, අඟුපලඳනා ද හස්තාභරණ ද මුදු ද නො දැරිය යුතු ය යන්න ද,

3. දික් කෙස් දැරීම ද, කොස්සෙන්, පතායෙන් අත්පතායෙන්, ඉටිතෙලින්, දියමුසු තෙලින් කෙස් පිරීම, කැටපතෙහි ද දිය බඳුනෙහි ද මුහුණ බැලීම, මුඛයේ වණයක් ඇති කලා කැටපත් ඇති මුණ බැලීම, මුහුණු අලෙවු දීම, වුව පිරිමැදීම, මුවා වත්සුණු තැවැරීම, යන කරුණු ද,

4. මහණහු මුවා සලකුණු තබන්, ඇඟ පැහැ ගැල්වීම, මුහුණු පැහැ ගැල්වීම ද ඒ දෙක ම ද කරන්. ඇසැ රොගයට මුඛාලෙපය අනුදැනීම, ගිරග්ගසමස්ස දක්නට යෑම, ආයතක ස්වරයෙන් බණ කීම, ස්වරභාණය, පිටතට ලොම් සිටුනා සේ කළ පොරොනා දැරීම යන කරුණු ද,

5. රජුගේ උයනෙහි අඹ වැළඳීම, සුපයෙහි ලූ අඹපෙති වැළඳීම, දයකයන් සියලු අඹ අතින් ගෙන බොජුන් හලා හැසිරීම, සපුනට මෙන් වැඩීම, අඟු සිඳීම, හඳුන් පා පිළිබඳ වත, කුදුමහත් පාත්‍ර දැරීම, පාත්‍රමූලය පිළිබඳ පැනැවීම, රන්මුවා ඈ පාමඩුලු දැරීම, පාමඩුලු හැකිලීම යන කරුණු ද,

6. විසිතුරු පාමඩුලු දැරීම, දිය සහිත පාත්‍ර දුෂ්‍ය වේ යන්න, පාත්‍ර දුගඳ වීම, පාත්‍ර උෂ්ණයෙහි තැබීම, සුළිඟුළහින් පාත්‍ර බිඳී ගියේ ය යන්න, පිල් කෙළවර පාත්‍රා තැබීම, පටු පිල් කෙළවර පාත්‍ර තැබීම, පාත්‍ර සඳහා තණ ඇතිරිය, රෙදි ඇතිරිය, පාත්‍රමාලකය, පාත්‍ර කණ්ඩාලිකාව හා පාත්‍ර ඊවිකය, අංස-බන්ධකය, පාත්‍ර බඳනා හුය යන මෙතෙක් දැ ද,

7. බිතුහලෙහි පාත්‍රය ලැගවීම, ඇඳෙහි ද පුටුවෙහි ද ඇක-යෙහි ද ජත්‍රයෙහි ද පාත්‍රය තැබීම, පාත්‍රය අතැති ව කවුළුව ඇරීම, ලඞ්ගබල් ද කළගෙඩි ද පාත්‍ර වශයෙන් දැරීම, මිනී හිස් පාත්‍ර දැරීම සපා ඉවත් කළ දැ පාත්‍රයෙන් ගෙන යෑම, පඩික්කම අනුදැනීම යන කරුණු ද,

8. අතින් සිටුරු ඉරා මැහීම, පිහිය රන්මුවා පිහියා මිටි ආදිය, කුකුළු පිහාටුයෙන් මැහීම, උණ පතුරෙන් මැහීම, හිදි කටු ගලාව, රාවිජුසුණු, පිටිකුඩු ගල්කුඩු, මිඉටි, මිඉටි ගැල්වූ රෙදිකඩ යන කරුණු ද,

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුලත් කර ඇත.

9. විකිණණං ඛනධි විසමං ඡමා ජීර පහොති ව
කලිමං වොසසුත්තංඤ්ඤා අධොතලං උපාහතා
10. අඛුලි පටිග්ගහංඤ්ඤා විසංකං අංසඛෙකං
අපේකාකාමං නිව්වත්ථ වයො වාපි විහංගුරො.
11. පටිපතති කිණ්ඩුණං උලුකිත්තංචලිත්තං
සෙතං කාළකවණ්ණංඤ්ඤා පරිකම්මංඤ්ඤා ගෙරුකං.
12. මාලාකමමං ලතාකමමං මකරදන්තක පට්ඨිකා
විවරවංසං රජ්ජංඤ්ඤා අනුඤ්ඤාපි විනායකො
13. උජ්ඣාසං පසාදංඤ්ඤා ඛණ්ඩං පරිභිජ්ජති.
විනිවේදියති කුට්ඨංඤ්ඤා පනෙතනාදය ගච්ඡෙ
14. ඵලිකා ඛනිත්තංඤ්ඤා ඛනිත්තං ව උපාහතා
උපාහතත්ථිකංඤ්ඤා අංසඛෙකං සුත්තං.
15. උදකාකප්පියං මග්ග පරික්ඛානවොළකං
ධම්මකරකං ඤාති භික්ඛු වෙසාලිං අගමා මුනි
16. දණ්ඩං ඔසරකං තත්ථ අනුඤ්ඤාපි පරික්ඛානං
මකපෙති පඤ්ඤාතං ඛනිත්තං ව ජීවකො
17. වඩ්ඪමනං ජනිතංඤ්ඤා විසමං නිව්වත්ථිකා
තයො වයො විහංගුරො සොපාණංලමං වෙදිකං.
18. අපේකාකාමං කිණ්ඩුණං උලුකිත්තංචලිත්තං
සෙතං කාළකවණ්ණංඤ්ඤා පරිකම්මංඤ්ඤා ගෙරුකං.
19. මාලාකමමං ලතාකමමං මකරදන්තකපට්ඨිකං
වංසං විවරරජ්ජංඤ්ඤා උච්චං ව වත්ථිකං කෙර

9. කොන් සම නැති සිවුරු, උල් සිවුවා සිවුරු බැඳීම, විසම තැන කඨිනය තැබීම, කඨිනය බිම තැබීම, කඨිනයේ කොන දිරීම, කඨිනය ප්‍රමාණවත් නොවෙයි ද එය, කළුබක (ලාපන) ය, බොරු හුය, නොසේදු පයින් කඨිනය ඇක්මීම, තෙත් පයින් කඨිනය ඇක්මීම, මරවැඩි සහිත පයින් කඨිනය ඇක්මීම, යන කරුණු ද,

10. සිවුරු මැහීමේ දී ඇඟිල්ලෙන් හිදිකවුව ඇදීම, දියලය අනුදැනීම, විත්ථකය (හෙප්පුව) අනුදැනීම, අංසබ්බකය අනුදැනීම, එළිමහනෙහි සිවුරු මැහීම, කඨිනඥාලාව පිහිටි බිම පහත් බව, බැම්මෙන් බිම උස් කිරීම, උස්බිමට නගින්නාහු පෙළෙත්,

11. උස්බිමට නගින්නාහු වැටෙත් (මේවා පිළිබඳ කළ අනුදැනුම්), කෙළින්හලෑ තණ සුණු වැටීම, පියස්සැ උඩ යට බදුම ආලෙප කිරීම, එහි සුදු පැහැ කළු පැහැ ගුරු පිරියම් ද කිරීම යන කරුණු ද,

12. එහි මාලාකම් ලතාකම් මකරදනනක පංචපටිකා සිතුවම් කිරීම ද, සිවුරු වනන උන දංඬ ද සිවුරු වනන ලනුව ද යන මේ හැම බුදුරජුහු අනුදත්ත.

13. කඨිනය නොසැලකිලියේ දමා යත්, එයින් කඨිනය වේ ආදීන් විසින් කනු ලබයි, කැඩිබිඳී යෙයි. කඨිනය ලිහෙයි, කඨිනය බිත්තියෙහි ද නංවා යෙත්. හිදිකවු ආදිය පාත්‍රයෙන් ගෙන යත්.

14. ඵච්ඡාවක් ද බඳනා හුයක් ද අනුදත්ත. මරවැඩි කාබ-හනින් බැඳ ගෙනයත්. උපාහනත්ඵච්ඡාව ද අංශයෙහි බඳනා හුය ද අනුදත්ත.

15. මාර්ගයේ දී අකැප දිය ලැබේ, පෙරහන් කඩ ද ඩබරාව ද අනුදත්ත. දික්මහ පිළිපත් හික්සුහු දෙදෙනෙකි. (ඔවුන්ගේ පුවත ය). බුදුරජුහු විසල් පුර වැඩියාහ.

16. එහි දී දඬුපෙරහන ද ලිඳ තුළ ඔබා දිය පෙරන පෙරහන ද අනුදත්ත. මහණහු මදුරුවන් ගෙන් පෙළුණාහ. (සිවුරු කළිය අනුදත්ත) ප්‍රණීත භෝජන හෙතෙසෙන් මහණහු ගිලන් වූහ. ජීවික තෙම ආයාචනයක් කෙළේ ය.

17. සක්මන්මඵච ද ගිනිහල් ගෙය ද අනුදත්ත. විසම සක්මන්මඵචෙහි සක්මන් කරත්. සක්මන්මඵච මිටි බිමෙක වෙයි. බැඳුම් තුනක් අනුදත්ත. එයට නගින්නාහු වෙහෙසෙත්. පඩිපෙළ ද අත්වැල ද සක්මන්පිළ ද අනුදත්ත.

18. මහණහු එළිමහනැ සක්මන් කරත්. සක්මන්හලෑ තණ රොඩු වැටෙයි. පියස්ස ඇතුළතින් පිටතින් බදුම ආලෙප කිරීම අනුදත්ත. එය සුදුපැහැ කළුපැහැ ද කරන්නට ද ගුරු පිරියම් කරන්නට ද අනුදත්ත.

19. එහි මල්කම් ලියකම් මුවරුන් පස්වනින් පැහැපත් කිරීම යන මෙය අනුදත්ත. සිවුරු වනන වස්දංඬ ද රැහැන ද අනුදත්ත. ගිනිහල්ගෙහි බිම උස් කරන්නේ ය.

20. තයො සොපාණ ඛාහඤ්ඤා කවාටං පිට්ඨිසංඛාතං
උද්ධත්ථුත්තරපාසකං වට්ඨිඤ්ඤා කපිපිසකං

21. සුචි සථි තාලවජ්ඣං ආවිඤ්ඤානඤ්ඤා රජ්ජකං
මණ්ඩලං ධුමනෙත්තඤ්ඤා මජ්ඣෙකං ව චුච්චත්තකං

22. මත්තිකාදෙණි දුග්ගතොදො ධහති උදකාධානං
සරාවකං ව සෙදෙති විකඛලං ධොවි නිඤ්ඤානං

23. පිඨඤ්ඤා කොට්ඨකෙ කම්මං මරුඛෙසිලා නිඤ්ඤානං
නග්ගා ඡමායං වසසනො පටිච්ඡාදි තයො තභි

24. උදපානං ලුප්ථති ව වලලියා කායබ්භිතං
තුලං කරකටකං වසකං බහු භිජ්ජනති භාජනා

25. ලොහදරු වම්බණ්ණං සාලා තිණං පිඨානි ව
දෙණිං වතුනි පාකාරං විකඛලං නිඤ්ඤානං ව

26. පිතිගතං පොකඛරණිං පුරාණඤ්ඤා නිලෙඤ්ඤානං
වාතුමාසං සයනති ව නමතකඤ්ඤා නධිට්ඨංග

27. ආසිත්තකං මළොරිකං භුඤ්ඤානොත්තකං තුවට්ඨිසුං
වධෙයා බොධි න අත්තමි සටං කතකං සමමජ්ජනි

20. තුන් පටිපෙලවල් ද අත්වැල ද දෙර ද දෙර බාව ද මුසලපාසය ද උකරපාසය ද දෙරපොල්ල ද අඟුළුකණුව ද අනුදත්ත.

21. යතුරුලිය ද තරංකය ද කෙසිසිදුර ද අදනා රැහැන් ආදිය ද අනුදත්ත. මංචලිකාව (කය්යෝරුව) ද දුම් සිදුර ද ගිනිහල මැද උදුන ද මුහුණු තවරනා මැටි ද අනුදත්ත.

22. මැටි ඔරුව අනුදත්ත. මැටි දුගඳ වෙයි. සිරුර දෑවෙයි. දිය බඳුනක් ද මලාවක් ද අනුදත්ත. පියස්ස විසිරෙයි. ගිනිහල මඩ සහිත වෙයි. සෝද හැරීම ද මොහොල (කානුවක්) තැනීම ද අනුදත්ත.

* 23. ගිනිහල් සුදුව ද දෙරටුව ද එහි බිම උස් කිරීම ඇ කටයුතු ද අවට බිම වැලි ඉසීම ද, මොහොලක් තැනීම ද අනුදත්ත. මහණු නග්න ව වැදුනාදිය කරත්. (එය නොකළ යුතු යි වදන.) ගිනිහලෙහි බිම සිවුරු තබත්. වසින කල සිවුරු තෙමෙයි. ගිනිහලෙහි ප්‍රතිවිජාදන තුනක් අනුදත්ත.

24. ලිඳක් අනුදත්ත, එය කැඩී යයි (එයට තුන් බැඳුම් අනුදත්ත.) වැලෙන් දිය බාත්, කාබහන ද එහි යොදත්. තුලා කරකටක චක්‍රවර්ත යන තුන අනුදත්ත. බොහෝ බඳුන් බිඳේ.

25. ලොහො කළය, ලි කළය, සම් පසුම්බිය අනුදත්ත. ලිත් හල අනුදත්ත. එහි තණරොඩු වැටෙයි, පියනක් අනුදත්ත. දිය බහාලන ඔරුවක් ද නාන තැන වළක් ද වටා පවුරක් ද අනුදත්ත. එය මඩ සහිත වෙයි. කානුවෙන් දිය යවන්නට අනුදත්ත.

26. නාන්තසුගේ කය ගිතවත් වෙයි. (දිය පිසිනා රෙදිකඩ අනුදත්ත). පොකුණ අනුදත්ත. පොකුණ දිය පරණ වෙයි. (දියනික්මවන ඇලක් ද කානුවක් ද අනුදත්ත. පියස්ස සහිත ගිනිහල අනුදත්ත. සිවුමසක් හිඳිනා කඩෙන් තොර ව හිඳිත්. (එය නොකටයුතු යැ යි වදන). මහණු මල්සහන්හි වැදහෙත් (එය නොකටයුතු යි වදන). නමකකය ඉටියයුතු නො වෙ යැ යි ද වදන.

27. ආසින්නකය (තඹෙන් හෝ රිදියෙන් කළ පෙට්ටියක් වැනි බඳුන) පරිභෝග කරත්. එය නොකටයුතු යැ යි වදන. පාත්‍රාධාරකය අනුදත්ත. සවැගියෝ එක් බඳුනෙන් වළඳත්, එක් හැඳෙහි වැදහෙත්. වඩා ලිව්විහු ගේ සුවත ද බොධි රාජතුමාරයා ගේ සුවත ද එයි. බුදුරජාණු පාවාදිය නො ඇත්තිය. කිරිගරුඩ කළය ද මැටිවුවා පාපිස්නාව ද මුස්නක් ද (විශාබා) පිළිගැන්නුවා ය.

28. සකඛරං කයලංකෙව ඵෙණකං පාදසංසනිං
විචුපනං කාලවණං මකසං වාපි වාමරි
29. ඡත්තං විනා ව ආරාමෙ තයො සිකකාය සමමති
රොම සිප්පා නඛා දිසා ජිඤ්ඤානඛුලිකා දුක්ඛා
30. සලොහිතං පමාණංකු වීසති දිසතෙසකා
චුරං සිලං සිප්පාතිකං නමතකං චුරභණ්ඩකං
31. මසස්සං කප්පෙනති වධෙස්සනති ගොලොමි චතුරස්සකං
පරිමුඛං අභිජුරකංකු ද්වි සමබාධසංභරෙ
32. ආබාධා කතති වණං දිසං සකඛරිකාය
පලිතං ඵකිතං උච්චා ලොභභණ්ඩකුජ්ජි වයා
33. පලලස්සිකං ව ආයොගො වටං සලාකඛනිතං
කලාචුකං දෙඛචුභකං මුරජං මඤ්චිණකං
34. පට්ඨිකං සුකරනාකු දසා මුරජ වෙණිකා
අනෙයා සොභං ගණංකෙව පටනනෙයාපි ජීරති
35. විශේ ගණි ව පාසකං¹ ඵලකනෙත ව ගිගභ
ගිහිනිවස්සං භස්සිසොණ්ඩං මච්ඡකං චතුකණ්ණකං

1. ගණිකං උච්චාචං ව - පී. චූ.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

28. ගල්කැටින් කළ පාපිස්තාව ද කැබ්ලිකියෙන් කළ පාපිස්තාව ද මුහුදුපෙණින් කළ පාපිස්තාව ද උපිතිපත ද තල්වැට ද මදුරුවිජිතිපත ද අනුදත්ත. සෙමෙර වල්විදුනාව නො අනුදත්ත.

29. මහණකුහට කුඩයක් නැතිව පහසු නො වේ. ආරාමයෙහි කුඩය දැරීමට අනුදත්ත. දණ්ඩසිකකාව පිළිබඳ පැනවීම ද දණ්ඩසමන්තය ද සිකා සමන්තය ද යන තුන ද වේ. ආහාර වැමැරීම ද බොජුන් හලා බත්හුලු විසුරුවීම ද දික් නිය දැරීම ද පැනවීම වේ. නිය සිද්ධිමේ දී ඇතිලි පෙළේ. එය පිළිබඳ ව ද සිකපද පැනවූහ.

30. ලේ සහිත කොට නිය සිද්ධිම පිළිබඳ පැනවීම, මාංස-ප්‍රමාණයෙන් නිය සිද්ධින්නට අනුදනීම, විසිනිය මට්ටම් කිරීම පිළිබඳ පැනවීම, දික් කෙස් ඇති බව ඇඳ බ පැනවීම, දළි පිහිය ද පිහියා මදින ගල ද පිහියා කොපුව පිහියා මදින සම ද සියලු කරබඩු ද අනුදත්ත.

31. රවුළු කපවත්, රවුළු වඩත්, හනුවෙහි රවුල ඉතිරි කිරීම, කොන්සතරක් සිටුනා සේ රවුළු කැපීම, පසුවෙහි ලොම් කැපීම, බඩෙහි රොමරාජිය තැබීම, උඩුරවුල තැබීම පිළිබඳ සිකපද පැනවිණ. සම්බාධස්ථානයන්හි ලොම් ඉවත් කිරීමෙහි ද සිකපද පැනවිණ.

32. ආබාධප්‍රත්‍යයයෙන් ලොම් හැරවීම, කතුරෙන් කෙස් සිදුවීම, හිසෙහි වණයක් පිළිබඳ වත. දික් නැහැලොම් දැරීම, ගල්කැටින් නැහැලොම් ගැලවීම, පැසුණු කෙස් ගැලවීම, කන් කාදුරුයෙන් වැසියැම, කුදුමහත් කන්හැඳි දැරීම, ලොහොබඩු රැස්කිරීම, අඳුන්තලාදිය දැරීම, (පිළිබඳ ප්‍රඥප්තිහු වෙත්).

33. සංඝාටිපලාසීකාව ද ආයොග පට, වටලිය නඩාව පිළිබඳ පැනවීම ද කාබහන දැරීම රැහැන් ඇති කාබහන, දියබරණ හිය වැනි මල ඇති කාබහන, මිහිඟු බෙර වැටි බඳු කාබහන, හවඩියත් වැනි කාබහන යන මේවා පිළිබඳ පැනවීම ද ඇත.

34. හැඳ පට රටා පටිය, හුරු අතුනු බඳු පටිය දහවලු දිරීම, දහවලු මිහිඟුබෙරවැටි සේ වෙරු පටිය, හවඩිය බඳු පටිය, කාබහන කෙළවර දිරීම, මුවවිට වෙළා ගෙතීම, මිහිඟුබෙර වැටි සේ වීම පිළිබඳ ද සික පැනවූහ. දහවලු කෙළවර ද දිරයි. (එය පිළිබඳ පැනවීම ද ඇත.)

35. පටි ඇට ද ගණ්ඩිය ද පාසකය ද පිළිබඳ සික පැනවූහ. ගණ්ඩියට අලවන රෙදි කැබල්ල සිවුර කෙළවර යොදන්නේ ය. ගිහියන් මෙන් සිවුරු හැඳීම, හස්සොණ්ඩක මච්ඡවාළක වතුකණ්ණක යන ගිහිනිවාසන නො කළයුතු බව වදාළහ.

36. තාලවණ්ඩං සතවලලිං සාවෙලලිං ගිහිපාරුතං
උභතොකාරං¹ න භරෙය්‍ය දන්තකට්ඨං ආකොටනං.
37. කණ්ණය වීලග්ගං දයඤ්ඤා පටග්ගි රුකඛ භස්සිනා
යමෙඵ ලොකායතකං පරියාපුණිංසු වාවසු.
38. තීරවජ්චිජ්ජා වාවනා² ඛිපි මඛගල ලජ්ජණං ව³
වාතාබාධො දුක්ඛති ව දුග්ගන්ධො දුක්ඛපාදුකා
39. හිරියනති අපාරු⁴ දුග්ගන්ධො තභං තභං කරොනති ව
දුග්ගන්ධො කුපං ලුජ්ජති උච්චවත්ථු වයෙපි⁵ ව
40. ඉසාපාණාලමඛණ ඛාභා අනෙත දුක්ඛඤ්ඤා පාදුකා
බහිද්ධා දෙණි කට්ඨඤ්ඤා පිඨරො ව අපාරුතො
41. වච්චකුටී කවාටඤ්ඤා පිට්ඨිසඛිසාටමෙව ව
උදුක්ඛලුක්ඛරපාසො වට්ඨිං ව කපිසිසකං.
42. සුචි සථි තාලච්ඡිද්දං ආච්ඤ්ජනච්ඡිද්දමෙව ව
රජ්ජං උලලික්ඛාවලික්ඛං සෙතවණ්ණඤ්ඤා කාළකං.
43. මාලාකම්මං ලතාකම්මං මකරං පඤ්ඤපට්ඨිකං
චිවිරවංසං රජ්ජං ව ජරා දුබ්බල පාකාරං.
44. පරිවෙණෙ වාපි⁶ තසෙව මරුභං පදරසිලා
සනතිට්ඨති නිද්ධමනං කුමහිඤ්ඤාපි සරාවකං.
45. දුක්ඛං හිරි අපිධානං අනාවාරඤ්ඤා අචාරුං
ලොභභණ්ඩං අනුඤ්ඤාසි යපසිධා පහරණිං.

1. සංවෙලලි උභතො කාරං - සිමු.
2. තීරවජ්ජන කරා වජ්ජා - සිමු.
3. චාදි ව. - සිමු.
4. පාරු - සිමු.
5. වයො ව - සිමු.
6. නොවිධකො වාපි - සිමු.

36. කල්වැට සේ හැඳීම, සතවලලිකය යන ගිහිපෙරවුම නො කළයුතු. පිටපටගැසීම ද නානාවිධ ගිහි පෙරවුම ද නොකළ යුතු. දෙපස කඳ නො ගෙනයායුතු. දවවු චිකීම ද දවවුයෙන් තැළීම ද පිළිබඳ පැනැවීම ද ඇත.

37. දූභැටට උගුරේ රැඳීම. (එය ඇරැබූ සික පැනැවුණ.) කැලෑ දූවීම, පිළිගිනි දීම, රුක් නැගීම, ඇතකු ලුහුබැඳීම ද යන කරුණු ද යමෙළුනෙකුට පැවිද්දන් ද ඇරැබූ සික පැනැවීම. ලොකායන ශාස්ත්‍ර හදුනා, කියැවුණ. එය පිළිබඳ ද සික පැනවීම.

38. නිරශ්චිතවිද්‍යා හැදෑරීම, එය ඉගැන්වීම, කිව්සීමේ දී ආසිරි පැකීම, ගිහින් මංගලික බව, ලුහුණු කෑම, වානාබාධයෙහි ලුහුණු කෑම යන කරුණු ඇරැබූ සික පැනැවීම. ආරාමය දුෂ්‍ය වෙයි. දුගඳ වෙයි, කෙසකිළියේ දුකයේ හිඳින්, පස්සාව පාදකාව අනුදැනීම.

39. වැස්මක්නැති කෙසකිළියෙහි මුත්‍ර කරන්නට ලජ්ජිත වෙන්. කෙසකිළිය ආවරණ රහිත වෙයි. දුගඳ වෙයි (එය පිළිබඳ සික පැනැවීම). ඒ ඒ තැන මල පහ කෙරෙත්. දුගඳ වෙයි. වර්වස්කපයක් අනුදත්ත. වර්වස්කපයේ ඉවුරු කැඩී වැටෙයි. බීම උස් කොට තනන්නට අනුදත්ත. ගබොළ බැඳුම් ආදී බැඳුම් ද අනුදත්ත.

40. සොපාණ ආලම්බනබාහ ද අනුදත්ත. අද්දර හිඳ මල පහ කිරීම, දුකයේ හිඳ මල පහ කිරීම, වච්චපාදකා ව පිටත මුත්‍ර පහ කිරීම, මුත්‍ර ඔරුව, පුයන් දඩු, පුයන් දඩු බඳුන (පිළිබඳ සික පැනැවීම.) වළ නො වසන ලද්දේ ය. (එය පිළිබඳ ව ද සික පැනැවීම.)

41. වැසිකිළියක් පැනැවීම, එයට දෙර, දෙරබාව, වටෙවුලිය, උතුරුලිය, අගුළුවැටිය, අගුළුකණුව යන දෑ අනුදත්ත.

42. යතුරුලිය, තරංකය, කෙසිසිදුර, අදනා රහුන බහාලන සිදුර අදනා රහුන වැසිකිළිදෙරවුවෙහි ඇතුළත පිටත බදුම ඇලවීම, සුදුපැහැ කිරීම, කළු පැහැකිරීම.

43. මල්කම්, ලියකම්, මෝරදැනි ඇඳීම, පස්පැහැ කිරීම ධිවරවංසය, නිවරරජ්ජය,ජරා දුබලා ප්‍රාකර (යන දෑ අනුදත්ත).

44. එහි ම පිරිවෙනෙහි ද වැලි ඇතිරීම ද පතුරුගල් ඇති-රීම ද අනුදත්ත. දිය රැඳී සිටී. කානුවක් ද සෝදන දිය බහාලන මහසැළක් ද සරාවක් ද අනුදත්ත.

45. දුකයේ දිය කිස කරත්. දිය කිසට ලජ්ජා ගනිත්. දිය සැළට පියනක් අනුදත්ත. (සවැගියෝ) නොමනා ව හැසුරුණාහ. අවි හැර ලොහොබඩු අනුදත්ත.

46. යපෙතා'සද්දිපලලධං දුරුපතතඤ්ඤා පාදකං
සබ්බං දුරුමයං භණ්ඩං අනුඤ්ඤාසි මහාමුනී
47. කතකං කුමහකාරඤ්ඤා යපසිතා තථාගතො
සබ්බමිති මතනිකාභණ්ඩං අනුඤ්ඤාසි අනුකම්පකො
48. යස්ස වක්ඛස්ස නිද්දෙසො පුරිමෙන සමමිති ව
තංපි සංචිතත්ථුඤ්ඤා නයතො තං විජානියා
49. එවං දසසතා වත්ත චිතයෙ බුද්ධචක්ඛකො
සද්ධමමධිනියා වෙව පෙසලානං වතුගතො
50. සුසිකඛිතො චිතයධරො භිතචිතො සුපෙසලො
පදීපකරණො¹ ධරො පුජාරහො බහුසත්තොති.

උඤ්ඤා නිධිතං.

1. පදීපකාරකො-සිමු.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

46. දික්සහසා පුට්ඨ ද ව්‍යාලරූප ඇති පළඟ ද ලිඛ්වා පාත්‍රය ද ලී සෙරෙජ්ජු ද හැර සියලු ලිඛ්වා බඩු මහාමුනිහු අනුදත්ත.

47. මැටිපාසිස්ස ද සියල්ල මැටිවුවා ගෙය ද හැර ඉතිරි සියලු මැටි බඩු ආනුකම්පක තපාගතයන් වහන්සේ අනුදත්තයේක.

48. යම් වස්තුවෙක නිර්දේශය පළමු දක්වුණ දැ හා සම වන්නේ නම් එය ද සැකෙවින් උද්දනයෙහි දක්විණ. එය දුන් නය අනුව දන්නේ ය.

49. මෙසේ විනය පිටකයේ බුද්ධචරිතකථාංගයෙහි දහසෙක් වස්තුහු වෙත්. ඔහු ශාසනයාගේ විරස්ථිතිය පිණිස වන්නාහ. ඒවා පැනවීම ප්‍රියශීල පැවිද්දනට අනුග්‍රහයෙක් ද වන්නේ ය.

50. නොව හික්මුණු, විනයධර වූ, ඉත සිත් ඇති, ප්‍රියශීල වූ, සස්තට එලිය කරන, නුවණැති, බොහෝ ඇසු පිරු තැන් ඇති මහණ තෙම සුජාර්ග වේ.

උද්දනය නිමිසේ යි.

6. සෙනාසනකබ්බකං.

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා රාජගහෙ විහරති වෙථවනෙ කලඤ්ඤානිවාපෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන භගවතා භික්ඛූනං සෙනාසනං අපඤ්ඤානං භොති. තෙ වා¹ භික්ඛූ තභං තභං² විහරන්ති අරඤ්ඤා රුක්ඛමුලෙ පබ්බතෙ කඤ්ඤායං ගිරිගුහායං³ සුසානෙ වනපඤ්ඤා අරේඤ්ඤාකාසෙ පලාලපුඤ්ඤා. තෙ කාලසේසව තතො තතො උපනිකම්මන්ති අරඤ්ඤා රුක්ඛමුලා පබ්බතා කඤ්ඤා ගිරිගුහා සුසානා වනපඤ්ඤා අරේඤ්ඤාකාසා පලාලපුඤ්ඤා, පාසාදිකෙන අභිකකන්තොන පටිකකන්තොන ආලොකිතෙන විලොකිතෙන සමමුඤ්ජිතෙන පසාරිතෙන ඔක්ඛන්තවක්ඛුඉරියාපථසමපන්නා.

2. තෙන ඛො පන සමයෙන රාජගහකො සෙට්ඨි කාලසේසව උය්‍යානං අගමාසි. අද්දසා ඛො රාජගහකො සෙට්ඨි තෙ භික්ඛූ කාලසේසව තතො තතො උපනිකම්මන්තො අරඤ්ඤා රුක්ඛමුලා පබ්බතා කඤ්ඤා ගිරිගුහා සුසානා වනපඤ්ඤා අරේඤ්ඤාකාසා පලාලපුඤ්ඤා, පාසාදිකෙන අභිකකන්තොන පටිකකන්තොන ආලොකිතෙන විලොකිතෙන සමමුඤ්ජිතෙන පසාරිතෙන ඔක්ඛන්තවක්ඛු ඉරියාපථසමපන්නො. දිඤ්ඤානසංස වින්තං පසිදි. අථ ඛො රාජගහකො සෙට්ඨි යෙන තෙ භික්ඛූ තෙනුපසංකම්. උපසංකම්ඤ්ඤා තෙ භික්ඛූ එතදවොච: “සවාභං භන්තෙ විහාරෙ කාරාපෙය්‍යං වසෙය්‍යාථ මෙ විහාරෙසුති”.

3. ‘න ඛො ගහපති භගවතා විහාරා අනුඤ්ඤානා’ති. ‘තෙන හි භන්තෙ භගවන්තං පටිපුච්ඡන්ති මම ආරොවෙය්‍යාථා’ති.

‘එවං ගහපති’ති ඛො තෙ භික්ඛූ රාජගහකසංස සෙට්ඨිසංස පටිඤ්ඤා යෙන භගවා තෙනුපසංකම්. උපසංකම්ඤ්ඤා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසිදිංසු. එකමන්තං නිසික්ඛා ඛො තෙ භික්ඛූ භගවන්තං එතදවොච: ‘රාජගහකො භන්තෙ සෙට්ඨි විහාරෙ කාරෙතුකාමො’ කථන්තු ඛො භන්තෙ පටිපජ්ජිතබ්බන්ති’. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදන්තෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මෙ. කථං කත්වා භික්ඛූ ආමන්තෙසි: “අනුජානාමි භික්ඛවෙ පඤ්ඤා ලෙනාති විහාරං අභිඤ්ඤායං පාසාදං භමේයං ගුහාති.”

අථ ඛො තෙ භික්ඛූ යෙන රාජගහකො සෙට්ඨි තෙනුපසංකම්. උපසංකම්ඤ්ඤා රාජගහකං සෙට්ඨි එතදවොච: “අනුඤ්ඤානා ඛො ගහපති භගවතා විහාරා යස්ස’දති කාලං මඤ්ඤාසි”ති. අථ ඛො රාජගහකො සෙට්ඨි එකාගෙතෙව සට්ඨි විහාරෙ පතිට්ඨාපෙසි.

1. තෙ ධ - මජ්ඣ.

2. තභිං තභිං - සායා

3. කඤ්ඤායං ගිරිගුහායං - සි

4. කාරාපෙය්‍යාමො - මජ්ඣ.

6. සේනාසනබ්භිකය

1. එ සමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුරජාණන් වහන්සේ රජගහ නුවරට නො දුරු (ලෙහෙණුනට අහර දුන් තැන වූ බැවින්) කලන්දකනිවාප නම් වූ වෙළඳවනයෙහි වැඩවසන සේක. එ සමයෙහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් මහණුනට යෙනසුන් නො පනවන ලද්දේ වෙයි. ඒ මහණු දරුක්මුලෙහි ද පථිතයෙහි ද කඳුරැළියෙහි ද ගල්ලෙන්හි ද සොහොනෙහි ද වනපෙතෙහි ද එළිමහනෙහි ද පිදුරුගොඩෙහි ද යි ඒ ඒ තැන වෙසෙත්. ඔහු දුටුවත් පහදවන්නා වූ ඉදිරි බැලීමෙන් ද දෙපස බැලීමෙන් ද අත් පා නැඟීමෙන් ද අත් පා දිගහැරීමෙන් ද උපලක්ෂිත වැඩීමට හෙළ ඇස් ඇත්තාහු මනා ඉරියව්වෙන් යුක්ත වූවාහු කල් තබා ම වනයෙන් ද රුක්මුලින් ද පර්වතයෙන් ද කඳුරෙන් ද ගල් ලෙනින් ද සොහොනින් ද වනපෙතින් ද එළිමහන් පෙදෙසින් ද පිදුරුගොඩින් ද යන ඒ ඒ තැනින් නික්මයෙත්.

2. එ සමයෙහි වනාහි රජගහ නුවර (ප්‍රධාන) සිටු තෙම කල් තබා ම (සිය) උයනට ගියේ ය. රජගහ නුවර සිටු තෙම දුටුවත් පහදවන ඉදිරි බැලීමෙන් දෙපස බැලීමෙන් අත්පා හැකිළැවීමෙන් අත්පා දිග හැරීමෙන් උපලක්ෂිත වැඩීමට හෙළ ඇස් ඇති වැ මනා ඉරියව්වෙන් යුතු වැ කල් තබා ම වනයෙන් ද රුක්මුලින් ද පර්වතයෙන් ද කඳුරෙන් ද ගල්ලෙනින් ද සොහොනින් ද වනපෙතින් ද එළිමහනෙන් ද පිදුරුගොඩින් ද යි ඒ ඒ තැනින් නික්මැ වඩනා මහණුන් දුටුයේ ම ය. දැකීමෙන් ඔහු ගේ සිත පැහැදිණ. එ කලා රජගහ සිටු ඒ මහණුන් කරා එළැඹියේ ය. එළැඹූ “වහන්ස, මා විහාරයන් කැඳවුවොත් ඒ මගේ විහාරයන්හි වසන්නහු ද”යි මෙ බස් කී ය.

3. “ගැහැවිය, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් විහාරයෝ නො අනුදන්නා ලදහ”යි (ඒ මහණු කීහ) “වහන්ස, එසේ වී නම් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිළිවිස මට දන්වන්නැ”යි සිටු කී ය.

“එසේ ය, ගැහැවිය”යි කියා ම ඒ මහණු රජගහ සිටුහට පිළිවදන් දී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා එළැඹියාහ. එළඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැද පසෙක උන්හ. පසෙක උන්නාවූ ම ඒ මහණු “වහන්ස, රජගහසිටු තෙම විහාර කරවනු කැමැත්තේ ය. වහන්ස, (මෙහි) කෙසේ පිළිපැදියයුතු ද” යි මෙය කීහ. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ කරුණෙහි දැනුම් කතා කොට මහණුන් අමතා, “මහණෙනි, විහාරය ද ගුරුළු පියාපත් වැනි සෙවෙති ඇති ගෙය ද දික් පහය ද සඳලු සහිත ගෙය ද ගුහාව ද යන ලෙන් පස අනුදනිමි”යි වදළසේක.

ඉක්බිති ඒ මහණු රජගහසිටු කරා එළැඹියාහ. එළඹ සිටුහු බණවා, “ගැහැවිය, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් විහාරයෝ අනුදන්නා ලදහ. යමක් සඳහා අප විවාලෙහි ද, එයට දන් කාලයැ යි දනගන්නැ”යි කීහ. එකල්හි රජගහසිටු තෙම එක් දවසින් ම වෙහෙර සැටක් පිහිටුවී ය.

4. අථ ඛො රාජගහකො සෙට්ඨි තෙ සට්ඨි විභාරෙ පරියොසාපෙතො යෙන හගවා තෙනුපසඛකම්. උපසඛකම්ඤ්ඤා හගවනං අභිවාදෙතො එකමනං නිසීදි. එකමනං නිසිනො ඛො රාජගහකො සෙට්ඨි හගවනං එතදවොච: “අධිවාසෙතු මෙ හනෙත හගවා යාතනාය හත්තං සඤ්ඤාං භික්ඛුසංඛොතා”ති. අධිවාසෙසි හගවා තුණ්හිභාවෙන. අථ ඛො රාජගහකො සෙට්ඨි හගවතො අධිවාසනං විදිතො උට්ඨායාසනා හගවනං අභිවාදෙතො පදකඤ්ඤං කතො පසකාමි.

අථ ඛො රාජගහකො සෙට්ඨි ත්ඤ්ඤා රතනියා අවචයෙන පඤ්ඤං බාදනියං භොජනියං පටියාදපෙතො හගවතො කාලං ආරොචාපෙසි ‘කාලො හනෙත නිට්ඨිතං හත්තනති’. අථ ඛො හගවා පුබ්බන්තසමයං නිවාසෙතො පක්ඛවිචරමාදය යෙන රාජගහකස්ස සෙට්ඨස්ස නිවෙසනං තෙනුපසඛකම්. උපසඛකම්ඤ්ඤා පඤ්ඤානෙත ආසනෙ නිසීදි සඤ්ඤාං භික්ඛුසංඛොතං. අථ ඛො රාජගහකො සෙට්ඨි බුද්ධපමුඛං භික්ඛුසංඛං පඤ්ඤෙන බාදනියෙන භොජනියෙන සහස්සා සන්තපෙතො සමපචාරෙතො හගවනං භුක්තාපි. ඔනීතපක්ඛපාඤ්ඤා එකමනං නිසීදි. එකමනං නිසිනො ඛො රාජගහකො සෙට්ඨි හගවනං එතදවොච: “එතෙ මෙ හනෙත සට්ඨිවිභාරා පුඤ්ඤස්සිකෙන සග්ගස්සිකෙන කාරාපිනා, කථාහං හනෙත තෙසු විභාරෙසු පටිපජ්ජාමි”ති.

“තෙන හි ඤං ගහපති තෙ සට්ඨි විභාරෙ ආගතානාගතස්ස චාතුඤ්ඤස්ස සංඛාස්ස පතිට්ඨාපෙති”ති.

“එවං හනෙත”ති ඛො රාජගහකො සෙට්ඨි හගවතො පටිසසුතො තෙ සට්ඨි විභාරෙ ආගතානාගතස්ස චාතුඤ්ඤස්ස සංඛාස්ස පතිට්ඨාපෙසි.

5. අථ ඛො හගවා රාජගහකං සෙට්ඨිං ඉමාහි ගාථාහි අනුමොදි:

සීතං උණ්ණං පටිහනති තතො වාලම්භානි ච
සිරිංසප්ප¹ ච මකසෙ සිසිරෙ වාපි චුට්ඨියො.

තතො වාතාතපො සොරො සඤ්ජාතො පටිහඤ්ඤති
ලෙනසුඤ්ඤා සුඛසුඤ්ඤා කුඛසුඤ්ඤා ච විපසංඤ්ඤා.

1. මහසංඝ - මජ්ඣිම.

4. එ කල්හි රජගහසිටු ඒ සැට වෙහෙර නිමවා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා එළැඹියේ ය. එළැඹි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැද පසෙක හිඳගත්තේ ය. රජගහ සිටු පසෙක හුන්නේ ම “වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඩික් සහන හා යෙට දවසට මගේ බත ඉවසන සේක්වා”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ සේ කී ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නිහඬ බැවින් (එය) ඉවසු සේක. ඉක්බිති රජගහසිටු තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ඉවසීම දැන හුනස්නෙන් නැගී ඔබ වැද පැදකුණු කොට නික්මියේ ය.

ඉක්බිති රජගහසිටු එ රැය ඇවෑමෙන් ප්‍රණීත බාද්‍ය භෝජ්‍ය පිළියෙළ කරවා ‘වහන්ස, දන් වඩනට කාලය ය. බත පිළියෙළ කරවා නිමැවීණැ’යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට කල් දන්වාලී ය. එ කලා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ (ඒ) පෙරවරු සෙමෙහි හැඳ පෙරව පාසිවුරු ගෙන රජගහසිටුගු ගෙය වෙත වැඩියේක. වැඩ, පැනැ-වුණු අස්නෙහි බිත්සහන හා හුන්සේක. එ කලා රජගහ සිටු බුදුපාමොක් බිත්සහන ප්‍රණීත බාද්‍ය භෝජ්‍යයෙන් සියතින් සතපා පවරවා වළඳා අවසන් වූ පාත්‍රයෙන් ඉවතට ගත් අනැති භාග්‍ය-වතුන් වහන්සේට එක් පසෙක හිඳ ගත්තේ ය. (එසේ) එක් පසෙක හුන් රජගහ සිටු තෙම “වහන්ස, පින්කැමැති සගසුව පතන මා විසින් මේ වෙහෙර සැටෙක් කැරැවිණ. වහන්ස, ඒ සැට වෙහෙරෙහි මම කෙසේ පිළිපදීම දැ”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ බස් කී ය.

“ගැහැවියෙනි, එසේ වී නම් තෙපි සැම වෙහෙර පැමිණි නොපැමිණි සිවුදිගැ වැසි සහනට පිහිටුවුව (පිරිනමුව)” යැ යි භාග්‍ය-වතුන් වහන්සේ වදළසේක.

“එසේ ය, වහන්සැ”යි රජගහ සිටු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් දී ඒ වෙහෙර සැට පැමිණි නොපැමිණි සතර දික් වැසි සහනට පිරිනැමී ය.

5. එ කල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රජගහ සිටුහට මේ ගාරා-වලින් අනුමොදනා කැර වදළසේක.

(ගාරාවල අදහස:)

“විහාරය ශීතය ද උෂ්ණය ද නසයි. එයින් අන්‍ය වූ වණබ මෘගයන් ද බඩගා යන සතුන් ද මැසිමදුරුවන් ද ශීත සුළං ද වැසි ද බැහැර කෙරෙයි.

එයින් අන්‍ය වූ හටගත් නපුරු අවුසුළං ද දුරු වෙයි. සංඝයාට විහාර කරවා දීම එකලා වැ හිඳිනු පිණිස ද ධ්‍යාන කිරීමටත් විවසුන් වැඩීමටත් පහසුව පිණිස ද වූ අග්‍ර එකෙකැ යි බුදුරජුන් විසින් වැණින.

විහාරදානං සමගස්ස අග්ගං බුද්ධො වණ්ණිකං
 තස්මා හි පණ්ඩිතො පොසො සමපස්සං අත්ථමක්ඛනො
 විහාරෙ කාරයෙ රමෙව වාසයෙත්ථ බහුසුත්තෙ
 තෙසං අනන්තඤ්ච පානඤ්ච චත්ථසෙනාසනානි ච
 දදෙය්‍ය උජ්ඣුත්තෙසු වීජසනෙකතා වෙතසා
 තෙ තස්ස ධම්මං දෙසෙතති සබ්බද්ධකාපනුදානං
 යං සො ධම්මං ඉධඤ්ඤාය පරිනිබ්බාති අනාසවො ති.

අප්ථ ඛො භගවා රාජගහකං සෙට්ඨිං ඉමාහි ගාථාහි අනුමොදිත්වා
 උට්ඨායාසනා පක්කාමි.

6. අසේසාසුං ඛො මනුස්සා “භගවතා කීර විහාරා අනුඤ්ඤතා”ති.
 සක්කවචං විහාරෙ කාරාපෙතති. තෙ විහාරා අකවාටකා භොතති.
 අභිපි විච්ඡිකාපි සතපදියොපි පටිසතති. භගවතො එතමත්ථං
 ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ කවාටතති.”

හික්ඛච්ඡිඤ්ඤං කරිත්වා වල්ලියා පි රජ්ජයා පි කවාටං බන්ධනති.
 උත්තරෙහිපි උපට්ඨකාහිපි බණ්ණති. බාධිතබන්ධනානි කවාටානි පතතති.
 භගවතො එතමත්ථං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ පිට්ඨිසකාටං උද්ධකලිකං උත්තරපාසකතති.”

කවාටා න එසීයතති භගවතො එතමත්ථං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ ආවිඤ්ජනරජ්ජතති.”

කවාටා න එකීයතති. භගවතො එතමත්ථං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ අග්ගලවට්ඨිකං කපිසීයකං සුචිකං
 සට්ඨකතති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන හික්ඛු න සකෙකානති කවාටං
 අවාපුරිතුං? භගවතො එතමත්ථං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ තාලච්ඡිඤ්ඤං තිණි තාලානි ලොභතාලං
 කට්ඨතාලං විසාණතාලතති.”

යෙ පි තෙ උග්ගාටෙත්වා පටිසතති විහාරා අගුක්ඛා භොතති.
 භගවතො එතමත්ථං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ යනාකං සුචිකතති.”

1. පටිනති - භිද්ධි.

2. පුඨියතති - ඔප්පං.

3. අවාපුරිතුං - ඔප්පං.

එහෙයින් ම නුවණැති පුරුෂ තෙමේ තමාගේ අභිවෘද්ධිය දක්නේ, සිත්කළු විහාරයන් කරවන්නේ ය, එහි ඇසූ පිරුනන් ඇති භික්ෂූන් වස්වන්නේ ය.

ඔවුනට නිසි වූ ආහාර ද පාන ද වස්ත්‍ර ගයනාසන ද සාස්ත්‍රණ ඇති ඒ භික්ෂූන් විෂයයෙහි වෙසෙසින් පහන් සිතින් පිරිනමන්නේ ය.

හෙ තෙම මෙහි දී යම් දහමක් දැනගෙන ආසුව රහිත ව පිරිනිවෙන්නේ ද එසේ වූ සියලු දුක් දුඃ ලන දහමක් ඒ භික්ෂූහු ඔහුට දෙසන්නාහ යනු යි.

ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රජගහසිටුහට මේ ගාථා-වලින් අනුමොදනා කොට හුනස්නෙන් නැඟී නික්මියේක.

6. “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් විහාර අනුදත්තා ලද්දේ ලැ”යි මිනිස්සු ඇසූහ. ඔහු සකසා විහාර කරවත්. ඒ විහාරයෝ දෙරපළු නැත්තාහු වෙත්. සර්පයෝ ද ගෝනුස්සෝ ද පත්තෑයෝ ද පිවිසෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, දෙරපළුව අනුදනිමි”යි (භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළුසේක.)

බිත්තියෙහි සිදුරක් කොට වැලින් ද රැහැනින් ද දෙර-පළුව බදිත්. මියන් විසින් ද වෙයන් විසින් ද වැලක් රැහැනුන් කනු ලැබෙත්. කන ලද බැඳුම් ඇති දෙරපළු වැටේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, දෙරබාව ද වටෙවුළිය ද උතුරුළිය ද අනු-දනිමියි (භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළුසේක.)

කවුළු (දෙරපළු) නො පැහැසෙති භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, අදිනා රැහැන ලන සිදුර ද අනුදනිමි”යි (වදළු සේක.)

දෙරපළු නො වැසෙත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, අඟුල් වැටිය (දෙරපොල්ල) ද අඟුල් කණුව ද යතුර ද තරංකය ද අනුදනිමි”යි. වදළුසේක.

එ සමයෙහි මහණහු දෙරපළුව අරින්තට නො හැකි වෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, කෙසිසිදුර ද ලොහොමුවා යතුර ද ලිමුවා යතුර ද ආමුවා යතුර ද යන යතුරු තුන ද අනුදනිමි යි (වදළු සේක.)

යම් විහාර විවෘත කොට පිවිසෙත් ද ඒ විහාරයෝ නො රැකුණාහු වෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, යතුරු ඉද්ද අනුදනිමි”යි (වදළුසේක.)

තෙන ටො පන සමයෙන විහාරා තිණ්‍දනා භොතති.
සිතකාලෙ සිතා උණ්කකාලෙ උණ්කා. හගවතො එතමන්.
ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ ඔගුඛෙත්වා උලුක්ඛාවලිත්තං කාතුනති.”

8. තෙන ටො පන සමයෙන විහාරා අවාතපානකා¹ භොතති
අවක්ඛුක්ඛා දුග්ගතියා. හගවතො එතමන්. ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ තිණ් වාතපානානි: වෙදිකාවාතපානං
ජාලවාතපානං සලාකවාතපානනති.

වාතපානනතරිකාය කාලකාපි වග්ගලියොපි පටිසන්ති. හගවතො
එතමන්. ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ වාතපානවක්ඛලිකංති.”

වක්ඛලිකනතරිකායපි කාලකාපි වග්ගලියොපි පටිසන්ති -පෙ-

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ වාතපානකවාටකං වාතපානභිසිකංති”.

9. තෙන ටො පන සමයෙන හිතඛු ජමාය සයනති.
ගක්ඛානිපි විවරානිපි පංසුකිතානි භොතති හගවතො එතමන්.
ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ තිණ්සන්ධාරකනති.”

තිණ්සන්ධාරකො උන්දරෙහිපි උපචිකාතිපි ඛජ්ජති -පෙ-

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ මිඨිනති.”

මිඨියා ගක්ඛානි දුක්ඛා භොතති -පෙ-

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ බිදුලමඤ්චකනති.”

10. තෙන ටො පන සමයෙන සබ්බස්ස සොසානිකො
මසාරකො මඤ්චො උප්පන්නො භොති හගවතො එතමන්.
ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ මසාරකං මඤ්චනති.”

මසාරකං පිඨං උප්පන්නං භොති. හගවතො එතමන්.
ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ මසාරකං පිඨනති.”

7. එයමයෙහි විහාරයෝ තඤ්ඤායෙහි ඇත්තෝ වූහ. භික්ෂු කාලයෙහි භික්ෂු ද උප්පාදා කාලයෙහි උප්පාදා ද වෙන්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, ඝන දඩ්ඨ යොදා ඇතුළත පිටත බදාම ඇළිප්ත කරන්නට අනුදනිමි”යි වදළුණේක.

8. එයමයෙහි විහාරයෝ වාකවුරු නැත්තාහු ඇසට අභිත ද දුග්ඛ ද වෙන්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, ස්තූපයන්හි සතරැස් කොටුව සෙයින් සිදුරු සිටින සේ ගඬොළින් කළ වාකවුරුව ද, දළ වාකවුරුව ද කුරු වාකවුරුව ද යන තුන් වාකවුරු අනුදනිමි”යි වදළුණේක.

වාකවුරු අතරින් ලෙහෙන්නු ද වවුලෝ ද පිටියෙන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, රෙදි වෙළා කළ පාපිස්තක් (බඳින්නට) අනුදනිමි”යි වදළුණේක.

රෙදි පාපිස්ත අතුරෙන් ද ලෙහෙන්නුත් වවුලෝත් පිටියෙන් ...

“මහණෙනි, වාකවුරු වසන්නට දෙරපථවක් ද එහි බඳින්නට බිස්සක් ද අනුදනිමි”යි වදළුණේක.

9. එයමයෙහි මහණහු බිමැතිදත්. සිරුරුද සිවුරුද පයින් වැකුණාහු වෙන්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, තඤ්ඤායෙහි අනුදනිමි”යි වදළුණේක.

තඤ්ඤායෙහි මියන් ද වේයන් ද වියන් කනුලැබේ.

“මහණෙනි, පිළක් අනුදනිමි”යි වදළුණේක.

පිළෙහි ගාත්‍රයෝ පෙළෙන්.

“මහණෙනි, බිදලමඤ්ඤාය (වේවැල් ඇඳ) අනුදනිමි”යි වදළුණේක.

10. එයමයෙහි වනාහි සඤ්ඤායට යොග්‍යානෙක දමන ලද මසාරකයක් (පා වීද අටනින් පිටියවා කළ ඇඳෙක්) ලැබීණ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, මසාරක ඇඳපා වීද එහි අටනි බහා කළ ඇඳ අනුදනිමි”යි වදළුණේක.

මසාරක පුටුවක් උපන්නේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, මසාරක පුටුව අනුදනිමි”යි වදළුණේක.

තෙන ඛො පන සමයෙන සබ්බස්ස සොසානිකො බුද්ධිකාබ්භො මඤ්ඤා උපපන්නො භොති. භගවතො එතමඤ්ඤා ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ බුද්ධිකාබ්භො මඤ්ඤාති.”

බුද්ධිකාබ්භො පීඨං උප්පන්නං භොති -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ බුද්ධිකාබ්භො පීඨන්ති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන සබ්බස්ස සොසානිකො කුළීරපාදකො මඤ්ඤා උපපන්නො භොති. භගවතො එතමඤ්ඤා ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ කුළීරපාදකං මඤ්ඤාති.”

කුළීරපාදකං පීඨං උප්පන්නං භොති -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ කුළීරපාදකං පීඨන්ති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන සබ්බස්ස සොසානිකො ආභව්වපාදකො මඤ්ඤා උපපන්නො භොති. භගවතො එතමඤ්ඤා ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආභව්වපාදකං මඤ්ඤාති.”

ආභව්වපාදකං පීඨං උප්පන්නං භොති. භගවතො එතමඤ්ඤා ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආභව්වපාදකං පීඨන්ති.”

11. තෙන ඛො පන සමයෙන සබ්බස්ස ආසද්දිකො උප්පන්නො භොති. භගවතො එතමඤ්ඤා ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආසද්දිකන්ති.”

උච්චකො ආසද්දිකො උප්පන්නො භොති. භගවතො එතමඤ්ඤා ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ උච්චකස්මි ආසද්දිකන්ති.”

සත්තඛෙයා උප්පන්නො භොති. භගවතො එතමඤ්ඤා ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ සත්තඛෙයන්ති.”

උච්චකො සත්තඛෙයා උප්පන්නො භොති. භගවතො එතමඤ්ඤා ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ උච්චකස්මි සත්තඛෙයන්ති.”

භග්ගපීඨං උප්පන්නං භොති. භගවතො එතමඤ්ඤා ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ භග්ගපීඨන්ති.”

එ සමයෙහි සඤ්ඤාට බුද්ධිකාමද්ධ (විවට්ඨ විද එහි පා යොදා තනන ලද) ඇදෙක් ලැබිණ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, බුද්ධිකාමද්ධ ඇද අනුදනිමි”යි වදළසේක. බුද්ධිකාමද්ධ (විවට්ඨ විද එහි පා ඇතුල් කොට තනන ලද) පුටුවෙක් ලැබිණ....

“මහණෙනි, බුද්ධිකාමද්ධ පුටුව අනුදනිමි”යි වදළසේක.

එ සමයෙහි සඤ්ඤාට සොහොනෙක දමාපියන ලද කකුළු පා ඇදෙක් (කකුළුවන්ගේ බඳු වක් පා ඇති ඇදෙක්) ලැබුණේය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, කකුළු පා ඇද අනුදනිමි”යි වදළ සේක. කකුළු පා පුටුවෙක් උපන ...

“මහණෙනි, කකුළුපා පුටුව අනුදනිමි”යි වදළසේක.

එ සමයෙහි සඤ්ඤාට සොහොනෙක දමාපියන ලද ආභව්ව-පාදක “අටනි විද එහි ඇදපා බහා ඇණ ලා කළ ඇදෙක් ලැබුණේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, ආභව්වපාදක ඇද අනුදනිමි”යි වදළසේක. ආභව්වපාදක අටනි විද එහි පුටුවක් උපන්නේ වේ....

“මහණෙනි, ආභව්වපාදක පුටුව අනුදනිමි”යි වදළසේක.

11. එ සමයෙහි සඤ්ඤාට සතරැස් පුටුවෙක් උපන්නේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, සතරැස් පුටුව අනුදනිමි”යි වදළසේක.

උස් වූ සතරැස් පුටුවෙක් උපන්නේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, උස් සතරැස් පුටුව අනුදනිමි”යි වදළසේක.

සප්තාඛගයෙක් (කව්ච්චියෙක්) උපන්නේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, කව්ච්චිය අනුදනිමි”යි වදළසේක.

උස් කව්ච්චියෙක් උපන්නේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, උස් කව්ච්චිය අනුදනිමි”යි වදළසේක.

භද්‍රපියයක් (වේ වැල් මුවා පුටුවෙක්) උපන්නේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, වේවැල්මුවා පුටුව අනුදනිමි”යි වදළසේක.

පිඨිකා¹ උපන්නා හොති. හගවතො එතමන් ආරොවෙසු.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පිඨිකනති.”

එලකපාදකං පිඨං උපන්නං හොති. හගවතො එතමන් ආරොවෙසු.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ එලකපාදකං පිඨනති.”

ආමලකවට්ඨිකපිඨං² උපන්නං හොති. හගවතො එතමන් ආරොවෙසු.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආමලකවට්ඨිකං පිඨනති.”

එලකං උපන්නං හොති. හගවතො එතමන් ආරොවෙසු.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ එලකනති.”

කොව්ඡං උපන්නං හොති. හගවතො එතමන් ආරොවෙසු.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ කොව්ඡනති.”

පලාලපිඨං උපන්නං හොති. හගවතො එතමන් ආරොවෙසු.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පලාලපිඨනති.”

12. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා භික්ඛු උච්ච මඤ්ඤා සයනති. මනුසසා විහාරවාටිකං ආභිණ්ඩනතා පසස්සිත්වා උජ්ඣායනති බියනති විපාවෙනති ‘සෙය්‍යථාපි ගිඪිකාමහොගිනො’ති. හගවතො එතමන් ආරොවෙසු.

“න භික්ඛවෙ උච්ච මඤ්ඤා සයිනබ්බං යො යෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨසා”ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු නිවෙ මඤ්ඤා සයනතා අභිනා දට්ඨො හොති. හගවතො එතමන් ආරොවෙසු.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ මඤ්ඤාපට්ඨපාදකනති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා භික්ඛු උච්ච මඤ්ඤාපට්ඨපාදකො ධාරෙතති. සහ මඤ්ඤාපට්ඨපාදකෙහි පලොඨෙතති³ -පෙ-

“න භික්ඛවෙ උච්චා පට්ඨපාදකා ධාරෙතබ්බා. යො ධාරෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨසා. අනුජානාමි භික්ඛවෙ අට්ඨධිගුලපරමං මඤ්ඤාපට්ඨපාදකනති.”

1. පිඨිකා - සිඳු

2. ආමණ්ඩකවට්ඨික පිඨං - මජ්ඣිම, සිඳු.

3. පට්ඨෙතෙති - මජ්ඣිම, සා.

පිටිකාවෙක් (රෙදිකඩක් බැඳී පුටුවෙක්) උපන්නේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, රෙදිකඩ බත් පුටුව අනුදනිමි”යි වදළුණේ.

පුටුවා පුටුවෙක් උපන්නේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, පුටුවා පා පුටුව අනුදනිමි”යි වදළුණේ.

ඇඹුල්වැටි පුටුවෙක් උපන්නේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, ඇඹුල්වැටි පුටුව අනුදනිමි”යි වදළුණේ.

පුටුවෙක් (බංකුවෙක්) උපන්නේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, පුටුව අනුදනිමි”යි වදළුණේ.

කොස්සෙක් උපන්නේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, කොස්ස අනුදනිමි”යි වදළුණේ.

පිදුරුවලින් තැනූ අස්තෙක් ලැබුණේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, පිදුරුපුටුව අනුදනිමි”යි වදළුණේ.

12. එ සමයෙහි සවැඳි මහණහු උස් ඇඳෙහි වැදහෙත්. මිනිස්සු විහාරවාරිකායෙහි ඇවිදුනාහු (ඔවුන්) දැක ලාමක කොට සිතත්, නොගුණ කියත්, කාමහොඬි ගිහියන් බලා”යි දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, උස් ඇඳෙහි නො වැදහිය යුතු. යමෙක් වැදහෙන්නේ නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ”යි වදළුණේ.

එ සමයෙහි එක්තරා මහණෙක් මිටි හැඳෙක හෝතේ සපකු විසින් ඩස්නා ලද්දේ වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, ඇඳ පිළිපා අනුදනිමි”යි වදළුණේ.

එ සමයෙහි සවැඳි මහණහු උස්වූ ඇඳපිළිපා* පරිභෝග කරත්. ඇඳපිළිපා සහිත ව පෙරළී වැටෙත්.....

“මහණෙනි, උස් ඇඳ පිළිපා නො දැරිය යුතු. යමෙක් දරන්නේ නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, අටභලක් පරම කොටැති ඇඳපිළිපා අනුදනිමි”යි වදළුණේ.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

13. තෙන ඛො පන සමයෙන සඛ්ඤාසු සුඤ්ඤා උප්පන්නං භොති. හගවතො එතමඤ්ඤා ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ මඤ්ඤා වෙතුහති.”

අඛ්ඤාති ඛෙසුං සුඤ්ඤා පරියාදියනති -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ අඛෙස චිත්තඤ්ඤා අඛෙසාදකං වෙතුහති.”

චොළකං උප්පන්නං භොති -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ චිත්තඤ්ඤා කාතුහති”

තුළිකා උප්පන්නා භොති -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ චිත්තඤ්ඤා චිත්තඤ්ඤා කාතුං. තිඤ්ඤාති රුක්ඛතුළං ලතාතුළං පොටකිතුළනති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බසංඝා භික්ඛු අඛෙසාදකානි චිත්තඤ්ඤානි ධාරෙහති. මනුස්සා විහාරවාරිකං ආභිඤ්ඤානා පසස්සිතා උත්තරායනා වියනති විපාවෙනති ‘සෙය්‍යරාපි ගිහි කාමභොගිනො’ති. හගවතො එතමඤ්ඤා ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛවෙ අඛෙසාදකානි චිත්තඤ්ඤානි ධාරෙතබ්බානි. යො ධාරෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨං. අනුජානාමි භික්ඛවෙ සිසප්පමාණං චිත්තඤ්ඤානි.

14. තෙන ඛො පන සමයෙන රාජගහෙ ගිරග්ගසමජ්ජා භොති. මනුස්සා මහාමත්තානං අනාය භික්ඛො පරියාදෙහති උත්තරායනි. චොළහිසි. වාකහිසි. තිණහිසි. පණ්ණහිසිනති. තෙ චිත්තඤ්ඤා සමජ්ජ ජවිං උප්පාටෙතා හරනති. අද්දසාසු ඛො භික්ඛු සමජ්ජව්‍යානෙ ඛෙසුං උත්තරායනි චොළහිසි වාකහිසි තිණහිසි පණ්ණහිසි ජබ්බිතං. දිස්වාන හගවතො එතමඤ්ඤා ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පණ්ණහිසියො උත්තරායනි. චොළහිසි. වාකහිසි. තිණහිසි. පණ්ණහිසිනති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන සඛ්ඤාසු සෙනාසනපරිකාරිකං දුස්සං උප්පන්නං භොති. හගවතො එතමඤ්ඤා ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ භිසිං ඔනන්තිතුහති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු මඤ්ඤාහිසිං පියෙ සඤ්ඤාති, පියහිසි. මඤ්ඤා සඤ්ඤාති භිසියො පරිභිජ්ජනති. හගවතො එතමඤ්ඤා ආරොවෙසුං.

13. එ සමයෙහි සඬයාට නුල් ලැබුණේ වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, ඇඳ වියන්නට අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

ඇඳ වියල්හු බොහෝ නුල් ගනිත්. (ඇඳවියල්වලට ම බොහෝ නුල් වියදම් වේ). ...

“මහණෙනි, වියල් විද අට පා දු පුවරුවක් සේ වියන්නට අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

රෙදිකඩෙක් උපන්නේ වෙයි. ...

“මහණෙනි, බිමැ අතුරන ඇතිරියක් කරන්නට අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

පුලුන් උපන්නේ වේ.

“මහණෙනි, අවුල් හැර කොට්ටයක් කරන්නට අනුදනිමි. රුක් පුලුන් වැල් පුලුන් තණබට ආදියෙන් ලැබෙන පුලුන් යැ යි තුන් වගයෙකි”යි වදළුසේක.

එ සමයෙහි සවැගි මහණෝ කයින් අඩක් පමණ දික් වූ කොට්ට දරත්. මිනිස්සු විහාරවාරිකාවේ ඇවිද්දාහු ‘කාමභොගී ගිහියන් බන්දහ’යි එය දක ලාමක කොට සිහන්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, අඩකයක් පමණ දික් වූ කොට්ට නො දුරියයුතු. යමෙක් දරන්නේ නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, හිසට සුදුසු පමණ වූ කොට්ටය අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

14. එ සමයෙහි රජගහනුවර ගිරග්ගසමජ්ජ උත්සවය වෙයි. මිනිස්සු මහආමැනියන් සඳහා ලොම් මෙට්ට (ලොම් පුරවා කළ මෙට්ට), රෙදි මෙට්ට, වැහැරිමෙට්ට තණ මෙට්ට යන (බොහෝ) මෙට්ට පිළියෙළ කරත්. සමජ්ජය අවසන් වූ කල්හි උර ගලවා ගෙනයත්. මහණහු සමදායසානයෙහි (උළෙල පැවැති තැනැ) හැරදමන ලද බොහෝ ලොම් ද රෙදි ද වැහැරි ද තණ ද කොළ ද දුටුහ. දක භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, ලොම් මෙට්ටය, රෙදි මෙට්ටය වැහැරි මෙට්ටය, තණ මෙට්ටය කොළ මෙට්ටය යන මෙට්ට පස අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

එ සමයෙහි සඬයාට සෙනසුන් පිරිකර වශයෙන් වූ වස්ත්‍රයෙක් උපන්නේ වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, මෙට්ටය වසාලන්නට (මෙට්ට උරයක් වශයෙන් යොදන්නට) අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

එ සමයෙහි මහණහු ඇඳමෙට්ටය පුටුවෙහි අතුරත්. පුටු මෙට්ටය ඇඳෙහි අතුරත්, මෙට්ට බිදියේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඔනඤ්ඤං ඔනඤ්ඤං.”

උලෙලාකං අකරිතා සඤ්ඤං. හෙවදනො නිප්පතති -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ උලෙලාකං කතා සඤ්ඤං භිසිං ඔනන්තිකුතී.”

ජවිං උපාදෙතා හරන්ති -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඵොසෙකුතී.”

හරන්ති යෙව -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ හත්තිකම්මන්ති.”

හරන්ති යෙව -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ හත්තිකම්මන්ති.”

15. තෙන ඛො පන සමයෙන තිස්සියානං සෙය්‍යා සෙන-
වණ්ණං භොතති කාළවණ්ණකතා භූමි ගෙරුකපරිකම්මකතා භික්ඛි.
බ්‍රහ්ම මනුසසා සෙය්‍යාපෙක්ඛකා ගච්ඡන්ති. හගවතො එතම්ඤ්ඤං
ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ විහාරෙ සෙනවණ්ණං කාළවණ්ණං
ගෙරුකපරිකම්මකතී.”

තෙන ඛො පන සමයෙන එරුසාය භික්ඛියා සෙනවණ්ණං
න නිපතති. හගවතො එතම්ඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ධුසරිණ්ණං දතා පාණිකාය පට්ඨාභෙතා
සෙනවණ්ණං නිපාතෙකුතී.”

සෙනවණ්ණං අනිබ්බන්ධියො භොති. හගවතො එතම්ඤ්ඤං
ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ සණ්ඨමන්තිකං දතා පාණිකාය පට්ඨා-
භෙතා සෙනවණ්ණං නිපාතෙකුතී.”

සෙනවණ්ණං අනිබ්බන්ධියො භොති -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඉක්කාසං පිට්ඨමඤ්ඤං.”

තෙන ඛො පන සමයෙන එරුසාය භික්ඛියා ගෙරුකං න
නිපතති. හගවතො එතම්ඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“මහණෙනි, මෙවට (භූදීරී) යෙදූ ඇඳ ද මෙවට යු පුටුව ද අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

යවට රෙදි ඇතිරියක් නො දමා මෙවට එළත් යට පැත්තෙන් පැළෙත්....

“මහණෙනි, යටට රෙදි ඇතිරියක් ලා අතුරා මෙවටය වසන්නට අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

උරය ගලවාගෙන යෙත්....

“මහණෙනි, කහ ආදි පැහැයෙකින් බිත්දු ඉසින්නට අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

ගෙනයෙත් ම ය....

“මහණෙනි, හක්කම්ය (කසටින් ලකුණු කිරීම) අනුදනිමි”යි වදළු සේක.

ගෙනයෙත් ම ය....

“මහණෙනි, හස්තඝ්ණිකා (පසඟුල් සලකුණ) අනුදනිමි”යි වදළු සේක.

15. එ සමයෙහි තොටුවන්ගේ යහන්හු සුදුපැහැ වෙත්. බීම කළු පැහැ කැරුණේ ය. බිත්ති ගුරු පිරියම් කැරුණේ ය. බොහෝ මිනිස්සු වැදහෝනා අපේක්ෂා ඇත්තෝ එහි යෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, වෙහෙරෙහි සුදුපැහැ කළුපැහැ ගුරුපැහැ පිරියම් කරන්නට අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

එ සමයෙහි රළු බිත්තියෙහි සුදු පැහැ නො දැකෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, දහවියා පිටු දී අත්ලෙන් තුනී කොට සුදු පැහැ හෙළන්නට (රදවන්නට) අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

සුදු පැහැය එකට නොබැඳෙන්නේ වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, සිසුම් මැටි දී අත්ලෙන් තුනී කොට සුදුපැහැය හෙළන්නට අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

සුදුපැහැය එකට නො බැඳෙන්නේ වෙයි.

“මහණෙනි, මැලියම් ද පිටිකැඳ ද අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

එ සමයෙහි රළු බිත්තියෙහි ගුරු පිරියම් නො බැඳේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ථූසපිණ්ඩං දඬා පාණිකාය පටිබාහෙඬා ගෙරුකං නිපාතෙතුනති.”

ගෙරුකං අනිබ්ඤ්ඤියං හොති -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ කුණ්ඩකමඤ්ඤිකං දඬා පාණිකාය පටිබාහෙඬා ගෙරුකං නිපාතෙතුනති.”

ගෙරුකං අනිබ්ඤ්ඤියං හොති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ සායපකුණ්ඩං සිසුතෙලකනති.

අච්චසස්සං හොති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං..

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ වොළකෙන පච්චුඤ්ඤිතනති.”

16. තෙන ධො පන සමයෙන ඵරුයාය භූමියා කාළවණ්ණො න නිපතති -පෙ- අනුජානාමි භික්ඛවෙ ථූසපිණ්ඩං දඬා පාණිකාය පටිබාහෙඬා කාළවණ්ණං නිපාතෙතුනති.

කාළවණ්ණං අනිබ්ඤ්ඤියං හොති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ගණ්ඩමඤ්ඤිකං දඬා පාණිකාය පටිබාහෙඬා කාළවණ්ණං නිපාතෙතුනති.”

කාළවණ්ණං අනිබ්ඤ්ඤියං හොති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඉක්කායං කසාවතති.”

17. තෙන ධො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා භික්ඛු විහාරෙ පටිභානවික්කං කාරාපෙතති ඉක්ඛිරූපකං පුරිසරූපකං. මනුසසා විහාරවාටිකං ආභිණ්ඩනා පසුසිඬා උජ්ඣායනති වියනති විපාලෙනති ‘සෙය්‍යාරාපි ගිහී කාමහොගිනො’ති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ පටිභානවික්කං කාරාපෙතබ්බං ඉක්ඛිරූපකං පුරිසරූපකං. යො කාරාපෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ මාලාකච්චං ලතාකච්චං මකරදන්තකං පඤ්ඤපට්ඨකනති.”

“මහණෙනි, දහවියා පිඩු දී අත්ලෙන් මැද ගුරු පැහැ හෙළන්නට අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

ගුරු පැහැය එකට නො බැඳෙන්නේ වෙයි. ...

“මහණෙනි, කුඩු මුසු මැටි හා අත්ලෙන් මැද ගුරු පැහැ හෙළන්නට අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

ගුරු පැහැය එකට බැඳී නො සිටුවනේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි අබ පිටි ද ඉටිතෙල (ඉට්ඨියර) ද අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

(තැන තැන බිත්දු වශයෙන්) උස්ව . නැගී සිටියේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, රෙදි කඩෙකින් පිස පසුදුරන්නට අනුදනිමි”යි වදළු සේක.

16. එ සමයෙහි රථ බිමැ කළුපැහැ නො රැඳෙයි. ... “මහණෙනි, දහවියා පිඩු දී අත්ලෙන් තුනී කොට (මැද) කළු පැහැ හෙළන්නට අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

කළුපැහැය එකට නො බැඳෙන්නේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, ගැඹවිල් පස් දී අත්ලෙන් මැද කළු පැහැය හෙළන්නට අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

කළුපැහැය එකට බැඳී සිටුවනේ නො වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, මැලියම් ද (නෙල්ලි ආදියේ) කසට ද අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

17. එ සමයෙහි සවැගි මහණෝ විහාරයෙහි ස්ත්‍රී රූප ද පුරුෂ රූප ද යන ප්‍රතිභාන විත්‍ර කරවත්. මිනිස්සු විහාරවාටිකා-යෙහි ඇවිදුනාහු (ඒවා) දැක කාමහොඟි ගිහියන් බඳුවහ’යි පහත් කොට සිහත්, නො ගුණ කියත්, රෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, ස්ත්‍රීරූප ද පුරුෂ රූප ද යන ප්‍රතිභානවිත්‍ර නො කැරැවියයුතු. යමෙක් කරවන්නේ නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේය.

“මහණෙනි, මල්කම් ලියකම් මුවරදත් පස්වණක් පැහැකිට්ට අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

18. තෙන ඛො පන සමයෙන විහාරා නිව්වස්සුකා භොතති, උදකෙන ඔස්ථියතති. හගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ උච්චවස්සුකං කාතුතති.”

වයො පරිපතති -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ විනිතුං තයො වයො: ඉට්ඨකාවයං සිලාවයං දුරුවයතති.”

ආරොහන්තා විහඤ්ඤතති. -පෙ- අනුජානාමි භික්ඛවෙ තයො සොපාණො: ඉට්ඨකාසොපාණං සිලාසොපාණං දුරුසොපාණතති.”

ආරොහන්තා පරිපතති -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආලම්බනබාහතති.”

19. තෙන ඛො පන සමයෙන විහාරා ආලකමසු භොතති. භික්ඛු භිරියතති නිපජ්ඡතුං. හගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං:

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ තිරොකරණිකති.”

තිරොකරණං උකඨිපිට්ඨා ඔලොකෙතති -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ අඩ්ඨකුඩ්ඨකතති.”

අඩ්ඨකුඩ්ඨකා උපරිතො ඔලොකෙතති -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ තයො ගඛෙත: සිව්කාගඛො නාළිකා-ගඛො හමිඨයගඛෙතතති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු බුද්ධකෙ විහාරෙ මජ්ඣෙකෙ ගඛො කරොතති. උපවාරො න භොති. හගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ බුද්ධකෙ විහාරෙ එකමන්තං ගඛො කාතුං මහලලකෙ මජ්ඣෙකි”ති.

20. තෙන ඛො පන සමයෙන විහාරස්ස කුඩ්ඨපාදෙ ජීරති. හගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ කුලුච්ඡපාදකතති.”

විහාරස්ස කුඩ්ඨා ඔවසසති. -පෙ-

“මහණෙනි, උස්බිම ඇතියක් කරන්නට (පස් අදිය ගොඩ ගසා බිම උස් කරන්නට) අනුදතීම්”යි වදළුසේක.

“මහණෙනි, ගඬොල් බැම්ම ද ගල් බැම්ම ද දඩු බැම්ම ද යි තුන් බැඳුම් බෙදින්තට අනුදැනීමි”යි වදළුසේක.

“ඔහුගේ, ගොඩළ හිඬපෙන ගල් හිඬපෙන දඩු හිඬපෙන
යන තුන් හිඬපෙන අනුදනිමි”යි වදාළේක.

“මහජනාධිපති, අත්වැලක් අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

“මහණෙනි, තීරයක් අනුදනිමි”යි වදාළසේක.

“මහණෙනි, අධිබ්‍රාහ්මණය අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

“මහණෙනි, සිව්වස්සක, නැළියක (පළලට වඩා දෙගුණයක් තුන්ගුණයක් දික් වූ ගඟ), සඳුලක (උඩතට්ටුව කුළුණෙහි බඳු හෝ මුදුන් පියස්සක් ඇති ගඟ) යන ගඟ (කාමර) තුන ඇතුළත්”යි වදළුසේක.

“මහණෙනි, කුඩා වෙහෙර එක් පසෙකැ ද මහ වෙහෙර මැද ද ගබ් (කාමර) තනන්තව අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

“මහණෙනි, කුලුඬක පාදකය (ලී වීද කණු පිටුවා කළ බිත්තිපාදය) අනුදන්මි”යි වදලුණේක.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පරික්ඛානකිට්ඨං උද්දසුධන්ති.”^{*}

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස භික්ඛුනො තිණ්ච්ඡදනා අභි ඛතෙධ පපති, සො භිතො විස්සරමකාසි. භික්ඛු උපධාවිකා නං භික්ඛුං එතදවොද්ධං. “කිස්ස නං ආවුසො විස්සරමකාසි”ති. අථ ඛො සො භික්ඛු භික්ඛුනං ආරොවෙසි. භික්ඛු භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ විතානන්ති.”

21. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු මඤ්ඤාපාදෙපි පිට්ඨපාදෙපි ඵවිකායො ලග්ගෙත්ති. උත්තරෙහිපි උපවිකාහිපි ඛජ්ජන්ති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ භික්ඛිඛිලං නාගදන්තකන්ති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු මඤ්ඤා'පි පිට්ඨ'පි විවරං නික්ඛිපන්ති. විවරං පරිභිජ්ජති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ විවරවංසං විවරරජ්ජන්ති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන විභාරා අනාලිඤ්ඤා භොන්ති අප්පට්ඨස්සාරණා. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආලිඤ්ඤං පසනං පකුඩ්ඨං ඔසරකන්ති.”

ආලිඤ්ඤ පාකටා භොන්ති. භික්ඛු භිරියන්ති නිපජ්ජතුං -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ සංසරණකිට්ඨං උග්ගාටනකිට්ඨකන්ති.”

22. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු අරෙඤ්ඤාකාසෙ භන්ත-විස්සග්ගං කරොන්තා සිතෙන්'පි උණ්හන්'පි කිලමන්ති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ උපට්ඨානසාලන්ති.”

උපට්ඨානසාලා නිවච්ඡාදකා භොති. උදකෙන ඔසාරියති. -පෙ-

1. උද්දසුධන්ති - අධිකරා.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

“මහණෙනි, රකවල් පැලැල්ලක් ද (වසුගොම අළු මැටි එකට අතා තැනූ) බදම ද අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

එ සමයෙහි තණපියස්සෙන් සර්පයෙක් එක්තරා මහණකුගේ උරහිස මත වැටුණේ ය. හේ බියපත් ව කැගැසී ය. මහණහු වෙතට දිවැගොස් ඒ මහණහට “ඇවැත්නි, තෙපි කවර හෙයින් කැගැසුවෝ ද”යි ඇසූහ. එවිට ඒ මහණ මහණුනට (තමාට වූ ද) සැලකළේය. මහණහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, උඩුවියනක් අනුදනිමි”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළුසේක.

21. එ සමයෙහි මහණහු ඇඳපාහි ද පුටුපාහි ද එවිකාවන් එල්ලත්. මියන් විසින් ද වේයන් විසින් ද කනු ලැබෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, හිත්තිබ්බිය (බිත්තියෙහි ගසන ලදල) ද නාගදන්තකය ද අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

එ සමයෙහි මහණහු ඇඳෙහි ද පුටුවෙහි ද සිටුරු තබත්. සිටුරු ඉරෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, වෙහෙරෙහි සිටුරු වනන වස්දණ්ඩ ද සිටුරු වනන ලනුව ද අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

එ සමයෙහි විහාරයෝ පිල් නැත්තාහු (එහෙයින් ම) වටා යා හැකි ඉඩක් නැත්තාහු වෙත්.

“මහණෙනි, පිල ද (දෙරට ඉදිරියෙන් දෙපස බිත්ති බැඳ කළ) ආලින්දය ද වට මාලය ද (පිලක් නැති විහාරයට) පිටතට පැත්තූ වහල ද අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

පිල්ලු ආවරණයක් නැත්තාහු වෙත්. මහණහු වැදහෝනට මැලී වෙත් ...

“මහණෙනි, අකුලන පැලැල්ලක් ද ඔසොවන පැලැල්ලක් ද අනුදනිමි”යි වදළු සේක.

22. එ සමයෙහි මහණහු එළිමහනෙහි බත්කිය කරන්නාහු සිතයෙන් ද උෂ්ණයෙන් ද වෙහෙසෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, උවටත් හලක් අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

උවටත්හල මිටි බිමක් ඇත්තේ වේ. වතුරට යට වේ ...

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ උච්චිත්ථකං කාතුනති.”

වයො පරිපතති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ චිතිතුං තයො වයො: ඉච්ඤාකාමයං සිලාවයං දරුවයනති.”

ආරොහනතා විහඤ්ඤනති. -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ තයො සොපාඨො: ඉච්ඤාසොපාඨො: සිලාසොපාඨො: දරුසොපාඨොනති.”

ආරොහනතා පරිපතනති. -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආලම්බනබාහනති.”

උපච්ඤානසාලාය තිණ්ඩුණ්ණං පරිපතති. -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඔභුමෙඤ්ඤා උලලිකාචලිකාං කාතුං. සෙතවණ්ණං කාමුචණ්ණං ගෙරුකපරිකම්මං මාලාකම්මං ලතාකම්මං මකරදන්තකං පඤ්චපට්ඨකං වීචරවංසං වීචරරජ්ජනති.”

තෙන ධො පන සමයෙන භික්ඛු අජේඤ්ඤාකාසෙ ඡමායං වීචරං පසුරහති. වීචරං පංසුකිතං හොති. -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ අජේඤ්ඤාකාසෙ වීචරවංසං වීචර රජ්ජනති.”

පාතීයං ඔතපතති -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පාතීයසාලං පාතීයමණ්ඩපනති.”

පාතීයසාලා නිවච්ඡිකා හොති උදකෙන ඔසුරියති. -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ උච්චිත්ථකං කාතුනති.”

වයො පරිපතති -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ චිතිතුං තයො වයො: ඉච්ඤාකාමයං සිලාවයං දරුවයනති.”

ආරොහනතා විහඤ්ඤනති. -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ තයො සොපාඨො: ඉච්ඤාසොපාඨො: සිලාසොපාඨො: දරුසොපාඨොනති.”

ආරොහනතා පරිපතනති. -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආලම්බනබාහනති.”

පාතීයසාලාය තිණ්ඩුණ්ණං පරිපතති. -පෙ-

“මහණෙනි, උච්චත්තල උස්බිම් ඇතියක් කරන්නට අනුදැනිමි”යි වදාළසේක.

බැම්ම ඇදී වැටෙයි.

“මහණෙනි, ගඬොළ බැම්ම, ගල්බැම්ම දඩුබැම්ම යන තුන් බැඳුම් අනුදැනිමි”යි වදාළසේක.

නඟින්නාහු වෙහෙසෙත්....

“මහණෙනි, ගඬොළභිණ, ගල්භිණ, දඩුභිණ යනු තුන් භිණිපෙත් අනුදැනිමි”යි වදාළසේක.

නඟින්නාහු ඇදී වැටෙත්...

“මහණෙනි, අත්වැල අනුදැනිමි”යි වදාළසේක.

උච්චත් හලෙහි තණරොඩු වැටෙයි...

“මහණෙනි, ලී අතුරා ඇතුළත පිටත බදම ආලිප්ත කරන්නට සුදුපැහැ කළුපැහැ ගුරුපිරියම් මල්කම් ලියකම් මුවරදත් පස්වණක් පැහැකිරීම සිවුරු වනන හුණදණ්ඩ සිවුරු වනන රැහැන අනුදැනිමි”යි වදාළසේක.

එ සමයෙහි මහණහු එළිමහනෙහි බිමැ සිවුරු වනත්, සිවුරු පස් වැඩුණේ වේ...

“මහණෙනි, එළිමහනෙහි සිවුරු වනන උණදණ්ඩ සිවුරු වනන ලණුව අනුදැනිමි”යි වදාළසේක.

පැන් අව්වෙන් තැවෙයි...

“මහණෙනි, පැන්හලක් ද පැන් තබන මඩුවක් ද අනුදැනිමි”යි වදාළසේක.

පැන්හල මිටි බිමක් ඇත්තේ වෙයි. වතුරෙන් යට වෙයි...

“මහණෙනි, (පැන්හල) උස්බිම ඇතියක් කරන්නට අනුදැනිමි”යි වදාළසේක.

බැම්ම කැඩී වැටෙයි....

මහණෙනි, ගඬොළ බැම්ම ගල්බැම්ම දඩුබැම්ම යන තුන් බැඳුම් අනුදැනිමි”යි වදාළසේක.

නැඟෙන්නාහු පෙළෙත්.

“මහණෙනි, ගඬොළභිණ, ගල්භිණ, දඩුභිණ යන තුන් භිණි-පෙත් අනුදැනිමි”යි වදාළසේක.

නැඟෙන්නාහු ඇදවැටෙත්.

“මහණෙනි, අත්වැල අනුදැනිමි”යි වදාළ සේක.

පැන්හලෙහි තණ රොඩු වැටෙයි....

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඔග්ගමෙඤ්ඤා උලලිකාචලිකං කාතුං සෙතවිණ්ණං කාළුවණ්ණං ගෙරුකපරිකමමි මාලාකමමි ලකාකමමි මකරදන්තකං පඤ්ඤපටිකං වීවරවංසං වීවරරජ්ජනති.”

පානියභාජනං න සංවිජ්ජති -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පානියසංඛං පානියසරාවකනති.”

23. තෙන ඛො පන සමයෙන විහාරා අපරිකඛින්නා භොනති.
-පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පරිකඛිපිතුං තයො පාකාරෙ ඉට්ඨකා-පාකාරං සිලාපාකාරං දරුපාකාරනති.”

කොට්ඨකො න භොති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ කොට්ඨකනති.”

කොට්ඨකො නිවච්ඡාකො භොති. උදකෙන ඔකුරියති -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ උච්චච්ඡාකං කාතුනති.”

කොට්ඨකස්ස කවාටං න භොති. -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ කවාටං පිට්ඨිසංඛාරං උද්දකලිකං උක්කරපාසකං අග්ගලවට්ඨිකං කපිසිසකං සුචිකං සට්ඨිකං තාලච්ඡිග්ගං ආවිඤ්ජනච්ඡිග්ගං ආවිඤ්ජනරජ්ජනති.”

කොට්ඨකෙ තිණවුණ්ණං පරිපතති. -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඔග්ගමෙඤ්ඤා උලලිකාචලිකං කාතුං සෙතවිණ්ණං කාළුවණ්ණං ගෙරුකපරිකමමි මාලාකමමි ලකාකමමි මකරදන්තකං පඤ්ඤපටිකනති.”

24. තෙන ඛො පන සමයෙන පරිවෙනං විකම්බං භොති.
භගවතො එතමඤ්ඤා ආරොවෙසුං. -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ මරුමං උපකිරිතුනති.”

න පරියාපුනනති.

“මහණෙනි, ලී අතුරා ඇතුළත පිටත බදම ගසා සුදුපැහැ කළ පැහැ ගුරුපිරියම් මල්කම් ලියකම් මුවරදක් පස්වනක් පැහැ කරන්නට අනුදනිමි. සිවුරු වනන හුණදණ්ඩ ද සිවුරු වනන ලනුව ද අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

පැන් බඳුනෙක් නැත ...

“මහණෙනි, පැන්සක ද පැන්කොරග ද අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

23. එ සමයෙහි විහාරයෝ (පවුරු ආදියක්) වටා නො ලන ලද්දහු වෙත් ...

“මහණෙනි, ගඬොළපවුර ගල්පවුර දඬුපවුර යන තුන් පවුරු අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

(විහාරයට) කොටුවෙක් නො වෙයි.

“මහණෙනි, කොටුවක් අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

කොටුව මිටිබිමැත්තේ වෙයි. වතුරෙන් යටවෙයි ...

“මහණෙනි, කොටුව උස්බිම ඇතියක් කරන්නට අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

කොටුවට දෙරපළුවෙක් නො වෙයි...

“මහණෙනි, දෙරපළුව ද දෙරබාව ද වටෙවුලිය ද උතුරුලිය ද දෙරපොල්ල ද අඟුළුකණුව ද යතුරුලිය ද කරංකය ද කෙසිසිදුර ද රැහැන බහාලන සිදුර ද අදනා රැහැන ද අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

කොටුවෙහි තණරොඩු වැටෙයි ...

“මහණෙනි, දඬු අතුරා ඇතුළත පිටත බදම ආලිප්ත කරන්නට (එහි) සුදුපැහැ කළපැහැ ගුරුපිරියම් මල්කම් ලියකම් මුවරදක් පංචවර්ණය යන මෙයින් පැහැපත් කරන්නට අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

24. එ සමයෙහි පිරිවෙන (පවුරට ඇතුළත වෙහෙර අවට බිම් පෙදෙස) මඩ සහිත වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ ...

“මහණෙනි, බොරළු විසුරුවන්නට අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

එය නො පිරිමැසේ.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පදරසිලං නික්ඛිපිතුනති.”

උදකං සන්ධිති. -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ උදකනිඛිමනනති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු පරිවෙන නභං තභං අභිධානං කරොන්ති. පරිවෙනං උකලාපං හොති. භගවතො එතමස්ස ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ එකමන්තං අභිසාලං කාතුනති.”

අභිසාලා නිව්ච්ඡුකා හොති. උදකෙන ඔස්ථියති. -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ උච්චිච්ඡුකං කාතුනති.”

වයො පරිපතති. -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ වීතිතුං තයො වයො ඉට්ඨකාවයං සිලාවයං දරුවයනති.”

ආරොහන්තා විහංගන්ති. -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ තයො සොපාණං ඉට්ඨකාසොපාණං සිලාසොපාණං දරුසොපාණනති.”

ආරොහන්තා පරිපතති. -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආලම්බනබාහනති.”

අභිසාලාය කවාටං න හොති. -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ කවාටං පිට්ඨිසංඝාටං උද්ඝට්ඨිකං උත්තරපාසකං අභ්‍යුළුවිට්ඨිකං කපිසිසකං සුචිකං සට්ඨිකං තාලච්ඡිද්දං ආවිඤ්ජනච්ඡිද්දං ආවිඤ්ජනරජ්ජනති.”

අභිසාලාය තිණ්ඩුණ්ණං පරිපතති, -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඔගුමෙඛවා උලුච්ඡිතාවලිකං කාතුං සෙනවණ්ණං කාලවණ්ණං ගෙරුකපරිකම්මිං මාලාකම්මිං ලතාකම්මිං මකරදන්තකං පඤ්චපට්ඨිකං විවරවංසං විවරරජ්ජනති.”

25. තෙන ඛො පන සමයෙන ආරාමො අපරික්ඛින්නො හොති. අජකා'පි පසුකා'පි උපරොපෙ විභෙදෙති. භගවතො එතමස්ස ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පරික්ඛිපිතුං තයො වටො¹ වෙච්චටං කණ්ඩිවටං² පරිබනති.”

කොට්ඨකො න හොති. තථෙව අජකා'පි පසුකා'පි උපරොපෙ විභෙදෙති -පෙ-

1. වාටෙ - සිඳු

2. වෙච්චටං කණ්ඩිවටං - සිඳු කුණ්ඩකවට - හා, මජ්ඣං

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

“මහණෙනි, ගල්පුවරු බහාලන්නට අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

දිය රැඳී සිටී...

“මහණෙනි, සොරොච්චක් අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

එ සමයෙහි මහණහු පිරිවෙනෙහි (පවුරටත් වෙහෙරටත් අතර බිම් පෙදෙසෙහි) ඒ ඒ තැන ලිප් තනත්. පිරිවෙන කසළ සහිත වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, එක් පසෙක ගිනිහලක් කරන්නට අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

ගිනිහල පහත් බිමක් ඇත්තේ වෙයි. වතුරෙන් යටවෙයි...

“මහණෙනි, උස්බිම ඇතියක් කරන්නට අනුදනිමි”යි වදළු සේක.

බැම්ම කැඩී වැටෙයි...

“මහණෙනි, ගඬොළබැම්ම ගල්බැම්ම දඬුබැම්ම යන තුන් බැඳුම් අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

නැහෙන්නාහු පෙළෙත්...

“මහණෙනි, ගඬොළහිණ ගල්හිණ දඬුහිණ යන තුන් හිණි-පෙත් අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

නැහෙන්නාහු ඇදීවැටෙත්...

“මහණෙනි, අත්වැල අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

ගිනිහලට දෙරපළුවක් නැත...

“මහණෙනි, දෙරපළුව දෙරබාව වටෙවුලිය උතුරුලිය දෙර-පොල්ල අගුළුකණුව යතුරුලිය තරංකය කෙසිසිදුර රැහැන්සිදුර අදනා රැහැන යන මේ දෑ අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

ගිනිහලෙහි තණරොඩු වැටේ.

“මහණෙනි, සනදඩු යොද පියස්ස සාද ඇතුළත පිටත බදම ආලේප කරන්නට සුදුපැහැ කළුපැහැ ගුරුපිරියම මල්කම් ලියකම් මෝරුදැති සිතුවම් පස්පැහැති වර්ණ යෙදීම සිවුරු උණදණ්ඩ සිවුරුවනන ලනුව යන මේ දෑ අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

25 එ සමයෙහි ආරාමය (විහාර වත්ත) නො පිරිකෙවුණේ (වටාලු ආවරණයක් නැත්තේ) වෙයි. එළුවෝ ද ගවයෝ ද මල්පැල පෙළුත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, හුණුවැට ද වැටකේවැට ද අගල ද යන ඇවුරුම් තුන අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

ආරාම කොටුවෙක් නො වෙයි. පළවු සේ ම එළුවෝ ද ගවයෝ ද මල්පැල පෙළුත්...

“අනුජානාමි හික්කවෙ කොට්ඨකං ආපෙසිං යමකකච්ඡං තොරණං පලිසන්ති.”

කොට්ඨකෙ තිණවුණ්ණං පරිපත්ති. -පෙ-

“අනුජානාමි හික්කවෙ ඔගුඛෙඛා උලලිකාවලිකං කාතුං සෙතවණ්ණං කාළුවණ්ණං ගෙරුකපරිකමං මාලාකමමං ලතාකමමං මකරදන්තකං පඤ්චපට්ඨන්ති.”

ආරාමො වීක්කලො භොති. -පෙ-

“අනුජානාමි හික්කවෙ මරුඛං උපකිරිතුන්ති.”

න පරියාපුණන්ති. -පෙ-

“අනුජානාමි හික්කවෙ පදරසිලං නිකතිපිතුන්ති.”

උදකං සන්තිට්ඨති. -පෙ-

“අනුජානාමි හික්කවෙ උදකනිඛමන්ති.”

28. තෙන ඛො පන සමයෙන රාජා මාගධො සෙතියො බිම්බිසාරො සඛ්ඤ්ඤා අත්ථාය සුධාමත්තිකාලපනං පාසාදං කාරා-පෙතුකාමො භොති. අථ ඛො හික්කුනං එතදභොසි: “කිනත්තු ඛො හගවතා ජදනං අනුඤ්ඤනං කිං අනත්තුඤ්ඤනන්ති”. හගවතො එතමත්ථං ආරොවෙසුං.

අනුජානාමි හික්කවෙ පඤ්ච ජදනානි ඉට්ඨකාජදනං සිලාජදනං සුධාජදනං තිණවජදනං පණ්ණවජදනන්ති.”

පඨමභාණවාරං.

“මහණෙනි, කොටුව ද හිඳිකඩ ද දෙබෑ දෙරපළ ද තොරණ ද රෝද කඩුල්ල ද අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

දෙර කොටුවෙහි තණරොඩු වැටෙයි ...

“මහණෙනි, සනඳුඩු අතුරා ඇතුළත පිටත බදම ආලිප්ත කරන්නට ද එහි සුදුපැහැ කළුපැහැ ගුරුපිරියම් මල්කම් ලියකම් මුවරදත් සටහන් පස්වනක් පැහැ සිත්තම් කරන්නට ද අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

අරම මඩ සහිත වේ. ...

“මහණෙනි, බොරළු විසුරුවන්නට අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

එයින් තෘප්ත නො වෙත්...

“මහණෙනි, ගල්පුවරු අතුරන්නට අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

දිය රැඳෙයි. ...

“මහණෙනි, සොරොටුව අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

28. එ සමයෙහි වනාහි මහධෙස්වර වූ සෙනිය බිම්බිසාර රජ තෙම සංඝයාගේ ප්‍රයෝජන පිණිස සුදුසුණු ද මැටි ද මිශ්‍ර කොට තැනූ බදම ආලේපය ඇති ප්‍රාසාදයක් කරවනු කැමැත්තේ වෙයි. එ කල මහණුන්ට “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් කවර සෙවෙනියෙක් අනුදන්තා ලද ද, කවර සෙවෙනියෙක් නො අනුදන්තා ලද ද”යි මේ සිත විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, උළුසෙවිල්ල ද ගල්පුවරු සෙවිල්ල ද හුණුබදම සෙවිල්ල ද තණසෙවිල්ල ද කොළසෙවිල්ල ද යන සෙවෙනි පස අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

පළමු බණවර යි.

27. තෙන ඛො පන සමයෙන අනාථපිණ්ඩකො ගහපති රාජගහකස්ස සෙට්ඨස්ස හගිනිපතිකො හොති. අථ ඛො අනාථ-
පිණ්ඩකො ගහපති රාජගහං අගමාසි කෙනවිදෙව කරණියෙන.
තෙන ඛො පන සමයෙන රාජගහකෙන සෙට්ඨනා ස්වාත්තාය
බුද්ධපමුඛො සංඛ්ඛා නිමන්තිතො හොති. අථ ඛො රාජගහකො
සෙට්ඨි දුසෙ ව කම්මකරෙ ව ආණාපෙසි “තෙන හි භණ්ණ
කාලසෙසව උට්ඨාය යාගුයො පච්ථ, භත්තානි පච්ථ, සුපානි
සමපාදෙථ, උත්තරිහඛානි සමපාදෙථා”ති.

අථ ඛො අනාථපිණ්ඩකස්ස ගහපතිස්ස එතදභොසි: “පුබ්බ ඛායං
ගහපති මයි ආගතෙ සබ්බකිව්වානි නික්ඛිපිතා මමඤ්ඤව සද්ධිං
පටිසම්මොදති. සො’ද්දනායං වික්ඛිත්තරූපො දුසෙ ව කම්මකරෙ ව
ආණාපෙසි තෙන හි භණ්ණ කාලසෙසව උට්ඨාය යාගුයො පච්ථ
භත්තානි පච්ථ, සුපානි සමපාදෙථ, උත්තරිහඛානි සමපාදෙථා’ති.
කිත්තු ඛො ඉමස්ස ගහපතිස්ස ආවාහො වා භවිස්සති විවාහො වා
භවිස්සති, මහායඤ්ඤ වා පච්චුපට්ඨිතො, රාජා වා මාගධො
සෙනියො බිම්බිසාරො නිමන්තිතො ස්වාත්තාය සද්ධිං බලකායෙනා”ති

අථ ඛො රාජගහකො සෙට්ඨි දුසෙ ව කම්මකරෙ ව ආණා-
පෙතො යෙන අනාථපිණ්ඩකො ගහපති තෙනුපසඛතථී. උපසඛත-
ථිතො අනාථපිණ්ඩකෙන ගහපතිනා සද්ධිං පටිසම්මොදිතො එකමන්තං
නිසිදි. එකමන්තං නිසිත්තං ඛො රාජගහකං සෙට්ඨි අනාථ-
පිණ්ඩකො ගහපති එතදචොව: “පුබ්බ ඛො තං ගහපති මයි
ආගතෙ සබ්බකිව්වානි නික්ඛිපිතා මමඤ්ඤව සද්ධිං පටිසම්මොදයි.
සො’ද්දති තං වික්ඛිත්තරූපො දුසෙ ව කම්මකරෙ ව ආණාපෙසි
‘තෙන හි භණ්ණ කාලසෙසව උට්ඨාය යාගුයො පච්ථ, භත්තානි
පච්ථ, සුපානි සමපාදෙථ, උත්තරිහඛානි සමපාදෙථා’ති. කිත්තු
ඛො තෙ ගහපති ආවාහො වා භවිස්සති, විවාහො වා භවිස්සති,
මහායඤ්ඤ වා පච්චුපට්ඨිතො, රාජා වා මාගධො සෙනියො
බිම්බිසාරො නිමන්තිතො ස්වාත්තාය සද්ධිං බලකායෙනා”ති.

“න මෙ ගහපති ආවාහො වා භවිස්සති විවාහො වා. න පි
රාජා වා මාගධො සෙනියො බිම්බිසාරො නිමන්තිතො ස්වාත්තාය
සද්ධිං බලකායෙන. අපි ව මෙ මහායඤ්ඤ පච්චුපට්ඨිතො.
ස්වාත්තාය බුද්ධපමුඛො සංඛ්ඛා නිමන්තිතො”ති.

27. එ සමයෙහි අනේපිඬු සිටු තෙම රජගහ නුවර සිටුහට සුහුරුබඩු වෙයි. එ කලා කිසි කටයුත්තෙකින් රජගහ නුවර ගියේ ය. එ සෙමෙහි වූ කලි රජගහ සිටුහු විසින් සෙට දවසට බුදුපාමොක් මහසහ නිමැනුණේ වෙයි. ඉක්බිති රජගහසිටු තෙම “එසේ නම් සහයෙනි, කලින් ම නැගී සිට කැඳ පිසවු, බත් පිසවු, සුප පිළියෙල කරවු, අවුළපත් පිළියෙල කරවු” ය යි දසයනට ද කම්කරුවනට ද අණ කෙළේය.

එ විට අනේපිඬු සිටුහට, “පෙර දවස්හි වූ කලි මෙ ගැහැවි මා ආ විට සියලු කටයුතු තබා මා හා ම (පිය බස් බෙණෙමින්) සතුටු වෙයි. මෙ තෙම දැන් කලබල අයුරු ඇත්තේ දසයන් ද කම්කරුවන් ද බණවා, “එසේ වී නම්, සහයෙනි, කලින් ම නැගී සිට කැඳ පිසවු, බත් පිසවු, සුප පිළියෙල කරවු, අවුළපත් පිළියෙල කරවු” යැ යි ඇණවී ය. කීමෙන් ද මේ ගැහැවිහුගේ ගෙට ආවාහයෙක් හෝ වන්නේ ද? (මෙ ගෙයින්) විවාහයෙක් හෝ වන්නේ ද? මහා යඤයෙක් හෝ එළැඹු සිටියේ ද? බල සෙන් සහිත මගධෙශ්වර සෙනිය බිම්බිසාර රජ සෙට දවසට නිමකන ලද්දේ හෝ වේ ද?” යි මේ සිත විය.

ඉක්බිති රජගහ සිටු දසයන් ද කම්කරුවන් ද අණවා අනේපිඬු සිටු වෙත ආයේ ය. අවුත් අනේපිඬු සිටු හා සතුටු විය. සතුටු ව පසෙක ඉඳ ගත්තේ ය. (එසේ) පසෙක හිඳගත් රජගහ සිටුහට අනේපිඬු සිටු තෙම මෙ බස් පැවැසී ය: ගැහැවියනි, පෙර දවස්හි මා ආකල්හි තෙපි සියලු කටයුතු තබා මා හා ම (පිළිසඳර කතා කොට) සතුටු වුහු. ඒ තෙපි දැන් කලබල වූ අයුරු ඇත්තහු දසයන් ද කම්කරුවන් ද බණවා “එසේ වී නම් සහයෙනි, කලින් ම නැගී සිට කැඳ පිසවු, බත් පිසවු, සුප පිළියෙල කරවු, අවුළපත් පිළියෙල කරවු යැ” යි අණ කළා හු ය. කීමෙන් ද ගැහැවියනි, තොපගේ ආවාහයෙක් හෝ වන්නේ ද? විවාහයෙක් හෝ වන්නේ ද? මහා යඤයෙක් හෝ එළැඹු සිටියේ ද? බලසෙන් සහිත මගධෙශ්වර සෙනිය බිම්බිසාර රජ සෙට දවසට නිමකන ලද්දේ හෝ වේද” යනු ය.

“ගැහැවියෙනි, මගේ ගෙහි ආවාහයෙක් හෝ නො වන්නේ ය. විවාහයෙක් හෝ නො වන්නේ ය. බලසෙන් සහිත මගධෙශ්වර සෙනිය බිම්බිසාර රජ හෝ සෙට නිමකන ලද්දේ නො වෙයි. වැලි දු මහායාගයෙක් එළැඹු සිටියේ ය. සෙට දවසට බුද්ධප්‍රමුඛ සංඝ තෙමේ නිමකන ලද්දේ වේ” යැ යි රජගහ සිටු කී ය.

28. “බුද්ධෝති ත්වං ගහපති වදෙසි”ති.

“බුද්ධෝ ත්වාහං ගහපති වදමි”ති.

“බුද්ධෝති ත්වං ගහපති වදෙසි”ති.

“බුද්ධෝ ත්වාහං ගහපති වදමි”ති.

“බුද්ධෝති ත්වං ගහපති වදෙසි”ති.

“බුද්ධෝ ත්වාහං ගහපති වදමි”ති.

“සොසො පි ඛො එසො ගහපති දුලලහො ලොකස්මි යදිදං ‘බුද්ධෝ’ති. සක්කා නු ඛො ගහපති ඉමං කාලං තං භගවතං දස්සනාය උපසඛ්ඛමිතුං අරහතං සමොසමුද්ධන්ති”.

“අකාලො ඛො ගහපති ඉමං කාලං තං භගවතං දස්සනාය උපසඛ්ඛමිතුං අරහතං සමොසමුද්ධං. සෙට්ඨනි ත්වං කාලෙන තං භගවතං දස්සනාය උපසඛ්ඛමිස්සපි අරහතං සමොසමුද්ධන්ති.”

අථ ඛො අනාර්ථිණ්ඩකො ගහපති සෙට්ඨනාහං කාලෙන තං භගවතං දස්සනාය උපසඛ්ඛමිස්සාමි අරහතං සමොසමුද්ධන්ති බුද්ධගතාය සතියා නිපජ්ඣා රක්ඛියා සුදං තික්ඛත්තුං උට්ඨාපි පහාතං මඤ්ඤමානො. අථ ඛො අනාර්ථිණ්ඩකො ගහපති යෙන පිත්තවතආරං¹ තෙත්තපසඛ්ඛමි. අමනුස්සා ආරං විවරිංසු. අථ ඛො අනාර්ථිණ්ඩකස්ස ගහපතිස්ස නගරමො නික්ඛන්තස්ස ආලොකො අන්තරධායි. අඛකාරො පාතුරහොයි. භයං ජමිතිතතං ලොමහංසො උදපාදි. තතො ව පුන නිවත්තතුකාමො අහොයි.

අථ ඛො පිට්ඨකො යසෙඛො අන්තරගිතො සද්දමනුස්සාවෙසි:

“සතං හත්ථි සතං අස්සා සතං අස්සතරි රථා

සතං කඤ්ඤ සහස්සානි ආමුක්ඛමණ්ඩුණ්ඩලං

එකස්ස පදවිතිභාරස්ස කලං නාශ්ශන්ති සොළසි”න්ති.

අභික්කම ගහපති, අභික්කම ගහපති. අභික්කන්තං තෙ සෙයොයා නො පටික්කන්තන්ති.

අථ ඛො අනාර්ථිණ්ඩකස්ස ගහපතිස්ස අඛකාරො අන්තරධායි, ආලොකො පාතුරහොයි, යං අහොයි භයං ජමිතිතතං ලොමහංසො සො පටිපසස්සමිති.

දුතියමි ඛො -පෙ- තතියමි ඛො අනාර්ථිණ්ඩකස්ස ගහපතිස්ස ආලොකො අන්තරධායි, අඛකාරො පාතුරහොයි. භයං ජමිතිතතං ලොමහංසො උදපාදි. තතො ව පුන නිවත්තතුකාමො අහොයි. තතියමි ඛො පිට්ඨකො යසෙඛො අන්තරගිතො සද්දමනුස්සාවෙසි:

සතං හත්ථි -පෙ- සෙයොයා නො පටික්කන්තන්ති.

28. “ගැහැවියනි, ‘බුද්ධ’ යැ’යි කියවු දු සි අනේපිඬු සිටු කී ය.

“එසේ ය, ගැහැවියනි, ‘බුද්ධ’ යැ සි කියමි”යි රජගහසිටු කීය.

“ගැහැවියනි, ‘බුද්ධ’යැ සි කියවු දු”යි දෙවෙනි වරක් අනේ-
පිඬු සිටු කී ය.

“එසේ ය, ගැහැවියනි, ‘බුද්ධ’යැ සි කියමි”යි දෙවෙනි වරක්
රජගහසිටු කී ය.

“ගැහැවියනි, ‘බුද්ධ’යැ සි කියවු දු සි තෙවෙනි වර ද
අනේපිඬු සිටු කී ය.

“එසේ ය ගැහැවියනි, ‘බුද්ධ’යැ සි කියමි”යි තෙවෙනි වරක්
රජගහසිටු කී ය.

“ගැහැවියනි, ලොවැ මේ ‘බුද්ධ’ යන භබ්දය පවා දුර්ලභ ය.
ගැහැවියනි, ඒ හඟවත් අරහත් සමාක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේ
දක්නට එළැඹෙන්නට මේ වේලේ හැකි දු”යි අනේපිඬු සිටු කී ය.

“ගැහැවියනි, ඒ හඟවත් අරහත් සමාක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේ
දකින්නට එළැඹෙන්නට මේ නො කළේ ය. සෙට ඒ හඟවත්
අරහත් සමාක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේ දක්නට සුදුසු කල්හි ඔබ
උන්වහන්සේ කරා යන්නැ”යි රජගහසිටු කී ය.

ඉක්බිති අනේපිඬු සිටු සෙට මම් ඒ හඟවත් අරහත් සමාක්-
සම්බුද්ධයන් වහන්සේ දකින්නට යන්නෙමි”යි බුදුරජුන් අරමුණු
කොට පැවැති සිහියෙන් යුතු ව වැදහෙව රූ තුන් යලක් ම පහන්
වූයේ වනැ සි හඬනුයේ නැගී සිටියේ ය. ඉක්බිති අනේපිඬු සිටු
ශීතවනආරාය කරා එළැඹියේ ය. අමනුෂ්‍යයෝ දෙර විවරකළහ. ඉක්බිති
අනේපිඬු සිටු නුවරින් නික්මුණු වේලෙහි එළිය නැතිවිය. අඳුර
පහළ විය. බිය ද තැතිගැන්ම ද ලොමුදහගැන්ම ද උපත. යළි
එතැනින් ම පෙරළා යනු කැමැති විය. එ විට සිව්ක යක් තෙම
නොපෙනී සිටියේ.

“ඇත්තු සියදහසක් ද අස්සු සියදහසක් ද මහඟු අසුන් යෙදු
රිය සියදහසක් ද පළන් මිණි කොඳොල් ඇති කන්‍යාවෝ සිය
දහසක් ද යන මොහු එක් පද්‍යාතිභාරයෙක (පිය වරෙක)
සොළොස්වන කලාව ද නො අඟිත් ය”යි.

“ගැහැවිය ඉදිරියට යන්න, ගැහැවිය, ඉදිරියට යන්න. ඉදිරියට
යෑම උතුම්, පෙරළා යෑම උතුම් නො වේ” යැ සි හඬක් ඇස්වී ය,

එ කල අනේපිඬු සිටුවට අඳුර නැතිවිය, එළිය පහළ විය.
යම් බියෙක් තැතිගැන්මෙක් ලොමුදහගැන්මෙක් වී ද එය සන්තිදිණ.

දෙවෙනි වර ද... තෙවෙනි වර ද අනේපිඬු සිටුවට එළිය
අතුරුදහන් විය. අඳුර ඇති විය. බිය ද තැතිගැන්ම ද ලොමුදහ
ගැන්ම ද ඇති විය. යළි එතැනින් ම පෙරළා යනු කැමැති විය.
තෙවෙනි වර ද සිව්ක යක් තෙම නොපෙනී සිටියේ “ඇත්තු සිය
දහසක් ද... පෙරළා යෑම උතුම් නොවේ යැ”යි හඬ ඇස්වී ය.

තත්ථයමපි ටො අනාථපිණ්ඩකස්ස ගහපතිස්ස අඤ්ඤාපරා අනාරාධායි, ආලොකො පාතුරහොයි. යං හොයි හයං ඡන්තිතතං ලොමහංසො සො පටිපාසස්සමිති. අථ ටො අනාථපිණ්ඩකො ගහපති යෙන සිතවිතං තෙනුපසඤ්ඤාමි. තෙන ටො පන සමයෙන හගවා රතතියා පච්චුසසමයං පච්චුට්ඨාය අඤ්ඤාකාසෙ වඩ්ඤාමති. අඤ්ඤා ටො හගවා අනාථපිණ්ඩකං ගහපතිං දුරතොව ආගච්ඡන්තං. දිස්වාන වඩ්ඤාමා ඕරොහිත්වා පඤ්ඤානෙත ආසනෙ නිසිදි.

29. නිසජ්ජ ටො හගවා අනාථපිණ්ඩකං ගහපතිං එතදවොච 'එහි සුදත්තා'ති. අථ ටො අනාථපිණ්ඩකො ගහපති 'නාමෙන මං හගවා ආලපති'ති හට්ඨො උදග්ගො යෙන හගවා තෙනුපසඤ්ඤාමි. උපසඤ්ඤාමිත්වා හගවතො පාදෙසු සිරසා නිපතිත්වා හගවන්තං එතදවොච 'කථි හන්තා හගවා සුඛමසයිත්වා'ති.

“සබ්බද වෙ සුඛං සෙති ඩ්වෘත්තමණො පරිනිබ්බුතො
යො න ලිප්පති කාමෙසු සිතිභූතො නිරූපයි.

සබ්බා ආසත්තියො ඡෙත්වා විනෙයා හදයෙ දරං
උපසන්තො සුඛං සෙති සන්තිං පඤ්ඤායා වෙතසො''ති.

අථ ටො හගවා අනාථපිණ්ඩකස්ස ගහපතිස්ස ආනුසුඛිකථං¹ කථෙයි. සෙය්‍යාපීදං: දුතකථං සීලකථං සග්ගකථං කාමානං ආදීනවං ඕකාරං සංකිලෙසං නෙක්ඛමෙව ආනිසංසං පකාසෙයි. යද හගවා අඤ්ඤායි අනාථපිණ්ඩකං ගහපතිං කලලවිතං මුද්දවිතං විනිවරණවිතං උදග්ගවිතං පසන්නවිතං, අථ යා බුද්ධානං සාවුක්කංසිකා ධම්ම-දෙසනා තං පකාසෙයි 'දුක්ඛං සමුදයං නිරොධං මග්ගං.' සෙය්‍යාථාපි නාම සුඛං වත්ථං අපගතකාළකං සම්මදෙව රජනං පතිගණ්ඨයා ඵවමෙව අනාථපිණ්ඩකස්ස ගහපතිස්ස තස්මිං යෙව ආසනෙ විරජං විතමලං ධම්මවක්ඛුං උදපාදි 'යං කිංඤ්ච සමුදයධම්මං සබ්බන්තං නිරොධධම්මන්ති.'

1. අනුසුඛිකථං - මජ්ඣ.,

තෙවෙනි වර ද අනේපිඩු සිටුහට අඳුර අතුරුදහන් විය. එළිය පහළ විය. යම් බියෙන් කැතිගැන්මක් ලොවුදහගැන්මක් වී ද එය සන්තිදිණ. ඉක්බිති අනේපිඩු සිටු තෙම ශීතවනය කරා ගියේ ය. එ සමයෙහි වූ කලි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රැ අලුයම්හි නැඟී සිට එළිමහනේ සක්මන් කරන සේක. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දුරින් ම එන අනේපිඩු සිටුහු දුටුසේක. දක සක්මන් මඵවෙන් බැස පැනැවුණු අස්නෙහි වැඩහුන්සේක.

29. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අස්නැ වැඩ හිඳ ‘සුදත්තය, මෙහි එව’යි අනේපිඩු සිටුහට අඩගා වදළුසේක. එවිට අනේපිඩු සිටු තෙම ‘භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නමින් (නම කියා) මා අමතන සේකැ’යි තුටුපහවූ වූයේ ඔද වැඩිගිය සිතැත්තේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළැඹියේ ය. එළැඹ ඔබ පාමුලැ වැටී හිස නමා වැද, “වහන්ස, කීමෙක් ද, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සුවයේ සැතැපුණු සේක් දෝ”යි කී ය.

“යමෙක් කාමයන්හි නො ඇලෙයි ද කෙලෙස් තැවුම් නැති-යෙන් සිසිල් වූයේ වේ ද, කෙලෙසෙපයි රහිත වේ ද කෙලෙස් පිරිනිවනින් පිරිනිවී ඒ බාහිතපාපි පුද්ගල තෙමේ හැම කල්හි එකාන්තයෙන් සුවයේ ගයනය කෙරෙයි.

හෙ තෙම සියලු ආසක්තින් (තෘෂ්ණාවන්) සිඳි සිතෙහි කෙලෙස් රිදුම් පහකොට සන්සුන් වූයේ සිතේ සන්සිදීමට පැමිණ සුවයේ සැතැපේ”යැ යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළුසේක.

ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අනේපිඩු සිටුහට ‘දනකරා, ශීලකරා ස්වර්ගකරා කාමයන්ගේ ආදීනව, කාමයන්ගේ ලාමක බව, කාමයන්ගේ කිලිටි බව, කාමයන්ගෙන් නික්මීමේ අනුසස් ද යන අනුසූචි කරාව (දනාදී පිළිවෙළින් කියන ධර්මකරාව) පැවැසූ සේක. යම් විටෙක භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අනේපිඩු සිටුහු (කෙලෙස් යටපත් වීමෙන්) නිරෝග සිතැත්තහු, මොලොක් සිතැත්තහු කාමච්ඡන්දදී නිවරණ යටපත්ව ගිය සිතැත්තහු ඔදවැඩි සිතැත්තහු, පහන් සිතැත්තහු දත්සේක් ද, එ කල්හි දුක ද දුඃඛසමුදය ද නිරොධය ද මාර්ගය ද යන බුදුවරුන්ගේ යම් සාමුක්කංසික දෙශනාවක් වේ ද එය පැවැසූසේක. පහ වූ කළු බව ඇති පිරිසිදු වස්ත්‍රයෙක් යම්සේ මනාකොට ම රඳන් උරා ගත්තේ ද, එසේ ම අනේපිඩු සිටුහට එ අස්නෙහි දී ම ‘යම් කිසිවෙක් ප්‍රත්‍යයෙන් හටගන්නාසුලු ද ඒ සියල්ල නැසෙන සුලුයැ’යි කෙලෙස් රජසිත් තොර, පහවූ කෙලෙස් මලැති දහම් ඇස (සොවන් මහ නුවණ) පහළ විය.

30. අථ ඛො අනාථපිණ්ඩකො ගහපති දිට්ඨධම්මො පක්ඛධම්මො විදිතධම්මො පරියොගාලාභධම්මො තිණ්ණවිචිකිට්ඨො විගතකථං-කරො වෙසාරජ්ජත්තො අපරසච්චියො සත්ථුසාසනෙ හගවන්තං එතදවොච: “අභික්ඛන්තං හන්තෙ අභික්ඛන්තං හන්තෙ සෙය්‍යාථාපි හන්තෙ නික්ඛජ්ජිතං වා උක්ඛජ්ජය්‍ය පටිච්ඡන්තං වා විචරෙය්‍ය මූළ්භස්ස වා මාගං ආවිකෙඛය්‍ය අච්ඤාතො වා තෙලපජ්ජාතං ධාරෙය්‍ය චක්ඛුමන්තො රූපානි දක්ඛිතති, එවිමෙව හගවතා අනෙකපරියායෙන ධම්මො පකාසිතො. එසාහං හන්තෙ හගවන්තං සරණං ගමිමි ධම්මඤ්ඤා භික්ඛුසම්මඤ්ඤා. උපාසකං මං හගවා ධාරෙතු අජ්ඣත්තෙ පාණ්ණපෙතං සරණං ගතං. අධිවාසෙතු ව මෙ හන්තෙ හගවා ස්වාත්තාය හත්තං සඤ්ඤා භික්ඛුසම්මෙත්තා”ති. අධිවාසෙති හගවා තුණ්හිතාවෙන. අථ ඛො අනාථපිණ්ඩකො ගහපති හගවතො අධිවාසනං විදිතො උච්චායාසනා හගවන්තං අභිවාදෙතො පදක්ඛිණං කතො පක්ඛාමි.

අසේසාසි ඛො රාජගහකො සෙට්ඨි අනාථපිණ්ඩකෙන කිර ගහපතිනා ස්වාත්තාය බුද්ධපට්ඨො සම්මො නිමන්තිතොති. අථ ඛො රාජගහකො සෙට්ඨි අනාථපිණ්ඩකං ගහපතිං එතදවොච: “තයා කිර ගහපති ස්වාත්තාය බුද්ධපට්ඨො¹ සම්මො නිමන්තිතො. තිඤ්ඤාසි ආගතතුකො. දෙමි තෙ ගහපති වෙය්‍යාසිකං යෙන තිං බුද්ධපට්ඨස්ස සම්මස්ස හත්තං කරෙය්‍යාසි”ති. “අලං ගහපති. අපී මෙ වෙය්‍යාසිකං යෙනාහං බුද්ධපට්ඨස්ස සම්මස්ස හත්තං කරිස්සාමි”ති.

31. අසේසාසි ඛො රාජගහකො නෙගමො “අනාථපිණ්ඩකෙන කිර ගහපතිනා ස්වාත්තාය බුද්ධපට්ඨො සම්මො නිමන්තිතො”ති. අථ ඛො රාජගහකො නෙගමො අනාථපිණ්ඩකං ගහපතිං එතදවොච “තයා කිර ගහපති ස්වාත්තාය බුද්ධපට්ඨො සම්මො නිමන්තිතො. තිඤ්ඤාසි ආගතතුකො. දෙමි තෙ ගහපති වෙය්‍යාසිකං යෙන තිං බුද්ධපට්ඨස්ස සම්මස්ස හත්තං කරෙය්‍යාසි”ති. “අලං අයෙය්‍ය, අපී මෙ වෙය්‍යාසිකං යෙනාහං බුද්ධපට්ඨස්ස සම්මස්ස හත්තං කරිස්සාමි”ති.

අසේසාසි ඛො රාජා මාගධො සෙනියො ඩිට්ඨිසාරො “අනාථ පිණ්ඩකෙන කිර ගහපතිනා ස්වාත්තාය බුද්ධපට්ඨො සම්මො නිමන්තිතො”ති. අථ ඛො රාජා මාගධො සෙනියො ඩිට්ඨිසාරො අනාථපිණ්ඩකං ගහපතිං එතදවොච “තයා කිර ගහපති ස්වාත්තාය බුද්ධපට්ඨො සම්මො නිමන්තිතො. තිඤ්ඤාසි ආගතතුකො, දෙමි තෙ ගහපති වෙය්‍යාසිකං යෙන තිං බුද්ධපට්ඨස්ස සම්මස්ස හත්තං කරෙය්‍යාසි”ති. “අලං දෙව, අපී මෙ වෙය්‍යාසිකං යෙනාහං බුද්ධපට්ඨස්ස සම්මස්ස හත්තං කරිස්සාමි”ති.

30. ඉක්බිත්තෙන් අනේපිඩු සිටු තෙම දුටු ආයාසිසතාධර්ම ඇත්තේ නුවණින් පැමිණි ආයාසිසතාධර්ම ඇත්තේ, දන්තා ලද ආයාසිසතාධර්ම ඇත්තේ නුවණින් බැසගත් ආයාසිසතාධර්ම ඇත්තේ, තරණය කළ සැක ඇත්තේ, පහවූ කර්මධාරා (සැක) ඇත්තේ, ශාස්තෘ ශාසනයෙහි විශාරද බවට පැමිණියේ පරපුතය නැත්තෙක් වූයේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ බස් පැවැසී ය: “වහන්ස, අභිකාන්ත ය. වහන්ස, අභිකාන්තය. වහන්ස, යටිකුරු කොට තබන ලද්දක් යම්සේ උඩුකුරු කරන්නේ ද වැසුණු දෑක් විවෘත කරන්නේ ද මංවුළාවුවකුට මහ කියන්නේ ද ඇසැත්තියන් රූප දකිති යි අඳුරෙහි තෙල් පහනක් දරන්නේ ද එපරිද්දෙන් ම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් නොයෙක් කරුණින් දහම් පවසන ලද්දේ ය. වහන්ස, ඒ මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ද ධර්මය ද සංඝයා ද සරණ යමි. අදින් ඉදිරියට මා දිවිහිම කොට සරණ ගිය උවසකු කොට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මා සලකනසේක්වා. වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සෙට දවසට සංඝයා සහිත ව මාගේ බත ඉවසන සේක්වා” යනු ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තුෂ්ණිමභාවයෙන් එය ඉවසුයේක. ඉක්බිති අනේපිඩු සිටු තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ඉවසීම දන හුනස්නෙන් නැගී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඳ පැදකුණු කොට නික්මැගියේ ය.

රජගහ සිටු තෙම අනේපිඩු සිටුහු විසින් සෙට දවසට බුදුපාමොක් සංඝයා නිමනන ලද්දේ ලැයි ඇසී ය. ඉක්බිති රජගහ සිටු “ගැහැවියනි, ඔබ විසින් සෙට දිනට බුදුපාමොක් සහ නිමැනිණි ල.” ඔබ අමුත්තෝ වෙති. ගැහැවියනි, ඔබ බුදුපාමොක් සහනට බත් පිළියෙළ කරන්නාහු ද, එසේ වූ විශදම ඔබට දෙමි”යි අනේපිඩු සිටුහට කී ය. “කම් නැත, ගැහැවියනි, යමෙකින් බුදුපාමොක් සහනට බත් කරන්නෙමි ද, එයට විශදම මට ඇතැ”යි අනේපිඩු සිටු කී ය.

31. රජගහපුර නියමගම දෙටු තෙමේ ද “අනේපිඩු සිටුහු විසින් සෙට දවසට බුදුපාමොක් සහ නිමැනිණැ”යි ඇසුයේ ම ය. ඉක්බිති රජගහපුර නිගමාධිපති තෙම අනේපිඩු සිටුහට “ගැහැවියනි, ඔබ විසින් සෙට දවසට බුදුපාමොක් සහ නිමනන ලද්දේ ල. ඔබ අමුත්තෝ වෙති. ගැහැවියනි, බුදුපාමොක් සහනට බත් පිළියෙළ කරනුවට විශදම ඔබට දෙමි”යි කී ය. “ආයාසියෙනි, අනාවශ්‍යක ය. බුදුපාමොක් සහනට බත් පිළියෙළ කරවන්නට මට විශදම ඇතැ”යි අනේපිඩු සිටු කී ය.

මගබෙඬුර සෙනිය බිම්බිසාර රජ ද “අනේපිඩු සිටුහු විසින් හෙට දවසට බුදුපාමොක් සහ නිමනන ලද්දේ ල”යි ඇසී ය. ඉක්බිති මගබෙඬුර සෙනිය බිම්බිසාර රජ “ගැහැවියනි, තොප විසින් සෙට දවසට බුදුපාමොක් මහසහ නිමනන ලද්දේ ල. තෙපි අමුත්තෝ වෙති. බුදුපාමොක් සහනට බත් පිළියෙළ කරනුවට යන විශදම කොපට දෙමි”යි අනේපිඩු සිටුහට කී ය. “දේවසිනි, ආවශ්‍යක නො වේ. බුදුපාමොක් සහනට බත් පිළියෙළ කරනුවට විශදම මට ඇතැ”යි අනේපිඩු සිටු කී ය.

32. අර ටො අනාර්පිණිකො ගහපති තස්සා රත්තියා අච්චයෙන රාජගහකස්ස සෙට්ඨස්ස නිවෙසනෙ පණිතං බාදනියං භොජනියං පටියාදුපෙඤා හගවතො කාලං ආරොචාපෙසි “කාලො හනෙත, නිට්ඨිතං හත්ත”ති. අර ටො හගවා පුබ්බන්තසමයං නිවාසෙඤා පත්තච්චරමාදය යෙන රාජගහකස්ස සෙට්ඨස්ස නිවෙසනං තෙත්තපසධකම්. උපසධකමිඤා පඤ්ඤානෙ ආසනෙ නිසිදි සද්ධිං භික්ඛුසංඛෙත.

අර ටො අනාර්පිණිකො ගහපති වුද්ධපවුටං භික්ඛුසංඛං පණිතෙන බාදනියෙන භොජනියෙන සහජා සන්තප්පෙඤා සමචාරෙඤා හගවන්තා භුක්තාචිං ඕනිතපත්තපාණිං එකමන්තා නිසිදි. එකමන්තා නිසිතො ටො අනාර්පිණිකො ගහපති හගවන්තා එතදචොච “අධිවාසෙත්තු මෙ හනෙත හගවා සාවස්ථියං වස්සාවාසං සද්ධිං භික්ඛුසංඛෙතා”ති.

“සුඤ්ඤාගාරෙ ටො ගහපති තථාගතා අභිරමන්ති”ති.

“අඤ්ඤාගතං හගවා අඤ්ඤාතං සුගතා”ති.

අර ටො හගවා අනාර්පිණිකං ගහපතිං ධම්මියා කථාය සාදුසෙසඤා සමාදපෙඤා සමුත්තෙතෙඤා සමචාරංසෙඤා උට්ඨායාසනා පක්කාමි.

33. තෙන ටො පන සමයෙන අනාර්පිණිකො ගහපති ඛුම්භෙතො හොති ඛුම්භායො ආදෙය්‍යවචො.¹ අර ටො අනාර්පිණිකො ගහපති රාජගහෙ තං කරණියං තිරෙඤා යෙන සාවස්ථි තෙන පක්කාමි. අර ටො අනාර්පිණිකො ගහපති අනතරාමග්ගෙ මනුසෙස ආණාපෙසි “ආරාමෙ අය්‍යා කරොථ විහාරෙ පතිට්ඨාපෙථ. දුනාති පට්ඨාපෙථ. බුද්ධො ලොකෙ උප්පෙතො. සො ච මයා හගවා නිමන්තිතො ඉම්නා මග්ගෙන ආගව්ඪ්ඨස්සති”ති. අර ටො තෙ මනුස්සා අනාර්පිණිකෙන ගහපතිනා උයෙය්‍යාථිතා ආරාමෙ අකංසු, විහාරෙ පතිට්ඨාපෙසු, දුනාති පට්ඨාපෙසු.

අර ටො අනාර්පිණිකො ගහපති සාවස්ථිං ගන්තො සමන්තා සාවස්ථිං අනුච්චොකෙසි. ‘කස්ස භු ටො හගවා විහරෙය්‍ය යං අස්ස ගාමතො නාත්ථුරො නාව්‍යසනෙත ගමනාගමනසමපන්නං අත්ථිකානං අත්ථිකානං මනුස්සානං අභිකම්මනියං දිවා අප්පාතිණ්ණං² රත්තිං අප්පසද්දං අප්පතිගෙසාසං විජනවාතං මනුස්සරාහසෙය්‍යකං පටිසල්ලානසාරුප්පන්ති’.

1. ආදෙය්‍යවචො - පිචු.

2. සෙව අවිදුරෙ - පිචු.

3. අපසකිණ්ණං - පිචු.

32. ඉන් පසු අනේපිඬු සිටු තෙම ඒ රැය ඇවෑමෙන් රජගහ සිටුහුගේ ගෙහි ප්‍රණීත බාද්‍ය භාණ්ඩ පිළියෙළ කරවා “වහන්ස, දන් කාලය ය. බත් පිළියෙළ කොට නිමැවිණැ”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට කාලය දන්වා යැවී ය. එවිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ පෙරවරු සෙමෙහි හැදූ පෙරෙවැ පාසිවුරු ගෙන රජගහ සිටු-හුගේ ගෙය කරා එළැඹී සේක. එළැඹ ප්‍රඥප්ත අස්තෙහි බිත් සහන හා වැඩිහුන් සේක.

ඉක්බිති අනේපිඬු සිටු බුදුපාමොක් බිත්සහන ප්‍රණීත බාද්‍ය භාණ්ඩයෙන් සියතින් සකපා පවරවා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ බොජුන් වැළැඳු පාත්‍රයෙන් ඉවතට ගත් අතැති නියාව සලකා භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එකත් පසෙක හුන්නේ ය. එකත් පසෙක හුන්නාවූ ම අනේපිඬුසිටු තෙම “වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ බිත්සහන හා සැවැත්නුවර වස්වසනුවට මා කරන අයැදුම ඉවසන සේක් වා”යි කීයේ ය.

“ගැහැවියනි, තරාගතවරු ශුන්‍යාගාරයෙහි විසීම රිසි කෙරෙත්” යැ යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළසේක.

“භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මට වැටහිණ. සුගතයන් වහන්ස, මට දැනිණැ”යි සිටු කී ය.

ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අනේපිඬු සිටුහට දහැමි කථා-යෙන් කරුණු දක්වා කරුණු ගන්වා එහි උත්සාහවත් කොට එයින් සතුටු කොට හුනස්තෙන් නැගී වැඩී සේක.

33. එ සමයෙහි වූකලි අනේපිඬු සිටු බොහෝමිතුරන් ඇත්තේ බොහෝ යහළුවන් ඇත්තේ සෙස්සන් විසින් පිළිගතයුතු වචන ඇත්තේ වෙයි. එකල්හි අනේපිඬු සිටු රජගහනුවර ඒ කටයුතු නිමවා සැවැත්නුවර බලා නික්මිණ. ඉක්බිති අනේපිඬු සිටු මහ අතරැ (ගම් නියම් ගම්හි වූ) මිනිසුන් බණවා “ආයුධයෙනි, ආරාම කරවු. විහාර පිහිටුවවු. දන් පිළියෙළ කරවු. බුදුරජුහු ලොව උපන්න. ඒ හඟවත්හු මා විසින් නිමැවුණුහු මෙ මගින් වඩනාහ”යි කී ය.

ඉක්බිති අනේපිඬු සිටු සැවැත් ගොස්, ‘යම්ක’ ගමට ඉතාදුරත් ඉතා ළඟත් නොවන්නේ ද යැමට ඊමට පහසු ද (බුදුන් වදනට බණ අසනුවට ය.) කැමැති මිනිසුන් විසින් එළැඹියැ හැකි වෙ ද දහවල් ජනාකීර්ණ නො වෙ ද, රැ නිහඩ ද (නුවරැ හැසිරෙන රථ ආදියේ හඬ නො ඇසෙනුයෙන්) සොම රහිත ද ගැවැසෙන ජනයා ගේ ශරීරවාතයෙන් විරහිත ද, මිනිසුන් හුදෙකලා කරන භාවනාදි ක්‍රියාවනට සුදුසු ද විවේකයට යොග්‍ය ද එසේ වූ කවර නම් තැනෙක භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසියයුතු වන්නේ ද’යි සැවැත් නුවර භාත්පස පිරික්සා බැලී ය.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

අදාසා ඛො අනාර්ථිණිකො ගහපති ජෙනස්ස රාජකුමාරස්ස¹ උයානාං ගාමනො නෙව අවිදුරෙ නාච්චාසනෙන ගමනාගමන-සමෙතං අප්පිකානං අප්පිකානං මනුස්සානං අභිසංගමනියං දිවා අප්පකිණ්ණං රතනිං අප්පසද්ධං අප්පනිග්ගොසං විජනවාතං මනුස්ස-රාහසෙයාකං පටිසලානසාරුතං. දිස්වාන යෙන ජෙනො රාජ-කුමාරො² තෙනුපසඤ්ඤාමි. උපසඤ්ඤාමිති ජෙනං රාජකුමාරං³ එතදවොච: “දෙහි මෙ අයාසුක්ඛ උයානාං ආරාමං කාතුනති.”

“අදෙශො ගහපති ආරාමො අපි කොට්ඨස්සරෙනා”ති.

“ගහිතො අයාසුක්ඛ ආරාමො”ති.

“න ගහපති ගහිතො ආරාමො”ති.

“ගහිතො න ගහිතො”ති වොහාරිතෙ මහාමනෙහ පුච්ඡංසු. මහාමනො එවමාහංසු “යතො තයා අයාසුක්ඛ අග්ගො කතො, ගහිතො ආරාමො”ති.

34. අරං ඛො අනාර්ථිණිකො ගහපති සකපෙති භිරඤ්ඤං නිබ්බාහාපෙති ජෙනවතං කොට්ඨස්සරං සත්ථරාපෙයි. සකං නිහටං භිරඤ්ඤං ථොකස්ස ඕකාසස්ස කොට්ඨකසාමනානා නප්පහොති. අරං ඛො අනාර්ථිණිකො ගහපති මනුස්සෙ ආණාපෙයි “ගට්ඨරං හණ, භිරඤ්ඤං ආහරරං. ඉමං ඕකාසං සත්ථරිස්සාමි”ති.

අරං ඛො ජෙනස්ස කුමාරස්ස එතදවොච “න ඛො ඉදං ඕරකං හට්ඨස්සති, යතායං ගහපති තාච්ච ඛණ්ඩං භිරඤ්ඤං පටිච්චජති”ති. අනාර්ථිණිකං ගහපති එතදවොච “අලං ගහපති, මා තං ඕකාසං සත්ථරාපෙයි. දෙහි මෙ එතං ඕකාසං. මමෙතං දුතං හට්ඨස්සති”ති.

අරං ඛො අනාර්ථිණිකො ගහපති “අයං ඛො ජෙනො රාජකුමාරො අභිඤ්ඤානො ඤාතමනුස්සො. මහප්පිකො⁴ ඛො පන එවරුපානං ඤාතමනුස්සානං. ඉමස්මිං ධම්මවිනයෙ පසාදෙ”ති තං ඕකාසං ජෙනස්ස රාජකුමාරස්ස පාදයි. අරං ඛො ජෙනො රාජ-කුමාරො තස්මිං ඕකාසෙ කොට්ඨකං මාපෙයි.

අරං ඛො අනාර්ථිණිකො ගහපති ජෙනවතෙ විහාරෙ කාරාපෙයි, පටිච්චනානි කාරාපෙයි, කොට්ඨකෙ කාරාපෙයි, උපට්ඨානාසාලායො කාරාපෙයි, අභිසාලායො කාරාපෙයි, කප්පිය-කුටියො කාරාපෙයි, වට්ඨකුටියො කාරාපෙයි, පස්සාවකුටියො කාරාපෙයි, වඩ්ඤමෙ කාරාපෙයි, වඩ්ඤමනාසාලායො කාරාපෙයි, උදපාතෙ කාරාපෙයි, උදපානාසාලායො කාරාපෙයි, ජනනාසරෙ කාරාපෙයි, ජනනාසරාසාලායො කාරාපෙයි, පොකඛරණියො කාරා-පෙයි, මණ්ඩපෙ කාරාපෙයි.

1. ජෙනස්ස කුමාරස්ස - මජ්ඣං.
2. ජෙනො කුමාරො - මජ්ඣං.
3. ජෙනං කුමාරං - මජ්ඣං.
4. මහිද්ධකො - සිද්ධි.

අනේපිඩු සිටු තෙම ගමට ඉතා දුර නොවූ ඉතා ළඟ ද නො වූ ගමනාගමනයට පහසු වූ; (බුදුරජුන් දකිම ආදිය) කැමැති කැමැති මිනිසුන් විසින් එළැඹියැ හැකි වූ දහවල් ජනාකීර්ණ නොවූ, රාත්‍රියෙහි නිහඩ වූ නගර සෞභ රහිත වූ, ජනවාර්ත විරහිත වූ, මිනිසුන්ගේ හුදෙකලාව කරන ක්‍රියාවන්ට යොග්‍ය වූ විවේක වාසයට සුදුසු වූ ජනරාජකුමාරයාගේ උයන දුටුයේ ය. දක ජනරාජකුමාරයා කරා එළැඹියේ ය. එළැඹ ආයතියෙනි, ආරාමයක් කරන්නට උයන මට දුනමැනැවැයි කීයේ ය.

“කහවණු සුලසින් ඇතිවීමෙනුදු උයන නො දිය හැක්කැ”යි ජෙන රාජකුමාර කී ය.

“ආයතීපුත්‍රය, ආරාමය (මා විසින්) ගන්නා ලද”යි සිටු කී ය.

“ගැහැවියෙනි, ආරාමය නො ගන්නා ලද”යි කුමර කී ය.

“ආරාමය ගන්නා ලද ද?” නො ගන්නා ලද ද යි විනිශ්චයකාර මහඥාමැත්තන් විවාළාහ.

“ආයතීපුත්‍රයෙනි, යම් හෙයකින් ඔබ විසින් අගය නියම කොට කියන ලද ද, එහෙයින් (සිටුහු විසින්) ආරාමය ගන්නා ලද්දේ යැ”යි ඇමැත්තෝ කීහ.

34. එයින් පසු අනේපිඩු සිටු ගැල්වලින් මසුරන් අදවා ජෙන-වනය (මසුරන්) සුලසින් සුලස ඇතිරී ය. එක් වරක් ගෙනෙන ලද මසුරන් දෙරකොටුව සම්පයේ ස්වල්ප අවකාශයකට ප්‍රමාණ නො වෙයි. (මදවෙයි) එකල්හි අනේපිඩු සිටු මිනිසුන් බණවා “සගයෙනි, මසුරන් ගෙනෙවු. මේ අවකාශය අතුරා වසාලන් නොමි”යි ඇණවී ය.

එවිට ජෙනරාජකුමාරයාට “යම්හෙයකින් මේ ගැහැවි තෙම ඒ සා මහත් මසුරන් රැසක් පරිත්‍යාග කරන්නේ ද එ හෙයින් මේ සුළු කාරියෙක් නො වන්නේ යැ”යි මේ සිත විය. ඉක්බිති හෙතෙම අනේපිඩු සිටුහට “ගැහැවියනි, අවශ්‍ය නැත. ඒ අවකාශය නො අතුරවන්න. ඒ අවකාශය මට දෙන්න. එය මගේ දනය වන්නේයැ”යි කී ය.

එවිට අනේපිඩු “මේ ජෙනරාජකුමාර තෙම (මහ ජනයා විසින්) වෙසෙයින් දන්නා ලද ප්‍රකට මිනිසෙකි. මෙබඳු ප්‍රකට මිනිසුන් මේ සත්තෙහි පැහැදීම මහත් වැඩ සිදුකරන්නේ වේ” යැ යි සිතා ඒ අවකාශ ප්‍රදේශය ජෙන රාජකුමාරයාට දුන්නේ ය. එයින් පසු ජෙනරාජකුමාර තෙම එ ඉඩම් කැබැල්ලෙහි දෙරටු පහසක් තැනැවී ය.

ඉක්බිත්තෙන් අනේපිඩු සිටු ජෙනවනයෙහි විහාරයන් කැරැවීය. පිරිවෙන් කැරැවීය, දෙරටු කැරැවීය, උවටන්හල් කැරැවීය, ගීතිහල් කැරැවීය, කැපකිළි කැරැවීය. වැසිකිළි කැරැවීය, කෙසකිළි කැරැවීය. සක්මන්මළු කැරැවීය, සක්මන් හල් කැරැවීය. ලීන් කැරැවීය, ලීන්හල් කැරැවීය, ජෙත්තාකග්‍ග කැරැවීය, ජෙත්තාකග්‍ගගලා කැරැවීය. පොකුණු කැරැවීය මඩු කැරැවීය.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

35. අථ ඛො භගවා රාජගහෙ යථාභිරන්තං විහරිතො යෙන වෙසාලී තෙන චාරිකං පකකාමී. අනුපුබ්බතන චාරිකං චිරමානො යෙන වෙසාලී තදවසරි. තත්‍ර සුදං භගවා වෙසාලියං උභරති මහාවතො කුට්ඨාගාරසාලායං. තෙන ඛො පන සමයෙන මනුෂ්‍යා සකකච්චං නවකමමං කරොතති. යෙපි භික්ඛූ නවකමමං අධිට්ඨෙතති තෙපි සකකච්චං උපට්ඨෙතති. විවරපිණ්ඩපාතසෙනාසනගිරානපච්චයගෙසජ්ජ-පරික්ඛාරෙහි.

අථ ඛො අඤ්ඤතරස්ස දළිඤ්ඤස්ස තුත්තවායස්ස එතදභොසි “න ඛො පනෙදං ඔරකං භවිස්සති. යථා ඉමෙ මනුෂ්‍යා සකකච්චං නවකමමං කරොතති. යනත්තාහමි නවකමමං කරෙය්‍යතති”.

අථ ඛො සො දළිඤ්ඤ තුත්තවායො සාමං වික්ඛලලං මඤ්ඤිතො ඉට්ඨකායො විනිතො කුඩ්ධං උට්ඨාපෙයි. තෙන අකුසලකෙන විතා වඩකා භික්ඛු පරිපති. දුතියමුච්ඡ ඛො -පෙ- තතියමුච්ඡ ඛො සො දළිඤ්ඤ තුත්තවායො සාමං වික්ඛලලං මඤ්ඤිතො ඉට්ඨකායො විනිතො කුඩ්ධං උට්ඨාපෙයි. තෙන අකුසලකෙන විතා වඩකා භික්ඛු පරිපති.

අථ ඛො සො දළිඤ්ඤ තුත්තවායො උජ්ඣායති ඛීයති විපා-වෙති “යෙ ඉමෙසං සමණානං සකාසස්සයානං දෙනති විවර පිණ්ඩපාතසෙනාසනගිරානපච්චයගෙසජ්ජපරික්ඛාරං තෙ ඉමෙ ඔවදන්ති අනුසාසනති තෙසං ච නවකමමං අධිට්ඨෙතති. අහං පනමිති දළිඤ්ඤ. න මං කොච ඔවදති වා අනුසාසනති වා නවකමමං වා අධිට්ඨෙති”ති.

36. අසේසාසුං ඛො භික්ඛූ තස්ස දළිඤ්ඤස්ස ාතනවායස්ස උජ්ඣායනාසුං ඛීයනාසුං විපාවෙනාසුං. අථ ඛො තෙ භික්ඛූ භගවතො එතමජං ආරොවෙසුං. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදන්තො එතස්මිං පකරණෙ ධම්මෙ කථං කතො භික්ඛූ ආමනෙතති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ නවකමමං දතුං, නවකමමකො භික්ඛවෙ භික්ඛූ උසස්සකං ආපජ්ඣස්සති “කිනති භූ ඛො විහාරො ඛිපං. පරියොසානං ගවේජය්‍යා”ති ඛණ්ඩුල්ලං පටිසඛාරිස්සති. එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ දතඛං; පඨමං භික්ඛූ යාවිතො ව්‍යාකෙතන භික්ඛුනා පටිබලෙන සඤ්ඤා ඤාපෙතඤ්ඤා.

“සුණාතු මෙ භගවා සට්ඨං. යදි සඤ්ඤාස්ස පත්තකල්ලං සඤ්ඤා ඉත්තකාමස්ස ගහපතිතො විහාරං ඉත්තකාමස්ස භික්ඛුතො නවකමමං දදෙය්‍යා” එසා ඤාතී.

35. එ කල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රජගහ නුවර කැමැති කාක් කල් වැඩසිට විසල් මහනුවරට පිටත් වූසේක. පිළිවෙළින් සැරිසරා වඩනාසේක් විසල් පුරයට සම්ප්‍රාප්ත වූසේක. එ සමයෙහි වනාහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසල් පුර මහවෙහෙති කුළාරහල් වෙහෙර වසනසේක. එකල මිනිස්සු සකසා නවාම් කෙරෙත්. යම් මහණ කෙනෙක් නවාම් ඉවසත් නම් ඔවුනට ද සිවුරු පිඩුපා සෙනසුන් ගිලන්පස බෙහෙත් පිරිකරින් සකසා උවටන් කෙරෙත්.

එ කල එක්තරා දිළිඳු රෙදිවියන්නකුට “යම්සේ මේ මිනිස්සු සකසා නවාම් කෙරෙත් ද එහෙයින් මෙය සුළු කාරියෙක් නො වියයුතු. නවාමක් කළොත් යෙහෙකැ”යි මේ සිත විය.

එයින් පසු ඒ දිළිඳු රෙදිවියන්නා තෙමේ ම මැටි මැඩ ගඩොළු තනා බිත්තියක් නැංවීය. අඳසා වූ ඔහු විසින් තනන ලද, වක් වූ බිත්තිය කැඩී වැටිණ. දෙවැනි වරද ... තුන්වැනි වරද ඒ දිළිඳු රෙදි වියන්නා තෙමේ ම මැටි මැඩ ගඩොළු තනා බිත්තියෙක් නැංවීය. අඳසා වූ ඔහු විසින් තනන ලද වක් වූ බිත්තිය කැඩී වැටිණ.

එකල එ දිළිඳු රෙදිවියන්නා “යම් කෙනෙක් මේ ශාක්‍යපුත්‍රික මහණුනට සිවුරු පිඩුපා සෙනසුන් ගිලන්පස බෙහෙත් පිරිකර දෙත් ද ඔවුනට මොහු අවවාද කරත්, අනුශාසනා කරත්, ඔවුන්ගේ නවාම් ද ඉටත්. මේ වූ කලි දිළිඳුන්දෙක්මි. කිසිවෙක් මට අවවාද හෝ අනුශාසනා හෝ නො කෙරෙයි. නවාම් හෝ නො ඉටුයැ යි ලාමක කොට සිතයි. නින්ද කෙරෙයි. දෙස් පතුරුවයි.

36. භික්ෂුහු පහත් කොට සිතන නින්ද කරන දෙස් පතුරුවන ඒ දිළිඳු රෙදිවියන්නා ගේ කරාව ඇසුහ. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ පවත් සැල කළහ. එ විට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනායෙහි මේ කරුණෙහි දහැමි කරා කොට භික්ෂුන් අමතා මෙසේ වදළුසේක.

“මහණෙනි, නවාම් දෙන්නට අනුදනිමි. මහණෙනි, නවකැමි මහණ තෙම කෙසේ නම් විහාරය වහා නිමාවට යන්නේ ද”යි උත්සාහවත් බවට පැමිණෙන්නේ ය. කැඩුණු බිඳුණු තැන් ප්‍රකෘතිමත් කරන්නේ ය. මහණෙනි, මෙසේ දියැයුතු ය. පළවු කොට මහණුන්ගෙන් (මහණෙක්) ඉල්ලියැයුතු. පළවු කොට මහණුන් යැද වාක්ත ප්‍රතිබල මහණක්හු විසින් සංඝයා මෙසේ දන්වියයුතු:

“සංඝ තෙමේ මගේ වචනය අසාවා ඉදින් සංඝයාට සුදුසු කල් ඇති කම්යෙක් වූ වැටහේ නම්, සංඝ තෙමේ මේ නම් ගැහැවියාගේ විහාරය මේ නම් මහණහට නවකම්ය පිණිස දෙන්නේ ය” මේ දනුම් දීමයි.

සුභාතු මෙ භනෙත සඤ්ඤා ඉත්තනාමස්ස ගහපතීනො විහාරං ඉත්තනාමස්ස භික්ඛුනො නවකච්චං දෙති. යස්සායස්මනො ඛමති ඉත්තනාමස්ස ගහපතීනො විහාරං ඉත්තනාමස්ස භික්ඛුනො නවකච්චස්ස දනං, සො තුණ්ණස්ස. යස්ස නකඛමති සො භාසෙය්‍ය.

දිනෙතා සඤ්ඤන ඉත්තනාමස්ස ගහපතීනො විහාරො ඉත්තනාමස්ස භික්ඛුනො නවකච්චං. ඛමති සඤ්ඤස්ස. තස්මා තුණ්ඤී එවමෙන ධාරයාමී''ති.

37. අථ ඛො භගවා වෙසාලියං යථාභිරන්තං විහරිත්වා යෙන සාවඤ්ඤි තෙන වාරිකං පක්කාමී. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බගගීයානං භික්ඛුනං අනෙතවාසිකා භික්ඛු බුද්ධපච්චාසස්ස සඤ්ඤස්ස පුරතො පුරතො ගන්ත්වා විහාරෙ පරිගණන්තති, සෙය්‍යායො පරිගණන්තති “ඉදං අමාකං උපජ්ඣායානං භවිස්සති, ඉදං අමාකං ආචරියානං භවිස්සති, ඉදං අමාකං භවිස්සති”ති.

අථ ඛො ආයස්මා සාරිපුත්තො බුද්ධපච්චාසස්ස සඤ්ඤස්ස පිට්ඨිනො පිට්ඨිනො ගන්ත්වා විහාරෙසු පරිගණන්තෙසු සෙය්‍යාසු පරිගණන්තාසු සෙය්‍යං අලභමානො අඤ්ඤතරස්මි රුක්ඛමුලෙ නිසීදි. අථ ඛො භගවා රත්තියා සච්චසයමයං පච්චුට්ඨාය උක්කාසි. ආයස්මා පි සාරිපුත්තො උක්කාසි. “කො එත්වා”ති. “අහං භනෙත සාරිපුත්තො”ති.

“කිස්ස ඤං සාරිපුත්ත ඉධ නිසිනෙතා”ති.

අථ ඛො ආයස්මා සාරිපුත්තො භගවතො එතමස්ස ආරොවෙසි. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ භික්ඛුසඤ්ඤා සන්නිපාතාපෙත්වා භික්ඛු පරිපුච්ඡි “සච්චං කිර භික්ඛවෙ ඡබ්බගගීයානං භික්ඛුනං අනෙතවාසිකා භික්ඛු බුද්ධපච්චාසස්ස සඤ්ඤස්ස පුරතො පුරතො ගන්ත්වා විහාරෙ පරිගණන්තති, සෙය්‍යායො පරිගණන්තති ‘ඉදං අමාකං උපජ්ඣායානං භවිස්සති, ඉදං අමාකං ආචරියානං භවිස්සති, ඉදං අමාකං භවිස්සති’ති. “සච්චං භගවා”ති.

වහන්ස, සඬා තෙමේ මෙ නම් ගැහැවියාගේ විහාරය මෙ නම් මහණහට නවකම් පිණිස දෙයි. මෙනම් ගැහැවියාගේ විහාරය මෙ නම් මහණහට නවකම් පිණිස දීම යම් ආයුෂ්මතකුහට රිසියෙන්නේ නම් හේ නිහඬ වේවා. යමකුට නො රිසියෙන්නේ නම් හේ කියාවා.

සංඝයා විසින් මෙ නම් ගැහැවියාගේ විහාරය මෙ නම් මහණහට නවකම් සඳහා දෙන ලද්දේ ය. සංඝයාට රිසියෙයි. එහෙයින් නිහඬ ය. මෙසේ මෙ කරුණ සලකම්" යනු යි.

37. එකලා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසල්පුර කැමැති තාක් කල් වැස සැවැත් නුවර බලා සැරිසරා වැඩිසේක. එ සමයෙහි සවාග්‍රී මහණුන්ගේ අතැවැසි මහණහු බුදුපාමොක් සහනට පෙරාතුව පෙරාතුව ගොස් "මෙය අපේ උපාධ්‍යායනට වන්නේ ය. මෙය අපේ ඇදුරනට වන්නේ ය. මෙය අපට වන්නේ යැ"යි කියා විහාරයන් අත්කැර ගනිත්, යහන් අත් කැරගනිත්.

එකල්හි ආයුෂ්මත් ශාරිපුත්‍ර තෙරණුවෝ බුදුපාමොක් සහනට පිටුපසින් පිටුපසින් වැඩ (කලදී සවාග්‍රී මහණුන් විසින්) විහාරයන් අත්කැර ගන්නා ලද කල්හි යහන් අත්කැරගන්නා ලද කල්හි සැතපෙන්නට යහනක් නො ලබනුයේ එක්තරා රුක්වුලෙක වැඩනුත්. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රැඳුණෙහි නැගීසිට කැස්ස සේක. ආයුෂ්මත් ශාරිපුත්‍ර තෙරණුවෝ ද කැස්සහ. "මෙහි කවරෙක් දැ"යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඇසුයේක. "වහන්ස, මම ශාරිපුත්‍රයෙමි"යි කීහ.

"ශාරිපුත්‍රයෙනි, තෙපි කවරහෙයින් මෙහි හුන්නු දැ"යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පුළුවන්සේක.

එකල්හි සැරියුත් තෙරණුවෝ මෙ පවත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකළහ. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ කාරණයෙහි බික්සහන රැස් කරවා, "මහණෙනි, සවාග්‍රී මහණුන්ගේ අතැවැසි මහණහු පෙරාතුව පෙරාතුව ගොස් "මෙය අප උපාධ්‍යායනට වන්නේ ය. මෙය අප ඇදුරනට වන්නේ ය. මෙය අපට වන්නේ යැ" යි විහාරයන් අත් කැර ගනිත් ල, යහන් අත් කැර ගනිත් ල. ඒ සැබෑ දැ"යි අසා වදළුයේක. "සැබෑව භාග්‍යවතුන් වහන්සැ"යි හික්ෂුණු කීහ.

විගර්හි බුද්ධො හගවා “කථං හි නාම තෙ භික්ඛවෙ මොස-
පුරිසා බුද්ධපමුඛස්ස සඛ්ඛස්ස පුරතො පුරතො ගන්ත්වා විහාරෙ
පරිගණකිස්සන්ති, සෙය්‍යායො පරිගණකිස්සන්ති ‘ඉදං අමහාකං
උපජ්ඣායානං හවිස්සති, ඉදං අමහාකං ආවරියානං හවිස්සති, ඉදං
අමහාකං හවිස්සති’ති. නෙතං භික්ඛවෙ අප්පසන්නානං වා පසාද්‍ය
පසන්නානං වා භියෙය්‍යාභාවාය, අථ ඛො තං භික්ඛවෙ අප්පසන්නා-
නංඤ්ච අප්පසාද්‍ය පසන්නානංඤ්ච එකච්චානං අඤ්ඤාප්පන්නායා”ති
විගර්හිත්වා ධම්මං කථං කත්වා භික්ඛු ආමනෙත්සි: “කො භික්ඛවෙ
අරහති අග්ගාසනං අග්ගොදකං අග්ගපිණ්ඩනති”

38. එකච්ච භික්ඛු එවමාහංසු: “යො හගවා ඛක්ඛයකුලා
පබ්බජිතො සො අරහති අග්ගාසනං අග්ගොදකං අග්ගපිණ්ඩනති”

එකච්ච භික්ඛු එවමාහංසු: “යො හගවා බ්‍රාහ්මණකුලා පබ්බ-
ජිතො සො අරහති අග්ගාසනං අග්ගොදකං අග්ගපිණ්ඩනති.”

එකච්ච භික්ඛු එවමාහංසු: “යො හගවා ගහපතිකුලා පබ්බ-
ජිතො සො අරහති අග්ගාසනං අග්ගොදකං අග්ගපිණ්ඩනති.”

එකච්ච භික්ඛු එවමාහංසු: “යො හගවා සුක්කතභිකො සො
අරහති අග්ගාසනං අග්ගොදකං අග්ගපිණ්ඩනති.”

එකච්ච භික්ඛු එවමාහංසු: “යො හගවා වීනයධරො සො
අරහති අග්ගාසනං අග්ගොදකං අග්ගපිණ්ඩනති.”

එකච්ච භික්ඛු එවමාහංසු: “යො හගවා ධම්මකථිකො සො
අරහති අග්ගාසනං අග්ගොදකං අග්ගපිණ්ඩනති.”

එකච්ච භික්ඛු එවමාහංසු: “යො හගවා පඨමස්ස ඤානස්ස
ලාභී සො අරහති අග්ගාසනං අග්ගොදකං අග්ගපිණ්ඩනති.”

එකච්ච භික්ඛු එවමාහංසු: “යො හගවා දුතියස්ස ඤානස්ස
ලාභී -පෙ- “යො හගවා තතියස්ස ඤානස්ස ලාභීති -පෙ-
“යො හගවා චතුස්ස ඤානස්ස ලාභී “යො අරහති අග්ගාසනං
අග්ගොදකං අග්ගපිණ්ඩනති.”

“මහණෙනි, ඒ හිස් පුරුෂයෝ කෙසේ නම් බුදුපාලොක් සහනට පෙරාතුව පෙරාතුව ගොස් ‘මෙය අපේ උපාධ්‍යායනට වන්නේ ය. මෙය අපේ ඇඳුරනට වන්නේ ය. මෙය අපට වන්නේ යැ’යි විහාරයන් අත්කැරගන්නාහු ද, යහන් අත්කැරගන්නාහුද, මහණෙනි, තෙල නො පහන් වුවන්ගේ පැහැදීම පිණිස ද පහන් වුවන්ගේ බොහෝවීම පිණිස ද නො වන්නේ ය. වැලි දු මහණෙනි, එය නො පහන් වුවන්ගේ නො පහන් බව පිණිස ද පහන් වූ ඇතැම් කෙනෙකුන්ගේ වෙනස් බව පිණිස ද වන්නේ යැ’යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගැඳුණු සේක. ගරභා දූහැමි කථා කොට හික්මුන් බණවා “මහණෙනි, අග්‍රාසනය, අග්‍රොදකය අග්‍රභොජනය (ස්ථවිර පිණ්ඩය) ලබන්නට කවරෙක් සුදුසු ද’යි අසා වදළ සේක.

38. “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, යමෙක් කැත් කුලයෙන් පැවිදි වූයේ ද, හේ අග්‍රාසනය අග්‍රොදකය අග්‍රභොජනය (ස්ථවිර පිණ්ඩය) ලබනුවට සුදුසු වේ යැ’යි සමහර මහණහු කීහ.

“භාග්‍යවතුන් වහන්ස, යමෙක් බමුණු කුලයෙන් පැවිදි වූයේ ද හේ අග්‍රාසනය අග්‍රොදකය අග්‍රභොජනය ලබන්නට සුදුසු වේ. යැ’යි සමහර මහණහු කීහ.

“භාග්‍යවතුන් වහන්ස, යමෙක් ගැහැවි කුලයෙන් නික්ම පැවිදි වූයේ ද හේ අග්‍රාසනය අග්‍රොදකය අග්‍රභොජනය ලබනුවට සුදුසු වේ’ යැයි සමහර මහණහු කීහ.

“භාග්‍යවතුන් වහන්ස, යමෙක් සුත්‍රාන්තරය ද හේ අග්‍රාසනය අග්‍රොදකය අග්‍රභොජනය ලබනුවට සුදුසු වේ යැ’යි සමහර මහණහු කීහ.

“භාග්‍යවතුන් වහන්ස, යමෙක් විනයධර ද හේ අග්‍රාසනය අග්‍රොදකය අග්‍රභොජනය ලබනුවට සුදුසු වේ යැ’යි සමහර මහණහු කීහ.

“භාග්‍යවතුන් වහන්ස, යමෙක් ධර්මකර්ම ද හේ අග්‍රාසනය අග්‍රොදකය අග්‍රභොජනය ලබනුවට සුදුසු යැ’යි සමහර මහණහු කීහ.

“භාග්‍යවතුන් වහන්ස, යමෙක් ප්‍රථමධ්‍යානලාභී ද හේ අග්‍රාසනය අග්‍රොදකය අග්‍රභොජනය ලබනුවට සුදුසු යැ’යි සමහර මහණහු කීහ.

“භාග්‍යවතුන් වහන්ස, යමෙක් ද්විතීය ධ්‍යානලාභී ද ... තෘතීය ධ්‍යානලාභී ද ... චතුර්ථ ධ්‍යානලාභී ද, හේ අග්‍රාසනය අග්‍රොදකය අග්‍රභොජනය ලබනුවට සුදුසු යැ’යි සමහර මහණහු කීහ.

එකවෙව භික්ඛු එවමාහංසු: “යො හගවා සොතාපකෙකං යො අරහති අග්ගාසනං අග්ගොදකං අග්ගපිණ්ඩනති.”

එකවෙව භික්ඛු එවමාහංසු: -පෙ- “යො හගවා සකදගාමී”
-පෙ- “යො හගවා අනාගාමී” -පෙ- “යො හගවා අරහා සො අරහති අග්ගාසනං අග්ගොදකං අග්ගපිණ්ඩනති.”

එකවෙව භික්ඛු එවමාහංසු: “යො හගවා තෙව්ජෙයා සො අරහති අග්ගාසනං අග්ගොදකං අග්ගපිණ්ඩනති.”

එකවෙව භික්ඛු එවමාහංසු: “යො හගවා ජලභිඤ්ඤා සො අරහති අග්ගාසනං අග්ගොදකං අග්ගපිණ්ඩනති.”

39. අථ ඛො හගවා භික්ඛු ආමනෙහයි: “භූතපුබ්බං භික්ඛවෙ භිමවනනාපසෙස මහානිග්‍රොධො අහොයි. තං තයො සභායා උපනිස්සාය විහරීංසු තිත්තිරො ව මක්කටො ව හජ්ජිනාගො ව. තෙ අඤ්ඤාමඤ්ඤං අගාරවා අප්පනිස්සා අසභාගවුත්තිකා විහරන්ති. අථ ඛො භික්ඛවෙ තෙසං සභායකානං එතදහොයි: “අහො නුත මයං ජානෙය්‍යාම. යො අමතාකං ජාතියා මහනිත්තරො, තං මයං සක්කරෙය්‍යාම ගරුකරෙය්‍යාම මානෙය්‍යාම පුජෙය්‍යාම තස්ස ව මයං ඔවාදෙ තිට්ඨෙය්‍යාමා”ති.

අථ ඛො භික්ඛවෙ තිත්තිරො ව මක්කටො ව හජ්ජිනාගො පුච්ඡිංසු “කං සම්ම කිං පොරාණං සරසී”ති.

“යද්‍යං සම්මා ජාපො භොමී, ඉමං නිග්‍රොධං අනිත්තරා සජ්ජිනං¹ කරිත්වා අතික්කමාමී අග්ගඛතුරං මෙ උදරං ජුපති. ඉමාහං සම්මා පොරාණං සරාමී”ති.

අථ ඛො භික්ඛවෙ තිත්තිරො ව හජ්ජිනාගො ව මක්කටං පුච්ඡිංසු “කං සම්ම කිං පොරාණං සරසී”ති.

යද්‍යං සම්මා ජාපො භොමී ජමායං නිසීදිත්වා ඉමස්ස නිග්‍රොධස්ස අග්ගඛතුරං බාදමී. ඉමාහං සම්මා පොරාණං සරාමී”ති.

අථ ඛො භික්ඛවෙ මක්කටො ව හජ්ජිනාගො ව තිත්තිරං පුච්ඡිංසු “කං සම්ම කිං පොරාණං සරසී”ති.

අමුක්කමීං සම්මා ඔකාසෙ මහානිග්‍රොධො අහොයි. තතො අහං එඉං හක්ඛිත්වා ඉමස්මිං ඔකාසෙ වචං අකාසිං. තස්සායං නිග්‍රොධො ජානො. තද්දහං සම්මා ජාතියා මහනිත්තරො”ති.

1. අනතරාසජ්ජිකං - සිදු.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

“භාග්‍යවතුන් වහන්ස, යමෙක් සොවාන් ද හේ අග්‍රාසනය අග්‍රොදකය අග්‍රභොජනය ලබනුවට සුදුසු යැ”යි සමහර මහණහු කීහ.

“භාග්‍යවතුන් වහන්ස, යමෙක් සකෘද්ගාමී ද... අනාගාමී ද... යමෙක් රහත් ද හේ අග්‍රාසනය අග්‍රොදකය අග්‍රභොජනය ලබනුවට සුදුසු යැ”යි සමහර මහණහු කීහ.

“භාග්‍යවතුන් වහන්ස, යමෙක් ත්‍රිවිද්‍යා ලාභී ද හේ අග්‍රාසනය අග්‍රොදකය අග්‍රභොජනය ලබනුවට සුදුසු යැ”යි සමහර මහණහු කීහ.

“භාග්‍යවතුන් වහන්ස, යමෙක් ඡඩ්ඞිඤ ද හේ අග්‍රාසනය අග්‍රොදකය අග්‍රභොජනය ලබනුවට සුදුසු යැ”යි සමහර මහණහු කීහ.

39. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂූන් අමතා මෙය වදළු සේක. “මහණෙනි, පෙර වූවක් කියමි. මහණෙනි, පෙර තිමවන පාර්ශ්වයෙහි මහනුගරුකෙක් විය. වටුවෙක් ද වදුරෙක් ද ඇතෙක් ද යන තුන් යහළු කෙනෙක් එය ඇසුරු කොට විසූහ. ඔහු උනුනට ගරුසරු නැති ව යටත් පැවතුම් නැති ව සභාග පැවැතුම් නැති ව වෙසෙත්. මහණෙනි, එකල්හි ඒ යහළුවනට “අප අතුරෙන් යමෙක් උත්පත්තියෙන් ඉතා මහලු ද ඔහු දූතගත හෙන්නමෝ නම්, ගරු කරන්නමෝ නම් බුහුමන් කරන්නමෝ නම් පුදන්නමෝ නම්, ඔහුගේ අවවාදයෙහින් පිහිටන්නමෝ නම් ඉතා යෙහෙකැ”යි මේ සිත විය.

මහණෙනි, එයින් පසු වටුවා ද වදුරා ද ඇතු බණවා “යහළුව, තෙපි පැරැණි ම වූ කුමක් සිහි කරවු දැ”යි විවාළාහ.

“යහළුවනි, මම යම් කලෙක පැටියෙක් වීම ද එ කල්හි මම මේ නුගරුක මාගේ කලවා අතුරෙහි කොට ඉක්මෙමි, මුදුන් දලුව මගේ බඩ ස්පර්ශ කෙරෙයි. යහළුවනි, මම මේ පැරැණි ම දෑස සිහි කරමි”යි ඇතා කීය.

“මහණෙනි, ඉක්බිති වටුවා ද ඇතා ද වදුරා බණවා “යහළුව, තෙපි පැරැණි ම වූ කුමක් සිහි කරවු දැ” යි ඇසූහ.

යහළුවනි, යම් කලෙක මම පැටියෙක් වීම ද, එකල මම බිම හිඳ මේ නුගරුක මුදුන් දලුව කමි. යහළුවනි, මම මේ පැරැණි ම දෑස සිහි කරමි”යි වදුරා කීය.

මහණෙනි, ඉක්බිති වදුරාත් ඇතාත් වටුවා බණවා “යහළුව, තෙපි පැරැණි ම වූ කුමක් සිහි කරවු දැ”යි පුළුවන්හ.

“යහළුවනි, අයෝ තන්හි මහනුගරුකෙක් විය. මම එයින් ගෙඩියක් කා මේ තැන වසුරු පහකෙළෙමි. එයින් මේ නුගරු ඇති විය. යහළුවනි, එදත් මම උපතින් ඉතා වැඩුණෙක් ව උනිමි”යි වටුවා කී ය.

අප්ථං ඛො භික්ඛවෙ මසකටො ව හත්ථිනාගො ව තිත්තිරං එතදවොදානං: “තං සමම අමිභාකං ජාතියා මහනාගතරො, තං මයං සකකරිස්සාම ගරුකරිස්සාම මානෙස්සාම පුපෙස්සාම තුස්සාඤ්ඤා මයං ඔවාදෙ පතිට්ඨිස්සාමා”ති.

අප්ථං ඛො භික්ඛවෙ තිත්තිරො මසකටඤ්ඤා හත්ථිනාගඤ්ඤා පඤ්ඤාසු සිලෙසු සමාදපෙයි. අත්තනා ව පඤ්ඤාසු සිලෙසු සමාදය වත්තති. තෙ අඤ්ඤාමඤ්ඤා සගාරවා සප්පතිස්සා සභාගවුත්තිකා විහරිතො කායස්ස හෙද පරමමරණා සුගතිං සග්ගං ලොකං උපපජ්ජංසු. එතං ඛො භික්ඛවෙ තිත්තිරියං නාම ඉසම්චරියං අහොසි.

යෙ වුද්ධිමපවායනති නරා ධම්මස්ස කොවිද
දිට්ඨො ධම්මෙ පාසංසා සමපරායෙ ව සුගතති.

තෙ හි නාම භික්ඛවෙ තිරිඡානගතා පාණා අඤ්ඤාමඤ්ඤා සගාරවා සප්පතිස්සා සභාගවුත්තිකා විහරිස්සන්ති. ඉධ ඛො තං භික්ඛවෙ සොහෙට්ඨං යං තුමෙහ එවං ස්වාස්වාතෙ ධම්මවිනයෙ පබ්බජිතා සමානා අඤ්ඤාමඤ්ඤා අගාරවා අප්පතිස්සා අසභාගවුත්තිකා විහරෙය්‍යාථ. නෙතං භික්ඛවෙ අප්පසන්නානං වා පසාදය පසන්නානං වා භියොහාවාය. අප්ථං ඛො තං භික්ඛවෙ අප්පසන්නානඤ්ඤා අප්පසාදය පසන්නානඤ්ඤා එකවර්තනං අඤ්ඤාප්පකායා”ති විගර්හිතො ධම්මං කප්පං කතො භික්ඛු ආමනෙතයි: “අනුජානාමි භික්ඛවෙ යථා වුද්ධිං අභිවාදනං පච්චුට්ඨානං අඤ්ජලිකමමං සාමිච්ඡිකමමං අභ්‍යාසනං අභ්‍යාදකං අග්ගපිණ්ණං. න ව භික්ඛවෙ සබ්බිකං යථා වුද්ධිං පටිබ්බාහිතබ්බං. යො පටිබ්බාහෙය්‍ය ආපක්ති දුක්ඛට්ඨස්සා”ති.

40. දස ඉමෙ භික්ඛවෙ අවඤ්ජියා: පුරෙ උපසම්පකෙතන පච්ඡා උපසම්පකෙතො අවඤ්ජියො, අනුපසම්පකෙතො අවඤ්ජියො, නානාසංවාසකො වුද්ධිතරො අධම්මවාදී අවඤ්ජියො, මාතුගාමො අවඤ්ජියො, පණ්ඩකො අවඤ්ජියො, පාරිවාසිකො අවඤ්ජියො, මූලාය පටිකස්සනාරහො අවඤ්ජියො, මානස්සාරහො අවඤ්ජියො, මානස්සාවාරිකො අවඤ්ජියො. අබ්‍යානාරහො අවඤ්ජියො. ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ දස අවඤ්ජියා.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

මහණෙනි, එ කල්හි වදුරා ද ඇතා ද වටුවා බණවා “යහඵව, තෙපි උපතින් අප දෙදෙනාට ම වඩා මහලු ය, අපි ඒ තොපට සත්කාර කරන්නෙමු, ගෞරව කරන්නෙමු, බුහුමන් කරන්නෙමු, පුදන්නෙමු. තොපගේ අවවාදයෙහි ද අපි පිහිටන්නෙමු”යි කීහ.

මහණෙනි, එයින් පසු වටුවා වදුරා ද ඇතු ද පන්සිල්හි පිහිටුවිය. තෙමේ ද පන්සිල් ගෙන පවතියි. ඔහු උතුනට ගෞරව සහිත ව යටත් පැවැතුම් සහිත ව සභාග පැවැතුම් සහිත ව වැස කාබුන් මරණින් මතු සුවයට ස්ථාන වූ සගලොවට ගියාහ. මහණෙනි, මෙය තෙතකිරිය බුහුවර්ග නම් විය.

දහමිහි දක්ෂ වූ (දහම් දන්නා) යම් කෙනෙක් වැඩිමහල්ලාට යටත් ව පවතින් ද ඔහු මෙ අත්බවිහි පැසසුම් ලබන්නෝ ද පරලොවිහි සුගතිය ඇත්තෝ ද වෙති.

මහණෙනි, තිරිසන්ගිය ප්‍රාණිහු වූ ඔහු පවා උතුනට ගෞරව ඇත්තෝ ව යටත් පැවැතුම් ඇත්තෝ ව සභාග පැවැතුම් ඇත්තෝ ව වුසුහ. මහණෙනි, මෙසේ වූ ස්වාභාවික ශාසනයෙහි පැවිදි වූ තෙපි උතුනට ගෞරව නැති ව යටත් පැවැතුම් නැති ව සභාග පැවැතුම් නැති ව වසන්නහු ය යන යමෙක් ඇද්ද, මෙහි ලා එය හොබ නේ ද? මහණෙනි, මෙය නො පහන් අයගේ පැහැදීම පිණිස ද පහන් අයගේ බොහෝ වීම පිණිස ද නො වන්නේ ය. වැළිදු මහණෙනි, එය නො පහන් වුවන්ගේ නො පැහැදීම පිණිස ද පහන් වූ සමහර කෙනෙකුන්ගේ වෙනස් වීම පිණිස ද වන්නේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදුරා (වැඩිමහලු තෙරුන්ට ගෞරව නො කිරීමට) ගරහා දැනුම් කතා කොට භික්ෂූන් බණවා, “මහණෙනි, මහලු පිළිවෙළින් වැළීම, දක හුනස්නෙන් නැගී සිටීම, පිය වචන යෙන් කථාකිරීම ප්‍රථමාසනය ප්‍රථම උදකය ප්‍රථම භෝජනය සංඝස්ථිර තෙරහට පිරිනැමීම අනුදනිමි. එහෙත් සහසතු කොට පිදු දෑ වැඩිමහලු පිළිවෙළින් නො ඉසිලියයුතු. යමෙක් උසුලන්නේ ද දුකළා ඇවැත් වන්නේ යැ”යි වදළසේක.

40. මහණෙනි, මේ දස දෙන නො වැන්දයුත්තෝ ය. පළමුවෙන් උපසපත් වූවහු විසින් පසුව උපසපත් වූයේ නො වැන්දයුතු; උපසපත් නො වූයේ ද උපසපත් වූවහු විසින් නො වැන්ද යුතු; වඩා මහලු වූ ද අධම්මාදී නානාසංවාසක උපසපත් මහණ තෙමේ නො වැන්දයුතු; භික්ෂූහු විසින් මාගම නො වැන්දයුතු, පණ්ඩිකයා නො වැන්දයුතු; පිරිවෙස් පුරන මහණ නො වැන්දයුතු; මූලායපටිකස්සනාවට සුදුසු ව සිටින මහණ නො වැන්දයුතු; මානතට සුදුසු ව සිටින මහණ නො වැන්දයුතු; මානත පුරන මහණ නො වැන්දයුතු; අබ්බාතයට සුදුසු මහණ නො වැන්දයුතු. මහණෙනි, මේ දස දෙන උපසපතහු විසින් නො වැන්ද යුත්තෝ ය.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

තයො මෙ භික්ඛවෙ වන්දියා: පච්ඡා උපසම්පනෙනන පුරෙ උපසම්පනෙතා වන්දියො, නානාසංවාසකො වූඛතරො ධම්මවාදී වන්දියො, සදෙවකෙ භික්ඛවෙ ලොකෙ සමාරකෙ සමුභම්කෙ සසසමණ- බ්‍රාහ්මණියා පජාය සදෙවමනුස්සාය තථාගතො අරහං සමමාසමුද්දො වන්දියො. ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ තයො වන්දියාති.

41. තෙන ඛො පන සමයෙන මනුස්සා සඛ්ඤා උද්දීක්ඛා මණ්ඩපෙ පටියාදෙනති, සන්තරෙ¹ පටියාදෙනති, ඔකාසෙ පටියාදෙනති. ඡබ්බකේයානං භික්ඛුනං අනොඥාසිකා භික්ඛු සඬ්ඛිකඤ්ඤාව 'හගවතා යථාච්චිඛං අනුඤ්ඤානං, නො උද්දීක්ඛකතනති' බුද්ධපමුඛස්ස සඛ්ඤාස්ස පුරතො පුරතො ගඟ්ඛා මණ්ඩපෙ පරිගණ්හනති' සන්තරෙ පරිගණ්හනති, ඔකාසෙ පරිගණ්හනති 'ඉදං අමතාකං උපජ්ඣායානං හවිස්සති, ඉදං අමතාකං ආචරියානං හවිස්සති, ඉදං අමතාකං හවිස්සති'ති.

අථ ඛො ආයස්මා සාරිපුත්තො බුද්ධපමුඛස්ස සඛ්ඤාස්ස පිට්ඨිතො පිට්ඨිතො ගඟ්ඛා මණ්ඩපෙසු පරිග්ගහිතෙසු සන්තරෙසු පරිග්ගහිතෙසු ඔකාසෙසු පරිග්ගහිතෙසු ඔකාසං අලහමානො අඤ්ඤාතරස්මිං රුක්ඛමූලෙ නිසිදි. අථ ඛො හගවා රක්ඛයා පච්චුසසමයං පච්චුට්ඨාය උක්ඛාසි. ආයස්මාපි සාරිපුත්තො උක්ඛාසි. "කො එතාති." "අහං හගවා සාරි- පුත්තො"ති. "කිස්ස ත්වං සාරිපුත්ත ඉධ නිසිනෙතා"ති.

අථ ඛො ආයස්මා සාරිපුත්තො හගවතො එතමත්ථං ආරොචෙයි. අථ ඛො හගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ භික්ඛුසඛ්ඤා සන්තිපාතාපෙත්වා භික්ඛු පටිපුච්ඡ: "සච්චං කිර භික්ඛවෙ ඡබ්බකේයානං භික්ඛුනං අනොඥාසිකා භික්ඛු සඬ්ඛිකඤ්ඤාව හගවතා යථාච්චිඛං අනුඤ්ඤානං නො උද්දීක්ඛකතනති බුද්ධපමුඛස්ස සඛ්ඤාස්ස පුරතො පුරතො ගඟ්ඛා මණ්ඩපෙ පරිගණ්හනති, සන්තරෙ පරිගණ්හනති, ඔකාසෙ පරිගණ්හනති: ඉදං අමතාකං උපජ්ඣායානං හවිස්සති, ඉදං අමතාකං ආචරියානං හවිස්සති, ඉදං අමතාකං හවිස්සති"ති. "සච්චං හගවා" -පෙ- විගර්හිතා ධම්මිං කථං කතා භික්ඛු ආමනෙතාසි: "න භික්ඛවෙ උද්දීක්ඛකමපි යථාච්චිඛං පටිබාහිතධං. යො පටිබාහෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛධස්සා"ති.

1. සන්තරෙ - ඔවු.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

මහණෙනි, මේ තිදෙන වැන්දසුන්තෝ ය: පසුව උපසපත් මහණු විසින් තමාට පළමුවෙන් උපසපත් වූ මහණ වැන්දසුතු. නානාසංවාසක වූව ද උපසපුයෙන් වැඩි මහලු ධර්මවාදී මහණ තෙම වැන්දසුතු. මහණෙනි, දෙවියන් සහිත මරුන් සහිත බමුන් සහිත මහණ බමුණන් සහිත දෙවිමිනිසුන් සහිත ප්‍රජාව ඇති ලොවහි තරාගත අර්භත් සමාක්සම්බුද්ධ තෙමේ වැන්දසුතු ය. මහණෙනි, මොහු වැන්දසුතු තුන් දෙනා ය.

41. එ සමයෙහි මිනිස්සු සංඝයා උදෙසා මණ්ඩප පිළියෙළ කරත්, ඇතිරි පිළියෙළ කරදෙන්, අවකාශ ස්ථාන පිළියෙළ කරදෙන්, සවැඟි මහණුන්ගේ අතැවැයි මහණෝ “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් සහසතු කරන ලද දෑ ම මහලු පිළිවෙළින් පරිභෝග කරන්නට අනුදන්තා ලදී. කෙනකු උදෙසා කරන ලද දෑ මහලු පිළිවෙළින් පරිභෝග කරන්නට අනුදන්තා ලද්දේ නො වේ” යැයි කියා බුදුපාමොක් සහනට පෙරාතු ව පෙරාතු ව ගොස් ‘මෙය අපේ උපාධ්‍යායනට වන්නේ ය. මෙය අපේ ආවායායනට වන්නේය, මෙය අපට වන්නේ යැ’යි කියා මණ්ඩප ද ඇතිරි ද අවකාශ ස්ථාන ද අත්කරගනිත්.

එකල්හි ආයුෂ්මත් සැරියුත් තෙරණුවෝ බුදුපාමොක් සහන පසු පස්සෙන් වැඩ, මණ්ඩපයන් ඇතිරි අවකාශස්ථාන (සවැඟියන්ගේ අතැවැස්සන් විසින්) අත් කැරැගන්නා ලද කල්හි ඉඩක් නො ලබන්නෝ එක්තරා රුක්මුලෙක හුන්නෝ ය. එකල භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රැ අලුයමහි නැඟිසිට කැස්සසේක. සැරියුත් තෙරණු-වෝ ද, කැස්සාහ. “මෙහි කවරෙක් දැ”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඇසූ සේක. “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මම ශාරිපුත්‍රයෙමි”යි තෙරණුවෝ වදළාහ. “ශාරිපුත්‍රයෙනි, තෙපි කවර හෙයින් මෙහි හුන්නහු දැ”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පුළුවන්සේක.

එ කල්හි සැරියුත් තෙරණුවෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. එවිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙ නිදනයෙහි මෙ කරුණෙහි බික්සහන රැස් කරවා “මහණෙනි, සවැඟි මහණුන්ගේ අතැවැයි මහණු ‘උදෙසා කරන ලද දෑ නො ව සහ සතු කරන ලද දෑ ම වැඩිමහලු පිළිවෙළින් පරිභෝග කරන්නට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් අනුදන්තා ලදහ’යි කියා බුදුපාමොක් සහනට පෙරාතු ව පෙරාතු ව ගොස් ‘මෙය අප උපාධ්‍යායයන් වහන්සේට වන්නේ ය, මෙය අප ආවායායයන් වහන්-සේට වන්නේ ය, මෙය අපට වන්නේ යැ’යි කියා මණ්ඩපයන් අත්කැරැ ගනිත් ල, ඇතිරි අත් කැරැ ගනිත් ල, අවකාශස්ථාන අත් කැරැ ගනිත් ල, එ සැබැදැයි අසාවදළසේක. “සැබැව, භාග්‍යවතුන් වහන්සැ”යි භික්ෂුහු කීහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගරභා දහැමි කරා කොට භික්ෂුන් අමතා “මහණෙනි, උදෙසා කරන ලද්ද ද වැඩිමහලු පිළිවෙළින් පරිභෝග කිරීම ප්‍රතිබාහනය නො කළයුතු. යමෙක් ප්‍රතිබාහනය කරන්නේ නම් දුකළා ඇවැත් වන්නේ යැ”යි වදළ සේක.

42. තෙන ඛො පන සමයෙන මනුස්සා භක්ඛග්ගෙ අනාරසරෙ උච්චාසයනමභාසයනානි පඤ්ඤපෙතති. සෙය්‍යථීදං ආසන්දිං පලලඛනං ගොණකං වික්ඛකං පටිකං පටලිකං තුලිකං විකතිකං උග්ගලොමිං එකනතලොමිං කට්ඨිස්සං කොසෙය්‍යං කමඛලං කුක්ඛකං භස්සුරං¹ අස්සුරං රජස්සුරං අභිනසාවෙණිං කාදුලිමිගපවරපච්චස්සරණං සලක්ඛරව්ජදං උභතොලොභිතකුපධානං. භික්ඛු කුක්ඛච්චායනානා නාභිනිසිදන්ති. භගවතො එතමස්සං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ යපෙතා තිණි ආසන්දිං පලලඛනං තුලිකං ගිහිවිකකං අභිනිසිදිතුං නතෙව අභිනිපජ්ජිතුන්ති”.

තෙන ඛො පන සමයෙන මනුස්සා භක්ඛග්ගෙ අනාරසරෙ තුලොනඤ්ඤං මඤ්චෙපි පිඨපෙපි පඤ්ඤපෙතති. භික්ඛු කුක්ඛච්චායනානා නාභිනිසිදන්ති. භගවතො එතමස්සං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ගිහිවිකකං අභිනිසිදිතුං නතෙව අභිනිපජ්ජිතුන්ති.”

43. අප් ඛො භගවා අනුපුබ්බෙන වාරිකං වරමානො යෙන සාවඤ්ඤි තදවසරි. තනු සුදං භගවා සාවඤ්ඤියං විහරති ජෙතවනෙ අනාඨපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ. අප් ඛො අනාඨපිණ්ඩිකො ගහපති යෙන භගවා තෙත්ථපසඬකමි. උපසඬකමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසිදි. එකමන්තං නිසිදන්තො ඛො අනාඨපිණ්ඩිකො ගහපති භගවන්තං එතදවොච: “අධිවාසෙතු මෙ භනෙත භගවා ස්වාතනාය භක්ඛං සද්ධිං භික්ඛුසංඝෙක්ඛනා”²ති. අධිවාසෙසි භගවා තුණ්හිභාවෙන.

අප් ඛො අනාඨපිණ්ඩිකො ගහපති භගවතො අධිවාසනං විදිත්වා උච්චායාසනා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා පදකඛිණං කත්වා පසානාමි. අප් ඛො අනාඨපිණ්ඩිකො ගහපති තස්සා රක්ඛයා අවචයෙන පණිතං ඛාදනීයං භොජනීයං පථියාදපෙත්වා භගවතො කාලං ආරොවාපෙසි ‘කාලො භනෙත තිට්ඨිතං භක්ඛන්ති.’

42. එ සමයෙහි මිනිස්සු ඇතුළුගම් බත්තලෙහි දික්සහළා පුටුය, පළඟය කොළපලසය, විසිතුරු එළලොම් ඇතිරිය, එළලොම් මුවා සුදු ඇතිරිය, පුළුන් ඇතිරිය, එළලොම්මුවා සන පුළුඇතිරිය, සිංහරූපාදියෙන් විසිතුරු එළලොම්මුවා ඇතිරිය, එක් පිටෙහි ලොම් ඇති එළලොම්මුවා ඇතිරිය, දෙපිටු ලොම් ඇති එළලොම්මුවා ඇතිරිය, රන්කම් කොට තිහිරි හුයින් කළ පසතුරුණ, රන්කම් කළ තිහිරි පසතුරුණ, ලොම්මුවා පලස, නිළියන් සොළොස් දෙනකුත් හට නටන්තට තරම් ඉඩ ඇති එළලොම්මුවා මහඇතිරිය, ඇතුන් පිට අතුරන ඇතිරිය, අසුන් පිට අතුරන ඇතිරිය, රියතුළ අතුරන ඇතිරිය, අසුන්දිව්සමින් කළ පසතුරුණ, කෙසෙල්මුවසමින් කළ මහඟු පසතුරුණ, රතු උඩුවියන් සහිත වූ යහනය, ඉස්දෙර පාමුල රතු කොට්ට ඇති යහනය යන මෙසේ වූ උසසුන් මහසුන් පනවත්. මහණහු කුකුස් කරන්තාහු එහි නො හිඳිත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, දික්සහළා පුටුව ද පළඟ ද පුළුන් ඇතිරිය ද- හැර සෙසු ගෘහී විකෘතයන්හි (ගිහියන් පැනැවූ අසුන්හි) වැදගෙන් නට නොව ඉදගන්නට අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

එ සමයෙහි මිනිස්සු ඇතුළු ගම බොජුන් හලෙහි පුළුන් බහා යොද පිළියෙළ කළ ඇඳන් ද පුටු ද පනවත්. මහණහු කුකුස් කෙරෙත්, එහි නො හිඳිත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, ගිහින් පිළියෙළ කළ ඇඳ පුටු ආදියේ වැදගෙන්- නට නොව ඉදගන්නට අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

43. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හම් නියමිගම් පිළිවෙළින් සැරිසරා වඩනාසේක්, සැවැත්තුවර ජෙතවන නම් වූ අනේපිඬු සිටුහුගේ අරමු වසනසේක. එ කල (එක් දිනක්) අනේපිඬු සිටු තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළැඹියේ ය. එළැඹී ඔබ වැද පසෙකැ හිඳගත්තේ ය. හේ එකත් පසෙක හුන්නේ “වහන්ස භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හික්සු සඤ්ඤා සහිත ව සෙට දවසට මාගේ බත ඉවසනසේක්ව”යි කී ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නිහඬ බැවින් එය ඉවසුසේක.

ඉක්බිති අනේපිඬු සිටු තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ඉවසීම දැන හුනස්නෙන් නැගීසිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැද පැදකුණු කොට නික්මැගියේ ය. ඉක්බිති අනේපිඬු සිටු එ රූය ඇවැමෙන් ප්‍රණීත බාද්‍ය භොජ්‍ය පිළියෙළ කරවා “වහන්ස, දන් වඩනට කාලය ය බත පිළියෙළ කොට නිමැවිණැ”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට කල් දන්වායැවීය.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

අපං ඛො භගවා පුබ්බන්තසමයං නිවාසෙතො පක්ඛවීරමාදය
යෙන අනාථපිණ්ඩකස්ස ගහපතිස්ස නිවෙසනං තෙනුප ඛක්ඛි.
උපසඛක්ඛිතො පඤ්ඤාතො ආසනෙ නිසීදි සඤ්ඤා භික්ඛුසංඛෙතො.
අපං ඛො අනාථපිණ්ඩකො ගහපති වුද්ධපවුට්ඨං භික්ඛුසංඛං පණ්ණෙතො
බාදනීයෙන භොජනීයෙන සහස්සා සන්තප්පෙතො සමපවාරෙතො
භගවන්තං භුක්ඛාචං ඔනිතපක්ඛපාණිං එක්ඛන්තං නිසීදි. එක්ඛන්තං
නිසින්නො ඛො අනාථපිණ්ඩකො ගහපති භගවන්තං එතදවොච:
“කපංභං භන්තෙ ජෙතවනෙ පටිපජ්ජාමි”ති.

“තෙන භි කං ගහපති ජෙතවනං ආගතානාගතස්ස වාතුද්දියස්ස
සංඛස්ස පතිට්ඨාපෙභි”ති.

“එවං භන්ත”ති ඛො අනාථපිණ්ඩකො ගහපති භගවතො
පටිසංස්සුතො ජෙතවනං ආගතානාගතස්ස වාතුද්දියස්ස සංඛස්ස
පතිට්ඨාපෙසි.

අපං ඛො භගවා අනාථපිණ්ඩකං ගහපතිං ඉමාහි ගාථාහි
අනුමොදි:

44. සිතං උණං පටිභතති තතො වාළමිගානි ව
සිරිංසපෙ¹ ව මකසෙ සිසිරෙ වාපි වුට්ඨියො.

තතො වාතාතපො ඝොරො සඤ්ජාතො පටිභඤ්ජති.
ලෙණස්සඤ්ඤා සුඛස්සඤ්ඤා ක්කාසිතුඤ්ඤා වීපසස්සිතුං.

විහාරදනං සංඛස්ස අග්ගං වුද්ධන වණණිතං
තස්මා හි පණ්ණිතො පොසො සමපස්සං අත්ථමක්ඛන්තො

විහාරෙ කාරයෙ රමෙම වාසයෙත්ථ ඛුසස්සුතෙ.
තෙසං අත්තඤ්ඤා පානඤ්ඤා වත්ථසෙනාසනානි ව

දදෙය්‍ය උජුහුතෙසු වීර්‍යසන්තන්ත වෙතසා.
තෙ තස්ස ධම්මං දෙසෙතති සංඛද්දකම්පනුදනං
යං සො ධම්මං ඉධඤ්ඤා පරිනිබ්බාති අනාසවොති.

අපං ඛො භගවා අනාථපිණ්ඩකං ගහපතිං ඉමාහි ගාථාහි
අනුමොදිතො උට්ඨායාසනා පක්ඛාමි.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ද ඒ පෙරවරු සෙවෙහි හැඳපෙරෙවැ පා සිවුරු ගෙන අනේපිඩු සිටුහුගේ ගෙය වෙතට එළැඹිසේක. එළැඹ පනවා තුබුණු අසුන්හි බිත්සහන හා වැඩැහුන්සේක. එ කල අනේපිඩු සිටු බුදුපාමොක් බිත්සහන ප්‍රණීත වූ බාදායෙන් හෝපා-යෙන් සියතින් සතළුවා පවරවා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ බොජුන් වළඳ නිමවා පාත්‍රයෙන් ඉවතට ගත් අතැති නියා දක ඔබට එකත් පසැ හිඳගත්තේ ය. එසේ හුන්නේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “වහන්ස, මම ජෙතවනය පිළිබඳ වැ කෙසේ නම් පිළිපදිම දු”යි ඇසුයේ ය.

“එසේ වී නම් ගැහැවිය පැමිණි නො පැමිණි සිවුදිගට අයත් බිත්සහනට පිහිටුවන්නා (පිරිනමන්නා)”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළුසේක.

“එසේ ය, වහන්සැ”යි කියා අනේපිඩු සිටු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් දී ජෙතවනය සිවු දිගට අයත් එහි පැමිණි නො පැමිණි (සියලු) බිත්සහන සතු කොට පිරිනැමී ය.

ඉක්බිත්තෙන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අනේපිඩු සිටුහට මේ ගාථා-වලින් අනුමෝදනා කළසේක.

44. විහාරය වූ කලි ශීතය ද උෂ්ණය ද එයින් අන්‍ය වූ වණ්ඩමාග-යන් ද යර්පයන් ද මැසිමදුරුවන් ද සිසිල්සුළං ද වැසි ද වළහයි.

එයින් අන්‍ය වූ හටගත් දඩි අවු සුළං ද (විහාරය කරණ කොට ගෙන) වැළැකෙයි. විවික්ක වැ විසීම පිණිස ද දෘෂ්ටිමාත්‍ර සුඛවිහරණය පිණිස ද ධ්‍යාන වඩනු පිණිස ද විවසුන් වඩනු පිණිස ද විහාරය (යොග්‍ය ස්ථාන වේ).

එහෙයින් සංඝයාට විහාර පිළියෙළ කොට දීම අග්‍ර පිනෙකැ යි හැම බුදුවරයක්හු විසින් වර්ණිත ය. එ බැවින් නුවණැති පුරුෂ තෙමේ තමාගේ අභිවෘද්ධිය දක්නේ,

සිත්කලු විහාරයන් කරන්නේ ය. එහි බොහෝ ඇසු පිරු තන් ඇති භික්ෂූන් වස්වන්නේ ය. සෘජු ගුණ ඇති ඔවුන් කෙරෙහි වෙසෙයින් පහන් වූ සිතින් යුතු ව ඒ භික්ෂූනට ආහාර ද පාන ද වස්ත්‍ර ද ශයනාසන ද දෙන්නේ ය.

ඒ (දයක) තෙම යම් දහමක් දන ගෙන ආසුව රහිත වූයේ මෙ අත්බවහිදී කෙලෙස් පිරිනිවනින් පිරිනිවෙන්නේ ද (රහත් බවට පැමිණෙන්නේ ද) එසේ වූ සියලු සසර දුක් දුරුලන දහමක් ඒ භික්ෂූහු ඔහුට දෙසන්නාහ.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ ගාථාවලින් අනේපිඩු සිටුහට අනුමෝදනා බණ වදරා හුනස්නෙන් නැගී නික්මවැඩිසේක.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

45. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස ආච්චකසාවකස්ස මහාමත්තස්ස සඛ්ඤ්ඤාතං භොති. ආයස්මා උපතජ්ඣ සක්කපුත්තො පච්ඡා ආගන්තු ව්‍යාකතභොජනං¹ ආනන්තරිකං භික්ඛුං වුට්ඨාපෙසි. හත්තභ්‍රං කොලාහලමභොයි. අථ ඛො සො මහාමත්තො උජ්ඣායති ථියති විපාවේති: “කථං හි නාම සමණා සක්කපුත්තියා පච්ඡා ආගන්තු ව්‍යාකතභොජනෙ භික්ඛු වුට්ඨාපෙසස්සති, හත්තභ්‍රං කොලාහලමභොයි. නත්තු නාම ලබ්භා අඤ්ඤාත්‍රාපි නිසිනෙගන යාවදස්සං භුක්ඛිතුන්ති” අසෙකාසුං ඛො භික්ඛු තස්ස මහාමත්තස්ස උජ්ඣායන්තස්ස ථියන්තස්ස විපාවෙන්තස්ස. යෙ තෙ භික්ඛු අපච්චිතා -පෙ- තෙ උජ්ඣායන්ති ථියන්ති විපාවෙන්ති: “කථං හි නාම ආයස්මා උපතජ්ඣ සක්කපුත්තො පච්ඡා ආගන්තු ව්‍යාකතභොජනං ආනන්තරිකං භික්ඛුං වුට්ඨාපෙසස්සති. හත්තභ්‍රං කොලාහලං අභොසී”ති. අථ ඛො තෙ භික්ඛු හගවිතො එතමස්සං ආරොචෙසුං.

“සච්චං කීර තං උපතජ්ඣ පච්ඡා ආගන්තු ව්‍යාකතභොජනං ආනන්තරිකං භික්ඛුං වුට්ඨාපෙසි හත්තභ්‍රං කොලාහලං අභොසී”ති.

“සච්චං හගවා.”

විගර්භි බුද්ධො හගවා: “කථං හි නාම තං මොසපුරිස පච්ඡා ආගන්තු ව්‍යාකතභොජනං ආනන්තරිකං භික්ඛුං වුට්ඨාපෙසස්සි. හත්තභ්‍රං කොලාහලං අභොසි. තෙතං මොසපුරිස අපසන්නානං වා පසාදය -පෙ- විගර්භිතො ධම්මං කථං කතො භික්ඛු ආමනෙතයි.

“න භික්ඛවෙ ව්‍යාකතභොජනො භික්ඛු වුට්ඨාපෙතබ්බො. යො වුට්ඨාපෙසය ආපත්ති දුක්ඛාසස්ස. සච්චෙ වුට්ඨාපෙති පචාරිතො ව භොති. ‘ඥේ උදකං ආහරා’ති වත්තබ්බො. එවකෙකුතං ලභෙන ඉච්චිතං කුසලං. නො චෙ ලභෙථ සාධුකං සිත්තං ගිලිත්වා වුට්ඨිතරස්ස ආසනං දුක්ඛං. නතෙවිහං භික්ඛවෙ කෙනවි පරියායෙන වුට්ඨිතරස්ස භික්ඛුනො ආසනං පට්ඨාගෙනබ්බන්ති වද්ධි. යො පට්ඨාගෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛාසස්සා”ති.

1. ව්‍යාකතභොජනො - පිචු.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

45. එ සමයෙහි වනාහි ආජීවක ශ්‍රාවක වූ එක්තරා මහඥමැත්තකුගේ සඤ්ඤාව පිරිනැමෙන බවක් වෙයි. ආයුෂ්මත් ශාක්‍යපුත්‍ර උපනායකයෝ හැමට පසු ව අවුත් සමීපයෙහි හුන් අඩාළ බොජුන් ඇති (වළඳ නො නිමි) භික්ෂු නමක් නැගිටුවූහ. බොජුන්හල කලබල සහිත විය. එකල්හි ඒ මහඥමැත්තා “කෙසේ නම් ශාක්‍යපුත්‍රිය ශ්‍රමණයෝ පසු වැ අවුත් බොජුන්වළඳා නොනිමි භික්ෂුන් නැගිටුවන්නාහු ද, එයින් බොජුන්හල කලබල සහිත විය. අන් තැනෙක හිඳ රිසිතාක් වළඳන්නට නො හැකි දෑ”යි පහත් කොට සිතයි, දෙස් නහයි, නුගුණ පතුරුවයි. භික්ෂුහු පහත් කොට සිතන දෙස් නගන නුගුණ පතුරුවන ඒ ඥාමැත්තාගේ වචනය ඇසූහ. යම් මහණ කෙනෙක් අලොභ්‍ය ද... ඔහු (ද) “කෙසේ නම් ආයුෂ්මත් ශාක්‍යපුත්‍ර උපනායකයෝ පසු ව අවුත් බොජුන් වළඳ නො නිමි සමීපයෙහි හුන් භික්ෂුනමක් නැගිටුවන්නෝ ද, එයින් බොජුන්හල කලබල සහිත වී”යැ යි පහත් කොට සිතත්, දෙස් කියත්, නුගුණ පතුරුවත්. එ කල ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“සැබැඳ උපනායකයෙනි, තෙපි පසුව අවුත් බොජුන් වළඳා නොනිමි මහණක්හු නඟාසිටුවූහු ද (එයින්) බොජුන්හල කලබල සහිත වී දෑ”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අසාවදළසේක.

“සැබැව, වහන්සැ”යි (උපනායක තෙරණුවෝ කීහ.)

“භිස් පුරුෂය තෝ පසුව අවුත් සමීපයේ හුන් වළඳා නො නිමි (සමීපයෙහි වළඳමින් හුන්) මහණක්හු කෙසේ නැගිටුවියෙහි ද? බොජුන්හල (එයින්) කලබල සහිත වූයේ ය. භිස් පුරුෂය, මෙය නො පහන් වූවන්ගේ පැහැදීම පිණිස හෝ ... නො වේ” ය යි භාග්‍යවත් බුදුරජාණන් වහන්සේ වෙසෙසින් ගැඹුණුසේක. ගරභා දෑහැමි කථා කොට,

“මහණෙනි, අඩාළ බොජුන් ඇති (වළඳ නොනිමි) මහණ නො නඟා සිටුවියැයුතු. යමෙක් ඔහු නඟා සිටුවන්නේ නම්, ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. ඉදින් (ඇවැත් නොතකා) නඟා සිටුවන්නේ නම්, මෙ තෙම පවරන ලද්දේ ද වන්නේ ය. ‘වඩින්න, පැත් ගෙනෙන්නැ’යි වැඩිමාලු මහණ තෙම කියැයුතු (වැඩිමහල් මහණහට කියැ යුතු). එසේත් මෙය ලබන්නේ නම් ඒ මැනවි, ඉදින් නො ලබන්නේ නම් මනාසේ බත්තළු ගිලා වැඩිමහලු මහණහට අස්න දියැයුතු. මහණෙනි, මම කිසි කරුණෙකින් වැඩිමහලු මහණහට ආසනය ප්‍රතිබාහන කළයුතු යැයි නො කියමි. යමෙක් ප්‍රතිබාහනය කරන්නේ නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ”යි වදළසේක.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

46. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බකියා භික්ඛු ගිලානෙ භික්ඛු වුට්ඨාපෙනති. ගිලානා එවං වදෙතති 'න මයං ආවුසො සංකොම වුට්ඨාතුං ගිලානමා'ති. 'මයං ආයස්මිනෙතන වුට්ඨාපෙස්සාමා'ති පරිභොගෙතො වුට්ඨාපෙතො සිතකෙ මුඤ්ඤති. ගිලානා මුච්ඡිතා පපත්තති. භගවතො එතමස්සං ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛවෙ ගිලානො වුට්ඨාපෙනබ්බො. යො වුට්ඨාපෙයා ආපක්ඛි දුක්ඛට්ඨාසා”ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බකියා භික්ඛු 'ගිලානා මයමහා අවුට්ඨාපනියා'ති වරසෙය්‍යායො පළිබ්බදෙධිතති. භගවතො එතමස්සං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ගිලානස්ස පතිරූපං සෙය්‍යං දතුතති”.

තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බකියා භික්ඛු ලෙසකපෙතන සෙනාසනං පට්ඨාහන්ති. භගවතො එතමස්සං ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛවෙ ලෙසකපෙතන සෙනාසනං පට්ඨාහිතබ්බං. යො පට්ඨාහෙය්‍ය ආපක්ඛි දුක්ඛට්ඨාසා”ති.

47. තෙන ඛො පන සමයෙන සත්තරසවකියා භික්ඛු අඤ්ඤතරං පච්චග්ගති. මහාවිහාරං පටිසංඛාරොතති 'ඉධ මයං වස්සං වසිස්සාමා'ති. අඤ්ඤංසු ඛො ඡබ්බකියා භික්ඛු සත්තරසවකියෙ භික්ඛු විහාරං පටිසංඛාරොතෙතන. දිස්සාන එවමාහංසු 'ඉමෙ ආවුසො සත්තරසවකියා භික්ඛු අඤ්ඤතරං විහාරං පටිසංඛාරොතති, හඤ්ඤ නෙ වුට්ඨාපෙස්සාමා'ති. එතමෙව එවමාහංසු: 'ආගමෙථ ආවුසො යාව පටිසංඛාරොතති, පටිසංඛාරෙතෙ වුට්ඨාපෙස්සාමා'ති අථ ඛො ඡබ්බකියා භික්ඛු සත්තරසවකියෙ භික්ඛු එතදවොචු: 'උට්ඨෙථාචුසො අමනාකං විහාරො පාපුණාති'ති.

“නනු ආවුසො පටිගච්චෙව ආවිකතිතබ්බං. මයඤ්ඤ අඤ්ඤං පටිසංඛාරෙය්‍යාමා”ති.

“නනු ආවුසො සංඛිකො විහාරො?”ති.

“ආම ආවුසො, සංඛිකො විහාරොති”.

“උට්ඨෙථාචුසො, අමනාකං විහාරො පාපුණාති”ති.

46. එ සමයෙහි සචෑරි මහණු ගිලන් හික්කුන් නගාසිටුවත්. “ඇවැත්නි, නැගී සිටීන්නට නො හැක්කම්හ ගිලනුම්හ”යි ගිලන් මහණු වෙසේ කියත්. ‘අපි ආයුෂ්මතුන් නගාසිටුවම්හ’යි කියා ඔහු ගිලන් මහණුන් අල්ලා නගාසිටුවා (එසේ) නැගී සිටියවුන් අතහරිත්. ගිලන් මහණු කලාන්ත ව වැටෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, ගිලනා නො නැගිටුවියයුතු. යමෙක් නැගුටුවන්නේ නම් ඔහුට දුකළා ඇවැත් වන්නේ යැ”යි වදළුසේක.

එ සමයෙහි සචෑරි මහණු ‘අපි ගිලනුම්හ, නො නගාසිටුවිය යුත්තම්හ’යි කියා (සුව පහසු දෙන) මනායහන් අවුරාගෙන සැතපෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, ගිලනාහට සුදුසු යහනක් දෙන්නට අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

එ සමයෙහි සචෑරි මහණේ ස්වල්පමාත්‍ර ආබාධයෙනුත් සෙනසුන් පිළිබහත් (අන්තකතකුට එය පරිභෝග කරන්නට නො දෙත්). භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, අල්පමාත්‍ර ආබාධයෙකින් සෙනසුන් නො පිළිබැඟිය යුතු. යමෙක් පිළිබහන්නේ ද ඔහුට දුකළා ඇවැත් වන්නේ යැ”යි වදළුසේක.

47. එ සමයෙහි සතොළොස්වැරි මහණේ ‘අපි මෙහි වස් වසන්නම්හ’යි කියා පිටිසරබද වෙහෙරෙහි පිළිසකර කෙරෙත්. සචෑරි මහණේ වෙහෙර පිළිසකර කරන සතොළොස්වැරි මහණුන් දුටුහ. දක, ‘ඇවැත්නි, මේ සතොළොස්වැරි මහණු එක්තරා වෙහෙරක් පිළිසකර කෙරෙත්. අපි දන් උන් නගාසිටුවම්හ’යි කීහ. ඔවුන් අතුරෙන් සමහරු ‘ඇවැත්නි, පිළිසකර කොට නිමවන තෙක් බලාපොරොත්තුවුවු, පිළිසකර කොට නිමි කල්හි නගාසිටුවන්නම්හ’යි කීහ. එ කල්හි සචෑරි මහණු සතොළොස්වැරි මහණුන් බණවා ‘ඇවැත්නි, නැගීසිටිවු (ඉවත්වවු) විහාරය අපට පැමිණේ යැ’යි කීහ.

“ඇවැත්නි, කල් තබා ම කියැයුතු වූයේ නො වේ ද? (එසේ කියන ලද නම්) අපි අන් වෙහෙරක් පිළිසකර කරන්නමෝ වේ ද”යි ඔහු කීහ.

“ඇවැත්නි, විහාරය සහසතු නො වේ ද?”යි සචෑරියෝ ඇසූහ:

“එසේ ය ඇවැත්නි විහාරය සහසතුයැ”යි ඔහු කීහ.

“ඇවැත්නි, නැගීටින්න (ඉවත්වන්න) විහාරය අපට පැමිණේයැ”යි සචෑරියෝ කීහ.

“මහලලකො ආවුසො විහාරො. තුමෙහ 'පි වසථ මයමපි වසිස්සාමා''ති. “උටෙඨ්ථාචුසො අමිතාකං විහාරො පාපුණාති''ති. තුපිතා අනත්තමනා ගිවායං ගහෙඤා නික්කඩ්ඪනති. තෙ නික්කඩ්ඪිමානා රොදන්ති. භික්ඛු එවමාහංසු “කිස්ස තුමෙහ ආවුසො රොද්ථා''ති.

“ඉමෙ ආවුසො ජබ්බගගියා භික්ඛු තුපිතා අනත්තමනා අමෙහ සබ්බිකා විහාරා නික්කඩ්ඪනති''ති.

යෙ තෙ භික්ඛු අජීව්ජා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනාථී වීයනති විපාචෙනති: “කථං හි නාම ජබ්බගගියා භික්ඛු තුපිතා අනත්තමනා භික්ඛු සබ්බිකා විහාරා නික්කඩ්ඪිස්සන්ති''ති.

අථ ඔවා තෙ භික්ඛු භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං. -පෙ- සචං කිර භික්ඛවෙ ජබ්බගගියා භික්ඛු තුපිතා අනත්තමනා භික්ඛු සබ්බිකා විහාරා නික්කඩ්ඪනති. සචං භගවා -පෙ- විගර්හිඤා ධම්මං කථං කඤ්ඤා භික්ඛු ආමනෙත්ති.

“න භික්ඛවෙ තුපිතෙන අනත්තමනෙන භික්ඛු සබ්බිකා විහාරා නික්කඩ්ඪිතබ්බො. යො නික්කඩ්ඪියා, යථාධම්මො කාරෙනබ්බො. අනුජානාමි භික්ඛවෙ සෙනාසනං ගාහෙතුන්ති.”

48. අථ ඔවා භික්ඛුනං එතදභොයි: ‘කෙන නු ඔවා සෙනාසනං ගාහෙතබ්බන්ති?’ භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පඤ්ඤාභිකෙහි සමන්තාගතං භික්ඛුං සෙනාසනගාහාපකං සම්මන්තිතුං: යො න ජන්දගතිං ගච්ඡියා, න දෙසාගතිං ගච්ඡියා, න භයාගතිං ගච්ඡියා, න මොහාගතිං ගච්ඡියා, ගතිතාගතිතඤ්ඤා ජානෙයා. එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ සම්මන්තිතබ්බො:

පඨමං භික්ඛු යාවිතබ්බො, යාවිඤා වාසෙත්තා භික්ඛුතා පට්ඨලෙන සංඛතා ඤාපෙතබ්බො:

“ඇවැත්නි, වීභාරය මහත් ය, තෙපිත් වසවු. අපිත් වසන්-
නමු”යි සතොලොස්වැගියෝ කීහ. එවිට සවැගි මහණෝ කුපිත ව
නො සතුටු වූ, “ඇවැත්නි, නැගිසිටිවු”යැ යි කියා බෙල්ලෙන් අල්ලා
නික්මවත් (පිටතට ඇද දමත්.) ඔහු නික්මවනු ලබන්නාහු හඬත්.
“ඇවැත්නි, තෙපි කුමට හඬවු ද”යි භික්ෂුහු අසත්.

“ඇවැත්නි, මේ සවැගි මහණෝ කීපුණාහු නො සතුටු වූවාහු
අප සහසතු වෙහෙරින් තොරපත්”යැ යි ඔහු කීහ.

“යම් මහණ කෙනෙක් අල්පෙට්ඨද... ඔහු සවැගි මහණහු කුපිත ව නො
සතුටු ව කෙසේ නම් භික්ෂුන් සහසතු වෙහෙරින් තොරපන්නාහු
ද”යි ලාමක කොට සිතත්, දෙස් නගත්, අඟුණ පතුරුවත්.

එ කල්හි ඒ මහණහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැල
කළාහ ... “මහණෙනි, සවැගි මහණහු කුපිත ව නො සතුටු ව මහණුන්
සහසතු වෙහෙරින් තොරපන්නාහු ද? ඒ සැබෑ ද?” භාග්‍යවතුන්
වහන්සේ අසා වදළුසේක. “සැබෑව භාග්‍යවතුන් වහන්සැ”යි මහණහු
කීහ. ... භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඔවුන් ගරභා දහමි කථා කොට
භික්ෂුන් බණවා,

“මහණෙනි, මහණකු කිපී නො සතුටු ව මහණෙක් සහ සතු
වෙහෙරින් නො ම නොදියැයුතු. යමෙක් නොදපන්නේ වී නම්
ඔහුට ධර්මය වූ පරිදි (විනයනීතිය පරිදි) දඩුවම් කැරවියැයුතුය.
මහණෙනි, සෙනසුන් ගත්වන්නට අනුදැනිමි”යි වදළුසේක.

48. එ කල්හි මහණුන්ට ‘කවරකු විසින් සෙනසුන් ගැන්විය යුතු
ද?’යි මේ සිත විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ වග දන්වූහ.

“මහණෙනි, අඛණ්ඩ පසෙකින් සමන්විත මහණක්හු සෙනසුන් ගත්-
වන්නකු කොට සම්මත කරන්නට අනුදැනිමි. යමෙක් ඡන්ද්‍රයෙන්
අගතියට නො යන්නේ ද, අභිෂයෙන් අගතියට නො යන්නේ ද
බියෙන් අගතියට නො යන්නේ ද මූළායෙන් අගතියට නො යන්නේ
ද ගත් නොගත් සෙනසුන් දන්නේ ද මේ ඒ අඛණ්ඩ පස ය.
මහණෙනි, ඒ මහණ මෙසේ සම්මත කටයුතු ය.

පළවු කොට (සෙනාසන ගාභාපත බව පිළිගනු පිණිස)
මහණෙක් යැදියයුතු. යැද, වියත් ප්‍රබල මහණක්හු විසින් සඛ්‍ය
තෙමේ මෙසේ දන්වියැයුතු:

“සුභාතු මෙ හතෙන සබ්බො. යදි සබ්බස්ස පත්තකල්ලං සබ්බො ඉස්සන්ධාමං භික්ඛුං සෙනාසනගාභාපකං සල්ලිකොයො. එසා ඤාති.

සුභාතු මෙ හතෙන සබ්බො. සබ්බො ඉස්සන්ධාමං භික්ඛුං සෙනාසනගාභාපකං සම්මන්තති. යස්සායසල්ලිකො ඛම්බි ඉස්සන්ධාමස්ස භික්ඛුනො සෙනාසනගාභාපකස්ස සම්මති. යො තුණ්හස්ස, යස්ස නසම්මති යො භාසෙයො.

සම්මතො සබ්බෙන ඉස්සන්ධාමො භික්ඛු සෙනාසනගාභාපකො. ඛම්බි සබ්බස්ස. තස්මා තුණ්හී. එවම්තං ධාරයාමී’ති.

අථ ටො සෙනාසනගාභාපකානං භික්ඛූනං එතදභොසි: “කථන්තු ටො සෙනාසනං ගාභෙනඛිබ්බති.” හගවතො එතම්සං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පට්ඨං ඳ්විකාං ගණතුං, භික්ඛු ගණන්වා සෙයො ගණතුං, සෙයො ගණන්වා සෙයොග්ගෙන ගාභෙතුන්ති.”

සෙයොග්ගෙන ගාභෙත්තා සෙයො උස්සාදයිංසු.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ විහාරග්ගෙන ගාභෙතුන්ති.”

විහාරග්ගෙන ගාභෙත්තා විහාරං උස්සාදයිංසු -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පරිවෙනග්ගෙන ගාභෙතුන්ති.”

පරිවෙනග්ගෙන ගාභෙත්තා පරිවෙනං උස්සාදයිංසු.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ අනුභාගමි දතුං. ගහිතෙ අනුභාගෙ අශෙකා භික්ඛු ආගච්ඡති න අකාමා දුතඛිබ්බා”ති.

“වහන්ස, සඬා තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. ඉදින් සඬා-
යාට පැමිණි කල් ඇත්තේ වී නම්, සඬා තෙමේ මෙනම් මහණහු
සෙනසුන් ගන්වන්නකු කොට සම්මත කෙරේවා. මේ ඥාප්තිය යැ.

වහන්ස, සඬා තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. සඬා තෙමේ
මෙනම් මහණහු සෙනසුන් ගන්වන්නකු කොට සම්මත කෙරෙයි.
යම් ආයුෂ්මතක්භට මෙනම් මහණභට සෙනසුන් ගන්වන සම්මතිය
(දීම) රිසියෙන්තේ නම් හේ නිහඬ වේවා. යමකුට නො රිසි-
යෙන්තේ නම් හේ කියාවා.

සඬායා විසින් මෙ නම් මහණ සෙනසුන් ගන්වන්නකු කොට
සම්මත විය. සඬායාට (එය) රිසියෙයි. එහෙයින් නිහඬ ය. මෙසේ
මෙය සලකමි” යනු යැ.

එ කල්හි සෙනසුන් ගන්වන මහණුනට “කෙසේ නම් සෙන-
සුන් ගැන්වියැ යුතු ද?”යි මේ සිත විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට
මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, පළමු කොට මහණුන් ගණන් කරන්නට, මහණුන්
ගැණ යහන් ගණින්නට, යහන් ගැණ යහන් පිරිසෙයින් (යහන්
ගණනට) යහන් ගන්වන්නට අනුදනිමි”යි වදළ සේක.

යහන් ගණනින් යහන් ගන්වන්නාහු යහන් ඉතිරි කළාහ.

“මහණෙනි, විහාර ගණනින් සෙනසුන් ගන්වන්නට අනුදනිමි”
යි වදළසේක.

විහාර ගණනින් සෙනසුන් ගන්වන්නාහු විහාරයක් ඉතිරි
කළහ....

“මහණෙනි, පිරිවෙන් ගණනින් සෙනසුන් ගන්වන්නට අනු-
දනිමි”යි වදළසේක.

පිරිවෙන් ගණනින් සෙනසුන් ගන්වන්නාහු පිරිවෙනක් ඉතිරි
කළාහ.

“මහණෙනි, නැවත තව කොටසක් ද දෙන්නට අනුදනිමි. එ
අතිරේක කොටස ගත් කලැ අන් මහණෙක් ආයේ වී නම් නො
කැමැත්තෙන් (මිත්‍රව) ඒ අනුභාගය (සෙනසුන් කොටස) නොදියැ
යුතු යැ” වදළසේක.

49. තෙන ටො පන සමයෙන භික්ඛු නියසීමෙ ධීනස්ස සෙනාසනං ගාහෙනති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ නියසීමෙ ධීනස්ස සෙනාසනං ගාහෙනධ්ධං. යො ගාහෙය්‍ය ආපණ්‍ය දුක්ඛටස්සා”ති.

තෙන ටො පන සමයෙන භික්ඛු සෙනාසනං ගාහෙතො සබ්බකාලං පට්ඨාහතති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ සෙනාසනං ගාහෙතො සබ්බකාලං පට්ඨාහිතධ්ධං. යො පට්ඨාහෙය්‍ය ආපණ්‍ය දුක්ඛටස්ස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ වස්සානං තෙමාසං පට්ඨාහිතුං උතුකාලං න පට්ඨාහිතුමති.”

අථ ටො භික්ඛුනං එතදහෙසි “කති නු ටො සෙනාසනගාහා?”ති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“තයො මෙ භික්ඛවෙ සෙනාසනගාහා: පුරිමකො පච්ඡිමකො අනුරාත්තකො. අපරජ්ජගතාය ආසාලභියා පුරිමකො ගාහෙතධ්ධො, මාසගතාය ආසාලභියා පච්ඡිමකො ගාහෙතධ්ධො, අපරජ්ජගතාය පචාරණාය ආයතීං වස්සාවාසඤ්ඤාය අනුරාත්තකො ගාහෙතධ්ධො. ඉමෙ ටො භික්ඛවෙ තයො සෙනාසනගාහා”ති.

දුතියගාණවාරං නිට්ඨිතං.

49. එ සමයෙහි වනාහි භික්ෂුහු උපචාර සීමායෙන් පිටත සිටිය හට සෙනසුන් ගන්වත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ

“මහණෙනි, උපචාර සීමාවෙන් පිටත සිටි මහණහට සෙනසුන් නො ගැන්වියැයුතු. යමෙක් ගන්වන්නේ නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ” ය.

එ සමයෙහි මහණහු සෙනසුන් ගන්වා සියලු කාලයෙහි අන් මහණුන්ට පිළිබඟන් (එන්නට නො දෙත්). භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් දැන්වූහ.

“මහණෙනි, සෙනසුන් ගන්වා (තමන්ට පවරවා ගෙන) සියලු කල්හි ප්‍රතිබාහනය (අන් මහණුන්ට එන්නට නො දී ඔවුන් බැහැර කිරීම සෙනස්න අත්තූර තමන් සතු කොටගෙන තැබීම) නො කළයුතු. යමෙක් ප්‍රතිබාහනය කරන්නේ වී නම්, ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, වස් තුන් මස තමා ඉන්නා සෙනස්න පිළිබඟන්නට (අන් අයට අත් කරගන්නට නොදී තමා සතුව ම පවත්වන්නට ද සෘතු කාලයෙහි [සෙසු මාසහි] නො පිළිබඟන්නට [තමා සතු කොට ගෙන ම තබා නොගන්නට] අන් මහණුන් එය පරිහරණය කරන්නට ආවොත් ඔවුන් නො වළක් වන්නට) අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

එ කල්හි “සෙනසුන් ගැන්වීම කියෙක් ද?”යි භික්ෂුන්ට මෙ සිත විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. (භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදළුසේක:)

“මහණෙනි, පුරිමකය, පඤ්චමකය, අනාරාමිකකයැ යි සෙනසුන් ගැන්වීම තුනෙක, ඇසළ පුණ්‍යපසොළොස්වක ගියාට පසු දින පළමු සෙනසුන් ගැන්වීම කළයුතු. ඇසළ පුණ්‍යපසොළොස්වක ගතව මසක් ගිය කලැ පැයිම් සෙනසුන් ගැන්වීම කළයුතු. වස් පචාරණය ගත වූ කලැ (ඉතිරි අටමාසය යඳහා ද) එයින් මතු වස් විසිම් පිණිස අනාරාමිකක සෙනසුන් ගැන්වීම කළයුතු. මහණෙනි, මේ සෙනසුන් ගැන්වීම තුන යැ”.

දෙවෙනි බණවර නිමිසේ යි.

50. තෙන ටො පන සමයෙන ආයඤ්ඤා උපනඤ්ඤා සක්කප්පනො සාවඤ්ඤාං සෙනාසනං ගහෙඤා අඤ්ඤාතරං ගාමකාවාසං අගමාසි. තත්ථි සෙනාසනං අග්ගමෙයි. අප් ටො තෙසං භික්ඛූනං එතදභොසි: “අයං ටො ආවුසො ආයඤ්ඤා උපනඤ්ඤා සක්කප්පනො භණ්ඩනකාරකො කලහකාරකො විවාදකාරකො භස්සකාරකො සමෙඤ්ඤා අධිකරණකාරකො. සවායං ඉධ වස්සං වසිස්සති සබ්බෙව මයං න එංසුං වසිස්සාම. භද්ද නං සුචරාමා”ති.

අප් ටො තෙ භික්ඛූ ආයඤ්ඤාං උපනඤ්ඤා සක්කප්පනං එතද-
භොවු: “නනු තයා ආවුසො උපනඤ්ඤා සාවඤ්ඤාං සෙනාසනං
ගහිතතති.”

“එවමාවුසො”ති.

“කිං පන තං ආවුසො උපනඤ්ඤා එකො දො පටිබාහසි”ති.

“ඉධ’ද්දනාහං ආවුසො මුඤ්ඤාමි. තත්ථ ගණ්ඨාමි”ති.

යෙ තෙ භික්ඛූ අභිච්ඡා සන්තුට්ඨා උජ්ජනො කුක්කුච්චකා
සික්ඛාකාමා තෙ උජ්ඣායතති ථීයතති විපාවෙනති: “කපං හි නාම
ආයඤ්ඤා උපනඤ්ඤා සක්කප්පනො එකො දො පටිබාහිස්සති”ති.
භගවතො එතමස්සං ආරොවෙසු: අප් ටො භගවා -පෙ- එතස්මිං
නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ භික්ඛුසඤ්ඤා සන්තිපාතාපෙඤා ආයසමනාං
උපනඤ්ඤා සක්කප්පනං පටිපුච්ඡි “සච්චං කිර තං උපනඤ්ඤා එකො
දො පටිබාහසි”ති.

“සච්චං භගවා.”

විගර්හි බුද්ධො භගවා: “කපං හි නාම තං මොසපුරිස එකො
දො පටිබාහිස්සසි, තත්ථ තයා මොසපුරිස ගහිතං ඉධ මුක්කං.
ඉධ තයා ගහිතං තත්ථ මුක්කං. එවං ටො තං මොසපුරිස උභයස්ස
පටිබාහිරො. නෙතං මොසපුරිස අප්පසන්නානං වා පසාදය පසන්නානං
වා හියොගාවාය. අප් ටො තං අප්පසන්නානං වෙච්ච අප්පසාදය
පසන්නානඤ්ඤා එකච්චානං අඤ්ඤාප්පනාය”ති. විගර්හිඤා ධම්මං කපං
තත්ථා භික්ඛූ ආමනෙතයි: “න භික්ඛවෙ එකෙන දො පටිබාහිතබ්බා,
යො පටිබාහෙය්ඤ ආපත්ති දුක්ඛප්පනා”ති.

80. එ සමයෙහි ශාක්‍යපුත්‍ර වූ උපනඤ්ඤ තෙරණුවෝ සැවැත්හි සෙනසුන් ගෙන, එක්තරා කුඩා ගමෙක ආවාසයකට ගියේ ය. එහි ද සෙනස්නක් ලැබ ගත්තේ ය. එ කලා ඒ මහණනට, “ඇවැත්නි, මේ ශාක්‍යපුත්‍ර උපනඤ්ඤ තෙරණුවෝ අරගල කරන්නෙකි, කලහ කරන්නෙකි, විවාද කරන්නෙකි, කතාබහෙන් ආරාචුල් උපදවන්නෙකි, සංකයා අතර නඩු ඇති කරන්නෙකි. මේ කෙම මෙහි වස් වසන්නේ වී නම්, අපි හැම දෙනා ම පහසු සේ නො වසන්නම්. එබැවින් ඔහු විවාරමු” යි මෙ යික විය.

ඉක්බිත්තෙන් ඒ මහණහු ශාක්‍යපුත්‍ර උපනඤ්ඤ තෙරුනට, “ඇවැත් උපනඤ්ඤයෙනි, ඔබ විසින් සැවැත්හි සෙනස්නක් ගන්නා ලද්දේ නොවේ ද?” යි කීහ.

“එසේ ය ඇවැත්නි” යි උපනඤ්ඤ තෙරණුවෝ කීහ.

“ඇවැත් උපනඤ්ඤයෙනි, කීමක් ද? එක් කෙනෙක් ම වූ ඔබ සෙනසුන් දෙකක් පිළිබහන් කෙරෙත් ද (නමනට වෙන් කොට ගෙන සෙස්සන් එයින් වළක්වත් ද)?”

“ඇවැත්නි, දෑත් මෙහි සෙනස්න මුදම්. (අත්හරිමි). එහි සෙනස්න ගනිමි” යි තෙරණුවෝ කීහ.

යම් මහණ කෙනෙක් අල්පෙව්‍ය ද ලද දැයින් සතුටු වන්නෝ ද ලජ්ජා ද, කුකුස් කරන්නෝ ද, ශික්‍ෂා රකිනුයෙහි කැමැත්තෝ ද, ඔහු “කෙසේ නම් ශාක්‍යපුත්‍ර උපනඤ්ඤ තෙරණුවෝ එක් කෙනෙක් වූ සෙනසුන් දෙකක් පිළිබහන්නෝ ද” යි පහන් කොට සිතත්, දෙස් නගත්, නො ගුණ පතුරවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. එ කල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ... මේ නිදනයෙහි මෙ කරුණෙහි බික්සහන රැස් කරවා, ශාක්‍ය පුත්‍ර උපනඤ්ඤයන් බණවා, “උපනඤ්ඤයෙනි, තෙපි එක් කෙනෙක් වූ සෙනසුන් දෙකක් පිළිබහවු ද? සැබෑ ද?” යි අසා වදළුසේක.

“සැබැව භාග්‍යවතුන් වහන්සැ” යි ඔබ කීහ.

“භිස් මිනිස, තෝ එකෙක් වූ කෙසේ නම් සෙනසුන් දෙකක් පිළිබහයි ද භිස්මිනිස, තා විසින් එහි (සෙනස්නක්) ගන්නා ලද්දේ මෙහි (සෙනස්න) මුදන ලද්දේ ය. මෙහි (සෙනස්න) ගන්නා ලද්දේ එහි (සෙනස්න) මුදන ලද්දේ ය. භිස්මිනිස, මෙසේ ම තෝ දෙ තන්හි ම පරිබාහිර වූයෙහි (සෙනස්නක් නැත්තෙක් වූයෙහි). භිස්මිනිස, මෙය සස්න කෙරෙහි පහන් නො වූවන්ගේ පැහැදීම පිණිස ද පහන් වූවන්ගේ වැඩීම පිණිස ද නො වේ. වැළි නො පහන් වූවන්ගේ නො පැහැදීම පිණිස ද පහන් වූ සමහර කෙනෙකුන්ගේ වෙනස් බව පිණිස ද වේ” යැ යි වෙසෙසින් ගැඹුණුසේක. ගරභා දුහුමි කතා කොට, මහණුන් බණවා, “මහණෙනි, එක් මහණක්හු විසින් සෙනසුන් දෙකක් නො පිළිබැහියයුතු (නමාට වෙන් කොට නො ගතයුතු). යමෙක් පිළිබහන්නේ නම්, ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදළුසේක.

51. තෙන ටො පන සමයෙන භගවා භික්ඛූනං අනෙකපරියායෙන විනයකථං කථෙති. විනයස්ස වණ්ණං භාසති. විනයපරියක්ඛියා වණ්ණං භාසති. ආදිස්ස ආදිස්ස ආයසමිතො උපාලිස්ස වණ්ණං භාසති. භික්ඛූනං එතදභොධි: “භගවා ටො අනෙකපරියායෙන විනයකථං කථෙති, විනයස්ස වණ්ණං භාසති, විනයපරියක්ඛියා වණ්ණං භාසති, ආදිස්ස ආදිස්ස ආයසමිතො උපාලිස්ස වණ්ණං භාසති. හදු මයං ආවුසො ආයසමිතො උපාලිස්ස සන්තිකෙ විනයං පරියාපුණාමා”ති. තෙ ව ඛු භික්ඛූ ථෙරා ව නවා ව මජ්ඣිමා ව ආයසමිතො උපාලිස්ස සන්තිකෙ විනයං පරියාපුණන්ති. ආයසමා උපාලි ධීතකො’ව උද්දිස්සති ථෙරානං භික්ඛූනං ගාරවෙන. ථෙරාපි භික්ඛූ ධීතකා’ව උද්දිසාපෙනති ධම්මගාරවෙන. තස්ස ථෙරා ථෙව භික්ඛූ කිලමනති ආයසමා ව උපාලි.

භගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ නවකෙන භික්ඛූනා උද්දිසනෙන සමකෙ වා ආසනෙ නිසිදිතුං උච්චතරකෙ වා ධම්මගාරවෙන. ථෙරෙන භික්ඛූනා උද්දිසාපෙනෙන සමකෙ වා ආසනෙ නිසිදිතුං නිවතරකෙ වා ධම්මගාරවෙනා”ති.

තෙන ටො පන සමයෙන ඛු භික්ඛූ ආයසමිතො උපාලිස්ස සන්තිකෙ ධීතකා’ව උද්දෙසං පතිමානෙනා¹ කිලමනති. භගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ සමානාසනිකෙහි සහ නිසිදිතුනති.”

අථ ටො භික්ඛූනං එතදභොධි: “කිත්තාවතා නු ටො සමානාසනිකො භොති?”ති. භගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ තිවස්සනාරෙන සහ නිසිදිතුනති”.

තෙන ටො පන සමයෙන සමඛුලා භික්ඛූ සමානාසනිකා එකමඤ්ඤා² නිසිදිතා මඤ්ඤං භිද්දිංසු. එකපියො³ නිසිදිතා පියං භිද්දිංසු. භගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ තිවග්ගස්ස මඤ්ඤං, තිවග්ගස්ස පියංනති.” තිවග්ගො පි මඤ්ඤා නිසිදිතා මඤ්ඤං භිද්දි, පියො නිසිදිතා පියං භිද්දි.

1. පටිමානෙනා - සනා.

2. මඤ්ඤා - මජ්ඣං, පිටු.

3. පියො මජ්ඣං, පිටු.

51. එ සමයෙහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂූනට නොයෙක් කරුණින් විනය කර්ම වදරනසේක. විනයයේ ගුණ වණන සේක. විණය බණ ඉගැන්වෙහි ගුණ වදරනසේක. ආදර්ශ කොට උපාලි තෙරුන්ගේ ගුණ වදරනසේක: “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වූ කලී නොයෙක් කරුණින් විනය කර්ම වදරනසේක. විනයයේ ගුණ වදරනසේක. විනය බණ ඉගැන්වෙහි ගුණ වදරන සේක. ආදර්ශ කොට කොට උපාලි තෙරුන්ගේ ගුණ වදරන සේක. ඇවැත්නි, අපි උපාලි තෙරුන් වෙත විනය පුහුණු කරමහ” යි භික්ෂූනට මේ සිත විය. ඒ බොහෝ ස්ථවිර භික්ෂූහු ද නවක භික්ෂූහු ද මධ්‍යම භික්ෂූහු ද උපාලි තෙරුන් වෙත විනය බණ උගනිත්. උපාලි තෙරණුවෝ තමනට වඩා මහලු තෙරුනට ගෞරවයෙන් සිටියාහු ම (සිට ගෙන ම) බණ උදෙසයි (උගන්වයි), ස්ථවිර (වැඩි මහලු) භික්ෂූහු ද සිටගත්තාහු ම ධර්මගෞරවයෙන් (විනය) උදෙසවාගනිත් (කියවා ගනිත්), එහි ස්ථවිර භික්ෂූහු ද උපාලි තෙරණුවෝ ද (බොහෝ වේලා) (සිටගත් වන ම සිටියාහු) වෙහෙසට පැමිණෙත්.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, උදෙසන (බණ උගන්වන) නවක මහණහු විසින් ධර්මගෞරවයෙන් සමාන අස්නෙක හෝ වඩා උස් අස්නෙක හෝ ඉඳින්නට ද, උදෙස්වන (ඉගෙනගන්නා) ස්ථවිර භික්ෂූහු විසින් ධර්මගෞරවයෙන් සමාන අස්නෙක හෝ (උගන්වන තෙරුන්ගේ අස්නට) වඩා මිටි අස්නෙක හෝ තිඳින්නට ද අනුදනිමි” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළසේක.

එ සමයෙහි වනාහි බොහෝ භික්ෂූහු උපාලි තෙරුන් සමීපයෙහි සිටගත්තාහු ම උදෙසීම බලාපොරොත්තු වන්නාහු වෙහෙසෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, සමානාසනිකයන් සමග හිඳගන්නට අනුදනිමි” යි වදළසේක.

එ කල්හි භික්ෂූනට “කොපමණෙකින් සමානාසනිකයෙක් වන්නේ ද?” යි මෙ සිත විය. ඔහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, තුන් වසක් අතර ඇති (තමාට වඩා වස් එකක් හෝ දෙකක් වැඩි හෝ අඩු) මහණකු හා එක් අස්නෙහි ඉඳගන්නට අනුදනිමි” යි වදළසේක.

එ සමයෙහි බොහෝ සමානාසනික මහණහු එක් ඇදෙක හිඳ ඇඳ බිත්ඳහ. (කඩා දමූහ). එක් පුටුවෙක හිඳ පුටුව කැඩූහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, තුන් දෙනකුනට ඇඳ ද තුන් දෙනකුනට පුටුව ද අනුදනිමි” යි වදළසේක. තුන්දෙනෙක් ද ඇදෙක හිඳ එය කැඩූහ, පුටුවෙක හිඳ පුටුව කැඩූහ.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ දුටග්ගස්ස මඤ්චං දුටග්ගස්ස පිටතති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු අසමානාසනිකෙති සහ දීසාසනෙ නිසිදිතුං කුක්ඛාච්චායනති. භගවතො එතමඤ්චං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ යපෙඤ්චා පණ්ඩකං මාතුගාමං උභතො-
බ්බාඤ්ජනකං අසමානාසනිකෙති සහ දීසාසනෙ නිසිදිතුනති.”

අථ ඛො භික්ඛුනං එතදහොසි ‘කිත්තකපච්ඡිමං නු ඛො දීසාසනං
හොති’ති -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ යං තිණ්ණන්නං පහොති¹ එත්තකපච්ඡිමං
දීසාසනනති.”

52. තෙන ඛො පන සමයෙන විසාඛා මිගාරමාතා සඛ්ඤ්ඤා
අඤ්ඤා සාලිඤ්ඤා පාසාදං කාරාපෙතුකාමා හොති හත්ථිනඛකං, අථ
ඛො භික්ඛුනං එතදහොසි “කිත්ත ඛො භගවතා පාසාදපරිභොගෙ
අනුඤ්ඤාතො කිං අනනුඤ්ඤාතො?”ති. භගවතො එතමඤ්චං
ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ සබ්බං පාසාදපරිභොගනති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන රඤ්ඤා පසෙනදීඤ්ඤා කොසලස්ස
අය්‍යකා කාලකතා හොති. තස්සා කාලකිරියාය සඛ්ඤ්ඤා බහුං
අකපපියහණ්ඩං උප්පන්නං හොති. සෙය්‍යථිදං: ආසඤ්ඤා පලලංඛනා
ගොණකො විත්තකො පටිකා පටලිකා තුලිකා විකකිකං උග්ගලොමිකං
එකනතලොමිකං කට්ඨිස්සං කොසෙය්‍යං කුත්තකං කම්බලං හස්සුරං
අස්සුරං රථස්සුරං අභිනප්පවෙණි කාදලිමිගපවරපච්චස්සුරං සඋක්කරඤ්ජදං
උභතොලොභිතකුපධානං. භගවතො එතමඤ්චං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආසඤ්ඤා පාදෙ ජිජ්ඣා පරිභුඤ්ඤා,
පලලංඛනස්ස වාලෙ භිජ්ඣා පරිභුඤ්ඤා, තුලිකං විජටෙඤ්ඤා බිම්බිකානං
කාතුං, අවසෙයං භුමිස්සුරං කාතුනති.”

1 . භිණ්ණං තස්සහොති - පිටු, 04 ස.

“මහණෙනි, දෙදෙනෙකුනට ඇද ද දෙදෙනෙකුනට පුටුව ද අනුදනිමි” යි වදළුසේක.

එ සමයෙහි භික්ෂු සමාසනික නොවන භික්ෂුන් හා දික් අස්නෙහි හිඳින්නට කුකුස් කෙරෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, පණ්ඩකයා ද මාගම ද උභයොක්කාංචනකයා ද හැර, (සෙසු) අසමානාසනිකයන් හා එක් දීර්ඝාසනයෙහි ඉදගන්නට අනුදනිමි” යි වදළුසේක.

එ කල්හි ‘කොතෙකින් පැයිම් අස්න දීඝාසනයෙක් වේ ද?’ යි භික්ෂුනට මෙ සිත විය ...

“යම් අස්නෙක් තුන් දෙනෙකුනට සැහෙයි ද, දීඝාසනය එ පමණින් පැයිම් අස්න යැ (තුන් දෙනෙකුනට පමණක් ඉදිත හැකි අස්න අඩු ම ප්‍රමාණයේ වූ දික් අස්න යැ) යි වදළු සේක.

52. එ සමයෙහි මිඟර මාතෘ නම් වූ විශාඛා තොමෝ අලින්දයක් (ඉස්තෝප්පුවක්) සහිත වූ ඇත්කුඹු සටහන් මත්තෙහි වැම් බැඳ තැනූ ප්‍රාසාදයක් සංඝයා උදෙසා කරවන්නට කැමැත්තී වූවාය. එ කලා මහණුනට, “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් භික්ෂුනට කෙබඳු ප්‍රාසාද පරිභෝගයෙක් අනුදන්නා ලද ද? කෙබඳු ප්‍රාසාද පරිභෝගයෙක් නො අනුදන්නා ලද ද?” යි මෙ සිත විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, සියලු ප්‍රාසාද පරිභෝගය අනුදනිමි” යි වදළු සේක.

එ සමයෙහි පසේනදී කොසොල් රජුගේ මිත්තණියෝ කල්‍රිය කළාහ. ඇගේ කල්‍රියයෙන්, දික්සහළා පුටු ය, පළහය, සකරභුලට වඩා දික් ලොම් ඇති ඇතිරි ය, එළලොම්ත් කළ විසිතුරු ඇතිරි ය, එළලොම් මුවා සුදු ඇතිරි ය, පුළුනෙන් පිරු ඇතිරි ය, ගනපුළු ඇති එළලොම් මුවා ඇතිරි ය, සිංහවාසාදි රූපයෙන් විසිතුරු එළලොම් මුවා ඇතිරි ය, එක් පැත්තෙක පමණක් ලොම් ඇති එළලොම්මුවා ඇතිරි ය, දෙ පැත්තේ ම ලොම් ඇති එළ ලොම්මුවා ඇතිරි ය, කිහිරිහුසින් වියු රත්කසු කම් කළ පසතුරුණ, ලොම්මුවා පලස, නිළියන් සොළොස් දෙනෙකුන්ට සිට රඟ පාන්නට තරම් දික් පුළුල ඇති මහ ඇතිරි ය, ඇතුන් පිට අතුරන ඇතිරි ය, අසුන් පිට අතුරන ඇතිරි ය, රියෙහි අතුරන ඇතිරි ය, අසුන් දිවිසමින් කළ පසතුරුණ, දෙසැ රතු කොට්ට කැබු උඩු වියන් සහිත කෙසෙල් මුව සමින් කළ මහඟු පසතුරුණ යන මෙ බොහෝ අකැප බඩු යන බොහෝ නොකැප බඩු සංඝයාට උපන්නේ වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, දික් සහළා පුටුවේ පා සිද පරිභෝග කරන්නට ද, පළගෙහි ව්‍යාල රූප බිඳදමා පරිභෝග කරන්නට ද, පුළුන් මේව්වය මැහුම් ලිහා කොට්ට කරන්නට ද, ඉතිරි දෑ මුළුතුරුණ කරන්නට ද අනුදනිමි” යි වදළුසේක.

53. තෙත බො පන සමයෙන සාවතියා අවිදුරේ අකුද්ධරසමිං ගාමකාවාසෙ ආවාසිකා හිතවු උපස්සතා භොතති ආගතතුකංගමිකානං හිතවුනං සෙනාසනං පඤ්ඤාපෙත්තා, අථ බො තෙසං හිතවුනං එතදභොසි: “එතරහි බො මයං ආවුසො උපස්සතා ආගතතුකංගමිකානං හිතවුනං සෙනාසනං පඤ්ඤාපෙත්තා, භද්ද මයං ආවුසො සබ්බං සංසිකං සෙනාසනං එකස්ස දෙම තස්ස සත්තකං පරිභුක්ඛ්භ්භාමා”ති. තෙ සබ්බං සංසිකං සෙනාසනං එකස්ස අදංසු, ආගතතුකා හිතවු තෙ හිතවු එතදචොවු: ‘අමොකං ආවුසො සෙනාසනං පඤ්ඤාපෙථා’ති.

“නැතුවාට සෙවනක් සෙවනක් සෙවනක් දමනවා එකකට
දිනනවා.” “කි. පනතුමන ආවුණා සෙවනක් සෙවනක්
විසිල්ලා”යි.

“එවිමාට්‍රිසො” කි. යෙ තෙ භික්‍ෂු අපට්ඨා -පෙ- තෙ උජ්ඣං-
යග්ගි වියනභි විසාවෙනභි: “කථං භි නාම භික්‍ෂු සංඝිකං
සෙනාසනං විසංඝේසනං” කි. අථ ඛො තෙ භික්‍ෂු හගට්ඨො
එතමන් ආරොචෙය්‍යං.

“සචං කීර හිසබවෙ හිතබු සබ්බකං පොතාසනං වීසසජ්ජ-
කභි”ති?

“සම මගට.”

විගරහි බ්‍රිදෝ හඟවා: “කරං හි නාම තෙ හිකිවෙ ලොස-
පුරිසා සබ්බිකං සෙනාසනං විසාසජ්ඣානති. නොතං හිකිවෙ
අපසසන්නානං වා පසාද්‍ය -පෙ-” විගරහිත්වා ධර්මං කරං කත්වා
හිතාබ්‍රි ආමනොසයි:

පඤ්චමානී හික්කවෙ අවික්ඛජ්ජානී න වීක්ඛජ්ජෙතඛානී සංඛේතන වා ගණෙන වා පුග්ගලෙන වා. වීක්ඛජ්ජතානීපි අවික්ඛජ්ජතානී භොතානි. යො වීක්ඛජ්ජයා ආපත්ති ධුරෙච්චියක්ක. කතමානි පඤ්ච: ආරාමො ආරාමවත්ථු. ඉදං පඨමං අවික්ඛජ්ජයං න වීක්ඛජ්ජෙතඛං සංඛේතන වා ගණෙන වා පුග්ගලෙන වා වීක්ඛජ්ජතම්පි අවික්ඛජ්ජනං භොති. යො වීක්ඛජ්ජයා ආපත්ති ධුරෙච්චියක්ක.

විහාරය විහාරව්‍යුහය, ඉදං දුතියං අවිසංකල්පයාං: න විසංකල්පනං
සංකල්පනං වා ගණනං වා පුග්ගාලං වා. විසංකල්පනමිදං අවිසංකල්පනං
ගොති. යො විසංකල්පයා ආපතති පුලලව්වයං.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

53. එ සමයෙහි සැවැත් නුවරට නොදුරෙහි එක්තරා කුඩා ගමෙක ආවාසයෙක වසන භික්ෂු ආගන්තුක වූ ද ගමික වූ ද භික්ෂුනට සෙනසුන් පතවන්නාහු එයින් පීඩාවට පත් වූහ. එකල ඒ භික්ෂුනට මේ යික විය. “ඇවැත්නි, දැන් වනාහි අපි ආගන්තුක වූ ද ගමික වූ ද මහණුනට සෙනසුන් පතවන්නාමෝ පීඩාවට පැමිණියමහ. ඇවැත්නි, එබැවින් අපි සියලු සහසතු සෙනස්න එක් මහණකුට දෙමු. ඔහු සතු වූ එය පරිභෝග කරන්නමු” යනු යි. ඔහු සියලු සහසතු සෙනස්න එක් මහණකුට දුන්හ. ආගන්තුක මහණහු ‘ඇවැත්නි, අපට සෙනසුන් පතවන්නැ’ යි කීහ.

“ඇවැත්නි සහ සතු සෙනස්නෙක් නැත. සියල්ල අප විසින් එක් මහණකුට දෙනලද” යි (නෙවායික මහණහු) කීහ. “ඇවැත්නි, කිමෙක් ද? තෙපි සහසතු සෙනස්න එක් කෙනකුට පවරා දුන්නහු ද?” යි ඔහු ඇසූහ.

“එසේ ය, ඇවැත්නි” යි ඔහු කීහ. අල්පෙව් වූ ... යම් භික්ෂු කෙනෙක් වෙත් ද, ... ඔහු “කෙසේ නම් භික්ෂු සහසතු සෙනසුන් එකකුට පවරා දෙන්නාහු ද” යි ලාමක කොට සිතත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. ඉක්බිති එ මහණහු මෙ පවත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකළහ.

“මහණෙනි, මහණහු සහසතු සෙනස්න (එක් මහණකුට) පවරාදුන්නාහු ද? සැබෑ ද?” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අසා වදළසේක.

“එසේ ය භාග්‍යවතුන් වහන්සැ” යි ඔහු කීහ.

“මහණෙනි, කෙසේ නම් ඒ භික්ෂු පුරුෂයෝ සහසතු සෙනස්න කෙනකුට පැවැරුවෝ ද? මෙය නොපහත් වුවන්ගේ පැහැදීම පිණිස ද ... නො වේ” යැ යි වෙසෙසින් ගැඹුණු සේක. ගර්භා දහම් කරා කොට මහණුන් බණවා මෙය වදළසේක:

“මහණෙනි, මේ පස සඬයා විසින් හෝ ගණයා විසින් හෝ පුද්ගලයා විසින් හෝ අනෙකකුට (පෞද්ගලික අයිතියට) නො දිය යුතු ය, නො පැවරියයුතු ය. දෙන ලද්දේ ද නො දෙන ලද්දේ වේ. යමෙක් දෙන්නේ නම් තුලැයි ඇවැත් වන්නේ ය. කවර පසෙක් ද යත්: ආරාමය, ආරාම වත්ත, මේ පළමු වන නො දියයුතු දය ය. සඬයා විසින් හෝ ගණයා විසින් හෝ පුද්ගලයා විසින් හෝ නො දියයුතු ය. දෙන ලද්දේ ද නො දෙන ලද්දේ වෙයි. යමෙක් දෙන්නේ නම් තුලැයි ඇවැත් වන්නේ ය.

විහාරය ද විහාර වත්ත ද දෙවෙනි අවික්ඛජ්ජය වස්තු ය. සඬයා විසින් හෝ ගණයා විසින් හෝ පුද්ගලයා විසින් පුද්ගලයකු සතු කොට නො දියයුතු ය. දෙන ලද්දේ ද නො දෙන ලද්දේ වේ. යමෙක් දෙන්නේ ද තුලැයි ඇවැත් වන්නේ ය.

මනෙතා පියං භිසි බ්බොහනං ඉදං තතියං අවිසසජ්ජියං. න විසසජ්ජනබ්බං. සබ්බෙන වා ගණෙන වා පුග්ගලෙන වා. විසසජ්ජි. තච්චි අවිසසජ්ජිතං හොති. යො විසසජ්ජයා ආපනති ථුලලව්වයසස.

ලොහකුමභි ලොහභාණකං ලොහවාරකො ලොහකවාහං වාසි ඵරපු කුඨාරි කුඤ්ජො නිබ්බාදනං ඉදං චතුසං අවිසසජ්ජියං. න විසසජ්ජනබ්බං සබ්බෙන වා ගණෙන වා පුග්ගලෙන වා. විසසජ්ජිතච්චි අවිසසජ්ජිතං හොති. යො විසසජ්ජයා ආපනති ථුලලව්වයසස.

වලච්චි වෙථ මුඤ්ජං බබ්බජං තිණං මහතිකා දුරුහණ්ඩං මහතිකාහණ්ඩං ඉදං පඤ්චමං අවිසසජ්ජියං. න විසසජ්ජනබ්බං සබ්බෙන වා ගණෙන වා පුග්ගලෙන වා. විසසජ්ජිතච්චි අවිසසජ්ජිතං හොති. යො විසසජ්ජයා ආපනති ථුලලව්වයසස.

ඉමානි ටො භික්ඛවෙ පඤ්ච අවිසසජ්ජියානි න විසසජ්ජනබ්බානි සබ්බෙන වා ගණෙන වා පුග්ගලෙන වා විසසජ්ජිතානිපි අවිසසජ්ජිතානි හොතති. යො විසසජ්ජයා ආපනති ථුලලව්වයසසා''ති.

54. අථ ටො හගවා සාවස්ථියං යථාභිරතතං විහරිතො යෙන කීටාගිරි තෙන වාරිකං පකකාමී මහතා භික්ඛුසබ්බෙන සද්ධිං පඤ්චමනෙති භික්ඛුසබ්බෙති සාරිපුත්තමොග්ගලොනෙති ච. අසෙසාපුං ටො අසසජ්ජනබ්බස්සකා භික්ඛු "හගවා කීර කීටාගිරි ආගච්ඡති මහතා භික්ඛුසබ්බෙන සද්ධිං පඤ්චමනෙති භික්ඛුසබ්බෙති සාරිපුත්ත මොග්ගලොනෙති ච". "හඤ මයං ආවුසො සබ්බං සබ්බිකං සෙනාසනං භාජෙම. පාපිච්ඡා සාරිපුත්තමොග්ගලොනා පාපිකානං ඉච්ඡානං වසං ගතා. න මයං තෙසං සෙනාසනං පඤ්ඤපෙසසාමා''ති. තෙ සබ්බං සබ්බිකං සෙනාසනං භාජෙස්සං.

අථ ටො හගවා අනුපුබ්බෙන වාරිකං වරමානො යෙන කීටාගිරි තදවසරි. අථ ටො හගවා සබ්බෙහුලෙ භික්ඛු ආමජෙනාසි "ගච්ඡති තුමෙහ භික්ඛවෙ, අසසජ්ජනබ්බස්සකෙ භික්ඛු උපසඤ්ඤාචරා ඵවං වදෙථ: හගවා ආවුසො ආගච්ඡති මහතා භික්ඛුසබ්බෙන සද්ධිං පඤ්චමනෙති භික්ඛුසබ්බෙති සාරිපුත්තමොග්ගලොනෙති ච. හගවතො ච ආවුසො සෙනාසනං පඤ්ඤපෙථ! භික්ඛුසබ්බස්ස ච සාරිපුත්තමොග්ගලොනානඤ්ඤා''ති.

ඇඳ ද පුටුව ද බිස්ස ද කොට්ටය ද යන මේ හෙවෙති අවිසංසර්ගය වස්තු ය. සඛකයා විසින් හෝ ගණයා විසින් හෝ පුද්ගලයා විසින් හෝ (පුද්ගලයකු සතු කොට) නො පැවරිය යුතු ය. එසේ දෙන ලද්දේ ද නො දෙන ලද්දේ ම වේ. යමෙක් දෙන්නේ ද, තුලැයි ඇවැත් වන්නේ ය.

ලොහො සැළි ය, ලොහො පැණ, ලොහො කළ ය, ලොහො කටාරම, වෑය, පොරොව, කෙටෙරිය, උදුල්ල, නියන යන මේ සතර වන අවිසංසර්ගය වස්තු ය. සඛකයා විසින් හෝ ගණයා විසින් හෝ පුද්ගලයා විසින් හෝ පුහුලකු සතු කොට නො දියයුතු ය. යමෙක් එසේ දෙන්නේ ද ඔහුට තුලැයි ඇවැත් වන්නේ ය.

වැල්, හුන, මුදුනණ, බඩුස්තණ, සෙසු තෘණවර්ග, මැටි, ලිබ්බු, මැටිබ්බු, යන මේ පස්වන අවිසංසර්ගය වස්තු ය. සඛකයා විසින් හෝ ගණයා විසින් හෝ පුද්ගලයා විසින් හෝ (පුහුල් සතු කොට) මහණකුට නො දියයුතු ය. දෙන ලද්දේ ද නො දෙන ලද්දේ වේ. යමෙක් දෙන්නේ ද ඔහුට තුලැයි ඇවැත් වන්නේ ය.

මහණෙකි, මොහු අවිසංසර්ගය (පුද්ගලයකු සතු කොට නො දිය යුතු) වස්තු පස් වගය ය. සඛකයා විසින් හෝ ගණයා විසින් හෝ පුද්ගලයා විසින් හෝ (පුහුල් සතු කොට) නො දියයුතු ය. එසේ දෙන ලද ද නො දෙන ලද්දේ ම වේ. යමෙක් දෙන්නේ ද ඔහුට තුලැයි ඇවැත් වන්නේ ය.

54. ඉක්බිත්තෙන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැවැත් නුවර කැමැති තාක් වැස සැරියුත් මුගලන් දෙනම ද භික්ෂූන් පන්සියක් පමණ වූ මහත් මහණ මුළුවක් ද හා කීටාගිරි දනව්වට සැරිසරා වැඩියේක. අසසථි පුතබ්බසුක යන මහණහු “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැරියුත් මුගලන් දෙනම ද පන්සියක් පමණ වූ මහත් මහණ මුළුවක් ද කැටුව කීටාගිරියට වඩිනසේකැ” යි ඇසූහ. “ඇවැත්නි, අපි දැන් සියලු සභසතු දෑ බෙදා ගනිමු. සැරියුත් මුගලන් දෙදෙනා ලාමක ආශා ඇත්තෝ ය, ලාමක ආශාවනට වගහ වූවෝ ය. අපි ඔවුනට සෙනසුන් නො පතවමු” යි ඔහු කතිකා කැරැගත්හ. ඔහු මෙසේ කතිකා කොට ගෙන සියලු සභසතු දෑ බෙදූහ.

එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිළිවෙළින් සැරිසරා වඩිනාසේක් කීටාගිරියට පැමිණ වදළසේක. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ බොහෝ භික්ෂූන් බණවා “මහණෙනි, තෙපි යවු. අසසථි පුතබ්බසුක මහණුන් කරා එළැඹ, “ඇවැත්නි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පන්සියක් පමණ වූ මහත් භික්ෂු සඛකයා ද සැරියුත් මුගලන් දෙ නම ද කැටුව වඩිනා සේක. ඇවැත්නි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට ද භික්ෂු සඛකයාට ද සැරියුත් මුගලන් දෙනමට ද සෙනසුන් පතවවු යැ” යි මෙසේ කියවු” යැ යි වදළසේක.

“එවං භතෙක”ති ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො පටිසසුඤා යෙන අසසර්පුතබ්බසුඤා භික්ඛු තෙනුපසඛිකම්පු. උපසඛිකම්ඤා අසසර්පුතබ්බසුඤා භික්ඛු එතදවොද්ධි: “භගවා ආවුසො ආගච්ඡති මහතා භික්ඛුසංඝෙතන සද්ධිං පඤ්චමනෙති භික්ඛුසතෙති සාරිපුත්ත මොග්ගලොනෙති ච. භගවතො ච ආවුසො සෙනාසනං පඤ්ඤපෙථ භික්ඛුසඛිකස්ස ච සාරිපුත්තමොග්ගලොනානඤ්ඤා”ති.

“නඤ්ඤාවුසො සඛිකං සෙනාසනං සබ්බං අමෙහති භාජිතං. ස්වාගතං ආවුසො භගවතො. යස්මිං විහාරෙ භගවා ඉච්ඡස්සති තස්මිං විහාරෙ වසිස්සති. පාටිච්ඡා සාරිපුත්තමොග්ගලොනා පාටිකානං ඉච්ඡානං වසං ගතා. න මෙයං තෙසං සෙනාසනං පඤ්ඤපෙස්සාමා”ති.

“කිං පන තුමෙක ආවුසො සඛිකං සෙනාසනං භාජිතා”ති?

“එවමාවුසො”ති.

යෙ තෙ භික්ඛු අජීව්ජා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනති වීයනති විපාවෙනති: “කථං හි නාම අසසර්පුතබ්බසුඤා භික්ඛු සඛිකං සෙනාසනං භාජෙස්සනති”ති.

අථ ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමස්ස ආරොවෙසුං.

“සච්චං කිර භික්ඛවෙ -පෙ-” “සාදං භගවා.”

“කථං හි නාම තෙ භික්ඛවෙ මොසපුරිසා සඛිකං සෙනාසනං භාජෙස්සනති, නෙතං භික්ඛවෙ අප්පසන්නානං වා පසාදය -පෙ-” විගර්හිතා ධම්මං කථං කතා භික්ඛු ආමනෙතයි:

“පඤ්චමානි භික්ඛවෙ අවෙහඛගියානි න විහරිතබ්බානි සංඝෙතන වා ගණෙන වා පුග්ගලෙන වා. විහතානි පි අවිහතානි භොගති. යො විහරෙය්‍ය ආපත්ති පුලලෙච්චස්ස.

කතමානි පඤ්ච: ආරාමො ආරාමවස්ථු ඉදං පඨමං අවෙහඛගියං¹. න විහරිතබ්බං සංඝෙතන වා ගණෙන වා පුග්ගලෙන වා. විහතාමපි අවිහතං භොති. යො විහරෙය්‍ය ආපත්ති පුලලෙච්චස්ස.

“එසේ ය වහන්සැ” යි ඒ මහණු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් දී අසෂරී පුනබ්බසුක මහණුන් කරා එළැඹියාහ. එළැඹ අසෂරී පුනබ්බසුක මහණුන් බණවා, “ඇවැත්නි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පන්සියක් පමණ වූ මහත් භික්ෂු සඛ්‍යයා ද සැරියුත් මුගලන් දෙනම ද කැටුව වඩනා සේක. ඇවැත්නි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට ද භික්ෂු සඛ්‍යයාට ද සැරියුත් මුගලන් දෙනමට ද සෙනසුන් පනවවු” යැ යි කීහ.

“ඇවැත්නි, සහසතු සෙනසුනෙක් නැත. සියල්ල අප විසින් බෙදා ගන්නා ලද්දේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ පැමිණීම ස්වාගත ය (වැඩිසේ මැනවි). භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් විහාරයෙක වසන්නට කැමැති වනසේක් ද එහි වසනසේක්වා. සැරියුත් මුගලන් දෙ දෙනා ලාමක ආශා ඇත්තෝ ය. ලාමක ආශාවනට වගෙ වුවෝ ය. අපි ඔවුනට සෙනසුන් නො පනවන්නම්” යි අසෂරී පුනබ්බසුක දෙදෙනා කීහ.

“කීමෙක් ද ඇවැත්නි, තෙපි සහසතු සෙනසුන් බෙදාගත්තු ද?” යි ඔහු විචාළාහ.

“එසේ ය, ඇවැත්නි” යි ඔහු කීහ.

යම් මහණ කෙණෙක් අල්පෙව්‍ය ද ... ඔහු ‘කෙසේ නම් අසෂරී පුනබ්බසුක මහණු සහසතු සෙනසුන් (තමන් සතු කොට) බෙදා ගත්තාහු ද’ යි ලාමක කොට සිතත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්.

ඉක්බිති ඒ මහණු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, ... සැබෑ ද?” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අසා වදළ සේක. “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැබෑ යැ” යි ඔහු කීහ.

“මහණෙනි, කෙසේ නම් ඒ හිස් පුරුෂයෝ සහසතු සෙනසුන් බෙදා ගන්නාහු ද මහණෙනි, මෙය නො පහන් වූවන්ගේ පැහැදීම පිණිස හෝ ... නො වේ” යැ යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළ සේක. මෙසේ ගරහා, දහැම් කතා කොට, භික්ෂුන් බණවා මෙය වදළසේක:

“මහණෙනි, මේ වස්තු පස නො බෙදියැ හැකියැ, සඛ්‍යයා විසින් හෝ ගණයා විසින් හෝ පුද්ගලයකු විසින් හෝ නො බෙදියැයුතු ය. බෙදන ලද්දේ ද නො බෙදන ලද්දේ වේ. යමෙක් බෙදන්නේ නම් තුලැයි ඇවැත් වන්නේ ය.

කවර පසෙක් ද යත්: ආරාමය ද ආරාම වත්ත ද යන මේ පළමු වන නො බෙදියැ යුතු දෑ ය. සඛ්‍යයා විසින් හෝ ගණයා විසින් හෝ පුද්ගලයා විසින් හෝ නො බෙදියැයුතු ය. බෙදන ලද්දේ ද නො බෙදන ලද්දේ වේ. යමෙක් බෙදූයේ වී නම් තුලැයි ඇවැත් වන්නේ ය.

විභාරො විභාරවස්සු ඉදං දුතියං අවෙහඬියං -පෙ-

මඤ්චා පියං හිසි බ්ලෙඛාහනං ඉදං තතියං අවෙහඬියං -පෙ-

ලොභකුම්භි ලොභභාණකං ලොභවාරකො ලොභකටාහං වාසි
ඵරසු කුයාරි කුඤ්ඤො කිබ්බදනං ඉදං චතුසං අවෙහඬියං -පෙ-

චුලී වෙඵ වුඤ්ජං බබ්බජං තිණං මඤ්ඤා දුරුහණ්ඛං
මඤ්ඤාහණ්ඛං ඉදං පඤ්චමං අවෙහඬියං න විහජිතබ්බානි සංඝෙන
වා ගණෙන වා පුග්ගලෙන වා. විහතමිදි අවිහතං භොති. යො
විහජෙය්‍ය ආපත්ති චුලලවග්ගසංඝං.

ඉමානි ඛො භික්ඛවෙ පඤ්ච අවෙහඬියානි න විහජිතබ්බානි
සංඝෙන වා ගණෙන වා පුග්ගලෙන වා. විහතානි පි අවිහතානි
භොතති යො විහජෙය්‍ය ආපත්ති චුලලවග්ගසංඝාති.

ඊඊ. අථ ඛො හගවා කීවාගිරිසුං යථාභිරතං විහරිතො
යෙන ආළචී තෙන වාරිකං පක්ඛාමී. අනුපුබ්බෙන වාරිකං වර-
මානො යෙන ආළචී තදවසරි. තත්‍ර සුදං හගවා ආළචියං විහරති
අඤ්ඤාලවෙ වෙතියෙ.

තෙන ඛො පන සමයෙන ආළචිකා භික්ඛු ඵවරුපානි නව-
කම්මානි දෙනති: පිණ්ඩනිකෙඛපනමනෙතනපි නවකම්මං දෙනති,
කුඩ්ධිලෙපනමනෙතනපි නවකම්මං දෙනති, ද්වාරධම්පනමනෙතනපි
නවකම්මං දෙනති, අඤ්ඤවට්ඨිකරණමනෙතනපි නවකම්මං දෙනති,
ආලොකසන්ධිකරණමනෙතනපි නවකම්මං දෙනති, සෙතවණ්ණකරණ-
මනෙතනපි නවකම්මං දෙනති, කාළවණ්ණකරණමනෙතනපි නවකම්මං
දෙනති, ගෙරුකපරිකම්මකරණමනෙතනපි නවකම්මං දෙනති, ඡාදන-
මනෙතනපි නවකම්මං දෙනති, බ්‍රහ්මනමනෙතනපි නවකම්මං දෙනති,

විහාරය, විහාර වත්ත යන මේ දෙවෙනි නො බෙදියැයුතු දෑ ය. සඤ්ඤා විසින් හෝ ගණයා විසින් හෝ පුද්ගලයා විසින් හෝ නොබෙදියැයුතු ය. බෙදන ලද්දේ ද නො බෙදනා ලද්දේ වේ. යමෙක් බෙදුමේ වී නම් තුලැයි ඇවැත් වන්නේ ය.

ඇඳ, පුටු, බිසි, කොට්ට යන මේ තෙවෙනි නො බෙදිය යුතු දෑ ය. ...

ලොහො සැලි, ලොහො පැණ, ලොහො කළ, ලොහො කටාරම්, වෑ පොරෝ කෙටෙරි, උදලු නියන් යන මේ සිවුවන නො බෙදියැයුතු දෑ ය. ...

වැල්, හුන, මුදුනණ, බබුස්තණ, සෙසු තණ වර්ග, මැටි, ලිබ්බු මැටිබබු යන මේ හැම පස් වන නො බෙදියැයුතු දෑ ය. සඤ්ඤා හෝ ගණයා හෝ පුද්ගලයා විසින් නො බෙදියැ යුතු ය. බෙදන ලද්දේ ද නො බෙදන ලද්දේ වේ. යමෙක් බෙදන්නේ ද තුලැයි ඇවැත් වන්නේ ය.

“මහණෙනි, මේ නොබෙදියැයුතු දෑ සඤ්ඤා හෝ ගණයා හෝ පුද්ගලයා විසින් නො බෙදියැයුතු දෑ පස ය. බෙදන ලද්දහු ද නො බෙදන ලද්දහු ම වෙත්. යමෙක් බෙදන්නේ නම් තුලැයි ඇවැත් වන්නේ යැ” (යනු යි).

55. ඉක්බිත්තෙන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කීවාගිරියෙහි රිසි තාක් වැස, අළවු නුවර බලා නික්ම වැඩි සේක. පිළිවෙළින් සැරි සරණයේක් අළවු නුවරට පැමිණියේක. එ සමයෙහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අළවු නුවර සමීපයේ අනුලව ඉවතාසානයේ වසන සේක.

එ සමයෙහි අළවු රට වැසි මහණහු මේ (මතු සඳහන් වන) පරිදි වූ නවාම් සම්මතිය දෙන්නාහ. මැටි පිඩක් තබන පමණිනුදු නවාම් සම්මතිය දෙත්, බිත්තියැ මැටි ආදියක් ගැ පමණිනුත් නවාම් සම්මතිය දෙත්, දෙර තබන පමණිනුත් නවාම් සම්මතිය දෙත්, අගුල් වැටිය කරන (දෙරපොලු සවිකරන) පමණිනුත් නවාම් සම්මතිය දෙත්, කළු දෙර සවි කරන පමණිනුත් නවාම් සම්මතිය දෙත්, බිත්ති ආදිය සුදුපැහැ කරන පමණිනුත් නවාම් සම්මතිය දෙත්, කළුපැහැ කරන පමණිනුත් නවාම් සම්මතිය දෙත්, ගුරු පිරියම් කරන පමණිනුත් නවාම් සම්මතිය දෙත්, සෙවිලි කරන පමණිනුත් නවාම් සම්මතිය දෙත්, බඳනා පමණිනුත් නවාම් සම්මතිය දෙත්,

ගණ්ඨකාධානමනෙතනපි නවකමමං දෙනති, ඛණ්ඩචූළපට්ඨංඛරණ-
මනෙතනපි නවකමමං දෙනති, පරිභණ්ඩකරණමනෙතනපි නවකමමං
දෙනති, වීසතිවස්සකමපි නවකමමං දෙනති, තිංසවස්සකමපි නව-
කමමං දෙනති, යාවජීවිකමපි නවකමමං දෙනති, ධූමකාලිකමපි
පරියොයිතං වීහාරං නවකමමං දෙනති. යෙ තෙ භික්ඛූ අභිච්ඡා-
-පෙ- තෙ උජ්ඣායනති වීයනති විපාචෙතති: “කථං හි නාම
ආලවිකා භික්ඛූ ඵවරූපානි නවකමමානි දස්සනති. පිණ්ඩනිකෙඛපන-
මනෙතනපි නවකමමං දස්සනති -පෙ- ධූමකාලිකමපි පරියොයිතං
වීහාරං නවකමමං දස්සනති”ති. භගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං.

“සච්චං කිර භික්ඛවෙ -පෙ-” “සච්චං භගවා.” -පෙ- විගර-
භිච්චා ධම්මං කථං කථා භික්ඛූ ආමනෙතාසි:

“න භික්ඛවෙ පිණ්ඩනිකෙඛපනමනෙතන නවකමමං දතබ්බං,
න කුඬ්ඛලෙසනමනෙතන නවකමමං දතබ්බං, න දොරවධිපන-
මනෙතන නවකමමං දතබ්බං, න අග්ගළවට්ඨිකරණමනෙතන නවකමමං
දතබ්බං, න ආලොකසන්ධිකරණමනෙතන නවකමමං දතබ්බං, න
සෙතවණ්ණකරණමනෙතන නවකමමං දතබ්බං, න කාලවණ්ණකරණ-
මනෙතන නවකමමං දතබ්බං, න ගෙරුකපරිකමිකරණමනෙතන
නවකමමං දතබ්බං, න ඡාදනමනෙතන නවකමමං දතබ්බං, න
ඛන්ධනමනෙතන නවකමමං දතබ්බං, න ගණ්ඨකාධානමනෙතන නව-
කමමං දතබ්බං, න ඛණ්ඩචූළ පට්ඨංඛරණමනෙතන නවකමමං
දතබ්බං, න පරිභණ්ඩකරණමනෙතන නවකමමං දතබ්බං, න වීසති-
වස්සකං නවකමමං දතබ්බං, න තිංසවස්සකං නවකමමං දතබ්බං,
න යාවජීවිකං නවකමමං දතබ්බං, න ධූමකාලිකං පරියොයිතං
වීහාරං නවකමමං දතබ්බං. යො දදෙයා ආපත්ති දුක්ඛවත්තස.”

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ අකතං වා වීහාරං විපතකතං වා නවකමමං
දතුං. චූළලකෙ වීහාරෙ කමමං ඕලොකෙතවා ජප්පඤ්චස්සකං
නවකමමං දතුං. අඛිඤ්ඤාගෙ කමමං ඕලොකෙතවා සන්තවධිවස්සකං
නවකමමං දතුං. මහලලකෙ වීහාරෙ පාසාදෙ වා කමමං ඕලො-
කෙතවා දසඤ්ඤාවස්සකං නවකමමං දතුනති.”

ගණ්ඨිකාවක් තබන පමණින් නව්‍යාම සමූහය දෙත්, කැටුම් බිඳුම් පිළිසකර කරන පමණින් නව්‍යාම සමූහය දෙත්, පිළක් කරන පමණින් නව්‍යාම සමූහය දෙත්, විසි වසකට ද නව්‍යාම සමූහය දෙත්, තිස් වසකට ද නව්‍යාම සමූහය දෙත්, දිවි හිමි කොට ද නව්‍යාම සමූහය දෙත්, දරසැයෙහි දුම් නැගීම ඉම් කොට ද කොට නිමැවූ විහාරය සඳහා නව්‍යාම සමූහය දෙත්, යම් මහණ කෙනෙක් අල්පෙව් ද ... ඔහු කෙසේ නම් අළුවුරට වැසි මහණහු මෙසේ නවකම් සමූහය දෙන්නාහු ද මැටිපිඩක් තබන පමණින් නවකම් සමූහය දෙන්නාහු ද ... දරසැයේ දුම් නැගීම ඉම් කොට ද නිමැවූ විහාරය සඳහා නවකම් සමූහය දෙන්නාහු ද" යි ලාමක කොට සිතත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

"මහණෙනි, සැබෑ දෑ ... ? යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අසා වදළුණේක. "එසේ ය, භාග්‍යවතුන් වහන්සැ" යි මහණහු කීහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ... ගැඹුණේක, ගරභා දෑහැමි කතා කොට මහණුන් බණවා මෙය වදළුණේක:

"මහණෙනි, මැටිපිඩු තබන පමණින් නවකම් සමූහය නො දියැයුතු. බිත්තියැ මැටි ආදිය ගානා පමණින් නවකම් සමූහය නො දියැයුතු. දෙර තබන පමණින් නවකම් සමූහය නො දියැයුතු. අගුල්වැටිය කරන පමණින් නවකම් නො දියැයුතු, කවුළු දෙර සවි කරන පමණින් නවකම් සමූහය නො දියැයුතු, සුදුපැහැ කරන පමණින් නවකම් සමූහය නො දියැයුතු, කළුපැහැ කරන පමණින් නවකම් සමූහය නො දියැයුතු, ගුරු පිරියම් කරන පමණින් නවකම් සමූහය නො දියැයුතු, සෙවිලි කරන පමණින් නවකම් සමූහය නො දියැයුතු, බඳනා පමණින් නවකර්ම සමූහය නො දියැයුතු, ගණ්ඨිකාවක් තබන පමණින් නවකර්ම සමූහය නො දියැයුතු, කැටුම් බිඳුම් පිළිසකර කරන පමණින් නවකම් සමූහය නො දියැයුතු, පිළක් කරන පමණින් නවකම් සමූහය නො දියැයුතු, විසි වසකට ද තිස් වසකට ද ... දිවි හිමි කොට නවකම් සමූහය නො දියැයුතු, දර සැයෙහි දුම් නැගීම ඉම් කොට නිමැවූ විහාරය සඳහා නවකම් සමූහය නො දියැයුතු. යමෙක් දෙන්නේ නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය.

මහණෙනි, නො කරන ලද්ද වූ අධාර කළ වැඩ ඇත්තා වූ හෝ විහාරය සඳහා නවකම් දෙන්නට අනුදනිමි. කුඩා විහාරයෙහි හෝ (කළයුතු ව ඇති) වැඩ බලා සාවුරුද්දකට හෝ පස් හවුරුද්දකට හෝ සුදුසු වූ නවකම් සමූහය දෙන්නට ද, ගුරුළු පියාපත් බදු සෙවෙණි ඇති වෙහෙරෙක වැඩ බලා වම් සතකට හෝ අටකට සුදුසු වන පරිදි වූ නවකම් සමූහය දෙන්නට ද මහත් වෙහෙරෙක හෝ ප්‍රාසාදයෙක හෝ වැඩ බලා වම් දශයක් දෙළොසක් කල් පවත්නා පරිදි වූ නවකම් සමූහය දෙන්නට ද අනුදනිමි" (යනුයි.)

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

56. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු සබ්බං විහාරං නවකම්මං දෙනති. භගවතො එතම්ඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ සබ්බො විහාරො නවකම්මං දනබ්බො. යො දදෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්සා”ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු එකස්ස දෙව දෙනති. භගවතො එතම්ඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ එකස්ස දෙව දනබ්බො. යො දදෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්සා”ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු නවකම්මං ගහෙඤ්ඤං අශ්ශං වාසෙතති. භගවතො එතම්ඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ නවකම්මං ගහෙඤ්ඤං අශ්ශං වාසෙතති. යො වාසෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්සා”ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු නවකම්මං ගහෙඤ්ඤං සඛ්ඛිකං පට්ඨාහතති. භගවතො එතම්ඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ නවකම්මං ගහෙඤ්ඤං සඛ්ඛිකං පට්ඨාහිතබ්බං. යො පට්ඨාහෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ එකං වරසෙය්‍යං ගහෙතුන්ති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු නිසසීමෙ ධීතස්ස නවකම්මං දෙනති. භගවතො එතම්ඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ නිසසීමෙ ධීතස්ස නවකම්මං දනබ්බං. යො දදෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්සා”ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු නවකම්මං ගහෙඤ්ඤං සබ්බකාලං පට්ඨාහතති. භගවතො එතම්ඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ නවකම්මං ගහෙඤ්ඤං සබ්බකාලං පට්ඨාහිතබ්බං. යො පට්ඨාහෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ වක්ඛානං තෙමාසං පට්ඨාහිතුං උතුකාලං න පට්ඨාහිතුන්ති.”

රි. එ සමයෙහි මහණු සියලු ම විහාරය සඳහා නවකම් සම්මතිය දෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, සියලු විහාරය සඳහා නවකම් සම්මතිය නො දිය යුතු. යමෙක් දුන්නේ වී නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළසේක.

එ සමයෙහි මහණු එක් මහණකුට නවකම් සම්මතිය දෙකක් දෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, එක් මහණකුට නවකම් සම්මතිය දෙකක් නො දිය යුතු ය. යමෙක් දුන්නේ වී නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදාළසේක.

එ සමයෙහි මහණු නවකම් සම්මතිය ගෙන අනෙක් මහණකු එහි වස්වත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, නවකම් ගෙන අනෙකෙක් නො වැස්වියයුතු. යමෙක් වස්වන්නේ වී නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදාළසේක.

එ සමයෙහි මහණු නවකම් සම්මතිය ගෙන සභයක දෑ තමනට වෙන් කොට ගනිත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, නවකම් සම්මතිය ගෙන සභයක දෑ තමනට වෙන් නො කර ගතයුතු. යමෙක් වෙන් කර ගත්තේ වී නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ. මහණෙනි, එක් මනාස ඥානාවක් (ඥාන ස්ථානයක්) වෙන් කැර ගන්නට අනුදනිමි” යි වදාළසේක.

එ සමයෙහි මහණු විහාර සීමායෙන් බැහැර සිටි මහණකුට නවකම් සම්මතිය දෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, සීමායෙන් බැහැර සිටි මහණකුට නවකම් සම්මතිය නො දියයුතු. යමෙක් දුන්නේ වී නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදාළසේක.

එ සමයෙහි මහණු නවකම් සම්මතිය ලබා ගෙන සියලු කාලයෙහි තමනට වෙන් කර ගනිත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, නවකම් සම්මතිය ලැබ සියලු කාලයෙහි (ඒ වෙහෙර) තමාට වෙන් කර නො ගතයුතු. යමෙක් එසේ වෙන් කර ගත්තේ වී නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, වැසි තුන් මස වූඵල්ලෙහි (එය) තමනට වෙන් කර ගන්නට ද සෘතු කාලයෙහි (අනිත් මාස නවයෙහි) (එය) තමාට වෙන් කර නො ගන්නට ද අනු දනිමි” යි වදාළසේක.

57. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු නවකම්මං ගහෙඤා පක්කමන්ති, විඤ්ඤාති, කාලම්පි කරොන්ති, සාමණේරාපි පටිජානන්ති, සික්ඛං පට්ටස්ඛාතකාපි පටිජානන්ති, අන්තිමවස්ථං අජ්ඣාපණ්ණකාපි පටිජානන්ති, උම්මන්තකාපි පටිජානන්ති, ඛික්ඛවික්ඛාපි පටිජානන්ති, වේදනවේදාපි පටිජානන්ති, ආපත්තියා අදක්ඛන්තෙ උක්ඛන්තකාපි පටිජානන්ති, ආපත්තියා අපට්ඨකමෙම උක්ඛන්තකාපි පටිජානන්ති, පාපිකාය දිට්ඨියා අපට්ඨිත්ඤ්ඤා උක්ඛන්තකාපි පටිජානන්ති, පණ්ඩුකාපි පටිජානන්ති, ථෙරාසංවාසකාපි පටිජානන්ති, තිස්සීපක්කන්තකාපි පටිජානන්ති, තිරච්ඡානගතාපි පටිජානන්ති, මාතුසාතකාපි පටිජානන්ති, පිතුසාතකාපි පටිජානන්ති, අරහන්තසාතකාපි පටිජානන්ති, භික්ඛුනිද්දසකාපි පටිජානන්ති, සංඝභෙදකාපි පටිජානන්ති, ලොභිතුප්පාදකාපි පටිජානන්ති, උභතොඛ්ඤ්ඤාතකාපි පටිජානන්ති.

හගවතො ඵතමස්සං ආරොවෙස්සං. -ප-

“ඉධ පන භික්ඛවෙ භික්ඛු නවකම්මං ගහෙඤා පක්කමති, මා සම්ඤ්ඤා හායිති අඤ්ඤාස්ස ද්වධං. ඉධ පන භික්ඛවෙ භික්ඛු නවකම්මං ගහෙඤා විඤ්ඤාති, කාලං කරොති, සාමණේරො පටිජානාති, සික්ඛං පට්ටස්ඛාතකො පටිජානාති, අන්තිමවස්ථං අජ්ඣාපණ්ණකො පටිජානාති, උම්මන්තකො පටිජානාති, ඛික්ඛවික්ඛො පටිජානාති, වේදනවේදා පටිජානාති, ආපත්තියා අදක්ඛන්තෙ උක්ඛන්තකො පටිජානාති, ආපත්තියා අපට්ඨකමෙම උක්ඛන්තකො පටිජානාති, පාපිකාය දිට්ඨියා අපට්ඨිත්ඤ්ඤා උක්ඛන්තකො පටිජානාති, පණ්ඩුකො පටිජානාති, ථෙරාසංවාසකො පටිජානාති, තිස්සීපක්කන්තකො පටිජානාති, තිරච්ඡානගතො පටිජානාති, මාතුසාතකො පටිජානාති, පිතුසාතකො පටිජානාති, අරහන්තසාතකො පටිජානාති, භික්ඛුනිද්දසකො පටිජානාති, සංඝභෙදකො පටිජානාති, ලොභිතුප්පාදකො පටිජානාති, උභතොඛ්ඤ්ඤාතකො පටිජානාති, මා සම්ඤ්ඤා හායිති අඤ්ඤාස්ස ද්වධං”.

57. එ සමයෙහි මහණු නවකම් සමමතිය ගෙන (එයින්) නික්ම යන්නාහු ද සිවුරු හරින්නාහු ද වෙත්, කලුරිය කරන්නාහු ද වෙත්, 'හෙරණුම' යි ප්‍රතිඥා ද කෙරෙත්, 'ශික්ෂාව ප්‍රත්‍යාබ්‍යාන කළමහ' යි ද පිළින කෙරෙත්, 'පරිච්ඡි ඇවැත් අවන්මහ' යි ද පිළින කෙරෙත්, 'උමෙත්තකයමහ' යි ද පිළින කෙරෙත්, 'චිත්තිප්පක සිතාත්තමහ' යි ද පිළින කෙරෙත්, 'වෙදනායෙකින් පෙච්ඡමහ' යි ද පිළින කෙරෙත්, 'ඇවැත් නො දක්මෙහි උත්තිප්පකයමහ' යි ද පිළින කෙරෙත්, 'ඇවැත් පිළියම නො කිරීමෙහි උත්තිප්පකයමහ' යි ද පිළින කෙරෙත්, 'ලාමක දෘෂ්ටිය නො හැරීමෙහි උත්තිප්පකයමහ' යි ද පිළින කෙරෙත්, 'පණ්ඩකයමහ' යි ද පිළින කෙරෙත්, 'ථෙය්‍යසංවාසකයමහ' යි ද පිළින කෙරෙත්, 'අන් තොටුවනට බැඳුණමහ' යි ද පිළින කෙරෙත්, කිරිසන්ඨියමහ යි ද පිළින කෙරෙත්, මව නැසුවමහ යි ද පිළින කෙරෙත්, පියා නැසුවමහ යි ද පිළින කෙරෙත්, රහතුන් නැසුවමහ යි ද පිළින කෙරෙත්, මෙහෙණියක දූෂණ කළමහ' යි ද පිළින කෙරෙත්, සඛ්‍යගෙදය කළමහ යි ද පිළින කෙරෙත්, බුදුරජුන් ඇඟ ලෙහෙ සෙලැවුමහ යි ද පිළින කෙරෙත්, උභතොබ්‍යාජනකයමහ යි ද පිළින කෙරෙත්.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. ... භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදළුසේක:

"මහණෙනි, මෙහි යම් මහණෙක් නවාම් සමමතිය ලබා ගෙන එයින් බැහැර ව යේ ද, 'සභ සතු දෑ නො නැසේවා' යි සලකා (නවාම් සමමතිය) අනෙකකුට දියැසුතු. මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් නවාම් සමමතිය ලබාගෙන සිවුරු හරි ද, කලුරිය කෙරේ ද, 'හෙරණුම' යි පිළින කෙරෙයි ද, පැවිදිසික අභ්‍යුද්‍යමි යි පිළින කෙරෙයි ද, පරිච්ඡි ඇවැත් අවනෙකිමි යි පිළින කෙරෙයි ද, උමතුටෙකිමි යි පිළින කෙරෙයි ද, චිත්තිප්පක සිතාත්තමි' යි පිළින කෙරෙයි ද, වෙදනාවෙකින් පෙළිණිමි යි පිළින කෙරෙයි ද, ඇවැත් නො දක්මෙහි උත්තිප්පකයෙමි යි පිළින කෙරෙයි ද, ඇවැත් පිළියම නොකිරීමෙහි උත්තිප්පකයෙමි යි පිළින කෙරෙයි ද, ලමා දිටු නොහැරීමෙහි උත්තිප්පකයෙමි' යි පිළින කෙරෙයි ද, පණ්ඩකයෙමි' යි පිළින කෙරෙයි ද, ථෙය්‍යසංවාසකයෙමි' යි පිළින කෙරෙයි ද, අන්තොටුවනට බැඳිණිමි යි පිළින කෙරෙයි ද, කිරිසන්ඨියෙමි යි පිළින කෙරෙයි ද, මව නැසුයෙකිමි යි පිළින කෙරෙයි ද, පියා නැසුයෙකිමි යි පිළින කෙරෙයි ද, රහතුන් නැසුයෙකිමි යි පිළින කෙරෙයි ද, මෙහෙණියක දූෂණ කළෙකිමි යි පිළින කෙරෙයි ද, සභබ්‍ය කළෙකිමි යි පිළින කෙරෙයි ද, බුදුරජුන් ඇඟ ලෙහෙ සෙලැවුයෙකිමි යි පිළින කෙරෙයි ද, උභතොබ්‍යාජනකයෙමි යි පිළින කෙරෙයි ද, (එසේ කැලැ) 'සභ සතු දෑ නො නැසේවා' යි සලකා නවාම් සමමතිය අන් මහණකුට දියැසුතු" යි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

ඉධ පන භික්ඛවෙ භික්ඛු නවකම්මං ගහෙඤා විපක්කතෙ පක්කමති. මා සඛ්ඤාසා භාගීති අඤ්ඤාසා දුතඛං. ඉධ පන භික්ඛවෙ භික්ඛු නවකම්මං ගහෙඤා විපක්කතෙ විඤ්ඤාමති -පෙ- කාලං කරොති -පෙ- උභතොබ්‍යඤ්ඤානංකො පටිජානාති. මා සඛ්ඤාසා භාගීති අඤ්ඤාසා දුතඛං.

ඉධ පන භික්ඛවෙ භික්ඛු නවකම්මං ගහෙඤා පරියොසිතෙ පක්කමති, තසෙසව තං. ඉධ පන භික්ඛවෙ භික්ඛු නවකම්මං ගහෙඤා පරියොසිතෙ විඤ්ඤාමති -පෙ- කාලං කරොති සාමණෙරො, පටිජානාති, සික්ඛං පච්චිකානංකො පටිජානාති, අනත්මවස්සුං අජ්ඣාපනංකො පටිජානාති, සඛෙඤා සාමී.

ඉධ පන භික්ඛවෙ භික්ඛු නවකම්මං ගහෙඤා පරියොසිතෙ උම්මික්කංකො පටිජානාති, බික්ඛවික්කො පටිජානාති, වෙදනට්ටො පටිජානාති, ආපඤ්ඤා අදස්සනෙ උක්ඛික්කංකො පටිජානාති, ආපඤ්ඤා අප්පට්ඨකම්මෙ උක්ඛික්කංකො පටිජානාති, පාපිකාය දිව්ඤ්ඤා අප්පට්ඨික්කංකො උක්ඛික්කංකො පටිජානාති, තසෙසව තං.

ඉධ පන භික්ඛවෙ භික්ඛු නවකම්මං ගහෙඤා පරියොසිතෙ පණ්ණිකො පටිජානාති, රෙයාසංවාසංකො පටිජානාති, තිස්සීය-පක්කනංකො පටිජානාති, තිරච්ඡානංකො පටිජානාති, මාතුසාතංකො පටිජානාති, පිතුසාතංකො පටිජානාති, අරහන්‍යාසංකො පටිජානාති, භික්ඛුනීද්ධංකො පටිජානාති, සඛ්ඤාසංකො පටිජානාති, ලොභි-තුප්පාදංකො පටිජානාති, උභතොබ්‍යඤ්ඤානංකො පටිජානාති, සඛෙඤා සාමී ති.

ඊ8. තෙන ටො පන සමයෙන භික්ඛු අඤ්ඤාතරස්ස උපාස-කස්ස විහාරපරිභොගං සෙනාසනං අඤ්ඤාත්‍ර පරිභුඤ්ජන්ති. අර ටො සො උපාසංකො උජ්ඣායති ථියති විපාලෙති: 'කරං හි නාම භද්දංකා අඤ්ඤාත්‍ර පරිභොගං අඤ්ඤාත්‍ර පරිභුඤ්ජන්තොති'ති. භගවතො ඵකමස්සං ආරොචෙව්‍යං.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් නවාම් සමමතිය ලැබ ගෙන (කටයුතු ද) අඩාල කළේ එයින් බැහැර වූ යෙයි ද, 'සහ සතු දැ නො නැසේ ව' යි සලකා නවාම් සමමතිය අත් මහණකුට දියයුතු. මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් නවාම් සමමතිය ලැබ ගෙන, කටයුතු අඩාල කළේ සිවුරු හැර යේ ද, ... කලුරිය කෙරෙයි ද ... උභතොබ්‍යාඤ්ඤානකයෙමි යි පිළින කෙරෙයි ද සහ සතු දැ නො නැසේ ව යි අත් මහණකුට නවාම් සමමතිය දියයුතු.

"මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් නවාම් සමමතිය ලබාගෙන (කටයුතු) අවසන් වූ කල්හි බැහැර වූ යෙයි ද එය ඔහුට ම ය (නැවත අවුත් වස්වසනු කැමැත්තේ නම් එය සඳහා ඒ ආවාසය ඔහුට ම අයත් වෙයි). මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් නවාම් සමමතිය ලබාගෙන (එහි වැඩ කටයුතු) අවසන් වූ කල්හි සිවුරු හරි ද ... කලුරිය කෙරෙයි ද, හෙරණෙමි යි පිළින කෙරෙයි ද, ශික්ෂාප්‍රත්‍යාබ්‍යාසනය කළෙමි යි පිළින කෙරෙයි ද, පරිච්ඡි අවන්මි යි පිළින කෙරෙයි ද, සඛ්‍යයා ම එහි ස්වාමි වෙ (ඒ ආවාසය සහසතු වෙ).

මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් නවාම් සමමතිය ලබාගෙන (වැඩ කටයුතු) අවසන් වූ කල්හි උමතුචෙතියි යි පිළින කෙරෙයි ද විකෂිප්ත සිතැත්තෙමි යි පිළින කෙරෙයි ද, වෙදනායෙන් පෙළුණෙකිමි යි පිළින කෙරෙයි ද, ඇවැත නොදක්මෙහි උචෙට්ඨනීකම් කරනු ලද්දෙමි යි පිළින කෙරෙයි ද, ඇවැතට පිළියම් නො කිරීමෙහි උචෙට්ඨනී කම් කරනු ලද්දෙකිමි යි පිළින කෙරෙයි ද, ලමුදිටු බැහැර නො කිරීමෙහි උචෙට්ඨනී කම් කරනු ලද්දෙමි යි පිළින කෙරෙයි ද, ඒ ආවාසය ඔහුට ම ය.

මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් නවාම් සමමතිය ලබාගෙන (වැඩ කටයුතු) අවසන් වූ කල්හි පණ්ණකයෙමි යි පිළින කෙරෙයි ද, ථෙය්‍යසංවාසකයෙමි යි පිළින කෙරෙයි ද, අත්තොට්ඨවනට බැඳුණෙමි යි පිළින කෙරෙයි ද, තිරිසන් ශියෙකිමි යි පිළින කෙරෙයි ද, මාතෘසාතකයෙකිමි යි පිළින කෙරෙයි ද, පිත්ත සාතකයෙකිමි යි පිළින කෙරෙයි ද, අර්හද්ද්‍යාතකයෙකිමි යි පිළින කෙරෙයි ද, තික්ෂුණී දුෂ්කයෙකිමි යි පිළින කෙරෙයි ද, සඛ්‍ය හෙදකයෙකිමි යි පිළින කෙරෙයි ද, ලොභිකුප්පාදකයෙකිමි යි පිළින කෙරෙයි ද, උභතොබ්‍යාඤ්ඤානකයෙකිමි යි පිළින කෙරෙයි ද, සඛ්‍යයා ම ඒ ආවාසයට ස්වාමි යැ (එය සහසතු ය) යි (වදළුණේක).

58. එ සමයෙහි වනාහි මහණහු එක්තරා උපාසකයකු හතු වූ විහාර වශයෙන් පරිභොග කටයුතු සෙනස්තක් අත් වෙහෙරෙක වෙසෙමින් පරිභොග කරත්. එ කල්හි ඒ උපාසක තෙම 'කෙසේ නම් පින්වතුන් වහන්සේ අත්තැනෙක හිඳ පරිභොග කටයුතු සෙනස්ත වෙත තැනෙක හිඳ පරිභොග කරන්නාහු ද' යි ලාමක කොට සිතයි, හින්දු කෙරෙයි, දෙස් පතුරුවයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පටන් සැලකළාහ.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

“න භික්ඛවෙ අඤ්ඤා පරිභොගො අඤ්ඤා පරිභුක්ඛිතබ්බො. යො පරිභුක්ඛෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨසා”ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු උපොසථනමපි සන්තිසංස්මිති හරිතුං කුක්ඛච්චායනාං ඡමාය නිපිදන්ති. ගතානිපි වීරානිපි පංසුක්ඛානි භොන්ති. භගවතො එතමස්සං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ තාවකාලිකං හරිතුන්ති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන සංඝස්ස මහාදිභාරො උද්‍රියති. භික්ඛු කුක්ඛච්චායනාං සෙනාසනං නාභිගරන්ති. භගවතො එතමස්සං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ගුහ්‍යස්වාය හරිතුන්ති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන සංඝස්ස සෙනාසනපරික්ඛාරිකො මහගෙසා කම්බෙලො උප්පන්නො භොති. භගවතො එතමස්සං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ එතිකම්මස්වාය පරිවික්ඛෙතුන්ති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන සංඝස්ස සෙනාසනපරික්ඛාරිකං මහගෙසං දුස්සං උප්පන්නං භොති. භගවතො එතමස්සං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ එතිකම්මස්වාය පරිවික්ඛෙතුන්ති.”

59. තෙන ඛො පන සමයෙන සංඝස්ස අවජ්චම්මං උප්පන්නං භොති. භගවතො එතමස්සං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පාදපුඤ්ජනිං කාතුන්ති.”

වික්ඛලිකං උප්පන්නං භොති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පාදපුඤ්ජනිං කාතුන්ති.”

ථොළුකං උප්පන්නං භොති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පාදපුඤ්ජනිං කාතුන්ති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු අධොගෙහි පාදෙහි සෙනාසනං අක්කමන්ති. සෙනාසනං දුස්සති. භගවතො එතමස්සං ආරොවෙසුං.

1. තාවගරන්ති - පිඬු PTS.

2. වික්ඛලි - පිඬු.

“මහණෙනි, අන් තැනෙක හිඳ පරිභෝග කටයුතු සෙනස්න වෙත තැනෙක හිඳ පරිභෝග කටයුතු නො වේ. යමෙක් එසේ පරිභෝග කරන්නේ වී නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදළුසේක.

එ සමයෙහි මහණහු හිඳ ගන්නා පැදුරු මෙව්වට ආදිය පොහෝ ගෙට ද ගෙන යන්නට කුකුස් කරන්නාහු බිමා හිඳ ගනිත්. ගාත්‍ර ද සිවුරු ද පස් වැකුණාහු වෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, තාවකාලික කොට (ඒ වෙලාවේ ප්‍රයෝජනයට පමණක්) ඒවා ගෙනයන්නට අනුදනිමි” යි වදළුසේක.

එ සමයෙහි වනාහි සභ්බසාධ සෙනසුන් පිරිකරට ඇතුළත් වූ මහභූ කම්බලයෙක් උපන්නේ වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, ආරක්‍ෂාව පිණිස (අන් තැනකට) ගෙනයන්නට අනුදනිමි යි” යි වදළුසේක.

එ සමයෙහි වනාහි සභ්බසාධ සෙනසුන් පිරිකරට ඇතුළත් වූ මහභූ කම්බලයෙක් උපන්නේ වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, වැඩිම පිණිස (සම වූ හෝ එයට වඩා ප්‍රයෝජනවත් වූ හෝ දයක්ම) එය මාරු කරන්නට අනුදනිමි” යි වදළු සේක.

එසමයෙහි වනාහි සභ්බසාධ සෙනසුන් පිරිකරට ඇතුළත්වූ වටිනා වස්ත්‍රයෙක් උපන්නේ වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, වැඩිම පිණිස (සමවූ හෝ එයට වඩා ප්‍රයෝජනවත් වූ හෝ දයක් ම) එය මාරු කරන්නට අනුදනිමි” යි වදළුසේක.

59. එ සමයෙහි වනාහි සභ්බසාධ වලස් සමෙක් උපන්නේ (ලැබුණේ) වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, පාපිස්තාවක් කරන්නට අනුදනිමි” යි වදළුසේක.

වකකලිකාවෙක් උපන්නේ වෙයි.

“මහණෙනි, පාපිස්තාවක් කරන්නට අනුදනිමි” යි වදළුසේක.

රෙදි කඩක් උපන්නේ (ලැබුණේ) වෙයි.

“මහණෙනි, පාපිස්තාවක් කරන්නට අනුදනිමි” යි වදළු සේක.

එ සමයෙහි මහණහු නො සෙදු පයින් සෙනසුන් ඇක්මෙත් (පාගත්). සෙනස්න කිලිටි වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“න භික්ඛවෙ අධොතෙහි පාදෙහි සෙනාසනං අක්කමිතඛං යො අක්කමෙයා ආපත්ති දුක්ඛට්ඨසා”ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු අලොභි පාදෙහි සෙනාසනං අක්කමිතති. සෙනාසනං දුක්ඛති. භගවතො එතමස්ස ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛවෙ අලොභි පාදෙහි සෙනාසනං අක්කමිතඛං. යො අක්කමෙයා ආපත්ති දුක්ඛට්ඨසා”ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු සඋපාහනා සෙනාසනං අක්කමිතති. සෙනාසනං දුක්ඛති. භගවතො එතමස්ස ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛවෙ සඋපාහනෙන සෙනාසනං අක්කමිතඛං. යො අක්කමෙයා ආපත්ති දුක්ඛට්ඨසා”ති.

60. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු පරිකම්මකතාය භූමියා නිවුහතති*. වණ්ණෙසා දුක්ඛති. භගවතො එතමස්ස ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛවෙ පරිකම්මකතාය භූමියා නිවුහිතඛං. යො නිවුහෙයා ආපත්ති දුක්ඛට්ඨසා. අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඛෙළු-මලකතති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන මණ්ඩපාදුපි පිට්ඨපාදුපි පරිකම්මකතං භූමීං විලිඛතති. භගවතො එතමස්ස ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ චොළකෙන පලිවෙයෙතුනති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු පරිකම්මකතං භික්ඛං අපසෙසතති. වණ්ණෙසා දුක්ඛති. භගවතො එතමස්ස ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛවෙ පරිකම්මකතා භික්ඛං අපසෙසතඛං. යො අපසෙසයා ආපත්ති දුක්ඛට්ඨසා. අනුජානාමි භික්ඛවෙ අපසෙසන-ඵලකතති.”

අපසෙසනඵලකං හෙට්ඨතො භූමීං විලිඛති උපරිතො භික්ඛං* භගවතො එතමස්ස ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ හෙට්ඨතො ච උපරිතො ච චොළකෙන පලිවෙයෙතුනති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු ධොතපාදකා නිපජ්ඣතුං කුක්ඛාචාරියතති. භගවතො එතමස්ස ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පටිඤ්ඤා නිපජ්ඣතුනති.”

1. නුදුහතී - මණ්ඩ.

2. භික්ඛං-හතී - භික්ඛු.

“මහණෙනි, නො සේද පයින් සෙනසුන් නො ඇක්මියයුතු. යමෙක් ඇක්මෙන් නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදළුණේක.

එ සමයෙහි මහණහු තෙත් පයින් සෙනස්න ඇක්මෙන්. සෙනස්න කිලිටි වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැල කළාහ.

“මහණෙනි, තෙත් පයින් සෙනස්න නො ඇක්මිය යුතු(නො පැහියයුතු), යමෙක් ඇක්මියේ වී නම්, ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදළුණේක.

එ සමයෙහි මහණහු පාවහන් ඇති වැ සෙනසුන් ඇක්මෙන්. සෙනස්න කිලිටි වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැල කළාහ.

“මහණෙනි, පාවහන් ඇති වැ සෙනස්න නො ඇක්මිය යුතු. යමෙක් ඇක්මෙන් නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදළුණේක.

60. එ සමයෙහි වනාහි භික්ෂුහු පිරියම් කළ බිමැ කෙළ ගසන්. පැහැය කෙලෙසෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, පිරියම් කළ බිමැ කෙළ නො ගැසියැයුතු. යමෙක් කෙළ ගසන්නේ වී නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, කෙළමලාවක් (පඩික්කමක්) අනුදැනිමි” යි වදළුණේක.

එ සමයෙහි මැයි පා (ඇඳ කකුල්) ද, පුටු පා ද පිරියම් කළ බිම සුරත් (ඇඳ කකුල්වලින් පුටුකකුල්වලින් පිරියම් කළ බිම සිංරයි). භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, රෙදි කඩින් (ඇඳ පුටුවල පා) වෙළන්නට අනුදැනිමි” යි වදළුණේක.

එ සමයෙහි වනාහි භික්ෂුහු පිරියම් කළ බිත්තියට හේත්තු වෙත්. (එහි) පැහැය කෙලෙසෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, පිරියම් කළ බිත්තියට හේත්තු වියයුතු නො වේ. යමෙක් හේත්තු වන්නේ නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේය. මහණෙනි, හේත්තු වන්නට පුවරුවක් අනුදැනිමි” යි වදළුණේක.

හේත්තු වන පුවරුව යටින් බිම ද උඩින් බිත්තිය ද සුරයි. (හේත්තු වන පුවරුවෙන් යටින් බිමත් උඩින් බිත්තියත් සිංරයි). භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, හේත්තු වන පුවරුව යටින් ද උඩින් ද රෙදි කඩින් වෙළන්නට අනුදැනිමි” යි වදළුණේක.

එ සමයෙහි මහණහු දෙවු පා ඇත්තාහු (ඇඳ) වැදැහෙන්නට කුකුස් කරත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, ඇතිරියක් එළා වැද හෝනට අනුදැනිමි” යි වදළුණේක.

61. අථ ඛො භගවා ආළවියං යථාභිරන්තං විහරිත්වා යෙන රාජගහං තෙන වාරිකං පසංසාමි. අනුපුබ්බෙන වාරිකං වරමානො යෙන රාජගහං තදවසරි. තත්‍ර සුදං භගවා රාජගහෙ විහරති වෙථවනෙ කලඤ්ඤානිවාපෙ.

62. තෙන ඛො පන සමයෙන රාජගහං දුබ්බිකං භොති. මනුස්සා න සසෙසානති සඤ්ඤානං කාතුං. ඉච්ඡන්ති උද්දෙසභනං නිමන්තනං සලාකභනං පක්ඛිකං උපොසථිකං පාටිපදිකං කාතුං. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ සඤ්ඤානං උද්දෙසභනං නිමන්තනං සලාකභනං පක්ඛිකං උපොසථිකං පාටිපදිකන්ති.”

63. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා භික්ඛු අනන්තො වරහන්නාති ගහෙත්වා ලාමකාති හන්නාති භික්ඛුනං දෙනති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පඤ්ඤානං සමන්තාගතං භික්ඛු භක්ඛුද්දෙසකං සම්මන්ත්තුං. යො න ජන්තං ගවේශයා න දෙසාගති. ගවේශයා න මොහාගති. ගවේශයා න භයාගති. ගවේශයා උද්දෙසානුද්දෙසං ජානෙයා. එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ සම්මන්ත්තං. පඨමං භික්ඛු යාචිතං. යාචිත්වා වාසෙත්තං භික්ඛුනා පටිබලෙන සංඝො ඤාපෙත්තං.”

සුඤ්ඤානං මෙ භගවත සංඝො. යදි සංඝස්ස පක්ඛිකලලං සංඝො ඉත්තං. භික්ඛු භක්ඛුද්දෙසකං සම්මන්ත්තුං. එසා ඤාතී.

සුඤ්ඤානං මෙ භගවත සංඝො. සංඝො ඉත්තං. භික්ඛු භක්ඛුද්දෙසකං සම්මන්ත්තුං. යස්සායසම්මො ධම්මි ඉත්තං. භික්ඛුනො භක්ඛුද්දෙසකං සම්මන්ත්තුං යො තුණ්හස්ස. යස්ස නාමධම්මි, යො භාසෙයා.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

61. එ කල්හි භාගාවතුන් වහන්සේ අළුවුරටැ කැමැති තාක් කල් වැස රජගහ නුවර බලා නික්මුණුසේක. පිළිවෙළින් සැරිසරන සේක්, රජගහ නුවරට වැඩිසේක. භාගාවතුන් වහන්සේ එහි රජගහ නුවර කලන්දක නිවාප නම් වූ උණුවෙනෙහි වැඩවසන සේක.

62. එ සමයෙහි රජගහ නුවර දුර්භික්ඛයෙක් (අහර හිගයෙක්) වෙයි. මිනිස්සු සියලු සඤ්ජාට බොජුන් පිළියෙළ කරන්නට නො හැකි වෙත්. උදෙසා දෙන බත, නිමැතුම් බත, සලා බත, පක්ෂයට වරක් දෙන බත, පොහෝදට දෙන බත, පැළවියට දෙන බත, යන බත් පිළියෙළ කරන්නට කැමැති වෙත්. භාගාවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, සහබත ද, උදෙසා දෙන බත ද, නිමැතුම් බත ද, සලා බත ද, පක්ෂයකට වරක් දෙන බත ද, පොහෝ බත ද, පැළවි බත ද අනුදනිමි” යි වදළසේක.

63. එ සමයෙහි සවැඟි මහණහු අගනා ආහාර තමනට ගෙන නො අගනා ආහාර මහණුනට දෙත්. භාගාවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, යමෙක් ඡන්දයෙන් අගතියට නො යන්නේ ද, දේශයෙන් අගතියට නො යන්නේ ද, මොහයෙන් අගතියට නො යන්නේ ද, බියෙන් අගතියට නො යන්නේ ද, උදෙසන ලද නො උදෙසන ලද දන්තේ ද, මෙකී අංගපයින් යුක්ත මහණක්හු හත්තුදෙශකයකු කොට සම්මත කරන්නට අනුදනිමි. මහණෙනි, ඒ සමුද්ධිය ද මෙසේ කළයුතු: පළමු කොට හතතුදෙශක සම්මුතිය පිළිගන්නට මහණෙක් යැදියයුතු. (මහණකුගෙන් ඉල්ලීම කළයුතු). යැද ව්‍යක්ත වූ ප්‍රතිබල මහණක්හු ලවා මෙසේ සඤ්ජා දැන්වියයුතු:

‘වහන්ස, සඤ්ජා තෙමේ මගේ විවනය අසාවා. සඤ්ජා තෙමේ පැමිණි කල් වී නම් මෙ නම් මහණහු හත්තුදෙශකයකු කොට සමුද්ධ කරන්නේ ය. මේ ඥාපනය යැ.

වහන්ස, සඤ්ජා තෙමේ මගේ විවනය අසාවා. සඤ්ජා තෙමේ මෙ නම් මහණහු හත්තුදෙශකයකු කොට සම්මත කෙරෙයි. මෙ නම් මහණහුට හතතුදෙශක සමුද්ධිය දීම යම් ආයුෂ්මතකුට රිසියෙයි ද, හේ නිහඬ වේවා. යම් ආයුෂ්මතකුට නො රිසියෙයි ද හේ කියාවා.

සම්මතො සංඛ්‍යාන ඉස්සානො භික්ඛු භතතුද්දසකො. ටම්ති සංඛ්‍යා. තස්මා තුණ්භි. එවමෙතං ධාරයාමි''ති.

අථ ටො භතතුද්දසකානං භික්ඛුනං එතදභොසි: 'කථංභු ටො භතං උද්දිසිතඛිතති?' භගවතො එතමස්ස ආරොචෙසුං.

“අනුජාතාමි භික්ඛවෙ සලාකාය වා පට්ඨිකාය වා උපතිබ්භිතො ඔපුඤ්ඤාචා¹ ඔපුඤ්ඤාචා උද්දිසිතති.”

84. තෙන ටො පන සමයෙන සංඛ්‍යාන සෙනාසනපඤ්ඤාපකො න භොති. භගවතො එතමස්ස ආරොචෙසුං.

“අනුජාතාමි භික්ඛවෙ පඤ්ඤාභිභවති සමනාගතං භික්ඛුං සෙනාසනපඤ්ඤාපකං සම්මතානිතුං: යො න ජ්‍යෙග්ගිං ගච්ඡියා න දෙසාග්ගිං ගච්ඡියා, න මොහාග්ගිං ගච්ඡියා, න භයාග්ගිං ගච්ඡියා, පඤ්ඤාතාපඤ්ඤාතාඤ්ඤා ජානෙයා. එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ සම්මතානිතඛිතො: පඨමං භික්ඛු යාචිතඛිතො. යාචිතො වානෙතන භික්ඛුනා පට්ඨලෙන සංඛ්‍යා ඤාපෙතඛිතො:

සුණාතු මෙ භගවත සංඛ්‍යා. යදි සංඛ්‍යාන පතනකලං සංඛ්‍යා ඉස්සානං භික්ඛුං සෙනාසනපඤ්ඤාපකං සම්මතෙයා. එසා ඤාතති.

සුණාතු මෙ භගවත සංඛ්‍යා. සංඛ්‍යා ඉස්සානං භික්ඛුං සෙනාසනපඤ්ඤාපකං සම්මතති. යසංයාසම්මතො ටම්ති ඉස්සානං මස්ස භික්ඛුනො සෙනාසනපඤ්ඤාපකස්ස සම්මති සො තුණ්භස්ස. යස්ස නාකඛිති සො භාසෙයා.

සම්මතො සංඛ්‍යාන ඉස්සානො භික්ඛු සෙනාසනපඤ්ඤාපකො. ටම්ති සංඛ්‍යා. තස්මා තුණ්භි. එවමෙතං ධාරයාමි''ති.

1. ඔපුඤ්ඤාචා උද්දිසිතුං - නාං.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

මෙ නම් මහණ තෙම හතතුද්දෙකයකු කොට සබ්බසා, විසින් සමුච්ඡාදන වෙයි. සබ්බසාට පිටියෙයි. එහෙයින් නිහඬ ය. මෙසේ මෙය දරම් (සලකම්)" යනු යැ.

ඉක්බිති හතතුද්දෙක භික්ෂූනට 'කෙසේ නම් ඔක් උදෙසිය යුතු ද?' යි මේ සිත විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ පවත් සැලකළාහ.

"මහණෙනි, ඉරවුවෙක හෝ පතුරෙක හෝ නම් ලියා ආලොලනය කොට කොට සොලොවා උදෙසන්නට අනුදැනිමි" යි විදළසේක.

64. එ සමයෙහි වනාහි සබ්බසාට සෙනසුන් පනවන්නෙක් නො වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ පවත් සැලකළාහ.

"මහණෙනි, යමෙක් ජතුයෙන් අගතියට නො යන්නේ ද, දේශයෙන් අගතියට නො යන්නේ ද, මොහයෙන් අගතියට නො යන්නේ ද, බියෙන් අගතියට නො යන්නේ ද, පනවන ලද්දක් නො පනවන ලද්දක් දන්නේ ද, මේ කී අංග පසින් සමන්විත වූ මහණක්හු සෙනසුන් පනවන්නකු කොට සමුච්ඡාදන කරන්නට අනුදැනිමි. මහණෙනි, ඒ සමුච්ඡාදන ද මෙසේ කළ යුතු ය: පළමු කොට මහණ තෙමේ යැදියයුතු. යැද වාක්ක වූ ප්‍රබල වූ මහණක්හු ලවා සබ්බ තෙමේ මෙසේ දන්වියයුතු:

වහන්ස, සබ්බ තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. ඉදින් සබ්බසාට පැමිණි කල් වී නම් සබ්බ තෙමේ මේ නම් මහණහු සෙනසුන් පනවන්නකු කොට සමුච්ඡාදන කරන්නේ යැ, මේ ඥප්තිය යැ.

වහන්ස, සබ්බ තෙමේ මේ නම් මහණහු සෙනසුන් පනවන්නකු කොට සමුච්ඡාදන කෙරෙයි. මේ නම් මහණහු සෙනසුන් පනවන්නකු වශයෙන් සමුච්ඡාදන කිරීම යම් ආයුෂ්මතකුට පිටියේ නම් හේ නිහඬවේ වා. යම් ආයුෂ්මතකුහට නො පිටියේ නම් හේ කියාවා.

සබ්බසා විසින් මේ නම් මහණ තෙම සෙනසුන් පනවන්නෙකු යි සමුච්ඡාදන විය. (එය) සබ්බසාට පිටියෙයි. එ බැවින් නිහඬ ය. මෙසේ මේ කථාණ දරම් (සලකම්)" යනු යි.

64. තෙන ටො පන සමයෙන සඛ්ඤානං හණ්ඩාගාරිකො න භොති. හගවතො එතමඤ්ඤා ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පඤ්ඤාගොති සමනනාගතං. භික්ඛං හණ්ඩාගාරිකං සම්මනනිතුං. යො න ජන්තං ගවේජයා න දෙසාගතිං ගවේජයා න මොහාගතිං ගවේජයා න හයාගතිං ගවේජයා, ගුහාගුහාඤ්ඤා ජානෙයා. එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ සම්මනනිකඛෙයො: පයං. භික්ඛු යාචිතඛෙයො. යාචිතා වාතෙතන භික්ඛුනා පටිබලෙන සඛ්ඤා ඤාපෙතඛෙයො:

‘සුඤ්ඤා මෙ හතෙන සඛ්ඤා. යදි සඛ්ඤා පනතකලං සඛ්ඤා ඉත්තනාමං. භික්ඛුං හණ්ඩාගාරිකං සම්මනෙතයා. එසා ඤාති.

සුඤ්ඤා මෙ හතෙන සඛ්ඤා. සඛ්ඤා ඉත්තනාමං. භික්ඛුං හණ්ඩාගාරිකං සම්මනනි. යසසායසමතො ඛමති ඉත්තනාමසා භික්ඛුනො හණ්ඩාගාරිකසා සම්මති. සො තුණ්හසා. යසස නාකමති සො භාසෙයා.

සම්මතො සඛ්ඤාන ඉත්තනාමො භික්ඛු හණ්ඩාගාරිකො. ඛමති සඛ්ඤාසා. තසා තුණ්හි. එවමෙතං ධාරයාමි”ති.

65. තෙන ටො පන සමයෙන සඛ්ඤානං විවරපටිග්ගාහකො න භොති. හගවතො එතමඤ්ඤා ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පඤ්ඤාගොති සමනනාගතං. භික්ඛුං විවරපටිග්ගාහකං සම්මනනිතුං. යො න ජන්තං ගවේජයා න දෙසාගතිං ගවේජයා, න මොහාගතිං ගවේජයා න හයාගතිං ගවේජයා, ගතිතාගතිතඤ්ඤා ජානෙයා. එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ සම්මනනිකඛෙයො: පයං. භික්ඛු යාචිතඛෙයො. යාචිතා වාතෙතන භික්ඛුනා පටිබලෙන සඛ්ඤා ඤාපෙතඛෙයො.

‘සුඤ්ඤා මෙ හතෙන සඛ්ඤා. යදි සඛ්ඤා පනතකලං සඛ්ඤා ඉත්තනාමං. භික්ඛුං විවරපටිග්ගාහකං සම්මනෙතයා. එසා ඤාති.

සුඤ්ඤා මෙ හතෙන සඛ්ඤා.¹ සඛ්ඤා ඉත්තනාමං. භික්ඛුං විවරපටිග්ගාහකං සම්මනනි. යසසායසමතො ඛමති ඉත්තනාමසා භික්ඛුනො විවරපටිග්ගාහකසා සම්මති. සො තුණ්හසා. යසස නාකමති සො භාසෙයා.

සම්මතො සඛ්ඤාන ඉත්තනාමො භික්ඛු විවරපටිග්ගාහකො. ඛමති සඛ්ඤාසා. තසා තුණ්හි. එවමෙතං ධාරයාමි”ති.

1. සඛ්ඤා - වී. උ. 1.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

64. එ සමයෙහි සඛ්‍යයාට භාණ්ඩාගාරිකයෙක් නො වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, යමෙක් ඡන්දාගතියට නො යන්නේ ද, දේශාගතියට නො යන්නේ ද, මොහාගතියට නො යන්නේ ද, භයාගතියට නො යන්නේ ද, සුරක්ෂිත කොට තබන ලද නො තබන ලද දෑත් දන්නේ ද, මේ අංග පයින් සමන්විත මහණක්හු භාණ්ඩාගාරිකයකු කොට සමූහ කරන්නට අනුදනිමි. මහණෙනි, ඒ සමූහය ද මෙසේ කළයුතු ය: පළමු කොට මහණෙක් යැදියැ යුතු. යැද ව්‍යක්ත ප්‍රබල මහණක්හු ලවා සඛ්‍ය තෙමේ මෙසේ දන්වියැයුතු:

“වහන්ස, සඛ්‍ය තෙමේ මා කියන්නක් අසාවා, ඉදින් සඛ්‍යයාට පැමිණි කල් වී නම්, සඛ්‍ය තෙමේ මෙ නම් ඇති මහණ භාණ්ඩාගාරිකයකු කොට සමූහ කරන්නේ යැ, තෙලඤ්ඤි යැ.

සඛ්‍ය තෙමේ මගේ වචනය අසාවා. සඛ්‍ය තෙමේ මෙ නම් මහණහු භාණ්ඩාගාරිකයක්හු කොට සමූහ කෙරෙයි. මෙ නම් මහණහු භාණ්ඩාගාරිකයකු කොට සමූහ කිරීම යම් ආයුෂ්මතක්හට රිසියෙයි ද හේ නිහඩ වේ වා. යම් ආයුෂ්මතක්හට නො රිසියෙයි ද හේ කියාවා.

සඛ්‍යයා විසින් මෙ නම් මහණ තෙම භාණ්ඩාගාරිකයැ යි සමූහ ය. (එය) සඛ්‍යයාට රිසියෙයි. එ බැවින් නිහඩ ය, මෙසේ මෙ කරුණ සලකමි” යනු යි.

65. එ සමයෙහි සඛ්‍යයාට සිටුරු පිළිගන්නෙක් නො වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. (භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදළ සේක:)

“මහණෙනි, යමෙක් ඡන්දාගතියට නො යන්නේ ද, දේශාගතියට නො යන්නේ ද, මොහාගතියට නො යන්නේ ද, භයාගතියට නො යන්නේ ද, පිළිගත් නොපිළිගත් දෑත් දන්නේ ද, මෙකී අඩං පයින් සමන්විත මහණක්හු සිටුරු පිළිගන්නකු කොට සමූහ කරන්නට අනුදනිමි. මහණෙනි, ඒ සමූහය ද මෙසේ කළ යුතු: පළමු කොට මහණෙක් යැදියැ යුතු. යැද ව්‍යක්ත ප්‍රතිබල මහණක්හු ලවා සඛ්‍ය තෙමේ මෙසේ දන්වියැ යුතු:

“සඛ්‍ය තෙමේ මගේ වචනය අසාවා. ඉදින් සඛ්‍යයාට පැමිණි කල් වී නම් සඛ්‍ය තෙමේ මෙ නම් මහණහු සිටුරු පිළිගන්නකු කොට සමූහ කරන්නේ ය මේ ඥප්තිය යැ.

වහන්ස, සඛ්‍ය තෙමේ මගේ වචනය අසාවා. සඛ්‍ය තෙමේ මෙ නම් මහණහු සිටුරු පිළිගන්නකු කොට සමූහ කෙරෙයි. මෙ නම් මහණහු සිටුරු පිළිගන්නකු කොට සමූහ කිරීම යම් ආයුෂ්මතක්හට රිසියේ නම් හේ නිහඩ වේවා. යම් ආයුෂ්මතක්හට නො රිසියේ නම් හේ කියාවා.

සඛ්‍යයා විසින් මෙ නම් මහණ තෙම සිටුරු පිළිගන්නකු කොට සමූහ ය. (එය) සඛ්‍යයාට රිසියෙයි. එ හෙයින් නිහඩ ය. මෙසේ මෙ කරුණ දරමි (සලකමි)” යනු ය.

67. තෙන ටො පන සමයෙන සබ්බස්ස චීවරභාජකො න භොති. හගවතො එතමන් ආරොවෙද්දං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පඤ්ඤාභවෙහි සමන්තාගතං භික්ඛු චීවර-භාජකං සම්මනිතිතුං: යො න ඡන්දගතිං ගවේජයා -පෙ- භාජිතා-භාජිතඤ්ඤා ජානෙයා. එවං ච පන භික්ඛවෙ සම්මනිතිතබ්බො;

පඨමං භික්ඛු යාචිතබ්බො. යාචිතා ව්‍යාපන්නා භික්ඛුතා පච්චලෙන සංඛ්‍යා ඤාපෙතබ්බො;

සුඤ්ඤා මෙ හතොත සංඛ්‍යා. යදි සබ්බස්ස පක්කකල්ලං සංඛ්‍යා ඉස්සන්තාමං භික්ඛු චීවරභාජකං සම්මනෙතයා. එසා ඤාති.

සුඤ්ඤා මෙ හතොත සංඛ්‍යා. සංඛ්‍යා ඉස්සන්තාමං භික්ඛු චීවරභාජකං සම්මනෙති. යස්සායසමතො ටමති ඉස්සන්තාමස්ස භික්ඛුතො චීවරභාජකස්ස සල්ලුති සො තුණ්හස්ස. යස්ස නක්ඛමති. සො භාසෙයා.

සම්මතො සංඛ්‍යෙන ඉස්සන්තාමො භික්ඛු චීවරභාජකො. ටමති සබ්බස්ස තස්මා තුණ්හි. එවමෙනං ධාරයාමි”ති.

68. තෙන ටො පන සමයෙන සබ්බස්ස යාගුභාජකො න භොති. හගවතො එතමන් ආරොවෙද්දං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පඤ්ඤාභවෙහි සමන්තාගතං භික්ඛු යාගු-භාජකං සම්මනිතිතුං: යො න ඡන්දගතිං ගවේජයා -පෙ- භාජිතා-භාජිතඤ්ඤා ජානෙයා. එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ සම්මනිතිතබ්බො: පඨමං භික්ඛු යාචිතබ්බො. යාචිතා, -පෙ- පාළිතො සංඛ්‍යෙන ඉස්සන්තාමො භික්ඛු යාගුභාජකො. ටමති සබ්බස්ස තස්මා තුණ්හි. එවමෙනං ධාරයාමි”ති.

තෙන ටො පන සමයෙන සබ්බස්ස ඵලභාජකො න භොති. හගවතො එතමන් ආරොවෙද්දං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පඤ්ඤාභවෙහි සමන්තාගතං භික්ඛු ඵලභාජකං සම්මනිතිතුං: යො න ඡන්දගතිං ගවේජයා -පෙ- භාජිතාභාජිතඤ්ඤා ජානෙයා. එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ සම්මනිතිතබ්බො: පඨමං භික්ඛු යාචිතබ්බො -පෙ- සම්මතො සංඛ්‍යෙන ඉස්සන්තාමො භික්ඛු ඵලභාජකො. ටමති සබ්බස්ස තස්මා තුණ්හි. එවමෙනං ධාරයාමි”ති.

87. එ සමයෙහි වූ කලී සඛ්ඤායාට සිවුරු බෙදන්නෙක් නො වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. (භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදළ සේක:)

“මහණෙනි, යමෙක් ඡන්ද්‍රගතියට නො යන්නේ ද ... බෙදු නො බෙදු දැන් දන්නේ ද, මෙ කී අඛණ්ඩ පසින් සමන්විත මහණක්හු විවර භාජකයකු කොට සමමත කරන්නට අනුදැනිමි. මහණෙනි, මෙසේ ම ඒ මහණ තෙම සමමත කළයුතු ය.

පළමු කොට මහණෙක් යැදියයුතු. යැද වාක්ත ප්‍රතිබල මහණක්හු ලවා සඛ්ඤා තෙමේ මෙසේ දැන්වියැයුතු:

වහන්ස, සඛ්ඤා තෙම මාගේ වචනය අසාවා. ඉදින් සඛ්ඤායාට පැමිණි කල් වී නම් සඛ්ඤා තෙමේ මෙ නම් මහණහු සිවුරු බෙදන්නකු කොට සමමත කරන්නේ ය. මේ ඥප්තිය යැ.

වහන්ස, සඛ්ඤා තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. සඛ්ඤා තෙමේ මෙ නම් මහණහු සිවුරු බෙදන්නකු කොට සමමත කෙරෙයි. මෙ නම් මහණහු සිවුරු බෙදන්නකු කොට සමමත කිරීම යම් ආයුෂ්මතක්හට රිසියෙයි නම් හේ නිහඬ වෙවා. යම් ආයුෂ්මතක්හට නො රිසියෙයි නම් හේ කියාවා.

මෙ නම් මහණ තෙම සිවුරු බෙදන්නකු කොට සඛ්ඤා විසින් සමමත විය. එ හෙයින් නිහඬ ය. මෙසේ මේ කරුණ දරමි (සලකමි)” යනු යි.

88. එ සමයෙහි සඛ්ඤායාට කැඳ බෙදන්නෙක් (යාග්‍රභාජක යෙක්) නො වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, යමෙක් ඡන්ද්‍රගතියට නො පැමිණෙන්නේ ද, ... බෙදු නො බෙදු දැන් දන්නේ ද, මෙකී අඛණ්ඩ පසින් සමන්විත මහණහු යාග්‍රභාජක කොට සමමත කරන්නට අනුදැනිමි. මහණෙනි, ඒ මහණ ද මෙසේ සමමත කළයුතු. පළමු කොට මහණෙක් යැදියයුතු ... සඛ්ඤා විසින් මෙ නම් මහණ තෙම යාග්‍රභාජකයකු කොට සමමත කරන ලද්දේ ය. සඛ්ඤායාට එය රිසියෙයි. එ හෙයින් නිහඬ ය. මෙසේ මේ කරුණ දරමි (සලකමි)” යනු යි.

එ සමයෙහි චිත්තානි සඛ්ඤායාට පලවැළ බෙදන්නෙක් නො වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. (භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදළ සේක:)

“මහණෙනි, යමෙක් ඡන්ද්‍රගතියට නො යන්නේ ද ... බෙදන ලද නො බෙදන ලද දැන් දන්නේ ද, මෙ කී අඛණ්ඩ පසින් සමන්විත මහණක්හු ඵලභාජක කොට සමමත කරන්නට අනුදැනිමි. මහණෙනි, මෙසේ ම එ මහණ සමමත කළයුතු ය. පළමු කොට මහණෙක් යැදියයුතු ය ... සඛ්ඤා විසින් මෙ නම් මහණ ඵලභාජක යැ යි සමමත ය. (එය) සඛ්ඤායාට රිසියෙයි. එහෙයින් නිහඬ ය. මෙසේ මේ කරුණ දරමි (සලකමි)” යනු යි.

69. තෙන ටො පන සමයෙන සඛාසා ඛජ්ජකභාජකො න භොති. ඛජ්ජකං අභාජියමානං නසීතති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමී හික්ඛවෙ පඤ්ඤාභවෙහි සමාග්ගාගතං හික්ඛං ඛජ්ජකභාජකං සමමනතිතුං: යො න ඡන්දගතිං -පෙ- භාජිතා-භාජිතඤ්ඤා ජානෙය්‍යා. එවඤ්ඤා පන හික්ඛවෙ සමමනතිතඤ්ඤා: පඨමං හික්ඛා යාථිතඤ්ඤා. යාථිඤ්ඤා වාසෙතන හික්ඛනා පටි-බලෙන සඛෙය්‍යා ඤාපෙතඤ්ඤා:

සුඤ්ඤා මෙ භගවත සඛෙය්‍යා. යදි සඛාසා පක්කකල්ලං සඛෙය්‍යා ඉද්ධනාමං හික්ඛං ඛජ්ජකභාජකං සමමනෙතය්‍යා. එසා ඤාතී.

සුඤ්ඤා මෙ භගවත සඛෙය්‍යා. සඛෙය්‍යා ඉද්ධනාමං හික්ඛං ඛජ්ජකභාජකං සමමනති. යස්සායඤ්ඤො ඛමති ඉද්ධනාමසා හික්ඛනො ඛජ්ජකභාජකසා සමමුති. යො තුණ්හසා. යසා නසබ්බති යො භාසෙය්‍යා.

සමමනො සඛෙය්‍යා ඉද්ධනාමො හික්ඛා ඛජ්ජකභාජකො. ඛමති සඛාසා තසා තුණ්හි. එවමෙන. ධාරයාමී”ති.

70. තෙන ටො පන සමයෙන සඛාසා භණ්ඩාගාරෙ අප-මනකො පරික්ඛාරො උපපන්නො භොති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමී හික්ඛවෙ පඤ්ඤාභවෙහි සමාග්ගාගතං හික්ඛං අපමනකඛිඤ්ඤාජකං සමමනතිතුං: යො න ඡන්දගතිං ගඤ්ජයා -පෙ- වික්ඛජ්ජිතාවික්ඛජ්ජිතං ව ජානෙය්‍යා.

එවඤ්ඤා පන හික්ඛවෙ සමමනතිතඤ්ඤා: පඨමං හික්ඛා යාථි-තඤ්ඤා. යාථිඤ්ඤා වාසෙතන හික්ඛනා පටිබලෙන සඛෙය්‍යා ඤාපෙතඤ්ඤා:

සුඤ්ඤා මෙ භගවත සඛෙය්‍යා. යදි සඛාසා පක්කකල්ලං සඛෙය්‍යා ඉද්ධනාමං හික්ඛං අපමනකඛිඤ්ඤාජකං සමමනෙතය්‍යා. එසා ඤාතී.

69. එ සමයෙහි සඬායාට බාදා (කැවිලි) බෙදන්නෙක් නො වෙයි. බාදා නො බෙදනු ලබන්නේ නැයි යෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. (භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදළ සේක:)

“මහණෙනි, යමෙක් ඡන්ද්‍රගතියට නො යන්නේ ද ... බෙදු නො බෙදු ද ය දන්නේ ද, මෙකී අඛණ්ඩත් සමන්විත මහණක්හු බාදාභාජක කොට සමමත කරන්නට අනුදනිමි. මහණෙනි, මෙසේ ම එ මහණ සමමත කළයුතු: පළමු කොට මහණ තෙම යැදියයුතු. යැද ව්‍යක්ත වූ ප්‍රතිබල මහණක්හු විසින් සඬා තෙමේ මෙසේ දන්වියයුතු:

වහන්ස, සඬා තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. ඉදින් සඬායාට පැමිණි කල් වේ නම්, සඬා තෙමේ මේ නම් මහණහු බාදාභාජක කොට සමමත කරන්නේ ය. මේ ඥප්තිය යැ.

වහන්ස, සඬා තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. සඬා තෙමේ මේ නම් මහණහු බාදාභාජක කොට සමමත කෙරෙයි. මේ නම් මහණහු බාදාභාජක කොට සමමත කිරීම යම් ආයුෂ්මතක්හට රිසියේ නම්, හේ නිහඬ වෙවා. යම් ආයුෂ්මතක්හට නො රිසියේ නම් හේ කියාවා.

සඬායා විසින් මේ නම් මහණ බාදාභාජක කොට සමමත ය. එය සඬායාට රිසියෙයි. එ හෙයින් නිහඬ ය. මෙසේ මේ කරුණ දරමි (සලකමි)” යනු යි.

70. එ සමයෙහි වූ කලී සඬායාගේ භාණ්ඩාගාරයෙහි අල්ප-මාත්‍ර වූ (කුඩා) පිරිකර උපන්නේ වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. (භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදළ සේක:)

මහණෙනි, යමෙක් ඡන්ද්‍රගතියට නො යන්නේ ද, ... දුන් නොදුන් ද යත් දන්නේ ද මෙසේ වූ අඛණ්ඩත් සමන්විත මහණක්හු අල්පමාත්‍ර පිරිකර දෙන තැනැත්තකු කොට සමමත කරන්නට අනුදනිමි.

මහණෙනි, මෙසේ ම සමමත කළයුතු: පළමු කොට මහණෙක් යැදියයුතු. යැද ව්‍යක්ත ප්‍රතිබල මහණකු ලවා සඬා තෙමේ මෙසේ දන්වියයුතු:

වහන්ස සඬා තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. ඉදින් සඬායාට පැමිණි කල් වේ නම්, සඬා තෙමේ මේ නම් මහණහු අසාමිඤ්ඤ විභික්ඛාසයකු කොට සමමත කරන්නේ ය. මේ ඥප්තිය යැ.

සුඤ්ඤානං මෙ භවතා සංඛාරා. සංඛාරා ඉත්තංගාමං භික්ඛු-
අපමානකම්පිතජාතං සම්මතං. යසංයායසම්මතො ඛමති ඉත්තංගාමසං
භික්ඛුනා අපමානකම්පිතජාතස්ස සම්මුති, සො තුණ්හස්ස. යසං
නාසම්මති. සො භාසෙය්‍ය.

සම්මතො සංඛාරා ඉත්තංගාමො භික්ඛු අපමානකම්පිතජාතො.
ඛමති සංඛාරස්ස. තස්මා තුණ්හි. එවමෙනං ධාරයාමි''ති.

“තෙන අපමානකම්පිතජාතෙන භික්ඛුනා එකෙකා සුචි
දුතඛො. සත්ථං දුතඛං. උපාහනා දුතඛො. කායඛන්ධනං දුතඛං.
අංසඛන්ධකො දුතඛො. පරික්ඛාචනං දුතඛං. ධම්මකරකො දුතඛො.
කුසි දුතඛො. අඛණ්ඩකුසි දුතඛො මණ්ඩලං දුතඛං. අඛණ්ඩමණ්ඩලං දුතඛං.
අනුචාරකො දුතඛො. පරිභණ්ඩං දුතඛං. සචෙ භොති සංඛාරස්ස සප්පි වා
තෙලං වා මධු වා එණ්ඩං වා සකිං පටිසාධිතුං දුතඛං. සචෙ
සුනපි අසො භොති සුනපි දුතඛන්ති.”

71. තෙන ඛො පන සමයෙන සංඛාරස්ස සාථියගාභාපකො
න භොති. හගවතො එතමස්ස ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛුවෙ පඤ්ඤාභවති සමතනාගතං භික්ඛු-
සාථියගාභාපකං සම්මතං. යො න ජන්තොතිං ගච්ඡන්තිං —පෙ-
ගභිතාගභිතඤ්ඤා ජානෙය්‍ය. එවඤ්ඤා පන භික්ඛුවෙ සම්මතංගාමො:
පඨමං භික්ඛු යාචිතඛො. යාචිතො වාසෙත භික්ඛුනා පටිඛලෙන
සංඛාරා කුපෙතඛො:

සුඤ්ඤානං මෙ භවතා සංඛාරා. යදි සංඛාරස්ස පතකාලං
සංඛාරා ඉත්තංගාමං භික්ඛු සාථියගාභාපකං සම්මතෙය්‍ය.
එසා ඤාති.

වහන්ස, සඛ්‍ය තෙමේ මාගේ වචනය අසා වා. සඛ්‍ය තෙමේ මේ නම් මහණ අපමනකවිසසජ්ජකයකු කොට සම්මත කෙරෙයි. මේ නම් මහණ අපමනකවිසසජ්ජකයකු කොට සම්මත කිරීම යම් ආයුෂ්මතක්හට රිසියේ නම්, හේ නිහඬ වේවා. යමකුට නො රිසියෙයි නම් හේ කියා වා.

සඛ්‍යා විසින් මේ නම් මහණ අපමනකවිසසජ්ජක යැ යි සම්මත ය. සඛ්‍යාට රිසියෙයි. එහෙයින් නිහඬ ය. මෙසේ මේ කරුණ දරමි (සලකමි)' යනු යි.

“ඒ අල්පමාත්‍රක විසර්ජක මහණහු විසින් (දික් එකක් ද ළුහුඩු එකක් ද යි සඛ්‍යා නො විචාරාම) එක් එක් හිදිකවුවක් දිය හැක්ක. එක් පිහියක් දිය හැක්ක. එක් වහන් සහළක් දිය හැක්ක. එක් කාබානක් දිය හැක්ක. එක් අංසබ්‍යධකයක් (අස් බදනාවක්) දිය හැක්ක. එක් පෙරහනක් දිය හැක්ක. එක් ඩබ්‍රාවක් දිය හැක්ක. කුසියක් (සිවුරෙහි දික් නුවාපතක්) දිය හැක්ක. අඩ කුසියක් (ළුහුඩු නුවා පතක්) දිය හැක්ක. මඩුල්ලක් (පස්කඩ සිවුරෙහි මහා මණ්ඩලයක්) දිය හැක්ක. අඩමඩුල්ලක් (කුඩා මණ්ඩලයක්) දිය හැක්ක. නුවාවක් දිය හැක්ක. පරිභණ්ඩයක් (ඇතුළු නුවාවක්) දිය හැක්ක. ඉදින් සඛ්‍යාට ගිනෙල් හෝ තලතෙල් හෝ මී හෝ සකුරු හෝ වේ නම් එක් වරක් වළඳන්නට දිය හැකි ය. ඉදින් යළිත් වුව මනා වී නම් යළිත් දිය හැකි යැ” යි වදළ සේක.

71. එ සමයෙහි සඛ්‍යාට වැසියළු ගත්වන්තෙක් නො වේයි හාගාවතුන් වහන්සේට එ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, යමෙක් ජතුයෙන් අගතියට නො යන්නේ ද, ... ගත් නොගත් දෑයන් දන්නේ ද, මෙකී අඛත පයින් සමන්විත මහණක්හු සාටියගාභාපකයකු (වැසියළු ගත්වන්තකු) කොට සම්මත කරන්නට අනුදනිමි. මෙසේ සම්මත ද කළයුතු ය: පළමු කොට මහණෙක් යැදියැයුතු ය. යැද වාක්ත ප්‍රතිබල මහණක්හු විසින් සඛ්‍යා මෙසේ දැන්වියයුතු ය:

වහන්ස, සඛ්‍ය තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. ඉදින් සඛ්‍යාට පැමිණිකල් වේ නම්, සඛ්‍ය තෙමේ මේ නම් මහණ සාටියගාභාපකයකු කොට සම්මත කරන්නේ ය. මේ ඥප්තිය යැ.

සුභංකු මෙ හන්ත සංඛ්ඤා. සංඛ්ඤා ඉත්තංගං. භික්ඛුං සාට්ඨගාභාපකං සම්මන්තති. යස්සායසම්මො ඛමති ඉත්තංගං සංඛ්ඤාං භික්ඛුනො සාට්ඨගාභාපකස්ස සම්මති පසා තුණ්හස්ස. යස්ස නකඛමති සො භාසෙය්‍ය. සම්මන්තො සංඛ්ඤන ඉත්තංගංගො භික්ඛුං සාට්ඨගාභාපකො. ඛමති සංඛ්ඤස්ස. තස්මා තුණ්හී. එවමෙතං ධාරයාමී"ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන සංඛ්ඤස්ස පනතගාභාපකො න භොති. හගවතො එතමන්. ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පඤ්ඤාභික්ඛෙති සමන්තගතං. භික්ඛුං පනතගාභාපකං සම්මන්තිතුං. යො න ජන්තං. ගච්ඡෙය්‍ය -පෙ- ගභිකාගභිකඤ්ඤා ජානෙය්‍ය.

එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ සම්මන්තිතඤ්ඤා:

පඨමං. භික්ඛු යාථිතඤ්ඤා. යාථිතො -පෙ- ඛමති සංඛ්ඤස්ස තස්මා තුණ්හී. එවමෙතං ධාරයාමී"ති.

72. තෙන ඛො පන සමයෙන සංඛ්ඤස්ස ආරාමිකපෙසකො න භොති. ආරාමිකා අපෙසියමානා කම්මං න කරොති. හගවතො එතමන්. ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පඤ්ඤාභික්ඛෙති සමන්තගතං. භික්ඛුං ආරාමිකපෙසකං සම්මන්තිතුං. යො න ජන්තං. ගච්ඡෙය්‍ය -පෙ- පෙසිකාපෙසිකඤ්ඤා ජානෙය්‍ය. එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ සම්මන්තිතඤ්ඤා. -පෙ- තස්මා තුණ්හී. එවමෙතං ධාරයාමී"ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන සංඛ්ඤස්ස සාමණේරපෙසකො න භොති. සාමණේරා අපෙසියමානා කම්මං න කරොති. හගවතො එතමන්. ආරොචෙසුං.

වහන්ස, සඛ්‍ය තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. සඛ්‍ය තෙමේ මේ නම් මහණ සාටියගාභාපකයකු කොට සම්මත කෙරෙයි. යම් ආයුෂ්මතක්භට මේ නම් මහණ සාටියගාභාපකයකු කොට සම්මත, කිරීම රිසියෙයි ද හේ නිහඬ වෙවා. යමකුට නො රිසියේ නම් හේ කියාවා. සඛ්‍යයා විසින් මේ නම් මහණ සාටියගාභාපක - යෙකිසි සම්මත ය. (ඵය) සඛ්‍යයාට රිසියෙයි. එහෙයින් නිහඬ ය. මෙසේ මේ කරුණ දරමි (සලකමි)" යනු යි.

එ සමයෙහි වනාහි සඛ්‍යයාට පාත්‍ර ගන්වන්නෙක් නැත. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ පවත් සැලකළාහ. (භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදළු සේක):

"මහණෙනි, යමෙක් ඡන්දගතියට නො යන්නේ ද ... ගත් නොගත් දයක් දන්නේ ද, මෙකී අංග පයින් සමන්විත මහණහු පාත්‍ර ගන්වන්නකු කොට සම්මත කරන්නට අනුදනිමි.

මහණෙනි, මෙසේ ම හේ සම්මත කළයුතු:

පළමු කොට මහණෙක් යැදියැයුතු ... සඛ්‍යයාට රිසියෙයි. මෙසේ මේ කරුණ දරමි (සලකමි)." යනු යි.

72. එසමයෙහි ආරාමික ප්‍රේෂකයෙක් නැත. ආරාමිකයෝ නො මෙහෙයනු ලබන්නාහු වැඩිපල නො කෙරෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ පවත් සැලකළහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදළු සේක:

"මහණෙනි, යමෙක් ඡන්දගතියට නො යන්නේ ද ... මෙහෙයන ලද්දකුත් නො මෙහෙයන ලද්දකුත් දන්නේ ද, මෙකී අභිසංසිත සමන්විත මහණක්හු ආරාමික ප්‍රේෂකයකු කොට සම්මත කරන්නට අනුදනිමි. මහණෙනි, මෙසේ ම සම්මත කළයුතු ය. ... එ හෙයින් නිහඬ ය. මේ කරුණ මෙසේ දරමි (සලකමි)" යනු යි.

එ සමයෙහි සඛ්‍යයාට ශ්‍රාමණේර ප්‍රේෂකයෙක් (හෙරණුන් ඒ ඒ කටයුත්තෙහි මෙහෙයවන්නෙක්) නැත. හෙරණු නො මෙහෙයනු ලබන්නාහු කිසි කටයුත්තක් නො කෙරෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ පවත් සැලකළාහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදළාහ:)

“අනුජාතාථි භික්ඛව පඤ්ඤාබ්භිසං සමනාගතං භික්ඛු-
සාමග්ගෙරපෙසකං සම්මනාතිත්තුං. යො න ජන්තංගිං ගවේජයා න
දෙසාගතිං ගවේජයා න මොහාගතිං ගවේජයා න භයාගතිං
ගවේජයා පෙසිතාපෙසිතඤ්ඤා ජාතෙයා. එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ
සම්මනාතිතධෙධා. පඨමං භික්ඛු යාචිතධෙධා. යාචිතා වාසෙත්තා
භික්ඛුතා පටිබලෙන සංඛ්ඤා ඤාපෙතධෙධා:

සුඤ්ඤා මෙ භගවා සංඛ්ඤා. යදි සංඛ්ඤා පත්තකල්ලං
සංඛ්ඤා ඉත්තකාමං භික්ඛු. සාමග්ගෙරපෙසකං සම්මනෙතයා,
එසා ඤාති.

සුඤ්ඤා මෙ භගවා සංඛ්ඤා. සංඛ්ඤා ඉත්තකාමං භික්ඛු.
සාමග්ගෙරපෙසකං සම්මනති. යසංයාසම්මතො ඛමති ඉත්තකාමස්ස
භික්ඛුතො සාමග්ගෙරපෙසකස්ස සම්මති. යො තුණ්හස්ස. යස්ස
නාකම්මති යො භාසෙයා.

සම්මතො සංඛ්ඤන ඉත්තකාමො භික්ඛු සාමග්ගෙරපෙසකො.
ඛමති සංඛ්ඤස්ස. තස්මා තුණ්හි. එවමෙන. ධාරයාමි”ති.

තතිස්සක-භාණ්ඩාරං.

සෙනාසනකඛ්ඪකො නිට්ඨිතො ඡට්ඨො¹.

තඤ්ඤානං:

1. විහාරො* බුද්ධසෙට්ඨන අපඤ්ඤාසෙත්තා තද අනු
තභං තභං නික්ඛමනති වාසා තෙ ජිනසාවකා.
2. තෙ සෙට්ඨි ගහපති දිස්වා භික්ඛුතං එතද්වුචි
කාරාපෙයාං වසෙයාථ පටිපුට්ඨංසු නායකං.
3. විහාරං අධිඤ්ඤාගඤ්ඤා පාසාදං හමමියං ගුහං
පඤ්ඤාලෙණං අනුඤ්ඤාසි විහාරෙ සට්ඨි කාරයි.
4. ජනො විහාරං කාරෙති අකවාටං අසංවුතං
කවාටං පිට්ඨිසංඛ්ඤාටං උද්ඝාතඤ්ඤා උත්තරි.

1. සෙනාසනකඛ්ඪකං ඡට්ඨං. - මජ්ඣං.

2. විහාරං. - පිටු.

5. ආවිඤ්ඤානවිප්ලවජ්ජං වට්ඨිඤ්ඤා කපිසිසකං.
සුච්චි සථි තාලවජ්ජං ලොභකච්ඡවිසාණකං,
6. යනතතං සුච්චිකඤ්ඤාව ඡදනං උලලිසනාවලිකං
වෙදිජාලසලාකඤ්ඤා වකකල්පි සසරෙත ව.
7. මිථිං බිදලමඤ්ඤාඤා සොසානිකලසාරකො
බුද්ධි කුළිරපාදඤ්ඤා ආභවවාසද්දි උච්චකො.
8. සත්තඛෙයා ව හද්දපියං පිඨිකාචලකපාදකං
ආමලාචලකා¹ කොට්ඨා පලාලපියමෙව ව
9. උචෙව ව අභිපාදනි අච්ඡවගුලකපාදකං
සුක්කං අච්ඡපදං වොළං තුලිකං අච්ඡකාසිකං.
10. ගිරගෙයා හිසියො වාපි දුක්ඛං සෙනාසනමිපි ව
ඕනද්ධං හෙට්ඨා පතති උප්පාටෙතො හරහති ව.
11. හත්ඨිඤ්ඤා² හත්ඨහත්ඨිඤ්ඤා අනුඤ්ඤාසි තරාගතො
සෙනකාලවිහාරෙපි දුක්ඛං සන්තඤ්ඤා මහතිකං.
12. ඉක්කාසං පාණිකං කුණ්ඩං සාසපං පිඤ්ඤාලකං
උඤ්ඤානො පච්චුද්ධිරිකුං ඵරුසං ගණ්ඩමහතිකං.
13. ඉක්කාසං පටිභානඤ්ඤා නිවා වයො ව ආරුහං
පටිපතහති ආලකං අච්ඡකුඩං තයො සුත.
14. බුද්ධකො කුඩ්ඨපාදො ව ඔවසංඝති සරං බිලං
විවරවංසං රජ්ජඤ්ඤා ආලිඤ්ඤා කිට්ඨකොත ව.
15. ආලමඤ්ඤා නිඤ්ඤාඤ්ඤා හෙට්ඨාවගෙහ නයං කරෙ
අජෙකාකාසෙ ඔතපතති සාලං හෙට්ඨා ව භාජනං.

1. ආමකාමලකා - ව ස.
2. ගිහිඤ්ඤා - ඉ.

5. රහුන් සිදුර ද අදිනා රහුන ද අගුල් වැටිය ද අගුල් කණුව ද යතුර ද තරංකය ද කෙසි සිදුර ද ලොහොමුවා ලිමුවා අංමුවා යතුර ද,
6. යතුර ද හිද්ද ද ඇතුළත පිටත බදුම ඇලැවි සෙවෙණිය ද පිල් වාබොනය ද දුල්වාබොනය ද කුරුවාබොනය ද රෙදි පාපිස්න ද තණ ඇතිරිය ද,
7. මිස්ස ද වෙවැල් ඇඳ ද සොහොනැ යු මසාරකය ද බුන්දිකා-බඬ ඇඳ පුටු ද කුලීරපාදක (කකුළු පා) ඇඳ පුටු ද ආභවපාදක ඇඳ පුටු ද සිවුරැස් පුටුව ද උස් සිවුරැස් පුටුව ද,
8. කවිච්චිය ද වෙවැල් පුටුව ද රෙදි බන් පුටුව ද පුවරු පා පුටුව ද ඇඹිල්වැටි පුටුව ද පුවරුවද කොස්ස ද පිදුරු පුටුව ද,
9. උස් යහනෙහි හිම ද සපකු ඩැසිම ද ඇඳ පිළිපා ද අටඟුල් ඇඳ පිළිපා ද හුය ද අටපා විසුම ද රෙදිකඩ ද පුළුන් ද අඩකයක් දික් කොටට ද,
10. ගිරඟ්ගසමජ්ජය ද බිසි ද සෙනසුන් පිරිකර වූ වස්ත්‍රය ද මෙට්ට යු ඇඳ පුටු ද බිසි යටින් පැළි වැටෙනු ද, උර ගළවා ගෙන යන්' යන්න ද,
11. හක්ති කම්ය ද හස්තහක්ති කම්ය ද තරාගතයෝ අනුදත්ත. වෙහෙරෙහි ද සුදු පැහැ කළු පැහැ ගැන්වීම ද දසපිණ්ඩ දනය ද සණ්ඨමත්තිකා දනය ද,
12. මැලියම් ද අත්ලෙන් තුනී කිරීම ද අබපිටි ද ඉටිතෙල් ද අනුදැනීම ද ඒවා වැඩි වූ කල්හි රෙදි කඩින් පසුරන්නට අවසරය ද, රළු බිමැ ගඩවිල් පස් දීම ද,
13. මැලියම් අනුදැන්ම ද ප්‍රතිහාන විත්‍ර කිරීම ද මිටි බිම ද බැඳුම් ද නැඟෙන්නවුන් වෙහෙසට පත් වෙත් යනු ද ඇදී වැටෙත් ය යනු ද ඒකාඛනන වීමද අඩ හිත්තිස අනුදැන්ම ද ගබ් තුන ද,
14. කුඩා වෙහෙරෙහි බිතුපා දිරීම ද බිත්ති තෙමීම ද බිය පත් ව කැහැසීම ද හිත්තිබිලය අනුදැන්ම ද සිවුරු හෙලන වස් දංඩ ද සිවුරු හෙලන ලනුව ද පිළි අනුදැන්ම ද පැලැලි අනුදැන්ම ද,
15. ආලඹන බාහානුජානනය ද තණ රොඩු වැටීම ද යට කී නය අනුව උලෙපාවලෙපාදිය කළ යුතු ය යන්න ද එළි-මහතැ විවරවාස විවරරඤ්ඤත් තැබීම ද පැන් අවිචන් කැකුරෙයි යන්න ද පැන්හල අනුදැන්ම ද යටකි පරිදි පැන්හලෙහි පියස්සේ උලෙපාවලෙපාදිය ද පැන්බඳුන අනුදැනීම ද,

16. විහාරො කොට්ඨකො වෙව පරිවේණග්ගිසාලකං
ආරාමෙ ව පුත කොට්ඨ හෙට්ඨකොද්දව නයං කතර.
17. සුදං අනාථපිණ්ඩි ව සද්ධො සිතවනං අගා
දිට්ඨධම්මො නිමනොති සහ සබ්බසන නායකං.
18. ආණ්ඩපෙසනාරාමග්ගෙ ආරාමං කාරයි ගණො
වෙසාලියං නවකම්මං පුරතො ව පරිග්ගහං.
19. කො අරහති හත්තග්ගෙ කිත්තිරං ව අවිජ්ජියා
පරිග්ගහිතනාරසරා තුලො සාවතී ඔසරි.
20. පතිට්ඨාපෙසි ආරාමං හත්තග්ගෙ ව කොලාහලං,
ගිලානා වරසෙය්‍යා ව ලෙසා සත්තරසා තභිං.
21. කෙන නු ඛො කථනනු ඛො විහාරග්ගෙන භාජයි
පරිවේණානුභාගඤ්ඤි අකාමා භාගං නො දදෙ.
22. නිසසිමං සබ්බකාලං ව ගාභා සෙනාසනෙ තයො
උපතජ්ජෙ ව වණ්ණඤ්ඤි ධීතකා සමානාසනා.
23. සමානාසනිකා භිජ්ජිංසු තිවග්ගා ව ද්වග්ගිකං
අසමානාසනිකෙති දීසං සාළිඤ්ඤං¹ පරිභුඤ්ඤං.
24. අය්‍යකා ව අවිදුරෙ භාජිතඤ්ඤි කිට්ඨගිරෙ
ආළවි පිණ්ඩකතුට්ඨති ආරදහනළවට්ඨිකා.

1. ආළිඤ්ඤං - පිටු. පංචකං.පරිභු-ජිතු. - P.T.S.

16. විහාරය ද කොටුව ද පිරිවෙන ද ගිනිහල් ගෙය ද යළි කොටුව පිළිබඳ ව යට කී පරිදි ම උලීක්‍ෂාවලික්‍ෂාදිය යොදා දැන ගන්නේ ය.
17. සුද්ධ නම් සැදුවත් අනෙපිඩුසිටු තෙම ගීතවනයට ගියේ ය. භේ දුටු නිවන් දහම් ඇත්තේ සඛකයා සහිත ලොකනායකයන් වහන්සේ නිමැති ය.
18. අතරමගැ අණ කෙළේ ය. ගණයා මගැ ආරාම කැරවී ය. විසල් පුර මහණහු නවාම් කෙරෙත්. සවැගියන් අතැවැස්සෝ ඉදිරියෙන් ගොස් සෙනසුන් අත් කැර ගැන්ම කරත්.
19. බොජුන් හලා අග්‍රපිණ්ඩාදියට කවරෙක් සුදුසු ද? වටුවාට ඉතිරිදෙදෙන බුහුමන් කළාහ. නො වැන්ද යුත්තෝ ද කියන ලදහ. සවැගියන් අතැවැස්සෝ මණ්ඩපයන් අත්කැර ගැන්ම කළහ. ඇතුළු ගමැ පුළුන් පිටවූ ඇඳ පුටු ආදිය පැනැවූහ. සැවැතට බුදුරජුහු වැඩියාහ.
20. දෙවරම සහනට පිරිනැමී ය. බොජුන්හල කලබල ඇතිවිය. ගිලන් මහණහු මුසපත් වෙත්. මහඟු යහන් අත්කර ගනිත්. ලෙසමාත්‍රාබාධයෙන් සෙනසුන් අත් පත් කරත්. සතළොස්වැගි මහණහු එහි වෙහෙරක් පිළිසකර කෙරෙත්.
21. කවරකු විසින් කෙසේ නම් සෙනසුන් ගැන්විය යුතු ද යන පැනය නැංගේ ය. විහාර ගණනින් සෙනසුන් ගැන්වීම බෙදී ය. පිරිවෙන් අනුභාගය දියයුතු ය. ඒ භාගය නො කැමැත්තෙන් නො දියයුතු.
22. සිමාවෙන් පිටත සිවියහුට සෙනසුන් නො ගැන්විය යුතු. හැම කල්හි සෙනසුන් ප්‍රතිබාහනය නො කළ යුතු. සෙනසුන් පිළිබඳ ගැන්වීම් තුනෙකි. උපනඤ්ඤ තෙර සෙනසුන් දෙකක් ප්‍රතිබාහන කෙළේ ය. බුදුහු විනය වැණුහු. තෙරහු සිටගෙන විනය උදෙසැවූහ. කොතෙකින් සමානාසන ඇත්තෝ වෙත් ද?
23. සමානාසනිකයෝ ඇඳ කඩාදූවූහ. තුන් දෙනෙක් ද හිඳ ඇඳ කඩාදූවූහ. දෙදෙනකුට එකට ඇඳ පුටුවල හිඳ ගන්නට අනුදත් සේක. අසමානාසනිකයන් හා දික් අස්නැ හිඳීම අනුදත් සේක. ආළින්ද සහිත සියලු පහය අනුදත් සේක.
24. කොසොල් රජුගේ මුක්තණියෝ කලුරිය කළාහ. සැවැතට නොදුරෙහි මහණුන්ට උවදුරු ඇති විය. කීටාගිරියෙහි දී සවැගිමහණුන්ගේ අතැවැස්සන් විසින් සෙනසුන් බෙදන ලදී. බුදුරජුහු අළවු රවට වැඩියාහ. මැවිපිඩු තබන පමණිනුත් බිත්තිය මැටි ගැ පමණිනුත් දෙර අඟල් වැටිය කරන පමණිනුත් නවාම් සමූහයන් දෙත්.

25. ආලොක සෙත-කාළඤ්ච ගෙරු-ඡාදන ඛන්ධනා
ගණ්ඩ-ඛණ්ඩ-පරිභණ්ඩං වීස-තිංසා යාවථිවිකං.
26. ඔසිනෙ අකතං^{*} බුද්දෙ ඡ-පඤ්චසයිකංදදෙ
අඛණ්ඩොගෙ ව සත්තට්ඨ මහලෙද්ද දස-ආදස.
27. සබ්බං විහාරං එකස්ස අඤ්ඤං වාසෙනති සබ්බිකං
නිසයිමං සබ්බකාලඤ්ච පක්කමන්ති විඤ්ඤමන්ති ව.
28. කාලඤ්ච සාමණේරඤ්ච සිංඛාපච්චසබ්බකානතිමං
උමමත්ත ටිත්තවිත්තා ව වෙදනාපක්කාදස්සනා.
29. අප්පට්ඨකමො දිට්ඨියා පණ්ඩකා ථෙය්‍යතිත්ථියා
තිරවජාන මාතු පිතු අරහතා සාතක දුසකා.
30. හෙදකා ලොභිතුප්පාද උභතො වාපි ව්‍යඤ්ජනා
මා සබ්බස්ස පරිහාසි කමමං අඤ්ඤස්ස දුතවෙ.
31. විපකතෙ ව අඤ්ඤස්ස කතෙ තස්සෙව පක්කමෙ
විඤ්ඤමති කාලකතො සාමණේරො ව ජායති.
32. පච්චසබ්බතො ව සිංඛාය අනම්මා පණ්ඩකො යදි
සබ්බෙසු ව සාමිකො හොති උමමත්ත ටිත්තවෙදනා.

25. කවුළු දොර සවිකරන පමණින් බිත්ති ආදිය සුදු කළ
ගුරු පැහැ කරන පමණින් සෙවිලි කරන පමණින් පියස්ස
බඳනා පමණින් ගණ්ඨිකාවක් තැබීම කැඩුම් බිඳුම් පිළි-
සකර පමණින් පිළක් කරන පමණින් නවාම් සමමතිය
දෙත්. විසි වසකට කිසි වසකට ද දිවිහිම කොට ද නවාම්
සමමතිය දෙත්.
26. කොට නිමැවූ වෙහෙර සඳහා ද නවාම් සමමතිය දෙත්.
නොකළ හෝ අඩාළ වූ හෝ වෙහෙර සඳහා නවාම්
සමමතිය අනුදත් සේක. නවාම් දෙත්. කුඩා වෙහෙරෙහි
සවසකට හෝ පස්වසකට නවාම් දියයුතු. අඩංගියොග
වෙහෙරෙහි කටයුතු බලා හත් අට වසකට ද මහ වෙහෙරෙක
කටයුතු සඳහා දසදෙළොස් වසකට ද නවාම් සමමතිය
දියයුතු.
27. සියලු වෙහෙරට නවාම් දෙත්. එකකුට නවාම් දෙකක් දෙත්.
නවාම් ගෙන අන් එකකු වස්වත්. සහසතු දෑ තමනට
වෙන් කෙරෙත්. සීමායෙන් පිටත සිටියාහට නවාම්
දෙත්. ඔහු සියලු කාලයෙහි වෙහෙර තමනට වෙන් කර
ගනිත්. නවාම් ගෙන පිටත් ව යෙත්, සිවුරු හැර ද
යෙත්.
28. කලුරිය ද කෙරෙත්, හෙරණුම්හ යි ශික්ෂා ප්‍රතික්ෂේප
කළම්හ යි පරිජියට අවනුම්හ යි උමතු වම්හ යි කැළඹුණු
සිතැත්තම්හ යි වෙදනායෙන් පෙළුණම්හ යි, ඇවැත් නො
දක්මෙන් ද,
29. ඇවැත්ව පිළියම් නො කිරීමෙන් ද දෘෂ්ටිය අත් නො
හැරීමෙන් ද උත්තමිජ්ජායම්හ යි, පණ්ඩකයම්හ යි, ථෙයා
සංවාසකයම්හ යි, අත් තොටුවනට බැඳුණම්හ යි, තිරිසන්-
ගියම්හ යි මා පිය රහතුන් නැසුවම්හ යි හික්මුණි දුෂ්ක-
යම්හ යි ද,
30. සහබෙ කළම්හ යි ද ලොහිතූප්පාදකයම්හ යි ද උභතොබ්‍යා-
ඤ්ජනකයම්හ යි ද පිළින කෙරෙත්. සඛකයාට පාඩු නො
වේවා යි කටයුත්ත අන්තට දියයුතු.
31. කටයුත්ත අඩාළ කල්හි ද අනෙකකුට පැවරියයුතු. එය
කොට නිමි කල්හි ඔහුට ම එය පැවරියයුතු. නික්ම
යන්නේ ද සිවුරු හරන්නේ ද කලුරිය කෙළේ ද හෙරණු
වෙමි යි හෝ,
32. ශික්ෂා ප්‍රත්‍යාධාර්‍යානාය කෙළෙමි යි හෝ අන්තිම වස්තුවට
පැමිණියෙමි යි පණ්ඩකයෙමි යි ප්‍රතිඥා කෙරේ ද සඛකයා ම
එහි ස්වාමි වේ. උමතු වෙමි යි, වික්ෂිප්ත සිතැත්තෙමි යි,
වෙදනායෙන් පෙළුණෙමි යි පිළින කෙරේ ද,

33. අදස්සනාපපට්ඨකමේඛ දිට්ඨි කසෙසව ගොති වා
පණ්ඩුකො රේයා තිස්සී ව තිරවජාන මාතුපෙතතිකං
34. සාතකො දුසකො වාපි හෙද ලොහිත වාසුඤ්ජනා
පට්ඨනාති යදි සො සබ්බකා ව ගොති සාමිකො.
35. හරතනඤ්ඤා කුසලමං උද්දියති ව කමෙලං
දුසං ව වමෙ වසකලී වොළකං අකකමහති ව.
36. අලො උපාහනා නිවු ලිඛනති අපසෙසනති ව.
අපසෙසනං ලිඛනෙ වා ධොතපට්ඨකුරෙන ව.
37. රාජගහෙ න සකෙසානති ලාමකං හතතුද්දසකං
කරං නු ධො පඤ්ඤපකං හණ්ඩාගාරිකසමුත්තිං.
38. පටිග්ගහභාජකො වාපි යාගු ව ඵලභාජකො
ඛජ්ජකභාජකො වෙව අපමනකච්ඡසජො.
39. සාවිශගාභාජකො වෙව තරෙව පක්ඛගාහකො
ආරාමික සාමණේර පෙසකස්ස ව සමුත්ති.
40. සබ්බාහිතු ලොකවිදු හිතවිකො විනායකො
ලෙණස්ස ව සුඛස්ස ව කුසලස්ස ව විපසිදුතති.

33. ඇවැත් නො දැක්මෙහි ඇවැත්ව පිළියම් නො කිරීමෙහි මිසදිවුච්ච අත්නොහැරීමෙහි උබෙව්නී කම් කරන ලදිම් යි පිළින කෙරෙයි ද ඒ ආවාසය ඔහුට ම ය. පණ්ඩකයෙම් යි ථෙය්‍යසංවාසකයෙම් යි තිස්සීයපකකනාක යෙම් යි තිරිසන්ගතයෙම් යි මාතෘඝාතක පිතෘඝාතක යෙම් යි
34. අරහත්ඝාතකයෙම් යි භික්ෂුභික්ෂකයෙම් යි සඤ්ඤාදාන-
යෙම් යි ලොභිකුප්පාදකයෙම් යි උභතොබ්‍යාඤ්ජනක-
යෙම් යි හේ පිළින කෙරේ ද සඤ්ඤා ම ඒ ආවාසයට
ස්වාමී වේ.
35. විහාරපරිභොගය අත් කැනකට ගෙන යත්. පැදුරු ආදිය
ගෙනයන්නට කුකුස් කෙරෙත්. වෙහෙරෙක් දිරාපත් වෙයි.
සඤ්ඤාට මාහැඟි කම්බලයෙක් උපන. මාහැඟි වස්ත්‍රයෙක්
උපන. වම්යෙක් උපන. වක්කලිකාවෙක් උපන. රෙදි කබෙක්
උපන. නොසෙසු පයින් සෙනසුන් ඇක්මෙත්.
36. තෙත් පා ඇත්තාහු පාවහන් ඇත්තාහු සෙනස්න ඇක්මෙත්.
පිරියම් කළ බිමැ කෙළ ගසත්. පිරියම් කළ බිත්තියට
හේත්තු වෙත්. හේත්තුවන පුවරුව බිම සුරයි. සේදු පයැත්තහු
පසතුරුණ එළා සැතපියයුතු.
37. රජගහ නුවර සභබත් කරන්නට නො හැකි වෙත්. සැවැගියෝ
ලාමක බත් භික්ෂුනට දෙති. හතතුදොසකයකු අනුදත්
සේක. කෙසේ බත් උදෙසිය යුතු ද යි ප්‍රශ්නයෙක් විය.
සෙනසුන් පනවන්නකු අනුදත් සේක. භාණ්ඩාගාරික සම්මතිය
අනුදත් සේක.
38. විවරප්‍රතිග්‍රාහකයෙක් ද විවරභාජකයෙක් ද යාග්‍රභාජක-
යෙක් ද එලභාජකයෙක් ද ඛජ්ජකභාජකයෙක් ද අසමත්තක-
විසෂජ්ජකයෙක් ද,
39. සාවියගාභාජකයෙක් ද එසේ ම පක්කගාභාජකයෙක් ද අනුදත්තා
ලදහ. ආරාමිකපෙසක සම්මතිය ද සාමභේරපෙසක සම්මතිය ද
අනුදත්තා ලදහ.
40. සියල්ල මැඩැලූ ලොව කතු දත්තා ඉතසින් ඇති විනායක-
යන් වහන්සේ විවෙකවාසය පිණිස ද සුව පහසු පිණිස ද
ධාෂන වඩන්නට ද විවසුන් වඩන්නට ද සෙනසුන් අනුදත්
සේක.

සංවිසමයෙදකකඛකකං

පඨමභාණවාරං

ඡස්සකපඛකජ්ජා

1. තෙන සමයෙන ධුද්ධො භගවා අනුපියායං විහරති අනුපියං නාම මලලානං නිගමො. තෙන ඛො පන සමයෙන අභිඤ්ඤානා අභිඤ්ඤානා සක්කාකුමාරා භගවන්තං පඛච්ඡිතං අනුපඛච්ඡන්ති. තෙන ඛො පන සමයෙන මහානාමො ව සසෙකා අනුරුද්ධො ව සසෙකා ඥො භාතිකා භොතති. අනුරුද්ධො සසෙකා සුමුමාලො භොති. තස්ස කයො පාසාද භොතති එකො භෙමන්තිකො එකො ගිමිතිකො එකො වසසිකො. සො වසසිකෙ පාසාදෙ වසසිකෙ වක්කාරො මාසෙ නිඤ්ඤාපෙති තුරියෙති පරිවාරියමානො න භෙට්ඨාපාසාදං ඔරොහති.

අථ ඛො මහානාමස්ස සක්කස්ස එතදභොසි: “එතරහි ඛො අභිඤ්ඤානා අභිඤ්ඤානා සක්කාකුමාරා භගවන්තං පඛච්ඡිතං අනුපඛච්ඡන්ති. අමහාකඤ්ඤා කුලා නස්සි කොච්ඡි අගාරස්මා අනාගාරියං පඛච්ඡිතො. යන්ත්තනාහං වා පඛච්ඡෙය්‍යං අනුරුද්ධො වා”ති. අථ ඛො මහානාමො සසෙකා යෙන අනුරුද්ධො සසෙකා තෙනුපසංකම්. උපසංකම්චා අනුරුද්ධං සස්සං එතදවොච: “එතරහි තාත අනුරුද්ධ, අභිඤ්ඤානා අභිඤ්ඤානා සක්කාකුමාරා භගවන්තං පඛච්ඡිතං අනුපඛච්ඡන්ති. අමහාකඤ්ඤා කුලා නස්සි කොච්ඡි අගාරස්මා අනාගාරියං පඛච්ඡිතො. තෙන හි ත්වං වා පඛච්ඡ අහං වා පඛච්ඡස්සාම්”ති.

“අහං ඛො සුමුමාලො. නාහං සසෙකාම් අගාරස්මා අනාගාරියං පඛච්ඡිතං. ත්වං පඛච්ඡස්සාම්”ති.

“එහි ඛො තෙ තාත අනුරුද්ධ සරාවාසස්සං අනුසාසිස්සාම්: පඨමං ඛෙත්තං කසාපෙතඛං, කසාපෙත්වා විපාපෙතඛං, විපාපෙත්වා උදකං අතින්තෙතඛං, උදකං අතින්තෙත්වා උදකං නිත්තෙතඛං, උදකං නිත්තෙත්වා නිඛිබ්භෙතඛං, නිඛිබ්භෙත්වා ලවාපෙතඛං, ලවාපෙත්වා උඛ්ඛාභාපෙතඛං, උඛ්ඛාභාපෙත්වා පුඤ්ඤං කාරාපෙතඛං, පුඤ්ඤං කාරාපෙත්වා මඤ්ඤාපෙතඛං, මඤ්ඤාපෙත්වා පලාලානි උඤ්ඤාපෙතඛානි, පලාලානි උඤ්ඤාපෙත්වා භුසිකා උඤ්ඤාපෙතඛානි, භුසිකා උඤ්ඤාපෙත්වා ඔසුනාපෙතඛං, ඔසුනාපෙත්වා අතිහරාපෙතඛං, අතිහරාපෙත්වා ආයතිමිච්චි වත්තං එවමෙව තාතඛන්ති.”

1. නිද්ධාපෙතඛං - මජ්ඣං.

2. නිද්ධාපෙත්වා - මජ්ඣං.

සමස්තගෙදක බැකිකය

පළමු බණවර

ශාක්‍යයන් සදෙනාගේ පැවිද්ද

1. එ සමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුරජාණන් වහන්සේ අනුපිය නම් නුවර සමීපයෙහි වැඩ වසන සේක. අනුපිය නම් මල්ලයන් ගේ නියමගමෙකි. එ සමයෙහි වනාහි ප්‍රකට වූ ශාක්‍ය කුමාරයෝ පැවිදි වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අනුව පැවිදි වෙත්. එ සමයෙහි මහානාම ශාක්‍ය ද අනුරුද්ධ ශාක්‍ය ද යන දෙදෙන සොහොයුරෝ වෙත්. අනුරුද්ධ ශාක්‍ය තෙම සිසුමැලි වෙයි. ඔහුට ප්‍රාසාද තුනක් විය. එකෙක් ගීත සෘතුවේ විසීම පිණිස ය. එකෙක් ග්‍රීෂ්ම සෘතුවේ විසීම පිණිස ය. එකෙක් වර්ෂාණ සෘතුවේ විසීම පිණිස ය. හේ වර්ෂාණරතුව සඳහා නැනැවුණු පහයෙහි වැසි සාරමස තුය්‍ය වයන ස්ත්‍රීන් විසින් හසුරුවනු ලබන ඉන්ද්‍රියයන් ඇත්තේ (හෙවත් පස්කම්හි අලවනු ලබනුයේ) යට පහයට නො බසී.

එ කල්හි “දැන් වනාහි ප්‍රකට ප්‍රකට ශාක්‍ය කුමාරයෝ පැවිදි වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අනුව පැවිදි වෙත්. අප කුලයෙන් ද කිසිවෙක් ගිහිගෙය හැර සස්තට නො පැමිණියේ ය. (පැවිදි නොවී ය.) මා හෝ අනුරුද්ධයා හෝ පැවිදි වනොත් ඉතා යෙහෙකැ”යි මහානාම ශාක්‍යයාට මේ සිත විය. ඉක්බිති මහානාම ශාක්‍ය තෙම අනුරුද්ධ ශාක්‍යයා කරා එළැඹියේ ය. එළැඹ අනුරුද්ධ ශාක්‍යයා බණවා, “දරුව අනුරුද්ධය, දැන් ප්‍රකට ප්‍රකට ශාක්‍ය කුමරුවෝ පැවිදි වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අනුව පැවිදි වෙත්. අපගේ කුලයෙන් වූ කලී කිසිවෙකුත් ගිහි ගෙන් නික්ම පැවිදි නො වී ය. එබැවින් තෝ හෝ පැවිදි වව, මම හෝ පැවිදි වන්නෙමි”යි මෙ බස් පැවැසීය.

“මම වූකලී සිසුමැලියෙමි. ගිහි ගෙන් නික්ම පැවිදි වන්නට නො හැක්කෙමි. ඔබ පැවිදි වන්නැ”යි අනුරුද්ධ කුමර කී ය.

“දරුව අනුරුද්ධය, එසේ වී නම් ගිහිගෙයි වයනු පිණිස උපදෙස් දෙන්නෙමි. පළමු කොට කෙත් සැවවිය යුතු. සාවවා, වැසිඳවිය යුතු. වපුරවා ඇතුළට ජලය පැමිණැවිය යුතු ය. ඇතුළට ජලය පමුණුවා, ජලය සම කැඳවිය යුතු. ජලය සම කරවා, වල් නෙළීම කැඳවිය යුතු. වල් නෙළීම කරවා, කැප්විය යුතු. කප්වා ඇඳ්දිය යුතු. අඳවා මිටි බැන්දවිය යුතු. මිටි බඳවා මැඩවිය යුතු. මඩවා පිදුරු බැහැර කැඳවිය යුතු. පිදුරු බැහැර කරවා කාටුව ඉවත් කැඳවිය යුතු. පොලවාලිය යුතු. පොලවාලා ගෙට ගෙන්විය යුතු. ගෙට ගෙන්වා එන වර්ෂයෙහි ද මෙසේ ම කළ යුතු යැ”යි (මහානාම කුමර කී ය.)

“න කම්මා ථියනති, න කම්මානං අනෙයා පඤ්ඤායති. කද කම්මා ථිසිත්තනති? කද කම්මානං අනෙයා පඤ්ඤායති? කද මයං අපොසස්සකාං පඤ්ඤාං කාමගුණෙහි සමප්පිනා සමඛිග්ගතා පරිවාරිත්තාමා”ති.

“න හි තාත අනුරුද්ධ කම්මා ථියනති, න කම්මානං අනෙයා පඤ්ඤායති අබ්බේසෙව කලෙව පිතරො ව පිතාමහා ව කාලකතා”ති.

“තෙන හි ත්වං ඤායාසි සරාචාසකොත්ත උපජානාති. අහං අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජාමි”ති.

2. අථ ඛො අනුරුද්ධො සකෙකා මාතරං එතදවොච: “ඉච්ඡාමහං අමම අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජිතුං. අනුජානාති මං අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජායා”ති. එවං වුත්තෙ අනුරුද්ධස්ස සකකස්ස මාතා අනුරුද්ධං සකකං එතදවොච: “තුමෙහ ඛො මෙ තාත අනුරුද්ධ ඥො පුත්තා පියා මනාපා අපට්ඨකතුලා මරණෙනපි වො අකාමකා විනා හවිස්සාමි. කිමපනාහං තුමෙහ ජීවතොත අනුජානිස්සාමි අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජායාති”.

දුතියමි ඛො අනුරුද්ධො සකෙකා මාතරං එතදවොච: “ඉච්ඡාමහං අමම අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජිතුං. අනුජානාති මං අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජායා”ති.

“තුමෙහ ඛො මෙ තාත අනුරුද්ධ ඥො පුත්තා පියා මනාපා අපට්ඨකතුලා මරණෙනපි වො අකාමකා විනා හවිස්සාමි. කිං පනාහං තුමෙහ ජීවතොත අනුජානිස්සාමි අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජායා”ති.

තතියමි ඛො අනුරුද්ධො සකෙකා මාතරං එතදවොච: “ඉච්ඡාමහං අමම අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජිතුං. අනුජානාති මං අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජායා”ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන හද්දියො සකකාරුඡා සකකානං උජ්ජං කාරොති. සො ව අනුරුද්ධස්ස සකකස්ස සභායො භොති. අථ ඛො අනුරුද්ධස්ස සකකස්ස මාතා “අයං ඛො හද්දියො සකකාරුඡා සකකානං උජ්ජං කාරොති අනුරුද්ධස්ස සකකස්ස සභායො. සො න උත්තරාසනි අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජිතුනති” අනුරුද්ධං සකකං එතදවොච: “සචෙ තාත අනුරුද්ධ හද්දියො සකකාරුඡා අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජති එවං ත්වං පබ්බජාමි”ති.

“කටයුතු නො නිම වෙයි. කටයුතුවල කෙළවරක් නො පැනෙයි. කවරද නම් කටයුතු නිම වන්නේ ද? කවර දක කටයුතුවල කෙළවරක් පැනෙන්නේ ද? කවර දක අපි අල්පොක්සක වූ පස් කම් ගුණයෙන් සමර්පිත වූ සමන්විත වූ සැප පහසු විඳින්නෙමු ද”යි (අනුරුඳ්ව කුමර කී ය.)

“දරුව අනුරුඳ්ව, කටයුතු නිම නො වේ. කටයුතුවල කෙළවරක් ද නො පැනෙයි. කටයුතු නොනිමි කල්හි ම මාපියෝ ද මුත්තණු මිත්තණියෝ ද කඳුරිය කළහ” යි මහානාම කුමරුවෝ කී හ.

“එසේ වී නම් ඔබ ම ගිහිගෙහි විසීම දැන ගනුව. මම ගිහි ගෙන් නික්ම පැවිදිබිමට පැමිණෙන්නෙමි”යි අනුරුඳ්ව කුමර කී ය.

2. ඉක්බිත්තෙන් අනුරුඳ්ව ශාක්‍ය තෙම මව කරා එළැඹියේ ය. එළැඹ, “මැණියනි, මම ගිහිගෙන් නික්ම සස්නෑ පැවිදි වන්නට කැමැත්තෙමි. මට ගිහිගෙන් නික්ම සස්නෑ පැවිදි වන්නට අනුදන්නැ”යි කී ය. මෙසේ කී කල්හි අනුරුඳ්ව ශාක්‍යයාගේ මව අනුරුඳ්ව ශාක්‍යයාට, “දරුව තෙපි වනාහි මගේ පිය වූ මනාප වූ නො පිළිකල් වූ දරු දෙදෙනා ය. තොපගේ මරණයෙහි නොකැමැත්තෙන් ම වෙන් වන්නෙමි. එසේ කලෑ, ජීවත් වන්නා වූ තොපට ගිහි ගෙන් නික්ම සසුන් වදින්නට කිමක් ද, අනුදන්නෙමි ද”යි කීවා ය.

දෙවෙනි වර ද අනුරුඳ්ව ශාක්‍ය තෙම “මැණියනි, මම ගිහි ගෙන් නික්ම සසුන් වදින්නට කැමැත්තෙමි. ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වදිනුවට මට අනුදන්නැ”යි කී ය.

“දරුව අනුරුඳ්ව, තෙපි පිය වූ මනාප වූ නොපිළිකල් වූ මගේ දරු දෙදෙනා ය. තොප ගේ මරණයෙහි නො කැමැතිවූ ම වෙන් වන්නෙමි. කිමක් ද ජීවත් වන්නා වූ තොපට ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වදනට අනුදන්නෙමි ද”යි (අනුරුඳ්ව කුමරුගේ මව කීවා ය.

තෙවෙනි වර ද අනුරුඳ්ව ශාක්‍ය තෙම “මැණියනි, මම ගිහි ගෙන් නික්ම සසුන් වදිනු කැමැත්තෙමි. ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වදිනුවට මට අනුදන්නැ”යි කී ය.

එ සමයෙහි වනාහි හඳ්දිය ශාක්‍ය රජ ශාක්‍යයන් ගේ රජය කරවයි. භේ ද අනුරුඳ්ව ශාක්‍යයා ගේ යහළුවෙක් වෙයි. එකල්හි අනුරුඳ්ව ශාක්‍යයාගේ මවු “මම හඳ්දිය ශාක්‍ය රජ ශාක්‍යයන් ගේ රජය කරවයි. මම තෙම අනුරුඳ්ව ශාක්‍යයාගේ යහළුවෙක. භේ ගිහිගෙන් නික්ම පැවිදිවන්නට උත්සාහ නො කෙරේ යැ” යි සිතා, “දරුව අනුරුඳ්ව, ඉදින් හඳ්දිය ශාක්‍ය රජ ගිහි ගෙයින් නික්ම සසුන් වදනේ නම්, එසේ කලෑ තෙපිත් පැවිදි වන්නැ” යි කීවා ය.

3. අප්ථං ටො අනුරුද්ධා සංකො යෙන හද්දියො සකාරොඡා තෙනුපසබ්බාමි. උපසබ්බාමිතා හද්දියං සකාරොඡානං එතදවොච: “මම ටො සමම, පබ්බජ්ජා තච පට්ඨෙද්ධා”ති.

“සථෙ තෙ සමම පබ්බජ්ජා මම පට්ඨෙද්ධා වා අපට්ඨෙද්ධා වා හොතු. අහං තයා...යථාසුඛං පබ්බජ්ජාමි”ති.

“ථගි සමම උභො අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජාමා”ති.

“නාහං සමම සංකොමි අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජාමි. යං තෙ සංකො අඤ්ඤං මයා කාතුං ත්‍යාහං කරිස්සාමි. තචං පබ්බජ්ජාමි”ති.

“මාතා ටො මං සමම එවමාහ: ‘සථෙ තාත අනුරුද්ධා හද්දියො සකාරොඡා අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජාමි එවං. තචෙපි පබ්බජ්ජාමි’ති හාසිතා ටො පන තෙ සමම එසා වාචා: ‘සථෙ තෙ සමම පබ්බජ්ජා මම පට්ඨෙද්ධා වා අපට්ඨෙද්ධා වා සා හොතු. අහං තයා ... යථාසුඛං පබ්බජ්ජාමි’ති. එගි සමම උභො අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජාමා”ති.

තෙන ටො පන සමයෙන මනුස්සා සච්චවාදිනො හොනති සච්චපට්ඨඤ්ඤා. අප්ථං ටො හද්දියො සකාරොඡා අනුරුද්ධා සංකො එතදවොච: “ආගමෙගි සමම සත්ත වස්සානි සත්තන්තං වස්සානං අවිචයෙන උභො අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජාමා”ති.

“අතිවිරං සමම සත්තවස්සානි. නාහං සංකොමි සත්තවස්සානි ආගමෙතුනති”.

“ආගමෙගි සමම ජ වස්සානි -පෙ- පඤ්ච වස්සානි -පෙ- වත්තාරි වස්සානි -පෙ- තිණි වස්සානි -පෙ- දෙව වස්සානි -පෙ- එකං වස්සං. එකස්ස වස්සස්ස අවිචයෙන උභො අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජාමා”ති.

“අතිවිරං සමම එකං වස්සං. නාහං සංකොමි එකං වස්සං ආගමෙතුනති”.

“ආගමෙගි සමම සත්ත මාසෙ. සත්තන්තං මාසානං අවිචයෙන උභො අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජාමා”ති.

3. ඉක්බිති අනුරුඳ්ව ආකාර නෙම හඳිස ආකාර රජුහු කරා එළැඹියේ ය. එළැඹ, හඳිස ආකාරයට “යහළුව මගේ පැවිද්ද ඔබ පිළිබඳ යැ” යි කී ය.

“යහළුව, කාගේ පැවිද්ද මා පිළිබඳ හෝ නො පිළිබඳ හෝ වෙ ව යි මම තා හා ... සුවසේ පැවිදි වන්නැ” යි (හඳිස ආකාර රජ කී ය.)

“යහළුව, එන්නැ. අපි දෙ දෙනා ම ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වදින්නමෝ වා” යි අනුරුඳ්ව ආකාර කී ය.

“යහළුව, ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වදින්නට මම නො හැකියෙමි. මා විසින් තොපට අත් යමක් කළ හැකි නම්, එය තොපට කරන්නෙමි. තෙපි පැවිදි වන්නැ” යි හඳිසරජ කී ය.

“යහළුව, ‘ඉදින් දරුව අනුරුඳ්වය, හඳිස ආකාර රජ ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වදනේ’ නම්, එසේ ඇති කල්හි තෙපින් පැවිදි වුව’ යි මව මට මෙසේ කීවා ය. ‘යහළුව ඉදින් තොපගේ පැවිද්ද මා පිළිබඳ හෝ නො පිළිබඳ වෙව යි මම තොප හා ... සුවසේ පැවිදි වන්නැ’ යි මේ වචනය ඔබ විසින් මට කියන ලද්දේ ය. යහළුව එන්න, දෙදෙනා ම ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වදිමෝව” යි (අනුරුඳ්ව ආකාර කී ය).

එ සමයෙහි මිනිස්සු සත්‍ය ප්‍රතිඥ ඇති සත්‍යවාදීහු වෙහි. ඉක්බිති හඳිස ආකාරයට අනුරුඳ්ව ආකාරයට “යහළුව, සත් හවුරුද්දක් ඉවසන්න (සාපෙක්‍ෂකවන්න) සත් හවුරුද්දක් ඇවෑමෙන් අපි දෙදෙනා ම ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වදින්නවු” යි කී ය.

“යහළුව, සත් හවුරුද්ද ඉතා බොහෝ කාලයෙකි. යහළුව, සත් හවුරුද්දක් බලාපොරොත්තු වන්නට මම නො හැක්කෙමි”.

“යහළුව, සාහවුරුද්දක් ඉවසන්න ... පස් අවුරුද්දක් ... සතර අවුරුද්දක් ... තුන් අවුරුද්දක් ... දැවුරුද්දක් ... එක් හවුරුද්දක් ඉවසන්න. එක් හවුරුද්දක් ඇවෑමෙන් අපි දෙදෙනා ම ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වදින්නමෝවා” යි (හඳිසරජ කී ය).

“යහළුව එක් හවුරුද්දක් ඉතා බොහෝ කාලයකි. මම එක් හවුරුද්දක් බලා පොරොත්තු වන්නට නො හැක්කෙමි” යි (අනුරුඳ්ව ආකාර කී ය).

“යහළුව සත් මසක් ඉවසන්න. සත් මස ඇවෑමෙන් දෙදෙනා ම ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වදින්නමෝවා” යි (හඳිස රජ කී ය).

“අතිවිරං සමම සත්ත මාසා. නාහං සකෙකාමි සත්ත මාසෙ ආගමෙතුන්ති”.

“ආගමෙහි සමම ජ මාසෙ -පෙ- පඤ්ච මාසෙ -පෙ- වත්තාරො මාසෙ -පෙ- තයො මාසෙ -පෙ- වෙ මාසෙ -පෙ- එකං මාසං -පෙ- අඤ්චමාසං. අඤ්චමාසස්ස අවචයෙන උතො පි අගාරස්මි අනගාරියං පබ්බජිස්සාමා”ති

“අතිවිරං සමම අඤ්චමාසො. නාහං සකෙකාමි අඤ්චමාසං ආගමෙතුන්ති”.

“ආගමෙහි සමම, සත්තාහං යාවාහං පුතෙන ව භාතරෙ ව රජුං නියායාදෙමි”ති.

“න විරං සමම සත්තාහො ආගමෙස්සාමි”ති.

4. අථ ඛො හද්දියො ව සක්කාරො අනුරුද්ධො ව ආනන්දො ව හගු ව කිම්බිලො ව දෙවදත්තො ව උපාලිකප්පකෙන සත්තමා යථා පුරෙ චතුර්ඛයිනියා සෙත්තාය උය්‍යානගුමිං නියන්ති එවමෙව චතුර්ඛයිනියා සෙත්තාය නියාංසු. තෙ දුරං ගන්තො සෙනං නිවත්තපෙත්වා පරවිසයං ඔක්කම්භො ආහරණං ඔවුඤ්චිත්වා උත්තරාසංඛිතන හණ්ඩිකං බන්ධිත්වා උපාලිං කප්පකං එතදවොචුං: “හන්ත භණ්ණ උපාලි නිවත්තස්ස. අලං තෙ එත්තකං ජීවිකායා”ති.

අථ ඛො උපාලිස්ස කප්පකස්ස නිවත්තන්තස්ස එතදහොයි: “චණ්ඩා ඛො සාකියා. ඉමිනා කුමාරා ත්‍රිප්පාතිතාති සාතාපෙය්‍යුමපි මං. ඉමෙ හි නාම සක්කාකුමාරා අගාරස්මි අනගාරියං පබ්බජිස්සන්ති. කිම්බන පනාහන්ති” යො හණ්ඩිකං වුඤ්චිත්වා තං හණ්ඩං රුකෙකි ආලග්ගෙත්වා ‘යො පස්සති දින්නඤ්ඤෙව හරතු’ති වත්වා යෙන තෙ සක්කාකුමාරා තෙනුපසංඛිති. අද්දසාසු ඛො තෙ සක්කාකුමාරා උපාලිං කප්පකං දුරතොව ආගච්ඡන්තං. දිස්වාන උපාලිං කප්පකං එතදවොචුං: “කිස්ස භණ්ණ උපාලි නිවත්තොයි”ති.

“ඉධ මෙ අයාපුත්තා නිවත්තන්තස්ස එතදහොයි: චණ්ඩා ඛො සාකියා ඉමිනා කුමාරා ත්‍රිප්පාතිතාති සාතාපෙය්‍යුමපි මං. ඉමෙ හි නාම සක්කාකුමාරා අගාරස්මි අනගාරියං පබ්බජිස්සන්ති කිම්බන-පනාහන්ති, යො ඛො අහං අයාපුත්තා හණ්ඩිකං වුඤ්චිත්වා තං හණ්ඩං රුකෙකි ආලග්ගෙත්වා ‘යො පස්සති දින්නඤ්ඤෙව හරතු’ති වත්වා තතොමි පටිනිවත්තො”ති.

“යහඵව සත් මස ඉතා බොහෝ කාලයෙකි. යත් මසක් බලාපොරොත්තු වන්නට මම නො හැක්කෙමි” යි (අනුරුද්ධ ශාක්‍ය කී ය).

“යහඵව, යමසක් ඉවසන්න ... පස් මසක් ... සිවු මසක් ... තුන් මසක් ... දෙ මසක් ... එක් මසක්... අඩ මසක් ඉවසන්න. අඩමස ඇවෑමෙන් දෙදෙනා ම පැවිදි වන්නමෝ වා” යි (හඳ්දිය රජ කී ය).

“යහඵව අඩමස ඉතා බොහෝ කලෙකි. අඩමසක් ඉවසන්නට මම නො හැකියෙමි” යි (අනුරුද්ධ ශාක්‍ය කී ය).

“යහඵව, පුතුනටත් සොහොයුරනටත් රජය පවරා දෙන තෙක් සතියක් ඉවසන්නැ” යි (හඳ්දියරජ කී ය).

“යහඵව සතිය බොහෝ කලෙක් නොවේ. එතෙක් බලා පොරොත්තු වන්නෙමි” යි (අනුරුද්ධ ශාක්‍ය කී ය).

4. ඉක්බිති හඳ්දිය ශාක්‍ය රජ ද අනුරුද්ධ ද ආනන්ද ද හෘගු ද කිංචිල ද දෙවිඳුන ද යන ශාක්‍යයෝ ස දෙනා උපාලි කපුවා සත්වනු කොටැත්තාහු පෙර උයන් බිමට සිවුරහ සෙනඟින් උප ලක්ෂිත ව යම්යේ නික්ම යෙත් ද, එයේ ම සිවුරහ සෙනඟින් උපලක්ෂිත වැ නික්මුණාහ. ඔහු දුරක් ගොස් සෙනඟ නවත්වා, පරවිෂ යට (අත් රජක්හු ගේ රටට) බැස, ආහරණ ගලවා උතුරු සඵවෙන් පොදියක් කොට බැඳ උපාලි කපුවා බණවා “සගය උපාලිය, පෙරළා යා. මෙය තට ජීවිකාවට ප්‍රමාණ වේ යැ” යි කීහ.

ඉක්බිති පෙරළා එන්නාවූ උපාලි කපුවාට “ශාක්‍යයෝ සැඩියහ. මොහු විසින් කුමරුවෝ නික්මවන ලදහ යි ඔවුන් මා මරවනු ද නො බැරි ය. මේ සාක්‍ය කුමාරවරු ද ගිහිගෙන් නික්ම පැවිදි වන්නාහ. මම කුමට ගිහිගෙයි රැඳෙන්නෙමි ද” යි මේ සිත විය. මෙසේ සිතා ආහරණ පොදිය ලිහා ඒ සියලු බඩු ගසෙක එල්ලා “යමෙක් මේවා දකින්නේ ද ඔහුට දෙන ලද්දේ ම ය. ගෙන යේවා” යි කියා ඒ ශාක්‍ය කුමාරයන් කරා ගියේ ය. ඒ ශාක්‍ය කුමාරයෝ දුරින් ම එන්නා වූ උපාලි කපුවා දුටුව. දක ඔහු බණවා, “සගය උපාලි, කවර හෙයින් පෙරළා එන්නෙහි ද” යි ඇසූහ.

“ආයඬී පුත්‍රයිනි, මෙහි පෙරළා එන මට, ‘ශාක්‍යයෝ ඒකාන්ත-යෙන් වණ්ඩිය හ. මොහු විසින් කුමරුවෝ නික්මවන ලදහ’ යි කියා මා මරවනුක් බැරි නැත. ‘මේ ශාක්‍ය කුමාරයෝත් ගිහිගෙන් නික්ම පැවිදි වන්නාහ. මා ගැන කියනු ම කවරේ ද’ යි මේ සිත විය. ආර්යපුත්‍රයෙනි, ඒ මම වනාහි බඩු පොදිය මුදු බඩු ගසෙක එල්ලා ‘යමෙක් දක්නේ නම් ඔහුට මෙය දෙන ලද්දේ ම ය හේ මෙය ගෙන යේවා’ යි කියා එතැනින් ම පෙරළා ආයෙමි” යි කී ය.

“සුච්ඡි හණේ උපාලි, අකාසි යං නිවණ්ණා, වණ්ණා ටො සාකියා, ඉමිනා කුමාරා නිප්පානිකානි සාතාපෙය්‍යුමිති තතති”.

5. අප් ටො තෙ සක්‍යකුමාරා උපාලිං කප්පකං ආදය යෙන හගවා තෙත්‍රපසඛිකම්භු. උපසඛිකම්භු හගවන්තං අභිවාදෙතො එකමන්තං නිසිදිංසු. එකමන්තං නිසික්‍කා ටො තෙ සක්‍යකුමාරා හගවන්තං එතදවොදානං: “මයං හතොත සාකියා නාම මානසසිනො. අයං හතොත උපාලි කප්පකො අමිතාකං දිසරත්තං පරිවාරිකො. ඉමං පඨමං පබ්බාපෙතං. ඉමස්ස මයං අභිවාදනං පච්චෙදිතං. අසුඤ්ඤිකමං සාමිච්ඡිකමං කරිස්සාම. එවං අමිතාකං සාකියානං සාකියමානො නිමොනිසිස්සති”¹.

අප් ටො හගවා උපාලිං කප්පකං පඨමං පබ්බාපෙසි, පච්ඡා තෙ සක්‍යකුමාරෙ. අප් ටො ආයස්මා හද්දියො තෙතොව අනාරවණ්ණෙන කිසෙසා විජා සච්ඡාකායි. ආයස්මා අනුරුද්ධො දිඤ්චක්ඛුං උප්පාදෙයි. ආයස්මා ආනන්දො සොතාපත්තිඵලං සච්ඡාකායි. දෙවදත්තො පොථුජ්ජනිකං ඉද්ධිං අභිනිප්පාදෙයි.

තෙන ටො පන සමයෙන ආයස්මා හද්දියො අරඤ්ඤගතොපි රුක්ඛමුලගතොපි සුඤ්ඤගාරගතොපි අභිකම්භං උදනං උදනෙති ‘අහො සුඛං අහො සුඛන්ති’. අප් ටො සම්මතො භික්ඛු යෙන හගවා තෙත්‍රපසඛිකම්භු. උපසඛිකම්භු හගවන්තං අභිවාදෙතො එකමන්තං නිසිදිංසු. එකමන්තං නිසික්‍කා ටො තෙ භික්ඛු හගවන්තං එතදවොදානං: “ආයස්මා හතොත හද්දියො අරඤ්ඤගතොපි රුක්ඛමුලගතොපි සුඤ්ඤගාරගතොපි අභිකම්භං උදනං උදනෙති ‘අහො සුඛං අහො සුඛන්ති’. නිස්සංසයං ටො හතොත ආයස්මා හද්දියො අනභිරතො ව භුක්ඛවරියං වරති. තඤ්ඤෙව වා පුරිමං රජ්ජුඛං සමනුස්සරන්තො අරඤ්ඤගතොපි රුක්ඛමුලගතොපි සුඤ්ඤගාරගතොපි අභිකම්භං උදනං උදනෙති ‘අහො සුඛං අහො සුඛන්ති’.

6. අප් ටො හගවා අඤ්ඤතරං භික්ඛුං ආමන්තෙයි: “එහි වං භික්ඛු මම වටිනෙන හද්දියං භික්ඛුං ආමන්තෙහි: සජා තං ආවුසො හද්දිය ආමන්තෙහිති”. “එවං හතොත”² ටො සො භික්ඛු හගවන්තො පටිසුත්තො යෙනායස්මා හද්දියො තෙත්‍රපසඛිකම්භු. උපසඛිකම්භු ආයස්මානං හද්දියං එතදවොදානං: ‘සජා තං ආවුසො හද්දිය ආමන්තෙහිති’.

1. නිමොනිසිස්සති-සිච්ඡි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

“තෙල උපාලි, පෙරළා ආයේ ය යන යමක් ඇදී එය කළ සේ මැනැවි. ශාක්‍යයෝ වූකලී වන්ධ්‍යය. ‘මොහු විසින් කුමරුවෝ නික්මවන ලදහ’ යි සිතා තා මරවනු ද නො බැරි යැ” (කුමරුවෝ කිහි).

5. ඉක්බිති ඒ ශාක්‍ය කුමාරයෝ උපාලි කපුවා ගෙන භාග්‍ය-වතුන් වහන්සේ කරා එළැඹියාහ. එළැඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඳ පසෙක හිඳගත්හ. ඒ ශාක්‍ය කුමරුවෝ පසෙක උන්නාහු ම “වහන්ස, ශාක්‍ය වූ අපි වනාහි මානනිශ්‍රිතයමහ. වහන්ස, මේ උපාලි කපු තෙම දීර්ඝ කාලයක් අපේ සේවකයෙකි. භාග්‍ය-වතුන් වහන්සේ පළමු කොට මොහු පැවිදි කරනසේක්වා. අපි මොහුට වැඳීම, දෑක හුනස්නෙන් නැඟී සිටීම, දෙහොත් මුදුන් තබා නමස්කාරය, සාමීවිකම්‍ය (පවත් සැලීමාදී ආභිසමාවාරිකවත්) කරන්නෙමු. මෙසේ අපේ ශාක්‍යමාතය නිර්මාණ බවට පමුණුවන ලබන්නේ යැ (දුරුවන්නේ යැ)” කිහි.

ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ උපාලි කපුවා පළමු කොට ද එයට පසු ඒ කුමරුවන් ද පැවිදි කළ සේක. එයින් පසු ආයුෂ්මත් හඳිය තෙම ඒ අතුරු වසෙහිදී ම ත්‍රිවිද්‍යාවත් සාක්‍ෂාත් කළේ ය. ආයුෂ්මත් අනුරාධා තෙම දිවැස ඉපැදුවී ය. ආයුෂ්මත් ආනතු තෙම සොවාන්ඵලය පසක් කෙළේ ය. දෙවදත් තෙම පුහුදුන් සෘණිය නිපැදුවී ය.

එ සමයෙහි වනාහි ආයුෂ්මත් හඳියයෝ අරනට ගියෝ ද, රුක්මුලට ගියෝ ද, භුත්තාගාරයකට ගියෝ ද, ‘අහෝ සැප ය, අහෝ සැප යැ’ යි එක්වත් උදන් අනති. එකල්හි බොහෝ මහණහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා එළැඹියාහ. එළැඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඳ පසෙක ඉඳගත්හ. එසේ මහණහු පසෙක උන්නාහු ම “වහන්ස, ආයුෂ්මත් හඳිය තෙම අරනට ගියේ ද රුක් මුලට ගියේ ද භුත්තාගාරයට ගියේ ද ‘අහෝ සැප ය’ අහෝ සැප යැ” යි උදන් අනයි. වහන්ස, ආයුෂ්මත් හඳිය තෙම නිසැකින් ම නො ඇලුණේ බඹසර සරයි. ඒ පළමු රජ සුව ම හෝ සිහි කරනුයේ අරනට ගියේත් රුක්මුලට ගියේත් භුත්තාගාරයට ගියේත් ‘අහෝ, සුව ය අහෝ සුව යැ’ යි එක්වත් උදන් අනා යැ” යි මෙ පවත් සැලකළාහ.

6. එවිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එක්තරා මහණක්හු බණවා, “මහණ, මෙහි එව්, ‘ඇවැත්නි, ශාස්තෘහු තොප කැඳවති’ යි කියා මාගේ වචනයෙන් හඳිය මහණහු කැඳවාගෙනෙව්” යි වදළ සේක. “එසේ යැ වහන්සැ” යි කියා එ මහණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් දී ආයුෂ්මත් හඳියයන් කරා එළැඹියේ ය. එළැඹ “ඇවැත්නි, හඳියයෙනි, ශාස්තෘන් වහන්සේ තොප කැඳවන සේකැ” කියේ ය.

“එවිමාද්වසා” කි ඛො ආයසමා හද්දියො තස්ස භික්ඛුනො පටිසංසුඤා යෙන හගවා තෙනුපසංඛම්. උපසංඛම්ඤා හගවනාං අභිවාදෙඤා එකමනාං නිසිදි. එකමනාං නිසින්නාං ඛො ආයසමනාං හද්දියං හගවා එතදවොච: “සච්චං කිරිතං හද්දියං අරඤ්ඤගතො පි රුක්ඛමුලගතො පි සුඤ්ඤගාරගතො පි අභිකම්මං උදනං උදනෙයි අහො සුඛං අහො සුඛන්ති.”

“එවං හතො” කි.

“කිං පන තං හද්දියං අස්ථවසං සමපස්සමානො අරඤ්ඤගතො පි රුක්ඛමුලගතො පි සුඤ්ඤගාරගතො පි අභිකම්මං උදනං උදනෙයි අහො සුඛං අහො සුඛන්ති.”

“සුඛෙධ මෙ හතො රඤ්ඤා සතො අනොපි අනොපුරෙ රක්ඛා සුසංවිහිතා හොති. ඛෙති අනොපුරෙ රක්ඛා සුසංවිහිතා හොති. අනොපි නගරෙ රක්ඛා සුසංවිහිතා හොති. ඛෙති නගරෙ රක්ඛා සුසංවිහිතා හොති. අනොපි ජනපදෙ රක්ඛා සුසංවිහිතා හොති. ඛෙති ජනපදෙ රක්ඛා සුසංවිහිතා හොති. සො ඛො අහං හතො එවං රක්ඛිතොපි ගොපිතොපි සතො හිතො උඛිතො උපසංඛම් උත්තමං විහරාමි. එතරහි ඛො පනාහං හතො එතො අරඤ්ඤගතො¹ පි රුක්ඛමුලගතො² පි සුඤ්ඤගාරගතො³ පි අභිකම්මං අනුඛිතො අනුසංඛම් අනුත්තමං අපොසාසකං පනාලොමො පරදවුක්කො⁴ මග්ගතො වෙතසා විහරාමි. ඉමංච⁵ ඛො අහං හතො අස්ථවසං සමපස්සමානො අරඤ්ඤගතොපි රුක්ඛමුලගතොපි සුඤ්ඤගාරගතොපි අභිකම්මං උදනං උදනෙමි ‘අහො සුඛං අහො සුඛන්ති’.”

අථ ඛො හගවා එකමනාං විදිතා කායං වෙලායං ඉමං උදනං උදනෙයි:

යස්ස නිරතො න සන්ති කොපා
ඉති හවාහවතඤ්ච විතිවක්කො
තං විගතභයං සුඛං අසොකං
දෙවා නානුභවන්තිදස්සනායාති.

7. අථ ඛො හගවා අනුපියායං යථාභිරතාං විහරිතො යෙන කොසලිනි තෙන වාරිකං වරමානො යෙන කොසලිනි තදවසරි. තත්ථ සුදං හගවා කොසලිනියං විහරති සොසිතාරාමො. අථ ඛො දෙවදත්තස්ස රහොගතස්ස පටිසංලභිතස්ස එවං වෙතසො පරිවිතකො උදපාදි: “කිං නු ඛො අහං පසාදෙයාං යසම් මෙ පසන්නො ඛුඤ්ඤාසකොරො උපපජ්ජයා” කි.

1. පරදත්ත වුක්කො - මරණ.

2. ඉමං වො - ත. ම.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

“එසේ යැ ඇවැත්නි” යි කියා ආයුෂ්මත් හඳිියයෝ එ මහණ-
හට පිළිවදන් දී, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා එළැඹියහ. එළැඹී
ඔබ වැද පසෙක උන්හ. පසෙක හුන් ආයුෂ්මත් හඳිියයන් බණවා,
භාග්‍යවතුන් වහන්සේ “හඳිියයෙනි, තෙපි අරනට ගියෝත්
රුක්මුලකට ගියෝත් ඉන්‍යාගාරයට ගියෝත් ‘අහෝ සුව යැ,
අහෝ සුව යැ’ යි එක්වත් උදන් අනන්ත. ඒ සැබෑ ද” යි අසා
විදළුසේක.

“වහන්ස, එසේ යැ” යි හඳිියයෝ පිළිවදන් දුන්හ.

හඳිියයෙනි, තෙපි අරනට ගියෝද රුක්මුලකට ගියෝද ඉන්‍යා-
ගාරයට ගියෝද කුමක් අරුත් වශයෙන් බලන්නාහු (ම) එක්වත්
සොමනයිත් ‘අහෝ සුව යැ අහෝ සුව යැ’ යි උදන් ඇතුද” යි භාග්‍ය-
වතුන් වහන්සේ අසා විදළුසේක.

“වහන්ස, පෙර මා රජ වැ හුන් සමයෙහි ඇතොවුරෙහි ඇතුළත ද
මොනොවට රකවල පිහිටුවන ලද්දේ වේ. ඇතොවුරින් පිටත ද
මොනොවට රකවල පිහිටුවන ලද්දේ වේ. දැවව ඇතුළත ද
මොනොවට රකවල පිහිටුවන ලද්දේ වේ. දැවවෙන් පිටත ද මොනො-
වට රකවල පිහිටුවන ලද්දේ වේ. වහන්ස, ඒ මම මෙසේ
රක්ෂිත ගෝපිත වීම නමුදු බියපත් ව උද්වේග ඇති වැ සැක
ඇති වැ තැනි ගත්තෙමි වෙසෙමි. වහන්ස, දන් වූ කළි හුදෙකලා
වූයෙමි, අරනට ගියෙමි ද රුක්මුලට ගියෙමි ද ඉන්‍යාගාරයට
ගියෙමි ද අභිත වැ අනුද්වේශන වැ සැක නැති වැ තැනි ගැනුම
නැති ව, අලොත්සුක වැ, මත් නැති ව, මෙරමා දුන් දෑයින්
යැපුණෙමි මාගභූත (අපෙක්ෂා රහිත වූ) යිනින් සුතු වැ
වෙසෙමි. වහන්ස, මම මේ කරුණ ද දක්නෙමි වනයට
ගියෙමි ද රුක්මුලට ගියෙමි ද ඉන්‍යාගාරයට ගියෙමි ද ‘අහෝ
සුව යැ අහෝ සුව යැ’ එක්වත් උදන් අනම්” යි ආයුෂ්මත්
හඳිියයෝ කීහ.

එවිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙ කරුණ සලකා එ වේලෙහි
මෙ උදන් ඇතුසේක:

“යමක්හු යිතෙහි අනාගාමී මගින් නැසූ බැවින් කෝපයෝ
නොපහළ වෙන් ද, (සමපක්ඛි විපක්ඛි වෘද්ධි භානි ශාස්වතෝචේද්‍ය ද
දෘෂ්ටි පුණ්‍යපාප ද යි අනෙකප්‍රකාර වූ) භවිහිභවතාවනුත් යමෙක්
ඉක්මයේ ද පහ වූ බිය ඇති සුවපත් වූ ශෝක නැති ඒ තෙතැත්-
තහු දක්නට දෙවියෝ ද නො ලබන් (ඔහු දක්ම දෙවියනට
දුර්ලභ දයෙකි)”

7. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අනුපියායෙහි රිසි තාක්
වැස, ඉන් නික්ම කොසොඹෑ නුවර බලා පිළිවෙළින් සැරිසරන
සේක් කොසොඹෑ නුවරට පැමිණිසේක. එ සමයෙහි වනාහි
භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කොසොඹෑ නුවර සොමිතාරාමයෙහි වැඩ
වසනසේක. එ කලා එකලා වැ වික්ඛම්බකයෙන් හුන් දෙවදන්
තෙරුනට “යමක්හු මට පැහැදුණු කල්හි මට බොහෝ ලාභසක්කාර
උපදනේ නම් එබඳු වූ කවරක්හු පහදවා ගනිමි දෝ” යි මේ
සිත විය.

අර ටො දෙවදත්තස්ස එතදහොයි: “අයං ටො අජාතසත්තු කුමාරො තරුණො වෙව් අයතිං හදෙඤ්ච, යනනුනාහං අජාතසත්තු කුමාරං පසාදෙය්‍යං. තස්මිං ටෙ පසන්නෙ ඛ්‍යු ලාභසක්කාරො උපපජ්ඣස්සති”ති.

අර ටො දෙවදත්තො සෙනාසනං සංසාමෙඤ්චා පක්‍ඛවිවරමාදය යෙන රාජගහං තෙන පසක්කාමි. අනුපුබ්බතෙ යෙන රාජගහං තදවසරි. අර ටො දෙවදත්තො සකචණ්ණං පටිසංහරිඤ්චා කුමාරකචණ්ණං අභිනිමුඤ්ඤා අභිමෙඛලිකාය අජාතසත්තුස්ස කුමාරස්ස උච්ඡෙධො පාකුරහොයි. අර ටො අජාතසත්තු කුමාරො භීතො අහොයි උඛ්ඤ්ඤො උක්ඛෙති උත්‍රහො. අර ටො දෙවදත්තො අජාතසත්තු කුමාරං එතදවොච: “භායසි මං ඤං කුමාරාති”.

“අාම භායාමි. කොයි ඤාති”.

“අහං දෙවදත්තො”ති.

“සචෙ ටො ඤං හතො අයො දෙවදත්තො, ඉඛ්ඤ්ඤා සමෙතො ව චණ්ණො පාකුරවස්සු”ති.

8. අර ටො දෙවදත්තො කුමාරකචණ්ණං පටිසංහරිඤ්චා සඛ්ඤාචි-පක්‍ඛවිවරධරො අජාතසත්තුස්ස කුමාරස්ස පුරුහො අට්ඨායි. අර ටො අජාතසත්තු කුමාරො දෙවදත්තස්ස ඉමිනා ඉඤ්ඤාචිභාරියෙන අභිප්පසන්නො පඤ්ඤි රථසන්නෙ සායං පාතං උපට්ඨානං ගච්ඡති. පඤ්ඤි ව ථාලිපාකසන්නාති හත්තාභිභාරො අභිහරියති.

අර ටො දෙවදත්තස්ස ලාභසක්කාරසිලොකෙන අභිභූතස්ස පරියාදින්නවිත්තස්ස එවිරූපං ඉච්ඡාගතං උපපජ්ඣ ‘අහං භික්ඛුසඛ්ඤං පරිහරිස්සාමි’ති. සහ විතතුප්පාද්ව දෙවදත්තො තස්සා ඉඤ්ඤා පරිහායි.

තෙන ටො පන සමයෙන කකුඨො නාම කොළියපුත්තො අයසමිතො මහාමොග්ගලොනස්ස උපට්ඨාකො අධුනා කාලකතො. අඤ්ඤාතරං මනොමයං කායං උපපන්නො. තස්ස එවිරූපො අත්භාවපටිලාභො භොති සෙය්‍යථාපි නාම දොච වා තිණි වා මාගධිකාති ගාමිකෙකොති. සො තෙන අත්භාවපටිලාභෙන නෙව අත්තානං න පරං ව්‍යාඛාදෙති.

ඉක්බිති දෙවදත්තෙරහට “මේ අජාසත් කුමර තරුණ ද මත්තෙහි භාග්‍යසම්පත් ලබන්නෙක් ද වේ. අජාසත් කුමරු පහදවා ගත හොත් මැනවි. මට ඔහු පැහැදුණ කල්හි බොහෝ ලාභසත්කාර උපදින්නේ යැ” යි මේ සිත විය.

ඉක්බිති දෙවදත්ත තෙරණුවෝ සෙනස්ත සුරැකි කොට තබා පාසිවුරු ගෙන රජගහ නුවර කරා එළැඹියාහ. එ කලා දෙවදත්තු (සෘග්ධියෙන්) ස්වකීය වේශය හඳුළුවා කුඩා දරුවකුගේ වේශය මවා ගෙන (ඉනවටා සර්පයකු ද එකී එකී අතෙහි පයෙහි එක් එක් සර්පයකු ද ගෙලවටා සර්පයකු ද හිසවටා එකකු ද යි මෙසේ) සර්පමේඛලායෙන් සැදී, අජාසත් කුමරුගේ උකුලෙහි පහළ විය. එවිට අජාසත් කුමර බියපත් වූයේ, උද්වේගයට පැමිණියේ, නැගී ආ සැක ඇත්තේ, තැනි ගත්තේ විය. එ කල්හි දෙවදත්ත තෙරණුවෝ ‘කුමාරය, මා දැක බිය පත් වෙහි ද’ යි පුළුවන්හ.

“එසේ ය, බියපත් වෙමි. ඔබ කවුරු ද” යි කුමර ඇසී ය.

“මම දෙවදත්ත වෙමි” යි තෙරණුවෝ කීහ.

“වහන්ස, ඔබ අරි දෙවදත්ත වෙත් නම්, තමන් ගේ පියෙව් වෙශයෙන් පෙනී සිටින්නැ” යි කුමර කී ය.

8. ඉක්බිති දෙවදත්ත තෙරණුවෝ කුමාරක වේශය හඳුළුවා සංඝාවි පාත්‍ර වීරධර වූවෝ (සහළ සිවුර හා පාත්‍රය හා සෙසු දෙසිවුර දරනුවෝ) අජාසත් කුමර ඉදිරියේ පෙනී සිටියාහ. එවිට අජාසත් කුමර දෙවදතුන්ගේ මේ ඉඳු පෙළහරින් වෙසෙසින් පැහැදුණේ රිය පන්සියයෙකින් සැදී උදේ සවස උවටනට යෙයි. දිනපතා බත්තැළි පන්සියයක් වූ බොඳුන් පිරිනැමීමක් ද කැරෙයි.

එ කල්හි ලාභසත්කාරයෙන් හා කීර්තියෙන් මැඩුණු, ක්ෂීණ වූ කුසල් සිත් ඇති දෙවදත්ත තෙරණුවනට ‘මම භික්ෂු සංඝයා පාලනය කරන්නෙමි’ යි මේ බදු වූ ආශාවෙන් උපත. එ සිත උපන්නා හා ම දෙවදත්ත තෙරණුවෝ ඒ සංඝධියෙන් පිරිහුණාහ.

එ සමයෙහි ආයුෂ්මත් මහවුගලන් තෙරුන්ගේ උපසාරයක වූ කෝටිය පුත්‍ර වූ කකුධ නම් කෘත්‍රියයෙක් එයට සමීප කාලයෙහි කල්ලිය කෙළේ එක්තරා මනෝමය දිව්‍යනිකායයෙක උපන්නේ වෙයි. ඔහුට මගධ රටැ ග්‍රාමසෛත්‍ර දෙකක් හෝ තුනක් තරම් විශාල වූ මෙබඳු ආත්මභාව ප්‍රතිලාභයක් වෙයි. හේ ඒ ලත් අත් බැවින් තමා හෝ මෙරමා හෝ නො පෙළෙයි.

අථ ඛො කකුඛො දෙවපුනෙතො යෙනායසමා මහාමොග්ගලානො තෙනුපසඛන්ති උපසඛන්තිඤා ආයසමන්තං මහාමොග්ගලානං අභිවාදෙඤා එකමන්තං අවධායි, එකමන්තං ධීතො ඛො කකුඛො දෙවපුනෙතො ආයසමන්තං මහාමොග්ගලානං එතදවොච: දෙවදත්තස්ස හතෙත ලාභසක්කාරසිලොකෙන අභිභූතස්ස පරියාදිත්තවිත්තස්ස එවරූපං ඉවජාගතං උප්පය් 'අහං භික්ඛුසඛං පරිහරිස්සාමි'ති. සහ වික්ඛප්පාදුච්ඡාදි හතෙත දෙවදත්තො තස්සා ඉද්ධියා පරිහිතො'ති. ඉදමවොච කකුඛො දෙවපුනෙතො. ඉදං වඤා ආයසමන්තං මහාමොග්ගලානං අභිවාදෙඤා පදකඛිණං කඤා තස්සෙව අනන්තරාධායිති.

9. අථ ඛො ආයසමා මහාමොග්ගලානො යෙන හගවා තෙනුපසඛන්ති. උපසඛන්තිඤා හගවන්තං අභිවාදෙඤා එකමන්තං නිසිදි, එකමන්තං නිසිතෙතො ඛො ආයසමා මහාමොග්ගලානො හගවන්තං එතදවොච: කකුඛො නාම හතෙත කොළියපුනෙතො මම උපට්ඨාකො අධුනා කාලකතො අඤ්ඤතරං මනොමයං කායං උපපත්තො තස්ස එවරූපො අත්තභාවපට්ටලාහො සෙය්‍යථාපි නාම දො වා තිණි වා මාගධකානි ගාමසෙඛන්තානි, සො තෙන අත්තභාවපට්ටලාහෙන නෙව අත්තනං න පරං ව්‍යාධාමෙති. අථ ඛො හතෙත කකුඛො දෙවපුනෙතො යෙනාහං තෙනුපසඛන්ති. උපසඛන්තිඤා මං අභිවාදෙඤා එකමන්තං අවධායි, එකමන්තං ධීතො ඛො හතෙත කකුඛො දෙවපුනෙතො මං එතදවොච: දෙවදත්තස්ස හතෙත ලාභසක්කාරසිලොකෙන අභිභූතස්ස පරියාදිත්තවිත්තස්ස එවරූපං ඉවජාගතං උප්පය්: අහං භික්ඛුසඛං පරිහරිස්සාමිති. සහ වික්ඛප්පාදුච්ඡාදි හතෙත දෙවදත්තො තස්සා ඉද්ධියා පරිහිතොති. ඉදමවොච හතෙත කකුඛො දෙවපුනෙතො. ඉදං වඤා මං අභිවාදෙඤා පදකඛිණං කඤා තස්සෙව අනන්තරාධායිති.

“කිං පන තෙ මොග්ගලාන කකුඛො දෙවපුනෙතො වෙතස්ස වෙතො පරිච්ඡාදි විදිතො යං කිඤ්චි කකුඛො දෙවපුනෙතො භාසති ‘සඛන්තං තපෙව භොති නො අඤ්ඤාමා’ති”.

වෙතස්ස වෙතො පරිච්ඡාදි විදිතො ච මෙ හතෙත කකුඛො දෙවපුනෙතො යං කිඤ්චි කකුඛො දෙවපුනෙතො භාසති සඛන්තං තපෙව භොති නො අඤ්ඤාමා’ති.

“රක්ඛිස්සන්තං මොග්ගලාන වාචං රක්ඛිස්සන්තං මොග්ගලාන වාචං. ඉදන්ති යො මොසපුරිසො අත්තනා ච අත්තනං පාතුකරිස්සති”ති.

ඉක්බිති කකුධ දෙවපුත් ආයුෂ්මත් මහවුගලන් තෙරුන් කරා එළැඹියේ ය. එළඹ ඔබ වැද පසෙක සිටියේ ය. පසෙක සිටියා වූ කකුධ දෙවපුත් ආයුෂ්මත් මහවුගලන් තෙරුනට “වහන්ස, ලාභ සත්කාර කීර්තියෙන් මධ්‍යා ලද භාත්පයින් ගන්නා ලද සිතැති දෙවදත් තෙරුනට ‘මම භික්‍ෂු සංඝයා පරිහරණය කරන්නෙමි’ යි මෙබඳු ආශාවෙන් උපත. වහන්ස, එ සිත උපන්නා හා ම දෙවදත්තු ඒ සංඝයෙන් පිරිහුණාහ” යි මෙ පවත් සැලකෙළේ ය. කකුධ දෙවපුත් මෙබස් පැවැසී ය. මෙය පවසා, මහවුගලන් තෙරුන් වැද පැදකුණු කොට එහි ම අතුරුදහන් විය.

9. එකල්හි මහවුගලන් තෙරණුවෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹියාහ. එළඹ ඔබ වැද පසෙක උත්භ. (එසේ) පසෙක හුන් මහවුගලන් තෙරණුවෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළාහ: “වහන්ස, මට උපසාරයක ව සිටි, නොබෝද කල්පය කළ කකුධ නම් කොළිය පුත්‍ර තෙම එක්තරා මනෝමය ආත්ම භාවයකට පැමිණියේ ය. ඔහුට මගධ රටැ ගම්කෙත්තේදෙකක් තුනක් පමණ වූ ආත්මභාවයක් ලැබී ඇත. හේ ඒ අත්බැවින් තමා නො ම පෙළයි, අනුන් ද නො ම පෙළයි. වහන්ස, ඉක්බිති කකුධ දෙවපුත් මා වෙත එළැඹියේ ය. එළැඹ මා වැද පසෙක සිටියේ ය. වහන්ස, පසෙක සිටි ඒ කකුධ දෙවපුත් “වහන්ස, ලාභ සත්කාර කීර්තියෙන් මධ්‍යා ලද දෙවදතුනට ‘මම භික්‍ෂු සංඝයා පරිහරණය කරන්නෙමි’ යි මෙසේ වූ ආශාවෙන් උපත. වහන්ස, ඒ සිත උපන්නා හා ම දෙවදත්තු සංඝයෙන් පිරිහුණාහ. වහන්ස, කකුධ දෙවපුත් මෙ බස් පැවැසී ය. මෙය පවසා මා වැද පැදකුණු කොට එතන්හි ම අතුරුදහන් වී ය” යනු යි.

“කීමෙක් ද? මෞද්ගලායනයෙනි, ‘කකුධ දෙවපුත් කියන සියල්ල එසේ ම ය. එහි වෙනස් සැටියෙක් නැතැ’ යි ඔහුගේ සිත තොප සිතින් පිරිසිදු දන්නා ලද ද?” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අසාවදුළුසේක.

“වහන්ස, කකුධ දෙවපුත් කියන ඒ සියල්ල එසේ ම ය, අන් සැටි නො වේ යැ යි ඔහු මා සිතින් ද පිරිසිදු දන්නා ලද්දේ” යැ යි මහවුගලන් තෙරණුවෝ වදළාහ.

“මෞද්ගලායනයෙනි, මේ වචනය රැක ගනිවු. මෞද්ගලායනයෙනි, මේ වචනය රැක ගනිවු. දන් ඒ හිස් පුරුෂ තෙම තමා ම හෙළිකරන්නේ යැ” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළුසේක.

10. “පඤ්චමෙ මොග්ගලාන සත්ථාරො සන්තො සංවිජ්ජමානා ලොකසම්. කතමෙ පඤ්ඤා;

ඉධ මොග්ගලාන එකච්චා සත්ථා අපරිසුද්ධිසිලො සමානො පරිසුද්ධිසිලොමිති පටිජානාති පරිසුද්ධි. මෙ සිලං පරියොදනං අසඬතිලිඨති. තමෙනං සාවකා එවං ජානන්ති; අයං ඛො හවං සත්ථා අපරිසුද්ධිසිලො සමානො පරිසුද්ධිසිලොමිති පටිජානාති, පරිසුද්ධි. මෙ සිලං පරියොදනං අසඬතිලිඨති. මයං ඤේව ඛො පන ගිහිනං ආරොවෙය්‍යාම නාසස්ස මනාපං. යං ඛො පනස්ස අමනාපං කථං තං මයං තෙන සමුද්ධරෙය්‍යාම සමුද්ධාති ඛො පන වීචරපිණ්ඩපාත සෙත්තාසනගිලානපච්චයභෙසජ්ජපරික්ඛාරෙන. යං තුමො කරිස්සති තුමොව තෙන පඤ්ඤාසිස්සති.

එවරුපං ඛො මොග්ගලාන සත්ථාරං සාවකා සිලතො රක්ඛන්ති. එවරුපො ච පන සත්ථා සාවකෙහි සිලතො රක්ඛං පච්චාසිංසති.*

සුත ච පරං මොග්ගලාන ඉධෙකච්චා සත්ථා අපරිසුද්ධාථිවො සමානො ‘පරිසුද්ධාථිවොමිති’ පටිජානාති ‘පරිසුද්ධො මෙ ආථිවො පරියොදනො අසඬතිලිඨති’ති. තමෙනං සාවකා එවං ජානන්ති; අයං ඛො හවං සත්ථා අපරිසුද්ධාථිවො සමානො පරිසුද්ධාථිවොමිති පටිජානාති පරිසුද්ධො මෙ ආථිවො පරියොදනො අසඬතිලිඨති. මයං චෙව ඛො පන ගිහිනං ආරොවෙය්‍යාම නාසස්ස මනාපං. යං ඛො පනස්ස අමනාපං කථං තං මයං තෙන සමුද්ධරෙය්‍යාම? සමුද්ධාති ඛො පන වීචරපිණ්ඩපාතසෙත්තාසනගිලානපච්චය භෙසජ්ජපරික්ඛාරෙන. යං තුමො කරිස්සති තුමො ච තෙන පඤ්ඤාසිස්සති.

එවරුපං ඛො මොග්ගලාන සත්ථාරං සාවකා ආථිවතො රක්ඛන්ති. එවරුපො ච පන සත්ථා සාවකෙහි ආථිවතො රක්ඛං පච්චාසිංසති.

සුත ච පරං මොග්ගලාන ඉධෙකච්චා සත්ථා අපරිසුද්ධ ධම්මදෙසනො සමානො ‘පරිසුද්ධධම්මදෙසනොමිති’ පටිජානාති ‘පරිසුද්ධො මෙ ධම්මදෙසනා පරියොදනා අසඬතිලිඨති’ති. තමෙනං සාවකා එවං ජානන්ති; අයං ඛො හවං සත්ථා අපරිසුද්ධ ධම්මදෙසනො සමානො පරිසුද්ධධම්මදෙසනොමිති පටිජානාති පරිසුද්ධො මෙ ධම්මදෙසනා පරියොදනා අසඬතිලිඨති. මයං චෙව ඛො පන ගිහිනං අරොවෙය්‍යාම නාසස්ස මනාපං,

1. නං - මජ්ඣං.

2. පඤ්ඤාසිස්සති - මජ්ඣං.

3. සත්ථාසි - මජ්ඣං.

10. මෞද්ගලායනයෙනි, ලොවු ශාස්තෘහු පස් දෙනෙක් විද්‍යාමානසහ. කවර පස් දෙනෙක් ද? යත්:

“මෞද්ගලායනයෙනි, මෙහි එක්තරා ශාස්තෘවරයෙක් අපිරිසිදු වූ සිල් ඇත්තේ ම ‘පිරිසිදු සිල් ඇත්තෙමි වෙමි. මාගේ ශීලය පිරිසිදු ය, හැම ලෙසින් ම ශුඬ ය, නො කිලිටි යැ’ යි ප්‍රතිඥා කෙරෙයි. ඔහුගේ ශ්‍රාවකයෝ ‘මේ හවත් ශාස්තෘ තෙම වනාහි නො පිරිසිදු සිල් ඇත්තේ ම පිරිසිදු සිල් ඇත්තෙමි යි, මාගේ ශීලය පිරිසිදු ය, හැම ලෙසින් ම ශුඬ ය, නො කිලිටි යැ’ යි ප්‍රතිඥා කෙරෙයි. අපි වූ කලී මෙය ගිහියනට දන්වන්නමෝ නම්, එය ඔහුට මනාප නො වන්නේ ය. යමක් අමනාප වේ නම්, අපි කෙසේ එයින් ඔහුට කියන්නමෝ ද? මහජන තෙමේ මොහුට සිවුරු පිණිසාන සෙනසුන් ගිලන්පස බෙහෙත් පිරිකරින් සම්මාන කෙරෙයි. එ බැවින් තෙමේ යමක් කරන්නේ ද එයින් තෙමේ ම හෙළි වන්නේ යැ’ යි මෙසේ ඔහු දනිත්.

මෞද්ගලායනයෙනි, ශ්‍රාවකයෝ මෙබඳු ශාස්තෘවරයා ශීලය අතින් රකිත්. මෙබඳු ශාස්තෘවරයා ශ්‍රාවකයන්ගෙන් ශීලය අතින් රැක ගැනීම පතයි.

නවද මෞද්ගලායනයෙනි, මෙහි ඇතැම් ශාස්තෘවරයෙක් අපිරිසිදු ආච්චය ඇත්තේ ම ‘පිරිසිදු ආච්චය ඇත්තෙමි වෙමි, මාගේ ආච්චය පිරිසිදු ය, හැම ලෙසින් ම ශුඬ ය, නො කිලිටි යැ’ යි ප්‍රතිඥා කෙරෙයි. ඔහුගේ ශ්‍රාවකයෝ ‘මේ හවත් ශාස්තෘ තෙම අපිරිසිදු ආච්චය ඇත්තේ ම පිරිසිදු ආච්චය ඇත්තෙමි, මාගේ ආච්චය පිරිසිදු ය, හැම ලෙසින් ම ශුඬ ය, නො කිලිටි යැ’ යි ප්‍රතිඥා කෙරෙයි. අපි වනාහි මෙය ගිහියනට දන්වන්නමෝ නම්, එය ඔහුට මනාප නො වන්නේ ය. යමක් ඔහුට මනාප නො වන්නේ නම්, කෙසේ අපි එයින් ඔහුට කියන්නමෝ ද, ජන තෙමේ මොහුට සිවුරු පිණිසාන සෙනසුන් ගිලන්පස බෙහෙත් පිරිකරින් සම්මාන කෙරෙයි. එබැවින් තෙමේ යමක් කරන්නේ ද එයින් තෙමේ ම හෙළි වන්නේ යැ’ යි මෙසේ ඔහු දනිත්.

මෞද්ගලායනයෙනි, ශ්‍රාවකයෝ මෙබඳු ශාස්තෘවරයා ආච්චය අතින් රකිත්. මෙබඳු ශාස්තෘ තෙමේ ද ආච්චය අතින් ශ්‍රාවකයන්ගෙන් ආරක්ෂාව පතයි.

නවද මෞද්ගලායනයෙනි, මෙහි ඇතැම් ශාස්තෘවරයෙක් නො පිරිසිදු දම්දෙසුම් ඇත්තේ ම පිරිසිදු දම්දෙසුම් ඇත්තෙමි යි මාගේ දහම් දෙසුම පිරිසිදු යැ යි හැම ලෙසින් ම ශුඬ යැ යි නො කිලිටි යැ යි ප්‍රතිඥා කෙරෙයි. ඔහුගේ ශ්‍රාවකයෝ ‘මේ හවත් ශාස්තෘ තෙම නො පිරිසිදු දම්දෙසුම් ඇත්තේ ම පිරිසිදු දම්දෙසුම් ඇත්තෙමි යි මාගේ ධම්මදෙසුම පිරිසිදු ය, හැම ලෙසින් ම ශුඬ ය, නො කිලිටි යැ’ යි ප්‍රතිඥා කෙරෙයි. අපි වනාහි මෙබව ගිහියනට කියන්නමෝ නම්, එය ඔහුට මනාප නො වන්නේ ය.

යං ඛො පනස්ස අමනාපං කථං තං මයං තෙන සමුද්ධරෙය්‍යාම සමිදන්තාති ඛො පන චීවරපිණ්ඩපාතසෙනාසනගීලානපච්චයහෙසජ්ජ පරික්ඛාරෙන යං තුමො කරිස්සති තුමො'ව තෙන පඤ්ඤාධිස්සති'ති.

එවරුපං ඛො මොග්ගල්ලාන සඤ්ඤාං සාවකා ධම්මදෙසනතො රක්ඛන්ති. එවරුපො ච පන සඤ්ඤා සාවකෙහි ධම්මදෙසනතො රක්ඛං පච්චාසිංසති.

පුන ච පරං මොග්ගල්ලාන ඉධෙකච්චො සඤ්ඤා අපරිපුර්ණ-වෙය්‍යාකරණො සමානො පරිපුර්ණවෙය්‍යාකරණොතිති පටිජානාති පරිපුර්ණං මෙ වෙය්‍යාකරණං පරියොදනං අසංඛිතිට්ඨන්ති. තමෙන. සාවකා එවං ජානන්ති: “අයං ඛො භවං සඤ්ඤා අපරිපුර්ණවෙය්‍යාකරණො සමානො පරිපුර්ණවෙය්‍යාකරණොතිති පටිජානාති පරිපුර්ණං මෙ වෙය්‍යාකරණං පරියොදනං අසංඛිතිට්ඨන්ති. මයං චෙව ඛො පන ගිහීනං ආරොවෙය්‍යාම නාස්සස්ස මනාපං. යං ඛො පනස්ස අමනාපං කථං තං මයං තෙන සමුද්ධරෙය්‍යාම, සමිදන්තාති ඛො පන චීවරපිණ්ඩපාතසෙනාසනගීලානපච්චයහෙසජ්ජපරික්ඛාරෙන. යං තුමො කරිස්සති තුමො'ව තෙන පඤ්ඤාධිස්සති'ති.

එවරුපං ඛො මොග්ගල්ලාන සඤ්ඤාං සාවකා වෙය්‍යාකරණතො රක්ඛන්ති. එවරුපො ච පන සඤ්ඤා සාවකෙහි වෙය්‍යාකරණතො රක්ඛං පච්චාසිංසති.

පුන ච පරං මොග්ගල්ලාන ඉධෙකච්චො සඤ්ඤා අපරිපුර්ණඤ්ඤා-දස්සනො සමානො පරිපුර්ණඤ්ඤාදස්සනොතිති පටිජානාති පරිපුර්ණං මෙ ඤ්ඤාදස්සනං පරියොදනං අසංඛිතිට්ඨන්ති. තමෙන. සාවකා එවං ජානන්ති: අයං ඛො භවං සඤ්ඤා අපරිපුර්ණඤ්ඤාදස්සනො සමානො පරිපුර්ණඤ්ඤාදස්සනොතිති පටිජානාති, පරිපුර්ණං මෙ ඤ්ඤාදස්සනං පරියොදනං අසංඛිතිට්ඨන්ති. මයං චෙව ඛො පන ගිහීනං ආරොවෙය්‍යාම නාස්සස්ස මනාපං. යං ඛො පනස්ස අමනාපං කථං තං මයං තෙන සමුද්ධරෙය්‍යාම, සමිදන්තාති ඛො පන චීවරපිණ්ඩපාතසෙනාසන-ගීලානපච්චයහෙසජ්ජපරික්ඛාරෙන. යං තුමො කරිස්සති තුමො'ව තෙන පඤ්ඤාධිස්සති'ති.

එවරුපං ඛො පන මොග්ගල්ලාන සඤ්ඤාං සාවකා ඤ්ඤාදස්සනතො රක්ඛන්ති. එවරුපො ච පන සඤ්ඤා සාවකෙහි ඤ්ඤාදස්සනතො රක්ඛං පච්චාසිංසති.

යමක් ඔහුට මනාප නො වන්නේ නම්, අපි කෙසේ නම් එයින් ඔහුට කියන්නාමෝ ද, ජන තෙමේ මොහුට විවර පිණ්ඩපාත සෙනාසන ගිලන්පස බෙහෙත් පිරිකරින් සම්මාන කෙරෙයි. තෙමේ යමක් කරන්නේ ද තෙමේ ම එයින් පැනෙන්නේ යැ' යි දනිත්.

මොද්ගලායනයෙනි, මෙබඳු ශාස්තෘවරයා වූකලී ශ්‍රාවකයෝ දම්දෙසුම් අතින් රකිත්. මෙබඳු ශාස්තෘ තෙමේ ද දම්දෙසුම් අතින් රැකගැන්ම ශ්‍රාවකයන්ගෙන් අපේක්ෂා කෙරෙයි.

තව ද මොද්ගලායනයෙනි, මෙහි එක්තරා ශාස්තෘවරයෙක් අපිරිසිදු විවරණ (ධම්ම හෙළි පෙහෙළි කොට තෝරා දීම) ඇත්තේ ම පිරිසිදු විවරණ ඇත්තෙම වෙමි යි, මාගේ විවරණය පිරිසිදු ය, පර්වදන ය, නො කිලිටි යැ' යි ප්‍රතිඥා කෙරෙයි. ඔහුගේ සවිච්ඡේද, 'මේ හවත් ශාස්තෘ තෙමේ අපිරිසිදු දහම් විවරණ ඇත්තේ ම පිරිසිදු විවරණ ඇත්තෙම වෙමි, මාගේ දහම් විවරණ පිරිසිදු ය, පර්වදන ය, නො කිලිටු යැ' යි ප්‍රතිඥා කෙරෙයි. අපිද වූකලී ගිහියනට දන්වන්නාමෝ නම්, එය ඔහුට මනාප නො වන්නේ ය. යමක් ඔහුට මනාප නො වන්නේ නම්, අපි කෙසේ නම් එයින් ඔහුට කියන්නාමෝ ද, (මහ ජන තෙමේ) සිවුරු පිණ්ඩපාත සෙනසුන් ගිලන්පස බෙහෙත් පිරිකරින් ඔහුට සම්මාන කෙරේ ම ය. යමක් තෙමේ කරන්නේ ද තෙමේ ම එයින් පැනෙන්නේ යැ' යි ඔහු (ගැන) මෙසේ දනිත්.

මොද්ගලායනය, මෙ බඳු ශාස්තෘහු වනාහි ශ්‍රාවකයෝ දහම් විවරණය කෙරෙත් රකිත්. මෙ බඳු ශාස්තෘ තෙමේ ද සිය සවිච්ඡේදෙන් දහම් විවරණ අතින් තමාගේ ආරක්ෂාව පතයි.

තවද මොද්ගලායනය, මෙහි එක්තරා ශාස්තෘවරයෙක් අපිරිසිදු ඥාදර්ශන (නුවණින් දක්ම) ඇත්තේ ම පිරිසිදු ඥාදර්ශනය ඇත්තෙම වෙමි. මගේ ඥාදර්ශනය පිරිසිදු ය, පර්වදන ය, නො කිලිටි යැ' යි ප්‍රතිඥා කෙරෙයි. (ඔහුගේ) සවිච්ඡේද ඔහු මෙසේ දනගනිත්: 'මේ හවත් ශාස්තෘ තෙම නො පිරිසිදු ඥාදර්ශන ඇත්තේ ම පිරිසිදු ඥාදර්ශන ඇත්තෙමි යි, මාගේ ඥාදර්ශන පිරිසිදු ය, පර්වදන ය, නො කිලිටි යැ' යි ප්‍රතිඥා කෙරෙයි. අපි වූකලී (මේ පවත්) ගිහියනට දන්වන්නාමෝ නම් එය ඔහුට මනාප නො වන්නේ ය. යමක් ඔහුට මනාප නො වන්නේ නම්, අපි කෙසේ නම් එයින් ඔහුට කියන්නාමෝ ද, මහජන තෙමේ ඔහුට සිවුරු පිණ්ඩපාත සෙනසුන් ගිලන්පස බෙහෙත් පිරිකරින් සම්මාන කෙරෙයි. යමක් තෙමේ කරන්නේ ද එයින් තෙමේ ම පැනෙන්නේ යැ' යි මෙසේ දනිත්.

මොද්ගලායනය, මෙබඳු ශාස්තෘහු වනාහි ශ්‍රාවකයෝ ඥාදර්ශනය අතින් රකිත්, මෙබඳු ශාස්තෘ තෙමේ ද ශ්‍රාවකයන්ගෙන් ඥාදර්ශනය අතින් රැක්ම අපේක්ෂා කෙරෙත්.

ඉමෙ ඛො මොග්ගලාන පඤ්ච සක්ඛාරො සන්තො සංවිජ්ජමානා ලොකස්මිං.

අහං ඛො පන මොග්ගලාන පරිසුඤ්ඤා සමානො පරිසුඤ්ඤාසිලොමිති පටිජානාමි පරිසුඤ්ඤා මෙ සිලං පරියොදනං අසඬතිලිට්ඨානි. න ච මං සාවකා සිලතො රක්ඛන්ති. න චාහං සාවකෙහි සිලතො රක්ඛං පට්ඨාසිංසාමි.

පරිසුඤ්ඤාසිලො සමානො “පරිසුඤ්ඤාසිලොමිති පටිජානාමි පරිසුඤ්ඤා මෙ ආර්ථො පරියොදනො අසඬතිලිට්ඨා”ති. න ච මං සාවකා ආර්ථතො රක්ඛන්ති. න චාහං සාවකෙහි ආර්ථතො රක්ඛං පට්ඨාසිංසාමි.

පරිසුඤ්ඤාමුද්දෙසනො සමානො පරිසුඤ්ඤාමුද්දෙසනොමිති පටිජානාමි පරිසුඤ්ඤා මෙ ධම්මදෙසනා පරියොදනං අසඬතිලිට්ඨානි. න ච මං සාවකා ධම්මදෙසනතො රක්ඛන්ති. න චාහං සාවකෙහි ධම්මදෙසනතො රක්ඛං පට්ඨාසිංසාමි.

පරිසුඤ්ඤාවය්‍යාකරණො සමානො පරිසුඤ්ඤාවය්‍යාකරණොමිති පටිජානාමි පරිසුඤ්ඤා මෙ වෙය්‍යාකරණං පරියොදනං අසඬතිලිට්ඨානි. න ච මං සාවකා වෙය්‍යාකරණතො රක්ඛන්ති. න චාහං සාවකෙහි වෙය්‍යාකරණතො රක්ඛං පට්ඨාසිංසාමි.

පරිසුඤ්ඤාඤ්ඤාසනො සමානො පරිසුඤ්ඤාඤ්ඤාසනොමිති. පටිජානාමි පරිසුඤ්ඤා මෙ ඤ්ඤාසනං පරියොදනං අසඬතිලිට්ඨානි. න ච මං සාවකා ඤ්ඤාසනතො රක්ඛන්ති, න ‘චාහං සාවකෙහි’ රක්ඛං පට්ඨාසිංසාමිති.

11. අරං ඛො හගවා තොසමබ්බං යථාභිරතො විහරිතො යෙන රාජගහං තෙන වාරිකං පකකාමි. අනුසුබ්බෙන වාරිකං චරමානො යෙන රාජගහං තදවසරි.

තත්‍ර සුදං හගවා රාජගහෙ විහරති වෙථවනෙ කලාඤ්ඤානිවාපෙ.

අරං ඛො සම්මහලා භික්ඛු යෙන හගවා තෙනුපඬ්ඨාමිංසු. උපසඬ්ඨාමිතො හගවතො අභිවාදෙතො එකමන්තො නිසිදිංසු. එකමන්තො නිසින්නො ඛො තෙ භික්ඛු හගවතො එතදවොචු: “දෙවදත්තස්ස හන්ත අජාතසත්තු කුමාරො පඤ්ච රජසතෙහි සායං පාතං උපට්ඨානං ගව්ඡති, පඤ්ච ච ථාලිපාකසත්තානි හත්තාභිගාරො අභිභවීයති”ති.

මොද්ගලායනය, ලොවැ මේ ශාස්තෘහු පස් දෙන විද්‍යාමාන වෙත්.

මොද්ගලායනය, මම වූකලි පිරිසිදු සිල් ඇත්තෙමි ම "පිරිසිදු සිල් ඇත්තෙමි, මාගේ සිල් පිරිසිදු ය, පර්යවදන ය, නො කිලිටි යැ"යි ප්‍රතිඥා කෙරෙමි. (මා) සවිචෝ සිල් අතින් මා නො රක්තාහ. මම ද සවිචන්ගෙන් සිල් අතින් මා රැක ගැන්මක් නො පතමි.

පිරිසිදු ආජීවය ඇත්තෙමි ම "පිරිසිදු ආජීවය ඇත්තෙමි, මාගේ ආජීවය පිරිසිදු ය, පර්යවදන ය, නො කිලිටි යැ"යි ප්‍රතිඥා කරමි. සවිචෝ ආජීවය අතින් මා නො රක්තාහ. මම ද ආජීවය අතින් මා රැකගැන්මක් සවිචන්ගෙන් අපෙක්ෂා නො කරමි.

පිරිසිදු දම් දෙසුම් ඇත්තෙමි ම "පිරිසිදු දම් දෙසුම් ඇත්තෙමි, මාගේ දම් දෙසුම් පිරිසිදු ය, පර්යවදන ය, නො කිලිටි යැ"යි ප්‍රතිඥා කෙරෙමි. සවිචෝ දම් දෙසුම් අතින් මා නො රක්තාහ. මම ද සවිචන් ගෙන් දම් දෙසුම් අතින් මා රැකගැන්මක් අපෙක්ෂා නො කරමි.

පිරිසිදු දහම් විවරණ ඇත්තෙමි ම "පිරිසිදු දහම් විවරණ ඇතිසෙමි, මාගේ දහම් විවරණය පිරිසිදු ය, පර්යවදන ය, නො කිලිටි යැ"යි ප්‍රතිඥා කරමි. සවිචෝ දහම් විවරණ අතින් මා නො රක්තාහ. මම ද සවිචන්ගෙන් දහම් විවරණ අතින් මා රැක ගැන්මක් අපෙක්ෂා නො කරමි.

පිරිසිදු ඥාදර්ශන ඇතිසෙමි ම "පිරිසිදු ඥාදර්ශන ඇත්තෙමි වෙමි, මාගේ ඥාදර්ශනය පිරිසිදු ය, පර්යවදන ය, නො කිලිටි යැ"යි ප්‍රතිඥා කෙරෙමි. සවිචෝ මා ඥාදර්ශනය අතින් නො රක්තාහ. මම ද සවිචන්ගෙන් ඥාදර්ශනය අතින් මා රැකගැන්මක් අපෙක්ෂා නො කරමි" යනු යි.

11. එ කල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කොසඹූ නුවරෙහි කැමැති තාක් කල් වැස, රජගහ නුවර බලා වාරිකායෙහි නික්මුණු සේක. පිළිවෙළින් සැරි සරා වඩනා සේක්, රජගහ නුවරට වැඩිසේක.

එකල්හි වනාහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රජගහ නුවරට නොදුරු නොළං ගන්නි වූ කලඤ්ඤානිවාප නම් වූ වේඨවනාරාමයෙහි වැඩවසනසේක.

එ සමයෙහි බොහෝ භික්ෂූහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළැඹියාහ. එළඹ ඔබ වැද පසෙක ඉදගත්හ. එසේ භිදගත්තා වූ ඒ මහණහු "වහන්ස, අපාසක් කුමර තෙමේ පන්සියක් රියෙන් සැදී දෙවදත් තෙරුනට සවස ද උදේ ද උවටනට යයි, බත්සැළි පන්සියයක් වූ බත් පිරිනැමීමක් ද කැරේ" යැ යි මෙ පවත් සැලකළාහ. (භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදළුසේක:)

“මා හික්කවෙ දෙවදත්තස්ස ලාභසක්කාරසිලොකං පිහයිත්, යාවත්ථිවඤ්ඤා හික්කවෙ දෙවදත්තස්ස අජාතසත්තු කුමාරො පඤ්ඤා රජසතෙහි සායං පාතං උපට්ඨානං ගමිස්සති, පඤ්ඤා ව ථාලිපාකසතානි භක්තාභිභාරො අභිභරිසිස්සති, භානි යෙව හික්කවෙ දෙවදත්තස්ස පාවිකඛ්ඛා කුසලෙසු ධම්මෙසු නො වුද්ධි.

සෙය්‍යථාපි හික්කවෙ වණ්ඤාස්ස කුසකුරස්ස නාසාය පිත්තං හිදෙය්‍යස්සං. එවං හි සො හික්කවෙ කුසකුරො හියෙය්‍යාසොමත්තාය වණ්ඤාතරො අස්ස. එවමෙව ඛො හික්කවෙ යාවත්ථිවඤ්ඤා දෙවදත්තස්ස අජාතසත්තුකුමාරො පඤ්ඤා රජසතෙහි සායං පාතං උපට්ඨානං ගමිස්සති, පඤ්ඤා ව ථාලිපාකසතානි භක්තාභිභාරො අභිභරිසිස්සති, භානි යෙව හික්කවෙ දෙවදත්තස්ස පාවිකඛ්ඛා කුසලෙසු ධම්මෙසු නො වුද්ධි. අත්තවධාය හික්කවෙ දෙවදත්තස්ස ලාභසක්කාරසිලොකො උදපාදි, පරාභවාය දෙවදත්තස්ස ලාභසක්කාරසිලොකො උදපාදි. සෙය්‍යථාපි හික්කවෙ කදලී අත්තවධාය එලං දෙනි. පරාභවාය එලං දෙනි. එවමෙව ඛො හික්කවෙ අත්තවධාය දෙවදත්තස්ස ලාභසක්කාරසිලොකො උදපාදි.

සෙය්‍යථාපි හික්කවෙ වෙඵ අත්තවධාය එලං දෙනි, පරාභවාය එලං දෙනි, එවමෙව ඛො හික්කවෙ අත්තවධාය දෙවදත්තස්ස ලාභසක්කාරසිලොකො උදපාදි, පරාභවාය දෙවදත්තස්ස ලාභසක්කාරසිලොකො උදපාදි.

සෙය්‍යථාපි හික්කවෙ නළො අත්තවධාය එලං දෙනි, පරාභවාය එලං දෙනි, එවමෙව ඛො හික්කවෙ අත්තවධාය දෙවදත්තස්ස ලාභසක්කාරසිලොකො උදපාදි, පරාභවාය දෙවදත්තස්ස ලාභසක්කාරසිලොකො උදපාදි.

සෙය්‍යථාපි හික්කවෙ අස්සතරි අත්තවධාය ගබ්භං ගණ්හාති, පරාභවාය ගබ්භං ගණ්හාති. එවමෙව ඛො හික්කවෙ අත්තවධාය දෙවදත්තස්ස ලාභසක්කාරසිලොකො උදපාදි, පරාභවාය දෙවදත්තස්ස ලාභසක්කාරසිලොකො උදපාදි*.

එලං වෙ කදලීං හත්ථි එලං වෙඵ එලං නළං,
සක්කාරො කාපුරිස්සං හත්ථි ගබ්භො අස්සතරිං යථාති.

පස්මක භාණ්ඩාරං

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

“මහණෙනි, දෙවිදකුගේ ලාභසත්කාර කිරිනිසව රිජසා නො කරවු. මහණෙනි, යම් තාක් අජාසත් කුමර පන්සියක් රියෝ සැදී දෙවිදකුහට සවස උදේ උවටනට යන්නේ ද, බත් සැළි පන්සියක් වූ බත් එළවීම කරනු ලබන්නේ ද, ඒ තාක් ම දෙවිදකුට කුසල් දහම්හි භානියක් ම මිස වෘද්ධියක් අපෙක්ෂා නො කළ හැක්ක.

මහණෙනි, නපුරු බල්ලකුගේ නාසයෙහි මුවපිත (මිරිසා) බිත්දු හෙළන්නාහු ද, එසේ කිරීමෙන් ඒ බලු තෙම වඩාත් බොහෝ සෙයින් වණබ වන්නේ ද, එසේ ම මහණෙනි, යම්තාක් අජාසත් කුමර පන්සියක් රියෙන් යුතු ව දෙවිදකුට උවටනට සවස උදේ යන්නේ ද, බත් සැළි පන්සියක් වූ බත් එළවීම කරනු ලබන්නේ ද, ඒ තාක් ම දෙවිදකුට කුසල් දහම්හි භානියක් ම මිස වෘද්ධියක් අපෙක්ෂා නො කළ හැක්ක. මහණෙනි, දෙවිදකුහට තමාගේ විනාශය පිණිස ලාභ සත්කාර කිරිනි පහළ විය. තමා ගේ පිරිහීම පිණිස දෙවිදකුහට ලාභ සත්කාර කිරිනි පහළ විය. මහණෙනි, යම්සේ කෙසෙල් ගස තමාගේ විනාශය පිණිස තමාගේ පිරිහීම පිණිස පලදෙන්නේද එසේම දෙවිදකුට ලාභසත්කාර කිරිනි පහළවිය.

මහණෙනි, යම්සේ හුණගස තමාගේ විනාශය පිණිස පල දෙන්නේ ද, තමාගේ පිරිහීම පිණිස පල දෙන්නේ ද, මහණෙනි, එසේ ම තමාගේ විනාශය පිණිස දෙවිදකුහට ලාභ සත්කාර කිරිනි පහළ විය, තමාගේ පිරිහීම පිණිස ලාභ සත්කාර කිරිනි පහළ විය.

මහණෙනි, යම්සේ බටගස තමාගේ විනාශය පිණිස පල දෙන්නේ ද, තමාගේ පිරිහීම පිණිස පල දෙන්නේ ද, මහණෙනි, එසේ ම දෙවිදකුට තමාගේ විනාශය පිණිස ලාභ සත්කාර කිරිනි පහළ විය, තමාගේ පිරිහීම පිණිස ලාභ සත්කාර කිරිනි පහළ විය.

මහණෙනි, යම්සේ කොටඵදෙන තමාගේ විනාශය පිණිස ගබ් ගන්නී ද, තමාගේ පිරිහීම පිණිස ගබ් ගන්නී ද, මහණෙනි, එසේ ම තමාගේ විනාශය පිණිස දෙවිදකුහට ලාභ සත්කාර කිරිනි පහළ විය, තමා ගේ පිරිහීම පිණිස දෙවිදකුහට ලාභ සත්කාර කිරිනි පහළ විය” යනු ය.

“යම්සේ එකාන්තයෙන් එලය කෙසෙල්ගස නසා ද, එලය හුණගස නසා ද, එලය බටගස නසා ද, දරුගබ් කොටඵ දෙන නසා ද, එසේ ම සත්කාරය ලාමක පුරුෂයා නසයි”.

පළමු බණවර

12. තෙන ඛො පන සමයෙන හගවා මහනිසා පරිසාය පරිවුතො ධම්මං දෙසෙන්නො නිසින්නො හොති සරාජිකාය. අථ ඛො දෙවදන්නො උට්ඨායාසනා එකංසං උත්තරාසඛං කරිතො යෙන හගවා තෙනාඤ්ඤිං පණාමෙති හගවන්තං එතදවොච:

‘ජිණ්ණණා’ද්නි හනොන හගවා වුද්ධො මහලුකො අභගතො වයො අනුප්පන්නො. අප්පොසස්සකො’ ද්නි හනොන හගවා දිට්ඨධම්මෙ- සුඛචිහාරං අනුයුතො විහරතු මමං භික්ඛුසඛං. නිසසජ්ජතු, අහං භික්ඛුසඛං පරිහරිස්සාමි’’ති.

“අලං දෙවදන්න, මා තෙ රුවි භික්ඛුසඛං පරිහරිතුන්”

දුතියමි ඛො දෙවදන්නො -පෙ- තනියමි ඛො දෙවදන්නො හගවන්තං එතදවොච: ජිණ්ණණා’ද්නි හනොන හගවා වුද්ධො මහලුකො අභගතො වයො අනුප්පන්නො. අප්පොසස්සකො’ද්නි හනොන හගවා දිට්ඨධම්මෙ සුඛචිහාරං අනුයුතො විහරතු, මමං භික්ඛුසඛං. නිසසජ්ජතු, අහං භික්ඛුසඛං පරිහරිස්සාමි’’ති.

“සාරිපුත්ත මොග්ගලානානමි ඛො අහං දෙවදන්න භික්ඛුසඛං. න නිසසජ්ජයාං, කිම්පන තුග්ගං ජවිස්ස ඛෙලාසකස්සා’’ති.

අථ ඛො දෙවදන්නො “සරාජිකාය මං හගවා පරිසාය, ඛෙලාසක- වාදෙන අපසාදෙති. සාරිපුත්තමොග්ගලානෙ ව උක්කංසති’’ති තුපිතො අනත්තමනො හගවන්තං අභිවාදෙති පදකඛණං කතා පකාමි.

අයං වරහි දෙවදන්නස්ස හගවති පඨමො ආසානො අහොසි.

12. එ සමයෙහි වනාහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රජු සහිත මහත් පිරිසක් විසින් පිරිවරන ලදුව දහම් දෙසමින් හුන්සේක. එ කල්හි දෙවදත් තෙරණුවෝ හුනස්නෙන් නැඟී උතුරු සහ එකස් කොට පෙරෙවැ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දෙසට දෙහොක් නමා වැද, මෙසේ කීහ.

“වහන්ස, දැන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ජීර්ණසේක. වෘද්ධ වූ සේක, මහලු වූ සේක, දීර්ඝ කාලයක් ගත කළසේක, පැයිම් වයසට පැමිණිසේක. භාග්‍යවතුන් වහන්ස, දැන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මඤ්ඤාත්සාහ වන සේක්වා, දෘෂ්ටධර්ම සුබවිහරණයෙහි (එල සමාපත්ති සුවයෙහි) යෙදී වසනසේක්වා. භික්ෂු සංඝයා මට බාර දෙනසේක්වා. මම භික්ෂුසංඝයා පරිහරණය කරන්නෙමි (පාලනය කරන්නෙමි)”යි මෙ බස් කීහ.

“දෙවදතුනි, කම් නැත. භික්ෂු සංඝයා පරිහරණය කරන්නට ඔබට රිසි නො වේවා”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළසේක.

දෙවෙනි වර ද ... තෙවෙනි වර ද දෙවදත් තෙරණුවෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට, “වහන්ස, දැන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ජීර්ණ වූ සේක: වයොවෘද්ධ වූ සේක, මහලු වූ සේක, දීර්ඝ කාලයක් ගත කළසේක, පැයිම් වයසට පැමිණිසේක. භාග්‍යවතුන් වහන්ස, දැන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මඤ්ඤාත්සාහ වනසේක්වා, දෘෂ්ටධර්ම සුබ විහරණයෙහි (එල සමවත් සුවෙහි) යෙදී වසනසේක්වා, භික්ෂු සංඝයා මට බාරදෙනසේක්වා, මම භික්ෂුසංඝයා පරිහරණය කරන්නෙමි (පාලනය කරන්නෙමි)”යි කීහ.

දෙවදතුනි, මම සැරියුත් මුගලන් දෙදෙනාට ද භික්ෂුසංඝයා බාර නො දෙන්නෙමි. කීමෙක් ද? (ආලකවුකෙළ බුද්ධිමාන ජීවිකා යෙන් දිවි පවත්වන) ඔබට භික්ෂුසංඝයා බාර දෙම ද? (බාර නො දෙම) යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළසේක.

එවිට දෙවදත් තෙරණුවෝ “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රජුන් සහිත පිරිසෙහි මට බෙළාසක වාදයෙන් (කෙළ බුද්ධින්නෙකු යි කීමෙන්) පිරිහෙළා කථා කෙරෙහි, සැරියුත් මුගලතුන් උස්තන්හි තබන”යි කීපුණාහු නො සතුටු සිතැත්තෘහු, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැද පැදකුණු කොට නික්ම ගියාහ.

මෙය වනාහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කෙරෙහි දෙවදතුන්ගේ පළමු වෙර බැඳීම විය.

13. අථ ඛො හගවා භික්ඛු ආමනෙතයි: තෙන භි භික්ඛවෙ සඛෙඤා දෙවදත්තස්ස රාජගහෙ පකාසනීයකමිං. කරොතු: පුබ්බෙ දෙවදත්තස්ස අඤ්ඤා පකඤ්ඤා අභොසි. ඉදන්ති අඤ්ඤා පකඤ්ඤා. යං දෙවදත්තො කරොයා කායෙන වාචාය, න තෙන බුද්ධො වා ධම්මො වා සඛෙඤා වා දට්ඨබ්බො. දෙවදත්තො 'ව තෙන දට්ඨබ්බොති.

“එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ කාතබ්බං වාතෙතන භික්ඛුනා පටිබලෙන සඛෙඤා ඤාපෙතබ්බො:

සුඤ්ඤා මෙ හනෙත සඛෙඤා. යදි සඛ්ඛස්ස පත්තකලං සඛෙඤා දෙවදත්තස්ස රාජගහෙ පකාසනීයකමිං. කරොයා: පුබ්බෙ දෙවදත්තස්ස අඤ්ඤා පකඤ්ඤා අභොසි. ඉදන්ති අඤ්ඤා පකඤ්ඤා. යං දෙවදත්තො කරොයා කායෙන වාචාය, න තෙන බුද්ධො වා ධම්මො වා සඛෙඤා වා දට්ඨබ්බො. දෙවදත්තො 'ව තෙන දට්ඨබ්බොති. එසා ඤාති.

සුඤ්ඤා මෙ හනෙත සඛෙඤා දෙවදත්තස්ස රාජගහෙ පකාසනීයකමිං. කරොති: පුබ්බෙ දෙවදත්තස්ස අඤ්ඤා පකඤ්ඤා අභොසි. ඉදන්ති අඤ්ඤා පකඤ්ඤා. යං දෙවදත්තො කරොයා කායෙන වාචාය න තෙන බුද්ධො වා ධම්මො වා සඛෙඤා වා දට්ඨබ්බො. දෙවදත්තො 'ව තෙන දට්ඨබ්බොති. යස්සායසමනො ඛමති දෙවදත්තස්ස රාජගහෙ පකාසනීයස්ස කමුඤ්ඤා කරණං පුබ්බෙ දෙවදත්තස්ස අඤ්ඤා පකඤ්ඤා අභොසි ඉදන්ති අඤ්ඤා පකඤ්ඤා. යං දෙවදත්තො කරොයා කායෙන වාචාය න තෙන බුද්ධො වා ධම්මො වා සඛෙඤා වා දට්ඨබ්බො. දෙවදත්තො ව තෙන දට්ඨබ්බොති, සො තුණ්හස්ස යස්ස නකම්මති සො භාසෙයා.

කතං සඛෙඤා දෙවදත්තස්ස රාජගහෙ පකාසනීයකමිං. ‘පුබ්බෙ දෙවදත්තස්ස අඤ්ඤා පකඤ්ඤා අභොසි. ඉදන්ති අඤ්ඤා පකඤ්ඤා. යං දෙවදත්තො කරොයා කායෙන වාචාය, න තෙන බුද්ධො වා ධම්මො වා සඛෙඤා වා දට්ඨබ්බො. දෙවදත්තො ව තෙන දට්ඨබ්බොති, ඛමති සඛ්ඛස්ස තසමා තුණ්හී. එවමෙතං ධාරයාමීති.

14. අථ ඛො හගවා ආයසමනං සාරිපුත්තං ආමනෙතයි: “තෙන භි ත්වං සාරිපුත්ත දෙවදත්තං රාජගහෙ පකාසෙහී”ති.

“පුබ්බෙ මයා හනෙත දෙවදත්තස්ස රාජගහෙ විණෙණො භාසිතො මහිඤ්ඤා ගොධිපුත්තො මහානුභාවො ගොධිපුත්තො”ති. කරාහං දෙවදත්තං රාජගහෙ පකාසෙහී?ති.

13. ඉක්බිත්තෙන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂූන් අමතා “මහණෙනි, එසේ නම් සංඝ තෙමේ ‘පෙර දෙවදත්’ තෙරුන්ගේ අත් පියෙවියක් විය, දන් අත් පියෙවියකි. යමක් දෙවදත් තෙරණුවෝ කයින් හෝ වචනයෙන් හෝ කරන්නාහු නම්, එයින් බුදුහු හෝ දහම හෝ සංඝයා හෝ නො දන යුතු යැ (එයට බුදුහු හෝ දහම හෝ සංඝයා හෝ වග නො කියති) යි දෙවදත්හු ම එයින් දනගුණ’යි රජගහ නුවර ප්‍රකාශනික කර්මය කෙරේ වා”යි වදාළේක.

තව ද “මහණෙනි, එය මෙසේ කළයුතු ය. ව්‍යාක්ත ප්‍රබල මහණක්හු විසින් සංඝ තෙමේ මෙසේ දැන්වියයුතු ය:

“සංඝ තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. පෙර දෙවදත්තේ පියෙවිය අනෙකෙක් විය, දන් පියෙවිය අනෙකකි. දෙවදත්තු කයින් වචසින් යමක් කරන්නාහු ද, එයින් බුදුහු හෝ ධර්මය හෝ සංඝයා හෝ නො දන යුතුවහ. දෙවදත්තු ම එයින් දනගුණ’යි සංඝ තෙමේ දෙවදත්තු පිළිබඳ ව රජගහනුවරෙහි ප්‍රකාශනක කර්මය කෙරෙයි.

පෙර දෙවදත්තේ පියෙවිය අනෙකෙක් විය. දන් පියෙවිය අනෙකකි. දෙවදත්තු කයින් වචසින් යමක් කරන්නාහු ද, එයින් බුදුහු හෝ දහම හෝ සංඝයා හෝ නො දන යුතුවහ. දෙවදත්තු ම එයින් දනගුණ’යි දෙවදත්තු පිළිබඳ වැ රජගහ නුවර ප්‍රකාශනක කර්මය කිරීම යම් ආයුෂ්මතක්ව රිසියෙන් නම්, හේ නිහඬ වේ වා. යමකුට නො රිසියෙන් නම් හේ කියාවා.

‘පෙර දෙවදත්තේ පියෙවිය අනෙකෙක් විය. දන් පියෙවිය අනෙකකි. දෙවදත්තු කයින් වචසින් යමක් කරන්නාහු ද එයින් බුදුහු හෝ දහම හෝ සංඝයා හෝ නො දනගුණ. දෙවදත්තු ම එයින් දන ගුණ’යි රජගහනුවර දෙවදත්තු පිළිබඳ ප්‍රකාශනක කර්මය කරන ලද්දේ ය. එය සංඝයාට රිසි ය. එහෙයින් නිහඬ ය. මෙසේ මෙය දරමි (නුවණින් සලකමි)” යනු ය.

14. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැරියුත් තෙරණුවන් අමතා, ‘එසේ වී නම් ශාරිපුත්‍රයෙනි, තෙපි රජගහනුවර දෙවදත්තු පිළිබඳ ප්‍රකාශනක කර්මය කරවු’ යැ යි වදාළේක.

“වහන්ස, පෙර මා විසින් ගොඩපුත්‍ර දෙවදත්තු තෙරණුවෝ මහත් සෘද්ධි ඇත්තෝ ය, ගොඩපුත්‍ර (දෙවදත්තු තෙරණුවෝ) මහානුභාව ඇත්තෝ ය’යි රජගහනුවරෙහි දී දෙවදත්තු තෙරුන්ගේ ඉණ කියන ලද්දේය. දන් කෙසේ නම් දෙවදත්තු තෙරුන් පිළිබඳ ප්‍රකාශනක කර්මය කරන්නෙමි ද?” යි සැරියුත් තෙරණුවෝ කීහ.

“නනු තයා සාරිපුත්ත, භූතොයෙව දෙවදත්තස්ස රාජගහෙ වණ්ණණා භාසිතො මහිද්ධිකො ගොධිපුත්තො මහානුභාවො ගොධිපුත්තො”ති.

“එවං භනන්ත”

“එවමෙව ඛො කං සාරිපුත්ත භූතඤ්ඤෙව දෙවදත්තං රාජගහෙ පකාසෙහී”ති.

“එවං භනන්ත”ති ඛො ආයස්මා සාරිපුත්තො හගවතො පච්චසෙසාසි.

අප ඛො හගවා භික්ඛූ ආමනෙතාසි: තෙන භි භික්ඛවෙ සංඝො සාරිපුත්තං සම්මන්ත්තු දෙවදත්තං රාජගහෙ පකාසෙතුං: ‘පුබ්බෙ දෙවදත්තස්ස අඤ්ඤා පකති අහොසි. ඉදන්ති අඤ්ඤා පකති. යං දෙවදත්තො කරෙය්‍ය කායෙන වාචාය න තෙන බුද්ධො වා ධම්මො වා සංඝො වා දට්ඨබ්බො දෙවදත්තො ව තෙන දට්ඨබ්බො’ති එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ සම්මන්තිතබ්බො: පඨමං සාරිපුත්තො යාථිතබ්බො. යාථිතා ව්‍යතෙන්න භික්ඛූනා පටිබලෙන් සංඝො ඤාපෙතබ්බො:

“සුඤ්ඤා මෙ භනන්ත සංඝො: යදි සංඝස්ස පත්තකල්ලං සංඝො ආයස්මානං සාරිපුත්තං සම්මන්ත්තය්‍ය දෙවදත්තං රාජගහෙ පකාසෙතුං: පුබ්බෙ දෙවදත්තස්ස අඤ්ඤා පකති -පෙ- තෙන දට්ඨබ්බොති. එසා ඤාතී.

සුඤ්ඤා මෙ භනන්ත සංඝො: සංඝො ආයස්මානං සාරිපුත්තං සම්මන්ත්ති දෙවදත්තං රාජගහෙ පකාසෙතුං: පුබ්බෙ දෙවදත්තස්ස අඤ්ඤා පකති -පෙ- තෙන දට්ඨබ්බොති. යස්සායස්මතො ඛමති ආයස්මතො සාරිපුත්තස්ස සම්මති දෙවදත්තං රාජගහෙ පකාසෙතුං: පුබ්බෙ දෙවදත්තස්ස අඤ්ඤා පකති -පෙ- තෙන දට්ඨබ්බො’ති සො තුණ්හස්ස. යස්ස නක්ඛමති සො භාසෙය්‍ය.

සම්මතො සංඝොන ආයස්මා සාරිපුත්තො දෙවදත්තං රාජගහෙ පකාසෙතුං: පුබ්බෙ දෙවදත්තස්ස අඤ්ඤා පකති අහොසි -පෙ- දෙවදත්තො ව තෙන දට්ඨබ්බො’ති. ඛමති සංඝස්ස. තස්මා තුණ්හී එවමන්තං ධාරයාමී”ති.

ශාරීපුත්‍රයෙනි. ගොධිපුත්‍රයෝ 'මහර්ධිමත්ත, ගොධිපුත්‍රයෝ මහානුභාව ඇත්තෝ යැ'යි තොප විසින් රජගහ නුවරෙහි දෙවිඳුතුන් ගේ ඇත්තා වූ ම ගුණය එදා කියන ලද්දේ නො වේ ද?"යි භාග්‍ය වතුන් වහන්සේ වදළුසේක.

"එසේ ය, වහන්සැ"යි සැරියුත් තෙරණුවෝ වදළුහ.

"ශාරීපුත්‍රයෙනි, එසේ ම දෙවිඳුතුන් පිළිබඳ දෑත් ඇත්තා වූ ම තත්ත්වය රජගහ නුවරෙහි පවසවු"යැයි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළු සේක.

"එසේ ය වහන්සැ"යි සැරියුත් තෙරණුවෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගේ වචනය පිළිගත්හ.

ඉන්බිභි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂුන් අමතා මෙසේ වදළුසේක: "මහණෙනි, එසේ වී නම් පෙර දෙවිඳුතුන්ගේ පියෙවිය අනෙකෙක් විය, දෑත් පියෙවිය අනෙකෙක්. දෙවිඳුන්හු කයින් හෝ වචසින් හෝ යමක් කරන්නාහු නම්, එයින් බුදුහු හෝ දහම හෝ සඬයා හෝ නො දනගුතුහ. දෙවිඳුන්හු ම එයින් දනගුතුහ"යි රජගහනුවරෙහි දෙවිඳුතුන් පිළිබඳ ප්‍රකාශනය කරන්නට සඬ තෙමේ ශාරීපුත්‍ර තෙරුන් සම්මත කෙරේවා. මහණෙනි ඒ සම්මතය ද මෙසේ කළ යුතු ය: පළමු කොට සැරි යුත්හු යැදිය යුත්තාහ. යැද, ව්‍යක්ත ප්‍රබල මහණක්හු විසින් සඬ තෙමේ මෙසේ දැන්වියයුතු.

වහන්ස, සඬ තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. පෙර දෙවිඳුතුන් පියෙවිය අනෙකෙක් විය... දනගුතුහ"යි දෙවිඳුතුන් පිළිබඳ ව රජගහ නුවරෙහි ප්‍රකාශනය කරන්නට සඬ තෙමේ සැරියුත් තෙරුන් සම්මත කෙරේවා. මේ ඥප්තිය ය (දෑත්වීමය).

වහන්ස, සඬ තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා පෙර දෙවිඳුතුන්ගේ පියෙවිය අනෙකෙක් විය ... එයින් දන ගුතුහ"යි දෙවිඳුතුන් පිළිබඳ ව රජගහ නුවරෙහි ප්‍රකාශ කරන්නට සැරියුත් තෙරුන් සම්මත කෙරෙයි. පෙර දෙවිඳුතුන්ගේ පියෙවිය අනෙකෙක් විය ... දෙවිඳුන්හු ම දනගුතු යැයි රජගහනුවර ප්‍රකාශනය කරන්නට සැරියුත් තෙරුන් සම්මත කිරීම යම් ආයුෂ් මතක්හට රිසියෙන්නේ ද හේ නිහඬ වේවා. යමකුට නො රිසියෙන්නේ ද හේ කියවා.

'පෙර දෙවිඳුතුන්ගේ පියෙවිය අනෙකෙක් විය... එයින් දෙවිඳුන් ම දනගුතුහ"යි දෙවිඳුතුන් පිළිබඳව රජගහ නුවර ප්‍රකාශන කම්‍ය කරන්නට සැරියුත් තෙරණුවෝ සම්මතය හ. එය සඬයාට රිසියෙයි. එ හෙයින් නිහඬ ය. මෙසේ මෙය දරමි" යනු යි.

සම්මතො ව ඛො ආයස්මි සාරිපුතො සම්මත්ථලෙහි භික්ඛුහි සභිං රාජගහං පවිසිත්වා දෙවදත්තං රාජගහෙ පකාසෙයි: පුබ්බෙ දෙවදත්තස්ස අඤ්ඤා පකඨි -පෙ- තෙන දට්ඨබ්බො'ති. තත්ථ යෙ තෙ මනුස්සා අස්සඤා අපසන්නා දුබ්බභිතො තෙ එවමාහංසු: උසුයකා ඉමෙ සමණා සත්ථාපුත්ථියා දෙවදත්තස්ස ලාභසක්කාරං උසුයන්ති. යෙ පන තෙ මනුස්සා සඤ්ඤා පසන්නා පණ්ඩිතා බුද්ධිමත්තො තෙ එවමාහංසු: න ඛො ඉදං ඔරකං භවිස්සති-යථා භගවා දෙවදත්තං රාජගහෙ පකාසාපෙතිති.

15. අථ ඛො දෙවදත්තො යෙන අජාතස්සතු කුමාරො තෙත්ථපසංඛාමි. උපසංඛාමිත්වා අජාතස්සතු කුමාරං එතදවොච “පුබ්බෙ ඛො කුමාර මනුස්සා දීඝායුකා’ එතර්හි අප්පායුකා. යානං ඛො පනෙතං විජ්ජති යං තුං කුමාරො’ව සමානො කාලං කාරෙය්‍යායි. තෙන භි තුං කුමාර, පිතරං භන්තො රාජා භොගි. අහං භගවන්තං භන්තො බුද්ධො භවිස්සාමිති.

අථ ඛො අජාතස්සතු කුමාරො අයෙය්‍යා ඛො දෙවදත්තො මහිඤ්ඤා මහානුභාවො. ජාතෙය්‍යපි අයෙය්‍යා දෙවදත්තොති උරුයා පොඤ්ජතිකං¹ ඛන්ධිත්වා දිවාදිවස්ස භිතො උබ්බිග්ගො උස්සංඛි උත්තො සහසා අනෙත්තපුරං පාවිසි අද්දසාසුං ඛො අනෙත්තපුරෙ උපචාරකා මහාමත්තා අජාතස්සතු කුමාරං දිවා දිවස්ස භිතං උබ්බිග්ගං උස්සංඛිං උත්තං සහසා අනෙත්තපුරං පවිසන්තං. දිස්වාන අනගහෙසුං, තෙ විචින්නා උරුයා පොඤ්ජතිකං ඛඤ්ඤා දිස්වාන අජාතස්සතු කුමාරං එතදවොචු: ‘කිං තුං කුමාර කතතුකා-මො’පි?ති.

“පිතරම්භ භතතුකාමො”ති.

“කොනායි උස්සංඛිතො?”ති.

“අයෙය්‍යන දෙවදත්තො”ති.

එකථෙව මහාමත්තා එවං මතිං අකංසු: “කුමාරො ව භන්තංඛො දෙවදත්තො ව සබ්බෙ ව භික්ඛු භන්තංඛො”ති.

මෙසේ සබ්බසෙද්ධිකවංශය විසින් සම්මත වූ සැරිසුන් තෙරණුවෝ බොහෝ හික්කුන් හා රජගහනුවරට වැඩ 'පෙර දෙවදත් තෙරුන්ගේ පියෙවිය අනෙකෙක් විය. දන් පියෙවිය අනෙකෙක් ... එයින් දෙවදත් තෙරණුවෝ ම දතයුත්තා'යි රජගහනුවර දෙවදත් තෙරුන් පිළිබඳ ප්‍රකාශනය කළහ. එහි යම් මනුෂ්‍ය කෙනෙක් ශ්‍රද්ධාව නැත්තෝ ද සස්තෙහි අප්‍රසන්න ද, නුවණ නැත්තෝ ද, ඔහු මේ ශාක්‍යපුත්‍රිය ශ්‍රමණයෝ ඊෂ්ඨා කරන්නෝ ය දෙවදත්තේ ලාභ සත්කාර නො ඉවසන්නා'යි කීහ. යම් මනුෂ්‍ය කෙනෙක් සැදහූ ඇත්තෝ ද, සස්තෙහි පහන් වුවෝ ද, පණ්ඩිත ද බුද්ධිමත් ද, ඔහු යම් හෙයකින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දෙවදත් තෙරුන් පිළිබඳ ව රජගහ නුවරෙහි ප්‍රකාශනය කරවන සේක් ද, එහෙයින් මෙය (දෙව දත්තේ කළ දය) අල්ප සිල්ප වරදක් නො වියයුතු යැ'යි මෙසේ කීහ.

15. එ කලා දෙවදත්තු අජාසත් කුමරු වෙත එළැඹියහ. එළඹූ ඔහු අමතා, “කුමරුවනි, පෙර වූ කලී මිනිස්සු දීර්ඝායුෂ්ක වූහ. දන් අල්පායුෂ්කයහ. තෙපි කුමාර ව හිඳ ම (රජ බවට පත් නොවී) කළුරිය කරන්නහු යන මේ කාරණය ඇත (විය හැක්කෙකි). එ බැවින් කුමරුවනි, තෙපි පියා මරා රජ වවු. මම භාග්‍යවතුන් නසා බුදු වන්නෙමි”යි කීහ.

එවිට අජාසත් කුමරු දෙවදත් හිමියෝ වනාහි මහත් සෘද්ධි ඇත්තෝ ය මහානුභාව ඇත්තෝ ය. දෙවදත් හිමියෝ කළයුත්ත දන්නෝත් වෙති යි සිතා කළවායෙහි සිරියක් බැඳගෙන මද්දානෙහි බිය ඇත්තේ උද්වේග ඇත්තේ, සැක ඇත්තේ වහා ඇතොවුරට පිවිසියේ ය. ඇතොවුරෙහි සෙවායෙහි යෙදුණු මහඇමැත්තෝ මද්දානෙහි බිය පත් ව උද්වේග ඇති ව සැක ඇති ව තැනියැනුම ඇති ව වහා ඇතොවුරට වදනා අජාසත් කුමරු දුටුවාහ. දක ඔහු අල්පායුෂ්කය. ඔහු පිරික්සන්නාහු කළුවෙහි බැඳී සිරිය දක, “කුමාරයෙනි, ඔබ කුමක් කරනු කැමැත්තහු ද? යි විචාළාහ.

“පියාණන් නයනු කැමැත්තෙමි වෙමි”යි කුමර කී ය.

“කවරකු විසින් මෙහෙයන ලද්දහු ද? (කාගේ කීමකට ද?)” යි ඔහු ඇසූහ.

“දෙවදත් හිමියන් විසිනැ”යි කුමර කී ය.

සමහර මහඇමැත්තෝ “කුමරු ද නැසියයුතු ය, දෙවදත් ද නැසියයුතු ය, සියලු මහණහු ද නැසියයුතුහ”යි මතිය පහළ කළහ.

එකලෙව මහාමත්තා එවං මතිං අකංසු: “න භික්ඛු භන්තබ්බො, න භික්ඛු කිංඤ්ච අපරජ්ඣනති. කුමාරො ච භන්තබ්බො දෙවදත්තො වා”ති.

එකලෙව මහාමත්තා එවං මතිං අකංසු: “න කුමාරො ච භන්තබ්බො න දෙවදත්තො, න භික්ඛු භන්තබ්බො. රඤ්ඤ ආරොචෙතබ්බං. යථා රාජා චක්ඛති තථා කරිස්සාමා”ති.

අථ ඛො තෙ මහාමත්තා අජාතසත්තුං කුමාරං ආදය සෙන රාජා මාගධො සෙනියො ඛිම්බිසාරො තෙත්ථපසඛිත්ථංසු. උපසඛිත්ථො රඤ්ඤ මාගධස්ස සෙනියස්ස ඛිම්බිසාරස්ස එතමත්ථං ආරොචෙත්ථං.

“කථං භණෙ මහාමත්තෙති මති කතා?”ති

“එකලෙව දෙව මහාමත්තා එවං මතිං අකංසු: කුමාරො ච භන්තබ්බො දෙවදත්තො ච සබ්බෙ ච භික්ඛු භන්තබ්බොති. එකලෙව මහාමත්තා එවං මතිං අකංසු: න භික්ඛු භන්තබ්බො න භික්ඛු කිංඤ්ච අපරජ්ඣනති. කුමාරො ච භන්තබ්බො දෙවදත්තො වාති. එකලෙව මහාමථවා එවං මතිං අකංසු: න කුමාරො භන්තබ්බො න දෙවදත්තො න භික්ඛු භන්තබ්බො. රඤ්ඤ ආරොචෙතබ්බං යථා රාජා චක්ඛති තථා කරිස්සාමා”ති.

“කිං භණෙ කරිස්සති බුද්ධො වා ධම්මො වා සංඛිතො වා? නත්ථ භගවතා පටිගථෙව ධෙවදත්තො රාජගහෙ පකාසාපිතො: සුඛෙව දෙවදත්තස්ස අඤ්ඤ පකති අහොසි, ඉද්ධි අඤ්ඤ පකති, යං දෙවදත්තො කරෙය්‍ය කායෙන වාචයා න තෙන බුද්ධො වා ධම්මො වා සංඛිතො වා දට්ඨබ්බො, දෙවදත්තොව තෙන දට්ඨබ්බො”ති. තත්ථ යෙ තෙ මහාමත්තා එවං මතිං අකංසු: “කුමාරො ච භන්තබ්බො දෙවදත්තො ච සබ්බෙ ච භික්ඛු භන්තබ්බො”ති තෙ අභවෙබ්බ අකාසි. යෙ තෙ මහාමත්තා එවං මතිං අකංසු: “න භික්ඛු භන්තබ්බො න භික්ඛු කිංඤ්ච අපරජ්ඣනති. කුමාරො ච භන්තබ්බො දෙවදත්තො වා”ති, තෙ තිවෙ යානෙ යපෙසි. යෙ තෙ මහාමත්තා එවං මතිං අකංසු: “න කුමාරො ච භන්තබ්බො න දෙවදත්තො න භික්ඛු භන්තබ්බො. රඤ්ඤ ආරොචෙතබ්බං, යථා රාජා චක්ඛති තථා කරිස්සාමා”ති තෙ උචෙව යානෙ යපෙසි.

අථ ඛො රාජා මාගධො සෙනියො ඛිම්බිසාරො අජාතසත්තුං කුමාරං එතදචොච: “කිස්ස මං ත්වං කුමාර භත්තුකාමො”පි” ති “රජෙන්නමි දෙව අත්ථිකො”ති.

“යචෙ ඛො ත්වං කුමාර රජෙන්න අත්ථිකො එතං තෙ රජෙන්නති”. අජාතසත්තුස්ස කුමාරස්ස රජං නිය්‍යාදෙසි.

සමහර මහ ඇමැත්තෝ “භික්ෂුහු නො නැසියයුත්තාහ, භික්ෂුහු කිසි වරදක් නො කළහ. කුමරුන් දෙව්දතුන් නැසියයුතු හ’යි මෙසේ අදහස් කළාහ.

සමහර මහ ඇමැත්තෝ “කුමරුන් නො නැසියයුතු, දෙව්දතුන් නො නැසියයුතු, භික්ෂුහු නො නැසියයුතු, රජුට දන්වියයුතු, රජු කියන සැටියක් කරන්නාමු”යි කීහ.

ඉක්බිති ඒ මහ ඇමැත්තෝ අජායත් කුමරු රැගෙන මගධෙයිර බිම්බිසාර රජු කරා එළැඹියහ. එළැඹ රජුට මේ පවත් ඇල කළාහ.

“සගයෙනි, මහ ඇමැත්තෝ විසින් කෙසේ මතියක් කරන ලද ද (කුමක් අදහස් කරන ලද ද)”යි රජ පුළුවන.

“දෙව්දිනි, සමහර මහ ඇමැත්තෝ කුමරු ද දෙව්දන් ද භික්ෂුහු ද නැසිය යුතුහ’යි අදහස් කළහ. සමහර මහ ඇමැත්තෝ ‘භික්ෂුහු නො නැසිය යුතුහ, භික්ෂුන් කළ වරදක් නැත, කුමරුන් දෙව්දතුන් නැසිය යුතුහ’යි අදහස් කළහ. සමහර මහ ඇමැත්තෝ කුමරුන් නො නැසියයුතු, දෙව්දතුන් නො නැසියයුතු, භික්ෂුහු නො නැසියයුතු. රජුට දන්වියයුතු, රජු කියන සැටියක් කළයුතු යැ’යි අදහස් කළහ”යි ඔහු කීහ.

“සගයෙනි, බුදුරජු හෝ ධර්මය හෝ සංඝයා කුමක් කරන්නේ ද? “පෙර දෙව්දන්හුගේ පියෙවිය අනෙකක් විය, දන් අනෙකක්. “දෙව්දතුන් කයින් වචසින් කරන කියන දයෙකින් බුදුහු හෝ දහම හෝ සංඝයා හෝ නො දක්කයුතුහ’යි දෙව්දන් ම එයින් දක්ක යුතු යැ” කලින් ම දෙව්දන් තෙම රජගහ නුවරෙහි පවස්වන ලද්දේ නො වේ ද?”යි රජ කී ය. (මෙසේ කියා) “එහි යම් මහ ඇමති කෙනෙක් කුමරුන් දෙව්දතුන් භික්ෂුහු නැසියයුතු යැ’ යි අදහස් කළේ ද ඔවුන් අහව්‍යයන් කෙළේ ය (ඔවුන් දරු ඇමැති බුරු යෙන් පහ කෙළේ ය. ‘භික්ෂුහු නො නැසියයුතුහ. භික්ෂුහු කිසි වරදක් නො කෙරෙත්. කුමරු ද දෙව්දන් ද නැසියයුතු ය’යි මෙසේ යම් මහ ඇමැති කෙනෙක් අදහස් කළේ ද, ඔවුන් පහත් තත්හි තැබී ය. (තනතුරෙන් පහත හෙලී ය). කුමරු නො නැසියයුතු, දෙව්දන් ද නො නැසියයුතු, භික්ෂු ද නො නැසිය යුතුහ, රජුට දන්වියයුතු, රජු කියන සැටියක් කරන්නාමු”යි යම් මහ ඇමති කෙනෙක් කීහ ද ඔවුන් උස් තත්හි තැබී ය.

ඉක්බිති මගධෙයිර වූ සෙනිය බිම්බිසාර රජ අජායත් කුමරු බඬවා, ‘කුමරුනි, තෝ කුමට මා නසනු කැමැති වීහි ද?’යි ඇසී ය. “දෙව්දිනි, රජකමින් ප්‍රයෝජන ඇත්තෙමි (මම රජ වනු කැමැත්තෙමි)”යි කුමර කී ය.

“කුමරුනි, තෝ රජකම් කැමැත්තෙහි නම්, මේ රජකම තට ය (ගනුව) යි කියා අජායත් කුමරුට රජය පැවරී ය.

16. අර ඛො දෙවදනො යෙන අජාතසත්තං කුමාරො තෙනුපසඛං. උපසඛංචිතා අජාතසත්තං කුමාරං එතදවොච: පුරිසෙ මහාරාජ ආණාපෙති: යෙ සමණං ගොතමං ජීවිතා වොරොපෙසසන්ති''ති. අර ඛො අජාතසත්තං කුමාරො මනුසෙස ආණාපෙති: ''යථා භණෙ අයොගා දෙවදනො ආහ, තථා කරොථා''ති.

අර ඛො දෙවදනො එකං පුරිසං ආණාපෙති: ''ගච්ඡාමුසො අමුක්ඛං. ඔකාසෙ සමණො ගොතමො විහරති. තං ජීවිතා වොරොපෙතා ඉමිනා මග්ගෙන ආගච්ඡා''ති. තස්මිං මග්ගෙ දෙව පුරිසෙ යපෙසි: ''යො ඉමිනා මග්ගෙන එකො පුරිසො ආගච්ඡති, තං ජීවිතා වොරොපෙතා ඉමිනා මග්ගෙන ආගච්ඡා''ති, තස්මිං මග්ගෙ වක්කාරො පුරිසෙ යපෙසි: ''යෙ ඉමිනා මග්ගෙන දෙව පුරිසා ආගච්ඡන්ති, තෙ ජීවිතා වොරොපෙතා ඉමිනා මග්ගෙන ආගච්ඡා''ති. තස්මිං මග්ගෙ අට්ඨපුරිසෙ යපෙසි: ''යෙ ඉමිනා මග්ගෙන වක්කාරො පුරිසා ආගච්ඡන්ති, තෙ ජීවිතා වොරොපෙතා ඉමිනා මග්ගෙන ආගච්ඡා''ති. තස්මිං මග්ගෙ සොළස පුරිසෙ යපෙසි: ''යෙ ඉමිනා මග්ගෙන අට්ඨ පුරිසා ආගච්ඡන්ති, තෙ ජීවිතා වොරොපෙතා ආගච්ඡා''ති.

අර ඛො සො එකො පුරිසො අසිවම්මං ගහෙතො ධනුකලාපං සත්තංචිතා යෙන හගවා තෙනුපසඛං. උපසඛංචිතා හගවතො අවිදුරෙ තතො උඛිංගො උසස්ඛං උත්තො පඤ්ඤාන කායෙන අට්ඨාසි. අභුසා ඛො හගවා තං පුරිසං භිතං උඛිංගං උසස්ඛං උත්තං පඤ්ඤාන කායෙන ධිතං. දිස්වාන තං පුරිසං එතදවොච: එහි ආවුසො මා භාසිති.

අර ඛො සො පුරිසො අසිවම්මං එකමන්තං කරිතො ධනුකලාපං නික්ඛිපිතො යෙන හගවා තෙනුපසඛං. උපසඛංචිතා හගවතො පාදෙසු සිරසා නිපතිතො හගවන්තං එතදවොච: ''අච්චියො මං භන්තෙ අවගමා යථාබාලං යථාමුලං යථා අකුසලං, යොහං දුට්ඨවිනො වධකවිනො ඉධුපසඛංතො. තස්ස මෙ භන්තෙ හගවා අවිටං අවටයතො පතිගණ්ඨානු ආයතිං සංවරායා''ති.

''තඤ්ඤානං ආවුසො අච්චියො අවගමා යථාබාලං යථාමුලං යථාඅකුසලං යං තං දුට්ඨවිනො වධකවිනො ඉධුපසඛංතො. යතො ව ඛො තං ආවුසො අවිටං අච්චියතො දිස්වා යථාධම්මං පටිකරොසි, නං තෙ මයං පතිගණ්ඨාම. වුඤ්ඤානො ආවුසො අරියස්ස විනයෙ යො අවිටං අවටයතො දිස්වා යථාධම්මං පටිකරොති ආයතිං සංවරං ආපජ්ජති''ති.

1. කරෙණරාති - මජ්ඣ.

2. පටිගණ්ඨානු - මජ්ඣ.

3. අනුඤ්ඤාතං - මජ්ඣ.

16. එ කල්හි දෙවදත් තෙර අජාසත් කුමරු කරා එළැඹියේ ය. එළැඹ, අජාසත් කුමරු බණවා "ශ්‍රීමණ ගෞතමයාගේ දිවි තොර කරනුවට පුරුෂයනට අණ කරන්නැ"යි කී ය. එවිට අජාසත් කුමර "සඟයෙනි, දෙවදත් හිමිසුන් කියන සැටියක් කරවූ යැ"යි මිනිසුනට අණ කෙළේ ය.

එක්බිති දෙවදත් එක් මිනිසකු බණවා "ඇවැත්නි, යවු අයෝ තැන මහණ ගොයුම් වෙසෙයි. ඔහු දිවි තොර කොට මෙ නම් මගින් එවු" යැ යි ඇණවී ය. එ මහෙහි "මෙ මගින් හුදෙකලා වැ එන මිනිසා දිවියෙන් තොර කොට මෙ නම් මගින් එවු" යැ යි මිනිසුන් දෙදෙනකුත් තැබී ය. එ මහෙහි ද "මෙ මගින් එන මිනිසුන් දෙදෙනා මරා මෙ නම් මගින් එවු" යැ යි මිනිසුන් සතර දෙනකුත් සිටුවී ය. ඔවුන් එන මහෙහි ද "මෙ මගින් එන පුරුෂයන් සතර දෙනා මරවු" යැ යි පුරුෂයන් අට දෙනකුත් සිටුවී ය. ඔවුන් එන මහෙහි ද මෙ "මගින් එන පුරුෂයන් අට දෙනා මරා මෙ නම් මගින් එවු යැ"යි මිනිසුන් සොළොස් දෙනකුත් සිටුවී ය.

එක්බිති ඒ හුදෙකලා පුරුෂ තෙම කඩු පලිස් දරා දුනුහියවුරු බැඳගෙන, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙතට ගියේ ය. ගොස් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට නොදුරු තන්හි බිය පත් වූයේ, සිතින් කැලැඹුණේ, සැක ඇත්තේ, තැනි ගත්තේ, දැඩි වූ (ගල්ගැසුණු) කයින් යුතු ව සිටියේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ බියපත් කැලැඹුණු සැක ඇති, තැනිගත් දැඩිවගිය කයින් යුත් ඒ මිනිසා දුටුසේක. දක ඔහු බණවා, "ඇවැත්නි, මෙහි එවු, බිය නොගනිවු"යි වදළුසේක.

එ විට ඒ පුරුෂ තෙම කඩුපලිස් එක් පසෙක තබා දුනුහියවුරු ද බහා තබා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා එළැඹියේ ය. එළැඹ ඔබ පාවුලා හිස නමා වැදහෙවැ "යම් බඳු වූ මම් අඤ්ඤා බැවින් මුළා වූ බැවින්, අකුසල බැවින් දුෂ්ට සිතැත්තෙමි වධ කරන සිතැත්තෙමි මෙහි පැමිණියෙමි ද ඒ මා වරද යට කොට ගත්තේ ය. වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මාගේ මතු සංවරය පිණිස ඒ මාගේ වරද වරදවශයෙන් පිළිගන්නාසේක්වා"යි මෙ බස් පැවැසී ය.

"ඇවැත්නි, යම් බඳු වූ තෙපි අඤ්ඤා බැවින්, මුළා වූ බැවින්, අකුසල බැවින්, දුෂ්ට සිතැත්තෝ වධක වික්‍යය ඇත්තෝ මෙහි පැමිණියෝ ද, වරද ඒ තොප යට කොටගෙන ගියේ ය. ඇවැත්නි, වරද වරද සේ දක ධර්මය වූ පරිදි පිළියම් කරවු ද තොපගේ ඒ ආරොග්‍යාව අපි පිළිගනිමු. ඇවැත්නි, යමෙක් වරද වරද සේ දක දහම් වූ පරිදි පිළියම් කරන්නේ ද මතු සංවරයට පැමිණෙන්නේ ද මෙය ආයුධ විනයයෙහි වැඩිදියුණුවෙකැ යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළුසේක.

අථ ඛො හගවා තස්ස පුරිසස්ස ආනුසුඛිකථං කථෙසි සෙය්‍යථීදං:
දනකථං සිලකථං සත්තකථං කාමානං ආදීනවං ඔකාරං සංකිලෙසං
නෙකකිලෙච ආනිසංසං පකාසෙසි. යද හගවා අඤ්ඤාසි තං පුරිසං
කලලවිත්තං මුද්‍රවිත්තං විනිවරණවිත්තං උදග්ගවිත්තං පසන්නවිත්තං—
අථ යා බුද්ධානං සාමුකකංසිකා ධම්මදෙසනා තං පකාසෙසි, දුක්ඛං
සමුදයං නිරොධං මග්ගං. සෙය්‍යථාපි නාම සුද්ධං වත්තං අපගතං
කාළාකං සම්මදෙව රජතං පතිගණේඤ්ඤා ඵලමෙව තස්ස පුරිසස්ස
තස්මිංයෙව ආසනෙ විරජං විතමලං ධම්මවිකල්පං උදපාදි: යං
කිඤ්චි සමුදයධම්මං සබ්බන්තං නිරොධධම්මෙකං.

අථ ඛො සො පුරිසො දිට්ඨධම්මො පත්තධම්මො විදිතධම්මො
පරියොගාද්‍රහධම්මො තිණ්ණවිකිලො විගතකථංකථො වෙසාරජ්ජ-
සාත්තො අපරපච්චියො සන්ත්‍රිසාසනෙ හගවන්තං එතද්වොච:
අභිකක්ඛන්තං හන්තෙ අභිකක්ඛන්තං හන්තෙ සෙය්‍යථාපි හන්තෙ
නික්ඛල්පිතං වා උක්ඛල්පෙය්‍ය පටිච්ඡන්තං වා විචරෙය්‍ය මුලුභස්ස
වා මග්ගං ආවිසෙකෙය්‍ය අකුසාලෙ වා තෙලපජ්ජාතං ධාරෙය්‍ය
වක්ඛමන්තො රූපානි දක්ඛිතානි ඵලමෙව. හගවන්තා අනෙකපරියා-
යෙන ධම්මො පකාසිත්තො. එසාහං හන්තෙ හගවන්තං සරණං
ගච්ඡාමි ධම්මං ව භික්ඛුසඬ්ඛං ව. උපාසකං මං හගවා ධාරෙතු
අජ්ජතංයො පාණ්දපෙතං සරණං ගතෙති. අථ ඛො හගවා තං
පුරිසං එතද්වොච: මා ඛො ත්වං ආවුසො ඉමිනා මග්ගෙන ගච්ඡ.
ඉමිනා මග්ගෙන ගච්ඡාසීති අඤ්ඤාන මග්ගෙන උයොගාද්‍රජ්ජි.

17. අථ ඛො තෙ ඉදං පුරිසා කිත්තු ඛො සො එකො
පුරිසො විරන්ත ආගච්ඡතිති පටිපථං ගච්ඡන්තො අද්දසංසු හගවන්තං
අඤ්ඤාතරස්මිං රුක්ඛමුලෙ නිසින්නං, දිස්වාන යෙන හගවා තෙත්තු-
පසඬාමිංසු. උපසඬාමිත්වා හගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං
නිසිදිංසු. තෙසං හගවා ආනුසුඛිකථං කථෙසි —පෙ— අපරපච්චියා
සන්ත්‍රිසාසනෙ හගවන්තං එතද්වොචු: අභිකක්ඛන්තං හන්තෙ, අහක්ඛන්තං
හන්තෙ —පෙ— උපාසකෙ තෙ හගවා ධාරෙතු අජ්ජතංගො පාණ්දපෙතං
සරණං ගතෙ''ති.

අථ ඛො හගවා තෙ පුරිසෙ එතද්වොච: “මා ඛො තුම්හ
ආවුසො ඉමිනා මග්ගෙන ගච්ඡස්ව. ඉමිනා මග්ගෙන ගච්ඡාමි”ති
අඤ්ඤාන මග්ගෙන උයොගාද්‍රජ්ජි.

ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ පුරුෂයාට දනකරා ශීල කරා සාර්ගකරා කාමාදීනව කාමයන්ගේ ලාමක බව කාමයන්ගේ කිලිටි බව කාමයන්ගෙන් හික්මීමෙහි අනුසස් යන පිළිවෙළ කරා වදළසේක. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ පුරුෂයා නිරෝග සිතැති, මොළොක් සිතැති, නිවරණයන්ගෙන් පහ වූ සිතැති, ඔද වැඩිගිය සිතැති පහත් සිතැති එකක්හු කොට දන් කෙණෙහි බුදුවරුන්ගේ සාවුත්කර්මිකී දෙශනාව වූ දුඃඛ සමුදය නිරෝධ මාර්ග යන චතුස්සත්‍යය ප්‍රකාශ කොට වදළසේක පහ වූ කිලිටි බව ඇති පිරිසිදු වස්ත්‍රයක් මොනොවට රදන් පිළිගන්නා සේ ම ඒ පුරුෂයාට ඒ අස්තෙහි දි ම උපදනා සුලු සියල්ල නැසෙන සුලු ය'යි පහවූ කෙලෙස් රජස් ඇති පහවූ කෙලෙස් මල ඇති, දහම් ඇස (සෝවන් මහ නුවණ) පහළ විය.

ඉක්බිති දුටු නිවන් දහම් ඇති, පැමිණි සොවන් පල දහම් ඇති, ප්‍රකට වූ සොවන් පල දහම් ඇති, හැම ලෙසින් බැසගත් සොවන් පල දහම් ඇති, කිණු සැක ඇති, පහවූ කරුණකරා (සැක) ඇති, විශාරද බවට පැමිණි, ශාස්ත්‍රාශාසනයෙහි පරප්‍රත්‍යය රහිත වූ ඒ පුරුෂ තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ බස් පැවැසී ය: "වහන්ස, අභිකාන්ත ය, චහන්ස, අභිකාන්ත ය වහන්ස, යැවිහුරු කොට තබන ලද්දක් උඩුහුරු කරන්නා සේ ම, වැසුණු දෑයක් විවෘත කරන්නා සේ ම, මංවුළාවුවකුට මහ කියන්නා සේ ම ඇස් ඇතියන් රූප දකිති යි අසුරෙහි තෙල් පහනක් දල්වන්නා සේ ම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් නොයෙක් කරුණින් මට ධර්මය පැවැසිණ. වහන්ස, ඒ මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ද ධර්ම ය ද භික්ෂුසංඝයා ද සරණ කොට යෙමි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මා අද පටන් කොට දිවිහිමියෙන් සරණ ගිය උවසුවකු කොට සලකාවදරන සේක්වා" යනු ය.

17. එකල්හි මහ රැක සිටි පුරුෂයෝ දෙදෙන 'කවර හෙයින් ඒ භූදෙකලා මිනිසා එන්නට කල් යවා ද යි මහ ඉදිරියට යන්නාහු එක්තරා රුක්මුලෙක වැඩ හුන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දුටුහ. දැක උන්වහන්සේ වෙත එළැඹියාහ. එළැඹ වැද පයෙක හිඳගත්හ, ඔවුනට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ... පිළිවෙළ කරා වදළ සේක... ඔහු... ශාස්ත්‍රාශාසනයෙහි පරප්‍රත්‍යය නැති වැ (සෝවන් වැ) භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ට... වහන්ස, දේශනාව අභිකාන්ත ය, චහන්ස, දේශනාව අභිකාන්ත ය... භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අප අද සිට දිවිහිමි කොට සරණ ගිය උවසුවන් කොට සලකාවදරන සේක්වා" යි කීහ.

එ කල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ පුරුෂයන් බණවා "ඇවැත්නි, තෙපි මේ මගින් නො යවු. මේ නම් මගින් යවු" යි වදළ සේක. (මෙසේ වදරා) අන් මහෙකින් ඔවුන් යැවූසේක.

අප්ථ ඛො තෙ වත්තාරො පුරියා කීන්තු ඛො තෙ දෙව පුරියා වීරෙන ආගච්ඡන්ති පටිපථං ගච්ඡන්තා අද්දසංසු හගවන්තං අඤ්ඤාතරසමි රුකඛමුලෙ නිසින්නං දිස්වාන යෙන හගවා තෙනුප-සංකමිංසු. උපසංකමිත්වා හගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසිදිංසු. තෙසං හගවා ආනුපුබ්බිකථං කථෙයි -පෙ- අපරප්පච්චියා සන්ත්ථියාසනෙ හගවන්තං එතදවොචු: “අභිකකන්තං හන්තං අභිකකන්තං හන්තං -පෙ- උපාසකෙ නො හගවා ධාරෙතු අජ්ජනග්ගෙ පාණ්ණපෙනං සරණං ගතෙ”ති. අප්ථ ඛො හගවා තෙ පුරියෙ එතදවොච “මා ඛො තුමේහ ආවුසො ඉමිනා මග්ගෙන ගච්ඡිත්ථ. ඉමිනා මග්ගෙන ගච්ඡාමා”ති අඤ්ඤාත මග්ගෙන උයොපාපෙයි.

අප්ථ ඛො තෙ අට්ඨපුරියා කීන්තු ඛො තෙ වත්තාරො පුරියා වීරෙන ආගච්ඡන්ති පටිපථං ගච්ඡන්තා අද්දසංසු හගවන්තං අඤ්ඤාතරසමි රුකඛමුලෙ නිසින්නං. දිස්වාන යෙන හගවා තෙනුප-සංකමිංසු උපසංකමිත්වා හගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසිදිංසු. තෙසං හගවා ආනුපුබ්බිකථං කථෙයි -පෙ- අපරප්පච්චියා සන්ත්ථියාසනෙ හගවන්තං එතදවොචු: “අභිකකන්තං හන්තං -පෙ- උපාසකෙ නො හගවා ධාරෙතු අජ්ජනග්ගෙ පාණ්ණපෙනං සරණං ගතෙ”ති. අප්ථ ඛො හගවා තෙ පුරියෙ එතදවොච: “මා ඛො තුමේහ ආවුසො ඉමිනා මග්ගෙන ගච්ඡිත්ථ. ඉමිනා මග්ගෙන ගච්ඡාමා”ති අඤ්ඤාත මග්ගෙන උයොපාපෙයි.

අප්ථ ඛො තෙ සොළස පුරියා “කීන්තු ඛො තෙ අට්ඨ පුරියා වීරෙන ආගච්ඡන්ති”ති පටිපථං ගච්ඡන්තා අද්දසංසු හගවන්තං අඤ්ඤාතරසමි රුකඛමුලෙ නිසින්නං. දිස්වාන යෙන හගවා තෙනුප-සංකමිංසු. උපසංකමිත්වා හගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසිදිංසු. තෙසං හගවා ආනුපුබ්බිකථං කථෙයි -පෙ- අපරප්පච්චියා සන්ත්ථියාසනෙ හගවන්තං එතදවොචු: “අභිකකන්තං හන්තං -පෙ- උපාසකෙ නො හගවා ධාරෙතු අජ්ජනග්ගෙ පාණ්ණපෙනං සරණං ගතෙ”ති.

අප්ථ ඛො හගවා තෙ පුරියෙ එතදවොච: “මා ඛො තුමේහ ආවුසො ඉමිනා මග්ගෙන ගච්ඡිත්ථ. ඉමිනා මග්ගෙන ගච්ඡාමා”ති අඤ්ඤාත මග්ගෙන උයොපාපෙයි.

අප්ථ ඛො සො එකො පුරියො යෙන දෙවදත්තො තෙනුප-සංකමි. උපසංකමිත්වා දෙවදත්තං එතදවොච: “නාහම්හන්තං සකෙකාමි තං හගවන්තං ජීවිතා වොරොපෙතුං. මහිඤ්ඤා සො හගවා මහානුභාවො”ති.

“අලං ආවුසො මා ඛො කං සමණං ගොතමං ජීවිතා වොරොපෙයි අහමෙව සමණං ගොතමං ජීවිතා වොරොපෙසසාමි”

එ කලා යථොක්ඛ පුරුෂයෝ සතර දෙන ඒ පුරුෂයෝ දෙදෙන කවර හෙයින් එන්නට කල් යවත් ද? යි මාර්ගයේ ඉදිරියට යන්නාහු එක්තරා රුකක් මුලා වැඩිහුන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දුටුහ. දක ඔබ වෙතට ගියහ. ගොස් වැඳ පසෙක ඉඳගත්හ. ඔවුනට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ... පිළිවෙළ කථාව වදළුණේක. ඔහු ... ශාස්තෘශාසනයෙහි පරප්‍රත්‍යයය නැත්තාහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට වහන්ස, දෙශනාව අභිකාන්ත ය, වහන්ස, දෙශනාව අභිකාන්ත ය ... අප අද සිට දිවිහිමි කොට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සරණ ගිය උච්ඡවන් කොට සලකාවදරනසේක්වා' යි කීහ. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ පුරුෂයන් බණවා “ඇවැත්නි, මෙ මහින් නො යවු. මෙ නම් මහින් යවු” යි ඔවුන් අත් මහෙකින් යැවුණේක.

එකල ඒ පුරුෂයෝ අට දෙන පුරුෂයෝ ‘ඒ සතර කවර හෙයින් එන්නට කල් යවත් ද’ යි මහා ඉදිරියට යන්නාහු එක්තරා රුකක් මුලා වැඩි හුන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දුටුහ. දක එළැඹ වැඳ පසෙක හිඳගත්හ. ඔවුනට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිළිවෙළ කථාව වදළුණේක. ... ඔහු ... ශාස්තෘශාසනයෙහි පර ප්‍රත්‍යයය නැත්තාහු, ‘වහන්ස, දෙශනාව අභිකාන්ත ය ... වහන්ස, අප අද සිට දිවිහිමියෙන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සරණ ගිය උච්ඡවන් කොට සලකාවදරනසේක්වා’ යි කීහ.

එකලා යථොක්ඛ සොළොස් පුරුෂයෝ ‘කවර හෙයින් ඒ පුරුෂයෝ අට දෙන එන්නට කල් යවත් ද? යි මහා ඉදිරියට යන්නාහු එක්තරා රුක්මුලෙක හුන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දුටුහ. දක ඔබ වෙත ගියහ. ගොස් ඔබ වැඳ පසෙක ඉඳගත්හ. ඔවුනට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ... පිළිවෙළ කථාව වදළුණේක. ඔහු ... ශාස්තෘශාසනයෙහි පරප්‍රත්‍යයය නැත්තාහු “වහන්ස, දෙශනාව අභිකාන්ත ය ... භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අප අද සිට දිවි හිමි කොට සරණ ගිය උච්ඡවන් කොට සලකාවදරනසේක්වා යි” කීහ.

ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඔවුන් බණවා, ඇවැත්නි, තෙපි මෙ මහින් නො යවු. මෙ නම් මහින් යවු” යැ යි අත් මහෙකින් යැවුණේක.

එ කල්හි යට කී හුදෙකලා පුරුෂයා දෙව්දතු කරා ගියේ ය. ගොස් ‘වහන්ස, ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දිවියෙන් තොර කරන්නට මම නො හැක්කෙමි. ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මහර්ධි ඇතිසේක, මහත් අනුභාව ඇති සේකැ’ යි කී ය.

“කම් නැත, ඇවැත්නි තෙපි මහණ ගොයුමා දිවියෙන් තොර නො කරවු. මම ම මහණ ගොයුමා දිවියෙන් තොර කරන්නෙමි” යි දෙව්දත් තෙර කී ය.

18. තෙන ඛො පන සමයෙන හගවා ගීජ්ඣකුටස්ස පබ්බතස්ස පච්ඡායායං වඩ්ඤමති. අථ ඛො දෙවදත්තො ගීජ්ඣකුටං පබ්බතං අභිරුහිතො¹ මහතිං සිලං පච්ඡන්ති ‘ඉමාය සමණං ගෞතමං ජීවිතා වොරොපෙස්සාමී’ති. ඥෙ පබ්බතකුටා සමාගතො තං සිලං සමපටිච්ඡිංසු. තතො පපටිකා උප්පත්තො හගවතො පාදෙ රුහිරං උප්පාදෙයි.

අථ ඛො හගවා උඤ්ඤං උලෙඤාකෙකො දෙවදත්තං එතදවොච: “බහු තයා මොසපුරිස අපුරුෂං පසුතං යං තං දුට්ඨවිතො වඩකවිතො තථාගතස්ස රුහිරං උප්පාදෙයි”ති.

අථ ඛො හගවා භික්ඛු ආමනොසී: “ඉදං භික්ඛවෙ දෙවදත්තෙන පට්ඨමං ආනන්තරියකමං උපචිතං යං දුට්ඨවිතෙන වඩකවිතෙන තථාගතස්ස රුහිරං උප්පාදිතති.

අස්සොසුං ඛො භික්ඛු “දෙවදත්තෙන කිර හගවතො වඩො පසුතො”ති. තෙ ව භික්ඛු හගවතො විහාරස්ස පරිතො පරිතො වඩ්ඤමනති උච්චාසඤ්ඤා මහාසඤ්ඤා සජ්ඣායං කරොන්තො හගවතො රක්ඛාවරණගුත්තියා. අස්සොසී ඛො හගවා උච්චාසඤ්ඤා මහාසඤ්ඤා සජ්ඣායසඤ්ඤාං සුතාන ආයස්මන්තං ආනන්දං ආමනොසී: කිතත්ථ ඛො යො ආනන්ද උච්චාසඤ්ඤා මහාසඤ්ඤා සජ්ඣායසඤ්ඤාති.

“අස්සොසුං ඛො හගෙන භික්ඛු ‘දෙවදත්තෙන කිර හගවතො වඩො පසුතො’ති. තෙ’ධ හගෙන භික්ඛු හගවතො විහාරස්ස පරිතො පරිතො වඩ්ඤමනති උච්චාසඤ්ඤා මහාසඤ්ඤා සජ්ඣායං කරොන්තො හගවතො රක්ඛාවරණගුත්තියා, යො එයො හගවා උච්චාසඤ්ඤා මහාසඤ්ඤා සජ්ඣායසඤ්ඤාති.”

“තෙනහානන්ද මම වචනෙන තෙ භික්ඛු ආමනොසී: “සඤ්ඤා ආයස්මනො ආමනොසී”ති.

“එවං හගෙන”ති ඛො ආයස්මා ආනන්දෙ හගවතො පටිසුත්තො යෙන තෙ භික්ඛු තෙනුපසඤ්ඤාමි. උපසඤ්ඤාමිතො තෙ භික්ඛු එතදවොච: “සඤ්ඤා ආයස්මනො ආමනොසී”ති.

“එවමාචුසො”ති ඛො තෙ භික්ඛු ආයස්මනො ආනන්දස්ස පටිසුත්තො යෙන හගවා තෙනුපසඤ්ඤාමිංසු. උපසඤ්ඤාමිතො හගවතො අභිවාදෙතො එකමන්තං නිසිදිංසු. එකමන්තං නිසිදෙතො ඛො තෙ භික්ඛු හගවා එතදවොච:

1. ආරුහිතො - මජ්ඣ.

18 එසමයෙහි වූ කලි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගිජුකුළු පරිවෙහි ප්‍රාක්ෂායායෙහි (ඉදිරි පසු සෙවණෙහි) සක්මන් කරන සේක. එකල දෙවදන් තෙර ගිජුකුළු පරිව නැග 'මෙයින් මහණ ගොයුමා දිවියෙන් තොර කරන්නෙමි' යි මහගලක් පෙරළී ය. ගල්කුළු දෙකෙක් එක් වූ ඒ ගල පිළිගන්නේ ය. එයින් පතුරෙක් බිඳී වැටී භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ පයෙක ලෙහෙ මතු කෙළේ ය. (ලෙහෙ සැල්මෙන් විය).

එවිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ උඩ බලා 'හිස් පුරුෂය, යම් හෙයකින් තෝ නපුරු සිතැති ව වධ කරන සිතැති ව තපාගතයන්ගේ සිරුරු ලෙහෙ මතු කෙළෙහි ද, එයින් තා විසින් බොහෝ පරි ධස් කරන ලද' යි වදළුසේක.

ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂූන් අමතා "මහණෙනි, යම් හෙයකින් නපුරු සිතැති ව වධ කරන සිතැති ව තපාගතයන්ගේ සිරුරු ලේ සොලොවන ලදද, එයින් දෙව්දතු විසින් පළමුවන ආනන්දාර්ය කර්මය ධස්කැරිණැ" යි වදළුසේක.

"දෙව්දතු විසින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ දිවි තොර කරන්නට උපායෙක් යොදන ලද්දේ ය" යි භික්ෂූහු ඇසූහ. (භික්ෂූන්ට ආරංචි විය). ඒ භික්ෂූහු ද භාග්‍යවතුන් වහන්සේට ආරක්ෂාවරණය ගුප්තිය (රක්වල) පිණිස උස්හඬ ඇති වූ මහහඬ ඇති වූ සජ්ඣායනය කරන්නාහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඩ හිඳුනා විහාරය භාත්පස සක්මන් කෙරෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ (ඒ භික්ෂූන්ගේ) උස්හඬ මහහඬ, සජ්ඣායනා හඬ ඇසුසේක. අසා, ආයුෂ්මත් අනඳ තෙරුන්ට අභිගාච්ඡරා, "ආනන්දයෙනි, ඒ උස්හඬ, මහහඬ, සජ්ඣායන හඬ කවර හෙයින් ද?" යි ප්‍රච්චිත්තේක.

"වහන්ස, දෙව්දන් තෙර විසින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ දිවි තොර කරන උපායෙක් යොදන ලද්දේ ල" යි භික්ෂූහු ඇසූහ. වහන්ස, ඒ භික්ෂූහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට ආරක්ෂාවරණ ගුප්තිය පිණිස උස්හඬ ඇත්තාහු මහහඬ ඇත්තාහු සජ්ඣායනය කරමින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ විහාරය භාත්පස සක්මන් කෙරෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මේ ඒ උස්හඬ ය, මහහඬ ය, සජ්ඣායනා හඬ යැ" යි අනඳ තෙරණුවෝ සැලකළාහ.

"ආනන්දය, එසේ වී නම්, 'ශාස්තෘ තෙම ආයුෂ්මතුන් කැඳවා' යැ යි මගේ වචනයෙන් ඒ භික්ෂූන් අමතව" යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළුසේක.

"එසේය වහන්සැ" යි කියා අනඳ තෙරණුවෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් දී ඒ භික්ෂූන් වෙතට වැඩියාහ. වැඩ ශාස්තෘන් වහන්සේ ඔබ කැඳවන සේකැ" යි සැලකළහ.

"එසේ ද ඇවැත්නි" යි කියා ඒ මහණහු අනඳ තෙරුන්ට පිළිවදන් දී, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා එළැඹ, ඔබ වැඳ එකත්පස් වූ හුන් ඒ භික්ෂූන් බණවා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදළුසේක.

19. “අධ්‍යයනමෙතං භික්ඛවෙ අනවකාසො යං පරුපසකමෙන තරාගතං ජීවිතා වොරොපෙය්‍ය, අනුපසකමෙන භික්ඛවෙ තරාගතා පරිත්තිබ්බායනති.”

“පඤ්චමෙ භික්ඛවෙ සත්ථාරො සන්තො සංවිජ්ජමානා ලොකසමිං. ඤාතමෙ පඤ්ඤා: ඉධ භික්ඛවෙ එකච්චො සත්ථා අපරිසුද්ධාසිලො සමානො “පරිසුද්ධාසිලොති”ති පටිජානාති “පරිසුද්ධං මෙ සිලං පරියොදනං අසංකිලිට්ඨනති”. තමෙනං සාවකා එවං ජානන්ති: “අයං ඔවා හවං සත්ථා අපරිසුද්ධාසිලො සමානො “පරිසුද්ධාසිලොති”ති පටිජානාති “පරිසුද්ධං මෙ සිලං පරියොදනං අසංකිලිට්ඨනති”. මයඤ්ඤව ඔවා පන ගිහීනං ආරොවෙය්‍යාම නාසසසස මනාපං. යං ඔවා පනසස අමනාපං, කථං තං මයං තෙන සමුද්ධරෙය්‍යාම, සමමනන්ති ඔවා පන චීවරපිණ්ඩපාතසෙනාසනගිලානපච්චය හෙසජ්ජපරික්ඛාරෙන. යං තුමො කරිසසති තුමො’ව තෙන පඤ්ඤාසිසන්ති. එවරුපං ඔවා භික්ඛවෙ සත්ථාරං සාවකා සිලතො රක්ඛන්ති. එවරුපො ච පන සත්ථා සාවකෙහි සිලතො රක්ඛං පට්ඨාසිංසති.

සුත ව පරං භික්ඛවෙ ඉධෙකච්චො සත්ථා අපරිසුද්ධාසිලො සමානො පරිසුද්ධාසිලොතිති පටිජානාති -පෙ- එවරුපං ඔවා භික්ඛවෙ සත්ථාරං සාවකා ආජීවතො රක්ඛන්ති. එවරුපො ච පන සත්ථා සාවකෙහි ආජීවතො රක්ඛං පට්ඨාසිංසති.

සුත ව පරං භික්ඛවෙ ඉධෙකච්චො සත්ථා අපරිසුද්ධාසිලො සමානො පරිසුද්ධාසිලොතිති පටිජානාති -පෙ- එවරුපං ඔවා භික්ඛවෙ සත්ථාරං සාවකා ධම්මදෙසනතො රක්ඛන්ති. එවරුපො ච පන සත්ථා සාවකෙහි ධම්මදෙසනතො රක්ඛං පට්ඨාසිංසති.

සුත ව පරං භික්ඛවෙ ඉධෙකච්චො සත්ථා අපරිසුද්ධාසිලො සමානො පරිසුද්ධාසිලොතිති පටිජානාති -පෙ- එවරුපං ඔවා භික්ඛවෙ සත්ථාරං සාවකා වෙය්‍යාකරණතො රක්ඛන්ති. එවරුපො ච පන සත්ථා සාවකෙහි වෙය්‍යාකරණතො රක්ඛං පට්ඨාසිංසති.

සුත ව පරං භික්ඛවෙ ඉධෙකච්චො සත්ථා අපරිසුද්ධාසිලො සමානො පරිසුද්ධාසිලොතිති පටිජානාති -පෙ- එවරුපං ඔවා භික්ඛවෙ සත්ථාරං සාවකා ඤාණදස්සනතො රක්ඛන්ති. එවරුපො ච පන සත්ථා සාවකෙහි ඤාණදස්සනතො රක්ඛං පට්ඨාසිංසති. ඉමෙ ඔවා භික්ඛවෙ පඤ්ඤා සත්ථාරො සන්තො සංවිජ්ජමානා ලොකසමිං.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

19. මහණෙනි, පරොපක්‍රමයෙන් තථාගතයන් දිවියෙන් තොර කරන්නේ ය යන මෙය නො කරුණෙකි, වන්නට අවකාශ නැත්තෙකි. මහණෙනි, තථාගතවරු පරොපක්‍රම නැති ව ම පිරිනිවෙති.

“මහණෙනි, ලොවු ඇති විද්‍යාමාන මේ ශාස්තෘවරු පස් දෙනෙකි. කවර පස් දෙනෙක් ද යත්: මහණෙනි, මෙහි එක්තරා ශාස්තෘවරයෙක් නො පිරිසිදු සිල් ඇත්තේ ම “පිරිසිදු සිල් ඇතියෙමි, මාගේ සිල් පිරිසිදුය, හැම ලෙසින් ම ශුඬ ය, නො කිලිටි යැ” යි ප්‍රතිඥා කෙරෙයි. (ඔහුගේ) සවිච්චෝ “මේ භවත් ශාස්තෘ තෙම වනාහි නො පිරිසිදු සිල් ඇත්තේ ම පිරිසිදු සිල් ඇත්තෙමි, මාගේ ශීර්ශය පිරිසිදු ය, හැම ලෙසින් ම ශුඬ ය, නො කිලිටි යැ” යි පිළින කෙරෙයි. ‘අපි (ඇති තතු) ගිහියනට දන්වන්නමෝ නම් එය ඔහුට මනාප නො වන්නේ ය. යමක් ඔහුට මනාප නො වන්නේ නම්, එයින් ඔහුට කෙසේ කියන්නමෝ ද, (මහජන තෙමේ) සිවුරු පිටුපා සෙනසුන් ගිලන්පස බෙහෙත් පිරිකරින් ඔහු පුදයි. යමක් තෙමේ කරන්නේ ද, තෙමේ ම එයින් පැනෙන්නේ යැ’ යි ඔහු මෙසේ දනිත්. මහණෙනි, මෙබඳු ශාස්තෘහු සවිච්චෝ ශීලයෙන් රකිත්. මෙබඳු ශාස්තෘ තෙමේ ද ශීලයෙන් තමා රැකගැනීම සවිච්චෝ ගෙන් අපෙක්ෂා කෙරෙයි.

තව ද අනෙකෙකි. මහණෙනි, මෙහි එක්තරා ශාස්තෘවරයෙක් නො පිරිසිදු ආජීවය ඇත්තේ ම පිරිසිදු ආජීවය ඇත්තෙමි ... යි පිළින කෙරෙයි ... මහණෙනි, මෙබඳු ශාස්තෘහු ශ්‍රාවකයෝ ආජීවයෙන් රැකගනිත්. මෙබඳු ශාස්තෘ තෙමේ ද ආජීවයෙන් තමා රැකගැනීම සවිච්චෝගෙන් අපෙක්ෂා කෙරෙයි.

තවද මහණෙනි, මෙහි එක්තරා ශාස්තෘවරයෙක් නො පිරිසිදු දම්දෙසුම් ඇත්තේ ම පිරිසිදු දම් දෙසුම් ඇත්තෙමැ යි ... පිළින කෙරෙයි. මහණෙනි, මෙබඳු ශාස්තෘහු සවිච්චෝ ධර්මදෙශනා අතින් රැකගනිත්. මෙබඳු ශාස්තෘ තෙමේ ද දම් දෙසුම් අතින් තමා රැක ගැනීම සවිච්චෝගෙන් අපෙක්ෂා කෙරෙයි.

තව ද මහණෙනි, මෙහි එක්තරා ශාස්තෘවරයෙක් නො පිරිසිදු දහම්විවැරුම් ඇත්තේ ම පිරිසිදු දහම්විවැරුම් ඇතියෙමි යි ප්‍රතිඥා කෙරෙයි ... මහණෙනි, මෙබඳු ශාස්තෘහු වනාහි සවිච්චෝ දහම්විවැරුම් අතින් රැකගනිත්. මෙබඳු ශාස්තෘ ද සවිච්චෝ ගෙන් ද දහම්විවැරුම් අතින් රැකීම අපෙක්ෂා කෙරෙයි.

තවද මහණෙනි, මෙහි එක්තරා ශාස්තෘවරයෙක් අපිරිසිදු ඥානදර්ශන ඇත්තේ ම පිරිසිදු ඥානදර්ශන ඇත්තෙමි වෙමි යි ප්‍රතිඥා කෙරෙයි ... මහණෙනි, මෙබඳු ශාස්තෘහු වනාහි සවිච්චෝ ඥානදර්ශනය අතින් රැකගනිත්. මෙබඳු ශාස්තෘ ද ඥානදර්ශනය අතින් තමා රැකගැනීම සවිච්චෝගෙන් අපෙක්ෂා කෙරෙයි.

අභං ඛො පන භික්ඛවෙ පරිසුද්ධාසිලො සමානො පරිසුද්ධාසිලොභික්ඛි පටිජානාමි පරිසුද්ධං මෙ සිත්තං පරියොදතං අසංකිලිට්ඨානි. න ච මං සාවකා සිලතො රක්ඛාති, නවාභං සාවකෙහි සිලතො රක්ඛං පව්වාසිංසාමි.

අභං ඛො පන භික්ඛවෙ පරිසුද්ධාසීවො සමානො පරිසුද්ධාසීවොභික්ඛි පටිජානාමි පරිසුද්ධො මෙ ආරීථො පරියොදතො අසංකිලිට්ඨානි. න ච මං සාවකා ආරීථතො රක්ඛාති. නවාභං සාවකෙහි ආරීථතො රක්ඛං පව්වාසිංසාමි.

අභං ඛො පන භික්ඛවෙ පරිසුද්ධධම්මදෙසනො සමානො පරිසුද්ධධම්මදෙසනොභික්ඛි පටිජානාමි පරිසුද්ධා මෙ ධම්මදෙසනො පරියොදතො අසංකිලිට්ඨානි. න ච මං සාවකා ධම්මදෙසනතො රක්ඛාති. න වාභං සාවකෙහි ධම්මදෙසනතො රක්ඛං පව්වාසිංසාමි.

අභං ඛො පන භික්ඛවෙ පරිසුද්ධවේය්‍යාකරණො සමානො පරිසුද්ධවේය්‍යාකරණොභික්ඛි පටිජානාමි පරිසුද්ධං මෙ වේය්‍යාකරණං පරියොදතං අසංකිලිට්ඨානි. න ච මං සාවකා වේය්‍යාකරණතො රක්ඛාති. න වාභං සාවකෙහි වේය්‍යාකරණතො රක්ඛං පව්වාසිංසාමි.

අභං ඛො පන භික්ඛවෙ පරිසුද්ධඤ්ඤාදක්ඛනො සමානො පරිසුද්ධඤ්ඤාදක්ඛනොභික්ඛි පටිජානාමි. පරිසුද්ධං මෙ ඤ්ඤාදක්ඛනං පරියොදතං අසංකිලිට්ඨානි, න ච මං සාවකා ඤ්ඤාදක්ඛනතො රක්ඛාති. න වාභං සාවකෙහි ඤ්ඤාදක්ඛනතො රක්ඛං පව්වාසිංසාමි.

අට්ඨානමෙතං භික්ඛවෙ අනවකාසො යං පරුපක්කමෙන තරාගතං ජීවිතා වොරොපෙය්‍ය, අනුපක්කමෙන භික්ඛවෙ තරාගතා පරිනිබ්බායහති.

භව්ඡථ තුමෙත භික්ඛවෙ සරාඨිභාරං. අරක්ඛියා භික්ඛවෙ තරාගතා''ති,

මහණෙනි, මම වනාහි පිරිසිදු සිල් ඇත්තෙමි ම “පිරිසිදු සිල් ඇත්තෙමි යි, මාගේ සිල් පිරිසිදු ය, හැම ලෙසින් ශුඬ ය, නොකිලිවී යැ” යි ප්‍රතිඥා කරමි. සච්චෝ මා ශීලය අතින් නො රකිත්. මම ද ශීලය අතින් මා රැකගැනමක් සච්චන්ගෙන් අපෙක්ෂා නො කරමි.

මහණෙනි, මම වනාහි පිරිසිදු ආච්චය ඇත්තෙමි ම “පිරිසිදු ආච්චය ඇත්තෙමි වෙමි යි, මාගේ ආච්චය පිරිසිදු ය, හැම ලෙසින් ශුඬ ය, නො කිලිවී යැ” යි ප්‍රතිඥා කෙරෙමි. සච්චෝ මා ආච්චය අතින් නො රකිත්. මම ද ආච්චය අතින් මා රැකගැනමක් සච්චන්ගෙන් නො පනමි.

මහණෙනි, මම වනාහි පිරිසිදු දම්දෙසුම් ඇත්තෙමි ම “පිරිසිදු දම්දෙසුම් ඇත්තෙමි වෙමි, මාගේ දම්දෙසුම් පිරිසිදු ය, හැම ලෙසින් ශුඬ ය, නොකිලිවී යැ” යි පිළින කෙරෙමි. සච්චෝ මා දම්දෙසුම් අතින් නො රකිත්, මම ද දම්දෙසුම් අතින් මා රැකගැනමක් සච්චන්ගෙන් අපෙක්ෂා නො කරමි.

මහණෙනි, මම වනාහි පිරිසිදු දහම් විවරණ ඇත්තෙමි ම “පිරිසිදු දහම් විවරණ ඇතිසෙමි වෙමි, මාගේ දහම් විවරණ පිරිසිදු ය, හැම ලෙසින් ශුඬ ය, නො කිලිවී යැ” යි පිළින කෙරෙමි. සච්චෝ මා දහම් විවරණ අතින් නො රකිත්. මම ද දහම් විවරණ අතින් මා රැකගැනමක් සච්චන්ගෙන් නො පනමි.

මහණෙනි, මම වනාහි පිරිසිදු ඥානදර්ශන ඇත්තෙමි ම “පිරිසිදු ඥානදර්ශන ඇතිසෙමි වෙමි. මාගේ ඥානදර්ශනය පිරිසිදු ය. හැම ලෙසින් ශුද්ධ ය. නො කිලිවී යැ” යි පිළින කෙරෙමි. සච්චෝ මා ඥානදර්ශන අතින් නො රකිත්. ඥානදර්ශන අතින් මා රැකගැනමක් සච්චන්ගෙන් අපෙක්ෂා නො කරමි.

මහණෙනි, පරොපත්‍රමයෙන් තපාගතයන් දිවියෙන් තොර කරන්නේ ය යන මෙය නො කරුණෙකි. චන්තට අවකාශ නැත්තෙකි. මහණෙනි, පරොපත්‍රම නැති ව මැ තපාගතවරු පිරිනිවෙත්.

මහණෙනි, තෙපි තම තමන්ගේ විහාරයට යවු. මහණෙනි, තපාගතවරු අනුන් විසින් නො රැක්ක යුත්තෝ ය යනු” යි.

20. තෙන ඛො පන සමයෙන රාජගහෙ නාලාගිරි නාම හත්ථි වණේඛා හොති මනුස්සසාතකො. අථ ඛො දෙවදත්තො රාජගහං පටිසිඤ්ඤා හත්ථිසාලං ගන්තවා හත්ථිහණේඛ ඵතදවොච: “මයං ඛො හණ්ණ රාජඤ්ඤා නාම පටිබලා නිවට්ඨානියං උචෙච ඤාතෙ ධපෙතුං, හත්තමපි වෙනත්තමපි වට්ඨාපෙතුං. තෙන හි හණ්ණ යද්ද සමණො ගොතමො ඉමං රච්ඡං පටිපනෙතා හොති තද්ද ඉමං නාලාගිරිං හත්ථිං මුඤ්ඤිතවා ඉමං රච්ඡං පටිපාදෙථා”ති. “ඵචං හනෙත”ති ඛො තෙ හත්ථිහණේඛා දෙවදත්තස්ස පච්චිකෙසාසුං.

අථ ඛො හගවා පුබ්බන්තසමයං නිවාසෙත්වා පත්තව්වරමාදය සමඛත්තලෙහි භික්ඛුහි සඤ්ඤා රාජගහං පිණ්ඩාය පාවිසි. අථ ඛො හගවා තං රච්ඡං පටිපජ්ජ. අද්දසාසුං ඛො තෙ හත්ථිහණේඛා හගවන්තං තං රච්ඡං පටිපනො, දිස්වාන නාලාගිරිං හත්ථිං මුඤ්ඤිතවා තං රච්ඡං පටිපාදෙසුං. අද්දසා ඛො නාලාගිරි හත්ථි හගවන්තං දුරතොච ආගච්ඡන්තං, දිස්වාන සොණං උස්සාපෙත්වා පහට්ඨ - කණ්ණදාලො යෙන හගවා තෙන අභිධාපි. අද්දසාසුං ඛො තෙ භික්ඛු නාලාගිරිං හත්ථිං දුරතොච ආගච්ඡන්තං, දිස්වාන හගවන්තං ඵතදවොච: “අයං හනෙත නාලාගිරි හත්ථි වණේඛා මනුස්සසාතකො ඉමං රච්ඡං පටිපනෙතා. පටිකතමතු හනෙත හගවා පටිකතමතු සුගතො”ති. “ආගච්ඡථ භික්ඛවෙ, මා භායිස්ව. අට්ඨානමෙතං භික්ඛවෙ අනවකාසො යං පරුපක්කමෙන තථාගතං ජීවිතා වොරොපෙය්‍ය, අනුපක්කමෙන භික්ඛවෙ තථාගතා පරිනිබ්බායන්ති”ති.

දුතියමෙ ඛො තෙ භික්ඛු - පෙ - තතියමපි ඛො තෙ භික්ඛු හගවන්තං ඵතදවොච: “අයං හනෙත නාලාගිරි හත්ථි වණේඛා මනුස්සසාතකො ඉමං රච්ඡං පටිපනෙතා. පටිකතමතු හනෙත පටිකතමතු සුගතො”ති.

“ආගච්ඡථ භික්ඛවෙ, මා භායිස්ව, අට්ඨානමෙතං භික්ඛවෙ අනවකාසො යං පරුපක්කමෙන තථාගතං ජීවිතා වොරොපෙය්‍ය, අනුපක්කමෙන භික්ඛවෙ තථාගතා පරිනිබ්බායන්ති”ති

21. තෙන ඛො පන සමයෙන මනුස්සා පාසාදෙසුපි හමි- සෙසුපි ජදනෙසුපි ආරුහ්වා අච්ඡන්ති. තස්ස යෙ තෙ මනුස්සා අසස්ඤ්ඤා අප්පසන්නා දුබ්බිඤ්ඤා තෙ ඵවමාහංසු: “අභිරුපො වත හො මහාසමණො නාගෙන විහෙධිධිස්සති”ති. යෙ පන මනුස්සා සඤ්ඤා පසන්නා පඤ්ඤිතා බුද්ධිමනෙතා තෙ ඵවමාහංසු: “වීරස්සං වත හො නාගො නාගෙන සඤ්ඤාමෙස්සති”ති.

20. එ සමයෙහි රජගහනුවර නාලාගිරි නම් ඇත්තෙම වණ්ඤ ද මිනිසුන් මරන්නේ ද වෙයි. එ කලා දෙවදත් තෙම රජගහ නුවරට වැද ඇත්තලට ගොස් ඇත් ගොව්වන් බණවා, “සගයෙනි, රජුට නෑ වූ අපි වූ කලී පහත් තනතුරෙහි සිටිනවුන් උස් තනතුරෙහි තබන්නට, බතුන් වැටුපුන් වඩාලන්නට හැකියම්හ. එබැවින් සගයෙනි, යම් විටෙක මහණ ගොයුම්හු මේ වීරියට පිළිපන්නෝ වෙත් ද, එ විටා මේ නාලාගිරි ඇතු මුදු මේ වීරියට පමුණුවවු” යැ යි කිය. “එසේ ය වහන්සැ” යි කියා ඒ ඇත්ගොව්වෝ දෙවදතුට පිළිවදන් දුන්හ.

එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පෙරවරු සේමෙහි හැඳ පෙරෙවැ පාසිවුරු ගෙන, බොහෝ භික්ෂූන් කැටුව රජගහ නුවරට පිටු පිණිස පිවිසියේක. එකලා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ වීරියට පිළිපත් සේක. ඒ ඇත්ගොව්වෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ වීරියට පිළිපන්නවුන් දුටුහ. දැක නාලාගිරි ඇතු මුදු ඒ වීරියට පැමිණැවුහ. නාලාගිරි ඇත් තෙම දුරින් ම වඩනා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දිවි. දැක සොඬ ඔසොවා විදුහු කන් හා වලග හා ඇත්තේ, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙතට දිවැගියේ ය. ඒ භික්ෂූහු දුරින් ම එන නාලාගිරි ඇතු දුටුහ. දැක, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “වහන්ස, මිනිසුන් මරන නපුරු වූ මේ නාලාගිරි ඇත් මේ වීරියට බටුයේ ය. වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පෙරළා වඩනාසේක්වා, සුගතයන් වහන්සේ පෙරළා වඩනාසේක්වා” යි කීහ. “මහණෙනි, එවු, බිය නො ගනිවු. පරොපක්‍රමයෙන් තපාගතයන් දිවියෙන් තොර කරන්නේය යන්න නො කරැණෙකි, වන්නට අවකාශ නැතියෙනි. තපාගතවරු පරොප-ක්‍රම නැති ව ම පිරිනිවෙති” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළුයේක.

දෙවෙනි වර ද ... තෙවෙනි වර ද භික්ෂූහු “වහන්ස, මිනිසුන් මරන නපුරු වූ මේ නාලාගිරි ඇතා මේ වීරියට බටුයේ ය. වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පෙරළා වඩනාසේක්වා. සුගතයන් වහන්සේ පෙරළා වඩනාසේක්වා” යි කීහ.

“මහණෙනි, එවු, බිය නො ගනිවු. පරොපක්‍රමයෙන් තපාගතයන් දිවියෙන් තොර කරන්නේ ය යන්න නො කරැණෙකි, වන්නට ඉඩ නැත්තෙකි. පරොපක්‍රම නැති ව ම තපාගතවරු පිරිනිවෙති” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළුයේක.

21. එ සමයෙහි වනාහි මිනිස්සු ප්‍රාසාදයන්හි ද සඳලුවල ද පියැයි වල ද නැගී හිඳිත්. සැදහැ නැති සස්තෙහි නො පහන් අනුවණ මිනිස්සු “අහෝ! විශිෂ්ට රූපශෝභා ඇති මහාශ්‍රමණයා ඇතු විසින් පෙළුනු ලබන්නේ යැ” යි කීහ. සැදහැවත් සස්තෙහි පහන් පණ්ඩිත බුද්ධිමත් මිනිස්සු “හවත්නි, කලකට පසු නාගයෙක් (ශ්‍රෙණියෙක්) නාගයකු (ශ්‍රෙණියකු) හා සටන් වදින්නේයැ” යි කීහ.

අථ ඛො භගවා නාලාගිරිං හස්සීං මෙතෙන න උතෙන න එරි.
 අථ ඛො නාලාගිරි හස්සී භගවතා මෙතෙන න විතෙන න චූළො
 සොණ්ඨං ඔරොපෙතො යෙන භගවා තෙනුපසංඛාමි. උපසංඛාමීතො
 භගවතො පුරතො අට්ඨාසි. අථ ඛො භගවා දක්ඛිණෙන හතෙත
 නාලාගිරිස්ස හස්සීස්ස ඩුම්භං පරාමසනොනා නාලාගිරිං හස්සීං ගාථාහි
 අජ්ඣාමාසි:

“මා ඩුඤ්ඤර නාගමාසදෙ දුක්ඛං හි ඩුඤ්ඤර නාගමාසදෙ,
 න හි නාගහත්ස්ස ඩුඤ්ඤර සුගති හොති ඉතො පරං යතො.

මා ච මදෙ මා ච පමාදෙ න හි පමනො සුගතිං චජනති
 තෙන තිඤ්ඤෙඤච තථා කරිස්සාසි යෙන තං සුගතිං ගමිස්සාසි”ති.

අථ ඛො නාලාගිරි හස්සී සොණ්ඨාය භගවතො පාදපංසුති
 ගහෙතො උපරි මුද්ධති ආකිරිතො පතිඤ්චිතො පටිසංකති යාව
 භගවතං අද්දකම්. අථ ඛො නාලාගිරි හස්සී හස්සාලං ගතො
 සකෙ යාතෙ අට්ඨාසි. තථා දතොනා ච පන නාලාගිරි හස්සී අහොසි.
 තෙන ඛො පන සමයෙන මනුස්සා ඉමං ගාථං ගායන්ති.

දණ්ණධනෙකෙ දමසති අංකුසෙහි කසාහි ච
 අදණ්ණධන අසතෙත නාගො දතොනා මහෙසිනාති.

මනුස්සා උජ්ඣායනති වියතති විපාවෙන්ති: “යාව පාපො අයං
 දෙවදත්තො අලකඛිකො යනු හි නාම සමණස්ස ගොතමස්ස
 එවං මහිඤ්ඤස්ස එවං මහානුභාවස්ස වධාය පරකකම්මස්සති”ති.

දෙවදත්තස්ස ලාභසක්කාරො පරිභාසි. භගවතො ච ලාභසක්කාරො
 අභිවධාසී.

22. තෙන ඛො පන සමයෙන දෙවදත්තො පරිභිතලාභ-
 සක්කාරො සපරිසො ඩුලෙසු විඤ්ඤපෙතො විඤ්ඤපෙතො භුඤ්ජති.
 මනුස්සා උජ්ඣායනති වියන්ති විපාවෙන්ති: “කථං හි නාම සමණා
 සක්කාදුක්ඛායා ඩුලෙසු විඤ්ඤපෙතො විඤ්ඤපෙතො භුඤ්ජස්සන්ති,
 කස්ස සමපතනං න මනාපං, කස්ස සාදු න රුච්චති”ති

එ කලා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නාලාගිරි ඇතු මෙන්සිතින් පැතිරගත්සේක. එවිට නාලාගිරි ඇත් තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් මෙන්සිතින් පැතිරගන්නා ලද්දේ, සොඬ පහතට හෙළාගෙන භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළැඹියේ ය. එළැඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඉදිරියෙහි සිටියේ ය. එ වෙලෙහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දකුණතින් නාලාගිරි ඇතුගේ කුඹාසාලය පිරිමදිළින් උහුට ගාථාවලින් මෙසේ වදළසේක.

“හසනිය, යම් හෙයෙකින් බුද්ධනාගයා පෙළන්නහුට මෙයින් මතු සුගතියක් නො වන්නේ ද එහෙයින් භිංසක සිතින් බුද්ධ නාගයාට ළු නොවෙව්. බුද්ධනාගයාට භිංසක සිතින් ළු වීම එකාන්තයෙන් දුකට කරුණු වේ.

මත් නොවෙව්, පමා නොවෙව්. පමා වුවෝ සුගතියට නො යෙත්. එබැවින් යමෙකින් තෝ සුගතියට යන්නෙහි ද තෝ ම එසේ කරව්.”යි

එ කලා නාලාගිරි ඇත් තෙම සොඬින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ පා දුවීලි ගෙන භීස මුදුනැ විසුරුවාගෙන භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පෙනෙන තෙක් මානයේ පසුබැස ගියේ ය. එයින් පසු නාලාගිරි ඇත් තෙම ඇත්තලට ගොස් සිය තැනැ සිටියේ ය. නාලාගිරි ඇත් තෙම එසේ දැමුණේ ම විය. (එයින් පසු කිසි ම දිනෙක වණ්ඛ නො වී ය.) එ සමයෙහි මිනිස්සු මේ ගාථාව ගයත්:

“සමහරු හසංඝාදීන් දංඬෙන් භීලෑ කෙරෙත්. සමහරු අකුසුචලින් ද සමහරු කසචලින් ද භීලෑ කෙරෙත්. (එහෙත්) මහර්මිහු විසින් දණ්ඛන් අවියක් නැති ව ම ඇතා භීලෑ කරන ලද්දේ ය” යනුවෙනි.

“යමෙක් මෙසේ මහත් සාඬි ඇති මෙසේ මහානුභාව ඇති ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේට වඩ කිරීම පිණිස උත්සාහ කරන්නේ ද, එසේ වූ මේ දෙවදත් තෙම කොතරම් මහත් පට්ටෙක් ද කොතරම් මහත් කාලකණ්ණියෙක් ද”යි මිනිස්සු පහත් කොට සිතත්, දෙස් කියත්, අගුණ පතුරුවත්.

දෙව්දකුට ලාභ සත්කාර පිරිහිණ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට ලාභ සත්කාර වැඩිණ.

22. එ සමයෙහි දෙව්දත් පිරිහුණු ලාභසත්කාර ඇත්තේ සිය ශ්‍රාවක පිරිස සමග කුලයන් කරා ගොස් ඉල්ල ඉල්ලා වළඳයි. “කෙසේ නම් ශාක්‍යපුත්‍රිය මහණහු කුලයන්හි ඉල්ල ඉල්ලා වළඳන්නාහු ද මොනොවට පිළියෙල කැරුණු බොජුන් කාට මනාප නො වෙද, මිහිරි බොජුන් කාට නො පිසියේ ද”යි මිනිස්සු පහත් කොට සිතත්, ගරහත්, දෙස් පතුරුවත්.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

අපේක්ෂාසුං ඛො භික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායනානං වීර්යානානං විපාවේෂ්ණානං. යෙ තෙ භික්ඛු අභිච්ඡා සන්තුට්ඨා ලජ්ජිතො කුක්කුච්චකා සිත්ඛාකාමා තෙ උජ්ඣායනානි වීර්යනි විපාවේෂ්ණි: “කථං හි නාම දෙවදත්තො සපරිසො කුලෙසු විඤ්ඤාපෙඤා විඤ්ඤාපෙඤා භුඤ්ඤාසසති”ති.

භික්ඛු හගවතො එතමන් ආරොචෙසුං.

“සච්චං කිරි තං දෙවදත්ත, සපරිසො කුලෙසු විඤ්ඤාපෙඤා භුඤ්ඤාසි?”ති.

“සච්චං හගවා”.

විගර්හි බුද්ධො හගවා. විගර්හිතො ධම්මං කරං කතො භික්ඛු ආමනෙතසි.

“තෙන හි භික්ඛවෙ භික්ඛුනං කුලෙසු තික්ඛොජනං පඤ්ඤාපෙක්ෂාමි තයො අත්ථපෙ පටිච්ච දුම්භිකුනං පුග්ගලානං නිග්ගහාය, පෙසලානං භික්ඛුනං එස්සවිහාරාය, මා පාපිච්ඡා පකං නිස්සාය සඤ්ඤා භිඤ්ඤාසුං කුලානුදායාය ව. ගණොජනෙ යථාධම්මො කාරෙතඛෙඛා”ති.

23. අථ ඛො දෙවදත්තො යෙන කොකාලිකො කටමාරක-තිස්සො ඛණ්ඩදෙවියා පුත්තො සමුද්දත්තො තෙනුපසඤ්චි. උපසඤ්චි-මිතො කොකාලිකං කටමාරකතිස්සං ඛණ්ඩදෙවියා පුත්තං සමුද්ද-දත්තං එතදවොච: “එථ මයං ආට්ටසො සමණස්ස ගොතමස්ස සඤ්ඤාභේද-කරිස්සාම චක්ඛණෙනති”.

එවං චුත්තෙ කොකාලිකො දෙවදත්තං එතදවොච: “සමණො ඛො ආට්ටසො ගොතමො මහිද්ධිකො මහානුභාවො. කරං මයං සමණස්ස ගොතමස්ස සඤ්ඤාභේදං කරිස්සාම චක්ඛණෙනති”.

“එථ, මයං ආට්ටසො සමණං ගොතමං උපසඤ්චිතො පඤ්ච-වස්සුනී යාවිස්සාම: හගවා හතොන අනෙකපරිසාරයෙන අභිච්ඡාස සන්තුට්ඨාස සලලඛස්ස ධුතස්ස පාසාදිකස්ස අපච්චස්ස විරියාරහස්ස

භික්ෂුහු එසේ පහන් කොට සිතන, ගරහන, දෙස් පතුරුවන මිනිසුන්ගේ වචන ඇසුහ. යම් මහණ කෙනෙක් අල්පෙව් වූ ලද පමණින් සතුටු වන්නාවූ පව්ව ලජ්ජා ඇති සුඵ ඇවැතෙහි ද කුකුස් කරන ශික්ෂා කාමී වූ යම් මහණ කෙනෙක් වෙන් ද ඔහු “කෙසේ නම් දෙව්දත් තෙම සිය සවුපිරිය සමග කුලයන් කරා ගොස් විනවි විනවා වළඳන්නේ ද”යි පහන් කොට සිතත්, ගරහන් දෙස් පතුරුවත්.

භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“දෙව්දතුනි, කෙසි සිය පිරිය සමග කුලයන් කරා ගොස් ඉල්ල ඉල්ලා වළඳවූ ද? මෙය සැබෑ ද?”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අසාවදළසේක.

“භාග්‍යවතුන් වහන්ස, සත්‍යයැ”යි දෙව්දත් කී ය.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගැඹුණුසේක. ගරහා දැහැමි කපා කොට භික්ෂුන් අමතා:

“මහණෙනි, එසේ වී නම් දුසිල් පුභුලනට නිගා පිණිස ද ප්‍රිය-ශීල පුභුලනට සැප විහරණ පිණිස ද ලාමක අදහස් ඇති භෙණ්හු පක්ෂය නිසා සංඝයා භික්ෂු නො කෙරෙත්වා යන අදහස් ඇති බැවින් කුලයන් කෙරෙහි දයාව නිසා ද යන මේ කරුණු තුන නිසා භික්ෂුනට කුලයන්හි ත්‍රිකභොජනය පනවන්නෙමි. ගණභොජනයෙහි දහම් වූ පරිදි කැඳවිය යුතු” යැයි වදළසේක.

23. එයින් පසු දෙව්දත් තෙම බණ්ඩදෙවියගේ පුත් වූ කටමොරකතිස්ස ද සමුදාන ද යන නම් ඇති කොකාලික මහණහු කරා එළැඹිසේ ය. එළැඹි “එවූ ඇවැත්නි, අපි මහණ ගොයුම්හු ගේ සංඝයා බිඳින්නවු, ආඤාභෙදය කරන්නවු”යි කී ය.

මෙසේ කී කල්හි කොකාලික තෙම දෙව්දතුව “ඇවැත්නි, මහණ ගොයුම් වනාහි මහත් සෘණී ඇත්තෙක, මහත් අනුභාව ඇත්තෙක. අපි කෙසේ මහණ ගොයුම්හුගේ යහපිරිය බිඳින්නවු ද? ආඤාභෙදය කරන්නවු ද?”යි කී ය.

“ඇවැත්නි, එවූ. අපි මහණ ගොයුම්හු කරා එළඹ, වසතු පසක් ඉල්ලමිහ. (ඒ පස නම්: “වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නොයෙක් කරුණින් අල්පෙව් ගුණයේ යථාලාභ සන්තොෂයේ,¹ සලෙටබ ගුණයේ² ධුතගුණයේ³ ඇසු දුටුවන් සිත් පහදවන පැවැත්මේ, යටත් පහත් බවේ, වැර වැඩීමේ

1. යථාලාභ සන්තොෂ යනු ලද දෙයකින් ලද පමණෙකින් සතුටු වීම ය.

2. සලෙටබ යනු කෙලෙසුන් වියැලීම, කෙලෙසුන් සිද දමීම ය.

3. ධුත යනු කෙලෙසුන් ධුතනය කිරීම, කෙලෙසුන් කම්පාකොට පලවා හැරීම ය. සල්ලෙබ ධුත යන වචන දෙකින් ම සංවරය දක්වේ.

වණ්ණවාදී, ඉමානි හතොත පඤ්චි වජ්ඣනී අනෙකපරියායෙන අපිච්ඡාය සන්තුට්ඨියා සලලොඛාය ධුතතාය පාසාදිකතාය අපවයාය විරියාරමනාය සංවත්තනති.

සාධු හතොත භික්ඛු යාවජීවං ආරක්ඛෙය්‍යා අසු. යො ගාමනාං ඔසරෙය්‍ය වජ්‍යං නං ඵ්ථෙය්‍ය.

යාවජීවං පිණ්ඩපාතිකා අසු. යො නිමනනාං සාදියෙය්‍ය, වජ්‍යං නං ඵ්ථෙය්‍ය.

යාවජීවං පංසුකුලිකා අසු. යො ගහපතිවීරං සාදියෙය්‍ය, වජ්‍යං නං ඵ්ථෙය්‍ය.

යාවජීවං රුක්ඛමුලිකා අසු. යො ජනනං උපගවෙය්‍ය, වජ්‍යං නං ඵ්ථෙය්‍ය.

යාවජීවං මව්චමංසං න බාදෙය්‍යං යො මව්චමංසං බාදෙය්‍ය, වජ්‍යං නං ඵ්ථෙය්‍යා''ති.

“ඉමානි පඤ්චි වජ්ඣනී සමණො ගොතමො නානුජානිස්සති. තෙ මයං ඉමෙහි පඤ්චි වජ්ඣනී ජනං සංකුප්පෙය්‍යාමා''ති.

“සකකා ඛො ආවුසො ඉමෙහි පඤ්චි වජ්ඣනී සමණස්ස ගොතමස්ස සබ්බසංඝෙ කාතුං චක්කහෙදෙ, දුබ්බසන්තං හි ආවුසො මනුස්සා''ති.

24. අථ ඛො දෙවදත්තො සපරියො යෙන හගවා තෙනුප-සබ්බමි. උපසබ්බමිනා හගවනං අභිවාදෙතා එකමනං නිසීදි. එකමනං නිසීත්තො ඛො දෙවදත්තො හගවනං එතදවොච:

“හගවා හතොත අනෙකපරියායෙන අපිච්ඡාය සන්තුට්ඨියා සලලොඛාය ධුතතාය පාසාදිකතාය අපවයාය විරියාරමනාය වණ්ණවාදී ඉමානි හතොත පඤ්චි වජ්ඣනී අනෙකපරියායෙන අපිච්ඡාය සන්තුට්ඨියා සලලොඛාය ධුතතාය පාසාදිකතාය අපවයාය විරියාරමනාය සංවත්තනති.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

ගුණ වදරනසුදු කෙනෙක. වහන්ස, මේ පංච වස්තුහු නොයෙක් කරුණින් අලෙව්‍ය බව පිණිස පවතිත්. යථාලාභයන්තොෂය පිණිස, සලෙඛය පිණිස, ධුතගුණය පිණිස, ප්‍රසාද ඵලවන බව පිණිස, යටත් පැවැතුම් ඇති වන බව පිණිස පවතිත්.

වහන්ස, භික්ෂුහු දිවි හිමි කොට අරණ්‍යවාසී වන්නාහු නම් මැනවි. යමෙක් ග්‍රාමාන්තයට බස්නේ නම්, වරද ඔහු ස්පර්ශ කරන්නේ ය (ඔහු වරදක් කළා වන්නේ ය).

භික්ෂුහු දිවි හිමි කොට පිණ්ඩපාතික වන්නාහු නම් මැනවි. යමෙක් නිමන්ත්‍රණ (කැඳවා පිළිගන්වන බත) ඉවසන්නේ නම්, වරද ඔහු ස්පර්ශ කරන්නේ ය.

භික්ෂුහු දිවි හිමි කොට පාංසුකුලික වන්නාහු නම් මැනවි. යමෙක් ගෘහපති වීචරය පිළිගන්නේ නම් වරද ඔහු ස්පර්ශ කරන්නේ ය.

භික්ෂුහු දිවි හිමි කොට වෘක්ෂමූලක වන්නාහු නම් මැනවි. යමෙක් සෙවෙණි ඇති තැනකට පැමිණෙන්නේ නම් වරද ඔහු ස්පර්ශ කරන්නේ ය.

භික්ෂුහු දිවි හිමි කොට දියමස් ගොඩමස් නො වළඳන්නාහු නම් මැනවි. යමෙක් දියමස් ගොඩමස් වැළඳුයේ වී නම් වරද ඔහු ස්පර්ශ කරන්නේ ය." යනු යි.

“මහණ ගොයුම් තෙම මේ වස්තු පස නො අනුදන්නේය. ඒ අපි මේ වස්තු පසින් ජනයාට හඟවන්නම්.”

“ඇවැත්නි, මේ කරුණු පසින් මහණ ගොයුම්හුගේ සංඝයා බිදීම කරන්නට හැක්කේ ය, (මහණගොයුම්හුගේ) අණසක බිදීම කරන්නට හැක්කේ ය. ඇවැත්නි, මිනිස්සු රුක්ෂ ප්‍රතිපත්තිය කෙරෙහි පැහැදුණේ ය. එහෙයින්”යි කොකාලික කී ය.

24. ඉක්බිති දෙවදත් තෙම සිය පිරිස කැටුව භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා එළැඹියේ ය. එළැඹ ඔබ වැද පසෙක ඉඳ ගත්තේ ය. පසෙක හුන්නේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැල කෙළේ ය:

“වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නොයෙක් කරුණින් අලෙව්‍ය බවේ යථාලාභ සන්තොෂයේ සලෙඛයේ ධුතගුණයේ ප්‍රාසාදික බවේ යටත් පැවැත්මේ වියඛාරම්භයේ ගුණ වදරනසුදු කෙනෙක. වහන්ස, මේ පංච වස්තුහු නොයෙක් කරුණින් අල්පෙච්ඡතාව පිණිස යථාලාභ සන්තුෂ්ටිය පිණිස සලෙඛය පිණිස ධුතගුණ පිණිස ප්‍රාසාදිකතාව පිණිස යටත් පැවැත්ම පිණිස වියඛාරම්භය පිණිස පවතිත්.

“සාධු භතොත භික්ඛු යාවජීවං ආරඤ්ඤිකා¹ අසු, යො ගාමනාං ඔසරෙය්‍ය වජ්‍ජං නං ඵ්ථෙය්‍යා.

යාවජීවං පිණ්ඩපාතිකා අසු, යො නිමනනාං සාදිසෙය්‍ය වජ්‍ජං නං ඵ්ථෙය්‍යා.

යාවජීවං පංසුකුලිකා අසු, යො ගහපතිවීරං සාදිසෙය්‍ය වජ්‍ජං නං ඵ්ථෙය්‍යා.

යාවජීවං රුක්ඛමුලිකා අසු, යො ඡන්තං උපගච්ඡෙය්‍ය වජ්‍ජං නං ඵ්ථෙය්‍යා.

යාවජීවං මච්ඡමංසං න බාදෙය්‍යං, යො මච්ඡමංසං බාදෙය්‍ය වජ්‍ජං නං ඵ්ථෙය්‍යා”ති.

“අලං දෙවදත්තං. යො ඉච්ඡති ආරඤ්ඤිකො හොතු, යො ඉච්ඡති ගාමනො විහරතු”

යො ඉච්ඡති පිණ්ඩපාතිකො හොතු, යො ඉච්ඡති නිමනනං සාදියතු.

යො ඉච්ඡති පංසුකුලිකො හොතු, යො ඉච්ඡති ගහපතිවීරං සාදියතු.

අට්ඨ මාසෙ ඔවා මයා දෙවදත්ත රුක්ඛමුලසෙනාසනං අනුඤ්ඤානං, අනුඤ්ඤානං තිකොට්ඨපරිසුඤ්ඤා මච්ඡමංසං අදිට්ඨං අසුතං අපරිසංකිතංති”.

25. අට්ඨ ඔවා දෙවදත්තො ‘න භගවා ඉමානි පඤ්ඤා වජ්ඣනි අනුජානාති’ති භට්ඨො උදග්ගො සපරිසො උට්ඨායාසනා භගවනාං අභිවාදෙඤා පදකඤ්ඤා කඤා පක්ඛාමී. අට්ඨ ඔවා දෙවදත්තො සපරිසො රාජගහං පට්ඨිඤා පඤ්ඤා වජ්ඣනි ජනං සඤ්ඤාපෙයි:

1. ආරඤ්ඤිකා - සි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

“වහන්ස, භික්ෂුහු දිවි හිම කොට ආරණ්‍යක වන්නාහු නම් මැනවි. යමෙක් ග්‍රාමාන්තයට බස්නේ වී නම් වරද ඔහු ස්පර්ශ කරන්නේ ය.

භික්ෂුහු දිවි හිම කොට පිණ්ඩපාතික වන්නාහු නම් මැනවි. යමෙක් නිමන්ත්‍රණ ඉවසුයේ වී නම් වරද ඔහු ස්පර්ශ කරන්නේ ය.

භික්ෂුහු දිවි හිම කොට පාංශුකුලික වන්නාහු නම් මැනවි. යමෙක් ගෘහපතිවීරයා ඉවසුයේ වී නම් වරද ඔහු ස්පර්ශ කරන්නේ ය.

භික්ෂුහු දිවි හිම කොට වෘක්ෂමූලක වන්නාහු නම් මැනවි. යමෙක් සෙවෙණියක් ඇති තැනකට පැමිණියේ වී නම්, වරද ඔහු ස්පර්ශ කරන්නේ ය.

භික්ෂුහු දිවි හිම කොට දියමස් ගොඩමස් නො කන්නාහු නම් මැනවි. යමෙක් දියමස් ගොඩමස් කැයේ වී නම් වරද ඔහු ස්පර්ශ කරන්නේ ය.” (මෙසේ කියා දෙවදත් තෙම මේ පංච වස්තූන් පනවන ලෙස ඉල්ලී ය.)

“දෙවදන්තයෙනි, කම් නැත. යමෙක් කැමැත්තේ නම් හේ ආරණ්‍යක වේවා. යමෙක් කැමැත්තේ නම් ග්‍රාමාන්තයෙහි වෙසේවා.

යමෙක් කැමැත්තේ නම් හේ පිණ්ඩපාතික වේවා. යමෙක් කැමැත්තේ නම් හේ නිමන්ත්‍රණ ඉවසාවා.

යමෙක් කැමැත්තේ නම් හේ පාංශුකුලික වේවා. යමෙක් කැමැත්තේ නම් ගෘහපති වීරයා ඉවසාවා.

දෙවදන්තයෙනි, අට මසක් ම රුක්මුල් සෙනස්න මා විසින් අනුදන්නා ලදී. තමා උදෙසා මරන ලද ශී නො දුටු නො ඇසූ සැක නො කරන ලද (යන මේ) තුන් කෙළ පිරිසුදු වූ දියමස් ගොඩමස් මා විසින් අනුදන්නා ලදී”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළ සේක.

25. එකල්හි දෙවදත් තෙම ‘භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ පංච වස්තූන් නො අනුදන්නා සේකැ’යි තුටුපහටු වූයේ ඔදවැඩි සිතැත්තේ උනස්නෙන් නැගී සිය පිරිස කැටුව භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඳ පැදකුණු කොට නික්මියේ ය. ඉක්බිති දෙවදත්තෙම පිරිස කැටුව රජගහ නුවර වැද වස්තු පසින් මෙසේ ජනයා හැඟවී ය:

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

“මයං ආවුසො සමණං ගොතමං උපසඤ්චිතො පඤ්ඤා චක්ඛන්ති යාවිමහ: හගවා හතොත අනෙකපරියායෙන අපච්චිත්තස්ස -පෙ- විරියාරම්භස්ස වණ්ණවාදී. ඉමානි හතොත පඤ්ඤා චක්ඛන්ති අනෙකපරියායෙන අපච්චිත්තාය -පෙ- විරියාරම්භාය සංවහන්තති. සාධු හතොත භික්ඛු යාවජීවං ආරක්ඛන්ති අස්සු -පෙ- යාවජීවං චෙත්මංසං න බාදෙය්සුං. යො මච්චිමංසං බාදෙය්සා වජ්ජං නං චූසෙය්සානි. ඉමානි පඤ්ඤා චක්ඛන්ති සමණො ගොතමො නානුජානාති. තෙ මයං ඉමෙහි පඤ්ඤාහි චක්ඛන්ති සමාදය වහ්නාමා”ති.

තත්ථ යෙ තෙ මනුස්සා අස්සද්ධා අපසන්නා දුබ්බද්ධිනො තෙ එවමාහංසු: “ඉමෙ ඛො සමණා’ ධුතා සලෙලබ්බිත්තො. සමණො පන ගොතමො බාහුලිකො බාහුලයාය වෙතෙති”ති. යෙ පන තෙ මනුස්සා සද්ධා පසන්නා පණ්ඩිතා බුද්ධිමත්තො තෙ උජ්ඣායනානි බියනානි විපාවෙතති: “කථං හි නාම දෙවදත්තො හගවතො සංඝභෙදය පරක්කම්ඤ්ඤාති වක්කභෙදයා”ති. අසෙසාස්සං ඛො භික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායනානං බියනානං විපාවෙතනානං. යෙ තෙ භික්ඛු අපච්චිතා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනානි බියනානි විපාවෙතති: “කථං හි නාම දෙවදත්තො සංඝභෙදය පරක්කම්ඤ්ඤාති වක්කභෙදයා”ති.

26. අථ ඛො තෙ භික්ඛු හගවතො එතමාථං ආරොචෙස්සං. “සච්චං කීර ත්ථං දෙවදත්ත සංඝභෙදය පරක්කමසි වක්කභෙදයා”ති.

“සච්චං හගවා”.

“අලං දෙවදත්ත. මා තෙ රුඤ්ඤි සංඝභෙදෙ. ගරුකා ඛො දෙවදත්ත සංඝභෙදෙ. යො ඛො දෙවදත්ත සමග්ගං සංඝං භික්ඛුති, කප්පට්ඨිතිකං කිබ්බිසං පසවති, කප්පං නිරයමහි පවුති. යො ච ඛො දෙවදත්ත භික්ඛං සංඝං සමග්ගං කරොති, බ්‍රහ්මං පුඤ්ඤං පසවති, කප්පං සනාමහි මොදති. අලං දෙවදත්ත. මා තෙ රුඤ්ඤි සංඝභෙදෙ. ගරුකා ඛො දෙවදත්ත සංඝභෙදෙ”ති.

“ඇවැත්නි, අපි මහණ ගොයුම්හු කරා එළැඹ මෙසේ වස්තු පසක් ඉල්ලමු: ‘වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නොයෙක් කරුණින් අලෙච්ඡ බවේ... වියාරම්භයේ ගුණ වදරන සේක. වහන්ස, මේ පංච වස්තුහු නොයෙක් කරුණින් අලෙච්ඡතාව පිණිස... වියාරම්භය පිණිස පවත්නාහ. වහන්ස, භික්ෂුහු දිවි හිම කොට ආරණ්‍යක වන්නාහු නම් මැනව... දිවි හිම කොට දියමස් ගොඩමස් නො කරන්නාහු නම් මැනව, යමෙක් දියමස් ගොඩමස් කරන්නේ වී නම්, වරද ඔහු ස්පර්ශ කරන්නේ යැ’ යනුවෙනි. මහණ ගොයුම් තෙම මේ පංච වස්තූන් නො අනුදනී. (එහෙත්) ඒ අපි මේ පංච වස්තූන් සමාදන් කොට ගෙන පවතිමු” යි

ඔවුන් අතුරෙහි යම් මිනිස් කෙනෙක් සැදූ නැත්තෝ ද, සස්න කෙරෙහි නො පහත් වුවෝ ද දුර්වුද්ධීහු ද ඔහු “මේ මහණහු වනාහි ධූතගුණ ඇත්තෝ ය, කෙලෙස් ලියාලන පැවැතුම් ඇත්තෝ ය. මහණ ගොයුම් වනාහි ප්‍රත්‍යය බහුල බව ඇත්තෙකි, ප්‍රත්‍යය බහුල බව පිණිස සිතා යැ” යි කීහ. යම් මිනිස් කෙනෙක් සැදූහැ ඇත්තෝ ද සස්තෙහි ප්‍රසන්න ද පණ්ඩිත ද බුද්ධිමත් ද ඔහු “කෙසේ නම් දෙවදත් තෙම සංඝභෙදය පිණිස චක්‍රභෙදය පිණිස උත්සාහ කරන්නේ ද” යි ලාමක කොට සිතත්, ගරහත්, නුගුණ පතුරුවත්. භික්ෂුහු ඒ ලාමක කොට සිතන, ගරහන, නො ගුණ පතුරුවන මිනිසුන්ගේ කථා ඇසුවෝ ම ය. යම් මහණ කෙනෙක් අලෙච්ඡ ද... ඔහු “කෙසේ නම් දෙවදත් සංඝභෙදය පිණිස චක්‍රභෙදය පිණිස උත්සාහ කරන්නේ ද” යි ලාමක කොට කියත්, ගරහත්, නොගුණ පතුරුවත්.

26. එ කල්හි ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් යැලකළහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ, “දෙවදත්තයෙනි, තෙපි සංඝ භෙදය පිණිස, චක්‍රභෙදය පිණිස තැත් කරනු ලැබේ. ඒ සැබෑ දෑ” යි අසාවදළහ.

“සැබෑ ය, භාග්‍යවතුන් වහන්සැ” යි දෙවදත් කී ය.

“දේවදත්තයෙනි, එය නො සුදුසු ය. තොපට සංඝභෙදය රිසි නො වේවා. දේවදත්තයෙනි, සංඝභෙදය බර පවෙකි. දේවදත්තයෙනි, යමෙක් සමග සංඝයා බිඳලන්නේ නම් හේ කල්පසාරාධි පාපයක් රැස් කරයි. කල්පයක් නිරයෙහි පැසෙයි. දේවදත්තයෙනි, යමෙක් වනාහි භික්ෂු වූ සංඝයා සමග කරන්නේ ද හේ මහත් පින් රැස් කෙරෙයි. කල්පයක් ඤාණයෙහි සතුටු වෙයි. දේවදත්තයෙනි, නො සුදුසු ය. තොපට සංඝභෙදය නො රිසියේවා. දේවදත්තයෙනි, සංඝ භෙදය ඵකාන්තයෙන් බර පවෙකි” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළුණේක.

අථ ඛො ආයස්මා ආනන්දෙ පුබ්බන්තසමයං නිවාසෙත්වා පක්ඛවීරමාදය රාජගහං පිණ්ඩාය පාවිසි. අද්දසා ඛො දෙවදත්තො ආයස්මන්තං ආනන්දං රාජගහෙ පිණ්ඩාය වරන්තං. දිස්වාන යෙනා-
යස්මා ආනන්දෙ තෙනුපසඤ්ඤාමි. උපසඤ්ඤාමිත්වා ආයස්මන්තං ආනන්දං එතදවොච: “අජ්ජතග්ගෙ දුතාහං ආවුසො ආනන්ද අඤ්ඤාත්‍රෙව හගවතා අඤ්ඤාත්‍රෙව භික්ඛුසඤ්ඤා උපොසථං කරිංසාමි, සඤ්ඤාත්‍රෙව කරිංසාමි”ති.

අථ ඛො ආයස්මා ආනන්දෙ රාජගහෙ පිණ්ඩාය වරිත්වා පච්ඡාහන්තං පිණ්ඩපාතපටික්ඛන්තො යෙන හගවා තෙනුපසඤ්ඤාමි. උපසඤ්ඤාමිත්වා හගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසීන්තො ඛො ආයස්මා ආනන්දෙ හගවන්තං එතදවොච: “ඉධාහං හන්තො පුබ්බන්තසමයං නිවාසෙත්වා පක්ඛවීරමාදය රාජගහං පිණ්ඩාය පාවිසි. අද්දසා ඛො මං හන්තො දෙවදත්තො රාජගහෙ පිණ්ඩාය වරන්තං. දිස්වාන යෙනාහං තෙනුපසඤ්ඤාමි. උපසඤ්ඤාමිත්වා මං එතදවොච: “අජ්ජතග්ගෙ දුතාහං ආවුසො ආනන්ද අඤ්ඤාත්‍රෙව හගවතා අඤ්ඤාත්‍රෙව භික්ඛුසඤ්ඤා උපොසථං කරිංසාමි, සඤ්ඤාත්‍රෙව කරිංසාමි”ති. අජ්ජ හන්තො දෙවදත්තො සඤ්ඤා භික්ඛුසාමි”ති.

අථ ඛො හගවා එතමන්තං විදිත්වා තායං වෙලායං ඉමං උදනං උදනෙසි:

සුඤ්ඤා සාධුතා සාධු සාධු පාපෙන දුක්ඛාරං,
පාපං පාපෙන සුඤ්ඤා පාපමරියෙහි දුක්ඛාරනති.

දුක්ඛං භාණ්ඩාරං

එකල්හි වහාහි අනඳ තෙරණුවෝ පෙරවරු සමයෙහි හැඳ පෙරෙවැ පාසිවුරු ගෙන රජගහ නුවරට පිඩුපිණිය පිවිසිය හ. දෙවදත් තෙර රජගහ නුවර පිඩුපිණිය හැසිරෙන අනඳ තෙරුන් දුටුයේ ය. දැක ඔබ වෙත එළැඹියේ ය. එළැඹි අනඳ තෙරුන් බණවා, “ඇවැත් ආනන්දයෙනි, අදින් මත්තෙහි මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගෙන් වෙන් ව ම භික්ෂුසංඝයා ගෙන් වෙන් ව ම පොහෝ කරන්නෙමි, සබ්බකම් කරන්නෙමි”යි කී ය.

ඉක්බිති අනඳ තෙරණුවෝ රජගහ නුවර පිඩු පිණිය හැසිර පසුබත්හි විශ්වාසනයෙන් පෙරළා ඇක්වුණාහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා එළැඹියාහ. එළැඹි ඔබ වැඳ පසෙක ඉඳගත්හ. පසෙක හුන්නාවූ අනඳ තෙරණුවෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “වහන්ස, මෙහි මම පෙර වරුයෙහි හැඳපෙරෙව, පාසිවුරුගෙන රජගහ නුවර පිඩුපිණිය පිවිසියෙමි. වහන්ස, දෙවදත් තෙරණුවෝ රජගහ නුවර පිඩුපිණිය හැසිරෙන මා දුටහ. දැක මා කරා එළැඹියාහ. එළැඹි, මා අමතා ‘ඇවැත් ආනන්දයෙනි, අදින් මත්තෙහි මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් වෙන් ව ම භික්ෂුසංඝයාගෙන් වෙන් ව ම පොහෝය කරන්නෙමි, සබ්බකම් කරන්නෙමි’යි කීහ. වහන්ස, දෙවදත් තෙරණුවෝ අද සබ්බයා හෙද කරන්නාහ”යි සැලකළාහ.

ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙ කරුණ දැක එ වේලෙහි මේ උදන් ඇතු සේක:

“සත්පුරුෂයා විසින් භොද දෑ ලෙහෙසියෙන් කළ හැක්ක. අසත්පුරුෂයා විසින් භොද දෑ කරනු ලෙහෙසි නො වේ. පාපයා විසින් පාපය ලෙහෙසියෙන් කළ හැක්ක; ආයතීයන් විසින් පාපය කළ නො හැක්කැයි.”

දෙවෙනි බණවරයි.

1. අර් බො දෙවදනොනා නද්දුපොසපෙ උට්ඨායාසනා සලාකං ගාහෙයි. “මයං ආවුසො සමණං භගාතමං උපසංඛ්ඤාමිතා පඤ්ඤා වන්ති යාවිතො:

හගවා හනොන අනෙකපරියායෙන අපිච්ඡයාස සනතුට්ඨස්ස සලෙලබ්භස්ස ධුතංග පාසාදිකස්ස අපවයස්ස විරියාරමාස්ස වණ්ණවාදි, ඉමානි හනොන පඤ්ඤා වන්ති අනෙකපරියායෙන අපිච්ඡන්තියං -පෙ- විරියාරමාසය සංවත්තනති, සාධු හනොන භික්ඛු යාවජිවං ආරක්ඛාදිකා අසුපු, යො ගාමන්තං ඕසරෙයා වජ්ජං නං චුපෙයා -පෙ- යාවජිවං මච්ඡමංසං න බාදෙයුං, යො මච්ඡමංසං බාදෙයා වජ්ජං නං චුපෙයානි, ඉමානි පඤ්ඤා වන්ති සමණො ගොතමො නානුජානානි. තෙ මයං ඉමෙහි පඤ්ඤා වන්ති සමාදය වන්තාම, යස්සායසමනො ඉමානි පඤ්ඤා වන්ති බමකති¹ යො සලාකං ගණනාතු”ති.

තෙන බො පන සමයෙන වෙයාලිකා වජ්ජිපුත්තකා පඤ්ඤාමන්තානි භික්ඛුසනානි නවකා වෙට්ඨ හොන්ති අප්පකතඤ්ඤානො ව, තෙ ‘අයං ධම්මො අයං චිත්තො ඉදං සන්තිසාසනන්ති’ සලාකං ගණිංසු.

අර් බො දෙවදනොන සඛකං භික්ඛුසනානි පඤ්ඤාමන්තානි භික්ඛුසනානි ආදය යෙන ගයාසිසං තෙන පක්කාමි.

අර් බො සාරිපුත්තමොක්ඛලොනා යෙන හගවා තෙතුපසංඛ්ඤාමිංසු, උපසංඛ්ඤාමිතා හගවන්තා අභිවාදෙතා එකමන්තා නිසිදිංසු, එකමන්තා නිසිකොනො බො ආයංමො සාරිපුත්තො හගවන්තා එතදථොව: “දෙවදනොන හනොන සඛකං භික්ඛුසනානි පඤ්ඤාමන්තානි භික්ඛුසනානි ආදය යෙන ගයාසිසං තෙන පක්කාමොනො”ති.

“න හි නාම තුමකං සාරිපුත්තො තෙසු නවකෙසු භික්ඛුසු කාරුඤ්ඤාමිච්ඡා හවිංසති. ගව්ථ තුමෙහ සාරිපුත්තො, පුරා තෙ භික්ඛු අනයව්‍යාසනං ආපජ්ජන්ති”ති. “එවං හනොන”ති බො සාරිපුත්ත මොක්ඛලොනා හගවන්තො පටිසුප්පතා උට්ඨායාසනා හගවන්තං අභිවාදෙතා පදකම්මං කතා යෙන ගයාසිසං තෙන පක්කාමිංසු.

1. එකල්හි දෙවදත් තෙම එ පොහෝ දිනෙහි අස්නෙන් නැගිසිට සලාක ගැන්වීය. “ඇවැත්නි, අපි මහණ ගොයුම්හු කරා එළැඹ (මෙහි මතු දක්වෙන පරිදි) වස්තු පසක් ඉල්ලුවු:

‘වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නොයෙක් කරුණින් අලෙපවිජ බවේ යථාලාභසන්තොෂයේ සලෙට්ටයේ ධුතගුණයේ ප්‍රාසාදික බවේ යටත් පැවැත්මේ වීර්‍ය වැඩිමේ ගුණ කියනසුදු කෙනෙක. වහන්ස, මේ මතු කියැවෙන පඤ්ච වස්තුහු නොයෙක් කරුණින් අලෙපවිජ බව පිණිස ...වීර්‍යාරම්භය පිණිස ‘පවතින්’. වහන්ස, භික්ෂුහු දිවි හිම කොට ආරණ්‍යක වන්නාහු නම් මැනව. යමෙක් ග්‍රාමාන්තයට බස්නේ නම් වරද ඔහු ස්පර්ශ කරන්නේ ය ... වහන්ස, දිවි හිම කොට භික්ෂුහු දියමස් ගොඩමස් නො කන්නාහු නම් මැනව. යමෙක් දියමස් ගොඩමස් කැයේ වී නම් වරද ඔහු ස්පර්ශ කරන්නේ ය’ යනු ය. මහණ ගොයුම් තෙම මේ වස්තු පස නො අනුදනී. (එහෙත්) ඒ අපි මේ වස්තු පස සමාදන් කොටගෙන පවතිමු. යම් ආයුෂ්මතක්හට මේ පඤ්ච වස්තුහු රිසියෙන් ද හේ සලාකාව ගනී වා”යි කියා සලාකා ගැන්වීය.

එ සමයෙහි විසල්පුර වැසි පන්සියක් පමණ වූ භික්ෂුහු නවක (අළුත පැවිදිවූවාහු) වූවාහු බුද්ධප්‍රඥප්ත ශික්ෂාපදයන්ගේ යථාතත්ත්වය නො දන්නාහු ද වෙත්. ඔහු ‘මේ ධර්මය යැ, මේ විනය යැ, මේ ශාස්තෘශාසනය යැ’යි සිතා සලාකා ගත්හ.

ඉක්බිති දෙවදත් තෙම මෙසේ සංඝභෙදය කොට පන්සියක් පමණ වූ (ඒ) භික්ෂූන් ගෙන ගයාශීර්ෂය බලා නික්මියේ ය.

එ කල්හි සැරියුත් මුගලන් දෙ නම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළැඹීයාහ. එළැඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැද පසෙක හුන්හ. පසෙක හුන් සැරියුත් තෙරණුවෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “වහන්ස, දෙවදත් තෙරණුවෝ සංඝයා බිඳ පන්සියක් පමණ භික්ෂූන් ගෙන ගයාශීර්ෂය කරා ගියාහ”යි සැලකළාහ.

“ශාරිපුත්‍රයෙනි, ඒ නවක භික්ෂූන් කෙරෙහි තොපගේ කරුණාවකුදු නො වියයුතු ද, ශාරිපුත්‍රයෙනි, ඒ භික්ෂූන් අනාය-වාසනයට පැමිණෙන්නට පෙරාතුව තෙපි යවු”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළුසේක. “එසේය, වහන්සැ”යි කියා සැරියුත් මුගලන් දෙ නම පිළිවදන් දී අස්නෙන් නැගී සිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැද පැදකුණු කොට ගයාශීර්ෂය බලා නික්මුණාහ.

තෙන ඛො පන සමයෙන අක්කතරො භික්ඛු හගවතො අව්දුරෙ රොදමානො ධීතො හොති. අථ ඛො හගවා තං භික්ඛුං එතදවොච: “කිසස තං භික්ඛු රොදසී”ති.

“යෙසි තෙ හතොත හගවතො අග්ගසාවකා සාරිපුත්ත මොග්ගලොනා තෙපි දෙවදත්තස්ස සන්තීකෙ ගච්ඡති, දෙවදත්තස්ස ධම්මං රොචෙන්නා”ති.

“අට්ඨානමෙතං භික්ඛු අනවකාසො යං සාරිපුත්තමොග්ගලොනා දෙවදත්තස්ස ධම්මං රොචෙය්‍යං. අපි ච තෙ ගතා භික්ඛුනං සංඤ්ඤිත්තියා”ති.

2. තෙන ඛො පන සමයෙන දෙවදත්තො මහතියා පරිසාය පරිවුතො ධම්මං දෙසෙන්නො හොති. අද්දසා ඛො දෙවදත්තො සාරිපුත්ත මොග්ගලොනෙ දුරතො ච ආගච්ඡන්නො. දිස්වාන භික්ඛු ආමන්නොසී. “පසස්ථ භික්ඛුවෙ යාව ස්වාකඛානො මයා ධම්මො, යෙසි තෙ සමණස්ස ගොතමස්ස අග්ගසාවකා සාරිපුත්තමොග්ගලොනා තෙපි මම සකභිකෙ ආගච්ඡති; මම ධම්මං රොචෙන්නා”ති. එවං වුත්තෙ කොකාලිකො දෙවදත්තං එතදවොච: “මා ආවුසො දෙවදත්ත සාරිපුත්තමොග්ගලොනෙ විසසයි. පාපිච්ඡා සාරිපුත්තමොග්ගලොනා පාපිකානං ඉච්ඡානං වසංගතා”ති.

“අලං ආවුසො. ස්වාගතං තෙසං යතො මෙ ධම්මං රොචෙතී”ති.

අථ ඛො දෙවදත්තො ආයස්මානං සාරිපුත්තං උපධ්වාසන්නෙ නිමන්නොසී: “එභාවුසො සාරිපුත්ත ඉධ නිසීද්ධි”ති.

“අලං ආවුසො”ති ඛො ආයස්මා සාරිපුත්තො අක්කතරං ආසනං ගහෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. ආයස්මාපි ඛො මහාමොග්ගලොනො අක්කතරං ආසනං ගහෙත්වා එකමන්තං නිසීදි.

අථ ඛො දෙවදත්තො බහුදෙවරත්තං භික්ඛු ධම්මයා කථාය සන්දර්ශෙත්වා සමාදාපෙත්වා සමුත්තෙජෙත්වා සමපතංසෙත්වා ආයස්මානං සාරිපුත්තං අජෙක්ඛයි: “විගතථීනමිද්ධො ඛො ආවුසො සාරිපුත්ත භික්ඛුසංඝො. පටිභාතු තං ආවුසො සාරිපුත්ත භික්ඛුනං ධම්මකථා. පිට්ඨි මෙ ආගීලායති. තමහං ආයමිස්සාමි”ති. “එවමාවුසො”ති ඛො ආයස්මා සාරිපුත්තො දෙවදත්තස්ස පච්චසෙක්ඛයි.

අථ ඛො දෙවදත්තො චතුශ්‍රණං සඛ්භාරීං පඤ්ඤාපෙත්වා දක්ඛිණෙන පසෙසන සෙය්‍යං කපෙසයි. තස්ස කිලමන්තස්ස මුට්ඨස්සතිස්ස අසමපජානස්ස මුහුත්තෙතනව¹ නිද්දං ඔක්ඛාමි.

1. මුහුත්තෙතනව - ඔසො.

එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ සම්පයෙහි හඬමින් සිටියේ ය. එවිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ 'මහණ කවර හෙයින් තෝ හඬති ද?'යි අසාවදුළුසේක.

"වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ අගසවු වූ යම් සැරියුත් මුගලන් දෙනමෙක් වූහු ද, ඔබ දෙදෙනා ද දෙව්දතුගේ දහම රිසියෙන්නාහු ඔහු වෙත යෙති"යි හේ කී ය.

"මහණ, සැරියුත් මුගලන් දෙ දෙනා දෙව්දතුගේ දහම රිසි කරන්නාහ යන මෙය නො කරුණෙක, සිදුවන්නට අවකාශ නැත්තෙක. වැලි දු ඔහු භික්ෂූනට (යථා තත්ත්වය) හැඳින්වීම පිණිස ගියාහ"යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පදුළුසේක.

2. එ සමයෙහි වනාහි දෙව්දත් තෙම මහත් පිරිසක් විසින් පිරිවැරුණේ දළ දෙසමින් හුන්නේ වෙයි. දෙව්දත් තෙම දුරින් ම එන්නා වූ සැරියුත් මුගලන් දෙ නම දිවි ය. දැක භික්ෂූන් බණවා, "මහණෙනි, බලවු. මා විසින් ධර්මය කොතරම් මනා කොට කියන ලද්දේද, මහණ ගොයුම්හුගේ අගසවු වූ සැරියුත් මුගලන් දෙදෙනා ද මගේ ධර්මයට රුචි කරන්නාහු මා වෙත එත්" යැ යි කී ය. මෙසේ කී කල්හි කොකාලික මහණ තෙම දෙව්දතට "ඇවැත් දෙව්දතනි, සැරියුත් මුගලනුන් නො අදහවු. සැරියුත් මුගලන් දෙදෙනා ලාමක ආශා ඇත්තෝය. ලාමකාශාවතට වශග වූවෝයැ"යි කීය.

"ඇවැත්නි, කම් නැත. මගේ දහම රිසියෙන හෙයින් ඔවුන්ගේ මනා පැමිණීමෙකි (ඔවුන් පිළිගනිමි)"යි දෙව්දත් කී ය.

ඉක්බිති දෙව්දත් තෙම "ඇවැත් ශාරිපුත්‍රයෙනි, එවු, මෙහි වැඩ ඉඳිවු" යැ යි සැරියුත් තෙරුන් සිය අස්නෙන් අබෙකින් නිමැකී ය. (තමා හුන් ආසනයෙන් අබක් පෙන්වා 'මෙහි වැඩ ඉන්නැ'යි කැඳැවීය).

"කම් නැත, ඇවැත්නි"යි කියා සැරියුත් තෙරණුවෝ අත් එක්තරා අස්නක් ගෙන පසෙක හුන්හ. මහමුගලන් තෙරණුවෝ ද එක්තරා අස්නක් ගෙන පසෙක උන්හ.

එකල්හි දෙව්දත් භික්ෂූනට රැ බොහෝ වෙලා දහම් කරා යෙන් කරුණු දක්වා එය ගත්වා, එහි උනන්දු කරවා, සතුටු කොට සැරියුත් තෙරුන් අමතා, "ඇවැත් ශාරිපුත්‍රයෙනි, භික්ෂු සංඝ තෙම පහවූ ථිනම්ඳ්ඛය ඇත්තේ ය. ඇවැත් ශාරිපුත්‍රයෙනි, භික්ෂූනට (කළයුතු) ධර්මකරාවෙක් ඔබට වැටහේවා (භික්ෂූනට දළ දෙසන්න). මගේ පිට රිදෙයි. එය දිග හරින්නෙමි"යි කී ය. "එසේ ය, ඇවැත්නි"යි සැරියුත් තෙරණුවෝ දෙව්දතට පිළිවදන් දුන්හ.

ඉක්බිති දෙව්දත් තෙම සහළසිවුර සතරපට කොට පනවා දකුණුලයෙන් වැදහොත්තේ ය. ක්ලාන්ත වූ සිහිවුළා වූ තුවණින් තොර වූ ඔහුට මොහොතින් ම නිද්‍රාපගමය විය.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

අථ ඛො ආයස්මා සාරිපුත්තො ආදෙසනාපාටිභාරියානුසාසනියා භික්ඛු ධම්මො කථාය ඔවදි, අනුසායි. ආයස්මා මහාමොග්ගලලානො ඉඤ්චාටි-භාරියානුසාසනියා භික්ඛු ධම්මො කථාය ඔවදි, අනුසායි. අථ ඛො තෙසං භික්ඛූනං ආයස්මා සාරිපුත්තො ආදෙසනාපාටිභාරියානුසාසනියා ආයස්මා මහාමොග්ගලලානො ඉඤ්චාටිභාරියානුසාසනියා ඔවදියමානානං අනුසායියමානානං චිරජං චිත්තලං ධම්මෙවකුඤ්ඤං උදපාදි “යං කිංඤ්චි සමුදයධම්මං සබ්බං තං නිරොධධම්මනති”.

අථ ඛො ආයස්මා සාරිපුත්තො භික්ඛු ආමතොති: “ගච්ඡාම මයං ආවුසො හගවතො සනත්තෙ. යො තස්ස හගවතො ධම්මං රොවෙති සො ආගච්ඡතු”ති. අථ ඛො සාරිපුත්තමොග්ගලලානා තානි පඤ්ඤා භික්ඛුසතානි ආදය යෙන වෙථවනං තෙනුපසඤ්ඤාමිංසු. අථ ඛො කොකාලිකො දෙවදත්තං උට්ඨාපෙයි: උට්ඨෙති ආවුසො දෙවදත්ත. නිතා තෙ භික්ඛු සාරිපුත්තමොග්ගලලානෙති. නානු තං ආවුසො දෙවදත්ත මයා වුත්තො ‘මා ආවුසො දෙවදත්ත, සාරිපුත්ත මොග්ගලලානෙ විසසයි. පාපිට්ඨා සාරිපුත්තමොග්ගලලානා පාපිකානං ඉච්ඡානං වසංගතා’ති. අථ ඛො දෙවදත්තස්ස තඤ්ච උණං ලොභිතං මුඛතො උග්ගඤ්ඤි.

3. අථ ඛො සාරිපුත්තමොග්ගලලානා යෙන හගවා තෙනුපසඤ්ඤාමිංසු. උසසඤ්ඤාමිඤ්ඤා හගවතං අභිවාදෙඤ්ඤා එකමතං නිසිදිංසු. එකමතං නිසිත්තො ඛො ආයස්මා සාරිපුත්තො හගවතං එතදවොච: “සාධු හතොන හෙදකානුවත්තකා භික්ඛු පුන උපසම්පජ්ජෙය්‍යුතති”.

“අලං සාපුරික්ක. මා තෙ රුච්චි හෙදකානුවත්තකානං භික්ඛූනා පුන උපසම්පද. තෙන හි තං සාරිපුත්ත හෙදකානුවත්තකෙ භික්ඛු ථුලලව්වං දෙයාපෙති”.

“කථං පන තෙ සාරිපුත්ත දෙවදත්තො පටිපජ්ජි”ති.

“යථෙව හතොන හගවා ඛුද්දෙව රත්තිං භික්ඛු ධම්මො කථාය සන්දස්සෙඤ්ඤා සමාදපෙඤ්ඤා සමුත්තෙජ්ඤා සමසංසෙඤ්ඤා මං අපේක්ඛාසති: “විගතචිතචිද්ධා ඛො සාරිපුත්ත භික්ඛුසමික්ඛා, පටිභාතු තං සාරිපුත්ත භික්ඛූනං ධම්ම කථා. පිට්ඨි මෙ ආභිලාසති. තමහං ආයමිස්සාමි”ති. එවමෙව ඛො මෙ හතොන දෙවදත්තො පටිපජ්ජි”ති.

ඉක්බිති සැරියුත් තෙරණුවෝ ආදේශනාප්‍රාතිභායායෙන් ද අනුශාසනීප්‍රාතිභායායෙන් ද යුක්ත කොට භික්ෂුනට දැනුම් කතායෙන් අනුශාසනා කළහ. මහමුගලන් තෙරණුවෝ සෘණීප්‍රාතිභායායෙන් ද අනුශාසනීප්‍රාතිභායායෙන් ද යුක්ත කොට ධර්මකථායෙන් භික්ෂුනට අනුශාසනා කළහ. එකල සැරියුත් තෙරුන් විසින් ආදේශනා-ප්‍රාතිභායා අනුශාසනීප්‍රාතිභායා දෙකින් ද, මහමුගලන් තෙරුන් විසින් සෘණීප්‍රාතිභායා අනුශාසනීප්‍රාතිභායා දෙකින් ද ඔවා දෙනු ලබන, අනුශාසන කරනු ලබන ඒ භික්ෂුනට “උපදනාසුලු සියල්ල නැසෙනසුලු යැ”යි කෙලෙස් රජස් රහිත පහ වූ කෙලෙස් මල ඇති දහම් ඇස පහළ විය.

එයින් පසු සැරියුත් තෙරණුවෝ භික්ෂුන් අමතා “ඇවැත්නි, අපි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත යමු. ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ධර්මය රිසි කරන තැනැත්තෝ (අප හා) ඒවා”යි වදළාහ. ඉක්බිති සැරියුත්මුගලන් දෙ නම ඒ පන්සියක් භික්ෂුන් ගෙන වෙළුවනාස කරා එළැඹියාහ. එවිට කොකාලික මහණ තෙම “ඇවැත් දෙවදතුනි, නැගී සිටින්න, ඒ භික්ෂුහු සැරියුත්මුගලන් දෙදෙනා විසින් ගෙනයන ලදහ. ‘ඇවැත් දෙවදතුනි, සැරියුත් මුගලතුන් නො අඳහවු. සැරියුත් මුගලන්හු ලාමක ආශා ඇත්තාහ. ලාමක ඊජ්ජාවනට වශග වූවෝ යැ”යි මා විසින් ඔබ නො කියන ලද්දේ ද?”යි කියා දෙවදතු පුබුදුවා ලී ය. එවිට දෙවදතුට එන්නට වූවින් උණුලේ නික්මිණ.

3. ඉක්බිති සැරියුත් මුගලන් දෙ නම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත වැඩියාහ. වැඩි ඔබ වැද පසෙක හිඳගත්හ. එක් පසෙක හුන්-නාවූ සැරියුත් තෙරණුවෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “වහන්ස, හෙදනුවර්තක (සංඝභෙදකයන් අනුව පැවැති) මහණහු යළි උපසංඝව ලබන්නාහු නම් මැනවැ”යි කීහ.

“කම් නැත, ශාරීපුත්‍රයෙනි. හෙදකානුවර්තක භික්ෂූන් යළිත් උප-සපන් කිරීම තොපට නො රිසියේවා. එබැවින් ශාරීපුත්‍රයෙනි, තෙපි හෙදකානුවර්තක භික්ෂූන් ලවා තුලැසි ඇවැත දෙසවවු” යයි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළුණේක.

(ඉක්බිති) භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැරියුත් තෙරුන් අමතා, “ශාරීපුත්‍රයෙනි, දෙවදත් තෙරණුවෝ හොප කෙරෙහි කෙසේ පිළි-පැද්දු ද?”යි අසාවදළුණේක.

“වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රු බොහෝ වෙලාවක් දැනුම් කතායෙන් භික්ෂුනට කරුණු දක්වා කරුණු ගන්වා, එහි උනන්දු කරවා, එහි සතුටු කරවා “ශාරීපුත්‍රයෙනි, භික්ෂුසංඝ තෙම වනාහි පහ වූ චිත්තමිද්ධය ඇත්තේ ය. ශාරීපුත්‍රයෙනි, භික්ෂුනට (කැරෙන) ධර්මකථාව තොපට වැටහේවා. මා පිට රිදෙයි, මම එය දිගහරින්-තෙමි”යි වදවා යමිණේ දම් දෙසන්නට මට විධාන කරනණේක් ද, එසේ ම වහන්ස, මා කෙරෙහි පිළිපත්තේ යැ යි” සැරියුත් තෙරණුවෝ වදළාහ.

අථ ඛො හගවා භික්ඛු ආමනෙතසි: “භූතපුබ්බං භික්ඛවෙ අරඤ්ඤයතනෙ මහාසරසි. නං නාගා උපතිස්සාය විහරිංසු. තෙ ටං සරසි. ඔගාහෙතො සොණ්ඩාය භිසම්මුළාලං අබ්බුභිතො සුචික්ඛාලිතං වික්ඛාලෙතො අකද්දමං සංඛාදිතො අජේඣාහරන්ති. තෙසං තං වණණංය වෙව හොති බලාය ව, න ව තතො නිදනං මරණං වා නිගව්ඡන්ති මරණමත්තං වා දුක්ඛං. තෙසං යෙව ඛො පන භික්ඛවෙ, මහානාගානං අනුසික්ඛමානා භරුණා භිංකජාපා තෙ තං සරසි. ඔගාහෙතො සොණ්ඩාය භිසම්මුළාලං අබ්බුභිතො න සුචික්ඛාලිතං වික්ඛාලෙතො සකද්දමං සංඛාදිතො අජේඣාහරන්ති. තෙසං තං නෙව වණණංය හොති න බලාය. තතො නිදනං මරණං වා නිගව්ඡන්ති මරණමත්තං වා දුක්ඛං. එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ දෙවදත්තො මමානුකුබ්බං කපණො මරිස්සතිති.

මහාවරාහස්ස මහිං විකුබ්බතො
භිසං සසානස්ස¹ නදිසු ජග්ගතො,
භිංකොව පරිතං අභිහක්ඛයිතො
මමානුකුබ්බං කපණො මරිස්සති²ති.

4. “අට්ඨති භික්ඛවෙ අබ්බෙති සමන්තාගතො භික්ඛු දුතෙය්‍යං ගතතුමරහති. කතමෙහි අට්ඨති: ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු සොනා ව හොති සාවෙනා ව උග්ගහෙතා ව ධාරෙතා ව විඤ්ඤානා ව විඤ්ඤාපෙතා ව කුසලො ව සභිතාසභිතස්ස නො ව කලහකාරකො. ඉමෙහි ඛො භික්ඛවෙ අට්ඨහබ්බෙති සමන්තාගතො භික්ඛු දුතෙය්‍යං ගතතුමරහති.

අට්ඨති භික්ඛවෙ අබ්බෙති සමන්තාගතො සාරිපුත්තො දුතෙය්‍යං ගතතුමරහති. කතමෙහි අට්ඨති: ඉධ භික්ඛවෙ සාරිපුත්තො සොනා ව හොති සාවෙනා ව උග්ගහෙතා ව ධාරෙතා ව විඤ්ඤානා ව විඤ්ඤාපෙතා ව කුසලො ව සභිතාසභිතස්ස නො ව කලහකාරකො. ඉමෙහි ඛො භික්ඛවෙ අට්ඨහබ්බෙති සමන්තාගතො සාරිපුත්තො දුතෙය්‍යං ගතතුමරහති²ති.

“යො වෙ න බ්‍යථති¹ පතා පරිසං උග්ගවාදිති.
න ව භාපෙති වචනං න ව ඡාදෙති සාසනං.
අසඤ්ඤො ව අකරාති පුච්ඡතො ව න කුයති
ස වෙ නාදිසකො භික්ඛු දුතෙය්‍යං ගතතුමරහති²ති.

1. සසමානස්ස (කෙසුරි)

2. ව්‍යාධති (සිමු)

එවිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂූන් අමතා මෙසේ වදළු සේක: මහණෙනි, පෙර චූළික කියමි. වන පෙදෙසක මහවිලෙක් විය. ඇත්තු එය නිසා වුසුහ. ඔහු එ විලට බැස සොඩින් නෙළුම් දඩු උදුරා මොනොවට සෝදු මඩ නැති කොට සපා ගිලිත්. එය ඔවුනට පැහැපත් බව පිණිස ද ඔරි රක්කිය පිණිස ද වේ. එය හේතු කොට ගෙන මරණයට හෝ මරණමාත්‍ර දුකකට හෝ නො ද පැමිණෙත්. මහණෙනි, ඔවුන් අතුරෙන් ඒ මහඟුතුන් අනුව භික්ෂවත තරුණ වූ යම් ඇත් පැටවු වෙන් ද ඔහු ඒ විලට බැස සොඩින් නෙළුම් දඩු උදුරා මනා කොට නො සෝදු මඩ සහිතව විකා ගිලිත්. ඔවුනට එය පැහැපත් බව පිණිස ද රක්කිය පිණිස ද නො වේ. එය හේතු කොට ගෙන ඔහු මරණයට හෝ මරණයට සමාන දුකකට හෝ පැමිණෙත්. මහණෙනි, එසේ ම මා අනුකරණය කරන දෙවදන්හු කෘපණ වැ (අනාථ වැ) මියෙන්නාහ.

“මිහි පිටු විකුර්ණය කරන නදීන්හි පිළිදඟුම් කරන මහ ආකක්ෂු අනුකරණය කොට මඩ කා මැරෙන ඇත්පොට්ටා සෙයින් මා අනුකරණය කරන දෙවදන් ද අනාථ ව මිය යන්නේ ය.”

4. “මහණෙනි, අංග අටෙකින් සමන්විත මහණ තෙමේ දුක කායඛියෙහි යන්නට සුදුසු ය. කවර අටින්ද යත්: මහණෙනි, මෙසස්නෙහි මහණ තෙමේ කියන බසට මොනොවට කන්යොවු කෙරේ ද, අස්වන්නේ (කියන්නේත්) වේ ද, ඉගෙනගන්නේ වේ ද, උගත් දැ සිතෙහි දරන්නේ වේ ද, කරුණු කුවණින් දැනගන්නේ වේ ද, සෙස්සනට දන්වන්නේ වේ ද, අච්ඡිත්ත වූ ද අච්ඡිත්ත නො වූ ද දැනීමෙහි දක්ෂ වේ ද, කල්‍යාණාරී නො වේ ද, මහණෙනි, මේ කී අංග අටින් සමන්විත මහණ තෙමේ දුකගමන යන්නට සුදුසු වේ.

මහණෙනි, අංග අටෙකින් සමන්විත ආර්යපුත්‍ර තෙමේ දුක ගමන යන්නට සුදුසු ය. කවර අංග අටෙකින්ද යත්: මහණෙනි, මෙහි ආර්යපුත්‍ර තෙමේ ඇහුම් කන් දෙන්නේ ද අස්වන්නේ ද උගන්නේ ද සිතින් දරන්නේ ද දන්නේද දන්වන්නේද අච්ඡිත්ත වූ නිශ්චිත නොවූ දැ දැනීමෙහි දක්ෂ වේද කල්‍යාණාරී නො වේද, මහණෙනි, මේ අංග අටින් සමන්විත ආර්යපුත්‍ර තෙමේ දුකකායඛිය පිණිස යන්නට සුදුසු වේ.”

“යමෙක් උග්‍රවාද ඇති පිරිසක් කරා පැමිණ නො පෙළේ ද, කියැ යුතු වචනය පැහැර නො හරී ද, හස්ත නො ම වසාලයි ද, සැක නැති ව කියැයුතු වචනය කියයි ද, කරුණු විචාරන ලද්දේ නො කිපෙයි ද, ඒකාන්තයෙන් එබඳු මහණ තෙමේ දුකබව්හි යන්නට සුදුසු වේ.”

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

“අට්ඨති භික්ඛවෙ අසඤ්ඤාමිති අභිභූතො පරියාදින්නවිතො
දෙවදනො ආපායිතො තෙරසිකො කප්පට්ඨා අතෙකිවෙජා. කතමෙහි
අට්ඨති: ලාභෙන භික්ඛවෙ අභිභූතො පරියාදින්නවිතො දෙවදනො
ආපායිතො තෙරසිකො කප්පට්ඨා අතෙකිවෙජා. අලාභෙන භික්ඛවෙ
-පෙ- යසෙන භික්ඛවෙ -පෙ- අයසෙන භික්ඛවෙ -පෙ- සකකාරෙන
භික්ඛවෙ -පෙ- අසකකාරෙන භික්ඛවෙ -පෙ- පාපිච්ඡතාය භික්ඛවෙ
-පෙ- පාපමිත්තතාය භික්ඛවෙ අභිභූතො පරියාදින්නවිතො දෙවදනො
ආපායිතො තෙරසිකො කප්පට්ඨා අතෙකිවෙජා. ඉමෙහි ඛො
භික්ඛවෙ අට්ඨති අසඤ්ඤාමිති අභිභූතො පරියාදින්නවිතො දෙවදනො
ආපායිතො තෙරසිකො කප්පට්ඨා අතෙකිවෙජා.

සාධු භික්ඛවෙ භික්ඛු උප්පන්නා ලාභං අභිභූයා අභිභූයා විහරෙයා
උප්පන්නා අලාභං -පෙ- උප්පන්නං යසං -පෙ- උප්පන්නං අයසං -පෙ-
උප්පන්නං සකකාරං -පෙ- උප්පන්නං අසකකාරං -පෙ- උප්පන්නං පාපිච්ඡතං
-පෙ- උප්පන්නං පාපමිත්තතං -පෙ- අභිභූයා අභිභූයා විහරෙයා.

කිං ච භික්ඛවෙ භික්ඛු අත්ථවසං පටිච්ච උප්පන්නා ලාභං
අභිභූයා අභිභූයා විහරෙයා. උප්පන්නා අලාභං -පෙ- උප්පන්නං යසං
උප්පන්නං අයසං -පෙ- උප්පන්නං සකකාරං -පෙ- උප්පන්නං අසකකාරං
-පෙ- උප්පන්නං පාපිච්ඡතං -පෙ- උප්පන්නං පාපමිත්තතං අභිභූයා අභිභූයා
භික්ඛවෙ උප්පන්නා ලාභං අනභිභූයා අනභිභූයා විහරතො උප්පජ්ජයස්සු
විහරෙයා. යංභි'ස්ස ආසවා විඤ්ඤාපට්ඨානා උප්පන්නා ලාභං අභිභූයා
අභිභූයා විහරතො ඵලංස තෙ ආසවා විඤ්ඤාපට්ඨානා න භොතති.

යා භි'ස්ස භික්ඛවෙ උප්පන්නා අලාභං -පෙ- උප්පන්නං යසං
-පෙ- උප්පන්නං අයසං -පෙ- උප්පන්නං සකකාරං -පෙ- උප්පන්නං
අසකකාරං -පෙ- උප්පන්නං පාපිච්ඡතං -පෙ- උප්පන්නං පාපමිත්තතං
අනභිභූයා අනභිභූයා විහරතො උප්පජ්ජයස්සු ආසවා විඤ්ඤාපට්ඨානා
උප්පන්නා පාපමිත්තතං අභිභූයා අභිභූයා විහරතො ඵලංස තෙ ආසවා
විඤ්ඤාපට්ඨානා න භොතති.

ඉදං ඛො භික්ඛවෙ භික්ඛු අත්ථවසං පටිච්ච උප්පන්නා ලාභං
අභිභූයා අභිභූයා විහරෙයා. උප්පන්නා අලාභං -පෙ- උප්පන්නං
යසං -පෙ- උප්පන්නං අයසං -පෙ- උප්පන්නං සකකාරං -පෙ-
උප්පන්නං අසකකාරං -පෙ- උප්පන්නං පාපිච්ඡතං -පෙ- උප්පන්නං
පාපමිත්තතං අභිභූයා අභිභූයා විහරෙයා, තස්මාතිහ භික්ඛවෙ
උප්පන්නා ලාභං අභිභූයා අභිභූයා විහරිස්සාම -උප්පන්නං අලාභං
-පෙ- උප්පන්නං යසං -පෙ- උප්පන්නං අයසං -පෙ- උප්පන්නං
සකකාරං -පෙ- උප්පන්නං අසකකාරං -පෙ- උප්පන්නං පාපිච්ඡතං
-පෙ- උප්පන්නං පාපමිත්තතං අභිභූයා අභිභූයා විහරිස්සාමා'ති ඵලං
හි වො භික්ඛවෙ ධික්ඛිතබ්බන්ති.

“මහණෙනි, අසද්දගුණ අටෙකින් මැඩුණු, එයින් දැඩි කොට ගන්නා ලද සිත් ඇති දෙවදත් තෙම අපායගාමී වූයේ නිරයගාමී වූයේ කල්පයක් නිරයෙහි සිටින්නෙක් වනුයේ එය වළක්වාලන්නට කළහැකි පිළියමක් නැත්තෙක් වූයේ වෙයි. කවර අසද්දගුණ අටින් ද යත්: මහණෙනි, දෙවදත් තෙම ලාභයෙන් මැඩුණේ, දැඩි කොට ගන්නා ලද සිතැත්තේ, අපාය පිණිස පවත්නේ, නිරය පිණිස පවත්නේ, කපක් නිරයේ සිටින්නේ, එය නවතාලන පිළියම නැත්තේ වෙයි. මහණෙනි, දෙවදත් තෙම අලාභයෙන්... යසසින්... අයස- සින් සත්කාරයෙන්... අසත්කාරයෙන්... ලාමක ඊජ්ජා ඇති බැවින්... පවිටු මිතුරන් ඇති බැවින් මැඩුණේ, දැඩි ලෙස ගන්නා ලද සිතැත්තේ, අපාය පිණිස පවත්නේ, නිරය පිණිස පවත්නේ, කපක් නිරයෙහි සිටින්නෙක් වන්නේ, එය නවතාලන පිළියමක් නැත්තේ වෙයි. මහණෙනි, මේ අසද්දගුණ අටින් මැඩුණු දැඩිලෙස ගන්නා ලද සිතැති දෙවදත් තෙමේ ආපායික වූයේ තොරයික වූයේ කල්පයක් නිරයේ සිටුවනේ පිළියම නැත්තේ වෙයි.

මහණෙනි, මහණ තෙම උපන් ලාභය මැඩ ගෙන මැඩ ගෙන වසන්- නේ නම් මැනැවි. උපන් අලාභය... උපන් යශය... උපන් අයශය... උපන් සත්කාරය... උපන් අසත්කාරය, උපන් පාපෙච්ඡතාව... උපන් පාපමිත්‍රතාව... මැඩ මැඩ වසන්නේ නම් මැනවි.

මහණෙනි, යම් හෙයකින් උපන් ලාභය නො මැඩ නො මැඩ වසන ඔහුට ආස්‍රවයෝ ද වික්ඛපිධාවෝ ද සිත් දූවිලි ද උපදනාහු ද, උපන් ලාභය මැඩ මැඩ වසන ඔහුට මෙසේ ඒ ආස්‍රවයෝ, ඒ සිත් පෙළුම් හා සිත් දූවිලි නො වෙත්.

මහණෙනි, යම් හෙයකින් උපන් අලාභය... උපන් යශය... උපන් අයශය... උපන් සත්කාරය... උපන් අසත්කාරය... උපන් පාපෙච්ඡතාව... උපන් පාපමිත්‍රතාව නො මැඩ නො මැඩ වසන ඔහුට ආස්‍රව කෙනෙක් වික්ඛපරිද්ධ කෙනෙක් උපදනාහු නම්, උපන් පාපමිත්‍රතාව මැඩ මැඩ වසන ඔහුට මෙසේ ඒ ආස්‍රවයෝ වික්ඛපරිද්ධයෝ නො වෙත්.

මහණෙනි, මහණ තෙම මේ කරුණ නිසා උපන් ලාභය මැඩ මැඩ වසන්නේ ද උපන් අලාභය... උපන් යශය... උපන් අයශය... උපන් සත්කාරය... උපන් අසත්කාරය... උපන් පාපෙච්ඡතාව.. උපන් පාපමිත්‍රතාව මැඩ මැඩ වසන්නේ ය. මහණෙනි, එහෙයින් “උපන් ලාභය මැඩ මැඩ වසන්නවු, උපන් අලාභය... උපන් යශය... උපන් අයශය.. උපන් සත්කාරය... උපන් අසත්කාරය... උපන් පාපෙච්ඡතාව ... උපන් පාපමිත්‍රතාව මැඩ මැඩ වසන්නවු”යි මෙසේ ම තොප විසින් භික්ෂියා යුතු.

5. “තීභි භික්ඛවෙ අසඤ්චෙමභි අභිභූතො පරියාදික්ඛවිත්තො දෙවදත්තො ආපායිකො තෙරයිකො කප්පට්ඨා අතෙකිවෙජා. කතමෙභි තීභි: පාපිවජනා පාපමිත්තනා ඔරමක්ඛකෙන විසෙසාධිගමෙන අනාරාධොසානං ආපාදි. ඉමෙභි ඔවා භික්ඛවෙ තීභි අසඤ්චෙමභි අභිභූතො පරියාදික්ඛවිත්තො දෙවදත්තො ආපායිකො තෙරයිකො කප්පට්ඨා අතෙකිවෙජා”ති.

1. “මා ජාතු කොච්චි ලොකස්මිං පාපිවෙජා උදපජ්ජරි,
තදමිනා‘පි’ විජානාරි’ පාපිවජානං යථා ගති.
2. පණ්ඩිතොති සමඤ්ඤාතො භාවිතත්තොති සමමතො,
ජලං’ව යසසා අට්ඨා දෙවදත්තො’ති මෙ සුතං.
3. සො පමාදමනුච්ඡේශ්ශ්ඤා’ ආසජ්ජ නං තරාගතං,
අච්චිතිරයං පත්තො චතුචාරං භයානකං.
4. අද්දඨස්ස භි යො දුබ්භ පාපකමමං අකුබ්බතො
තමෙව පාපං චූසති දුට්ඨවික්කං අනාදරං.
5. සමුද්දං වීසකුමෙසන යො මඤ්ඤායා පදුසිතුං.
න සො තෙන පදුසෙයා භික්ඛා’ හි උදධි මහා.
6. එවමෙව තරාගතං යො වාදෙහුපභිංසති
සමමග්ගතං’ සන්තප්පිතං වාදෙ නමෙි න රුහති,
7. කාදිසං මිත්තං කුබ්බෙරි තං ව සෙවෙරි පණ්ඩිතො
යත්ත මග්ගානුගො භික්ඛු ඛයං දුක්ඛස්ස පාදුශො”ති.

1. තදමිනා - ඔහු.

2. ජානාරි - මර්ස, සනා.

3. පමාදං අනුච්ඡේශ්ශ්ඤා - මර්ස.

4. මෙසො - ඩුට්ඨ. හස්සා - මර්ස.

5. සමමග්ගතං - ඩුට්ඨ.

5. “මහණෙනි, අසත් ස්වභාව තුනෙකින් මැඩුණු භාත්පසින් ගන්නා ලද සිතැති දෙවිදන් තෙම ආපායිකයෙක් (අපාය උරුම කොටැත්තෙක්), තොරයිකයෙක් (හිරයයේ උපදනට නියත වූයෙක්), කල්පයක් ම නිරයෙහි යිටුනෙක්, පිළියම් ලැබිය නො හැක්කෙක් විය. කවර අසත් ස්වභාව තුනෙකින් ද යත්: ලාමක ආශා ඇති බව, පාපමිත්‍රයන් ඇති බව, අල්පමාත්‍ර විශේෂාධිගමයෙන් (ලෝකිකධ්‍යාන හා අභිඤ්ඤායෙන් ලැබීමෙන්) අතර මහැදී (නිෂ්ඨාවට නො පැමිණ ම නිෂ්ඨාවට පැමිණියෙහි) ව්‍යවසානයට (කෙළවරට-තෘප්තියට) පැමිණියේ ය යන බව යන අසත් ස්වභාව තුන ය. මහණෙනි, මේ අසත් ස්වභාව තුනින් මැඩුණු භාත්පසින් ගන්නා ලද සිතැති දෙවිදන් තෙම ආපායික ද තොරයික ද කල්පසාධ ද අතෙකිස් ද විය”.

1. “ලොවැ කිසි ම කලෙක ලාමක ඊජ්ජා (ලාභාශා) ඇතියෙක් පහළ නො වේවා. ලාමක ඊජ්ජා ඇතියන්ගේ ගතිය යම් බදු වේ ද, එය මේ දෙවිදතූගෙන් ද දන ගනිවු.

2. දෙවිදන් තෙම පණ්ඩිතයෙකැ යි (ලොවැස්සා විසින්) පිළිගන්නා ලද්දේ ය. භාවිතාත්මය (වඩනා ලද සිතැත්තෙකු) යි ද සම්මත විය. යශයින් බබළමින් ම සිටියේ යැ යි ද මා විසින් අසන ලදී.

3. එබදු වූ හෙතෙම ප්‍රමාදයට අනුව හැසුරුණේ (එළැඹ සිටි සිහිය නැති බව අනුව පැවැත්තේ) ඒ තරාගතයන් වහන්සේ ආසාදනය කොට (ලොභිකුසාදය කොට) සතර දෙරක් ඇති භයානක වූ අවිචිතිරයට පැමිණියේ ය.

4. යමෙක් පටිකම් නො කරන, දුඤ්ඤා නො වූවකුට ප්‍රේම කරන්නේ ද, පාපය තෙමේ ආදර සිත් නැති දුඤ්ඤා වූ ඒ පුද්ගලයා ම සපර්ශ කෙරෙයි.

5. යමෙක් විෂ පිරුණු කළයෙකින් මුහුද දුෂිත කරන්නට සිතන්නේ ද, එයින් හේ එය දුෂිත කළ හැකි නො වන්නේ ය. මුහුද මහත් ය, බිය උපදවන තරම් විශාලය. එ හෙයිනි.

6. එ පරිද්දෙන් ම යමෙක් මාන මගින් ගිය සන්තූන් සිතැති තරාගතයන් වහන්සේට වාදයෙන් හිංසා කරන්නට තැත් කෙරෙයි ද, එහෙත් උන්වහන්සේ කෙරෙහි වාදය නො නැගෙයි (රුහණය නො වේ).

7. යමකු ගිය මග අනුව යන මහණ තෙම දුෂ්ටයාගේ විනාශයට පැමිණෙන්නේ ද (සියලු කෙලෙස් නසන්නේ ද), නුවණැත්තේ එබන්දකු මිතුරකු කැරගන්නේ ය, එබන්දකු ම සෙවුනේ ය.

8. අථ ඛො ආයසමා උපාලි යෙන භගවා තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසිත්තො ඛො ආයසමා උපාලි භගවන්තං එතදවොචි: “සඛ්ඛරාජි සඛ්ඛරාජී”ති භන්තො වූච්චති කිත්තාවතා නු ඛො භන්තො සඛ්ඛරාජි හොති නො ච සඛ්ඛපෙදෙ. කිත්තවතා ච පන සඛ්ඛරාජි චෙව හොති සඛ්ඛපෙදෙ වා”ති.

“එකතො උපාලි එකො හොති එකතො දො. වතුදො අනුසාවෙති¹ සලාකං ගාහෙති ‘අයං ධම්මො අයං චිත්තො ඉදං සත්ථුසාසනං ඉමං ගණ්හථ ඉමං රොවෙථා’ති, එවමපි ඛො උපාලි සඛ්ඛරාජි හොති නො ච සඛ්ඛපෙදෙ.”

“එකතො උපාලි දො ගොන්ති එකතො දො පඤ්චමො අනුසාවෙති සලාකං ගාහෙති, ‘අයං ධම්මො අයං චිත්තො ඉදං සත්ථුසාසනං ඉමං ගණ්හථ ඉමං රොවෙථා’ති, එවමපි ඛො උපාලි සඛ්ඛරාජි හොති නො ච සඛ්ඛපෙදෙ.”

“එකතො උපාලි දො හොන්ති එකතො තයො. ඡට්ඨො අනුසාවෙති සලාකං ගාහෙති ‘අයං ධම්මො අයං චිත්තො ඉදං සත්ථුසාසනං ඉමං ගණ්හථ ඉමං රොවෙථා’ති, එවමපි ඛො උපාලි සඛ්ඛරාජි හොති නො ච සඛ්ඛපෙදෙ.”

“එකතො උපාලි තයො හොන්ති, එකතො තයො. සත්තමො අනුසාවෙති සලාකං ගාහෙති ‘අයං ධම්මො අයං චිත්තො ඉදං සත්ථුසාසනං ඉමං ගණ්හථ ඉමං රොවෙථා’ති, එවමපි ඛො උපාලි සඛ්ඛරාජි හොති නො ච සඛ්ඛපෙදෙ.”

“එකතො උපාලි තයො හොන්ති එකතො වත්තාරො, අට්ඨමො අනුසාවෙති සලාකං ගාහෙති ‘අයං ධම්මො අයං චිත්තො ඉදං සත්ථුසාසනං ඉමං ගණ්හථ ඉමං රොවෙථා’ති එවමපි ඛො උපාලි සඛ්ඛරාජි හොති නො ච සඛ්ඛපෙදෙ.”

6. එසමයෙහි උපාලි තෙරණුවෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා එළැඹියහ. එළැඹ, ඔබ වැද පසෙක ඉදගන්හ. පසෙක හුන් උපාලි තෙරණුවෝ “වහන්ස, සඛ්‍යාරාජී ය සඛ්‍යාරාජීයැ යි කියනු ලැබේ. වහන්ස, කොතෙකින් සඛ්‍යාරාජීය වේ ද? එහෙත් සඛ්‍යාභෙදය නො වේ ද? කොතෙකින් ම සඛ්‍යාරාජීයත් සඛ්‍යාභෙදයත් යන දෙක ම වේ ද?” යි විචාළහ.

“උපාලි, ධම්මාදී එක් පක්‍ෂයෙකින් එකෙක් වෙයි ද, අධම්මාදී පක්‍ෂයෙකින් දෙදෙනෙක් වෙත් ද, සතර වැන්නෙක් ‘මෙය ධම්මය යැ, මෙය චිත්තය යැ, මෙය ශාස්තෘශාසනය යැ, මෙය පිළිගනිවු, මෙයට සතුටු වවු (මෙයට රිසි කරවු) යැ’ යි අනුශ්‍රාවණය (අනුනට ඇස්වීම) කෙරේ ද, සලාකා ගත්වාද, උපාලි, මෙසේ ම සඛ්‍යාරාජීය වෙයි, එහෙත් සඛ්‍යාභෙදය නො වෙයි”.

“උපාලි, ධම්මාදී එක් පක්‍ෂයෙකින් දෙදෙනෙක් වෙත් ද, අධම්මාදී එක් පක්‍ෂයෙකින් දෙදෙනෙක් වෙත් ද, පස් වැන්නෙක් (අධම්මාදී ව) ‘මේ ධම්මය යැ, මේ චිත්තය යැ, මේ ශාස්තෘශාසනය යැ, මෙය ගනිවු, මෙය රිසි කරවු යැ’ යි අනුශ්‍රාවණය කෙරෙයි ද, සලාකා ගත්වයි ද, උපාලි, මෙසේත් සඛ්‍යාරාජීය වෙයි, වැලිදු සඛ්‍යාභෙදය නො වෙයි.”

“උපාලි එක් පසෙකින් දෙදෙනෙක් වෙත් ද අනික් පසින් තුන් දෙනෙක් වෙත් ද, සවැන්නෙක් ‘මේ ධම්මය යැ, මේ චිත්තය යැ, මේ ශාස්තෘශාසනය යැ, මෙය ගනිවු, මෙය රිසි කරවු යැ’ යි අනුශ්‍රාවණය කෙරේ ද, සලාකා ගත්වා ද, උපාලි, මෙසේත් සඛ්‍යාරාජීය වෙයි, වැලිදු සඛ්‍යාභෙදය නො වෙයි.”

“උපාලි, එක් පසෙකින් තිදෙනෙක් වෙත් ද, අනික් පසින් තිදෙනෙක් වෙත් ද, සත් වැන්නෙක් ‘මේ ධම්මය යැ, මේ චිත්තය යැ, මේ ශාස්තෘශාසනය යැ, මෙය පිළිගනිවු මෙය රිසි කරවු’ යි අනුශ්‍රාවණය කෙරෙයි ද, සලාකා ගත්වයි ද, උපාලි, මෙසේත් සඛ්‍යාරාජීය වේ, වැලිදු සඛ්‍යාභෙදය නො වේ”.

“උපාලි, එක් පසෙකින් තිදෙනෙක් වෙත් ද, අනික් පසින් සතර දෙනෙක් වෙත් ද, අටවැන්නෙක් ‘මේ දහම යැ, මේ චිත්තය යැ, මේ ශාස්තෘශාසනය යැ, මෙය ගනිවු මෙය රිසි කරවු’ යි අනුශ්‍රාවණය කෙරෙයි ද, සලාකා ගත්වයි ද, උපාලි, මෙසේත් සඛ්‍යාරාජීය වෙයි, වැලිදු සඛ්‍යාභෙදය නො වෙයි”.

“එකතො උපාලි වක්කාරො හෙතෙයි එකතො වක්කාරො. නවමො අනුසාවෙති සලාකං ගාහෙති ‘අයං ධම්මො අයං විනයො ඉදං සන්ධි සංසනං ඉමං ගණ්ඨං ඉමං රොවෙරා’ති. එවමුඛි ටො උපාලි සඤ්ඤාභි වෙවි හොති සඤ්ඤාභෙදො ව. නවනතං වා උපාලි අතිරෙක නවනතං වා සඤ්ඤාභි වෙවි හොති සඤ්ඤාභෙදො ව.”

“න බො උපාලි හික්කුනී සඟ්ගං හිඤ්ඤි. අපි ව හෙදය පරක්කමති. න සික්කමානා සඟ්ගං හිඤ්ඤි. අපි ව හෙදය පරක්කමති. න සාමණෙරො සඟ්ගං හිඤ්ඤි. අපි ව හෙදය පරක්කමති. න සාමණෙරී සඟ්ගං හිඤ්ඤි. අපි ව හෙදය පරක්කමති. න උපාසකො සඟ්ගං හිඤ්ඤි. අපි ව හෙදය පරක්කමති. න උපාසිකා සඟ්ගං හිඤ්ඤි. අපි ව හෙදය පරක්කමති. හික්කු බො උපාලි පක්කතෙක්කා සමානසංවාසකො සමානසිමායං ධීතො සඟ්ගං හිඤ්ඤි”ති.

'සබ්‍යාභේදය සබ්‍යාභේදය' කි හඳුනා දුටුවකි. කිසිකාර්මයක් නූ බොහෝ හඳුනා සබ්‍යා භිතය හොකි" කි.

“ඉඩුපාලි හික්කු අධිමත්. බමමො’ති දිපෙනති, බමම. අධිමමො’ති දිපෙනති, අවිනසං විනශොති දිපෙනති, විනසං අවිනශොති දිපෙනති, අභාසිතං අලපිතං තරාගතෙන භාසිතං ලපිතං තරාගතෙනාති දිපෙනති, භාසිතං ලපිතං තරාගතෙන අභාසිතං අලපිතං තරාගතෙනාති දිපෙනති, අනාවිණිණි තරාගතෙන ආවිණිණි තරාගතෙනාති දිපෙනති; ආවිණිණි තරාගතෙන අනාවිණිණි තරාගතෙනාති දිපෙනති, අපඤ්ඤානං තරාගතෙන පඤ්ඤානං තරාගතෙනාති දිපෙනති, පඤ්ඤානං තරාගතෙන අපඤ්ඤානං තරාගතෙනාති දිපෙනති, අනාපකති ආපකති දිපෙනති, ආපකති අනාපකති දිපෙනති, ලහුකං ආපකති ගරුකං ආපකති දිපෙනති, ගරුකං ආපකති ලහුකං ආපකති දිපෙනති, සාවඥසං ආපකති අනවඥසං ආපකති දිපෙනති, අනවඥසං ආපකති සාවඥසං ආපකති දිපෙනති, දුට්ඨලො ආපකති අදුට්ඨලො ආපකති දිපෙනති, අදුට්ඨලො ආපකති දුට්ඨලො ආපකති දිපෙනති. තෙ ඉමෙහි අදධාරහති වජ්ඣති අපකස්සන්ති, විපකස්සන්ති, ආවෙණිං උපොසථං කරොන්ති, ආවෙණිං පචාරණං කරොන්ති, ආවෙණිං සඛ්ඤාකම්මං කරොන්ති. එතොචතො මො උපාලි සමෙතො හිමෙනො මොති”ති.

1. අපකෘතිය - බිඳ.

2. අවසානසාධි - පිටු.

3. **କାଗଜି - ବିନ୍ଦୁ.**

“උපාලි, එක් පසෙකින් සතර දෙනෙක් වෙන් ද, අනික් පසින් සතර දෙනෙක් වෙන් ද, නවවැන්නෙක් ‘මේ දහම යැ, මේ විනය යැ, මේ ශාස්තෘශාසන යැ, මෙය ගනිවු, මෙය රිසි කරවු’ යි අනුශ්‍රාවණය කෙරෙයි ද, සලාකා ගන්වයි ද, උපාලි, මෙසේ ම සංඝරාජිය ද සංඝභෙදය ද වේ. උපාලි, නවදෙනකුගෙන් ද නව දෙනකුට වැඩි ගණනෙකින් ද සංඝ රාජියත් සංඝභෙදයත් දෙක ම වේ.”

“උපාලි, මෙහෙණක් සංඝභෙදය නො කෙරෙයි වැලිදු සංඝභෙදය පිණිස තැත් කෙරෙයි. ශික්ෂාමාණාව ද සංඝභෙදය නො කෙරෙයි. වැලිදු එයට තැත් කෙරෙයි. හෙරණෙක් සංඝ භෙදය නො කෙරෙයි, වැලිදු එයට තැත් කෙරෙයි. හෙරණියක් සංඝභෙදය නො කෙරෙයි, වැලිදු එයට තැත් කෙරෙයි. උපාසක යෙක් සංඝභෙදය නො කෙරෙයි. වැලිදු එයට තැත් කෙරෙයි. උපාසිකාවක් සංඝ භෙදය නො කෙරෙයි: වැලිදු සංඝ භෙදයට වැයම් කරයි. උපාලි, සමාන සංවාසක වූ පුට්තන් (පියෙව් මහණ දම ඇති) මහණ තෙමේ ම සමානසංවාස සීමායෙහි සිටියේ සංඝභෙදය කෙරෙයි” වදළුසේක.

7. “වහන්ස, සංඝභෙදයැ, සංඝභෙදයැ යි කියනු ලැබේ. වහන්ස, කොතෙකින් වනාහි සංඝයා බිදුණේ නම් වේ දැ” යි උපාලිතෙරණුවෝ පුළුවන්හ.

“උපාලි, මෙසේනෙහි මහණහු ධර්මයා යි කියා අධර්මය දක්වත් ද, අධර්මයා යි කියා ධර්මය දක්වත් ද, විනයයා යි කියා අවිනය දක්වත් ද, අවිනයයා යි කියා විනය දක්වත් ද, තරාගතයන් විසින් දෙසන ලද යි වදරන ලද යි තරාගතයන් විසින් නො දෙසන ලද්දක් නො වදරන ලද්දක් දක්වත් ද, තරාගතයන් විසින් නො දෙසන ලද යි නො වදරන ලද යි කියා තරාගතයන් විසින් දෙසන ලද්ද, වදරන ලද්ද දක්වත් ද, තරාගතයන් විසින් පුරුදු කරන ලද යි තරාගතයන් විසින් නො පුරුදුකරන ලද්දක් දක්වත් ද, තරාගතයන් විසින් නො පුරුදු කරන ලද යි තරාගතයන් විසින් පුරුදු කරන ලද්දක් දක්වත් ද, තරාගතයන් විසින් පනවන ලද්දෙකැ යි කියා තරාගතයන් විසින් නො පනවන ලද්දක් දක්වත් ද, තරාගතයන් විසින් නො පනවන ලද්දෙකැ යි කියා තරාගතයන් විසින් පනවන ලද්දක් දක්වත් ද, ඇවැතැ යි කියා නො ඇවැතක් දක්වත් ද, නො ඇවැතැ යි කියා ඇවැතක් දක්වත් ද, ගරු ඇවැතැ යි කියා ලුහු ඇවැතක් දක්වත් ද, ලුහු ඇවැතැ යි කියා ගරු ඇවැතක් දක්වත් ද, අනවශෙෂ (ඉතිරි බවක් නැති) ඇවැතකැ යි කියා සාවශෙෂ (ඉතිරි බවක් ඇති) ඇවැතක් දක්වත් ද, සාවශෙෂ ඇවැතැ යි කියා අනවශෙෂ ඇවැත දක්වත් ද, නොදුර්ල ඇවැතැ යි කියා දුර්ල ඇවැතක් දක්වත් ද, දුර්ල ඇවැතකැ යි කියා නො දුර්ල ඇවැතක් දක්වත් ද, මේ භෙදකර වස්තූන් අටළොසින් ඔහු (හික්ෂුන්) එක් පසකට අදින්, අනිසයින් (යළි එකතු කළ නො හැකි වන පරිදි) එක් පසකට අදින්, වෙන් ව පොහෝ කෙරෙත්, වෙන් ව පවුරුණු කෙරෙත්, වෙන් ව සංඝකම් කෙරෙත්. උපාලි, මේ තෙකින් සංඝයා බිදුණේ වේ” යැ යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළුසේක.

8. “සඬසාමග්ගි සඬසාමඤ්ඤි ති භනෙත චූළවති. කිත්තාවතා නු ඛො භනෙත සඬඤ්ඤා සමග්ගො, හොති”ති.

“ඉධූපාළි භික්ඛු අධච්චං අධච්චොති දීපෙනති, ධච්චං ධච්චොති දීපෙනති, අවිනායං අවිනායොති දීපෙනති, විනායං විනායොති දීපෙනති අභාසිතං අලපිතං තථාගතෙන අභාසිතං අලපිතං තථාගතෙනාති දීපෙනති, භාසිතං ලපිතං තථාගතෙන භාසිතං ලපිතං තථාගතෙනාති දීපෙනති, අනාවිණ්ණං තථාගතෙන අනාවිණ්ණං තථාගතෙනාති දීපෙනති, ආවිණ්ණං තථාගතෙන ආවිණ්ණං තථාගතෙනාති දීපෙනති, අපසාදානං තථාගතෙන අපසාදානං තථාගතෙනාති දීපෙනති, පසාදානං තථාගතෙන පසාදානං තථාගතෙනාති දීපෙනති, අනාපකතිං අනාපකතීති දීපෙනති, ආපත්තං ආපතතීති දීපෙනති, ලහුකං ආපතතිං ලහුකා ආපතතීති දීපෙනති, ගරුකං ආපත්තං ගරුකා ආපතතීති දීපෙනති, සාවසෙසං ආපත්තං සාවසෙසා ආපතතීති දීපෙනති, අනවසෙසං ආපත්තං අනවසෙසා ආපතතීති දීපෙනති, දුච්ඡුලං ආපත්තං දුච්ඡුලා ආපතතීති දීපෙනති, අදුච්ඡුලං ආපතතිං අදුච්ඡුලා ආපතතීති දීපෙනති, තෙ ඉමෙහි අධාරසහි වැඩුහි න අපකාසකති න විපකාසකති න ආවෙණිං උපොසථං කරොති, න ආවෙණිං පචාරණං කරොති, න ආවෙණිං සඬකමමං කරොති, එත්තාවතා ඛො උපාළි සඬඤ්ඤා සමග්ගො හොති”ති.

9. “සමග්ගං පන භනෙත සංඝං භිද්දිතා කිං යො පසවති?”ති.

“සමග්ගං ඛො උපාළි සංඝං භිද්දිතා කප්පට්ඨිතිකං කිඛ්ඛිසං පසවති. කප්පං නිරයමඤ්ඤි පවති”ති.

ආපාසිකො නෙරසිකො කප්පට්ඨො සඬහෙදකො,
වග්ගරතො අධම්මට්ඨො යොගකෙකමා පඨංසති;
සඬහං සමග්ගං භිද්දිතා කප්පං නිරයමඤ්ඤි පවති”ති.

“භික්කං පන භනෙත සඬහං සමග්ගං කතා කිං යො පසවති?”ති

8. "වහන්ස, සඬහ සාමග්‍රිය, සඬහ සාමග්‍රියැ' යි කියනු ලැබේ. වහන්ස කොතෙකින් සඬහයා සමග්‍ර (සමග) වේ ද?" යි උපාලි තෙරණුවෝ පුළුවන්හ.

"උපාලි, මෙහි මහණහු අධම් යැ යි කියා අධම්ය දක්වන් ද, ධම් යැ යි කියා ධම්ය දක්වන් ද, අවිනය යැ යි කියා අවිනය දක්වන් ද, විනය යැ යි කියා විනය දක්වන් ද, තථාගතයන් විසින් නො දෙසන ලද යි නොවදරන ලද යි කියා තථාගතයන් විසින් නො දෙසන ලද නො වදරන ලද දෑයක් දක්වන් ද, තථාගතයන් විසින් දෙසන ලද යි වදරන ලද යි කියා තථාගතයන් විසින් දෙසන ලද වදරන ලද දෑයක් දක්වන් ද, තථාගතයන් විසින් පුරුදු නො කරන ලද දෑයක් තථාගතයන් විසින් පුරුදු නො කරන ලද යි දක්වන් ද, තථාගතයන් විසින් පුරුදු කරන ලද්දක් තථාගතයන් විසින් පුරුදු කරන ලද යි දක්වන් ද, තථාගතයන් විසින් නො පනවන ලද්ද තථාගතයන් විසින් නො පනවන ලද යි දක්වන් ද, තථාගතයන් විසින් පනවන ලද්ද තථාගතයන් විසින් පනවන ලද යි දක්වන් ද, නො ඇවැතැ යි නො ඇවැත දක්වන් ද, ඇවැතැ යි ඇවැත දක්වන් ද, ළුහු ඇවැතැ යි ළුහු ඇවැත දක්වන් ද, ගරු ඇවැතැ යි ගරු ඇවැත දක්වන් ද, සාවශෙෂ ඇවැතැ යි සාවශෙෂ ඇවැත දක්වන් ද, අනවශෙෂ ඇවැතැ යි අනවශෙෂ ඇවැත දක්වන් ද, දුළුල් ඇවැතැ යි දුළුල් ඇවැත දක්වන් ද, නො දුළුල් ඇවැතැ යි නො දුළුල් ඇවැත දක්වන් ද, ඔහු මේ (දෑහැමි) වස්තු අටළොස්සින් භික්ෂුන් පසකට නො අදිත් ද, අභියසින් නො අදිත් ද, වෙන ම පොතෝ නො කෙරෙත් ද, වෙන ම පවුරුණු නො කෙරෙත් ද, වෙන ම සඬකම් නො කෙරෙත් ද, උපාලි, මෙ තෙකින් වනාහි සඬහයා සමග්‍ර වූයේ නම් වේ" යැ යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළ සේක.

9. "වහන්ස, සමග්‍ර වූ සඬහයා බිඳ හේ කුමක් රැස් කෙරෙයි ද?" යි උපාලි තෙරණුවෝ පුළුවන්හ.

"උපාලි, සමග්‍ර සඬහයා බිඳ කල්පස්ථායී පටි රැස් කෙරෙයි. කල්පයක් නිරයෙහි පැයේ" යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළ සේක.

"සඬහයා බිඳුණේ අපාය පිණිස පවත්නේ, නිරය පිණිස පවත්නේ, එහි කල්පයක් සිටුනේ වෙයි. ව්‍යග්‍රත (අසමග වූවනට ඇලුණු), අධම්ස්ථ වූ හෙ තෙම යොගසෂෙමය ලැබීමෙන් වැළැකෙයි. සමග්‍ර සඬහයා බිඳ නිරයෙහි කපක් පැයෙයි".

"වහන්ස, බෙදුණු සඬහයා සමග්‍ර කොට හේ කුමක් රැස් කෙරේ ද?" යි උපාලි තෙරණුවෝ පුළුවන්හ.

“භික්ඛා ඛො උපාළි සඤ්ඤා සමග්ගා කතා චුභම් පුඤ්ඤං පසවති. කප්පා සග්ගමි මොදති”ති.

“සුඛා සඤ්ඤා පාමග්ගි සමග්ගානං චතුග්ගහො,¹
සමග්ගරතො ධම්මට්ඨො යොගකෙඛමා න ධංසති;
සඤ්ඤා සමග්ගා කතානා කප්පා සග්ගමි මොදති”ති.

10. “සියා නු ඛො භතොන සඤ්ඤාදායකො ආපායිකො
නෙරයිකො කප්පට්ඨො අනෙකිවෙජා?”ති

“සියා උපාළි සඤ්ඤාදායකො ආපායිකො නෙරයිකො කප්පට්ඨො
අනෙකිවෙජා”ති.

“සියා පන භතොන සඤ්ඤාදායකො න ආපායිකො න නෙර-
යිකො න කප්පට්ඨො න අනෙකිවෙජා?ති”.

“සියා උපාළි සඤ්ඤාදායකො න ආපායිකො න නෙරයිකො න
කප්පට්ඨො න අනෙකිවෙජා”ති.

“කතමො පන භතොන සඤ්ඤාදායකො ආපායිකො නෙරයිකො
කප්පට්ඨො අනෙකිවෙජා?”ති.

“ඉධුපාළි භික්ඛු අධම්මං ධම්මොති දීපෙති තඤ්ඤං අධම්මදිට්ඨි
හෙදෙ අධම්මදිට්ඨි චිතිධාය දිට්ඨිං චිතිධාය ඛතං චිතිධාය රුචිං
චිතිධාය භාවං අනුසාවෙති සලාකං ගාහෙති ‘අයං ධම්මො අයං
චිතයො ඉදං සත්ථු සාසනං ඉමං ගණ්ඨරං ඉමං රොචෙථා’ති. අයම්ඨි
ඛො උපාළි සඤ්ඤාදායකො ආපායිකො නෙරයිකො කප්පට්ඨො
අනෙකිවෙජා.

1. ච අනග්ගහො - සිඳු.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

“උපාලි, බෙදුණු සංඝයා සමග කොට මහත් පිනක් රැස් කෙරේ” යැයි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළසේක.

“සංඝයාගේ සමගීය සැප ගෙනදෙයි. සමග වූ සංඝයාට අනුබල දීම ද සැප ගෙනදෙයි. සමග වුවනට ඇලුණු, දහමෙහි පිහිටි නැනැත්තෙක් යොග්‍යකෘතියෙන් (නිවන් ලැබීමෙන්) නො වැළකෙයි. සංඝයා සමග කොට හේ කපක් සගෙහි සතුටු වේ”.

10. “වහන්ස, සංඝයා බිඳුනා පුද්ගල තෙමේ අපාය පිණිස වූයේ, නිරය පිණිස වූයේ කපක් නිරයෙහි සිටුවනේ, එයින් මුදලන පිළියමක් නැත්තේ වේ ද?” යි උපාලි තෙරණුවෝ පුළුවන්හ.

“උපාලි, සංඝයා බිඳුනා එක්තරා පුභලෙක් අපාය පිණිස පවත්නේ ද නිරය පිණිස පවත්නේ ද, කපක් නිරයේ සිටුවනේ ද, එයින් මුදලන පිළියමක් නැත්තේ ද වන්නේ යැ” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළසේක.

“වහන්ස, සංඝයා බිඳුනා කිසියම් පුභලෙක් අපාය පිණිස නො පවත්නේ නිරය පිණිස නො පවත්නේ කපක් නිරයෙහි නො සිටුවනේ පිළියම් නැත්තෙක් නො වන්නේත් වේ ද?” යි උපාලි තෙරණුවෝ පුළුවන්හ.

“උපාලි, සංඝයා බිඳුනා එක්තරා පුභලෙක් ආපාදික නො වූයේ තෙරයික නො වූයේ කපක් නිරයෙහි නො සිටුවනේ පිළියම් නැත්තෙක් නො වූයේ වන්නේ යැ” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළසේක.

“වහන්ස, කවර නම් සංඝභෙදක තෙමේ ආපාදික, තෙරයික, කල්පස්ථ අතෙකිව්‍ය නො වන්නේ ද?” යි උපාලි තෙරණුවෝ පුළුවන්හ.

“උපාලි, මෙහි මහණෙක් ධර්මය යැයි කියා අධර්මය දක්වන්නේ ද, එහි අධර්ම දෘෂ්ටි ඇත්තේ, සංඝ භෙදයෙහි අධර්මදෘෂ්ටි ඇත්තේ, දෘෂ්ටිය පිහිටුවා ඉවසීම පිහිටුවා, රුචිය පිහිටුවා, අදහස පිහිටුවා, අනුශ්‍රාවණය කෙරේ ද (අනුනට කියා ද), “මේ ධර්මය මේ චිත්තය යැ, මෙය ශාස්තෘශාසනය යැ මෙය පිළිගනිමු, මෙයට කැමැති වමු” යි සලාකා ගත්වා ද උපාලි, මේ සංඝභෙදක තෙමේ ද ආපාදික ද තෙරයික ද කල්පස්ථ ද අතෙකිව්‍ය ද වේ.

තවද අනෙකක් කියමි. උපාලි, මහණෙක් ධර්මයා යි අධර්මය දක්වා ද එහි අධර්මයා යි දෘෂ්ටි ඇත්තේ, සංඝභෙදයෙහි ධර්ම දෘෂ්ටි ඇත්තේ, දෘෂ්ටිය පිහිටුවා, ඉවැසීම පිහිටුවා, රුචිය පිහිටුවා, අදහස පිහිටුවා, 'මේ ධර්මය යැ, මේ චිත්තය යැ, මේ ශාස්තෘශාසනය යැ, මෙය පිළිගනිමු, මෙයට කැමති වමු' යි අනුශ්‍රාවණය කෙරේ ද, සලාකා ගත්වා ද, උපාලි, මේ සංඝභෙදක තෙමේ ද, ආපායිකත් නොරැකිකත් කල්පස්ථායීන් අනෙකිවත් වේ.

තවද උපාලි, මහණෙක් ධර්මයා යි අධර්මය දක්වා ද, එහි අධර්මය යන දෘෂ්ටි ඇත්තේ, සංඝභෙදයෙහි විමති ඇත්තේ, දෘෂ්ටිය පිහිටුවා, ඉවැසීම පිහිටුවා, රුචිය පිහිටුවා, අදහස පිහිටුවා, 'මේ ධර්මය යැ, මේ චිත්තය යැ, මේ ශාස්තෘශාසනය යැ, මෙය ගනිමු, මෙයට කැමති වමු' යි අනුනට කියා ද සලාකා ගත්වා ද, උපාලි, මේ සංඝභෙදක තෙමේ ද ආපායිකත් නොරැකිකත් කල්පස්ථායීන් අනෙකිවත් වේ.

තවද උපාලි, මහණෙක් ධර්මයා යි අධර්මය දක්වා ද, එහි ධර්මයා යි දෘෂ්ටි ඇත්තේ, සංඝභෙදයෙහි අධර්ම දෘෂ්ටි ඇත්තේ, දෘෂ්ටිය පිහිටුවා, ඉවැසීම පිහිටුවා, රුචිය පිහිටුවා, අදහස පිහිටුවා, මේ ධර්මය යැ, මේ චිත්තය යැ, මේ ශාස්තෘශාසනය යැ, මෙය ගනිමු, මෙයට කැමති වමු' යි අනුනට කියා ද, සලාකා ගත්වා ද, උපාලි, මේ සංඝභෙදක තෙමේ ද ආපායිකත් නොරැකිකත් කල්පස්ථායීන් අනෙකිවත් වේ.

තවද උපාලි, මහණෙක් ධර්මයා යි අධර්මය දක්වා ද, එහි ධර්මයා යි දෘෂ්ටි ඇත්තේ, සංඝභෙදයෙහි ධර්ම දෘෂ්ටි ඇත්තේ, දෘෂ්ටිය පිහිටුවා, ඉවැසීම පිහිටුවා, රුචිය පිහිටුවා, අදහස පිහිටුවා 'මේ ධර්මය යැ, මේ චිත්තය යැ, මේ ශාස්තෘශාසනය යැ, මෙය ගනිමු, මෙයට රුචි කරමු යැ යි අනුශ්‍රාවණය කෙරේ ද සලාකා ගත්වා ද, උපාලි, මේ සංඝභෙදක තෙමේ ද ආපායිකත් නොරැකිකත් කල්පස්ථායීන් අනෙකිවත් වේ.

තවද උපාලි, මහණෙක් ධර්මයා යි අධර්මය දක්වා ද, එහි ධර්මයා යි දෘෂ්ටි ඇත්තේ, සංඝභෙදයෙහි විමති ඇත්තේ. දෘෂ්ටිය පිහිටුවා ඉවැසීම පිහිටුවා, රුචිය පිහිටුවා, අදහස පිහිටුවා, 'මේ ධර්මය යැ, මේ චිත්තය යැ, මේ ශාස්තෘශාසනය යැ, මෙය ගනිමු, මෙයට කැමති වමු' යි අනුනට කියා ද සලාකා ගත්වා ද, උපාලි, මේ සංඝභෙදක තෙමේ ද ආපායිකත් නොරැකිකත් කල්පස්ථායීන් අනෙකිවත් වේ.

තවද උපාලි, මහණෙක් ධර්මයා යි අධර්මය දක්වා ද, එහි විමති ඇත්තේ, සංඝභෙදයෙහි අධර්ම දෘෂ්ටි ඇත්තේ, දෘෂ්ටිය පිහිටුවා, ඉවැසීම පිහිටුවා, රුචිය පිහිටුවා, අදහස පිහිටුවා, 'මේ ධර්මය යැ, 'මේ චිත්තය යැ, මේ ශාස්තෘශාසනය යැ, මෙය ගනිමු, මෙයට කැමති වමු' යි අනුනට කියා ද, සලාකා ගත්වා ද, උපාලි, මේ සංඝභෙදක තෙමේ ද ආපායිකත් නොරැකිකත් කල්පස්ථායීන් අනෙකිවත් වේ.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

11. පුනච්ඡරං උපාලි භික්ඛු අධම්මං ධම්මොති දීපෙනි, තස්මිං වෙමතිකො හෙදෙ වෙමතිකො, විනිධාය දිට්ඨිං, විනිධාය ඛතං. විනිධාය රුචිං, විනිධාය භාවං, අනුසාවෙනි සලාකං ගාහෙනි 'අයං ධම්මො අයං විනයො ඉදං සන්ධුසාසනං ඉමං ගණ්ඨරං ඉමං රොවෙරාති, අයම්පි ඛො උපාලි සංඝසංඝදකො ආපායිකො තොරයිකො කප්පට්ඨො අතෙකිවෙණා.

පුනච්ඡරං උපාලි භික්ඛු අධම්මං ධම්මොති දීපෙනි, තස්මිං වෙමතිකො හෙදෙ වෙමතිකො, විනිධාය දිට්ඨිං, විනිධාය ඛතං. විනිධාය රුචිං, විනිධාය භාවං, අනුසාවෙනි සලාකං ගාහෙනි අයං ධම්මො අයං විනයො ඉදං සන්ධුසාසනං ඉමං ගණ්ඨරං ඉමං රොවෙරාති. අයම්පි ඛො උපාලි සංඝසංඝදකො ආපායිකො තොරයිකො කප්පට්ඨො අතෙකිවෙණා.

පුනච්ඡරං උපාලි භික්ඛු අධම්මං ධම්මොති දීපෙනි, ධම්මං අධම්මොති දීපෙනි, අවිනයං විනයොති දීපෙනි, විනයං අවිනයොති දීපෙනි, අභාසිතං අලපිතං තරාගතෙන භාසිතං ලපිතං තරාගතෙනාති දීපෙනි, භාසිතං ලපිතං තරාගතෙන අභාසිතං අලපිතං තරාගතෙනාති දීපෙනි, අනාවිණ්ණං තරාගතෙන ආවිණ්ණං තරාගතෙනාති දීපෙනි, ආවිණ්ණං තරාගතෙන අනාවිණ්ණං තරාගතෙනාති දීපෙනි, අපඤ්ඤිතං තරාගතෙන පඤ්ඤිතං තරාගතෙනාති දීපෙනි, පඤ්ඤිතං තරාගතෙන අපඤ්ඤිතං තරාගතෙනාති දීපෙනි, අනාපත්තිං ආපත්තිති දීපෙනි, ආපත්තිං අනාපත්තිති දීපෙනි, ලහුකං ආපත්ති, ගරුකා ආපත්තිති දීපෙනි, ගරුකං ආපත්තිං ලහුකා ආපත්තිති දීපෙනි, සාවඥසං ආපත්තිං අනවඥසං ආපත්තිති දීපෙනි, අනවඥසං ආපත්තිං සාවඥසං ආපත්තිති දීපෙනි, දුච්ඡුලං ආපත්තිං අදුච්ඡුලං ආපත්තිති දීපෙනි, අදුච්ඡුලං ආපත්තිං දුච්ඡුලං ආපත්තිති දීපෙනි, තස්මිං අධම්මදිට්ඨිං, හෙදෙ අධම්මදිට්ඨිං, විනිධාය දිට්ඨිං, විනිධාය, ඛතං, විනිධාය රුචිං, විනිධාය භාවං, අනුසාවෙනි සලාකං ගාහෙනි 'අයං ධම්මො අයං විනයො ඉදං සන්ධුසාසනං, ඉමං ගණ්ඨරං ඉමං රොවෙරා'ති, අයම්පි ඛො උපාලි සංඝසංඝදකො ආපායිකො තොරයිකො කප්පට්ඨො අතෙකිවෙණා.

පුනච්ඡරං උපාලි භික්ඛු ධම්මං අධම්මොති දීපෙනි -පෙ- අදුච්ඡුලං ආපත්තිං දුච්ඡුලං ආපත්තිති දීපෙනි, තස්මිං අධම්මදිට්ඨිං හෙදෙ ධම්මදිට්ඨිං -පෙ-

11. තව ද, උපාලි, ධර්මයා යි අධර්මයක් දක්වා ද, එහි විමති ඇත්තේ, සඛ්‍යාභේදයෙහි ධර්මයා යි දෘෂ්ටි ඇත්තේ, දෘෂ්ටිය පිහිටුවා, ඉවැසීම පිහිටුවා, රූපිය පිහිටුවා, අදහස පිහිටුවා, 'මේ ධර්මය යැ, මේ චිත්තය යැ, මේ ශාස්තෘශාසනය යැ, මෙය ගනිවු, මෙයට කැමති වවු' යි අනුනුතව කියා ද සලාකා ගන්වා ද, උපාලි, මේ සඛ්‍යාභේදක තෙමේ ද ආපායිකත් නොරයිකත් කල්පස්ථත් අනෙකිවිෂ්ත් වේ.

තව ද උපාලි, මහණෙක් ධර්මයා යි අධර්මය දක්වා ද එහි විමති ඇත්තේ, සඛ්‍යාභේදයෙහි විමති ඇත්තේ, දෘෂ්ටිය පිහිටුවා, ඉවැසීම පිහිටුවා, රූපිය පිහිටුවා, අදහස පිහිටුවා, 'මේ ධර්මය යැ, මේ චිත්තය යැ, මේ ශාස්තෘශාසනය යැ, මෙය ගනිවු, මෙයට කැමති වවු යැ' යි අනුශ්‍රාවණය කෙරේ ද, සලාකා ගන්වා ද, උපාලි, මේ සඛ්‍යාභේදක තෙමේත් ආපායික ද නොරයික ද, කල්පස්ථ ද අනෙකිවිෂ් ද වේ.

තව ද උපාලි, මහණෙක් ධර්මයා යි අධර්මය දක්වා ද, අධර්මය යැ යි ධර්මය දක්වා ද, චිත්තය යැ යි අචිත්තයක් දක්වා ද, අචිත්තය යැ යි චිත්තය දක්වා ද, තරාගතයන් වහන්සේ විසින් වදාරන ලද යි තරාගතයන් වහන්සේ විසින් නො වදාරන ලද්දක් නො දෙසන ලද්දක් දක්වා ද, තරාගතයන් වහන්සේ විසින් නො වදාරන ලද යි නො දෙසන ලද යි තරාගතයන් වහන්සේ විසින් වදාරන ලද්දක් දෙසන ලද්දක් දක්වා ද, තරාගතයන් වහන්සේ විසින් ආචර්ණ නොවූවක් තරාගතයන් වහන්සේ විසින් ආචර්ණ යැ යි දක්වා ද, තරාගතයන් වහන්සේ විසින් පනවන ලද යි තරාගතයන් වහන්සේ විසින් නො පනවන ලද්දක් දක්වා ද, තරාගතයන් වහන්සේ විසින් නො පනවන ලද යි තරාගතයන් වහන්සේ විසින් පණවන ලද්දක් දක්වා ද, ඇවැතැයි නො ඇවැතක් දක්වා ද, නො ඇවැතැ යි ඇවැතක් දක්වා ද, ගරු ඇවැතැ යි ලුහු ඇවැතක් දක්වා ද, ලුහු ඇවැතැ යි ගරු ඇවැතක් දක්වා ද, අනවශෙෂ ඇවැතැ යි සාවශෙෂ ඇවැතක් දක්වා ද සාවශෙෂ ඇවැතැ යි අනවශෙෂ ඇවැතක් දක්වා ද, නොදුළු ඇවැතැ යි දුළු ඇවැතක් දක්වා ද, දුළු ඇවැතැ යි නොදුළු ඇවැතක් දක්වා ද, එහි අධර්මයා යි දෘෂ්ටි ඇත්තේ, සඛ්‍යාභේදයෙහි අධර්මයා යි දෘෂ්ටි ඇත්තේ, ඒ දෘෂ්ටිය පිහිටුවා, ඉවැසීම පිහිටුවා, රූපිය පිහිටුවා, අදහස පිහිටුවා, 'මේ ධර්මය යැ, මේ චිත්තය යැ, මේ ශාස්තෘශාසනය යැ, මෙය ගනිවු, මෙයට කැමැති වවු යැ' යි අනුශ්‍රාවණය කෙරේ ද, සලාකා ගන්වා ද, උපාලි, මේ සඛ්‍යාභේදක තෙමේ ආපායික ද නොරයික ද, කල්පස්ථ ද අනෙකිවිෂ් ද වේ.

තව ද උපාලි, මහණෙක් අධර්මයා යි ධර්මය දක්වා ද, ... දුළු ඇවැතැ යි නො දුළු ඇවැත දක්වා ද ... එහි අධර්මයා යි දෘෂ්ටි ඇත්තේ, සඛ්‍යාභේදයෙහි ධර්මයා යි දෘෂ්ටි ඇත්තේ, ...

තසම්. අධ්‍යොදිංසි හෙදෙ වෙමතිකො -පෙ-

තසම්. ධම්මොදිංසි -පෙ- තසම්. ධම්මොදිංසි හෙදෙ වෙමතිකො -පෙ-

තසම්. වෙමතිකො හෙදෙ අධ්‍යොදිංසි -පෙ-

තසම්. වෙමතිකො හෙදෙ ධම්මොදිංසි -පෙ-

තසම්. වෙමතිකො හෙදෙ වෙමතිකො චිනිධාය දිංසි. චිනිධාය ඛනිං චිනිධාය රුචිං චිනිධාය භාවං අනුසාවෙනි, සලාකං ගාහෙනි 'අයං ධම්මො අයං චිත්තො ඉදං සන්ථුසාසනං ඉමං ගණ්ණථ ඉමං රොවෙථා'ති, අයමි ඛො උපාලි සඬහෙදකො ආපායිකො නෙරයිකො කප්පට්ඨො අනෙකිවෙතා.

12. “කතමො පන හතෙත සඬහෙදකො න ආපායිකො න නෙරයිකො න කප්පට්ඨො න අනෙකිවෙතා”ති.

“ඉධුපාලි භික්ඛු අධ්‍යො. අධ්‍යොති දීපෙනි, තසම්. ධම්මොදිංසි හෙදෙ ධම්මොදිංසි අචිනිධාය දිංසි. අචිනිධාය ඛනිං අචිනිධාය රුචිං අචිනිධාය භාවං අනුසාවෙනි, සලාකං ගාහෙනි 'අයං ධම්මො අයං චිත්තො ඉදං සන්ථුසාසනං ඉමං ගණ්ණථ ඉමං රොවෙථා'ති, අයමි ඛො උපාලි සඬහෙදකො න ආපායිකො න නෙරයිකො න කප්පට්ඨො න අනෙකිවෙතා.”

සුන ව පරං උපාලි භික්ඛු ධම්ම. ධම්මොති දීපෙනි තසම්. ධම්මොදිංසි හෙදෙ ධම්මොදිංසි -පෙ- අචිත්තං අචිත්තොති දීපෙනි, -පෙ- චිත්තං චිත්තොති දීපෙනි, අභාසිතං අලපිතං තථාගතෙන අභාසිතං අලපිතං තථාගතෙනාති දීපෙනි, භාසිතං ලපිතං තථාගතෙන භාසිතං ලපිතං තථාගතෙනාති දීපෙනි, අනාවිණ්ණං තථාගතෙන අනාවිණ්ණං තථාගතෙනාති දීපෙනි. ආවිණ්ණං තථාගතෙන

එහි අධර්මයා යි දෘෂ්ටි ඇත්තේ සංඛ්‍යාභේදයෙහි වෙමනික වූයේ ...

... එහි ධර්මයා යි දෘෂ්ටි ඇත්තේ සංඛ්‍යාභේදයෙහි වෙමනික වූයේ ...,

එහි වෙමනික වූයේ, සංඛ්‍යාභේදයෙහි අධර්මයා යි දෘෂ්ටි ඇත්තේ ...

එහි වෙමනික වූයේ, සංඛ්‍යාභේදයෙහි ධර්මයා යි දෘෂ්ටි ඇත්තේ ...

එහි වෙමනික වූයේ, සංඛ්‍යාභේදයෙහි වෙමනික වූයේ දෘෂ්ටිය පිහිටුවා, ඉවැයීම පිහිටුවා; රූපිය පිහිටුවා, අදහස පිහිටුවා, 'මේ ධර්මය යැ, මේ චිත්තය යැ, මේ ශාස්තෘශාසන යැ, මෙය ගනිවු මෙයට කැමති වවු' යි අනුශ්‍රාවණය කෙරේ ද, සලාකා ගන්වා ද, උපාලි, මේ සංඛ්‍යාභේදක තෙමේ ආපායික ද නොරැකික ද කල්පස්ථ ද අතෙකිව් ද වේ.

12. "වහන්ස, සංඛ්‍යාභේදය කරන කවරෙක් වනාහි ආපායික නො වේ ද? නොරැකික නො වේ ද? කල්පස්ථ නො වේ ද? අතෙකිව් නො වේ ද?" යි උපාලි තෙරණුවෝ ප්‍රච්ඡින්න.

(භාග්‍යාවතුන් වහන්සේ මෙය වදළු සේක:)

"උපාලි, මෙහි මහණ තෙම අධර්මයා යි අධර්මය දක්වා ද, එහි ධර්මයා යි දෘෂ්ටි ඇත්තේ, සංඛ්‍යාභේදයෙහි ධර්මයා යි දෘෂ්ටි ඇත්තේ, ඒ දෘෂ්ටිය නො පිහිටුවා, ඉවැයීම නො පිහිටුවා, රූපිය නො පිහිටුවා, අදහස නො පිහිටුවා, 'මේ ධර්මය යැ, මේ චිත්තය යැ, මේ ශාස්තෘශාසන යැ මෙය ගනිවු, මෙයට කැමති වවු යැ' යි අනුශ්‍රාවණය කෙරේ ද, සලාකා ගන්වා ද උපාලි, මේ සංඛ්‍යා භේදක තෙමේ ආපායික නො වේ, නොරැකික නො වේ, කල්පස්ථ නො වේ, අතෙකිව් නො වේ."

"තව ද උපාලි, මහණ තෙම ධර්මයා යි ධර්මය දක්වා ද, එහි ධර්මයා යි දෘෂ්ටි ඇත්තේ, සංඛ්‍යාභේදයෙහි ධර්මයා යි දෘෂ්ටි ඇත්තේ, ... අචිත්තය යැ යි අචිත්තය දක්වා ද, ... චිත්තයා යි චිත්තය දක්වාද තරාගතයන් විසින් නො වදරන ලද්ද නො දෙසන ලද්ද තරාගතයන් විසින් නො වදරන ලද යි නො දෙසන ලද යි දක්වා ද තරාගතයන් විසින් වදරන ලද්ද දෙසන ලද්ද තරාගතයන් විසින් වදරන ලද්ද යි දෙසන ලද්ද යි දක්වා ද, තරාගතයන් විසින් අනාවරණ දූය තරාගතයන් විසින් අනාවරණ දූයකැ යි දක්වා ද, තරාගතයන් විසින් අනාවරණ දූය තරාගතයන් විසින්

ආචාර්යං තථාගතෙනාති දීපෙනි, අපඤ්ඤානං තථාගතෙන අපඤ්ඤානං තථාගතෙනාති දීපෙනි, පඤ්ඤානං තථාගතෙන පඤ්ඤානං තථාගතෙනාති දීපෙනි, ආපත්තං ආපත්තීන් දීපෙනි, අනාපත්තං අනාපත්තීන් දීපෙනි, ගරුකං ආපත්තං ගරුකා ආපත්තීන් දීපෙනි, ලහුකං ආපත්තං ලහුකා ආපත්තීන් දීපෙනි, සාවසෙසං ආපත්තං සාවසෙසා ආපත්තීන් දීපෙනි, අනවසෙසං ආපත්තං අනවසෙසා ආපත්තීන් දීපෙනි, දුක්ඛලං ආපත්තං දුක්ඛලා ආපත්තීන් දීපෙනි, අදුක්ඛලං ආපත්තං අදුක්ඛලා ආපත්තීන් දීපෙනි, තස්මිං ධම්මදිට්ඨිං භෙදෙ ධම්මදිට්ඨිං අවිනිශ්චය දිට්ඨිං අවිනිශ්චය ඛණ්ඩං අවිනිශ්චය රූපිං අවිනිශ්චය භාවං අනුසාවෙනි, සලාකං ගාමෙනි: “අයං ධම්මො අයං චිත්තයො ඉදං සද්දුසාසනං ඉමං ගණ්ඨපථ ඉමං රොවෙථා’ති, අයමපි ඔවා උපාලි සංඛ්‍යාසංඛ්‍යාකාණ්ඩකො න ආපායිකො න තෙරයිකො න කප්පවෙධා න අනෙකිවෙජාති.

තත්ථය භාණ්ඩාරං.

සංඛ්‍යාසංඛ්‍යාකාණ්ඩකං සන්තමං.¹

කඤ්ඤානං:

අනුපිට්ඨෙ අභිඤ්ඤානා සුමුමාලො න ඉවජති
කසා වසා* අතිනිකො* නිධ්මා ලාවෙ ව උබ්බහො
පුඤ්ඤමඤ්ඤාපලාලකො භුසම්පුතඅතිහරෙ
ආයතිට්ඨි න ථීයතති පිතරො ව පිතාමහා
හඤ්ඤො අනුරුද්ධො ව ආනන්දො හග්ග කිම්බිලො*
සකාමානො ව කොසම්බිං පරිභාසි කකුධෙන ව
පකාසෙසි පිතුනො ව පුරිසෙ සිලං නාළාගිරිං
තිකපඤ්ඤා ගරුකො හිඤ්ඤි දුලලවිසෙත ව
තයො අධං පුත තිඤ්ඤි රාජි භෙදෙ සියා නු ඔවා ති.

1. සංඛ්‍යාසංඛ්‍යාකාණ්ඩකො සන්තමො - මජ්ඣං.

2. වසා - මජ්ඣං.

3. නිකො - මජ්ඣං.

4. කිම්බිලො - ම.

ආචාර්ය දුගේකැ යි දක්වා ද, තරාගතයන් විසින් නො පනවන ලද්ද තරාගතයන් විසින් නො පනවන ලද්දකැ යි දක්වා ද, තරාගතයන් විසින් පනවන ලද්ද තරාගතයන් විසින් පනවන ලද්ද යි දක්වා ද, ඇවැත ඇවැතැ යි දක්වා ද, නො ඇවැත නො ඇවැතැ යි දක්වා ද, ගරු ඇවැත ගරු ඇවැතැ යි දක්වා ද, ළුහු ඇවැත ළුහු ඇවැතැ යි දක්වා ද, සාවගෙස ඇවැත සාවගෙස ඇවැතැ යි දක්වා ද, අනවගෙස ඇවැත අනවගෙස ඇවැතැ යි දක්වා ද, දුළු ඇවැත දුළු ඇවැතැ යි දක්වා ද, නො දුළු ඇවැත නො දුළු ඇවැතැ යි දක්වා ද, එහි ධර්මයා යි දෘෂ්ටි ඇත්තේ, සංඝායනපදයෙහි ධර්මයා යි දෘෂ්ටි ඇත්තේ, දෘෂ්ටිය නො පිහිටුවා, ඉවැසීම නො පිහිටුවා, රූපිය නො පිහිටුවා, අදහස නො පිහිටුවා, 'මේ ධර්මය යැ, මේ චිත්තය යැ මේ භාෂණ-භාෂනය යැ මෙය ගතිවූ, මෙයට කැමති වවු' යැ යි අනුශ්චිත්තය කෙරේ ද, ඡලාකා ගන්වා ද, උපාලිනි, මේ සංඝායනපදය තෙමේත් ආපාදික නො වේ, නෙරසික නො වේ, කල්පස්ථායීත් නො වේ, අතෙකිවත් නො වේ" යැ යි වදාළසේක.

තෙවෙනි බණවර යි.

සත්වැනි සංඝායනපදනිකාය යි.

මේ එහි උද්දනය යැ:

අනුපිය වෙනෙහි දී ප්‍රකට භාෂා කුමාර කෙනෙක් පැවිදි වූහ. ඔවුන්ගෙන් එකෙක් සියුමැලි වූයේ පැවිද්දට නො කැමැති විය. කෙත් සැම ද වී වැසිරීම ද දිය ඇතුළට ගැන්ම ද දිය සම කොට පැතිරැවීම ද, නෙළීම ද ගොයම් කැපීම ද ඒවා ගෙන්වීම ද මිටි බැඳීම ද ගොයම් මැඩීම ද පිදුරු වෙන් කිරීම ද කාටු හැරීම ද හුළු ගැස්වීම ද වී ඇතුළට ගෙන්වීම ද කරන්නේ ය. මතුමත්තෙහිත් මෙය කළයුතු ය. කර්මාන්තයෝ අවසන් නො වෙත්. කර්මාන්ත අවසන් නො වී කිබියැදි ම පියවරු ද මුතුන්මත්තෝ ද කළුරිය කළාහ.

හඳිය ද අනුරුද්ධ ද ආනන්ද ද භෞද්ද ද කිම්බිල ද යන මොහු නික්ම ගියාහ. භාෂාමානාය බිඳින ලද්දේ ය. කොසඹා නුවරට බුදුරජුහු වැඩියාහ. දෙවදත් සෘද්ධියෙන් පිරිහුණේ ය. කකුඩ දෙවතු වසින් එය පැවැසිණ. සංඝායා දෙවදතු පිළිබඳ ව ප්‍රකාශනීය කම්ය කෙළේ ය. අරුසත් රජුගේ පියාගේ මරණය විය. දෙවදත් බුදුරජුන් නසනුවට පුරුෂයන් යෙදවී ය. බුදුරජුන් මත්තෙහි හලක් පෙරැළී ය. නාළාගිරි ඇතු මෙහෙයැවී ය. ත්‍රික භොජනය පැවැත්ත. සංඝායනපදය ගරු අකුශලයෙකැ යි වදාළහ. දෙවදත් සංඝායා බිත්තේ ය. සංඝායා හෙදයට තැත් කරනුයේ තුලැසි ඇවැතිත් බැදේ. එක් පසෙක තිදෙනෙක් ද (අනිත් පසැ සිටු දෙනෙක් ද) අටවැන්නැ අනුශ්චිත්තය කෙරෙයි. නැවැත මෙබඳු වාර තුනෙකි. සංඝාරාජිය වන අයුරු දක්විණ. සංඝායනපදය වන්නේ ද යි ප්‍රශ්න නැතිණ, (බුදුරජුහු ඒ විසැළුහ.)

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

වහනකඩකඩ.

ආගනතුකවතන.

1. තෙන සමයෙන බුද්ධා හඟවා සාවතීයං විහරති ජෙනවතෙන අනාථපිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ. තෙන බො පන සමයෙන ආගනතුකා භික්ඛු සඋපාහනාපි ආරාමං පවිසන්ති, ඡන්තපග්ගහිතාපි ආරාමං පවිසන්ති, ඔඟුණ්ණිතාපි ආරාමං පවිසන්ති, සීසෙපි විවරං කරිත්වා ආරාමං පවිසන්ති, පාතියෙන, පාදෙ ධොවන්ති, වුඩ්ඪිතරෙ'පි ආවාසිකෙ භික්ඛු න අභිවාදෙනති, න සෙනාසනං පුච්ඡන්ති.

අඤ්ඤතරොපි ආගනතුකො භික්ඛු අනර්ඤාචුක්ඛං විහාරං සථිකං උග්ගාටෙත්වා කවාටං පණාමෙත්වා සහසා පාවිසි තස්ස උපරිපිට්ඨිතො අභිබ්බෙත්වා පපති. සො භිතො විස්සරමකාසි. භික්ඛු උපධාදිත්වා තං භික්ඛු එතදවොචු: 'කියා තං ආචුසො විස්සරමකාසි'ති. අථ බො සො භික්ඛු භික්ඛුනං එතමක්ඛං ආරොවෙසි. යෙ තෙ භික්ඛු අපිට්ඨා සනතුට්ඨා උජ්ජෙනා ඤාණචිත්තා ධික්ඛාකාමා තෙ උජ්ජායන්ති ඛිසන්ති විපාවෙනති "කථං හි නාම ආගනතුකා භික්ඛු සඋපාහනාපි ආරාමං පවිසිස්සන්ති. ඡන්තපග්ගහිතාපි ආරාමං පවිසිස්සන්ති -පෙ- න සෙනාසනං පුච්ඡස්සන්ති"

අථ බො තෙ භික්ඛු හඟවතො එතමක්ඛං ආරොවෙසු.

"සච්චං කිර භික්ඛවෙ ආගනතුකා භික්ඛු සඋපාහනාපි ආරාමං පවිසන්ති -පෙ- න සෙනාසනං පුච්ඡස්සන්ති"ති.

"සච්චං හඟවා".

විගර්භි බුද්ධා හඟවා: "කථං හි නාම භික්ඛවෙ ආගනතුකා භික්ඛු සඋපාහනාපි ආරාමං පවිසිස්සන්ති -පෙ- න සෙනාසනං පුච්ඡස්සන්ති. තෙනං භික්ඛවෙ අප්පසන්නානං වා පසාද්‍ය පසන්නානං වා භියොගාභාවාය. අථ බො තං අප්පසන්නානං අප්පසාද්‍ය පසන්නානං එකව්‍යානං අඤ්ඤප්පසාදා"ති. විගර්භිත්වා ධම්මං කථං කත්වා භික්ඛු ආමනෙත්ති.

8

ව්‍යවස්ථාපිතය

ආගන්තුක වත්

1. එ සමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුරජු සැවැත් නුවර නිසා දෙවරම් නම් වූ අනේපිඬුණු අරලෙහි වැඩවෙසෙති. එ සමයෙහි ආගන්තුක මහණු වහන් සතීන්ව ද අරමට පිවිසෙත්, ඉස ලාගත් කුඩ ඇති ව ද අරමට පිවිසෙත්, හිස වසා පෙරවගෙන ද අරමට පිවිසෙත්, සිවුර හිසෙහි කොට ද අරමට පිවිසෙත්, බොන්නට තුබූ දියෙන් ද පා දෙවිත්, ආවාසයෙහි වූ වැඩි මාලු වහන්දෑ ද නො වදිත්, සෙනසුන් නො විවාරත්.

එක්තරා ආගන්තුක මහණෙක් ද හික්කුන් විසින් නො වැස හරන ලද (පාළු වූ) වෙහෙරකට අගුල උගුළුවා දෙරපළට විවර කොට වහා පිවිසියේ ය. උඩෙළිපත මත්තෙහි වූ සර්පයෙක් එ මහණුගේ උරහිසෙහි වැටුණේ ය. හේ බියපත් වූයේ මුර ගෑයේ ය. මහණු ඔහු වෙතට දිවැවිත්, 'ඇවැත්නි, තෙපි කුමට මුරගෑනු ද?' යි විචාළාහ. එවිට එ මහණ මහණුනට මෙ පවත් සැලකෙළේ ය. යම් මහණ කෙනෙක් අල්පෙව් ද ලද පමණින් තෘප්ත වන්නේ ද, ලජ් ද ඉතා සුලු වරදෙහිත් කුතුස කරන්නේ ද, ශික්ෂාකාමීහු ද, ඔහු 'කෙසේ නම් ආගන්තුක මහණු වහන් ඇතිව ද අරමට පිවිසෙත් ද ... සෙනසුන් නො විවාරත් ද?' යි ලාමක කොට සිතත්, අගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්.

ඉක්බිත්තෙන් ඒ මහණු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

"මහණෙනි, ආගන්තුක මහණු වහන් ඇති ව ද අරමට පිවිසෙත් ල ... සෙනසුන් නො විවාරත් ල ඒ සැබෑ ද?" යි අසාවද්දසේක.

"සැබව භාග්‍යවතුන් වහන්සැ" යි ඔහු පිළිවදන් දුන්හ.

"මහණෙනි, කෙසේ නම් ආගන්තුක මහණු වහන් සතීන්වත් අරමට පිවිසෙත් ද! ... සෙනසුන් නො ම විවාරත් ද, මහණෙනි, නො පහන් වූවන්ගේ පහන් බව පිණිස ද පහන් වූවන්ගේ ප්‍රසාදය වැඩිමට ද කරුණු නො වේ. වැලිදු එය නො පහන් වූවන්ගේ නො පහන් බව පිණිස ද පහන් වූ ඇතැම් අයගේ වෙනස් බව පිණිස ද පවතී යැ" යි වෙසෙසින් ගැඹුණුසේක. වෙසෙසින් ගරභා දහැමි කපා කොට හික්කුන් ඇමතුයේක.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

තෙන භි භික්ඛවෙ ආගන්තුකානං භික්ඛුනං වග්ගං පඤ්ඤපෙසසාරී යථා ආගන්තුකෙහි භික්ඛුහි වග්ගතඛ්ඛං, ආගන්තුකෙන භික්ඛවෙ භික්ඛුනා 'ඉද්ධි ආරාමං පටිසිසසාරී'ති උපාහතා ඔවුඤ්චිතා නිවං කතා පඤ්ඤාපෙසා ගහෙතා ඡන්තං අපණ්ණමෙතා පිසං විවරිතා පිසෙ විවරං බලෙ කරිතා සාධුකං අතරමානෙන ආරාමො පටිසිතබ්බො. ආරාමං පටිසන්තො සලලකෙකතබ්බං "කසු ආවාසිකා භික්ඛු පටිසකමනති"ති. යසු ආවාසිකා භික්ඛු පටිසකමනති උපට්ඨානසාලාය වා මණ්ඩපෙ වා රුක්ඛමූලෙ වා තසු ගන්තා එකමන්තං පණ්ණා නික්ඛිපිතබ්බො, එකමන්තං විවරං නික්ඛිපිතබ්බං. පතිරූපං ආසනං ගහෙතා නිසිද්ධතබ්බං. පානියං පුච්ඡිතබ්බං. පරිභොජනියං පුච්ඡිතබ්බං, "කතමං පානියං කතමං පරිභොජනියනති". සචෙ පානියෙන අපො හොති පානියං ගහෙතා පාතබ්බං. සචෙ පරිභොජනියෙන අපො හොති පරිභොජනියං ගහෙතා පාදු ධොවිතබ්බො. පාදු ධොවනෙන එකෙන හසෙන් උදකං ආසිඤ්චිතබ්බං එකෙන හසෙන් පාදු ධොවිතබ්බො. න තෙනෙව හසෙන් උදකං ආසිඤ්චිතබ්බං. න තෙනෙව හසෙන් පාදු ධොවිතබ්බො.

උපාහතපුඤ්ඤනවොළකං පුච්ඡිතා උපාහතා පුඤ්ඤතබ්බො. උපාහතා පුඤ්ඤනොතන පට්ඨමං සුපෙකත වොළකෙන පුඤ්ඤතබ්බො පච්ඡා අලෙලන. උපාහතවොළකං ධොවිතා එකමන්තං විසසපෙසතබ්බං. සචෙ ආවාසිකො භික්ඛු වුට්ඨො හොති අභිවාදෙතබ්බො. සචෙ නවකො හොති අභිවාදපෙතබ්බො.

සෙනාසනං පුච්ඡිතබ්බං 'කතමං මෙ සෙනාසනං පාපුණාති'ති. අජ්ඣාචුසං වා අනජ්ඣාචුසං¹ වා පුච්ඡිතබ්බං. ගොවරො පුච්ඡිතබ්බො අගොවරො පුච්ඡිතබ්බො. සෙබසම්මතානි කුලානි පුච්ඡිතබ්බානි. වච්චට්ඨානං පුච්ඡිතබ්බං. පෘෂ්ඨවට්ඨානං පුච්ඡිතබ්බං. පානියං පුච්ඡිතබ්බං. පරිභොජනියං පුච්ඡිතබ්බං. කතරුදණ්ඩො පුච්ඡිතබ්බො. සඛ්ඤ්ඤ කතිකසණ්ඨානං පුච්ඡිතබ්බං 'කං කාලං පටිසිතබ්බං කං කාලං නික්ඛම්මිතබ්බනති'.

2. සචෙ විහාරො අනජ්ඣාචුසො හොති කවාටං ආකොටෙතා මුහුත්තං ආගමෙතා සට්ඨකං උග්ගාටෙතා කවාටං පණ්ණමෙතා බහි යිතෙන නිලෙලාකෙතබ්බො². සචෙ සො විහාරො උක්ඛාපො හොති මඤ්ඤො වා මඤ්ඤො ආරොපිතො හොති, පිටෙ වා පිටං ආරොපිතං හොති, සෙනාසනං උපරිපුඤ්ඤකං හොති. සචෙ උක්ඛාහති සොධෙතබ්බො. විහාරං සොධෙතොතන පට්ඨමං භුමිමුත්තරණං නිහරිතා එකමන්තං නික්ඛිපිතබ්බං. මඤ්ඤපටිපාදකා නිහරිතා එකමන්තං නික්ඛිපිතබ්බො. භිසිබ්බොහනං නිහරිතා එකමන්තං නික්ඛිපිතබ්බං.

1. අජ්ඣාචුසං වා අනජ්ඣාචුසං වා - මජ්ඣ.

2. උග්ගාකෙතබ්බො-පිටු.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

“මහණෙනි, යම්සේ ආගන්තුක මහණුන් විසින් පැවැතියයුතු ද එසේ ඔවුනට වත් පනවන්නෙමි. මහණෙනි, ආගන්තුක මහණු විසින් ‘දන් අරමට පිවිසෙන්නෙමි’ යි සලකා වහන් වූද, පහත් කොට ගසා දමා ගෙන කුඩය ඉවත් කොට හිස විවර කොට හිසෙහි වූයිවුර උරහිසෙහි කොට, මනාකොට නො යුතු වැ අරමපිටියැයුතු. අරමට පිවිසෙන්නාහු විසින් ‘ආවාසයෙහි නිවැසි මහණු කොහි පෙරළා ඇත්මෙන් ද?’ යි සැලකියයුතු. උවටත් හලෙහි හෝ මඩු වැ හෝ රුක්වුලැ හෝ ඒ යම් තැනකට ආවාසික මහණු පෙරළා එක් ද, එහි ගොස් එක් පැත්තෙක පාත්‍රය තැබියැයුතු, එක් පැත්තෙක යිවුර තැබියැයුතු. සුදුසු අස්නක් ගෙන හිඳගතයුතු. බොන පැත් කවරේ ද? පරිභෝග ජලය කවරේ ද?” යි පැත් ද පරිභෝග ජලය ද විචාළයුතු. ඉදින් පැනින් ප්‍රයෝජන වේ නම් පැත් ගෙන පියැයුතු. ඉදින් පරිභෝග ජලයෙන් ප්‍රයෝජන වේ නම් එය ගෙන පා දෙවියැයුතු. පා දෙවින්නහු විසින් එක් අතෙකින් දිය ඉස අනෙක් අතින් පා දෙවියැයුතු. එක ම අතින් පැත් ඉසීමත් පා දෙවීමත් නො කළයුතු.

වහන් පිසිනා රෙදි කඩ විචාරා, වහන් පිසදමියයුතු. වහන් පිසින්නහු විසින් පළමු කොට විශැළි රෙදි කඩින් ද පසු වැ තෙත් කඩින් ද පිසදමියැයුතු. වහන් පිසිනා රෙදි කඩ සෝද එක් පැත්තෙක වැනියයුතු. ආවාසික මහණ තෙම වැඩිමහලු වී නම්, වැන්දයුතු. නවක වේ නම් වැන්දවියැයුතු.

‘මට කවර සෙනස්නෙක් පැමිණේ ද?’ යි සෙනස්න විචාළ යුතු. ‘පළමු කිසිවකු වුසු එකෙක් ද? නැත නො වුසු එකෙක් ද?’ යි විචාරා දතයුතු. ගොවරය (පිඩු සිඟා යායුතු තැන) අගොවරය (පිඩු සිඟා නො යායුතු තැන්) විචාරා දතයුතු. සෙබසමිත කුලයෝ (මහත් සැදහැති එහෙත් දිළිඳු වූ ගෙවල්) විචාරා දත යුතු. වැසිකිළි කෙසකිළි පිහිටි තැන විචාරා දතයුතු. බොන පැත් ඇති තැන විචාළයුතු, සෙසු පරිභෝගයට ගතයුතු ජලය ඇති තැන අසා දතයුතු. සැරයැටිය ඇති තැන අසා දතයුතු. ‘කවර වෙලාවෙක ගම් වැදියයුතු ද? කවර වෙලාවෙක ගමින් නික්මියැයුතු ද?’ යි සබ්බසාගේ කතිකා නියමය විචාළයුතු.

2. ඉදින් විහාරය කිසිවකු නො වුසු එකෙක් වේ නම්, දෙරපඵට තවටු කොට මොහොතක් බලා සිට අගුළු උගුළුවා දෙරපඵට විවර කොට පිටතැ සිටියහු විසින් පිරික්සා බැලියැයුතු. ඉදින් ඒ වෙහෙර කැලි කසළ සහිත වී නම්, ඇදෙක ඇදෙක් නංවන ලද්දේ හෝ පුටුවෙක පුටුවෙක් නංවන ලද්දේ වේ ද, සෙනස්න මත (ඇඳ පුටු මත) ඇතිරිලි ආදිය ගොඩ ගසන ලද්දේ වී නම්, ඉදින් හැක්කේ නම් ඉඩ කළයුතු. විහාරය ඉඩ කරන්නහු විසින් පළමු කොට බුමුතුරුණු බැහැර කොට පසෙක තැබියැයුතු. ඇඳ පා අලු බැහැර කොට පසෙක තැබිය යුතු. බිසි ද කොටට ද බැහැර කොට පසෙක තැබියැයුතු.

නිසිද්දාපච්චිකරණං නිහරිතා එකමනාං නිකඛිපිතබ්බං මණේවා නිවං කතා සාධුකං අපරිසංසන්නාන අසඬ්ඛවටන්නාන එකමනාං නිකඛිපිතබ්බො. පියං නිවං කතා සාධුකං අපරිසංසන්නාන අසඬ්ඛවටන්නාන නිහරිතා එකමනාං නිකඛිපිතබ්බං. කවාටපිට්ඨං නිහරිතා එකමනාං නිකඛිපිතබ්බං. ටෙළුමලලකො නිහරිතා එකමනාං නිකඛිපිතබ්බො. අපරෙක්ඝනඵලකං නිහරිතා එකමනාං නිකඛිපිතබ්බං.

සචෙ වීභාරෙ සන්නානකං හොති උලලොකා පයමං ඔහාරෙතබ්බං. ආලොකසන්නකණණහා පමජ්ජිතබ්බො. සචෙ ගෙරුකපරිකම්මකතා භික්ඛි කණණකිතා හොති වොළකං තෙමෙතා පිළෙතා පමජ්ජිතබ්බො. සචෙ කාළවණණකතා භූමි කණණකිතා හොති වොළකං තෙමෙතා පිළෙතා පමජ්ජිතබ්බො. සචෙ අකතා හොති භූමි උදකෙන පරිපොසිතා සම්මජ්ජිතබ්බො¹. 'මා වීභාරො රජෙන උභයඤ්ඤි'ති. සඬ්ඛාර වීචිතියා එකමනාං ජබ්බිතබ්බං.

භූමිමාර්ජණං ඔතාපෙතා සොධෙතා පපොටෙතා අතිහරිතා යථාපඤ්ඤානං පඤ්ඤාපෙතබ්බං. මණ්ඩපට්ඨපාදකා ඔතාපෙතා පමජ්ජිතා අතිහරිතා යථායානෙ යපෙතබ්බො. මණේවා ඔතාපෙතා සොධෙතා පපොටෙතා නිවං කතා සාධුකං අපරිසංසන්නාන අසඬ්ඛවටන්නාන යථායානෙ පඤ්ඤාපෙතබ්බො. පියං ඔතාපෙතා සොධෙතා පපොටෙතා නිවං කතා සාධුකං අපරිසංසන්නාන අසඬ්ඛවටන්නාන අතිහරිතා යථායානෙ පඤ්ඤාපෙතබ්බං. කවාටපිට්ඨං අතිහරිතා යථායානෙ නිකඛිපිතබ්බං භිසිඛිමොහනං ඔතාපෙතා සොධෙතා පපොටෙතා අතිහරිතා යථායානෙ පඤ්ඤාපෙතබ්බං. නිසිද්දාපච්චිකරණං ඔතාපෙතා සොධෙතා පපොටෙතා අතිහරිතා යථායානෙ පඤ්ඤාපෙතබ්බං. ටෙළුමලලකො ඔතාපෙතා පමජ්ජිතා අතිහරිතා යථායානෙ යපෙතබ්බො. අපරෙක්ඝනඵලකං ඔතාපෙතා පමජ්ජිතා අතිහරිතා යථායානෙ යපෙතබ්බං.

3. පත්තචීවරං නිකඛිපිතබ්බං. පත්තං නිකඛිපන්නාන එකෙන හපෙන්න පත්තං ගහෙතා එකෙන හපෙන්න හෙට්ඨාමණ්ඩං වා හෙට්ඨාපියං වා පරාමසිතා පත්තො නිකඛිපිතබ්බො. න ච අනාසුරිතාය² භූමියා පත්තො නිකඛිපිතබ්බො. චීවරං නිකඛිපන්නාන එකෙන හපෙන්න චීවරං ගහෙතා එකෙන හපෙන්න චීවරවංසං වා චීවරරජ්ජං වා පමජ්ජිතා පාරතො අනාං ඔරතො හොගං කතා චීවරං නිකඛිපිතබ්බං.

1. සමජ්ජිතබ්බො - පිළු.

2. අනාසුරිතාය - මර්ග, පිළු.

හිඳිනා ඇතිරිය ද පසතුරුණ ද බැහැර කොට පසෙක තැබිය යුතු. ඇඳ පහන් කොට (කිසිවෙක) නො ගාවා නො ගවා බැහැර කොට පසෙක තැබිය යුතු, පුටුව පහන් කොට කිසිවෙක නො ගාවමින් නො ගවමින් මනාව බැහැර කොට පසෙක තැබිය යුතු. කවාට පෘෂ්ඨය (දෙරපළු පිට) බැහැර කොට එක් පසෙක තැබිය යුතු. කෙළමලාව (පඩික්කම) බැහැර කොට පසෙක තැබිය යුතු. අපාශ්‍රයන එලකය (හේත්තුවන පුවරුව) බැහැර කොට පසෙක තැබිය යුතු.

ඉදින් විහාරයෙහි මකුළුදල් වේ නම්, පළවුවෙන් ඉහළ සිට ඉවත් කළ යුතු. ඇතුළත පිටත වාකවුළු ද ගැබ සතර කොන් ද පිස දමිය යුතු. ඉදින් ගුරු පිරිසම කළ බිත්තිය කුණු වැකි ඇත් නම්, රෙදි කඩක් තෙමා මිරිකා එයින් පිස දමිය යුතු. ඉදින් කළුපැහැ කරන ලද බිත්තිය කුණු වැකි ඇත්තේ නම්, රෙදි කඩක් තෙමා මිරිකා පිස දමිය යුතු. ඉදින් බිම (ගුරු ආදී කිසිවෙකින්) පිරිසම නො කරන ලද නම්, 'වෙහෙර දූවිල්ලෙන් නො වැනේවා' යි සිතා දිය ඉස බිම ඇමැත් ද යුතු. කැලි කසළ එක් රැස් කොට පසෙක දමිය යුතු.

බුඩුතුරුණ අවිච්ඡිත වා (වියළා) ඉද්ධ කොට ගසාදමා ඇතුළට ගෙන ගොස් කලින් පතවා තුඩුණු පරිදි ම පැනවිය යුතු. ඇඳ පාදු වියළා පිස දමා ඇතුළට ගෙන ගොස් කලින් තුඩුණු තන්හි තැබිය යුතු. ඇඳ අවිච්ඡිත දමා ඉද්ධ කොට ගසාදමා පහන් කොට කිසිවෙක නො ගාවමින් නො ගවමින් මනාව ඇතුළට ගොස් කලින් තුඩුණු තැන පැනවිය යුතු. පුටුව අවිච්ඡිත ලා ඉද්ධ කොට ගසාහෙළා පහන් කොට කිසිවෙක නො ගාවමින් නොගවමින් ඇතුළට ගෙන ගොස් කලින් තුඩුණු තැන පැනවිය යුතු. දෙරපළුපිට ඇතුළට ගෙන ගොස් කලින් තුඩුණු තැන ම තැබිය යුතු. බිසි ද කොටට ද අවිච්ඡිත ලා ඉද්ධ කොට ගසාදමා ඇතුළට ගෙන ගොස් කලින් තුඩු තන්හි ම පැනවිය යුතු. ඉඳිනා ඇතිරි ද පසතුරුණ ද අවිච්ඡිත වා ඉද්ධ කොට ගසා හෙළා ඇතුළට ගෙන ගොස් කලින් තුඩු තැන පැනවිය යුතු. කෙළමලාව අවිච්ඡිත ලා තවා පිස දමා ඇතුළට ගෙන ගොස් කලින් තුඩුණු තැන තැබිය යුතු. හේත්තුවන පුවරුව අවිච්ඡිත ලා පිස දමා ඇතුළට ගෙන ගොස් කලින් තුඩුණු තැන ම තැබිය යුතු.

3. පා සිවුරු බහා තැබිය යුතු. පාත්‍රය තබන්නහු විසින් එක් අතෙකින් පාත්‍රය ගෙන එක් අතෙකින් ඇඳ යට හෝ පුටුව යට හෝ පරාමර්ශනය කොට (අත ගා) පාත්‍රය තැබිය යුතු. (පැයුරු ඇ කිසිවක්) නො අතුළු බිමැ පාත්‍රය නො තැබිය යුතු. සිවුර තබන්නහු විසින් එක් අතෙකින් සිවුර ගෙන එක් අතෙකින් සිවුරුවස (සිවුර දමන උණ දණ්ඩ) හෝ සිවුරු රැහැන (සිවුර දමන රැහැන) හෝ පිස දමා සිවුරු කොන පිටතට ද සිවුරු නැමම තමා දෙසට ද වැටෙන සේ කොට සිවුර තැබිය යුතු.

සචෙ පුරුක්ඛිමා සරජා වාතා වායනති පුරුක්ඛිමා වාතපානා ඵකෙතඛබ්බා. සචෙ පච්ඡිමා සරජා වාතා වායනති පච්ඡිමා වාතපානා ඵකෙතඛබ්බා. සචෙ උත්තරා සරජා වාතා වායනති උත්තරා වාතපානා ඵකෙතඛබ්බා. සචෙ දකුණිමා සරජා වාතා වායනති දකුණිමා වාතපානා ඵකෙතඛබ්බා. සචෙ සීතකාලො හොති දිවා වාතපානා විවරිතඛබ්බා. රත්තං ඵකෙතඛබ්බා. සචෙ උණ්ණකාලො හොති දිවා වාතපානා ඵකෙතඛබ්බා. රත්තං විවරිතඛබ්බා.

සචෙ පරිචෙණං උක්ඛාපං හොති පරිචෙණං සමමජ්ජිතඛබ්බං. සචෙ කොට්ඨකො උක්ඛාපො හොති කොට්ඨකො සමමජ්ජිතඛබ්බං. සචෙ උපට්ඨානසාලා උක්ඛාපා හොති උපට්ඨානසාලා සමමජ්ජිතඛබ්බා. සචෙ අභිසාලා උක්ඛාපා හොති අභිසාලා සමමජ්ජිතඛබ්බා. සචෙ වච්චකුට්ඨි උක්ඛාපා හොති වච්චකුට්ඨි සමමජ්ජිතඛබ්බා.

සචෙ පාතීයං න හොති පාතීයං උපට්ඨපෙතඛබ්බං. සචෙ පරිභොජනීයං න හොති පරිභොජනීයං උපට්ඨපෙතඛබ්බං. සචෙ ආවමනකුමහියා උදකං න හොති ආවමනකුමහියා උදකං ආසිඤ්චිතඛබ්බං.

ඉදං ඛො භික්ඛවෙ ආගන්තුකානං භික්ඛූනං වහ්නං යථා ආගන්තුකෙහි භික්ඛුහි වහ්නිතඛබ්බනති.¹

ආවාසිකවහ්නං

4. තෙන ඛො පන සමයෙන ආවාසිකා භික්ඛු ආගන්තුකෙ භික්ඛු දිස්වා නෙව ආසනං පඤ්ඤපෙතති න පාදෙදකං න පාදපිටං න පාදකය්ලිකං² උපනිකම්පනති. න පච්චුග්ගානාං පක්ඛවිවරං පටිගණනති. න පාතීයෙන පුට්ඨනති. වුඩ්ඪතරෙ, පි ආගන්තුකෙ භික්ඛු න අභිවාදෙතති න සෙනාසනං පඤ්ඤපෙතති. යෙ තෙ භික්ඛු අස්ථිපා සනතුට්ඨා ලජ්ජනො කුක්ඛවිවකා සික්ඛාකාමා තෙ උජ්ඣායනති වීයනති විපාවෙනති: කථං හි නාම ආවාසිකා භික්ඛු ආගන්තුකෙ භික්ඛු දිස්වී නෙව ආසනං පඤ්ඤපෙසසනති -පෙ- න සෙනාසනං පඤ්ඤපෙසසනති.

අථ ඛො තෙ භික්ඛු හගවතො ඵතමස්සං ආරොචෙසුං.

1. සමා වහ්නිතඛබ්බනති- මජ්ඣ. (ඵව. සබ්බසං)

2. පාද කප්ඵිකං භික්ඛු.

ඉදින් පෙර දිගට අයත් දූවිලි සහිත වාතයෝ හමත් නම්, පෙරදිගැ වූ වාකවුළු වසා දමිය යුතු. ඉදින් පැයිම් දිගට අයත් දූවිලි සහිත වාතයෝ හමත් නම්, පැයිම් දිගැ වාකවුළු වසා දමිය යුතු. ඉදින් උතුරු දිගට අයත් දූවිලි සහිත වාතයෝ හමත් නම්, උතුරු දිගැ වාකවුළු වසා ලිය යුතු. ඉදින් දකුණු දිග දූවිලි සහිත වාතයෝ හමත් නම්, දකුණු දිගැ වාකවුළු වසා තැබිය යුතු ඉදින් ශීතකාලය වේ නම්, දහවල් වාකවුළු විවැරිය යුතු, රෑ වැසිය යුතු. ඉදින් උෂ්ණකාලය වේ නම්, දහවල් වාකවුළු වැසිය යුතු, රෑ විවැරිය යුතු.

ඉදින් පිරිවෙන කැලි කසළ සහිත වේ නම්, පිරිවෙන හැමැන්ද යුතු, ඉදින් දෙරටුව (දෙරැ කොටුව) කසළ සහිත වී නම්, එය හැමැන්ද යුතු. ඉදින් උවටත් හල කසළ සහිත වී නම්, උවටත් හල හැමැන්ද යුතු. ඉදින් ශීතභල් ගෙය කසළ සහිත වී නම්, එය හැමැන්ද යුතු. ඉදින් වැසිකිළිය කැලි කසළ සහිත වී නම්, එය හැමැන්ද යුතු.

ඉදින් බොන පැන් නො වේ නම්, එය එළවා තැබිය යුතු. ඉදින් පරිභොග පැන් නො වේ නම්, එය එළවා තැබිය යුතු. ඉදින් මල දෙවා හරනා දිය සඳහා ඇති කළයේ ජලය නො වේ නම්, එහි එය වත්කළ යුතු.

මහණෙනි, යම් සේ ආගන්තුකයන් විසින් පැවැත්විය යුතු ද, මේ ඒ ආගන්තුක භික්ෂූන්ගේ වත යි.

ආවාසිකවත්

4. එ සමයෙහි වනාහි ආවාසික භික්ෂූහු ආගතතුක භික්ෂූන් දක අසුන් නො ම පනවත්, පාදෝනා දිය ද පාපුටුව ද පාද කයලිකාව ද නො ම එළවා තබත්. පෙරගමන් කොට පාසිවුරු නො ම පිළිගනිත්. බොන පැනින් නො ම විවැරත්. වැඩිමහලු වූ ද ආගතතුක භික්ෂූන් දක නො ම වදිත්, සෙනසුන් නො ම පනවත්. අල්පෙව්ස් වූ ලද දැසින් සතුටු වන, ලජ්ඣ වූ, සුළු වරදෙහි ද කුකුස් කරන, ශික්ෂාකාමී යම් මහණ කෙනෙක් වෙත් ද ඔහු 'කෙසේ නම් ආවාසික මහණහු ආගතතුක මහණුන් දක අසුන් නො ම පනවත් ද ... සෙනසුන් නො ම පනවත් ද' යි ලාමක කොට කියත්, නින්දා කෙරෙත්, දෙස් පතුරුවත්.

ඉක්බිති ඒ මහණහු භාගාවතුන් වහන්සේට මෙපවත් සැල කළහ.

“සච්චං කිරං භික්ඛවෙ - පෙ-”

‘සච්චං හගවා’ - පෙ-

විගර්භිනා ධම්මං කරං කතා භික්ඛු ආමනෙතයි:

“තෙන භි භික්ඛවෙ ආවාසිකානං භික්ඛුනං වග්ගං පඤ්ඤාපෙසසාමී යථා ආවාසිකෙහි වත්තිතබ්බං:

5. “ආවාසිකෙන භික්ඛවෙ භික්ඛුනා ආගන්තුකං භික්ඛුං වූඛස්තරං දිස්වා ආසනං පඤ්ඤාපෙතබ්බං. පාදෙදකං පාදපියං පාදකය්ලිකං උපනිකම්පිතබ්බං. පච්චුග්ගාදො පක්ඛවීරං පටිග්ගභෙතබ්බං. පානියෙන පුළ්චිතබ්බං. සච්ච උසස්භනී උපාහනා පුඤ්ඤිතබ්බං. උපාහනා පුඤ්ඤනොගන පය්මං සුසෙඛන වොළකෙන පුඤ්ඤිතබ්බං, පච්ඡා අලෙලන උපාහනපුඤ්ඤනවොළකං ධොවිනා එකමනා විසුසප්ප්ප්තබ්බං. ආගන්තුකො භික්ඛු වූඛස්තරො අභිවාදෙතබ්බං. සෙනාසනං පඤ්ඤාපෙතබ්බං එතං තෙ සෙනාසනං පාපුණාතිති. අජ්ඣාචුජං වා අනාජ්ඣාචුජං වා ආවිකම්පිතබ්බං. ගොවරො ආවිකම්පිතබ්බං, අගොවරො ආවිකම්පිතබ්බං. සෙට්ඨමමනානි කුලානි ආවිකම්පිතබ්බානි. වච්චවයානං ආවිකම්පිතබ්බං. පස්සාවචයානං ආවිකම්පිතබ්බං, පානියං ආවිකම්පිතබ්බං, පරිභොජනියං ආවිකම්පිතබ්බං, කක්කරදණ්ණං ආවිකම්පිතබ්බං. සඛ්ඞස්ස කතිකසණ්ඨානං ආවිකම්පිතබ්බං ඉමං කාලං පටිසිතබ්බං ඉමං කාලං නිකම්පිතබ්බන්ති.

සච්ච නවකො භොති නිසින්නකෙන ආවිකම්පිතබ්බං: “අත්ථ පක්ඛං නිකම්පාහි, අත්ථ වීරං නිකම්පාහි, ඉදං ආසනං, නිසීද්ධි”ති. පානියං ආවිකම්පිතබ්බං, පරිභොජනියං ආවිකම්පිතබ්බං, උපාහනපුඤ්ඤන වොළකං ආවිකම්පිතබ්බං. ආගන්තුකෙන භික්ඛුනා අභිවාදපෙතබ්බං. සෙනාසනං ආවිකම්පිතබ්බං ‘එතං තෙ සෙනාසනං පාපුණාති’ති, අජ්ඣාචුජං වා අනාජ්ඣාචුජං වා ආවිකම්පිතබ්බං. ගොවරො ආවිකම්පිතබ්බං, අගොවරො ආවිකම්පිතබ්බං, සෙට්ඨමමනානි කුලානි ආවිකම්පිතබ්බානි, වච්චවයානං ආවිකම්පිතබ්බං, පස්සාවචයානං ආවිකම්පිතබ්බං, පානියං ආවිකම්පිතබ්බං, පරිභොජනියං ආවිකම්පිතබ්බං, කක්කරදණ්ණං ආවිකම්පිතබ්බං. සඛ්ඞස්ස කතිකසණ්ඨානං ආවිකම්පිතබ්බං ඉමං කාලං පටිසිතබ්බං ඉමං කාලං නිකම්පිතබ්බන්ති.

ඉදං ඛො භික්ඛවෙ ආවාසිකානං භික්ඛුනං වග්ගං යථා ආවාසිකෙහි භික්ඛුහි වත්තිතබ්බන්ති.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

“මහණෙනි, සැබෑ ද ... යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අසා වදළුණේය.

“සත්‍යය, භාග්‍යවතුන් වහන්සැ” යි ඒ භික්ෂුහු කීහ...

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙසෙසින් ගරභා දහමේ කථා කොට, භික්ෂූන් ඇමතුවේය.

“මහණෙනි, එසේ වී නම් ආවාසික මහණුන් විසින් යම්සේ පැවතියයුතු ද, එසේ ආවාසික භික්ෂූන්ට වත පනවන්නෙමි” යි වද්‍යා මෙසේ වත් පැනැවුණේය.

5. “මහණෙනි, ආවාසික මහණුහු විසින් වැඩිමහලු අංගනතුක මහණක්හු දැක, අය්‍යන් පැනැවියයුතු. පාදෝනා දිය ද, පාපුටුව ද, පාදකයලිකාව ද එළවාතැබියයුතු. පෙරගමන් කොට පාසිවුරු පිළිගතයුතු. පැනින් විවාළයුතු. හැකි වේ නම්, පාවහන් පිස දමියයුතු, පාවහන් පිසදමන්නහු විසින් පළමු කොට වියැළි රෙදි කඩකින් පිස දමියයුතු, පසු වැ තෙත් රෙදි කඩින් පිස දමියයුතු. පාවහන් පිස්නා රෙදි කඩ සෝද පසෙක (විසාසජ්‍යා-තබ්බා) වැනිය යුතු. අංගනතුක මහණ තෙම වැඩිමහලු වී නම්, වැන්දියුතු, ‘මේ සෙනස්න ඔබට පැමිණෙතැ’ යි සෙනස්න පැනැවිය යුතු. සෙනස්න අන්කෙනතු වූසු හෝ නො වූසු එකක් ද යන්න දැන්විය යුතු. ගොවරස්ථාන දැන්වියයුතු. අගොවර ස්ථාන ද දැන්වියයුතු. සෙබසමුත කුල (අසෝ නමැ යි) දැන්වියයුතු. වැසිකිළිය ඇති තැන කියයුතු, කැසිකිළිය ඇති තැන කියයුතු. බොන පැන් ඇති තැන කියයුතු. පරිභොග ජලය ඇති තැන කියයුතු. සැරයැවිය ඇති තැන කියයුතු. ‘මේ වේලෙහි ගම් පිවිසියැයුතු, මේ වේලෙහි ගමින් නික්ම යෑ යුතු යැ’ යි සබ්බසාගේ කතිකා නියමය කියයුතු.

ඉදින් අංගනතුක මහණ නවක වී නම්, තමා හිඳ ‘මෙහිම පාත්‍රය තබව, මෙහි සිවුර තබව, මේ අස්න ය, මෙහි හිඳගනුව’ යි කියැයුතු. බොන පැන් ඇති තැන කියයුතු. පරිභොග ජලය ඇති තැන කියයුතු. පාවහන් පිස්නා රෙදිකඩ පෙන්විය යුතු. නවක වූ අංගනතුක මහණුහු ලවා ආවාසික වූ තෙමේ වැන්දවියැයුතු. ‘මේ සෙනස්න ඔබට පැමිණෙතැ’ යි සෙනස්න පෙන්වියැයුතු. සෙනස්න එයින් පෙර කිසිවකු වූසු හෝ නො වූසු තැනෙක් ද යන්න කියයුතු. ගොවරස්ථාන ද අගොවර ස්ථාන ද දැන්වියයුතු. සෙබසමුත කුල දැන්වියයුතු. වැසිකිළිය පෙන්වියයුතු. කැසිකිළිය පෙන්වියැයුතු. බොන පැන් පෙන්වියැයුතු, පරිභොග ජලය පෙන්වියැයුතු. සැරයැවිය පෙන්වියයුතු, ‘මේ පිවිසියැයුතු කාලය, මේ නික්මියැයුතු කාලයැ යි සබ්බසාගේ කතිකා නියමය කියයුතු.

මහණෙනි, යම් සේ ආවාසික භික්ෂූන් විසින් පැවැතියැයුතු ද, මේ එසේ වූ ආවාසික භික්ෂූන් පිළිබඳ වත යි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

ගමිකවතන.

6. තෙන බො පන සමයෙන ගමිකා භික්ඛු දරුහණ්ඩං මහ්නිකාහණ්ඩං අපට්ඨාමෙකා දාරවාතපානං විවරිතා සෙනාසනං අනාපුච්ඡා පක්කමනති. දරුහණ්ඩං මහ්නිකාහණ්ඩං නස්සති. සෙනාසනං අගුණං හොති. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨිත්වා ලස්සනො කුක්කුච්චකා සික්කාකාමා තෙ උජ්ඣායනති ධීයනති විපාවෙනති: කථං හි නාම ගමිකා භික්ඛු දරුහණ්ඩං මහ්නිකාහණ්ඩං අපට්ඨාමෙකා දාරවාතපානං විවරිතා සෙනාසනං අනාපුච්ඡා පක්කමස්සනති, දරුහණ්ඩං මහ්නිකාහණ්ඩං නස්සති සෙනාසනං අගුණං හොතිති.

අථ බො තෙ භික්ඛු හගවතො එතමන් ආරොචෙසු.

“සච්ච කිර භික්ඛුවෙ -පෙ-”

“සච්ච. හගවා” -පෙ-

විගර්හිතා ධම්මිකථං කතා භික්ඛු ආමනෙතසි:

“තෙන හි භික්ඛුවෙ ගමිකානං භික්ඛුනං වහ්නං පඤ්ඤාපෙක්ඛාමී යථා ගමිකෙහි භික්ඛුහි වත්තිතං”

7. ගමිකෙන භික්ඛුවෙ භික්ඛුනා දරුහණ්ඩං මහ්නිකාහණ්ඩං පට්ඨාමෙකා දාරවාතපානං එකෙකා සෙනාසනං ආපුච්ඡිතා පක්කමිතං. සච්චෙ භික්ඛු න හොති. සාමණෙරො ආපුච්ඡිතං. සච්චෙ සාමණෙරො න හොති. ආරාමිකො ආපුච්ඡිතං. සච්චෙ ආරාමිකො න හොති. උපාසකො ආපුච්ඡිතං. සච්චෙ න හොති භික්ඛු වා සාමණෙරො වා ආරාමිකො වා උපාසකො වා චතුස්ස පාසාණෙස්ස මඤ්චං පඤ්ඤාපෙකා මඤ්ච මඤ්චං ආරොපෙතා පිට්ඨෙ පිට්ඨං ආරොපෙතා සෙනාසනං උපරි පුඤ්ඤං කරිතා දරුහණ්ඩං මහ්නිකාහණ්ඩං පට්ඨාමෙකා දාරවාතපානං එකෙකා පක්කමිතං.

සච්චෙ විහාරො ඔවස්සති සච්චෙ උස්සහති ඡාදෙතං. උස්සකං වා කාතං. කිනති නු බො විහාරො ඡාදියෙථාති. එවිකෙතං ලහෙථ ඉච්චිතං කුසලා. නො චෙ ලහෙථ යො දෙසො අනොවස්සකො හොති, තත්ථ චතුස්ස පාසාණෙස්ස මඤ්චං පඤ්ඤාපෙකා මඤ්ච මඤ්චං ආරොපෙතා පිට්ඨෙ පිට්ඨං ආරොපෙතා සෙනාසනං උපරි පුඤ්ඤං කරිතා දරුහණ්ඩං මහ්නිකාහණ්ඩං පට්ඨාමෙකා දාරවාතපානං එකෙකා පක්කමිතං.

ගමික වත්

6. එ සමයෙහි ගමික (ගමන් යන) භික්ෂු ලිබ්බු මැටිමුවා බඩු සුරක්ෂිත කොට නො තබා දෙරවල් ද වාකවුළු ද හැර දමා සෙනස්න කිසිවකුටත් නො පවරා නික්මයෙන්. ලි බ්බු ද මැටිමුවා බඩු ද නැසෙයි. සෙනස්න නො රැකුණේ ද වෙයි. අල්පෙව්‍ය වූ ලජ්ජි වූ ශික්ෂාකාමී වූ කුකුස් කරන්නා වූ යම් භික්ෂු කෙනෙක් වෙන් ද, ඔහු “කෙසේ නම් ගමික භික්ෂු ලිබ්බු මැටිමුවා බඩු සුරක්ෂිත කොට අහුරා නො තබා දෙරවල් ද වාකවුළු ද විවර කොට සෙනස්න රැක ගන්නට කිසිවකුටත් නො පවරා නික්ම යන්නාහු ද, ලිබ්බු මැටිබ්බු නස්තේ ද, සෙනස්න නො රැකුණේ වේ ද?” යි ලාමක කොට කියත්, නිඤ් කෙරෙන්, දෙස් පතුරුවත්.

ඉක්බිති ඒ මහණහු මෙ පවත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකළාහ.

“මහණෙනි, සැබෑ ද? ... යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අසා වදළ සේක.

‘භාග්‍යවතුන් වහන්ස, සැබෑවැ යි භික්ෂුහු කීහ...

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙසෙසින් ගරභා, දෑහැමි කපා කොට, භික්ෂුන් බණවා,

“මහණෙනි, එසේ වී නම්, යම්සේ ගමික භික්ෂුන් විසින් පැවැතියයුතු ද, එසේ ගමික භික්ෂුන්ට වත් පැවැත්තෙමි” යි වදාරා ගමික වන පැනැවුසේක.

7. “මහණෙනි, ගමික මහණහු විසින් ලිබ්බු ද මැටිමුවා බඩු ද සුරැකි කොට තැබියයුතු. දෙරවල් වාකවුළු වසා සෙනස්න රැක ගන්නට කෙනකුට දන්වා නික්මිය යුතු. භික්ෂුනමක් (එහි) නො වී නම්, හෙරණ තෙම දන්විය යුතු (හෙරණහට ඒවා රැක ගන්නට පැවැරිය යුතු), හෙරණෙක් නො සිටී නම්, ආරාමික තෙම (ආරාමිකයාට) දන්විය යුතු. ආරාමිකයෙක් නො වී නම්, උපාසකයකුට දන්විය යුතු. මහණෙක් හෝ හෙරණෙක් හෝ ආරාමිකයෙක් හෝ උපාසකයෙක් හෝ නො වී නම්, ගල් සතරක් උඩ ඇඳ පනවා, ඇඳ මත තව ඇඳක් නංවා, පුටුවක් මත පුටුවක් නංවා, සෙනස්න මතුයෙහි ගොඩ ගසා ලිබ්බු මැටිබ්බු එහි සුරැකි කොට අහුරා තබා දෙරවල් වාකවුළු වසා තබා නික්මිය යුතු.

විහාරය තෙමේ නම්, හැකි නම් (උච්ඡ ආදියකින්) වැසිය යුතු. ‘කෙසේ නම් විහාරය සෙවිලි කරනු ලබන්නේ ද’ යි උත්සාහ හෝ කළයුතු. මෙසේත් මෙය ලබන්නේ නම්, (මෙය සිදු වන්නේ නම්) මෙසේ මෙය මැනැව්. ඉඳින් නො ලබන්නේ නම් යම් පැත්තෙක් නො තෙමෙන්නේ වේ නම්, එහි ගල් සතරක් මත ඇඳක් පනවා, ඒ ඇඳ මත තව ඇඳක් නංවා පුටුවක් උඩ පුටුවක් නංවා, සෙනස්න මත ලි බ්බුත් මැටි බ්බුත් ගොඩ ගසා සුරැකි කොට තබා දෙරවල් වාකවුළු වසා තබා නික්මිය යුතු.

සචෙ සංකො වීහාරො ඔව්සසති සචෙ උසසහති සෙනාසනං ගාමං අතිහරිතබ්බං. උසසුඤ්ඤං වා කාතබ්බං කිනචී නු ඔවා සෙනාසනං ගාමං අතිහරියෙථාති. එවිඤ්ඤානං උභෙථ ඉවෙවිතං කුසලං. නො චෙ උභෙථ අපේක්ඛාකාසෙ වතුසු පාසාණෙසු ලෙඤ්ඤං පඤ්ඤාපෙඤා මඤ්ඤං මඤ්ඤං ආරොපෙඤා පිට්ඨෙ පිට්ඨං ආරොපෙඤා සෙනාසනං උපරි පුඤ්ඤං කරිඤා දරුහණං මහංකාහණං පටිසාමෙඤා තිණෙන වා පණ්ණෙන වා පටිච්ඡාදෙඤා පක්කමිතබ්බං අපොචනාම අධ්ගානීපි සෙසෙයසුනති.

ඉදං ඛො භික්ඛවෙ ගමිකානං භික්ඛානං වත්තං යථා ගමිකෙහි වත්තිතබ්බනති.

8. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු හත්තග්ගෙ න අනුමොදන්ති. ඉන්ද්‍රියා උප්පාදානති වියනති විපාවෙනති “කථං හි නාම සමණා සකාපුරුහියා හත්තග්ගෙ න අනුමොදියසන්ති”ති. අසෙසාසු ඛො භික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උප්පාදානානං වියනානං විපාවෙනානං. අථ ඛො තෙ භික්ඛු හගවතො එතමස්ස ආරොචෙසුං.

අථ ඛො හගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මං කථං කඤ්ඤා ආමනෙතයි.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ හත්තග්ගෙ අනුමොදිතුන්ති”.

අථ ඛො තෙසං භික්ඛානං එතද්වොයි “කෙන නු ඛො හත්තග්ගෙ අනුමොදිතබ්බනති”. හගවතො එතමස්ස ආරොචෙසුං. අථ ඛො හගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මං කථං කඤ්ඤා ආමනෙතයි.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ථෙරෙන භික්ඛානා හත්තග්ගෙ අනුමොදිතුන්ති”.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤිතරුස්ස පුගස්ස සඤ්ඤානං හොති. ආයස්මා සාරිපුත්තො සඤ්ඤාතොරො හොති. භික්ඛු ‘හගවතා අනුඤ්ඤානං ථෙරෙන භික්ඛානා හත්තග්ගෙ අනුමොදිතුන්ති’, ආයස්මානං සාරිපුත්තං එතකං ඔභාය පක්කමිංසු. අථ ඛො ආයස්මා සාරිපුත්තො තෙ මනුස්සෙ පටිසම්මොදිඤා පච්ඡා එකකොච අගමායි. අද්දසා ඛො හගවා ආයස්මානං සාරිපුත්තං දුරතොච ආගච්ඡන්තං. දිස්වාන ආයස්මානං සාරිපුත්තං එතද්වොච: “කච්චි සාරිපුත්ත හත්තං ඉදං අගොයි”ති. “ඉදං ඛො හතොත හත්තං අගොයි. අපි ව ඉං භික්ඛු එතකං ඔභාය පක්කන්තා”ති.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

ඉදින් සියලු විහාරය තෙමේ නම්, හැක්කේ නම්, සෙනස්න ගමට ගෙන යායුතු. කෙසේ නම් සෙනස්න ගමට ගෙනයනු ලබන්නේ දැ යි උත්සුක බව හෝ කළයුතු යි. ඉදින් මෙය මෙසේ ලබන්නේ නම් ඒ මැනවි. ඉදින් නො ලබන්නේ නම්, එලිමහනෙහි ගල් යතරක් උඩ ඇඳක් පනවා ඒ ඇඳෙහි ඇඳක් නංවා පුටුවෙක පුටුවක් නංවා සෙනස්න මත ලිබවුන් මැව්බවුන් එක්රැස් කොට (එකට ගොඩගසා) සුරැකි කොට 'යටත්පිරිසෙයින් ලිබවුල අවයවවත් ඉතිරි වන්නේ නම් මැනවි' යි පෘණයෙන් හෝ කොළවලින් හෝ වසා තබා ගිණිමැ යායුතු.

මහණෙනි, යම්සේ ගමිකයන් විසින් පැවැතියයුතු ද මේ ඒ ගමික භික්ෂුන් පිළිබඳ වන යි''.

8. එසමයෙහි මහණහු බොජුන් ගන්නා තන්හි දී (බොජුන් හලේ දී) අනුමොදනා නො කෙරෙත්. "කෙසේ නම් ශාක්‍යපුත්‍රීය ශ්‍රමණයෝ බොජුන්හලෙහි දී අනුමොදනා නො කරන්නාහු දැ" යි මිනිස්සු ලාමක කොට සිතත්, නිත්‍ය කෙරෙත්, නුගුණ කරා පතුරුවත්. භික්ෂුහු ලාමක කොට සිතන, නිත්‍ය කරන, නුගුණ පතුරුවන ඒ මිනිසුන්ගේ වචන ඇසුහ. ඉක්බිති ඒ මහණහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙ නිදනයෙහි මේ කරුණෙහි දහැමි කරා කොට භික්ෂුන් අමතා,

"මහණෙනි, බොජුන්හලෙහි දී අනුමොදනා බණ කියන්නට අනුදනිමි" යි වදළසේක.

එකල්හි ඒ මහණුන්ට "කවර නම් කෙනකුන් විසින් බොජුන් හලෙහි දී අනුමොදනා බණ කියායුතු දැ?" යි මේ සිත විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් සැලකළාහ. එවිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මෙ කරුණෙහි දහැමි කරා කොට, භික්ෂුන් බණවා,

"මහණෙනි, සඨවිර මහණක්හු විසින් භක්තාග්‍රයෙහි අනුමොදනා කරන්නට අනුදනිමි" යි වදළසේක.

එසමයෙහි වනාහි එක්තරා සමුහයකගේ සභබනෙක් වෙයි. ආයුෂ්මත් ශාරිපුත්‍ර තෙරණුවෝ (එයට වැඩිය සභ පිරිසේ) සභසඨවිර වෙති. 'සඨවිර මහණහු විසින් භක්තාග්‍රයෙහි අනුමොදනා කරන්නට අනුදනිමි' යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් අනුදන්තා ලදැ" යි කියා, භික්ෂුහු ආයුෂ්මත් ශාරිපුත්‍ර තෙරණුවන් හුදෙකලා කොට හැර නික්මැගියාහ. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් ශාරිපුත්‍ර තෙරණුවෝ ඒ ජිනිසුන්ට භුක්තානුමොදනාව කොට, පසුව හුදෙකලාව ම වැඩියාහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දුරින් ම වඩනා ආයුෂ්මත් ශාරිපුත්‍ර තෙරණුවන් දුටුසේක. දක ඔබ බණවා, "කිමෙක් ද ශාරිපුත්‍රයෙනි, බත සමෘද්ධ වී දැ" යි දසාවදළසේක. "වහන්ස, බත සමෘද්ධ විය. එහෙත් භික්ෂුහු මා හුදෙකලා කොට හැරදමා ගියාහු" යැ යි සැලකළහ.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කථං කඤ්ඤා ආමනෙතසි.

“අනුජානාමි භික්ඛව භත්තග්ගෙ වතුභි පඤ්ඤා ථෙරානුථෙරෙභි භික්ඛුභි ආගමෙතුනති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤිතරො ථෙරො භත්තග්ගෙ වච්චිතො ආගමෙයි. සො වච්චං සක්ඛාරෙතුං අසක්ඛානෙනා මුච්ඡිතො පපති. භගවතො එතමස්සං අරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ සතිකරණියෙ ආනන්තරිකං භික්ඛුං ආපුච්ඡිතා ගතතුනති.

භත්තග්ගවත්තං

9. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා භික්ඛු දුන්නිවජ්ඣා දුප්පාරුතා අනාකප්පසම්පන්නා භත්තග්ගං ගච්ඡන්ති වොක්කමම. පි ථෙරානං භික්ඛුනං පුරතො පුරතො ගච්ඡන්ති. ථෙරෙපි භික්ඛු අනුපබ්ඡස් නිසීදන්ති. නවෙපි භික්ඛු ආසනෙන පටිබාහන්ති. සඤ්ඤාච්චපි ඔසුරිඤ්ඤා අනන්තරෙ නිසීදන්ති. යෙ තෙ භික්ඛු අපඤ්චස් සන්තුට්ඨා ලජ්ජිතො කුක්ඛාදිකා සික්ඛාකාමා තෙ ලජ්ජායතති වියන්ති විපාවෙන්ති “කථං හි නාම ජබ්බග්ගියා භික්ඛු දුන්නිවජ්ඣා දුප්පාරුතා අනාකප්පසම්පන්නා භත්තග්ගං ගච්ඡස්සන්ති වොක්කමම ථෙරානං භික්ඛුනං පුරතො පුරතො ගච්ඡස්සන්ති, ථෙරෙපි භික්ඛු අනුපබ්ඡස් නිසීදස්සන්ති, නවෙපි භික්ඛු ආසනෙනපි පටිබාහස්සන්ති, සඤ්ඤාච්චපි ඔසුරිඤ්ඤා නිසීදස්සන්ති.

අථ ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමස්සං අරොවෙසුං.

“සච්චං කිර භික්ඛවෙ ජබ්බග්ගියා භික්ඛු දුන්නිවජ්ඣා දුප්පාරුතා අනාකප්පසම්පන්නා භත්තග්ගං ගච්ඡන්ති—පෙ— සඤ්ඤාච්චපි ඔසුරිඤ්ඤා නිසීදන්ති”ති.

සච්චං භගවා.

විගර්භි බුද්ධො භගවා. විගර්භිඤ්ඤා ධම්මිං කථං කඤ්ඤා ආමනෙතසි.

තෙන හි භික්ඛවෙ භික්ඛුනං භත්තග්ගෙ වත්තං පඤ්ඤාපෙක්ඛාමි යථා භික්ඛුභි භත්තග්ගෙ වර්ජිතස්සං.

ඉක්බිත්තෙන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ පවුරුණෙහි දැනුම් කරා කොට, භික්ෂූන් බණවා-

“මහණෙනි, භක්තාග්‍රයෙහි සතර පස් නමක් මෙර අනුමෙර භික්ෂූන් (භුක්තානුමොදනාව අවසන් වන තෙක්) රැඳී බලා පොරොත්තු විය යුතු යැ” යි වදාළසේක.

එ සමයෙහි එක්තරා ස්ථවිර නමක් භක්තාග්‍රයෙහි දී වර්ථමාන මැඩුණේ රැඳී හුන්නේ ය. භේ වර්ථමාන වෙගය දරාගන්නට නොහැක්කේ මුසපත් වැ වැටුණේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, කටයුත්තක් ඇති කල්හි තමාට අනතුරුව (හමා ළඟ ම) ඉන්නා මහණෙකුට දන්වා යන්නට අනුදනිමි” යි වදාළසේක.

භක්තාග්‍ර වත

9. එසමයෙහි සැවැගි මහණහු මනා කොට නො හැන්දහූ, මනා කොට නො පෙරෙවියාහු, සුදුසු ආකල්ප (මනා ලෙස ඉරියව්‍ව පැවැත්වීම) නැත්තාහු, භොජන ශාලාවට යෙත්. ස්ථවිර භික්ෂූන් පසුබා ඉදිරි ඉදිරිවැ ද යෙත්. ස්ථවිර භික්ෂූන් මැදට පිවිස මහාතෙරුනට ඇලී හිඳගනිත්. නවක භික්ෂූන් ඔවුන් හුන් අස්නෙන් තෙරපත්. සහළ සිවුර යට කොට ද ඇතුළුගෙහි හිඳිත්. අල්පෙව්‍ය වූ ලස් වූ සුළු වරදෙහිත් කුකුස් කරන්නාවූ ශික්ෂාකාමී වූ යම් මහණ කෙනෙක් වෙත් ද, ඔහු “කෙසේ නම් සැවැගි මහණහු නොමනා ව හැන්දහූ, නොමනා ව පෙරෙවියාහු, මනා ආකල්ප නැත්තාහු බොජුන් හලට යන්නාහු ද ස්ථවිර භික්ෂූන් පසුබා කුමු ඉදිරි ඉදිරි ව යන්නාහු ද, ස්ථවිර භික්ෂූන් මැදට වැද මහතෙරුනට ඇලී හිඳින්නාහු ද, නවක භික්ෂූන් ඔවුන් හුන් අස්නෙන් වලින්නෙරනාහු ද, ගමෙහි දී සහළ සිවුර ද යට කොට හිඳින්නාහු ද” යි ලාමක කොට සිතත්, නිත්‍ය කෙරෙත්, නුගුණ කරා පතුරුවත්.

එ කලා ඒ භික්ෂූහු මෙ පවත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකළහ.

“මහණෙනි, සැවැගි මහණහු නො මනා කොට හැඳ ගත්තෝ වැ, නො මනා කොට පෙරෙව ගත්තෝ වැ මනා ආකල්ප නැත්තෝ වැ බොජුන් හලට යෙත් ල ... සහළ සිවුර යට කොට ද ගමෙහි හිඳිත් ල ඒ සැබෑ ද?” යි අසාවදාළසේක.

‘ඒ සැබෑවැ’ වහන්සැ යි මහණහු කීහ.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙසෙසින් ගැරැහූ සේක. වෙසෙසින් ගරභා, දැනුම් කරා කොට, භික්ෂූන් බණවා-

“මහණෙනි, එසේ වී නම්, යම් සේ භික්ෂූන් විසින් භක්තාග්‍රයෙහි පැවැත්විය යුතු ද එසේ වූ භක්තාග්‍ර වත භික්ෂූනට පතවන්නෙමි” යි වදාළසේක. (මෙසේ වදා මතු දක්වෙන වත පැහැදිලිසේක):

10. “සචෙ ආරාමේ කාලො ආරොචිතො හොති, නිමිණං පටිච්ඡා-
දෙනොතන පරිමණං. නිවාසෙතො කායබන්ධනා බන්ධනා සගුණං කතා
සංකාපියො පාරිජිතා ගණකං පටිමුඤ්චා ධොවිතා පතනං ගහෙතො
සාධුකං අනරමානෙන ගාමො පටිසිහබ්බො. න වොසකම්ම ථෙරානං
භික්ඛුනං පුරුෂො පුරුෂො ගතකම්මං සුපටිච්ඡොතන අනතරසරෙ
ගතකම්මං, සුසංවුතෙන -පෙ- ඔක්ඛිත්තවකඤ්ඤා -පෙ- න උක්ඛිත්තකාය
-පෙ- න උජ්ජේකාය -පෙ- අප්පසංගො -පෙ- න කායප්පවාලකං
-පෙ- න බාහුප්පවාලකං -පෙ- න සිසප්පවාලකං -පෙ- න බ්බහකතෙන
-පෙ- න ඔගුණධීතෙන -පෙ- න උක්ඛාටිකාය අනතරසරෙ ගතකම්මං.

සුපටිච්ඡොතන අනතරසරෙ නිසිදිතම්මං. සුසංවුතෙන -පෙ-ඔක්ඛි-
ත්තවකඤ්ඤා - පෙ - න උක්ඛිත්තකාය -පෙ- න උජ්ජේකාය -පෙ-
අප්පසංගො -පෙ- න කායප්පවාලකං -පෙ- න බාහුප්පවාලකං -පෙ-
න සිසප්පවාලකං -පෙ- න බ්බහකතෙන -පෙ- න ඔගුණධීතෙන -පෙ-
න පලලස්සකාය -පෙ- න ථෙරෙ භික්ඛු අනුපබ්ජ නිසිදිතම්මං. න නවා
භික්ඛු ආසනොන පටිබාහිතම්මා. න සංකාපිං ඔත්ථරිතො අනතරසරෙ
නිසිදිතම්මං.

11. උදකෙ දීයමානෙ උභොති හත්ථෙති පතනං පටිග්ගහෙතො උදකං
පටිග්ගහෙතම්මං. නිවං කතො සාධුකං අපරිසංසන්නෙන පකො
ධොවිතම්මො. සචෙ උදකපටිග්ගාහකො හොති නිවං කතො උදකපටිග්ගහෙ
උදකං ආසිඤ්චිතම්මං මා උදකපටිග්ගාහකො උදකෙන ඔසිඤ්චී,
මා සාමන්තා භික්ඛු උදකෙන ඔසිඤ්චීංසු, මා සංකාපි උදකෙන ඔසිඤ්චී'ති.

සචෙ උදකපටිග්ගාහකො න හොති. නිවං කතො ඡමාය උදකං
ආසිඤ්චිතම්මං. මා සාමන්තා භික්ඛු උදකෙන සිඤ්චීංසු, මා සංකාපි
උදකෙන ඔසිඤ්චී'ති.

ඔදනෙ දීයමානෙ උභොති හත්ථෙති පතනං පටිග්ගහෙතො ඔදනො
පටිග්ගහෙතම්මො. සුපසස් ඔකාසො කාතම්මො. සචෙ හොති සප්පි වා
තෙලං වා උක්ඛරිහසිං වා. ථෙරෙන වසනම්මො සබ්බස්සං සමකං
සමපාදෙහිති.

සක්කවචං පිණ්ඩපාතො පටිග්ගහෙතම්මො. පතනසංඤ්ඤිතා පිණ්ඩ
පාතො පටිග්ගහෙතම්මො. සමසුපකො පිණ්ඩපාතො පටිග්ගහෙතම්මො.
සමතිත්තිකො පිණ්ඩපාතො පටිග්ගහෙතම්මො. න තාව ථෙරෙන
භුඤ්ජිතම්මො. යාව න සබ්බස්සං ඔදනො සමපන්නො හොති.

10. ‘ඉදින් ආරාමයෙහි කාලය දන්වන ලද්දේ වී නම්, තෙමඩුලු වසන්තභූ විසින් පිරිමඩුලු කොට හැඳ කාබාන බැඳ සගුණ කොට සහළසිවුර පෙරවැ ගැට වඩු ගන්වා (ගණය අඩුණා) පාත්‍රය දෙට අතින් ගෙන මනා කොට නො සුහුසුලු වැ ගම්ම පිවිසියැයුතු. ස්ථවිර භික්ෂුන් පසුබා ඉදිරි ඉදිරි වැ නො යා යුතු. සුපිළියන් වැ ගමැ යායුතු. සුසංවෘත වැ ගමැ යායුතු. බිමට හෙළ ඇසැති වැ ... ඔසොවාගත් සිවුරු ඇති වැ නො යායුතු ... මහත් කොට සිනාසිසි නො යායුතු. නිහඬ වැ යායුතු. කය සොලොවමින් නො යායුතු. අත් වන වනා නො යායුතු. හිස සොලොවමින් නො යායුතු ඉහැ අත් ගසා ගෙන ... හිස වසා පෙරෙවැ නො යායුතු. උත්කුටුක වැ ගමෙහි නො යායුතු.

ගමැ සුපිළියන් වැ හින්දූයුතු. මනා සංචර ඇති වැ ... යටට හෙලු ඇස් ඇති වැ හින්දූයුතු. ඔසවාගත් සිවුරු ඇති වැ ... මහත් කොට සිනා සිසි නො හින්දූයුතු. නිහඬ වැ හින්දූ යුතු. කය සොලොවමින් ... අත් සොලවමින් ... හිස සොලොවමින් ... ඉහැ අත් ගසාගෙන ... ඉස වසා පෙරෙවැ ... පලලඤ්ඤාවෙන් ... ස්ථවිර භික්ෂුනට ඇලී නො ඉන්දූයුතු. නවක මහණභූ අස්නෙන් නො ම නෙරැසියැයුතු. ගමැ සහළ සිවුර යට කොට නො හින්දූයුතු.

11. පැන් දෙන කල්හි දැතින් පාත්‍රය පිළිගෙන එයින් පැන් පිළිගතයුතු. පහත් කොට මනාව කිසිවෙක නො ගහවා පාත්‍රය දෙටියැයුතු, ඉදින් දිය පිළිගන්නා බඳුනෙක් (පඩික්කලෙක්) වේ නම්, ‘දිය පිළිගන්නා බඳුන දිය ඉහිරි නො තෙමේවා’ යි ද, ‘ළඟ ඉන්නා භික්ෂුහු දියෙන් නොතෙමෙන් වා’ යි ද, සහළ සිවුරු දියෙන් නො තෙමේවා’ යි ද සලකා පහත් කොට දිය පිළිගන්නා බඳුනෙහි දිය වත්කළයුතු.

ඉදින් දිය පිළිගන්නා බඳුනෙක් (පඩික්කලෙක්) නො වී නම්, ‘ළඟ ඉන්නා මහණභූ දියෙන් නො තෙමෙන්වා’ යි, ‘සහළ සිවුරු දියෙන් නො තෙමේවා’ යි සලකා පහත් කොට බිමැ දිය වත්කළයුතු.

බත් දෙනු ලබන කල්හි දැතින් පාත්‍රය ගෙන එයින් බත් පිළිගතයුතු. සුපයට ඉඩ තැබියැයුතු. ගිතෙල් හෝ තලතෙල් හෝ අවුළපත් හෝ වේ නම්, ‘සියලු දෙනාට ම සම ලෙස සපයන්නැ’ යි තෙරහු විසින් කියැයුතු.

පිණ්ඩපාතය සකසා (සැලැකිලිමත් වැ) පිළිගතයුතු. පාත්‍රගත සංඥා ඇති ව පිණ්ඩපාතය පිළිගතයුතු. පිණ්ඩපාතය එයට සම වූ (බතින් සතරින් කොටස් පමණ වූ) සුපය ඇත්තේ පිළිගත යුතු. පිණ්ඩපාතය (පාත්‍රයේ) මුඛවිට යටැ ඉර තෙක් පමණක් පුරවන ලද බත ඇත්තේ පිළිගතයුතු. යම් තාක් සියලු ම භික්ෂුනට බත් නො ලැබුණේ වේ ද ඒ තාක් තෙරහු විසින් නො වැළඳියැයුතු.

සසකචං පිණ්ඩපාතො භුඤ්ජිතබ්බො. පනතසඤ්ඤානා පිණ්ඩපාතො භුඤ්ජිතබ්බො. සපදනං පිණ්ඩපාතො භුඤ්ජිතබ්බො. සමසුපකො පිණ්ඩපාතො භුඤ්ජිතබ්බො. න ථූපතො. ඔමඤ්ඤානා පිණ්ඩපාතො භුඤ්ජිතබ්බො. න සුභං වා වාසඤ්ජනං වා ඔදනෙන පටිච්ඡාදෙනබ්බං. භීයොයාකමානං උපාදය. න සුභං වා ඔදනං වා අභිලානෙන අනන්තො අනාය විඤ්ඤාපෙඤා භුඤ්ජිතබ්බං.

12. න උජ්ඣානසඤ්ඤානා පරෙසං පතො ඔලොකෙනබ්බො. නාතිමගගෙනා කබලො කානගෙසං. පරිමණිලො ආලොපො කානබ්බො. න අනාගතෙව කබලෙ මුඛදොරං විවරිතබ්බං. න භුඤ්ජමානො සබ්බො භජො මුඛෙ පකඛිපිතබ්බො. න සකබලෙන මුඛෙන ව්‍යාහරිතබ්බං. න පිණ්ඩකෙඛාසං භුඤ්ජිතබ්බං. න කබලාවච්ඡේදකං භුඤ්ජිතබ්බං. න අවගණකාරකං භුඤ්ජිතබ්බං. න භස්මනිච්ඡිතකං භුඤ්ජිතබ්බං. න සිස්මාවකාරකං භුඤ්ජිතබ්බං. න ජීවිනානිවාරකං භුඤ්ජිතබ්බං. න වජ්‍රවජ්‍රකාරකං භුඤ්ජිතබ්බං. න සුරුසුරුකාරකං භුඤ්ජිතබ්බං. න භස්මනිලෙලහකං භුඤ්ජිතබ්බං. න පනනිලෙලහකං භුඤ්ජිතබ්බං. න ඔට්ටනිලෙලහකං භුඤ්ජිතබ්බං. න සාමිසෙන භජෙන පානීයවාලකො පටිග්ගහෙනබ්බො.

න නාව පෙරෙන උදකං පටිග්ගහෙනබ්බං. යාව න සබ්බො භුත්තාවිනො භොතභී. උදකෙ දීයමානෙ උගොභී භජෙභී පනතං පටිග්ගහෙනබ්බං. නිවං කඤ්ඤා සාධුකං අපරිසංසන්නෙන පතො ධොවිතබ්බො. සථෙ උදකපටිග්ගාහකො භොති නිවං කඤ්ඤා උදකපටිග්ගහෙන උදකං ආසිඤ්ඤිතබ්බං. මා උදකපටිග්ගාහකො උදකෙන ඔසිඤ්ඤි. මා සාමන්තා භික්ඛු උදකෙන ඔසිඤ්ඤිංසු මා සඤ්ඤාපි උදකෙන ඔසිඤ්ඤිති. සථෙ උදකපටිග්ගාහකො න භොති නිවං කඤ්ඤා ජමාය උදකං ආසිඤ්ඤිතබ්බං. මා සාමන්තා භික්ඛු උදකෙන ඔසිඤ්ඤිංසු මා සඤ්ඤාපි උදකෙන ඔසිඤ්ඤිති. න සසිස්මකං පනතොධොවනං අනතරසරෙ ඡංඛිතබ්බං.

නිවත්තනෙන, නවකෙහි භික්ඛුහි පයමනරං නිවත්තනබ්බං. පච්ඡා පෙරෙහි. සුපටිච්ඡන්නෙන අනතරසරෙ ගන්තබ්බං. සුසංවුන්නෙ-පෙ- ඔකඛින්න වක්ඛිනා-පෙ- න උකඛින්නකාය -පෙ- න උජ්ඣංසිකාය -පෙ- අපාසංගුන -පෙ- න කායසංවාලකං -පෙ- න බාහුසංවාලකං -පෙ- න සිසංවාලකං -පෙ- න බලිහකතෙන -පෙ- න ඔගුණධිතෙන -පෙ- න උකඤ්චිකාය අනතරසරෙ ගන්තබ්බං.

ඉදං ධො භික්ඛවෙ භික්ඛුනං භත්තග්ගෙ විතං යථා භික්ඛුහි භත්තග්ගෙ විත්තිතබ්බන්ති.

පයමං භාණවාරං.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

සකසා පිණ්ඩපාතය වැළඳියැයුතු. පාත්‍රගත සංඤ ඇති ව පිණ්ඩපාතය වැළඳියැයුතු. (තැනින් තැන නො ගෙන) එක් තැනෙකින් පටන්ගෙන පිළිවෙළින් පිණ්ඩපාතය වැළඳියැයුතු. පිණ්ඩපාතය එයට යොග්‍ය පමණට සුප ඇත්තේ වැළඳියැයුතු. බත් ගොඩ මැදින් මැඩ නො වැළඳියැයුතු. වැඩියෙන් ලබනු කැමැත්ත නිසා සුප හෝ ව්‍යංජන හෝ බත් නො වැසියැයුතු. නො ගිලන් මහණක්හු විසින් සුප හෝ බත් හෝ තමා සඳහා ඉල්ලා නො වැළඳියැයුතු.

12. අවඤ සහිත හැඟීම් ඇති ව අනුන්ගේ පාත්‍රය නො බැඳියැයුතු. ඉතා මහත් බත්පිඩු නො කළයුතු. බත්පිඩු පිරිමඩුලු (වට) කළයුතු. බත්පිඩුව මුවට ළං නො වන තෙක් මුව දෙර නො විවැරියැයුතු. වළඳන්නහු විසින් සියලු අත මුවා නො බහාලියැයුතු. බත්පිඩුව සහිත මුවින් නො බිණියැයුතු. මුව තුළට බත් ඉසිමින් (වසිකරමින්) නො වැළඳියැයුතු. බත් පිඩු කඩ කඩ කෙරෙමින් නො වැළඳියැයුතු. වසුරන් සේ බත්පිඩු හක්කේ රැස් කොට තබාගනිමින් නො වැළඳියැයුතු. අත ගසා දමමින් නො වැළඳියැයුතු. බත්තළු විසුරුවමින් නො වැළඳියැයුතු. දිව තෙරමින් නො වැළඳියැයුතු. 'වපු වපු' යන හඬ කෙරෙමින් නො වැළඳියැයුතු. 'සුරු සුරු' යන හඬ කෙරෙමින් නො වැළඳියැයුතු. අත ලෙවමින් නො වැළඳියැයුතු. පාත්‍රය ලෙවමින් නො වැළඳියැයුතු. තොල ලෙවමින් නො වැළඳියැයුතු. ඉඳුල් සහිත අතින් පැත්තලුව (කෝප්පය) නො පිළිගතයුතු.

යම්කාක් සියලු මහණහු වළඳා නිම කෙරෙත් ද, ඒකාක් තෙරහු විසින් දිය නො පිළිගතයුතු. දිය දෙනු ලබන කලා දැනින් පාත්‍රය ගෙන එයින් දිය පිළිගතයුතු. කිසිවෙක නො ගහමින් පහත් කොට පාත්‍රය මොනොවට අල්ලාගෙන දෙවියැයුතු. දිය පිළිගන්නා බඳුනෙක් වේ නම්, 'දිය පිළිගන්නහු දියෙන් නො තෙමේව' යි 'ළඟ ඉන්නා මහණහු දියෙන් නො තෙමේව' යි, 'සඟළසිවුර දියෙන් නො තෙමේව' යි සලකා, දිය පිළිගන්නා බඳුන පහත් කොට එහි දිය වත්කළ යුතු. දිය පිළිගන්නා බඳුනෙක් නො වී නම්, 'ළඟ ඉන්නා මහණහු දියෙන් නො තෙමේව' යි 'සඟළසිවුර දියෙන් නො තෙමේව' යි සලකා, පහත් කොට බිම දිය වත්කළයුතු. පාත්‍ර දෙවූ බත්හුළු සහිත ජලය ගමෙහි (ගෙවල් අතුරු) නො දැමියැයුතු.

ඇතුළු ගමන් පෙරළා එන සකසා විසින් (මෙසේ පිළිපැදිය යුතු.) පළමු කොට නවක මහණුන් විසින් පෙරළා ඉයැයුතු, ස්වථීර මහණුන් විසින් පසු ව ඉයැයුතු. සුපිළියන්ව ගමා යා යුතු. සුසංවාත වැ ... යටට හෙළා ඇස් ඇති වැ ගමා යා යුතු. සිවුර ඔසොවාගෙන ... මහහඬින් සිනාසිසි ගමා නො යායුතු. නිහඩ වැ ගමා යායුතු. කය සොලවමින් ... අත් සොලවමින් ... හිස සොලොවමින් ... ඉහැ අත ගසා ගෙන ... හිස වසා පෙරෙවැ ... උත්තුටුක වැ ගමා නො යායුතු.

මහණෙනි, යම්යේ භික්ෂුන් විසින් බොජුන්හලා පැවැතිය යුතු ද, මේ ඒ බොජුන්හලා වන යැ" යි වදළසේක.

පළමු බණවර යි.

T-23

පිණ්ඩවාරික වතක.

1. තෙන බො පත සමයෙන පිණ්ඩවාරිකා භික්ඛු දුන්නිවසා දුප්පාරුතා අනාකප්පසම්පන්නා පිණ්ඩාය වරනති. අසලලකෙකඤ්චාපි නිවෙසනං පච්චිසනති අසලලකෙකඤ්චාපි නිකම්මනති. අතිසහසාපි පච්චිසනති. අතිසහසාපි නිකම්මනති. අතිදුරෙපි තිට්ඨනති. අව්වාසනෙහෙපි තිට්ඨනති. අතිචිරමි තිට්ඨනති. අතිලභ්‍රකමපි නිවත්තනති.

අඤ්ඤතරොපි පිණ්ඩවාරිකො භික්ඛු අසලලකෙකඤ්චා නිවෙසනං පාචිසි. සො ච ආරං මඤ්ඤාමානො අඤ්ඤතරං ඔවරකං පාචිසි. පසුමං ච ඔවරකෙ ඉත්ථි නග්ගා උත්තානා නිපන්නා හොති. අද්දසා බො සො භික්ඛු තං ඉත්ථි නග්ගං උත්තානං නිපන්නං. දිස්වාන ‘නයිදං ආරං, ඔවරකං ඉදං’ති තභ්බා ඔවරකා නිකම්මී. අද්දසා බො තස්සා ඉත්ථියා සාමිකො තං ඉත්ථි නග්ගං උත්තානං නිපන්නං. දිස්වාන ඉමිනා මෙ භික්ඛුතා පජාපති දුසිතාති තං භික්ඛුං ගහෙත්වා ආකොටෙයි.

අථ බො සා ඉත්ථි තෙන සද්දෙන පච්චුජ්ඣතිත්වා තං පුරිසං එතද්වොච: “කිස්ස ත්වං අයා ඉමං භික්ඛුං ආකොටෙයි”ති.

“ඉමිනාපි ත්වං භික්ඛුතා දුසිතා”ති.

“නාහං අයා ඉමිනා භික්ඛුතා දුසිතා. අකාරකො සො භික්ඛු”ති තං භික්ඛුං මුඤ්ඤාපෙයි.

අථ බො සො භික්ඛු ආරාමං ගන්ත්වා භික්ඛුතං එතමස්ස ආරොචෙයි. සෙ තෙ භික්ඛු අපච්චිජා සන්තුට්ඨා ලජ්ජනො කුන්දඉචකා සිකුමාකාමා, තෙ උජ්ඣායනී වීයාසී විපාවෙනි: කථං හි නාම පිණ්ඩවාරිකා භික්ඛු දුන්නිවසා දුප්පාරුතා අනාකප්පසම්පන්නා පිණ්ඩාය වරිස්සනති. අසලලකෙකඤ්චාපි නිවෙසනං පච්චිසස්සනති, අසලලකෙකඤ්චාපි නිකම්මස්සනති, අතිසහසාපි පච්චිසස්සනති, අතිසහසාපි නිකම්මස්සනති. අතිදුරෙපි තිට්ඨස්සනති. අව්වාසනෙහෙපි තිට්ඨස්සනති. අතිචිරමි තිට්ඨස්සනති. අතිලභ්‍රකමපි නිවත්තිස්සනති.

අථ බො තෙ භික්ඛු හගවතො එතමස්ස ආරොචෙස්ස.

“සච්චං කිර භික්ඛවෙ -පෙ-” “සච්චං හගවා.”

පිණ්ඩවාරික වත

1. එ සමයෙහි පිණ්ඩවාරික භික්ෂුහු නො සකසා හැන්දහු, නො සකසා පෙරවියාහු, භික්ෂු ආකල්පයෙන් යුක්ත නො වූවාහු පිටු පිණ්ඩ හැසිරෙත්, නො සලකා ද ගෙට පිවිසෙත්, නො සලකා ද ගෙන් නික්මෙත්, ඉතා හදිසියෙන් ද ගෙට පිවිසෙත්, ඉතා හදිසියෙන් ද, නික්ම යෙත්, ඉතා ඇත්හි ද, සිටිත්, ඉතා ළඟද සිටිත්, ඉතා බොහෝ වෙලා ද සිටිත්, ඉතා වහා ද පෙරළා යෙත්.

එක්තරා පිණ්ඩවාරික මහණෙක් ද නො සලකා ගෙයකට පිවිසියේ ය. හේ දෙර යැයි වරදවා සිතනුයේ, එක්තරා ඇතුළු ගෙයකට පිවිසියේ ය. ඒ ඇතුළුගෙහි ද ස්ත්‍රියක් නග්න වැ උඩුකුරු වැ වැද හොත්තී වේ. ඒ මහණ නග්න වැ උඩුකුරු වැ හොත් ඒ ස්ත්‍රිය දුටුයේ ම ය. දැක “මේ දෙරකඩ නො වේ. මේ ඇතුළු ගෙයෙකැ” යි සිතා ඒ ඇතුළු ගෙයින් නික්මියේ ය. ඒ ස්ත්‍රියගේ සැමියා නග්න වැ උඩුකුරු වැ හෝනා ඒ ස්ත්‍රිය දැක ‘මේ මහණහු විසින් මා බිරිය දූෂිත වූවා’ යි සිතා ඒ මහණහු අල්ලාගෙන තැළී ය.

ඉක්බිති ඒ ස්ත්‍රී ඒ හසින් පිබිද ‘ඤාමිනී, ඔබ මේ වහන්දෑට කුමට තළත් ද’ යි ඇසුවා ය.

‘මේ මහණ විසින් තෝ දූෂිත වීහි’ යි හේ කීව.

“ඔ ‘ඤාමිනී, මේ මහණ විසින් මම දූෂිත නො වීම්, හෙතෙම වරදක් නො කෙළෙකැ” යි කියා ඒ මහණහු මුදවාලූ ය.

ඉක්බිති ඒ මහණ අරම් ගොස් භික්ෂුනට මේ පවත් සැලකෙළේ ය. අල්පෙව් සනතුෂට ලජ්ජා යුළු වරදෙහි ද කුකුස් කරන යම් මහණ කෙනෙක් වෙත් ද, ඔහු “කෙසේ නම් පිණ්ඩවාරික භික්ෂුහු නො සකසා හැන්දහු, නො සකසා පෙරෙවියාහු, භික්ෂු ආකල්පයෙන් යුක්ත නො වූවාහු පිටු පිණ්ඩ හැසිරෙන්නාහු ද, නො සලකා ගෙවලට පිවිසීමත් ගෙයින් නික්මීමත් කරන්නාහු ද, ඉතා වහා පිවිසෙන්නාහු ද, ඉතා වහා ගෙන් නික්මෙන්නාහු ද, ඉතා ඇත්හිත් සිටින්නාහු ද, ඉතා ළඟත් සිටින්නාහු ද, ඉතා බොහෝ වෙලාත් සිටින්නාහු ද, ඉතා වහාත් නික්ම යන්නාහු ද” යි ලාමක කොට සිතත්, නිත්‍ය කෙරෙත්, නො ගුණ පතුරුවත්.

එ කල ඒ වහන්දෑ මේ පවත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැල කළාහ.

“මහණෙනි, සැබෑ ද” ... යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පුළුවන් සේක. “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, සත්‍ය යැ” යි ඒ භික්ෂුහු කීහ.

විගර්හිතා ධම්මං කරං කතා භික්ඛු ආමනෙතාසි: “තෙන භි භික්ඛවෙ පිණ්ඩවාරිකානං භික්ඛුනං වග්ගං පඤ්ඤාපෙක්ඛාමී යථා පිණ්ඩවාරිකෙහි භික්ඛුහි වග්ගතං.”

2. “පිණ්ඩවාරිකෙන භික්ඛවෙ භික්ඛුනා ඉදනි ගාමං පටිසිස්සාමීති කිමණ්ඤ්ලං පටිච්ඡාදෙනෙතන පරිමණ්ඤ්ලං නිවාසෙතා කායබන්ධනං බන්ධනා සගුණං කතා සංඝාටියො පාරුපිතා ගණ්ඨකං පටිවුඤ්ඤාතා ධොවිතා පග්ගා ගහෙතා සාධුකං අතරමානෙන ගාමො පටිසි-
තංඛා. සුපටිච්ඡනෙන අනාරසරෙ ගන්තංඛං. සුසංවුතෙන -පෙ-
ඔක්ඛිත්තවිතබ්බනා -පෙ- න උක්ඛිත්තකාය -පෙ- න උජ්ඣංගිකාය
-පෙ- අප්පසද්දෙන -පෙ- න කායපච්චාලකං -පෙ- න බාහුප-
චාලකං -පෙ- න සිසපච්චාලකං -පෙ- න බම්බකතෙන -පෙ- න
ඔගුණ්ඨිතෙන -පෙ- න උක්ඛිට්ඨකාය අනාරසරෙ ගන්තංඛං.

නිවෙසනං පටිසනෙතන සලලෙකඛිතංඛං, ‘ඉමිනා පටිසිස්සාමී ඉමිනා නිකම්මිසසාමීති. නාතිසහසා පටිසිතංඛං. නාතිසහසා නිකම්මි-
තංඛං. නාතිදුරෙ යාතංඛං. නාච්චාසනෙන යාතංඛං. නාතිවිර-
යාතංඛං. නාතිලභ්‍රතං නිවග්ගතංඛං. ධීතකෙන සලලෙකඛිතංඛං.
භික්ඛං දතුකාමා වා අදතුකාමා වාති. සචෙ කම්මං වා නිකම්මපති
ආසනා වා වුට්ඨාති කම්මිත්තං වා පරාමසති භාජනං වා පරාමසති
යපෙති වා දතුකාමා වියාති යාතංඛං. භික්ඛාය දීයමානාය වාමෙන
හඤ්ජන සංඝාටිං උච්චාරෙතා දුක්ඛණෙන හඤ්ජන පග්ගං පඤ්ඤාපෙතා
උභොගි හඤ්ජනි පග්ගං පටිග්ගහෙතා භික්ඛා පටිග්ගහෙතංඛං,
න ච භික්ඛාදික්ඛාය මුඛං උලෙඤ්ජාකෙතංඛං.

සලලෙකඛිතංඛං සුපං දතුකාමා වා අදතුකාමා වාති. සචෙ
කම්මිත්තං වා පරාමසති භාජනං වා පරාමසති යපෙති වා ‘දතුකාමා-
වියාති’ යාතංඛං. භික්ඛාය දිනකාය සංඝාටියා පග්ගං පටිච්ඡාදෙතා
සාධුකං අතරමානෙන නිවග්ගතංඛං.

3. සුපටිච්ඡනෙන අනාරසරෙ ගන්තංඛං. සුසංවුතෙන -පෙ-
ඔක්ඛිත්තවිතබ්බනා -පෙ- න උක්ඛිත්තකාය -පෙ- න උජ්ඣංගිකාය
-පෙ- අප්පසද්දෙන -පෙ- න කායපච්චාලකං -පෙ- න බාහුප-
චාලකං -පෙ- න සිසපච්චාලකං -පෙ- න බම්බකතෙන -පෙ- න
ඔගුණ්ඨිතෙන -පෙ- න උක්ඛිට්ඨකාය අනාරසරෙ ගන්තංඛං.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙසෙසින් ගරභා දහැමි කථා කොට, භික්ෂූන් බණවා, “මහණෙනි, එසේ වී නම් පිණ්ඩවාටික භික්ෂූන් විසින් යම්සේ පැවතියයුතු ද එසේ පවතිනු පිණිස පිණ්ඩවාටික භික්ෂූනට වත් පනවන්නෙමි” යි (වදාරා පහත දක්වෙන වත් පැනැවු සේක:)

2. “මහණෙනි, පිණ්ඩවාටික මහණහු විසින් ‘දූන් ගමට පිවිසෙන්නෙමි’ යි සලකා තෙමඩුලු වසා හැඳ කාබන්ත බැඳ, සගුණ කොට සහළෙහිවුරු පෙරෙවැ ගැටය වටු වැ අවුණා, පාත්‍රය සෝද අතින් ගෙන, මනා කොට, නො යුහුසුරු වැ ගමට පිවිසියැයුතු. සුපිළිසන් වැ ගමැ (ගෙවල් අතුරැ) යායුතු. සුසංවාත වැ ... යටට හෙළැ ඇස් ඇති වැ, ... එපැවු සිවුරෙන් නො යුතු වැ ... මහසිනා නැති වැ ... නිඤ්ඤ වැ ... කය නො සොලොවමින් ... අත් නො සොලොවමින් ... හිස නො සොලොවමින් ... අත් නො ගසා ගෙන ... හිස වසා නො පෙර වැ .. උත්කුටිකයෙන් තොර වැ ගමැ යායුතු.

ගෙයකට පිවිසෙන මහණහු විසින් ‘මෙ මහින් පිවිසෙන්නෙමි, මෙ මහින් නික්මෙන්නෙමි’ යි සැලකියැයුතු. ඉතා වහා නො පිවිසියැයුතු, ඉතා වහා නො නික්මියැයුතු, ඉතා දුර නො සිටියැයුතු, ඉතා ළඟා නො සිටියැයුතු, ඉතා බොහෝ වේලා නො සිටියැයුතු, ඉතා වහා පෙරළා නො යායුතු. සිටියහු විසින් ‘භික්ෂාව දෙනු කැමැත්තාහු ද, නො දෙනු කැමැත්තාහු ද’ යන්න සැලකියැයුතු (විමැසුම් ඇති වැ සිටියැයුතු), ඉදින් ගෙහි ඉන්නා ස්ත්‍රී හෝ පුරුෂයා තමා කරමින් තුබූ කාර්යය බහා තබයි ද (නවත්තයි ද), අස්තෙන් හෝ නැඟී සිටී ද, සැන්දක් හෝ අල්ලයි ද, බදුනක් හෝ අල්ලයි ද, පසෙක තබයි ද, දෙනු කැමැත්තවුන් මෙනැ යි සලකා එතැනින් නො ගොස් සිටියැයුතු. භික්ෂාව දෙනු ලබන කල්හි වම් අතින් සහළ සිවුර ඔසවා දකුණින් පාත්‍රය යොමු කොට දැතින් ම පාත්‍රය ගෙන භික්ෂාව පිළිගතයුතු. භික්ෂාව දෙන්නියගේ මුහුණ නො බැලියැයුතු.

‘සුපයක් දෙනු කැමැති ද නො කැමැති ද’ යි යන්න සැලකියැයුතු. ඉදින් හැන්දක් හෝ අල්ලා ද, බදුනක් හෝ අල්ලා ද, පසෙක හෝ තබා ද, ‘දෙනු කැමැත්ති වනැ’ යි එහි ම රැඳී සිටියැයුතු. භික්ෂාව දුන් කල්හි සහළ සිවුරින් පාත්‍රය වසා යුහුසුරු නො වී මනා ව පෙරළා යායුතු.

3. සුපිළිසන් වැ ඇතුළු ගමැ (ගෙවල් අතුරැ) යායුතු සුසංවාත වැ ... යටට හෙළැ ඇස් ඇති වැ ... සිවුර ඔසොවා නො ගෙන ... සිනා සීමෙන් තොර වැ ... නිඤ්ඤ වැ ... කය නො සොලොවමින් ... අත් නො සොලොවමින් ... හිස නො සොලොවමින් ... ඉහැ අත නො ගසා ගෙන ... හිස වසා නො පෙර වැ ... උත්කුටිකයෙන් තොර වැ ගමැ යායුතු.

යො පට්ඨමනං ගාමනො පිණ්ඩාය පටික්ඛමති තෙන ආසනං පඤ්ඤාපෙතබ්බං, පාදෙදකං පාදපීඨං පාදකඨලිකං උපනිකම්පිතබ්බං. අවක්කාරපාති ධොවිඤා උපට්ඨාපෙතබ්බං. පාතීයං පරිභොජනීයං උපට්ඨාපෙතබ්බං. යො පට්ඨා ගාමනො පිණ්ඩාය පටික්ඛමති, සචෙ හොති භුක්තාවසෙයො, සචෙ ආකඞ්ඛති භුක්ඤ්ඤිතබ්බං. නො චෙ ආකඞ්ඛති අපභරිතෙ වා ඡබ්බිතබ්බං. අපපාණකෙ වා උදකෙ ඔපිලාපෙතබ්බං.

තෙන ආසනං උඤ්චිතබ්බං. පාදෙදකං පාදපීඨං පාදකඨලිකං පටිසාමෙතබ්බං. අවක්කාරපාති ධොවිඤා පටිසාමෙතබ්බං. පාතීයං පරිභොජනීයං පටිසාමෙතබ්බං. හත්තග්ගං සච්චජ්ඣිතබ්බං. යො පසස්සති පාතීයසටං වා පරිභොජනීයසටං වා වච්චසටං වා රික්ඛං කුච්ඡං තෙන උපට්ඨාපෙතබ්බං. සච්ඡස්ස හොති අවිසංගං හස්ථවිකාරෙන දුතීයං ආමනෙතඤා හස්ථවිලංඝකෙන උපට්ඨාපෙතබ්බං, න ච තප්පව්වයා වාචා භික්ඛිතබ්බං.

ඉදං ඛො භික්ඛවෙ පිණ්ඩවාටිකා. භික්ඛුනං වත්තං යථා පිණ්ඩවාටිකෙහි භික්ඛුහි වත්තිතබ්බංහි.”

ආරඤ්ඤිකවත්තං.

4. තෙන ඛො පන සමයෙන සඤ්ඤාලා භික්ඛු අරඤ්ඤි විහරන්ති. තෙ නෙව පාතීයං උපට්ඨාපෙතති. න පරිභොජනීයං උපට්ඨාපෙතති. න අග්ගිං උපට්ඨාපෙතති. න අරණියහිතං උපට්ඨාපෙතති. න නාකඛන්තපදනී ජානන්ති. න දිසාභාගං ජානන්ති. වොරා තස්ස ගත්තො තෙ භික්ඛු එතදවොචුං: ‘අපී හතොත පාතීයන්ති.’

‘නස්සාච්ඡයො’ති.

‘අපී හතොත පරිභොජනීයන්ති.’

‘නස්සාච්ඡයො’ති.

‘අපී හතොත අග්ගිති.’

‘නස්සාච්ඡයො’ති.

‘අපී හතොත අරණියහිතන්ති.’

යමෙක් වඩා ඵලමුත් ගමෙන් පිණ්ඩපාතයෙන් පෙරළා එයි ද, ඔහු විසින් අසුන් පැනවියැයුතු. පාදෝනා දිය, පාපුටුව, නො සේදූ පා තබන ලැලි කඩ එළවා තැබියැයුතු (ළං කොට තැබියැයුතු). අතිරෙක ආහාර බහාලන බඳුන සෝද එළවියැයුතු. පැන් ද පරිභෝග ජලය ද එළවියැයුතු. යමෙක් හැමට පසු ව ගමෙන් පිටු සිඟා පෙරළා එයි ද, වළඳා ඉතිරි බොජුන් ඇත් නම්, කැමැත්තේ නම් වැළඳියැයුතු. නො කැමැත්තේ නම්, නිල් තණ නැති තැනෙක දමියැයුතු. පණුවන් නැති දිසෙහි හෝ පාකර හැරිය යුතු.

ඔහු විසින් අසුන් ඉදිරියැයුතු. පා දෝනා දිය, පාපුටුව, නො දෙවූ පා තබන ලැලිකඩ සුරැකි කොට තැබියැයුතු බොජුන්හල ඇමැත්තියැයුතු. යමෙක් පැන් කළය හෝ පරිභෝග දිය බහාලන කළය හෝ වැසිකිළියේ දිය තබන කළය හෝ දිය අවසන් ව, හිස් ව තුබුණා දක්නේ ද ඔහු විසින් එය එළවා තැබියැයුතු. ඉදින් එය ඔහු විසින් තනි ව කළ නො හැකි වේ ද, හස්ත විකාරයෙන් (අත වැනීමෙන්) දෙවැන්නකු අමතා (දෙදෙනා ම එකතු ව) අත්වලින් ඔසොවා එළවා තැබියැයුතු. එ කරුණින් වාග්හෙදය නො කළයුතු (කරා නො කළයුතු.)

මහණෙනි, යම්සේ පිණ්ඩවාරික භික්ෂූන් විසින් පැවැතියැයුතු ද, මේ ඒ පිණ්ඩවාරික භික්ෂූන්ගේ වත යි''.

ආරණ්‍යක වත්

4. එ යමයෙහි වනාහි බොහෝ භික්ෂූහු වෙනෙහි වෙසෙත්. ඔහු පැන් නො ම එළවා තබත්. පරිභෝග ජලය නො ම එළවා තබත්. ගිනි නො ම එළවා තබත්. උපකරණ සහිත ගිනිගානා දඬු එළවා නො තබත්. නකත්පද නො දනිත්. දිශාභාග නො දනිත්. යොරු එහි ගොස්, 'වහන්ස පැන් ඇත් ද' යි විචාරත්.

ඒ භික්ෂූහු, 'ඇවැත්නි, නැතැ' යි කියත්.

'වහන්ස, පරිභෝග ජලය ඇත් ද' යි අසත්.

'නැත, ඇවැත්නි' යි භික්ෂූහු කියත්.

'වහන්ස, ගිනි ඇද්ද' යි අසත්.

'ඇවැත්නි, නැතැ' යි භික්ෂූහු කියත්.

'උපකරණ සහිත ගිනිගානා දඬු ඇද්ද' යි ඔහු අසත්.

‘නඤ්ඤාසාධි.’

‘අඤ්ඤා හතොත නඤ්ඤාසාධි’ති.

‘න ජානාම ආවුසො’ති.

‘අඤ්ඤා හතොත දිසාභාගනි.’

‘න ජානාම ආවුසො’ති.

‘කෙතඤ්ඤා හතොත යුග්ගනි.’

‘න ඛො මයං ආවුසො ජානාමා’ති.

‘කතමයං හතොත දිසා’ති.

‘න ඛො මයං ආවුසො ජානාමා’ති.

අථ ඛො තෙ වොරා “නෙවිමෙසං පානියං අඤ්ඤා, න පරි-
භොජනියං අඤ්ඤා, න අග්ගි අඤ්ඤා, න අරණියගිතං අඤ්ඤා, න
නඤ්ඤාසාධි ජානනී, න. දිසාභාගං ජානනී. වොරා ඉමෙ
නයිමෙ භික්ඛු”ති ආකාමොපකාම පකකම්පු. අථ ඛො තෙ භික්ඛු
භික්ඛුනං එතමඤ්ඤා ආරොවෙසුං. භික්ඛු හගවතො එතමඤ්ඤා ආරො-
වෙසුං. අථ ඛො හගවා එතඤ්ඤා නිදනෙ එතඤ්ඤා පකරණෙ ධම්මෙ.
කථං කතා භික්ඛු ආමනොසී: “නෙත භි භික්ඛවෙ ආරඤ්ඤාකානං
භික්ඛුනං වග්ගං පඤ්ඤාපෙක්ඛා”ථී යථා ආරඤ්ඤාකෙහි භික්ඛුහි
වතතිතඛං:

5. “ආරඤ්ඤාකෙත භික්ඛවෙ භික්ඛුනා කාලසෙසව උට්ඨාය
පග්ගං ඵවිකාය පකඨිපිතා අංසෙ ආලග්ගෙතා විවරං ඛන්ධෙ කරිතා
උපාහනා ආරොහිතා දුරුහණ්ඨං මහ්නකාහණ්ඨං පටිසාමෙතා
ආරවාතපානං ඵකෙතා සෙනාසනා මතරිතඛං. “ඉද්ධි ගාමං
පටිසිසක්ඛාමී”ති. උපාහනා ඔවුඤ්ඤා නිවං කතා පපෙඨාටෙතා
ඵවිකාය පකඨිපිතා අංසෙ ආලග්ගෙතා තිමණ්ඩලං පටිච්ඡාදෙනොතන
පරිමණ්ඩලං නිවාසෙතා කායඛන්ධනං ඛන්ධිතා සග්ගං කතා
සඤ්ඤාපිටියො පාරුපිතා ගණ්ඨකං පටිවුඤ්ඤා මොචිතා පග්ගං
ගහෙතා සාධුකං අතරමානෙන ගාමො පටිසිසනෙධං. සුපටිච්ඡෙනෙන
අනතරසරෙ ගන්තඛං. සුසංවුතෙන -පෙ- මකඤ්ඤාචරකුතා -පෙ-
න උකඤ්ඤාකාය -පෙ- න උජ්ජග්ගිකාය -පෙ- අප්පසංඤ්ඤා
අනතරසරෙ ගන්තඛං. න කායපච්චාලකං -පෙ- න ඛානුපච්චාලකං -පෙ-
න සිසපච්චාලකං -පෙ-න මම්භකතෙන -පෙ-න මග්ගඤ්ඤාතෙන -පෙ-න
උකඤ්ඤාකාය අනතරසරෙ ගන්තඛං.

‘ඇවැත්නි, නැතැ’ යි භික්ෂු කියත්.

‘වහන්ස, නකත්පද ඇද්ද (දනිවු ද)’ යි සොරු අසත්.

‘නො දනිවු ඇවැත්නි’ යි භික්ෂු කියත්.

‘වහන්ස, දිශාභාග ඇද්ද (දනිවු ද)’ යි සොරු අසත්.

‘ඇවැත්නි, නො දනිවු’ යි භික්ෂු කියත්.

‘වහන්ස, අද ංචර නැතනෙකින් යුක්ත ද’ යි සොරු අසත්.

‘ඇවැත්නි, අපි නො දනිවු’ යි භික්ෂු කියත්.

‘වහන්ස, මේ කවර නම් දිශාවෙන් ද’ යි සොරු අසත්.

‘ඇවැත්නි, අපි නො දනුමහ’ යි භික්ෂු කියත්.

එ කල්හි සොරු, “මොවුන් වෙත පැත්තො මැත, පරිභොග දිය නො මැත, ගීති නොමැත, උපකරණ සහිත ගිනිගානා දඩු නො මැත, නකත්පද නො දනිත්, දිශාභාගය නො දනිත්, මොහු භික්ෂු නො වෙත්, මොහු සොරුහ” යි ඒ භික්ෂුන් තළා පෙළා නික්ම ගියාහ. ඉක්බිති ඒ මහණහු මහණුනට මෙ පවත් දන්වූහ. ඒ මහණහු භාගාවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. එ කල්හි භාගාවතුන් වහන්සේ මේ නිදහසෙහි මේ කාරණයෙහි දැනුම් කරා කොට “මහණෙනි, එසේ වී නම් ආරණ්‍යක භික්ෂුන් විසින් පැවතියයුතු පරිදි ඔවුනට වත් පනවන්නෙමි” යි වදාරා, මතු දක්වෙන වත් පැනවූහ:

5. “මහණෙනි, ආරණ්‍යක භික්ෂු විසින් කලින් ම නැඟී සිට, පාත්‍රය පසුම්බියෙහි බහා, දසරුවෙහි එල්ලා ගෙන සිවුර කරෙහි කොට (කරට දමා ගෙන) පාවහන් නැඟ, දව බඩු ද මැටි බඩු ද තැන්පත් කොට තබා දෙරවල් හා වාකවුළු වසා, දන් ගමට පිවිසෙන්නෙමි යි සිතා සෙනාස්නෙන් බැස්සයුතු. පාවහන් මුදු පහත් කොට ගසා දමා, ඵට්ඨකායෙහි බහා, දසරුවෙහි එල්ලා, තුන්මඩුලු වසා පිරිමඩුලු කොට හැඳ කාබහන බැඳ සතුණ කොට සහළ සිවුරු පෙරෙව් ගැටවටු ගන්වා, පාත්‍රය සෝද ගෙන මොනොවට යුහුසුලු නො වැ ගමට පිවිසියයුතු. සුපිළිසන් වැ ඇතුළුගමු යායුතු. සුසංවෘත වැ ... යටට හෙළා ඇස් ඇති වැ ... සිවුර ඔසොවා නො ගෙන ... සිනාසීමෙන් තොර වැ ... නිහඬ වැ ගමෙහි යායුතු. කය සොලොවමින් නො යායුතු ... අත් සොලොවමින් ... හිස සොලොවමින් ... ඉහැ අත් ගසා ගෙන ... හිස වසා පෙරෙව් වැ ... උත්කුච්ඡායෙන් ගමු නො යා යුතු.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

නිවෙසනං පටිසන්තෙත සලලෙකඛ්ඛකං 'ඉමිනා පටිසිසාමි ඉමිනා නිකම්මසාමිති. නාතිසහසා පටිසිතං. නාතිසහසා නිකම්මිතං. නාතිදුරේ යාතං. න අවිසන්තෙත යාතං. නාතිවිරි යාතං. නාති-ලභ්‍යං නිවිසිතං. ධීතකෙත සලලෙකඛ්ඛකං 'භික්ඛං දතුකාමා වා අදතුකාමා වා'ති. සචෙ කම්මං වා නිකම්පති ආසනා වා වුට්ඨාති කට්ඨිං වා පරාමසති භාජනං වා පරාමසති යපෙති වා දතුකාමා වියාති යාතං. භික්ඛාය දියමානාය වාමෙන හස්තෙ සංඝාටිං උච්චාදෙත්වා දක්ඛණෙන හස්තෙත පත්තං පණාමෙත්වා උභොති හස්තෙති පත්තං පටිග්ගහෙත්වා භික්ඛං පටිග්ගහෙතං. න ච භික්ඛාදයිකාය මුට්ඨං උලෙලාකෙතං. සලලෙකඛ්ඛකං සුපං දතුකාමා වා අදතුකාමා වාති. සචෙ කට්ඨිං වා පරාමසති භාජනං වා පරාමසති යපෙති වා දතුකාමා වියාති යාතං. භික්ඛාය දින්නාය සංඝාටියා පත්තං පටිච්ඡාදෙත්වා සාධුකං අතරමානෙන නිවිසිතං. සුපටිච්ඡන්තෙන අතරසරෙ ගන්තං. -පෙ- න උක්ඛට්ඨිකාය අතරසරෙ ගන්තං.

ගාමනො නිකම්මිත්වා පත්තං ධර්මකාය පකම්පිත්වා අංසෙ ආලංගෙත්වා වීරං සංඝරිත්වා පිසෙ කරිත්වා උපාහනං ආරොහිත්වා ගන්තං.

6. ආරඤ්ඤිකෙන භික්ඛව භික්ඛුනා පාතියං උපට්ඨාපෙතං. පරිභොජනියං උපට්ඨාපෙතං. අග්ගි උපට්ඨාපෙතං. අරණ්ණිකං උපට්ඨාපෙතං. කත්තරදණ්ණං උපට්ඨාපෙතං. නක්ඛන්තපදනි උග්ගහෙතං. සකලානි වා එකදෙසානි වා. දිසාකුසලෙන හවිතං. ඉදං ඛො භික්ඛව ආරඤ්ඤිකානං භික්ඛුනං වන්තං යථා ආරඤ්ඤිකෙහි භික්ඛුහි වත්තිතං. "

සෙනාසනවත්තං

7. තෙන ඛො පන සමයෙන සම්මහුලා භික්ඛු අජ්ඣාතාසෙ වීරකම්මං කරොන්ති. ඡන්ධග්ගියා භික්ඛු පටිවාතෙ පඛගණෙ^{*} සෙනාසනං පථොටෙසු. භික්ඛු රජෙන ඔකිරිසිංසු. යෙ තෙ භික්ඛු අප්පිච්ඡා සතද්ධා ලජ්ජනො කුක්ඛවුකා සික්ඛාකාමා තෙ උජ්ඣායනි වීයනි විපාවෙනි: "කථං හි නාම ඡන්ධග්ගියා භික්ඛු පටිවාතෙ පඛගණෙ සෙනාසනං පථොටෙසුන්ති භික්ඛු රජෙන ඔකිරිසිංසුති".

ගෙයකට පිවිසෙන්නහු විසින් 'මෙ තැනින් පිවිසෙන්නෙමි, මෙ තැනින් නික්මෙන්නෙමි' යි සැලකියැයුතු. ඉතා යුහු වැනො පිවිසියැයුතු. ඉතා යුහු වැනො නික්මියැයුතු. ඉතා දුරු නො සිටියැයුතු. ඉතා ළඟ නො සිටියැයුතු. ඉතා බොහෝ වෙලා නො සිටියැයුතු. ඉතා වහා පෙරළා නො යායුතු. සිටැගත්තහු විසින් 'භික්ෂාව දෙනු කැමැත්තී ද දෙනු නො කැමැත්තී ද' යන්න සලකා බැලියැයුතු. ඉදින් කරමින් තුබුණු කාර්යය නවතාලයි නම් හෝ අස්නෙන් නැගී සිටී නම් හෝ සැන්දක් අත ගා නම් හෝ බඳුනක් අල්ලයි නම් හෝ තබයි නම් හෝ 'දෙනු කැමැත්තියක මෙනැ' යි සලකා රැඳී සිටියැයුතු. භික්ෂාව දෙනු ලබන කලා වමනින් සහළ සිවුර ඔසොවා දකුණතින් පාත්‍රය ඉදිරියට යොමු කොට දැතින් ම පාත්‍රය ගෙන භික්ෂාව පිළිගතයුතු. භික්ෂාව දෙන්නියගේ මුහුණ නො බැලියැයුතු. සුප දෙනු කැමැත්තී ද දෙනු නො කැමැත්තී ද යන්න සැලකියැයුතු. ඉදින් සැන්දක් හෝ භාජනයක් හෝ අල්ලයි නම් හෝ තබයි නම් හෝ 'දෙනු කැමැත්තියක මෙනැ' යි සලකා රැඳී සිටියැයුතු. භික්ෂාව දුන් කල්හි සහළ සිවුරින් පාත්‍රය වසා ගෙන මනා කොට නො යුහු ව පෙරළා යායුතු. සුපිළිසන් වැගම තුළු යායුතු ... උත්තුවිකායෙන් ගමා නො යායුතු.

ගමින් නික්මා පාත්‍රය පසුම්බියෙහි බහා උරෙහි එල්ලාගෙන සිවුර හකුළා භිසෙහි කොට, වහන් නැග යායුතු.

6. මහණෙනි, ආරණ්‍යක මහණහු විසින් පැන් එළවියැයුතු. පරිභොග ජලය එළවියැයුතු. ගිනි එළවියැයුතු. උපකරණ සහිත ගිනිගාන දඩු එළවියැයුතු. සැරයටිය එළවා තැබියැයුතු. සියලු ම හෝ එක් කොටසක් හෝ නකත්පද උගතයුතු. දිශා දැනීමෙහි දක්ෂ වියැයුතු. මහණෙනි, මේ වනාහි ආරණ්‍යක භික්ෂූන් විසින් පැවතියැයුතු සේ වූ ආරණ්‍යක භික්ෂූන්ගේ වතැ" යි වදළ සේක.

සෙනසුන් වත්

7. එ සමයෙහි වනාහි බොහෝ භික්ෂූහු එළිමහනෙහි හිඳ සිවුරුවම් (සිවුරු මැහීම ආදී කටයුතු) කෙරෙත්. සවැග් මහණහු ඉදිරි මිදුලෙහි උඩුසුළඟෙහි ඇඳ පුටු ගසා දමුහ. භික්ෂූහු දුහු-විල්ලෙන් වැකුණාහ. අල්පෙව් වූ සතකුෂ්ට වූ උස් වූ කුකකුෂ්ට වූ ශික්ෂා කැමැති වූ යම් මහණ කෙනෙක් වෙත් ද, ඔහු "කෙසේ නම් සවැග් මහණහු ඉදිරි මිදුලෙහි උඩුසුළඟෙහි ඇඳ පුටු ගසා දමත් ද භික්ෂූහු දුවිල්ලෙන් වැකුණාහු යි ලාමක කොට සිතත්, නිත්‍ය කෙරෙත්. නො ගුණ පතුරුවත්."

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

අථ ඛො තෙ භික්ඛු හගවතො එකමසං ආරොවෙසුං. “සච්චං කීර භික්ඛවෙ ඡබ්බගගියා භික්ඛු පට්ඨාතෙ පඛයණෙ සෙනාසනං පථොටෙසුං භික්ඛු රජෙන ඔකිරිසිංසුති.

“සච්චං හගවා.” ... විගර්භිඨා ධම්මං කථං කථා භික්ඛු ආමනෙත්ති. “තෙන භි භික්ඛවෙ භික්ඛුනං සෙනාසනවත්තං පඤ්ඤාපෙසසාමී යථා භික්ඛුභි සෙනාසනෙ වත්තිතබ්බං.”

8. “යසම්මි විහාරෙ විහරති සචෙ යො විහාරො උක්ඛාපො හොති, සචෙ උසස්සහති සොධෙතබ්බො. විහාරං සොධෙතොත්ත පඨමං පත්තව්වරං නිහරිඨා එකමනාං නික්ඛිපිතබ්බං. නිද්දනපච්චකරණං නිහරිඨා එකමනාං නික්ඛිපිතබ්බං හිසි බ්බොහනං නිහරිඨා එකමනාං නික්ඛිපිතබ්බං මඤ්චා නිවං කථා සාධුකං අපරිඝංසනොත්ත අසඬ්ඨවනොත්ත කවාටපිට්ඨං නිහරිඨා එකමනාං නික්ඛිපිතබ්බො. පිට්ඨං නිවං කථා සාධුකං අපරිඝංසනොත්ත අසංසච්චනොත්ත කවාටපිට්ඨං නිහරිඨා එකමනාං නික්ඛිපිතබ්බං. මඤ්චපට්ඨාදකා නිහරිඨා එකමනාං නික්ඛිපිතබ්බො. ඛෙළුමලලකො නිහරිඨා එකමනාං නික්ඛිපිතබ්බො. අපපෙසිතඵලකං නිහරිඨා එකමනාං නික්ඛිපිතබ්බං. භුමචකරණං යථා පඤ්ඤාතං සලලකෙඛිඨා නිහරිඨා එකමනාං නික්ඛිපිතබ්බං.

සචෙ විහාරෙ සන්තානකං හොති උලෙලාකා පඨමං ඔහාරෙතබ්බං. ආලොකසාධිකණ්ණිකායා පමජ්ජිතබ්බා.¹ සචෙ ගෙරුක්පරිකමිකතා භිතති කණ්ණකිතා හොති, වොළකං තෙමෙඨා පිළෙඨා පමජ්ජිතබ්බා. සචෙ කාළවණ්ණකතා භූමි කණ්ණකිතා හොති, වොළකං තෙමෙඨා පිළෙඨා පමජ්ජිතබ්බා. සචෙ කාළවණ්ණකතා හොති භූමි උදකෙන පරිපොසිතවා පරිපොසිතවා පමජ්ජිතබ්බං මා විහාරො රජෙන උභයඤ්ඤිති. සඬ්ඨාරං විවිනිඨා එකමනාං ඡබ්බිතබ්බං. න භික්ඛුසාමනා සෙනාසනං පථොටෙතබ්බං. න විහාරසාමනා සෙනාසනං පථොටෙතබ්බං, න පානීයසාමනා සෙනාසනං පථොටෙතබ්බං. න පරිභොජනීයසාමනා සෙනාසනං පථොටෙතබ්බං. න පට්ඨාතෙ පඛයණෙ² සෙනාසනං පථොටෙතබ්බං. අධොවාතෙ සෙනාසනං පථොටෙතබ්බං.

1. සමිජ්ජිකබ්බා - මරයා.

2. අඬ්ඨණං - මජ්ඣං.

ඉක්බිති ඒ මහණු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැල කළහ. “මහණෙනි, සවැගි මහණු ඉදිරි මිදුලෙහි උඩුසුළඟෙහි ඇඳපුටු ගසා දමුනු ල. භික්ෂුහු දුහුටිල්ලෙන් වැතුණාහු ල. ඒ සැබෑ ද”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ප්‍රථමින් සේක.

“සැබැවැ භාග්‍යවතුන් වහන්සැ”යි භික්ෂුහු උත්තර දුන්හ... භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙසෙසින් ගරභා, දහැමි කතා කොට භික්ෂුන් බණවා, “මහණෙනි, එසේ වී නම් සෙනසුනැ පැවැතිය යුතු පරිදි භික්ෂුනට සෙනසුන් වත පනවන්නෙමි”යි වද්‍යා මතු දක්වෙන වත පැනවූ සේක.

8. “යම් වෙහෙරෙකැ වෙසේ ද, ඉදින් ඒ වෙහෙර කැලි කසළ සහිත වේ නම්, ඉදින් හැක්කේ නම් ශුද්ධ කළයුතු. වෙහෙර ශුද්ධ කරන්නාහු විසින් පළමු කොට පාසිවුරු පිටත ගෙන ගොස් එක් පසෙක තැබියයුතු. නිසිදාය ද පසතුරුණ ද බැහැර කොට එක් පසෙක තැබියයුතු. බිස්ස ද කොට්ටය ද බැහැර කොට එක් පසෙක තැබියයුතු. ඇඳ පහන් කොට කවුළු පිටු (දෙරපළු පිට) ද නොගාවමින් නොගටමින් මොනවට බැහැර කොට එක් පසෙකැ තැබියයුතු. පුටුව පහන් කොට කවුළුපිටු නොගාවමින් නොගටමින් මොනවට බැහැර කොට එක් පසෙකැ තැබිය යුතු. ඇඳ පා අලු බැහැර කොට එක් පසෙකැ තැබියයුතු. කපාටපෘෂ්ඨය (දෙර පළු පිට) පහන් කොට මොනොවට කිසිවෙක ද නොගාවමින් නොගටමින් බැහැර කොට එක් පසෙකැ තැබිය යුතු. කෙළමලාව බැහැර කොට එක් පසෙක තැබියයුතු. හේන්තු වන පුවරුව බැහැර කොට එක් පසෙකැ තැබියයුතු. බුමුතුරුණ පනවා තුබුණු පරිදි සලකා බැහැර කොට එක් පසෙක තැබියයුතු.

ඉදින් වෙහෙර මතුළු දල් වේ ද, පළමුවෙන් ඉහළ සිට පහතට ඉවැ. කළයුතු. ආලෝකයන්හි භාග්‍යෝ ද (ඇතුළත පිටත වූ වාබොනායන්හි දෙරපළු ද) කර්ණභාගයෝ ද (කාමරයේ ඇතුළත සතර කොන් ද) පිස දමියයුතු. ඉදින් ගුරු පිරියම් කැරුණු බිත්තිය කුණු වැකියේ වී නම්, රෙදි කඩක් තෙමා මිරිකා පිසදමියයුතු. ඉදින් බිම කළුපැහැ කරන ලද නම්, වෙහෙර දුට්ඨල්ලෙන් නොවැක්වූ යි (දුට්ඨල්ලෙන් නොවැක්වූ පිණිස) දිය ඉස ඉස පිස දමියයුතු. කසළ රැස්කොට එක් පසෙකැ දමිය යුතු. භික්ෂුන් සම්පයෙහි සෙනසුන් නොගසාදමියයුතු. වෙහෙර සම්පයෙහි සෙනසුන නොගසාදමියයුතු. බොන දිය සම්පයෙහි සෙනසුන නොගසා දමියයුතු. පරිභොග ජලය සම්පයෙහි සෙනසුන නොගසා දමියයුතු. ඉදිරි මිදුලෙහි උඩුසුළඟෙහි සෙනසුන නොගසා දමියයුතු. යටි සුළඟෙහි සෙනසුන නොගසා දමියයුතු.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

9. භූමිමාත්‍රණං එකමනාං ඔතාපෙතා සොධෙතා පඤ්ඤාපෙතා අතිහරිතා යථා පඤ්ඤානං පඤ්ඤාපෙතබ්බං. මඤ්ඤාපට්ඨාදකා එකමනාං ඔතාපෙතා පමජ්ජතා අතිහරිතා යථායානෙ යපෙතබ්බා. මඤ්ඤා එකමනාං ඔතාපෙතා සොධෙතා පාඤ්ඤාපෙතා නීවං කතා සාධුකං අපරිසංසන්නාන අසංසට්ටන්නාන කවාට්ඨිමං අතිහරිතා යථා පඤ්ඤානං පඤ්ඤාපෙතබ්බා. පීඨං එකමනාං ඔතාපෙතා සොධෙතා පඤ්ඤාපෙතා නීවං කතා සාධුකං අපරිසංසන්නාන අසංසට්ටන්නාන කවාට්ඨිමං අතිහරිතා යථාපඤ්ඤානං පඤ්ඤාපෙතබ්බා. භිසිං බිඤ්ඤානං එකමනාං ඔතාපෙතා සොධෙතා පඤ්ඤාපෙතා අතිහරිතා යථා පඤ්ඤානං පඤ්ඤාපෙතබ්බං. නිසීදනපච්චක්ඛණං එකමනාං ඔතාපෙතා සොධෙතා පඤ්ඤාපෙතා අතිහරිතා යථාපඤ්ඤානං පඤ්ඤාපෙතබ්බං. ධෙළුමලලකො එකමනාං ඔතාපෙතා පමජ්ජතා අතිහරිතා යථායානෙ යපෙතබ්බා. අපඤ්ඤානං එකමනාං ඔතාපෙතා පමජ්ජතා අතිහරිතා යථායානෙ යපෙතබ්බං.

පක්ඛවීරං නික්ඛිපිතබ්බං. පක්ඛං නික්ඛිපන්නාන එකෙන හඤ්ඤාන පක්ඛං ගහෙතා එකෙන හඤ්ඤාන ගෙට්ඨාමඤ්ඤාං වා ගෙට්ඨාපීඨං වා පරාමසිතා පක්ඛං නික්ඛිපිතබ්බං. න ව අනන්තරභිතාය භූමියා පක්ඛං නික්ඛිපිතබ්බං. වීරං නික්ඛිපන්නාන එකෙන හඤ්ඤාන වීරං ගහෙතා එකෙන හඤ්ඤාන වීරවංසං වා වීරරජ්ජං වා පමජ්ජතා පාරතො අනන්තං ඔරතො භොගං කතා වීරං නික්ඛිපිතබ්බං.

10. සචෙ පුරුෂො සරජා වාතා වායනති පුරුෂො වාතපානා ඵකෙතබ්බා. සචෙ පච්ඡිමා සරජා වාතා වායනති පච්ඡිමා වාතපානා ඵකෙතබ්බා. සචෙ උක්ඛරා සරජා වාතා වායනති උක්ඛරා වාතපානා ඵකෙතබ්බා. සචෙ දක්ඛණා සරජා වාතා වායනති දක්ඛණා වාතපානා ඵකෙතබ්බා. සචෙ සීතකාලො හොති දිවා වාතපානා විවරිතබ්බා. රතනිං ඵකෙතබ්බා. සචෙ උණ්ණකාලො හොති දිවා වාතපානා ඵකෙතබ්බා. රතනිං විවරිතබ්බා.

සචෙ පරිවෙණං උක්ඛාපං හොති පරිවෙණං සමමජ්ජිතබ්බං. සචෙ කොට්ඨකො උක්ඛාපො හොති කොට්ඨකො සමමජ්ජිතබ්බං. සචෙ උපට්ඨානසාලා උක්ඛාපා හොති උපට්ඨානසාලා සමමජ්ජිතබ්බා. සචෙ අග්ගිසාලා උක්ඛාපා හොති අග්ගිසාලා සමමජ්ජිතබ්බා. සචෙ වච්චකුට්ඨි උක්ඛාපා හොති වච්චකුට්ඨි සමමජ්ජිතබ්බා. සචෙ පානියං න හොති පානියං උපට්ඨාපෙතබ්බං. සචෙ පරිභොජනියං න හොති පරිභොජනියං උපට්ඨාපෙතබ්බං. සචෙ ආවුමනකුට්ඨියා උදකං න හොති ආවුමනකුට්ඨියා උදකං ආසිඤ්ඤිතබ්බං.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

9. බුමුතුරුණ එක් පසෙක අවිච්ඡේදි වියලා ඉද්ධ කොට ගසා දමා ඇතුළට ගෙන ගොස් පනවා තුබු පරිදි ම පැනවියැයුතු. ඇඳ පා අළු එක් පසෙක අවිච්ඡේදි වියලා පියදමා ඇතුළතට ගෙන ගොස් කලින් තුබුණු තැන තැබියැයුතු. ඇඳ එක් පසෙක අවිච්ඡේදි වියලා ඉද්ධ කොට ගසා දමා පහන් කොට කපාට පෘෂ්ඨයෙහි නොගාවා නොගවා මනාකොට පනවා තුබුණු පරිදි මැනැවින් පැනවියැයුතු. පුටුව එක් පසෙක අවිච්ඡේදි වියලා ඉද්ධ කොට ගසා දමා පහන් කොට කපාටපෘෂ්ඨයේ නො ගාවා නොගවා ඇතුළට ගෙන ගොස් පනවා තුබුණු පරිදි මනා කොට පැනවියැයුතු. බිසි ද කොටට ද එක් පසෙක අවිච්ඡේදි වියලා ඉද්ධ කොට ගසාදමා ඇතුළට ගෙනගොස් පනවා තුබුණු පරිදි ම පැනවියැයුතු. නිසි-දනය ද පසතුරුණ ද එක් පසෙක අවිච්ඡේදි වියලා ඉද්ධ කොට ගසාදමා ඇතුළට ගෙනගොස් පනවා තුබුණු පරිදි ම පැනවියැයුතු. කෙළමලාව එක්පසෙක අවිච්ඡේදි වියලා පියදමා ඇතුළට ගෙනගොස් තුබුණු තැන තැබියැයුතු. හේන්තුවන පුවරුව එක් පසෙක අවිච්ඡේදි වියලා පිය දමා ඇතුළට ගෙනගොස් කලින් තුබුණු තැන තැබියැයුතු.

පාසිවුරු බහා තැබියයුතු. පාත්‍රය බහා තබන්නහු විසින් එක් අතෙකින් පාත්‍රය ගෙන එක් අතෙකින් ඇඳ යට හෝ පුටු ව යට හෝ පරාමර්ශනය කොට (අතගා විමසා) පාත්‍රය බහා තැබියයුතු. කිසිවෙකින් නො අතුළු බිමා පාත්‍රය නො තැබියැයුතු. සිවුර බහා තබන්නහු විසින් එක් අතෙකින් සිවුර ගෙන අනෙක් අතින් සිවුරුවස (සිවුර එල්ලන උණලිය) හෝ සිවුරුදහන (සිවුර එල්ලන ලනුව) හෝ පියදමා සිවුරේ කෙළවර එහා පැත්තට ද සිවුරු නැමීම මෙහා පැත්තට ද කොට සිවුර තැබියයුතු.

10. ඉදින් පෙරදිගැ වූ දුලි සහිත වාතයෝ හමන් නම් පෙරදිගට අයත් වාබොන (ජනෙල්) වැසියැයුතු. ඉදින් පැසිම් දිගට අයත් දුලිසහිත වාතයෝ හමන් නම් පැසිම්දිගැ වූ වාබොනයෝ වැසියයුතුහ. ඉදින් උතුරුදිගට අයත් දුලි සහිත වාතයෝ හමන් නම්, උතුරුදිගැ වූ වාබොනයෝ වැසියයුතුහ. දකුණු දිගට අයත් දුලි සහිත සුළං හමා නම් දකුණුදිග වූ වාබොනයෝ වැසියයුතුහ. උෂ්ණකාලය වී නම් වාබොනයෝ දහවල් වසා තැබියැයුතු. ු විවෘත කළයුතු. ශීතකාලය වී නම් වාබොනයෝ ු වසා තැබියයුතු දහවල් විවෘත කළයුතු.

ඉදින් පිරිවෙන (විහාර ප්‍රාකාර අතර පෙදෙස) කැලිකසළ සහිත වී නම් එය හැමැන්දයුතු. ඉදින් දෙරැ කොටුව කැලිකසළ සහිත වී නම් එය හැමැන්දයුතු. ඉදින් උවටන්හල කැලිකසළ සහිත වී නම් එය හැමැන්දයුතු. ඉදින් ගිනිහල කැලිකසළ සහිත වී නම් එය හැමැන්දයුතු. ඉදින් වැසිකිළිය කැලිකසළ සහිත වී නම් එය හැමැන්දයුතු. ඉදින් පැන් නො වී නම් පැන් එළවා තැබියැයුතු. ඉදින් පරිභොගජලය නො වී නම් පරිභොගජලය එළවා තැබියැයුතු. ඉදින් ආවමනකුමභියෙහි (වැසිකිළියේ ප්‍රයෝජනයට ගන්නා ජලය බහාලන භාජනයෙහි) ජලය නො වී නම්, එහි ජලය වත් කළයුතු.

සථෙ වුඤ්ඤාන සඤ්ඤා ඵකච්ඡායෙ විහරති න වුඤ්ඤා අනාපුර්වං උදෙසං දානං න පරිපුර්වං දානං. න සජ්ඣායො කාතං. න ධාතො භාසිතං. න පදීපො කාතං. න පදීපො විජ්ඣාපෙතං. න වාතපානා විවරිතං. න වාතපානා ඵකෙතං. සථෙ වුඤ්ඤාන සඤ්ඤා ඵකච්ඡායෙ වර්තමති යෙන වුඤ්ඤා තෙන පරිවර්තනං. න ච වුඤ්ඤා සංඝාටිකණ්ණෙන සංවේතං.

ඉදං ඛො භික්ඛවෙ භික්ඛුනං සෙනාසනවත්තං යථා භික්ඛුහි සෙනාසනෙ වර්තනං තති''.

ජනනාසරවත්තං

11. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා භික්ඛු ජනනාසරෙ ථෙරෙහි භික්ඛුහි නිවාරියමානා අනාදරියං පටිච්ච පඤ්ඤා කච්ඤං ආරොපෙතා අග්ගිං දානං ආරං ඵකෙතා ආරෙ නිසිද්දතති. භික්ඛු උණ්හාභිතං ආරං අලභමානා මුච්ඡිතා පපතති. යෙ තෙ භික්ඛු අපුර්වං සනතුට්ඨා ලජ්ජා කුක්කුච්චකා සිසංකාමා තෙ උජ්ඣායනති වීයනති විපාලෙතති: “කථං හි නාම ජබ්බග්ගියා භික්ඛු ජනනාසරෙ ථෙරෙහි භික්ඛුහි නිවාරියමානා අනාදරියං පටිච්ච පඤ්ඤා කච්ඤං ආරොපෙතා අග්ගිං දානං ආරං ඵකෙතා ආරෙ නිසිද්දසුතති. භික්ඛු උණ්හාභිතං ආරං අලභමානා මුච්ඡිතා පපතති''ති.

අථ ඛො තෙ භික්ඛු හගවතො ඵකමස්සං ආරොචෙසුං.

“සච්චං කිර භික්ඛවෙ ජබ්බග්ගියා භික්ඛු ජනනාසරෙ ථෙරෙහි භික්ඛුහි නිවාරියමානා අනාදරියං පටිච්ච පඤ්ඤා කච්ඤං ආරොපෙතා අග්ගිං දානං ආරං ඵකෙතා ආරෙ නිසිද්දතති. භික්ඛු උණ්හාභිතං ආරං අලභමානා මුච්ඡිතා පපතතිති''

“සච්ච හගවා.” ... විගර්හිතා ධම්මං කථං කතා භික්ඛු ආමනෙතසි:

“න භික්ඛවෙ ජනනාසරෙ ථෙරෙන භික්ඛුනා නිවාරියමානෙන අනාදරියං පටිච්ච පඤ්ඤා කච්ඤං ආරොපෙතා අග්ගිං දානං. යො දුදෙසා ආපත්ති දුක්ඛකං. න භික්ඛවෙ ආරං ඵකෙතා ආරෙ නිසිද්දනං. යො නිසිද්දෙසා ආපත්ති දුක්ඛකං.

ඉදින් වැඩි මහලු තෙර කෙනකු හා එක් වෙහෙර වසන්නේ නම් ඒ වැඩිමාලු තෙරුන් නො විවාරා, උග්ගෙය නො දියයුතු (දෙගනා පෙළ නො ඉගැන්වියයුතු). අටුවාව නො කියැයුතු, සන්ධායනය (හැරුම්) නො කළයුතු, බණ නො කියැයුතු. පහන නො දල්වියැයුතු, පහන නො නිවියැයුතු. වාබොන නො විවරියැයුතු. වාබොන නො වැසියැයුතු. ඉදින් වැඩි මාලු තෙර නමක් හා එක් සක්මන් මඵයෙහි සක්මන් කෙරේ නම්, වෘද්ධ භික්ෂු නම් යම් තැනෙක ද එ තැන දී පෙරළා ඉයැයුතු. වැඩිමහලු මහණහු සහළ සිටුරු කොතින් නො ගැටිය යුතු.

මහණෙනි, යම්සේ භික්ෂූන් විසින් සෙනස්නෙහි පැවතියැයුතු ද මේ භික්ෂූන්ගේ ඒ සෙනසුන් වත''යි.

ජනකාසර වත

11. එ සමයෙහි වනාහි සවැගි මහණහු ගිනිහල්ගෙහි දී සඵර භික්ෂූන් විසින් වළක්වනු ලබන්නාහු ආදරගෞරව නැති බැවින් බොහෝ දර නංවා (ගොඩ ගසා) ගිනි දල්වා දෙර වසා දෙර කඩා හිඳිත්. භික්ෂූහු උෂ්ණයෙන් බොහෝ සෙයින් තැවුණාහු දෙර කඩ නො ලබන්නාහු මුසපත් වැ වැටෙත්. අලෙපව්ෂ වූ සන්තුෂ්ට වූ ලජ්ජා වූ කුකුස් කරන්නාවූ සික කැමැත්තා වූ යම් මහණ කෙනෙක් වෙත් ද ඔහු “කෙසේ නම් සවැගි මහණහු ගිනිහල් ගෙහි සඵර භික්ෂූන් විසින් වළක්වනු ලබන්නාහු, අනාදර බව නිසා බොහෝ දර ගොඩ ගසා ගිනි දල්වා දෙර වසා දෙරකඩට වී ඉන්නාහු ද, භික්ෂූහු උෂ්ණයෙන් අධික වැ තැවුණාහු දෙරකඩ නො ලබන්නාහු මුසපත් වැ වැටෙතැ''යි ලාමක කොට සිතත්, තිත්ද කෙරෙත්, නො ගුණ පතුරුවත්.

ඉක්බිති ඒ මහණහු භාගාවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැල කළාහ.

“මහණෙනි, සවැගි මහණහු ගිනිහල්ගෙහි සඵර භික්ෂූන් විසින් වළක්වනු ලබන්නාහු අනාදර බව නිසා බොහෝ දර ගොඩගසා ගිනි දල්වා දෙර වසා දෙර හිඳිත් ල. භික්ෂූහු උෂ්ණයෙන් අධික වැ තැවුණාහු දෙර නො ලබන්නාහු (පිටත යෑමට දෙර නාරින බැවින්) මුසපත් වැ ඇදවැටෙත් ල. ඒ සැබෑ ද යි භාගාවතුන් වහන්සේ අසා වදළ සේක.

“භාගාවතුන් වහන්ස, සැබැවැ''යි ඔහු කීහ. ... භාගාවතුන් වහන්සේ වෙසෙසින් ගරහා, දහැමි කතා කොට, භික්ෂූන් බණවා,

“මහණෙනි, ගිනිහල්ගෙහි සඵර භික්ෂූන් විසින් වළක්වනු ලබන මහණහු විසින් අනාදර බව නිසා බොහෝ දර නංවා ගිනි නො දල්වියැයුතු. යමෙක් ගිනි දල්වන්නේ නම්, ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, දෙර වසා දෙර නො හිත්දියුතු. යමෙක් ඉදින්තේ වී නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ'' යි වදළ සේක. (ඉක්බිති මෙසේ ද වදළ සේක):

12. “තෙන හි භික්ඛවෙ භික්ඛුනං ජනාසරෙ වක්කං පඤ්ඤා-
පෙක්ඝාමි යථා භික්ඛුහි ජනාසරෙ වක්කිතඛං”.

“යො පයං ජනාසරං ගච්ඡති, සචෙ ජාරිකා උස්සන්තා හොති ජාරිකා ජඤ්චිතඛං. සචෙ ජනාසරං උදලාපං හොති ජනාසරං සම්මජ්ඣිතඛං. සචෙ පරිභණ්ඩං උදලාපං හොති පරිභණ්ඩං සම්මජ්ඣිතඛං. සචෙ පරිවේණං උදලාපං හොති පරිවේණං සම්මජ්ඣිතඛං. සචෙ කොට්ඨකො උදලාපො හොති කොට්ඨකො සම්මජ්ඣිතඛං. සචෙ ජනාසරසාලා උදලාපා හොති ජනාසරසාලා සම්මජ්ඣිතඛං. වුණ්ණං සනෙතතඛං. මත්තිකා තෙමෙතඛං. උදකදෙණිකාය උදකං ආසිඤ්චිතඛං. ජනාසරං පරිසනෙත මත්තිකාය මුඛං මකෙකච්ඡා පුරතො ව පච්ඡතො ව පටිච්ඡාදෙතා ජනාසරපීඨං ආදය ජනාසරං පටිසිතඛං. න ථෙරෙ භික්ඛු අනුපබජ්ජ නිසිදිතඛං. න නවා භික්ඛු ආසනෙන පටිඛාහිතඛං. සචෙ උස්සහති ජනාසරෙ ථෙරානං භික්ඛුනං පරිකම්මං කාතඛං. ජනාසරා නිකම්මනෙන ජනාසරපීඨං ආදය පුරතො ව පච්ඡතො ව පටිච්ඡාදෙතා ජනාසරා නිකම්මිතඛං. සචෙ උස්සහති උදකෙපි ථෙරානං භික්ඛුනං පරිකම්මං කාතඛං. න ථෙරානං භික්ඛුනං පුරතො නභාසිතඛං. න උපරිතො නභාසිතඛං. නභාතෙන උක්ඛරනෙන ඔක්ඛරනානං මග්ගො දුතඛං. යො පච්ඡා ජනාසරා නිකම්මති සචෙ ජනාසරං විකම්මං හොති ධොවිතඛං. මත්තිකාදොණිකං ධොවිතා ජනාසරපීඨං පටිසාමෙතා අඤ්ඤා විජ්ඣාපෙතා අභාරං ථකෙතා පක්කම්මිතඛං.

ඉදං ටො භික්ඛවෙ භික්ඛුනං ජනාසරවක්කං යථා භික්ඛුහි ජනාසරෙ වක්කිතඛංහති”.

වච්චකුට්ඨිකං

13. තෙන ටො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු ත්‍රාගමණ ජාතිකො වච්චං කතා න ඉච්ඡති ආවමෙතුං කො ඉමං වසල් දුග්ගාධං ආමිසිස්සතිති. තස්ස වච්චමග්ගෙ කිම් සණ්ඨාසි. අථ ටො සො භික්ඛු භික්ඛුනං එතමඤ්ඤං ආරොවෙසි.

“කිමපන ඤං ආට්ටසො වච්චං කතා න ආවමෙසි”ති.

“එවමාට්ටසො”ති.

12. “මහණෙනි, එසේ වී නම් භික්ෂූන් විසින් ගිනිහල්ගෙහි පැවතියයුතු පරිදි භික්ෂූනට ගිනිහල්ගෙහි වත පනවන්නෙමි”.

“යමෙක් පළවු කොට ගිනිහල්ගෙට යන්නේ ද, ඉදින් අළු ගොඩගැසී ඇත් නම් අළු බැහැර දමාලියයුතු, ඉදින් ගිනිහල්ගෙය කැලිකසළ සහිත වේ නම් එය හැමැන්දියුතු. ඉදින් පිල්කඩ කැලි කසළ සහිත වේ නම් එය හැමැන්දියුතු. ඉදින් පිරිවෙන (ගිනි හල් පවුරක් අතර පෙදෙස) කැලිකසළ සහිත වේ නම්, එය හැමැන්දියුතු. ඉදින් දොර කොටුව කැලිකසළ සහිත වේ නම්, එය හැමැන්දියුතු. ගිනිහල්ගෙහි ශාලාව කැලිකසළ සහිත වේ නම්, එය හැමැන්දියුතු. නානසුණු දියෙන් තෙමා ගලි කළයුතු නාන මැටි තෙමියයුතු. දිය ඔරුවෙහි දිය වත් කළයුතු. ගිනිහල්ගෙට පිවිසෙන්නහු විසින් මැටියෙන් මුළු වකා (මුහුණේ මැටි ආලේප කොට) ඉදිරි පසින් ද පිටු පසින් ද වසාගෙන ගිනිහල්පුටුව ගෙන ගිනිහල්ගෙට පිවිසියැයුතු. ස්ථිර භික්ෂූන් මැදට කඩා පැන නො හිත්දියුතු. නවක භික්ෂූහු ඔවුන් හුන් අස්නෙන් නො ම තොරපියැයුතුහ. හැක්කේ නම්, ගිනිහල්ගෙහි දී ස්ථිර භික්ෂූනට පිරියම් කළයුතු. ගිනිහල් ගෙයින් නික්මෙන්නහු විසින් ගිනිහල් පුටුව ගෙන ඉදිරි පසින් ද පිටු පසින් ද වසාගෙන ගිනිහල් ගෙයින් නික්මියැයුතු. හැක්කේ නම්, දියෙහි ද ස්ථිර භික්ෂූනට පිරියම් කළයුතු. ස්ථිර භික්ෂූනට ඉදිරියේ (සිට) නො නැයුතු. ස්ථිර භික්ෂූනට මත්තෙහි (ඉහළින්) සිට නො නැයුතු. නා ගොඩ නැගෙන්නහු විසින් දියට බස්නාවූනට මහ හැරියයුතු. යමෙක් පසු වැ ගිනිහල්ගෙයින් නික්මේ ද ගිනිහල්ගෙය මඩ වී ඇතොත්, ඔහු විසින් එය සේදියැයුතු. මැටි බහා ලන ඔරුව දෙවැ ගිනි හල් පුටුව තැන් පත් කොට තබා ගිනි නිවා දොර වසා නික්ම යැයුතු.

මහණෙනි, භික්ෂූන් විසින් ගිනිහල්ගෙහි යම්සේ පැවතියැයුතු ද, මේ ඒ භික්ෂූන්ගේ ගිනිහල්ගෙහි වත යි.

වැසිකිළි වත

13. එ සමයෙහි එක්තරා බ්‍රාහ්මණ ජාතික මහණෙක් මල පහ කොට “කවරෙක් නම්, දුගඳ වූ මෙ අඟුටි අල්ලන්නේ ද”යි කියා මල දොවන්නට නො කැමැති වෙයි. ඔහු ගේ මල මගැ කෘමීදෙහය නැංගේ ය. එ කල ඒ මහණ (සෙසු) මහණුනට මෙ පවත් සැල කෙළේ ය.

“ඇවැත්නි, කිමෙක් ද? තෙපි මල පහ කොට නො සෝදවූ ද”යි භික්ෂූ විවාළහ.

“එසේ ය ඇවැත්නි” යි ඒ මහණ කී ය.

යෙ තෙ භික්ඛු අපජිව්ජා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනති වීයනති විපාචෙනාති: “කථං හි නාම භික්ඛු වච්චං කඤ්ඤා න ආචමෙස්සති”ති.

දථ ඛො තෙ භික්ඛු හගවතො එතමිත්ථං ආරොචෙසුං.

“සඤ්ඤං කිරි කං භික්ඛු වච්චං කඤ්ඤා න ආචමෙසී”ති.

“සඤ්ඤං හගවා”. -පෙ- විගර්හිතා ධම්මං කථං කඤ්ඤා ආමනෙතසී:

“න භික්ඛුවෙ වච්චං කඤ්ඤා සති උදකෙ න ආචමෙතඛං. යො න ආචමෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛකම්පසා”ති.

14. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු වච්චකුටියා යථාච්චිකං වච්චං කරොන්ති. නවකා භික්ඛු පඨමකරං ආගන්තවා වච්චිතා ආගමෙත්ති. තෙ වච්චං සන්ධාරණතා මුළුතා පපත්තති. හගවතො එතමිත්ථං ආරොචෙසුං. “සඤ්ඤං කිරි භික්ඛුවෙ” -පෙ-

“සඤ්ඤං හගවා”. -පෙ- විගර්හිතා ධම්මං කථං කඤ්ඤා ආමනෙතසී:

“න භික්ඛුවෙ වච්චකුටියා යථාච්චිකං වච්චො කාතඛං. යො කරෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛකම්පස. අනුජානාමි භික්ඛුවෙ ආගතපටිපාටියා වච්චං කාතුන්ති”.

15. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා භික්ඛු අතිසහසාරි වච්චකුටිං පටිසන්ති. උබ්බුජ්ඣා පි පටිසන්ති. නික්ඛුන්තානාපි වච්චං කරොන්ති. දන්තකට්ඨං බාදන්තාපි වච්චං කරොන්ති. බහිද්ධාපි වච්චකුටියාය වච්චං කරොන්ති. බහිද්ධාපි පස්සාවදෙභියාය පස්සාවං කරොන්ති. පඤ්ඤාවදෙභියාය ඛෙළං කරොන්ති. එරුසෙනපි කට්ඨන අවලෙඛනති අවලෙඛනකට්ඨමි වච්චකුටියෙ පාතෙත්ති. අතිසහසාරි නික්ඛමන්ති. උබ්බුජ්ඣාපි නික්ඛමන්ති. වජ්ජවජ්ජකාරකමි ආචමෙත්ති. ආචමනසරාවකෙ පි උදකං සෙසෙත්ති. යෙ තෙ භික්ඛු අපජිව්ජා සත්ථකුටියා උජ්ඣායනති කුක්ඛාකාමා තෙ උජ්ඣායනති වීයනති විපාචෙනාති: “කථං හි නාම ජබ්බග්ගියා භික්ඛු අතිසහසාරි වච්චකුටිං පටිසන්ති -පෙ- ආචමනසරාවකෙපි උදකං සෙසෙත්ති”ති.

අල්පෙව් වූ ... යම් මහණ කෙනෙක් වෙත් ද, ඔහු “කෙසේ නම් මහණ තෙම මල පහකොට මලමහ නො සෝදන්නේ ද” යි ලාමක කොට සිතත්, නින්ද කෙරෙත්, නො ගුණ පතුරුවත්.

ඉක්බිති ඒ භික්ෂු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැල කළහ.

“මහණ, තෝ මල පහකොට (මල මහ) නො සෝදති ල. ඒ සැබෑ ද” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අසා වදළුණේක.

“වහන්ස, සැබවැ” යි ඒ මහණ කී ය ... භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙසෙසින් ගරභා දහම් කථා කොට භික්ෂුන් අමතා,

“මහණෙනි, මල පහකොට දිය ඇති කලා නො ම නො සේදියැයුතු. යමෙක් නො සෝදන්නේ නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදළුණේක.

14. එ සමයෙහි මහණහු වැසිකිළියෙහි වැඩිමහලු පිළිවෙළින් මල පහකෙරෙත්. නවක මහණහු වඩා පළමුවෙන් අවුත් වර්ධයින් පිඨික වැ (වාරය එන තුරු) බලාපොරොත්තු වෙත්. ඔහු වර්ධය වේගය උසුලන්නාහු මුසපත් වැ ඇදවැටෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි... සැබෑ ද” යි අසා වදළුණේක.

“සැබව, වහන්සැ” යි ඔහු කීහ ... භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙසෙසින් ගරභා දහම් කථා කොට භික්ෂුන් අමතා,

“මහණෙනි, වැසිකිළියෙහි නො ම මහලු පිළිවෙළින් මල පහකළයුතු. යමෙක් එසේ කරන්නේ ද, ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, ආ පිළිවෙළින් මල පහකරන්නට අනු-දනිමි” යි වදළුණේක.

15. එ සමයෙහි සවැග්‍රි මහණහු ඉතා වහා ද වැසිකිළියට වදිත්. සිවුර ඔසොවා ගෙන ද පිවිසෙත්. තතනමින් ද මල පහ කෙරෙත්. දහැටි කමින් ද මල පහකෙරෙත්. වැසිකිළි ඔරුවෙන් පිටත්හි ද මල පහකෙරෙත්. මුත්‍ර ඔරුවෙන් පිටත්හි ද මුත්‍ර කෙරෙත්. මුත්‍ර ඔරුවෙහි ද කෙළ ගසත්. රළු කෝටුවෙකින් ද මලමහ පිසදමත්. පුසන්දඩු ද වැසිකිළි වළෙහි හෙළත්, ඉතා වහා ද නික්මෙත්. සිවුර ඔසොවා ද නික්මෙත්. ‘වසු වසු’ යන හඬ නිකුත් කෙරෙමින් ද මලමහ සෝදත්. මල සෝදන්නට දිය ගන්නා බදුනෙහි ද ජලය ඉතිරි කෙරෙත්. අල්පෙව් වූ සන්තුෂ්ට වූ ලජ්ජ වූ කුකුළු කරන්නා වූ ශිෂ්‍යාකාමී යම් මහණ කෙනෙක් වෙත් ද ඔහු “කෙසේ නම් සවැග්‍රි මහණහු ඉතා ඉක්මනින් වැසිකිළියට වදින්නාහු ද ... මල සේදීමට දිය ගන්නා බදුනෙහිත් දිය ඉතිරි කරන්නාහු ද” යි ලාමක කොට සිතත් නින්ද කෙරෙත්, දෙස් පතුරුවත්.

අරං ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං -පෙ-

“සච්චං කීර භික්ඛවෙ” -පෙ-

“සච්චං භගවා”.-පෙ- විගර්භිතා ධම්මං කථං කතා භික්ඛු ආමනෙත්ති:

“තෙන භි භික්ඛවෙ භික්ඛුනං වච්චකුට්ඨිවන්තං පඤ්ඤාපෙක්ඝාමි යථා භික්ඛුහි වච්චකුට්ඨියා වත්තිතබ්බං:

යො වච්චකුට්ඨිං ගච්ඡති තෙන බහි ධීතෙන උක්ඛාසිතබ්බං. අනෙතා නිසිනෙතනපි උක්ඛාසිතබ්බං. විවරවංසෙ වා විවරරජ්ජයා වා විවරං නික්ඛිපිතා සාධුකං අතරමානෙන වච්චකුට්ඨි පටිසිතබ්බං. නාතිසහසා පටිසිතබ්බං. න උබ්බුජිතා පටිසිතබ්බං. වච්චපාදුකාය ධීතෙන උබ්බුජිතබ්බං. න නිජ්ජුතනෙතන වච්චා කාතබ්බං. න දන්තකට්ඨං බාදනෙතන වච්චා කාතබ්බං. න බහිඤ්ඤා වච්චපාදුකාය වච්චා කාතබ්බං. න බහිඤ්ඤා පඤ්ඤාපෙක්ඝාය පඤ්ඤාපෙක්ඝා කාතබ්බං. න පඤ්ඤාපෙක්ඝාය චෙත්සා කාතබ්බං. න ඵරුසෙන කට්ඨන අවලෙඛිතබ්බං. න අවලෙඛනකට්ඨං වච්චකුට්ඨි පාතෙතබ්බං. වච්චපාදුකාය ධීතෙන පටිච්ඡාදෙනබ්බං. නාතිසහසා නික්ඛිපිතබ්බං. න උබ්බුජිතා නික්ඛිපිතබ්බං. ආවමනපාදුකාය ධීතෙන උබ්බුජිතබ්බං. න වජ්ජවජ්ජකාරකෙන ආවමනෙතබ්බං. න ආවමනසරාවකෙ උදකං සෙසෙනබ්බං. ආවමනපාදුකාය ධීතෙන පටිච්ඡාදෙනබ්බං. සච්ච වච්චකුට්ඨි උභතා හොති ධොවිතබ්බං. සච්ච අවලෙඛන. පිට්ඨරො පුරො හොති අවලෙඛනකට්ඨං ජලෙඛිතබ්බං. සච්ච වච්චකුට්ඨි උක්ඛාසා හොති වච්චකුට්ඨි සම්මජ්ජිතබ්බං. සච්ච පරිභණ්ඩං උක්ඛාසං හොති පරිභණ්ඩං සම්මජ්ජිතබ්බං. සච්ච පරිවේණං උක්ඛාසං හොති පරිවේණං සම්මජ්ජිතබ්බං. සච්ච කොට්ඨකො උක්ඛාසො හොති කොට්ඨකො සම්මජ්ජිතබ්බං. සච්ච ආවමනකුට්ඨියා උදකං න හොති ආවමනකුට්ඨියා උදකං ආසිඤ්ඤිතබ්බං.

ඉදං ඛො භික්ඛවෙ භික්ඛුනං වච්චකුට්ඨිවන්තං යථා භික්ඛුහි වච්චකුට්ඨියා වත්තිතබ්බංති.”

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

ඉක්බිත්තෙන් ඒ මහණු මෙ පටන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකෙහ.

“මහණෙනි,... සැබෑ දෑ”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අසා වදළ සේක.

“සැබව භාග්‍යවතුන් වහන්සැ”යි ඔහු කීහ ... භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙසෙයින් ගරභා දැනුම් කපා කොට, භික්ෂුන් අමතා මෙසේ වදළ සේක.

“මහණෙනි, එසේ වී නම්, භික්ෂුන් වැසිකිළියෙහි පැවතියැ යුතු පරිදි වැසිකිළි වන පනවන්නෙමි:

යමෙක් වැසිකිළියට යන්නේ ද ඔහු විසින් පිටතැ සිටැ කැස්ස යුතු. ඇතුළතැ උන්නහු වීදිනුදු කැස්සයුතු. සිවුරුවසැ හෝ සිවුරැහැනැ හෝ සිවුර තබා මොනොවට යුතුයුදු නො වැ වැසිකිළියට පිවිසියැයුතු. ඉතා වහා නො පිවිසියැයුතු. සිවුර යසොවාගෙන නො පිවිසියැයුතු. වැසිකිළි පාදකායෙහි සිට සිවුර එසවියැයුතු. නො තනනමින් මල පහකළයුතු. දැනටි කමින් මල නො පහකළයුතු. වර්වස් ඔරුවෙන් පිටතැ වසුරු නො පහකළයුතු. මුත්‍ර ඔරුවෙන් පිටතැ මුත්‍ර නො කළයුතු. මුත්‍ර සිරුවෙහි කෙළ නො ගැසියැයුතු. රළු කෝටුවෙකින් මල නො සිරියයුතු. පුසන්දු වැසිකිළි වළැ නො ම දැමියැයුතු. වැසිකිළි පාදකායෙහි සිට ඇඟ වසාගතයුතු. ඉතා යුත්‍ර ව නො නික්මියයුතු. සිවුරු ඔසොවාගෙන නො නික්මියයුතු. මල සෝද හරින පාදකායෙහි සිට කය සිවුරින් වසාගතයුතු. වපු වපු යන හඬ නිකුත් කරමින් මල නො සේදියයුතු. මල සෝදනුවට දිය ගන්නා බඳුනෙහි ජලය ඉතිරි නො කළයුතු. ආවමනපාදකායෙහි සිට ගත්තහු විසින් ඇඟ වසාගතයුතු. ඉදින් වැසිකිළිය අපිරිසුදු කරන ලද නම් සේදියයුතු. ඉදින් පුසන්තුරු දමන බඳුන පිරුණේ වී නම් පුසන්තුරු ඉවත ලියයුතු. වැසිකිළිය කැලිකසළ සහිත වී නම් එය හැමැන්දයුතු. ඉදින් පිල්කඩ කැලිකසළ සහිත වී නම් එය හැමැන්දයුතු. ඉදින් පිරිවෙන (වැසිකිළිය වටා බිම) කැලි කසළ සහිත වී නම් එය හැමැන්දයුතු. ඉදින් කොටුව කැලි කසළ සහිත වී නම් එය හැමැන්දයුතු. ආවමනකුමනියෙහි දිය නැත් නම් එහි දිය වත්කළයුතු.

මහණෙනි, මේ වහාහි භික්ෂුන් විසින් වැසිකිළියෙහි පැවතියැ යුතු පරිදි වූ භික්ෂුන්ගේ වැසිකිළි වන යි”.

1. ආවමනපාදකා යනු මල සෝද හැරිමට ඉදගන්නා පාදකාව යි. 2. ආවමනකුමනි යනු වැසිකිළියේ ජලභාග ජලය නිකේත සැළිය යි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

උපජ්ඣායවග්ගං

16. තෙන ඛො පන සමයෙන සඤ්චිභාරිකා උපජ්ඣායෙසු න සමොචන්තති. යෙ තෙ භික්ඛු අපච්චිතා -පෙ- තෙ උපජ්ඣායගති ථියනති විපාවෙනති: “කථං හි නාම සඤ්චිභාරිකා උපජ්ඣායෙසු න සමොචන්තස්සන්ති”ති.

අථ ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමන් ආරොචෙසු.

“සච්චං කිර භික්ඛවෙ සඤ්චිභාරිකා උපජ්ඣායෙසු න සමොචන්තන්ති”ති.

“සච්චං භගවා”.

විගර්හි බුද්ධො භගවා: “කථං හි නාම භික්ඛවෙ සඤ්චිභාරිකා උපජ්ඣායෙසු න සමොචන්තස්සන්ති. තෙනං භික්ඛවෙ අප්පසන්නානං වා පසාදය පසන්නානං වා භියොගාභාවාය. අථ ඛො තං භික්ඛවෙ අප්පසන්නානං වෙට්ඨ අප්පසාදය පසන්නානං ව එකච්චානං අඤ්ඤාප්පසාදා”ති. විගර්හිත්වා ධම්මං කථං කත්වා භික්ඛු ආමනොසී:

“තෙන හි භික්ඛවෙ සඤ්චිභාරිකානං උපජ්ඣායෙසු වන්තං පඤ්ඤාපෙක්ඛාමී යථා සඤ්චිභාරිකෙහි උපජ්ඣායෙසු වන්තබ්බං”.

“සඤ්චිභාරිකෙන භික්ඛවෙ උපජ්ඣායමහි සමොචන්තනබ්බං. නත්‍රායං සමොචන්තනා:

කාලසෙසව උට්ඨාය උපාහනා ඔමුඤ්චිත්වා එකංසං උක්ඛරාසබ්බං කරිත්වා දන්තකට්ඨං දනබ්බං. මුඛොද්ධං දනබ්බං. ආසනං පඤ්ඤාපෙතබ්බං. සච්චෙ යාගු හොති භාජනං ධොවිත්වා යාගු උපනාමෙතබ්බං. යාගු පිත්තං උදකං දත්වා භාජනං පටිග්ගහෙත්වා නිවං කත්වා සාධුකං අපරිසංසන්නෙන ධොවිත්වා පටිසාමෙතබ්බං. උපජ්ඣායමහි උට්ඨිතො ආසනං උද්ධරිතබ්බං.

සච්චෙ යො දෙසො උක්ඛලාපො හොති, යො දෙසො සම්මජ්ජිතබ්බො. සච්චෙ උපජ්ඣායො ගාමං පටිස්සතුකාමො හොති නිවාසනං දනබ්බං. පටිනිවාසනං පටිග්ගහෙතබ්බං. කායබන්ධනං දනබ්බං. සගුණං කත්වා සම්භාවියො දනබ්බො, ධොවිත්වා පතො සඋදකො දනබ්බො. සච්චෙ උපජ්ඣායො පච්ඡාසමණං ආකඤ්ඤිති, තිමණ්ණලං පටිච්ඡාදෙනෙන පරිමණ්ණලං නිවාසෙත්වා කායබන්ධනං බන්ධිත්වා සගුණං කත්වා සම්භාවියො පාරුපිත්වා ගණ්ඨකං පටිමුඤ්චිත්වා ධොවිත්වා පතං ගහෙත්වා උපජ්ඣායක්ඛං පච්ඡාසමණෙන හොතබ්බං. නාතිදුරෙ ගන්තබ්බං, න අවචාසනෙ ගන්තබ්බං. පන්තපරියාපනං පටිග්ගහෙතබ්බං.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

උපාධ්‍යාය වත්

16. එ සමයෙහි සඤ්ඤානානුකූල මහණුහු උපාධ්‍යාය තෙරුන් කෙරෙහි මනා වැ නො පවතිත්. යම් මහණ කෙනෙක් අප්‍රේමි ද... ඔහු “කෙසේ නම් සඤ්ඤානානුකූල මහණුහු උපාධ්‍යායයන් කෙරෙහි මනා ව නො පවත්නාහු දැ”යි පහත් කොට සිතත්, දෙස් නගත්, අගුණ පතුරුවත්.

ඉක්බිති ඒ මහණුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැල කළහ.

“මහණෙනි, සඤ්ඤානානුකූල මහණුහු උපාධ්‍යායයන් කෙරෙහි මනා කොට නො පවතිත් ල. ඒ සැබෑ දැ”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ප්‍රථමින් සේක.

“සැබව භාග්‍යවතුන් වහන්සැ”යි භික්ෂු කිහිප.

“මහණෙනි, සඤ්ඤානානුකූලයෝ කෙසේ නම් උපාධ්‍යායයන් කෙරෙහි මනා කොට නො පිළිපදින්නාහු ද, මහණෙනි, මෙය නො පහත්වුවන්ගේ පැහැදීම පිණිස ද පහත්වුවන්ගේ පැහැදීම වැඩි වීම පිණිස ද නො වන්නේ ය. වැලි දු එය නො පහත්වුවන්ගේ නො පැහැදීම පිණිස ද පහත් වූ ද එක්තරා කෙනකුගේ වෙනස් බව පිණිස ද වන්නේ යැ”යි වෙසෙසින් ගැඹුණු සේක. වෙසෙසින් ගරභා දූහැමි කරා කොට භික්ෂුන් අමතා මෙසේ වදාළේක:

“මහණෙනි, එසේ වී නම් යම්සේ සඤ්ඤානානුකූලයන් විසින් උපාධ්‍යායයන් කෙරෙහි පැවතියයුතු ද එසේ සඤ්ඤානානුකූලයන් උපාධ්‍යායයන් කෙරෙහි පවත්නා ලෙසට වත් පනවන්නෙමි”.

“මහණෙනි, සඤ්ඤානානුකූලයා විසින් උපාධ්‍යායයන් කෙරෙහි මනාව පැවතියයුතු. මේ ඒ මනා පැවැත්ම යැ:

කලින් ම නැගී සිට වහන් මුදු තනිපට සිවුර එකස් කොට පෙරෙව්ගෙන උපාධ්‍යායයාට දැහැටි දියැයුතු. මුවදෝනා ජලය දියැයුතු. අසුන් පැනවියැයුතු. කැඳ ඇත් නම් කැඳ එළවියැයුතු. කැඳ පුටාහට පැත් දී බදුන පිළිගෙන පහත් කොට කිසිවෙක දු නො ගටමින් දෙවැ තැන් ඊක් කළයුතු. උපාධ්‍යායයා නැගී සිටි කලා අස්ත ඉදිරියැයුතු.

ඒ තැන කැලිකුණු ගැසී ඇත් නම් හැමැන්දියුතු. උපාධ්‍යායයා ගම්බදිනු කැමැත්තේ වේ නම්, හඳුනා දියැයුතු. පෙරළා දුන් හඳුනා පිළිගතයුතු. කාබහන දියැයුතු. සඟුණ කොට සහළ සිවුරු දියැයුතු. පාත්‍රය සෝද දිය සහිත ව (නො පිසදමා) දියැයුතු. උපාධ්‍යාය තෙම පසුමහණකු කැමැත්තේ නම්, කිමඩුලු වසා පිරිමඩුලු කොට හැඳ කාබහන බැඳ සඟුණ කොට සහළ සිවුරු පෙරෙව් ගැට වටු ගත්වා, ඉක්බිති පාත්‍රය සෝද රැගෙන උපාධ්‍යායයාගේ පසුමහණකු වියැයුතු. ඉතා ඇත්ති නො යායුතු. ඉතා ළඟ නො යායුතු. පාත්‍රය ඇතුළත වූ දැ පිළිගතයුතු.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

න උපජ්ඣායස්ස භණ්ඩානස්ස අන්තරන්තරා කථා ඔපානෙතබ්බා. උපජ්ඣායො ආපක්ඝාමනා භණ්ඩානො නිවාරෙතබ්බා. නිව්ඤ්ජනාන පට්ඨමරං ආගන්වා ආසනං පඤ්ඤපෙතබ්බං. පාදෙදකං පාදපිඨං පාදකඨලිකං උපනිකම්පිතබ්බං. පච්ඡුග්ගන්වා පත්තචීවරං පටිග්ගහෙතබ්බං. පටිනිවාසනං දත්තබ්බං. නිවාසනං පටිග්ගහෙතබ්බං. සචෙ වීවරං සිත්තං හොති මුහුත්තං උණේභ ඔතාපෙතබ්බං. න ච උණේභ වීවරං නිද්ඝිතබ්බං. වීවරං සඬ්ඝරිතබ්බං. වීවරං සඬ්ඝරෙතනාන චතුරඤ්ඤං කණ්ණං උත්ඝාරෙතා¹ වීවරං සඬ්ඝරිතබ්බං, මා මරේඛා භබ්බො අහොසීති. ඔහොගෙ කායබ්බතං කාතබ්බං.

17. සචෙ පිණ්ඩපාතො හොති උපජ්ඣායො ච භුඤ්ජිතුකාමො හොති උදකං දතා පිණ්ඩපාතො උපනාමෙතබ්බො. උපජ්ඣායො පාතීයෙන පුළ්ඡිතබ්බො. භුත්තාච්ඤ්ඤ උදකං දතා පත්තං පටිග්ගහෙතා නිවං කතා සාධුකං අපරිඝංසනොන ධොවිතා වොදකං කතා මුහුත්තං උණේභ ඔතාපෙතබ්බො. න ච උණේභ පත්තො නිද්ඝිතබ්බො. පත්තචීවරං නිකම්පිතබ්බං. පත්තං නිකම්පනොන එකෙන භස්මෙන පත්තං ගහෙතා එකෙන භස්මෙන හෙට්ඨාමඤ්ඤං වා හෙට්ඨාපිඨං වා පරාමසිතා පත්තො නිකම්පිතබ්බො. න ච අනන්තරභිකාය භූමියා පත්තො නිකම්පිතබ්බො.

වීවරං නිකම්පනොන එකෙන භස්මෙන වීවරං ගහෙතා එකෙන භස්මෙන වීවරවංසං වා වීවරරජ්ජුං වා පමජ්ජිතා පාරතො අන්තං ඔරතො හොගං කතා වීවරං නිකම්පිතබ්බං.

උපජ්ඣායමිති වුට්ඨිතෙ ආසනං උඤ්චිතබ්බං. පාදෙදකං පාදපිඨං පාදකඨලිකං පටිසාමෙතබ්බං. සචෙ සො දෙසො උකලාපො හොති සො දෙසො සමමජ්ජිතබ්බො.

සචෙ උපජ්ඣායො නභාසිතුකාමො හොති නභානං පටිසාදෙතබ්බං. සචෙ සිතෙන අත්තො හොති සිතං පටිසාදෙතබ්බං. සචෙ-උණේභ අත්තො හොති උණං පටිසාදෙතබ්බං. සචෙ උපජ්ඣායො ජන්තාසරං පටිසිතුකාමො හොති වුණ්ණං සංග්ගතබ්බං. මත්තකා තෙමෙතබ්බො. ජන්තාසරපිඨං ආදය උපජ්ඣායස්ස පිට්ඨිතො පිට්ඨිතො ගන්වා ජන්තාසරපිඨං දතා වීවරං පටිග්ගහෙතා එකමන්තං නිකම්පිතබ්බං. වුණ්ණං දත්තබ්බං. මත්තකා දත්තබ්බො. සචෙ උසස්භති ජන්තාසරං පටිසිතබ්බං. ජන්තාසරං පටිසනොන මත්තකාය මුඛං මකෙඛවා පුරතො ච පච්ඡතො ච පටිච්ඡාදෙතා ජන්තාසරං පටිසිතබ්බං.

1. උත්ඝාරෙතා - පිඤ්ඤ

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

උපාධ්‍යායයා කරා කරද්දී අතරතුර කරා නො හෙළියැයුතු. උපාධ්‍යාය තෙම ඇවතකට සමීප වූ කරා කරන්නේ වී නම්, එය වැළැක්වියැයුතු. (ගමීන්) පෙරළා එන්නාහු විසින් වඩා පළමු ව අවුත් අසුන් පැනවියැයුතු. පාදෝනා දිය පාසුටුව පාදකයලිකාව ළං කොට තැබියැයුතු. පෙර ගමන් කොට පාසිවුරු පිළිගතයුතු. පෙරළා හඳනය දියැයුතු. හඳනය පිළිගතයුතු. සිවුර (ඩහදියෙන්) තෙත් වී නම්, මොහොතක් අවිච්ඡිද්ධ වියලියැයුතු. සිවුර (වැඩිවෙලාවක්) අවිච්ඡිද්ධ දමා තිබියැයුතු නො වේ. සිවුර හැකිළියැයුතු. සිවුර හකුළන්නහු විසින් සිවුර මැද බිඳීමක් නො වේවා යි අදහස ඇති ව සිවුරු කොන අඟල් සතරක් උඩට ඇද හැකිළියැයුතු. කාබන්ධ සිවුරු නැමීම තුළ තැබියැයුතු.

17. ඉදින් පිණ්ඩභොජනය තිබේද උපාධ්‍යායයාත් වළඳනු කැමැති වේ ද, පැත් පිළිගන්වා පිණ්ඩභොජනය එළවියැයුතු. උපාධ්‍යාය තෙම පැතින් විවළයුතු. වළඳා අවසන් කළ උපාධ්‍යායයාට පැත් පිළිගන්වා පාත්‍රය පිළිගෙන පහන් කොට (කිසිවෙක ද) නො ගටමින් මොනොවට සෝද දිය පිසදමා මොහොතක් කල් උෂ්ණයෙහි (අවිච්ඡිද්ධ) රත් කළයුතු. උෂ්ණයෙහි පාත්‍රය (වැඩි වෙලාව) තැබියැයුතු නො වේ. පාසිවුරු තැබියැයුතු. පාත්‍රය තබන්නහු විසින් එක් අතෙකින් පාත්‍රය ගෙන එක් අතෙකින් ඇඳයට හෝ පුටුව යට පිරිමැද පාත්‍රය තැබියැයුතු. කිසිත් නො අතුළ බීමෙහි පාත්‍රය නො ම තැබියැයුතු.

සිවුර තබන්නහු විසින් එක් අතෙකින් සිවුර ගෙන අනිත් අනිත් සිවුර වනන උණලිය හෝ සිවුර වනන ලනුව පිස දමා සිවුරු කෙළවර එහා පැත්තට ද සිවුරු නැමීම මෙහා පැත්තට ද කොට සිවුර තැබියැයුතු.

උපාධ්‍යායයා නැඟී සිටි කල්හි අස්න ඉදිරියැයුතු. පා දෝනා දිය ද පා සුටුව ද පා තබන ලැලි කඩ ද සුරැකි කොට තැබියැයුතු. ඒ පෙදෙස කුණු සහිත වේ නම් එය ඇමැත්දයුතු.

ඉදින් උපාධ්‍යාය තෙම නානු කැමැති වේ නම්, නාන දිය පිළියෙළ කළයුතු. සිසිල් දිය වුව මනා වී නම් සිසිල් දිය පිළියෙළ කළයුතු. උණු දිය වුව මනා වී නම් උණු දිය පිළියෙළ කළයුතු. උපාධ්‍යාය තෙම ගිනිහල් ගෙට පිවිසෙනු කැමැත්තේ නම්, (ඇඟ ගානා) සුණු සිනිඳු කළයුතු. ඇඟ ගානා මැටි තෙමියැයුතු. ගිනිහල් පුටුව ගෙන උපාධ්‍යායයා පිටුපසින් ගොස් ගිනිහල් පුටුව දී සිවුර පිළිගෙන එක් පසෙක තැබියැයුතු. ඇඟ මදිනා සුණු දියැයුතු. ඇඟ ගාන මැටි දියැයුතු. හැක්කේ නම් ගිනිහල් ගෙට පිවිසෙන්නහු විසින් මැටියෙන් මුහුණ වකා ඉදිරි පසින් ද පිටු පසින් ද කය වසා ගිනිහල් ගෙට පිවිසියැයුතු.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

න ථෙරෙ භික්ඛු අනුපබ්ඡ නිසිදිතබ්බං. න නවා භික්ඛු ආසනෙන පටිබාහිතබ්බා. ජනනාසරෙ උපර්ක්කායස්ස පරිකමං කාතබ්බං. ජනනාසරා නික්ඛමනෙන ජනනාසරපීඨං ආදාය පුරතො ව පච්ඡකො ව පටිච්ඡාදෙතා ජනනාසරා නික්ඛමිතබ්බං. උදකෙපි උපර්ක්කායස්ස පරිකමං කාතබ්බං. නභානෙන පඨමතරං උත්තරිතා අත්තනො ගත්තං වොදකං කතා නිවාසෙතා උපර්ක්කායස්ස ගත්තනො උදකං පමජ්ජිතබ්බං. නිවාසනං දතබ්බං. සඛ්ඛාටී දතබ්බා. ජනනාසරපීඨං ආදාය පඨමතරං ආගන්තා ආසනං පඤ්ඤාපෙතබ්බං. පාදෙදකං පාදපීඨං පාදකඨලිකං උපනික්ඛිපිතබ්බං. උපර්ක්කායො පානීයෙන සුවිජිතබ්බා.

18. සචෙ උද්දිසාපෙතකාමො හොති උද්දිසාපෙතබ්බො. සචෙ පරිපුට්ඨිකාමො හොති පරිපුට්ඨිතබ්බො. යස්මිං විහාරෙ උපර්ක්කායො විහරති සචෙ සො විහාරො උක්කලාපො හොති සචෙ උසස්භති සොධෙතබ්බො. විහාරං සොධෙතෙන පඨමං පත්තව්වරං නිහරිතා එකමන්තං නික්ඛිපිතබ්බං. නිසිදනපච්චකරණං නිහරිතා එකමන්තං නික්ඛිපිතබ්බං. භික්ඛිලොභනං නිහරිතා එකමන්තං නික්ඛිපිතබ්බං. මඤ්ඤා නිවං කතා සාධුකං අපරිසංසනෙන අසඛ්ඛවටනෙන නිහරිතා එකමන්තං නික්ඛිපිතබ්බො, පීඨං නිවං කතා සාධුකං අපරිසංසනෙන අසංඝචටනෙන නිහරිතා එකමන්තං නික්ඛිපිතබ්බං. කවාටපිට්ඨං නිවං කතා සාධුකං අපරිසංසනෙන අසඛ්ඛවටනෙන නිහරිතා එකමන්තං නික්ඛිපිතබ්බං. මඤ්ඤාපටිපාදකා නිහරිතා එකමන්තං නික්ඛිපිතබ්බා. ඛෙළුමලලකො නිහරිතා එකමන්තං නික්ඛිපිතබ්බො. අපසෙසනඵලකං නිහරිතා එකමන්තං නික්ඛිපිතබ්බං. භුලච්චකරණං යථාපඤ්ඤාතං සලලකෙතතා නිහරිතා එකමන්තං නික්ඛිපිතබ්බං.

සචෙ විහාරෙ සන්තානකං හොති උලලොකා පඨමං ඕභාරෙතබ්බං. අලොකසන්තිකණ්ණහා පමජ්ජිතබ්බා. සචෙ ගෙරුකපරිකමලිකතා භික්ඛිකණ්ණකිතා හොති වොළකං තෙමෙතා පිළෙතා පමජ්ජිතබ්බා. සචෙ කාළුවණ්ණකතා භූමි කණ්ණකිතා හොති වොළකං තෙමෙතා පිළෙතා පමජ්ජිතබ්බා. සචෙ අකතා හොති භූමි උදකෙන පරිපොයිතා පරිපොයිතා සමජ්ජිතබ්බා 'මා විහාරො රජෙන උභයඤ්ඤි'ති. සඛ්ඛාරං විවිතිතා එකමන්තං ඡෙධිතබ්බං.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

සාධාරණ භික්ෂුන් ගටා අතරට පැන නො හික්දයුතු. නවක මහණහු උනස්නෙන් බැහැර නො කළයුතුහ. ගිනිහල් ගෙහි දී උපාධ්‍යාය තෙරහට පිරියම් කළයුතු. ගිනිහල් ගෙයින් නික්මෙන්- නහු විසින් ගිනිහල් පුටුව ගෙන ඉදිරියෙන් ද පිටුපසින් ද කය වසාගෙන ගිනිහල්ගෙන් නික්මියයුතු. දියෙහි ද උපාධ්‍යායයාට පිරියම් කළයුතු. නැවත විසින් වඩා පළමුවෙන් දියෙන් නැඟ තමාගේ සිරුර දිය ඉවත් කොට හැඳ පෙරෙව උපාධ්‍යායයාගේ සිරුරෙන් දිය පිය දමියයුතු. හඳුනා දියයුතු. සහළ සිවුර දියයුතු. ගිනිහල්පුටුව ගෙන වඩා පළමුවෙන් අවුත් අසුන් පැනැවියයුතු. පාදෝනා දිය ද පාපුටුව ද පාදකයලිකාව ද ළං කොට තැබියයුතු. උපාධ්‍යායයා පැනින් ඒවාළයුතු.

18. ඉදින් උදෙසවනු කැමැති (හදරවනු කැමැති) වේ නම්, උදෙසැවියයුතු. ඉදින් පුන පුනා විවාළයුතු නම්, පුන පුනා විවාළයුතු. යම් වෙහෙරෙක උපාධ්‍යායයා වෙසේ ද ඉදින් ඒ වෙහෙර කැලි කසළ සහිත වේ නම්, ඉදින් හැකි නම් ශුඬ කළ යුතු. විහාරය ශුඬ කරන්නහු විසින් පළමු කොට පා සිවුරු මැත් කොට පසෙක තැබියයුතු. නිසිදනාය ද පසතුරුණු ද මැත් කොට පසෙක තැබියයුතු. බිසි ද කොටට ද බැහැර කොට පසෙක තැබියයුතු. ඇඳ පහන් කොට කිසිවෙක නොගාවා නො ගටා බැහැර කොට පසෙක තැබියයුතු. පුටුව පහන් කොට කිසි- වෙක නො ගාවා නො ගටා මොනොවට බැහැර කොට පසෙක තැබියයුතු. කපාටපෘෂ්ඨය (දෙරපළු පිට) පහන් කොට කිසිවෙක නො ගාවා නො ගටා මොනොවට බැහැර කොට පසෙක තැබිය යුතු. ඇඳපා බැහැර කොට පසෙක තැබියයුතු. කෙළමලාව බැහැර කොට පසෙක තැබියයුතු. හේත්තුවන පුවරුව බැහැර කොට පසෙක තැබියයුතු. බුමුතුරුණ පනවන ලද පරිදි සලකා බැහැර කොට පසෙක තැබියයුතු.

ඉදින් වෙහෙරෙහි මකුළු දෑල් වේ ද, උඩ සිට පළමුවෙන් පහතට ඉවත් කළයුතු. වාබොනායන්හි කවුළු (දෙරපළු) ද, කර්ණභාගයෝ (ගැබෙහි මුලු සතර) ද පිය දමියයුතු. ඉදින් ගුරු පිරියම් කරන ලද බිත්තිය කුණින් වැකුණේ වේ නම් රෙදිකඩක් තෙමා මිරිකා මැද්ද යුතු. ඉදින් කළුපැහැ කරන ලද බිම කුණින් වැකුණේ වේ නම් රෙදි කඩක් තෙමා මිරිකා මැද්දයුතු. ඉදින් කිසිදු පිරියමක් නො කළ බිමෙක් වේ නම්, විහාරය දුලියෙන් නොවැකේවා'යි සලකා දිය ඉස ඉස ඇමැද්දයුතු. කසළ රැස් කොට එක් පසෙක දමිය යුතු.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

භූමිච්ඡේදනං ඔතාපෙතො සොධෙතො පඤ්ඤාපෙතො අතිහරිතො යථාපඤ්ඤානං පඤ්ඤාපෙතබ්බං. මඤ්ඤාපට්ඨපාදකා ඔතාපෙතො පමජ්ජිතො අතිහරිතො යථායානෙ යපෙතබ්බං. මඤ්ඤා ඔතාපෙතො සොධෙතො පඤ්ඤාපෙතො නිවං කතො සාධුකං අපරිසංසන්තො අසඬ්ඤාපට්ඨන්තො (කවාට්ටපිට්ඨං) අතිහරිතො යථාපඤ්ඤානං පඤ්ඤාපෙතබ්බං. පිටං ඔතාපෙතො සොධෙතො පඤ්ඤාපෙතො නිවං කතො සාධුකං අපරිසංසන්තො අසඬ්ඤාපට්ඨන්තො (කවාට්ටපිට්ඨං) අතිහරිතො යථාපඤ්ඤානං පඤ්ඤාපෙතබ්බං. කවාට්ටපිට්ඨං ඔතාපෙතො සොධෙතො පඤ්ඤාපෙතො නිවං කතො සාධුකං අපරිසංසන්තො අසඬ්ඤාපට්ඨන්තො අතිහරිතො යථායානෙ යපෙතබ්බං. භික්ඛුබ්බොහනං ඔතාපෙතො සොධෙතො පඤ්ඤාපෙතො අතිහරිතො යථාපඤ්ඤානං පඤ්ඤාපෙතබ්බං. නිසීදනපට්ඨච්ඡේදනං ඔතාපෙතො සොධෙතො පඤ්ඤාපෙතො අතිහරිතො යථාපඤ්ඤානං පඤ්ඤාපෙතබ්බං. ඛෙළුමල්ලකො ඔතාපෙතො පමජ්ජිතො අතිහරිතො යථායානෙ යපෙතබ්බං. අපසේසනඵලකං ඔතාපෙතො පමජ්ජිතො අතිහරිතො යථායානෙ යපෙතබ්බං.

19. පත්තච්චරං නිකම්පිතබ්බං. පත්තං නිකම්පන්තො ඵකෙන හස්සෙන පත්තං ගහෙතො ඵකෙන හස්සෙන හෙට්ඨාමඤ්ඤං වා හෙට්ඨාපිට්ඨං වා පරාමසිතො පත්තො නිකම්පිතබ්බං. න ච අනන්තරභිකාය භූමියා පත්තො නිකම්පිතබ්බං, චිවරං නිකම්පන්තො ඵකෙන හස්සෙන චිවරං ගහෙතො ඵකෙන හස්සෙන චිවරං වා චිවර රජ්ජං වා පමජ්ජිතො පාරතො අනන්තං ඔරතො හොගං කතො චිවරං නිකම්පිතබ්බං.

සථෙ පුරස්මා සරජා වාතා වායනභි පුරස්මා වාතපානා ඵකෙතබ්බං. සථෙ පච්ඡිමා සරජා වාතා වායනභි පච්ඡිමා වාතපානා ඵකෙතබ්බං. සථෙ උත්තරා සරජා වාතා වායනභි උත්තරා වාතපානා ඵකෙතබ්බං. සථෙ දකුණිකා සරජා වාතා වායනභි දකුණිකා වාතපානා ඵකෙතබ්බං.

සථෙ සිතකාලො හොති දිවා වාතපානා විවරිතබ්බං. රහං ඵකෙතබ්බං. සථෙ උත්තකාලො හොති දිවා වාතපානා ඵකෙතබ්බං. රහං විවරිතබ්බං.

සථෙ පරිවේණං උක්ඛාපං හොති පරිවේණං සමමජ්ජිතබ්බං. සථෙ කොට්ඨකො උක්ඛාපො හොති කොට්ඨකො සමමජ්ජිතබ්බං. සථෙ උපට්ඨානසාලා උක්ඛාපා හොති උපට්ඨානසාලා සමමජ්ජිතබ්බං. සථෙ අභිසාලා උක්ඛාපා හොති අභිසාලා සමමජ්ජිතබ්බං. සථෙ වච්චකුට්ඨි උක්ඛාපා හොති වච්චකුට්ඨි සමමජ්ජිතබ්බං.

සථෙ පානියං න හොති පානියං උපට්ඨාපෙතබ්බං. සථෙ පරිභොජනියං න හොති පරිභොජනියං උපට්ඨාපෙතබ්බං. සථෙ ආවමනකුණියා උදකං න හොති ආවමනකුණියා උදකං ආසිඤ්ඤිතබ්බං.

පුටුකුරුණු වියලා ගුණික කොට ගසා දමා ඇතුළට ගෙන ගොස් කලින් පනවා තුඩුණු පරිදි ම පැනවියයුතු. ඇඳ පා අලු වියලා පිස දමා ඇතුළට ගෙන ගොස් තුඩුණු තන්හි ම තැබියයුතු. ඇඳ වියලා ගුණික කොට ගසාදමා පහත් කොට කිසිවෙක නොගාවමින් නොගවමින් මනාකොට ඇතුළට ගෙනගොස් පනවා තුඩුණු පරිදි ම පැනවියයුතු. පුටුව වියලා ගුණික කොට පපොළා පහත් කොට කිසිවෙක නොගාවමින් නොගවමින් මනාකොට ඇතුළට ගෙන ගොස් පනවා තුඩුණු පරිදි ම පැනවියයුතු. කපාටපෘෂ්ඨය (දෙර පළ පිට) වියලා ගුණික කොට පපොළා පහත් කොට කිසිවෙක නොගාවමින් නොගවමින් ඇතුළට ගෙන ගොස් තුඩුණු තන්හි ම තැබියයුතු. බිසි ද කොටට ද වියලා ගුණික කොට පපොළා ඇතුළට ගෙන ගොස් පනවා තුඩුණු පරිදි ම පැනවියයුතු. නිසිදිනය ද පසකුරුණු ද වියලා ගුණික කොට පපොළා ඇතුළට ගෙන ගොස් පනවා තුඩුණු පරිදි ම පැනවියයුතු. කෙළමලාව වියලා පිස දමා ඇතුළට ගෙන ගොස් තුඩුණු තන්හි ම තැබියයුතු. හේත්තු වන පුවරුව වියලා පිස දමා ඇතුළට ගෙන ගොස් තුඩුණු තන්හි ම තැබියයුතු.

19. පා සිවුරු බහා තැබියයුතු. පාත්‍රය තබන්නහු විසින් එක් අතෙකින් පාත්‍රය ගෙන එක් අතෙකින් ඇඳ යට හෝ පුටුව යට හෝ පිරිමැද පාත්‍රය තැබියයුතු. කිසිත් නොඅතුරන ලද බිම පාත්‍රය නොම තැබියයුතු. සිවුර තබන්නහු විසින් එක් අතෙකින් සිවුර ගෙන එක් අතෙකින් සිවුර දමන උණලිය හෝ සිවුරු රැහැන පිසදමා සිවුර කෙළවර ඇත් කොට ද සිවුරු නැමීම මැත් කොට ද සිවුර තැබියයුතු.

ඉදින් පෙරදිගට අයත් රජස් සහිත සුළු හමා නම් පෙර දිග වූ වාතපානයෝ වැසියයුත්තාහ. පැයිම් දිගට අයත් රජස් සහිත වාතයෝ හමත් නම්, පැයිම් දිගට අයත් වාතපානයෝ වැසියයුත්තාහ. උතුරුදිගට අයත් රජස් සහිත වාතයෝ හමත් නම්, උතුරුදිග වාතපානයෝ වැසියයුත්තාහ. දකුණු දිගට අයත් රජස් සහිත වාතයෝ හමත් නම් දකුණු දිග වාතපානයෝ වැසියයුත්තාහ.

ඉදින් ධ්වනි කාලය වේ නම්, දවල් වාතපානයෝ ඇර තැබිය යුත්තාහ. රාත්‍රියෙහි වසා තැබියයුත්තාහ. ඉදින් උෂ්ණ කාලය වේ නම්, වාතපානයෝ දහවල් වැසියයුත්තාහ. රාත්‍රියෙහි ඇර තැබිය යුත්තාහ.

ඉදින් පිරිවෙණ කුණු කසළ සහිත වී නම් එය හැමැන්දියුතු. ඉදින් දෙරටුව කුණු කසළ සහිත වී නම් එය හැමැන්දියුතු. ඉදින් උවටත් හල කුණු කසළ සහිත වී නම් එය හැමැන්දියුතු. ඉදින් ගිහිහල් ගෙය කුණුරොඩු සහිත වී නම් එය හැමැන්දියුතු. ඉදින් වැසිකිළිය කුණුරොඩු සහිත වී නම් එය හැමැන්දියුතු.

ඉදින් පැත්ත නොවී නම් පැත්ත එළවා තැබියයුතු. ඉදින් පරිභෝග ජලය නොවේ නම් එය එළවා තැබියයුතු. ඉදින් ආවරණ කුණියෙහි ජලය නොවේ නම් එහි දිය වත්කළයුතු.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

20. සචෙ උපජ්ඣායස්ස අනභිරති උපපන්නා භොති, සද්ධි-
විහාරිකෙන වූපකාසෙතඛධං වූපකාසාපෙතඛධං ධම්මකථා වාසස
කාතඛධං. සචෙ උපජ්ඣායස්ස කුක්කච්චං උපපන්නං භොති සද්ධි-
විහාරිකෙන විනොදෙතඛධං, විනොදපෙතඛධං, ධම්මකථා වාසස
කාතඛධං. සචෙ උපජ්ඣායස්ස දිට්ඨිගතං උපපන්නං භොති සද්ධි-
විහාරිකෙන විචෙවෙතඛධං, විචෙව්චාපෙතඛධං, ධම්මකථා වාසස
කාතඛධං. සචෙ උපජ්ඣායායො ගරුධම්මං අජ්ඣාපනෙතො භොති
පරිවාසාරභො සද්ධිවිහාරිකෙන උසුක්කං කාතඛධං 'කිනති නු ටො
සඬෙතො උපජ්ඣායස්ස පරිවාසං දදෙය්‍යා'ති.

සචෙ උපජ්ඣායායො වූලාය පටිකස්සනාරභො භොති සද්ධිවිහාරි-
කෙන උසුක්කං කාතඛධං 'කිනති නු ටො සඬෙතො උපජ්ඣායං
වූලාය පටිකස්සෙය්‍යා'ති. සචෙ උපජ්ඣායායො මානසනාරභො භොති
සද්ධිවිහාරිකෙන උසුක්කං කාතඛධං 'කිනති නු ටො සඬෙතො
උපජ්ඣායස්ස මානසං දදෙය්‍යා'ති. සචෙ උපජ්ඣායායො අබ්‍යානාරභො
භොති සද්ධිවිහාරිකෙන උසුක්කං කාතඛධං කිනති නු ටො සඬෙතො
උපජ්ඣායං අබ්‍යෙය්‍යා'ති. සචෙ සඬෙතො උපජ්ඣායස්ස කම්මං
කතතුකාමො භොති තජ්ජනියං වා නියස්සං වා පබ්බාජනියං වා
පටිසාරණියං වා උකෙට්ඨනියං වා, සද්ධිවිහාරිකෙන උසුක්කං කාතඛධං
'කිනති නු ටො සඬෙතො උපජ්ඣායස්ස කම්මං න කරෙය්‍ය ලභුකාය
වා පරිනාමෙය්‍යා'ති. කතං වා පනස්ස භොති සඬෙතො කම්මං
තජ්ජනියං වා නියස්සං වා පබ්බාජනියං වා පටිසාරණියං වා
උකෙට්ඨනියං වා, සද්ධිවිහාරිකෙන උසුක්කං කාතඛධං 'කිනති නු
ටො උපජ්ඣායායො සම්මා විනෙය්‍ය ලොමං පාතෙය්‍ය නෙත්ථාරං
විනෙය්‍ය සඬෙතො තං කම්මං පටිපසස්සමෙය්‍යා'ති.

21. සචෙ උපජ්ඣායස්ස වීවරං ධොවිතඛධං භොති, සද්ධිවිහාරි-
කෙන ධොවිතඛධං උසුක්කං වා කාතඛධං 'කිනති නු ටො
උපජ්ඣායස්ස වීවරං ධොවියෙරා'ති. සචෙ උපජ්ඣායස්ස වීවරං
කාතඛධං භොති සද්ධිවිහාරිකෙන කාතඛධං. උසුක්කං වා කාතඛධං
'කිනති නු ටො උපජ්ඣායස්ස වීවරං කරියෙරා'ති. සචෙ උපජ්ඣායස්ස
රජනං පච්ඡිකඛධං භොති සද්ධිවිහාරිකෙන පච්ඡිකඛධං, උසුක්කං වා
කාතඛධං 'කිනති නු ටො උපජ්ඣායස්ස රජනං පච්ඡියෙරා'ති. සචෙ
උපජ්ඣායස්ස වීවරං රජිතඛධං භොති සද්ධිවිහාරිකෙන රජිතඛධං,
උසුක්කං වා කාතඛධං 'කිනති නු ටො උපජ්ඣායස්ස වීවරං
රජියෙරා'ති. වීවරං රජනෙතො සාධුක්කං පමපරිවත්තං සමපරිවත්තං
රජිතඛධං. න ච අව්‍යුත්තෙ රජෙව පසක්ඛිතඛධං.

20. ඉදින් උපාධ්‍යායයාට පැවිද්දෙහි නො ඇල්මක් උපන්නේ නම්, සභිවිහාරික මහණහු විසින් සන්තිද්‍රව්‍යයුතු. අනුන් ලවා හෝ සන්තිද්‍රව්‍යයුතු. ඔහුට බණ හෝ කියැයුතු. ඉදින් උපාධ්‍යායයාට කුකුසෙක් උපන්නේ වී නම්, එය සභිවිහාරිකයා විසින් දුරු ලියැයුතු, අනුන් ලවා හෝ දුරුලියැයුතු. ඔහුට බණ කියැයුතු හෝ වෙයි. ඉදින් උපාධ්‍යායයාට මිසදිටෙක් උපන්නේ නම් සභිවිහාරිකයා විසින් එය බැහැරලියැයුතු. අනුන් ලවා හෝ බැහැරු ලියැයුතු. ඔහුට බණ කියැයුතු හෝ වෙයි. ඉදින් උපාධ්‍යාය තෙම පිරිවෙසට සුදුසු ගරු ඇවතකට පැමිණියේ වී නම්, කෙසේ නම් සභික තෙමේ උපාධ්‍යායයාට පිරිවෙස දෙන්නේ දැයි (පිරිවෙස් දෙවීම පිණිස) සභිවිහාරිකයා විසින් උත්සාහ කළයුතු වෙයි.

ඉදින් උපාධ්‍යායයා මූලායපටිකස්සනය ලබනුවට සුදුසු වේ නම්, 'කෙසේ නම් සංඝ තෙමේ උපාධ්‍යායයාට මූලායපටිකස්සනය කරන්නේ වේ දැයි සභිවිහාරිකයා විසින් උත්සාහ කළයුතු වේ. ඉදින් උපාධ්‍යාය තෙම මානතට සුදුසු වේ නම්, 'කෙසේ නම් සංඝ තෙමේ උපාධ්‍යායයාට මානත දෙන්නේ දැයි සභිවිහාරිකයා විසින් උත්සාහ කළයුතු. ඉදින් උපාධ්‍යාය තෙම අභ්‍යානයට සුදුසු වේ නම්, කෙසේ නම් සංඝ තෙමේ උපාධ්‍යායයා අභ්‍යානය කරන්නේ දැයි සභිවිහාරිකයා විසින් උත්සාහ කළයුතු. ඉදින් සංඝයා උපාධ්‍යායයාට තජ්ජනිය කම්ම හෝ නියස්ස කම්ම හෝ පබ්බාජනිය කම්ම හෝ පටිසාරණිය කම්ම හෝ උකෙඛනිය කම්ම හෝ කරනු කැමැත්තේ වී නම්, 'කෙසේ නම් සංඝ තෙමේ උපාධ්‍යායයාට ඒ කර්මය නො කරන්නේ හෝ ඒ කර්මය හැල්ලු බවට පෙරළන්නේ හෝ වේ දැයි සභිවිහාරිකයා විසින් උත්සුක බවට පැමිණියුතු. ඉදින් ඔහුට සංඝයා විසින් තජ්ජනිය කර්මය හෝ නියස්ස කර්මය හෝ පබ්බාජනිය කර්මය හෝ පටිසාරණිය කර්මය හෝ උකෙඛනිය කර්මය හෝ කරන ලද්දේ වී නම්, 'කෙසේ නම් උපාධ්‍යාය තෙමේ (විනය නීති අනුව) මනා ව පවතින්නේ ද හික්කුනට අනුලෝම ව පවතින්නේ ද, නිස්තරණයට හේතු වූ වත්ති පවත්නේ ද, සංඝ තෙමේ ඒ කර්මය සන්තිද්‍රව්‍යන්නේ දැයි සභිවිහාරික මහණහු විසින් උත්සුක බව කළයුතු.

21. ඉදින් උපාධ්‍යායයාගේ සිවුරු (සේදියැ යුතු වී නම් සභිවිහාරිකයා විසින් එය සේදියැයුතු වෙයි. 'කෙසේ නම් උපාධ්‍යායයාගේ සිවුරු සෝදනු ලබන්නේ දැයි උත්සාහ කළයුතු හෝ වෙයි. ඉදින් උපාධ්‍යායයාට සිවුරක් කළයුතු වී නම් සභිවිහාරිකයා විසින් එය කළයුතු වෙයි. 'කෙසේ නම් උපාධ්‍යායයාට සිවුරු කරනු ලබන්නේ දැයි උත්සාහ හෝ කළයුතු. ඉදින් උපාධ්‍යායයාට රදන් පිසියැයුතු (පඬු උණු කළයුතු) වී නම්, සභිවිහාරිකයා විසින් එය පිසියැයුතු. 'කෙසේ නම් උපාධ්‍යායයාට රදන් පිසිනු ලබන්නේ දැයි උත්සාහ කළයුතු හෝ වෙයි. ඉදින් උපාධ්‍යායයාගේ සිවුරු පඬු පෙවියැයුතු වී නම්, සභිවිහාරිකයා විසින් එය කළ යුතු වෙයි. 'කෙසේ නම් උපාධ්‍යායයාගේ සිවුරු පඬු පොවනු ලබන්නේ දැයි උත්සාහ හෝ කළයුතු. සිවුරු පඬු පොවන්නහු විසින් මනා කොට පෙරළ පෙරළා පඬු පෙවියැයුතු. පඬු බිත්ද නො සුන් කල්හි (සිවුර වියැලෙන්නට පෙර) ඉවත නො යායුතු.

න උපජ්ඣායං අනාපුච්ඡා එකච්චස්ස පකෙසා දුතඛෙධා, න එකච්චස්ස පකෙසා පටිග්ගහෙතඛෙධා, න එකච්චස්ස විවරං දුතඛං, න එකච්චස්ස විවරං පටිග්ගහෙතඛං, න එකච්චස්ස පරික්ඛායො දුතඛෙධා, න එකච්චස්ස පරික්ඛායො පටිග්ගහෙතඛං, න එකච්චස්ස කෙසා ඡෙත්තඛෙධා, න එකච්චෙන කෙසා ඡෙද්දපෙතඛං, න එකච්චස්ස පරිකල්පිතං කාතඛං, න එකච්චෙන පරිකල්පිතං කාරාපෙතඛං, න එකච්චස්ස වේය්‍යාවච්චො කාතඛං, න එකච්චෙන වේය්‍යාවච්චො කාරාපෙතඛං, න එකච්චස්ස පච්ඡාසමණෙන භොතඛං, න එකච්චො පච්ඡාසමණො ආදුතඛං, න එකච්චස්ස පිණ්ඩපාතො නිහරිතඛං, න එකච්චෙන පිණ්ඩපාතො නිහරාපෙතඛං.

න උපජ්ඣායං අනාපුච්ඡා ගාමො පටිසිතඛෙධා, න සුසානං ගතඛං, න දිසා පක්ඛාමිතඛං. සචෙ උපජ්ඣායො ගිලානො භොති යාවච්චං උපට්ඨාපෙතඛං, වුට්ඨානමස්ස ආගමෙතඛං.

ඉදං ඛො භික්ඛවෙ සද්ධිවිහාරිකානං උපජ්ඣායෙසු වත්තං යථා සද්ධිවිහාරිකෙහි උපජ්ඣායෙසු වත්තිතඛං.

සද්ධිවිහාරිකචත්තං

22. තෙන ඛො පන සමයෙන උපජ්ඣායා සද්ධිවිහාරිකෙසු න සම්මාවත්තංගති. යෙ තෙ භික්ඛු අපච්චිකා සත්තුට්ඨා ලජ්ජො කුකුලච්ඡා සික්ඛාකාමා තෙ උපජ්ඣායෙහි වියන්ති විපා-
වෙහති: “කථං හි නාම උපජ්ඣායා සද්ධිවිහාරිකෙසු න සම්මාවත්තිසංගති”ති.

අථ ඛො තෙ භික්ඛු හගවතො එතමස්ස ආරොවෙසුං. “සචං කිර භික්ඛවෙ උපජ්ඣායා සද්ධිවිහාරිකෙසු න සම්මාවත්තංගති”ති.

“සචං හගවා”. -පෙ- විගර්හිකා ධම්මං කථං කතා භික්ඛු ආමන්තයි: “තෙන හි භික්ඛවෙ උපජ්ඣායානං සද්ධිවිහාරිකෙසු වත්තං පඤ්ඤාපෙක්ඛාමී යථා උපජ්ඣායෙහි සද්ධිවිහාරිකෙසු වත්තිතඛං”.

“උපජ්ඣායෙන භික්ඛවෙ සද්ධිවිහාරිකමති සම්මාවත්තිතඛං. තත්ත්වං සම්මාවත්තනා:

උපාධ්‍යායයා නොවිචාරා අනෙකකුට පාත්‍රය නොදියැයුතු, අනෙකකුගේ පාත්‍රය නොපිළිගතයුතු, අනෙකකුට සිවුරක් නොදියැයුතු, අනෙකකුගේ සිවුරක් නොපිළිගතයුතු, අනෙකකුට පිරිකර නොදියැයුතු, අනෙකකුගේ පිරිකරක් නොපිළිගතයුතු, අනෙකකුගේ කෙස් නොසිඳියැයුතු, අනෙකකු ලවා තමාගේ කෙස් නොසිත්ද වියැයුතු, අනෙකකුට (අත් පා මිරිකීම ආදී) පිරියම් නොකළයුතු, අනෙකකු ලවා පිරියම් නොකරවා ගතයුතු, අනෙකකුට වතාවත් නොකළයුතු, අනෙකකු ලවා වතාවත් නොකරවාගතයුතු, අනෙකකුගේ පසු මහණකු නොවියැයුතු, අනෙකකු පසු මහණකු කොට නොගතයුතු, අනෙකකුට පිණ්ඩපාතය නොගෙන යායුතු, අනෙකකු ලවා පිණ්ඩපාතය නොම ගෙන්වාගතයුතු වෙයි.

උපාධ්‍යායයා නොවිචාරා ගම් නොවැදියැයුතු, සොහොනට නොයායුතු, දිසා (ඇතකට) නොයායුතු, උපාධ්‍යායයා ගිලන් වී නම්, දිවි ඇති තාක් උවටන් කළයුතු, ඔහු ගිලන් බැවින් නැති සිටීම අපෙක්ෂා කළයුතු.

මහණෙනි, මේ වනාහි උපාධ්‍යායයන් කෙරෙහි සඤ්චිභාරිකයන් විසින් යම් සේ පැවතියැයුතු ද, ඒ උපාධ්‍යායයන් කෙරෙහි සඤ්චිභාරිකයන්ගේ වක යි*.

සඤ්චිභාරික වක

22. එ සමයෙහි වනාහි උපාධ්‍යායයෝ සඤ්චිභාරිකයන් කෙරෙහි මනා ව නොපවතින්. අපිස් සනොස් ගුණ ඇති ලජ්ජී වූ මඳ වරදෙහි ද කුකුස් කරන, සිබ කැමැති යම් මහණ කෙනෙක් වෙත් ද ඔහු “කෙසේ නම් උපාධ්‍යායයෝ සඤ්චිභාරික මහණුන් කෙරෙහි මනා ව නොපවතින් ද”යි ලාමක කොට සිතත්, නින්දා කෙරෙත්, නොගුණ පතුරුවත්.

ඉක්බිති එ මහණහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. “මහණෙනි, උපාධ්‍යායයෝ සඤ්චිභාරිකයන් කෙරෙහි මනා ව නොපවතින් ල. ඒ සැබෑ ද”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අසා වදළසේක.

“සැබැවැ වහන්සැ”යි භික්ෂුහු කීහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ... වෙසෙසින් ගරභා දහැමි කරා කොට භික්ෂුන් අමතා “මහණෙනි, එසේ වී නම්, උපාධ්‍යායයන් විසින් සඤ්චිභාරිකයන් කෙරෙහි යම් සේ පැවතියැයුතු ද, එසේ උපාධ්‍යායනට සඤ්චිභාරිකයන් කෙරෙහි වත් පනවන්නෙමි”.

“මහණෙනි, උපාධ්‍යායයා විසින් සඤ්චිභාරිකයා කෙරෙහි මැනවින් පැවතියැයුතු. එහි මේ ඒ මනා පැවැත්ම ය:

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

උපජක්ඛායෙන භික්ඛවො සඤ්චිභාරිකො සඛගහෙතඛො, අනුග්ගහෙතඛො, උදෙසෙන පරිපුච්ඡාය ඔවාදෙන අනුසාසනියා. සචෙ උපජක්ඛායස්ස පතො හොති, සඤ්චිභාරිකස්ස පතො න හොති, උපජක්ඛායෙන සඤ්චිභාරිකස්ස පතො දතඛො. උසුක්ඛං වා කාතඛං 'කිංති නු ඛො සඤ්චිභාරිකස්ස පතො උපපජ්ජියෙථා'ති. සචෙ උපජක්ඛායස්ස වීචරං හොති, සඤ්චිභාරිකස්ස වීචරං න හොති, උපජක්ඛායෙන සඤ්චිභාරිකස්ස වීචරං දතඛං. උසුක්ඛං වා කාතඛං 'කිංති නු ඛො සඤ්චිභාරිකස්ස වීචරං උපපජ්ජියෙථා'ති. සචෙ උපජක්ඛායස්ස පරික්ඛාරො හොති, සඤ්චිභාරිකස්ස පරික්ඛාරො න හොති, උපජක්ඛායෙන සඤ්චිභාරිකස්ස පරික්ඛාරො දතඛො. උසුක්ඛං වා කාතඛං 'කිංති නු ඛො සඤ්චිභාරිකස්ස පරික්ඛාරො උපපජ්ජියෙථා'ති.

23. සචෙ සඤ්චිභාරිකො ගිලානො හොති, කාලසෙසව උච්ඡාය දන්තකච්ඡං දතඛං, මුඛොදකං දතඛං, ආසනං පඤ්ඤපෙතඛං. සචෙ යාගු හොති භාජනං ධොවිතා යාගු උපනාමෙතඛො. යාගුං පිතස්ස උදකං දතා භාජනං පටිග්ගහෙතා නිවං කතා සාධුක්ඛං අපරිසංසන්නො ධොවිතා පටිසාමෙතඛං. සඤ්චිභාරිකභි පුට්ඨිතෙ ආසනං උඤ්චිතඛං. සචෙ සො දෙසො උක්ඛාපො හොති සො දෙසො සමචර්ජිතඛො.

සචෙ සඤ්චිභාරිකො ගාමං පටිසිතුකාමො හොති නිවාසනං දතඛං. පටිනිවාසනං පටිග්ගහෙතඛං. කායබන්ධනං දතඛං. සගුණං කතා සඛසාවයො දතඛො. ධොවිතා පතො සඋදකො දතඛො. එකතාවතා නිවත්තිස්සතිති. ආසනං පඤ්ඤපෙතඛං. පාදෙදකං පාදපිඨං පාදකය්ථිකං උපනිකම්පිතඛං. පච්චුග්ගග්ගා පතච්චිචරං පටිග්ගහෙතඛං. පටිනිවාසනං දතඛං. නිවාසනං පටිග්ගහෙතඛං. සචෙ වීචරං සිත්තං හොති මුහුත්තං උඡෙත ඔතාපෙතඛං. න ච උඡෙත වීචරං නිදහිතඛං. වීචරං සඛරිතඛං. වීචරං සඛරන්නො වතුරිගුලං කණ්ණං උසුතරෙතා වීචරං සඛරිතඛං, මා මජ්ඣෙකං හඬො අභොසිති. ඔභොගෙ කායබන්ධනං කාතඛං.

සචෙ පිණ්ඩපාතො හොති සඤ්චිභාරිකො ච භුඤ්ජිතුකාමො හොති උදකං දතා පිණ්ඩපාතො උපනාමෙතඛො. සඤ්චිභාරිකො පානියෙන පුට්ඨිතඛො. භුක්ඛාවිස්ස උදකං දතා පතං පටිග්ගහෙතා නිවං කතා සාධුක්ඛං අපරිසංසන්නො ධොවිතා වොදකං කතා මුහුත්තං උඡෙත ඔතාපෙතඛො. න ච උඡෙත පතො නිදහිතඛො. පතච්චිචරං නිකම්පිතඛං. පතං නිකම්පන්නො එකෙන හප්පෙන පතං ගහෙතා එකෙන හප්පෙන හෙට්ඨාමඤ්චො වා හෙට්ඨාපිඨං වා පරාමසිතා පතො නිකම්පිතඛො. න ච අනන්තරභිත්තාය භූමියා පතො නිකම්පිතඛො.

මහණෙනි, උපාධ්‍යායයා විසින් සඤ්චිභාරික තෙම උදෙසීමෙන් (පෙළඳහම්, කියවීමෙන්) ද නැවත නැවත විචාරීමෙන් ද අවවාදයෙන් ද අනුශාසනයෙන් ද සංග්‍රහ කළයුතු අනුග්‍රහ කළ යුතු. ඉදින් උපාධ්‍යායයාගේ පාත්‍රයෙක් වේ ද, (ඒ අතර) සද්ධිවිහාරිකයාට පාත්‍රයෙක් නැද්ද, උපාධ්‍යායයා විසින් සද්ධිවිහාරිකයාට පාත්‍රය දියැයුතු. 'කෙසේ නම් සද්ධිවිහාරිකයාට පාත්‍රයෙක් උපදනේ ද' යි උත්සුක බව හෝ කළයුතු. ඉදින් උපාධ්‍යායයාට සිවුරෙක් වේ ද, සද්ධිවිහාරිකයාට සිවුරෙක් නො වේ ද, උපාධ්‍යායයා විසින් සද්ධිවිහාරිකයාට සිවුර දියැයුතු. 'කෙසේ නම් සඤ්චිභාරිකයාට සිවුරක් උපදනේ ද' යි උත්සුක බව හෝ කළයුතු. ඉදින් උපාධ්‍යායයාට පිරිකරෙක් වේ ද, සද්ධිවිහාරිකයාට පිරිකරෙක් නො වේ ද, උපාධ්‍යායයා විසින් සද්ධිවිහාරිකයාට පිරිකර දියැයුතු. 'කෙසේ නම් සඤ්චිභාරිකයාට පිරිකර උපදනේ ද' යි උත්සුක බව හෝ කළයුතු.

23. ඉදින් සද්ධිවිහාරිකයා ගිලන් වේ නම්, කලින් ම නැඟී සිට දුවු දියැයුතු, මුව දෝනා පැන් දියැයුතු, අසුන් පැනවියැයුතු, ඉදින් කැඳ ඇත් නම් බදුනක් දෙවැ කැඳ එළවියැයුතු, කැඳ පුවාහට පැන් දී බදුන පිළිගෙන පහත් කොට මනාව කිසිවෙක නො ගාවමින් සෝද සුරැකි කොට තැබියැයුතු, සඤ්චිභාරිකයා නැඟී සිටි කල්හි අස්න ඉදිරියැයුතු. ඉදින් ඒ පෙදෙස කුණුරොඩු සහිත වී නම් එය ඇමැත්දියුතු.

ඉදින් සඤ්චිභාරිකයා ගමට යනු කැමැත්තේ වී නම් හඳුනා දියැයුතු. පිළිහඳුනා (පෙරළ හඳුනා) පිළිගතයුතු. කාබාන දියැයුතු. සතුණ කොට සහළ සිවුරු දියැයුතු. සෝද දිය සහිත පාත්‍රය දියැයුතු. මෙතෙක් වේලාවෙකින් පෙරළා එන්නේ යැ යි සලකා අසුන් පැනවියැයුතු. පා දෝනා දිය, පාදුව, පාකටැලිය ළංකොට තැබියැයුතු. පෙර ගමන් කොට පාසිවුරු පිළිගතයුතු. පෙරළ හඳුනා දියැයුතු. හඳුනා පිළිගතයුතු. ඉදින් සිවුර ඩහදිය වැකුණේ වී නම් මොහොතක් අවවේ වියැලියැයුතු. සිවුර අවවේ බොහෝ වේලා නො තැවියැයුතු. සිවුර හැකිළියැයුතු සිවුර හකුළන්නාහු විසින් 'සිවුර මැද බිඳීමක් නො වේව' යි සලකා සිවුරු කෙළවර සතරඟුලක් උඩට ඇද සිවුර ඇකිළියැයුතු.

ඉදින් පිණ්ඩපාතය වේ නම්, සඤ්චිභාරිකයාත් වළඳනු කැමැත්තේ වේ නම්, දිය පිළිගන්වා පිණ්ඩපාතය එළැවියැයුතු. සද්ධිවිහාරික තෙම පැතින් විවළයුතු. වැළඳුවාහට දිය පිළිගන්වා පාත්‍රය පිළිගෙන පහත් කොට මනා කොට, කිසිවෙකක් නො ගාවමින් සෝද, දිය සිඳුවා, මොහොතක් අවවේ වියැලියැයුතු. පාත්‍රය උෂ්ණයෙහි බොහෝ වේලා නො තැබියැයුතු. පාසිවුරු තැබියැයුතු. පාත්‍රය තබන්නාහු විසින් එක් අතෙකින් පාත්‍රය ගෙන අතින් අතින් ඇඳ යට හෝ පුටුව යට පිරිමැද පාත්‍රය තැබියැයුතු. කිසිත් නො අතුළු බිමා පාත්‍රය නො ම තැබියැයුතු.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

වීරං. නිකම්පනොන ඵකෙන හසොන වීරං. ගහොන ඵකෙන හසොන වීරං.සං වා වීරරජස්සං වා පමජ්ජනා පාරතො අනාං. ඔරතො හොගං කන්වා වීරං. නිකම්පිතබ්බං. සඤ්චිභාරිකම්භි චූළසිතො ආසනං උඤ්චිතබ්බං. පාදෙදකං පාදපිඨං පාදකය්ලිකං පටිසාමෙතබ්බං. සථෙ සො දෙසො උකලාපො හොති සො දෙසො සමමජ්ජනබ්බං.

24. සථෙ සඤ්චිභාරිකො නභාසිකුකාමො හොති නභානං පටිසාදෙනබ්බං. සථෙ සිතෙන අසො හොති සිතං පටිසාදෙනබ්බං. සථෙ උඤ්ඤාන අසො හොති උඤ්ඤං පටිසාදෙනබ්බං. සථෙ සඤ්චිභාරිකො ජනාසරං පටිසිකුකාමො හොති චූණ්ණං සනෙතනබ්බං. මත්තිකා තෙමෙතබ්බං. ජනාසරපිඨං ආදය ගන්තො ජනාසරපිඨං දතො වීරං. පටිග්ගහොන ඵකමනාං. නිකම්පිතබ්බං. චූණ්ණං දතබ්බං. මත්තිකා දතබ්බං. සථෙ උසස්භති ජනාසරං පටිසිතබ්බං. ජනාසරං පටිසනොන මත්තිකාය චූළං මකෙකන්වා පුරතො ච පච්ඡතො ච පටිච්ඡාදො ජනාසර පටිසිතබ්බං.

න ථෙරෙ භික්ඛු අනුපබ්ජි නිසිදිතබ්බං. න නවා භික්ඛු ආසනෙන පටිබාහෙතබ්බං. ජනාසරෙ සඤ්චිභාරිකස්ස පටිකමං කාතබ්බං. ජනාසරා නිකම්පනොන ජනාසරපිඨං ආදය පුරතො ච පච්ඡතො ච පටිච්ඡාදො ජනාසරා නිකම්පිතබ්බං. උදකෙපි සඤ්චිභාරිකස්ස පටිකමං කාතබ්බං. නභානෙන පටිමතරං උකරිතො අත්තො ගත්තං චොදකං කන්වා නිවාසෙතො සඤ්චිභාරිකස්ස ගත්තො උදකං පමජ්ජනබ්බං. නිවාසනං දතබ්බං. සඤ්චිච්චි දතබ්බං. ජනාසරපිඨං ආදය පටිමතරං ආගන්තො ආසනං පඤ්ඤාපෙතබ්බං. පාදෙදකං පාදපිඨං පාදකය්ලිකං උපනිකම්පිතබ්බං. සඤ්චිභාරිකො පානියෙන පුට්ඨිතබ්බං.

යස්මිං විහාරෙ සඤ්චිභාරිකො විහරති සථෙ සො විහාරො උකලාපො හොති සථෙ උසස්භති සොධෙතබ්බං. විහාරං සොධෙතොන පටිමං පත්තවීරං. නිහරිතො ඵකමනාං. නිකම්පිතබ්බං. -පෙ- සථෙ ආචමනකුම්භො උදකං න හොති ආචමනකුම්භො උදකං ආසිඤ්ඤිතබ්බං. සථෙ සඤ්චිභාරිකස්ස අනභිරති උප්පත්තො හොති උප්පත්තියෙන චූපකාසෙතබ්බං. චූපකාසාපෙතබ්බං. ධම්මකරා වාස්ස කාතබ්බං. සථෙ සඤ්චිභාරිකස්ස කුසකුචං උප්පත්තං හොති උප්පත්තියෙන විනොදෙතබ්බං. විනොදපෙතබ්බං. ධම්මකරා වාස්ස කාතබ්බං. සථෙ සඤ්චිභාරිකස්ස දිව්සිග්ගං උප්පත්තං හොති උප්පත්තියෙන විවෙචෙතබ්බං. විවෙචාපෙතබ්බං. ධම්මකරා වාස්ස කාතබ්බං.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

සිවුර තබන්නාහු විසින් එක් අතෙකින් සිවුර ගෙන අනිත් අතින් සිවුරුවස හෝ සිවුරු රැහැන පිස දමා කෙළවර ඇතින් ද නැමීම මැතින් ද කොට සිවුර තැබියයුතු. සද්ධිවිහාරිකයා නැති සිටි කල්හි අස්න ඉදිරියැයුතු. පාදෝනා දිය පාපුටුව පාකටැලිය සුරැකි කොට තැබියයුතු. එ තැන හැඩ වී තිබේ නම් හැමැන්ද යුතු.

24. ඉදින් සද්ධිවිහාරික තෙම නානු කැමැත්තේ වී නම්, නාන දිය පිළියෙළ කැර දියැයුතු. ඉදින් සිසිල් දියෙන් වැඩෙක් වේ නම් සිසිල් දිය පිළියෙළ කළයුතු. උණු දියෙන් වැඩෙක් වේ නම් උණු දිය පිළියෙළ කළයුතු. සද්ධිවිහාරික තෙම ගිනිහල් ගෙට වදිනු කැමැති නම්, නාන සුණු ඇතියයුතු. මැටි තෙමියැයුතු. ගිනිහල් පුටුව ගෙන ගොස් දී සිවුරු පිළිගෙන පැත්තෙක තැබිය යුතු. නාන සුණු දියැයුතු. මැටි දියැයුතු. හැක්කේ නම් ගිනිහලට පිවිසියැයුතු. ගිනිහලට වදනාහු විසින් මැටියෙන් මුහුණ වකා (මැටි මුහුණේ තවරා) ඉදිරි පසින් ද පිටු පසින් ද වසා ගෙන ගිනිහල් ගෙට පිවිසියැයුතු.

ස්ථවිර භික්ෂූන් හා ගැටි නො හිත්දයුතු. නවක මහණහු අස්නෙන් නො පිළිබැඟියැයුතු. ගිනිහල්ගෙහි දී සද්ධිවිහාරිකයාට පිරියම් කළයුතු. ගිනිහල්ගෙයින් නික්මෙන්නාහු විසින් ගිනිහල් පුටුව ගෙන ඉදිරියෙන් ද පිටු පසින් ද වසා ගෙන එයින් නික්මිය යුතු. දියෙහි ද සඬ්චිහාරිකයාට පිරියම් කළයුතු. නැවත විසින් වඩා පළමුවෙන් ගොඩ නැගී සිය ගත දිය පිසදමා හඳනාය හැඳ සද්ධිවිහාරිකයාගේ සිරුරින් දිය පිස දමියැයුතු. හඳනාය දියැයුතු. සහළ සිවුර දියැයුතු. ගිනිහල් පුටුව ගෙන වඩා පළමුවෙන් අවුත් අසුන් පැනවියැයුතු. පාදෝනා දිය පාපුටුව පාකටැලිය ළං කොට තැබියැයුතු. සඬ්චිහාරිකයා පැනින් විවෘළයුතු.

සඬ්චිහාරිකයා යම් වෙහෙරෙකැ වෙසේ ද, ඒ වෙහෙර හැඩ වී තිබේ නම්, හැකි නම් ශුඬ කළයුතු. වෙහෙර ශුඬ කරන්නාහු විසින් පළමු කොට පා සිවුරු බැහැර කොට එක් පැත්තෙක තැබියැයුතු ... ආවමනකුණියෙහි ජලය නැත් නම්, එහි ජලය වත්කළයුතු. සද්ධිවිහාරිකයාට පැවිද්දෙහි නො ඇල්මක් උපන්නේ වී නම්, උපාධ්‍යායයා විසින් එය සන්තිඝ්ටියැයුතු. අනුන් ලවා හෝ සන්තිඝ්ටියැයුතු. බණ හෝ කියැයුතු. ඉදින් සද්ධිවිහාරිකයාට කුකුසෙක් උපන්නේ වී නම්, උපාධ්‍යායයා විසින් එය දුරු ලියැයුතු. දුරුලැවියැයුතු හෝ වෙයි. බණ හෝ කියැයුතු. සද්ධිවිහාරිකයාට මිසදිටෙක් උපන්නේ වී නම්, උපාධ්‍යායයා විසින් එය විවේචනය කළයුතු, අනුන් ලවා හෝ විවේචනය කැරවියැයුතු, ඔහුට බණ හෝ කියැයුතු.

25. සචේ සභ්බිච්ඡාරිකො ගරුධමං අජ්ඣාපනො හොති පරිවාසාරහො උපජ්ඣායෙන උස්සුක්කං කාතබ්බං 'කිනති නු ඛො සඛො සභ්බිච්ඡාරිකස්ස පරිවාසං දදෙය්‍යා'ති. සචේ සභ්බිච්ඡාරිකො මුලායපටිකස්සනාරහො හොති උපජ්ඣායෙන උස්සුක්කං කාතබ්බං 'කිනති නු ඛො සඛො සභ්බිච්ඡාරිකං මුලායපටිකස්සය්‍යා'ති. සචේ සභ්බිච්ඡාරිකො මානකාරහො හොති උපජ්ඣායෙන උස්සුක්කං කාතබ්බං 'කිනති නු ඛො සඛො සභ්බිච්ඡාරිකස්ස මානකං දදෙය්‍යා'ති. සචේ සභ්බිච්ඡාරිකො අභිභානාරහො හොති උපජ්ඣායෙන උස්සුක්කං කාතබ්බං 'කිනති නු ඛො සඛො සභ්බිච්ඡාරිකං අභිභාය්‍යා'ති.

සචේ සඛො සභ්බිච්ඡාරිකස්ස කමමං කතකාමො හොති තජ්ජනියං වා නියස්සං වා පබ්බාජනියං වා පටිසාරණියං වා උකෙඛපනියං වා උපජ්ඣායෙන උස්සුක්කං කාතබ්බං, 'කිනති නු ඛො සඛො සභ්බිච්ඡාරිකස්ස කමමං න කරෙය්‍ය ලුභ්බාය වා පරිනාමෙය්‍යා'ති. කතං වා පනස්ස හොති සඛෙතන කමමං තජ්ජනියං වා නියස්සං වා පබ්බාජනියං වා පටිසාරණියං වා උකෙඛපනියං වා උපජ්ඣායෙන උස්සුක්කං කාතබ්බං, 'කිනති නු ඛො සභ්බිච්ඡාරිකො සමමා විතෙතය්‍ය ලොමං පාතෙය්‍ය නෙඤ්ඤාරං විතෙතය්‍ය සඛෙතනං කමමං පටිපසස්සමෙතය්‍යා'ති.

සචේ සභ්බිච්ඡාරිකස්ස විවරං ධොවිතබ්බං හොති උපජ්ඣායෙන ආචිකඤ්ඤාබ්බං 'එවං ධොවෙය්‍යාසී'ති. උස්සුක්කං වා කාතබ්බං 'කිනති නු ඛො සභ්බිච්ඡාරිකස්ස විවරං ධොවියෙථා'ති. සචේ සභ්බිච්ඡාරිකස්ස විවරං කාතබ්බං හොති උපජ්ඣායෙන ආචිකඤ්ඤාබ්බං 'එවං කරෙය්‍යාසී'ති. උස්සුක්කං වා කාතබ්බං 'කිනති නු ඛො සභ්බිච්ඡාරිකස්ස විවරං කරියෙථා'ති. සචේ සභ්බිච්ඡාරිකස්ස රජනං පටිතබ්බං හොති උපජ්ඣායෙන ආචිකඤ්ඤාබ්බං 'එවං පටෙය්‍යාසී'ති. උස්සුක්කං වා කාතබ්බං 'කිනති නු ඛො සභ්බිච්ඡාරිකස්ස රජනං පටියෙථා'ති. සචේ සභ්බිච්ඡාරිකස්ස විවරං රජිතබ්බං හොති උපජ්ඣායෙන ආචිකඤ්ඤාබ්බං 'එවං රජෙය්‍යාසී'ති. උස්සුක්කං වා කාතබ්බං 'කිනති නු ඛො සභ්බිච්ඡාරිකස්ස විවරං රජියෙථා'ති. විවරං රජනෙතන සාධුක්කං සමපට්ටිකකං සමපට්ටිකකං රජිතබ්බං. න ච අජිජිනෙත-රෙථෙව පසක්ඛිතබ්බං. සචේ සභ්බිච්ඡාරිකො ගිලානො හොති යාවජිවං උපට්ඨාපෙතබ්බො වුට්ඨානමස්ස ආගමෙතබ්බං.

ඉදං ඛො භික්ඛුවෙ උපජ්ඣායානං සභ්බිච්ඡාරිකෙස්ස විතං යථා උපජ්ඣායෙහි සභ්බිච්ඡාරිකෙස්ස විතතිතබ්බන්ති.

දුකියභාණවාරං නිට්ඨිතං.

25. ඉදින් සද්ධිවිහාරික තෙම ගරු ඇවැතකට පැමිණියේ පිරිවෙසට සුදුසු වේ නම්, 'කෙසේ නම් සඬා තෙමේ සද්ධිවිහාරිකයාට පිරිවෙස දෙන්නේ ද' යි උපාධ්‍යායයා විසින් උත්සාහ කළයුතු යි. ඉදින් සඬිවිහාරික තෙම මූලායපටිකසසනයට සුදුසු වේ නම්, උපාධ්‍යායයා විසින් 'කෙසේ නම් සඬා තෙමේ සද්ධිවිහාරිකයාට මූලායපටිකසසනය කරන්නේ ද' යි උත්සාහ කළයුතු. ඉදින් සද්ධිවිහාරික තෙම මානන ලබන්නට සුදුසු වී නම්, 'කෙසේ නම් සද්ධිවිහාරික තෙමේ මානන ලබන්නේ ද' යි උපාධ්‍යායයා විසින් උත්සාහ කළයුතු. ඉදින් සද්ධිවිහාරික තෙම අඛ්‍යාතයට සුදුසු වී නම්, 'කෙසේ නම් සඬා තෙමේ සද්ධිවිහාරිකයා අඛ්‍යාතය කරන්නේ ද' යි උපාධ්‍යායයා විසින් උත්සාහ කළයුතු.

ඉදින් සඬායා සද්ධිවිහාරිකයාට තර්ජනීය කර්මය හෝ නියසස කර්මය හෝ පබ්බාජනීය කර්මය හෝ පටිසාරණීය කර්මය හෝ උකෙඛපනීය කර්මය හෝ කරනු කැමති වී නම්, 'කෙසේ නම් සඬා තෙමේ සද්ධිවිහාරිකයාට ඒ කර්මය නො කරන්නේ ද' යි, ඒ කර්මය හැල්ලු බවට පිරිනමන්නේ ද' යි උපාධ්‍යායයා විසින් උත්සාහ කළයුතු ය. ඉදින් ඔහුට තර්ජනීයකර්මය හෝ නියසස කර්මය හෝ පබ්බාජනීය කර්මය හෝ පටිසාරණීය කර්මය හෝ උකෙඛපනීය කර්මය හෝ කරන ලද්දේ වී නම්, 'කෙසේ නම් සද්ධිවිහාරික තෙම මනා ව පවත්නේ ද සඬායාට අනුලොම ව පවත්නේ ද නිස්තරණය පිණිස පවත්නේ ද සඬා තෙමේ ඒ කර්මය සන්තිද්‍රව්‍යන්තේ ද' යි උපාධ්‍යායයා විසින් උත්සාහ කළ යුතු.

ඉදින් සඬිවිහාරිකයාගේ සිවුර සේදියයුතු නම්, 'මෙසේ සෝදන්නා' යි උපාධ්‍යායයා විසින් කියැයුතු. කෙසේ නම් සද්ධි-විහාරිකයාගේ සිවුර සෝදනු ලබන්නේ ද' යි උත්සාහ හෝ කළ යුතු. ඉදින් සද්ධිවිහාරිකයාට සිවුරක් කළයුතු නම්, 'මෙසේ කළ යුතු යැ' යි උපාධ්‍යායයා විසින් කියැයුතු. 'කෙසේ නම් සද්ධි-විහාරිකයාට සිවුර කරනු ලබන්නේ ද' යි උත්සාහ හෝ කළ යුතු. ඉදින් සද්ධිවිහාරිකයාට රදන් පිසියැයුතු නම්, 'මෙසේ පිසන්නා' යි උපාධ්‍යායයා විසින් කියැයුතු. 'කෙසේ නම් සද්ධිවිහාරි-කයාට රදන් පිසිනු ලබන්නේ ද' යි උපාධ්‍යායයා විසින් උත්සාහ කළයුතු හෝ වෙයි. ඉදින් සද්ධිවිහාරිකයාගේ සිවුර පඩු පෙවියැ යුතු නම්, 'මෙසේ පඩු පොවන්නා' යි උපාධ්‍යායයා විසින් කිය යුතු. 'කෙසේ නම් සඬිවිහාරිකයාගේ සිවුර පඩු පොවනු ලබන්නේ ද' යි උත්සාහ කළයුතු හෝ වෙයි. සිවුර පඩු පොවන්නාහු විසින් පෙරළ පෙරළා මනා කොට සිවුර පඩු පෙවියැයුතු. පඩු බිත්දු නො සිදුණු කල්හි නො ම නික්මියැයුතු. ඉදින් සද්ධිවිහාරික තෙම ගිලන් වේ නම් යව් දිව් උවටත් කළයුතු. ඔහු ගිලන් බැවින් නැගී සිටීම බලාපොරොත්තු වියයුතු.

මහණෙනි, යම්සේ උපාධ්‍යායයන් විසින් සද්ධිවිහාරිකයන් කෙරෙහි පැවැතියැයුතු ද මේ ඒ සඬිවිහාරිකයන් කෙරෙහි උපාධ්‍යායයන්ගේ ව්‍යය යි.

දෙවෙනි බණවර නිමිසේ යි.

ආචරියවක්කං.

26. තෙන ඛො පන සමයෙන අනෙතවාසිකා ආචරියෙසු න සම්මා වත්තනති. යෙ තෙ භික්ඛු අපච්ඡා සනතුට්ඨා ලජ්ජානො කුක්කුල්ලකා සික්ඛාකාමා තෙ උජ්ඣායනති වීයතති විපාචෙතති: 'කථං හි නාම අනෙතවාසිකා ආචරියෙසු න සම්මා වත්තිසසනති'ති. අථ ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමඤ්ඤා ආරොචෙසුං.

"සච්චං කීර භික්ඛවෙ අනෙතවාසිකා ආචරියෙසු න සම්මා වත්තනති"ති. සච්චං භගවා. -පෙ- විගර්හිත්වා ධම්මං කථං කතා භික්ඛු ආමනෙතසි: "තෙනහි භික්ඛවෙ අනෙතවාසිකානාං ආචරියෙසු වත්තං පඤ්ඤාපෙක්ඝාමී යථා අනෙතවාසිකෙහි ආචරියෙසු වත්තිතඛං."'

"අනෙතවාසිකෙන භික්ඛවෙ ආචරියමිති සම්මා වත්තිතඛං. තත්ත්වං සම්මා වත්තනා:

කාලසෙසව උට්ඨාය උපාහනා ඔවුඤ්චිත්වා එකංසං උත්තරාසඛං කරිත්වා දන්තකට්ඨං දනඛං, මුඛොදකං දනඛං, ආසනං පඤ්ඤාපෙක්ඝං. සචෙ යාගු භොති භාජනං ධොවිත්වා යාගු උපනාමෙතඛං. යාගුපිතස්ස උදකං දත්වා භාජනං පටිග්ගභෙත්වා නිවං කතා සාධුකං අපරිසංසන්නෙන ධොවිත්වා පටිසාමෙතඛං. ආචරියමිති වුට්ඨිතෙ ආසනං උද්ධරිතඛං.

සචෙ සො දෙසො උක්ඛාපො භොති සො දෙසො සම්මප්පිතඛං. සචෙ ආචරියො ගාමං පටිසිත්තුකාමො භොති නිවාසනං දනඛං. පටිනිවාසනං පටිග්ගභෙත්ඛං. කායඛ්ඤානං දනඛං. සගුණං කතා සඤ්ඤාපිතො දනඛං ධොවිත්වා පනො සඋදකො දනඛං. සචෙ ආචරියො පච්ඡාසමණං ආකඛති තිමණ්ඩලං පටිච්ඡාදෙනෙන පරිමණ්ඩලං නිවාසෙත්වා කායඛ්ඤානං ඛන්ධිත්වා සගුණං කතා සඤ්ඤාපිතො පාරුපිත්වා ගණ්ඨිකං පටිවුඤ්චිත්වා ධොවිත්වා පනං ගහෙත්වා ආචරියස්ස පච්ඡාසමණෙන භොත්ඛං. නානිදුරෙ ගන්තඛං. නාවලාසනෙන ගන්තඛං. පක්ඛපරියාපනං පටිග්ගභෙත්ඛං.

ඇදුරුවත්

26. එ සමයෙහි වනාහි අතැවැසියෝ ඇදුරන් කෙරෙහි මනා වැ නො පවතිත්. අපිස් සතොස් ගුණ ඇති ලජ් වූ කුකුස් කරන ශික්ෂාකාමී යම් මහණ කෙනෙක් වෙත් ද ඔහු 'කෙසේ නම් අතැවැසියෝ ඇදුරන් කෙරෙහි මනා ව නො පවත්නාහු ද' යි ලාමක කොට සිතත්, නිත්‍ය කරත්, නො ගුණ පතුරුවත්. ඉක්බිත්තෙන් ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැල කළාහ.

"මහණෙනි, අතැවැසි මහණහු ඇදුරු මහණුන් කෙරෙහි මොනොවට නො පවතිත් ල. ඒ සැබෑ ද" යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අසා වදළුසේක. "සැබැව, වහන්සැ" යි භික්ෂුහු කීහ ... භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙසෙසින් ගරභා දහමේ කතා කොට, භික්ෂුන් අමතා "මහණෙනි, එසේ වී නම් අතැවැස්සන් විසින් ඇදුරන් කෙරෙහි යම්සේ පැවතියැයුතු ද එසේ අතැවැස්සන්ට ඇදුරුවන පනවන්නෙමි" යි වද්‍යා පහත දැක්වෙන පරිදි ඇදුරුවන පැනවූ සේක.

"මහණෙනි, අතැවැස්සා විසින් ඇදුරා කෙරෙහි මනාවැ පැවතියැ යුතු. එහි මේ මනා පැවැත්ම යි:

කලින් ම නැඟී යිට වහන් මුදු උතුරුසහ එකස් කොට ගෙන දවටු දියැයුතු. මුවදෝනා ජලය දියැයුතු. අසුන් පැනවියැයුතු. ඉදින් හුළුකැන් ඇත් නම්, බඳුනක් දෙවැ හුළුකැන් එළවියැයුතු. හුළුකැන් සුවාහට පැත් පිළිගන්වා බඳුන පිළිගෙන පහත් කොට කිසිවෙක ද නො ගාවමින් මොනොවට දෙවැ සුරැකී කොට තැබියැයුතු. ඇදුරහු නැඟී සිටි කල්හි අස්න ඉදිරියැ යුතු.

ඉදින් එ පෙදෙය කුණු රොඩු සහිත වී නම් එ තැන හැමැන්ද යුතු. ඉදින් ඇදුරු තෙම ගම් වදිනු කැමති වී නම්, හඳුනා දියැයුතු. පිළිහඳුනා පිළිගතයුතු. කාබාන දියැයුතු. සහළ සිවුරු සතුණ කොට දියැයුතු. සෝද දිය සහිත පාත්‍රය දියැයුතු. ඉදින් ඇදුරු තෙම පසුමහණකු කැමැත්තේ නම් නිමවුල වසන්තහු විසින් පිරිමවුල කොට හැඳ කාබහන බැඳ සතුණ කොට සහළ සිවුරු පෙරෙවැ ගැට වටු ගන්වා පාත්‍රය සෝද අතට ගෙන ඇදුරහුගේ පසුමහණ වියැයුතු. ඉතා දුර නො යායුතු. ඉතා ළඟ නො යායුතු. පාත්‍රයට ලැබුණු දෑ පිළිගතයුතු.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

27. න ආචරියස්ස භණ්ඩානස්ස අන්තරන්තරා කථා ඔපානෙතබ්බා. ආචරියො ආපක්ඛිසාමන්තා භණ්ඩානො නිවාරෙතබ්බො. නිවර්තනොත්තන පඨමතරං. ආගන්තුකා ආසනං පඤ්ඤාපෙතබ්බං. පාදෙදකං පාදපීඨං පාදකයලිකං උපනික්ඛිපිතබ්බං. පච්චුග්ගන්තවා පක්ඛවිවරං පටිග්ගහෙතබ්බං. පටිනිව්‍යාසනං දතබ්බං නිව්‍යාසනං පටිග්ගහෙතබ්බං. සචෙ වීවරං සිත්තං හොති චූත්තං උණෙහ ඔත්තාපෙතබ්බං. න ච උණෙහ වීවරං නිදහිතබ්බං. වීවරං සඛරිතබ්බං. වීවරං සඛරන්තොත්තන චතුරඛ්‍යුලං කණ්ණං උසස්සාරෙත්වා වීවරං සඛරිතබ්බං. මා මජ්ඣෙහි භබ්බො අහොසීති. ඔහොගෙ කායබ්ඤ්ඤා කාතබ්බං.

සචෙ පිණ්ඩපාතො හොති ආචරියො ච භුක්ඛිකාමො හොති උදකං දත්වා පිණ්ඩපාතො උපනාමෙතබ්බො. ආචරියො පානියෙන පුට්ඨිතබ්බො. භුක්තවිසස් උදකං දත්වා පක්ඛං පටිග්ගහෙත්වා නිවං කත්වා සාධුකං අපරිඝංසනොත්තන ධොවිත්වා වොදකං කත්වා චූත්තං උණෙහ ඔත්තාපෙතබ්බො. න ච උණෙහ පක්ඛෙහ නිදහිතබ්බො. පක්ඛවීවරං නික්ඛිපිතබ්බං. පක්ඛං නික්ඛිපනොත්තන එකෙන භස්සෙන පක්ඛං ගහෙත්වා එකෙන භස්සෙන හෙට්ඨාමඤ්ඤං වා හෙට්ඨාපීඨං වා පරාමසිත්වා පක්ඛං නික්ඛිපිතබ්බො. න ච අන්තරන්තරාය භූමියා පක්ඛං නික්ඛිපිතබ්බො. වීවරං නික්ඛිපනොත්තන එකෙන භස්සෙන වීවරං ගහෙත්වා එකෙන භස්සෙන වීවරවංසං වා වීවරරජ්ජු වා පමජ්ජිත්වා පාරතො අන්තං ඔරතො හොගං කත්වා වීවරං නික්ඛිපිතබ්බං.

ආචරියමිති වුට්ඨිතෙ ආසනං උඤ්චිතබ්බං. පාදෙදකං පාදපීඨං පාදකයලිකං පටිසාමෙතබ්බං. සචෙ සො දෙසො උක්ඛාපො හොති සො දෙසො සමමජ්ජිතබ්බො.

සචෙ ආචරියො නභාසිකාමො හොති නභානං පටියාදෙතබ්බං. සචෙ සිතෙන අස්සො හොති සිතං පටියාදෙතබ්බං. සචෙ උණෙහන අස්සො හොති උණං පටියාදෙතබ්බං. සචෙ ආචරියො ජන්තාසරං පටිසිකාමො හොති වූණ්ණං සන්තනතබ්බං. මත්තිකා තෙමෙතබ්බො. ජන්තාසරපීඨං ආදය ආචරියස්ස පිට්ඨිතො පිට්ඨිතො ගන්තවා ජන්තාසරපීඨං දත්වා වීවරං පටිග්ගහෙත්වා එකමන්තං නික්ඛිපිතබ්බං. වූණ්ණං දතබ්බං. මත්තිකා දතබ්බො. සචෙ උසස්සහති ජන්තාසරං පටිසිතබ්බං. ජන්තාසරං පටිසන්තොත්තන මත්තිකාය වුට්ඨං මජ්ඣෙත්වා සුරතො ච පට්ඨතො ච පටිච්ඡාදෙත්වා ජන්තාසරං පටිසිතබ්බං.

27. ඇයුරු කුරා කරද්දි අතරතුර කුරා නො හෙළියැයුතු. ඇයුරු ඇවැතකට අවදනට ලා ව බණනුයේ වැළැක්වියැයුතු. පෙරළා එන්නනු විසින් වඩා පළමුවෙන් අවුත් අස්නක් පැනවියැයුතු. පාදෝනා දිය ද පාපුටුව ද පාකටැලිය ද ලං කොට තැබියැයුතු. පෙර ගමන් කොට පාසිවුරු පිළිගතයුතු. පිළිතිවස්න දියැයුතු. නිවස්න පිළිගතයුතු. සිවුර ඩහදියෙන් තෙත් වූයේ වේ නම්, මොහොතක් අවවේ වියලියැයුතු. අවවේ බොහෝ වෙලාවක් නො තැබියැයුතු. සිවුර හැකිළිය යුතු. සිවුර හකුළන්නනු විසින් 'සිවුරු මැද බිඳීමක් නොවේව' යි සිතා සිවුරු කොන සතරතුලක් උඩට ඇද හැකිළියැයුතු. කාබනන නමා වීවරහොගයෙහි (සිවුරේ නැවුම් පොට තුළ) ලියැයුතු.

ඉදින් පිණ්ඩපාන භොජනය නිබේ නම්, ඇයුරාත් වළඳනු කැමැත්තේ වී නම්, දිය පිළිගන්වා පිණ්ඩපානය එළවියැයුතු. ඇයුරු තෙම පැනින් වීවාළයුතු. වැළඳුවහුට දිය පිළිගන්වා පාත්‍රය පිළිගෙන කිසිවෙක නොගාවමින් පහත් කොට මොනොවට සෝද දිය රහිත කොට (තෙත මාත්තු කොට) මොහොතක් අවවේ වියැලිය යුතු. පාත්‍රය වැඩිවෙලාවක් අවවේ දමා නො තැබියැයුතු. පාසිවුරු තැබියැයුතු, පාත්‍රය තබන්නනු විසින් එක් අතෙකින් පාත්‍රය ගෙන එක් අතෙකින් ඇඳ යට හෝ පුටුව යට හෝ පිරිමැද පාත්‍රය තැබියැයුතු. කිසිවක් නො අතුළු බිමැ පාත්‍රය නො තැබියැයුතු. සිවුරු බහා තබන්නනු විසින් එක් අතෙකින් සිවුර ගෙන එක් අතෙකින් සිවුරු වස*. හෝ සිවුරු රැහැන පිරිමැද සිවුරු කොන පිටතට ද සිවුරු නැමීම මැතට (තමා සිටින පැත්තට) ද කොට සිවුර තැබියැයුතු.

ඇයුරු නැති සිටි කල්හි අස්න ඉදිරියැයුතු. පා දෝනා දිය, පාපුටුව, පාකටැලිය සුරැකි කොට තැබියැයුතු. ඉදින් එ තැන කුණු වැකි ඇත් නම් හැමැන්දයුතු.

ඉදින් ඇයුරු තෙම නානු කැමැත්තේ වී නම්, නාන දිය පිළියෙළ කළයුතු. ඉදින් සිසිල් දියෙන් ප්‍රයෝජන වේ නම්, සිසිල් දිය පිළියෙළ කළයුතු. උණදිය වුවමනා නම් උණදිය පිළියෙළ කළයුතු. ඉදින් ඇයුරු තෙම ගිනිහල් ගෙට පිවිසෙනු කැමැත්තේ වී නම් නාන සුණු දියෙන් තෙමා ගුලි කළයුතු. මැටි තෙමියැයුතු. ගිනිහල් පුටුව ගෙන ඇයුරු පිටුපසින් ගොස් එය දී සිවුරු පිළිගෙන එක් පසෙක තැබියැයුතු. නාන සුණු දියැයුතු. මැටි දියැයුතු. හැක්කේ වී නම් තමා ගිනිහල් ගෙට පිවිසියැයුතු. ගිනිහල් ගෙට වදනනු විසින් මැටියෙන් මුහුණ වකා (මැටි මුණේ ගා) ඉදිරි පසින් ද පිටු පසින් ද වසා ගෙන ගිනිහල් ගෙට පිවිසියැයුතු

28. න ථෙරෙ භික්ඛු අනුපට්ඨ නිසිදිතබ්බං. න නවා භික්ඛු ආසනෙන පට්ඨාභෙතබ්බං, ජත්තාසරෙ ආවරියස්ස පරිකමමං කාතබ්බං. ජත්තාසරා නිකමමනොන ජත්තාසරපීඨං ආදය පුරතො ච පච්ඡතො ච පටිච්ඡාදෙතො ජත්තාසරා නිකමිතබ්බං. උදකෙපි ආවරියස්ස පරිකමමං කාතබ්බං. නභානෙන පට්ඨමතරං උත්තරිතො අත්තනො ගත්තං වොදකං කතො නිවාසෙතො ආවරියස්ස ගත්තනො උදකං පමජ්ජිතබ්බං. නිවාසනං දතබ්බං. සඛ්ඛාටී දතබ්බං. ජත්තාසර-පීඨං ආදය පට්ඨමතරං ආගන්තු ආසනං පඤ්ඤාපෙතබ්බං. පාදෙදකං පාදපීඨං පාදකට්ඨකං උපනිකම්පිතබ්බං. ආවරියො පානියෙන පුළුච්ඡිතබ්බං. සථෙ උඤ්ඤාපෙතුකාමො හොති උඤ්ඤාපෙතබ්බං. සථෙ පරිපුච්ඡිතකාමො හොති පරිපුච්ඡිතබ්බං.

යසම්මං විහාරෙ ආවරියො විහරති සථෙ සො විහාරො උක්ඛාපො හොති සථෙ උස්සභති සොධෙතබ්බං. විහාරං සොධෙතොනන පට්ඨං පත්තවීරං නිහරිතො එකමන්තං නිකම්පිතබ්බං. නිසිදිතපච්චිකරණං. නිහරිතො එකමන්තං නිකම්පිතබ්බං. භිසි - බිම්බාහනං නිහරිතො එකමන්තං නිකම්පිතබ්බං. මඤ්ඤා නිවං කතො සාධුකං අපරිසංසනොන අසඬ්ඤාට්ඨනොන කවාට්ඨිට්ඨං නිහරිතො එකමන්තං නිකම්පිතබ්බං. පීඨං නිවං කතො සාධුකං අපරිසංසනොන අසඬ්ඤාට්ඨනොන කවාට්ඨිට්ඨං නිහරිතො නිකම්පිතබ්බං. මඤ්ඤාපටිපාදකා නිහරිතො එකමන්තං නිකම්පිතබ්බං. ඛෙළුමලලකො නිහරිතො එකමන්තං නිකම්පිතබ්බං. අපඤ්ඤානඵලකං නිහරිතො එකමන්තං නිකම්පිතබ්බං. භුමමිකරණං යථාපඤ්ඤානං සලලකෙතො නිහරිතො එකමන්තං නිකම්පිතබ්බං.

සථෙ විහාරෙ සත්තානකං හොති උලෙඤාකා පට්ඨං ඔභාරෙතබ්බං. ආලොකසන්ධිකණ්ණිකාගා සමමජ්ජිතබ්බං. සථෙ ගෙරුකපරිකමිකතා භික්ඛි කණ්ණිකිතා හොති වොළකං තෙමෙතො පිළෙතො පමජ්ජිතබ්බං. සථෙ කාළවණ්ණිකතා භූමි කණ්ණිකිතා හොති වොළකං තෙමෙතො පිළෙතො පමජ්ජිතබ්බං. සථෙ අකතා හොති භූමි උදකෙන පරිඤ්ඤාසිතො සමමජ්ජිතබ්බං 'මා විහාරො රජෙන උභයඤ්ඤා'ති. සඬකාරං විචිතිතො එකමන්තං ජමෙධිතබ්බං.

29. භුමමිකරණං ඔභාපෙතො සොධෙතො පපෙථාටෙතො අතිහරිතො යථා පඤ්ඤානං පඤ්ඤාපෙතබ්බං. මඤ්ඤාපටිපාදකා ඔභාපෙතො පමජ්ජිතො අතිහරිතො යථායානෙ යපෙතබ්බං. මඤ්ඤා ඔභාපෙතො සොධෙතො පපෙථාටෙතො නිවං කතො සාධුකං අපරිසංසනොන අසඬ්ඤාට්ඨනොන කවාට්ඨිට්ඨං අතිහරිතො යථාපඤ්ඤානං පඤ්ඤාපෙතබ්බං. පීඨං ඔභාපෙතො සොධෙතො පපෙථාටෙතො නිවං කතො සාධුකං අපරිසංසනොන අසඬ්ඤාට්ඨනොන කවාට්ඨිට්ඨං අතිහරිතො යථා-පඤ්ඤානං පඤ්ඤාපෙතබ්බං. භිසි බිම්බාහනං ඔභාපෙතො සොධෙතො පපෙථාටෙතො අතිහරිතො යථාපඤ්ඤානං පඤ්ඤාපෙතබ්බං.

28. සථවීර භික්ෂුන් ඇග ගැටී නො හින්දයුතු. නවක මහණහු අස්නෙන් බැහැර නො කළයුතු. ගිනිහල් ගෙහි දී ඇදුරුහට පිරියම් කළ යුතු. ගිනිහල් ගෙන් නික්මෙන්නහු විසින් ගිනිහල් පුටුව ගෙන ඉදිරියෙන් ද පිටුපසින් ද වසා ගිනිහල් ගෙන් නික්මියැයුතු. දියෙහි ද ඇදුරුහට පිරියම් කළයුතු. නැවත විසින් වඩා පළමුවෙන් ගොඩ අවුත් සිය ගත දිය පියදමා හැඳ ඇදුරහු ගතින් දිය පිය දමියැයුතු. හඳුනා දියැයුතු. සඟළ සිවුර දියැයුතු. ගිනිහල් පුටුව ගෙන වඩා පළමුවෙන් අවුත් අසුන් පැනවියැයුතු. පාදෝනා දිය ද පාපුටුව ද පාකට්ටිය ද එළවා තැබියැයුතු. ඇදුරු තෙම පැනින් විවළයුතු. උදෙස්වනු කැමැත්තේ වී නම් උදෙස්වියැයුතු. ප්‍රශ්න විචාරනු කැමැත්තේ වී නම් විවළයුතු.

යම් වෙහෙරෙක ඇදුරා වෙසේ ද ඉදින් ඒ වෙහෙර කුණු රොඩු වැකි ඇත්තේ ද, හැකිනම් ශුඬ කළ යුතු. වෙහෙර ශුඬ කරන්නහු විසින් පළමු කොට පාසිවුරු මැත් කොට පසෙක තැබිය යුතු. භික්ෂුනාකඩ ද පසතුරුණ ද මැත් කොට පසෙක තැබියැයුතු. බිසි ද, කොට්ට ද මැත් කොට පසෙක තැබිය යුතු. ඇඳ පහන් කොට කිසිවෙක ද නො ගාවමින් නො ගටමින් මනා කොට කපාටපාෂ්ඨයෙන් (දෙරපළ පිටෙන්) පිටතට ගෙන ගොස් තැබිය යුතු. පුටුව පහන් කොට කිසිවෙක නො ගාවමින් නො ගටමින් මනාව දෙරපළ පිටෙන් පිටතට ගෙන ගොස් තැබියැයුතු. ඇඳ පා අළු පිටත ගෙන ගොස් පසෙක තැබියැයුතු. කෙළමලාව පිටත ගෙන ගොස් පසෙක තැබියැයුතු. හේත්තුවන පුවරුව පිටත ගෙන ගොස් පසෙක තැබියැයුතු. බුමුතුරුණ පනවා තුබුණු යැටි සලකා පිටත ගෙන ගොස් පසෙක තැබිය යුතු.

ඉදින් වෙහෙරෙහි මකුළුදල් වේ නම්, පළමු කොට උඩ සිට පහතට ඉවත් කළයුතු. ආලෝකසන්නිභාගයෝ ද (ඇතුළත පිටත පනෙල් දෙරවල් ද) කර්ණණ භාගයෝ ද (ගැබ සතර මුළු ද) හැමැන්දයුතු. ඉදින් ගුරු පිරියම් කරන උද බිත්තිය කිලිටි වී තිබේ නම්, රෙදි කඩක් තෙමා මිරිකා මැද්දයුතු. ඉදින් බිම පිරියම් නො කරන උද නම්, 'වෙහෙර දුටුල්ලෙන් කිලිටි නො වේව' යි සලකා දිය ඉස හැමැන්දයුතු. කසළ රැස්කොට පැත්තකට දමියැයුතු.

29. බුමුතුරුණ වියලා ශුද්ධ කොට ගසා දමා ඇතුළට ගෙන ගොස් කලින් පනවා තුබුණු පරිදිම පැනවියැයුතු. ඇඳ පා අළු අවටේ තවා පිය දමා ඇතුළට ගෙන ගොස් කලින් තුබුණු තැන ම තැබියැයුතු හ. ඇඳ අවටේ තවා ශුද්ධ කොට ගසා දමා කවුළු පිටු නො ගාමින් පහන් කොට මනාව ඇතුළට ගෙන ගොස් පනවා තුබුණු පරිදි ම පැනවියැයුතු. පුටුව අවටේ තවා ශුද්ධ කොට ගසාහෙළා, කවුළු පිටු නො ගාමින් නොගටමින් පහන් කොට මනාව ඇතුළට ගෙනගොස් පනවා තුබුණු පරිදි ම පැනවියැයුතු. බිසි හා කොට්ට හා අවටේ තවා ශුද්ධ කොට ගසාහෙළා ඇතුළට ගෙන ගොස් කලින් පනවා තුබුණු පරිදි ම පැනවියැයුතු.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

නිසිද්දාපච්චස්සරණං ඔතාපෙඤා සොධෙඤා පඤ්ඤාපෙඤා අතිහරිඤා යථාපඤ්ඤානං පඤ්ඤාපෙඤා. ඛෙළුමලලකො ඔතාපෙඤා පමජ්ඣා අතිහරිඤා යථායානෙ යපෙඤාබ්බා. අපඤ්ඤානඵලකං ඔතාපෙඤා පමජ්ඣා අතිහරිඤා යථායානෙ යපෙඤාබ්බා.

පක්ඛවිවරං නික්ඛිපිතබ්බං. පක්ඛං නික්ඛිපනොත්තන ඵකෙන හඤ්ඤාන පක්ඛං ගහෙඤා ඵකෙන හඤ්ඤාන හෙට්ඨාමඤ්ඤා වා හෙට්ඨාපීඨං වා පරාමසිඤා පක්ඛො නික්ඛිපිතබ්බො. න ච අනන්තරහිතාය භූමියා පක්ඛො නික්ඛිපිතබ්බො. විවරං නික්ඛිපනොත්තන ඵකෙන හඤ්ඤාන විවරං ගහෙඤා ඵකෙන හඤ්ඤාන විවරවංසං වා විවරරජ්ජුං වා පමජ්ඣා පාරතො අත්තං ඔරතො භොගං කඤා විවරං නික්ඛිපිතබ්බං.

සවෙ පුරුජ්ඣිමා සරජා වාතා වායන්ති පුරුජ්ඣිමා වාතපානා ඵකෙනබ්බා. සවෙ පච්ඡුමා සරජා වාතා වායන්ති පච්ඡුමා වාතපානා ඵකෙනබ්බා. සවෙ උක්ඛරා සරජා වාතා වායන්ති උක්ඛරා වාතපානා ඵකෙනබ්බා. සවෙ දක්ඛිණා සරජා වාතා වායන්ති දක්ඛිණා වාතපානා ඵකෙනබ්බා. සවෙ සීතකාලො හොති දිවා වාතපානා විවරිතබ්බා, රත්තිං ඵකෙනබ්බා. සවෙ උණ්ණකාලො හොති දිවා වාතපානා ඵකෙනබ්බා, රත්තිං විවරිතබ්බා. සවෙ පරිවේණං උක්ඛාපං හොති පරිවේණං සමමජ්ජිතබ්බං. සවෙ කොට්ඨකො උක්ඛාපො හොති කොට්ඨකො සමමජ්ජිතබ්බො. සවෙ උපට්ඨානසාලා උක්ඛාපා හොති උපට්ඨානසාලා සමමජ්ජිතබ්බා. සවෙ අග්ගිසාලා උක්ඛාපා හොති අග්ගිසාලා සමමජ්ජිතබ්බා. සවෙ වච්චකුටි උක්ඛාපා හොති වච්චකුටි සමමජ්ජිතබ්බා. සවෙ පානියං න හොති පානියං උපට්ඨාපෙතබ්බං. සවෙ පරිභොජනියං න හොති පරිභොජනියං උපට්ඨාපෙතබ්බං. සවෙ ආවමනකුමහියා උදකං න හොති ආවමනකුමහියා උදකං ආසිඤ්ඤිතබ්බං.

30. සවෙ ආවරියස්ස අනහිරති උප්පන්නා හොති අනෙත්තවාසිකෙන වූපකාසෙතබ්බා, වූපකාසාපෙතබ්බා, ධම්මකරා වාස්ස කාතබ්බා. සවෙ ආවරියස්ස කුන්දකුළුමං උප්පන්නං හොති, අනෙත්තවාසිකෙන විනොදෙතබ්බං, විනොදපෙතබ්බං, ධම්මකරා වාස්ස කාතබ්බා. සවෙ ආවරියස්ස දිට්ඨිගතං උප්පන්නං හොති අනෙත්තවාසිකෙන විවේචෙතබ්බං, විවේචාපෙතබ්බං, ධම්මකරා වාස්ස කාතබ්බා. සවෙ ආවරියො ගරුධම්මං අරුඤ්ඤාපෙතො හොති පරිවාසාරහො අනෙත්තවාසිකෙන උප්පන්නං කාතබ්බං 'කිත්ති නු ටො සඤ්ඤා ආවරියස්ස පරිවාසං දදෙය්‍යා'ති.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

හිඳුනා ඇතිරිය ද පසතුරුණ ද අවිචේ තවා ශුද්ධ කොට ගසාහෙළා ඇතුළට ගෙන ගොස් පනවා තුබුණු පරිදිම පැනවිය යුතු. කෙළමලාව අවිචේ ලා තවා පිය දමා ඇතුළට ගෙන ගොස් තුබුණු තැන ම තැබිය යුතු. හේන්තු වන පුවරුව අවිචේ තවා පිය දමා ඇතුළට ගෙන ගොස් කලින් තුබුණු තැන ම තැබිය යුතු.

පාසිවුරු තැබිය යුතු. පාත්‍රය තබන්නහු විසින් එක් අතෙකින් පාත්‍රය ගෙන අනෙක් අතින් ඇඳයට හෝ පුටුව යට හෝ පිරිමැද පාත්‍රය තැබිය යුතු. කිසිවක් නො අතුළු බිම පාත්‍රය නො ම තැබිය යුතු. සිවුර තබන්නහු විසින් එක් අතෙකින් සිවුර ගෙන අනෙක් අතින් සිවුරු වස හෝ සිවුරු රැහැන හෝ පිරිමැද සිවුරු කොන පිටතට ද සිවුරු නැමීම මැනට (තමා දෙසට) ද කොට සිවුර තැබිය යුතු.

ඉදින් පෙරදිගට අයත් බුලි සහිත වාතයෝ හමන් නම්, පෙර දිගු වූ වාතොනයෝ වැසිය යුතුහ. ඉදින් පැසිම දිගට අයත් බුලි සහිත වාතයෝ හමන් නම්, පැසිම දිගු වූ වාතොනයෝ වැසිය යුත්තාහ. උතුරු දිගට අයත් බුලි සහිත වාතයෝ හමන් නම්, උතුරු පැත්තේ වූ වාතොනයෝ වැසිය යුත්තාහ. දකුණු දිගට අයත් බුලි සහිත වාතයෝ හමන් නම්, දකුණු දිගු වූ වාතොනයෝ වැසිය යුත්තාහ. ඉදින් ශීත කාලය වේ නම්, වාතොනයෝ දහවල් විවැරිය යුත්තාහ. ශීත වැසිය යුත්තාහ. ඉදින් උෂ්ණ කාලය වේ නම්, වාතොනයෝ දහවල් වැසිය යුත්තාහ, ශීත විවැරිය යුත්තාහ. ඉදින් පිරිවෙන කුණුරොඩු සහිත වී නම්, හැමැන්ද යුතු. ඉදින් දෙඳ කොටුව කුණුරොඩු සහිත වී නම්, එය හැමැන්ද යුතු. ඉදින් උට්ටන් හල කුණුරොඩු සහිත වී නම්, එය හැමැන්ද යුතු. ඉදින් ගිනිහල කුණුරොඩු සහිත වී නම්, එය හැමැන්ද යුතු. වැසිකිළිය කුණු රොඩු සහිත වී නම්, එය හැමැන්ද යුතු. පැන් නැත් නම් පැන් එළවා තැබිය යුතු. පරිභොග ජලය නැත් නම්, පරිභොග ජලය එළවා තැබිය යුතු. ඉදින් ආවමනකුභියෙහි ජලය නැත් නම්, එහි දිය වත් කළ යුතු.

30. ඉදින් ඇදුරුහට පැවිද්දෙහි නො ඇල්මෙක් උපන්නේ වේ නම්, අතැවැස්සහු විසින් එය ඉවත් කළ යුතු, ඉවත් කැරවිය යුතු, ඔහුට බණ කියා යුතු හෝ වේ. ඉදින් ඇදුරුහට කුකුසෙක් උපන්නේ නම්, අතැවැස්සහු විසින් එය දුර ලියා යුතු, දුර ලැවිය යුතු, ඔහුට බණ හෝ කියා යුතු. ඉදින් ඇදුරුහට මිසදිටුවෙක් උපන්නේ නම්, අතැවැස්සා විසින් විවිසිය යුතු, විවිසැවිය යුතු ඔහුට බණ හෝ කියා යුතු. ඉදින් ඇදුරු ගරු ඇවකකට අවන්නේ පිරිවෙස් වසන්නට සුදුසු වී නම්, කෙසේ නම් සකූ තෙමේ ඇදුරුහට පිරිවෙස් දෙන්නේ දැ' යි අතැවැස්සා විසින් උත්සුක බව කළ යුතු.

සථෙ ආවරියො මුලාය පටිකසසනාරහො හොති අනෙතවාසිකෙන උසුකකං කාතබ්බං 'කිනති නු ටො සඬො ආවරියං මුලාය පටිකසස-
යා'ති. සථෙ ආවරියො මානනාරහො හොති අනෙතවාසිකෙන උසුකකං
කාතබ්බං 'කිනති නු ටො සඬො ආවරියො මානනං දදෙයා'ති. සථෙ
ආවරියො අභිනානාරහො හොති අනෙතවාසිකෙන උසුකකං
කාතබ්බං 'කිනති නු ටො සඬො ආවරියං අභිනායා'ති. සථෙ
සඬො ආවරියසස කම්මං කතකාමො හොති තජ්ජනියං වා
නියසසං වා පබ්බාජනියං වා පටිසාරණියං වා උකෙඛපනියං වා
අනෙතවාසිකෙන උසුකකං කාතබ්බං 'කිනති නු ටො සඬො ආවරියසස
කම්මං න කරෙය්‍ය උහුකාය වා පරිණාමෙය්‍යා'ති. කතං වා පනසස
හොති සඬෙන කම්මං තජ්ජනියං වා නියසසං වා පබ්බාජනියං වා
පටිසාරණියං වා උකෙඛපනියං වා, අනෙතවාසිකෙන උසුකකං
කාතබ්බං 'කිනති නු ටො ආවරියො සම්මාවතෙය්‍යා, ලොමං
පාතෙය්‍යා, නෙය්‍යාරං වතෙය්‍යා, සඬො තං කම්මං පටිපාසසමෙය්‍යා'ති.

සථෙ ආවරියසස චීවරං ධොවිතබ්බං හොති අනෙතවාසිකෙන
ධොවිතබ්බං උසුකකං වා කාතබ්බං 'කිනති නු ටො ආවරියසස
චීවරං ධොවියෙරා'ති. සථෙ ආවරියසස චීවරං කාතබ්බං හොති,
අනෙතවාසිකෙන කාතබ්බං, උසුකකං වා කාතබ්බං 'කිනති නු ටො
ආවරියසස චීවරං කරියෙරා'ති. සථෙ ආවරියසස රජනං පටිතබ්බං
හොති, අනෙතවාසිකෙන පටිතබ්බං, උසුකකං වා කාතබ්බං 'කිනති
නු ටො ආවරියසස රජනං පටියෙරා'ති. සථෙ ආවරියසස චීවරං
රජිතබ්බං හොති, අනෙතවාසිකෙන රජිතබ්බං, උසුකකං වා කාතබ්බං
'කිනති නු ටො ආවරියසස චීවරං රජියෙරා'ති. චීවරං රජනෙන
සාධුකං සම්පට්ටිකකං සම්පට්ටිකකං රජිතබ්බං, න ච අවිජ්ජනෙන
ථෙථෙ පසකම්මිතබ්බං.

න ආවරියං අනාපුච්ඡා එකච්චසස පතෙය්‍යා දතබ්බො, න එකච්චසස
පතෙය්‍යා පටිග්ගහෙතබ්බො, න එකච්චසස චීවරං දතබ්බං, න එකච්චසස
චීවරං පටිග්ගහෙතබ්බං, න එකච්චසස පටිකකාරො දතබ්බො, න එකච්චසස
පටිකකාරො පටිග්ගහෙතබ්බො, න එකච්චසස කෙසා ඡෙදනබ්බො, න එකච්ච
කෙසා ඡෙදපෙතබ්බො, න එකච්චසස පටිකම්මං කාතබ්බං, න එකච්චන
පටිකම්මං කාරාපෙතබ්බං, න එකච්චසස වෙය්‍යාවච්චො කාතබ්බො, න
එකච්චන වෙය්‍යාවච්චො කාරාපෙතබ්බො, න එකච්චසස පච්ඡාසමණෙන
හොතබ්බං, න එකච්චො පච්ඡාසමණො ආදතබ්බො, න එකච්චසස පිණ්ඩ-
පාතො නිගරිතබ්බො, න එකච්චන පිණ්ඩපාතො නිගරාපෙතබ්බො.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

ඉදින් ඇයුරු තෙම මූලායපටිකස්‍යනයට සුදුසු වී නම් 'කෙසේ නම් සංඝ තෙමේ ඇයුරුහට මූලායපටිකස්‍යනය කරන්නේ ද' යි අතැවැස්සා විසින් උත්සුක වියැයුතු. ඉදින් ඇයුරු තෙම මානකට සුදුසු වී නම්, 'කෙසේ නම් සංඝ තෙමේ ඇයුරුහට මානක දෙන්නේ ද' යි අතැවැස්සා විසින් උත්සුක බව කළයුතු (උනන්දු වියැයුතු). ඉදින් ඇයුරු තෙම අඛ්‍යානයට සුදුසු වී නම්, 'කෙසේ නම් සංඝ තෙමේ ඇයුරුහු අඛ්‍යානය කරන්නේ ද' යි අතැවැස්සා විසින් උත්සුක බව කළයුතු. ඉදින් සංඝ තෙමේ ඇයුරුහට තජ්ජනීය කම්‍ය හෝ නියස්ස කම්‍ය හෝ පබ්බාජනීය කම්‍ය හෝ පටිසාරණීය කම්‍ය හෝ උකේඛපණීය කම්‍ය හෝ කරනු කැමැති වේ නම්, 'කෙසේ නම් සංඝ තෙමේ ඇයුරුහට (ඒ) කම්‍ය නො කරන්නේ ද, එය හැල්ලු බවට හෝ පෙරළන්නේ ද' යි අතැවැස්සා විසින් උත්සුක බව කළයුතු. ඔහුට සංඝයා විසින් තජ්ජනීය හෝ නියස්ස හෝ පබ්බාජනීය හෝ පටිසාරණීය හෝ උකේඛපණීය කම්‍ය කරන ලද්දේ වී නම්, 'කෙසේ නම් ඇයුරු තෙමේ මනා වැ පවත්නේ ද, ලොම් හෙළන්නේ ද (සංඝයාට අවනත වන්නේ ද), නිස්තරණය පිණිස පවත්නේ ද, සංඝ තෙමේ ඒ කම්‍ය සන්සිදු වන්නේ ද' යි අතැවැස්සා විසින් උත්සුක බව කළයුතු.

ඉදින් ඇයුරුගේ සිවුරු සේදියැයුතු වේ නම්, අතැවැස්සා විසින් සේදියැයුතු. 'කෙසේ නම් ඇයුරුගේ සිවුරු සෝදනු ලබන්නේ ද' යි අතැවැස්සා විසින් උත්සුක බව හෝ කළයුතු. ඉදින් ඇයුරුහට සිවුරෙක් කළයුතු වේ නම්, අතැවැස්සා විසින් එය කළයුතු, 'කෙසේ නම්, ඇයුරුගේ සිවුර කැරෙන්නේ ද' යි අතැවැස්සා විසින් උත්සුක බව හෝ කළයුතු. ඉදින් ඇයුරුහට රඳන් පිසියැයුතු (පඬු උණු කළයුතු) වේ නම්, අතැවැස්සා විසින් පිසියැයුතු, 'කෙසේ නම් ඇයුරුහට රඳන් පිසෙන්නේ ද' යි අතැවැස්සා විසින් උත්සුක බව හෝ කළයුතු. ඉදින් ඇයුරුහුගේ සිවුර පඬුපෙටියැ යුතු වේ නම්, අතැවැස්සා විසින් පඬුපෙටියැ යුතු, 'කෙසේ නම් ඇයුරුහුගේ සිවුරු පඬු පොවනු ලබන්නේ ද' යි අතැවැස්සා විසින් උත්සුක බව හෝ කළයුතු. සිවුර පඬු පොවන්නහු විසින් පෙරළ පෙරළා මොනොවට පඬුපෙටියැයුතු. පඬු වීදු නො සුන් කල්හි නො ම නික් මැ යැයුතු.

ඇයුරුහු නො විවාරා එකක්හට පාත්‍රය නො දියැයුතු. එකකුගේ පාත්‍රය නො ම පිළිගතයුතු. එකකුට සිවුර නො දියැයුතු, එකකුගේ සිවුරු නො පිළිගත යුතු. එකකුට පිරිකර නො දියැයුතු. එකකුගේ පිරිකර නො ම පිළිගතයුතු. එකකුගේ කෙස් නො සින්දු යුතු. එකක්හු ලවා තමා කෙස් නො ම සින්දුවියැයුතු. එකකුට පිරියම් නො කළයුතු. එකක්හු ලවා පිරියම් නො ම කරවාගතයුතු. එකක්හට වතාවත් නො කළයුතු. එකක්හු ලවා වතාවත් නො ම කරවාගතයුතු. එකක්හට පසු මහණකු නො වියැයුතු. එකෙක් පසු මහණකු කොට නො ම ගතයුතු. එකක්හට පිණ්ඩපාතය නො ම ගෙනයා යුතු. එකක්හු ලවා පිණ්ඩපාතය නො ම ගෙන්වාගතයුතු.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කිරීම.

න ආවරියං අනාපුරියා ගාමො පවිසිතබ්බො. න සුසානං ගනනබ්බං න දියා පසකමිතබ්බො. සචෙ ආවරියො ගිලානො හොති යාවජිවි. උපධ්මාපෙනබ්බො. වුට්ඨානමස්ස ආගමෙතබ්බං.

ඉදං ඛො භික්ඛවෙ අනෙතවාසිකානං ආවරියෙසු විනං යථා අනෙතවාසිකෙහි ආවරියෙසු විනිතබ්බන්ති”.

31. තෙන ඛො පන සමයෙන ආවරියා අනෙතවාසිකෙසු න සමො විනතති. යෙ තෙ භික්ඛු අපජිව්‍යා සත්තුට්ඨා උජ්ජනො කුකුළිකා සිකඛාකාමා තෙ උජ්ජායතති වියනති විපාවෙනති: “කථං හි නාම ආවරියා අනෙතවාසිකෙසු න සමො විනිසස්සන්ති”ති. අථ ඛො තෙ භික්ඛු හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

අථ ඛො හගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ භික්ඛුසංඝං සන්තිපාතාපෙඤා භික්ඛු පටිපුට්ඨි: “සචං කිර භික්ඛවෙ ආවරියා අනෙතවාසිකෙසු න සමො විනතති”ති. “සචං හගවා”. -පෙ- විගරහිකා ධමෙං කථං කඤ්ඤා භික්ඛු ආමනොසි. “තෙන හි භික්ඛවෙ, ආවරියානං අනෙතවාසිකෙසු විනං පඤ්ඤාපෙසසාමී යථා ආවරියෙහි අනෙතවාසිකෙසු විනිතබ්බං”.

“ආවරියෙන භික්ඛවෙ අනෙතවාසිකමහි සමො විනිතබ්බං. තත්ත්වායං සමො විනතනා:

ආවරියෙන භික්ඛවෙ, අනෙතවාසිකො සංඛ්‍යාගෙනබ්බො. අනුග්‍රහෙන තබ්බො උද්දෙසෙන පරිපුර්ව්‍යාය ඔවාදෙන අනුසාසනියා. සචෙ ආවරියස්ස පකෙතො හොති, අනෙතවාසිකස්ස පකෙතො න හොති, ආවරියෙන අනෙතවාසිකස්ස පකෙතො දුතබ්බො. උස්සුකං වා කාතබ්බං ‘කිනති නු ඛො අනෙතවාසිකස්ස පකෙතො උපපජ්ජියෙථා’ති.

සචෙ ආවරියස්ස වීචරං හොති අනෙතවාසිකස්ස වීචරං න හොති ආවරියෙන අනෙතවාසිකස්ස වීචරං දුතබ්බං. උස්සුකං වා කාතබ්බං ‘කිනති නු ඛො අනෙතවාසිකස්ස වීචරං උපපජ්ජියෙථා’ති.

සචෙ ආවරියස්ස පරිකඛාරො හොති අනෙතවාසිකස්ස පරිකඛාරො න හොති. ආවරියෙන අනෙතවාසිකස්ස පරිකඛාරො දුතබ්බො. උස්සුකං වා කාතබ්බං ‘කිනති නු ඛො අනෙතවාසිකස්ස පරිකඛාරො උපපජ්ජියෙථා’ති.

ඇයුරා නො ම විවාරා ගම් නො වැදියැයුතු. සොහොනට නො යායුතු. දිසාවන්හි නො යායුතු. ඉදින් ඇයුරා ගිලන් වේ නම්, යවිදිව උවටන් කළයුතු. ඔහුගේ රෝගයෙන් නැඟී සිටීම (සුවය) බලා පොරොන්තු වියැයුතු.

මහණෙනි, මේ වනාහි යම්සේ අතැවැස්සන් විසින් ඇයුරන් කෙරෙහි පැවතියැයුතු ද, මේ අතැවැස්සන් විසින් ඇයුරන් කෙරෙහි පැවතියැයුතු ඒ වන යැ'.

31. එ සමයෙහි ඇයුරෝ අතැවැස්සන් කෙරෙහි මනා ව නො පවතින්. අල්පෙව්ස් වූ, ලද පමණින් සතුටු වන, ලජ්ජී වූ, මද කරුණෙහි ද කුකුස් කරන, ශිෂ්‍යාකාමී වූ යම් මහණ කෙනෙක් ඇද් ද ඔහු “කෙසේ නම් ඇයුරෝ අතැවැස්සන් කෙරෙහි මනාව නො පවත්නාහු දැ”යි පහන් කොට සලකන්, නිගා කෙරෙත්, දෙස් පතුරුවන්. එ කල්හි එ මහණහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

එ විට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මෙ කරුණෙහි බික්සහන රැස් කරවා හික්ෂුන් බණවා “මහණෙනි, සැබෑ ද, ඇයුරෝ අතැවැස්සන් කෙරෙහි මනා ව නො පවතින් දැ”යි අසා වදළුසේක. “සැබෑව වහන්සැ”යි එ මහණහු කීහ... වෙසෙසින් ගරභා දෑහැමී කරා කොට, “මහණෙනි, එසේ වී නම්, අතැවැස්සන් කෙරෙහි ඇයුරන් විසින් යම්සේ පැවතියැයුතු ද, එසේ අතැවැස්සන් කෙරෙහි ඇයුරන්ගේ වන පනවන්නෙමි”යි (අමනා) වෙසේ වදළුසේක:

“මහණෙනි, ඇයුරා විසින් අතැවැස්සා කෙරෙහි මනා ව පැවතියැයුතු. එහි ලා මේ මනා පැවැත්ම යි.

මහණෙනි, ඇයුරා විසින් උදෙසීමෙන්, පරිපූර්ණයෙන් (යළි යළි විවාරීමෙන්), අවිවාදයෙන්, අනුශාසනායෙන් සංග්‍රහ කළයුතු අනුග්‍රහ කළයුතු. ඉදින් ඇයුරුහට පාත්‍රයෙක් වේ ද, අතැවැස්සාට පාත්‍රයෙක් නො වේ ද, ඇයුරා විසින් අතැවැස්සාට පාත්‍රය දියයුතු. ‘කෙසේ නම් අතැවැස්සාට පාත්‍රයෙක් උපදනේ දැ’යි උත්සුක බව හෝ කළයුතු.

ඉදින් ඇයුරුහට සිවුරෙක් වේ ද, අතැවැස්සාට සිවුරෙක් නො වේ ද, ඇයුරා විසින් අතැවැස්සාට සිවුර දියැයුතු. ‘කෙසේ නම් අතැවැස්සාට සිවුරෙක් උපදනේ දෝ’යි උත්සුක බව හෝ කළයුතු.

ඉදින් ඇයුරුහට පිරිකරෙක් වේ ද, අතැවැස්සාට පිරිකරෙක් නො වේ ද, ‘කෙසේ නම් අතැවැස්සාට පිරිකරෙක් උපදනේ දැ’යි උත්සුක බව හෝ කළයුතු.

32. සචේ අනෙකවාසිකො ගිලානො හොති කාලසෙසව උට්ඨාය දන්තකඛ්ඛං දන්ධං. වුට්ඨොදකං දන්ධං. ආසනං පඤ්ඤාපෙතඛ්ඛං. සචේ යාගු හොති භාජනං ධොවිතා යාගු උපනාමෙතඛ්ඛං. යාගුපිතස්ස උදකං දන්තා භාජනං පටිග්ගහෙත්වා නිවං කන්ධා සාධුකං අපරිඝං- සනෙතන ධොවිතා පටිසාමෙතඛ්ඛං. අනෙකවාසිකමි උට්ඨිතෙ ආසනං උඤ්චිතඛ්ඛං. සචේ සො දෙසො උක්ඛාපො හොති සො දෙසො සමුලජ්ඣිතඛ්ඛං.

සචේ අනෙකවාසිකො ගාමං පටිසිතුකාමො හොති නිවාසනං දන්ධං. පටිනිවාසනං පටිග්ගහෙතඛ්ඛං. කායබ්ඛිතං දන්ධං. සගුණං කන්ධා සඛ්ඛාටියො දන්ධං. ධොවිතා පනො සඋදකො දන්ධං. 'එකතාවතා නිවත්තිස්සති'ති ආසනං පඤ්ඤාපෙතඛ්ඛං. පාදෙදකං පාදපීඨං පාදකඨලිකං උපනික්ඛිතඛ්ඛං. පච්චුග්ගොත්තා පක්ඛවිවරං පටිග්ගහෙතඛ්ඛං. පටිනිවාසනං දන්ධං. නිවාසනං පටිග්ගහෙතඛ්ඛං.

සචේ වීවරං සිත්තං හොති මුහුත්තං උච්ඡේග ඕතාපෙතඛ්ඛං. න ච උච්ඡේග වීවරං නිදහිතඛ්ඛං. වීවරං සඛ්ඛරිතඛ්ඛං. වීවරං සඛ්ඛරනොත්ත චතුරඤ්චලං කණ්ණං උක්ඛාදෙත්වා වීවරං සඛ්ඛරිතඛ්ඛං මා මජ්ඣෙහි භට්ඨො අහොසීති. ඕහොගෙ කායබ්ඛිතං කාතඛ්ඛං.

33. සචේ පිණ්ඩපාතො හොති අනෙකවාසිකො ච භුඤ්ජිතුකාමො හොති, උදකං දන්තා පිණ්ඩපාතො උපනාමෙතඛ්ඛං. අනෙකවාසිකො පානියෙන පුජිතඛ්ඛං. භුක්ඛාටිස්ස උදකං දන්තා පක්ඛං පටිග්ගහෙත්වා නිවං කන්ධා සාධුකං අපරිඝං සනෙතන ධොවිතා වොදකං කන්ධා මුහුත්තං උච්ඡේග ඕතාපෙතඛ්ඛං. න ච උච්ඡේග පනො නිදහිතඛ්ඛං. පක්ඛවිවරං නික්ඛිපිතඛ්ඛං. පක්ඛං නික්ඛිපනොත්ත එකෙන භජෙත්ත පක්ඛං ගහෙත්වා එකෙන භජෙත්ත හෙට්ඨා මඤ්ඣං වා හෙට්ඨා පීඨං වා පරාමසිත්වා පනො නික්ඛිපිතඛ්ඛං. න ච අනාත්තරහිත්තය භූමියා පනො නික්ඛිපිතඛ්ඛං. වීවරං නික්ඛිපනොත්ත එකෙන භජෙත්ත වීවරං ගහෙත්වා එකෙන භජෙත්ත වීවරවංසං වා වීවරරජ්ජුං වා පමජ්ජිත්වා පාරතො අත්තං ඕරතො හොගං කන්ධා වීවරං නික්ඛිපිතඛ්ඛං. අනෙකවාසිකමි වුට්ඨිතෙ ආසනං උඤ්චිතඛ්ඛං. පාදෙදකං පාදපීඨං පාදකඨලිකං පටිසාමෙතඛ්ඛං.

සචේ සො දෙසො උක්ඛාපො හොති සො දෙසො සමුලජ්ඣ- තඛ්ඛං. සචේ අනෙකවාසිකො නභාසිතුකාමො හොති නභානං පටියාදෙතඛ්ඛං. සචේ සිතෙන අප්පො හොති සිතං පටියාදෙතඛ්ඛං. සචේ උච්ඡේගන අප්පො හොති උච්ඡේගං පටියාදෙතඛ්ඛං. සචේ අනෙකවාසිකො ජත්තාසරං පටිසිතුකාමො හොති වුණ්ණං සනෙතනඛ්ඛං. මත්තිකා තෙමෙතඛ්ඛං. ජත්තාසරපීඨං ආදය ගණ්ඨා ජත්තාසරපීඨං දන්තා වීවරං පටිග්ගහෙත්වා එකමනං නික්ඛිපිතඛ්ඛං. වුණ්ණං දන්ධං. මත්තිකා දන්ධං. සචේ උක්ඛහති ජත්තාසරං පටිසිතඛ්ඛං. ජත්තාසරං පටිසනොත්ත මත්තිකාය මුඛං මසෙකිත්වා පුරතො ච පච්ඡතො ච පටිච්ඡාදෙත්වා ජත්තාසරං පටිසිතඛ්ඛං.

32. ඉදින් අතැවැසි තෙම ගිලන් වේ ද, ඇදුරු විසින් කලින් ම නැගී සිට දැනට දියැසුණු. මුළු දෝනා දිය දියැසුණු. අස්නක් පැනවියැ යුතු. හුළුකැන් වේ නම්, බඳුනක් දෙවැ හුළුකැන් එළවියැයුණු. හුළුකැන් පුළුහට දිය පිළිගන්වා බඳුන පිළිගෙන, පහත් කොට කිසිවෙක නො ගාමින් දෙවැ සුදැකි කොට තැබියැයුණු. අතැවැස්සා නැගී සිටි කල්හි අස්න ඉදිරියැයුණු. ඉදින් එ තැන කුණුරොඩු සහිත වේ නම්, එය හැමැන්දියුණු.

ඉදින් අතැවැසි තෙම ගම් වදිනු කැමැත්තේ වී නම්, හඳුනා සිටුර දියැයුණු. පිළිගන්නා පිළිගතයුණු. කාබහන දියැයුණු. සහළ සිටුරු සතුණ කොට දියැයුණු. සෝද දිය සහිත පාත්‍රය දියැයුණු. 'මේ තෙකින් පෙරළා එන්නේ යැ'යි සලකා අස්නක් පැනවියැයුණු. පාදෝනා දිය, පාසුටුව, පාකටැලිය ඉදිරිපත් කොට තැබියැයුණු. පෙර ගමන් කොට පාසිටුරු පිළිගත යුතු. පිළිගන්නා දියැ යුතු. හඳුනා පිළිගතයුණු.

ඉදින් සිටුර ධනදියෙන් තෙත් වී නම් මොහොතක් අවවේ වියැලිය යුතු. සිටුර අවවේ තිබෙන්නට නො හැරියැ යුතු. සිටුර හැකිලිය යුතු. සිටුර හකුළන්නා විසින් 'සිටුර මැද බිඳුමක් නො වේව'යි සලකා සිටුරු කොන සතරතුලක් උඩට ඇද නැගියැ යුතු. සිටුරු නැමීමෙහි කාබහන තැබියැයුණු.

33. ඉදින් පිණ්ඩපාතය ඇත් නම්, අතැවැසියා ද වළඳනු කැමැත්තේ වේ නම්, පැන් පිළිගන්වා පිණ්ඩපාතය එළවියැයුණු. අතැවැසි තෙම පැනින් පිළිවිසියැයුණු. වැළැඳුවහට දිය පිළිගන්වා පාත්‍රය පිළිගෙන පහත් කොට කිසිවෙක නො ගමින් මනා කොට සෝද දිය රඳවා කොට මොහොතක් අවවේ වියැලියැ යුතු. පාත්‍රය අවවේ තිබෙන්නට හැර නො යා යුතු. පා සිටුරු තැබිය යුතු. පාත්‍රය තබන්නා විසින් එක් අතෙකින් පාත්‍රය ගෙන අනිත් අතින් ඇඳ යට හෝ පුටුව යට හෝ පිරිමැද පාත්‍රය තැබිය යුතු. කිසිවෙකින් නො අතුරන ලද බිමා පාත්‍රය නො තැබිය යුතු. සිටුර තබන්නා විසින් එක් අතෙකින් සිටුර ගෙන අනිත් අතින් සිටුරු වස මෝ සිටුරු රැහැන පිරිමැද සිටුර කෙළවර ඔබ්බෙහි ද සිටුරු නැමීම මොබ්බෙහි ද කොට සිටුර තැබියැයුණු. අතැවැසියා නැගීසිටි කල්හි අස්න ඉදිරියැයුණු. පාදෝනා දිය ද පාසුටුව ද පාකටැලිය ද සුදැකි කොට තැබියැයුණු.

ඉදින් එ තැන කුණුරොඩු සහිත වී නම්, හැමැන්දියුණු. ඉදින් අතැවැසියා නානු කැමැති වේ නම්, නාන දිය පිළියෙල කැර දියැයුණු. ඉදින් සිසිල් දියෙන් ප්‍රයෝජන වේ නම්, සිසිල් දිය පිළියෙල කැර දියැයුණු. ඉදින් උණු දියෙන් ප්‍රයෝජන වේ නම්, උණු දිය පිළියෙල කැර දියැයුණු. ඉදින් අතැවැස්සා ගිනිහල්ගෙට පිවිසෙනු කැමැති නම්, නාන සුණු තෙමා ගලි කළයුණු. මැටි තෙමියැයුණු. ගිනිහල් පුටුව ගෙන ගොස් දී සිටුර පිළිගෙන එක් පසෙක තැබියැයුණු. නාන සුණු දියැයුණු. මැටි දියැයුණු. හැක්කේ නම්, ගිනිහල්ගෙට පිවිසියැයුණු. ගිනිහල් ගෙට පිවිසෙන්නා විසින් මැටියෙන් මුහුණ වකා ඉදිරියෙන් ද පිටුපසින් ද වසා ගිනිහල් ගෙට පිවිසියැයුණු.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

න ථෙරෙ භික්ඛු අනුපට්ඨ නිසිදිතධං. න නවා භික්ඛු ආසනෙන පට්ඨාහෙතධා. ජනාසුරෙ අනෙතවාසිකස්ස පරිකමං කාතධං. ජනාසුරා නිකමිනෙතන ජනාසුරපියං ආදය පුරතො ව පච්ඡතො ව පට්ඨාදෙවා ජනාසුරා නිකමිතධං. උදකපි අනෙතවාසිකස්ස පරිකමං කාතධං. නභානෙන පයමතරං උක්ඛරිතා අත්තනො ගත්තං වොදකං කතා නිවාසෙතා අනෙතවාසිකස්ස ගත්තතො උදකං පමජ්ඣතධං. නිවාසනං දතධං. සඤ්ඤාපි දතධා ජනාසුරපියං ආදය පයමතරං ආගතවා ආසනං පඤ්ඤපෙතධං. පාදෙදකං පාදපියං පාදකයලිකං උපනිකම්පිතධං. අනෙතවාසිකො පානියෙන පුච්ඡිතධො. යස්මිං විහාරෙ අනෙතවාසිකො විහරති සථෙ සො විහාරො උක්ඛාපො හොති සථෙ උස්සභති සොධෙතධො. විහාරං සොධෙතෙනන පයමං පක්ඛව්වරං නිහරිතා එකමනාං නිකම්පිතධං. -පෙ- සථෙ ආවමනකුම්භියා උදකං න හොති ආවමනකුම්භියා උදකං ආසිඤ්ඤිතධං.

34. සථෙ අනෙතවාසිකස්ස අනභිරති උප්පන්නා හොති ආවරියෙන වූපකාසෙතධා, වූපකාසාපෙතධා. ධම්මකරා වාස්ස කාතධා. සථෙ අනෙතවාසිකස්ස කුන්ඤ්චං උප්පන්නා හොති ආවරියෙන විනොදෙතධං, විනොදපෙතධං, ධම්මකරා වාස්ස කාතධා. සථෙ අනෙතවාසිකස්ස දිට්ඨිගතං උප්පන්නං හොති ආවරියෙන විවෙචිතධං, විවෙචාපෙතධං, ධම්මකරා වාස්ස කාතධා.

සථෙ අනෙතවාසිකො ගරුධම්මං අර්ඤ්ඤාපෙතො හොති පරිවාසාරහො, ආවරියෙන උස්සුක්කං කාතධං. 'කිත්ති නු ටො සඤ්ඤා අනෙතවාසිකස්ස පරිවාසං දදෙය්‍යා'ති. සථෙ අනෙතවාසිකො මූලාය-පටිකස්සනාරහො හොති ආවරියෙන උස්සුක්කං කාතධං. 'කිත්ති නු ටො සඤ්ඤා අනෙතවාසිකං මූලාය පටිකස්සෙය්‍යා'ති. සථෙ අනෙතවාසිකො මානක්ඛාරහො හොති ආවරියෙන උස්සුක්කං කාතධං. 'කිත්ති නු ටො සඤ්ඤා අනෙතවාසිකස්ස මානක්කං දදෙය්‍යා'ති. සථෙ අනෙතවාසිකො අඤ්ඤානාරහො හොති ආවරියෙන උස්සුක්කං කාතධං. 'කිත්ති නු ටො සඤ්ඤා අනෙතවාසිකං අඤ්ඤෙය්‍යා'ති.

සථෙ සඤ්ඤා අනෙතවාසිකස්ස කම්මං කතකාමො හොති තජ්ජනියං වා නියස්සං වා පඤ්ඤාජනියං වා පටිසාරණියං වා උදකච්ඡනියං වා ආවරියෙන උස්සුක්කං කාතධං. 'කිත්ති නු ටො සඤ්ඤා අනෙතවාසිකස්ස කම්මං න කරෙය්‍ය ලුහුකාය වා පරිණාමෙය්‍යා'ති. කතං වා පනස්ස හොති සඤ්ඤාත කම්මං. තජ්ජනියං වා නියස්සං වා පඤ්ඤාජනියං වා පටිසාරණියං වා උදකච්ඡනියං වා ආවරියෙන උස්සුක්කං කාතධං. 'කිත්ති නු ටො අනෙතවාසිකො සම්මං විනෙත්තො ලොමං පාතෙය්‍ය නෙත්තාරං විනෙත්තො සඤ්ඤා තං කම්මං පටිපත්තොමෙය්‍යා'ති.

සංවිර්ණිකයින් මැදට වැද ගැටී නොහිත්ද යුතු. නවක හික්සුහු අස්නෙන් නොපිළිබැසිය යුතු. ගිනිහල් ගෙහි අතැවැසියාට පිරියම් කළ යුතු. ගිනිහල් ගෙයින් නික්මෙන්නාහු විසින් ගිනිහල් පුටුව ගෙන ඉදිරියෙන් ද පිටුපසින් ද වසා ගෙන නික්මිය යුතු. දියෙහි ද අතැවැස්සාට පිරියම් කළ යුතු. නැවත විසින් වඩා පළමු වෙන් ගොඩ නැග සිය ගතැදිය පිසදමා හැඳ අතැවැසියාගේ ගතින් දිය පිසදමිය යුතු. හඳුනා දිය යුතු. සහළ සිවුර දිය යුතු. ගිනිහල් පුටුව ගෙන වඩා පළමුවෙන් අවුත් අස්නක් පැනවිය යුතු. පාදෝනා දිය පාපුටුව පාකටැලිය එළවා තැබිය යුතු. අතැවැසියා පැනින් ඒවාළ යුතු. යම් වෙහෙරෙක අතැවැස්සා වසන්නේ නම්, ඉදින් ඒ වෙහෙර කුණුරොඩු සහිත වී නම්, ඉදින් හැක්කේ නම්, ශුද්ධ කළ යුතු. විහාරය ශුද්ධ කරන්නාහු විසින් පළමු කොට පාසිවුරු බැහැර කොට පසෙක තැබිය යුතු... ඉදින් ආවමනකුමභියෙහි ජලය නොවේ නම්, එහි දිය වත්කළ යුතු.

34. ඉදින් අතැවැසියාට පැවිද්දෙහි නොඇල්මක් උපන්නේ වී නම්, ඇදුරා විසින් සන්තිද්‍රවිය යුතු. සන්තිද්‍රවාලිය යුතු. ඔහුට ධම්මාරා හෝ කළ යුතු. ඉදින් අතැවැසියාට කුකුළෙක් උපන්නේ වී නම්, ඇදුරු විසින් දුරු කළ යුතු. දුරුකැරවිය යුතු හෝ වෙයි, ඔහුට ධම්මාරා හෝ කළ යුතු වෙයි. ඉදින් අතැවැස්සාට මිසිදිවෙක් උපන්නේ නම්, ඇදුරා විසින් විවේචනය කළ යුතු, විවේචනය කැරවිය යුතු හෝ වෙයි, ඔහුට බණ කියා යුතු හෝ වෙයි.

ඉදින් අතැවැසියා ගරු ඇවැතකට පැමිණියේ පිරිවෙසට සුදුසු වී නම්, 'කෙසේ නම් සංඝ තෙමේ අතැවැස්සාට පිරිවෙස් දෙන්නේ දැයි ඇදුරු විසින් උත්සුක බව කළ යුතු. ඉදින් අතැවැසි තෙම මූලාසපටිකසායනයට සුදුසු වේ නම්, 'කෙසේ නම් සංඝ තෙමේ අතැවැසියාට මූලාස පටිකසායනය කරන්නේ දැයි උත්සුක බව කළ යුතු. ඉදින් අතැවැසි තෙම මානතට සුදුසු වේ නම්, 'කෙසේ සංඝ තෙමේ අතැවැස්සාට මානත දෙන්නේ දැයි ඇදුරු විසින් උත්සුක බව කළ යුතු. ඉදින් අතැවැසි තෙම අඛ්‍යාතයට සුදුසු වේ නම්, 'කෙසේ සංඝ තෙමේ අතැවැසියා අඛ්‍යාත කරන්නේ දෝ'යි ඇදුරා විසින් උත්සුක බව කළ යුතු.

ඉදින් සංඝ තෙමේ අතැවැස්සාට තජ්ජනිය කම්ම හෝ නියසා කම්ම හෝ පබ්බාජනිය කම්ම හෝ පටිසාරණිය කම්ම හෝ උකෙඛපනිය කම්ම හෝ කරනු කැමැති වේ නම්, 'සංඝ තෙමේ කෙසේ නම් අතැවැස්සාට කම්ම නොකරන්නේ ද, කර්මය ඉහු බවට හෝ පෙරළන්නේ දැයි ඇදුරා විසින් උත්සුක බව කළ යුතු. සංඝයා විසින් ඔහුට තජ්ජනිය කම්ම හෝ නියසා කර්මය හෝ පබ්බාජනිය කර්මය හෝ පටිසාරණිය කර්මය හෝ උකෙඛපනිය කර්මය හෝ කරන ලද්දේ වී නම්, 'කෙසේ නම් අතැවැසි තෙමේ මනාව පවත්නේ ද, අවනත වන්නේ ද, කර්මනිස්තරණය පිණිස පවත්නේ ද, සංඝ තෙමේ ඒ කර්මය සන්තිද්‍රව්‍යන්තේ දැයි ඇදුරු විසින් උත්සුක බව කළ යුතු.

1. වැසිකිළියෙහි මල හෝද හරිත ජලය වත්කර තබන බිඳුන.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

සචෙ අනෙතවාසිකස්ස චීවරං ධොවිතඛං හොති ආචරියෙන ආචිකඛිතඛං 'එවං ධොවෙය්‍යාසී'ති. උස්සුකකං වා කාතඛං 'කිනඛි නු ඛො අනෙතවාසිකස්ස චීවරං ධොවියෙථා'ති. සචෙ අනෙතවාසිකස්ස චීවරං කාතඛං හොති ආචරියෙන ආචිකඛිතඛං 'එවං කරෙය්‍යාසී'ති. උස්සුකකං වා කාතඛං 'කිනඛි නු ඛො අනෙතවාසිකස්ස චීවරං කරියෙථා'ති. සචෙ අනෙතවාසිකස්ස රජනං පචිතඛං හොති. ආචරියෙන ආචිකඛිතඛං 'එවං පචෙය්‍යාසී'ති, උස්සුකකං වා කාතඛං 'කිකඛි නු ඛො අනෙතවාසිකස්ස රජනං පචියෙථා'ති.

සචෙ අනෙතවාසිකස්ස චීවරං රජිතඛං හොති ආචරියෙන ආචිකඛිතඛං 'එවං රජෙය්‍යාසී'ති. උස්සුකකං වා කාතඛං 'කිනඛි නු ඛො අනෙතවාසිකස්ස චීවරං රජියෙථා'ති. චීවරං රජනෙන සාධුකං සම්පරිවික්ඛකං සම්පරිවික්ඛකං රජිතඛං, න ච අවිජිනෙන ථෙට්ඨෙ පසාචිතඛං. සචෙ අනෙතවාසිකො ගිලානො හොති යාවජීවං උපට්ඨාපෙතඛො, වුට්ඨානාමස්ස ආගමෙතඛං.

ඉදං ඛො භික්ඛචෙ ආචරියානං අනෙතවාසිකෙසු වග්ගං යථා ආචරියෙති අනෙතවාසිකෙසු වත්තිතඛන්ති''.

වග්ගකඛිනිකං අට්ඨමං.¹

ඉමංචි බන්ධකෙ වත්ථුපඤ්චපණ්ණාස

තඤ්ඤානා:

1. ස උපාහනා ඡන්තා ච ඔගුණ්ඨිසිං පානියං
නාභිවාදෙන පුට්ඨන්ථී අභි උජ්ඣායනථී පෙසලා
2. ඔමුඤ්ඨී ඡන්තං බන්ධෙ ච අතරඤ්ච පටික්ඛාමං
පක්ඛචීවරං නිකඛිපි පතිරූපඤ්ච පුට්ඨිතා
3. ආසිඤ්ඤායා ධොවිතෙන සුකෙඛනලෙලනුපාහනා
වුට්ඨො නවකො පුට්ඨෙය්‍යා අජ්ඣාධුසං ච ගොචරා.

1. වග්ගකඛිනිකො අට්ඨමො - මජ්ඣං.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

ඉදින් අතැවැසියාගේ සිවුර සේදිය යුතු වේ නම්, මෙසේ සෝදව යි ඇයුරා විසින් කියැ යුතු ය. 'කෙසේ නම් අතැවැසියාගේ සිවුර සෝදනු ලබන්නේ දැ'යි උත්සුක බව හෝ කළයුතු. ඉදින් අතැවැසියාට සිවුරක් කළ යුතු වේ නම්, 'මෙසේ කරව'යි ඇයුරා විසින් කියැ යුතු. 'කෙසේ නම් අතැවැසියාට සිවුරෙක් කරනු ලබන්නේ දැ'යි උත්සුක බව හෝ කළයුතු. ඉදින් අතැවැසියාට රඳන් පිසියැයුතු වේ නම්, 'මෙසේ පිසව'යි ඇයුරා විසින් කියැ යුතු. 'කෙසේ නම් අතැවැසියාට රඳන් පිසනු ලබන්නේ දැ'යි උත්සුක බව හෝ කළයුතු.

ඉදින් අතැවැසියාගේ සිවුරු පඩු පෙවියැයුතු වේ නම්, 'මෙසේ පඩු පෙවියැයුතු යැ'යි ඇයුරු විසින් කියැ යුතු. 'කෙසේ නම් අතැවැසියාගේ සිවුරු පඩු පොවනු ලබන්නේ දැ'යි උත්සුක බව හෝ කළයුතු. සිවුර පඩු පොවන්නා විසින් මනා කොට පෙරළ පෙරළා පඩු පෙවියැයුතු. පඩු බිත්දු නො සුන් කල්හි එය හැර දමා නො යායුතු. ඉදින් අතැවැසියා ගිලන් වේ නම්, යව්දිව උවැන් කළයුතු. ඔහුගේ නැඟිසිටීම අපේක්ෂා කළයුතු.

මහණෙනි, මේ වනාහි යම්සේ ඇයුරන් විසින් අතැවැසියන් කෙරෙහි පැවතියැයුතු ද, ඒ අතැවැසියන් කෙරෙහි ඇයුරන් පැවතියැයුතු වන'' යි.

අටවැනි ව්‍යාකෘතිය

මේ බන්ධකයෙහි වස්තුහු පස්පනසෙකි.

එහි උද්දතය මෙසේ ය:

1. වහන් සහිතය, කුඩ සහිතය, හිස වසා පෙරවීමය, හිසෙහි සිවුර යෙදීමය, පියයුතු දියෙන් පා දෙවීමය, (වෘද්ධ භික්ෂූන්) නො වැදීමය, (සෙනසුන්) නො පිළිවිසීමය, සර්පයකු ඇඟට වැටීමය, ප්‍රියශීලී භික්ෂූන් දෝෂනැගීමය,
2. වහන් මුදුලීම, කුඩය හැකිලීම, සිවුර කෙරෙහි තබාගැනීම, ඉක්මන් නො වීම, ආරාමික භික්ෂූන් රැස්වන තැන පාසිවුරු එකත්පසෙක නැඟීම, සුදුසු අයුනකැ හිඳීම, දිය පිළිවිසීම,
3. දිය ඉසීම, (පා) සේදීම, වියලි කඩින් පිසීම, තෙත් කඩින් පිසීම, වහන් පිස්නා කඩ සේදීම, වෘද්ධයන් වැදීම, නවකයන් ලවා වැන්දවීම, සෙනසුන- පාවිච්චිකළබව- අලුත්බව- ගොඳුරු ගම.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

4. සෙධා වාචා පාතී පරි කතරං කතීකං තනො
කාලං වුහුක්කං උකලාපො භුවමසුරණ නිභරෙ
5. පටිපාදෙ භිසිබ්බෙධා මඤ්චපිට්ඨං ව මලලකං
අපසෙසනුලෙලාක කණ්ඨා ගෙරුකා කාළ අකතා
6. සඩ්ධාරං ව භුවමසුරං පටිපාදකං මඤ්චපිට්ඨකං
භිසිබ්බෙධා නිසිදනං මලලකං අපසෙසන ව.
7. පත්තච්චරං භූමි ව පාරන්තං ඔරතො භොගං
සුරසීමා පච්ඡිමා ව උත්තරා අථ දක්ඛිණා
8. සීතුලෙහෙ ව දිවා රත්තං පරිවෙණං ව කොට්ඨකො
උපට්ඨානඤ්ඤාලා ව වග්ගං වච්චකුට්ඨ ව.
9. පාතීපරිභොජනිකා කුමභි ආවමනෙසු ව
අනොපමෙන පඤ්ඤාතං වග්ගං ආගන්තුකෙහිමෙ.
10. නෙවාසනං න උදකං න පච්චු න ව පානියං
නාභිවාදෙ න පඤ්ඤාපෙ උජ්ඣායනතී ව පෙසලා.
11. වුඨ්ඨාසනං ව උදකං පච්චුග්ගන්ධා ව පානියං
උපාභනෙ ඵකමන්තං අභිවාදෙ ව පඤ්ඤාපෙ.
12. වුත්ථං ගොවර සෙධො ව යානං පානිය භොජනං
කතරං කතීකං කාලං නවකස්ස නිසිඤ්ඤකෙ.
13. අභිවාදයෙ ආවිකෙඛි යථා භෙට්ඨා තථා නයෙ
නිඤ්ඤිට්ඨං සංඝවාහෙන වග්ගං ආවාසිකෙහිමෙ.
14. ගමිකා දරු මත්ති ව විවරිත්වා න පුත්ථිය
නස්සනති ව අගුක්කං ව උජ්ඣායනති ව පෙසලා.
15. පටිසාමෙත්වා ථකෙත්වා ආපුච්ඡිත්වා ව පස්සමෙ
භික්ඛු වා සාමග්ගෙරො වා ආරාමිකො උපාභකො

4. සෙබසමත කුල- වස්-පස්කිළි- පියයුතු- පරිභොගකළයුතු දිය- සැරයවිය- සභයාගේ කතිකාවත්- ගම් වැදියයුතු කාලය යන මේ දෑ පිළිවිසීම, කසළ සහිත විහාරය පිරිසුදුකිරීම, බුමුතුරුණු බැහැරකිරීම,
5. ඇඳ පාඳු- බිසබ්බොහන- ඇඳපුටු- පඩික්කම- හේත්තුවන ලැල්ල- යන දෑ බැහැර කොට තැබීම, වියන- කවුළු- ගුරු පිරියම් කළ බිත්ති කළු වත් කළ නොකළ බිත්ති පියදමීම,
6. කසළ ඉවත්කිරීම, බුමුතුරුණු ඇඳ පාඳු- ඇඳපුටු- බිසබ්බොහන- නිසිදනය- පඩික්කම- හේත්තුවන ලැල්ල යන දෑ වියලා සුදුසු පරිදි තැබීම,
7. පාසිවුරු හැබීම, භූමිය, සිවුරු කොන පිටපැත්තට හා නැමම ඇතුළුපැත්තට දමීම, පෙර- පැසුළු- උතුරු- දකුණු දිගින් හමන වාතය,
8. සිහිල්- උණුසුම්වාතය, දිවා රෑ කවුළු වැසීම, (කිලුටුටු) පිරිවෙන- කොටුටු- උවටැත්තල- ගිනිහල- වස්කිළිය යන තැන් ඇමදීම,
9. පානිය- පරිභොජනිය- හා සෝදන ජලය එළවා තැබීම යන මේ කරුණු ආගන්තුක වතැයි බුදුන් විසින් පනවනලදී.
10. (නෙවාසික භික්ෂුන්) අසුන් නොපැනවීම, පා දෝනා දිය නොඑළවීම, පෙරගමන් නොකිරීම, පැන් නොපිළිවිසීම, නොවැදීම, අසුන් නොපැනවීම, ප්‍රියශීලී භික්ෂුන් දෙස නැගීම,
11. වැඩිමහලු භික්ෂුන් දැක අසුන් පැනවීම, දිය එළවීම, පෙර ගමන, පැන්එළවීම, වහන් පසෙක තැබීම, වැදීම, අසුන් පැනවීම,
12. විසූ නොවිසූ විහාරයක් බව, ගොදුරුගම, සෙබකුල, වස්-පස්තැන්, පැන්, පිරිබෝදිය, සැරයවිය, කතිකා (ගම්වදින) කාලය (කියයුතු බව) නවකයාහට හුන්නහු විසින් කියයුතු බව,
13. වැන්දච්ච, පාසිවුරු තබන තැන් කීම (ආදිය) යට කී නසින් ගතයුතුය. සාර්ථවාහයන් (බුදුන්) වහන්සේ විසින් මේ ආවාසික වන දක්වනලද්දේය.
14. ගමික භික්ෂුන් දෙර කවුළු හැරදමා නොපිළිවිය යැම, දැව-බඩු, මැටිබඩු සෙනසුන නැසීම, නොරක්නාලදබව, පෙසල මහණන් දෙස නැගීම,
15. ගමික මහණ විසින් දැවබඩු මැටිබඩු සකස්කොට තබා දෙර කවුළු වසා මහණකු හෝ හෙරණකු හෝ ආරාමිකයකු හෝ උච්ඡවකු හෝ වෙත පවරා යායුතු බව,

16. පාසාණකෙසු ව පුඤ්ජං පටිසාමෙ ඵකෙය්‍ය ව
උසස්භති උසස්සකං වා අනොවසෙස්ස තථෙව ව.
17. සබ්බො ඔවසස්ති ගාමං අපේක්ඛාකාසෙ තථෙව ව
අපෙපවධගාති සෙසෙයස්සං වක්කං ගමීකභික්ඛුනා.
18. නානුමොදනී ථෙරෙත ඕභාය චතු පඤ්ඤි
චචචතො වුව්ඤ්ඤො ආසී වක්කානුමොදනෙසුමෙ
19. ඡබ්බග්ගියා දුනතිව්ඤ්ඤා අපො පි ව දුපාරුතා
අනාකප්පා ව වොක්කමම ථෙරෙ අනුපඛජ්ජනෙ
20. නචෙ භික්ඛු ව සඤ්ඤාටි උජ්ඣායනති ව පෙසලා
තිමණ්ඩලං නිවාසෙත්වා කාය සගුණ ගණීකා
21. න වොක්කමම පටිච්ඡන්තං සුසංවුතොක්ඛික්ඛවක්ඛුනා
උක්ඛිත්තොජ්ජඤීකා සදෙස්ස නයො වෙව පවාලනා.
22. බම්මහාගුණී උක්ඛට්ඨිකා පටිච්ඡන්තං සුසංවුතො
ඔක්ඛික්ඛවිත්තා උජ්ජඤී අප්පසද්දා නයො චලා.
23. බම්මහාගුණී පලලඤී අනුපඛජ්ජනාසනෙ
ඔත්ථරිත්වාන උදකෙ නිවං තත්වා න සිඤ්ඤියා.
24. පටිසාමනෙත සඤ්ඤාටි ඔදනෙ ව පටිග්ගහෙ
සුපං උත්තරිහබ්බෙත සබ්බසං සමතික්ඛි ව.
25. සක්කච්චං පක්කසඤ්ඤි ව සපදනඤ්ඤි සුපකං
න චුපතො පටිච්ඡාදෙ විඤ්ඤාතතු ජ්ඣානසඤ්ඤිනා
26. මහන්තං මණ්ඩල ආරං සබ්බහත්ථො න බ්‍යාහරී
උකෙබ්බො ඡෙදනා ගණ්ඩ ධුනං සිත්ථාවකාරකං.
27. ජිව්හාතිව්ඡාරකඤ්ඤිච චුපු සුරු සුරෙත ව
හත්ථපක්කොට්ඨතිලෙහං සාමිසෙන පටිග්ගහෙ

16. ගල් මතුයෙහි රැස්කොට තැන්පත් ව තබා දෙරකවුළු වසා යායුතු බව, හැකි නම් ආරාමය නො තෙමෙන පරිදි සෙවෙනි කිරීම හෝ කරවීම, නො තෙමෙන තැනක කැන්පත් කරවීම,
17. සියලු අරම තෙමේ නම් ආරාමික බඩු ගමෙහි තැන්පත් කිරීම, නැතහොත් 'කොටසක්' හෝ ඉතිරි වේව'යි සිතා එළිමහනෙහි තබා වසා යෑම ගමික මහණගේ වතයි.
18. අනුමොදනා නො කිරීම, සථවිර භික්ෂුව විසින් අනුමොදනා කළයුතු බව, එකලා ව හැර යෑම, සතර පස් නමක් නතර වියයුතු බව, වස්බරින් පෙළීම, මුසපත්වීම යන මේ කරුණු අනුමෙවෙනි වෛසි ඇතුළත්.
19. සවග මහණුන් නො සකස් ව හැඳ පෙරෙවි නො සරුල් ලෙසින් බත්හලට යෑම ඊම, දෙටු මහණුන් නො තකා හිඳීම,
20. නවක මහණුන් වැළඹීම, සහළ සිවුර යටකොට හිඳීම, පෙසල මහණුන් දෙස් නැඟීම, තෙමවුලු වසා හැඳ කාබහන් බැඳ සඟුණකොට සහළසිවුර පොරොවා ගැටවටු ගන්වා (යෑම.)
21. නො ඉක්මවා යෑම, සුපිළිසන්වීම, මනා සංවර බව, යට බලා හෙළනලද ඇස් ඇති බව, ඔසොවනලද සිවුරු නැති බව, මහසිතා නැතිබව, අල්පඝබ්දබව කය අත් හිස නො සැලීම,
22. උතුලෙහි අත් තැබීම, හිසවසා පෙරවීම, විච්ඡි එසවීම (යන මෙයින්) යුතුව ඇතුළුගම නො යායුතු බව, පට්ඨිජනන සුසංවුත, ඔක්කන්තවකු, උප්පත්ති, අප්පසද්ද, වලනත්‍රය,
23. බමහකත, ඔගුණ්ඨිසිය, පලලක්ඛික, අනුපබ්ජ්ජ, ආසනපට්ඨාහන, සංකාරිඞ්ග්ගප්පත, (යන මොහු ද) දිය පිළිගැනීම, පහන්කොට (පාත්‍රය) සේදීම, සේදූ දිය වැක්කිරීම,
24. අසළ සිටුනා මහණුන් හා සහළසිවුර නො තෙමීම ද, බත් පිළිගැනීමෙහි සුපයට ඉඩ තැබීම, අවුළුපත් සියල්ලන්ට සම සේ බෙදීම ද,
25. සකස්බව, පක්කසඤ්ඤ ඇතිබව, සපදන, සමසුපක, මුදුනෙන් හනා නො ගැනීම, බත්ත නො වැසීම, නො ඉල්වීම, ඊෂ්ඨා-වෙන් නො බැලීම,
26. නානිමහන්තය, පරිමණ්ඩලය, මුඛද්වාරය, සබ්බහත්ථය, බ්‍යාභරණය, පිණ්ඩුකෙඛපය, අවච්ඡේදනය, අවගණ්ඩකාරකය, අත් සෙලවීම, සිත්ථාවකාරකය,
27. දිව නෙරීම, වපුච්ඡකාරකය, සුරුසුරුකාරකය, අත- පාත්‍රය- තොල්- ලෙවීමය, සාමිසපටිග්ගහනය,

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

28. යාව න සංඛඛ උදක නිවං කඛාන සිංඤ්ඤා
පටිසාමනං සංඛාරි නිවං කඛා ජමාය ව.
29. සංඝස්ථානං නිවග්ගනං සුපටිච්ඡන්තවුක්ඛා
ධම්මාරාමනං පඤ්ඤානං ඉදං භග්ගාභිකානං.
30. දුක්ඛිවත්ථා අනාකප්පා අසලලකඛනා ව සහසා¹
දුරෙ අවච චිරං ලහුං තපෙව පිණ්ඩවාරිකො.
31. පටිච්ඡන්තනං ගවේශයා සුසංවුත්තොක්ඛිත්තවත්ඛුනා
උක්ඛිත්තොජ්ජයිකා සද්දං තයො වෙව පවාලනා
32. ඛමෙහාගුණස්ස උක්ඛාටිකා සලලකඛනා ව සහසා¹
දුරෙ අවච චිරං ලහුං ආමසනං කට්ඨස්සකා.
33. භාජනං වා යපෙති ව උච්චාරෙතො පණාමෙතො
පටිග්ගහෙ න උලොකෙ සුපෙසු පි තපෙව තං.
34. භික්ඛු සංඛාරිකා ජාදෙ පටිච්ඡන්තෙව ගච්ඡිය
සුසංවුත්තොක්ඛිත්තවත්ඛු උක්ඛිත්තොජ්ජයිකාය ව
35. අපපසද්දං තයො වාලා ඛමෙහාගුණස්ස උක්ඛාටි
පටිසාමනං සංඛාරං පාතියං පරිභොජනිං
පටිසාමනං භුක්ඛොයා භික්ඛොයො උච්චාරෙ.
36. පටිසාමනං සම්මප්පං රික්ඛං තුච්ඡං උපට්ඨපෙ
හත්ථිකාරෙ භික්ඛොයා වග්ගාභිකා පිණ්ඩපාතිකො.
37. පාණිපරි අග්ගාරණි නක්ඛිත්තං දිසා වොරා ව
සංඛං නක්ඛිත්තං කොටෙතො පණංසෙ චිවරං තනො
38. ඉදන්ති අංසෙ ලග්ගෙතො නිමග්ගං පරිමග්ගං
යථා පිණ්ඩවාරිකං තයො ආරඤ්ඤිකෙසු පි.
39. පණංසෙ චිවරං සීතස ආරොපෙතො ව පාතියං
පරිභොජනිකා අභි අරණි වාපි කත්තං
40. නක්ඛිත්තං සංඛාරොයං වා දිසාසු කුසලො භවෙ
සංඛාරොයං පඤ්ඤානං වග්ගං ආරඤ්ඤිකෙසු වෙ
41. අපජ්ඣාකාසෙ භික්ඛිරිංසු උජ්ඣායනං ව පෙසලා
සවෙ විහාරො උක්ඛාරොපො පටිමං පණචිවරං
42. භික්ඛිමොහනං මඤ්ඤං පිට්ඨං ඛෙලමලං
අපපසද්දාලොකකණ්ඨා ගෙරුකං කාලවාකනං

1. සහසා - මජ්ඣං.

2. අභිඅරණි - මජ්ඣං.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

28. හැම දෙනා වැළඳුව, දිය පිළිගැනීම, (පාත්‍රය) පහන් කොට සේදීම, සෙවනය, උදකපටිගාහනය, සාමන්තභික්ෂුය, සහළය, පහන්කොට පොළොවෙහි (දූෂීමය),
29. සයින්ඵකය, නිවහනනය, සුපට්චිත්තය, උත්තචිත්තය, යන මේ හතරක වන ධර්මරාජයන් වහන්සේ විසින් පනවනලදී,
30. දුන්නිවත්ඵ, අනාකඡ්ඡ, නො සැලකීම, සුභව පිවිසීම. අතිදුර, අවිචාසනය, චිරං ලහුං සහ පිණ්ඩවාරික ද,
31. පට්චිත්තය, සුසංවුත, ඔක්කන්තවකු, උක්කන්තකාය, උජ්ජ්වලික, සද්ද හා පවාලන තුන ද,
32. ඛණ්ඩකත, ඔගුණ්ඨිත, උත්තචිත්ත, සල්ලකෙඛනබ්බ, සහසා, දුර, අවිචාසනය, චිරං, ලහුං, (යන) කරුණු ද, කට්ඨස්ත්‍ර (හා)
33. භාජන පරාමසන, ධ්වජන, (සඬකාට්ඨ) උචාරනා, පණාමන, පටිග්ගහන, (මුඛං) න ඔලොකන යන මොහු සුපයෙහි ද එසේ ම වෙත්,
34. මහණ සහළසිවුරෙන් (පාත්‍රය) වසන්තේය. සුපට්චිත්තය, සුසංවුත, ඔක්කන්තවකු, උක්කන්තකාය, උජ්ජ්වලිකා,
35. අජ්ජසද්ද, තෙවැදූරුම් පවාලන, ඛණ්ඩ, ඔගුණ්ඨික, උත්තචිත්ත, යන මොහු ද, පඨම (පටික්කමන), ආසන, අවක්කාරපාතී, පාතීය, පරිභොජනීය, පච්ඡා ආකඛිත භුක්ඤ්ජන, ඔපිලාපන, (ආසන) උඤ්ඤන,
36. පටිසාමන, සම්මජ්ජන, (හිස් භාජන) පසෙක තැබීම, අනිත් සන්තිරීම, වච්චෙද නො කිරීම (යන මේ කරුණු) පිණ්ඩ-පාතිකවන යි.
37. පාතීය, පරිභොජනීය (උදක), අග්ගි, අරණි, නක්ඛන, දිසා, (මේ) සියල්ල නැතැයි සොරු තළා යාම, පක්කාස, චීවර,
38. අංසලග්ගන, කිලණ්ඩල, පරිමණ්ඩල, (ආදිය) පිණ්ඩවාරික වනෙහි මෙන් ආරණ්‍යකයන් කෙරෙහි ද වේ.
39. පක්කාස, සිසෙ චීවර ආරොපණ, පාතීය පරිභොජනීය (උදක) අග්ගි, අරණි කක්කරදණ්ඩ,
40. සියලු හෝ එකදෙනෙකු හෝ නැතැත් පද ඉගෙනීම හා දිශාකුලවීම ද ආරණ්‍යක වනැයි බුදුන් වහන්සේ විසින් පනවනලද්දේය.
41. (ජබ්බග්ගිය භික්ෂුහු) අභ්‍යවකාශයෙහි රජස් හෙළාහ. පෙසල මහණහු දෙස් නහන්. ඉදින් විහාරය කසළ සහිත වේ නම් පළමුව පාසිවුරු ද,
42. (ඉක්කිති) හිසි, බිණ්ඩාහන, ඇඳ, පුටු, බෙළමල්ල, අපක්කන ඵලක ද (එකත්පසෙක තැබීම.) ආලොකකණ්ණ, ගෙරුක, කාලවර්ණ කළ නො කළ (බිත්ති පිරිසුදු කිරීම.)

43. සඛකාර භික්ඛු සාමන්තා සෙනා විහාරපාතියං
පරිභොජන සාමන්තා පටිවානෙ ව පඬයණෙ.
44. අධොවානෙ අඤ්ඤාං පටිපාදක මඤ්ඤාං
පීඨං භික්ඛු නිසිද්ධං මුලලකං අපසෙසන ව.
45. පතන වීරං භූමි ව පාරන්තං ඔරහොගතො
පුරුකම්මා ව පවුරුමා උත්තරා අප දක්ඛණං.
46. සිතුණෙන ව දිවා රතනිං පරිවෙනඤ්ඤා කොට්ඨකො
උපට්ඨානඤ්ඤාසාලා ව වච්චකුට්ඨි ව පාතියං.
47. ආවමකුමනී වුට්ඨො ව උද්දෙස පරිපුරිතො සජ්ඣා
ධම්මො පදීපං විජ්ඣාපෙත න විවරෙ නාපි උපකෙ
48. යෙන වුට්ඨො පරිවත්ති කණ්ණිකාපි න සට්ඨයෙ
පඤ්ඤාපෙසි මහාවීරො වග්ගං සෙනාසනෙසු නං.
49. නිවාරියමානා ආරං මුඛිකුජ්ඣනති පෙසලා
ජාරිකං ජඬධයෙ ජනනා පරිහණ්ඩං තපෙව ව
50. පරිවෙණං කොට්ඨකො සාලා වුණ්ණං මහතික දෙණිකා
මුඛං පුරතො න ටෙරෙ න නවෙ උසස්භති සවෙ
51. පුරතො උපරිමග්ගො විකම්බලං මහ් පීඨකං
විජ්ඣාපෙතවා පසකමෙ වග්ගං ජනනාසරෙසුමෙ
52. නාවමෙති යථාවුට්ඨං පටිපාටි ව සහසා
උඤ්ඤාත්ති නික්ඛන්තො කට්ඨං වච්චං පසස්ථා ව ඛෙලකං
53. ඵරුසා කුප සහසා උඤ්ඤාත්ති වසු සෙසෙන
බහි අනෙතා ව උක්කාසෙ රජපු අතරමානඤ්ඤා
54. සහසා උඤ්ඤාත්ති නික්ඛන්තො කට්ඨං වච්චකං.
පසස්ථා ව ඛෙල ඵරුසා කුපඤ්ඤා වච්චපාදුකෙ.
55. නාතිසහසා උඤ්ඤාත්ති පාදුකාය වසු වසු
න සෙසසෙ පටිච්ඡාදෙ උභත පීඨරෙන ව.
56. වච්චකුට්ඨි පරිහණ්ඩං පරිවෙණඤ්ඤා කොට්ඨකො
ආවමනෙ ව උදකං වග්ගං වච්චකුට්ඨිසුමෙ.
57. උපාහනා දන්තකට්ඨං මුඛොදකඤ්ඤා ආසනං
යාගු උදකං ධොවිතා උඤ්ඤාකුප ගාම ව.
58. නිවාසනං කායබන්ධං¹. සග්ගං පතනසොදකං
පච්ඡා නිමණ්ඩලො වෙව පරිමණ්ඩලබන්ධනං
59. සග්ගං ධොවිතා පච්ඡා නාතිදුරෙ පටිග්ගහෙ
හණ්ඩානසස ආපත්ති පට්ඨං ගග්ගාන ආසනං.

43. කසළ (බැහැර දැමීම) හිනඬු - සෙනාසන - විහාර - පානිය-පරිභොජනීය (ජලය) අසළ ද, පට්ටාන, පඬුණ (යන තැන්හි සෙනසුන් ගසා නොදැමීම ද,
44. අධොවන, අත්ථරණ, පට්පාදක, මණ්ඩ, පිය, හිසි, නිසිදන, (බෙළ) මල්ලක, අපසෙසන ද,
45. පක්ක, ව්වර, භූමි, පාරක්ක, ඔරභොග ද, පුරක්ම, පච්ඡම, උත්තර, දක්ඛණ වාන ද,
46. සීත, උණක, දිවා, රත්ති, පරිවෙණ, කොට්ඨක, උපට්ඨාන-සාලා, අභිසාලා, වට්ටකුට්ඨ, පානිය ද,
47. ආවමනකුම්භි, වුඛ්ඨ, උදෙස, පරිපුරිජනා, සජ්ඣායනා, ධම්ම, පදීප, න විජ්ඣාපන, න විවරණ, න ථකන ද,
48. වැඩිමහලු කෙනකුන් (සක්මන් කරන තැනින්) ආපසු හැරීම, සිවුරු කොනින් හෝ නො ගැටීම ද සෙනසුන්වතැයි භො වීරයන් වහන්සේ පැනවුයේක.
49. වළකනුලබන්තාහු දෙර (වසන්) හිඤ්ඤා මුර්ඡිත වෙත්. පෙසල මහණෝ දෙස්නගත්, ඡාරිකා, ජනනාසර, පරිභණ්ඩ ද එසේම-
50. පරිවෙණ, කොට්ඨක, සාලා, වුණණ, මත්කා, දෙණි, මුඛ, පුරතො, න පෙරෙර, න නවෙ, සවෙ උසස්හනි (යනු ද,)
51. පුරතො, උපරි, මග්ග, වීක්ඛල්ල, මත්කා, පිය, (දීප) විජ්ඣාපන, පක්කමන යන මොහු ජනනාසරවතයි.
52. ආවමන, යථාබුධ්ධ, පට්පාටි, සහසා (පවෙසන) උබ්භුජ්ඣ, නිඤ්ඤාන, දනකකඬ, වච්ච, පසසාව, බෙල (යන මොහු ද,)
53. ඵරුසකඬ, වට්ටකුප, සහසා, උබ්භුජ්ඣ, වපුච්ඡකාරක, උදක-සෙස ද, බහි - අනෙතා උක්කාසන, රජ්ජු හා අතරමාන ද,
54. සහසා, උබ්භුජ්ඣ, නිඤ්ඤාන, (දනක) කඬ, වච්ච, පසසාව, බෙල, ඵරුසකඬ, වට්ටකුප, වච්චපාදුකා,
55. නාතිසහසා, උබ්භුජ්ඣ, පාදුකා, වපුච්ඡ, න උදකසෙස, පට්ටිජාදන, උභන, පියර යන මෙයින් ද,
56. වට්ටකුට්ඨ, පරිභණ්ඩ, පරිවෙණ, කොට්ඨක, ආවමන උදක යන මෙයින් ද වට්ටකුට්ඨන වේ.
57. උපාහන, දනකකඬ, මුඛාදක, ආසන, යාගු, උදක, ධොවන, උඤ්ඤ, උක්කාප, ගාම යනු ද,
58. නිවාසන, කායබන්ධන, සගුණ, සොදකපක්ක, පට්ඨා (සමණ) කිමණ්ඩල, පරිමණ්ඩල, කායබන්ධන,
59. සගුණ; ධොවන, පට්ඨා (සමණ) නාතිදුර, පටිග්ගහණ යන මොහු ද, හණමාන, ආපක්ක, පළමුව ගොස් අයුත් පැනවීම,

60. උදකං පිඨං කඨලි පච්චුග්ගනනවා නිවාසනං
ඔකාපෙ නිදහි හඬො ඔහොගෙ භුඤ්ජතුනනමෙ.
61. පානීයං උදකං නිවං මුහුතං න ච නිදහෙ
පත්තච්චර භුමි ච පාරනං ඔරහොගතො.
62. උඬුරෙ පටිසාමෙ ච උක්ඛාපො ච නභාසිතුං
සිතං උණකං ජනනාසරං වුණ්ණං මහ්නපිට්ඨිතො
63. පිඨඤ්ඤා ච්චරං වුණ්ණං මහ්නසසහති මුඛං
සුරතො ථෙරෙ නථෙ ච පරිකම්මඤ්ඤා නිකම්මෙ.
64. සුරතො උදකෙ නභාතෙ නිවාසෙවා උපජ්ඣායං
නිවාසනඤ්ඤා සඬ්ඛාටි පිඨකං ආසනෙන ච.
65. පාදෙ පිඨං කඨලිඤ්ඤා පානිසුද්දෙසපුච්ඡනා
උක්ඛාපං සුසොධෙය්‍ය පඨමං පත්තච්චරං.
66. නිසිදනපච්චසුරණං හිසිබ්බොහනානි ච
මඤ්ඤා පිඨං පටිපාදං මලලකං අපසෙසන ච.
67. භුමිම සනතාන ආලොක ගෙරුකා කාළ අකතා
භුමිසුර පටිපාද මඤ්ඤා පිඨං බ්බොහනං.
68. නිසිදනසුරණං ඛෙළ අපසෙස පත්තච්චරං
සුරසුම්මා පච්ඡිමා ථෙව උක්ඛරා අථ දක්ඛිණං.
69. සිතුණ්ණඤ්ඤා දිවා රත්තිං පරිවෙණඤ්ඤා කොට්ඨකො
උපට්ඨානඤ්ඤාසාලා ච වච්ච පානීය භොජනී.
70. ආවමං අනභිරති කුක්කුට්ඨං දිට්ඨි ච ගරු
මුලමානක්ක අඛතානං තජ්ජනීයං නියස්සකං.
71. පඬුච්ඡා පටිසාරණි උදෙසිපඤ්ඤා කතං යදි
ධොවෙ කාතඛං රජඤ්ඤා රජෙ සමපරිවත්තකං.
72. පත්තඤ්ඤා ච්චරං වාපි පරික්ඛාරඤ්ඤා ඡෙදනං
පරිකම්මං ථෙය්‍යාවච්චං පච්ඡා පිණ්ඩං පච්ඡනං.
73. න සුසානං දිසා ථෙව යාවච්චං උපට්ඨහෙ
සඤ්චිභාරිකෙනෙනං වක්කුපජ්ඣායකෙසුමෙ¹
74. ඔවාද සාසනුද්දසා පුච්ඡා පත්තඤ්ඤා ච්චරං
පරික්ඛාර ගිලානො ච න පච්ඡාසමඡෙණා හථෙ.
75. උපජ්ඣායෙසු යෙ වත්තා ඵලං ආවරියෙසුපි
සඤ්චිභාරිකෙ වත්තා තථෙව අභොගවාසිකෙ.

1. වක්කුපජ්ඣායකෙසිමෙ - මජ්ඣ.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

60. උදක, පිට, කටුලි, පච්ඡුග්ගමන, නිවාසන, ඔනාප, නිදහන
හඬන, ඔහොග, භුඤ්ජිතුකාම, උපනාමන,
61. පානීය, උදක, නිව, මුහුක්ක, න නිදහන, පක්ක, වීවර, භූමි,
පාරක්ක, ඔරහොග ද,
62. උද්ධරන, උක්ලාප, නහාසිතුකාම, සිත, උණ්ණ, ජනනාසර,
වුණ්ණ, මහ්නිකා, පිට්ඨිනොගමන ද,
63. පිට, වීවර, වුණ්ණ, මහ්නිකා, සවෙ උසස්හනී, මුඛ, පුරතො,
පේර, නවක, පරිකමම, නික්කමන ද,
64. පුරතො, උදක, නහන, නිවාසන, උපජ්ඣාය, නිවාසන,
සඬකාටී, පිට්ඨක, ආසනසෙන් ද,
65. පාදෙදක, පාදපිට, පාදනට්ඨක, පානීය, උද්දෙස, පුච්ඡනා
උක්ලාප (විහාර) සොධන, පක්කවීවර ද,
66. නිසිදන, පච්චන්ථරණ, භිසි, බිම්බොහන, මඤ්ඤ. පිට, පටිපාද,
මලක, අපසෙසන ද,
67. භූමි, සන්තාන, ආලොක, ගෙරුක, කාළවණ්ණකන හා
අකන ද, භූමිචන්ථරණ, පටිපාද, මඤ්ඤ, පිට, බිම්බොහන ද,
68. නිසිදන, අන්ථරණ, බෙළමල්ල, අපසෙසන, පක්කවීවර ද,
පුරජීම, පච්ඡිම, උක්කර දකඛ්ණ වාන ද,
69. සිත, උණ්ණ, දිවා, රක්ක, පරිවෙණ, කොට්ඨක, උපට්ඨාන -
අභි සාලා ද, වච්ච, පානීය, පරිහොජනීය ද,
70. ආවමන, අනභිරතී, කුසකුච්ච, දිට්ඨි, ගරුධමම, මූලාසපටි-
කස්සන, මානනන, අබ්භාන ද, තජ්ජනීය, නියස්ස,
71. පඬපජා, පටිසාරණීය, උක්කෙච්ඡනීය කම් ද, වීවර ධොවන,
සමපරිවක්කක රජන ද,
72. පක්ක, වීවර, පරික්කාර, ඡෙදන, පරිකමම, වෙය්‍යාවච්චි,
පච්ඡාසමණ, පිණ්ඩපාන, ගාමප්පවෙසන ද,
73. න සුසාන ගමන, න දිසාපක්කමන ද, යාවජීව උපට්ඨහන ද
සඤ්චිභාරික විසිත් උපාධ්‍යායයන් කෙරෙහි පිළිපැදියයුතු
වනයි.
74. ඔවාද, අනුසාසන, උද්දෙස, පරිපුච්ඡා, පක්ක, වීවර, පරික්කාර,
භිලාන, න පච්ඡාසමණ වීම ද,
75. උපාධ්‍යායයන් කෙරෙහි යම් වක්ක කියනලද ද, ආවායාසයන්
කෙරෙහි දු එසේ මැ යි. සඤ්චිභාරික කෙරෙහි කියනලද්ද
අනෙකවාසික කෙරෙහි ද එසේ ම වේ.

76. ආගන්තුකෙසු යෙ වත්තා පුන ආවාසිකෙසු ව
ගමිකානුමොදනිකා හත්තග්ගෙ පිණ්ඩපාතිකෙ.
77. ආරඤ්ඤිකෙසු යං වත්තං යඤ්ඤි සෙනාසනෙසු පි
ජනාසරෙ වච්චකුටි උපජ්ඣා සද්ධිවිහාරිකෙ.
78. ආවරියෙසු යං වත්තං තපෙව අනෙකවාසිකෙ
එකුනවිසති වජ්ඣි වුත්තා සොළසඛ්ඤාකෙ¹
79. වත්තං අපරිපූරෙනා න සිලං පරිපූරති
අසුඤ්ඤිකා දුප්පඤ්ඤා විතෙකග්ගං න විජුති.
80. විකම්බිතවිතො තෙකග්ගො සමමා ධම්මං න පසස්සති.
අපසස්සමානො සඤ්ඤිකා දුක්ඛා න පරිමුචති.
81. යං වත්තං පරිපූරෙනා සිලම් පරිපූරති
විසුඤ්ඤිකා සප්පඤ්ඤා විතෙකග්ගං විජුති.
82. අවිකම්බිතවිතො එකග්ගො සමමා ධම්මං විපසස්සති
සමපසස්සමානො සඤ්ඤිකා සො පරිමුචති.
83. තස්මා හි වත්තං පුරෙයා ජිනපුත්තො විවක්ඛණො
ඔවාදං බුද්ධසෙට්ඨස්ස තතො නිබ්බානමෙහිති.

76. ආගන්තුකයන් කෙරෙහි ද යළි ආවාසිකයන් කෙරෙහි ද යම් වතක් කියනලද ද ගමික, අනුමොදනික, හතන්ග, පිණිස-පාතික (යන වත් ද,)
77. ආරක්ෂකයන් කෙරෙහි හා සෙනසුන පිළිබඳ යම් වතක් කියනලද ද ජනාකර, වච්ඡක, උපජාය, සද්ධිවිහාරික,
78. ආවර්ග, අනෙතවාසික (යන විෂය පිළිබඳව) යම් වතක් කියනලද ද (මෙහි) එකුත්විසි වස්තුවෙකි. ඛනිකයෙහි වත් සොළසෙක් කියනලදහ.
79. වත් නො පුරන්නේ සිල් පිරීම නො කරයි. අපිරිසුදු සිල් ඇති නුනුවණින් යුත් තෙතැන්නේ සිතෙහි එකඟබව නො විඳියි.
80. එකඟ නො වූ විප්‍රරුණු සිත් ඇත්තේ මොනොවට දහම් නො දකී. සදහම් නො දක්නේ දුකින් නො මිඳෙයි.
81. යම්භෙයකින් වත් පුරන්නේ සිලයත් පුරා ද, පිරිසුදු සිල් ඇති මනා නුවණැත්තේ සිත් එකඟබව ද විඳියි.
82. නො විප්‍රරුණු සිල් ඇත්තේ එකඟබව ඇත්තේ මොනොවට ධර්මය දකී. සදහම් දක්නා හෙතෙම දුකින් මිඳෙයි.
83. එහෙයින් විවික්ෂණ වූ ජීනපුත්‍ර තෙම වත් පුරන්නේය. (මේ) ශ්‍රේෂ්ඨ බුදුන්ගේ අවවාදයයි. ඒ හේතුවෙන් නිවනට පැමිණෙන්නේය.

9. පාතිමොක්ඛට්ඨපන කඛනධකං.

පට්ඨමහාණ්ඩාරං.

පාතිමොක්ඛද්දෙසයාවන

1. තෙන සමයෙන බුද්ධා හගවා සාවඤ්ඤාං විහරති පුබ්බාරාමෙ මහාරමාතු පාසාදෙ. තෙන ටො පන සමයෙන හගවා තද්දුපොසපෙ භික්ඛුසංඝපරිවුතො නිසිනොහො හොති.

අට ටො ආයස්මා ආනන්දෙ අභික්ඛන්තාය රක්ඛයා නික්ඛන්තො පට්ඨමෙ යාමෙ උට්ඨායාසනා එකංසං උත්තරාසංඛං කරිත්වා යෙන හගවා තෙනඤ්ජිං පණාමෙත්වා හගවන්තං එතදවොච: “අභික්ඛන්තා හන්තො රක්ඛ නික්ඛන්තො පට්ඨමො යාමො වීරනිසිනොහො භික්ඛුසංඝො උද්දියතු හන්තො හගවා භික්ඛුනං පාතිමොක්ඛන්ති. එවං වුත්තො හගවා තුණ්හි අහොසි.

දුතියමි ටො ආයස්මා ආනන්දෙ අභික්ඛන්තාය රක්ඛයා නික්ඛන්තො මජ්ඣමෙ යාමෙ උට්ඨායාසනා එකංසං උත්තරාසංඛං කරිත්වා යෙන හගවා තෙනඤ්ජිං පණාමෙත්වා හගවන්තං එතදවොච: “අභික්ඛන්තා හන්තො රක්ඛ නික්ඛන්තො මජ්ඣමො යාමො වීරනිසිනොහො භික්ඛුසංඝො උද්දියතු හන්තො හගවා භික්ඛුනං පාතිමොක්ඛන්ති”. දුතියමි ටො හගවා තුණ්හි අහොසි.

තතියමි ටො ආයස්මා ආනන්දෙ අභික්ඛන්තාය රක්ඛයා නික්ඛන්තො පච්ඡිමෙ යාමෙ උද්ධයෙන අරුණං නන්දිමුට්ඨියා රක්ඛයා උට්ඨායාසනා එකංසං උත්තරාසංඛං කරිත්වා යෙන හගවා තෙනඤ්ජිං පණාමෙත්වා හගවන්තං එතදවොච: “අභික්ඛන්තා හන්තො රක්ඛ නික්ඛන්තො පච්ඡිමො යාමො, උද්ධයං අරුණං, නන්දිමුට්ඨි රක්ඛ, වීරනිසිනොහො භික්ඛුසංඝො. උද්දියතු හන්තො හගවා භික්ඛුනං පාතිමොක්ඛන්ති”.

“අපරිසුද්ධා ආනන්ද පරිසා”ති.

9. පාතිමොක්ඛට්ඨපන බන්ධකය.

පළමු බණවර

පාමොක් උදෙසුම් යැදුම

1. එ සමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුරජාණන් වහන්සේ සැවැත්නුවර මාරුමාතු පාසාද නම් වූ පූර්වාරාමයෙහි වැඩ වසන සේක. එ සමයෙහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ පොහෝ දිනයෙහි බික්සහන වීසින් පිරිවරන ලද ව වැඩහුන් සේක.

එකල ඇවත් අනඳ තෙරණුවෝ රු බොහෝ ඉක්මැ ගිය කලැ රු පළමු යම ඉක්මි කලැ හුනස්නෙන් නැගී සිට උතුරුසහ එකස් කොට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දිසාවට ඇදිලිබැඳ වැඳ “වහන්ස, රු බොහෝ ඉක්මැ ගියේ ය. පළමු යම ඉක්මියේ ය. භික්ෂුසංඝ තෙමේ වැඩ හුන් බොහෝ වේලා ඇත්තේ වේ. වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂුනට පාමොක් උදෙසන සේක්වා”යි කීහ. මෙසේ කී කල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නිහඬව හුන් සේක.

දෙවෙනි වර ද ඇවත් අනඳ තෙරණුවෝ රු බොහෝ ඉක්මි කල්හි මැදුම් යම ඉක්මි කල්හි හුනස්නෙන් නැගී උතුරුසහ එකස් කොට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දිසාවට ඇදිලි බැඳ වැඳ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට, “වහන්ස, රු බොහෝ ඉක්මැ ගියේ ය. මැදුම් යම ඉක්මියේ ය. භික්ෂුසංඝ තෙමේ වැඩහුන් බොහෝ වේලා ඇත්තේ වේ. වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂුනට පාමොක් උදෙසන සේක්වා”යි කීහ. දෙවනුව ද භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නිහඬව හුන්සේක.

තෙවෙනි වර ද ඇවත් අනඳ තෙරණුවෝ රු ඉක්මි කල්හි පැයුම් යම ගෙවී අරුණු නැංග කල්හි රු (පහන්වීමට ආසන්න බැවින්) නැඳිමුඛී නම් වේලාවෙහි හුනස්නෙන් නැගී උතුරුසහ එකස් කොට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දිසාවට ඇදිලි බැඳ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට, “වහන්ස, රු බොහෝ ඉක්මිණ. පැයුම් යම ගෙවිණ, අරුණු නැගිණ, රු නැඳිමුඛී නම් වේලාවය. බික්සහ වැඩහුන් බොහෝ වේලා ඇත්තේ ය. වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂුනට පාමොක් උදෙසවා”යි කීහ.

“අනඳයෙනි, පිරිස අපිරිසුදු යැ”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළසේක.

2. අථ ඛො ආයස්මිනො මහාමොග්ගලොපනස්ස එතදහොයි:
 “කං නු ඛො හගවා පුග්ගලං සන්ධාය එවමා: අපරිසුඤ්ඤා ආනන්ද
 පරිසා”ති. අථ ඛො ආයස්මා මහාමොග්ගලොපනො සඛ්ඛාවන්තං
 භික්ඛුසංඝං වෙනසා වෙනො පරිච්ච මනසාකායි. අග්ගසා ඛො
 ආයස්මා මහාමොග්ගලොපනො තං පුග්ගලං දුස්සීලං පාපධම්මං
 අසුච්චංකසංසරසමාවාරං පටිච්ඡන්තකම්මන්තං අසංසංසං සමංසංසං
 අමුභමාරිං බ්‍රහ්මචාරිපටිඤ්ඤං අනෙකාසුත්තං අවස්සුතං කසම්බුජාතං
 මජ්ඣේ භික්ඛුසංඝස්ස නිසින්නං.

දිස්වාන යෙන සො පුග්ගලො තෙනුපසංඛාමී. උපසංඛාමීත්වා
 තං පුග්ගලං එතදවොච: “උට්ඨෙති ආවුසො, දිට්ඨෙයි හගවතා.
 නත්ථි තෙ භික්ඛුති සඤ්ඤා සංවාසො”ති. එවං චුක්ඛෙතො සො පුග්ගලො
 තුණ්හි අහොයි.

දුතියමි ඛො ආයස්මා මහාමොග්ගලොපනො තං පුග්ගලං
 එතදවොච: “උට්ඨෙති ආවුසො, දිට්ඨෙයි හගවතා. නත්ථි තෙ
 භික්ඛුති සඤ්ඤා සංවාසො”ති. දුතියමි ඛො සො පුග්ගලො තුණ්හි
 අහොයි.

තතියමි ඛො ආයස්මා මහාමොග්ගලොපනො තං පුග්ගලං
 එතදවොච: “උට්ඨෙති ආවුසො, දිට්ඨෙයි හගවතා. නත්ථි තෙ භික්ඛුති
 සඤ්ඤා සංවාසො”ති. තතියමි ඛො සො පුග්ගලො තුණ්හි අහොයි.

අථ ඛො ආයස්මා මහාමොග්ගලොපනො තං පුග්ගලං බාහායං
 ගහෙත්වා ඛේද්ධාරකොට්ඨකා නික්ඛාමෙත්වා සුච්චිකං දත්වා යෙන
 හගවා තෙනුපසංඛාමී. උපසංඛාමීත්වා හගවන්තං එතදවොච:
 “නික්ඛාමිතො සො හන්තො පුග්ගලො මයා. පරිසුඤ්ඤා පරිසා. උද්දිසතු
 හන්තො හගවා භික්ඛුතං පාතිමොක්ඛත්ති”.

“අච්ඡරියං මොග්ගලොපන, අබ්බතං මොග්ගලොපන, යාව බාහාගහණාපි
 නාම සො මොග්ගලොපනො ආගමෙක්ඛති”ති.

මහාසමුද්දෙ අට්ඨ අච්ඡරියා

3. අථ ඛො හගවා භික්ඛු ආමන්තෙයි: අට්ඨමෙ භික්ඛවෙ
 මහාසමුද්දෙ අච්ඡරියා අබ්බතං ධම්මං යෙ දිස්වා දිස්වා අසුරා මහාසමුද්දෙ
 අභිරමන්ති. කතමෙ අට්ඨ?

මහාසමුද්දෙ භික්ඛවෙ අනුපුබ්බනිකො අනුපුබ්බපොඡො අනුපුබ්බ පබ්බාතො න ආයතකෙනෙව පපාතො. යමි භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ අනුපුබ්බනිකො අනුපුබ්බපොඡො අනුපුබ්බපබ්බාතො න ආයතකෙනෙව පපාතො. අයං භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ පටමො අච්ඡරියො අබ්බුතො ධම්මො යං දිස්වා දිස්වා අසුරා මහාසමුද්දෙ අභිරමන්ති.

පුන ව පරං භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ ධීතධම්මො වෙලං නාතිවත්තති. යමි භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ ධීතධම්මො වෙලං නාතිවත්තති, අයං භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ දුතියො අච්ඡරියො අබ්බුතො ධම්මො යං දිස්වා දිස්වා අසුරා මහාසමුද්දෙ අභිරමන්ති.

පුන ව පරං භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ න මනෙන කුණපෙන සංවසති. යං හොති මහාසමුද්දෙ මනං කුණපං තං විපපඤ්ඤව තීරං වාහෙති. ඵලං වා උස්සාදෙති. යමි භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ න මනෙන කුණපෙන සංවසති. යං හොති මහාසමුද්දෙ මනං කුණපං තං විපපඤ්ඤව තීරං වාහෙති. ඵලං වා උස්සාදෙති. අයං භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ තතියො අච්ඡරියො අබ්බුතො ධම්මො.

පුන ව පරං භික්ඛවෙ යා කාචි මහානදියො සෙය්‍යාපීදං ගඛා යමුනා අච්චරිති සරභු මහී කා මහාසමුද්දං පත්තා ජහන්ති පුරිමානි නාමගොතානි, මහාසමුද්දෙත්ථ සඛිං ගච්ඡන්ති. යමි භික්ඛවෙ යා කාචි මහානදියො ගඛා -පෙ- මහාසමුද්දෙත්ථ සඛිං ගච්ඡන්ති අයං භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ චතුස්සො අච්ඡරියො අබ්බුතො ධම්මො -පෙ-

පුන ව පරං භික්ඛවෙ යා ව ලොකෙ සචන්තියො මහාසමුද්දං අපෙත්තනී යා ව අනාලිසකා ධාරා පපත්තනී, න තෙන මහාසමුද්දස්ස උනත්තං වා පුරත්තං වා පඤ්ඤායති. යමි භික්ඛවෙ යා ව ලොකෙ සචන්තියො මහාසමුද්දං අපෙත්තනී යා ව අනාලිසකා ධාරා පපත්තනී න තෙන මහාසමුද්දස්ස උනත්තං වා පුරත්තං වා පඤ්ඤායති. අයං භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ පඤ්ඤමො අච්ඡරියො අබ්බුතො ධම්මො -පෙ-

පුන ව පරං භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ එකරසො ලොඤ්ඤරසො. යමි භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ එකරසො ලොඤ්ඤරසො. අයං භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ ජලධා අච්ඡරියො අබ්බුතො ධම්මො -පෙ-

මහණෙනි, මහමුහුද පිළිවෙළින් මිටි වූයේ පිළිවෙළින් නැඹුරු වූයේ පිළිවෙළින් ඉදිරියට නැමුණේ දිගට ම බැවුම් ඇත්තේ නො වේ. මහණෙනි, මහමුහුද පිළිවෙළින් මිටි වූයේ ය. පිළිවෙළින් නැඹුරු වූයේ ය, පිළිවෙළින් ඉදිරියට නැමුණේ ය, දිගට ම බැවුම් ඇත්තේ නො වේ ය යන යමෙක් ඇද්ද, මහණෙනි, යමක් දක දක අසුරයෝ මහමුහුදෙහි ඇලෙන් නම් මේ ඒ පළමු ආශ්වර්ය අද්භූත ධර්මය යැ.

තව ද අනෙකෙකි. මහණෙනි, මහමුහුද සිටි සබා ඇත්තේ ඉවුර ඉක්මැ නො යයි. මහණෙනි, මහමුහුද සිටි සබා ඇත්තේ ඉවුර ඉක්මැ නොයේ යන යමෙක් ඇද්ද, මෙය යමක් දක දක අසුරයෝ මහමුහුදෙහි ඇලෙන් නම් ඒ මහමුහුද වූ දෙවෙනි ආශ්වර්ය අද්භූත ධර්මය යැ.

තව ද අනෙකෙකි. මහණෙනි, මහමුහුද මළකුණක් හා එක් වූ නො වෙසෙයි. මහමුහුද යම් මළ කුණක් වේ ද එය වහා ම මුහුදු තෙරට පමුණුවයි, ගොඩට හෝ බායි. මහණෙනි, මහමුහුද මළ කුණක් හා එක් වී නො වෙසෙයි, මහමුහුද යම් මළ කුණක් වී නම් එය වහා ම මුහුදු තෙරට පමුණුවයි. ගොඩට බායි යන යමෙක් ඇද්ද, මහණෙනි, යමක් දක දක අසුරයෝ මහමුහුද ඇලෙන් නම් මේ ඒ මහමුහුද වූ තෙවෙනි ආශ්වර්ය අද්භූත ධර්මය යැ.

තව ද අනෙකෙකි. මහණෙනි, ගංගා යමුනා අචිරවතී සරයු මහී යන මහා නදීහු වෙන් ද, ඔහු මුහුදට පැමිණියාහු පළමු නම් ගොත් හැරදමත්. මහමුහුද යැ යි ම ව්‍යවහාරයට යෙත්. මහණෙනි,...යම් මහානදී කෙනෙක්...මහමුහුද යැ යි ම ව්‍යවහාරයට යෙත් යන යමෙක් ඇද්ද, මහණෙනි, යමක්... මේ මහමුහුද වූ සතර වන ආශ්වර්ය අද්භූත ධර්මය යැ.

තව ද අනෙකෙකි. ලොවැ යම් ඇළ දෙළ නදී කෙනෙක් මුහුදට වදිත් ද, අහසින් යම් වැසි දහර කෙනෙකුත් වැටෙත් ද එයින් මුහුදේ අඩු බවෙක් හෝ වැඩි බවෙක් හෝ නො පැණෙයි. මහණෙනි, ලොවැ යම් ඇළ දෙළ නදී කෙනෙක් මුහුදට වදිත් නම්, අහසින් වැසිදහර කෙනෙකුත් වැටෙත් නම්, එයින් මුහුදේ අඩු බවෙක් හෝ වැඩි බවෙක් හෝ නො පැණේ යන යමෙක්වේ ද මහණෙනි, යමක්... මෙය මහමුහුදේ පස් වන ආශ්වර්ය අද්භූත ධර්මය යැ.

තව ද අනෙකක් කියමි. මහණෙනි, මහමුහුද එක ම රසයක් ඇත්තේ ය, දුණුරස ඇත්තේ ය. මහමුහුද එක ම රසයක් ඇත්තේ ය, දුණු රස ඇත්තේ ය යන යමෙක් ඇද්ද මහණෙනි, යමක්... මෙය ද මහ මුහුදෙහි වූ සවන ආශ්වර්ය අද්භූත ධර්මය යැ.

පුන ච පරං භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ ඛුරුතනො අනෙකරුතනො. තත්ත්මානි රතනානි, සෙය්‍යාථිදං: මුක්ඛා මණි වෙථරියො සංඝිඛා සිලා පවාළං රජතං ජාතරූපං ලොභිතංකො මසාරගලලං. යච්ච භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ ඛුරුතනො අනෙකරුතනො: තත්ත්මානි රතනානි -පෙ- අයං භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ සක්ඛමො අච්ඡරියො අඛුතො ධම්මො -පෙ-

පුන ච පරං භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ මහතං භූතානං ආවාසො. තත්ත්මෙ භූතා: නිමි නිමිඛගලො නිමිරපිඛගලො අසුරා නාගා ගඤ්ඛිඛා. සත්ථි මහාසමුද්දෙ යොජනසතිකාපි අත්තභාවා ද්වියොජනසතිකාපි අත්තභාවා තියොජනසතිකාපි අත්තභාවා චතුර්යොජනසතිකාපි අත්තභාවා පඤ්ඤායොජනසතිකාපි අත්තභාවා. යච්ච භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ මහතං භූතානං ආවාසො, තත්ත්මෙ භූතා: නිමි -පෙ- සත්ථි මහාසමුද්දෙ යොජනසතිකාපි අත්තභාවා -පෙ- පඤ්ඤායොජනසතිකාපි අත්තභාවා-අයං භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ අට්ඨමො අච්ඡරියො අඛුතො ධම්මො යං දිස්වා දිස්වා අසුරා මහාසමුද්දෙ අභිරමන්ති. ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ අට්ඨ අච්ඡරියා අඛුතා ධම්මා යෙ දිස්වා දිස්වා අසුරා මහාසමුද්දෙ අභිරමන්ති.

4. එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ ඉමස්මිං ධම්මචිනයෙ අට්ඨ අච්ඡරියා අඛුතා ධම්මා යෙ දිස්වා දිස්වා භික්ඛු ඉමස්මිං ධම්මචිනයෙ අභිරමන්ති. කතමෙ අට්ඨ?

සෙය්‍යරාපි භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ අනුපුබ්බන්තො අනුපුබ්බපොණො අනුපුබ්බපඤ්ඤාතො න ආයතකෙතෙව පපාතො. එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ ඉමස්මිං ධම්මචිනයෙ අනුපුබ්බසික්ඛා අනුපුබ්බකිරියා අනුපුබ්බපට්ඨපදා න ආයතකෙතෙව අඤ්ඤාපට්ඨෙධො. යච්ච භික්ඛවෙ ඉමස්මිං ධම්මචිනයෙ අනුපුබ්බසික්ඛා අනුපුබ්බකිරියා අනුපුබ්බපට්ඨපදා න ආයතකෙතෙව අඤ්ඤාපට්ඨෙධො. අයං භික්ඛවෙ ඉමස්මිං ධම්මචිනයෙ පඨමො අච්ඡරියො අඛුතො ධම්මො යං දිස්වා දිස්වා භික්ඛු ඉමස්මිං ධම්මචිනයෙ අභිරමන්ති.

සෙය්‍යරාපි භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ ධීතධම්මො වෙලං නාතිවක්ඛන්ති, එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ යං මයා මම සාවකානං සික්ඛාපදං පඤ්ඤන්තං තං මම සාවකා ජීවිතහෙතුපි නාතික්ඛමන්ති. යච්ච භික්ඛවෙ යං මයා සාවකානං සික්ඛාපදං පඤ්ඤන්තං තං මම සාවකා ජීවිතහෙතුපි නාතික්ඛමන්ති. අයං භික්ඛවෙ ඉමස්මිං ධම්මචිනයෙ දුතියො අච්ඡරියො අඛුතො ධම්මො -පෙ-.

තව ද අනෙකක් කියමි. මහණෙනි, මහමුහුද බොහෝ රුවන් ඇත්තේ ය, නොයෙක් වැදෑරුම් රුවන් ඇත්තේ ය. එහි මුතු ය, මැණික් ය, වෙරළමැණි ය, සක් ය, ශිලා යැ, පබුළු යැ, රිදී යැ, රන් යැ, රත්මිණි යැ, මැසිරිගල් ය යන මේ රත්නයෝ වෙත්. මහණෙනි, මහමුහුද බොහෝ රුවන් ඇත්තේ ය, නොයෙක් රුවන් ඇත්තේ ය එහි ... මේ රුවන් ඇත්තේ ය යන මෙය මහමුහුදෙහි සත්වන ආශ්වරිය අද්භූත ධර්මය යැ.

තව ද අනෙකක් කියමි. මහණෙනි, මහමුහුද මහාභූතයනට වාසස්ථාන යැ. එහි තිම් යැ, තිම්ංගල යැ, තිම්රපිංගල යැ, අසුර යැ, නාග යැ, ගඤ්චි යැ යන මේ සත්ත්වයෝ වෙත්. මහ මුහුදෙහි යොදුන් සියයක් වූ ආත්මභාවයෝ ද යොදුන් දෙසියයක් වූ ආත්මභාවයෝ ද යොදුන් තුන්සියයක් වූ ආත්මභාවයෝ ද යොදුන් පන්සියයක් වූ ආත්මභාවයෝ ද වෙත්. මහාසම්මුද්‍රය මහත් සත්ත්වයනට වාසස්ථාන වේ ද, එහි තිම් ය...මේ භූතයෝ වෙත්, මහාසම්මුද්‍රයේ යොදුන් සියයක් වූ ආත්මභාවයෝ වෙත් ද...යොදුන් පන්සියයක් වූ ආත්මභාවයෝ වෙත් ද, මහණෙනි, යමක් දැක දැක අසුරයෝ මහමුහුදෙහි ඇලෙත් නම්, මේ ඒ අටවන ආශ්වරිය අද්භූත ධර්මය යැ. යමක් දැක දැක අසුරයෝ මහමුහුද ඇලෙත් නම් මේ ඒ ආශ්වරිය අද්භූත ධර්ම අට යැ.

4. මහණෙනි, එසේ ම යමක් දැක දැක භික්ෂුහු මේ ධර්ම විනයෙහි (මෙසස්නෙහි) ඇලෙත් ද, එසේ වූ මේ ආශ්වරිය අද්භූත ධර්මයෝ අට දෙනෙක් වෙත්. කවර අට දෙනෙක් ද යත්:

මහණෙනි, යම්සේ මහ මුහුද පිළිවෙළින් නැඹුරු වූයේ පිළිවෙළින් මිටි වූයේ පිළිවෙළින් ඉදිරියට නැමුණේ දිගට ම බැවුම් නැත්තේ වේ ද, මහණෙනි, එසේ ම මෙ සස්සෙහි අනුසුර්ව භික්ෂීම, අනුසුර්ව ක්‍රියා පද්ධතිය, අනුසුර්ව පිළිවෙත වෙයි, කෙළින් ම එකැවර රහත්බව පිළිවිදීමක් නො වේ. මහණෙනි, මේ සස්නෙහි අනුසුර්ව භික්ෂීම ය, අනුසුර්ව ක්‍රියා පද්ධතිය, අනුසුර්වප්‍රතිපත්තිය, කෙළින් ම එකැවර රහත්බව නො පිළිවිදිනාබව යන යමෙක් ඇද්ද, මහණෙනි, මෙය භික්ෂුන් දැක දැක මෙහි ඇලෙන මෙ සස්නෙහි පළමු වන ආශ්වරිය අද්භූත ධර්මය යි.

මහණෙනි, යම්සේ මුහුද සථිතධර්ම වූයේ ඉවුර නො ඉක්මවා ද, එසේ ම මා විසින් මාගේ සවිච්ඡාට යම් සිකපදයෙක් පනවන ලද්ද මා සවිච්චා දිව් යනත් ඒවා නො ඉක්මෙත්, මහණෙනි, මා සවිච්චා මා පැනූ වූ සික පද දිව් යනත් නො ඉක්මෙත් යන යමෙක් ඇද්ද, මහණෙනි, මෙය ...මෙ සස්නෙහි ආශ්වරිය අද්භූත දෙවෙනි දහම ය.

සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ න මනෙන කුණපෙන සංවසති, යං හොති මහාසමුද්දෙ මනං කුණපං තං ධ්වපඤ්ඤව කීරං වාහෙති, ථලං වා උසසාදෙති. එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ යො සො පුග්ගලො දුස්සීලො පාපධම්මො අසුචි සංකප්පසරසමාවාරො පටිච්ඡන්තකම්මෙනො අසංකමණො සමණපටිඤ්ඤෙ අබ්බමචාරී බ්‍රහ්මචාරීපටිඤ්ඤෙ අනෙත්‍යාපුති අවසසුතො කසම්බුජාතො, න තෙන සඤ්ඤා සංවසති ධ්වපඤ්ඤව තං සන්තිපතිත්වා උක්ඛපති. කිංඤ්ඤාපි සො හොති මජ්ඣෙ භික්ඛු-සංකප්ප නිසින්නො. අථ ඛො සො ආරකාව සංකප්පො, සඤ්ඤා ච තෙන. යමි භික්ඛවෙ යො සො පුග්ගලො දුස්සීලො පාපධම්මො -පෙ- න තෙන සඤ්ඤා සංවසති ධ්වපඤ්ඤව තං සන්තිපතිත්වා උක්ඛපති, කිංඤ්ඤාපි සො හොති මජ්ඣෙ භික්ඛුසංකප්ප නිසින්නො, අථ ඛො සො ආරකාව සංකප්පො, සඤ්ඤා ච තෙන. අයං භික්ඛවෙ ඉමසම් ධම්මවිනයෙ තතියො අච්ඡරියො අබ්බුතො ධම්මො යං -පෙ-

සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ යා කාවි මහානදියො, සෙය්‍යථීදං ගඛා යමුනා අච්චරති සරභු මභී, තා මහාසමුද්දං පක්ඛා ජහන්ති පුරිමාති නාමගොතනාති මහාසමුද්දෙත්ථව සංඛං ගච්ඡන්ති. එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ වන්තාරොමෙ වණ්ණං ඛන්තියා බ්‍රාහ්මණො වෙස්සා සුඤ්ඤං, තෙ තථාගතපථවදිනෙ ධම්මවිනයෙ අගාරස්වා අනගාරියං පබ්බජිතා ජහන්ති පුරිමාති නාමගොතනාති, සමණා සකාපුත්තියාත්ථව සංඛං ගච්ඡන්ති. යමි භික්ඛවෙ වන්තාරොමෙ වණ්ණං ඛන්තියා -පෙ- සමණා සකාපුත්තියාත්ථව සංඛං ගච්ඡන්ති. අයං භික්ඛවෙ ඉමසම් ධම්මවිනයෙ වතුසො අච්ඡරියො අබ්බුතො ධම්මො යං -පෙ-.

සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ යා ච ලොකෙ සවන්තියො මහාසමුද්දං අපෙත්තති, යා ච අනුලික්ඛා ධාරා පපත්තති, න තෙන මහාසමුද්දස්ස උනන්තං වා පුරන්තං වා පඤ්ඤයති, එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ බහු වෙපි භික්ඛු අනුපාදිසෙසාය නිබ්බානධාතුයා පරිනිබ්බායන්ති, න තෙන නිබ්බානධාතුයා උනන්තං වා පුරන්තං වා පඤ්ඤයති. යමි භික්ඛවෙ බහු වෙපි භික්ඛු අනුපාදිසෙසාය නිබ්බානධාතුයා පරිනිබ්බායන්ති න තෙන නිබ්බානධාතුයා උනන්තං වා පුරන්තං වා පඤ්ඤයති. අයං භික්ඛවෙ ඉමසම් ධම්මවිනයෙ පඤ්ඤමො අච්ඡරියො අබ්බුතො ධම්මො යං -පෙ-

සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ එකරසො ලොණරසො, එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ අයං ධම්මවිනයො එකරසො විමුක්ඛරසො. යමි භික්ඛවෙ අයං ධම්මවිනයො එකරසො විමුක්ඛරසො. අයං භික්ඛවෙ ඉමසම් ධම්මවිනයෙ ඡට්ඨා අච්ඡරියො අබ්බුතො ධම්මො යං -පෙ-.

සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ බහුරතනො අනෙකරතනො, තත්ත්මාති රතනාති, සෙය්‍යථීදං මුක්ඛා මණි වෙච්ඡරියො සංඛිං සිලා පවාළං රජතං ජාතරූපං ලොභිතංකො මසාරගලං, එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ අයං ධම්මවිනයො බහුරතනො අනෙකරතනො තත්ත්මාති රතනාති, සෙය්‍යථීදං වන්තාරො සතිපට්ඨානා වන්තාරො සම්මප්පධානා වන්තාරො ඉඤ්ඤාදි පඤ්ඤාදියාති පඤ්ඤා බලාති සත්ත බොජ්ඣංගො අරියො අට්ඨංගිකො මනෙත්වා. යමි භික්ඛවෙ අයං ධම්මවිනයො බහුරතනො අනෙකරතනො තත්ත්මාති රතනාති සෙය්‍යථීදං වන්තාරො සතිපට්ඨානා වන්තාරො -පෙ- අයං භික්ඛවෙ ඉමසම් ධම්මවිනයෙ සත්තමො අච්ඡරියො අබ්බුතො ධම්මො යං -පෙ-.

සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ මහතං භූතානං ආවාසො. තත්ත්වෙ භූතා: නිථි නිථිඛයලො නිමිරපිඛයලො අසුරා නාගා ගඤ්ඤා. සන්ති මහාසමුද්දෙ යොජනසතිකාපි අත්තභාවා දවියොජනසතිකාපි අත්තභාවා නියොජනසතිකාපි අත්තභාවා වතුයොජනසතිකාපි අත්තභාවා පඤ්ඤයොජනසතිකාපි අත්තභාවා. එවමෙව ටො භික්ඛවෙ අයං ධම්මවිනයො මහතං භූතානං ආවාසො තත්ත්වෙ භූතා: සොනාපනෙතා සොනාපනතිඵලසච්ඡිකිරියාය පටිපනෙතා සකදගාමී සකදගාමීඵලසච්ඡිකිරියාය පටිපනෙතා, අනාගාමී අනාගාමීඵලසච්ඡිකිරියාය පටිපනෙතා අරහා අරහත්ඵලසච්ඡිකිරියාය පටිපනෙතා. යමපි භික්ඛවෙ අයං ධම්මවිනයො මහතං භූතානං ආවාසො. තත්ත්වෙ භූතා: සොනාපනෙතා -පෙ- අයං භික්ඛවෙ ඉමසමිං ධම්මවිනයෙ අට්ඨමො අට්ඨරියො අබ්බුතො ධම්මො යං දිස්වා දිස්වා භික්ඛු ඉමසමිං ධම්මවිනයෙ අභිරමනති. ඉමෙ ටො භික්ඛවෙ ඉමසමිං ධම්මවිනයෙ අට්ඨ අට්ඨරියා අබ්බුතා ධම්මො යෙ දිස්වා දිස්වා භික්ඛු ඉමසමිං ධම්මවිනයෙ අභිරමනති.

අප් ටො භගවා එතමඤ්ඤං විදිස්වා තායං වෙලායං ඉමං උදනං උදනෙසි:

‘සුජනනමතිවස්සති විවටං නාතිවස්සති

තස්මා ජනනං විවරෙප එවං තං නාතිවස්සති’ති.

5. අප් ටො භගවා භික්ඛු ආමනෙතසි: න දනාහං භික්ඛවෙ ඉතො පරං උපොසථං කරිස්සාමි පාතිමොක්ඛං උද්දිසිස්සාමි. තුමෙත’ව දති භික්ඛවෙ ඉතො පරං උපොසථං කරෙය්‍යාප් පාතිමොක්ඛං උද්දිසෙය්‍යාප්. අට්ඨානමෙතං භික්ඛවෙ අනවකාසො යං තථාගතො අපරිසුද්ධාය පරිසාය උපොසථං කරෙය්‍ය පාතිමොක්ඛං උද්දිසෙය්‍ය. න ච භික්ඛවෙ සාපකංකෙත පාතිමොක්ඛං සොනඛං. යො සුඤ්ඤා ආපකං දුක්ඛවස්ස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ යො සාපකංකො පාතිමොක්ඛං සුඤ්ඤාති තස්ස පාතිමොක්ඛං යපෙතුං.

එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ යපෙනඛං තද්දුපොසපෙ වාතුද්දෙ වා පණ්ණරසෙ වා තස්මිං පුග්ගලෙ සමුච්ඡිතෙ සඛ්ඤ්ඤා උද්ගරිතඛං: සුඤ්ඤා මෙ භගොත සඛ්ඤ්ඤා. ඉත්තනාමො පුග්ගලො සාපකංකො තස්ස පාතිමොක්ඛං යපෙමි. තස්මිං සමුච්ඡිතෙ න පාතිමොක්ඛං උද්දිසිතඛං. යපිතං හොති පාතිමොක්ඛනති.

මහණෙනි, යම්සේ මහසුර මහත් සතුනට වාසස්ථාන වේ ද, එහි කිමි ය කිමිංගලය, කිමිරපිංගල ය, අසුර ය, නාග ය, ගඤ්ථි ය යන මේ සත්තු වෙත්. මහණෙනි, මහමුහුදේ යොදුන් සියක් වූ අත්ඛව්‍යු ද යොදුන් දෙසියයක් වූ අත්ඛව්‍යු ද යොදුන් තුන්සියක් වූ අත්ඛව්‍යු ද යොදුන් සාරසියක් වූ අත්ඛව්‍යු ද යොදුන් පන්සියක් වූ අත්ඛව්‍යු ද ඇත්හ. එසේ ම මහණෙනි, මේ ශාසනය මහාභූතයනට වාසස්ථාන වේ. එහි සෝවන් ය, සෝවන්පල පසක් කරනුවට පිළිපත්තේ ය, සෙදගැමි ය, සෙදගැමිපල පසක් කරනුවට පිළිපත්තේ යැ, අනගැමි ය, අනගැමිපල පසක් කරනුවට පිළිපත්තේ ය, රහත් ය, රහත්පල පසක් කරනුවට පිළිපත්තේ ය යන මේ මහා සත්ත්වයෝ වෙත්. මහණෙනි, සස්ත සෝවන් ... යන භූතයනට වාසස්ථාන වේ ද, මහණෙනි, මෙය යමක් දැක දැක භීක්ෂුහු මෙ සස්තෙහි ඇලෙත් ද මේ ඒ අට වැනි ආශ්චර්ය අද්භූත ධර්මය යැ. මහණෙනි, මොහු වනාහි යම් දැ දැක දැක භීක්ෂුහු මෙ සස්තෙහි ඇලෙත් ද මේ මෙ සස්තෙහි වූ ඒ ආශ්චර්ය අද්භූත ධර්ම අට යැ.”

ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙ කරුණු නුවණින් සලකා එ වේලෙහි මේ උදන් ඇනූ සේක.

“මොනොවට වසාගන්නාලද්දේ ඉතා වසී (අවන් ඇවැත් සහවනුයේ තව තවත් ඇවැත්නට පැමිණේ). වැසුම් හළේ ඉතා නො වසී (අවන් ඇවැත් විවෘත කරනුයේ අත් ඇවැත්කට නො පැමිණෙයි). එ හෙයින් වසන ලද ඇවැත් විවෘත කරන්නේ ය (කළයුතු ය). මෙසේ එය ඉතා නො වසී යයි.

5. ඉක්බිත්තෙන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මහණුන් බණවා, “මහණෙනි, දැන් මෙයින් මතු මම් පොහෝ නො කරන්නෙමි, පාමොක් නො උදෙසන්නෙමි. මහණෙනි, තෙපි ම මෙයින් මතු පොහෝ කරදි, පාමොක් උදෙසවු. මහණෙනි, තථාගත තෙම නො පිරිසිදු පිරිසෙහි පොහෝ කරන්නේ ය, පාමොක් උදෙසන්නේ ය යන යමෙක් ඇද්ද, මෙය නො කරුණෙකි, වන්නට ඉඩක් නැති එකෙකි. මහණෙනි, ඇවැත් සහිතයා විසින් පාමොක් නො ම ඇසියයුතු, යමෙක් අසන්නේ ද දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, ඇවැත් ඇති වැ යමෙක් පාමොක් අසන්නේ ද ඔහුට පාමොක් තබන්නට (නො දෙසා නවත්තනට) අනුදැනිමි.

මහණෙනි, මෙසේ පාමොක් තැබියයුතු: තුද්ධවක් වූ හෝ පසළොස්වක් වූ එ පොහෝ දිනෙහි ඒ පුතුලා හමු වූ කල්හි සහ මැදදී (මෙසේ) ඉදිරිපත් කළයුතු: “සංඝ තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. මේ නම් පුද්ගල තෙමේ ආපක්ඛි සහිත ය. ඔහුට පාමොක් තබමි. ඔහු හමු වූ කල්හි පාමොක් නො උදෙසියයුතු. මෙසේ පාමොක් තබන ලද්දේ වෙයි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුලත් කර ඇත.

තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බෙය්‍යා භික්ඛු 'නාමෙහ කොච් ජානාතී'ති සාපක්ඛකාව පාතිමොක්ඛං සුඡන්ති, ථෙරා භික්ඛු පරචික්ඛවිදුනො භික්ඛුනං ආරොචෙනති: "ඉක්ඛතොමො ච ඉක්ඛතොමො ච ආවුසො ජබ්බෙය්‍යා භික්ඛු නාමෙහ කොච් ජානාතීති සාපක්ඛකාව පාතිමොක්ඛං සුඡන්ති"ති. අඤ්ඤාසුං ඛො ජබ්බෙය්‍යා භික්ඛු 'ථෙරා කීර භික්ඛු පරචික්ඛවිදුනො අමෙහ භික්ඛුනං ආරොචෙනති ඉක්ඛතොමො ච ඉක්ඛතොමො ච ආවුසො ජබ්බෙය්‍යා භික්ඛු නාමෙහ කොච් ජානාතීති සාපක්ඛකාව පාතිමොක්ඛං සුඡන්ති'ති. තෙ 'පුරමොක්ඛං පෙසලා භික්ඛු පාතිමොක්ඛං යපෙන්නති'ති පටිගච්චෙව සුද්ධානං භික්ඛුනං අනාපක්ඛකානං අවජ්ඣස්මි අකාරණෙ පාතිමොක්ඛං යපෙන්නති.

යෙ තෙ භික්ඛු අපිට්ඨා සන්තුට්ඨා ලජ්ජනො කුක්ඛවට්ඨකා පික්ඛාකාමා තෙ ලජ්ජායනති වීයනති විපාවෙනති: 'කථං භි නාම ජබ්බෙය්‍යා භික්ඛු සුද්ධානං භික්ඛුනං අනාපක්ඛකානං අවජ්ඣස්මි අකාරණෙ පාතිමොක්ඛං යපෙන්නති'ති. අථ ඛො තෙ භික්ඛු හගවතො එතමස්ස ආරොචෙසු:

'සච්චං කීර භික්ඛවෙ ජබ්බෙය්‍යා භික්ඛු සුද්ධානං භික්ඛුනං අනාපක්ඛකානං අවජ්ඣස්මි අකාරණෙ පාතිමොක්ඛං යපෙන්නති'ති. 'සච්චං හගවා'. -පෙ-

විගරභිඤා ධම්මං කථං කඤ්ඤා භික්ඛු ආමනෙහසි: "න භික්ඛවෙ සුද්ධානං භික්ඛුනං අනාපක්ඛකානං අවජ්ඣස්මි අකාරණෙ පාතිමොක්ඛං යපෙන්නති. යො යපෙය්‍යා, ආපන්නි දුක්ඛට්ඨස්ස".

6. එකං භික්ඛවෙ අධමේකං පාතිමොක්ඛට්ඨපනං එකං ධමේකං.

දෙව් අධමේකානි පාතිමොක්ඛට්ඨපනානි දෙව් ධමේකානි.

තිණි අධමේකානි පාතිමොක්ඛට්ඨපනානි තිණි ධමේකානි.

විහාරී අධමේකානි පාතිමොක්ඛට්ඨපනානි විහාරී ධමේකානි.

පඤ්ඤා අධමේකානි පාතිමොක්ඛට්ඨපනානි පඤ්ඤා ධමේකානි.

එසමයෙහි වනාහි සවැගි මහණෝ 'කිසිවකු අප නො දනිනැ'යි සාපක්කව ම පාමොක් අසත්. පරසින් දන්නා සථිවිර භික්ෂුහු "ඇවැත්නි, මෙ නමැති මෙ නමැති සවැගි මහණහු 'කිසිවකු අප නො දනිනි'යි සිතා සාපක්ක ව ම පාමොක් අසත් යැ"යි භික්ෂුනට සැලකෙරෙත්. පරසින් දන්නා සථිවිර භික්ෂුහු "මෙ නමැත්තේ ද මෙ නමැත්තේ ද යන සවැගි මහණහු කිසිවකු අප නො දනිනැ යි සාපක්ක ව පාමොක් අසති"යි අප (ගැන) භික්ෂුනට කියත් යැ යි සවැගි මහණෝ ඇසූහ. 'ප්‍රියඨිල භික්ෂුන් අපට පාමොක් තබන්නට (නවතන්නට) පෙර අපි ඔවුන්ගේ පාමොක් තබමහ'යි කියා කල් තබා ම පිරිසුදු අනාපනතික භික්ෂුනට අවස්තුයෙහි අකාරණයෙහි ඔහු පාමොක් තබත්.

යම් භික්ෂු කෙනෙක් අල්පෙව්‍ය ද සනතුෂ්ට ද ලජ්ජී ද කුකුස් කරන්නෝ ද ශික්ෂාකාමී ද ඔහු 'කෙසේ නම් සවැගි මහණහු අනාපනතික පිරිසුදු මහණුනට අවස්තුයෙහි අකාරණයෙහි පාමොක් තබන්නාහු දැ'යි ලාමක කොට සිතත්, නිත්‍ය කෙරෙත්, දෙස් පතුරුවත්. එකල ඒ මහණහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

"මහණෙනි, සවැගි මහණෝ අනාපනතික පිරිසුදු මහණුනට අවස්තුයෙහි අකාරණයෙහි පාමොක් තබන්ල. සැබෑ දැ"යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අසාවද්‍යුළුසේක.

"සැබැව භාග්‍යවතුන් වහන්සැ"යි ඔහු කීහ... භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙසෙසින් ගරභා දූහැමි කතා කොට, භික්ෂුන් බණවා, "මහණෙනි, අනාපනතික වූ ශුඛ භික්ෂුනට අවස්තුයෙහි අකාරණයෙහි පාමොක් නො තැබියැයුතු. යමෙක් තබන්නේ ද ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ"යි වදාළසේක.

6. "මහණෙනි, නොදූහැමි පාමොක් තබනු එකෙක. දූහැමි පාමොක් තබනු එකෙක.

නොදූහැමි පාමොක් තබනු දෙකෙක, දූහැමි පාමොක් තබනු ද දෙකෙක.

නොදූහැමි පාමොක් තබනු තුනෙක, දූහැමි පාමොක් තබනු ද තුනෙක.

නොදූහැමි පාමොක් තබනු සතරෙක, දූහැමි පාමොක් තබනු ද සතරෙක.

නොදූහැමි පාමොක් තබනු පසෙක දූහැමි පාමොක් තබනු ද පසෙක.

ජ අධම්මකානි පාතිමොක්ඛධම්පනානි ජ ධම්මකානි.

සත්ත අධම්මකානි පාතිමොක්ඛධම්පනානි සත්ත ධම්මකානි.

අට්ඨ අධම්මකානි පාතිමොක්ඛධම්පනානි අට්ඨ ධම්මකානි.

නව අධම්මකානි පාතිමොක්ඛධම්පනානි නව ධම්මකානි.

දස අධම්මකානි පාතිමොක්ඛධම්පනානි දස ධම්මකානි.

7. කතමං එකං අධම්මකං පාතිමොක්ඛධම්පනං: අමුලිකාය සීලවිපක්ඛයා පාතිමොක්ඛං යපෙති. ඉදං එකං අධම්මකං පාතිමොක්ඛධම්පනං. කතමං එකං ධම්මකං පාතිමොක්ඛධම්පනං: සමුලිකාය සීලවිපක්ඛයා පාතිමොක්ඛං යපෙති, ඉදං එකං ධම්මකං පාතිමොක්ඛධම්පනං.

කතමානි දෙව අධම්මකානි පාතිමොක්ඛධම්පනානි: අමුලිකාය සීලවිපක්ඛයා පාතිමොක්ඛං යපෙති. අමුලිකාය ආචාරවිපක්ඛයා පාතිමොක්ඛං යපෙති. ඉමානි දෙව අධම්මකානි පාතිමොක්ඛධම්පනානි. කතමානි දෙව ධම්මකානි පාතිමොක්ඛධම්පනානි: සමුලිකාය සීලවිපක්ඛයා පාතිමොක්ඛං යපෙති. සමුලිකාය ආචාරවිපක්ඛයා පාතිමොක්ඛං යපෙති. ඉමානි දෙව ධම්මකානි පාතිමොක්ඛධම්පනානි.

කතමානි තිණි අධම්මකානි පාතිමොක්ඛධම්පනානි: අමුලිකාය සීලවිපක්ඛයා පාතිමොක්ඛං යපෙති. අමුලිකාය ආචාරවිපක්ඛයා -පෙ- අමුලිකාය දිට්ඨිවිපක්ඛයා පාතිමොක්ඛං යපෙති, ඉමානි තිණි අධම්මකානි පාතිමොක්ඛධම්පනානි. කතමානි තිණි ධම්මකානි පාතිමොක්ඛධම්පනානි: සමුලිකාය සීලවිපක්ඛයා පාතිමොක්ඛං යපෙති. සමුලිකාය ආචාරවිපක්ඛයා -පෙ- සමුලිකාය දිට්ඨිවිපක්ඛයා පාතිමොක්ඛං යපෙති. ඉමානි තිණි ධම්මකානි පාතිමොක්ඛධම්පනානි.

කතමානි චත්තාරි අධම්මකානි පාතිමොක්ඛධම්පනානි: අමුලිකාය සීලවිපක්ඛයා පාතිමොක්ඛං යපෙති. අමුලිකාය ආචාරවිපක්ඛයා -පෙ- අමුලිකාය දිට්ඨිවිපක්ඛයා -පෙ- අමුලිකාය ආජීවිපක්ඛයා පාතිමොක්ඛං යපෙති. ඉමානි චත්තාරි අධම්මකානි පාතිමොක්ඛධම්පනානි. කතමානි චත්තාරි ධම්මකානි පාතිමොක්ඛධම්පනානි: සමුලිකාය සීලවිපක්ඛයා -පෙ- සමුලිකාය ආචාරවිපක්ඛයා -පෙ- සමුලිකාය දිට්ඨිවිපක්ඛයා -පෙ- සමුලිකාය ආජීවිපක්ඛයා පාතිමොක්ඛං යපෙති. ඉමානි චත්තාරි ධම්මකානි පාතිමොක්ඛධම්පනානි.

කතමානි පඤ්ඤා අධම්මකානි පාතිමොක්ඛධම්පනානි: අමුලිකෙන පාරාජිකෙන පාතිමොක්ඛං යපෙති, අමුලිකෙන සඛ්ඤාදිසෙසෙන -පෙ- අමුලිකෙන පාචික්ඛයෙන -පෙ- අමුලිකෙන පාටිදෙසනීයෙන -පෙ- අමුලිකෙන දුක්ඛතොපන පාතිමොක්ඛං යපෙති. ඉමානි පඤ්ඤා අධම්මකානි පාතිමොක්ඛධම්පනානි. කතමානි පඤ්ඤා ධම්මකානි පාතිමොක්ඛධම්පනානි: සමුලිකෙන පාරාජිකෙන -පෙ- සමුලිකෙන සඛ්ඤාදිසෙසෙන -පෙ- සමුලිකෙන පාචික්ඛයෙන -පෙ- සමුලිකෙන පාටිදෙසනීයෙන -පෙ- සමුලිකෙන දුක්ඛතොපන පාතිමොක්ඛං යපෙති, ඉමානි පඤ්ඤා ධම්මකානි පාතිමොක්ඛධම්පනානි.

නොදහැමි පාමොක් තබනු සයෙක, දහැමි පාමොක් තබනු ද සයෙක.

නොදහැමි පාමොක් තබනු සතෙක, දහැමි පාමොක් තබනු ද සතෙක.

නොදහැමි පාමොක් තබනු අටෙක, දහැමි පාමොක් තබනු ද අටෙක.

නොදහැමි පාමොක් තබනු නවයෙක, දහැමි පාමොක් තබනු ද නවයෙක.

නොදහැමි පාමොක් තබනු දසයෙක, දහැමි පාමොක් තබනු ද දසයෙක.

7. මහණෙනි, එක් නොදහැමි පාමොක් තබනු කවර යැ: අමුලක ශීලවිපක්ඛි පාමොක් තබන්නේ නම් මේ එක් නොදහැමි පාමොක් තබනු යැ. එක් දහැමි පාමොක් තබනු කවර යැ: සමුලක සිල්විපක්ඛි පාමොක් තබන්නේ නම්, මේ එක් දහැමි පාමොක් තබනු යැ.

නොදහැමි පාමොක් තබනු දෙක කවර යැ: අමුලක ශීලවිපක්ඛි පාමොක් තබන්නේ ද, අමුලක ආචාර විපක්ඛි පාමොක් තබන්නේ ද, මේ නොදහැමි පාමොක් තබනු දෙක යැ. දහැමි පාමොක් තබනු දෙක කවර යැ: සමුලක ශීලවිපක්ඛි පාමොක් තබන්නේ ද සමුලක ආචාර විපක්ඛි පාමොක් තබන්නේ ද, මේ දහැමි පාමොක් තබනු දෙක යැ.

තුන් නොදහැමි පාමොක් තබනු කවර යැ: අමුලක ශීල-විපක්ඛි... අමුලක ආචාර විපක්ඛි... අමුලක දෘෂ්ටිවිපක්ඛි පාමොක් තබන්නේ ද, මේ තුන් නොදහැමි පාමොක් තබනු යැ. තුන් දහැමි පාමොක් තබනු කවර යැ: සමුලක ශීලවිපක්ඛි... සමුලක ආචාර විපක්ඛි... සමුලක දෘෂ්ටි විපක්ඛි පාමොක් තබන්නේ ද, මේ තුන් දහැමි පාමොක් තබනු යැ.

සතර නොදහැමි පාමොක් තබනු කවර යැ: අමුලක ශීල-විපක්ඛි... අමුලක ආචාර විපක්ඛි... අමුලක දෘෂ්ටි විපක්ඛි අමුලක ආර්ථ විපක්ඛි පාමොක් තබන්නේ ද, මේ සතර නොදහැමි පාමොක් තබනු යැ. සතර දහැමි පාමොක් තබනු කවර යැ: සමුලක සිල්විපක්ඛි... සමුලක ආචාර විපක්ඛි... සමුලක දෘෂ්ටි විපක්ඛි... සමුලක ආර්ථ විපක්ඛි පාමොක් තබන්නේ ද, මේ සතර දහැමි පාමොක් තබනු යැ.

පස් නොදහැමි පාමොක් තබනු කවර යැ: අමුලක පරිච්ඡ ඇවැත්ති පාමොක් තබා ද, අමුලක සභවෙසෙස් ඇවැත්ති... අමුලක පච්ඡි ඇවැත්ති... අමුලක පාරිදෙසනිය ඇවැත්ති... අමුලක දුකුලා ඇවැත්ති පාමොක් තබන්නේ ද, මේ පස් නොදහැමි පාමොක් තබනු යැ. පස් දහැමි පාමොක් තබනු කවර යැ: සමුලක පරිච්ඡ ඇවැත්ති... සමුලක සභවෙසෙස් ඇවැත්ති... සමුලක පච්ඡි ඇවැත්ති... සමුලක පාරිදෙසනිය ඇවැත්ති.. සමුලක දුකුලා ඇවැත්ති පාමොක් තබන්නේ ද මේ පස් දහැමි පාමොක් තබනු යැ.

කතමානි ඡ අධමේකානි පාතිමොක්ඛට්ඨපනානි: අමුලිකාය ඩිලච්චකන්ධා පාතිමොක්ඛං යථෙති අකතාය, අමුලිකාය ඩිලච්චකන්ධා -ථෙ- කතාය, අමුලිකාය ආචාරච්චකන්ධා -ථෙ- අකතාය, අමුලිකාය ආචාරච්චකන්ධා -ථෙ- කතාය, අමුලිකාය දිට්ඨිච්චකන්ධා -ථෙ- අකතාය, අමුලිකාය දිට්ඨිච්චකන්ධා පාතිමොක්ඛං යථෙති කතාය, ඉමානි ඡ අධමේකානි පාතිමොක්ඛට්ඨපනානි. කතමානි ඡ ධමේකානි පාතිමොක්ඛට්ඨපනානි: සමුලිකාය ඩිලච්චකන්ධා පාතිමොක්ඛං යථෙති අකතාය, සමුලිකාය ඩිලච්චකන්ධා -ථෙ- කතාය, සමුලිකාය ආචාරච්චකන්ධා -ථෙ- අකතාය; සමුලිකාය ආචාරච්චකන්ධා -ථෙ- කතාය, සමුලිකාය දිට්ඨිච්චකන්ධා -ථෙ- අකතාය, සමුලිකාය දිට්ඨිච්චකන්ධා පාතිමොක්ඛං යථෙති කතාය, ඉමානි ඡ ධමේකානි පාතිමොක්ඛට්ඨපනානි.

කතමානි සඤ්ඤා අධිමානානි පානිමොක්ඛධම්පනානි: අමුලිකෙන පාරාජිකෙන පානිමොක්ඛං යපෙති, අමුලිකෙන සඤ්ඤාදිසෙසෙන -පෙ- අමුලිකෙන චුලලව්වයෙන -පෙ- අමුලිකෙන පාචිත්තියෙන -පෙ- අමුලිකෙන පාචිදසනීයෙන -පෙ- අමුලිකෙන දුක්ඛකපෙන -පෙ- අමුලිකෙන දුක්ඛාසිතෙන පානිමොක්ඛං යපෙති, ඉමානි සඤ්ඤා අධිමානානි පානිමොක්ඛධම්පනානි. කතමානි සඤ්ඤා අධිමානානි පානිමොක්ඛධම්පනානි: සමුලිකෙන පාරාජිකෙන පානිමොක්ඛං යපෙති, සමුලිකෙන සඤ්ඤාදිසෙසෙන -පෙ- සමුලිකෙන චුලලව්වයෙන -පෙ- සමුලිකෙන පාචිත්තියෙන -පෙ- සමුලිකෙන පාචිදසනීයෙන -පෙ- සමුලිකෙන දුක්ඛකපෙන -පෙ- සමුලිකෙන දුක්ඛාසිතෙන පානිමොක්ඛං යපෙති. ඉමානි සඤ්ඤා අධිමානානි පානිමොක්ඛධම්පනානි.

කතමානි අට්ඨ අධමේකානි පාතිමොක්ඛට්ඨපනානි: අමුලිකාය පිලච්ඡක්ඛයා පාතිමොක්ඛං යංපෙනි අකතාය, අමුලිකාය පිලච්ඡක්ඛයා -ථෙ- කතාය, අමුලිකාය ආචාරච්ඡක්ඛයා -ථෙ- අකතාය, අමුලිකාය ආචාරච්ඡක්ඛයා -ථෙ- කතාය, අමුලිකාය දිට්ඨිච්ඡක්ඛයා -ථෙ- අකතාය, අමුලිකාය දිට්ඨිච්ඡක්ඛයා -ථෙ- කතාය, අමුලිකාය ආර්ථිච්ඡක්ඛයා -ථෙ- අකතාය, අමුලිකාය ආර්ථිච්ඡක්ඛයා -ථෙ- කතාය. ඉමානි අට්ඨ අධමේකානි පාතිමොක්ඛට්ඨපනානි. කතමානි අට්ඨ ධමේකානි පාතිමොක්ඛට්ඨපනානි: සමුලිකාය පිලච්ඡක්ඛයා පාතිමොක්ඛං යංපෙනි අකතාය, සමුලිකාය පිලච්ඡක්ඛයා -ථෙ- කතාය, සමුලිකාය ආචාරච්ඡක්ඛයා -ථෙ- අකතාය, සමුලිකාය ආචාරච්ඡක්ඛයා -ථෙ- කතාය, සමුලිකාය දිට්ඨිච්ඡක්ඛයා -ථෙ- අකතාය, සමුලිකාය දිට්ඨිච්ඡක්ඛයා -ථෙ- කතාය, සමුලිකාය ආර්ථිච්ඡක්ඛයා -ථෙ- අකතාය, සමුලිකාය ආර්ථිච්ඡක්ඛයා පාතිමොක්ඛං යංපෙනි කතාය, ඉමානි අට්ඨ ධමේකානි පාතිමොක්ඛට්ඨපනානි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

නොදහැමි පාමොක් තබනු සය කවර යැ: නො කරන ලද්දෙහි අමුලක සිල්විපත්ති... කරන ලද්දෙහි අමුලක ඕල විපත්ති... නො කරන ලද්දෙහි අමුලක ආචාර විපත්ති... කරන ලද්දෙහි අමුලක ආචාර විපත්ති පාමොක් තබන්නේ ද, මේ සය නොදහැමි පාමොක් තබනු යැ. දහැමි පාමොක් තබනු සය කවර යැ: නොකරන ලද්දෙහි සමුලක සිල්විපත්ති... කරන ලද්දෙහි සමුලක සිල් විපත්ති... නොකරන ලද්දෙහි සමුලක ආචාර විපත්ති... කරන ලද්දෙහි සමුලක ආචාර විපත්ති... නොකරන ලද්දෙහි සමුලක දෘෂ්ටි විපත්ති... කරන ලද්දෙහි සමුලක දෘෂ්ටි විපත්ති පාමොක් තබන්නේ ද, මේ සය දහැමි පාමොක් තබනු යැ.

සත් නො දහැමි පාමොක් තබනු කවර යැ: අමුලක පරිච්ඡි ඇවැත්ති... අමුලක සහවෙසෙස් ඇවැත්ති... අමුලක තුලැසි ඇවැත්ති... අමුලක පවිති ඇවැත්ති... අමුලක පාට්ඨෙසනිය ඇවැත්ති... අමුලක දුකුළා ඇවැත්ති... අමුලක දුබ්බි ඇවැත්ති පාමොක් තබන්නේ ද, මේ සත් නොදහැමි පාමොක් තබනු යැ. සත් දහැමි පාමොක් තබනු කවර යැ: සමුලක පරිච්ඡි ඇවැත්ති... සමුලක සහවෙසෙස් ඇවැත්ති... සමුලක තුලැසි ඇවැත්ති... සමුලක පවිති ඇවැත්ති... සමුලක පාට්ඨෙසනිය ඇවැත්ති... සමුලක දුකුළා ඇවැත්ති... සමුලක දුබ්බි ඇවැත්ති පාමොක් තබන්නේ ද, මේ සත් දහැමි පාමොක් තබනු ය.

අට නො දහැමි පාමොක් තබනු කවර යැ: නොකරන ලද්දෙහි අමුලක සිල් විපත්ති... කරන ලද්දෙහි අමුලක සිල් විපත්ති... නොකරන ලද්දෙහි අමුලක ආචාර විපත්ති... කරන ලද්දෙහි අමුලක ආචාර විපත්ති... නො කරන ලද්දෙහි අමුලක දෘෂ්ටි විපත්ති... කරන ලද්දෙහි අමුලක දෘෂ්ටි විපත්ති... නො කරන ලද්දෙහි අමුලක ආර්ථි විපත්ති... කරන ලද්දෙහි අමුලක ආර්ථි විපත්ති පාමොක් තබන්නේ ද, මේ අට නො දහැමි පාමොක් තබනු යැ. අට දහැමි පාමොක් තබනු කවර යැ: නොකරන ලද්දෙහි සමුලක සිල්විපත්ති... කරන ලද්දෙහි සමුලක සිල්විපත්ති... නොකරන ලද්දෙහි සමුලක ආචාර විපත්ති... කරන ලද්දෙහි සමුලක ආචාර විපත්ති... නොකරන ලද්දෙහි සමුලක දෘෂ්ටි විපත්ති... කරන ලද්දෙහි සමුලක දෘෂ්ටිවිපත්ති... නොකරන ලද්දෙහි සමුලක ආර්ථිවිපත්ති... කරන ලද්දෙහි සමුලක ආර්ථි විපත්ති පාමොක් තබන්නේ ද, මේ අට දහැමි පාමොක් තබනු යැ.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

කතමානි නව අධම්මකානි පාතිමොක්ඛධම්පනානි: අමුලිකාය සීලවිපක්ඛියා පාතිමොක්ඛං යථෙති අකතාය, අමුලිකාය සීලවිපක්ඛියා -පෙ- කතාය, අමුලිකාය සීලවිපක්ඛියා -පෙ- කතාකතාය, අමුලිකාය අචාරවිපක්ඛියා -පෙ- අකතාය, අමුලිකාය අචාරවිපක්ඛියා -පෙ- කතාය, අමුලිකාය අචාරවිපක්ඛියා -පෙ- කතාකතාය, අමුලිකාය දිට්ඨිවිපක්ඛියා -පෙ- අකතාය, අමුලිකාය දිට්ඨිවිපක්ඛියා -පෙ- කතාය, අමුලිකාය දිට්ඨිවිපක්ඛියා පාතිමොක්ඛං යථෙති කතාකතාය, ඉමානි නව අධම්මකානි පාතිමොක්ඛධම්පනානි. කතමානි නව ධම්මකානි පාතිමොක්ඛධම්පනානි: සමුලිකාය සීලවිපක්ඛියා පාතිමොක්ඛං යථෙති අකතාය, සමුලිකාය සීලවිපක්ඛියා -පෙ- කතාය, සමුලිකාය සීලවිපක්ඛියා -පෙ- කතාකතාය, සමුලිකාය අචාරවිපක්ඛියා -පෙ- අකතාය, සමුලිකාය අචාරවිපක්ඛියා -පෙ- කතාය, සමුලිකාය අචාරවිපක්ඛියා -පෙ- කතාකතාය, සමුලිකාය දිට්ඨිවිපක්ඛියා -පෙ- අකතාය, සමුලිකාය දිට්ඨිවිපක්ඛියා -පෙ- කතාය, සමුලිකාය දිට්ඨිවිපක්ඛියා -පෙ- කතාකතාය. ඉමානි නව ධම්මකානි පාතිමොක්ඛධම්පනානි.

කතමානි දස අධම්මකානි පාතිමොක්ඛධම්පනානි: න පාරාජිකො තස්සං පරිසායං නිසින්නො භොති, න පාරාජිකකරා විපකතා භොති, න සිකඛං පච්චිකඛාතකො තස්සං පරිසායං නිසින්නො භොති, න සිකඛං පච්චිකඛාතකරා විපකතා භොති, ධම්මකං සාමඤ්ඤං උපෙති, න ධම්මකං සාමඤ්ඤං පච්චාදියති, න ධම්මකාය සාමඤ්ඤා පච්චාදනකරා විපකතා භොති, න සීලවිපක්ඛියා දිට්ඨි සුතපරිසඤ්ඤා භොති, න අචාරවිපක්ඛියා දිට්ඨිසුතපරිසඤ්ඤා භොති, න දිට්ඨිවිපක්ඛියා දිට්ඨිසුතපරිසඤ්ඤා භොති ඉමානි දස අධම්මකානි පාතිමොක්ඛධම්පනානි. කතමානි දස ධම්මකානි පාතිමොක්ඛධම්පනානි? පාරාජිකො තස්සං පරිසායං නිසින්නො භොති, පාරාජිකකරා විපකතා භොති, සිකඛං පච්චිකඛාතකො තස්සං පරිසායං නිසින්නො භොති; සිකඛං පච්චිකඛාතකරා විපකතා භොති, ධම්මකං සාමඤ්ඤං න උපෙති, ධම්මකං සාමඤ්ඤං පච්චාදියති, ධම්මකාය සාමඤ්ඤා පච්චාදනකරා විපකතා භොති, සීලවිපක්ඛියා දිට්ඨිසුත පරිසඤ්ඤා භොති, අචාරවිපක්ඛියා දිට්ඨිසුතපරිසඤ්ඤා භොති, දිට්ඨිවිපක්ඛියා දිට්ඨිසුතපරිසඤ්ඤා භොති. ඉමානි දස ධම්මකානි පාතිමොක්ඛධම්පනානි.

8. කරං පාරාජිකො තස්සං පරිසායං නිසින්නො භොති: ඉධ භික්ඛවෙ යෙහි ආකාරෙහි යෙහි ලිඛෙහි යෙහි නිමිත්තෙහි පාරාජිකස්ස ධම්මස්ස අර්ථකතා භොති, තෙහි ආකාරෙහි තෙහි ලිඛෙහි තෙහි නිමිත්තෙහි භික්ඛු භික්ඛුං පස්සති පාරාජිකං ධම්මං අර්ථකතං. නගෙවි වො භික්ඛු භික්ඛුං පස්සති පාරාජිකං ධම්මං අර්ථකතං. අපි ච අශ්වස්ස භික්ඛු භික්ඛුස්ස ආරොචෙති 'ඉත්තනාමො ආවුසො භික්ඛු පාරාජිකං ධම්මං අර්ථකතං'ති.

නව නොදහැමි පාමොක් තබනු කවර යැ? නොකරන ලද්දෙහි අමුලක සිල්විපත්ති පාමොක් තබන්නේ ද, කරන ලද අමුලක සිල් විපත්ති .. කරන ලද නොකරන ලද අමුලක සිල් විපත්ති... නොකරන ලද අමුලක ආචාර විපත්ති... කරන ලද අමුලක ආචාර විපත්ති... කරන ලද නො කරන ලද අමුලක ආචාර විපත්ති... නො කරන ලද අමුලක දෘෂ්ටි විපත්ති... කරන ලද අමුලක දෘෂ්ටි විපත්ති... කරන ලද නොකරන ලද අමුලක දෘෂ්ටි විපත්ති පාමොක් තබන්නේ ද, මේ නව නොදහැමි පාමොක් තබනු යැ. නව දහැමි පාමොක් තබනු කවර යැ? නොකරන ලද්දෙහි අමුලක සිල්විපත්ති පාමොක් තබන්නේ ද, කරන ලද්දෙහි අමුලක සිල්විපත්ති පාමොක් තබන්නේ ද, කරන ලද්දෙහිත් නොකරන ලද්දෙහිත් අමුලක සිල්විපත්ති පාමොක් තබන්නේ ද, කරන ලද්දෙහි අමුලක ආචාර විපත්ති — නොකරන ලද්දෙහි අමුලක ආචාර විපත්ති... කරන ලද්දෙහිත් නො කරන ලද්දෙහිත් අමුලක ආචාර විපත්ති, කරන ලද්දෙහි අමුලක දෘෂ්ටි විපත්ති... නොකරන ලද්දෙහි අමුලක දෘෂ්ටි විපත්ති... කරන ලද්දෙහිත් නො කරන ලද්දෙහිත් අමුලක දෘෂ්ටි විපත්ති පාමොක් තබන්නේ ද, මේ නව දහැමි පාමොක් තබනු යැ.

දස නොදහැමි පාමොක් තබනු කවර යැ? පරිච්ඡි ඇවැත් අවන්තෙක් එ පිරිසෙහි නො හුන්නේ වේ ද, පරිච්ඡි පිළිබඳ කරාවෙක් නො අඩාළ වේ ද, ශික්ෂාව ප්‍රත්‍යාඛ්‍යාන කළෙක් එ පිරිසෙහි නො හුන්නේ වේ ද, සිට ප්‍රත්‍යාඛ්‍යාන කළක්හු පිළිබඳ කරාවෙක් අඩාළ නො වේ ද, දහැමි සමගියකට නො එළැඹේ ද, දහැමි සමගියක් නො පිළිගනී ද, දහැමි සමගියක් පිළිගැන්ම පිළිබඳ කරාවෙක් අඩාළ නො වේ ද, සිල්විපත්ති දුටුයෙක් ඇසුයෙක් සැක කළෙක් නො වේ ද, ආචාර විපත්ති දුටු ඇසු සැකකළෙක් නො වේ ද, දෘෂ්ටි විපත්ති දුටු ඇසු සැකකළෙක් නො වේ ද, මේ දස නොදහැමි පාමොක් තබනු යැ. දස දහැමි පාමොක් තබනු කවර යැ? පරිච්ඡි අවන්තෙක් එ පිරිසෙහි උන්නේ වේ ද, පරිච්ඡි අවන්තක්හු පිළිබඳ කරාවෙක් අඩාළ වේ ද, සිට ප්‍රත්‍යාඛ්‍යාන කළෙක් එ පිරිසෙහි උන්නේ වේ ද, සිට ප්‍රත්‍යාඛ්‍යාන කළක්හු පිළිබඳ කරාව අඩාළ වේ ද, දහැමි සමගියට නො එළැඹේ ද, දහැමි සමගිය නො පිළිගනී ද, දහැමි සමගිය පිළිගැන්ම ගැන කරාව අඩාළ වේ ද, සිල්විපත්ති දුටු ඇසු සැකකළෙක් වේ ද, ආචාර විපත්ති දුටු ඇසු සැක කළෙක් වේ ද, දිවුට්පත්ති දුටු ඇසු සැක කළෙක් වේ ද, මේ දසය දහැමි පාමොක් තබනු යැ.

8. කෙසේ නම් පැරැදියෙක් එ පිරිසෙහි හුන්නේ වෙයි ද? මහණෙනි, මෙහි යම් ආකාරවලින් යම් ලකුණුවලින් යම් නිමිති වලින් පරිච්ඡි ඇවැත්ම පැමිණීමෙක් වේ ද, ඒ ආකාර ලක්ෂණ නිමිත්ත වලින් මහණෙක් පරිච්ඡි ඇවැත්ම අවදානා මහණක්හු දකී. එ මහණහු පරිච්ඡි ඇවැත්ම අවදින්නහු තෙවේ නො දකී. එහෙත් මහණෙක් මහණකුට 'මේ නම් මහණ පරිච්ඡි ඇවැත්ම අවදානා'යි කියයි. මහණ තෙට මහණකු පරිච්ඡි ඇවැත්ම අවදින්නහු නො ම දකී. අන් මහණෙකුත් 'මේ නම් මහණ පරිච්ඡි ඇවැත්ම අවදානා'යි මහණකුට සැල කරයි.

නභෙවි මො භික්ඛු භික්ඛුං පස්සති පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපජ්ජන්තං. නාපි අදෙඤ්ඤ භික්ඛු භික්ඛුස්ස ආරොචෙති 'ඉස්සන්තොමො ආවුසො භික්ඛු පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපන්නො'ති. අපි ච සො'ව භික්ඛු භික්ඛුස්ස ආරොචෙති 'අහං ආවුසො පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපන්නො'ති.

ආකඛ්ඛිමානො භික්ඛුවෙ භික්ඛු තෙන දිට්ඨොන තෙන සුතෙන තාය පරිසඛ්ඛාය තද්වුපොසරෙ වාතුද්දසෙ වා පණ්ණරසෙ වා තස්මිං පුග්ගලෙ සම්මුඛිභූතෙ සඛ්ඛමජෙක්ඛි උද්භරෙය්‍යා:

"සුඤ්ඤානං මෙ භග්‍යො සංඛ්ඛා. ඉස්සන්තොමො පුග්ගලො පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපන්නො තස්ස පාතිමොක්ඛං ධරෙමි. න තස්මිං සම්මුඛිභූතෙ පාතිමොක්ඛං උද්දිසිතඛ්ඛන්ති". ධම්මකං පාතිමොක්ඛට්ඨපනං.

භික්ඛුස්ස පාතිමොක්ඛං ධරිතො පරිසා වුට්ඨාති දසන්තං අන්තරායානං අඤ්ඤිතරෙන: රාජන්තරායෙන වා වොරන්තරායෙන වා අග්ගන්තරායෙන වා උදකන්තරායෙන වා මනුස්සන්තරායෙන වා අමනුස්සන්තරායෙන වා වාළන්තරායෙන වා සිරිංසපන්තරායෙන¹ වා ජිවිතන්තරායෙන වා ඉත්ථවරිදන්තරායෙන වා, ආකඛ්ඛිමානො භික්ඛුවෙ, භික්ඛු තස්මිං වා ආවාසෙ අඤ්ඤස්මිං වා ආවාසෙ තස්මිං පුග්ගලෙ සම්මුඛිභූතෙ සඛ්ඛමජෙක්ඛි උද්භරෙය්‍යා:

"සුඤ්ඤානං මෙ භග්‍යො සංඛ්ඛා. ඉස්සන්තොමස්ස පුග්ගලස්ස පාරාජිකකරා විපාකතා. තං වජ්ඣං අවිනිච්ඡිතං. යදි සඛ්ඛස්ස පත්තකලං සංඛ්ඛා තං වජ්ඣං විනිච්ඡිතෙය්‍යාති".

ථව්‍යෙඤ්ඤිතං ලභෙථ ඉච්චිතං කුසලං. නො චෙ ලභෙථ තද්වුපොසරෙ වාතුද්දසෙ වා පණ්ණරසෙ වා තස්මිං පුග්ගලෙ සම්මුඛිභූතෙ සඛ්ඛමජෙක්ඛි උද්භරිතඛ්ඛං:

"සුඤ්ඤානං මෙ භග්‍යො සංඛ්ඛා. ඉස්සන්තොමස්ස පුග්ගලස්ස පාරාජිකකරා විපාකතා. තං වජ්ඣං අවිනිච්ඡිතං. තස්ස පාතිමොක්ඛං ධරෙමි. න තස්මිං සම්මුඛිභූතෙ පාතිමොක්ඛං උද්දිසිතඛ්ඛන්ති":

ධම්මකං පාතිමොක්ඛට්ඨපනං.

මහණෙක් මහණකු නො ම දකී. අන් මහණෙකුත් මහණකුට 'මෙ නම් මහණ; පරිච්ඡි ඇවැත් අවනැ'යි නො ද කියයි. වැළි දු ඒ මහණ ම 'ඇවැත්, මම පරිච්ඡි ඇවැත් අවන්මි'යි කියයි.

මහණෙනි, මහණ තෙම කැමැත්තේ නම් ඒ දුටු දැයිත්, ඒ ඇසූ දැයිත්, ඒ සැකයෙන් ඒ තුදුස්වක් හෝ පසළොස්වක් පොහෝ දිනෙහි ඒ පුභුලා හමු වූ කල්හි සහමැද දී මෙසේ ඉදිරිපත් කරන්නේ ය (කළයුතු):

"වහන්ස, සඬ්ඤා තෙමේ මා කියන්නක් අසාවා. මෙ නම් මහණ පරිච්ඡි ඇවැත් අවන. ඔහුට පාමොක් තබමි (වළක්වමි). ඔහු හමු වූ කලා පාමොක් නො උදෙසියැයුතු" යැ යි. (මෙ) දහැමි පාමොක් තැබීමෙකි.

මහණකුට පාමොක් තැබූ කල්හි, රජුන්ගෙන් වූ උවදුරෙකින් හෝ සොරුන්ගෙන් වූ උවදුරෙකින් හෝ ගින්නෙන් වූ උවදුරෙකින් හෝ දියෙන් වූ උවදුරෙකින් හෝ මිනිසුන්ගෙන් වූ උවදුරෙකින් හෝ අමනුෂ්‍ය උවදුරෙකින් හෝ වණ්ඤා මෘගයන්ගෙන් වූ උවදුරෙකින් හෝ සර්පයන්ගෙන් වූ උවදුරෙකින් හෝ ජීවිතයට වියැහැකි උවදුරෙකින් හෝ මහණදමට වියැහැකි උවදුරෙකින් හෝ මේ දස උවදුරු අතුරෙන් එක්තරා උවදුරෙකින් පිරිස නැගී සිටී ද, මහණෙනි, මහණ තෙම කැමැති වන්නේ වී නම් ඒ ආවාසයෙහි හෝ අන් ආවාසයෙක්හි හෝ ඒ පුද්ගලයා හමු වූ කල්හි සහමැද දී මෙසේ ඉදිරිපත් කරන්නේ ය (කළයුතු):

"වහන්ස, සඬ්ඤා තෙමේ මාගේ බස් අසාවා. මෙ නම් පුභුලා පිළිබඳ වැ පරිච්ඡි කතාව අධාළ විය. ඒ වස්තුව අවිනිශ්චිත ය. ඉදින් සඬ්ඤාට පැමිණි කල් වී නම් ඒ වස්තුව විනිශ්චය කරන්නේ ය (විනිශ්චය කෙරේවා)".

මෙය මෙසේ ලබන්නේ නම් ඒ මැනව. ඉදින් නො ලබන්නේ නම් ඒ තුදුස්වක් හෝ පසළොස්වක් දවසැ ඒ පුභුලු හමු වූ කලා සහමැද දී (මෙසේ) ඉදිරිපත් කළයුතු:

"වහන්ස, සඬ්ඤා තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. මෙ නම් පුභුලා පිළිබඳ පරිච්ඡි කතාව අධාළ ව ඇත. ඒ වස්තුව අවිනිශ්චිත ය. ඔහුට පාමොක් තබමි. ඔහු හමු වූ කල්හි පාමොක් නො උදෙසියැයුතු" යනුවෙනි.

මේ දහැමි පාමොක් තැබීම යි.

9. කරු සිකං පච්චක්ඛාතකො තස්ස පරිසාය නිසිනො
 හොති: ඉධ පන භික්ඛුවෙ භික්ඛු යෙහි ආකාරෙහි යෙහි ලිඛෙහි
 යෙහි නිමිත්තෙහි සිකං පච්චක්ඛාතා භොති, තෙහි ආකාරෙහි
 තෙහි ලිඛෙහි තෙහි නිමිත්තෙහි භික්ඛු භික්ඛු. පස්සති සිකං
 පච්චක්ඛන්තං, නභෙව ටො භික්ඛු භික්ඛු. පස්සති සිකං
 පච්චක්ඛන්තං, අපි ච අද්දෙසු භික්ඛු භික්ඛුස්ස ආරොචෙති 'ඉස්සන්තා
 මෙන ආවුසො භික්ඛුතා සිකං පච්චක්ඛාතා'ති, නභෙව ටො භික්ඛු
 භික්ඛු. පස්සති සිකං පච්චක්ඛන්තං, නාපි අද්දෙසු භික්ඛු භික්ඛුස්ස
 ආරොචෙති 'ඉස්සන්තාමෙන ආවුසො භික්ඛුතා සිකං පච්චක්ඛාතා'ති,
 අපි ච සො'ව භික්ඛු භික්ඛුස්ස ආරොචෙති මයා ආවුසො සිකං
 පච්චක්ඛාතා'ති, ආකඛමානො භික්ඛුවෙ භික්ඛු තෙන දිට්ඨෙන තෙන
 සුතෙන කාය පරිසඛිකාය තද්දුපොසප්ථො වාතුද්දසෙ වා පණ්ණරසෙ
 වා තස්මිං පුග්ගලෙ සම්මුඛිභූතෙ සඛිකමජ්ඣෙ උද්භරෙය්‍යා:

“සුඡාතු මෙ භරොත සඛිකා, ඉස්සන්තාමෙන පුග්ගලෙන
 සිකං පච්චක්ඛාතා තස්ස පාතිමොක්ඛො ධරෙමි. න තස්මිං සම්මුඛිභූතෙ
 පාතිමොක්ඛො උද්ධිසිතඛන්ති” ධම්මකං පාතිමොක්ඛට්ඨපනං.

භික්ඛුස්ස පාතිමොක්ඛො. ධරිතෙ පරිසා වුට්ඨාති දසන්තා
 අන්තරායානං අද්දෙසුතරොත රාජන්තරායෙන වා -පෙ- බ්‍රහ්මවරියන්තා
 රායෙන වා, ආකඛමානො භික්ඛුවෙ භික්ඛු තස්මිං වා ආවාසෙ
 අද්දෙසුමිං වා ආවාසෙ තස්මිං පුග්ගලෙ සම්මුඛිභූතෙ සඛිකමජ්ඣෙ
 උද්භරෙය්‍යා:

“සුඡාතු මෙ භරොත සඛිකා, ඉස්සන්තාමස්ස පුග්ගලස්ස
 සිකං පච්චක්ඛාතකරා විපක්කතා, තං වජ්ඣං අවිනිවිජ්ජනං. යදි සඛිකස්ස
 පක්කකල්ලං සඛිකා තං වජ්ඣං විනිවිජ්ජනෙය්‍යා”ති. එවිකෙඤ්ඤා
 ලභෙථ ඉවෙවතං කුසල්ලං, නො වෙ ලභෙථ තද්දුපොසප්ථො වාතුද්දසෙ
 වා පණ්ණරසෙ වා තස්මිං පුග්ගලෙ සම්මුඛිභූතෙ සඛිකමජ්ඣෙ
 උද්භරිතඛං. සුඡාතු මෙ භරොත, සඛිකා, ඉස්සන්තාමස්ස පුග්ගලස්ස
 සිකං පච්චක්ඛාතකරා විපක්කතා තං වජ්ඣං අවිනිවිජ්ජනං. තස්ස
 පාතිමොක්ඛො ධරෙමි. න තස්මිං සම්මුඛිභූතෙ පාතිමොක්ඛො උද්ධි-
 තඛන්ති”. ධම්මකං පාතිමොක්ඛට්ඨපනං.

10. කරු ධම්මකං සාමග්ගිං න උපෙති: ඉධ පන භික්ඛුවෙ
 භික්ඛුනො යෙහි ආකාරෙහි යෙහි ලිඛෙහි යෙහි නිමිත්තෙහි
 ධම්මකාය සාමග්ගියා අනුපගමනං භොති, තෙහි ආකාරෙහි තෙහි
 ලිඛෙහි තෙහි නිමිත්තෙහි භික්ඛු භික්ඛු. පස්සති ධම්මකං සාමග්ගිං
 න උපෙත්තං. නභෙව ටො භික්ඛු භික්ඛු. පස්සති ධම්මකං
 සාමග්ගිං න උපෙත්තං. අපි ච අද්දෙසු භික්ඛු භික්ඛුස්ස ආරොචෙති
 ඉස්සන්තාමො ආවුසො භික්ඛු ධම්මකං සාමග්ගිං න උපෙතිති.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

9. කෙසේ නම් ශික්‍ෂාප්‍රත්‍යාධ්‍යානය කෙළෙක් ඒ පිරිසෙහි හුන්නේ වෙයි: මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් යම් ආකාර ලිංග නිමිත්තවලින් ශික්‍ෂාව ප්‍රත්‍යාධ්‍යාන කෙරෙයි ද, ඒ ආකාර ලිංග නිමිත්තවලින් ශික්‍ෂාව ප්‍රත්‍යාධ්‍යාන කරන මහණහු මහණෙක් දක්නේ ද, වැලිදු මහණ තමා ම ශික්‍ෂාව ප්‍රත්‍යාධ්‍යාන කරන්නහු නො දකී ද, එහෙත් අන් මහණෙක් මහණකුට 'මෙනම් මහණ විසින් ශික්‍ෂාව ප්‍රත්‍යාධ්‍යාන යැ යි සැලකෙරෙයි ද, එහෙත් තෙමේ එ මහණහු ශික්‍ෂා ප්‍රත්‍යාධ්‍යාන කරන්නහු නො දක්නේ ද, අන් මහණෙකුත් එ මහණහට "ඇවැත, මේ නම් මහණ විසින් ශික්‍ෂාව ප්‍රත්‍යාධ්‍යාන යැ යි නො කියන්නේ ද, වැලිදු ඒ මහණ ම "ඇවැත මා විසින් ශික්‍ෂා ප්‍රත්‍යාධ්‍යාන යැ යි මහණකුට සැල කරන්නේ ද, මහණෙනි, ඉදින් ඒ මහණ තෙමේ කැමැති වන්නේ නම් ඒ දුටු ඇසු සැකකළ දෑයින් ඒ තුදස්වක් හෝ පස-ලොස්වක් හෝ පොහෝ දිනැ ඒ පුභුලා හමු වූ කල්හි සහමැද දී මෙසේ ඉදිරිපත් කරන්නේ ය;

"සඬ තෙමේ මා කියන බස් අසාවා. මෙනම් පුභුලා විසින් ශික්‍ෂාව ප්‍රත්‍යාධ්‍යාන ය. ඔහුට පාමොක් තබමි. ඔහු හමු වූ කලා පාමොක් න උදෙසියැයුතු" යනුවෙනි. (මෙසේ වූ) පාමොක් තැබීම දහැමි ය.

මහණක්හට පාමොක් තැබූ කල්හි රාජ වොර ... බ්‍රහ්මවය්‍යා අනුකරය යන දස උවදුරින් යම් එකෙකින් පිරිස නැති සිටි ද, මහණෙනි, ඒ මහණ කැමැති වන්නේ නම් ඒ ආවාසයෙහි හෝ අන් ආවාසයෙක දී හෝ ඒ පුභුලා හමු වූ කලා සහ මැද දී මෙසේ ඉදිරිපත් කරන්නේ ය:

සඬ තෙමේ මබස් අසාවා. මෙනම් පුභුලා ශික්‍ෂාව ප්‍රත්‍යා-ධ්‍යාන කළ කථාව අඩාළ විය, ඒ වස්තුව අවිනිශ්චිත ය. ඉදින් සඬ තෙමේ සුදුසු කල් වී නම්, ඒ වස්තුව විනිශ්චය කරන්නේ ය" යනුවෙනි. මෙසේ වූ පාමොක් තැබීම දහැමි ය.

10. කෙසේ නම් දහැමි සමගියකට නො පැමිණේ ද යත්: මහණෙනි, මෙහි වනාහි මහණකුගේ යම් ආකාර ලිංග නිමිති වලින් දහැමි සමගියකට නො එළැඹීමෙන් වේ ද, ඒ ආකාර ලිංග නිමිතිවලින් යුත්, දහැමි සමගියකට නො එළැඹෙන මහණක්හු මහණෙක් දකී. වැලිදු දහැමි සමගියට එ මහණහු නො එළැ-ඹෙන්නා නො ම දකී. එහෙත් අන් මහණෙක් 'මේ නම් මහණ දහැමි සමගියට නො පැමිණේ යැ යි මහණකුට කියයි.

නගෙව ඛො භික්ඛු භික්ඛු පසස්සි ධම්මකං සාමණිං න උපෙන්නං, නාපි අඤ්ඤා භික්ඛු භික්ඛුස්ස ආරොචෙති 'ඉත්තනාමො ආවුසො භික්ඛු ධම්මකං සාමණිං න උපෙති'ති. අපි ච සො'ව භික්ඛුස්ස ආරොචෙති 'අහං ආවුසො ධම්මකං සාමණිං න උපෙමි'ති. ආකඛමානො භික්ඛුවෙ භික්ඛු තෙන දිට්ඨන තෙන සුතෙන නාය පරිසඤ්ඤාය තද්වුච්ඡායෙ වා තද්දායෙ වා පණ්ණාසෙ වා තස්මි. පුග්ගලෙ සමුච්ඡායෙ සමඛමජ්ඣෙ උද්ගරෙයා:

“සුඤ්ඤා මෙ භතො සමෙකා. ඉත්තනාමො පුග්ගලො ධම්මකං සාමණිං න උපෙති. තස්ස පාතිමොක්ඛං යපෙමි. න තස්මි. සමුච්ඡායෙ පාතිමොක්ඛං උද්දිසිතඛ්ඤාති”: ධම්මකං පාතිමොක්ඛට්ඨපනං.

කථං. ධම්මකං සාමණිං පච්චාදියති: ඉධ පන භික්ඛුවෙ භික්ඛු යෙහි ආකාරෙහි යෙහි ලිඛෙහි යෙහි නිවේනෙහි ධම්මකාය සාමණියා පච්චාදනං. භොති. තෙහි ආකාරෙහි තෙහි ලිඛෙහි තෙහි නිවේනෙහි භික්ඛු භික්ඛු. පසස්සි ධම්මකං සාමණිං පච්චාදියනං. නගෙව ඛො භික්ඛු භික්ඛු. පසස්සි ධම්මකං සාමණිං පච්චාදියනං. අපි ච අඤ්ඤා භික්ඛු භික්ඛුස්ස ආරොචෙති: ඉත්තනාමො ආවුසො භික්ඛු ධම්මකං සාමණිං පච්චාදියති. නගෙව ඛො භික්ඛු භික්ඛු. පසස්සි ධම්මකං සාමණිං පච්චාදියනං. නාපි අඤ්ඤා භික්ඛු භික්ඛුස්ස ආරොචෙති ඉත්තනාමො ආවුසො භික්ඛු ධම්මකං සාමණිං පච්චාදියති. අපි ච සො'ව භික්ඛු භික්ඛුස්ස ආරොචෙති “අහං ආවුසො ධම්මකං සාමණිං පච්චාදියමි”ති. ආකඛමානො භික්ඛුවෙ භික්ඛු තෙන දිට්ඨන තෙන සුතෙන නාය පරිසඤ්ඤාය තද්වුච්ඡායෙ වා තද්දායෙ වා පණ්ණාසෙ වා තස්මි. පුග්ගලෙ සමුච්ඡායෙ සමඛමජ්ඣෙ උද්ගරෙයා: සුඤ්ඤා මෙ භතො සමෙකා ඉත්තනාමො පුග්ගලො ධම්මකං සාමණිං පච්චාදියති, තස්ස පාතිමොක්ඛං යපෙමි. න තස්මි. සමුච්ඡායෙ පාතිමොක්ඛං උද්දිසිතඛ්ඤාති. ධම්මකං පාතිමොක්ඛට්ඨපනං.

භික්ඛුස්ස පාතිමොක්ඛෙ යපිතෙ පරිසා වුට්ඨාති දසනං අනාරායනං අඤ්ඤාතරෙත රාජනාරායෙන වා -පෙ- බ්‍රහ්මවර්ගනාරායෙන වා. ආකඛමානො භික්ඛුවෙ භික්ඛු තස්මි. වා ආවාසෙ අඤ්ඤාසමි. වා ආවාසෙ තස්මි. පුග්ගලෙ සමුච්ඡායෙ සමඛමජ්ඣෙ උද්ගරෙයා:

“සුඤ්ඤා මෙ භතො සමෙකා ඉත්තනාමස්ස පුග්ගලස්ස ධම්මකාය සාමණියා පච්චාදනකරා විසකතා තං වත්ථි අවිනිච්ඡිතං. යදි සමස්ස පසාකලලං සමෙකා තං වත්ථි. විනිච්ඡිතෙයා”ති.

මහණ තෙම දහුම් සමගියට නො පැමිණෙන මහණහු ද නො ම දකී, අන් මහණෙකුත් මෙනම් මහණ, දහුම් සමගියට නො පැමිණේ යැ යි මහණකුට නො ද කියයි. වැලි දු ඒ මහණ ම 'ඇවැත්, මම දහුම් සමගියට නො පැමිණෙමි' යි කියයි. මහණෙනි, මහණ තෙම කැමැති වනුයේ ඒ දුටු දයින් ඒ ඇසු දැයින් ඒ සැක කළ දයින් ඒ තුද්දවක් හෝ පසළොස්වක් හෝ පොහෝ දවසෙහි ඒ පුභුලා හමු වූ කල්හි සහමැදදී මෙසේ ඉදිරිපත් කරන්නේ ය:

“වහන්ස, සඤ්ඤා තෙමේ මඬස් අසාවා. මෙනම් පුභුලා දහුම් සමගියට නො පැමිණෙයි. ඔහුට පාමොක් තබමි. ඔහු හමු ව සිටි කල්හි පාමොක් නො උදෙසියයුතු” යනුවෙනි. මෙසේ වූ පාමොක් තැබීම දහුම් යි.

කෙසේ දහුම් සමගිය (යළි කම්ය කළයුතු ය යි) නැවත ගන්නේ වේ ද: මහණෙනි, මෙහි මහණ, යම් ආකාර ලිඛන නිමිතිවලින් යුතු වූයේ දහුම් සමගිය නැවත කළයුතු යැ යි ගන්නේ වේ ද එබඳු ආකාර ලිඛන නිමිතිවලින් යුත් දහුම් සමගිය නැවත කළයුතු යැ යි ගන්නා මහණකු දකී ද, වැලි දු මහණෙක් දහුම් සමගිය නැවත කළයුතු යැ යි ගන්නා මහණකු නො ම දක්නේ ද, එහෙත් අන් මහණෙක් මහණක්හට “ඇවැත්නි, මෙ නම් මහණ දහුම් සමගිය යළි කළයුතු යැ යි ගනී යි දක්වා ද, වැලි දු මහණ දහුම් සමගිය යළි කළයුතු යැ යි ගන්නා මහණකු නො ම දක්නේ හෝ අන් මහණෙක් මහණක්හට “ඇවැත්නි, මෙ නම් මහණ දහුම් සමගිය යළි කළයුතු යැ යි ගනී යි නො ම දන්වන්නේ හෝ වේ ද, එහෙත් ඒ මහණ මැ “ඇවැත්නි, මම දහුම් සමගිය යළි කළයුතු යැ යි ගනිමැ යි මහණක්හට දන්වා ද, මහණෙනි, ඉදින් මහණ තෙමේ කැමැති වන්නේ නම් ඒ දුටු ඒ ඇසු ඒ සැකකළ දයින් ඒ තුද්දවක් හෝ පසළොස්වක් හෝ පොහෝ දිනයෙහි ඒ පුභුලා හමු වූ කල්හි සහමැදදී මෙසේ ඉදිරිපත් කරන්නේ ය. “වහන්ස, සඤ්ඤා මඬස් අසාවා. මෙනම් පුභුලා දහුම් සමගිය යළි කළයුතු යැ යි ගනී. ඔහුට පාමොක් තබමි. ඔහු හමුවූ කල්හි පාමොක් නො උදෙසියයුතු” යි. මෙසේ වූ පාමොක් තැබීම දහුම් යි.

මහණක්හට පාමොක් බහා තැබූ කල්හි රාජ... බ්‍රහ්මචර්යා අත්තරාය යන දස උට්ඨරු අතුරෙන් එකෙකින් පිරිස නැගීසිටි ද මහණෙනි, (ඉදින් ඒ මහණ කැමතිවන්නේ නම් ඒ ආවාසයෙහි හෝ අන් ආවාසයක දී හෝ ඒ පුභුලා හමුවූ කල සහමැදදී මෙසේ ඉදිරිපත් කරන්නේ ය.

“වහන්ස, සඤ්ඤා මඬස් අසාවා. මෙනම් පුද්ගලයාගේ දහුම් සමගිය නැවත කිරීම පිළිබඳ කරාව අධාළ විය. ඒ වස්තුව අවිනිශ්චිත ය. ඉදින් සඤ්ඤාට සුදුසු කල් ඇත්තේ නම් සඤ්ඤා ඒ වස්තුව විනිශ්චය කරන්නේ ය යි.

ඵවිකේතං ලභෙථ ඉමේවං කුසලං. නො වෙ ලභෙථ තද්වුපොසංචර වාතුද්දාසෙ වා පණ්ණරසෙ වා තස්මිං පුග්ගලෙ සම්මුඛි භූතෙ සංඛාමජේති උද්ගරිතං. “සුඤ්ඤා මෙ භග්ගත සංඛාත ඉත්තකාමස්ස පුග්ගලස්ස ධර්මකාය සාමග්ගියා පච්චාදනකරා විපක්කතා, තං වජ්ඣ අවිනිවිජ්ජතං. තස්ස පාතිමොක්ඛං යපෙමි. න තස්මිං සම්මුඛිභූතෙ පාතිමොක්ඛං උද්දිසිතංඛන්ති”. ධර්මකං පාතිමොක්ඛට්ඨපනං.

11. කථං සිලවිපක්ඛියා දිට්ඨසුතපරිසංඛිතො භොති: ඉධ පන භික්ඛුවෙ භික්ඛු යෙහි ආකාරෙහි යෙහි ලිඛෙහි යෙහි නිමිත්තෙහි සිලවිපක්ඛියා දිට්ඨසුතපරිසංඛිතො භොති, තෙහි ආකාරෙහි තෙහි ලිඛෙහි තෙහි නිමිත්තෙහි භික්ඛු භික්ඛුං පස්සති සිලවිපක්ඛියා දිට්ඨ සුතපරිසංඛිතං. න භෙව ඛො භික්ඛු භික්ඛුං පස්සති සිලවිපක්ඛියා දිට්ඨසුතපරිසංඛිතං. අපි ච අදෙඤ්ඤ භික්ඛු භික්ඛුස්ස ආරොචෙති ඉත්තකාමො ආවුසො භික්ඛු සිලවිපක්ඛියා දිට්ඨසුතපරිසංඛිතො”ති. න භෙව ඛො භික්ඛු භික්ඛුං පස්සති සිලවිපක්ඛියා දිට්ඨසුතපරිසංඛිතං නාපි අදෙඤ්ඤ භික්ඛු භික්ඛුස්ස ආරොචෙති “ඉත්තකාමො ආවුසො භික්ඛු සිලවිපක්ඛියා දිට්ඨසුතපරිසංඛිතො”ති. අපි ච සොව භික්ඛු භික්ඛුස්ස ආරොචෙති “අහං ආවුසො සිලවිපක්ඛියා දිට්ඨසුත පරිසංඛිතොඛි”ති.

ආකඛ්ඛමානො භික්ඛුවෙ භික්ඛු තෙන දිට්ඨෙන තෙන සුතෙන තාය පරිසංඛිතාය තද්වුපොසංචර වාතුද්දාසෙ වා පණ්ණරසෙ වා තස්මිං පුග්ගලෙ සම්මුඛිභූතෙ සංඛාමජේති උද්ගරෙයා: සුඤ්ඤා මෙ භග්ගත සංඛාත. ඉත්තකාමො පුග්ගලො සිලවිපක්ඛියා දිට්ඨසුත පරිසංඛිතො තස්ස පාතිමොක්ඛං යපෙමි. න තස්මිං සම්මුඛිභූතෙ පාතිමොක්ඛං උද්දිසිතංඛන්ති. ධර්මකං පාතිමොක්ඛට්ඨපනං.

12. කථං ආචාරවිපක්ඛියා දිට්ඨසුතපරිසංඛිතො භොති, ඉධ භික්ඛුවෙ භික්ඛු යෙහි ආකාරෙහි යෙහි ලිඛෙහි යෙහි නිමිත්තෙහි ආචාරවිපක්ඛියා දිට්ඨසුතපරිසංඛිතො භොති. තෙහි ආකාරෙහි තෙහි ලිඛෙහි තෙහි නිමිත්තෙහි භික්ඛු භික්ඛුං පස්සති ආචාරවිපක්ඛියා දිට්ඨසුතපරිසංඛිතං. න භෙව ඛො භික්ඛු භික්ඛුං පස්සති ආචාරවිපක්ඛියා දිට්ඨසුතපරිසංඛිතං. අපි ච අදෙඤ්ඤ භික්ඛු භික්ඛුස්ස ආරොචෙති ඉත්තකාමො ආවුසො භික්ඛු ආචාරවිපක්ඛියා දිට්ඨසුතපරිසංඛිතොති. න භෙව ඛො භික්ඛු භික්ඛුං පස්සති ආචාරවිපක්ඛියා දිට්ඨසුතපරිසංඛිතං. නාපි අදෙඤ්ඤ භික්ඛු භික්ඛුස්ස ආරොචෙති ඉත්තකාමො ආවුසො භික්ඛු ආචාරවිපක්ඛියා දිට්ඨසුත පරිසංඛිතොති. අපි ච සොව භික්ඛු භික්ඛුස්ස ආරොචෙති. අහං ආවුසො ආචාරවිපක්ඛියා දිට්ඨසුතපරිසංඛිතොඛිති.

මෙසේත් මෙය ලැබෙන්නේ නම් ඒ මැනව. ඉදින් නො ලබන්නේ නම් ඒ තුද්‍රස්වක් හෝ පසළොස්වක් හෝ පොහෝ දවසැ ඒ පුභුලා හමු වූ කලා සහමැද දී මෙසේ ඉදිරිපත් කළයුතු. “වහන්ස, සඛ්ඛයා මබස් අසාවා, මෙනම් පුභුලාගේ දහැමි සමගිය නැවත කිරීම පිළිබඳ කරාව අඩාල විය. ඒ වස්තුව අවිනිශ්චිත ය. ඔහට පාමොක් තබමි. ඔහු හමු වූ කල්හි පාමොක් නො උදෙසියයුතු ය”යි. මේ දහැමි පාමොක් තැබීමෙකි.

11. කෙසේ නම් සීලවිපක්ඛයෙහි දුටු ඇසු සැක කරන ලද්දෙක් වේ ද, මහණෙනි, මෙහි මහණ යම් ආකාර ලිඛන නිමිති වලින් සීලවිපක්ඛයෙහි දුටු ඇසු කළ සැක ඇත්තෙක් වේ ද, ඒ ආකාර ලිඛන නිමිතිවලින් යුක්ත වූ සීලවිපක්ඛයෙහි දුටු ඇසු කළ සැක ඇති මහණකු දකී ද, නැතහොත් මහණ සීලවිපක්ඛයෙහි දුටු ඇසු කළ සැක ඇති මහණකු නො දක්නේ නමුදු අන් මහණෙක් මහණක්හට “ඇවත මෙනම් මහණ සීලවිපක්ඛයෙහි දුටු ඇසු කළ සැක ඇත්තෙකැ”යි දන්වයි. නැතහොත් මහණ සීලවිපක්ඛයෙහි දුටු ඇසු කළ සැක ඇති මහණකු නො දන්නේත් වෙයි. අන් මහණෙක් මහණක්හට ‘ඇවත මෙනම් මහණ සීලවිපක්ඛයෙහි දුටු ඇසු කළ සැක ඇත්තෙකැ’යි නො දන්වන්නේත් වෙයි. වැලියු ඒ මහණ ම “ඇවත මම සීලවිපක්ඛයෙහි දුටු ඇසු කළ සැක ඇත්තෙමැ”යි මහණක්හට දන්වයි.

මහණෙනි, ඉදින් මහණ කැමති වන්නේ නම් ඒ දුටු ඇසු සැක කළ දැයිත් ඒ තුද්‍රස්වක් හෝ පසළොස්වක් හෝ පොහෝ දිනයෙහි ඒ පුභුලා හමු වූ කල්හි සහමැද (මෙසේ) ඉදිරිපත් කරන්නේ ය. “වහන්ස, සඛ්ඛයා මබස් අසාවා. මෙනම් පුභුලා සීලවිපක්ඛයෙහි දුටු ඇසු කළ සැක ඇත්තෙකි. ඔහට පාමොක් තබමි. ඔහු ඉදිරියෙහි ඇති කල්හි පාමොක් නො උදෙසියයුතු”යි. (මේ) දහැමි පාමොක් තැබීමෙකි.

12. කෙසේ නම් ආචාරවිපක්ඛයෙහි දුටු ඇසු කළ සැක ඇත්තෙක් වේ ද: මහණෙනි, මෙහි මහණ යම්බඳු ආකාර ලිඛන නිමිතිවලින් ආචාරවිපක්ඛයෙහි දුටු ඇසු කළ සැක ඇත්තෙක් වේ ද එබඳු ආකාර ලිඛන නිමිතිවලින් ආචාරවිපක්ඛයෙහි දුටු ඇසු කළ සැක ඇති මහණකු දකී ද, වැලියු මහණ ආචාරවිපක්ඛයෙහි දුටු ඇසු කළ සැක ඇති මහණකු නො දක්නේ වුව ද අන් මහණෙක් මහණකුට “ඇවත, මෙනම් මහණ ආචාරවිපක්ඛයෙහි දුටු ඇසු කළ සැක ඇත්තෙකැ”යි දන්වා ද, නැතහොත් මහණ ආචාරවිපක්ඛයෙහි දුටු ඇසු කළ සැක ඇති මහණකු නො දක්නේත් වේ ද, අන් මහණෙකුත් “ඇවත, මෙනම් මහණ ආචාරවිපක්ඛයෙහි දුටු ඇසු කළ සැක ඇත්තෙකැ”යි නො දන්වා ද, වැලියු ඒ මහණ ම “ඇවත, මම ආචාරවිපක්ඛයෙහි දුටු ඇසු කළ සැක ඇත්තෙක්මි”යි මහණකුට දන්වා ද.

ආකම්බමානො භික්ඛවෙ භික්ඛු තෙන දිට්ඨොන තෙන සුතෙන තාය පරිසඬ්ඛාය තද්දුපොසප්පෙ වාතුද්දසෙ වා පණ්ණරසෙ වා තස්මිං පුග්ගලෙ සමුට්ඨිභූතෙ සඬ්ඛමජ්ඣෙ උද්ගරෙය්‍යා: සුඤ්ඤානු මෙ භතොත සංඛ්‍යා. ඉස්සන්ධාමො පුග්ගලො ආචාරවිපතනියා දිට්ඨසුත පරිසඬ්ඛිතො. තස්ස පාතිමොක්ඛං යපෙමි. න තස්මිං සමුට්ඨිභූතෙ පාතිමොක්ඛං උද්දිසිතබ්බන්ති. ධම්මකං පාතිමොක්ඛට්ඨපනං.

13. කරං දිට්ඨිවිපතනියා දිට්ඨසුතපරිසඬ්ඛිතො භොති: ඉධ පන භික්ඛවෙ භික්ඛු යෙහි ආකාරෙහි යෙහි ලිඛොහි යෙහි නිමිත්තෙහි දිට්ඨිවිපතනියා දිට්ඨසුතපරිසඬ්ඛිතො භොති. තෙහි ආකාරෙහි තෙහි ලිඛොහි තෙහි නිමිත්තෙහි භික්ඛු භික්ඛුං පස්සති දිට්ඨිවිපතනියා දිට්ඨසුතපරිසඬ්ඛිතං. න භෙව ඛො භික්ඛු භික්ඛුං පස්සති දිට්ඨිවිපතනියා දිට්ඨසුතපරිසඬ්ඛිතං. අපි ච අශෙඤ්ඤ භික්ඛු භික්ඛුස්ස ආරොවෙති. ඉස්සන්ධාමො ආවුසො භික්ඛු දිට්ඨිවිපතනියා දිට්ඨසුතපරිසඬ්ඛිතොති. නභෙව ඛො භික්ඛු භික්ඛුං පස්සති දිට්ඨිවිපතනියා දිට්ඨසුතපරිසඬ්ඛිතං. නාපි අශෙඤ්ඤ භික්ඛු භික්ඛුස්ස ආරොවෙති ඉස්සන්ධාමො ආවුසො භික්ඛු දිට්ඨිවිපතනියා දිට්ඨසුතපරිසඬ්ඛිතොති. අපි ච සොච භික්ඛු භික්ඛුස්ස ආරොවෙති: අහං ආවුසො දිට්ඨිවිපතනියා දිට්ඨසුතපරිසඬ්ඛිතොති.

ආකම්බමානො භික්ඛවෙ භික්ඛු තෙන දිට්ඨොන තෙන සුතෙන තාය පරිසඬ්ඛාය තද්දුපොසප්පෙ වාතුද්දසෙ වා පණ්ණරසෙ වා තස්මිං පුග්ගලෙ සමුට්ඨිභූතෙ සඬ්ඛමජ්ඣෙ උද්ගරෙය්‍යා: සුඤ්ඤානු මෙ භතොත සංඛ්‍යා ඉස්සන්ධාමො පුග්ගලො දිට්ඨිවිපතනියා දිට්ඨසුත පරිසඬ්ඛිතො: තස්ස පාතිමොක්ඛං යපෙමි. න තස්මිං සමුට්ඨිභූතෙ පාතිමොක්ඛං උද්දිසිතබ්බන්ති. ධම්මකං පාතිමොක්ඛට්ඨපනං. ඉමාති දස ධම්මකානි පාතිමොක්ඛට්ඨපනානීති.

පඨමං භාණ්ඩාරං.

මහණෙනි, ඉදින් මහණ කැමැති වන්නේ නම් ඒ දුටු ඇසු සැක කළ දැයින් ඒ තුදුස්වක් හෝ පසළොස්වක් පොහෝදිනයෙහි ඒ පුභුලා හමු වූ කල්හි සහමැද (මෙසේ) ඉදිරිපත් කළයුතු ය. “වහන්ස, සඤ්ඤා මඛස් අසාවා. මෙනම් පුභුලා ආචාරවිපක්ඛයෙහි දුටු ඇසු කළ සැක ඇත්තෙකි. ඔහට පාමොක් තබමි. ඔහු අභිමුඛ ව ඇති කල්හි පාමොක් නො උදෙසියයුතු”යි. (මේ) දහැමි පාමොක් තැබීමෙකි.

13. කෙසේ නම් දිට්ඨිවිපක්ඛයෙහි දුටු ඇසු කළ සැක ඇත්තෙක් වේ ද, මහණෙනි, මෙහි මහණ යම්බඳු ආකාර ලිඛන නිමිතිවලින් දිට්ඨිවිපක්ඛයෙහි දුටු ඇසු කළ සැක ඇත්තෙක් වේ ද, එබඳු ආකාර ලිඛන නිමිතිවලින් දිට්ඨිවිපක්ඛයෙහි දුටු ඇසු කළ සැක ඇති මහණකු දකී ද, වැලි දු මහණ දිට්ඨිවිපක්ඛයෙහි දුටු ඇසු කළ සැක ඇති මහණකු නො දක්නේ වුව ද, අන් මහණෙක් මහණහට “ඇවත මෙනම් මහණ දිට්ඨිවිපක්ඛයෙහි දුටු ඇසු කළ සැක ඇත්තෙකැ”යි දන්වා ද, නැතහොත් මහණ දිට්ඨිවිපක්ඛයෙහි දුටු ඇසු කළ සැක ඇති මහණකු නො දක්නේත් වේ ද, අන් මහණෙකුත් “ඇවත මෙනම් මහණ දිට්ඨිවිපක්ඛයෙහි දුටු ඇසු කළ සැක ඇත්තෙකැ”යි නො දන්වා ද, වැලිදු ඒ මහණ ම “ඇවත, මම දිට්ඨිවිපක්ඛයෙහි දුටු ඇසු කළ සැක ඇත්තෙක්මි”යි මහණහට දන්වා ද,

මහණෙනි, ඉදින් මහණ කැමැති වන්නේ නම් ඒ දුටු ඇසු සැක කළ දැයින් ඒ තුදුස්වක් හෝ පසළොස්වක් පොහෝදිනයෙහි ඒ පුභුලා හමු වූ කල්හි සහමැද මෙසේ ඉදිරිපත් කළ යුතු ය. “වහන්ස, සඤ්ඤා මඛස් අසාවා. මෙනම් පුභුලා දිට්ඨිවිපක්ඛයෙහි දුටු ඇසු කළ සැක ඇත්තෙකි. ඔහට පාමොක් තබමි. ඔහු අභිමුඛ ව ඇති කල්හි පාමොක් නො උදෙසියයුතු”යි. මේ දහැමි පාමොක් තැබීමෙකි. මේ දහැමි පාමොක් තැබීම දස යි.

පළමු බණවර යි.

14. අථ ඛො ආයසමා උපාලි යෙන හගවා තෙනුපසඬකම්. උපසඬකම්භා හගවනතං අභිවාදෙඤ්ච ඵකමනතං නිසිදි. ඵකමනතං නිසිකොනා ඛො ආයසමා උපාලි හගවනතං ඵකදවොච: අත්තාදුතං ආදතුකාමෙන හනෙත භික්ඛුනා කතමඛගසමන්තාගතං¹ අත්තාදුතං ආදතඛධනති.

අත්තාදුතං ආදතුකාමෙන උපාලි භික්ඛුනා පඤ්චඛග සමන්තාගතං අත්තාදුතං ආදතඛධං. අත්තාදුතං ආදතුකාමෙන උපාලි භික්ඛුනා ඵවං පච්චවෙකම්භධං: යං ඛො අහං ඉමං අත්තාදුතං ආදතුකාමො කාලො නු ඛො ඉමං අත්තාදුතං ආදතුං උදුහු නොති. සථෙ උපාලි භික්ඛු පච්චවෙකම්භානො ඵවං ජානාති: අකාලො ඉමං අත්තාදුතං ආදතුං නො කාලොති. න තං උපාලි අත්තාදුතං ආදතඛධං.

සථෙ පන උපාලි භික්ඛු පච්චවෙකම්භානො ඵවං ජානාති: කාලො ඉමං අත්තාදුතං ආදතුං නො අකාලොති. තෙන උපාලි භික්ඛුනා උත්තරිං පච්චවෙකම්භධං. යං ඛො අහං ඉමං අත්තාදුතං ආදතුකාමො භූතං නු ඛො ඉදං අත්තාදුතං උදුහු නොති. සථෙ උපාලි භික්ඛු පච්චවෙකම්භානො ඵවං ජානාති: අභූතං ඉදං අත්තාදුතං නො භූතනති. න තං උපාලි අත්තාදුතං ආදතඛධං.

සථෙ පන උපාලි භික්ඛු පච්චවෙකම්භානො ඵවං ජානාති භූතං ඉදං අත්තාදුතං නො අභූතනති. තෙනුපාලි භික්ඛුනා උත්තරිං පච්චවෙකම්භධං යං ඛො අහං ඉමං අත්තාදුතං ආදතුකාමො අත්ථසංභිතං නු ඛො ඉදං අත්තාදුතං උදුහු නොති. සථෙ උපාලි භික්ඛු පච්චවෙකම්භානො ඵවං ජානාති: අත්ථසංභිතං ඉදං අත්තාදුතං නො අත්ථසංභිතනති. න තං උපාලි අත්තාදුතං ආදතඛධං.

සථෙ පන උපාලි භික්ඛු පච්චවෙකම්භානො ඵවං ජානාති: අත්ථසංභිතං ඉදං අත්තාදුතං නො අත්ථසංභිතනති, තෙනුපාලි භික්ඛුනා උත්තරිං පච්චවෙකම්භධං: ඉමං ඛො අහං අත්තාදුතං ආදිය මානො ලභික්ඛාමි සඤ්ඤෙධං සමහතො භික්ඛු ධම්මතො විනයතො පසෙක උදුහු නොති, සථෙ පන උපාලි භික්ඛු පච්චවෙකම්භානො ඵවං ජානාති: ඉමං ඛො අහං අත්තාදුතං ආදියමානො න ලභික්ඛාමි සඤ්ඤෙධං සමහතො භික්ඛු ධම්මතො විනයතො පසෙකති න තං උපාලි අත්තාදුතං ආදතඛධං.

1. කතඛගසමන්තාගතං-මජ්ඣ.

14. ඉක්බිති ආයුෂමත් උපාලි සංවිරයන් වහන්සේ භාගාවතුන් වහන්සේ යම් තැනෙක ද එතැනට එළඹියහ. එළඹ භාගාවතුන් වහන්සේ වැද එකත්පසෙක හුන්හ. එකත් පසෙක හුන් උපාලි ආයුෂමතුන් වහන්සේ “ස්වාමීනි, අත්තාදනය නම් අධිකරණය (ශාසන ශෝධනය කරනු කැමති භික්ෂුහු විසින් නැවත වොදනා කරනු පිණිස ගනු ලබන අධිකරණය) ගනු කැමති භික්ෂුහු විසින් කවර අඛණ්ඩයෙන් යුක්ත වූ අත්තාදනය ගතයුතු ද” යි භාගාවතුන් වහන්සේට සැලකළහ.

උපාලි, අත්තාදනය ගනු කැමැති භික්ෂුහු විසින් අඛණ්ඩයෙන් යුක්ත වූ අත්තාදනය ගතයුතු ය. උපාලි, අත්තාදනය ගනු කැමැති මහණ විසින් මෙසේ සලකා බැලියයුතු යි, මම යම් මේ අත්තාදනය ගනු කැමැත්තෙමි ද මේ අත්තාදනය ගැනීමට සුදුසු කාලය ද නොහොත් නො සුදුසු කාලය ද යි. උපාලි, ඉදින් මෙසේ සලකා බලන මහණ “මේ අත්තාදනය ගැනීමට නො කල් ය සුදුසු කාලය නො වේ” යි දන ගනී ද, උපාලි, ඒ අත්තාදනය නො ගතයුතු යි.

ඉදින් උපාලි, මෙසේ සලකා බලන මහණ “මේ අත්තාදනය ගැනීමට කල් වෙයි, නො කල් නො වේ” යි දනී ද, උපාලි ඒ මහණ විසින් මත්තෙහි දු මෙසේ සලකා බැලියයුතු යි. “මම යම් මේ අත්තාදනයක් ගනු කැමැත්තෙමි ද, මෙය සත්‍ය වූවක් ද නොහොත් සත්‍ය නො වූවක් ද” යි. ඉදින් උපාලි, මෙසේ සලකා බලන මහණ ‘මේ අත්තාදනය අභූතයකි. සත්‍ය නො වේ’ යි දනී ද, උපාලි, ඒ අත්තාදනය නො ගතයුතු යි.

ඉදින් උපාලි, මෙසේ සලකා බලන මහණ මේ අත්තාදනය සත්‍යයකි, අභූතයක් නො වේ යි දනී ද උපාලි ඒ මහණ විසින් මත්තෙහි දු මෙසේ සලකා බැලියයුතු යි. මම යම් මේ අත්තාදනයක් ගනු කැමැත්තෙමි ද, මේ අත්තාදනය වැඩ සහිත වූවක් ද නැතහොත් නො වේ ද’ යි, ඉදින් උපාලි, මෙසේ සලකා බලන මහණ ‘මේ අත්තාදනය අවැඩ සහිත ය, වැඩ සහිත නො වේ’ යි දනී ද, උපාලි, ඒ අත්තාදනය නො ගතයුතු යි.

ඉදින් උපාලි, මෙසේ සලකා බලන මහණ “මේ අත්තාදනය වැඩ සහිත ය, අවැඩ සහිත නො වේ” යි දනී ද, උපාලි, ඒ මහණ විසින් මත්තෙහි දු (මෙසේ) සලකා බැලියයුතු යි. “මම මේ අත්තාදනය ගන්නෙමි ධර්මයෙන් (ධර්ම භෙතුවෙන්) විනයෙන් (විනයභෙතුවෙන්) පසං වූ සන්දෘෂ්ට (දඩ් විශ්වාසයක් නැති) සම්මාන (දඩ් විශ්වාසය ඇති) භික්ෂුන් ලබන්නෙමි ද නැතහොත් නො ලබන්නෙමි ද’ යි. ඉදින් උපාලි, ප්‍රත්‍යාවේක්ෂා කරන මහණ “මම මේ අත්තාදනය ගන්නෙමි ධර්මයෙන් විනයෙන් පසං වූ දඩ් විශ්වාසය නැත්තා වූ ද, දඩ් විශ්වාසය ඇත්තාවූ ද භික්ෂුන් නො ලබන්නෙමි” යි මෙසේ දනී ද උපාලි ඒ අත්තාදනය නො ගතයුතු යි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

සථෙ පන උපාලි භික්ඛු පව්වචෙක්ඛමානො එවං ජානාති ඉමං ඛො අභං අත්තාදන් ආදියමානො ලභිස්සාමි සන්ද්දෙධි සමහතො භික්ඛු ධම්මතො විනයතො පඤ්ඤාති. තෙනුපාලි භික්ඛුනා උත්තරිං පව්වචෙක්ඛිතඛං. ඉමං ඛො මෙ අත්තාදන් ආදියතො හවිස්සති සඛ්ඤ්ඤා තතො නිදන් හණ්ඛන් කල්හො විග්ගහො විවාදෙ සඛ්ඤ්ඤෙ සඛ්ඤාරාජී සඛ්ඤවට්ඨාන් සඛ්ඤනානාකරණං උද්ගු නොති. සථෙ උපාලි භික්ඛු පව්වචෙක්ඛමානො එවං ජානාති ඉමං ඛො මෙ අත්තාදන් ආදියතො හවිස්සති සඛ්ඤ්ඤා තතො නිදන් හණ්ඛන් -පෙ- සඛ්ඤනානාකරණන්ති. න තං උපාලි අත්තාදන් ආදන්ඛං.

සථෙ පන උපාලි භික්ඛු පව්වචෙක්ඛමානො එවං ජානාති: ඉමං ඛො මෙ අත්තාදන් ආදියතො න හවිස්සති සඛ්ඤ්ඤා තතො නිදන් හණ්ඛන් -පෙ- සඛ්ඤනානාකරණන්ති. ආදන්ඛං තං උපාලි අත්තාදන්. එවං පඤ්ඤාසමන්තාගතං ඛො උපාලි අත්තාදන් ආදිත්තං පච්ඡාපි අවිපට්ඨසාරකරං¹ හවිස්සතිති.

15. වොදකෙන හන්ත භික්ඛුනා පරං වොදෙතුකාමෙන කති ධම්මෙ අජ්ඣික්ඛං පව්වචෙක්ඛිතා පරො වොදෙතඤ්ඤාති.

වොදකෙන උපාලි භික්ඛුනා පරං වොදෙතුකාමෙන පඤ්ඤා ධම්මෙ අජ්ඣික්ඛං පව්වචෙක්ඛිතා පරො වොදෙතඤ්ඤා. වොදකෙන උපාලි භික්ඛුනා පරං වොදෙතුකාමෙන එවං පව්වචෙක්ඛිතඛං: පරිසුද්ධිකායසමාචාරො නු ඛොච්ඡි පරිසුද්ධිනච්ඡි කායසමාචාරෙන සමන්තාගතො අවජ්ඣෙද්දන් අප්පතිමංසෙන². සංවිජ්ජති නු ඛො මෙ එසො ධම්මො උද්ගු නොති. නො වෙ උපාලි භික්ඛු පරිසුද්ධි කායසමාචාරො හොති පරිසුද්ධින කායසමාචාරෙන සමන්තාගතො අවජ්ඣෙද්දන් අප්පතිමංසෙන. තස්ස හවන්ති වක්ඛාරො: ඉඛ්ඤා තාව ආයසමා කායිකං සික්ඛිස්සුති. ඉතිස්ස හවන්ති වක්ඛාරො.

සුන ව පරං උපාලි වොදකෙන භික්ඛුනා පරං වොදෙතුකාමෙන එවං පව්වචෙක්ඛිතඛං: පරිසුද්ධිවර්ජිතමාචාරො නු ඛොච්ඡි පරිසුද්ධිනච්ඡි වර්ජිතමාචාරෙන සමන්තාගතො අවජ්ඣෙද්දන් අප්පතිමංසෙන. සංවිජ්ජති නු ඛො මෙ එසො ධම්මො උද්ගු නොති. නො වෙ උපාලි භික්ඛු පරිසුද්ධිවර්ජිතමාචාරො හොති පරිසුද්ධින වර්ජිතමාචාරෙන සමන්තාගතො අවජ්ඣෙද්දන් අප්පතිමංසෙන තස්ස හවන්ති වක්ඛාරො: ඉඛ්ඤා තාව ආයසමා වාචසිකං සික්ඛිස්සුති. ඉතිස්ස හවන්ති වක්ඛාරො.

1. අවිපට්ඨසාරකං - මජ්ඣං.
2. අප්පතිමංසෙන - මජ්ඣං.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

ඉදින් උපාලි, ප්‍රත්‍යවෙක්‍ෂා කරන මහණ “මේ අත්‍යාදාය ගන්නා මම ධර්මයෙන් විනයෙන් පක්‍ෂ වූ සන්දෘෂ්ට සමහක්ක භික්‍ෂූන් ලබන්නෙමි” යි මෙසේ දතී ද, උපාලි ඒ මහණ විසින් මත්තෙහි දු (මෙසේ) ප්‍රත්‍යවෙක්‍ෂා කළයුතු යි. “මා මේ අත්‍යාදාය ගත් කල්හි ඒ හෙතුවෙන් සඤ්ඤායාගේ අරගලයක්, කලහයක්, සටනක්, විරුද්ධවාදයක්, සඤ්ඤාදයක්, සඤ්ඤාපීයක්, සඤ්ඤායාගේ වෙන් වූ කතීකාවතක්, සඤ්ඤායාගේ වෙන්වීමක් වන්නේ ද නැතහොත් නො වන්නේ ද” යි. ඉදින් උපාලි, ප්‍රත්‍යවෙක්‍ෂාකරන මහණ “මා මේ අත්‍යාදාය ගත් කල්හි ඒ හෙතුවෙන් සඤ්ඤායාගේ අරගලයක් ... සඤ්ඤායාගේ වෙන් වීමක් වන්නේ යැ යි දතී ද, උපාලි, ඒ අත්‍යාදාය නො ගතයුතු යි. ඉදින් උපාලි ප්‍රත්‍යවෙක්‍ෂා කරන මහණ “මේ අත්‍යාදාය මා ගත් කල්හි ඒ හෙතුවෙන් සඤ්ඤායාගේ අරගලයක් ... සඤ්ඤායාගේ වෙන් වීමක් නො වන්නේ යැ යි දතී ද, උපාලි, ඒ අත්‍යාදාය ගතයුතු යි. උපාලි, මෙසේ අඛණ්ඩ පසින් යුතුව ගන්නා ලද අත්‍යාදාය පසුව ද විපිළිසරකාරී නො වන්නේ ය යි.

15. ස්වාමීනි, පරහට වොදනා කරනු කැමති වොදක භික්‍ෂුව විසින් කෙනෙක් කරුණු තමා කෙරෙහි සලකා බලා අන්‍යයා වොදනා කළයුතු ද” යි.

උපාලි, පරහට වොදනා කරනු කැමති වොදක භික්‍ෂූහු විසින් තමා කෙරෙහි කරුණු පසක් සලකා බලා අන්‍යයා වොදනා කළයුතු.

උපාලි, පරහට වොදනා කරනු කැමති වොදක මහණහු විසින් මෙසේ සලකා බැලියයුතු යි: “මම පිරිසුදු කායසමාචාර ඇත්තෙමි ද පිරිසුදු වූ සිදුරු රහිත වූ විමසා බැලීමට කරුණු නැති කායසමාචාරයෙන් යුක්ත වෙමි ද, මේ ධර්මය මා තුළ පවතී ද නැතහොත් නො පවතී ද යි. උපාලි, ඉදින් මහණ පිරිසුදු කායසමාචාර නැත්තේ වේ ද පිරිසුදු වූ සිදුරු රහිත වූ විමසා බැලීමට කරුණු නැති කායසමාචාරයෙන් යුක්ත නො වේ ද ඕහට “ආයුෂ්මත් තෙම පළමුව කායසමාචාරයෙහි භික්ෂමෙව” යි මෙසේ කියන්නෝ වෙති. මෙසේ අවවාද කරන්නෝ වෙත්.

වැලිය උපාලි පරහට වොදනා කරනු කැමති වොදක මහණහු විසින් මෙසේ ප්‍රත්‍යවෙක්‍ෂා කළයුතු: “මම පිරිසුදු වර්ෂසමාචාර ඇත්තෙමි ද පිරිසුදු වූ සිදුරු රහිත වූ විමසා බැලීමට කරුණු නැති වර්ෂසමාචාරයෙන් යුක්ත වෙමි ද මේ ධර්මය මා තුළ පවතී ද නැතහොත් නො පවතී ද යි. උපාලි, ඉදින් මහණ පිරිසුදු වර්ෂසමාචාර නැත්තේ වේ ද, පිරිසුදු වූ සිදුරු රහිත වූ විමසා බැලීමට කරුණු නැති වාක්සමාචාරයෙන් යුක්ත නො වේ ද, ඕහට “ආයුෂ්මත් තෙම පළමුව වර්ෂසමාචාරයෙහි භික්ෂමෙව” යි මෙසේ කියන්නෝ වෙති. මෙසේ අවවාද කරන්නෝ වෙත්.

සුනවසරං උපාලි, වොදකෙන භික්ඛුනා පරං වොදෙතු කාමෙන එවං පට්ඨවෙකන්තබ්බං: මෙතං නු ඛො මෙ විතං පට්ඨපට්ඨිතං සමුඤ්චාරිසු අනාසාති¹, සංවිජ්ජති නු ඛො මෙ එසො ධම්මො උද්ගු නොති? නො වෙ උපාලි භික්ඛුනො මෙතං විතං පට්ඨපට්ඨිතං භොති සමුඤ්චාරිසු අනාසාති, තස්ස භවන්ති වත්තාරො: ඉඛික තාච ආයසමා සමුඤ්චාරිසු මෙතං විතං උපට්ඨාපෙහීති.² ඉතිස්ස භවන්ති වත්තාරො.

සුනවසරං උපාලි වොදකෙන භික්ඛුනා පරං වොදෙතු කාමෙන එවං පට්ඨවෙකන්තබ්බං: බහුස්සුතො නු ඛොචි සුතධරො සුතසන්නිවයො. යෙ තෙ ධම්මා ආදිකල්‍යාණං මජ්ඣේකල්‍යාණං පරියොසානකල්‍යාණං සාත්ථං සවාය්ඤ්ජනං කෙවලපරිපුණ්ණං පරිසුද්ධං ඉඤ්චරියං අභිවදන්ති, තථාරූපා මෙ ධම්මා බහුස්සුතා භොන්ති ධතා³ වචසා පරිචිතා මනසානුපෙකන්තා දිට්ඨියා සුප්පට්ඨිධා. සංවිජ්ජති නු ඛො මෙ එසො ධම්මො උද්ගු නොති. නො වෙ උපාලි භික්ඛු බහුස්සුතො භොති සුතධරො සුතසන්නිවයො. යෙ තෙ ධම්මා ආදිකල්‍යාණං මජ්ඣේකල්‍යාණං පරියොසානකල්‍යාණං සාත්ථං සවාය්ඤ්ජනං කෙවලපරිපුණ්ණං පරිසුද්ධං ඉඤ්චරියං අභිවදන්ති. තථාරූපාස්ස ධම්මා න බහුස්සුතා භොන්ති ධතා වචසා පරිචිතා මනසානුපෙකන්තා දිට්ඨියා සුප්පට්ඨිධා. තස්ස භවන්ති වත්තාරො ඉඛික තාච ආයසමා ආගමං පරියාපුණ්ණුති: ඉතිස්ස භවන්ති වත්තාරො.

සුනවසරං උපාලි වොදකෙන භික්ඛුනා පරං වොදෙතුකාමෙන එවං පට්ඨවෙකන්තබ්බං: උභයානි ඛො මෙ පාතිමොක්ඛානි විජ්ජාරෙන ස්වාගතානි භොන්ති සුචිතත්තානි සුප්පට්ඨකන්ති සුචිතිච්ඡිතානි සුත්තසො අනුවාය්ඤ්ජනසො, සංවිජ්ජති නු ඛො මෙ එසො ධම්මො උද්ගු නොති? නො වෙ උපාලි භික්ඛුනො උභයානි පාතිමොක්ඛානි විජ්ජාරෙන ස්වාගතානි භොන්ති සුචිතත්තානි සුප්පට්ඨකන්ති සුචිතිච්ඡිතානි සුත්තසො අනුවාය්ඤ්ජනසො- ඉදං පනා වුසො කත්ථ වුතං භගවතාති ඉති පුට්ඨො න සමපායති. තස්ස භවන්ති වත්තාරො ඉඛික තාච ආයසමා විනයං පරියාපුණ්ණුති. ඉතිස්ස භවන්ති වත්තාරො.

වොදකෙන උපාලි භික්ඛුනා පරං වොදෙතුකාමෙන ඉමෙ පඤ්ච ධම්මෙ අජ්ඣිත්තං පට්ඨවෙකන්තො පරො වොදෙතබ්බොති.

1. අනාසාතං - මජ්ඣ.

2. උපට්ඨාපෙහීති - පිටු, මජ්ඣ.

3. ධතා - මජ්ඣ.

වැලියු උපාලි පරහට වොදනා කරනු කැමැති වොදක භික්ෂුහු විසින් මෙසේ ප්‍රත්‍යාවෙක්‍ෂා කළයුතු: 'මා තුළ සමුම්සරුන් කෙරෙහි ආසාන රහිත වූ මෙන් සිත එළඹ සිටියේ ද මේ ධර්මය මා තුළ පවතී ද නැතහොත් නො පවතී ද' යි. ඉදින් උපාලි, සමුම්සරුන් කෙරෙහි ආසාන රහිත වූ මෙන් සිත මහණහට එළඹ නො සිටියේ ද ඔහට, "ආයුෂ්මත් තෙම පළමු ව සමුම්සරුන් කෙරෙහි ආසාන රහිත වූ මෙන් සිත එළඹ සිටුවා ගනුව" යි කියන්නෝ වෙති. ඔහට මෙසේ අවවාද කරන්නෝ වෙත්.

වැලියු උපාලි, පරහට වොදනා කරනු කැමැති වොදක භික්ෂුහු විසින් මෙසේ ප්‍රත්‍යාවෙක්‍ෂා කළයුතු: 'මම සුතධර වූ සුත්‍යසන්නිවය (උගත් දය නො නැසිය දී රක්තා) වූ බහුග්‍රාහයෙන් වෙම ද, මුල යහපත් වූ මැද යහපත් වූ අග යහපත් වූ යම් ඒ ධර්ම කෙනෙක් අරී සහිත වූ බ්‍යඤ්ජන සහිත වූ භාත්පසින් පිරිසුන් වූ පිරිසුදු වූ බඹසර ප්‍රකාශ කෙරෙත් ද, එබඳු ධර්මයෝ මා විසින් බෙහෙවින් අසන ලද්දහු දරන ලද්දහු වචනයෙන් පුරුදු කරන ලද්දහු සිතින් සලකා බලන ලද්දහු දෘෂ්ටියෙන් මනාව අවබෝධ කරන ලද්දහු වෙත් ද, මේ ධර්මය මා තුළ විද්‍යාමාන වේ ද නැතහොත් නො වේ ද' යි, උපාලි, ඉදින් මහණ සුතධර වූ සුත්‍යසන්නිවය වූ බහුග්‍රාහයෙන් නො වේ ද, මුල යහපත් වූ මැද යහපත් වූ අග යහපත් වූ යම් ඒ ධර්ම කෙනෙක් අරී සහිත වූ බ්‍යඤ්ජන සහිත වූ භාත්පසින් පිරිසුන් වූ පිරිසුදු වූ බඹසර ප්‍රකාශ කෙරෙත් ද එබඳු ධර්මයෝ ඔහු විසින් බෙහෙවින් අසන ලද්දහු දරන ලද්දහු වචනයෙන් පුරුදු කරන ලද්දහු සිතින් සලකා බලන ලද්දහු දෘෂ්ටියෙන් මනාව අවබෝධ කරන ලද්දහු නො වෙත් ද, ඔහට "ආයුෂ්මත් තෙමේ පළමු ව ආගම ධර්මය පිරිවහන්නැ" යි කියන්නෝ වෙති. මෙසේ ඔහට අවවාද කරන්නෝ වෙත්.

වැලියු උපාලි, පරහට වොදනා කරනු කැමැති වොදක භික්ෂුහු විසින් මෙසේ ප්‍රත්‍යාවෙක්‍ෂා කළයුතු: "මා විසින් පෙළ වශයෙන් ද අනුබ්‍යඤ්ජන වශයෙන් ද උභය ප්‍රාතිමොක්‍ෂය විස්තර වශයෙන් මනාකොට ප්‍රඥා කරන ලද ද මනාව විභාග කොට දනගන්නා ලද ද මනාව (දුර්ම වශයෙන්) පවත්වන ලද ද, මනා ලෙස විනිශ්චය කොට දන ගන්නා ලද ද, මේ ධර්මය මා තුළ විද්‍යාමාන වේ ද නැතහොත් නො වේ ද' යි. උපාලි, ඉදින් මහණු විසින් පෙළ වශයෙන් ද අනුබ්‍යඤ්ජන වශයෙන් ද උභය ප්‍රාතිමොක්‍ෂය විස්තර වශයෙන් මනා කොට ප්‍රඥා කරන ලද්දේ මනාව විභාග කොට දනගන්නා ලද්දේ මනාව (දුර්ම වශයෙන්) පවත්වන ලද්දේ මනා ලෙස විනිශ්චය කොට දනගන්නා ලද්දේ නො වේ ද, ඇවක, මෙය, භාග්‍යාවතුන් වහන්සේ විසින් කොහිදී දෙසන ලද ද' යි පුළුල්වන ලද්දේ සිහි කොට නො කියහෙයි ද, ඔහට 'ආයුෂ්මත් තෙම පළමුව විනය පිරිවහන්නැ' යි කියන්නෝ වෙති. ඔහට මෙසේ අවවාද කරන්නෝ වෙත්.

උපාලි, පරහට වොදනා කරනු කැමැති වොදක භික්ෂුහු විසින් මේ කරුණු පස තමා කෙරෙහි සලකා බලා අන්‍යයා වොදනා කළයුත්තේ යි.

16. වොදකෙන හනොන භික්ඛුනා පරං වොදෙතුකාමෙන කති ධම්මෙ අජ්ඣන්තං උපට්ඨාපෙඤා පරො වොදෙතඤ්ඤාති?

වොදකෙන උපාලි භික්ඛුනා පරං වොදෙතුකාමෙන පඤ්ඤා ධම්මෙ අජ්ඣන්තං උපට්ඨාපෙඤා පරො වොදෙතඤ්ඤා: කාලෙන චක්ඛාමි නො අකාලෙන: භූතෙන චක්ඛාමි නො අභූතෙන සණ්ණෙන චක්ඛාමි නො ඵරුසෙන. අත්ඨසංභිතෙන චක්ඛාමි නො අනත්ඨ සංභිතෙන. මෙත්ඨවිත්තො චක්ඛාමි නො දෙසන්තරොති. වොදකෙනුපාලි භික්ඛුනා පරං වොදෙතුකාමෙන ඉමෙ පඤ්ඤා ධම්මෙ අජ්ඣන්තං උපට්ඨාපෙඤා පරො වොදෙතඤ්ඤාති.

17. අධම්මවොදකස්ස හනොන භික්ඛුනො කතිභාකාරෙහි විපට්ඨසාරො උපදභාතඤ්ඤාති?

අධම්මවොදකස්ස උපාලි භික්ඛුනො පඤ්ඤාභාකාරෙහි විපට්ඨසාරො උපදභාතඤ්ඤා: අකාලෙන ආයසමා වොදෙයි නො කාලෙන අලං තෙ විපට්ඨසාරාය, අභූතෙනායසමා වොදෙයි නො භූතෙන අලං තෙ විපට්ඨසාරාය, ඵරුසෙනායසමා වොදෙයි නො සණ්ණෙන අලං තෙ විපට්ඨසාරාය, අනත්ඨසංභිතෙනායසමා වොදෙයි නො අත්ඨසංභිතෙන අලං තෙ විපට්ඨසාරාය, දෙසන්තරො ආයසමා වොදෙයි නො මෙත්ඨවිත්තො. අලං තෙ විපට්ඨසාරායාති. අධම්මවොදකස්ස උපාලි භික්ඛුනො ඉමෙහි පඤ්ඤාභාකාරෙහි විපට්ඨසාරො උපදභාතඤ්ඤා: තං කීස්ස හෙතු? යරා න අදෙසෙයි භික්ඛු අභූතෙන වොදෙතඤ්ඤා මඤ්ඤායාති.

18. අධම්මවුද්දිකස්ස¹ පන හනොන භික්ඛුනො කතිභාකාරෙහි අවිපට්ඨසාරො උපදභාතඤ්ඤාති?

අධම්මවුද්දිකස්ස¹ උපාලි භික්ඛුනො පඤ්ඤාභාකාරෙහි අවිපට්ඨසාරො උපදභාතඤ්ඤා, අකාලෙනායසමා වුද්දිතො නො කාලෙන, අලං තෙ අවිපට්ඨසාරාය,² අභූතෙනායසමා වුද්දිතො නො භූතෙන, අලං තෙ අවිපට්ඨසාරාය. ඵරුසෙනායසමා වුද්දිතො නො සණ්ණෙන, අලං තෙ අවිපට්ඨසාරාය³. අනත්ඨසංභිතෙනායසමා වුද්දිතො නො අත්ඨසංභිතෙන, අලං තෙ අවිපට්ඨසාරාය.³ දෙසන්තරෙනායසමා වුද්දිතො නො මෙත්ඨ විත්තෙන, අලං තෙ අවිපට්ඨසාරායාති. අධම්මවුද්දිකස්ස¹ උපාලි භික්ඛුනො ඉමෙහි පඤ්ඤාභාකාරෙහි අවිපට්ඨසාරො උපදභාතඤ්ඤාති.

1. අධම්මවුද්දිකස්ස - මඡසං.

2. විපට්ඨසාරාය - මඡසං.

3. අලං තෙ අවිපට්ඨසාරාය - මඡසං. උංතං.

වහන්ස, පරහට වොදනා කරනු කැමති වොදක මහණහු විසින් කෙනෙක් ධර්ම තමා තුළ ඵලවා (පිහිටුවා ගෙන) අන්‍යයා වොදනා කළයුතු ද? යි.

උපාලි, පරහට වොදනා කරනු කැමති වොදක මහණහු විසින් කරුණු පසක් තමා තුළ ඵලවා අන්‍යයා වොදනා කළයුතු: (ඵනම්) නො කල්හි නොව සුදුසු කල්හි කියන්නෙමි, අසත්‍යයෙන් නොව සත්‍යයෙන් කියන්නෙමි. රථ වචනයෙන් නොව මොළොක් වදනින් කියන්නෙමි. කරුණු ඇසුරු නො කිරීමෙන් නොව කරුණු ඇසුරු කිරීමෙන් කියන්නෙමි, දුෂ්ට සිතින් නොව මෙන් සිත් ඇති ව කියන්නෙමි යි, උපාලි පරහට වොදනා කරනු කැමති වොදක මහණහු විසින් මේ කරුණු පස තමා තුළ ඵලවා අන්‍යයා වොදනා කළයුතු යි.

17. වහන්ස, අධම්මයෙන් වොදනා කරන මහණහට කෙනෙක් අයුරෙකින් විපිළිසර ඉපදවියයුතු ද? යි.

උපාලි, අධම්මයෙන් වොදනා කරන මහණහට පස් අයුරෙකින් විපිළිසර ඉපදවියයුතු: (ඵනම්) ආයුෂ්මත් තෙම නො කල්හි වොදනා කෙළේ ය. සුදුසු කල්හි නොවේ. (ඵය) නොපට විපිළිසර පිණිස පමණි. ආයුෂ්මත් තෙම අභූතයෙන් වොදනා කෙළේ ය. සත්‍යයෙන් නො වේ. (ඵය) නොපට විපිළිසර පිණිස පමණි. ආයුෂ්මත් තෙම රථ වදනින් වොදනා කෙළේ ය. මොළොක් වදනින් නොවේ. (ඵය) නොපට විපිළිසර පිණිස පමණි. ආයුෂ්මත් තෙම කරුණු ඇසුරු නො කොට වොදනා කෙළේ ය. කරුණු ඇසුරු කොට නො වේ. (ඵය) නොපට විපිළිසර පිණිස පමණි. දුෂ්ට සිත් ඇති ව ආයුෂ්මත් තෙම වොදනා කෙළේ ය. මෙන් සිත් ඇති ව නො වේ. (ඵය) නොපට විපිළිසර පිණිස පමණි (යනුයි). උපාලි, අධම්මයෙන් වොදනා කරන මහණහට මේ පස් අයුරින් විපිළිසර ඉපදවියයුතු. ඒ කවර හෙයින් යත්: යම්සේ අත් මහණෙකුදු අභූතයෙන් වොදනා කළයුතු ය' යි නො හඟින්නේ ද (ඵහෙයිනි).

18. වහන්ස, අධම්මයෙන් වොදනා කරනු ලැබූ මහණහට කෙනෙක් අයුරෙකින් නො විපිළිසර ඉපදවියයුතු ද? යි.

උපාලි, අධම්මයෙන් වොදනා කරනු ලැබූ මහණහට පස් අයුරෙකින් නො විපිළිසර ඉපදවියයුතු: ආයුෂ්මත් තෙම අකාලයෙහි වොදනා කරනු ලැබී ය. සුදුසු කාලයෙහි නො වේ. (ඵය) නොපට නො විපිළිසර පිණිස පමණි. ආයුෂ්මත් තෙම අභූතයෙන් වොදනා කරනු ලැබී ය. සත්‍යයෙන් නො වේ. (ඵය) නොපට නො විපිළිසර පිණිස පමණි. රථ වදනින් ආයුෂ්මත් තෙම වොදනා කරනු ලැබී ය, මොළොක් වදනින් නො වේ. (ඵය) නොපට නො විපිළිසර පිණිස පමණි. කරුණු ඇසුරු නො කොට ආයුෂ්මත් තෙම වොදනා කරනු ලැබී ය. කරුණු ඇසුරු කොට නො වේ (ඵය) නොපට නො විපිළිසර පිණිස පමණි. දුෂ්ට සිතින් ආයුෂ්මත් තෙම වොදනා කරනු ලැබී ය. මෙන් සිතින් නො වේ. (ඵය) නොපට නො විපිළිසර පිණිස පමණ වේ යැ යි. උපාලි, අධම්මයෙන් වූදිත වූ මහණහට මේ පස් අයුරින් නො විපිළිසර ඉපදවියයුතු යි.

19. ධම්මචෝදකස්ස භනෙන භික්ඛුනො කතිභාකාරෙහි අවිප්පට්ඨාරො උපදභාතබ්බොති?

ධම්මචෝදකස්ස උපාලි භික්ඛුනො පඤ්ඤාභාකාරෙහි අවිප්පට්ඨාරො උපදභාතබ්බො: කාලෙනායසමා වොදෙයි නො අකාලෙන, අලං තෙ අවිප්පට්ඨාරාය, භූතෙනායසමා වොදෙයි නො අභූතෙන, අලං තෙ අවිප්පට්ඨාරාය, සමානෙනායසමා වොදෙයි නො ඵරුසෙන, අලං තෙ අවිප්පට්ඨාරාය, අත්ඨසංභිතෙනායසමා වොදෙයි නො අනත්ඨසංභිතෙන, අලං තෙ අවිප්පට්ඨාරාය. මෙත්තවිත්තො ආයසමා වොදෙයි නො දෙසනතරො, අලං තෙ අවිප්පට්ඨාරායාති. ධම්මචෝදකස්ස උපාලි භික්ඛුනො ඉමෙහි පඤ්ඤාභාකාරෙහි අවිප්පට්ඨාරො උපදභාතබ්බො. තං කිස්ස භෙතු? යථා අදෙඤ්ඤපි භික්ඛු භූතෙන වොදෙතබ්බො මඤ්ඤයායාති.

20. ධම්මවුද්ධකස්ස¹ පන භනෙන භික්ඛුනො කතිභාකාරෙහි විප්පට්ඨාරො උපදභාතබ්බොති?

ධම්මවුද්ධකස්ස උපාලි භික්ඛුනො පඤ්ඤාභාකාරෙහි විප්පට්ඨාරො උපදභාතබ්බො: කාලෙනායසමා වුද්ධො නො අකාලෙන, අලං තෙ විප්පට්ඨාරාය, භූතෙනායසමා වුද්ධො නො අභූතෙන, අලං තෙ විප්පට්ඨාරාය, සමානෙනායසමා වුද්ධො නො ඵරුසෙන, අලං තෙ විප්පට්ඨාරාය, අත්ඨසංභිතෙනායසමා වුද්ධො නො අනත්ඨසංභිතෙන, අලං තෙ විප්පට්ඨාරාය. මෙත්තවිත්තෙනායසමා වුද්ධො නො දෙසනතරෙන, අලං තෙ විප්පට්ඨාරායාති. ධම්මවුද්ධකස්ස¹ උපාලි භික්ඛුනො ඉමෙහි පඤ්ඤාභාකාරෙහි විප්පට්ඨාරො උපදභාතබ්බොති.

21. වොදකෙන භනෙන භික්ඛුනො පරං වොදෙතුකාමෙන කතිධම්මෙ අජ්ඣාත්තං මනසිකරිත්වා පරො වොදෙතබ්බොති?

වොදකෙනුපාලි භික්ඛුනො පරං වොදෙතුකාමෙන පඤ්ඤා ධම්මෙ අජ්ඣාත්තං මනසිකරිත්වා පරො වොදෙතබ්බො: කාරුණ්ණිකා භිතෙසිතා අනුකම්පතා² ආපත්තිවුට්ඨාතතා විනයපුරෙස්සාරිතාති. වොදකෙන උපාලි භික්ඛුනො පරං වොදෙතුකාමෙන ඉමෙ පඤ්ඤා ධම්මෙ අජ්ඣාත්තං මනසිකරිත්වා පරො වොදෙතබ්බොති.

1. ධම්මවුද්ධකස්ස - මජ්ඣං.

2. අනුකම්පිතා - මජ්ඣං.

19. වහන්ස, ධර්මයෙන් වොදනා කරන මහණහට කෙතෙක් අයුරෙකින් නොවිපිළිසර ඉපදවියයුතු ද? යි.

උපාලි, ධර්මයෙන් වොදනා කරන මහණහට පස් අයුරෙකින් නො විපිළිසර ඉපදවියයුතු: ආයුෂ්මත් තෙම සුදුසු කාලයෙහි වොදනා කෙළේ ය, නො කල්හි නො වේ, (එය) තොපට නොවිපිළිසර පිණිස පමණි. ආයුෂ්මත් තෙම සත්‍යයෙන් වොදනා කෙළේ ය, අසත්‍යයෙන් නො වේ, (එය) තොපට නො විපිළිසර පිණිස පමණි. මොළොක් වදනින් ආයුෂ්මත් තෙම වොදනා කෙළේ ය රඵ වදනින් නො වේ, (එය) තොපට නො විපිළිසර පිණිස පමණි. ආයුෂ්මත් තෙම කරුණු ඇසුරු කොට වොදනා කෙළේ ය, කරුණු නො ඇසුරු කොට නො වේ, (එය) තොපට නොවිපිළිසර පිණිස පමණි. ආයුෂ්මත් තෙම මත්සිතින් වොදනා කෙළේ ය, දුෂ්ටසිතින් නො වේ, (එය) තොපට නො විපිළිසර පිණිස පමණ වේ යි. උපාලි, ධර්මයෙන් වොදනා කරන මහණහට මේ පස් අයුරෙන් නො විපිළිසර ඉපදවියයුතු. ඒ කවර හෙයින් ද, යම්සේ අතික් මහණෙකුදු භූතයෙන් වොදනා කළයුතු යැ' යි සිතන්නේ ද එහෙයිනි.

20. වහන්ස, ධර්මයෙන් වුදිත මහණහට කෙතෙක් අයුරෙකින් විපිළිසර ඉපදවියයුතු ද? යි.

උපාලි, ධර්මයෙන් වුදිත මහණහට පස් අයුරෙකින් විපිළිසර ඉපදවියයුතු: ආයුෂ්මත් තෙම සුදුසු කාලයෙහි වොදනා කරන ලද අකාල-යෙහි නො වේ, (එය) තොපට විපිළිසර පිණිස පමණි. ආයුෂ්මත් තෙම සත්‍යයෙන් වොදනා කරන ලද, අසත්‍යයෙන් නො වේ, (එය) තොපට විපිළිසර පිණිස පමණි. ආයුෂ්මත් තෙම මොළොක් වදනින් වොදනා කරන ලද, රඵ වදනින් නො වේ, (එය) තොපට විපිළිසර පිණිස පමණි. කරුණු ඇසුරු කොට ආයුෂ්මත් තෙම වොදනා කරන ලද, කරුණු නො ඇසුරු කොට නො වේ, (එය) තොපට විපිළිසර. පිණිස පමණි. මත්සිතින් ආයුෂ්මත් තෙම වොදනා කරන ලද, දුෂ්ට සිතින් නො වේ. (එය) තොපට විපිළිසර පිණිස පමණි යි. උපාලි, ධර්මයෙන් වුදිත මහණහට මේ පස් අයුරින් විපිළිසර ඉපදවියයුතු යි.

21. වහන්ස, පරහට වොදනා කරනු කැමති වොදක මහණහු විසින් කෙතෙක් ධර්ම තමා තුළ මෙනෙහි කොට අන්‍යයා වොදනා කළයුතු ද? යි.

උපාලි පරහට වොදනා කරනු කැමති වොදක මහණහු විසින් කරුණු පසක් තමා තුළ මෙනෙහි කොට අන්‍යයා වොදනා කළ යුතු: කරුණාවත් බව, හිත කැමැති බව, අනුකම්පා ඇති බව, ඇවිත් නඟා සිටුවන බව, විනය පෙරටු කොට ඇති බව (යන පස යි.) උපාලි පරහට වොදනා කරනු කැමති වොදක මහණහු විසින් මේ කරුණු පස තමා තුළ මෙනෙහි කොට අන්‍යයා වොදනා කළයුතු යි.

වුද්ධකෙනා¹ පන භනෙත භික්ඛුනා කතීසු ධම්මෙසු පතිට්ඨා තඛ්ඤානී?

වුද්ධකෙනාපාලි භික්ඛුනා දව්සු ධම්මෙසු පතිට්ඨාතඛ්ඤා: සචෙව ව අකුපෙභ වාතී.

දුතිය භාණ්ඩාරං.

පාතිමොක්ඛධම්පන කඛ්ඤාකං නාවමං.

ඉමමහි බන්ධකෙ වස්ථු කිංස,

තස්සුද්දනං:

1. උපොසථො යාවතිකං පාපභික්ඛු න නික්ඛමී
මොග්ගලානෙන නිවුස්ථො අව්ඡරියං ජිනසාසනෙ
2. නිනෙතානුපුබ්බසික්ඛා ව ධීතධම්මා නාතික්ඛම²
කුණුපුකඛ්ඤා සමොගා සවනනියො ජහනති ව.
3. සවනති පරිනිබ්බනති එකරස විමුක්ති ව
බහු ධම්මවිනයොපි භූතධාරියසුගලා.
4. සමුද්ධං උපමං කඤ්ඤා වාචෙසී සාසනෙ ගුණං
උපොසථො පාතිමොක්ඛං න අමෙහ කොච් ජානාතී.
5. පටිගච්චෙව උජ්ඣන්ති එකො දො තීණි වග්ගාරී
පඤ්ඤා ජ සත්ත ව අට්ඨ නව ව දසමානි ව.
6. සීල ආචාර දිට්ඨි ව ආර්ථි ව චතුරාර්ථකං³
පාරාජිකං ව සමාදි පාවිත්ති පාටිදෙසනී.
7. දුක්ඛං පඤ්ඤාගෙසු සීලාචාර විපක්ඛි ව
අකතාය කතාය ව ජ භාගෙසු යථාචරී.
8. පාරාජිකඤ්ඤා සමාදි ධුලල පාවිත්තියෙන ව
පාටිදෙසනීයකෙච්ඡි දුක්ඛං ව දුක්ඛාසිතං.
9. සීලාචාරවිපක්ඛි ව දිට්ඨි ආර්ථි විපක්ඛි
යා ව අට්ඨා කතාකතෙ තෙනෙතා සීලාචාර දිට්ඨියා
10. අකතාය කතාය පි කතාකතාය මෙව ව
එවං නවවිධා වුත්තා යථාභූතෙන ඤායතො.⁴
11. පාරාජිකො විපක්ඛතො පවිට්ඨතො තථෙව ව
උපෙති පවිට්ඨතී පවිට්ඨ දුතකරා ව යා.

1. වුද්ධකෙන - මජ්ඣ.

2. නාතික්ඛමී - මජ්ඣ.

3. චතුරාර්ථකං - සමා.

4. ජානාතා - සමා.

වහන්ස, වොදනා කරන ලද මහණහු විසින් කෙනෙක් ධර්මයන්හි පිහිටියයුතු ද? යි

උපාලි, වොදනා කරන ලද මහණහු විසින් සත්‍යය, නො කිපෙනසුදු බව යන දෙකරුණෙහි පිහිටියයුතු යි.

දෙවැනි බණවර

නවවැනි පාතිමොක්ඛධම්පන බ්‍රහ්මක යි.

මේ බ්‍රහ්මකයෙහි වස්තු තිසකි.

එහි උභ්‍යාස:

1. උපොසථය, බාහුවෙන් ගෙන බැහැර කරන තෙක් පවිටු මහණ නො නික්මීම, මුගලන් තෙරුන් විසින් බැහැර කිරීම. ජින ශාසනයෙහි ආශ්වාය්‍යධර්ම,
2. අනුප්‍රබ්බතිනත, අනුප්‍රබ්බසිකකා, ධීතධම්ම, නාතිකමන, සඛ්ඛයා කුණපයන් (දුශ්ශීල භික්ෂූන්) බැහැර කිරීම, මහානදීන් (ස්වකීය නම්ගොන්) අත්හැරීම,
3. මහමුහුදට ගංගා ගැලීම නිසා (අඩුවැඩි බවක් නොවීම) භික්ෂූන් පිරිනිවීම, විමුක්තිරස නම් වූ එකරසය ධර්මවිනයෙහි බහුල බව, මහාභූත අශ්වාය්‍යපුද්ගල,
4. සමුද්‍ර උපමා කොට සාසනයෙහි ගුණ ප්‍රකාශ කිරීම, උපොසථයෙහි පාමොක් උදෙසීම, අප කිසිවකු නො දනිති යි සිතීම,
5. පෙරාතුව මැ හෙළා දැකීම, එතේ පටන් දහය තෙක් දැහැමි නො දැහැමි පාමොක් තැබීම,
6. සීල, ආචාර, දිට්ඨි, ආර්ථය යන විපක්ඛි සතර (අමුලික) පාරාජිකා සඛ්ඛාදිසෙස, පාචික්ඛිය, පාචිදෙසනිය,
7. දුක්ඛට යන පඤ්චාගය, අකත, කත වශයෙන් පිළිවෙළින් සවැදැරුම් වූ සීල, ආචාර, දිට්ඨි විපක්ඛි,
8. පාරාජිකා, සඛ්ඛාදිසෙස, චුලලවය, පාචික්ඛිය, පාචිදෙසනිය, දුක්ඛට දුබ්බාසිත ද,
9. අකත, කත වශයෙන් අට වැදැරුම් වූ සීල, ආචාර, දිට්ඨි, ආර්ථය විපක්ඛි, එසේ ම ඒ සීල, ආචාර, දිට්ඨි විපක්ඛි,
10. කත, අකත, කතාකත වශයෙන් න්‍යායානුකූල ව නවවිධ වීම ද,
11. පාරාජික, විපක්ඛි පච්චිකාන, එසේම උපෙතුය (සමගියට පැමිණීම), පච්චාදන කරා ය,

12. සිලාවාර විපක්ඛි ව යථා දිට්ඨිවිපක්ඛියා
දිට්ඨසුතපරිසඞ්ඛි අසධා තං විජානාථ.¹
13. භික්ඛු විපක්ඛති භික්ඛුං අශ්ශෙඤ්ඤා වාරො වායෙනං²
සුඥො ව තස්ස අක්ඛාති පාතිමොක්ඛං යපෙති සො.
14. වුට්ඨාති අනතරායෙන රාජවාරගුදකා ව,
මුක්ඛස්ස අමුක්ඛස්සා ව වාළ සිරිංසපඨිවට්ඨමං³
15. දසකතමඤ්ඤතරෙන තස්මිං අඤ්ඤතරෙසු වා
ධම්මිකාධම්මිකා වෙව යථා මග්ගෙන ජානාථ.⁴
16. කාලගුතඤ්ඤාතිං ලභිස්සාමි හවිස්සති
කායවාචසිකා මෙත්තා බාහුසච්චං උභයානි.
17. කාලගුතෙන සංචෙහන අත්තමෙත්තෙන වොදයෙ
විසංචිසාරධම්මෙන තථා වාචා විනොදයෙ.
18. ධම්මවොද වුදිතස්ස විනොදෙති විසංචිසාරො
කරුණා භිතානුකම්පි වුට්ඨානපුරෙස්සාරතා.
19. වොදකස්ස පටිපත්ති සම්බුඥාන පකාසිතා
සචෙව වෙව අකුසො ව වුදිතස්ස ව ධම්මතාති.

1. විජානාථ - මජ්ඣං.

2. වායෙති - මජ්ඣං.

3. සරිසපාඨිවට්ඨමං - මජ්ඣං.

4. ජානාථ - මජ්ඣං.

12. සීල, ආචාර, දිට්ඨි, විපක්කන්ගේ දිට්ඨි සුභ පරිසංකීර්ණ වශයෙන් ඒ දසාකාරය දැනගනිවු,
13. මහණ, පාරාජිකාවට පැමිණි මහණකු දැකීම, අනිකකු හෝ ආරොචනය කිරීම, ඔහු හෝ තමා ම දැන්වීම ඇති කල්හි පාමොක් උදෙසීම බහා තැබීම වේ.
14. රාජ, චෝර, අග්නි, උදක, මනුස්ස, අමනුස්ස, වාළ, සිරිංසප, ජීවිතබ්බහම්මරිය යන දස අන්තරායන් ඇති කල්හි සංකයා තැගී සිටීම,
15. දසවිධ අන්තරාය ඇති කල්හි ඒ ආවාසයෙහි හෝ අන් ආවාසයක හෝ (විනිශ්චය කිරීම) දෑහැමි, නො දෑහැමි පාමොක් තැබීම ද ක්‍රමයෙන් දන්නේ ය.
16. කාල, භූත, අත්ථංසංහිත, (පක්ඛ භික්ෂුන්) ලැබීම. (දෙස් කියන්නන්) ඇතිවීම, කායසමාවාර, වච්ඡමාවාර, මෙතඤ්ඤා, බහුශ්‍රුත බව, උභයප්‍රාතිමොක්ෂය ප්‍රඥාන බව,
17. කාල, භූත, සංකත, මෙතඤ්ඤා යන කරුණු අනුව වොදනා කිරීම, දෑහැමි නො දෑහැමි වශයෙන් විපිළිසර ඇතිවීම, එසේ ම වචනයෙන් විපිළිසර දුරු කිරීම,
18. දෑහැමි වොදක වුදිතයන්ගේ විපිළිසර දුරු කිරීම, කරුණාව, භිතෙමි බව, ඇවිත් නහා සිටුවීම පෙරටුකොට ඇති බව (යන කරුණු)
19. වොදකගේ පිළිවෙත් බව ද, සත්‍යය හා නො කිසිම වුදිතගේ ධර්මතා බව ද සමුද්‍රිත් විසින් වදරන ලද්දේ යි.

10. හික්මුනිකබ්බකං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො හගවා සකෙකසු විහරති කපිල-
වත්ථුසමී. නිග්‍රොධාරාමෙ. අපං ඛො මහාපජාපතී ගොතමී යෙන
හගවා තෙනුපසබ්බමී උපසබ්බමිඤ්ඤා හගවන්තං අභිවාදෙඤ්ඤා එක-
මන්තං අට්ඨාසි. එකමන්තං ධීතා ඛො මහාපජාපතී ගොතමී
හගවන්තං එතදවොච: “සාධු හතෙත උභෙය්‍ය මාතුගාමො
තථාගතපථවෙදිනෙ ධම්මචිනයෙ අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්‍යන්ති.”

“අලං ගොතමී, මා තෙ රුච්චි මාතුගාමස්ස තථාගතපථවෙදිනෙ
ධම්මචිනයෙ අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්‍යා”ති.

දුතියමි ඛො මහාපජාපතී ගොතමී හගවන්තං එතදවොච:
“සාධු හතෙත උභෙය්‍ය මාතුගාමො -පෙ- පබ්බජ්‍යන්ති”.

“අලං ගොතමී, මා තෙ රුච්චි මාතුගාමස්ස -පෙ- පබ්බජ්‍යා”ති.

තතියමි ඛො මහාපජාපතී ගොතමී හගවන්තං එතදවොච:
“සාධු හතෙත උභෙය්‍ය මාතුගාමො තථාගතපථවෙදිනෙ ධම්මචිනයෙ
අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්‍යන්ති”.

“අලං ගොතමී, මා තෙ රුච්චි මාතුගාමස්ස තථාගතපථවෙදිනෙ
ධම්මචිනයෙ අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්‍යා”ති.

අපං ඛො මහාපජාපතී ගොතමී “න හගවා අනුජානාති මාතු-
ගාමස්ස තථාගතපථවෙදිනෙ ධම්මචිනයෙ අගාරස්මා අනගාරියං
පබ්බජ්‍යන්ති” දුක්ඛි දුම්මනා අසපුච්චි රුද්ධානා හගවන්තං අභිවා-
දෙඤ්ඤා පදක්ඛණං කඤ්ඤා පක්ඛාමි. අපං ඛො හගවා කපිලවත්ථුසමී.
යථාභිරන්තං විහරිඤ්ඤා යෙන වෙසාලි තෙන වාරිකං පක්ඛාමි.
අනුපුබ්බත වාරිකං වරමානො යෙන වෙසාලි තදවසරි, තනු සුදං
හගවා වෙසාලියං විහරති මහාවනෙ කුටාගාරසාලායං.

10. හික්බුති බන්ධකය.

1. එ සමයෙහි වනාහි භාග්‍යවත් බුදුරජාණන් වහන්සේ ශාක්‍ය රටෙහි කිඹුල්වත් නුවර අසල නුගඅරමෙහි වැඩ වසනසේක. එ කලා මහාපුජාවතී ගෞතමී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළැඹියා ය. එළඹ ඔබ වැද එක් පසෙක සිටියා ය. එක් පසෙක සිටියා වූ මහාපුජාවතී ගෞතමී තොමෝ “වහන්ස, තථාගතයන් වහන්සේ දෑත වදළ දහම් විනය ඇති සස්තෙහි මාගමද ගිහිගෙන් නික්ම පැවිද්ද ලබන්නී නම් මැනවැ”යි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ බස් පැවැසුවා ය.

“ගෞතමීනි, කම් නැත. තථාගතයන් දෑත හෙළි කළ සස්තෙහි ගිහිගෙන් නික්ම මාගමක්හු පැවිදි වනු ඔබට රිසි නො වේවා”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළසේක.

දෙවෙනි වරද මහාපුජාවතී ගෞතමී තොමෝ ... වහන්ස, මාගම ... පැවිද්ද ලබන්නී නම් මැනවැ”යි කීවා ය.

“ගෞතමීනි, කම් නැත ... මාගමක්හු පැවිදි වනු ඔබට රිසි නො වේවා”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළසේක.

තෙවෙනි වරද මහාපුජාවතී ගෞතමී තොමෝ වහන්ස, මාගම පැවිද්ද ලබන්නී නම් මැනවැ”යි කීවා ය.

“ගෞතමීනි, කම් නැත. තථාගතයන් දෑත හෙළි පෙහෙළි කළ සස්තෙහි මාගමක පැවිදිවනු ඔබට රිසි නො වේවා” යි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළසේක.

ඉක්බිති මහාපුජාවතී ගෞතමී “මාගමට ගිහිගෙන් නික්ම තථාගත ප්‍රවිදිත සස්තෙහි පැවිද්ද භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නො අනුදන්නා සේකැ”යි දුක් ඇත්තී, දෙගිනස් ඇත්තී, කළුපරිච්ඡි මුහුණ ඇත්තී හඬමින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැද පැදූකුණු කොට නික්මගියා ය. එයට පසු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කිඹුල්වත්හි කැමැති තාක් වැස විසල්පුර බලා නික්මා සැරිසරා වැඩියේක. පිළිවෙළින් සැරිසරා වඩනාසේක්, විසල් පුරට පැමිණවදළසේක. එ කලා වනාහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසල්පුර මහවෙතෙහි කුළාරහල්හි වැඩ වසනසේක.

අථ ඛො මහාපජාපතී ගොතමී කෙසෙ ඡෙදපෙඤා කාසායානී විජානී අවජාදෙතවා සම්මුද්ධාහි සාකියානීහි සද්ධිං යෙන වෙසාලි තෙන පසකාමී. අනුපුට්ඨෙන යෙන වෙසාලි මහාවතං කුට්ඨාගාරසාලා තෙනුපසඤ්ඤාමි. අථ ඛො මහාපජාපතී ගොතමී සුනෙහි පාදෙහි රජොකිණ්ණිකා ගතෙනා දුක්ඛි දුමමනා අසුමුඛි රුදමානා බහිඤ්ඤා රකොට්ඨකෙ අට්ඨාසි අද්දසා ඛො ආයසමා ආනන්දෙ මහාපජාපතීං ගොතමී. සුනෙහි පාදෙහි රජොකිණ්ණිකා ගතෙනා දුක්ඛි දුමමනා අසුමුඛි රුදමානා බහිඤ්ඤා රකොට්ඨකෙ ධීතං, දිස්වාන මහාපජාපතීං ගොතමී. එතදවොච: “කිසසු තථ. ගොතමී සුනෙහි පාදෙහි රජො කිණ්ණිකා ගතෙනා දුක්ඛි දුමමනා අසුමුඛි රුදමානා බහිඤ්ඤා රකොට්ඨකෙ ධීතා”ති. “තථා හි පන භතෙන ආනන්ද න භගවා අනුජානානි මාතුගාමස්ස තථාගතප්පවේදිනෙ ධම්මවිනයෙ අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජන්ති.”

2. තෙන හි තථ. ගොතමී මුහුත්තං ඉඛෙව තාව භොති, යාවාහං භගවන්තං යාවාමි මාතුගාමස්ස තථාගතප්පවේදිනෙ ධම්ම විනයෙ අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජන්ති.

අථ ඛො ආයසමා ආනන්දෙ යෙන භගවා තෙනුපසඤ්ඤාමි. උපසඤ්ඤාමිතවා භගවන්තං අභිවාදෙතවා එකමන්තං නිසීදි, එකමන්තං නිසීනොවා ඛො ආයසමා ආනන්දෙ භගවන්තං එතදවොච: එසා භතෙන මහාපජාපතී ගොතමී සුනෙහි පාදෙහි රජො කිණ්ණිකා ගතෙනා දුක්ඛි දුමමනා අසුමුඛි රුදමානා බහිඤ්ඤා රකොට්ඨකෙ ධීතා “න භගවා අනුජානානි මාතුගාමස්ස තථාගතප්පවේදිනෙ ධම්මවිනයෙ අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජන්ති”, සාධු භතෙන ලභෙය්‍ය මාතුගාමො තථාගතප්පවේදිනෙ ධම්මවිනයෙ අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජන්ති.

“අලං ආනන්ද. මා තෙ රුච්ඡි මාතුගාමස්ස තථාගතප්පවේදිනෙ ධම්මවිනයෙ අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජා”ති.

දුතියමි ඛො ආයසමා ආනන්දෙ භගවන්තං එතදවොච: “සාධු භතෙන ලභෙය්‍ය මාතුගාමො -පෙ- පබ්බජ්ජන්ති.

“අලං ආනන්ද. මා තෙ රුච්ඡි මාතුගාමස්ස -පෙ- පබ්බජ්ජා”ති.

තතියමි ඛො ආයසමා ආනන්දෙ භගවන්තං එතදවොච: සාධු භතෙන ලභෙය්‍ය මාතුගාමො -පෙ- පබ්බජ්ජන්ති.

අලං ආනන්ද. මා තෙ රුච්ඡි මාතුගාමස්ස තථාගතප්පවේදිනෙ ධම්මවිනයෙ අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජා”ති.

එ කල මහාප්‍රජාපති ගෞතමී කෙනෙ සිදුවා කසාවත් හැඳ බොහෝ ශාක්‍යස්ත්‍රීන් කැටුව විසල්පුර බලා නික්මියා ය. පිළිවෙළින් ගොස් විසල්පුර මහවෙතෙහි කුළාරහලට එළඹියා ය. එක්කිනි මහාප්‍රජාපති ගෞතමී ඉදිමුණු පයින් දුටුවී වැකි ගනින් යුතු වැ දුක් ඇත්තී දෙමනස් ඇත්තී කඳුළු පිරි මුහුණ ඇත්තී හඬමින් බිහිදෙරකොටුයෙහි සිටියා ය. එසේ සිටුවා ප්‍රජාපති ගෞතමීය ආනන්ද තෙරණුවෝ දුටුවාහ. දැක “ගෞතමීනි, කවර හෙයින් තෙපි ඉදිමැගිය පයින් දුටුවා වැකි ගනින් යුතුව දුක් ඇත්තෝ, දෙමනස්, ඇත්තෝ, කඳුළු පිරි මුහුණැත්තෝ හඬන්නෝ මේ බිහි දෙරකොටුයෙහි සිටිවු ද?”යි විචාළාහ. “ආනන්දයන් වහන්ස, එසේ මැ යැ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මාගමට ගිහිගෙන් නික්ම තරාගතප්‍රවිදින ශාසනයෙහි පැවිදි වන්නට නො අනුදන්නා සේකැ”යි ඔ කීවා ය.

2. එසේ වී නම් ගෞතමීනි, මා මාගමට ගිහිගෙන් නික්මා තරාගතප්‍රවිදින සස්තෙහි පැවිද්දට භාග්‍යවතුන් වහන්සේට යාවිඤ්ඤා කොට එන තෙක් තව මොහොතක් මෙහි ම පොරොත්තු වන්නැ”යි අනඳ තෙරණුවෝ වදළහ.

එක්කිනි ආනන්ද තෙරණුවෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා වැඩියාහ. වැඩ ඔබ වැඳ පසෙක උන්න. පසෙක හුන් ආනන්ද තෙරණුවෝ “වහන්ස මේ මහාප්‍රජාපති ගෞතමී ඉදිමුණු පයින් දුටු වැකි ගනින් යුතුව “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මාගමට තරාගතප්‍රවිදින ශාසනයෙහි ගිහිගෙන් නික්ම පැවිද්දට නො අනුදන්නාසේකැ”යි දුක් ඇත්තී දෙමනස් ඇත්තී, කඳුළුපිරි මුහුණ ඇත්තී හඬමින් සිටියා වෙයි. වහන්ස, මාගම තරාගතප්‍රවිදින ශාසනයෙහි ගිහිගෙන් නික්ම පැවිද්ද ලබන්නී නම් මැනැවැ”යි වදළහ.

“කම් නැත අනඳයෙනි, මාගමට ගිහිගෙන් නික්මා තරාගතප්‍රවිදින ශාසනයෙහි පැවිද්ද නොපට රිසි නො වේවා”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළසේක.

දෙවෙනි වර ද අනඳ තෙරණුවෝ “වහන්ස, මාගම පැවිද්ද ... ලබන්නී නම් මැනැවැ”යි වදළහ.

“අනඳයෙනි, මාගමට ... පැවිද්ද නොපට රිසි නො වේවා”යි වදළ සේක.

තෙවෙනි වරද ආනන්ද තෙරණුවෝ “වහන්ස, මාගම ... පැවිද්ද ලබන්නී නම් මැනැවැ”යි වදළහ.

“ආනන්දයෙනි, මාගමට ... පැවිද්ද නොපට රිසි නො වේවා”යි (තෙවෙනි වරද) භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළහ.

අථ ඛො ආයස්මා ආනන්දෙ “න හගවා අනුජානාති මාතු ගාමස්ස තථාගතස්සවේදිනෙ ධම්මචිනයෙ අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජං යනනුනාහං අස්සෙකන්ති පරියායෙන හගවන්තං යාවෙය්‍යං මාතුගාමස්ස තථාගතස්සවේදිනෙ ධම්මචිනයෙ අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජන්ති”. අථ ඛො ආයස්මා ආනන්දෙ හගවන්තං එතදවොච: “හඛෙඛා නු ඛො හන්තො මාතුගාමො තථාගතස්සවේදිනෙ ධම්මචිනයෙ අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජිතවා සොතාපක්ඛිඵලං වා සකදගාමිඵලං වා අනාගාමිඵලං වා අරහත්තං වා සච්ඡිකාතුන්ති”?

“හඛෙඛා ආනන්ද මාතුගාමො තථාගතස්සවේදිනෙ ධම්මචිනයෙ අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජිතවා සොතාපක්ඛිඵලමපි සකදගාමි ඵලමපි අනාගාමි ඵලමපි අරහත්තමපි සච්ඡිකාතුන්ති”.

“සචෙ හන්තො හඛෙඛා මාතුගාමො -පෙ- අරහත්තමපි සච්ඡිකාතුං බහුපකාරා හන්තො මහාපජාපතී ගොතමී හගවන්තො මාතුච්ඡා ආපාදිකා පොසිකා වීරස්ස දුසිකා හගවන්තං ජනෙත්තියා කාලකතාය ඵස්සෙං පායෙසි. සාධු හන්තො ලභෙය්‍ය මාතුගාමො තථාගතස්ස වේදිනෙ ධම්මචිනයෙ අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජන්ති”.

3. “සචෙ ආනන්ද මහාපජාපතී ගොතමී අට්ඨ ගරුධමෙම පටිගණනාති සාවස්සා හොතු උපසම්පදා.

වස්සසතුපසම්පන්නාය භික්ඛුනියා තදනුපසම්පන්නස්ස භික්ඛුනො අභිචාදනං පච්චුට්ඨානං අඤ්ජලිකමං සාමීචිකමං කාතබ්බං. අයමපි ධම්මො සක්කන්තවා ගරුකන්තවා මානෙතවා පුප්පෙතවා යාවජීවං අනතික්කමතියො.

න භික්ඛුනියා අභික්ඛුතෙ ආවාසෙ වස්සං වසිතබ්බං, අයමපි ධම්මො-පෙ-යාවජීවං අනතික්කමතියො.

අනවධම්මාසං භික්ඛුනියා භික්ඛුසංඝතො දෙච ධම්මා පච්චාසිං-සිතබ්බා: උපොසථපුච්ඡකඤ්ච ඔවාදුපසංඝමනඤ්ච. අයමපි ධම්මො -පෙ- යාවජීවං අනතික්කමතියො.

වස්සං වුත්ථාය භික්ඛුනියා උහතො සංඝො තිභි යානෙහි පචාරෙතබ්බං: දිට්ඨෙන වා සුතෙන වා පරිසංකාය වා. අයමපි ධම්මො -පෙ-යාව ජීවං අනතික්කමතියො.

ගරුධමමං අජ්ඣාපන්නාය භික්ඛුනියා උහතො සංඝො පක්ඛමානත්තං වරිතබ්බං, අයමපි ධම්මො -පෙ- යාවජීවං අනතික්කමතියො.

දෙච වස්සාති ඡස්ස ධම්මෙස්ස සික්ඛිතසික්ඛාය සික්ඛමානාය උහතො සංඝො උපසම්පදා පරියෙසිතබ්බා, අයමපි ධම්මො -පෙ- යාවජීවං අනතික්කමතියො.

එකල ආනන්ද තෙරණුවෝ “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මාගමට ගිහිගෙන් නික්මූ තථාගතප්‍රවීදිත ශාසනයෙහි පැවිද්ද නො අනුදන්නාසේක. අන් වටා මහෙකිනුත් මාගමට ගිහිගෙන් නික්මූ තථාගතප්‍රවීදිත සස්තෙහි පැවිද්ද යදනෙම නම් මැනැවැ”යි සිතූහ. ඉක්බිති අනඳ තෙරණුවෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් “වහන්ස, මාගම ගිහිගෙන් නික්ම තථාගතප්‍රවීදිත සස්තෙහි පැවිදි වූ සොටත්පල හෝ සෙදගැමිපල හෝ අනගැමිපල හෝ රහත්පල හෝ පසක් කරන්නට භව්‍ය ද?” (හැකි ද?) යි විචාළහ.

“අනඳයෙනි, මාගම ගිහිගෙන් නික්මූ තථාගතප්‍රවීදිත ශාසනයෙහි පැවිදි වූ සොටත්පල සෙදගැමිපල අනගැමිපල රහත්පල පසක් කරන්නට භව්‍ය යැ”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළසේක.

“වහන්ස, මාගම ... රහත්පල පසක් කරන්නට භව්‍ය වේ නම් ... වහන්ස මහාප්‍රජාවකී ගෞතමී භාග්‍යවතුන් වහන්සේට (කළ) බොහෝ උපකාර ඇත්තී ය, කුඩා මැණියෝ ය, ආපාදිකා යැ, වැඩු යැ, පොෂණය කළ තැනැත්තී ය, කිරි දුන් තැනැත්තී ය, මව් කළුපිය කළ කල්හි සිය තනයෙන් කිරි පෙවුවා ය. වහන්ස, මාගම ගිහිගෙන් නික්ම තථාගතප්‍රවීදිත ශාසනයෙහි පැවිද්ද ලබන්නී නම් යෙහෙකැ”යි අනඳ තෙරණුවෝ වදාළහ.

3. “අනඳයෙනි, මහාප්‍රජාවකී ගෞතමී ගරු දහම් අටක් පිළිගන්නී නම්, එය ම ඇයගේ උපසම්පත්තී වේවා. මේ ඒ ගරු දහම් අට ය:

උපසපත් වූ සියක් වස් වූ මෙහෙණ වීසින් එදවස් උපසපත් වූ මහණහට වැදුම දූක හුනස්නෙන් නැගී සිටීම දෙහොත් මුදුන් තබා නැමදීම යාමීවී කර්මය නිසිවත් කළයුතු. මේ දහම ද සකසා ගරු කොට බුහුමන් කොට පුද යවිදිව නො ඉක්මැ රැක්කයුතු.

මෙහෙණ වීසින් භික්ෂූන් නැති ගමෙකැ වූ ආවාසයෙකැ වස් නො වීසියැයුතු. මේ දහම ද ... යවිදිව නො ඉක්මියැයුතු.

අඩමසක් පාසා මෙහෙණ වීසින් බික්සහන කෙරෙන් පොහෝ විවාරීම ද ඔවා ලබනුවස් එළැඹීම ද යන දෙ දහම් අපෙක්ෂා කළ යුතු. මේ දහම ද ... යවිදිව නො ඉක්මියැයුතු.

වස් වූසු මෙහෙණ වීසින් භික්ෂු භික්ෂුණී යන දෙසහ පිරිස්හි ම දුටු දැයින් ඇසු දැයින් සැකකළ දැයින් යන තුන් දැයින් පැවැරියයුතු. මේ දහම ද ... යවිදිව නො ඉක්මියැයුතු.

ගරු ඇවැත් අවන් මෙහෙණ වීසින් දෙ සහන කෙරෙහි පක්ෂ මානන පිරියැයුතු. මේ දහම ද ... යවිදිව නො ඉක්මියැයුතු.

දෙ හවුරුද්දක් දහම් සයෙක්හි භික්ෂුණු සිට ඇති භික්ෂමන්තිය වීසින් දෙ සහන වෙතැ උපසප්‍රච්ඡෙදියැයුතු. මේ දහම ද ... යවිදිව නො ඉක්මියැයුතු.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

න භික්ඛුනියා කෙනච්ච පරියායෙන භික්ඛු අකෙකාසිතඛොධා පරිභාසිතඛොධා, අයමපි ධම්මො - පෙ-අනාතිකමනීයො.

අජ්ජතග්ගෙ ඔව්වො භික්ඛුනීනං භික්ඛුසු වචනපථො, අනො වථො භික්ඛුනං භික්ඛුනීසු වචනපථො, අයමපි ධම්මො සක්කත්වා ගරුකත්වා මානෙත්වා පුජෙත්වා යාවජීවං අනාතිකමනීයො.

සචෙ ආනන්ද මහාපජාපති ගොතමී ඉමෙ අට්ඨ ගරුධම්මෙ පටිගණ්ණාසි සා'ව ස්සා හොති උපසම්පදා''ති.

අථ ඛො ආයසමා ආනන්දෙ හගවතො සත්ත්තෙ අට්ඨ ගරු ධම්මෙ උග්ගහෙත්වා යෙන මහාපජාපති ගොතමී තෙනුපසඬකමි. උපසඬකමිත්වා මහාපජාපතිං ගොතමිං එතදවොච: "සචෙ ඛො තං ගොතමී අට්ඨ ගරුධම්මෙ පටිගණ්ණාසාසි සා'ව තෙ හවිස්සති උපසම්පදා.

වස්සසතූපසම්පන්නාය භික්ඛුනියා තද්දුපසම්පන්නස්ස භික්ඛුනො අභිවාදනං පච්චුට්ඨානං අඤ්ජලිකම්මං සාමීරිකම්මං කාතඛං -පෙ-අජ්ජතග්ගෙ ඔව්වො භික්ඛුනීනං භික්ඛුසු වචනපථො, අනොවථො භික්ඛුනං භික්ඛුනීසු වචනපථො අයමපි ධම්මො සක්කත්වා ගරුකත්වා මානෙත්වා පුජෙත්වා යාවජීවං අනාතිකමනීයො''.

සචෙ ඛො තං ගොතමී ඉමෙ අට්ඨ ගරුධම්මෙ පටිගණ්ණාසාසි "සාච තෙ හවිස්සති උපසම්පදා''ති.

"සෙය්‍යරාපි හතෙත ආනන්ද ඉතී වා පුරිසො වා දහරො යුවා මණ්ඩනකජාතිකො පිසං නභාතො උපපලමාලං වා වස්සික මාලං වා අතිමුක්තකමාලං වා ලභිත්වා උභොගි හසෙගි පටිග්ග-හෙත්වා උක්කමඛෙහ සිරසමිං පතිට්ඨාපෙය්‍ය, එවම්මෙව ඛො අහං හතෙත ආනන්ද ඉමෙ අට්ඨ ගරුධම්මෙ පටිගණ්ණාසී යාවජීවං අනාතිකමනීයො''ති.

4. අථ ඛො ආයසමා ආනන්දෙ යෙන හගවා තෙනුපසඬකමි. උපසඬකමිත්වා හගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසිදි. එකමන්තං නිසිනො ඛො ආයසමා ආනන්දෙ හගවන්තං එතදවොච: පටිග්ගහිතා හතෙත මහාපජාපතියා ගොතමියා අට්ඨ ගරුධම්මො උපසම්පන්නා හගවතො මාතුච්ඡා''ති.

මෙහෙණ විසින් කිසිදු කරුණකින් මහණ තෙම ආක්‍රොශ පරිහව නො කළයුතු. මේ දහම ද.. යවදිව නො ඉක්මියැයුතු.

අද සිට ඉදිරියට මෙහෙණනට මහණුන් විසාහි (මෙසේ යව, මේ දැ කරව ඇ විසින්) අණ දෙනු විසින් කරා මහ හවුරන ලද්දේය, මෙහෙණන් විසාහි මහණුනට කරා මහ නො හැවුරුණේය. මේ දහම ද සකසා ගුරු කොට බුහුමන් කොට පුද යවදිව නො ඉක්මියැයුතු ය.

අනදයෙනි, මහාප්‍රජාපති ගෞතමී මේ ගුරු දහම අට පිළිගනී නම් එය මැ ඇගේ උපසප්‍රව වන්නේ යැ''යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළේක.

එකල අනද තෙරණුවෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත මේ අට ගුරු දහම ඉගෙනු මහාප්‍රජාපති ගෞතමීන් කරා එළැඹ, "ගෞතමීනි, ඉදින් තෙපි මේ ගුරු දහම අට පිළිගන්නාහු නම් එය ම තොපට උපසප්‍රව වන්නේ ය:

"උපසප්‍රවෙන් සිය වස් වූ ද මෙහෙණ විසින් එදවස් උපසපන් වූ මහණහට වැදිම දැක හුනස්නෙන් නැති සිටිම, දෙහොක් මුදුන් තබා නැමැදිම, සාමීවී කර්මය කළයුතු ... අද සිට ඉදිරියට මෙහෙණනට මහණුන් විසාහි (මෙසේ යව, මේ දැ කරව ආදීන්) අණ දෙනු විසින් කතාමහ හවුරන ලද්දේය. මෙහෙණන් විසාහි මහණුනට කතාමහ නො හැවුරුණේය. මේ දහම ද සකසා ගුරු කොට බුහුමන් කොට පුද යවදිව නො ඉක්මියැයුතු ය.

ගෞතමීනි, ඔබ මේ ගුරු දහම අට පිළිගන්නාහු නම්, එය ම තොපට උපසප්‍රව වන්නේ යැ''යි වදාළහ.

"ආනන්දයන් වහන්ස, කය සරසන සුලු තරුණ යොවුන් වියෙහි සිටි ස්ත්‍රියක් හෝ පුරුෂයෙක් හෝ ඉස සොද නැගේ උසුල් මල්දමක් හෝ වසකික (සමන්) මල්දමක් හෝ අතිවුක්කක (යොහොඹ) මල්දමක් හෝ ලැබ දෙහොකින් පිළිගෙන උකාමාඛය වූ හිසෙහි පිහිටුවන්නේ ද ආනන්දයන් වහන්ස, එසේ ම මම මේ යවදිව නො ඉක්මියැයුතු ගුරු දහම අට පිළිගනිමි''යි ප්‍රජාපති ගෞතමී කීවා ය.

4. ඉක්බිති අනද තෙරණුවෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළැඹියහ. එළැඹ වැද පසෙක ඉදගත්හ. පසෙක හුන් අනද තෙරණුවෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට "වහන්ස, මහාප්‍රජාපති ගෞතමීන් විසින් ගුරුදහම අට පිළිගැනිණ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගේ සුඵමැණියන් දැ උපසප්‍රව ලැබූහ''යි කීහ.

“සචෙ ආනතු නාලභිසා මාතුගාමො තථාගතපථවේදිනෙ ධම්මචිතයෙ අගාරසමා අනගාරියං පබ්බජං, වීරඤ්ඡිතිකං ආනතු බ්‍රහ්මචරියං අභවිසා වසාසහසා සඤ්චෙමා තිට්ඨෙයා. යනො ව ඛො ආනතු මාතුගාමො තථාගතපථවේදිනෙ ධම්මචිතයෙ අගාරසමා අනගාරියං පබ්බජිතො නද්දති ආනතු බ්‍රහ්මචරියං වීරඤ්ඡිතිකං භවිසාති. පඤ්චවද්දති ආනතු වසාසතාති සඤ්චෙමා ධස්සාති.

සෙය්‍යථාපි ආනතු යාති කානිචී කුලානි බ්‍රහ්මඤ්ඤානි¹ අප- පුරිසකානි තාති සුප්පධංසියාති භොතති වොරෙහි කුමහඤ්ඤාන කෙහි, එවමෙව ඛො ආනතු යසම් ධම්මචිතයෙ ලහති මාතුගාමො අගාරසමා අනගාරියං පබ්බජං, න තං බ්‍රහ්මචරියං වීරඤ්ඡිතිකං භොති.

සෙය්‍යථාපි ආනතු සමපනො සාලිකෙකිනෙ සෙතඤ්ඤානාම රොගජාති නිපතති, එවං තං සාලිකෙකිනං න වීරඤ්ඡිතිකං භොති. එවමෙව ඛො ආනතු යසම් ධම්මචිතයෙ ලහති මාතුගාමො අගාරසමා අන- ගාරියං පබ්බජං, න තං බ්‍රහ්මචරියං වීරඤ්ඡිතිකං භොති. සෙය්‍යථාපි ආනතු සමපනෙ උච්ඡුකෙකිනෙ මඤ්ඤානිකා නාම රොගජාති නිපතති එවං තං උච්ඡුකෙකිනං න වීරඤ්ඡිතිකං භොති, එවමෙව ඛො ආනතු යසම් ධම්මචිතයෙ ලහති මාතුගාමො අගාරසමා අනගාරියං පබ්බජං න තං බ්‍රහ්මචරියං වීරඤ්ඡිතිකං භොති.

සෙය්‍යථාපි ආනතු පුරිසො මහතො තළාකස්ස පටිගච්චො² ආළිං බජෙය්‍යා, යාවදෙව උදකස්ස අනාතික්කමනාය, එවමෙව ඛො ආනතු මයා පටිගච්චො හික්කුනිතං අට්ඨ ගරුධමො³ පඤ්ඤානා යාවජීවං අනාතික්කමනීයා⁴ති.

හික්කුනිතං අට්ඨ ගරුධමො.

5. අථ ඛො මහාපජාපතී ගොතමී යෙන හගවා තෙනුප- සඤ්ඤාමි. උපසඤ්ඤාමිතා හගවන්තං අභිවාදෙතා එකමන්තං අට්ඨාසි. එකමන්තං ධීතා ඛො මහාපජාපතී ගොතමී හගවන්තං එතදච්චො: “කථාහමහනො ඉමාසු සාකියානිසු පටිපජ්ජාමී”ති.

අථ ඛො හගවා මහාපජාපතී ගොතමී. ධම්මො කථාය සතු- ඤ්ඤාසි සමාදපෙසි සමුක්කපෙසි සමෙහංසෙසි. අථ ඛො මහාපජාපතී ගොතමී හගවතා ධම්මො කථාය සතුඤ්ඤාතා සමාදරිතා සමුක්කපිතා සමෙහංසිතා හගවන්තං අභිවාදෙතා පදකම්මං කරවා පකාමාමි. අථ ඛො හගවා එකමි. නිදනෙ එකමි. පකරණෙ ධම්මි. කථං කතා හික්කු ආමනොසි: “අනුජානාමි හික්කචෙ හික්කුහි හික්කුනිතො උපසමාදෙතුනති”.

1. බ්‍රහ්මඤ්ඤානි - මජ්ඣ.

2. පටිගච්චො - මජ්ඣ.

3. අට්ඨගරුධමො - න. මජ්ඣ.

“අනදයෙනී, මාගම ගිහිගෙන් නික්මා ත්‍යාගතප්‍රවිදිත ශාසන-යෙහි පැවිද්ද නො ලද නම්, මේ සසුන් බඹසර වීරස්ථිතික වන්නේ ය. මේ ශාසන සද්ධර්මය හවුරුදු දහසක් සිටුනේ ය. අනදයෙනී, යම් හෙයකින් මාගම ගිහිගෙන් නික්ම ත්‍යාගතප්‍රවිදිත ශාසනයෙහි පැවිදි වූ ද එහෙයින් දැන් මේ සසුන් බඹසර වීරස්ථිතික නො වන්නේ ය. දැන් මෙතැන් සිට පන්සිය වසක් ම ශාසන සද්ධර්මය සිටුනේ ය.

අනදයෙනී, යම්සේ බොහෝ ස්ත්‍රීන් ඇති ගණනින් අල්ප පිරිමින් ඇති යම්කිසි කුල කෙනෙක් වෙත් ද ඒ කුලයෝ කළය තුළ දුල් වූ පහන් එළියෙන් බඩු සොරා ගන්නා සොරුන් විසින් පහසුවෙන් මැඩලිය හෙත් ද අනදයෙනී, එසේම යම් සස්තනක මාගම ගිහිගෙන් නික්මා පැවිද්ද ලබා ද එ සස්තන වීරස්ථිතික නො වන්නේ ය.

අනදයෙනී, සම්පූර්ණ වූ හැල් කෙනෙක සෙනට්ඨිකා නම් රොග විශේෂය වැදගතී නම් මෙසේ කල ඒ හැල් කෙන බොහෝ කල් නො පවතී ද, අනදයෙනී, එසේ ම යම් සස්තනක මාගම ගිහිගෙන් නික්මා සසුන් පැවිද්ද ලබා ද ඒ සස්තන (මාර්ගබ්‍රහ්මචර්යාව) වීරස්ථිතික නො වේ. අනදයෙනී, ... උක් වත්තක මංජෙට්ඨිකා නම් (කඳ තුළ රත් පැහැ ගත්වන) රොග විශේෂය වැදගතී නම් මෙසේ ඒ උක්වත්ත වීරස්ථිතික නො වේ ද, අනදයෙනී, එ පරිදිම යම් සස්තනක මාගම ගිහිගෙන් නික්මා සසුන් පැවිද්ද ලබා ද ඒ සස්තන (මාර්ගබ්‍රහ්මචර්යාව) වීරස්ථිතික නො වෙයි.

අනදයෙනී, පුරුෂයෙක් මහවැවක දිය එය ඉක්මා පිටත ගැලීම වළක්වනු පිණිස කල් තබා ම මියරක් බඳනේ ද එසේම අනදයෙනී, මා විසින් යවිදිව නො ඉක්මියැයුතු (කඩ නො කළ යුතු) ගරුධර්ම අටෙක් කල් තබා ම මෙහෙණනට පනවන ලද්දේ යි.

මෙහෙණන් සඳහා පනවන ලද ගරු දහමි.

5. ඉක්බිත්තෙන් මහාපජාපතී ගොතමී නොමෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා එළැඹියා ය. එළැඹ ඔබ වැද පසෙක සිටියා ය. පසෙක සිටි මහාපජාපතී ගොතමී “වහන්ස මම මේ ශාක්‍යානින් කෙරෙහි කෙසේ නම් පිළිපදිම ද?” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ බස පැවැසුවා ය.

එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මහාපජාපතී ගොතමීයට දහම් කරායෙන් කරුණු දක්වුයේක, කරුණු ගැන්වුයේක. එහි උනන්දු කළයේක, සතුටු කළයේක. ඉක්බිති මහාපජාපතී ගොතමී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් දහම් කරායෙන් කරුණු දක්වන ලද වැ කරුණු ගන්වන ලදුව, උත්සාහවත් කරන ලදුව සතුටු කරන ලදුව, ඔබ වැද පැදකුණු කොට නික්මියා ය. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිද්‍යායෙහි මේ කරුණෙහි දහම් කරා කොට භික්ෂුන් බණවා, “මහණෙනි, භික්ෂුන් විසින් මෙහෙණන් උපසපන් කරන්නට අනුදනිමි” යි වදළයේක.

6. අථ ඛො තා භික්ඛුනියො මහාපජාපතිං ගොතම්. එතද වොච්ඤාං. “අය්‍යා අනුපසම්පන්නා මයමනා උපසම්පන්නා. එවං හි හගවතා පඤ්ඤාතං. “භික්ඛුහි භික්ඛුනියො උපසම්පාදෙතඛො”ති.

අථ ඛො මහාපජාපති ගොතම් යෙනායසමා ආනාදෙදු තෙනු සඛාමි. උපසඛාමිත්වා ආයසමනං ආනාදං අභිවාදෙත්වා එකමනං අට්ඨාසි. එකමනං ධීතා ඛො මහාපජාපති ගොතම් ආයසමනං ආනාදං එතදවොච: “ඉමා මං හනෙත ආනාදු භික්ඛුනියො එවමාහංසු “අය්‍යා අනුපසම්පන්නා මයමනා¹ උපසම්පන්නා එවං හි හගවතා පඤ්ඤාතං. භික්ඛුහි භික්ඛුනියො උපසම්පාදෙතඛො”ති.

7. අථ ඛො ආයසමා ආනාදෙදු යෙන හගවා තෙනුපසඛාමි. උපසඛාමිත්වා හගවනං අභිවාදෙත්වා එකමනං නිසීදි, එකමනං නිසිනො ඛො ආයසමා ආනාදෙදු හගවනං එතදවොච: “මහා පජාපති හනෙත ගොතම් එවමාහ “ඉමා මං හනෙත ආනාදු භික්ඛුනියො එවමාහංසු: අය්‍යා අනුපසම්පන්නා මයමනා¹ උපසම්පන්නා, එවං හි හගවතා පඤ්ඤාතං. භික්ඛුහි භික්ඛුනියො උපසම්පාදෙ තඛො”ති.

“යදග්ගෙන ආනාදු මහාපජාපතියා ගොතමියා අට්ඨ ගරුධමමා පටිග්ගහිතා තදෙව සා උපසම්පන්නා”ති.

8. අථ ඛො මහාපජාපති ගොතම් යෙනායසමා ආනාදෙදු තෙනුපසඛාමි. උපසඛාමිත්වා ආයසමනං ආනාදං අභිවාදෙත්වා එකමනං අට්ඨාසි එකමනං ධීතා ඛො මහාපජාපති ගොතම් ආයසමනං ආනාදං එතදවොච. “එකාහං හනෙත හගවනං වරං යාවාමි. සාධු හනෙත හගවා අනුජානෙය්‍ය භික්ඛුනාඤ්ඤා භික්ඛුනී නාඤ්ඤා යථාට්ඨං අභිවාදනං පච්චුට්ඨානං අඤ්ජලිකමං සාමීථි කමමි”නති.

අථ ඛො ආයසමා ආනාදෙදු යෙන හගවා තෙනුපසඛාමි. උපසඛාමිත්වා හගවනං අභිවාදෙත්වා එකමනං නිසීදි. එකමනං නිසිනො ඛො ආයසමා ආනාදෙදු හගවනං එතදවොච: “මහා පජාපති හනෙත ගොතම් එවමාහ ‘එකාහං හනෙත ආනාදු හගවනං වරං යාවාමි. සාධු හනෙත හගවා අනුජානෙය්‍ය භික්ඛුනාඤ්ඤා භික්ඛුනීනාඤ්ඤා යථාට්ඨං අභිවාදනං පච්චුට්ඨානං අඤ්ජලිකමං සාමීථිකමමි’නති’.

1. මය. වමනා - මරහ.

6. එ කලා ඒ මෙහෙණු මහාපජාපති ගොතමියට “ආර්යා නොමෝ නො උපසපන. අපි උපසපනුමහ මෙසේ “හික්කුන් විසින් මෙහෙණු උපසපන් කළයුත්තාහ යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් පනවන ලද”යි මෙ බස් තෙපලුහ.

එ කලා මහපජාපති ගොතමී අනඳ තෙරුන් කරා ගියා ය. ගොස් ආයුෂ්මත් අනඳ තෙරුන් වැඳ පසෙක සිටියා ය. පසෙක සිටි මහා පජාපති ගොතමී අනඳ තෙරුනට “ආනන්දයන් වහන්ස, “ආර්යාව නො උපසපන් ය, අපි උපසපනුමහ, මෙසේ හික්කුන් විසින් මෙහෙණු උපසපන් කළයුතුහ”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් පනවන ලද”යි මෙ හික්කුණිහු මට කියති”යි සැලකළා ය.

7. එ කලා අනඳ තෙරණුවෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා එළැඹුණහ. එළැඹ භාග්‍යවතුන් වැඳ පසෙක උන්හ. පසෙක හුන් අනඳ තෙරණුවෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට තෙල කීහ. වහන්ස, “ආර්යාව අනුපසම්පන්න ය, අපි උපසපන්වුමහ. මෙසේ හික්කුන් විසින් මෙහෙණු උපසපන් කළයුතුහ”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් පනවන ලද”යි මෙ මෙහෙණු මෙසේ කියති”යි මහාපජාපති ගොතමී මෙසේ මට කිවු යයි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකළහ.

“අනඳයෙනි. යම් මොහොතෙක මහාපජාපති ගොතමිය විසින් ගුරුදහම් අට පිළිගන්නා ලද ද එ කෙණෙහි ම භී උපසපන් වූවා”යි (භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළ සේක).

8. ඉක්බිති මහාපජාපති ගොතමී අනඳ තෙරුන් වෙත එළැඹුණි ය. එළැඹ ඔබ වැඳ එකත් පසෙක සිටියා ය. එකත් පසෙක සිට අනඳ තෙරුනට “වහන්ස, මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් එක් වරයක් ඉල්ලමි. හික්කුනටත් හික්කුණිනටත් වැඩිමහලු පිළිවෙළින් වැදීම දැක හුනස්නෙන් නැඟී සිටීම ඇදිලි බැඳීම, සාම්භිකර්මය යන මේ දෑ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අනුදන්නා සේක් නම් මැනැවැ”යි කීවා ය.

එ කලා අනඳ තෙරණුවෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළැඹුණහ. එළැඹ වැඳ පසෙක ඉඳගත්හ. ඉඳගෙන “වහන්ස හික්කුනට ද හික්කුණිනට ද වැඩිමහලු පිළිවෙළින් වැදීම, දැක හුනස්-
නෙන් නැඟීම, ඇදිලි බැඳීම, සාම්භිකර්මය යන මේ දෑ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පනවනසේක් නම් මැනැවැ යි මහාපජාපති ගොතමී මෙසේ කියා”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකළහ.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

“අට්ඨානමෙතං ආනන්ද අනවකාසො යං තථාගතො අනුජානෙය්‍ය මාතුගාමස්ස අභිවාදනං පච්චුට්ඨානං අඤ්ජලිකමං සාමීරීකමං. ඉමෙ භී නාම ආනන්ද අඤ්ජනීත්‍රියා දුරක්ඛාතධමො මාතුගාමස්ස අභිවාදනං පච්චුට්ඨානං අඤ්ජලිකමං සාමීරීකමං න කරිස්සන්ති. කිමඛ පන තථාගතො අනුජානිස්සති මාතුගාමස්ස අභිවාදනං පච්චුට්ඨානං අඤ්ජලිකමං සාමීරීකමන්ති. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ ධමමිං. කථං කතවා භික්ෂු ආමනෙතයි: “න භික්ෂුවෙ මාතුගාමස්ස අභිවාදනං පච්චුට්ඨානං අඤ්ජලිකමං සාමීරීකමං කාතඛං. යො කරෙය්‍ය අපත්ති දුක්ඛට්ඨො”ති:

9. අථ ඛො මහාපජාපතී ගොතමී යෙන භගවා තෙනුපසඬකමී. උපසඬකමීත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං අට්ඨාසි. එකමන්තං ධීතා ඛො මහාපජාපතී ගොතමී භගවන්තං එතදවොච: “යානි තානි භනෙත භික්ෂුනීනං සික්ඛාපදනි භික්ෂුහි සාධාරණානි -කථං මයං භනෙත තෙසු සික්ඛාපදෙසු පටිපජ්ජමා”ති.

“යානි තානි ගොතමී භික්ෂුනීනං සික්ඛාපදනි භික්ෂුහි සාධාරණානි යථා භික්ෂු සික්ඛන්ති තථා තෙසු සික්ඛාපදෙසු සික්ඛමා”ති.

“යානි පන තානි භනෙත භික්ෂුනීනං සික්ඛාපදනි භික්ෂුහි අසාධාරණානි, කථං මයං භනෙත එතෙසු සික්ඛාපදෙසු පටිපජ්ජමා”ති.

“යානි තානි ගොතමී භික්ෂුනීනං සික්ඛාපදනි භික්ෂුහි අසාධාරණානි යථා පඤ්ඤානෙසු සික්ඛාපදෙසු සික්ඛමාති.”

10. අථ ඛො මහාපජාපතී ගොතමී යෙන භගවා තෙනුපසඬකමී. උපසඬකමීත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං අට්ඨාසි. එකමන්තං ධීතා ඛො මහාපජාපතී ගොතමී භගවන්තං එතදවොච: “සාධු මෙ භනෙත භගවා සධ්ධිකෙතන ධමමං. දෙසෙතු යාහං ධමමං. සුන්වා එකා වූපකට්ඨා අපමන්තා ආතාපිනී පභිතන්තා විහරෙය්‍යන්ති”

“අනදයෙනි මාගමට (හික්මුනි විසින්) වැදීම දැක හුනස්නෙන් නැඟීම ඇදිලි බැදීම සාමිවිකර්මය යන මේ දෑ තරාගත කෙතෙක් අනුදනිති යන යමක් ඇද්ද මෙය අකාරණයෙකි අනවකාශයෙකි (නො වන්නෙකි). අනදයෙනි නො මනා ලෙස දෙසූ දහම් ඇති මේ අත්තොටුවෝ පවා මාගමට අභිවාදන ප්‍රත්‍යක්‍ෂාන අංජලිකර්ම සාමිවිකර්ම නො කරන්නාහ. තරාගත කෙතෙක් (මහණකු විසින්) මාගමකට අභිවාදන ප්‍රත්‍යක්‍ෂාන අංජලිකර්ම සාමිවිකර්ම (කළයුතු යැ යි) අනුදන්නේ යැ යන්න කියනුම කවරේ ද? (නො අනුදන්නේ ම ය.) යි වදළුසේක. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදානයෙහි, මෙ කරුණෙහි දහුම් කතා කොට, හික්මුනි අමතා, “මහණෙනි, මාගමට වැදීම දැක හුනස්නෙන් නැඟී සිටීම, ඇදිලි බැදීම සාමිවිකර්මය හික්මුනි විසින් නො කළයුතු. යමෙක් කෙළේ වී නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදළු සේක.

9. ඉක්බිති මහාපඡාපනී ගොතමී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත ඵළැඹියා ය. ඵළැඹ වැද එක් පසෙක සිටියා ය. එසේ සිට ඔ “වහන්ස, මෙහෙණනට පනවන ලද හික්මුනටත් සාධාරණ වූ යම් සිකපද කෙතෙක් වෙත්ද අපි ඒ සිකපදයන්හි කෙසේ නම් පිළිපදිමෝ ද?” යි විචාළා ය.

“ගොයුමීයනි, හික්මුනට සාධාරණ වූ යම් සිකපද කෙතෙක් මෙහෙණනට ඇද්ද, එහි ලා යමසේ හික්මුන පිළිපදිද්ද, එසේ ම තෙපිද පිළිපදිවූ (හික්මෙවූ) යැ” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළුසේක.

“වහන්ස හික්මුනට සාධාරණ නොවූ යම් සිකපද කෙතෙක් ප්‍රඥප්ත වූ ඇද්ද, අපි කෙසේ ඒ සිකපදන්හි පිළිපදිවූද?” යි (විචාළා ය).

“ගොයුමීනි, හික්මුනට සාධාරණ නොවූ මෙහෙණනට පැනැවූ යම් සිකපද කෙතෙක් වෙත්ද, පනවන ලද පරිදි ම පිළිපදිවූ” යැ යි (භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළුසේක.)

10. එකල මහාපඡාපනී ගොතමී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත ඵළැඹියා ය. ඵළැඹ වැද එකත්පස් වූ සිටියා ය. එකත්පස් වූ සිටියා “වහන්ස, මම යම් දහමක් අසා එකලා වූ ගණයාගෙන් වෙන් වූයෙමි පමා නො වූයෙමි, කෙලෙස් තවන වැර ඇතියෙමි නිවන කරා මෙහෙයූ සිතැතියෙමි වසන්නෙමිද එසේ වූ දහමක් මට සැකෙවින් වදරනසේක්වා” යි කීවා ය. (එවිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදළුසේක:)

“යෙ ව ඛො¹ ත්වං ගොතමී, ධම්මෙ ජානෙය්‍යායි ඉමෙ ධම්මා සරාගාය සංවත්තනති නො වීරාගාය, සංයොගාය සංවත්තනති නො විසංයොගාය, ආවයාය සංවත්තනති නො අපවයාය, මහිව්ජතාය සංවත්තනති නො අප්පිව්ජතාය, අසනතුට්ඨියා සංවත්තනති නො, සනතුට්ඨියා සඛංගිකාය සංවත්තනති නො පච්චෙකාය කොසජ්ජාය සංවත්තනති නො විරියාරම්භාය, දුභරතාය² සංවත්තනති නො සුභරතාය, එකංසෙන ගොතමී, ධාරෙය්‍යායි නෙසො ධම්මො නෙසො, විතයො නෙතං සඤ්චසාසනනති.

“යෙ ව ඛො ත්වං ගොතමී ධම්මෙ ජානෙය්‍යායි ඉමෙ ධම්මා වීරාගාය සංවත්තනති නො සරාගාය, විසංයොගාය සංවත්තනති නො සංයොගාය අපවයාය සංවත්තනති නො ආවයාය, අප්පිව්ජතාය සංවත්තනති නො මහිව්ජතාය, සනතුට්ඨියා සංවත්තනති නො අසනතුට්ඨියා, පච්චෙකාය සංවත්තනති නො සඛංගිකාය, විරියාරම්භාය සංවත්තනති නො කොසජ්ජාය, සුභරතාය සංවත්තනති නො දුභරතාය, එකංසෙන ගොතමී, ධාරෙය්‍යායි එසො ධම්මො එසො විතයො එතං සඤ්චසාසනනති.”

11. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛුනීනං පාතිමොක්ඛං න උද්දිසියති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ භික්ඛුනීනං පාතිමොක්ඛං උද්දිසිතුනති.”

අථ ඛො භික්ඛුනං එතදභොයි: තෙන නු ඛො භික්ඛුනීනං පාතිමොක්ඛං උද්දිසිතඛිනති, හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං:

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ භික්ඛුහි භික්ඛුනීනං පාතිමොක්ඛං උද්දිසිතුනති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු භික්ඛුනුපස්සයං උපසඤ්ඤාමි භික්ඛුනීනං පාතිමොක්ඛං උද්දිසනති. මනුස්සා උජ්ඣායනති ඛියනති විපාවෙනති: “ජායායො ඉමා ඉමෙසං ජාරියො ඉමා ඉමෙසං ඉද්දති ඉමෙ ඉමාහි සඤ්ඤං අභිරම්ඤ්ඤති”ති.

1. යෙ ඛො. - සි. ඉ.
2. දුභරතාය - මජ්ඣ.

“ගෞතමීය, තෙපි මේ දහම්හු රාග සහිත බව පිණිස පවතිත්. රාගයෙන් පහවීම පිණිස නො පවතිත්. සසර හා බැඳීම පිණිස පවතිත්. සසරින් වෙන් වීම පිණිස නො පවතිත්. කෙලෙස් රැස් වීම පිණිස පවතිත්. කෙලෙස් දුරු වීම පිණිස නො පවතිත්. මහත් ආශා ඇති බව පිණිස පවතිත්. ආශා නැති බව පිණිස නො පවතිත්. ලද පමණින් සතුටු නො වීම පිණිස පවතිත්. ලද පමණින් සතුටු වීම පිණිස නො පවතිත්. ගණයා කෙරෙහි ඇලී විසීම පිණිස පවතිත්, ගණයා කෙරෙන් වෙන් වූ විසීම පිණිස නො පවතිත්. කුසිත බව පිණිස පවතිත්. වීර්යාරම්භය පිණිස නො පවතිත්. දුක්ඛයේ පොෂණය කළ යුතු බව පිණිස පවතිත්, සුවයේ පොෂණය කළ හැකි බව පිණිස නො පවතිත්” යැයි දැන ගන්නාහු ද, එසේ වූ මේ දෑ දහම් නො වේ වීනය නො වේ ශාස්තෘශාසනය නො වේ” යයි සලකන්න.

ගෞතමීය, ‘මේ දහම්හු වීරාගය පිණිස පවතිත් සරාගය පිණිස නො පවතිත්, මේ දහම්හු වීසංයෝගය පිණිස පවතිත්, සංයෝගය පිණිස (සසර බැඳීම පිණිස) නො පවතිත්, කෙලෙස් දුරු වීම පිණිස පවතිත්. කෙලෙස් රැස් කිරීම පිණිස නො පවතිත්, අල්පෙව්‍ය බව පිණිස පවතිත්, මහෙව්‍ය බව පිණිස නො පවතිත්, සතුට පිණිස පවතිත්, නො සතුට පිණිස නො පවතිත්, ප්‍රච්චේදකය පිණිස පවතිත් ගණසංගණිකාව පිණිස නො පවතිත් වීර්යාරම්භය පිණිස පවතිත්, කුසිත බව පිණිස නො පවතිත්, සුපොෂ්‍ය බව පිණිස පවතිත්, දුෂ්පොෂ්‍ය බව පිණිස නො පවතිත්” යයි යම් දහම් කෙනෙකුන් දැනගන්නාහු ද, ගෞතමීය, මේ ධර්මය යැ මේ වීනය යැ, මේ ශාස්තෘශාසනය යැ” යි ඒ ධර්මයන් දරන්නැ (සලකා ගන්නා)” යි වදළුසේක.

11. එ සමයෙහි වනාහි මෙහෙණන්ට පාමොක් නො උදෙසනු ලැබේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, භික්ෂුණීන්ට පාමොක් උදෙසන්නට අනුදනිමි” යි වදළුසේක.

එ කල්හි කවරකු විසින් භික්ෂුණීන්ට පාමොක් උදෙසිය යුතු ද” යි භික්ෂුණීන්ට මේ සිත විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, භික්ෂුණීන් විසින් භික්ෂුණීන්ට පාමොක් උදෙසන්නට අනුදනිමි” යි වදළුසේක.

එ සමයෙහි භික්ෂුහු මෙහෙණවරට එළැඹ මෙහෙණන්ට පාමොක් උදෙසත්. “මිනිස්සු මේ මෙහෙණහු මේ භික්ෂුණීන්ගේ බිරියෝ යැ. මොහු මේ භික්ෂුණීන්ගේ සොර අඹුවෝ යැ” දන් මොවුන් සමග අභිරමණය කරන්නාහු යි ලාමක කොට කියත්, නිජු කෙරෙන් අගුණ පතුරුවත්.

අපෙක්ඛාසං ඛො භික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායනානං වීයනානාං විපාලෙනානං අථ ඛො තෙ භික්ඛු හගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං. “න භික්ඛුවෙ භික්ඛුහි භික්ඛුනීනං පාතිමොක්ඛං උද්දීපිතං. යො උද්දීපෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛං. අනුජානාමි භික්ඛුවෙ, භික්ඛුනීහි භික්ඛුනීනං පාතිමොක්ඛං උද්දීපිතුනති.”

හික්කුනියො න ජානනති එවං පාතිමොක්ඛං උද්දීපිතං. හගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛුවෙ, භික්ඛුහි භික්ඛුනීනං ආවික්ඛිතුං. එවං පාතිමොක්ඛං උද්දීපෙය්‍යාමා”ති.

12. තෙන ඛො පන සමයෙන හික්කුනියො ආපත්තං න පටි කරොතති. හගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං. “න භික්ඛුවෙ භික්ඛුනීයා ආපත්ති න පටිකරොමා. යා න පටිකරෙය්‍යා ආපත්ති දුක්ඛං”ති.

හික්කුනියො න ජානනති: එවං ආපත්ති පටිකරොමා’ති. හගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛුවෙ, භික්ඛුහි භික්ඛුනීනං ආවික්ඛිතුං. එවං ආපත්තිං පටිකරෙය්‍යාමා’ති.”

අථ ඛො භික්ඛුනං එතදභොධි: තෙන ණ ඛො හික්කුනීනං ආපත්ති පටිග්ගභෙතං. හගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛුවෙ, භික්ඛුහි භික්ඛුනීනං ආපත්තිං පටිග්ගභෙතු’නති.”

13. තෙන ඛො පන සමයෙන හික්කුනියො රට්ඨායපි ව්‍යුභෙ’පි සිඛ්ඛාටකෙපි හික්ඛුං පසස්සිතා පසාං භූමියං නිකම්භිතා එකංසං උත්තරාසඛං කරිතා උක්ඛුටිකං නිසිදිතා අඤ්ඤාං පග්ග භෙතා ආපත්තිං පටිකරොතති. මනුස්සා උජ්ඣායනා වීයනා විපාලෙනති: ‘ජායායො ඉමා ඉමෙසං, ජාරියො ඉමා ඉමෙසං. රත්තං විමානෙතා ඉද්දනි බමාපෙතති’ති. හගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං. “න භික්ඛුවෙ භික්ඛුහි භික්ඛුනීනං ආපත්ති පටිග්ග භෙතං. යො පටිග්ගෙය්‍යා ආපත්ති දුක්ඛං. අනුජානාමි භික්ඛුවෙ භික්ඛුනීහි භික්ඛුනීනං ආපත්තිං පටිග්ගභෙතුනති.”

හික්කුනියො න ජානනති: එවං ආපත්ති පටිග්ගභෙතං. හගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛුවෙ භික්ඛුහි භික්ඛුනීනං ආවික්ඛිතුං. එවං ආපත්තිං පටිග්ගෙය්‍යාමා’ති.”

භික්ෂුහු ලාමක කොට කියන, නිකු කරන අගුණ පතුරුවන ඒ මිනිසුන්ගේ කපා ඇසූහ. ඉක්බිති ඔහු මෙ පවත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකළහ. “මහණෙනි, භික්ෂුන් විසින් මෙහෙණනට පාමොක් නො උදෙසියැයුතු. යමෙක් උදෙසන්නේ වී නම් ඔහුට දුකළා ඇවැත් වන්නේ ය. භික්ෂුණින් විසින් භික්ෂුණිනට පාමොක් උදෙසන්නට අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

“මෙසේ පාමොක් උදෙසියයුතු යැ”යි මෙහෙණහු නො දනිත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, මෙසේ පාමොක් උදෙසියයුතු යැ යි භික්ෂුන් විසින් මෙහෙණනට කියන්නට අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

12. එ සමයෙහි මෙහෙණහු ඇවැතට පිළියම් නො කෙරෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, මෙහෙණක විසින් ඇවැතට පිළියම් නො කළයුතු නො වේ. යම් මෙහෙණක් පිළියම් නො කරන්නීද දුකළා ඇවැත් වන්නේ යැ”යි වදළුසේක.

මෙසේ ඇවැතට පිළියම් කටයුතු යැ යි මෙහෙණහු නො දනිත්, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, මහණුන් විසින් මෙසේ ඇවැතට පිළියම් කරව යි මෙහෙණනට කියන්නට අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

එ කලා ‘කවරක්හු විසින් මෙහෙණන්ගේ ඇවැත් පිළිගත යුතු දැ’යි භික්ෂුනට මෙ සිත විය. “මහණෙනි, මහණුන් විසින් මෙහෙණන්ගේ ඇවැත් පිළිගන්නට අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

13. එ සමයෙහි වූ කලි මෙහෙණහු වීරියෙහි දී ද, පිරිස් රැස්වන තැනදී ද, මංසන්දියේ දී ද මහණක්හු දෑක, පාත්‍රය බිම තබා තනිපට සිවුර එකස් කොට උත්කුටුක වැ හිඳ දෙහොත් මුදුන් තබා ඇවැතට පිළියම් කෙරෙත්. (ඇවැත් දෙයක්) මිනිස්සු “මොහු මොවුන්ගේ බිරියෝ ය, මොහු මොවුන්ගේ සොරබිරියෝ ය. රූ අවමන් කොට දෑත් කමවති”යි ලාමක කොට කියත් නිකු කරත් දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, භික්ෂුන් විසින් භික්ෂුණින්ගේ ඇවැත් නො පිළිගතයුතු, යමෙක් පිළිගන්නේද ඒ මහණහට දුකළා ඇවැත් වන්නේ ය. මෙහෙණන් විසින් මෙහෙණන්ගේ ඇවැත් පිළිගන්නට අනුදනිමි”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළුසේක.

මෙසේ ඇවැත් පිළිගතයුතුයැයි මෙහෙණහු නො දත්හ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, මහණුන් විසින් “මෙසේ ඇවැත් පිළිගනිවු යැ”යි මෙහෙණනට කියා දෙන්නට අනුදනිමි”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළුසේක.

14. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛුනීනං කම්මං න කරියති. එතමන්ථං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ භික්ඛුනීනං කම්මං කාතුනති.”

අථ ඛො භික්ඛුනං එතදහොසි. “තෙන නු ඛො භික්ඛුනීනං කම්මං කාතඛන්ති? භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ භික්ඛුනීනං කම්මං කාතුනති.”

15. තෙන ඛො පන සමයෙන කතකම්මා භික්ඛුනීයො රට්ඨකායපි¹ වුට්ඨහෙපි සිංසාටකෙපි භික්ඛුං පසස්සිතා පනතං භුමියං නික්ඛිපිතා එකංසං උත්තරාසඛං කරිතා උක්ඛට්ඨං නිසිදිතා අඤ්ඤාපිං පග්ග හෙතා ඛමාපෙතති එවං නුත කාතඛන්ති මඤ්ඤමානා. මනුස්සා තථෙව උජ්ඣායනති වීයනති විපාවෙනති: ‘ජායායො ඉමා ඉමෙසං ජාරියො ඉමා ඉමෙසං. රක්ඛිං විමානෙතා ඉද්දති ඛිමාපෙතති’²ති. භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ භික්ඛුනී භික්ඛුනීනං කම්මං කාතඛං. යො කරෙයා ආපකති දුක්ඛකට්ඨං. අනුජානාමි භික්ඛවෙ භික්ඛුනීනං කම්මං කාතුනති.”

භික්ඛුනීයො න ජානන්ති: ‘එවං කම්මං කාතඛන්ති’. භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ භික්ඛුනී භික්ඛුනීනං ආවික්ඛිතුං ‘එවං කම්මං කරෙයායාපා’³ති.

16. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛුනීයො සඛ්ඤාමජේඛි භණ්ඩනජාතා කලහජාතා විවාදපනතා අඤ්ඤමඤ්ඤං වුට්ඨසන්ති විතුදන්ති⁴ විහරන්ති. න සකෙසානති තං අධිකරණං වූපසමෙතුං භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ භික්ඛුනී භික්ඛුනීනං අධිකරණං වූපසමෙතුනති.”

17. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු භික්ඛුනීනං අධිකරණං වූපසමෙතති. තස්මිං ඛො පන අධිකරණෙ විනිච්ඡයමානො දිස්සන්ති භික්ඛුනීයො කම්මස්සන්තායො⁵පි ආපක්ඛිගාමීනියොපි. භික්ඛුනීයො එවමාහංසු: “සාධු භනෙත අයාථ භික්ඛුනීනං කම්මං කරොන්තු අයාථ භික්ඛුනීනං ආපක්ඛිං පටිගණන්තු. එවං හි භගවතා පඤ්ඤන්තං. “භික්ඛුනී භික්ඛුනීනං අධිකරණං වූපසමෙතඛන්ති.’ භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසුං.

1. රට්ඨකායපි. - මර්ග.

2. විතුදන්තා - පිඬු.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

14. එ සමයෙහි වනාහි “මෙහෙණනට විනයකර්ම නො කරනු ලැබේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, මෙහෙණනට විනයකර්ම කරන්නට අනුදනිමි”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළසේක.

එ කලා කවරකු විසින් මෙහෙණනට විනයකර්ම කළයුතු ද?”යි භික්ෂුනට මේ සිත විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, භික්ෂුන් විසින් මෙහෙණනට විනයකර්ම කරන්නට අනුදනිමි”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළසේක.

15. එ සමයෙහි වනාහි කරන ලද විනයකම් ඇති මෙහෙණනු වීරියෙහි දී ද පිරියෙහි ද මංසන්දියෙහි ද මහණකු දක, පාත්‍රය බීම, තබා, තනිපට සිවුර එකස් කොට උත්කුටුක වැ හිඳ, දෙහොත් මුදුන් තබා, ‘මෙසේ කළයුතු වනැ’ යි සලකන්නේ කමවත්. මිනිස්සු පළමු සේ ම “මොහු මොවුන්ගේ බිරියෝ ය, මොහු මොවුන්ගේ සොරබිරියෝ ය, රාත්‍රියෙහි අවමන් කොට දැන් කමවනි” යි ලාමක කොට කියත්, නිකු කෙරෙත්, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, මහණුන් විසින් මෙහෙණනට විනයකර්ම නො කළයුතු. යමෙක් කරන්නේ නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, මෙහෙණන් විසින් මෙහෙණනට විනයකර්ම කරන්නට අනුදනිමි” යි වදාළසේක.

විනයකර්ම මෙසේ කළයුතු යැ” යි මෙහෙණනු නො දත්හ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, මෙසේ කර්ම කරව යි භික්ෂුන් විසින් මෙහෙණනට කියා දෙන්නට අනුදනිමි” යි වදාළසේක.

16. එ සමයෙහි වනාහි මෙහෙණනු සහමැද හටගත් හණ්ඩන ඇත්තෝ, හටගත් කලහ ඇත්තෝ, විවාදයට බටුවෝ, උනුන් මුඛ නැමති අධ්‍යවිසේන් උනුන් වීදුමින් වෙසෙත්. ඒ අධිකරණය සන්තිද්‍රවන්නට නො හැකි වෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, භික්ෂුන් විසින් මෙහෙණන්ගේ අධිකරණය සන්තිද්‍රවන්නට අනුදනිමි” යි (භාග්‍යවතුන් වහන්සේ) වදාළසේක.

17. එ සමයෙහි මහණනු මෙහෙණන් ගේ අධිකරණ සන්තිද්‍රවත්, ඒ අධිකරණ විනිසනු ලබන කල්හි කර්මයට පැමිණියා වූ ද, ඇවැත් පැමිණියා වූ ද මෙහෙණනු දක්නා ලැබෙත්. මෙහෙණනු මෙසේ කීහ: “වහන්ස, යාවිකු කරමහ. ආයායෝ ම මෙහෙණන්ගේ ඇවැත් පිළිගනිත්වා. “මහණෙනි, භික්ෂුන් විසින් මෙහෙණන්ගේ අධිකරණය සන්තිද්‍රවිය යුතු” යැ යි මෙසේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාළන ලද්දේ යැ” යි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ භික්ඛුහි භික්ඛුනීනං කමං ආරොපෙඤා භික්ඛුනීනං නියායාදෙකං, භික්ඛුනීහි භික්ඛුනීනං කමං කාකං. භික්ඛුහි භික්ඛුනීනං ආපතති. ආරොපෙඤා භික්ඛුනීනං නියායාදෙකං, භික්ඛුනීහි භික්ඛුනීනං. ආපතති. පටිගග්ගෙකුතති”.

18. තෙන ඛො පන සමයෙන උපපලවණ්ණොය භික්ඛුනියා අනෙතවාසිනී භික්ඛුනී සත්ත වස්සානි හගවන්තං අනුබ්බං හොති වීනයං පරියාපුණ්ණතී. තස්සා මුට්ඨස්සතිනියා ගහිතො ගහිතො මුස්සති. අසෙසාසි ඛො සා භික්ඛුනී හගවා කීර් සාවජී. ගතකු කාමො’ති. අථ තස්සා භික්ඛුනියා එතදහොසි: අහං ඛො සත්ත වස්සානි හගවන්තං අනුබ්බං වීනයං පරියාපුණ්ණතී. තස්සා මෙ මුට්ඨස්සතිනියා ගහිතො ගහිතො මුස්සති. දුක්ඛාරං ඛො පන මාකුගාමෙන යාවජීවං සත්ථාරං අනුබ්බංකු. කථන්තූ ඛො මයා පටිපජ්ජී තබ්බතති?. අථ ඛො සා භික්ඛුනී භික්ඛුනීනං එතමතථං ආරොවෙසී. භික්ඛුනියො භික්ඛුනං එතමතථං ආරොවෙසුං. භික්ඛු හගවතො එතමතථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ භික්ඛුහි භික්ඛුනීනං වීනයං වාවෙකුතති.”

පඨම භාණවාරං.

“මහණෙනි, හික්කුන් විසින් මෙහෙණනට විනයකර්මය නැත. මෙහෙණන් විසින් මෙහෙණන්ගේ විනයකර්මය කරන්නට මෙහෙණනට පවරන්නටද හික්කුන් විසින් මෙහෙණනට ඇවැත් නැත. මෙහෙණන් විසින් මෙහෙණන්ගේ ඇවැත් පිළිගන්නට මෙහෙණනට පවරන්නටද අනුදනිමි” යි වදාළයේක.

18. එසමයෙහි වනාහි උපුල්වන් මෙහෙණගේ අතැවැසි මෙහෙණක් විනය පුහුණු කරන්නී සත් වසක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පසුපස ගියා ය. නවුවා වූ සිහි ඇති ඇය විසින් උගත් උගත් දෑ නැසෙයි (සිහි නැති ව යෙයි) භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැවැත් නුවරට වඩිනු කැමැතිසේකැ. ඔ ඔ ඇසුවා ය. (ඇයට අසන්නට ලැබිණ). එවිට එ මෙහෙණට මෙ සිත විය. “මම වූ කළි විනය උගන්නිම සත් වසක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පසුපස ගියෙමි. නවුවා වූ සිහි ඇති ඒ මා උගත් උගත් දෑ නැසෙයි (සිහි නැති ව යෙයි). මාගමක විසින් යවදිව ශාස්තෘන් වහන්සේ පසුපස යනු දුෂ්කර ය. කෙසේ නම් මා විසින් පිළිපැද්දයුතු ද” යි ඉක්බිති ඒ මෙහෙණ මෙහෙණනට මෙ පවත් සැලකළා ය, මෙහෙණහු මහණනට එ පවත් සැලකළහ. මහණහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එ පවත් දන්නුහ. “මහණෙනි, හික්කුන් විසින් මෙහෙණනට විනය කියවන්නට (උගන්වන්නට) අනුදනිමි” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළයේක.

පළමු බණවර යි.

19. අථ ඛො භගවා වෙසාලියං යථාභිරන්තං විහරිතො යෙන සාවඤ්ඤි තෙන වාරිකං පකාමි. අනුපුඤ්ඤෙන වාරිකං වරමානො යෙන සාවඤ්ඤි තදවසරී. තත්ත සුදං භගවා සාවඤ්ඤියං විහරති ජෙතවනෙ අනාථපිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ.

20. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා භික්ඛු භික්ඛුනියො කද්දමොදකෙන ඔසිඤ්ඤිතානි 'අප්පෙවනාම අමෙහස්ස සාරජෙජයස්සුතානි.' භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙස්සං. "න භික්ඛවෙ භික්ඛුනා භික්ඛුනියො කද්දමොදකෙන ඔසිඤ්ඤිතබ්බා. යො ඔසිඤ්ඤවයා ආපත්ති දුක්ඛපසා. අනුජානාමි. භික්ඛවෙ තස්ස භික්ඛුනො දණ්ඩකමමං කාතුතති."

අථ ඛො භික්ඛුනං එතදහොසි: 'කිනන්තූ ඛො දණ්ඩකමමං කාතබ්බතති.' භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙස්සං. "අවන්දියො සො භික්ඛවෙ භික්ඛු භික්ඛුනීසංඝොන කාතබ්බොති."

21. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා භික්ඛු කායං විවරිතො භික්ඛුනීනං දසෙසනති, උභරුං විවරිතො භික්ඛුනීනං දසෙසනති, අඛණ්ඩානං විවරිතො භික්ඛුනීනං දසෙසනති, භික්ඛුනියො ඔභාසනති, භික්ඛුනීහි සද්ධිං සමපයොජෙතති 'අප්පෙවනාම අමෙහස්ස සාරජෙජයස්සුතානි.' භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙස්සං.

"න භික්ඛවෙ භික්ඛුනා කායො විවරිතො භික්ඛුනීනං දසෙසනබ්බො. න උභරුං විවරිතො භික්ඛුනීනං දසෙසනබ්බො. න අඛණ්ඩානං විවරිතො භික්ඛුනීනං දසෙසනබ්බො. න භික්ඛුනියො ඔභාසෙතබ්බො. න භික්ඛුනීහි සද්ධිං සමපයොජෙතබ්බො. යො සමපයොජෙයා ආපත්ති දුක්ඛපසා. අනුජානාමි භික්ඛවෙ තස්ස භික්ඛුනො දණ්ඩකමමං කාතුතති."

අථ ඛො භික්ඛුනං එතදහොසි කිනන්තූ ඛො දණ්ඩකමමං කාතබ්බතති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙස්සං. "අවන්දියො සො භික්ඛවෙ භික්ඛු භික්ඛුනීසංඝොන කාතබ්බොති."

19. එ කලා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසල් පුර කැමැති තාක් වැසෑ සැවැත් නුවර බලා සැරි සරා වැඩියේක. පිළිවෙළින් සැරි සරා වඩනාසේක්. සැවැත්නුවරට පැමිණ වදළසේක. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ සැවැත් නුවර දෙවරම් නම් වූ අනෙපිඩු සිටුවුණේ අරමැ වැඩ වසනසේක.

20. එ සමයෙහි වනාහි සවැගි මහණහු “අප කෙරෙහි මොවුන් ඇලෙතොත් මැනවැ” යි සිතා මෙහෙණනට මඩදිය ඉසිත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, මහණහු විසින් මෙහෙණනට මඩදිය ආදිය නො ඉස්සැයුතු. යමෙක් ඉස්නේ ද ඔහුට දුකළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, ඒ මහණහට දඬුවම් කරන්නට අනුදනිමි” යි වදළසේක.

එ කලා මහණනට මේ සිත විය: ‘කිනම් දඬුවමක් කළයුතු ද?’ යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, ඒ මහණහු භික්ෂුණි සංඝයා විසින් නො වැන්දසුත්තෙක් කළයුතු යැ” යි වදළසේක.

21. එ සමයෙහි සවැගි මහණහු ‘මොවුන් අප කෙරෙහි ඇලුණොත් මැනවැ’ යි සිතා සිය කය විවෘත කොට මෙහෙණනට දක්වත්, කළවය විවෘත කොට මෙහෙණනට දක්වත්, අංගජාතය විවෘත කොට මෙහෙණනට දක්වත්, මෙහෙණනට මෙච්ඡනධර්ම නිශ්ශ්‍රිත වචන කියත්, මෙහෙණන් හා සමඟ (පුරුෂයන් අසද්ධම්මයෙන්) යොදවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, මහණහු විසින් කය විවර කොට මෙහෙණනට නො දක්වියයුතු, කළව විවර කොට මෙහෙණනට නො දක්වියයුතු, අභිගජාතය විවර කොට මෙහෙණනට නො දක්වියයුතු, මෙහෙණනට මෙවුන්දම් නිසි බස් නො කියැයුතු, මෙහෙණන් හා අනුන් නො යෙදවියයුතු, යමෙක් එසේ යොදවන්නේ ද ඔහුට දුකළා ඇවැත් වන්නේ යැ. මහණෙනි, ඒ මහණහට දඬුවම් කරන්නට අනුදනිමි” යි වදළසේක.

“කවර නම් දඬුවමක් කළයුතු ද?” යි භික්ෂුනට මේ සිත විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, ඒ මහණ භික්ෂුණි සංඝයා විසින් නො වැන්දසුත්තෙක් කළ යුතු යැ යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළසේක:

22. තෙන ටො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා භික්ෂුනියො භික්ෂු කද්දමොදකෙන ඔසිඤ්ඤානි ‘අපොචනාම අමෙහස්ස සාරජෙස්සය්‍යුනති.’ හගවතො එතමපථං ආරොවෙස්සං. න භික්ඛවෙ භික්ෂුනියා භික්ෂු කද්දමොදකෙන ඔසිඤ්ඤානබ්බො. යා ඔසිඤ්ඤායා ආපතති දුක්ඛකම්මං. අනුජානාමි භික්ඛවෙ තසසා භික්ෂුනියා දණ්ඩකම්මං කාතුනති.”

අථ ටො භික්ෂුනං එතදභොසි “කිනන්තූ ටො දණ්ඩකම්මං කාතබ්බනති.” හගවතො එතමපථං ආරොවෙස්සං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආචරණං කාතුනති.”

ආචරණෙ කතෙ න ආදියනති. හගවතො එතමපථං ආරොවෙස්සං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඔවාදං ධජෙතුනති.”

23. තෙන ටො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා භික්ෂුනියො කායං විවරිතවා භික්ෂුනං දසෙසනති. එනං විවරිතවා භික්ෂුනං දසෙසනති. උඡාරං විවරිතවා භික්ෂුනං දසෙසනති. අභගජානං විවරිතවා භික්ෂුනං දසෙසනති. භික්ෂු ඔභාසෙතති. භික්ෂුහි සඤ්ඤා සම්පයොජෙතති. “අපොචනාම අමෙහස්ස සාරජෙස්සය්‍යුනති. හගවතො එතමපථං ආරොවෙස්සං. “න භික්ඛවෙ භික්ෂුනියා කායො විවරිතවා භික්ෂුනං දසෙසතබ්බො, න එනං විවරිතවා භික්ෂුනං දසෙසතබ්බො, න උඡාරං විවරිතවා භික්ෂුනං දසෙසතබ්බො, න අභගජානං විවරිතවා භික්ෂුනං දසෙසතබ්බො, න භික්ෂු ඔභාසිතබ්බො, න භික්ෂුහි සඤ්ඤා සම්පයොජෙතබ්බො. යා සම්පයොජෙයා ආපතති දුක්ඛකම්මං. අනුජානාමි භික්ඛවෙ තසසා භික්ෂුනියා දණ්ඩකම්මං කාතුනති.

අථ ටො භික්ෂුනං එතදභොසි ‘කිනන්තූ ටො දණ්ඩකම්මං කාතබ්බනති. හගවතො එතමපථං ආරොවෙස්සං. අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආචරණං කාතුනති. ආචරණෙ කතෙ න ආදියනති. හගවතො එතමපථං ආරොවෙස්සං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඔවාදං ධජෙතුනති.”

අථ ටො භික්ෂුනං එතදභොසි ‘කප්පති නු ටො ඔවාදධම්මිකාය භික්ෂුනියා සඤ්ඤා උපාසෙතො කාතුං න නු ටො කප්පති”ති. හගවතො එතමපථං ආරොවෙස්සං. “න භික්ඛවෙ ඔවාදධම්මිකාය භික්ෂුනියා සඤ්ඤා උපාසෙතො කාතබ්බො යාව න තං අධිකරණං වුපසන්තං භොති”ති.

22. එ සමයෙහි වනාහි සච්ඡායා මෙහෙණේ “මොවුන් අප කෙරෙහි ඇලෙනොත් මැනවැ” යි සිතා මහණුන්ට මධ්දිය ඉසිත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, මෙහෙණක් විසින් මහණෙක් මධ්දියෙන් නො ඉස්සැයුතු, යම් මෙහෙණක් ඉස්සි ද ඇයට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය, මහණෙනි, ඇයට දඬුවම් කළයුතු යැ යි වදළුසේක.

‘කිනම් දඬුවමක් කළයුතු ද?’ යි භික්ෂුන්ට මෙ සිත විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, ආවරණ කරන්නට (වෙහෙරට පිවිසීම වළක්වන්නට) අනුදනිමි” යි වදළුසේක.

ආවරණය කළ කලා එය නො ගනිත් (නො සලකත්). භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, අවවාදය තබන්නට (අවවාද කිරීම අත්හරින්නට) අනුදනිමි” යි වදළුසේක.

23. එ සමයෙහි සච්ඡායා මෙහෙණහු මොවුන් අප කෙරෙහි ඇලෙනොත් මැනවැ යි ‘මොහු අප කෙරෙහි ඇලෙන්නාහු නම් මැනවැ’ යි සිතා මහණුන්ට කය විවර කොට දක්වත්, මහණුන්ට තන විවර දක්වත්, මහණුන්ට කළව විවර කොට දක්වත්, මහණුන්ට අධ්‍යාපනය විවර කොට දක්වත්, මහණුන්ට මෙටුනධම් නිශ්ශ්‍රිත වචන කියත්, මෙහෙණන් මහණුන් හා යොදවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, මෙහෙණ විසින් භික්ෂුන්ට කය විවරකොට නො දක්වියැයුතු, තන විවර කොට නො දක්වියැයුතු, කළව විවර කොට භික්ෂුන්ට නො දක්වියැයුතු, අධ්‍යාපනය විවර කොට නො දක්වියැයුතු, භික්ෂුන්ට මෙවුන් දම් නිසි බස් නො බිණියැයුතු ස්ත්‍රීන් මහණුන් හා නො ගැළපියැයුතු. යම් මෙහෙණක් ස්ත්‍රීන් මහණුන් හා ගළපන්නී නම් ඇයට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, ඒ මෙහෙණට දඬුවම් කරන්නට අනුදනිමි” යි වදළුසේක.

එ කල ‘කවර නම් දඬුවමක් කළයුතු ද?’ යි මහණුන්ට මෙ සිත විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, ආවරණ කරන්නට අනුදනිමි” යි වදළුසේක. ආවරණ කළ කල්හි නො පිළිගනිත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, අවවාද තබන්නට (ඔවා දීම අත්හරින්නට) අනුදනිමි” වදළුසේක.

එ කල “තබන ලද අවවාද ඇති මෙහෙණ හා පොහෝ කරන්නට කැප වෙ ද නො වෙ ද?” යි භික්ෂුන්ට මෙ සිත විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, ඒ අධිකරණය සන්නිදෙන තෙක් තබන ලද අවවාද ඇති මෙහෙණක හා පොහෝ නො කළයුතු යැ” යි වදළුසේක.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

24. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයසමා උද්ඨි ඔවාදං යපෙනවා වාරිකං පක්ඛාමී. භික්ඛුනියො උජ්ඣායනති වීයනති විපාවෙනති: කථං හි නාම අයො උද්ඨි ඔවාදං යපෙනවා වාරිකං පක්ඛාමීස්සති?ති. හගවතො එතමතථං ආරොවෙසුං. “න භික්ඛවෙ ඔවාදං යපෙනවා වාරිකා පක්ඛමීතඛබ්බා යො පක්ඛමෙයා ආපතති දුක්ඛටස්සා”ති.

25. තෙන ඛො පන සමයෙන බාලා අව්‍යාක්ඛා ඔවාදං යපෙනති. හගවතො එතමතථං ආරොවෙසුං. “න භික්ඛවෙ බාලෙන අව්‍යාක්ඛෙන ඔවාදෙ යපෙනඛබ්බා. යො යපෙයා ආපතති දුක්ඛටස්සාති.

26. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු අවතථුසමීං අකාරණෙ ඔවාදං යපෙනති. හගවතො එතමතථං ආරොවෙසුං. “න භික්ඛවෙ අවතථුසමී. අකාරණෙ ඔවාදෙ යපෙනඛබ්බා. යො යපෙයා ආපතති දුක්ඛටස්සා”ති.

27. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු ඔවාදං යපෙනවා වීනිව්ඡයං න දෙනති. හගවතො එතමතථං ආරොවෙසුං. “න භික්ඛවෙ ඔවාදං යපෙනවා වීනිව්ඡයො න දතඛබ්බා. යො න දදෙයා ආපතති දුක්ඛටස්සා”ති.

28. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛුනියො ඔවාදං න ගව්ඡනති. හගවතො එතමතථං ආරොවෙසුං: “න භික්ඛවෙ භික්ඛුනියා ඔවාදෙ න ගතතඛබ්බා. යා න ගව්ඡයා යථාධම්මො කාරෙතඛබ්බා”ති.

29. තෙන ඛො පන සමයෙන සබ්බො භික්ඛුනීසංඝො ඔවාදං ගව්ඡති. මනුස්සා උජ්ඣායනති වීයනති විපාවෙනති: “ජායායො ඉමා ඉමෙසං, ජාරියො ඉමා ඉමෙසං, ඉද්දති ඉමා ඉමෙහි සද්ධිං අභිරමීස්සනති”ති. හගවතො එතමතථං ආරොවෙසුං. “න භික්ඛවෙ සබ්බෙන භික්ඛුනීසංඝෙන ඔවාදෙ ගතතඛබ්බා. ගව්ඡයා වෙ ආපතති දුක්ඛටස්සා. අනුජානාමී භික්ඛවෙ වතුහි පඤ්චහි භික්ඛුනීහි ඔවාදං ගතතුනති.

24. එ සමයෙහි වූ කලී උදයී තෙරණුවෝ අවවාද තබා සැරිසරා වැඩියහ. “කෙසේ නම් උදයී ආයතියන් වහන්සේ අවවාද තබා සැරිසරා වඩනාසේක් ද?” යි මෙහෙණහු ලාමක කොට කියත්, දෙස් නහත්, අගුණ පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, අවවාද තබා වාරිකා නො කළයුතු. යමෙක් සැරිසරා යන්නේ ද ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදළසේක.

25. එ සමයෙහි අඤ්ඤා වූ අව්‍යක්ත වූ මහණහු (මෙහෙණනට) අවවාද තබත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, අඤ්ඤා වූ අව්‍යක්ත වූ මහණහු විසින් (මෙහෙණනට) අවවාද නො තැබියැයුතු. යමෙක් තබන්නේ ද ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදළසේක.

26. එ සමයෙහි මහණහු අවස්තුයෙහි අකාරණයෙහි (මෙහෙණනට) අවවාද තබත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, අවස්තුවෙහි අකාරණයෙහි අවවාද නො තැබියැයුතු වේ. යමෙක් එසේ අවවාද තබන්නේ නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදළසේක.

27. එ සමයෙහි මහණහු (මෙහෙණනට) අවවාද තබා, චිතිශ්වය නො දෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, අවවාද තබා චිතිශ්වය නො දියැයුතු නො වේ. යමෙක් චිතිශ්වය නො දෙන්නේ ද ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදළසේක.

28. එ සමයෙහි වනාහි මෙහෙණහු අවවාද ලබනු සඳහා නො යෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, මෙහෙණ විසින් අවවාද ලබනු (පිණිස) නො ම නො යැයුතු. යම් මෙහෙණක් නො යන්නී ද ඇයට ධර්මය වූ පරිදි දඩුවම් කළයුතු” යැ යි වදළසේක.

29. එ සමයෙහි සියලු භික්ෂුණි සංඝ තෙම අවවාද ලබනුවට යෙයි. මිනිස්සු “මොහු මොවුන්ගේ බිරියෝ ය, මොහු මොවුන්ගේ සොර බිරියෝ ය දන් මොහු මොවුන් හා කාමාස්වාදයෙහි ඇලෙන්නාහ” යි ලාමක කොට කියත්, නිත්‍ය කෙරෙත්, නුගුණ පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, සියලු භික්ෂුණි සංඝයා අවවාද ලබනුව නො යැයුතු, ඉදින් යන්නේ නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය, මහණෙනි, සතර නමක් හෝ පස් නමක් මෙහෙණන් විසින් අවවාද ලබනුවට යන්නට අනුදනිමි” යි වදළසේක.

30. තෙන ටො පන සමයෙන වතංසො පඤ්ච හික්කුනියො ඔවාදං ගව්ඡන්ති. මනුස්සො තථෙව උජ්ඣායනති ථීයනති විපා වෙනති 'ජායායො ඉමා ඉමෙසං, ජාරියො ඉමා ඉමෙසං ඉද්දති ඉමා ඉමෙහි සද්ධිං අභිරමිඤ්ඤන්ති'ති. භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසුං. "න හික්කවෙ වතුහි පඤ්චහි හික්කුනිහි ඔවාදෙ ගන්තංඛො. ගව්ඡය්‍යං වෙ ආපතති දුක්ඛට්ඨසං. අනුජානාමි හික්කවෙ දෙව තිස්සො හික්කුනියො ඔවාදං ගන්තුං එකං හික්කුං උපසංකම්ඤා එකංසං උත්තරාසංඝං කරිඤා පාදෙ වන්දිඤා උක්ඛුට්ඨං නිසිදිඤා අඤ්ජලිමපග්ගෙඤා එවමසං වචනියො හික්කුනිසංඝො අයං, හික්කුසංඝසං පාදෙ වන්දති ඔවාදුපසංකම්මනාදව යාවති. ලහතු කිර අයං, හික්කුනි සංඝො ඔවාදුපසංකම්මනන්ති.

තෙන හික්කුනා පාතිමොක්ඛද්දෙසකො හික්කු උපසංකම්ඤා එවමසං වචනියො: 'හික්කුනි සංඝො භන්තෙ හික්කුසංඝසං පාදෙ වන්දති ඔවාදුපසංකම්මනාදව යාවති. ලහතු කිර භන්තෙ හික්කුනි සංඝො ඔවාදුපසංකම්මනන්ති.' පාතිමොක්ඛද්දෙසකෙන වත්තංඛො. "අඤ්ඤා කොචි හික්කු හික්කුනොවාදකො සම්මතො"ති. සථෙ භොති කොචි හික්කු හික්කුනොවාදකො සම්මතො පාතිමොක්ඛද්දෙසකෙන වත්තංඛො: "ඉස්සංකාමො හික්කු හික්කුනොවාදකො සම්මතො. තං හික්කුනිසංඝො උපසංකම්මතු"ති. සථෙ න භොති කොචි හික්කු හික්කුනොවාදකො සම්මතො පාතිමොක්ඛද්දෙසකෙන වත්තංඛො; කො ආයස්මා උස්සහති හික්කුනියො ඔවදිතුන්ති?

සථෙ කොචි උස්සහති හික්කුනියො ඔවදිතුං, සො ට භොති අට්ඨහංඛෙහි සමන්තාගතො සම්මන්තිඤා වත්තංඛො: "ඉස්සංකාමො හික්කු හික්කුනොවාදකො සම්මතො. තං හික්කුනිසංඝො උපසංකම්මතු"ති. සථෙ න කොචි උස්සහති හික්කුනියො ඔවදිතුං පාතිමොක්ඛද්දෙසකෙන වත්තංඛො: නඤ්ඤා කොචි හික්කු හික්කුනොවාදකො සම්මතො. පාසාදිකෙන හික්කුනි සංඝො සම්පාදෙතු"ති.

31. තෙන ටො පන සමයෙන හික්කු ඔවාදං න ගණ්ඨන්ති. භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසුං. 'න හික්කවෙ ඔවාදෙ න ගණ්ඨංඛො යො න ගණ්ඨයා ආපතති දුක්ඛට්ඨසං'ති.

තෙන ටො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො හික්කු ඛාලො භොති තං හික්කුනියො උපසංකම්ඤා එතදවොද්ධං: ඔවාදං අයං ගණ්ඨා'ති.

30. එ සමයෙහි මෙහෙණු සතර දෙනෙක් පස් දෙනෙක් අවවාද ලබනු පිණිස යෙත්. මිනිස්සු “මොහු මේ මහණුන්ගේ බිරියෝ ය, මොහු මේ මහණුන්ගේ සොර අඩුවෝ ය, දන් මොහු මේ මහණුන් හා කාමාස්වාදයෙහි ඇලෙන්නෝ යැ” යි පළමු සේ ම ලාමක කොට කියත්, නිකු කෙරෙත්, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, මෙහෙණන් සතර දෙනෙකුත් පස් දෙනෙකුත් අවවාද ලබනුවට නො යා යුතු. එසේ යන්නාහු වෙත් නම් ඔවුනට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මෙහෙණන් දෙ නමක් තුන් නමක් අවවාද පිණිස යන්නට අනුදැනිමි. එක් මහණකු කරා එළැඹ, තනිපට සිවුර එකස් කොට (පෙරෙවැ) පා වැද, උත්කුටුක වැ හිද, දෙහොත් මුදුන් තබා, “ආයානිත් වහන්ස, හික්ෂුණි සංඝ තෙම හික්ෂු සංඝයාගේ පා වදි. අවවාද ලබනුවට එළැඹීම ද යදී. ආයානිත් වහන්ස, හික්ෂුණි සංඝ තෙම අවවාද ලබනු සඳහා එළැඹීම ලබාවා” යි මෙසේ කියා යුතු වන්නේ ය. ඒ මහණහු විසින් පාමොක් උදෙසන මහණකු කරා එළැඹ “වහන්ස, හික්ෂුණි සංඝ තෙම සඬකයාගේ පා වදි. අවවාද සඳහා එළැඹීම ද යදී. වහන්ස, හික්ෂුණි සඬක තෙම අවවාද පිණිස එළැඹීම ද ලබාවා” යි මෙසේ කියා යුතු.

පාමොක් උදෙසුවා විසින් “මෙහෙණනට අවවාද කරන්නකු වශයෙන් සඬක සමඟ වූ මහණෙක් ඇද්ද?” යි පිළිවිසියා යුතු. ඉදින් මෙහෙණනට අවවාද කරන්නකු වශයෙන් සමඟ කිසියම් මහණෙක් වී නම්, පාමොක් උදෙසුවා විසින් “මෙ නම් මහණ හික්කුනොවාදක විසින් සමඟ යැ. ඔහු කරා හික්ෂුණි සඬකයා එළැඹෙවා” යි කියා යුතු. ඉදින් හික්කුනොවාදක සමඟිසි ලත් කිසිදු මහණෙක් නො වී නම් පාමොක් උදෙසුවා විසින් “කවර නම් ආයුෂ්මත් කෙනෙක් මෙහෙණනට අවවාද කරන්නට සමත් වෙත් ද?” යි විචාළ යුතු.

ඉදින් කිසි මහණෙක් මෙහෙණනට ඔවා දෙන්නට සමත් වන්නේ නම් හේ අටහින් සමන්විත වී නම්, ඔහු සමඟ කොට, “මෙනම් මහණ හික්කුනොවාදක විසින් සමඟ යැ. ඔබ කරා හික්ෂුණි සඬක තෙමේ එළැඹෙවා” යි කියා යුතු. ඉදින් කිසි දු මහණෙක් මෙහෙණනට ඔවා දෙන්නට සමත් නො වී නම්, ‘හික්කුනොවාදක’ යැ යි සමඟ කිසි දු මහණෙක් මෙහි නැත, හික්ෂුණි සඬක තෙමේ ප්‍රසාද එළවන ගුණයෙන් එය සමපාදනය කෙරේවා” යි කියා යුතු.

31. එ සමයෙහි මහණහු හික්කුනොවාදක සමඟි නො පිළිගනිත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, අවවාදක සමඟිසි නො පිළිගත යුතු නො වේ. යමෙක් නො පිළිගන්නේ ද ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ” යැ යි වදළු සේක.

එ සමයෙහි එක්තරා අව්‍යක්ත මහණෙක් වෙයි. ඔහු කරා මෙහෙණහු එළැඹ “ආයානිත් වහන්ස, හික්කුනොවාදය පිළිගත මැනවැ” යි කීහ.

“අභං භි භගිනි, බාලො, කථාභං ඔවාදං ගණ්හාමි”ති. ගණ්හාභයා ඔවාදං. එවං භි භගවතා පඤ්ඤාන්තං ‘භික්ඛුනි භික්ඛුනිනං ඔවාදෙ ගහෙතඤ්ඤා’ති. භගවතො එතමන් ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ධපෙඤා බාලං අවසෙසෙහි ඔවාදං ගහෙතුනති”.

32. තෙන ඤො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු ගිලානො හොති. තං භික්ඛුනියො උපසඤ්ඤාමිඤා එතදවොචුං. “ඔවාදං අයා ගණ්හාමි”ති. “අභං භි භගිනි ගිලානො, කථාභං ඔවාදං ගණ්හාමි”ති. “ගණ්හාභයා ඔවාදං. එවං භි භගවතා පඤ්ඤාන්තං. ධපෙඤා බාලං අවසෙසෙහි ඔවාදෙ ගහෙතඤ්ඤා”ති.

භගවතො එතමන් ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ධපෙඤා බාලං ධපෙඤා ගිලානං අවසෙසෙහි ඔවාදං ගහෙතුනති”.

33. තෙන ඤො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු ගමිකො හොති. තං භික්ඛුනියො උපසඤ්ඤාමිඤා එතදවොචුං. “ඔවාදං අයා ගණ්හාමි”ති. “අභං භි භගිනි, ගමිකො, කථාභං ඔවාදං ගණ්හාමි”ති. “ගණ්හාභයා ඔවාදං. එවං භි භගවතා පඤ්ඤාන්තං. ධපෙඤා බාලං ධපෙඤා ගිලානං අවසෙසෙහි ඔවාදෙ ගහෙතඤ්ඤා”ති.

භගවතො එතමන් ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ධපෙඤා බාලං ධපෙඤා ගිලානං ධපෙඤා ගමිකං අවසෙසෙහි ඔවාදං ගහෙතුනති”.

34. තෙන ඤො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු අරඤ්ඤා විහරති. තං භික්ඛුනියො උපසඤ්ඤාමිඤා එතදවොචුං. “ඔවාදං අයා, ගණ්හාමි”ති. “අභං භි භගිනි, අරඤ්ඤා විහරාමි කථාභං ඔවාදං ගණ්හාමි”ති. “ගණ්හාභයා ඔවාදං. එවං භි භගවතා පඤ්ඤාන්තං. ධපෙඤා බාලං ධපෙඤා ගිලානං ධපෙඤා ගමිකං අවසෙසෙහි ඔවාදෙ ගහෙතඤ්ඤා”ති.

භගවතො එතමන් ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආරඤ්ඤාකෙන භික්ඛුනා ඔවාදං ගහෙතුං සංකෙතඤ්ඤා කාතුං අනු පටිභට්ඨාමි”ති.

“බිහිනිය, මම නොදන්නෙකිමි, මම කෙසේ නම් අවවාදක සමමතිය පිළිගනිමි ද?” යි කී ය. “ආයතීන් වහන්ස, අවවාදක සමමතිය පිළිගන්න. භික්ෂුන් විසින් මෙහෙණනට අවවාද කිරීමේ සමමතිය පිළිගතයුතු යැ” යි මෙසේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් පනවන ලද” යි ඔ කීවා ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, අව්‍යක්තයා හැර සෙසු භික්ෂූන් විසින් භික්ෂුන්‍යොවාදක සමමතිය පිළිගන්නට අනුදනිමි” යි වදාළසේක.

32. එ සමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ගිලන් වේ. මෙහෙණහු ඔහු කරා එළඹ, “ආයතීන් වහන්ස, භික්ෂුන්‍යොවාදක සමමතිය පිළිගන්නැ” යි කීහ. “බිහිනියෙනි, මම ගිලන්මි. කෙසේ මම අවවාදක සමමතිය පිළිගනිමි ද?” යි හේ කීව, “ආයතීන් වහන්ස, අවවාදක සමමතිය පිළිගන්න. ‘අව්‍යක්තයා හැර සෙසු සඬුන් විසින් අවවාදක සමමතිය පිළිගතයුතු යැ’ යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් පනවන ලද” යි කීහ.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. “මහණෙනි, අව්‍යක්තයා ද ගිලනා ද හැර සෙසු සඬුන් විසින් අවවාද සමමතිය පිළිගන්නට අනුදනිමි” යි වදාළසේක.

33. එ සමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ගමනෙක යෙදුණේ විය: මෙහෙණහු ඔහු වෙත එළඹ, “ආයතීන් වහන්ස, භික්ෂුන්‍යොවාද සමමතිය පිළිගන්නැ” යි කීහ. “නැගැණියෙනි, මම ගමිකයෙමි. එ හෙයින් කෙසේ නම්, මෙහෙණනට අවවාද කිරීමේ කායතීය බාරගනිමි ද?” හේ කී ය. “ආයතීන් වහන්ස, අවවාදක සමමතිය පිළිගත මැනැව, අව්‍යක්තයා ද ගිලනා ද හැර සෙසු සඬුන් විසින් අවවාදක සමමතිය පිළිගතයුතු යැ” යි මෙසේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් පනවන ලද” යි කීහ.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, අව්‍යක්තයා ද ගිලනා ද ගමිකයා ද හැර සෙසු සඬුන් විසින් අවවාදක සමමතිය පිළිගතයුතු යැ” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළසේක.

34. එ සමයෙහි එක්තරා මහණෙක් වෙනෙහි වෙසෙයි. මෙහෙණහු ඔහු කරා එළඹ, “ආයතීන් වහන්ස, අවවාදක සමමතිය පිළිගන්නැ” යි කීහ. “බුහුනැණියෙනි, මම වෙනෙහි වෙසෙමි. කෙසේ නම් අවවාදක සමමතිය පිළිගනිමි ද?” යි හේ කීව. “ආයතීන් වහන්ස, අවවාදක සමමතිය පිළිගන්නැ. ‘අව්‍යක්තයා ද ගිලනා ද ගමිකයා ද හැර සෙසු සඬුන් විසින් අවවාදක සමමතිය පිළිගතයුතු’ යැ යි මෙසේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් පනවන ලද” යි මෙහෙණහු කීහ.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, වනවැසි මහණ විසින් භික්ෂුන්‍යොවාදක සමමතිය පිළිගන්නට ද අයෝ තැන දී අවවාද කරන්නෙමි යි මෙ තැන දී අවවාද කරන්නෙමි යි අවවාද කරන තැන පිළිබඳ සංකේතයක් කරන්නට ද අනුදනිමි” යි වදාළසේක.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

35. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු ඔවාදං ගහෙතො න ආරොචෙතති. හගවතො එතමන් ආරොචෙසුං. “න භික්ඛවෙ ඔවාදෙ න ආරොචෙතතෙති. යො න ආරොචෙයා ආපත්ති දුක්ඛංයො”ති.

36. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු ඔවාදං ගහෙතො න පච්චාහරතති. හගවතො එතමන් ආරොචෙසුං. “න භික්ඛවෙ ඔවාදෙ න පච්චාහරිතතෙති. යො න පච්චාහරෙයා ආපත්ති දුක්ඛංයො”ති.

37. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛුනියො සංකෙතං න ගව්ඡන්ති. හගවතො එතමන් ආරොචෙසුං. “න භික්ඛවෙ භික්ඛුනියා සංකෙතං න ගන්තති. යා න ගව්ඡෙයා ආපත්ති දුක්ඛංයො”ති.

38. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛුනියො දීඝානි කාය-බන්ධනානි ධාරෙතති. තෙහෙව එාසුකෙ නමෙතති. මනුස්සා උජ්ඣායනති වීයනති විපාවෙතති: ‘සෙයාථාපි ගිහී කාමහොගිනියො’ති. හගවතො එතමන් ආරොචෙසුං. “න භික්ඛවෙ භික්ඛුනියා දීඝං කායබන්ධනං ධාරෙතති. යා ධාරෙයා ආපත්ති දුක්ඛංයො. අනුජානාමි භික්ඛවෙ භික්ඛුනියා එකපරියාකතං කායබන්ධනං. න ච තෙන එාසුකා නමෙතති. යා නමෙයා ආපත්ති දුක්ඛංයො”ති.

39. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛුනියො විලීචෙන පට්ඨෙන එාසුකෙ නමෙතති, චම්පට්ඨෙන එාසුකෙ නමෙතති, දුස්සපට්ඨෙන එාසුකෙ නමෙතති, දුස්සවෙණියා එාසුකෙ නමෙතති, දුස්සචට්ඨියා එාසුකෙ නමෙතති, වොළපට්ඨෙන එාසුකෙ නමෙතති, වොළවෙණියා එාසුකෙ නමෙතති, වොළචට්ඨියා එාසුකෙ නමෙතති, සුත්තවෙණියා එාසුකෙ නමෙතති, සුත්තචට්ඨියා එාසුකෙ නමෙතති. මනුස්සා උජ්ඣායනති වීයනති විපාවෙතති: ‘සෙයාථාපි ගිහී කාමහොගිනියො’ති. හගවතො එතමන් ආරොචෙසුං. “න භික්ඛවෙ භික්ඛුනියා විලීචෙන පට්ඨෙන එාසුකා නමෙතති, න චම්පට්ඨෙන එාසුකා නමෙතති, න දුස්සපට්ඨෙන එාසුකා නමෙතති, න දුස්සවෙණියා එාසුකා නමෙතති, න දුස්සචට්ඨියා එාසුකා නමෙතති, න වොළපට්ඨෙන එාසුකා නමෙතති, න වොළවෙණියා එාසුකා නමෙතති, න වොළචට්ඨියා එාසුකා නමෙතති, න සුත්තවෙණියා එාසුකා නමෙතති, න සුත්තචට්ඨියා එාසුකා නමෙතති. යා නමෙයා ආපත්ති දුක්ඛංයොති.

35. එසමයෙහි හික්මුනු අවවාදක සමමතිය පිළිගෙන ආරොවනය නො කරත් (නො දන්වත්). භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත සැලකළහ. “මහණෙනි, අවවාදක සමමතිය පිළිගෙන ආරොවනය නො කොට නො සිටියයුතු ය. යමෙක් ආරොවනය නො කරන්නේ වී නම්, ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වේ” යැ යි වදළසේක.

36. එ සමයෙහි මහණහු අවවාදක සමමතිය පිළිගෙන ඒ බව පෙරළා නො සැල කරත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් දන්වූහ. “මහණෙනි, අවවාදක සමමතිය පිළිගත් බව පෙරළා නො ම නො දන්වියයුතු. යමෙක් නො දන්වා නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වේ” යැ යි වදළසේක.

37. එ සමයෙහි මෙහෙණෝ සලකුණු කළ තැනට නො යෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් දන්වූහ. “මහණෙනි, හික්මුණිය විසින් සලකුණු කළ තැනට නො යැමි නො කළයුතු යි. යම් මෙහෙණක් නො යන්නී නම් (ඇයට) දුකුළා ඇවැත් වේ” යි වදළසේක.

38. එ කල්හි මෙහෙණෝ දිග කාබහන් දරන්, එයින් ම ඉළ ඇට නමත්, ‘කාමභොගී ගැහැණුන් මෙනැ’ යි මිනිස්සු ලමු කොට සිතති, නුගුණ කියති, දෙස් පතුරුවත්, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් දන්වූහ. “මහණෙනි, මෙහෙණ විසින් දිගු කාබහන් නො දරියයුතු. යම් මෙහෙණක් දරා ද (ඇයට) දුකුළා ඇවැත් වේ. මහණෙනි, මෙහෙණට එක් වෙළුම් පටෙකින් යුත් කාබහන අනුදනිමි. එයින් ඉළ ඇට නො නැමියයුතු. යම් මෙහෙණක් නමා ද (ඇයට) දුකුළා ඇවැත් වේ” යි වදළසේක.

39. එ සමයෙහි මෙහෙණෝ මොළොක් උණපතුරෙන් කළ පටියෙන් ඉළඇට නමති, සම්පටින් ඉළඇට නමති, සුදුරෙදි වෙණියෙන් ඉළඇට නමති, සුදුරෙදි වැටියෙන් ඉළඇට නමති, කසාවත් රෙදිපටින් ඉළඇට නමති, කසාවත් රෙදිවෙණියෙන් ඉළඇට නමති, කසාවත් රෙදිවැටින් ඉළඇට නමති, හුවෙණියෙන් ඉළඇට නමති, හුවැටින් ඉළඇට නමත්. ‘ගිහී කාමභොගීනීන් මෙනැ’ යි මිනිස්සු ලමු කොට සිතති, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ කරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, මෙහෙණ විසින් මොළොක් උණපතුරෙන් කළ පටියෙන් ඉළඇට නො නැමියයුතු, සම්පටින් ඉළඇට නො නැමියයුතු, සුදුරෙදි පටින් ඉළඇට නො නැමියයුතු, සුදුරෙදි වෙණියෙන් ඉළඇට නො නැමියයුතු, සුදුරෙදි වැටින් ඉළඇට නො නැමියයුතු, කසාවත් රෙදිපටින් ඉළඇට නො නැමියයුතු, කසාවත් රෙදි වෙණියෙන් ඉළඇට නො නැමියයුතු, කසාවත් රෙදි වැටින් ඉළඇට නො නැමියයුතු, හුවෙණියෙන් ඉළඇට නො නැමියයුතු, හුවැටින් ඉළඇට නො නැමියයුතු. යම් මෙහෙණක් නමා ද (ඇයට) දුකුළා ඇවැත් වේ” යි වදළසේක.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

40. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛුනියො අට්ඨිලෙඤ ජසනං සංසාපෙනති, ගොභනුකෙන ජසනං කොට්ඨාපෙනති, හඤ්ඤා කොට්ඨාපෙනති, හඤ්ඤාකොට්ඨං කොට්ඨාපෙනති පාදං කොට්ඨාපෙනති. පාදකොට්ඨං කොට්ඨාපෙනති, උෆුරු කොට්ඨාපෙනති. මුඛං කොට්ඨාපෙනති, දන්තමංසං කොට්ඨාපෙනති. මනුස්සා උජ්ඣායනති වීයනති විපාවෙනති: 'සෙය්‍යථාපි ගිහී කාමභොගිනියො'ති. භගවතො එතමඤ්ඤා ආරොවෙසුං. "න භික්ඛවෙ භික්ඛුනියා අට්ඨිලෙඤ ජසනං සංසාපෙනතිං -පෙ- න දන්තමංසං කොට්ඨාපෙනතිං. යා කොට්ඨාපෙය්‍ය ආපතති දුක්ඛකම්පසා"ති.

41. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා භික්ඛුනියො මුඛං ආලිම්බෙනති, මුඛං උමමඤ්ඤෙනති, මුඛං චූෂණෙනති, මනොසිලිකාය මුඛං උඤ්ඤෙනති, අභ්‍යරාගං කරොනති, මුඛරාගං කරොනති, අභ්‍යරාගමුඛරාගං කරොනති. මනුස්සා උජ්ඣායනති වීයනති විපාවෙනති: සෙය්‍යථාපි ගිහී කාමභොගිනියොති. භගවතො එතමඤ්ඤා ආරොවෙසුං. "න භික්ඛවෙ භික්ඛුනියා මුඛං ආලිම්බෙනතිං, න මුඛං උමමඤ්ඤෙනතිං, න මුඛං චූෂණෙනතිං, න මනොසිලිකාය මුඛං උඤ්ඤෙනතිං, න අභ්‍යරාගො කාතබ්බො, න මුඛරාගො කාතබ්බො, න අභ්‍යරාගමුඛරාගො කාතබ්බො, යා කරෙය්‍ය¹ ආපතති දුක්ඛකම්පසා"ති.

42. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා භික්ඛුනියො අවඛං කරොනති, විසෙසකං කරොනති, ඔලොකනකෙන ඔලොකෙනති, සාලොකෙ නිට්ඨෙනති, නව්චං² කාරාපෙනති, වෙසිං උට්ඨාපෙනති, පානාගාරං යපෙනති, සුනං යපෙනති. ආපණං පසාරෙතති. වඩ්ඪිං පයොජෙනති, වාණිජ්ජං පයොජෙනති, දසං උපට්ඨාපෙනති, දසිං උපට්ඨාපෙනති. කම්මකාරං උපට්ඨාපෙනති කම්මකාරීං උපට්ඨාපෙනති, තීරවජානගතං උපට්ඨාපෙනති, හරිතකපකකිකං පකිණෙනති, නමතකං ධාරෙතති. මනුස්සා උජ්ඣායනති වීයනති විපාවෙනති: සෙය්‍යථාපි ගිහීකාමභොගිනියොති. භගවතො එතමඤ්ඤා ආරොවෙසුං. "න භික්ඛවෙ භික්ඛුනියා අවඛං කාතබ්බං. -පෙ- න නමතකං ධාරෙතබ්බං. යා ධාරෙය්‍ය ආපතති දුක්ඛකම්පසා"ති.

1. කාරෙය්‍ය - මජ්ඣ.

2. සනව්චං - මජ්ඣ.

40. එ සමයෙහි මෙහෙණේ ගවයන්ගේ කෙණ්ඩා ඇටයෙන් කටි පෙදෙස (තුනටිය පෙදෙස) අතුල්ලනී, ගවයන්ගේ හනු ඇටයෙන් කටිපෙදෙස කොටවනී, අතෙහි (යිතුවම්) කොටවනී, පිටි අත කොටවනී. පයෙහි කෙණ්ඩා කොටවනී, පිටිපතුල කොටවනී, කළවා කොටවනී. මුව කොටවනී, දත්මස කොටවනී. ගිහි කාම-භොගිනීන් මෙනැ' යි මිනිස්සු ලමු කොට සිතනී, නුගුණ කියනී, දෙය් පතුරුවනී. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ කරුණ සැලකළාහ. "මහණෙනි, මෙහෙණ විසින් ගවයන්ගේ කෙණ්ඩාඇටයෙන් කටි පෙදෙස නො ඇතිල්ලිය යුතු ... දත් මස නො කෙටවිය යුතු. යම් මෙහෙණක් කොටවා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ" යි වදළසේක.

41. එ සමයෙහි සවග මෙහෙණේ මුව ආලෙප කරනී, මුව සිනිඳු කරනී, මුව වත්සුණුයෙන් තවරනී, මනොසිල (කල්ක) යෙන් මුව ලකුණු කරනී, අඛරාග (ඇඟ පාට කිරීම) කරනී, මුඛරාගය (මුහුණ පාටකිරීම) කරනී, අඛරාගමුඛරාග (දෙක ම) කරනී. 'ගිහිකාමභොගිනීන් මෙනැ' යි මිනිස්සු ලමු කොට සිතනී, නුගුණ පවසනී, දෙය් පතුරුවනී. මෙ කරුණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකළහ. "මහණෙනි, මෙහෙණ විසින් මුව ආලෙපකිරීම නො කළ යුතු, මුව සිනිඳු කිරීම නො කළයුතු, මුව සුණු තැවරීම නො කළයුතු, මනොසිල කල්කයෙන් මුව ලකුණු කිරීම නො කළයුතු, අඛරාගය නො කළයුතු, මුඛරාගය නො කළයුතු, අඛරාග-මුඛරාග නො කළයුතු. යම් මෙහෙණක් කෙරේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ" යි වදළසේක.

42. එ සමයෙහි සවග මෙහෙණේ අවධාය (ඇයෙහි අඳුන් ගානා විට ඇස් කෙළවර යටිතුරු වූ විසිතුරු රේඛා ඇදීම) කෙරෙහි, කම්මුලෙහි විසෙසකය (කම්මුලෙහි විසිතුරු පත්‍ර ලෙඛා) කෙරෙහි, කටුඵලෙන් (වීරිය දෙස) බලනී, ආලෝක සහිත තැන (දෙර හැර සිරුරින් අඩක් දක්වමින්) සිටිනී, නෘත්‍ය කරවනී, වෙසඟනන් එළවා සිටුවනී, සුරාසැල් තබනී, මස් වෙළඳ සැල් තබනී (මස් විකුණනී), වෙළඳසැල් විවෘත කෙරෙහි, පොලි කිරීමෙහි යෙදෙහි, වෙළඳාමෙහි යෙදෙහි, දූසයන් එළවා සිටුවනී, දසින් එළවා සිටුවනී, කම්කරුවන් එළවා සිටුවනී, කම්කරු ස්ත්‍රීන් එළවා සිටුවනී, නිරිසනුන් එළවා සිටුවනී, මිශ්‍ර පළතුරුහල් (අරළු ඇ ගෙඩිවම් විකුණන අවන්හල්) විවෘත කෙරෙහි, ඉළඇට නමන බැඳුම් දරන්. 'ගිහි කාමභොගිනීන් මෙනැ' යි මිනිස්සු ලමු කොට සිතනී, නුගුණ කියනී, දෙය් පතුරුවනී. මේ කරුණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකළහ. "මහණෙනි, මෙහෙණ විසින් අවධාය නො කළයුතු ... නමකකය නො දරියයුතු. යම් මෙහෙණක් දරා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ" යි (වදළසේක).

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

43. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බගගියා භික්ඛුනියො සබ්බ-
නීලකානී වීවරානී ධාරෙනතී, සබ්බජිතකානී වීවරානී ධාරෙනතී,
සබ්බලොභිතකානී වීවරානී ධාරෙනතී, සබ්බමඤ්ඤාදිකානී වීවරානී
ධාරෙනතී, සබ්බකණ්ණානී වීවරානී ධාරෙනතී, සබ්බමහාරඤ්ඤානී
වීවරානී ධාරෙනතී, සබ්බමහානාමරණානී වීවරානී ධාරෙනතී,
අභිජ්ඣනදසානී වීවරානී ධාරෙනතී, දීඝදසානී වීවරානී ධාරෙනතී,
පුළ්ඤ්ඤානී වීවරානී ධාරෙනතී, ඵණ්දසානී වීවරානී ධාරෙනතී,
කඤ්චුකං ධාරෙනතී, තිරිට්ඨං ධාරෙනතී. මනුස්සා උජ්ඣායනතී,
වීයනතී, විපාචෙනතී: 'සෙය්‍යථාපි ගිහී කාමභොගිනියො'ති. භගවතො
එතමස්සං ආරොචෙස්සං. "න භික්ඛවෙ භික්ඛුනියා සබ්බනීලකානී
වීවරානී ධාරෙනතඛානී -පෙ- න තිරිට්ඨං ධාරෙනතඛං. යා
ධාරෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛමස්සා"ති.

44. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාකරා භික්ඛුනී කාලං
කරොන්ති එවමාහ: 'මමච්චයෙන මයං පරික්ඛාරො සඤ්ඤා
භොතු'ති. තස්ස භික්ඛු ව භික්ඛුනියො ව විවදන්ති 'අමාකං භොති,
අමාකං භොති'ති. භගවතො එතමස්සං ආරොචෙස්සං. 'භික්ඛුනී වෙ
භික්ඛවෙ කාලං කරොන්ති එවං වදෙය්‍ය 'මමච්චයෙන මයං
පරික්ඛාරො සඤ්ඤා භොතු'ති. අනිසසරො තස්ස භික්ඛුසඤ්ඤා
භික්ඛුනී සඤ්ඤාසෙවෙතං. සික්ඛමානා වෙ භික්ඛවෙ -පෙ- සාමණේ
වෙ භික්ඛවෙ කාලං කරොන්ති එවං වදෙය්‍ය: 'මමච්චයෙන මයං
පරික්ඛාරොසඤ්ඤා භොතු'ති. අනිසසරො තස්ස භික්ඛු සඤ්ඤා
භික්ඛුනීසඤ්ඤාසෙවෙතං. භික්ඛු වෙ භික්ඛවෙ කාලං කරොන්තො
එවං වදෙය්‍ය: 'මමච්චයෙන මයං පරික්ඛාරො සඤ්ඤා භොතු'ති.
අනිසසරො තස්ස භික්ඛුනීසඤ්ඤා භික්ඛුසඤ්ඤාසෙවෙතං. සාමණේ
වෙ භික්ඛවෙ -පෙ- උපාසකො වෙ භික්ඛවෙ -පෙ- උපාසිකා වෙ
භික්ඛවෙ -පෙ- අඤ්ඤා වෙ භික්ඛවෙ කොචි කාලං කරොන්තො
එවං වදෙය්‍ය: 'මමච්චයෙන මයං පරික්ඛාරො සඤ්ඤා භොතු'ති.
අනිසසරො තස්ස භික්ඛුනීසඤ්ඤා භික්ඛුසඤ්ඤාසෙවෙතනති'.

45. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාකරා පුරාණමල්ලී
භික්ඛුනීපු පබ්බජිතා භොති. යා රජකාය දුක්ඛලකං භික්ඛු පසංසිකා
අංසකුටෙන පහාරං දක්වා පච්චෙට්ඨි.¹ භික්ඛු උජ්ඣායනතී, වීයනතී,
විපාචෙනතී: 'කථං හි නාම භික්ඛුනී භික්ඛුස්ස පහාරං දස්සති'ති.
භගවතො එතමස්සං ආරොචෙස්සං. "න භික්ඛවෙ භික්ඛුනියා භික්ඛුස්ස
පහාරො දතඛෙබ්බා. යා දදෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛමස්සා. අනුජානාමී
භික්ඛවෙ භික්ඛුනියා භික්ඛු පසංසිකා දුරතොව ඔක්කමිකා මග්ගං
දඤ්ඤති."

43. එ සමයෙහි සවග මෙහෙණේ සියල්ල නිල්වන් වූ සිවුරු දරති, සියල්ල පිතවර්ණ වූ සිවුරු දරති, සියල්ල ලේවන් වූ සිවුරු දරති, සියල්ල මදවන් වූ සිවුරු දරති, සියල්ල කළුවන් වූ සිවුරු දරති, සියල්ල රත්වයන්ගේ පිටෙහි පැහැ වැනි පැහැයෙන් රතලද සිවුරු දරති, සියල්ල පියුම්පෙති වැනි පැහැයෙන් රතලද සිවුරු දරති, නො සිඳින ලද දහවලු කොන් ඇති සිවුරු දරති, දිගු දහවලු කොන් ඇති සිවුරු දරති, මලින් යුත් දහවලු ඇති සිවුරු දරති, පෙණ වැනි දහවලු ඇති සිවුරු දරති, සැට්ට දරති, රුක්සුඹුළු දරත්. 'ගිහි කාමභොගිනීන් මෙනැ' යි මිනිස්සු ලමු කොට සිතති, නුගුණ කියති, දෙස් පතුරුවත්. මේ කරුණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකළෝ ය. "මහණෙනි, මෙහෙණ විසින් සියල්ල නිල්වන් වූ සිවුරු නො දැරියයුතු ... රුක්සුඹුළු නො දැරියයුතු. යම් මෙහෙණක් දරා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ" යි වදළුසේක.

44. එ සමයෙහි එක් මෙහෙණක් කල්ලිය කරන්නී 'මා ඇවැමෙන් මාගේ පිරිකර සඩ්ඟයාට අයිති වේව' යි කිවු ය. එහි මහණේ ද මෙහෙණේ ද 'අපට අයිති යැ අපට අයිති යැ' යි විවාද කෙරෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ දන්වූහ. "මහණෙනි, ඉදින් මෙහෙණක් කල්ලිය කරන්නී 'මා ඇවැමෙන් මාගේ පිරිකර සඩ්ඟයාට වේව' යි කියන්නී නම් එහි හික්ෂු සඩ්ඟයා හිමිකරු නො වේ. මෙය හික්ෂුණි සඩ්ඟයාට ම ය. මහණෙනි, ඉදින් සික්ඛ-මානාවක් ... මහණෙනි, ඉදින් සාමණේරියක් කල්ලිය කරන්නී 'මා ඇවැමෙන් මාගේ පිරිකර සඩ්ඟයාට වේව' යි කියන්නී නම් එහි හික්ෂු සඩ්ඟයා හිමිකරු නො වේ. මෙය හික්ෂුණි සඩ්ඟයාට ම ය. මහණෙනි, ඉදින් මහණෙක් කල්ලිය කරන්නේ 'මා ඇවැමෙන් මාගේ පිරිකර සඩ්ඟයාට වේව' යි කියන්නේ නම් එහි හික්ෂුණි සඩ්ඟයා හිමිකරු නො වේ. මෙය හික්ෂුසඩ්ඟයාට ම ය. මහණෙනි, ඉදින් සාමණේරයෙක් ... මහණෙනි, ඉදින් උපාසකයෙක් ... මහණෙනි, ඉදින් උපාසිකාවක් ... මහණෙනි, ඉදින් අන් කිසිවෙක් කල්ලිය කරන්නේ 'මා ඇවැමෙන් මාගේ පිරිකර සඩ්ඟයාට වේව' යි කියන්නේ නම් එහි හික්ෂුණි සඩ්ඟයා හිමිකරු නො වේ. මෙය හික්ෂුසඩ්ඟයාට ම" යැ යි (වදළුසේක.)

45. එ සමයෙහි ගිහිකල මලලයකුගේ බිරියක් වූ ස්ත්‍රියක් මෙහෙණන් වෙත පැවිදිවූ ය. ඊ විවිධයෙහි දී දුබල මහණකු දක දසරුවෙන් පහර දී පෙරළුවා ය. 'කෙසේ නම් මෙහෙණක් මහණකුට පහර දෙන්නී ද, යි හිඤ්ඤු ලමු කොට සිතති, නුගුණ කියති, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ දන්වූහ. "මහණෙනි, මෙහෙණ විසින් මහණකුට පහර නො දියයුතු. යම් මෙහෙණක් පහර දෙන්නී නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. මහණෙනි, මෙහෙණ විසින් මහණකු දක දුර දී ම ඉවත්වී මග (ඉඩ) දෙන්නට අනුදානම් යි" (වදළුසේක.)

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

46. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤානරා ඉත්ථි පවුත්ථපතිකා ජාරෙන ගබ්භිනී හොති. සා ගඛං පාතෙඤා කුලුපිකං භික්ඛුනි. එතදවොච: 'හඤ්ඤා ඉමං ගඛං පතෙන නිහරා'ති. අථ ඛො සා භික්ඛුනි නං ගඛං පතෙන පකඛිපිඤා සඛ්ඤාටියා පටිච්ඡාදෙඤා අගමාසි. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤානරෙන පිණ්ඩවාරිකෙන භික්ඛුනා සමාදනං කතං හොති 'යමහං පයමං භික්ඛං ලභිස්සාමී න නං අදඤා භික්ඛුස්ස වා භික්ඛුනියා වා පරිභුඤ්ජස්සාමී'ති.

අථ ඛො සො භික්ඛු නං භික්ඛුනිං පසස්ඤා එතදවොච: 'හඤ්ඤා හගිනි භික්ඛං පතිගඤ්ඤා'ති. 'අලං අය්‍යා'ති. දුතියමපි ඛො සො භික්ඛු නං භික්ඛුනි. එතදවොච: 'හඤ්ඤා හගිනි භික්ඛං පතිගඤ්ඤා'ති. 'අලං අය්‍යා'ති. තතියමපි ඛො සො භික්ඛු නං භික්ඛුනි. එතදවොච: 'හඤ්ඤා හගිනි භික්ඛං පතිගඤ්ඤා'ති 'අලං අය්‍යා'ති. 'මයා ඛො හගිනි සමාදනං කතං යමහං පයමං භික්ඛං ලභිස්සාමී න නං අදඤා භික්ඛුස්ස වා භික්ඛුනියා වා පරිභුඤ්ජස්සාමීති. හඤ්ඤා හගිනි භික්ඛං පතිගඤ්ඤා'ති.

අථ ඛො සා භික්ඛුනී තෙන භික්ඛුනා නිප්පිළියමානා නිහරිඤා පතං දසෙස්සයි: 'පස්ස අය්‍යා - පතෙන ගඛං. මා ව කස්සථි ආරොවෙයි'ති. අථ ඛො සො භික්ඛු උජ්ඣායනී, වීයනී, විපාවෙනි: 'කථං භි නාම භික්ඛුනී පතෙන ගඛං නිහරිස්සති'ති. අථ ඛො සො භික්ඛු භික්ඛුනා එතමඤ්ඤා ආරොවෙයි. යෙ තෙ භික්ඛු අජ්ච්ඡා සනතුට්ඨා උජ්ඣායනා කුසලවට්ඨා සික්ඛාකාමා තෙ උජ්ඣායනනී වීයනනී, විපාවෙනනී: 'කථං භි නාම භික්ඛුනී පතෙන ගඛං නිහරිස්සති'ති. හගවතො එතමඤ්ඤා ආරොවෙස්සං. "න භික්ඛවෙ භික්ඛුනියා පතෙන ගඛො නිහරිතට්ඨො. යා නිහරෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛංසං. අනුජානාමි භික්ඛවෙ භික්ඛුනියා භික්ඛුං පසස්ඤා නිහරිඤා පතං දසෙස්සතුනති".

47. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බගගියා භික්ඛුනියො භික්ඛුං පසස්ඤා පරිවතෙඤා පතමුලං දසෙස්සනති. භික්ඛු උජ්ඣායනනී, වීයනනී, විපාවෙනනී: 'කථං භි නාම ජබ්බගගියා භික්ඛුනියො භික්ඛුං පසස්ඤා පරිවතෙඤා පතමුලං දසෙස්සනති'ති. අථ ඛො භික්ඛු හගවතො එතමඤ්ඤා ආරොවෙස්සං. "න භික්ඛවෙ භික්ඛුනියා භික්ඛුං පසස්ඤා පරිවතෙඤා පතමුලං දසෙස්සනති. යා දසෙස්සය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛංසං. අනුජානාමි භික්ඛවෙ භික්ඛුනියා භික්ඛුං පසස්ඤා උකකුජ්ඣා පතං දසෙස්සතුං. යඤ්ඤා පතෙන ආමිසං හොති තෙන ව භික්ඛු නිමග්ගෙතතට්ඨොති".

46. එ සමයෙහි බැහැර වෙසෙන භිමියා ඇති එක්තරා ස්ත්‍රියක් සොර සැමියකු නියා ගැබ්නි වූය. ඊ ගැබ හෙළා කුලුපග මෙහෙණකට මෙසේ කිවු ය. 'ආයඨාවෙනි, මේ ගැබ පාත්‍රයෙන් බැහැර ගෙන යනු මැනවු' යි. ඉක්බිති ඒ මෙහෙණ ඒ ගැබ පාත්‍රයෙහි බහා සහළ සිවුරින් වසාගෙන ගියා ය. එසමයෙහි එක්තරා පිණ්ඩවාරික මහණකු විසින් 'මම පළමු යම් භික්ෂාවක් ලබන්නෙමි ද එය මහණකුට හෝ මෙහෙණකට හෝ නො දී නො වළඳන්නෙමි' යි සමාදන්වීමක් කරන ලද්දේ වෙයි.

ඉක්බිති ඒ මහණ ඒ මෙහෙණ දෑක 'සොහොවුරියනි, භික්ෂාව පිළිගනුව' යි කී ය. 'ආයඨයෙනි, කම් නැත' යි (කිවුය) දෙවැනි වරද ඒ මහණ 'සොහොවුරියනි, භික්ෂාව පිළිගනුව' යි ඒ මෙහෙණකට කී ය. 'ආයඨයෙනි, කම් නැත' යි කිවු ය. තෙවැනි වරද ඒ මහණ 'සොහොවුරියනි, භික්ෂාව පිළිගනුව' යි ඒ මෙහෙණකට කී ය. 'ආයඨයෙනි, කම් නැත' යි කිවු ය. 'සොහොවුරියනි, මා විසින් 'මම පළමු යම් භික්ෂාවක් ලබන්නෙමි ද එය මහණකුට හෝ මෙහෙණකට නො දී නො වළඳන්නෙමි' යි සමාදන්වීමක් කරන ලද්දේ වෙයි. එහෙයින් සොහොවුරියනි භික්ෂාව පිළිගනුව' යි කී ය.

ඉක්බිති ඒ මෙහෙණ ඒ මහණ විසින් පෙළනු ලබන්නී පාත්‍රය බැහැර කොට 'ආයඨයන් වහන්ස, පාත්‍රයෙහි ගැබ බැලුව මැනවි, කිසිවකුට ද නො දැන්වුව මැනවු' යි කියා (පාත්‍රය) පෙන්වු ය. ඉක්බිති ඒ මහණ 'කෙසේ නම් මෙහෙණක් පාත්‍රයෙන් ගැබක් බැහැරට ගෙන යා ද' යි ලමු කොට සිතයි, නුගුණ කියයි, දෙස් පතුරුවයි. වැලි ඒ මහණ මේ කරුණ භික්ෂුන්ට සැලකෙළේ ය. අල්පෙව් වූ ලද දෙයින් සතුටු වන්නා වූ පවට ලජ්ජා ඇති (පව් කිරීමෙහි) කුකුස් ඇති භික්ෂෙකු කැමති යම් ඒ මහණ කෙනෙක් වෙත් ද ඔවුහු 'කෙසේ නම් මෙහෙණක් පාත්‍රයෙන් ගැබක් බැහැරට ගෙන යන්නී ද' යි ලමු කොට සිතති, නුගුණ කියති, දෙස් පතුරුවත්. මේ කරුණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකළහ. "මහණෙනි, මෙහෙණක විසින් පාත්‍රයෙන් ගැබක් බැහැරට නො ගෙන යායුතු. යම් මෙහෙණක් ගෙනයන්නී ද දුකුළා ඇවැත් වේ. මහණෙනි, මෙහෙණ විසින් මහණකු දෑක පාත්‍රය බැහැර කොට දක්වීමට අනුදනිමි" යි (වදළසේක).

47. එසමයෙහි සවග මෙහෙණෝ මහණකු දෑක පාත්‍රය පෙරළා පාත්‍රමූලය (පාත්‍රයෙහි අඩිය) පෙන්වති. 'කෙසේ නම් සවග මෙහෙණෝ මහණකු දෑක පාත්‍රය පෙරළා පාත්‍රමූලය පෙන්වත් ද' යි මහණෝ ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්. ඉක්බිති ඒ මහණෝ මේ කරුණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකළහ. "මහණෙනි, මෙහෙණ විසින් මහණකු දෑක පාත්‍රය පෙරළා පාත්‍ර මූලය නො දක්වියයුතු. යම් මෙහෙණක් දක්වා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. මහණෙනි, මෙහෙණ විසින් මහණකු දෑක උඩුකුරු කොට පාත්‍රය දක්වන්නට අනුදනිමි. පාත්‍රයෙහි යම් ආමිසයක් වෙයි නම් එයින් ද ඒ මහණ පැවරියයුතු" යි වදළසේක.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

48. තෙන ටො පන සමයෙන සාවතීයං රටියාය පූරිස-
වාඤ්ඤානං ජඩ්ඞිතං භොති. තං භික්ඛුනියො සකකච්චිං උපනිජ්ඣායිංසු.
මනුස්සා උකඤ්චිං අකංසු. තා භික්ඛුනියො මංකු අහෙසුං. අරං
ටො තා භික්ඛුනියො උපක්කයං ගන්තො භික්ඛුනිනං එතමස්මං
ආරොචෙසුං. යා තා භික්ඛුනියො අප්පිව්ඡා සත්ඤ්චරියා උඤ්ඤානො
කුකඤ්චිකා පිකකාකාමා තා උජ්ඣායනති, වීයනති, විපාචෙතති:
'කථං හි නාම භික්ඛුනියො පූරිසවාඤ්ඤානං උපනිජ්ඣායිකත්තති:
අරං ටො තා භික්ඛුනියො භික්ඛුනං එතමස්මං ආරොචෙසුං. භික්ඛු
හගවතො එතමස්මං ආරොචෙසුං. "න භික්ඛවෙ භික්ඛුනියා පූරිස-
වාඤ්ඤානං උපනිජ්ඣායිතං. යා උපනිජ්ඣායෙය්‍ය ආපත්ති
දුක්ඛටස්සාති."

49. තෙන ටො පන සමයෙන මනුස්සා භික්ඛුනං ආමිසං
දෙනති. භික්ඛු භික්ඛුනිනං දෙනති. මනුස්සා උජ්ඣායනති, වීයනති,
විපාචෙතති: 'කථං හි නාම හදන්තා අත්තනො පරිභොගස්මාය
දින්නං අඤ්ඤාසං දස්සනති. මයමපි න ජානාම දනං දතුනති'. හගවතො
එතමස්මං ආරොචෙසුං. "න භික්ඛවෙ අත්තනො පරිභොගස්මාය දින්නං
අඤ්ඤාසං දතං. යො දදෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛටස්සාති".

50. තෙන ටො පන සමයෙන භික්ඛුනං ආමිසං උස්සන්තං
භොති. හගවතො එතමස්මං ආරොචෙසුං. "අනුජානාමි භික්ඛවෙ
සඤ්ඤාසං දතුනති." බාළහතරං උස්සන්තං භොති. හගවතො එතමස්මං
ආරොචෙසුං. "අනුජානාමි භික්ඛවෙ පුග්ගාලිකමි දතුනති." තෙන
ටො පන සමයෙන භික්ඛුනං සන්නිධිකතං ආමිසං උස්සන්තං
භොති. හගවතො එතමස්මං ආරොචෙසුං. "අනුජානාමි භික්ඛවෙ
භික්ඛුනං සන්නිධිං භික්ඛුනිහි භික්ඛුහි පටිගග්ගාපෙත්වා පරිභුඤ්ඤානති."

51. තෙන ටො පන සමයෙන මනුස්සා භික්ඛුනිනං ආමිසං
දෙනති. භික්ඛුනියො භික්ඛුනං දෙනති. මනුස්සා උජ්ඣායනති, වීයනති,
විපාචෙතති: 'කථං හි නාම භික්ඛුනියො අත්තනො පරිභොගස්මාය
දින්නං අඤ්ඤාසං දස්සනති. මයමපි න ජානාම දනං දතුනති'. හගවතො
එතමස්මං ආරොචෙසුං. "න භික්ඛවෙ භික්ඛුනියා අත්තනො
පරිභොගස්මාය දින්නං අඤ්ඤාසං දතං. යා දදෙය්‍ය ආපත්ති
දුක්ඛටස්සාති."

48. එ සමයෙහි සැවැත්තුවර විජයෙක පුරුෂ නිමිත්තක් දමන ලද්දේ වෙයි. මෙහෙණේ එය මැනවින් සිත් එළවා බැලූහු. මිනිස්සු ඔල්වර හඬ නැඟූහ. ඒ මෙහෙණේ (ලස්සාවෙන්) මිතු වූහ. ඉක්බිති ඒ මෙහෙණේ මෙහෙණවරට ගොස් මෙහෙණන්ට මෙ කරුණ සැලකළහ. අල්පෙව්ජ වූ ලද දැයින් සතුටු වන්නා වූ ලජ්ජී වූ (පවෙහි) කුකුස් ඇත්තා වූ ශික්ෂාකාමී වූ යම් ඒ මෙහෙණ කෙනෙක් වූ ද ඔවුහු ‘කෙසේ නම් මෙහෙණේ පුරුෂනිමිත්ත සිත් එළවා බැලූහු ද’ යි ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්. වැලි ඒ මෙහෙණේ මෙ කරුණ මහණුන්ට දැන්වූහ. මහණෝ මේ කරුණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකළහ. “මහණෙනි, මෙහෙණ විසින් පුරුෂනිමිත්ත සිත් එළවා නො බැලියයුතු. යම් මෙහෙණක් සිත් එළවා බලා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ”.

49. එ සමයෙහි මිනිස්සු භික්ෂුන්ට ආමියය දෙත්. භික්ෂුහු භික්ෂුණින්ට දෙත්, ‘කෙසේ නම් වහන්දෑ තමන්ට පරිභෝග පිණිස දුන් දෑ අන්‍යායන්ට දෙන්නෝ ද. අපි ද දන් දෙන්නට නො දනිමු ද’ යි මිනිස්සු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ කරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, තමන්ට පරිභෝග පිණිස දුන් දෑ අන්‍යායන්ට නො දියයුතු. යමෙක් දේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ” යි (වදළ සේක.)

50. එ සමයෙහි භික්ෂුන්ට ආමියය බොහෝ වූයේ වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ කරුණ දැන්වූහ “මහණෙනි, සබ්බසාට දීමට අනුදනිමි” යි (වදළසේක.) ඉතා බෙහෙවින් රැස් වූයේ වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ කරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, පොද්ගලික ලෙස ද දීමට අනුදනිමි” යි (වදළ සේක.) එසමයෙහි භික්ෂුන්ට රැස් කළ ආමියය බොහෝ වූයේ වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ කරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, භික්ෂුන්ගේ සන්නිධි (වග්‍යෙන් රැස් කළ) ආමියය භික්ෂුණින් විසින් ද භික්ෂුන් විසින් ද පිළිගන්වාගෙන වළඳන්නට අනුදනිමි” යි (වදළසේක.)

51. එසමයෙහි මිනිස්සු භික්ෂුණින්ට ආමියය දෙත්, භික්ෂුහු භික්ෂුන්ට දෙත්, ‘කෙසේ නම් භික්ෂුණිහු තමන්ට පරිභෝග පිණිස දෙන ලද්ද අන්‍යායන්ට දෙන්නාහු ද. අපි ද දන් දෙන්නට නො දනුමෝ ද’ යි මිනිස්සු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ කරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, මෙහෙණ විසින් තමන්ගේ පරිභෝග පිණිස දෙන ලද්ද අන්‍යායන්ට නො දියයුතු, යම් මෙහෙණක්දේ නම් දුකුළු ඇවැත් වේ” යි වදළසේක.

52. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛුනීනං ආමිසං උස්සන්තං හොති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ සබ්බසස දූතනි”. බාළ්ගකරං උස්සන්තං හොති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ පුග්ගලිකම්චි දූතනි”. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛුනීනං සන්තිධිකතං ආමිසං උස්සන්තං හොති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ භික්ඛුනීනං සන්තිධිං භික්ඛුනී භික්ඛුනීනි¹ පටිගගහාපෙඤ්ඤා² පරිභුඤ්ජිතනි”.

53. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛුනීනං සෙනාසනං උස්සන්තං හොති. භික්ඛුනීනං න හොති. භික්ඛුනීයො භික්ඛුනං සන්තිකෙ දුතං පාහෙසුං: ‘සාධු හතෙත අය්‍යා අමාකං සෙනාසනං දෙනතු තාවකාලිකනි’³. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ භික්ඛුනීනං සෙනාසනං දූතං තාවකාලිකනි”.

54. තෙන ඛො පන සමයෙන උතුනියො භික්ඛුනීයො ඔනද්ධමඤ්ඤං ඔනද්ධපියං අභිනිසිද්ධන්ති අභිනිපජ්ජන්ති. සෙනාසනං ලොභිතෙන මකඤ්ඤා. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “න භික්ඛවෙ උතුනියා භික්ඛුනියා ඔනද්ධමඤ්ඤං ඔනද්ධපියා අභිනිසිද්ධන්ති. අභිනිපජ්ජන්ති. යා අභිනිසිද්ධො වා අභිනිපජ්ජො වා ආපත්ති දුක්ඛකම්පා. අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආවසථව්වරනි”⁴.

ආවසථව්වරං⁵ ලොභිතෙන මකඤ්ඤා. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආණ්ඩොලකනි”⁶. වොලකං නිපතති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ සුත්තකෙන බන්ධිතා උරුයා බන්ධිතනි”⁷. සුත්තකං ඡිජ්ජති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ සංවෙලලියං කට්ඨස්සකනි”⁸.

55. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡඤ්ඤා භික්ඛුනීයො සබ්බකාලං කට්ඨස්සකකං ධාරෙතති. මනුස්සා උජ්ඣායන්ති, බියන්ති, විපාවෙන්ති. ‘සෙය්‍යථාපි ගිහි කාමහොගිනියොති’⁹. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “න භික්ඛවෙ භික්ඛුනියා සබ්බකාලං කට්ඨස්සකකං ධාරෙතන්ති. යා ධාරෙය්‍යා ආපත්ති දුක්ඛකම්පා. අනුජානාමි භික්ඛවෙ උතුනියා කට්ඨස්සකකනි”.

දුතිය භාණ්ඩාරං.

1. භික්ඛුනීනි - මජ්ඣ. උතං.
2. පටිගගහාපෙඤ්ඤා - මජ්ඣ.
3. උතුනියා - මජ්ඣ. උතං.
4. ආවසථව්වරං - මජ්ඣ.
5. නිසිද්ධි - මජ්ඣ.

52. එසමයෙහි මෙහෙණන්ට ආමිසය බොහෝ වූයේ වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, සම්මසාධ දෙන්තට අනුදනිමි” යි. ඉතා බෙහෙවින් රැස්වූයේ වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ දැන්වූහ. “මහණෙනි, පොද්ගලිකවද දීමට අනුදනිමි යි. එසමයෙහි භික්ෂුණීන්ගේ සන්තිධි කළ ආමිසය බොහෝ වූයේ වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, මෙහෙණන්ගේ සන්තිධි කළ ආමිසය භික්ෂුන් විසින් ද භික්ෂුණීන් විසින් ද පිළිගන්වාගෙන පරිභෝග කරන්නට අනුදනිමි” යි (වදළසේක.)

53. එසමයෙහි භික්ෂුන්ට සෙනසුන් බොහෝ වූයේ වෙයි. භික්ෂුණීන්ට නො වෙයි. ‘වහන්ස, ආයාසයන් වහන්සේ අපට තාවකාලික ව සෙනසුන් දෙන්නාහු නම් මැනවැ’ යි භික්ෂුන් සමීපයට දුන්සකු යැවූහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, භික්ෂුණීන්ට තාවකාලික ව සෙනසුන් දෙන්තට අනුදනිමි” යි වදළසේක.

54. එ සමයෙහි ඔසප් වූ මෙහෙණේ බඳනා ලද මෙටට සහිත ඇඳෙහි බඳනා ලද මෙටට සහිත පුටුවෙහි හිඳින්, හොවින්, සෙනසුන ලෙසින් තැවරෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ සැලකළහ. මහණෙනි, ඔසප් වූ මෙහෙණ විසින් බඳනා ලද මෙටට සහිත ඇඳෙහි බඳනා ලද මෙටට සහිත පුටුවෙහි නො හිඳියයුතු, නො හෙවියයුතු. යම් මෙහෙණක් හිඳි නම් හෝ හොවි නම් හෝ දුකුළා ඇවැත් වේ. මහණෙනි, ආවසරච්චරය (ආවාසයෙහි දී පරිභෝග කරන සිවුර) අනුදනිමි” යි වදළසේක.

ආවසරච්චරය ලෙසින් වැකෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, ආණ්ඩොලකය (රෙදිවලින් කළ මුඩියක් වැනි වැස්මක්) අනුදනිමි” යි. ආණ්ඩොලකය ගිලිහෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ සැලකළහ. මහණෙනි, හුයෙකින් බැඳ කළවායෙහි බඳින්තට අනුදනිමි” යි. හුය සිඳෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, කැසපට ද කට්භුය ද අනුදනිමි” යි (වදළහ.)

55. එ සමයෙහි සවග මෙහෙණේ හැමකල්හි කට්භුය දරන්. ‘ගිහි කාමභොගීන් මෙනැ’යි මිනිස්සු ලමු කොට සිතති, නුගුණ කියති, දෙස් පතුරුවන්. මෙකරුණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකළහ. “මහණෙනි, මෙහෙණ විසින් හැමකල්හි කට්භුය නො දරියයුතු. යම් මෙහෙණක් දරා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. මහණෙනි, ඔසප් වූ මෙහෙණට කට්භුය අනුදනිමි” යි වදළහ.

දෙවැනි බණවර යි.

56. තෙන ටො පන සමයෙන උපසම්පන්නායො දිස්සන්ති අනිම්බාපි නිම්බනමන්තාපි අලොභිතාපි ධූවලොභිතාපි පග්ගරහන්ති සිබ්බරිණිපි* ඉඤ්චිපණ්ණිකාපි වෙට්ඨරිසිකාපි සමතිත්තාපි උභතො-
ඛාඤ්ජනකාපි*. හගවතො එතමන් ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ උපසම්පාදෙත්තියා චතුර්විසති අන්තරාධිකෙ ධම්මෙ පුරිඤ්ඤං. එවිඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ පුරිඤ්ඤාඛා: “නයි අනිම්බා, නයි නිම්බනමන්තා, නයි අලොභිතා, නයි ධූවලොභිතා, නයි ධූවලොභා, නයි පග්ගරහන්ති, නයි සිබ්බරිණි, නයි ඉඤ්චිපණ්ණිකා, නයි වෙට්ඨරිසිකා, නයි සමතිත්තා, නයි උභතොඛාඤ්ජනකා. සන්ති තෙ එවරුපා ආබාධා: කුට්ඨං ගණ්ඨො කිලාසො සොසො අපමාණො. මනුස්සාපි, ඉඤ්චිපි, භුජිස්සාපි, අනාණාපි, නයි රාජහට්ඨි, අනුඤ්ඤාපි මාතාපිතූහි සාමිකෙන, පරිපුණ්ණවිසතිවස්සාපි, පරිපුණ්ණං තෙ පත්තව්වරං, කිං නාමාපි, කා නාමා තෙ පට්ඨන්ති”ති.

57. තෙන ටො පන සමයෙන භික්ඛු භික්ඛුනීනං අන්තරාධිකෙ ධම්මෙ පුරිඤ්ඤා. උපසම්පදපෙබ්බායො* විජායන්ති මංකු භොතන්ති සංකොතන්ති වික්ඛපෙජ්ඣං. හගවතො එතමන් ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ එකතො උපසම්පන්නාය භික්ඛුනීසංඝො විසුද්ධාය භික්ඛුසංඝෙ උපසම්පදන්ති”.

58. තෙන ටො පන සමයෙන භික්ඛුනීයො අනුසිට්ඨා උපසම්පදපෙබ්බායො අන්තරාධිකෙ ධම්මෙ පුරිඤ්ඤා. උපසම්පද-
පෙබ්බායො විජායන්ති. මංකු භොතන්ති. න සංකොතන්ති වික්ඛපෙජ්ඣං. හගවතො එතමන් ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ පට්ඨමං අනුසාසිත්වා පට්ඨා අන්තරාධිකෙ ධම්මෙ පුරිඤ්ඤාන්ති”. තස්මච සංඝ-
මඤ්ඤා අනුසාසන්ති, උපසම්පදපෙබ්බායො තස්මච විජායන්ති. මංකු භොතන්ති. න සංකොතන්ති වික්ඛපෙජ්ඣං. හගවතො එතමන් ආරො-
වෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ එකමන්තං අනුසාසිත්වා සංඝමඤ්ඤා අන්තරාධිකෙ ධම්මෙ පුරිඤ්ඤා”.

1. අලොභිතා - භික්ඛු.
2. සිබ්බරිණි - මර්ග.
3. උභතොඛාඤ්ජනාපි - මර්ග.
4. උපසම්පදපෙබ්බායො - මර්ග.
5. උපසම්පදපෙබ්බායො - මර්ග.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

56. එ සමයෙහි ස්ත්‍රී නිමිත්ත නැත්තා වූද, නිමිත්තමාත්‍රයක් ඇත්තා වූද, මඳක් ලේ වැගිරීම් ඇත්තා වූද, නිතර ලේ වැගිරීම් ඇත්තා වූ ද, නිතර වැසුම් කඩ දරන්නා වූද වැගිරෙන්නී වූද, පිටත නික්මුණු මස්රොද ඇත්තා වූ ද, ස්ත්‍රී පණ්ඩක වූද, විකෘත පුරුෂස්වභාව ඇත්තා වූ ද, මිශ්‍ර වූ වසමග පසමග ඇත්තා වූ ද, උභතොබ්‍යක්ෂ්‍යතක වූද උපසපත් මෙහෙණිහු දක්නා ලැබෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ සැලකළහ. මහණෙනි, උපසමපද කරන්නිය විසින් සුවිසි අන්තරායකරධර්ම පිළිවිසින්නට අනුදනිමි. මහණෙනි, මෙසේ පිළිවිසියයුතු. අනිමිත්තා නො වෙහි ද, නිමිත්තමාත්‍ර ඇත්තී නො වෙහි ද, අලොභිතා නො වෙහි ද, ධූවලොභිතා නො වෙහිද, ධූවවොළා නො වෙහි ද, නිතර ලේ වැගිරීම් ඇත්තී නො වෙහි ද, සිබරිණි නො වෙහි ද, ස්ත්‍රීපණ්ඩක නො වෙහිද, විකෘත පුරුෂස්වභාව ඇත්තී නො වෙහි ද, සමිතිනා නො වෙහිද, උභතොබ්‍යක්ෂ්‍යතක නො වෙහි ද, කුෂ්ට-රෝගය, ගෙඩිය, කිලාසය (එනම් කුෂ්ටරෝගය) ඤය රෝගය, වස්මරය යන මෙබඳු ආබාධයෝ තොපට වෙත් ද, මනුෂ්‍ය වෙහිද, ස්ත්‍රියක් වෙහි ද, අදියක් වෙහි ද, ණය නැත්තියක් වෙහි ද, රජසෙබළියක් නො වෙහි ද, මවුපියන් විසින් හා හිමියා විසින් අනුදන්නාලද ද, පිරිපුන් විසිවයස් ඇත්තී ද, තොපගේ පාසිවුරු පිරිපුන් ද, කිනම් වෙහි ද, තොපගේ උපාධ්‍යායා තොමෝ කිනම් ඇත්තී ද යි.

57. එසමයෙහි භික්ෂුහු භික්ෂුණීන්ගේ අන්තරායකරධම් පිළිවිසින්, උපසමපදපෙක්ෂිකාවෝ ගොඵගැසී සිටිත්, මතු වෙති. වියදන්නට නො හැකි වෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, භික්ෂුණියඛ්‍යා කෙරෙහි පිරිසුදු වූ භික්ෂුණියඛ්‍යා කෙරෙහි උපසපත් වූ මෙහෙණහට භික්ෂුසඛ්‍යා කෙරෙහි උපසමපද වීම අනුදනිමි” යි වදළසේක.

58. එසමයෙහි භික්ෂුණිහු අනුශාසනා නො කළ උපසමපද-පෙක්ෂිකාවන් අන්තරායික ධර්ම පිළිවිසින්, උපසමපදපෙක්ෂිකාවෝ ගොඵගැසී සිටිත්, මතු වෙත්, වියදන්නට නො හැකි වෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙකරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, පළමු අනුශාසනා කොට පසුව අන්තරායික ධර්ම පිළිවිසින්නට අනුදනිමි” යි. එහි සඟ මැද ම අනුශාසනා කරත්. උපසමපද-පෙක්ෂිකාවෝ එසේ ම ගොඵගැසී සිටිති. මතු වෙති. වියදන්නට නො හැකි වෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙකරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, එකත්පසෙක අනුශාසනා කොට සඟ මැද අන්තරායික ධර්ම පිළිවිසින්නට අනුදනිමි” යි.

එවකේ පන භික්ෂුවේ අනුසාසිතයෝ: පටමං උපජ්ඣං ගාභාපෙනබ්බං. උපජ්ඣං ගාභාපෙනා පනතථිවරං ආචිකිතබ්බං: අයං තෙ පනෙතා, අයං සබ්බාථි, අයං උත්තරාසංඝො, අයං අනුතරාසංඝො, ඉදං සබ්බවිචිතං, අයං උදකසාවිකා. ගච්ඡ අමුඛි භික්ෂාසෙ තිව්ඨාහීති. ඛාලා අව්‍යාසා අනුසාසනති. දුරනුසිට්ඨා උපසම්පදපෙට්ඨායො විජ්ජායනති මඩ්ඤ්ඤායෙනාති. න සංකප්පානති විසංකප්පං. හගවතො එතමස්සං ආරොවෙසුං. “න භික්ෂුවේ ඛාලාය අව්‍යාසාය අනුසාසිතබ්බං. යා අනුසාසෙය්‍යා ආපත්ති දුක්ඛපසංඝං. අනුජානාමි භික්ෂුවේ ව්‍යාසාය භික්ෂුනියා පටිඛලාය අනුසාසිතති”. අසම්මතා අනුසාසනති. හගවතො එතමස්සං ආරොවෙසුං. “න භික්ෂුවේ අසම්මතාය අනුසාසිතබ්බං. යා අනුසාසෙය්‍යා ආපත්ති දුක්ඛපසංඝං. අනුජානාමි භික්ෂුවේ සම්මතාය අනුසාසිතං”.

එවකේ පන භික්ෂුවේ සම්මතනීතබ්බං: අත්තනා වා අත්තනාං සම්මතනීතබ්බං. පරාය වා පරා සම්මතනීතබ්බං. කථංඤ්ඤා අත්තනා වා අත්තනාං සම්මතනීතබ්බං? ව්‍යාසාය භික්ෂුනියා පටිඛලාය සංඝො ඤාපෙනබ්බං: “සුඤ්ඤා මෙ අයො සංඝො: ඉස්සන්තොමා ඉස්සන්තොමාය අය්‍යාය උපසම්පදපෙට්ඨා. යදි සංඝො පනතකල්ලං අහං ඉස්සන්තොමා ඉස්සන්තොමං අනුසාසෙය්‍යාති”. එවං අත්තනාව අත්තනාං සම්මතනීතබ්බං. කථංඤ්ඤා පරාය පරා සම්මතනීතබ්බං? ව්‍යාසාය භික්ෂුනියා පටිඛලාය සංඝො ඤාපෙනබ්බං: “සුඤ්ඤා මෙ අයො සංඝො: ඉස්සන්තොමා ඉස්සන්තොමාය අය්‍යාය උපසම්පදපෙට්ඨා. යදි සංඝො පනතකල්ලං ඉස්සන්තොමා ඉස්සන්තොමං අනුසාසෙය්‍යාති”. එවං පරාය වා පරා සම්මතනීතබ්බං.

තාය සම්මතාය භික්ෂුනියා උපසම්පදපෙට්ඨා උපසම්ඤ්ඤායා එවමස්ස වචනියා: “සුඤ්ඤා ඉස්සන්තොමෙ අයං තෙ සච්ඡාලො භුතකාලො යං ජාතං තං සංඝමපේඤ්ඤා පුච්ඡන්ත සන්තං අස්සීති වත්තබ්බං. අසන්තං නස්සීති වත්තබ්බං. මා ඛො විජ්ජාමි මා ඛො මඩ්ඤ්ඤා අහොමි. එවං තං පුච්ඡස්සනති; නයි අනිමිත්තං, නයි නිමිත්තමත්තං, නයි අලොභිතා*, නයි ධුච්ඡාලානිතා, නයි ධුච්ඡාලො, නයි පඤ්ඤානති, නයි සිට්ඨිති*, නයි ඉස්සන්තොමා, නයි වෙසුරිසිකා, නයි සම්මතං,

1. විජ්ජාමි - මරණං.

2. අලොභිතා - සි.

3. සිට්ඨිති - මරණං.

මහණෙනි, මෙසේ අනුශාසනා කළයුතු. පළමුව උපාධිකායයක ගැන්වියයුතු. උපාධිකායයක ගන්වා පාසිවුරු කියාදියයුතු: මේ තොපගේ පාත්‍ර ය, මේ සහළ සිවුර ය, මේ කනිපට සිවුර ය, මේ අඳන ය, මේ තනවැස්ම ය, මේ දියසඵව ය. යව තෙල අවකාසයෙහි සිවුව සි. බාල වූ අව්‍යක්ත වූ (මෙහෙණිහු) අනුශාසනා කෙරෙත්. වැරදි ලෙස අනුශාසනා කරනලද උප-සම්පදපෙක්ෂිකාවෝ ගොඵගැසී සිටිති, මතු වෙති, විසඳන්නට නො හැකි වෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙකරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, බාල අව්‍යක්ත මෙහෙණ විසින් අනුශාසනා නො කළයුතු. යම් මෙහෙණක් අනුශාසනා - කෙරේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. මහණෙනි, ව්‍යක්ත ප්‍රතිබල මෙහෙණක විසින් අනුශාසනා කරන්නට අනුදනිමි”යි, සම්මත නො කරනලද මෙහෙණිහු අනුශාසනා කෙරෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙකරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, සම්මත නො කළ මෙහෙණක විසින් අනුශාසනා නො කළයුතු. යම් මෙහෙණක් අනුශාසනා කෙරේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. මහණෙනි, සම්මත කරනලද මෙහෙණක විසින් අනුශාසනා කරන්නට අනුදනිමි”.

මහණෙනි, මෙසේ සම්මත කළයුතු. තමා විසින් හෝ තමා සම්මත කළයුතු. තමා විසින් හෝ තමා සම්මත කළයුත්තේ කෙසේ ද? ව්‍යක්ත ප්‍රතිබල මෙහෙණක විසින් සඛ්ඛයා මෙසේ දැන්වියයුතු: “ආයතීචෙනි, සඛ්ඛයා මාගේ වචනය අසාවා. මෙනම් ඇත්තී මෙනම් ආයතීචගේ උපසම්පදපෙක්ෂිකාවකි. ඉදින් සඛ්ඛයාට පැමිණි කල් ඇත්තේ නම් මෙනම් ඇති මම මෙනම් ඇත්තිය අනුශාසනා කරන්නෙමි”යි. මෙසේ තමා විසින් ම තමා සම්මත කළයුතු. කෙසේ අන් මෙහෙණක විසින් අන් මෙහෙණක් සම්මත කළයුත්තී ද? ව්‍යක්ත ප්‍රතිබල භික්ෂුණියක විසින් සඛ්ඛයා (මෙසේ) දැන්වියයුතු: “ආයතීචෙනි, සඛ්ඛයා මාගේ වචනය අසාවා. මෙනම් ඇත්තී මෙනම් ආයතීචගේ උපසම්පදපෙක්ෂිකාවකි. ඉදින් සඛ්ඛයාට පැමිණි කල් ඇත්තේ නම් මෙනම් ඇත්තී මෙනම් ඇත්තිය අනුශාසනා කරන්නී ය” යි. මෙසේ අන් මෙහෙණක විසින් හෝ අන් මෙහෙණක් සම්මත කළයුතු.

ඒ සම්මත කරනලද මෙහෙණ විසින් උපසම්පදපෙක්ෂිකාව වෙත එළඹ මෙසේ කියයුත්තී ය: “මෙනම් ඇත්තිය, මෙය අසව. මම තොපගේ සත්‍ය කාල ය, භූතකාල යයි, යමක් වූයේ ද එය සහමැද පුරවුස්නා කල්හි ඇතිද ය ඇතැයි කියයුතු, නැතිද ය නැතැයි කියයුතු, ගොඵවතු මෙන් නො වව, මතු නො වව, මෙසේ තොප පිළිවිසින්තෝ ය. අනිමික්ඛා නො වෙති ද, යම්තම් නිමිති ඇත්තක් නො වෙති ද, අලොභිතා නො වෙති ද, ධූවලොභිතා නො වෙති ද, ධූවචොළා නො වෙති ද, වැගිරෙන ස්වභාව ඇත්තී නො වෙති ද, සිව්විණි නො වෙති ද, ස්ත්‍රීපණ්ඩක නො වෙති ද, විකෘත පුරුෂ ස්වභාව ඇත්තක් නො වෙති ද, මිශ්‍ර වූ මාර්ග ඇත්තක් නො වෙති ද,

නයි උග්ගොඛ්ඤ්ඤානා¹, සතඨි තෙච්චරුපා ආබාධා-කුට්ඨං, ගණේඤා, කිලාසො, සොසො, අපමාපො. මනුස්සාසි, ඉස්සීසි, භුජිස්සාසි, අනාණාසි, නයි රාජහරී, අනුඤ්ඤාසි මාතාපිතුභි සාමිකෙන, පරිපුණ්ණේ විසතිවස්සාසි, පරිපුණ්ණේ තෙ පත්තච්චරං, කිං නාමාසි, කා නාමා තෙ පච්ඡන්ති''ති.

59. එකතො ආගච්ඡන්ති. න එකතො ආගච්ඡන්ති. අනුසාසිකාය පටමතරං ආගච්ඡා සංඛ්ඤා සූපෙතඤ්ඤා: සුණාතු මෙ අයො සංඛ්ඤා. ඉස්සානාමා² ඉස්සානාමාය අයාය උපසම්පදපෙධා. අනුපිට්ඨා සා මයා. යදි සංඛ්ඤා පත්තකල්ලං ඉස්සානාමා ආගච්ඡන්ති. ආගච්ඡන්ති වත්තඤ්ඤා. එකංසං උත්තරාසංඛ්ඤා කාරාපෙඨා භික්ෂුනීනා පාදෙ වජ්ජපෙඨා උත්තරිකං නිසිද්දපෙඨා අඤ්ඤිං පග්ගණාපෙඨා උපසම්පදං යාවාපෙතඤ්ඤා: සංඛ්ඤා අයො උපසම්පදං යාවාමි. උලුමතො මං අයො සංඛ්ඤා අනුකම්පං උපාදය. දුතියමි අයො සංඛ්ඤා උපසම්පදං යාවාමි. උලුමතො මං අයො සංඛ්ඤා අනුකම්පං උපාදය. තතියමි අයො සංඛ්ඤා උපසම්පදං යාවාමි. උලුමතො මං අයො සංඛ්ඤා අනුකම්පං උපාදයාති.

ව්‍යාකාය භික්ෂුනියා පටිඛ්ලාය සංඛ්ඤා සූපෙතඤ්ඤා: සුණාතු මෙ අයො සංඛ්ඤා, අයං ඉස්සානාමා ඉස්සානාමාය අයාය උපසම්පදපෙධා, යදි සංඛ්ඤා පත්තකල්ලං අහං ඉස්සානාමං අනාරාධිතෙ ධම්මෙ පුච්ඡෙය්‍යං. සුණ්ඨි ඉස්සානාමෙ, අයං තෙ සච්චිකාලො භුතකාලො. යං ජාතං තං පුච්ඡාමි. සත්තං අස්සීති වත්තඤ්ඤා. අසත්තං නස්සීති වත්තඤ්ඤා, නයි අනිමිත්තා. නයි නිමිත්තමත්තා -පෙ- කිං නාමාසි? කා නාමා තෙ පච්ඡන්තිති.

ව්‍යාකාය භික්ෂුනියා පටිඛ්ලාය සංඛ්ඤා සූපෙතඤ්ඤා: සුණාතු මෙ අයො සංඛ්ඤා, අයං ඉස්සානාමා ඉස්සානාමාය අයාය උපසම්පදපෙධා. පරිසුඤ්ඤා අනාරාධිතෙහි ධම්මෙහි. පරිපුණ්ණස්සා පත්තච්චරං. ඉස්සානාමා සංඛ්ඤා උපසම්පදං යාවති ඉස්සානාමාය අයාය පච්ඡන්තිතියා. යදි සංඛ්ඤා පත්තකල්ලං සංඛ්ඤා ඉස්සානාමං උපසම්පාදෙය්‍ය ඉස්සානාමාය අයාය පච්ඡන්තිතියා. එසා ඤාති.

1. උග්ගොඛ්ඤ්ඤානා - මජ්ඣං.

2. ඉස්සානාමා - මජ්ඣං.

3. වත්තඤ්ඤා - මජ්ඣං.

උභතොබ්‍යඤ්ඤානං නො වෙහි ද, ඤාණං ය, (කල්පවතින) ගෙඩි ය කිලාය ය, ඤායරොග ය, වස්මර ය යන මෙබඳු ආබාධයෝ තොපට වෙත් ද, මනුෂ්‍ය වෙහි ද, ස්ත්‍රී වෙහි ද, දෘඩයක් නො වෙහි ද, ණය නැත්තෙහි ද, රජසෙබළියක් නො වෙහි ද, මවු පියන් හා භිමියා විසින් අනුදන්තා ලද ද, පිරිසුන් භීතියක් ඇත්තී ද, තොපගේ පාසිවුරු පිරිසුන් ද, කිනම් වෙහි ද, තොපගේ පවත්නි (උපාදායා) කිනම් වේ දැයි.

59. (අනුශාසනා කරන්නිය හා උපසම්පදපෙක්ෂිකා) එක් ව පැමිණෙත්. (එසේ) එක්ව නො පැමිණියයුතු, අනුශාසනාව පළමු ව පැමිණ සඤ්ඤා (මෙසේ) දැන්වියයුතු, ආයාථාවෙහි, සඤ්ඤා මඬස් අසාවා. මෙනම් ඇත්තී මෙනම් ආයාථාවගේ උපසම්පදපෙක්ෂිකාවකි. (ඔ) මා විසින් අනුශාසනා කරන ලද. ඉදින් සඤ්ඤාට පැමිණි කල් වේ නම් මෙනම් ඇත්තී එන්නී යැ යි. ඉව්යි කියයුත්තී ය. (ඇ පැමිණි විට) තනිපට සිවුර එකාංශ කරවා භික්ෂුණින්ගේ පා වන්දවා උක්කුටික ව හිඳවා ඇඳිලි බඳවා උපසම්පදව ඉල්ලුම් කරවිය යුත්තී ය. ආයාථාවෙහි, සඤ්ඤාගෙන් උපසම්පදව ඉල්වමි. ආයාථාවෙහි, සඤ්ඤා අනුකමා කොට මා (හෙරණ බැවින්) නභා ලනසේක්වා. දෙවනු ද ආයාථාවෙහි, සඤ්ඤාගෙන් උපසම්පදව ඉල්වමි. ආයාථාවෙහි, සඤ්ඤා අනුකමා කොට මා (හෙරණ බැවින්) නභාලනසේක්වා තෙවනු ද ආයාථාවෙහි, සඤ්ඤාගෙන් උපසම්පදව ඉල්වමි. ආයාථාවෙහි, සඤ්ඤා අනුකමා කොට මා (හෙරණ බැවින්) නභාලනසේක්වා යි.

ව්‍යක්ත ප්‍රතිබල මෙහෙණක විසින් සඤ්ඤා (මෙසේ) දැන්විය යුතු. ආයාථාවෙහි, සඤ්ඤා මඬස් අසාවා. මේ මෙනම් ඇත්තී මෙනම් ආයාථාවගේ උපසම්පදපෙක්ෂිකාවකි. ඉදින් සඤ්ඤාට පැමිණි කල් වේ නම් මම මෙනම් ඇත්තිය අනාරාධිකම් පිළිවිසින් නෙමි. මෙනම් තැනැත්තිය අසව, මේ තොපගේ සත්‍යකාල ය, භූතකාල යයි. යමක් වූයේ නම් එය පුළුවනි. ඇති දය ඇතැ යි කියයුතු, නැති දය නැතැ යි කියයුතු, අනිමිත්තා නො වෙහි ද, ස්වල්පමාත්‍ර නිමිති ඇත්තී නො වෙහි ද, ... කිනම් වෙහි ද, තොපගේ පවත්නි (උපාදායා) කිනම් වේ දැයි.

ව්‍යක්ත ප්‍රතිබල මෙහෙණක විසින් සඤ්ඤා (මෙසේ) දැන්විය යුතු. ආයාථාවෙහි, සඤ්ඤා මඬස් අසාවා. මේ මෙනම් ඇත්තී මෙනම් ඇති ආයාථාවගේ උපසම්පදපෙක්ෂිකාවකි. (ඔ) අනාරාධික ධර්මයන්ගෙන් පිරිසුදු ය. ඇගේ පාසිවුරු පිරිසුන් ය. මෙනම් ඇත්තී මෙනම් ආයාථාව ප්‍රවර්තනිය කොට සඤ්ඤාගෙන් උපසම්පදව ඉල්වයි. ඉදින් සඤ්ඤාට පැමිණි කල් වේ නම් සඤ්ඤා මෙනම් ආර්යාව ප්‍රවර්තනිය කොට මෙනම් ඇත්තිය උපසම්පද කරන්නේ ය. මේ ඤාණී යි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

“සුඤ්ඤානං මෙ අයෙත සංඛාරා, අයං ඉක්කන්තාමා ඉක්කන්තාමාය අයාය උපසම්පදාපෙට්ඨා. පරිසුද්ධා අනාරාධිකෙහි ධම්මෙහි. පරි-
පුරුෂස්සා පත්තච්චරං. ඉක්කන්තාමා සංඛාරං උපසම්පදං යාවති ඉක්කන්තාමාය අයාය පටිත්තනිකා. සංඛාරා ඉක්කන්තාමං උපසම්පදාදෙති
ඉක්කන්තාමාය අයාය පටිත්තනිකා. සංඛාරා අයාය ධම්මි ඉක්කන්තාමාය උපසම්පදා ඉක්කන්තාමාය අයාය පටිත්තනිකා. සා තුණ්ණස්ස. සංඛාරා නක්ඛමති ඤ භාසෙය්‍යා.

දුතියමි ඵතඤ්ඤා. වදම් -පෙ- තතියමි ඵතමත්තං වදම්. සුඤ්ඤානං මෙ අයෙත සංඛාරා, අයං ඉක්කන්තාමා ඉක්කන්තාමාය අයාය උපසම්පදාපෙට්ඨා. පරිසුද්ධා අනාරාධිකෙහි ධම්මෙහි. පරිපුරුෂස්සා පත්තච්චරං. ඉක්කන්තාමා සංඛාරං උපසම්පදං යාවති ඉක්කන්තාමාය අයාය පටිත්තනිකා. සංඛාරා ඉක්කන්තාමං උපසම්පදාදෙති ඉක්කන්තාමාය අයාය පටිත්තනිකා. සංඛාරා අයාය ධම්මි ඉක්කන්තාමාය උපසම්පදා ඉක්කන්තාමාය අයාය පටිත්තනිකා. සා තුණ්ණස්ස. සංඛාරා නක්ඛමති සා භාසෙය්‍යා.

උපසම්පන්නා සංඛාරා ඉක්කන්තාමා ඉක්කන්තාමාය අයාය පටිත්තනිකා. ධම්මි සංඛාරා තත්තං තුණ්ණි. ඵවමෙතං ධාරයාමි”ති.

තාවදෙව තං ආදය භික්ෂුසංඛාරං උපසම්පන්නාමා ඵකංසං උත්තරා-
සංඛාරා කාරාපෙට්ඨා භික්ෂුනං පාදෙ වත්තපෙට්ඨා උත්තරා නිසිද්දපෙට්ඨා
අඤ්ඤා. පහණ්ණාපෙට්ඨා උපසම්පදං යාවාපෙට්ඨා. “අහං අයා
ඉක්කන්තාමා ඉක්කන්තාමාය අයාය උපසම්පදාපෙට්ඨා. ඵකතො
උපසම්පන්නා භික්ෂුනීසංඛාරා විසුද්ධා, සංඛාරා අයා උපසම්පදං යාවාමි.
උද්දමානං මං අයා සංඛාරා අනුකම්පං උපාදය. අහං අයා
ඉක්කන්තාමා ඉක්කන්තාමාය අයාය උපසම්පදාපෙට්ඨා ඵකතො උප-
සම්පන්නා භික්ෂුනීසංඛාරා විසුද්ධා, දුතියමි අයා සංඛාරං උපසම්පදං
යාවාමි. උද්දමානං මං අයා සංඛාරා අනුකම්පං උපාදය. අහං
අයා ඉක්කන්තාමා ඉක්කන්තාමාය අයාය උපසම්පදාපෙට්ඨා ඵකතො
උපසම්පන්නා භික්ෂුනීසංඛාරා විසුද්ධා, තතියමි අයා සංඛාරං
උපසම්පදං යාවාමි. උද්දමානං මං අයා සංඛාරා අනුකම්පං
උපාදයා”ති.

“ආයාබ්චෙති, සඤ්ඤා මඤ්ඤා අසාවා. මේ මෙනම් ඇත්ති මෙනම් ආයාබ්චෙති උපසම්පදාපෙක්ඛිකාවකි. අනාරාධික ධර්මයන් ගෙන් පිරිසුදු ය, ඇගේ පාසිවුරු පිරිසුන් ය. මෙනම් ඇත්ති මෙනම් ආයාබ්ච ප්‍රචරිතිය කොට සඤ්ඤාගෙන් උපසම්පදා යදිසි. මෙනම් ආයාබ්ච ප්‍රචරිතිය කොට සඤ්ඤා මෙනම් ඇත්තිය උපසම්පදා කරයි. මෙනම් ආයාබ්ච ප්‍රචරිතිය කොට මෙනම් ඇත්තියගේ උපසම්පදා යම් ආයාබ්චකට රුවිචේ නම් ඔහු නිභඩ වන්නී ය. යම් ආයාබ්චකට නො රුස්නේ නම් ඔහු කියන්නී ය.

දෙවැනි වර ද මේ කරුණ කියමි. ... තෙවැනි වර ද මේ කරුණ කියමි. ආයාබ්චෙති, සඤ්ඤා මඤ්ඤා අසාවා. මේ මෙනම් ඇත්ති මෙනම් ආයාබ්චෙති උපසම්පදාපෙක්ඛිකාවකි. අනාරාධික ධර්මයන්ගෙන් පිරිසුදු ය. ඇගේ පාසිවුරු පිරිසුන් ය. මෙනම් ඇත්ති මෙනම් ආයාබ්ච ප්‍රචරිතිය කොට සඤ්ඤාගෙන් උපසම්පදා යදිසි. මෙනම් ආයාබ්ච ප්‍රචරිතිය කොට සඤ්ඤා මෙනම් ඇත්තිය උපසම්පදා කරයි. මෙනම් ආයාබ්ච ප්‍රචරිතිය කොට මෙනම් ඇත්තියගේ උපසම්පදා යම් ආයාබ්චකට රුවිචේ නම් ඔහු නිභඩ වන්නී ය. යම් ආයාබ්චකට නො රුස්නේ නම් ඔහු කියන්නී ය.

සඤ්ඤා විසින් මෙනම් ආයාබ්ච ප්‍රචරිතිය කොට මෙනම් ඇත්ති උපසම්පදා කරනලද්දී ය. එය සඤ්ඤාට රුවි චෙයි. එහෙයින් නිභඩ ය. මේ කරුණ මෙසේ දරමි”යි.

එකෙණෙහි ඇය රැගෙන (කැඳවාගෙන) භික්ෂුසඤ්ඤා වෙත එළඹ තනිපට්ඨිවුර එකාංශ කරවා භික්ෂුන්ගේ පා වන්දවා උත්තුලුක ව භික්ෂුවා ඇඳිලි බඳවා උපසම්පදා ඉල්වියයුත්තී ය. “ආයාබ්චෙති, මෙනම් ඇති මම මෙනම් ආයාබ්චෙති උපසම්පදා පෙක්ඛිකාවක් වූවා භික්ෂුසඤ්ඤා වෙත පිරිසුදු වූවා එක් පක්ෂයෙකින් (භික්ෂුසඤ්ඤා කෙරෙහි) උපසපන් වූමි. ආයාබ්චෙති, (දන් භික්ෂු) සඤ්ඤාගෙන් උපසම්පදා යදිමි. ආයාබ්චෙති, සඤ්ඤා අනුකම්පා කොට මා (හෙරණ බැවින්) නගාසිටුවන සේක්වා. ආයාබ්චෙති, මෙනම් ඇති මම මෙනම් ආයාබ්චෙති ආයාබ්චෙති උපසම්පදාපෙක්ඛිකාවක් වූවා භික්ෂුසඤ්ඤා වෙත පිරිසුදු වූවා එක් පක්ෂයකින් උපසපන් වූමි. ආයාබ්චෙති, දෙවනු ද සඤ්ඤාගෙන් උපසම්පදා යදිමි. ආයාබ්චෙති, සඤ්ඤා අනුකම්පා කොට මා (හෙරණ බැවින්) නගාසිටුවනසේක්වා. ආයාබ්චෙති, මෙනම් ඇති මම මෙනම් ආයාබ්චෙති ආයාබ්චෙති ආයාබ්චෙති උපසම්පදාපෙක්ඛිකාවක් වූවා භික්ෂුසඤ්ඤා වෙත පිරිසුදු වූවා එක් පක්ෂයකින් උපසපන් වූමි. ආයාබ්චෙති, තෙවනු ද සඤ්ඤාගෙන් උපසම්පදා යදිමි. ආයාබ්චෙති, සඤ්ඤා අනුකම්පා කොට මා (හෙරණ බැවින්) නගා සිටුවනසේක්වා” යි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

ව්‍යතේන භික්ඛුනා පටිබලෙන සංඛ්‍යා සූඡානං මෙ හතේන සංඛ්‍යා. අයං ඉක්ඛාමා ඉක්ඛාමාය උපසම්පදපෙඛා එකතො උපසම්පන්නා භික්ඛුනීසංඛ්‍යා විසුද්ධා. ඉක්ඛාමා සංඛ්‍යං උපසම්පදං යාවති ඉක්ඛාමාය පටිත්තනියා ව. යදි සංඛ්‍යාසංපන්නකල්පං සංඛ්‍යා ඉක්ඛාමං උපසම්පාදෙය්‍ය ඉක්ඛාමාය පටිත්තනියා. එයා සද්දතී.

සුඡානං මෙ හතේන සංඛ්‍යා. අයං ඉක්ඛාමා ඉක්ඛාමාය උපසම්පදපෙඛා එකතො උපසම්පන්නා භික්ඛුනීසංඛ්‍යා විසුද්ධා. ඉක්ඛාමා සංඛ්‍යං උපසම්පදං යාවති ඉක්ඛාමාය පටිත්තනියා. සංඛ්‍යා ඉක්ඛාමං උපසම්පාදෙති ඉක්ඛාමාය පටිත්තනියා. යස්සායසමතො ඛමති ඉක්ඛාමාය උපසම්පද ඉක්ඛාමාය පටිත්තනියා. සො තුණ්ණස්ස. යස්ස නකම්මති සො භාසෙය්‍ය.

දුතියමි එතමස්සං වද්ථි -පෙ- තතියමි එතමස්සං වද්ථි. සුඡානං මෙ හතේන සංඛ්‍යා. අයං ඉක්ඛාමා ඉක්ඛාමාය උපසම්පදපෙඛා එකතො උපසම්පන්නා භික්ඛුනීසංඛ්‍යා විසුද්ධා. ඉක්ඛාමා සංඛ්‍යං උපසම්පදං යාවති ඉක්ඛාමාය පටිත්තනියා. සංඛ්‍යා ඉක්ඛාමං උපසම්පාදෙති ඉක්ඛාමාය පටිත්තනියා. යස්සායසමතො ඛමති ඉක්ඛාමාය උපසම්පද ඉක්ඛාමාය පටිත්තනියා. සො තුණ්ණස්ස. යස්ස නකම්මති සො භාසෙය්‍ය.

උපසම්පන්නා සංඛ්‍යාන ඉක්ඛාමා ඉක්ඛාමාය පටිත්තනියා. ඛමති සංඛ්‍යාසංපන්නා තුණ්ණස්ස. එවමෙනං ධාරයාමීති.

තාවදෙව ජායා මෙතඛො. උතුපමාණං ආචිකඤ්ඤං. දිවසභාගො ආචිකඤ්ඤො, සංගීති ආචිකඤ්ඤො, භික්ඛුනීයො වත්තඛො ඉමිස්සා තයො ව නිස්සයෙ අට්ඨ ව අකරණියාති ආචිකෙඛියාරාති.

60. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛුනීයො හත්තංගො ආසනං සංඛ්‍යාසායනනියො¹ කාලං චිත්තාමෙසුං. හගවතො එතමස්සං අරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ අට්ඨන්තං භික්ඛුනීනං යථාච්චිකං අවසෙසානං යථාගතීකන්තී”.

1. සංඛ්‍යාසායනනියො-සිඉ.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

ව්‍යක්ත ප්‍රතිබල මහණක්හු විසින් සඬයා (මෙසේ) දන්විය යුතු ය: වහන්ස, සඬයා මබස් අසාවා, මෙනම් ඇත්තියගේ උපසම්පදපෙක්ෂිකා වූ මෝ මෙනම් ඇත්තී හික්මුණිසඬයා කෙරෙහි පිරිසුදු වූවා එක් පක්‍ෂයෙකින් උපසපත් වූ ය. මෙනම් ඇත්තී මෙනම් ඇත්තිය ද පවත්නී කොට සඬයාගෙන් උපසම්පදව යදියි. ඉදින් සඬයාට පැමිණි කල් වේ නම් සඬයා මෙනම් ඇත්තිය පවත්නී කොට මෙනම් ඇත්තිය උපසම්පද කරන්නේ ය. මේ අද්දක් යි.

වහන්ස, සඬයා මබස් සාවා. මෙනම් ඇත්තියගේ උපසම්පද-පෙක්ෂිකා වූ මෝ මෙනම් ඇත්තී හික්මුණි සඬයා කෙරෙහි පිරිසුදු වූවා එක් පක්‍ෂයෙකින් උපසපත් වූ ය. මෙනම් ඇත්තී මෙනම් ඇත්තිය පවත්නී කොට සඬයාගෙන් උපසම්පදව යදියි. සඬයා මෙනම් ඇත්තිය පවත්නී කොට මෙනම් ඇත්තිය උපසම්පද කරයි. මෙනම් ඇත්තිය පවත්නී කොට මෙනම් ඇත්තියගේ උපසම්පදව යම් ආයුෂ්මත් කෙනකුට රූපී වේ නම් උන්වහන්සේ නිහඬ වෙත්වා. යමකුට රූපී නො වේ නම් උන්වහන්සේ බෙණෙත්වා.

දෙවනු ද මෙ කරුණ කියමි. ... තෙවනු ද මෙ කරුණ කියමි. වහන්ස, සඬයා මබස් අසාවා. මෙනම් ඇත්තියගේ උපසම්පද-පෙක්ෂිකා වූ මෝ මෙනම් ඇත්තී හික්මුණිසඬයා කෙරෙහි පිරිසුදු වූවා එක් පක්‍ෂයෙකින් උපසපත් වූ ය. මෙනම් ඇත්තී මෙනම් ඇත්තිය පවත්නී කොට සඬයාගෙන් උපසම්පදව යදියි. සඬයා මෙනම් ඇත්තිය පවත්නී කොට මෙනම් ඇත්තිය උපසම්පද කරයි. මෙනම් ඇත්තිය පවත්නී කොට මෙනම් ඇත්තියගේ උපසම්පදව යම් ආයුෂ්මත් කෙනකුට රූපී වේ නම් උන්වහන්සේ නිහඬ වෙත්වා. යමකුට රූපී නො වේ නම් උන්වහන්සේ බෙණෙත්වා.

මෙනම් ඇත්තිය පවත්නී කොට මෙනම් ඇත්තී සඬයා විසින් උපසම්පද කරනලද්දී ය. (එය) සඬයාට රූපී වෙයි. එහෙයින් නිහඬ ය. මෙ කරුණ මෙසේ දරමි යි.

එකෙණෙහි සෙවනැල්ල මිනියයුතු. සෘතුප්‍රමාණය කියයුතු. දිව්‍යභාගය කියයුතු. සියල්ල එක්කොට සංගීතිය කියයුතු. මැයට නික්මයා තුන ද, නො කළයුතු කරුණු අට ද කියව යි හික්මුණින්ට කියයුතු.

56. එසමයෙහි හික්මුණිහු බත්තලෙහි අසුන් ගැන අවිනිශ්චිත වූවාහු (වළඳන) කාලය ඉක්මවූහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙකරුණ දන්වූහ. “මහණෙනි, මෙහෙණන් අට නමකට වැඩි මහලු පිළිවෙළත් සෙස්සන්ට පැමිණි පිළිවෙළත් අනුදනිමි” යි (වදළයේක.)

61. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛුනියො හගවතා අනුඤ්ඤානං අට්ඨන්තං භික්ඛුනීනං යථාට්ඨස්ථං අවසෙසානං යථාගතිකතඤ්ඤානං අට්ඨාච¹. භික්ඛුනියො යථාට්ඨස්ථං පටිබාහනතී අවසෙසායො යථාගතිකං. හගවතො එතමස්සං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ හත්තමග්ගං අට්ඨන්තං භික්ඛුනීනං යථාට්ඨස්ථං අවසෙසානං යථාගතිකං. අඤ්ඤාසං සබ්බස්සං යථාට්ඨස්ථං න පටිබාහිතබ්බං. යා පටිබාහෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨාසාති”.

62. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛුනියො න පචාරෙතතී. හගවතො එතමස්සං ආරොවෙසුං. “න භික්ඛවෙ භික්ඛුනියා න පචාරෙතබ්බං. යා න පචාරෙය්‍ය යථාධම්මො කාරෙතබ්බොති”. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛුනියො අත්තනා පචාරෙතො භික්ඛුසබ්බං න පචාරෙතතී. හගවතො එතමස්සං ආරොවෙසුං. “න භික්ඛවෙ භික්ඛුනියා අත්තනා පචාරෙතො භික්ඛුසබ්බො න පචාරෙතබ්බො. යා න පචාරෙය්‍ය යථාධම්මො කාරෙතබ්බො”ති.

63. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛුනියො භික්ඛුභි සද්ධීං එකතො පචාරෙතතීයො කොලාහලං අකංසු. හගවතො එතමස්සං ආරොවෙසුං. “න භික්ඛවෙ භික්ඛුනියා භික්ඛුභි සද්ධීං එකතො පචාරෙතබ්බං. යා පචාරෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨාසාති”.

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛුනියො පුරෙහත්තං පචාරෙතතීයො කාලං වීතිනාමෙසුං. හගවතො එතමස්සං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ පච්ඡාහත්තං පචාරෙතතීති”. පච්ඡාහත්තං පචාරෙතතීයො විකාලෙ අහෙසුං. හගවතො එතමස්සං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ අජ්ජතනා භික්ඛුනීසබ්බං පචාරෙතො අපරජ්ජ භික්ඛුසබ්බං පචාරෙතතීති”.

64. තෙන ඛො පන සමයෙන සබ්බො භික්ඛුනීසබ්බො පචාරෙතොනා කොලාහලං අකාසී. හගවතො එතමස්සං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ එකං භික්ඛුනීං වියන්තං පටිබලං සම්මතනිකං භික්ඛුනීසබ්බස්ස අස්ථාය භික්ඛුසබ්බං පචාරෙතං. එවිඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ සම්මතනිකබ්බො: පට්ඨමං භික්ඛුනී යාවිතබ්බො. යාවිතො වාත්තාය භික්ඛුනියා පටිබලාය සබ්බො ඤ්ඤාපෙතබ්බො: සුභාතු මෙ අයොස සබ්බො. යදි සබ්බස්ස පත්තකල්ලං සබ්බො ඉත්තනාමං භික්ඛුනීං සම්මතනායා භික්ඛුනීසබ්බස්ස අස්ථාය භික්ඛුසබ්බං පචාරෙතං”. එසා ඤ්ඤාති.

1. අට්ඨාච - මජ්ඣං.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

61. එසමයෙහි භික්ෂුණිහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් භික්ෂුණින් අට නමකට වැඩිමහලු පිළිවෙළත් සෙස්සනට පැමිණි පිළිවෙළත් අනුදත්තාලද්‍ර යි යියලු තැන්හි භික්ෂුණින් අටනමක් වී වැඩිමහලු පිළිවෙළින් ද සෙස්සෝ පැමිණි පිළිවෙළින් ද (අසුන්) වෙන් කරත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙකරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, බත්හලෙහි භික්ෂුණින් අට නමකට වැඩිමහලු පිළිවෙළින් හා සෙස්සනට පැමිණි පිළිවෙළින් (අසුන් වෙන් කිරීම) අනුදනිමි. අන් සෑම තැන්හි වැඩිමහලු පිළිවෙළ අන් නො හළ යුතු යි. යම් මෙහෙණක් අත්හරින්නී නම් දුකුළා ඇවැත් වේ” යි.

62. එසමයෙහි භික්ෂුණිහු පවාරණය නො කෙරෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙකරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, මෙහෙණ විසින් නො පැවරියයුතු නො වේ. යම් මෙහෙණක් නො පවරා නම් දහම් වූ පරිදි කරවියයුතු” යි, එසමයෙහි භික්ෂුණිහු තමන් පවරා භික්ෂුසඤ්ඤා නො පවරත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙකරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, මෙහෙණ විසින් තමා පවරා භික්ෂුසඤ්ඤා නො පැවරියයුතු නො වේ. යම් මෙහෙණක් නො පවරා නම් දහම් වූ පරිදි කරවියයුතු” යි.

63. එසමයෙහි භික්ෂුණිහු භික්ෂුන් සමග එකට පවාරණය කරන්නාහු කොලාහල කළහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙකරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, භික්ෂුණිය භික්ෂුන් සමග එකට පවාරණය නො කළයුතු. යම් මෙහෙණක් පවරා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ” යි.

එසමයෙහි භික්ෂුණිහු පෙරබත් වේලායෙහි පවරන්නාහු කාලය ඉක්මවූහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙකරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, පසුබත් වේලායෙහි පවරන්නට අනුදනිමි” යි. පසුබත් වේලායෙහි පවරන්නාහු විකාලයෙහි වූහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙකරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, අද දින භික්ෂුණිසඤ්ඤා පවරා පසු දින භික්ෂුසඤ්ඤා පවරන්නට අනුදනිමි” යි.

64. එසමයෙහි යියලු භික්ෂුණිසඤ්ඤා පවරන්නේ කොලාහල කෙළේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙකරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, භික්ෂුණිසඤ්ඤා සඳහා භික්ෂුසඤ්ඤා පවරන්නට එක් ව්‍යක්ත ප්‍රතිබල වූ භික්ෂුණියක් සම්මත කරන්නට අනුදනිමි. මහණෙනි, මෙසේ සම්මත කළයුතු. පළමුව මෙහෙණගේ කැමැත්ත ඉල්ලුම් කළයුතු ය. ඉල්ලුම් කොට ව්‍යක්ත ප්‍රතිබල භික්ෂුණියක විසින් සඤ්ඤා (මෙසේ) දැන්වියයුතු ය. ආයාචාවෙනි, සඤ්ඤා මබස් අසාවා. ඉදින් සඤ්ඤාට පැමිණි කල් වේ නම් භික්ෂුණිසඤ්ඤා සඳහා භික්ෂුසඤ්ඤා පැවරීමට මෙනම් භික්ෂුණිය සම්මත කරන්නේය”. මේ ඥප්තිය යි.

“සුඤ්ඤානං මෙ අයො සංකප්පා, සංකප්පා ඉක්ඛානාමං භික්ෂුනී. සම්මතනති භික්ෂුනීසංකප්පා අත්ථාය භික්ෂුසංකප්පං පචාරෙතුං. යස්සා අය්‍යාය ඛමති ඉක්ඛානාමාය භික්ෂුනීයා සම්මුති භික්ෂුනීසංකප්පා අත්ථාය භික්ෂුසංකප්පං පචාරෙතුං. සා තුණ්ණස්ස. යස්සා නක්ඛමති සා භාසෙය්‍ය. සම්මතා සංකප්පා ඉක්ඛානාමා භික්ෂුනී භික්ෂුනීසංකප්පා අත්ථාය භික්ෂුසංකප්පං පචාරෙතුං. ඛමති සංකප්පා තස්මා තුණ්ඨි. එවමෙතං ධාරයාමීති”.

තාය සම්මතාය භික්ෂුනීයා භික්ෂුනීසංකප්පං ආදය භික්ෂුසංකප්පං උපසංකම්ඤ්වා එකංසං උත්තරාසංකප්පං කරිතා භික්ෂුනං පාදෙ වන්ඤ්ඤා උක්ඛුට්ඨං නිසිදිතා අක්ඛන්ධකප්පානං එවමස්ස වචනියො භික්ෂුනීසංකප්පා අය්‍යා භික්ෂුසංකප්පං පචාරෙති දිට්ඨොන වා සුතෙන වා පරිසංකාය වා. වදතු අය්‍යා භික්ෂුසංකප්පා භික්ෂුනීසංකප්පං අනුක්ඛං උපාදය. පස්සන්තො පටිකරිස්සති. දුතියමි අය්‍යා භික්ෂුනීසංකප්පා භික්ෂුසංකප්පං පචාරෙති දිට්ඨොන වා සුතෙන වා පරිසංකාය වා. වදතු අය්‍යා භික්ෂුසංකප්පා භික්ෂුනීසංකප්පං අනුක්ඛං උපාදය පස්සන්තො පටිකරිස්සති. තතියමි අය්‍යා භික්ෂුනීසංකප්පා භික්ෂුසංකප්පං පචාරෙති දිට්ඨොන වා සුතෙන වා පරිසංකාය වා. වදතු අය්‍යා භික්ෂුසංකප්පා භික්ෂුනීසංකප්පං අනුක්ඛං උපාදය. පස්සන්තො පටිකරිස්සති.

65. තෙන ධො පන සම්මයෙන භික්ෂුනීයො භික්ෂුනං උපොසථං යපෙනති, පචාරණං යපෙනති. සච්චතියං කරොනති, අනුචාදං පට්ඨපෙනති, ඔකාසං කාරෙතති, වොදෙතති, සාරෙතති. භගවතො එතමස්මිං ආරොචෙසුං. “න භික්ඛවෙ භික්ෂුනීයා භික්ෂුස්ස උපොසථො යපෙතඛෙධො, යපිතොපි අට්ඨපිතො, යපෙනතියා ආපත්ති දුක්ඛංසස්ස. න පචාරණං යපෙතඛෙධො, යපිතොපි අට්ඨපිතො, යපෙනතියා ආපත්ති දුක්ඛංසස්ස. න සච්චතියං කාරෙතං, කතමි අකතං, කරොනතියා ආපත්ති දුක්ඛංසස්ස. න අනුචාදෙ පට්ඨපෙනඛෙධො, පට්ඨපිතොපි අපට්ඨපිතො, පට්ඨපෙනතියා ආපත්ති දුක්ඛංසස්ස. න ඔකාසො කාරෙතඛෙධො, කාරිතොපි අකාරිතො, කාරෙතතියා ආපත්ති දුක්ඛංසස්ස. න වොදෙතඛෙධො, වොදිතොපි අවොදිතො, වොදෙතතියා ආපත්ති දුක්ඛංසස්ස. න සාරෙතඛෙධො, සාරිතොපි අසාරිතො, සාරෙතතියා ආපත්ති දුක්ඛංසස්සාති”.

“ආයතීවෙනි, සඤ්ඤා මඤ්ඤා අසාවා. භික්ෂුණීසඤ්ඤා සඤ්ඤා භික්ෂුසඤ්ඤා පැවරීමට මෙනම් භික්ෂුණීස සඤ්ඤා සම්මත කරන්නේ ය. භික්ෂුණීසඤ්ඤා සඤ්ඤා භික්ෂුසඤ්ඤා පැවරීමට මෙනම් භික්ෂුණීස සමග කිරීම යම් ආයතීවකට රුචි වේ නම් ඔ නිහඬ වන්නී ය. යම් ආයතීවකට අරුචි වේ නම් ඔ කියන්නී ය. භික්ෂුණීසඤ්ඤා සඤ්ඤා භික්ෂුසඤ්ඤා පැවරීමට සඤ්ඤා විසින් මෙනම් ඇත්තී සම්මත ය. සඤ්ඤාට (එය) රුචි වෙයි. එහෙයින් නිහඬ වෙයි. මෙය මෙසේ දරමි”යි.

ඒ සම්මත කළ මෙහෙණ විසින් භික්ෂුණී සඤ්ඤා රැගෙන භික්ෂුසඤ්ඤා වෙත එළඹ උතුරුසහ එකස් කොට භික්ෂුණීගේ පා වැද උක්කුටික ව හිඳ ඇඳිලි බැඳ මෙසේ කියයුතු වන්නේ ය. ආයතීයෙනි, භික්ෂුණීසඤ්ඤා දුටු කරුණින් හෝ ඇසූ කරුණින් හෝ සැක කළ කරුණින් හෝ භික්ෂුසඤ්ඤා පවාරණය කරයි. ආයතීයෙනි, භික්ෂුසඤ්ඤා භික්ෂුණීසඤ්ඤාට අනුකම්පා කොට (වරදක් ඇතොත්) කියනසේක්වා. (ඒ වරද) දක පිළියම් කරන්නේ ය. දෙවනු ද ආයතීයෙනි, භික්ෂුණීසඤ්ඤා දුටු කරුණින් හෝ ඇසූ කරුණින් හෝ සැක කළ කරුණින් හෝ භික්ෂුසඤ්ඤා පවාරණය කරයි. ආයතීයෙනි, භික්ෂුසඤ්ඤා භික්ෂුණීසඤ්ඤාට අනුකම්පා කොට (වරදක් ඇතොත්) කියනසේක්වා. (ඒ වරද) දක පිළියම් කරන්නේ ය. තෙවනු ද ආයතීයෙනි, භික්ෂුණීසඤ්ඤා දුටු කරුණින් හෝ ඇසූ කරුණින් හෝ සැක කළ කරුණින් හෝ භික්ෂුසඤ්ඤා පවාරණය කරයි. ආයතීයෙනි, භික්ෂුසඤ්ඤා භික්ෂුණී සඤ්ඤාට අනුකම්පා කොට (වරදක් ඇතොත්) කියනසේක්වා. (ඒ වරද) දක පිළියම් කරන්නේ යි.

65. එසමයෙහි භික්ෂුණීහු භික්ෂුණීගේ උපොසරය තබන්, (පොහොය කිරීම වළකන්.) පවාරණය වළකන්, සවවතියබව කෙරෙන්, (ඔවුන් කෙරෙහි) ආධිපත්‍යය පිහිටුවාගනින්. (වරද දක්වීමට) අවකාශ කරවන්, වොදනා කෙරෙන්, (වරද) සිහි කරවන්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, භික්ෂුණීය විසින් භික්ෂුහුගේ උපොසරය නො වැළකියයුතු, වළකන ලද ද නො වැළැක්වුයේ වෙයි, වළක්වන්නියට දුකුළා ඇවැත් වෙයි. පවාරණය නො වැළකියයුතු, වළකනලද ද නො වැළැක්වුයේ වෙයි, වළක්වන්නියට දුකුළා ඇවැත් වෙයි. සවවතිය නො කළයුතු, (එසේ) කරනලද ද නො කරනලද්දේ වෙයි, (එසේ) කරන්නියට දුකුළා ඇවැත් වෙයි. ආධිපත්‍යය නො පිහිටුවිය යුතු, පිහිටුවනලද ද නො පිහිටුවනලද්දේ වෙයි. පිහිටුවන්නියට දුකුළා ඇවැත් වෙයි. (වරද දක්වීමට) අවකාශ නො කරවියයුතු, (එසේ) කරවන ලද ද නො කරවනලද්දේ වෙයි, (එසේ) කරවන්නියට දුකුළා ඇවැත් වෙයි. වොදනා නො කළයුතු, වොදනා කරන ලද ද නො කරනලද්දේ වෙයි, වොදනා කරන්නියට දුකුළා ඇවැත් වෙයි. (වරද) සිහි නො කරවියයුතු, සිහි කරවුව ද සිහි නො කරවනලද්දේ වෙයි, සිහිකරවන්නියට දුකුළා ඇවැත් වේ” යි.

66. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ෂු භික්ෂුනීනං උපසාසථං. යපෙනති, පචාරණං යපෙනති, සචචතියං කරොනති, අනුවාදං පට්ඨපෙනති, ඕකාසං කාරෙතති, වොදෙතති, සාරෙතති. භගවතො එතමන්. ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ෂුවෙ භික්ෂුනා භික්ෂුනීනං¹ උපසාසථං යපෙනං, යපිතොපි සුච්ඡිකො, යපෙනාසං අනාපති, පචාරණං යපෙනං, යපිතාපි සුච්ඡිකා, යපෙනාසං අනාපති, සචචතියං කාතුං, කතම්පි සුකතං, කරොනාසං අනාපති. අනුවාදං පට්ඨපෙනං, පට්ඨපිතොපි සුපට්ඨපිතො². පට්ඨපෙනාසං අනාපති. ඕකාසං කාරෙතං. කාරිතොපි සුකාරිතො, කාරෙනාසං අනාපති. වොදෙතං, වොදිතාපි සුචොදිතා, වොදෙනාසං අනාපති. සාරෙතං. සාරිතාපි සුසාරිතා, සාරෙනාසං අනාපති”ති.

67. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බකියා භික්ෂුනියො යානෙන යායතති ඉත්ථිසුකෙනනපි පුරිසභ්ගරෙන පුරිසසුකෙනනපි ඉත්ථිසුකරෙන, මනුසො උජ්ඣාසනති වීයතති විපාවෙනති: සෙය්‍යථාපි ගඛා මභියාති.³ භගවතො එතමන්. ආරොචෙසුං. “න භික්ෂුවෙ භික්ෂුනියා යානෙන යායිතබ්බං. යා යායෙය්‍ය යථා ධම්මො කාරෙතබ්බො”ති. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරා භික්ෂුනී ගිලානා හොති. න සකෙකාති පදසා ගතතුං. භගවතො එතමන්. ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ෂුවෙ ගිලානාය යානතති”. අථ ඛො භික්ෂුනීනං එතදහොසි: ඉත්ථිසුකතනනු ඛො පුරිසසුකතනනු ඛොති. භගවතො එතමන්. ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ෂුවෙ ඉත්ථිසුකං පුරිසසුකං භත්ථවට්ඨකතති”. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරාය⁴ භික්ෂුනියා යානුඤ්ජනෙන බාලුතරං අථාසු අහොසි. භගවතො එතමන්. ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ෂුවෙ සිව්කං පාටඛිනති”.

68. තෙන ඛො පන සමයෙන අඛිකාසාසි ගභිකා භික්ෂුනීසු පබ්බජිතා භවති. සා සාවජීං ගතතුකාමා හොති භගවතො සන්තිකෙ උපසමපජ්ජිකාමීති. අසොසුං ඛො ධුතො ‘අඛිකාසාසි කිර ගභිකා සාවජීං ගතතුකාමා’ති. තෙ මග්ගෙ පරිසුට්ඨිසු. අසොසාසි ඛො අඛිකාසාසි ගභිකා ‘ධුතො කිර මග්ගෙ පරිසුට්ඨිතා’ති. භගවතො සන්තිකෙ දූතං පාහෙයි. අහං හි උපසමපජ්ජිකාමා කථනනු ඛො මයා පටිපජ්ජිතබ්බතති.

1. භික්ෂුනියා - මජ්ඣං.

2. සුපට්ඨපිතො - මජ්ඣං.

3. ගඛාමභියායාති - මජ්ඣං.

4. අඤ්ඤතරා - මජ්ඣං.

66. එසමයෙහි භික්ෂු භික්ෂුණීන්ගේ උපොසථය වළක්වත්, පචාරණය වළක්වත්, සවවනීය කෙරෙත්, ආධිපත්‍යය පිහිටුවත්, (වරද දැක්වීමට) අවකාශ කරවත්, වොදනා කෙරෙත්, (වරද) සිහි කරවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, භික්ෂුව විසින් භික්ෂුණීන්ගේ උපොසථය වළකන්නට අනුදනිමි. වළකනලද ද මොනොවට වළකන ලද්දේ වෙයි. වළකන්නහුට ඇවැත් නො වේ. පචාරණය වළකන්නට (අනුදනිමි.) වළකනලද ද මොනොවට වළකනලද වෙයි. වළකන්නහුට ඇවැත් නො වේ සවවනීය කරන්නට (අනුදනිමි.) කරනලද ද මනාකොට කරනලද්දේ ය. කරන්නාහට ඇවැත් නො වේ. ආධිපත්‍යය පිහිටුවන්නට (අනුදනිමි.) පිහිටුවනලද ද මනාලෙස පිහිටුවනලද්දේ ය. පිහිටුවන්නාහට ඇවැත් නො වේ. අවකාශ කරවීමට (අනුදනිමි.) කරවනලද ද මනාලෙස කරවනලද්දේ ය. කරවන්නාහට ඇවැත් නො වේ. වොදනා කරන්නට (අනුදනිමි.) වොදනා කරනලද ද මනාලෙස වොදනා කරනලද්දේ ය. වොදනා කරන්නාහට ඇවැත් නො වේ. සිහි කරවන්නට (අනුදනිමි.) සිහි කරවනලද ද මනාලෙස සිහි කරවන ලද්දී ය. සිහි කරවන්නාහට ඇවැත් නො වේ.”

67. එසමයෙහි සවග මෙහෙණහු පුරුෂයකු පදවන්නකු කොට ඇති ස්ත්‍රීන් (දෙනුන්) යොදන ලද්ද වූ ද, ස්ත්‍රීයක පදවන්නිය කොට ඇති පුරුෂයන් (ගොනුන්) යොදන ලද්ද වූ ද යානයෙන් යෙති. ගඬනා-ක්‍රීඩාවෙහි මෙනැ යි මිනිස්සු ලමු කොට සිතති, නුගුණ කියති, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, මෙහෙණ විසින් යානයෙන් නො යායුතු. යම් මෙහෙණක් යන්නී නම් දහම් වූ පරිදි කරවියයුතු” යි. එසමයෙහි එක්තරා මෙහෙණක් ගිලන් වූවා පයින් යන්නට නො හැකි වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙකරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, ගිලන් මෙහෙණට යානය අනුදනිමි” යි. ඉක්බිති භික්ෂුණීන්ට ‘ස්ත්‍රීන් යොදන ලද යානය ද පුරුෂයන් යොදනලද යානය ද’ යි මේ සිත විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙකරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, ස්ත්‍රීන් (දෙනුන්) යොදනලද යානය, පුරුෂයන් (ගොනුන්) යොදනලද යානය හා අත්වටුගැල ද අනුදනිමි” යි. එසමයෙහි එක්තරා මෙහෙණකට යානයෙහි ගැස්සීමෙන් ඉතා දැඩි වූ අපහසුවක් විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙකරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, සිව්කාව (පුටුසිව්කාව) ද පල්ලැක්කිය (භිදෙලුව) ද අනුදනිමි” යි.

68. එසමයෙහි අඛිකාසී නම් ගණිකාව මෙහෙණන් වෙත පැවිදි වූවා වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සමීපයෙහි උපසම්පද වන්නෙමැ යි භී සැවැත් නුවරට යනු කැමැත්තී වෙයි. ‘අඛිකාසී ගණිකාව සැවැත් නුවරට යනු කැමැත්තීලැ’ යි ධූර්තයෝ ඇසූහ. ඔවුහු මග රැකසිටියහ. ‘ධූර්තයෝ මග රැක සිටිත්ලැ’ යි අඛිකාසී ගණිකාව ඇසූ ය. (ඉක්බිති භී) මම උපසම්පදවනු කැමැත්තෙමි. මා කෙසේ පිළිපැදියයුතු ද යි (කියා) භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත දුතයකු යැවූ ය.

අප්ථං ඛො භගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මේ. කපං කඤ්ඤා භික්ඛු ආමනෙත්ති: “අනුජානාමි භික්ඛවෙ දුතෙනාපි උපසම්පාදෙතුන්ති”. භික්ඛුදුතෙන උපසම්පාදෙත්ති. භගවතො එතමඤ්ඤා ආරොචෙසුං. “න භික්ඛවෙ භික්ඛුදුතෙන උපසම්පාදෙතඛං. යො උපසම්පාදෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්සාති.” සික්ඛමානදුතෙන උපසම්පාදෙත්ති -පෙ- සාමණෙරදුතෙන උපසම්පාදෙත්ති -පෙ- සාමණෙරීදුතෙන උපසම්පාදෙත්ති -පෙ- බාලාය අව්‍යාකාය දුතෙන උපසම්පාදෙත්ති. “න භික්ඛවෙ බාලාය අව්‍යාකාය දුතෙන උපසම්පාදෙතඛං යා¹ උපසම්පාදෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ ව්‍යාකාය භික්ඛුනීයා පටිබලාය දුතෙන උපසම්පාදෙතුං. තාය දුතාය භික්ඛුනීයා සඤ්ඤා උපසම්පාදෙත්ති එතංසං උත්තරාසඤ්ඤා කරිත්වා භික්ඛුනං පාදෙ වන්දිත්වා උක්ඛට්ඨං නිසීදිත්වා අඤ්ජලිමසග්ගහෙත්වා එවමස්ස වචනීයො:

ඉක්ඛාමා අය්‍යා ඉක්ඛාමාය අය්‍යාය උපසම්පදපෙට්ඨා එකතො උපසම්පන්නා භික්ඛුනීයඤ්ඤා විසුද්ධා. සා කෙනවිදෙව අනාරායෙන නාගච්ඡති. ඉක්ඛාමා අය්‍යා සඤ්ඤා උපසම්පදං යාවති. උලුප්පතු නං අය්‍යා සඤ්ඤා අනුකම්පං උපාදය.

ඉක්ඛාමා අය්‍යා ඉක්ඛාමාය අය්‍යාය උපසම්පදපෙට්ඨා එකතො උපසම්පන්නා භික්ඛුනීයඤ්ඤා විසුද්ධා. සා කෙනවිදෙව අනාරායෙන නාගච්ඡති. දුතියමි අය්‍යා ඉක්ඛාමා සඤ්ඤා උපසම්පදං යාවති. උලුප්පතු නං අය්‍යා සඤ්ඤා අනුකම්පං උපාදය.

ඉක්ඛාමා අය්‍යා ඉක්ඛාමාය අය්‍යාය උපසම්පදපෙට්ඨා එකතො උපසම්පන්නා භික්ඛුනීයඤ්ඤා විසුද්ධා. සා කෙනවිදෙව අනාරායෙන නාගච්ඡති. තතියමි අය්‍යා ඉක්ඛාමා සංසං උපසම්පදං යාවති. උලුප්පතු නං අය්‍යා සඤ්ඤා අනුකම්පං උපාදයාති.

ව්‍යාකාය භික්ඛුනා පටිබලෙන සඤ්ඤා ඤාපෙතට්ඨො: සුඤ්ඤා මෙ භනෙත සඤ්ඤා. ඉක්ඛාමා ඉක්ඛාමාය උපසම්පදපෙට්ඨා එකතො උපසම්පන්නා භික්ඛුනීයඤ්ඤා විසුද්ධා. සා කෙනවිදෙව අනාරායෙන නාගච්ඡති. ඉක්ඛාමා සඤ්ඤා උපසම්පදං යාවති. ඉක්ඛාමාය පටිබලනීයා. යදි සඤ්ඤා පකාකලං සඤ්ඤා ඉක්ඛාමං උපසම්පාදෙය්‍ය ඉක්ඛාමාය පටිබලනීයා”. එසා ඤාතී.

1. යො - මජ්ඣං.

2. උපසම්පදපෙට්ඨා - සීල. මජ්ඣං.

ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ කරුණෙහි ලා දහැමි කථා කොට භික්ෂුන් ඇමතුවේ. “මහණෙනි, දුතියකු ලවා ද උපසම්පද කරන්නට අනුදනිමි”යි (වදළඟ.) භික්ෂුදුතියකු ලවා උපසම්පද කරවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේකරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, භික්ෂුදුතියකු ලවා උපසම්පද නො කරවිය යුත්තාහ. යමෙක් උපසම්පද කරවා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ”යි. සික්කමාන දුතියකු ලවා උපසම්පද කරවත් ... සාමණේරදුතියකු ලවා උපසම්පද කරවත් ... සාමණේරදුතියකු ලවා උපසම්පද කරවත් ... බාල අව්‍යක්ත මෙහෙණක වූ දුතියකු ලවා උපසම්පද කරවත්, “මහණෙනි, බාල අව්‍යක්ත මෙහෙණක වූ දුතියකු ලවා උපසම්පද නො කරවිය යුතු ය. යම් මෙහෙණක් (එසේ) උපසම්පද කරවා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. ‘මහණෙනි, ව්‍යක්ත ප්‍රතිබල මෙහෙණක වූ දුතියකු ලවා උපසම්පද කරවන්නට අනුදනිමි: ඒ දුත වූ මෙහෙණ විසින් සඬ්ඝයා වෙත එළඹ උතුරුසහ එකස් කොට භික්ෂුන්ගේ පා වැද උක්කට්ඨක ව හිඳ ඇඳිලි බැඳ මෙසේ කියයුතු වන්නේ ය:

“ආයායෙනි, මෙනම් ආයාච්ඡායේ උපසම්පදපෙක්ෂිකා වූ මෙනම් ඇත්තී භික්ෂුණි සඬ්ඝයා කෙරෙහි පිරිසුදු වූවා එක් පක්ෂයෙකින් උපසපත් වූ ය. ඕ කිසියම් අනතුරක් නිසා නො පැමිණෙයි. ආයායෙනි, මෙනම් ඇත්තී සඬ්ඝයාගෙන් උපසම්පදව යදියි. ආයායෙනි, සඬ්ඝයා අනුකම්පා කොට ඇය හෙරණ බැවින් නභාසිටුවන සේක්වා.

ආයායෙනි, මෙනම් ආයාච්ඡායේ උපසම්පදපෙක්ෂිකා වූ මෙනම් ඇත්තී භික්ෂුණි සඬ්ඝයා කෙරෙහි පිරිසුදු වූවා එක් පක්ෂයෙකින් උපසපත් වූ ය. ඕ කිසියම් අනතුරක් නිසා නො පැමිණෙයි. ආයායෙනි, මෙනම් ඇත්තී දෙවනු ද සඬ්ඝයාගෙන් උපසම්පදව යදියි. ආයායෙනි, සඬ්ඝයා අනුකම්පා කොට ඇය හෙරණ බැවින් නභාසිටුවන සේක්වා.

ආයායෙනි, මෙනම් ආයාච්ඡායේ උපසම්පදපෙක්ෂිකා වූ මෙනම් ඇත්තී භික්ෂුණි සඬ්ඝයා කෙරෙහි පිරිසුදු වූවා එක් පක්ෂයෙකින් උපසපත් වූ ය. ඕ කිසියම් අනතුරක් නිසා නො පැමිණෙයි. ආයායෙනි, මෙනම් ඇත්තී තෙවනු ද සඬ්ඝයාගෙන් උපසම්පදව යදියි. ආයායෙනි, සඬ්ඝයා අනුකම්පා කොට ඇය හෙරණ බැවින් නභාසිටුවන සේක්වා” යි.

ව්‍යක්ත ප්‍රතිබල භික්ෂුවක්ෂු විසින් (මෙසේ) දැන්වියයුතු. “වහන්ස, සඬ්ඝයා ම බස් අසාවා. මෙනම් ඇත්තියගේ උපසම්පද-පෙක්ෂිකා වූ මෙනම් ඇත්තී භික්ෂුණි සඬ්ඝයා කෙරෙහි පිරිසුදු වූවා එක් පක්ෂයෙකින් උපසපත් වූ ය. ඕ කිසියම් අනතුරක් නිසා නො පැමිණෙයි. මෙනම් ඇත්තී මෙනම් ඇත්තිය පවත්නීය කොට සඬ්ඝයාගෙන් උපසම්පදව යදියි. ඉදින් සඬ්ඝයාට පැමිණි කල් වේ නම් සඬ්ඝයා මෙනම් ඇත්තිය පවත්නීය කොට මෙනම් ඇත්තිය උපසම්පද කරන්නේ ය”. මේ ඥප්ති යි.

“සුඤ්ඤානං මෙ භගවා සංඝො. ඉත්තංඛාමා ඉත්තංඛාමාය උපසම්පදා-
පෙඛා එකතො උපසම්පතො භික්ෂුනීසංඝො විසුද්ධා. සා කෙනවිදෙව
අනුරායෙන නාගච්ඡති. ඉත්තංඛාමා සංඝං උපසම්පදං යාවති
ඉත්තංඛාමාය පච්ඡතිනියා. සංඝො ඉත්තංඛාමං උපසම්පදෙති
ඉත්තංඛාමාය පච්ඡතිනියා. යස්සායසමතො ඛමති ඉත්තංඛාමාය
උපසම්පද ඉත්තංඛාමාය පච්ඡතිනියා. සො තුණ්හස්ස. යස්ස නකඛමති
සො භාසෙය්‍ය.

දුතියමි එතමස්සං වදම් -පෙ- තතියමි එතමස්සං වදම්: සුඤ්ඤානං
මෙ භගවා සංඝො. ඉත්තංඛාමා ඉත්තංඛාමාය උපසම්පදාපෙඛා
එකතො උපසම්පතො භික්ෂුනීසංඝො විසුද්ධා. සා කෙනවිදෙව
අනුරායෙන නාගච්ඡති. ඉත්තංඛාමා සංඝං උපසම්පදං යාවති
ඉත්තංඛාමාය පච්ඡතිනියා. සංඝො ඉත්තංඛාමං උපසම්පදෙති
ඉත්තංඛාමාය පච්ඡතිනියා. යස්සායසමතො ඛමති ඉත්තංඛාමාය
උපසම්පද ඉත්තංඛාමාය පච්ඡතිනියා. සො තුණ්හස්ස. යස්ස
නකඛමති සො භාසෙය්‍ය.

උපසම්පන්නා සංඝොන ඉත්තංඛාමා ඉත්තංඛාමාය පච්ඡතිනියා.
ඛමති සංඝස්ස. තස්මා තුණ්හී. එවමෙනං ධාරයාමී”ති.

තාවදෙව ඡායා මෙතඛං, උතුපමාණං ආවිකිතඛං. දිවසභාගො
ආවිකිතඛං. සංගීති ආවිකිතඛං. භික්ෂුනියො වත්තඛං තස්සා
තයො ව නිස්සයෙ අට්ඨ ව අකරණියානි ආවිකෙය්‍යාපාති.

69. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ෂුනියො අරඤ්ඤා විහරන්ති.
ධුතං දුසෙත්ති. භගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං. “න භික්ඛවෙ
භික්ෂුනියා අරඤ්ඤා වත්ඛං, යා වසෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛටස්සාති”
තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරෙන උපාසකෙන භික්ෂුනී
සංඝස්ස උඤ්ඤිතො දිනෙතො හොති. භගවතො එතමස්සං
ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ උඤ්ඤිතනි”. උඤ්ඤිතො න
සමිති. භගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ
උපසස්සනි”. උපසස්සයො න සමිති. භගවතො එතමස්සං
ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ නවකමිතනි”. නවකමං න
සමිති. භගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ
සුගාලිකමි කාතුන්”.

“වහන්ස, සඤ්ඤා මධස් අසාවා. මෙනම් ඇත්තියගේ උප-
සම්පදපෙක්ෂිකා වූ මෙනම් ඇත්ති භික්ෂුණීසඤ්ඤා කෙරෙහි පිරිසුදු
වූවා එක් පක්ෂයෙකින් උපසපත් වූ ය. භී කිසියම් අනතුරක් නිසා
නො පැමිණෙයි. මෙනම් ඇත්ති මෙනම් ඇත්තිය පවත්නීතිය කොට
සඤ්ඤාගෙන් උපසම්පදව යදියි. සඤ්ඤා මෙනම් ඇත්තිය පවත්නීතිය
කොට මෙනම් ඇත්තිය උපසම්පද කරයි. මෙනම් ඇත්තිය පවත්නීතිය
කොට මෙනම් ඇත්තියගේ උපසම්පදව යම් ආයුෂ්මත් කෙනකුට
රුචි වේ නම් උත්වහන්සේ නිහඬ වන්නාහ. යම් කෙනකුට රුචි
නො වේ නම් උත්වහන්සේ කපා කරන්නාහ.

දෙවනු ද මේ කරුණ කියමි ... තෙවනු ද මේ කරුණ කියමි.
වහන්ස, සඤ්ඤා මධස් අසාවා. මෙනම් ඇත්තියගේ උපසම්පදපෙක්ෂිකා වූ
මෙනම් ඇත්ති භික්ෂුණී සඤ්ඤා කෙරෙහි පිරිසුදු වූවා එක් පක්ෂයෙකින්
උපසපත් වූ ය. භී කිසියම් අනතුරක් නිසා නො පැමිණෙයි.
මෙනම් ඇත්ති මෙනම් ඇත්තිය පවත්නීතිය කොට සඤ්ඤාගෙන්
උපසම්පදව යදියි. සඤ්ඤා මෙනම් ඇත්තිය පවත්නීතිය කොට
මෙනම් ඇත්තිය උපසම්පද කරයි. මෙනම් ඇත්තිය පවත්නීතිය
කොට මෙනම් ඇත්තියගේ උපසම්පදව යම් ආයුෂ්මත් කෙනකුට
රුචි වේ නම් උත්වහන්සේ නිහඬ වන්නාහ. යම් කෙනකුට රුචි
නො වේ නම් උත්වහන්සේ කපා කරන්නාහ.

“මෙනම් ඇත්තිය පවත්නීතිය කොට මෙනම් ඇත්ති සඤ්ඤා
විසින් උපසපත් කරන ලද. (එය) සඤ්ඤාට රුචි වෙයි. එහෙයින්
නිහඬ වෙයි. මෙසේ මෙය දරමි”යි.

එකෙණෙහි ම සෙවනැල්ල මිනියයුතු. සෘතුප්‍රමාණය කියයුතු.
දිවසභාගය කියයුතු. එහැට එක් කොට සංගීතිය කියයුතු. ඇයට ‘නිසසය
තුන ද අකරණිය අට ද කියාදෙව’ යි භික්ෂුණීන්ට කියයුතු යි.

89. එසමයෙහි භික්ෂුණීහු අරණ්‍යයෙහි වෙසෙත්. චූර්යෝ
(ඔවුන්) දූෂණය කෙරෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ
සැලකළහ. “මහණෙනි, මෙහෙණ වසින් අරණ්‍යයෙහි නො වසිය
යුතු යම් මෙහෙණක් වෙසේ නම්, දුකුළා ඇවැත් වේ” යි.
එසමයෙහි එක්තරා උවසුවකු විසින් භික්ෂුණීසඤ්ඤාට භාණ්ඩශාලාවක්
දෙන ලද්දේ වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ සැලකළහ.
“මහණෙනි, භාණ්ඩශාලාව අනුදනිමි” යි (වදළහ). භාණ්ඩශාලාව
නො සැහෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේකරුණ සැලකළහ.
“මහණෙනි, මෙහෙණවර අනුදනිමි” යි. මෙහෙණවර නො
පොහොරෙන් වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේකරුණ සැලකළහ.
“මහණෙනි, නවකම් අනුදනිමි” යි. නවකම් නො පොහොරෙන්
වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේකරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි,
පෞද්ගලික ගෙයක් කරන්නට අනුදනිමි” යි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

70. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරා ඉත්ථි සන්තිසිත්තගඛො භික්ඛුනිසු පබ්බජිතා හොති. තස්සා පබ්බජිතාය ගඛොනා වුට්ඨාසි. අථ ඛො තස්සා භික්ඛුනියා එතදහොසි: කථන්තු ඛො මයා ඉමසථි. දුරකෙ පටිපජ්ජිතබ්බතති. භගවතො එතමසු. ආරොවෙසු. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ පොසෙතුං යාව සො දුරකො විඤ්ඤතං පාපුණාති”ති.

අථ ඛො තස්සා භික්ඛුනියා එතදහොසි: මයා ච න ලඛො එකිකාය වජ්ඣං, අඤ්ඤා ච භික්ඛුනියා න ලඛො දුරකෙන සභ වජ්ඣං, කථන්තු ඛො මයා පටිපජ්ජිතබ්බතති. භගවතො එතමසු. ආරොවෙසු. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ එකං භික්ඛුනි. සම්මන්තිත්වා තස්සා භික්ඛුනියා දුතියං දතුං. එවිඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ සම්මන්තිතබ්බා: පඨමං භික්ඛුනි යාචිතබ්බා. යාචිත්වා ව්‍යාභාය භික්ඛුනියා පටිබලාය සංඛො ඤාපෙතබ්බො: සුඤ්ඤා මෙ අයො සංඛො. යදි සංඛාසං පනාකලං සංඛො ඉත්තනාමං භික්ඛුනි. සම්මන්තෙය්‍ය ඉත්තනාමාය භික්ඛුනියා දුතියං. එසා ඤාති.

සුඤ්ඤා මෙ අයො සංඛො, සංඛො ඉත්තනාමං. භික්ඛුනි. සම්මන්තිත්වා ඉත්තනාමාය භික්ඛුනියා දුතියං. යස්සා අයාය ඛමති ඉත්තනාමාය භික්ඛුනියා සම්මුති ඉත්තනාමාය භික්ඛුනියා දුතියාය. යා තුඤ්ඤාසී. යස්සා නකම්මති යා භාසෙය්‍ය. සම්මනා සංඛොන ඉත්තනාමා භික්ඛුනි ඉත්තනාමාය භික්ඛුනියා දුතියා. ඛමති සංඛාසං තසමා තුඤ්ඤා. එවමෙනං ධාරයාමි”ති.

අථ ඛො තස්සා දුතියිකාය භික්ඛුනියා එතදහොසි: කථන්තු ඛො මයා ඉමසථි. දුරකෙ පටිපජ්ජිතබ්බතති. භගවතො එතමසු. ආරොවෙසු. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ධාපෙත්වා සාගාරං යථා අඤ්ඤාසී. පුරිසෙ පටිපජ්ජන්ති එවං තසථි. දුරකෙ පටිපජ්ජතුන්”.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරා භික්ඛුනි ගරුධම්මං අජ්ඣාපනාන හොති මානසාචාරිනි. අථ ඛො තස්සා භික්ඛුනියා එතදහොසි: මයා ච න ලඛො එකිකාය වජ්ඣං, අඤ්ඤා ච භික්ඛුනියා න ලඛො සභ මයා වජ්ඣං, කථන්තු ඛො මයා පටිපජ්ජිතබ්බතති. භගවතො එතමසු. ආරොවෙසු. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ එකං භික්ඛුනි. සම්මන්තිත්වා තස්සා භික්ඛුනියා දුතියං දතුං. එවිඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ සම්මන්තිතබ්බා. පඨමං භික්ඛුනි යාචිතබ්බා. යාචිත්වා ව්‍යාභාය භික්ඛුනියා පටිබලාය සංඛො ඤාපෙතබ්බො: සුඤ්ඤා මෙ අයො සංඛො යදි සංඛාසං පනාකලං සංඛො ඉත්තනාමං භික්ඛුනි. සම්මන්තෙය්‍ය ඉත්තනාමාය භික්ඛුනියා දුතියං. එසා ඤාති.

70. එ සමයෙහි එක්තරා ස්ත්‍රියක් අප්‍රකට ව පිහිටී ගැබ ඇත්තී භික්ෂුණීන් වෙත පැවිදිවූ ය. ඇය පැවිදි වූ කල ගැබ නැඟී සිටියේ ය. (බිහි විය) ඉක්බිති ඒ භික්ෂුණියට මේ සිත විය: මේ දරුවා කෙරෙහි මා කෙසේ පිළිපැදියයුතු දැ යි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, ඒ දරුවා නුවණැති බවට පැමිණෙන තුරු පොෂණය කරන්නට අනුදනිමි” යි (වදළයේක).

ඉක්බිති ඒ භික්ෂුණියට මේ අදහස විය: මා විසින් තනි ව වසන්ට ද නො හැකි ය. අනිත් භික්ෂුණියකට ද (පිරිමි) දරුවකු සමග වසන්ට නො හැකි ය. මා කෙසේ පිළිපැදියයුතු දැ යි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, එක් මෙහෙණක් සමඟ කොට ඇය ඒ මෙහෙණට සහාය කොට දෙන්නට අනුදනිමි. මහණෙනි, මෙසේ සමඟ කළයුතු. පළමු ව ඒ මෙහෙණගෙන් (කැමත්ත) ඉල්වියයුතු. ඉල්වා ව්‍යක්ත ප්‍රතිබල මෙහෙණක විසින් සඬායා (මෙසේ) දැන්වියයුතු. ආයතාවෙහි, සඬායා මබස් අසාවා. ඉදින් සඬායාට පැමිණිකල් වේ නම් මෙනම් භික්ෂුණිය මෙනම් භික්ෂුණියගේ දෙවැන්නක (සහායකා) කොට සමඟ කරන්නේ ය. මේ ඥප්ති යි.

ආයතාවෙහි, සඬායා මබස් අසාවා. මෙනම් භික්ෂුණිය මෙනම් භික්ෂුණියගේ දෙවැන්න (සහායකා) කොට සඬායා සමඟ කරයි. මෙනම් භික්ෂුණියගේ දෙවැන්න (සහායකා) කොට මෙනම් භික්ෂුණියගේ සම්මුතිය යම් ආයතාවකට රුවී වේ නම් ඒ නිහඬ වන්නී ය. යම් ආයතාවකට රුවී නො වේ නම්, ඒ කියන්නී ය. මෙනම් භික්ෂුණි මෙනම් භික්ෂුණියගේ දෙවැන්න (සහායකා) කොට සඬායා විසින් සමඟ කරන ලද්දී ය. සඬායාට (එය) රුවී වෙයි. එහෙයින් නිහඬ ය. මෙය මෙසේ දරමි” යි.

ඉක්බිති ඒ සහායක භික්ෂුණියට මේ අදහස විය. මේ දරුවා කෙරෙහි මා කෙසේ පිළිපැදියයුතු දැ යි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, එකගෙහි නිදීම (සමග නිදීම) හැර අන් පුරුෂයකු කෙරෙහි යම්සේ පිළිපදිත් ද එසේ ඒ දරුවා කෙරෙහි ද පිළිපදින්නට අනුදනිමි” යි (වදළහ.)

එසමයෙහි එක් භික්ෂුණියක් ගරු ඇවතකට පැමිණියා මානතෙහි හැසිරෙන්නී වෙයි. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුණියට මේ අදහස විය. ‘මට තනි ව වසන්ට ද නො හැකි ය. අනිත් භික්ෂුණියකට ද මා සමග වසන්ට නො හැකි ය. මා කෙසේ පිළිපැදියයුතු දැ යි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙකරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, එක් භික්ෂුණියක් සමඟ කොට ඒ භික්ෂුණියට සහාය (දෙවැන්නක) ලෙස දෙන්නට අනුදනිමි. මහණෙනි, මෙසේ සමඟ කළයුතු. පළමුව (ඒ) භික්ෂුණියගේ කැමැත්ත ඉල්වියයුතු. ඉල්වා ව්‍යක්ත ප්‍රතිබල භික්ෂුණියක විසින් සඬායා මෙසේ දැන්වියයුතු. ආයතාවෙහි, සඬායා මබස් අසාවා. ඉදින් සඬායාට පැමිණිකල් වේ නම් සඬායා මෙනම් භික්ෂුණිය මෙනම් භික්ෂුණියගේ දෙවැන්න (සහායකා) ලෙස සමඟ කරන්නේ ය. මේ ඥප්ති යි.

“සුඤ්ඤානං මෙ අයොග්ගං සංකප්පං, සංකප්පං ඉත්තංගාමං. භික්ඛුනීං සම්මන්තරානි ඉත්තංගාමාය භික්ඛුනියා දුතියං. යස්සා අයොග්ගං මමති ඉත්තංගාමාය භික්ඛුනියා සම්මුති ඉත්තංගාමාය භික්ඛුනියා දුතියං. සා තුණ්හස්ස, යස්සා නත්තමති සා භාසෙය්‍යා. සම්මන්තරා සංකප්පං ඉත්තංගාමා භික්ඛුනී ඉත්තංගාමාය භික්ඛුනියා දුතියා. මමති සංකප්පං. තස්මා තුණ්හි. එවමෙතං ධාරයාමීති”.

71. තෙන ටො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරා භික්ඛුනී සිකඛි. පච්චිකම්බාය විකම්බි. සා පුත පච්චාගඤ්ඤා භික්ඛුනියො උපසම්පදං යාචි. භගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං. “න භික්ඛවෙ භික්ඛුනියා සිකම්බාපච්චිකම්බානං යදෙව සා විකම්බානං තදෙව සා අභික්ඛුනී”ති.

තෙන ටො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරා භික්ඛුනී සකාසාචා* තිස්සායතනං සංකම්බි. සා පුත පච්චාගඤ්ඤා භික්ඛුනියො උපසම්පදං යාචි. භගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං. යා “සා භික්ඛවෙ භික්ඛුනී සකාසාචා තිස්සායතනං සංකම්බානං සා පුත ආගතා න උපසම්පාදෙතම්බා”ති.

72. තෙන ටො පන සමයෙන භික්ඛුනියො පුරිසෙහි දභිවාදනං කෙසචෙජ්දනං නබ්බෙජ්දනං වණ්ඤාපටිකම්බං කුණ්ඩලායනං න සාදියන්ති. භගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ සාදිතුන්ති”.

තෙන ටො පන සමයෙන භික්ඛුනියො පලලංඛකන නිසිදන්ති. පණ්ණාසකම්බං සාදියන්ති. භගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං. “න භික්ඛවෙ භික්ඛුනියා පලලංඛකන නිසිද්ධම්බං. යා නිසිදෙය්‍යා ආපත්ති දුක්ඛප්පසාති”.

73. තෙන ටො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරා භික්ඛුනී ගිලානා භොති. තස්සා විතා පලලංඛකන එතස්ස භොති. භගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ භික්ඛුනියා අභිසංපලලංඛකන්ති”.

තෙන ටො පන සමයෙන භික්ඛුනියො වර්ණකම්බාය වර්ණං කරොහති. ජබ්බෙහියා භික්ඛුනියො තස්සෙව ගඤ්ඤා පාතෙත්ති. භගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං. “න භික්ඛවෙ භික්ඛුනියා වර්ණකම්බාය වර්ණං කාතම්බං. යා කරෙය්‍යා ආපත්ති දුක්ඛප්පසං. අනුජානාමි භික්ඛවෙ භෙට්ඨා විවිධෙ උපරි පටිච්ඡන්තො වර්ණකාතුන්ති”.

1. නඤ්ඤාතරා - සි.

2. සකාසා - මිඡසං.

“ආයාබවෙනි, සඤ්ඤා මඤ්ඤ ආයාබා. සඤ්ඤා මෙනම් භික්ෂුණිය මෙනම් භික්ෂුණියගේ දෙවැන්න (සභාධිකා) ලෙස සම්මත කරයි. මෙනම් භික්ෂුණියගේ දෙවැන්න ලෙස මෙනම් භික්ෂුණිය සම්මත කිරීම යම් ආයාබවකට රුචි වේ නම් ඔ නිහඬ වන්නී ය. යම් ආයාබවකට රුචි නො වේ නම් ඔ කියන්නී ය. මෙනම් භික්ෂුණි මෙනම් භික්ෂුණියගේ දෙවැන්න ලෙස සඤ්ඤා විසින් සම්මත කරන ලද්දී ය. (එය) සඤ්ඤාට රුචි වෙයි. එහෙයින් නිහඬ ය. මෙය මෙසේ දරමි” යි.

71. එසමයෙහි එක්තරා භික්ෂුණියක් ශික්ෂාව ප්‍රතික්ෂේප කොට සිටුරු හැර ගියා ය. ඔ නැවත පෙරළා අවුත් භික්ෂුණීන්ගෙන් උපසම්පද ව ඉල්ලූ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ කරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, මෙහෙණකගේ ශික්ෂා ප්‍රත්‍යාධ්‍යානයක් නැත. යම් විටෙක ඔ සිටුරු හඵවා ද එවිට ම ඔ අභික්ෂුණියක් වූවා” යි.

එසමයෙහි එක්තරා භික්ෂුණියක් කාමාය වස්ත්‍ර සහිතව තීර්ථායනයකට ගියා ය. ඔ නැවත පෙරළා අවුත් භික්ෂුණීන්ගෙන් උපසම්පද ව ඉල්ලූ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ කරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, යම් මෙහෙණක් සිටුරු සහිත ව තීර්ථායනයකට ගියා ද නැවත පැමිණි ඔ උපසපත් නො කළ යුත්තී ය” යි වදළහ.

72. එසමයෙහි භික්ෂුණිහු කුකුස් කරන්නාහු පුරුෂයන්ගෙන් වැදීම, කෙස් සිඳීම, නිය සිඳීම, වණ පිළියම් නො ඉවසත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ කරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, ඉවසන්නට අනුදනිමි” යි (වදළහ.)

එසමයෙහි භික්ෂුණිහු පයබ්බසයෙන් හිඳිත්, විඵඛ ගැටීම, ඉවසත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ කරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, මෙහෙණ විසින් පයබ්බසයෙන් නො හිඳියයුතු. යම් මෙහෙණක් හිඳි නම් දුකුළා ඇවැත් වේ” යි (වදළහ.)

73. එසමයෙහි එක්තරා භික්ෂුණියක් ගිලන් වූ ය. ඇයට පයබ්බසයෙන් හිඳීම හැර පහසු නො වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ කරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, භික්ෂුණියට අර්ධ පයබ්බස අනුදනිමි” යි.

එසමයෙහි භික්ෂුණිහු වැසිකිළියෙහි අස්පස්කිස කෙරෙත්. සවග මෙහෙණෙන් එහි ම ගැබ් හෙළත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ කරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, භික්ෂුණිය විසින් වැසිකිළියෙහි අස්පස්කිස නො කළයුතු. යම් මෙහෙණක් කෙරේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. මහණෙනි, යට විවර වූ මත්තෙහි වසන ලද (සාරානගෙහි) අස්පස්කිස කරන්නට අනුදනිමි” යි.

74. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛුනියො වුණේණ න නභායනති. මනුස්සා උජ්ඣායනති ඛියනති විපාවෙනති සෙය්‍යථාපි ගිහී කාමභොගිනියොති¹. භගවතො එතමන් ආරොචෙට්ඨං. “න භික්ඛවෙ භික්ඛුනියා වුණේණ න නභායිතඛං. යා නභායෙය්‍ය ආපනති දුක්ඛටස්ස. අනුජානාමී භික්ඛවෙ කුක්කුසං මහතිකනති”.

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛුනියො වාසිතකාය මනතිකාය නභායනති. මනුස්සා උජ්ඣායනති ඛියනති විපාවෙනති. සෙය්‍යථාපි ගිහී කාමභොගිනියොති. භගවතො එතමන් ආරොචෙට්ඨං. “න භික්ඛවෙ භික්ඛුනියා වාසිතකාය මනතිකාය නභායිතඛං. යා නභායෙය්‍ය ආපනති දුක්ඛටස්ස. අනුජානාමී භික්ඛවෙ පකතිමනතිකනති”.

75. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛුනියො ජන්තාසරෙ නභායන්තියො කොලාහලං අකංසු. භගවතො එතමන් ආරොචෙට්ඨං. “න භික්ඛවෙ භික්ඛුනියා ජන්තාසරෙ නභායිතඛං. යා නභායෙය්‍ය ආපනති දුක්ඛටස්සාති”.

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛුනියො පටිසොතෙ නභායන්ති ධාරාසම්ඵස්සං සාදියන්තා. භගවතො එතමන් ආරොචෙට්ඨං. “න භික්ඛවෙ භික්ඛුනියා පටිසොතෙ නභායිතඛං. යා නභායෙය්‍ය ආපනති දුක්ඛටස්සාති”.

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛුනියො අතින්තෙ නභායනති. ධුන්තා දුපෙනති. භගවතො එතමන් ආරොචෙට්ඨං. “න භික්ඛවෙ භික්ඛුනියා අතින්තෙ නභායිතඛං. යා නභායෙය්‍ය ආපනති දුක්ඛටස්සාති”.

76. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛුනියො පුරිසනිත්තෙ නභායනති. මනුස්සා උජ්ඣායනති ඛියනති විපාවෙනති සෙය්‍යථාපි ගිහී කාමභොගිනියොති. භගවතො එතමන් ආරොචෙට්ඨං. “න භික්ඛවෙ භික්ඛුනියා පුරිසනිත්තෙ නභායිතඛං. යා නභායෙය්‍ය ආපනති දුක්ඛටස්ස. අනුජානාමී භික්ඛවෙ මභිලානිත්තෙ නභායිතනති”.

තතිය භාණ්ඩාරං.

භික්ඛුනී කඛන්ධකං දසමං.

ඉමංචි ඛක්ඛෙ වත්ථු එකසතං ථ²

තස්සුඤ්ඤා:-

1. පබ්බජ්‍යං ගොතමී යාථි නානුඤ්ඤාසි තථාගතො කපිලවත්ථු වෙසාලිං අගමාසි විනායකො.

1. ගිහිනී කාමභොගිනියොති - මජ්ඣං.

2. එකසතං - මජ්ඣං.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

74. එසමයෙහි භික්ෂුණිහු සුඤ්ජයෙන් (ඇග සුවඳ කුඩු තවරමින්) නහන්. ගිහි කාමභොගීනීන් මෙනැයි මිනිස්සු ලමු කොට සිතති, නුගුණ කියති, දෙස් පතුරුවන්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ කරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, මෙහෙණ වීසින් සුඤ්ජයෙන් නො නැයුතු. යම් මෙහෙණක් නහන්නී නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. මහණෙනි, කුඩු හා මැටි ද අනුදනිමි” යි.

එසමයෙහි භික්ෂුණිහු සුවඳ කවන ලද මැටියෙන් නහන්. ගිහි කාමභොගීනීන් මෙනැයි මිනිස්සු ලමු කොට සිතති, නුගුණ කියති, දෙස් පතුරුවන්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙකරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, මෙහෙණ වීසින් සුවඳ කවන ලද මැටියෙන් නො නැයුතු. යම් මෙහෙණක් නහන්නී නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. මහණෙනි, පියවි මැටි අනුදනිමි” යි.

75. එසමයෙහි භික්ෂුණිහු ගිනිහල්ගෙහි නහන්නාහු කොලාහල කළහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙකරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, මෙහෙණ වීසින් ගිනිහල්ගෙහි නො නැයුතු. යම් මෙහෙණක් නහන්නී නම් දුකුළා ඇවැත් වේ” යි.

එසමයෙහි භික්ෂුණිහු ධාරා ස්පර්ශය ඉවසමින් ප්‍රතිස්ප්‍රාතස්හි ස්නාන කෙරෙත්, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ කරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, මෙහෙණ වීසින් උඩුහොය නො නැයුතු. යම් මෙහෙණක් නහන්නී නම් දුකුළා ඇවැත් වේ” යි.

එසමයෙහි භික්ෂුණිහු නොතොටෙහි නහන්. ධූර්තයෝ දූෂණය කෙරෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙකරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, මෙහෙණ වීසින් නොතොටෙහි නො නැයුතු. යම් මෙහෙණක් නහන්නී නම් දුකුළා ඇවැත් වේ” යි.

76. එසමයෙහි භික්ෂුණිහු පුරුෂයන්ගේ තොටෙහි නහන්. ගිහි කාමභොගීනීන් මෙනැයි මිනිස්සු ලමු කොට සිතති. නුගුණ කියති, දෙස් පතුරුවන්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ කරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, මෙහෙණ වීසින් පුරුෂයන්ගේ තොටෙහි නො නැයුතු. යම් මෙහෙණක් නහන්නී නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. මහණෙනි, මෙහෙලියන්ගේ තොටෙහි නහන්නට අනුදනිමි” යි (වදළසේක.)

තෙවැනි ඛණ්ඩය.

දසවැනි භික්ෂුනි ඛණ්ඩක යි.

මේ ඛණ්ඩකයෙහි වස්තු එක්සිය සයෙකි.

එහි උද්දාය මෙසේ යි:-

1. ගොතමී පැවිද්ද ඉල්ලූ ය. තරාගතයන් වහන්සේ නො අනුදත්ත. විනායකයන් වහන්සේ කිඹුල්වනින් විසාලාවට වැඩිසේක.

2. රජෙකිං භණ්ණන කොට්ඨකෙ ආනන්දස්ස පථෙද්ධි
භග්ගොති නයතො යාථි මාතාති පොසිකාති ව.
3. වස්සසතං තද්වු ව අභික්ඛු පච්චාසිංසනා
පචාරණං ගරුධම්මා දො වස්සා අනකෙකාසනා.
4. ඔවටො ව අට්ඨ ධම්මා යාවජීවානුවත්තනා
ගරුධම්මපටිග්ගාහො සාවස්සා උපසම්පද.
5. වස්සසතස්සං පඤ්ඤාච කුම්භරේනක සෙනට්ඨි
මඤ්ඤට්ඨික උපමාති එවං සඤ්ඤාචිංසනා.
6. ආලිං බන්ධෙය්‍යපමාති¹ පුන සඤ්ඤාමසණ්ඨිති
උපසම්පාදෙතුං අය්‍යා යථා වුඛ්ඤාතිවාදනා.
7. න කරිස්සන්ති කීමෙව සාධාරණාසාධාරණං
ඔවාදං පාතිමොක්ඛඤ්ඤා කෙන නු ඛො උපස්සයං.
8. න ජානන්ති ව ආචික්ඛි න කරොන්ති ව භික්ඛුහි
පටිග්ගහෙතුං භික්ඛුහි භික්ඛුනීහි පටිග්ගහො.
9. ආචික්ඛි කම්මං භික්ඛුහි උජ්ඣායන්ති භික්ඛුනීහි වා
ආචික්ඛං භණ්ඩනඤ්ඤා රොපෙත්වා උපපාය ව.
10. සාවස්ථියා කද්දමොද අවන්දිකාය උරු ව
අධගජාතඤ්ඤා ඔභාසං සම්පයොජෙත්ති වග්ගිකා
11. අවන්දියො දණ්ඩකම්මං භික්ඛුනීයො තථා පුන
ආචරණඤ්ඤා ඔවාදං කප්පති නු ඛො පසභමි.
12. බාලා වත්ථු වීතිව්ඡයො ඔවාදං සඤ්ඤා පඤ්ඤිති
දුට්ඨ නිසෙස්සා න ගණ්ඨන්ති බාලා ගීලාන ගමිකා.
13. ආරක්ඛන්ති නරොචේතති න පච්චාගච්ඡන්ති ව.
දීඨං වීලිව චම්මඤ්ඤා දුස්සා ව චෙණි වට්ඨි ව;
චොළචෙණි ව වට්ඨි ව සුත්තචෙණි ව වට්ඨිකා.
14. අට්ඨිලං ගොහනුකෙන හස්තකොච්ඡං පාදං තථා
උරුං මුඛං දන්තමංසං ආලිංසො මද්ද වුණ්ණනා.
15. උඤ්ඤන්ති අඛරාගඤ්ඤා මුඛරාගං තථා දුට්ඨ
අවධංචිසෙයොලොකෙ යාලොකෙ සනච්චන ව.
16. චෙට්ඨි පානාගාරං සුනං ආපණං වඩ්ඨි වාණිජා
දුසං දුසිං කම්මකරං කම්මකාරි උපට්ඨහං.

1. බන්ධෙය්‍ය පාරව - මජ්ඣං.

2. රජස් වැතුණු සිරුරින් දෙරකොටුවෙහි දී ආනතු හිමියන්ට දන්වී ය. මවය පොෂණය කළ තැනැත්තිය යි කියමින් පැවිද්දට සුදුසු යැ යි නය වශයෙන් යැදී ය.
3. වසසසන, තදහුපබ්බජිත, අභික්කුක ආවාස, පච්චාසිංසන, පචාරණ, ගරුධමම, දෙවධම්මා, අනකොසන,
4. ඔව්ට යන අෂ්ට ධර්මයෝ යාවජීවයෙන් පැවැත්විය යුත්තාහ. ඒ ගරුධමම පිළිගැනීම ම ඇයගේ උපසම්පදාව විය.
5. වසසසනසස, පඤ්චසතවසස ද, කුමනකේන, සෙනට්ඨි, මඤ්ජුට්ඨික, යන උපමාවලින් සඤ්චීය පිරිහීම දක්වීම ද,
6. ආලිබන්ධන උපමාවෙන් යළි සඤ්චීයෙහි සංසර්ගය දක්වීම ද, උපසම්පදා කිරීම, වැඩිමහලු පිළිවෙළින් වැදීම,
7. නො කිරීම ද, කුමකට පනවීම ද යි දෙසීම ද, සාධාරණ අසාධාරණ ශික්ෂාපද ද, අවවාද දීම, ප්‍රාතිමොක්ෂය, කවරකු හික්මුණි ආරාමයට එළඹියයුතු ද (යන කරුණු ද.)
8. (පාමොක් උදෙසීම) නො දනිත්, (හික්මුණින්ට) නො කියත්. ඇවතට පිළියම් නො කෙරෙත්, හික්මුණින් විසින් ඇවැත් පිළිගැනීම. ඇවැත් පිළිගැනීම හික්මුණින් විසින් හික්මුණින්ට කියාදීම.
9. අවිකඛනය, හික්මුණින් විසින් සක්කකර්ම කිරීම, මිනිසුන්ගේ දෙස් කීම, හික්මුණින් විසින් කර්ම කිරීම, හික්මුණින් විසින් කියාදීම, කලහ කිරීම, කර්ම ආරොපණය කිරීම හා උපලවණණා පුවත ද,
10. සාවස්ථියෙහි, මඩවතුර ඉසීම, අවන්දිය බව, ජක්කණිය හික්මුණින් උරු, අඛණ්ණාන දක්වීම, ඔහාසනය, එකට ගැටීසිටීම,
11. අවන්දිය, දණ්ඩකර්මය, හික්මුණින් ද එසේ කිරීම, ආවරණය අවවාද නැවැත්වීම, කැප ද යි සිතීම, වාරිකාවෙහි නික්මීම,
12. බාලා ය, වජ්ඣ ය, විනිව්ජය ය, ඔවාද ය, සියලු සක්කයා ය, සතර පස්නම ය, දෙතුන්නම ය, අවවාද නො ගැනීම ය. බාලා, ගිලාන, ගමික,
13. ආරක්ෂක යන මොහු ද, න රොවන න පච්චාගමන දීස, විලිව, වම, දුස්ස, වෙණි, වට්ටි, වොළවෙණි, වොළවට්ටි, සුක්කවෙණි, සුක්කවට්ටිකා,
14. අට්ඨිල, ගොහනුක, හස්කොව්, පාද, පාදකොව්, උරු, මුට්, දන්තමංස, ආලිප්පන, මඤ්ජු, වුණ්ණන,
15. මුට්ලඤ්ජන, අඛණ්ණාග, මුට්තරාග, අඛණ්ණමුට්තරාග, අවඛණ, විසෙසක, ඔලොකනක, සාලොක, සනව්ව,
16. වෙසි, පානාගාර, සුන, ආපණ, වඩ්ඪි, වාණිජ (යන මෙවා යෙදීම ද.) දස, දසි, කම්මකර, කම්මකාරි,

17. නිරවජාන හරිතකී සන්ධාරයනති නමතකං
නීලං පිතං ලොහිතකං මණ්දපට්ඨ කණ්ණ වීවරා.
18. මහාරඬු මහානාම අවිජ්ජනා දීපමෙව ච
පුප්ඵ ඵල කංචුකඤ්ඤා නිරිට්ඨකඤ්ඤා ධාරයුං.
19. භික්ෂුනී සිකඛමානාය සාමණේරාය අවිට්ඨෙය
නීයාදිතෙ පරිකඛාමෙ භික්ෂුනී වෙව ඉසාරා.
20. භික්ෂුසාය සාමණේරසාය උපාසකස්සුපාසිකා
අශෝකයඤ්ඤා පරිකඛාමෙ නියතොති භික්ෂු ඉසාරා
21. මලලිගඛං පක්කමුලං බ්‍යාඤ්ජනං ආමිසෙන ච
උසස්සනඤ්ඤා බාලාතරං සන්තිධිකත මාමිසං.
22. භික්ෂුනං යාදිසං හෙට්ඨං භික්ෂුනීනං තථා කමෙ
සෙනාසනං උතුනියො මකඛියති පටානි ව.
23. ඵ්ථජනති සබ්බකාලඤ්ඤා අනිමිත්තාදි දිසාරෙ
නිමිත්තා ලොහිතා වෙව තරෙව ධූවලොහිතා.
24. ධූවලොළු පග්ගරණී සිබ්බිණ්ඤා පණ්ඩකා
වෙපුරිසි ව සමභික්ඛා උභතොබ්‍යාඤ්ජනා පි ව.
25. අනිමිත්තාදිතො කඤ්ඤා යා ව උභතොබ්‍යාඤ්ජනා
ඵතං පෙය්‍යාලතො හෙට්ඨා කුට්ඨං ගණේධා කිලාසි.
26. පොසාපමාරො මානුසි ඉත්ථිසි භුජිසාසි ව
අණනා න රාජහට්ඨි අනුඤ්ඤානා ව වීසති.
27. පරිපුණ්ණා ව කිත්තාමා කා නාමා තෙ පට්ඨනිනී
චතුර්විසතාරායානං පුච්ඡිතා උපසම්පදා.
28. වීජායනති අනානුසිට්ඨා සබ්බමණේසා තරෙව ච
උපජ්ඣා ගාත සංඝාටී උත්තරනාරවාසකො.
29. සංකම්ප්පකසාටී ව ආචිකඛිතාන පෙසමෙ
බාලා අසමමතෙකතො යා වෙ පුච්ඡනාරාසිකා.
30. ඵකතො උපසම්පන්නා භික්ෂුසංගෙ නරා පුත
ජායා උතු දිවසඤ්ඤා සංගීති තමො නිසස්සෙ
31. අට්ඨං අකරණියානී කාලං සබ්බස්ම අට්ඨධා
න පටාරොනති භික්ෂුනියො භික්ෂුසංගං තරෙව ව.

17. කිරිවෘත-යන මොවුන්ට උවචන් කිරීම ද, හරිතකී, නමතක දූරීම, නීල, පිත, ලොහිත, මඤ්ජුරය, කණ්ණ වීර ද,
18. මහාරඬ, මහානාම, අවසිත, දීප, පුපථ, එල කඤ්චුක තිරිටක යන සිවුරු දූරීම ද කළහ.
19. භික්ෂුනී, සික්ඛමානා, සාමණේරා යන අයගේ අභාවයෙහි පිරිකර පවරනු ලැබූ කල්හි භික්ෂුණී භිමිකාරිය වේ.
20. භික්ෂු, සාමණේර, උපාසක උපාසිකා සහ වෙනත් අයගේ පිරිකර පවරනු ලැබූ කල්හි භික්ෂුහු භිමියෝ වෙත්.
21. පුරාණමලී, ගර්භය, පාත්‍රමූලය, පුරාණබ්‍යාඤ්ජනය, ආමිසය, අධික ආමිසය, ඉතා අධික ආමිසය, සනතිධිකත ආමිසය ද,
22. යට කියන ලද පරිදි භික්ෂුන්ට යම්සේ ද භික්ෂුණීන්ට ද එසේම කරන්නේ ය. සෙනාසනය ද, උතුනී ද, වස්ත්‍ර ලෙසින් තැවරීම ද,
23. හුය සිදීම ද, සංඛකාල ද, අනිමිත්තාදිය ද දක්නා ලැබෙත්, නිමිත්තා, ලොහිතා. එසේ ම ධූවලොහිතා ද,
24. ධූවවොළා, පඤ්ජිණි, සිබරිණි, ඉත්ථිපණ්ඩකා, වෙපුරිසි, සමිනිතකා, උභතොබ්‍යාඤ්ජනා ද යි,
25. අනිමිත්තා ආදිකොට උභතොබ්‍යාඤ්ජනකා තෙක් ඇති මෙය පෙය්‍යාල වශයෙන් යට කියන ලදී. කුෂ්ඨ ය, ගණ්ඩ ය, කිලාසි ය,
26. සොස ය, අපමාර ය, මානුසි ය, ඉත්ථි ය, භුජිස්සා ය, අණනා ය, න රාජහට්ඨ ය, අනුඤ්ඤා ය, විසතිවස්සා ය,
27. පරිපුණ්ණ ය, කිංනාමා ය, පවනනීනී, කිං නාමා ය යන සුවිසි අනතරාසික ධර්මයන් විමසා උපසම්පද කිරීම වේ.
28. අනුශාසනා නො කරන ලද්දහු සහමැද ගොථගැසී සිටිත්, උපරිකායගාහන, සංඛාරී, උත්තරාසංඛ, අනතර-වාසක,
29. සංකච්චිකා, උදකසාටිකා ද කියාදී යවන්නේ ය. බාලා ය, අසම්මතා ය, එකතොගමනය, අනතරාසිකධර්ම පිළිවිසීම ය.
30. එකතො උපසම්පන්නා ය, එසේම භික්ෂුසංඛයා කෙරෙහි උපසපත් විම ය, ඡායා, උතු, දිවස, සංගීති, නිසස්ස තුන,
31. අකරණිය අට, (යන මෙවා කියාදීම ද,) කාලය ඉක්මවීම, හැමතැන අටනම බැගින් හිදීම, භික්ෂුණීන් නො පැවරීම, භික්ෂුන් නො පැවරීම,

32. කොලාහලං පුරෙහත්තං විකාලෙ ව කොලාහලං
උපොසථං පචාරණං සව්වනීයානුචාදනං.
33. ඕකාසං වොදෙ සාරෙතති පටිකඛිත්තං මහෙසිනා
තපෙව භික්ඛු භික්ඛුනී අනුඤ්ඤාතං මහෙසිනා.
34. යානං ගිලානපුත්තඤ්ඤා යානුග්ගාතඛිඤ්ඤාසිකා
භික්ඛු සිකඛා සාමණෙරා සාමණෙරී ව බාලකා.
35. අරඤ්ඤා උපාසකෙන උදෙසාසිතො උපසංඝයං
න සම්මති නවකම්මං නිසින්නගඤ්ඤා එකිකා.
36. සාගාරඤ්ඤා ගරුධම්මං පච්චිකඛාය ව සඤ්ඤා
අභිවාදන කෙසා ව නඛා වණකම්මනා.
37. පලලඤ්ඤා ගිලානා ව වජ්ඣං වුණෙණෙන වාසිතං
ජත්තාසරෙ පටිසොතෙන අතිතෙ පුරිසෙන ව.
38. මහාගොතමී ආයාචි ආනන්දො වාසි යොනිසො
පරිසා වකසෙසා හොතති පබ්බජ්ජා¹ ජිනසාසනෙ.
39. සංවේගජනනත්ථාය සද්ධම්මස්ස ව වුද්ධියා
ආතුරසෙසව හෙසජ්ජං එවං වුද්ධෙන දෙසිතං.
40. එවං විනිතා සද්ධම්මෙ මාතුගාමාපි ඉත්තරා²
තා යතති අවිච්ඡිතං යානං යත් ගාතව්වා න සොවරෙති.

1. පබ්බජ්ජං - මජ්ඣං.

2. ඉත්තරා - සි.

32. කොලාහල ය, පුරෙහඤ්ඤා ය, විකාලයෙහි කොලාහල ය, උපපාසක ය, පවාරණ ය, සවිවතිය බව ය, අනුචාරක ය,
33. ඔකාස, වොදන, සාරන යන මේවා මහර්මින් වහන්සේ විසින් ප්‍රතික්ෂේපිත ය, එසේ ම භික්ෂුණීන් විෂයෙහි භික්ෂුන්ට උන්වහන්සේ විසින් අනුභූත ය.
34. යානය, ගිලානය, (ඉත්ති-පුරිස) යුක්ත යානය, යානුග්‍රහණය, අධිකාසි ය, භික්ෂු-සිකඛමානා-සාමණේර-සාමණේරී- බාල යන දූතයෝ ය,
35. අරණ්‍යවාස ය, උපාසකයකු විසින් භාණ්ඩශාලාවක් දීම ය, උපකාරය ය, නො සැඟිලි ය, නවකම්ම ය, යන මේවා ද නිසිනගඤ්ඤා, එකිකා,
36. සාගාර ය, ගරුඛම්ම ය, පව්වකාන ය, සංක්‍රමණය, අභිවාරක ය, කෙස-නට් ඡේදන ය, වණ පිළියම් ය,
37. පලලබ්ධ ය, ගිලානය, වච්ච ය, වුණ්ණ ය, වාසිත ය, ජනාසාර ය, පටිසොත ය, අතිත්ත ය, පුරිසතිත්ත ය (යන මේ කරුණු, වලින් භික්ෂුනීඛන්ධකය වේ.)
38. මහාගොතම් ජිනසසුනෙහි පැවිද්ද යැදූ අනඳ තෙරුන් වහන්සේ ද නුවණින් යැදී ය (සසුනෙහි) සිටු පිරිසක් වෙත්.
39. සංවේග ඉපදවීම පිණිස ද සඤ්චර්මයාගේ වැඩීම පිණිස ද ගිලනකුට බෙහෙතක් මෙන් බුදුන් විසින් මෙසේ දෙසන ලදී.
40. මෙසේ සඤ්චර්මයෙහි විනීත වූ ඒ බොළඳ මාගම්හු පවා යම් තැනකට ගොස් ගොත නො කෙරෙත් ද ඒ නොමියන තැනට (නිවනට) යෙත්.

11. පඤ්චසතිකකවිධකං

සංගීති නිදනං

1. අප්‍ර මො ආයස්මා මහාකස්සපො භික්ඛු ආමනෙතස්සි: එකමිද්දං ආවුසො සමයං පාවාය කුසිනාරං අඤ්ඤාන මග්ගපටිපත්තො මහතා භික්ඛුසංඝොන සද්ධීං පඤ්ඤාමනොහි භික්ඛුසතෙහි. අප්‍රධ්වාහං ආවුසො මග්ගා ඔක්කමම අඤ්ඤාතරස්මිං රුකඛමුලෙ නිසීදිං. තෙන මො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො ආජීවකො කුසිනාරාය¹ මඤ්ඤවපුප්ථං ගහෙතො පාවං අඤ්ඤානමග්ගපටිපත්තො හොති. අද්දසං මො අහං ආවුසො තං ආජීවකං දුරතොව ආගච්ඡන්තං. දිස්වාන තං ආජීවකං එතදවොච: “අපාවුසො අමහාකං සඤ්ඤාං ජානාසී”ති? “ආමාවුසො ජානාමි. අජ්ඣ සත්තාහපරිනිබ්බුතො සමඤ්ඤා ගොතමො. තතො මෙ ඉදං මඤ්ඤවපුප්ථං ගහිතන්ති”.

2. තත්‍රාවුසො යෙ තෙ භික්ඛු අවිතරාගා, අපෙසකචෙව බාහා පග්ගස්ස කඤ්ඤති. ඡින්නපපාතං² පපතන්ති, ආච්චටනති, විච්චටනති, අනිච්ඡං හගවා පරිනිබ්බුතො, අනිච්ඡං සුගතො පරිනිබ්බුතො, අනිච්ඡං චක්ඛුං³ ලොකෙ අන්තරහිතන්ති. යෙ පන තෙ භික්ඛු විතරාගා තෙ සතා සමපජානා අධිවාසෙතති “අනිච්ඡා සංඛාරා තං කුතෙත්ථ ලබ්බා”ති. අප්‍රධ්වාහං ආවුසො තෙ භික්ඛු එතදවොච: “අලං ආවුසො මා සොච්ඡි. මා පරිදෙච්ඡි. නන්තෙතං ආවුසො හගවතා පටිගචෙව⁴ අක්ඛාතං සංඛෙවෙව පියෙහි මනාපෙහි නානාභාවො විනාභාවො අඤ්ඤාපාභාවො? තං කුතෙත්ථ ආවුසො ලබ්බා යන්තං ජාතං භූතං සම්බතං පලොකධම්මං තං චන මා පලුඤ්ඤි තෙන. ඨාතං විජ්ජතිති”.

3. තෙන මො පනාවුසො සමයෙන සුභද්දෙ නාම වුඩ්ඪපඛබ්බිතො තස්සං පරිසායං නිසින්නො හොති. අප්‍ර මො ආවුසො සුභද්දෙ වුඩ්ඪපඛබ්බිතො තෙ භික්ඛු එතදවොච: “අලං ආවුසො. මා සොච්ඡි. මා පරිදෙච්ඡි. සුමුත්තා මයං තෙන මහාසමඤ්ඤානං උපද්දතා ව මයං හොම ‘ඉදං වො කප්පති, ඉදං වො න කප්පති’ති. ඉදං පන මයං යං ඉච්ඡිස්සාම තං කරිස්සාම, යං න ඉච්ඡිස්සාම න තං කරිස්සාමාති”.

1. කුසිනාරායං - සි.

2. ඡින්නපපාතං - ඡින්නපං.

3. චක්ඛුං - ඡින්නපං.

4. පටිගචෙව - ඡින්නපං.

11. පඤ්චසතිකකව්චකය

සංගීති නිදනය

1. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් මහාකාශ්‍යප සථවිරයන් වහන්සේ භික්ෂූන් ඇමතුවේක. ඇවැත්නි, මම එක් සමයෙක පන්සියයක් පමණ භික්ෂූන් ඇති මහත් භික්ෂු සංඝයා සමග පාචා නුවරින් කුසිනාරා නුවර කරා දීර්ඝ මාර්ගයට පිළිපත්තෙමි. ඇවැත්නි, ඉක්බිති මම මභින් ඉවත් ව එක්තරා රුක් මුලෙක හුන්නෙමි. එසමයෙහි එක්තරා ආජීවකයෙක් මදාරා මලක් ගෙන කුසිනාරා නුවර සිට පාචා නුවර කරා දීඝ මාර්ගයට පිළිපත්තේ ය. ඇවැත්නි, මම එන්නා වූ ඒ ආජීවකයා දුරදී ම දුටිමි. දක ඒ ආජීවකයාට මෙය කීමි. ඇවැත්නි, අපගේ ශාස්තෘන් වහන්සේ දන්නෙහි ද යි. එසේ ය ඇවැත්නි, දනිමි. ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ පිරිනිව් අදට සත් දවසෙකි. මා විසින් මේ මදාරාමල එතැනින් ගන්නා ලද යි.

2. ඇවැත්නි, එහි යම් ඒ භික්ෂු කෙනෙක් අවිතරාග වුහු ද ඔවුනතුරෙන් ඇතැමෙක් “ඉතා ඉක්මනින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිරිනිවන් පෑසේක. ඉතා ඉක්මනින් සුගතයන් වහන්සේ පිරිනිවන් පෑසේක. ඉතා ඉක්මනින් ලෝකයෙහි ඇස අතුරුදහන් වී යැ”යි (කියමින්) හිසෙහි අත් බැඳ හඬත්. සිද්ධා ලද්දක් (බිම) වැටෙන්නා සේ වැටෙත්. ඉදිරියට පෙරළෙත්, පසු පසට පෙරළෙත්, යම් භික්ෂු කෙනෙක් විතරාග වුහු ද ඔවුහු සංස්කාරයෝ අනිත්‍යයහ. ඔවුන්ගේ නො බිඳ පැවැත්මක් කොයින් ලැබියහැකි ද’යි (සලකා) සිහි ඇත්තාහු මනා නුවණින් යුක්ත වුවාහු ඉවසත්. ඇවැත්නි, අනතුරු ව මම ඒ භික්ෂූන්ට මෙය කීමි. “ඇවැත්නි, කම් නැත. ශොක නො කරවු, නො වැළපෙවු, ඇවැත්නි, ප්‍රිය වූ මනාප වූ සියල්ලෙන් ම වෙනස් වීම වෙන් වීම, අනිත් ආකාරයෙකින් වීම වන්නේ ය යන මෙය භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් කැල ම ප්‍රකාශකරන ලද්දේ නො වේ ද? ඇවැත්නි, ඒ යමක් උපන්නේ ද, හටගන්නේ ද සඬ්ඛත වූයේ ද නැසෙනසුලු වේ ද එය එකාන්තයෙන් නො නැසේව’යි යන මේ කරුණ කොයින් ලැබේ ද? මේ කරුණ විද්‍යාමාන නො වේ යි.

3. ඇවැත්නි, එසමයෙහි සුභඥ නම් මහලු ව පැවිදි වූවෙක් ඒ පිරිසෙහි හුන්නේ වෙයි. ඇවැත්නි, ඉක්බිති ඒ සුභඥ නම් මහලු පැවිද්ද ඒ භික්ෂූන්ට මෙය කී ය. “ඇවැත්නි, කම් නැත. ශොක නො කරවු. නො වැළපෙවු, අපි ඒ මහාශ්‍රමණයාගෙන් මොනොවට මිදුණෝ වෙමු. මෙය නොපට කැප ය, මෙය කොපට නො කැප ය යි කීමෙන් උපද්‍රවයට ද පත්කරන ලද්දෝ වෙමු. දන් අපි යමක් කැමැති නම් එය කරන්නෙමු. යමක් නො කැමැත්තෙමු නම් එය නො කරන්නෙමු”යි.

හඤ් මයං ආවුසො ධම්මඤ්ඤා විනයඤ්ඤා සඛ්ඤායාම පුරෙ අධම්මො දිජ්ඣති ධම්මො පටිබාහීයති. පුරෙ අවිනයො දිජ්ඣති විනයො පටිබාහීයති. පුරෙ අධම්මවාදිනො බලවනොනා භොතති. ධම්මවාදිනො දුඛලා භොතති. පුරෙ අවිනයවාදිනො බලවනොනා භොතති. විනයවාදිනො දුඛලා භොතති.

තෙන හි හතොන ථෙරො භික්ඛු උච්චිතතුති අථ ඛො ආයස්මා මහාකස්සපො එකෙනුනාති පඤ්ඤා අරහත්තසතාති¹ උච්චිති. භික්ඛු ආයස්මනං මහාකස්සපං එතදචොච්චිං: අයං හතොන ආයස්මා ආනන්දෙ කිඤ්ඤාපි සෙඛො අහංඛො ඡන්ද්‍ර දෙසා මොහා භයා අගතිං ගත්තුං. බහු ව අනෙත භගවතො සතතිකෙ ධම්මො ව විනයො ව පරියනො. තෙන හි හතොන ථෙරො ආයස්මනමපි ආනන්දං උච්චිතතුති.

4. අථ ඛො ආයස්මා මහාකස්සපො ආයස්මනනවපි ආනන්දං උච්චිති. අථ ඛො ථෙරානං භික්ඛුනං එතදභොසි: කඤ් ණු ඛො මයං ධම්මඤ්ඤා විනයඤ්ඤා සඛ්ඤායෙය්‍යාමාති. අථ ඛො ථෙරානං භික්ඛුනං එතදභොසි: රාජගහං ඛො මහාගොවරං පඤ්ඤාසෙනාසනං. යනතුන මයං රාජගහෙ වස්සං වසන්තා² ධම්මඤ්ඤා විනයඤ්ඤා සඛ්ඤායෙය්‍යාම. න අඤ්ඤාති භික්ඛු රාජගහෙ වස්සං උපගච්ඡෙය්‍යන්ති. අථ ඛො ආයස්මා මහාකස්සපො සඛ්ඤං ඤාපෙසි: සුඤ්ඤා මෙ ආවුසො සංඛො. යදි සඛ්ඤාසං පත්තකල්පං සංඛො ඉමාති පඤ්ඤා භික්ඛුසතාති සම්මතොය්‍ය රාජගහෙ වස්සං වසන්තා ධම්මඤ්ඤා විනයඤ්ඤා සඛ්ඤායෙය්‍යාම. න අඤ්ඤාති භික්ඛු රාජගහෙ වස්සං වසිතංඛොති. එසා ඤාතති.

සුඤ්ඤා මෙ ආවුසො සංඛො. සංඛො ඉමාති පඤ්ඤාභික්ඛුසතාති සම්මතොය්‍ය රාජගහෙ වස්සං වසන්තා ධම්මඤ්ඤා විනයඤ්ඤා සඛ්ඤායෙය්‍යාම. න අඤ්ඤාති භික්ඛු රාජගහෙ වස්සං වසිතංඛොති. යස්සායස්මතො ඛමති ඉමෙසං පඤ්ඤානං භික්ඛුසතානං සම්මුති රාජගහෙ වස්සං වසන්තානං ධම්මඤ්ඤා විනයඤ්ඤා සඛ්ඤායෙය්‍යාම. න අඤ්ඤාති භික්ඛු රාජගහෙ වස්සං වසිතංඛොති, යො තුණ්හස්ස. යස්ස නකඛමති යො භාපෙය්‍යා.

සම්මතාති සංඛොන ඉමාති පඤ්ඤාභික්ඛුසතාති රාජගහෙ වස්සං වසන්තා ධම්මඤ්ඤා විනයඤ්ඤා සඛ්ඤායෙය්‍යාම. න අඤ්ඤාති භික්ඛු රාජගහෙ වස්සං වසිතංඛොති. ඛමති සඛ්ඤාසං. තස්මා තුණ්හි. එවිමෙතං ධාරයාමිති.

1. එකෙනුන පඤ්ඤා අරහත්තසතාති - මජ්ඣ.

2. වසන්තාති - මජ්ඣ.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

එහෙයින් ඇවැත්නි, අපි අධර්මය බැලීමටත් ධර්මය බැහැර කරනු ලැබීමටත් පෙර, අවිනය බැලීමටත් විනය බැහැර කරනු ලැබීමටත් පෙර, අධර්මවාදීන් බලවත්වීමටත් ධර්මවාදීන් දුබලවීමටත් පෙර, අවිනයවාදීන් බලවත්වීමටත් විනයවාදීන් දුබලවීමටත් පෙර, ධර්මය ද විනය ද සඬායනා කරමිහි. (මහාකාශ්‍යප තෙරුන් වහන්සේ වදාළහ.)

වහන්ස, එසේ නම් තෙරුන් (ඔබ) වහන්සේ භික්ෂූන් තෝරා ගන්නාසේක්වා'යි. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් මහාකාශ්‍යප ස්ථවිරයන් වහන්සේ එක් නමක් උනු වූ පන්සියයක් රහතුන් වහන්සේ තෝරාගත්තේය. භික්ෂූහු ආයුෂ්මත් මහාකාශ්‍යප ස්ථවිරයන් වහන්සේට මෙය කීහ. “වහන්ස, මේ ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ ශෛක්ෂ්‍ය වූවත් ඡන්දයෙන් ඥාණයෙන් මොහයෙන් හයින් අගතියට යෑමට නො සුදුසු ය. මුත් වහන්සේ විසින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සම්පයෙහි බොහෝ ධර්මය ද විනය ද උගන්නා ලද්දේ ය. වහන්ස, එහෙයින් (ඔබ) තෙරුන් වහන්සේ ආනන්ද ආයුෂ්මතුන් වහන්සේ ද තෝරාගන්නා සේක්වා'යි.

4. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් මහාකාශ්‍යප ස්ථවිරයන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ ද තෝරාගත්හ. ඉක්බිති “අපි කොතැනහි දී ධර්මය ද විනය ද සඬායනා කරමෝ දැ යි ස්ථවිර භික්ෂූන්ට මේ අදහස විය. “රජගහනුවර වනාහි මහා ගොදුරුගම් ඇත්තේ ය. බොහෝ සෙනසුන් ඇත්තේ ය. අපි රජගහනුවර වස් වසමින් ධර්මය ද විනය ද සඬායනා කරන්නෙමු නම් ඉතා මැනවි. අනිත් භික්ෂූ කෙනෙක් රජගහ නුවර වස් නො එළඹෙන්නාහු නම් යෙහෙකැ'යි. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් මහාකාශ්‍යප ස්ථවිරයන් වහන්සේ සඬායනාට (මෙසේ දන්වූහ.) “ඇවැත්නි, සඬායනා මඬස් අසාවා. ඉදින් සඬායනා පැමිණි කල් වේ නම් රජගහ නුවර වස් වසමින් ධර්මය ද විනය ද සඬායනා කිරීමට සඬායනා මේ පන්සියයක් භික්ෂූන් සම්මත කරන්නේ ය. අනිත් භික්ෂූන් විසින් රජගහ නුවර වස් නො විසියයුතු'ය. මේ ඥප්ති යි.

ඇවැත්නි, සඬායනා මඬස් අසාවා. රජගහ නුවර වස් වසමින් ධර්මය ද විනය ද සඬායනා කිරීමට සඬායනා මේ පන්සියයක් භික්ෂූන් සම්මත කරයි. අනිත් භික්ෂූන් විසින් රජගහ නුවර වස් නො විසියයුතු ය. යම් ආයුෂ්මත් කෙනෙකුට ‘අනිත් භික්ෂූන් විසින් රජගහ නුවර වස් නො විසියයුතු ය. මේ පන්සියයක් භික්ෂූන් රජගහ නුවර වස් වසමින් ධර්මය ද විනය ද සඬායනා කිරීමට සම්මත කිරීම’ රූචි වේ නම් උන් වහන්සේ නිහඬ වන්නාහ. යම් කෙනෙකුට රූචි නො වේ නම් උන් වහන්සේ කියන්නාහ.

මේ පන්සියයක් භික්ෂූන් රජගහ නුවර වස් වසමින් ධර්මය ද විනය ද සඬායනා කිරීමට සඬායනා විසින් සම්මත කරන ලද්දේ ය. අනිත් භික්ෂූන් රජගහ නුවර වස් නො විසියයුතු ය. (මෙය) සඬායනා රූචි වෙයි. එහෙයින් භිහඬ ය. මෙය මෙසේ දරමි යි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

5. අප් ඛො ථෙරා භික්ඛු රාජගහං අගමංසු ධම්මඤ්ඤා විනයඤ්ඤා සංඛ්‍යාදිතුං. අප් ඛො ථෙරානං භික්ඛුනං එතද්දෙවොසි: හගවිතා ඛො ආවුසො ඛණ්ඩුල්ලපට්ඨංචරණං වණ්ණිතං. හන්ද මයං ආවුසො පට්ඨං මාසං ඛණ්ඩුල්ලං පට්ඨංචරොම. මණ්ඩලං මාසං සන්තිපතින්තා ධම්මඤ්ඤා විනයඤ්ඤා සංඛ්‍යාදිස්සාමාති. අප් ඛො ථෙරා භික්ඛු පට්ඨං මාසං ඛණ්ඩුල්ලං පට්ඨංචරිංසු. අප් ඛො ආයස්මා ආනන්දෙ සෙව සන්තිපාතො, න ඛො මෙන. පතිරුපං යොහං සෙවො¹ සමානො සන්තිපාතං ගච්ඡියාන්ති ඛුද්දෙවරන්ති. කායගතාය සතියා විතීනාමෙතා රක්ඛායා පඤ්ඤාසමයං නිපජ්ජස්සාමීති කායං ආවජ්ජෙයි. අසංතං ව සියං බිමබ්බාහනං, භූමිතො ව පාද මුක්තා, එතස්මිං අනතුරෙ අනුපාදය ආසවෙහි වීතං විමුවි. අප් ඛො අයස්මා ආනන්දෙ අරහා සමානො සන්තිපාතං අගමායි.

6. අප් ඛො ආයස්මා මහාකස්සපො සංඛං ඤාපෙයි: සුණාතු මෙ ආවුසො සංඛො. යදි සංඛස්ස පත්තකල්ලං අහං ආයස්මන්තං උපාලිං විනයං පුට්ඨියාන්ති. ආයස්මාපි උපාලි සංඛං ඤාපෙයි: සුණාතු මෙ හන්තො සංඛො. යදි සංඛස්ස පත්තකල්ලං අහං ආයස්මනා මහාකස්සපෙන විනයං පුට්ඨො විස්සජ්ජියාන්ති. අප් ඛො ආයස්මා මහාකස්සපො ආයස්මන්තං උපාලිං එතද්දෙවො: පට්ඨං ආවුසො උපාලි පාරාජිකං කඤ්ඤාපඤ්ඤාන්ති. වෙසාලියං හන්තොති. කං ආරබ්භාති. සුදින්නං කල්ලපුක්කං ආරබ්භාති. කිසම් වත්ථුසම්භවි. මෙට්ඨනධම්මෙති. අප් ඛො ආයස්මා මහාකස්සපො ආයස්මන්තං උපාලිං පට්ඨමස්ස පාරාජිකස්ස වත්ථුමි පුච්ඡි, නිදනම් පුච්ඡි, පුග්ගලම් පුච්ඡි, පඤ්ඤාත්තිම් පුච්ඡි, අනුපඤ්ඤාත්තිම් පුච්ඡි, ආපත්තිම් පුච්ඡි, අනාපත්තිම් පුච්ඡි.

7. දුතියමානාවුසො උපාලි පාරාජිකං කඤ්ඤාපඤ්ඤාන්ති. රාජගහෙ හන්තොති. කං ආරබ්භාති. ධනියං ඤාමකාරපුක්කං ආරබ්භාති. කිසම් වත්ථුසම්භවි. අදින්නාදන්තෙති. අප් ඛො ආයස්මා මහාකස්සපො ආයස්මන්තං උපාලිං දුතියස්ස පාරාජිකස්ස වත්ථුමි පුච්ඡි, නිදනම් පුච්ඡි, පුග්ගලම් පුච්ඡි, පඤ්ඤාත්තිම් පුච්ඡි, අනුපඤ්ඤාත්තිම් පුච්ඡි, ආපත්තිම් පුච්ඡි, අනාපත්තිම් පුච්ඡි.

5. ඉක්බිති යථවිර හිඤ්ඤා ධර්මය ද විනය ද සඤ්ඤානා කිරීමට රජගහ නුවරට වැඩියාහ. ඉක්බිති යථවිර හිඤ්ඤාට මේ අදහස විය. ඇවැත්නි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් බිදුණු පැලුණු තැන් පිළිසකර කිරීම වර්ණනා කරන ලද්දේ ය. එහෙයින් ඇවැත්නි, අපි පළමු මාසය බිදුණු පැලුණු තැන් පිළිසකර කරමු මධ්‍යම මාසයෙහි රැස්ව ධර්මය ද විනය ද සඤ්ඤානා කරන්නෙමු'යි. ඉක්බිති යථවිර හිඤ්ඤා පළමු මාසය බිදුණු පැලුණු තැන් පිළිසකර කරවූහ. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ හෙට රැස්වීම ය. මම සෙබ වූයේ ම (රහත් නො වූයේ) රැස්වීමට යන්නෙමි නම් එය මට නිසි නො වේ යි (සලකා) රාත්‍රියෙහි බොහෝ වේලාවක් කාශීයාසිභියෙන් ගත කොට රාත්‍රිය පහත් වන වේලායෙහි හෝනෙමි යි (සිතා) කය හැරවූහ. භිස ද කොට්ටයට නො පැමිණියේ ය. පාදයෝ ද පොළොවෙන් මිදුණාහ. මේ අතරෙහි සිත උපද්‍රව නො කොට ආයුචයන්ගෙන් මිදුණේ ය. ඉන්පසු ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ රහත් වූවාහු ම රැස්වීමට වැඩියේක.

6. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් මහාකාශ්‍යප ස්ථවිරයන් වහන්සේ සඤ්ඤාට (මෙසේ) දන්වූහ. ඇවැත්නි සඤ්ඤා මඬස් අසාවා. ඉදින් සඤ්ඤාට පැමිණි කල් වේ නම් මම ආයුෂ්මත් උපාලි ස්ථවිරයන් විනය පිළි විසින්නෙමි යි. ආයුෂ්මත් උපාලි ස්ථවිරයන් වහන්සේ ද සඤ්ඤාට (මෙසේ) දන්වූහ. 'වහන්ස සඤ්ඤා මඬස් අසාවා. ඉදින් සඤ්ඤාට පැමිණි කල් වේ නම් මම ආයුෂ්මත් මහාකාශ්‍යප ස්ථවිරයන් වහන්සේ විසින් විනය පුළුවුස්නාලද්දේම විසදන්නෙමි'යි. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් මහාකාශ්‍යප ස්ථවිරයන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් උපාලි ස්ථවිරයන් වහන්සේට මෙය කීහ. ඇවැත්න උපාලි, පළමු පාරාජිකාව කොහි දී පනවනලද දෑ යි. වහන්ස, වෙසා ලියෙහි දී යැ යි. කවරකු ඇරබ දෑ යි. සුදිනක කලඤ්ඤා ඇරබ යැ යි. කිනම් වස්තුවෙක දෑ යි. මෙමුත්තධර්මයෙහි යැ යි. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් මහාකාශ්‍යප ස්ථවිරයන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් උපාලිගෙන් පුරම පාරාජිකාවෙහි වස්තුව ද පිළිවිසූහ. නිදනය ද පිළිවිසූහ. පුද්ගලයා ද පිළිවිසූහ. ප්‍රඥප්තිය ද පිළිවිසූහ. අනුප්‍රඥප්තිය ද පිළිවිසූහ. ආපත්තිය ද පිළිවිසූහ. අනාපත්තිය ද පිළිවිසූහ.

7. ඇවැත්න උපාලි, දෙවැනි පාරාජිකාව කොහි දී පනවන ලද දෑ යි. වහන්ස, රජගහනුවර දී යැ යි. කවරකු ඇරබ දෑ යි. ධනිය කුමකාර පුත්‍ර ඇරබ යැ යි. කවර වස්තුවක දෑ යි. නො දුන් දෙය ගැනීමෙහි යැ යි. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් මහාකාශ්‍යප ස්ථවිරයන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් උපාලි ස්ථවිරයන් වහන්සේගෙන් දෙවැනි පාරාජිකාවෙහි වස්තුව ද ඇසූහ. නිදනය ද ඇසූහ. පුද්ගලයා ද ඇසූහ. ප්‍රඥප්තිය ද ඇසූහ. අනුප්‍රඥප්තිය ද ඇසූහ. ආපත්තිය ද ඇසූහ. අනාපත්තිය ද ඇසූහ.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

තනියමපනාවුසො උපාලි පාරාජිකං කඤ්ඤාත්තනාති. වෙසාලියං හතෙනාති. කං ආරඛනාති. සමෙහුලෙ භික්ඛු ආරඛනාති. කිසමිං වත්ථිසමිනති. මනුසසවිග්ගහෙති. අපං ඛො ආයසමා මහා කසසපො ආයසමනං. උපාලිං තනියසස පාරාජිකසස වත්ථිවපි පුච්ඡි, නිදනමපි පුච්ඡි, පුග්ගලමපි පුච්ඡි, පඤ්ඤාත්තමපි පුච්ඡි, අනුපඤ්ඤාත්තමපි පුච්ඡි, ආපතනමපි පුච්ඡි, අනාපතනමපි පුච්ඡි.

වතුකුමපනාවුසො උපාලි පාරාජිකං කඤ්ඤාත්තනාති. වෙසාලියං හතෙනාති. කං ආරඛනාති. වග්ගමුද්ගතියෙ භික්ඛු ආරඛනාති. කිසමිං වත්ථිසමිනති. උත්තරිමනුසසධමෙමති. අපං ඛො ආයසමා මහාකසසපො ආයසමනං. උපාලිං වතුකුමසස පාරාජිකසස වත්ථිවපි පුච්ඡි, නිදනමපි පුච්ඡි, පුග්ගලමපි පුච්ඡි, පඤ්ඤාත්තමපි පුච්ඡි, අනුපඤ්ඤාත්තමපි පුච්ඡි, ආපතනමපි පුච්ඡි, අනාපතනමපි පුච්ඡි, එතෙනෙව උපායෙන උග්ගතො විග්ගො¹ පුච්ඡි, පුට්ඨො පුට්ඨො ආයසමා උපාලි විසසජෙසයි.

8. අපං ඛො ආයසමා මහාකසසපො සඛං ඤාපෙයි: සුඤ්ඤාතෙ ආවුසො සඛො. යදි සඛසස පතකල්ලං අහං අයසමනං ආනන්දං ධම්මං පුට්ඨෙය්‍යනති. අපං ඛො ආයසමා ආනන්දෙ සඛං ඤාපෙයි: සුඤ්ඤාතෙ හතෙන සඛො. යදි සඛසස පතකල්ලං අහං ආයසමනා මහාකසසපෙන ධම්මං පුට්ඨො^{*} විසසජෙය්‍යනති. අපං ඛො ආයසමා මහාකසසපො ආයසමනං ආනන්දං එතදෙවාච: බ්‍රහ්මචාරං ආවුසො අනන්ද කඤ්ඤාත්තනාති. අනන්තරා ච හතෙන රාජගහං අනන්තරා ච නාලන්දං රාජගහාරකෙ අමෙලට්ඨකායනති. කං ආරඛනාති. සුපට්ඨසඤ්ඤා පරිබ්බාජකං බ්‍රහ්මදත්තඤ්ඤා මාණවතනති. අපං ඛො ආයසමා මහාකසසපො ආයසමනං ආනන්දං බ්‍රහ්මචාරසස නිදනමපි පුච්ඡි, පුග්ගලමපි පුච්ඡි.

සාමඤ්ඤාචරං පනාවුසො ආනන්ද කඤ්ඤාත්තනාති. රාජගහෙ හතෙන ජීවකඛෙවනෙති. තෙන සඤ්ඤාති. අජාතසතකුතා වෙදෙහි-පුත්තෙන සඤ්ඤාති. අපං ඛො ආයසමා මහාකසසපො ආයසමනං ආනන්දං සාමඤ්ඤාචරසස නිදනමපි පුච්ඡි, පුග්ගලමපි පුච්ඡි, එතෙනෙව උපායෙන පඤ්ඤා නිකායෙ පුච්ඡි, පුට්ඨො පුට්ඨො ආයසමා ආනන්දෙ විසසජෙසයි.

1. විග්ගො - 8.

2. පුට්ඨො පුට්ඨො - 8 පසං.

ඇවත උපාලි, තුන්වැනි පාරාජිකාව කොභි දී පනවනලද දෑ යි. වහන්ස, වෙසාලියෙහි දී යැ යි. කවරකු ඇරබ දෑ යි. බොහෝ භික්ෂූන් ඇරබ යැ යි. කවර වස්තුවෙක දෑ යි. මනුෂ්‍ය විග්‍රහයෙහි යැ යි. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් මහාකාශ්‍යප ස්ථවිරයන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් උපාලි ස්ථවිරයන් වහන්සේගෙන් තුන්වැනි පාරාජිකාවෙහි වස්තුව ද ඇසුහ. නිදනය ද ඇසුහ. පුද්ගලයා ද ඇසුහ. ප්‍රඥප්තිය ද ඇසුහ. අනුප්‍රඥප්තිය ද ඇසුහ. ආපත්තිය ද ඇසුහ. අනාපත්තිය ද ඇසුහ.

ඇවත උපාලි, සිවුවැනි පාරාජිකාව කොභි දී පනවනලද දෑ යි. වහන්ස, වෙසාලියෙහි දී යැ යි. කවරකු ඇරබ දෑ යි. වග්ගවිද්‍යා භික්ෂූන් ඇරබ යැ යි. කවර වස්තුවෙක දෑ යි. උක්ඛිතවිද්‍යා ධර්මයෙහි යැ යි. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් මහාකාශ්‍යප ස්ථවිරයන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් උපාලි ස්ථවිරයන්ගෙන් සිවුවැනි පාරාජිකාවෙහි වස්තුව ද ඇසුහ. නිදනය ද ඇසුහ. පුද්ගලයා ද ඇසුහ. ප්‍රඥප්තිය ද ඇසුහ. අනුප්‍රඥප්තිය ද ඇසුහ. ආපත්තිය ද ඇසුහ. අනාපත්තිය ද ඇසුහ. මේ ක්‍රමයෙන් ම උභය විභවය ඇසුහ. ඇසු ඇසු ආයුෂ්මත් උපාලි ස්ථවිරයන් වහන්සේ විසඳුහ.

8. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් මහාකාශ්‍යප ස්ථවිරයන් වහන්සේ සඤ්චාරාධිපති (මෙසේ) දැන්වූහ. ඇවැත්නි, සඤ්චාරාධිපති අසාවා. ඉදින් සඤ්චාරාධිපති පැමිණි කල් වේ නම් මම ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන්ගෙන් ධර්මය පිළිවිසින්නෙමි යි ඉක්බිති ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ සඤ්චාරාධිපති (මෙසේ) දැන්වූහ. වහන්ස, සඤ්චාරාධිපති අසාවා. ඉදින් සඤ්චාරාධිපති පැමිණි කල් වේ නම් මම ආයුෂ්මත් මහාකාශ්‍යප ස්ථවිරයන් වහන්සේ විසින් ධර්මය පිළිවිසින ලද්දේම් විසඳන්නෙමි යි. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් මහාකාශ්‍යප ස්ථවිරයන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේට මෙය කීහ. ඇවත, ආනන්දයෙනි, බ්‍රහ්මචාරය කොභිදී දෙසන ලද දෑ යි. වහන්ස, රාජගහ-නාළන්ද දෙකුර අතර අභිලේඛනා නම් උයනෙහි රජු පිණිස කරවන ලද ගෙහි දී ය යි. කවරකු ඇරබ දෑ යි. සුප්පිය පරිබ්‍රාජකයා ද බ්‍රහ්මදක්ඛණ මාණවකයා ද ඇරබයැ යි. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් මහාකාශ්‍යප ස්ථවිරයන් වහන්සේ ආනන්ද ස්ථවිරයන්ගෙන් බ්‍රහ්මචාරයෙහි නිදනය ද ඇසුහ. පුද්ගලයා ද ඇසුහ.

ඇවත ආනන්දයෙනි, සාමඤ්ඤඵල (සුත්‍රය) ය කොතැන දී දෙසනලද දෑ යි. වහන්ස, රජගහ නුවර ජීවකගේ අභි වෙනෙහි දී යයි. කවරකු සමග දෑ යි. වෙදෙහිසුත්‍ර වූ අජාතකතකු රජු සමග යයි. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් මහාකාශ්‍යප ස්ථවිරයන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේගෙන් සාමඤ්ඤඵල සුත්‍රයෙහි නිදනය ද ඇසුහ. පුද්ගලයා ද ඇසුහ. මේ ක්‍රමයෙන් ම නිකාය පස ම ඇසුහ. ඇසු ඇසු ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ විසඳුහ.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

චූළචිත්තපාළි

9. අප්ප චේතො ආයස්මා ආනන්දො ථෙරො භික්ඛු ඵතද්වොච: හගවා මං හන්තො පරිනිබ්බානකාලො ඵවමාහ: ආකම්බමානො ආනන්ද සංඛො මම්චවයෙන චූළචිත්තපාළිකානි සික්ඛාපදානි සමුහන්තොයාති. පුච්ඡි පන ත්වා ආචුසො ආනන්ද හගවන්තං කතමානි පන හන්තො චූළචිත්තපාළිකානි සික්ඛාපදානි. න චො අහං හන්තො හගවන්තං පුච්ඡිං, කතමානි පන හන්තො චූළචිත්තපාළිකානි සික්ඛාපදානි.

එකච්ච ථෙරො ඵවමාහංසු: වත්තාරි පාරාජිකානි යථෙත්වා අවසෙසානි චූළචිත්තපාළිකානි සික්ඛාපදානි. එකච්ච ථෙරො ඵවමාහංසු: වත්තාරි පාරාජිකානි යථෙත්වා තෙරස සංඛාදිසෙසෙ යථෙත්වා අවසෙසානි චූළචිත්තපාළිකානි සික්ඛාපදානි. එකච්ච ථෙරො ඵවමාහංසු: වත්තාරි පාරාජිකානි යථෙත්වා තෙරස සංඛාදිසෙසෙ යථෙත්වා දො අනියතෙ යථෙත්වා අවසෙසානි චූළචිත්තපාළිකානි සික්ඛාපදානි. එකච්ච ථෙරො ඵවමාහංසු: වත්තාරි පාරාජිකානි යථෙත්වා තෙරස සංඛාදිසෙසෙ යථෙත්වා දො අනියතෙ යථෙත්වා තිංස නිස්සංගියෙ පාචිත්තියෙ යථෙත්වා අවසෙසානි චූළචිත්තපාළිකානි සික්ඛාපදානි. එකච්ච ථෙරො ඵවමාහංසු: වත්තාරි පාරාජිකානි යථෙත්වා තෙරස සංඛාදිසෙසෙ යථෙත්වා දො අනියතෙ යථෙත්වා තිංස නිස්සංගියෙ පාචිත්තියෙ යථෙත්වා දොනවුති පාචිත්තියෙ යථෙත්වා අවසෙසානි චූළචිත්තපාළිකානි සික්ඛාපදානි. එකච්ච ථෙරො ඵවමාහංසු: වත්තාරි පාරාජිකානි යථෙත්වා තෙරස සංඛාදිසෙසෙ යථෙත්වා දො අනියතෙ යථෙත්වා තිංස නිස්සංගියෙ පාචිත්තියෙ යථෙත්වා දොනවුති පාචිත්තියෙ යථෙත්වා අවසෙසානි චූළචිත්තපාළිකානි සික්ඛාපදානි.

10 අප්ප චේතො ආයස්මා මහාකස්සපො සංඛො සුඤ්ඤාසංකප්පො ආචුසො සංඛො. සන්තමොකං සික්ඛාපදානි ගිහිගතානි ගිහිනොපි ජානතං-ඉදං වො සමණානං සකාසුත්තියානං කප්පති, ඉදං වො න කප්පති. සථෙ මයං චූළචිත්තපාළිකානි සික්ඛාපදානි සමුහන්තො හවිසසනං වත්තාරො: ධුමකාලිකං සමණෙන ගොතමෙන සාවකානං සික්ඛාපදං පඤ්ඤාසංකප්පං. යාචමෙසං සත්ථා අවධායි තාච්චෙම සික්ඛාපදෙසු සික්ඛිංසු. යතො ඉමෙසං සත්ථා පරිනිබ්බුතො න දුනිමෙ සික්ඛාපදෙසු සික්ඛන්ති. යදි සංඛාසංකප්පං පඤ්ඤාසංකප්පං අපඤ්ඤාසංකප්පං න පඤ්ඤාසංකප්පං. පඤ්ඤාසංකප්පං න සම්මුච්ඡිකං. යථා පඤ්ඤාසංකප්පං සික්ඛාපදෙසු සමාදය වත්තොයා, එසා ඤාති.

විද්‍යාඥානායක සිකුණසේන කපාටි

9. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ ස්ථවිර භික්ෂූන්ට මෙය කීහ. 'වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිරිනිවේන කාලයෙහි මට මෙසේ වදළුණේක. ආනන්දය, සඤ්ඤා කැමැති වන්නේ නම් මා ඇවෑමෙන් බුද්ධත්වයෙහි භික්ෂූන්ට සමුඛය කරන්නේ ය යි. ඇවිත් ආනන්දය, "වහන්ස, බුද්ධත්වයෙහි භික්ෂූන්ට කවරේ ද" යි කෙසි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිළිවිසිනු ද යි. වහන්ස, මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් "වහන්ස, බුද්ධත්වයෙහි භික්ෂූන්ට කවරේ ද" යි නො පිළිවිසිමි යි.

ඇතැම් තෙර කෙනෙක් මෙසේ කීහු: සතර පරිච්ඡිකා
සෙස්සෝ බුද්ධබුද්ධක භික්ෂූපද වෙතැයි. ඇතැම් තෙර කෙනෙක්
මෙසේ කීහු: සතර පරිච්ඡිකා තෙළෙස් සභවෙසෙස් තබා
සෙස්සෝ බුද්ධබුද්ධක භික්ෂූපද වෙතැයි. ඇතැම් තෙර කෙනෙක්
මෙසේ කීහු: සතර පරිච්ඡිකා තෙළෙස් සභවෙසෙස් තබා
අනියත දෙක තබා සෙස්සෝ බුද්ධබුද්ධක භික්ෂූපද වෙතැයි.
ඇතැම් තෙර කෙනෙක් මෙසේ කීහු: සතර පරිච්ඡිකා තෙළෙස්
සභවෙසෙස් තබා අනියත දෙක තබා තිස් නිසගි පටිති තබා
සෙස්සෝ බුද්ධබුද්ධක භික්ෂූපද වෙතැයි. ඇතැම් තෙර කෙනෙක්
මෙසේ කීහු: සතර පරිච්ඡිකා තෙළෙස් සභවෙසෙස් තබා අනියත දෙක
තබා තිස් නිසගි පටිති තබා දෙයානු පටිති තබා සෙස්සෝ බුද්ධබුද්ධක
භික්ෂූපද වෙතැ යි. ඇතැම් තෙර කෙනෙක් මෙසේ කීහු: සතර පරිච්ඡිකා
තෙළෙස් සභවෙසෙස් තබා අනියත දෙක තබා තිස් නිසගි පටිති
තබා දෙයානු පටිති තබා සිවු පාරිදෙසනීය තබා සෙස්සෝ බුද්ධ-
බුද්ධක භික්ෂූපද වෙතැ යි.

10. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් මහාකාශාප ස්ථවිරයන් විහන්සේ සඛ්‍යයාට මෙසේ දන්වූහ. ඇවැත්නි, සඛ්‍යා මබස් අසාවා. ගිහියන් පිළිබඳ වූ ශික්‍ෂාපද අපට ඇත. ශ්‍රමණ ශාක්‍යසුත්‍රයන්ට මෙය කැපය, මෙය අකැප යයි ගිහියෝ ද දනිති. ඉදින් අපි බුද්ධ-බුද්ධක ශික්‍ෂාපද සමූහනය කරන්නෙමු නම් “ශ්‍රමණ ගෞතමයන් විසින් ශ්‍රාවකයන්ට ශික්‍ෂාපද පනවනලද්දේ (උත්වහන්සේගේ) විනයයෙහි දුම් ඇති තෙක් පමණි. යම්තාක් මොවුන්ගේ ශාස්තෘන් විහන්සේ සිටියේක් ද ඒතාක් මොවුහු ශික්‍ෂාපදයන්හි හික්වුණෝ ය. යම් ගෙයෙකින් මොවුන්ගේ ශාස්තෘන් විහන්සේ පිරිනිවියේක් ද (එහෙයින්) දැන් මොවුහු ශික්‍ෂාපදයන්හි නො හික්මෙතැ යි කියන්නෝ වන්නාහ. ඉදින් සඛ්‍යාට පැමිණි කල් වේ නම් සඛ්‍යා නො පනවන ලද්දක් නො පනවන්නේ ය. පනවනලද්ද නොසිදින්නේ ය. පනවන ලද ශික්‍ෂාපදයන්හි ඇති පරිද්දෙන් සමාදන් ව පවත්නේ ය. මේ ඥාපිති යි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

සුභාතු මෙ ආවුසො සඤ්ඤා. සන්තමහාකං සික්ඛාපදනී ගිහි-
ගතානි ගිහිනොපි ජානතනි- ඉදං වො සමණානං සත්තපුත්තියානං
කප්පති. ඉදං වො න කප්පතීති. සචෙ මයං බුද්ධානුබුද්ධකානි
සික්ඛාපදනී සමුහනිසාම, හවිසසනනි වත්තාරො: ධුමකාලිකං සමණෙන
ගොතමෙන සාවකානං සික්ඛාපදං පඤ්ඤිතං. යාවීමෙසං සත්ථා
අට්ඨාසි තාවීමෙ සික්ඛාපදෙසු සික්ඛිංසු. යතො ඉමෙසං සත්ථා
පරිනිබ්බුතො න දනීමෙ සික්ඛාපදෙසු සික්ඛනතීති. සඤ්ඤා
අපඤ්ඤිතං න පඤ්ඤපෙති. පඤ්ඤිතං න සමුච්ඡිද්දති. යථා
පඤ්ඤිතෙසු සික්ඛාපදෙසු සමාදය වත්තති. යසායසමනො ඛමති
අපඤ්ඤිතස්ස අපඤ්ඤපනා¹ පඤ්ඤිතස්ස අසමුච්ඡෙදෙ, යථා
පඤ්ඤිතෙසු සික්ඛාපදෙසු සමාදය වත්තනා, සො තුණ්හස්ස. යස්ස
නකම්මති සො භාසෙය්‍ය.

සඤ්ඤා අපඤ්ඤිතං න පඤ්ඤපෙති පඤ්ඤිතං න සමුච්ඡිද්දති,
යථා පඤ්ඤිතෙසු සික්ඛාපදෙසු සමාදය වත්තති. ඛමති සක්ඛස්ස.
තස්මා තුණ්හි. එවමෙනං ධාරයාමීති.

11. අථ ඛො පෙරා භික්ඛු ආයස්මනං ආනන්දං එතදවොචු: ඉදං
නෙ ආවුසො ආනන්ද දුක්ඛං. යං තුං හගවනං න පුච්ඡි-
කතමානි පන හතොන බුද්ධානුබුද්ධකානි සික්ඛාපදනීති. දෙසෙහි තං
දුක්ඛං වනති.

අහං ඛො හතොන අසනියා² හගවනං න පුච්ඡිං කතමානි
පන හතොන බුද්ධානුබුද්ධකානි සික්ඛාපදනීති. නාහනං දුක්ඛං
පසස්මි. අපිට්ඨායස්මනං සද්ධාය දෙසෙමි තං දුක්ඛං වනති.

ඉදම්පි නෙ ආවුසො ආනන්ද දුක්ඛං. යං තුං හගවතො
වස්සිකසාටිකං අකම්මිතො පිබ්බෙසි. දෙසෙහි තං දුක්ඛං වනති.

නාහං ඛො හතොන අගාරවෙන හගවතො වස්සිකසාටිකං අකම්මිතො
පිබ්බෙසි. නාහනං දුක්ඛං පසස්මි. අපිට්ඨායස්මනං සද්ධාය
දෙසෙමි තං දුක්ඛං වනති.

ඉදම්පි නෙ ආවුසො ආනන්ද දුක්ඛං. යං තුං මාතුගාමෙහි
හගවතො සරීරං පඨමං වන්දපෙසි. තාසං රොදනනීතං හගවතො
සරීරං අසුත්තෙන මකම්මං. දෙසෙහි තං දුක්ඛං වනති.

1. අපඤ්ඤිතස්ස අපඤ්ඤපනා - මජ්ඣං.

2. අසනියා - මජ්ඣං.

ඇවැත්නි, සඬයා මඬස් අසාවා. ගිහියන් පිළිබඳ වූ ශික්‍ෂාපද අපට ඇත. ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රයන්ට මෙය කැපය, මෙය අකැපය, යි ගිහියෝ ද දනිති. ඉදින් අපි බුද්ධානුබුද්ධ ශික්‍ෂාපද සමූහනය කරන්නෙමු නම් ශ්‍රමණ ගෞතමයන් විසින් ශ්‍රාවකයන්ට ශික්‍ෂාපද පනවනලද්දේ (උන් වහන්සේගේ) චිත්තයෙහි දුම් ඇති තෙක් පමණි. යම්තාක් මොවුන්ගේ ශාස්තෘන් වහන්සේ සිටියේක් ද ඒතාක් මොවුහු ශික්‍ෂාපදයන්හි හික්මුණෝය. යම්හෙයෙකින් මොවුන්ගේ ශාස්තෘන් වහන්සේ පිරිනිවිසේක් ද (එහෙයින්) දැන් මොවුහු ශික්‍ෂාපදයන්හි නො හික්මෙතැ යි කියන්නෝ වන්නාහ. සඬයා නො පනවන ලද්දක් නො පනවයි. පනවනලද්ද නො සිද්ධි. පනවනලද ශික්‍ෂාපදයන්හි ඇති පරිද්දෙන් සමාදන් ව පවතියි. යම් ආයුෂ්මත් කෙනකුහට නො පනවනලද්ද නො පැනවීම, පනවනලද්ද නො සිද්ධි, පනවනලද ශික්‍ෂාපදයන්හි ඇති පරිද්දෙන් සමාදන් ව පැවැත්ම, රුචි වේ නම් උන්වහන්සේ නිහඬවන්නාහ, යම් කෙනකුහට රුචි නො වේ නම් උන්වහන්සේ කියන්නාහ.

සඬයා නො පනවනලද්ද නො පනවයි. පනවනලද්ද නො සිද්ධි. පනවනලද ශික්‍ෂාපදයන්හි ඇති පරිද්දෙන් සමාදන් ව පවතියි. සඬයාට (මෙය) රුචි වෙයි. එහෙයින් නිහඬය. මෙය මෙස් දරම් යි.

11. ඉක්බිති සථවිර භික්ෂුහු ආනන්ද ආයුෂ්මත්හට මෙය කීහු : ඇවැත් ආනන්දයෙනි, යම්හෙයෙකින් තෙපි 'වහන්ස, බුද්ධානුබුද්ධ ශික්‍ෂාපද කවරහු ද යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නො විචාළහු ද මෙය නොප වරදවා කරන ලද්දකි, ඒ වරදවා කරනලද්ද ප්‍රකාශ කරවයි.

වහන්ස, මම නොසිතියෙන් (යුතු වූයෙමි) වහන්ස, බුද්ධානුබුද්ධ ශික්‍ෂාපද කවරහු ද යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නො විචාළෙමි. මම එය වරදවා කරනලද්දකැ යි නො දකිමි. එහෙත් ආයුෂ්මතුන් වහන්සේගේ බස ඇදහීමෙන් එය වරදවා කරනලද යි ප්‍රකාශ කරමි.

ඇවැත්, ආනන්දයෙනි, යම් හෙයෙකින් තෙපි භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ වැසි සඵල පයින් මැඩගෙන මැසුවහු ද මෙය ද නොප වරදවා කරන ලද්දකි. ඒ වරදවා කරනලද්ද ප්‍රකාශ කරවයි.

වහන්ස, මම අගෞරවයෙන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ වැසි සඵල පයින් මැඩගෙන නො මැසූයෙමි. මම එය වරදවා කරන ලද්දකැ යි නොදකිමි. එහෙත් ආයුෂ්මතුන් වහන්සේගේ බස ඇදහීමෙන් එය වරදවා කරන ලද යි ප්‍රකාශ කරමි.

ඇවැත් ආනන්දයෙනි, යම් හෙයෙකින් තෙපි මාගමුත් ලබා භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ සිරුර පළමුව වැන්දවුහු ද හඬන්නා වූ ඔවුන්ගේ කළුළුන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ සිරුර ගැල්විණි ද මෙය ද නොපගේ දුෂ්කෘතයෙකි. ඒ දුෂ්කෘතය ප්‍රකාශ කරවයි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

අහං ඛො භතොන මායිමා¹ විකාලෙ අහෙසුන්ති මාතුගාමෙහි
භගවතො සරිරං පයමං වජ්ජපෙසිං. නාභන්තං දුක්ඛං පසාමි.
අපිවායඤ්ඤානානං සඤ්ඤාය දෙසෙමි තං දුක්ඛටන්ති.

ඉදම්පි තෙ ආවුසො ආනන්ද දුක්ඛං යං ත්වං භගවතා ඔළාරිකෙ
නිමිත්තෙ කසිරමානෙ ඔළාරිකෙ ඔභාසෙ කසිරමානෙ න භගවන්තං
යාචි-තිට්ඨතු භගවා කප්පං. තිට්ඨතු සුගතො කප්පං බහුජනහිතාය
බහුජනසුඛාය ලොකානුකම්පාය අත්ථාය හිතාය සුඛාය දෙවමනුස්සා-
නන්ති. දෙසෙහි තං දුක්ඛටන්ති.

අහං ඛො භතොන මාරෙන පරිපුට්ඨිතවිත්තො න භගවන්තං
යාචි. තිට්ඨතු භගවා කප්පං, තිට්ඨතු සුගතො කප්පං බහුජනහිතාය
බහුජනසුඛාය ලොකානුකම්පාය අත්ථාය හිතාය සුඛාය දෙව-
මනුස්සානන්ති. නාභන්තං දුක්ඛං පසාමි. අපිවායඤ්ඤානානං
සඤ්ඤාය දෙසෙමි තං දුක්ඛටන්ති.

ඉදම්පි තෙ ආවුසො ආනන්ද දුක්ඛං-යං ත්වං මාතුගාමස්ස
තථාගතප්පචේදිනෙ ධම්මචිතයෙ පබ්බජ්ජං උපසුක්ඛං අකායි. දෙසෙහි
තං දුක්ඛටන්ති.

අහං ඛො භතොන අයං මහාපජාපති ගොතමී භගවතො
මාතුච්ඡා ආපාදිකා පොසිකා බීරස්ස දුසිකා භගවන්තං ජනෙකයා
කාලකතාය² ථෙඤ්ඤං පායෙසීති මාතුගාමස්ස තථාගතප්පචේදිනෙ
ධම්මචිතයෙ පබ්බජ්ජං උපසුක්ඛං අකායි. නාභන්තං දුක්ඛං
පසාමි. අපිවායඤ්ඤානානං සඤ්ඤාය දෙසෙමි තං දුක්ඛටන්ති.

12. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයඤ්ඤා පුරාණො දක්ඛිණා-
ගිරිස්මි. වාරිකං වරති මහතා භික්ඛුසංඛෙතන සඤ්ඤා පඤ්චමනෙතහි
භික්ඛුසනෙති. අපං ඛො ආයඤ්ඤා පුරාණො ථෙරෙහි භික්ඛුහි
ධම්මෙ ව චිතයෙ ව සංගීතෙ දක්ඛිණාගිරිස්මි. යථාභිරන්තා විහරිත්වා
යෙන රාජගහං යෙන වෙළවනං කලුකුකුන්ධාපො යෙන ථෙරා
භික්ඛු තෙනුපසඛංගමි. උපසඛංගමිත්වා ථෙරෙහි භික්ඛුහි සඤ්ඤා
පටිසම්මොදිත්වා ඵකමන්තං නිසීදි. ඵකමන්තං නිසිත්තං ඛො
ආයඤ්ඤානං පුරාණං ථෙරා භික්ඛු ඵකදවොද්ධිං. ථෙරෙහි ආවුසො
පුරාණං, ධම්මො ව චිතයො ව සංගීතො. උපෙහි තං සංගීතින්ති.
සුසංගීතාවුසො ථෙරෙහි ධම්මො ව චිතයො ව. අපි ව යථෙව
මයා භගවතො සම්මුඛා සුක්ඛං සම්මුඛා පටිග්ගහිතං තථෙවාහං
ධාරෙස්සාමිති.

1. මායිමාසං - මජ්ඣ.
2. කාලං කතාය - මජ්ඣ.

වහන්ස, මම “මොවුහු විකාලයෙහි (හැසිරෙන්නෝ) නො වෙන්නෝ” යි මාගමුන් ලවා භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ සිරුර පළමුව වැන්දවීම්. මම එය දුෂ්කෘතයකැ’යි නො දකිමි. එහෙත් ආයුෂ්මතුන් වහන්සේගේ බස ඇදහීමෙන් එය දුෂ්කෘතයකැ’යි ප්‍රකාශ කරමි.

ඇවැත් ආනන්දයෙනි, යම්හෙයෙකින් තෙපි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ඔළාරික වූ නිමිති කරනුලබන කල්හි ඔළාරික වූ ආලෝකය කරනුලබන කල්හි, බොහෝ දෙනාට හිත පිණිස බොහෝ දෙනාට සැප පිණිස ලොවට අනුකම්පා පිණිස දෙව මිනිසුන්ට වැඩ පිණිස හිත පිණිස සුව පිණිස භාග්‍යවතුන් වහන්සේ (ආයුෂ් කල්පයක්) වැඩ සිටින සේක්වා, සුගතයන් වහන්සේ කල්පයක් වැඩ සිටින සේක්වා යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නො යැදුහු ද මෙය ද තොපගේ දුෂ්කෘතයෙකි. ඒ දුෂ්කෘතය ප්‍රකාශ කරව යි.

වහන්ස, මම වනාහි මාරයා විසින් භාත්පයින් මධනා ලද සිත් ඇත්තෙමි, බොහෝ දෙනාට හිත පිණිස බොහෝ දෙනාට සුව පිණිස ලොවට අනුකම්පා පිණිස දෙව මිනිසුන්ට වැඩ පිණිස හිත පිණිස සුව පිණිස භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කල්පයක් වැඩ සිටින සේක්වා, සුගතයන් වහන්සේ කල්පයක් වැඩ සිටින සේක්වා යි නො යැදීමි. මම එය දුෂ්කෘතයකැ’යි නො දකිමි. එහෙත් ආයුෂ්මතුන් වහන්සේගේ බස ඇදහීමෙන් එය දුෂ්කෘතයකැ’යි ප්‍රකාශ කරමි.

ඇවැත් ආනන්දයෙනි, යම්හෙයෙකින් තෙපි තථාගතයන් වහන්සේ විසින් මනාව ප්‍රකාශ කරනලද ධර්මවිනයෙහි (ශාසනයෙහි) මාගමගේ පැවිද්දට උත්සාහවත් කළහු ය. මෙය ද තොපගේ දුෂ්කෘතයෙකි. ඒ දුෂ්කෘතය ප්‍රකාශ කරවයි.

වහන්ස, මම වනාහි මේ මහාප්‍රජාපතී ගෞතමී භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ මවගේ සොහොවුරි ය, (උත්වහන්සේ) හද වඩා ගත්තී ය, පොෂණය කළාය, කිරි දුන්නී ය. මව කලුරිය කළ කල්හි කිරි පෙව්වාය යි සලකා තථාගතයන් වහන්සේ විසින් මනාව ප්‍රකාශ කරන ලද ධර්මවිනයෙහි මාගමගේ පැවිද්දට උත්සාහවත් කෙළෙමි. මම එය දුෂ්කෘතයෙකැ’යි නො දකිමි. එහෙත් ආයුෂ්මතුන් වහන්සේලාගේ බස ඇදහීමෙන් එය දුෂ්කෘතයෙකැ’යි ප්‍රකාශ කරමි යි.

12. එයමයෙහි ආයුෂ්මත් පුරාණ තෙරණුවෝ පන්සියයක් පමණ වූ මහත් භික්ෂු සමූහයක් සමග දක්ෂිණාගිරියෙහි වාරිකාවෙහි හැසිරෙති. ඉක්බිති සඨරි භික්ෂූන් විසින් ධර්මය ද විනය ද සඛ්‍යායනා කළ කල්හි ආයුෂ්මත් පුරාණ තෙරණුවෝ දක්ෂිණාගිරියෙහි කැමැති තාක් කල් වැස රඳගන නුවර යම් තැනෙක ද, කලඤ්ඤ නිවාප නම් වූ චේට්ඨනය යම් තැනෙක ද, සඨරි භික්ෂූහු යම් තැනෙක ද එතැනට එළැඹියහ. එළඹ සඨරි භික්ෂූන් සමග පිළිසඳර කථා කොට එකත්පසෙක හුන්හ. එකත්පසෙක හුන්නා වූ පුරාණ ආයුෂ්මතුන්ට සඨරි භික්ෂූහු මෙසේ කීහ. ඇවැත් පුරාණයෙනි, සඨරිවරුන් විසින් ධර්මය ද විනය ද සඛ්‍යායනා කරනලද්දේ ය. ඒ සංගීතිය ට එළඹෙනු මැනවැ’යි. (පිළිගනු මැනවැයි) ඇවැත්නි, සඨරිවරුන් විසින් ධර්මය ද විනය ද මොනොවට සංගායනා කරනලද්දේ ය. වැළිදු මා විසින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හමුවෙහි යම්සේ අසන ලද ද යම්සේ පිළිගන්නා ලද ද එසෙයින් ම මම දරන්නෙමි’යි කීහ.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

බ්‍රහ්මදණ්ඩකථා

13. අප්ථො ඛො ආයස්මා ආනන්දෙ ථෙරෙ භික්ඛු එතදවොච: හගවා මං හතොත පරිත්තිබ්බානකාලෙ එවිමාහ: තෙනහානන්ද සබ්බො මමච්චයෙන ජනනස්ස භික්ඛුනො බ්‍රහ්මදණ්ඩං ආණාපෙතුති. පුළුඪි පන කං ආවුසො ආනන්ද හගවන්තං කතමො ච පන හතොත බ්‍රහ්මදණ්ඩාති. පුළුඪිං ඛො අහං හතොත හගවන්තං කතමො පන හතොත බ්‍රහ්මදණ්ඩාති. ජනෙනා ආනන්ද භික්ඛු යං ඉච්ඡය්‍ය නං වදෙය්‍ය. භික්ඛුහි ජනෙනා භික්ඛු නෙව වක්ඛබ්බො. න ඔවදිතබ්බො. නානුසාසිතබ්බොති. තෙනහාවුසො ආනන්ද කුසෙසුච ජනනස්ස භික්ඛුනො බ්‍රහ්මදණ්ඩං ආණාපෙහීති.

කථාහං හතොත ජනනස්ස භික්ඛුනො බ්‍රහ්මදණ්ඩං ආණාපෙම්? වණ්ණො සො භික්ඛු එරුසොති. තෙනහාවුසො ආනන්ද බ්‍රහ්මකෙහි භික්ඛුහි සද්ධිං ගච්ඡාහීති. එවං හතොතති ඛො ආයස්මා ආනන්දෙ ථෙරානං භික්ඛුනං පටිසුඤ්ඤා මහතා භික්ඛුසබ්බෙන සද්ධිං පඤ්ඤාමකෙහි භික්ඛුසතෙහි නාවාය කොසමිං උජ්ජවි¹. නාවාය පච්චාරොහිතා රඤ්ඤ උදෙනස්ස උය්‍යානස්ස අවිදුරෙ අඤ්ඤාතරස්මිං රුක්ඛමුලෙ නිසීදි.

14. තෙන ඛො පන සමයෙන රාජා උදෙනො උය්‍යානෙ පරිවාරෙති සද්ධිං ඔරොධෙන. අසොසාසි ඛො රඤ්ඤ උදෙනස්ස ඔරොධො අභිකාකං කිර ආවරියො අයොසා ආනන්දෙ උය්‍යානස්ස අවිදුරෙ අඤ්ඤාතරස්මිං රුක්ඛමුලෙ නිසීනෙතාති. අප්ථො රඤ්ඤ උදෙනස්ස ඔරොධො රාජානං උදෙනං එතදවොච: අභිකාකං කිර දෙව ආවරියො අයොසා ආනන්දෙ උය්‍යානස්ස අවිදුරෙ අඤ්ඤාතරස්මිං රුක්ඛමුලෙ නිසීනෙතා. ඉච්ඡාම මයං දෙව අයාං ආනන්ද පසස්සිතුතති. තෙන හි තුමෙක සමණං ආනන්දං පසස්සාති.

අප්ථො රඤ්ඤ උදෙනස්ස ඔරොධො යෙනායස්මා ආනන්දෙ තෙනුපසඛාමී. උපසඛාමීතා ආයස්මන්තං ආනන්දං අභිවාදෙතො එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසීනං ඛො රඤ්ඤ උදෙනස්ස ඔරොධං ආයස්මා ආනන්දෙ ධම්මො කථාය සන්දස්සෙසි, සමාදපෙසි, සමුක්ඛෙතෙප්පෙසි, සමපහංසෙසි. අප්ථො රඤ්ඤ උදෙනස්ස ඔරොධො ආයස්මා ආනන්දෙන ධම්මො කථාය සන්දස්සිතො සමාදපිතො සමුක්ඛෙතෙප්පිතො සමපහංසිතො ආයස්මා ආනන්දස්ස පඤ්ඤාතරාසබ්බසානාති පාදසි. අප්ථො රඤ්ඤ උදෙනස්ස ඔරොධො ආයස්මා ආනන්දස්ස භාසිතං අභිනන්දිතො අනුමොදිතො උට්ඨායාසනා ආයස්මන්තං ආනන්දං අභිවාදෙතො පදකඛිණං කතො යෙන රාජා උදෙනො තෙනුපසඛාමී.

1. නාවාය උජ්ජවිතියා කොසමිං උජ්ජවි - මජ්ඣ.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

බ්‍රහ්මදණ්ඩ කථාව

13. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ ස්ථවිර භික්ෂූන්ට මෙය කීහ. වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පරිනිර්වාණ කාලයෙහි මට මෙසේ වදළුසේක: ආනන්ද, එසේ වී නම් මා ඇවෑමෙන් සක්කයා ජනන භික්ෂුවට බ්‍රහ්මදණ්ඩය අණ කෙරේවා'යි. ඇවෑත් ආනන්දයෙනි, “වහන්ස බ්‍රහ්මදණ්ඩය නම් කවරේ ද?” යි තෙපි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විචාළහු ද යි. වහන්ස, මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන්, “වහන්ස, බ්‍රහ්මදණ්ඩය නම් කවරේ ද?” යි විචාළෙමි. ආනන්ද, ජනන භික්ෂු තෙම යමක් කැමැති නම් එය කියන්නේ ය. භික්ෂූන් විසින් ජනන භික්ෂුතෙම නොම බිණියයුතු ය. ඔවුන් නොකළයුතු ය. අනුශාසනය නො කළයුතු යි. ඇවෑත් ආනන්දයෙනි, එසේ වී නම් තෙපි ම ජනන භික්ෂුවට බ්‍රහ්මදණ්ඩය අණ කරව'යි.

වහන්ස, මම කෙසේ ජනන භික්ෂුවට බ්‍රහ්මදණ්ඩය අණ කෙරෙමි ද? ඒ මහණ වණ්ඛ ය, පරුෂ යයි. ඇවෑත් ආනන්දයෙනි, එසේ වී නම් බොහෝ භික්ෂූන් සමග යව'යි. ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ ස්ථවිර භික්ෂූන්ට එසේ ය වහන්සැ' යි පිළිවදන් දී පන්සියක් පමණ වූ මහත් භික්ෂූපිරිසක් සමග නැවෙන් කොසබ්බා නුවර වෙත උඩුගංබලා ගියහ. නැවෙන් බැස උදෙන රජුගේ උයනට නුදුරෙහි එක්තරා රුක්වූලෙක වැඩහුන්න.

14. එසමයෙහි උදෙන රජ අන්‍යාපුර ජනයා සමග උයනෙහි හැසිරෙයි. උදෙන රජුගේ අන්‍යාපුර ජනයා “අපගේ ආවාය්‍ය වූ ආනන්ද ආය්‍යයන් වහන්සේ උයනට නුදුරෙහි එක්තරා රුක්වූලෙක හුන්සේකැ'යි ඇසී ය. ඉක්බිති උදෙන රජුගේ අන්‍යාපුර ජනයා උදෙනරජහට මෙසේ කී ය: “දෙවයන් වහන්ස, අපගේ ආවාය්‍ය වූ ආනන්ද ආය්‍යයන් වහන්සේ උයනට නුදුරෙහි එක්තරා රුක් වූලෙක හුන්සේක. දෙවයන් වහන්ස, අපි ආනන්ද ආය්‍යයන් වහන්සේ දක්නට කැමැත්තමිහ”යි. එසේ නම් තෙපි ආනන්ද ශ්‍රමණයා දකිවු යි.

ඉක්බිති උදෙන රජුගේ අන්‍යාපුර ජනයා ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ යම් තැනෙක ද එතැනට එළඹියේ ය. එළඹ ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ වැද එකත්පසෙක හුන්නේ ය. එකත් පසෙක හුන්නා වූ උදෙන රජුගේ අන්‍යාපුර ජනයාට ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ දැහැමි කථාවෙන් මොනොවට කරුණු දක්වූහ. සමාදන් කරවූහ. තෙදගැන්වූහ. සතුටු කරවූහ. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ විසින් දැහැමි කථාවෙන් මොනොවට කරුණු දක්වන ලද, සමාදන් කරවන ලද, තෙදගැන්වන ලද, සතුටු කරවන ලද උදෙන රජුගේ අන්‍යාපුර ජනයා ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේට උතුරුසථ පන්සියයක් ප්‍රදාය කෙළේ ය. ඉක්බිති උදෙන රජුගේ අන්‍යාපුර ජනයා ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේගේ භාෂිතයට සතුටු වී අනුමෝදන් වී හුනස්නෙන් නැඟී ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ වැද පැදකුණු කොට උදෙනරජ යම් තැනක ද එතැනට එළඹියේ ය.

අද්දසා ඛො රාජා උදෙනො ඔරොධං දුරතොව ආගච්ඡන්තං.
දිස්වාන ඔරොධං එතදවොච: අපි නු තුමෙහ සමණං ආනන්දං
පසස්සිකාති. අපසස්සිකා ඛො මයං දෙවි අයං ආනන්දනති.
අපි නු තුමෙහ සමණස්ස ආනන්දස්ස කිංඤ්ඤි අදස්සාති. අදමිකා
ඛො මයං දෙවි අයං ආනන්දස්ස පඤ්චකරාසඛාසනාතිති.
රාජා උදෙනො උජ්ඣායති වීයති විපාවෙති: කථං හි නාම
සමණො ආනන්දෙ තාව ඛුං වීවරං පටිග්ගහෙස්සති. දුස්සවණ්ණං
වා සමණො ආනන්දෙ කරිස්සති පඤ්චකසාලං වා පසාරෙස්සතිති.

15. අථ ඛො රාජා උදෙනො යෙනායස්මා ආනන්දෙ තෙත්ථප-
සඛතම්. උපසඛතම්ඤා ආයස්මා ආනන්දෙන සඤ්ඤා සමොදාදි.
සමොදාදනීයං කථං සාරාණිදං¹ වීතිසාරෙඤා එකමන්තං නිසිදි.
එකමන්තං නිසිතො ඛො රාජා උදෙනො ආයස්මා ආනන්දං
එතදවොච: ආගමා නු ඛොධං² හො ආනන්ද අමිකං ඔරොධොති.

“ආගමා ඛො තෙධං³ මහාරාජ ඔරොධොති”.

“අපි පන හොතො ආනන්දස්ස කිංඤ්ඤි අදස්සිති”.

“අදස්සි ඛො මෙ මහාරාජ පඤ්චකරාසඛාසනාති”ති.

“කිමපන හවං ආනන්දෙ තාව ඛුං වීවරං කරිස්සති”ති.

යෙ පන තෙ මහාරාජ භික්ඛු දුබ්බලවීවරා තෙහි සඤ්ඤා
සංවිහරිස්සාමිති.

යාති ඛො පන හො ආනන්ද පොරාණකාති දුබ්බලවීවරාති
තාති කථං කරිස්සාමාති.

තාති මහාරාජ උත්තරසුරණං කරිස්සාමාති.

යාති පන හො ආනන්ද පොරාණකාති උත්තරසුරණාති
තාති කථං කරිස්සාමාති.

තාති මහාරාජ භිසිඤ්චියො කරිස්සාමාති.

යාති පන⁴ හො ආනන්ද පොරාණකා භිසිඤ්චියො තා කථං
කරිස්සාමාති.

තා මහාරාජ භුමමිසුරණං කරිස්සාමාති.

යාති පන හො ආනන්ද පොරාණකාති භුමමිසුරණාති තාති
කථං කරිස්සාමාති.

තාති මහාරාජ පාදපුඤ්ජනියො කරිස්සාමාති.

යා පන හො ආනන්ද පොරාණකා පාදපුඤ්ජනියො තා කථං
කරිස්සාමාති.

1. සාරාණිදං - මර්ගං.

2. ආගමානුබ්ධ - මර්ගං.

3. ආගමාසි ඛො තෙ ඉධ - මර්ගං.

4. යා පන - මර්ගං.

උදෙන රජ එන්නා වූ අනාඤ්ඤා ජනයා දුරදී ම දුටුවේ ය. දක අනාඤ්ඤා ජනයාට මෙය කී ය: “තෙපි ශ්‍රමණ ආනන්ද දුටු දැ”යි. “දෙවයිනි, අපි ආනන්ද ආයාථයන් දුටුවෙමු”යි. තෙපි ශ්‍රමණ ආනන්දට කිසිවක් දුන්නු දැයි. දෙවයිනි, අපි ආනන්ද ආයාථයන් වහන්සේට උතුරුසඵ පන්සියයක් දුන්නෙමු”යි. කෙසේ නම් ශ්‍රමණ ආනන්ද තෙම එපමණ බොහෝ සිවුරු පිළිගත්තේද. ශ්‍රමණ ආනන්ද තෙම රෙදි වෙළඳාම හෝ කරන්නේ ද, රෙදි වෙළඳ හලක් හෝ විවෘත කරන්නේ දැයි. උදෙනරජ එය ලමු කොට සිතයි. නුගුණ කියයි. දෙස් පතුරුවයි.

15. ඉක්බිති උදෙන රජ ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ යම් තැනෙක ද එතැනට එළඹියේ ය. එළඹ ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් සමග සතුටු විය. සතුටු වියයුතු සිහි කටයුතු කළාව නිමවා එකත්පසෙක හුන්නේ ය. එකත්පසෙක හුන් උදෙනරජ ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන්ට “භවත් ආනන්දයෙනි, අපගේ අනාඤ්ඤා ජනයා මෙහි ආයේ දැ”යි මෙය කී ය.

මහරජ තොපගේ අනාඤ්ඤා ජනයා මෙහි ආයේ යැයි.

භවත් ආනන්දහට කිසිවක් දුන්නේ දැයි.

මහරජ මට උතුරුසඵ පන්සියයක් දුන්නේ යැයි,

භවත් ආනන්ද තෙම එපමණ බොහෝ සිවුරු කුමක් කරන්නේ දැයි.

මහරජ, යම් භික්ෂු කෙනෙක් දුබල සිවුරු ඇත්තාහු ද ඔවුන් සමග බෙදාගන්නෙමි”යි.

භවත් ආනන්දයෙනි, යම් පැරණි දුබල සිවුරු වෙන් ද ඒවා කෙසේ කරන්නහු දැයි.

මහරජ, ඒවා ඇතිරිලි කරන්නෙමු”යි.

භවත් ආනන්දයෙනි, යම් පැරණි ඇතිරිලි වෙන් ද ඒවා කෙසේ කරන්නහු දැයි.

මහරජ, ඒවා බිසිලර (බිසිවලට දමන ලර) කරන්නෙමු”යි.

භවත් ආනන්දයෙනි, යම් පැරණි බිසිලර වෙන් ද ඒවා කෙසේ කරන්නහු දැයි.

මහරජ, ඒවා බුමුතුරුණු කරන්නෙමු”යි.

භවත් ආනන්දයෙනි, යම් පැරණි බුමුතුරුණු වෙන් ද ඒවා කෙසේ කරන්නහු දැයි.

මහරජ ඒවා පාපිසි කරන්නෙමු”යි.

භවත් ආනන්දයෙනි, යම් පැරණි පාපිසි වෙන් ද, ඒවා කෙසේ කරන්නහු දැයි.

තා මහාරාජ රජොහරණං කරිස්සාමාති.

යානි පන භො ආනන්ද පොරාණකානි රජොහරණානි තානි කථං කරිස්සාමාති.

තානි මහාරාජ කොට්ඨකා වීක්ඛලෙලන මඤ්ඤා පරිභණ්ඩං ලිම්ඪස්සාමාති.

අථ ඛො රාජා උදෙතො සබ්බෙවිමෙ සමණා සත්තාපුත්තියා යොනිසො උපනෙතති. න කුලවං¹ ගමෙනතිති ආයඤ්ඤා ආනන්දස්ස අඤ්ඤානිසි පඤ්ච දුස්සසතානි පාදාසි. අයං වරහි ආයඤ්ඤා ආනන්දස්ස පඨමං විවරහිකාං උපපත්ති විවරසහස්සං.

16. අථ ඛො ආයඤ්ඤා ආනන්දො යෙන සොසිතාරාමො තෙනුපසඤ්ඤාමි. උපසඤ්ඤාමිතා පඤ්ඤානෙත ආසනෙ නිසිදි. අථ ඛො ආයඤ්ඤා ජනෙනා යෙන ආයඤ්ඤා ආනන්දො තෙනුපසඤ්ඤාමි. උපසඤ්ඤාමිතා ආයඤ්ඤාතං ආනන්දං අභිවාදෙතා එකමනතං නිසිදි. එකමනතං නිසිතං ඛො ආයඤ්ඤාතං ජනතං ආයඤ්ඤා ආනන්දො එතදවොච: සමෙකතං තෙ ආවුසො ජනතං බ්‍රහ්මදණේඛා ආණ්ණෙතාති.² කතමො පන හතෙත ආනන්ද බ්‍රහ්මදණේඛාති.³

ඛං ආවුසො ජනතං භික්ඛු⁴ යං ඉට්ඨෙය්‍යාසි තං වදෙය්‍යාසි. භික්ඛුහි ඛං නෙව වත්තබ්බො න ඔවදිතබ්බො නානුසාසිතබ්බොති. නන්වාහං හතෙත ආනන්ද හතො එණ්ණාවතා යතොහං භික්ඛුහි නෙව වත්තබ්බො න ඔවදිතබ්බො නානුසාසිතබ්බොති- තසෙව චුච්ඡිතො පපති.⁵

17. අථ ඛො ආයඤ්ඤා ජනෙනා බ්‍රහ්මදණේඛත අට්ඨියමානො හරායමානො ජිග්ගුජමානො එකො වූපකට්ඨො අපාමනො ආත්‍යාපි පභිතනො විහරතො නවිරසෙව යස්සත්ථාය කුලපුත්තා සමමුදෙව අගාරයා අතගාරියං පබ්බජතති තදනුතරං බ්‍රහ්මවරියපරියොසානං දිට්ඨෙව ධම්මෙ සයං අභිඤ්ඤා සව්ඡිකතා උපසම්පජ්ජා විහාසි. ඛණා ජාති, වුසිතං බ්‍රහ්මවරියං, කතං කරණියං නාපරං ඉත්තංයාති අභිඤ්ඤාසි. අඤ්ඤතරො ච පනායඤ්ඤා ජනෙනා අරහතං අහොසි.

1. කුලවං - ස.

2. ආණ්ඩනොති - මජ්ඣ.

3. බ්‍රහ්මදණො ආණ්ඩනොති - මජ්ඣ.

4. භික්ඛුතං - මජ්ඣ.

5. පපතො - මජ්ඣ.

මහරජ, ඒවා රජස් හරණ කඩ කරන්නෙමු'යි.

භවත් ආනන්දයෙනි, යම් පැරණි රජස් හරණ කඩ වෙන් ද ඒවා කෙසේ කරන්නහු ද යි.

මහරජ, ඒවා කොටා මැටි සමග අනා පිරිබඩ ආලෙප කරන්නෙමු'යි.

ඉක්බිති උදෙන රජ “මේ ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රයෝ සියල්ල ම නුවණින් යොදවත්, ගබ්බාවට නො යවතැ යි (සලකා) ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේට අනිත් වක්‍රපන්සියක් ද ප්‍රදානය කෙළේ ය. මේ වනාහි ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේට සිවුරු දහසෙක් වූ පළමු චීවර භික්ෂාව උපත.

16. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ සොම්නාරාමය යම් තැනෙක ද එතැනට එළඹියේක. එළඹ පැනවූ අස්නෙහි හුන්සේක. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් ජනන ස්ථවිරයන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ යම් තැනෙක ද එතැනට එළඹියහ. එළඹ ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ වැද එකත්පසෙක හුන්හ. එකත්පසෙක හුන් ආයුෂ්මත් ජනන ස්ථවිරයන් වහන්සේට ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ මෙය ප්‍රකාශකළ සේක. “ඇවත් ජනනයෙනි, සබ්බයා විසින් තොපට බ්‍රහ්මදණ්ඩය පණවන ලද්ද'යි. වහන්ස ආනන්දයෙනි, බ්‍රහ්මදණ්ඩය නම් කවරේ ද'යි, ඇවත් ජනනයෙනි තෙපි යමක් කැමැති නම් එය භික්ෂුන්ට කියන්නහු ය. (එහෙත්) භික්ෂුන් විසින් තෙපි නො බිණියයුත්තහු ය අවවාද නො කළයුත්තහු ය අනුසාසනා නො කළයුත්තහු ය යි.

වහන්ස ආනන්දයෙනි, යම් භෙයෙකින් මම භික්ෂුන් විසින් නො බිණිය යුත්තෙමි ද, අවවාද නො කළයුත්තෙමි ද, අනුසාසනා නො කළයුත්තෙමි ද, මෙපමණකින් මම නට්ඨයේ නො වෙමි ද'යි (කියා) මුර්ඡිත ව එහි ම වැටුණේ ය.

17. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් ජනන ස්ථවිරයන් වහන්සේ බ්‍රහ්මදණ්ඩයෙන් පෙළෙනු ලබන්නේ ලජ්ජා කරනු ලබන්නේ පිළිකුල් කරනු ලබන්නේ එකලා වූයේ ගණයා කෙරෙන් වෙන් වූයේ නො පමා වූයේ කෙලෙස් තවන වැර ඇත්තේ කෙලෙස් තැවීමෙහි යොදන ලද සිත් ඇති ව වෙසෙන්නේ නො බෝ කලෙකින් ම යමක් සඳහා කුලපුත්‍රයෝ මොනොවට ගිහිගෙන් නික්ම අනගාරික වූ ශාසනයෙහි පැවිදි වෙන් ද අනුඤ්ඤා වූ මාර්ග බ්‍රහ්මවයථාව කෙළවර කොට ඇති ඒ ධර්මය ඉහාත්මයෙහි දී ම තමා ම දැන සාක්ෂාත් කොට එයට පැමිණ වීසූහ. ඉපදීම ඤාය විය. බ්‍රහ්මවයථය වැස නිව්වනලදී. කළයුත්ත කරන ලදී. මේ භවයෙන් මතු අනිත් භවයෙක් නැතැ යි වෙසෙසින් ම දත්හ. ආයුෂ්මත් ජනන ස්ථවිරයන් වහන්සේ රහතුන් අතුරෙන් එක් නමක් වූහ.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

අථ ඛො ආයඤ්චා ඡන්තො අරහන්තං පන්තො යෙනායඤ්චා ආනන්දො තෙනුපයඛකම්. උපසඛකම්චා ආයඤ්චා ආනන්දං එතදවොච: පටිපසස්සලොභි දානි මෙ හතොත ආනන්ද භුක්ති-දණ්ඩතති. යදග්ගෙන තයා ආවුසො ඡන්ත අරහන්තං සච්ඡිකතං තදග්ගෙන තෙ භුක්තිදණ්ඩො පටිපසස්සලොභිති.

ඉමාය ඛො පන විනයසංගීතියා පඤ්ච භික්ඛුසතානි අනුනානි අනධිකානි අපෙසුං. තස්මා අයං විනයසංගීති පඤ්චසතිකානි වුච්ඡිති.

පඤ්චසතිකකඛ්ඪකං එකාදසමං.¹

ඉමමි ඛන්ධකෙ චක්ඛු තෙව්සති

තස්සදුතං:-

1. පරිතිබ්බතමි සමබ්බො ථෙරො කස්සපසම්භයො ආමනාධි භික්ඛුගණං සභාමමනුපාලකො.
2. පාචායඤානමග්ගමි සුභඥෙන පවෙදිතං සංඛාධිස්සාම සභාමම. අධම්මො පුරෙ දිපති.
3. එකෙනුතපඤ්චතං ආනන්දමි ච උච්චිති ධම්මවිනයසංගීති. වසන්තො ගුහමුක්තමෙ.
4. උපාලිං විනයං පුච්ඡි සුක්කන්තානන්දපණ්ඩිතං පිටකං තිණි සංගීති. අකංසු ජිනසාවකා.
5. බුද්ධානුබුද්ධා නානා යථා පඤ්ඤති වක්තවා න පුච්ඡි අකමම්චා ච වන්දපෙයි න යාථි ච පබ්බජ්ජං මාතුගාමස්ස සභාය දුක්ඛවානිමෙ.
6. පුරාණො භුක්තිදණ්ඩං ච ඔරොධා උදෙනෙන සහ තාව බහු දුඛකල්පං ච උත්තරසුරණං භිසි.
7. භුමමසුරණං පුඤ්ජනියො රජො වික්ඛලලමඤ්ඤා සහස්සවිවරුපජ්ජි පට්ඨානන්දසම්භයා.
8. තජ්ජතො භුක්තිදණ්ඩෙන චතුසම්මං අපාපුඤ්චි වසිගුතා පඤ්චසතා තස්මා පඤ්චසති ඉති.

1. පඤ්චසතිකකඛ්ඪකො එකාදසමො - මජ්ඣං.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

ඉක්බිති ආයුෂමත් ජනන ස්ථවිරයන් වහන්සේ රහත්බවට පැමිණියේත් ආයුෂමත් ආනතු ස්ථවිරයන් වහන්සේ යම් තැනෙක ද එතැනට එළඹියහ. එළඹ ආයුෂමත් ආනතු ස්ථවිරයන් වහන්සේට මෙය කීහ: වහන්ස, ආනතුයෙනි දන් මාගේ බ්‍රහ්මදණ්ඩය සන්සිදුවනු මැනවැ'යි. ඇවැත් ජනනෙයනි, යම් කලෙක නොප විසින් රහත්බව සාක්ෂාත් කරනලද ද එකල නොපගේ බ්‍රහ්මදණ්ඩය සන්සිදුණේ යි.

මේ විනය සංගීතියට අඩු වැඩි නොවූ පන්සියක් භික්ෂුහු වූහ. එහෙයින් මේ විනය සංගීතිය පඤ්චසතිකා යි කියනු ලැබේ යි.

එකොළොස්වැනි පඤ්චසතිකකඛ්ඤාකය යි.

මේ බන්ධකයෙහි වස්තු තෙවිස්සෙකි.

එහි උද්දනය:

1. සම්බුද්ධන් පිරිනිව් කල්හි සද්ධම්මයෙහි අනුපාලක වූ කාශ්‍යප නම් තෙරුන් වහන්සේ භික්ෂු සමුහයා ඇමතුවේ.
2. පාවා නුවරට යන දීර්ඝ මාර්ගයෙහි සුභඥ විසින් ප්‍රකාශ කරන ලද්දේ ය. අධම්ම බැබළීමට පෙර සද්ධම්ම සංගායනා කරමහ. (යනු ද.)
3. එක් නමක් අඩු පන්සියක් ද ආනතු තෙරුන් ද තෝරා ගත්හ. උතුම් ගුණයෙහි වෙසෙමින් ධර්මවිනය සංගායනා කිරීම ද,
4. උපාලි තෙරුන් විනය ද පණ්ඩිත ආනතු තෙරුන් සුත්‍රාන්තය ද විචාළහ. ජිනශ්‍රාවකයන් වහන්සේලා තුන් පිටකය සංගායනා කළහ.
5. බ්‍රහ්මානුබ්‍රහ්ම ශික්ෂාපද පිළිබඳ විවිධ මත, පැනවීම අනුව පැවැත් වීම, (බ්‍රහ්මානුබ්‍රහ්ම කවරේ ද යි) නො ඇසීම, ඇක්මීම, වැන්දවීම, නො යැදීම, මාගම් පැවිද්ද යන මේවා (තෙරවරුන්ගේ වචනය) ඇදහීම නිසා දුෂ්කෘත යැ'යි කීම,
6. පුරාණ තෙර ය, බ්‍රහ්මදණ්ඩය, උදෙන රජු සහ අනන්තපුර ජනයා ය, බොහෝ සිවුරු ය, දුබල සිවුරු ය, ඇතිරිලි ය, බිසිය, වැන්දවීම, පාපිස්තා ය, රජස් හරණ ය, මැටි සමග මැඩීම ය, අනඳ තෙරුන්ට පළමුවරට දහසක් සිවුරු ඇතිවීම ය.
8. බ්‍රහ්මදණ්ඩයෙන් තර්ජනය කිරීම ය. චතුස්සත්තය අවබෝධ කිරීම, පන්සියක් රහතුන් වූ හෙයින් පඤ්චසති යැ'යි ව්‍යවහාර කිරීම ද වේ.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

12. සත්තසතිකකව්‍යධකං

පඨම භාණ්ඩාරං.

1. තෙන ඛො පන සමයෙන වස්සසතපරිනිබ්බුතෙ භගවති වෙසාලිකාවච්ඡිප්පත්තකා භික්ඛු වෙසාලියං දසවණ්ණිනි දීපෙනති: කප්පති ඩිඬිගිලොණකප්පො. කප්පති අභිඤ්ඤාප්පො. කප්පති ගාමනාරකප්පො. කප්පති ආවාසකප්පො. කප්පති අනුමතිකප්පො. කප්පති ආවිණ්ණකප්පො. කප්පති අමරිතකප්පො. කප්පති ජලොගිපාතුං,¹ කප්පති අදසකං නිසීදනං. කප්පති ජාතරූපරජනනි.

2. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මා යසො කාකණ්ඩකපුත්තො වච්ඡිප්ප වාරිකං වරමානො යෙන වෙසාලි තදවසරී. තත්‍ර සුදං ආයස්මා යසො කාකණ්ඩකපුත්තො වෙසාලියං විහරති මහාවතෙ කුටාගාරසාලායං. තෙන ඛො පන සමයෙන වෙසාලිකා වච්ඡිප්පත්තකා භික්ඛු තදහුපොසරො කංසපාතිං උදකෙන පුරෙඤ්ඤා මජ්ඣෙ භික්ඛුසංඝස්ස ධරෙඤ්ඤා ආගතාගතෙ වෙසාලිකෙ උපාසකෙ එවං වදෙනති:² දෙථාච්ඡො සංඝස්ස කභාපණ්ණි අඛණ්ණි පාදමි මාසකරූපමි. භවිස්සති සංඝස්ස පරික්ඛාරෙන කරණියනනි. එවං චුත්තො ආයස්මා යසො කාකණ්ඩකපුත්තො වෙසාලිකෙ උපාසකෙ එතදවොච: මාච්ඡො අදස්ස සංඝස්ස කභාපණ්ණි අඛණ්ණි පාදමි මාසකරූපමි. න කප්පති සමණානං සකාපුත්තියානං ජාතරූපරජනං. න සාදියනනී සමණා සකාපුත්තියා ජාතරූපරජනං. න පටිගණනනී සමණා සකාපුත්තියා ජාතරූපරජනං. නිකඛිත්ත මණ්ඩපණ්ණි සමණා සකාපුත්තියා, අපෙනජාතරූපරජනනි.

එවමි ඛො වෙසාලිකා උපාසකා ආයස්මා යසෙන කාකණ්ඩකපුත්තො චුච්චමානා අදංසු යෙව සංඝස්ස කභාපණ්ණි අඛණ්ණි පාදමි මාසකරූපමි. අථ ඛො වෙසාලිකා වච්ඡිප්පත්තකා භික්ඛු තස්සා රත්තියා අව්වයෙන තං තීරණං භික්ඛග්ගෙන පටිච්චංසං,³ ධරෙඤ්ඤා භාජෙසුං.

3. අථ ඛො වෙසාලිකා වච්ඡිප්පත්තකා භික්ඛු ආයස්මානං යසං කාකණ්ඩකපුත්තං එතදවොච්ච: එසො තෙ ආච්ඡො යස තීරණස්ස පටිච්චංසොති. නස්මි මෙ ආච්ඡො තීරණස්ස පටිච්චංසො නාහං තීරණං සාදියාමිති.

1. ජලොගිං පාතුං - මජ්ඣං.

2. වදනී - මජ්ඣං.

3. පටිච්චංසං - මජ්ඣං.

12. සත්‍යසනික කතකතය

පළමු බහුවර

1. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිරිනිවී සියක් අවුරුදු ගත වූ කල්හි විශාලා වැසි වජ්ජිපුත්‍රක භික්ෂු විශාලා නුවර දඹවසකුටක් ප්‍රකාශ කෙරෙන්. එනම් සිංහලොණකයාය (අගෙහි තබා ගත් දුණු යාවකාලික වස්තු සමග වැළඳීම) කැප ය, අංගුලකයාය (ඉර හැරුණු පසු ඡායාව දැඟල් ඉක්මෙන තෙක් දන් වැළඳීම) කැප ය, ගාමනකර කයාය (වළඳා පැවැරූ භික්ෂුව විසින් අන් ගමකට යමැ යි අනතිරික්ත භොජනය වැළඳීම) කැප ය, ආවාසකයාය (එක් සීමාවක් ඇතුළත නොයෙක් ආවාසයන්හි වෙන වෙනම පොහෝ පවුරුණු කිරීම) කැප ය, අනුමතිකයාය (අත්පසට නො පැමිණ සීමාව ඇතුළත සිටි භික්ෂුන්ගේ ඡන්දය පසුව ගන්නෙමුයි කියා පොහෝ පවුරුණු ආදිය කිරීම) කැප ය, ආවිණිකයාය (ආවාසය උපාධ්‍යායන් විසින් පුරුදු කරන ලද සියල්ල එසේ කිරීම) කැප ය, අමට්ඨකයාය (භොජන පවාරණය කොට නො කළඹන ලද දී වැළඳීම) කැප ය, නො පැසුණු සුරා පානය කැප ය, දවලු නැති නිසිදනය කැප ය, රන්රිදී කැප ය යන මොහුයි.

2. එසමයෙහි කාකණ්ඩක පුත්‍ර වූ ආයුෂ්මත් යස ස්ථවිරයන් වහන්සේ වජ්ජි ජනපදයෙහි වාරිකාවෙහි හැසිරෙන්නාහු විශාලා නුවර යම් තැනෙකද එහි පැමිණියාහ. එහි කාකණ්ඩක පුත්‍ර වූ ආයුෂ්මත් යස ස්ථවිරයන් වහන්සේ විශාලා නුවර මහාවනයෙහි කුටාගාරශාලාවෙහි වෙසෙති. එකල්හි විශාලා නුවර වැසි වජ්ජිපුත්‍රක භික්ෂු ඒ පොහෝ දිනයෙහි රන්බද්ධනක් ජලයෙන් පුරවා භික්ෂුසඤ්ජා මැද තබා එහි පැමිණි පැමිණි විශාලා නුවර වැසි උපාසකයන්ට මෙසේ කියත්: “ඇවත්නි, සඤ්ජායට කහවණුවක් හෝ අඩකහවණුවක් හෝ කහවණු පාදයක් හෝ රන්මස්සක් හෝ දෙවු. සඤ්ජායට පිරිකරින් කටයුතු ඇතැ”යි. මෙසේ කී කල්හි කාකණ්ඩකපුත්‍ර වූ ආයුෂ්මත් යස ස්ථවිරයන් වහන්සේ විශාලා වැසි උපාසකයන්ට මෙය කීහ. “ඇවත්නි, සඤ්ජායට කහවණුවක් හෝ අඩ කහවණුවක් හෝ කහවණු පාදයක් හෝ රන්මස්සක් හෝ නො දෙවු. ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රයන්ට රන් රිදී කැප නො වේ. ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රයෝ රන්රිදී නො ඉවසත්. ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රයෝ රන්රිදී නො පිළිගනිත්. ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රයෝ බහා තැබූ මිණි හා රන් ඇත්තාහු ය. රන්රිදියෙන් වෙන් වූවාහු ය යි.

කාකණ්ඩක පුත්‍ර වූ ආයුෂ්මත් යස ස්ථවිරයන් වහන්සේ විසින් මෙසේ ද කියනු ලබන්නා වූ විශාලා වැසි උපාසකයෝ සඤ්ජායට කහවණු ද අඩකහවණු ද කහවණු පාද ද රන්මසු ද දුන්නාහු ම ය. ඉක්බිති විශාලා වැසි වජ්ජිපුත්‍රක භික්ෂු ඒ රාත්‍රිය ඇවෑමෙන් ඒ රන් භික්ෂා වශයෙන් කොටස් තබා බෙදූහ.

3. ඉක්බිති විශාලා වැසි වජ්ජිපුත්‍රක භික්ෂු කාකණ්ඩකපුත්‍ර වූ ආයුෂ්මත් යස ස්ථවිරයන් වහන්සේට මෙය කීහු: “ඇවත් යස ස්ථවිරයෙනි, තෙල කොපගේ රන් කොටස යැ”යි. ඇවත්නි, මගේ රන් කොටසෙක් නැත. මම රන් නො ඉවසමි යි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

අථ ඛො වෙසාලිකා වජ්ජුත්තකා භික්ඛු අයං ආවුසො යසො කාකණ්ඩකපුත්තො උපාසකෙ සඤ්ඤා පසන්නෙ අසෙකාසනී, පරිභාසනී, අප්පසාදං කරොති. භද්දස්ස මයං පටිසාරණියකමමං කරොමානි, තෙ තස්ස පටිසාරණියකමමං අකංසු. අථ ඛො ආයස්මා යසො කාකණ්ඩකපුත්තො වෙසාලිකෙ වජ්ජුත්තකෙ භික්ඛු එතදවොච: භගවතා ආවුසො පඤ්ඤානං පටිසාරණියකමමකතස්ස භික්ඛුනො අනුදුතො දුතබ්බොති. දෙථ මෙ ආවුසො අනුදුතං භික්ඛුනති. අථ ඛො වෙසාලිකා වජ්ජුත්තකා භික්ඛු එකං භික්ඛුං සමමනතිනා ආයස්මතො යසස්ස කාකණ්ඩකපුත්තස්ස අනුදුතං අදංසු.

4. අථ ඛො ආයස්මා යසො කාකණ්ඩකපුත්තො අනුදුතෙන භික්ඛුනා සද්ධිං වෙසාලිං පටිසිනිවා වෙසාලිකෙ උපාසකෙ එතදවොච: අහං කීරායස්මතො උපාසකෙ සඤ්ඤා පසන්නෙ අසෙකාසාමී, පරිභාසාමී, අප්පසාදං කරොමී. යොහං අධම්මං අධරෙමානි වදමී. ධම්මං ධරෙමානි වදමී. අවිනයං අවිනයොනි වදමී. විනයං විනයොනි වදමී.

එකමීදං ආවුසො සමයං භගවා සාවඤ්ඤියං විහරති ජෙනවනෙ අනාර්ථසංකීකස්ස ආරාමෙ. තත්ථ ඛො ආවුසො භගවා භික්ඛු ආමනොසි: වත්තාරො මෙ භික්ඛවෙ වඤ්ඤාසුරියානං උපකතිලෙසා යෙහි උපකතිලෙසෙහි උපකතිලිඨා වඤ්ඤාසුරියා න තපනති න භාසනති න විරොචනති. කතමෙ වත්තාරො? අබ්භං භික්ඛවෙ වඤ්ඤාසුරියානං උපකතිලෙසො යෙන උපකතිලෙසෙන උපකතිලිඨා වඤ්ඤාසුරියා න තපනති න භාසනති න විරොචනති. මහිකා භික්ඛවෙ වඤ්ඤාසුරියානං උපකතිලෙසො -පෙ- ධූමරපො භික්ඛවෙ වඤ්ඤාසුරියානං උපකතිලෙසො -පෙ- රාහු භික්ඛවෙ අසුරිඤ්ඤා වඤ්ඤාසුරියානං උපකතිලෙසො -පෙ- ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ වත්තාරො වඤ්ඤාසුරියානං උපකතිලෙසා යෙහි උපකතිලෙසෙහි උපකතිලිඨා වඤ්ඤාසුරියා න තපනති න භාසනති න විරොචනති.

එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ වත්තාරොමෙ සමණ්ඩාග්ගිණානං උපකතිලෙසායෙහි උපකතිලෙසෙහි උපකතිලිඨා එකෙ සමණ්ඩාග්ගිණා න තපනති න භාසනති න විරොචනති. කතමෙ වත්තාරො? සතති භික්ඛවෙ එකෙ සමණ්ඩාග්ගිණා සුරං පිවනති. මෙරයං පිවනති. සුරාමෙරයපානා අප්පට්චරිතා. අයං භික්ඛවෙ පඨමො සමණ්ඩාග්ගිණානං උපකතිලෙසො යෙන උපකතිලෙසෙන උපකතිලිඨා එකෙ සමණ්ඩාග්ගිණා න තපනති. න භාසනති. න විරොචනති. පුත ව පරං භික්ඛවෙ එකෙ සමණ්ඩාග්ගිණා මෙථුනං ධම්මං පතියෙවනති මෙථුනධම්මං අප්පට්චරිතා. අයං භික්ඛවෙ දුතියො සමණ්ඩාග්ගිණානං උපකතිලෙසො

ඉක්බිති විශාලා වැසි වජ්‍රපුත්‍රක හිඤ්ඤා, “ඇවැත්නි, කාකණ්ඩක පුත්‍ර වූ මේ යස (සථවිර) තෙම සැදුහැනි, පැහැදුණු, උපාසකයන්ට ආත්‍යොග කරයි, පිරිහෙළා බෙණෙයි, නො පැහැදීම ඇති කරයි. එහෙයින් අපි මොහුට පටිසාරණිය කම්ය කරමහ”යි කියා ඔව්හු උන්වහන්සේට පටිසාරණිය කම්ය කළහ. ඉක්බිති කාකණ්ඩකපුත්‍ර වූ ආයුෂ්මත් යස ස්ථවිරයන් වහන්සේ විශාලා වැසි වජ්‍රපුත්‍රක හිඤ්ඤාට මෙය කීහ. “ඇවැත්නි, පටිසාරණිය කම්ය කරනලද හිඤ්ඤාට අනුදුතයෙක් දිය යුත්තේ යැ යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් පනවනලද්දේ ය, ඇවැත්නි මට අනුදුත වූ හිඤ්ඤාවක් දෙව යි. ඉක්බිති විශාලා වැසි වජ්‍රපුත්‍රක හිඤ්ඤා එක් හිඤ්ඤාවක් සමමත කොට කාකණ්ඩකපුත්‍ර වූ ආයුෂ්මත් යස ස්ථවිරයන්ට අනුදුතයකු කොට දුන්හ.

4. ඉක්බිති කාකණ්ඩකපුත්‍ර වූ ආයුෂ්මත් යස ස්ථවිරයන් වහන්සේ අනුදුත හිඤ්ඤාට සමග වෙසාලියට පිවිස විශාලා නුවර වැසි උපාසකයන්ට මෙය කීහ. “යම්බඳු වූ මම අධම්ම අධම්ම යැ යි කියමි ද, ධම්ම ධම්ම යැ යි කියමි ද අවිනය අවිනයැ යි කියමි ද විනය විනයැ යි කියමි ද ඒ මම සැදුහැනි පැහැදුණු ආයුෂ්මත් උපාසකයන්ට ආත්‍යොග කෙරෙමි ල පිරිහෙළා බෙණෙමි ල, නො පැහැදීම ඇති කෙරෙමි ල.

ඇවැත්නි, එක් සමයෙක්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැවැත්නුවර සම්පයෙහි වූ ජෙනවන නම් අනෙපිඩු සිටුහුගේ ආරාමයෙහි වෙසෙන සේක, ඇවැත්නි, එහි දී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හිඤ්ඤාත් ඇමතු සේක. මහණෙනි, යම් උපක්ලෙශයන්ගෙන් කෙලෙසීමට පත් වූ සඳහිරු දෙදෙනා නො දිලෙන් ද පැහැ නො විහිදුවත් ද නො බබළත් ද සඳ හිරු දෙදෙනාට එබඳු උපක්ලෙශයෝ සතරෙක් වෙත්. කවර සතරෙක් ද යත්: මහණෙනි, යම් උපක්ලෙශයෙකින් කෙලෙසීමට පත් වූ සඳහිරු දෙදෙනා නො දිලෙන් ද, පැහැ නො විහිදුවත් ද, නො බබළත් ද වළාකුළ සඳහිරු දෙදෙනාට (එබඳු) උපක්ලෙශයෙකි, මහණෙනි,...මිදුම සඳහිරු දෙදෙනාට එබඳු උපක්ලෙශයෙකි. මහණෙනි,... දුම්රජස (දුම් හා දුම්පි) සඳහිරු දෙදෙනාට එබඳු උපක්ලෙශයෙකි, මහණෙනි, ...රාහු අසුරිඳු සඳහිරු දෙදෙනාට එබඳු උපක්ලෙශයෙකි, මහණෙනි, යම් උපක්ලෙශයෙකින් කෙලෙසීමට පත් වූ සඳහිරු දෙදෙනා නො දිලෙන් ද, පැහැ නො විහිදුවත් ද, නො බබළත් ද මේ සතර සඳහිරු දෙදෙනාට උපක්ලෙශයෝ වෙත්.

මහණෙනි, මෙපරිද්දෙන් ම යම් උපක්ලෙශයෙකින් කෙලෙසීමට පත් වූ ඇතැම් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණ කෙනෙක් නො දිලෙන් ද, පැහැ නො විහිදුවත් ද නො බබළත් ද, ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන්ට එබඳු මේ උපකෙලශ සතරෙකි. කවර සතරෙක් ද යත්: මහණෙනි, ඇතැම් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණ කෙනෙක් සුරා බොති. මෙරය බොති. සුරාමෙරය පානයෙන් නො වැළකුණාහු වෙත්. මහණෙනි, යම් උපක්ලෙශයෙකින් කෙලෙසීමට පත් වූ ඇතැම් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණ කෙනෙක් නො දිලෙන් ද, පැහැ නො විහිදුවත් ද, නො බබළත් ද, ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන්ට මේ පළමු උපක්ලෙශ යයි. මහණෙනි, වැළි දු (අතිකක් කියමි.) ... ඇතැම් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණ කෙනෙක් මෙවුන්දම් සෙවනය කෙරෙත්. මෙවුන් දම්න් නො වැළකුණාහු වෙත්. මහණෙනි, ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන්ට මේ දෙවැනි උපක්ලෙශය යි. මහණෙනි, වැළි දු අතිකක් (කියමි.)

-පෙ- පුන ච පරං භික්ඛවෙ එකෙ සමණබ්බාහුණා ජාතරූපරජනං සාදියනති ජාතරූපරජනපටිග්ගහණා අප්පට්චිරතා. අයං භික්ඛවෙ තතියො සමණබ්බාහුණානං උපකතිලෙසො -පෙ- පුන ච පරං භික්ඛවෙ එකෙ සමණබ්බාහුණා මිච්ඡාපීවෙන පීචිකං කප්පෙනති මිච්ඡාපීවා අප්පට්චිරතා. අයං භික්ඛවෙ චතුසො සමණබ්බාහුණානං උපකතිලෙසො -පෙ- ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ චත්තාරො සමණබ්බාහුණානං උපකතිලෙසො යෙහි උපකතිලෙසෙහි උපකතිලිට්ඨා එකෙ සමණබ්බාහුණා න තපනති න භාසනති න වීරොචනති. ඉදමචොවාචුසො භගවා. ඉදං චත්තාන සුගතො අරාපරං එතදචොච සත්ථා:

රාගද්වෙසපරිකතිලිට්ඨා එකෙ සමණබ්බාහුණා
අවිජ්ජා නිවුතා පොසා පියරූපාභිතඤ්ඤො,

සුරං පිචනති මෙරයං පටිසෙවනති මෙටුනං
රජනං ජාතරූපඤ්ඤා සාදියනති අවිදුසු.

මිච්ඡාපීවෙන පීචනති එකෙ සමණබ්බාහුණා
එතෙ උපකතිලෙසා වුත්තා බුද්ධොනාදිච්චබ්ඤ්ඤා.

යෙහි උපකතිලෙසෙහි උපකතිලිට්ඨා එකෙ සමණබ්බාහුණා
න තපනති න භාසනති න වීරොචනති¹ අසුද්ධා සරජා මගා.

අත්ඤානරෙන ඔනද්ධා තණ්හාදසා සනෙතතිකා
වට්ඨෙතති කට්ඨං සොරං ආදියනති පුනඤ්ඤවනති.

එවංවාදී කිරාහං ආයසමනෙත උපාසකෙ සද්ධෙ පසකෙත
අකෙකාසාමි, පරිභාසාමි, අප්පසාදං කරොමි. සොහං² අධම්මං
අධම්මොති වදාමි. ධම්මං ධම්මොති වදාමි. අවිනයං අවිනයොති
වදාමි. චිනයං චිනයොති වදාමි.

5. එකමිදං ආචුසො සමයං භගවා රාජගහෙ විහරති වෙළ-
වනෙ කලඤ්ඤතිවාපෙ. තෙන ඛො පනාචුසො සමයෙන³
රාජනෙතපුරෙ රාජපරියායං සනතිසිත්තානං සනතිපතිතානං අය-
මනාරා කරා උදපාදි: කප්පති සමණානං සකාසුක්ඛියානං ජාත-
රූපරජනං. සාදියනති සමණා සකාසුක්ඛියා ජාතරූපරජනං. පටි-
ගණනති සමණා සකාසුක්ඛියා ජාතරූපරජනනති. තෙන ඛො
පනාචුසො සමයෙන මණ්ඩුළුකො ගාමණී තසසං පරිසායං
නිසිත්තො භොති.

1. න වීරොචනති - මජ්ඣ. උ.නං.

2. යොහං - මජ්ඣ.

3. තෙන ඛො පන සමයෙන - මජ්ඣ.

... ඇතැම් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණ කෙනෙක් රන්රිදී ඉවසන්. රන්රිදී පිළිගැනීමෙන් නො වැළකුණාහු වෙත්. මහණෙනි, ශ්‍රමණබ්‍රාහ්මණයන්ට මේ තෙවැනි උපක්ලෙශ යයි. මහණෙනි, වැළි දු අනිකක් (කියමි.) ... ඇතැම් ශ්‍රමණබ්‍රාහ්මණ කෙනෙක් මීරා ආජීවයෙන් ජීවිතාව කෙරෙත්. මීරා ආජීවයෙන් නොවැළකුණාහු වෙත්. මහණෙනි, ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන්ට මේ සිවුවැනි උපක්ලෙශය යි. මහණෙනි, සම් උපක්ලෙශයෙකින් කෙලෙසීමට පත්වූ ඇතැම් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණ කෙනෙක් නො දිලෙන් ද, පැහැ නො විහිදුවත් ද, නො බබළත් ද, ශ්‍රමණබ්‍රාහ්මණයන්ට මේ (එබඳු) උපක්ලෙශ සතර වෙතැ'යි. ඇවැත්නි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදළසේක. සුගතයන් වහන්සේ මෙය වදරා ඉක්බිති වැළිදු ශාස්තෘන් වහන්සේ මෙය වදළසේක.

ඇතැම් මහණබමුණෝ රාගයෙන් හා දොෂයෙන් භාන්පසින් කිලුටු වූවාහු අවිද්‍යාවෙන් වැසුණාහු ප්‍රියරූපයන්හි සතුටුවීම් වශයෙන් ඇලෙන පුරුෂයෝ වූවාහු,

නොනුවණින් යුක්ත වූවාහු, සුරා ද මෙරය ද බොති. මෙවුන්දම් සෙවිති. රිදී හා රන් ද ඉවසන්.

ඇතැම් මහණබමුණෝ මීරා ආජීවයෙන් ජීවත් වෙත්. ආදිත්‍ය-බන්ධු වූ බුදුන් විසින් මොහු උපක්ලෙශයෝයි වදරන ලදහ.

අපිරිසුදු වූ (කෙලෙස්) රජස් සහිත වූ නොසුදුසු පැවතුම් ඇත්තා වූ ඇතැම් මහණබමුණෝ සම් උපක්ලෙශයන්ගෙන් කිලුටු වූවාහු නො දිලෙන් ද, පැහැ නො විහිදුවත් ද, නො බබළත් ද,

අවිද්‍යා නමැති අකිකාරයෙන් වැළඳගන්නා ලද්ද වූ තෘෂ්ණාවට දස වූ සංසාරයට පමුණුවන තෘෂ්ණාව සහිත වූ (බවුහු) පොළොව වඩත්, සොර වූ සුතර්භවය වැළඳගනිත්.

මෙසේ කියන්නා වූ මම ශ්‍රද්ධාවත් පැහැදුණු ආයුෂ්මත් උපායකයන් ආනොග කෙරෙමි ල, පිරිහෙළා බෙණෙමි ල, අප්‍රසාදය (ඇති) කෙරෙමි ල. ඒ මම අධර්මය අධර්ම යයි කියමි. ධර්මය ධර්ම යයි කියමි. අවිනය අවිනය යි කියමි. විනය විනය යි කියමි.

5. ඇවැත්නි, එක් සමයෙක්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රජගහ නුවර සමීපයෙහි වූ කලන්දකනිවාප නම් වූ වෙළඳවනයෙහි වෙසෙන්න සේක. ඇවැත්නි, එ සමයෙහි රජුගේ අනන්‍යපුරයෙහි රජපිරිසෙහි රැස්ව හුන්නවුන්ගේ මේ අතුරු කථාවක් උපන්නේ ය. (එනම්) ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රයන්ට රන්රිදී කැප ය. ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රයෝ රන්රිදී ඉවසන්. ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රයෝ රන්රිදී පිළිගනිත් යනු යි. ඇවැත්නි, එසමයෙහි මණ්ඩුළුක ගාමණී ඒ පිරිසෙහි හුන්නේ වෙයි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

අථ ඛො ආවුසො මඤ්චුළකො ගාමඤ්ඤි තං පරිසං එතදවොච: මා අයොරා¹ එවං අවුච්ඡ. න කප්පති සමඤ්ඤානං සක්කාපුත්තියානං ජාතරූපරජනං. න සාදියනති සමඤ්ඤා සක්කාපුත්තියා ජාතරූපරජනං. න පටිගණකනති සමඤ්ඤා සක්කාපුත්තියා ජාතරූපරජනං. නික්ඛිත්තං මඤ්චුපිණ්ණං සමඤ්ඤා සක්කාපුත්තියා අපෙතජාතරූපරජනාති. අසක්ඛි ඛො ආවුසො මඤ්චුළකො ගාමඤ්ඤි තං පරිසං සඤ්ඤපෙතුං.

6. අථ ඛො ආවුසො මඤ්චුළකො ගාමඤ්ඤි තං පරිසං සඤ්ඤපෙත්වා යෙන හගවා තෙනුපසඛකමී. උපසංකමිත්වා හගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං. නිසීදි. එකමන්තං නිසීනෙත්වා ඛො ආවුසො මඤ්චුළකො ගාමඤ්ඤි හගවන්තං එතදවොච: ඉධ හන්තො රාජන්තෙත්තපුරෙ රාජපරිසායං සන්තිසිත්තානං සන්තිපතිතානං අයං මන්තරා² කරා උදපාදි: කප්පති සමඤ්ඤානං සක්කාපුත්තියානං ජාතරූපරජනං. සාදියනති සමඤ්ඤා සක්කාපුත්තියා ජාතරූපරජනං. පටිගණකනති සමඤ්ඤා සක්කාපුත්තියා ජාතරූපරජනනති. එවං වුත්තෙ අහං තං හන්තො පරිසං එතදවොච: මා අයොරා එවං අවුච්ඡ. න කප්පති සමඤ්ඤානං සක්කාපුත්තියානං ජාතරූපරජනං. න සාදියනති සමඤ්ඤා සක්කාපුත්තියා ජාතරූපරජනං. න පටිගණකනති සමඤ්ඤා සක්කාපුත්තියා ජාතරූපරජනං. නික්ඛිත්තං මඤ්චුපිණ්ණං සමඤ්ඤා සක්කාපුත්තියා අපෙතජාතරූපරජනාති. අසක්ඛි ඛො අහං හන්තො තං පරිසං සඤ්ඤපෙතුං. කච්චාහං හන්තො එවං ව්‍යාකරමානො වුත්තවාදී වෙච්ච හගවතො භොමී. න ච හගවන්තං අභුතෙන අභිභාවිකමාමී. ධම්මස්ස වානුධම්මං ව්‍යාකරොමී. න ච කොච්චි සහධම්මකො වාදනුපාතො ගාරඤ්ඤං යානං ආගච්ඡති?

තස්ස කං ගාමඤ්ඤි එවං ව්‍යාකරමානො වුත්තවාදී වෙච්ච මෙ අභොසි. න ච මං අභුතෙන අභිභාවිකසි. ධම්මස්ස වානුධම්මං ව්‍යාකරොසි. න ච කොච්චි සහධම්මකො වාදනුපාතො ගාරඤ්ඤං යානං ආගච්ඡති. න හි ගාමඤ්ඤි කප්පති සමඤ්ඤානං සක්කාපුත්තියානං ජාතරූපරජනං. න සාදියනති සමඤ්ඤා සක්කාපුත්තියා ජාතරූපරජනං. න පටිගණකනති සමඤ්ඤා සක්කාපුත්තියා ජාතරූපරජනං. නික්ඛිත්තං මඤ්චුපිණ්ණං සමඤ්ඤා සක්කාපුත්තියා අපෙතජාතරූපරජනාති. යස්ස ඛො ගාමඤ්ඤි ජාතරූපරජනං කප්පති, පඤ්ඤපි තස්ස කාමගුණා කප්පන්ති. යස්ස පඤ්ඤකාමගුණා කප්පන්ති, එකංසෙත්තං ගාමඤ්ඤි ධාරෙය්‍යාසි අස්සමණධම්මො අසක්කාපුත්තියධම්මොති. අපිචාහං ගාමඤ්ඤි එවං වදමී: තිණං තිණඤ්ඤිකෙන පරියෙසිතබ්බං. දුරුදුරුඤ්ඤිකෙන පරියෙසිතබ්බං. සකටං සකටඤ්ඤිකෙන පරියෙසිතබ්බං. පුරිසො පුරිසඤ්ඤිකෙන පරියෙසිතබ්බං. නඤ්චවාහං ගාමඤ්ඤි කෙනච්චි පරියායෙන ජාතරූපරජනං සාදිතබ්බං පරියෙසිතබ්බනති වදමිති. එවංවාදී කිරාහං ආයස්මන්තො උපාසකෙ සඤ්ඤි පසන්නෙ අකෙකාසාමි පරිභාසාමි අප්පසාදං කරොමී. සොහං අධම්මං අධම්මොති වදමී. ධම්මං ධම්මොති වදමී. අවිනයං අවිනයොති වදමී. විනයං විනයොති වදමී.

1. අයොරා - මජ්ඣං.

2. අයමිත්තර - මජ්ඣං.

3. පරිගණකනති - මජ්ඣං.

ඇවැත්නි, ඉක්බිති මණ්ඩුළුක ගාමණී ඒ පිරිසට මෙය කී ය: “ආයායෙනි, මෙසේ නො කියවු. ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රියයන්ට රන්රිදී නො කැප ය. ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රියයෝ රන්රිදී නො ඉවසන්. ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රියයෝ රන්රිදී නො පිළිගනිත්. ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රියයෝ බහා තැබූ මිණි හා රන් ඇත්තාහ. රන් රිදියෙන් වැළකුණාහ යි”. ඇවැත්නි, මණ්ඩුළුක ගාමණී ඒ පිරිසට (කාරණය) පිළිගත්වන්නට හැකි වූයේ ය.

6. ඇවැත්නි, ඉක්බිති මණ්ඩුළුක ගාමණී ඒ පිරිසට (කාරණය) පිළිගන්වා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනෙක ද එතැනට එළඹියේ ය. එළඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඳ එකත් පසෙක හුන්නේ ය. ඇවැත්නි, එකත්පසෙක හුන් මණ්ඩුළුක ගාමණී භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකෙළේ ය. වහන්ස මෙහි රජුගේ අන්‍යාපුරයෙහි රජපිරිසෙහි රැස්ව හුන්නවුන්ගේ මේ අතුරු කථාවෙක් උපන්නේ ය. (එනම්) ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රියයන්ට රන්රිදී කැප ය. ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රියයෝ රන්රිදී ඉවසන්. ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රියයෝ රන්රිදී පිළිගනිත්. (යනුයි.) මෙසේ කී කල්හි වහන්ස, ඒ පිරිසට මම මෙය කීම්. ආයායෙනි, මෙසේ නො කියවු. ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රියයන්ට රන්රිදී නො කැප ය. ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රියයෝ රන්රිදී නො ඉවසන්. ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රියයෝ රන්රිදී නො පිළිගනිත්. ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රියයෝ බහා තැබූ මිණි හා රන් ඇත්තාහ. රන්රිදියෙන් වැළකුණාහ යි. වහන්ස, මම ඒ පිරිසට (කරුණ) පිළිගැන්වීමට හැකි වීම්. වහන්ස, කිසේද? මෙසේ විවරණය කරන්නා වූ මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දෙසු ධර්මය කියන්නෙකුත් වෙමි ද? භාග්‍යවතුන් වහන්සේට අභූතයෙන් දෙස් කියන්නෙකුත් නො වෙමි ද? ධර්මයට අනුකූල වූ ධර්මයක් ප්‍රකාශ කෙරෙමි ද? කිසියම් සහධාර්මික වූ වාදයට බැසගැන්මක් ගැරහිය යුතු තැනට නො පැමිණේ දැයි.

ගාමණී, මෙසේ විවරණය කරන්නා වූ නුඹ එකාන්තයෙන් මා දෙසු ධර්මය කියන්නෙක් ද වූවෙහි. මට අභූතයෙන් දෙසාරොපණය ද නො කරන්නෙහි, ධර්මයට අනුකූල වූ ධර්මයක් ම ප්‍රකාශ කරන්නෙහි. කිසියම් සහධාර්මික වූ වාදයට බැසගැන්මක් ගැරහියයුතු තැනට ද නො පැමිණෙයි. ගාමණී, ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රියයන්ට රන්රිදී කැප නො වෙයි. ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රියයෝ රන්රිදී නො පිළිගනිත්. ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රියයෝ බහා තැබූ මිණි හා රන් ඇත්තාහ. රන් රිදියෙන් වැළකුණාහ යි. ගාමණී, යමකුට රන්රිදී කැප වෙයි ද, ඔහුට පඤ්ඤාමඟ්‍රණයෝ ද කැප වෙත්. ගාමණී යමකුට පඤ්ඤාමඟ්‍රණයෝ කැප වෙත්ද, හේ මහණදම් නැත්තෙකි. ශාක්‍යපුත්‍රිය දහම් නැත්තෙකැයි මෙය එකාන්තයෙන් දරන්නෙහි. තවද ගාමණී මම මෙසේ කියමි. තණ කැමැත්තකු විසින් තණ සෙවියයුතු. දව කැමැත්තකු විසින් දව සෙවියයුතු. ගැල් කැමැත්තකු විසින් ගැල් සෙවියයුතු. පුරුෂයන් කැමැත්තකු විසින් පුරුෂයා සෙවියයුතු. ගාමණී මම කිසිදු ක්‍රමයකින් රන්රිදී ඉවසියයුතු ය. සෙවියයුතු යැයි නො කියමි”යි මෙසේ කියන්නා වූ මම ශ්‍රද්ධාව ඇති පැහසුණු ආයුෂ්මත් උපාසකයන් ආශ්‍රේය කෙරෙමි ල, පිරිහෙළා බෙණෙමි ල, අප්‍රසාදය කෙරෙමි ල. ඒ මම අධර්මය අධර්ම යයි කියමි. ධර්මය ධර්ම යයි කියමි. අවිනය අවිනය යි කියමි. විනය විනය යි කියමි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

7. එකමිදං ආවුසො සමයං භගවා තසෙව්¹ රාජගහෙ ආයස්මනං උපනඤ්ඤං සකාපුත්තං ආරහිත ජාතරූපරජතං පටිකතිපි සිකඛාපදං ව පඤ්ඤාපෙසි. එවංවාදී කිරාහං ආයස්මනො උපාසකෙ සඤ්ඤා පසන්නෙ අකෙසාසාමි, පරිභාසාමි, අප්පසාදං කරොමි යොහං අධම්මං අධම්මොති වදාමි. ධම්මං ධම්මොති වදාමි. අවිනයං අවිනයොති වදාමි. විනයං විනයොති වදාමි. එවං වුත්තෙ වෙසාලිකා උපාසකා ආයස්මනං යසං කාකණ්ඩකපුත්තං එතදවොචුං: එකොව භගෙන අයොසා යසො කාකණ්ඩකපුත්තො සමඤ්ඤා සකාපුත්තියො. සබ්බෙවිමෙ අස්සමඤ්ඤා අසකාපුත්තියා. වසතු භගෙන අයොසා යසො කාකණ්ඩකපුත්තො වෙසාලියං. මයං අයාසස්ස යසස්ස කාකණ්ඩකපුත්තස්ස උප්පුකකං කරිස්සාම චීවරපිණ්ඩපාත සෙනාසනගීලානපච්චයගෙසජ්ජපරිකාරානන්ති. අථ ඛො ආයස්මා යසො කාකණ්ඩකපුත්තො වෙසාලිකෙ උපාසකෙ පඤ්ඤාපෙසො අනුදුත්තෙ භික්ඛුනා සද්ධිං ආරාමං අගමාසි.

8. අථ ඛො වෙසාලිකා වජ්ජුත්තකා භික්ඛු අනුදුතං භික්ඛුං පුච්ඡිංසු: ඛමාපිතා ආවුසො යසෙන කාකණ්ඩකපුත්තෙන වෙසාලිකා උපාසකාති? උපාසකෙහි පාපිකා නො ආවුසො කතා.* එකොව යසො කාකණ්ඩකපුත්තො සමඤ්ඤා සකාපුත්තියො කතො. සබ්බෙව මයං අස්සමඤ්ඤා අසකාපුත්තියා කතාති.

අථ ඛො වෙසාලිකා වජ්ජුත්තකා භික්ඛු අයං ආවුසො යසො කාකණ්ඩකපුත්තො අමෙහි අසමුත්තො ගිහීනං පකාසෙසි. හඤ්ඤා මයං උකෙඛපතියකම්මං කරොමාති. තෙ තස්ස උකෙඛපතියකම්මං කතතුකාමා සනතිපතිසු. අථ ඛො ආයස්මා යසො කාකණ්ඩකපුත්තො වෙහාසං අබ්භුග්ගන්තො කොසමනියං පවුට්ඨාසි. අථ ඛො ආයස්මා යසො කාකණ්ඩකපුත්තො පාවෙය්‍යකානඤ්ඤා අවනතිදකඛිණං පථකානඤ්ඤා භික්ඛුනං සන්තිකෙ දුතං පාගෙයි: ආගච්ඡන්තු ආයස්මනො ඉමං අධිකරණං ආදිසිස්සාම, පුරෙ අධම්මො දිඨ්ඨාති ධම්මො පටිබාහියති, අවිනයො දිඨ්ඨාති විනයො පටිබාහියති, පුරෙ අධම්මවාදිනො බලවන්තො භොතති ධම්මවාදිනො දුබ්බලා භොතති. අවිනයවාදිනො බලවන්තො භොතති විනයවාදිනො දුබ්බලා භොතති. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මා සමුත්තො සාණ්ඩාසී අහොගඛෙහ පබ්බතෙ පටිවසති. අථ ඛො ආයස්මා යසො කාකණ්ඩකපුත්තො යෙන අහොගඛෙහ පබ්බතො යෙනායස්මා සමුත්තො සාණ්ඩාසී තෙනුපසඬකම්. උපසඬකම්ඤ්ඤා ආයස්මනං සමුත්තං සාණ්ඩාසී. අභිවාදෙඤ්ඤා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසීන්තො ඛො ආයස්මා යසො කාකණ්ඩකපුත්තො ආයස්මනං සමුත්තං සාණ්ඩාසී. එතදවොච:

1. තසෙව - මජ්ඣ. උ.නං.

2. පාපිකං නො ආවුසො කතං - මජ්ඣ.

7. ඇවැත්නි, එක් සමයෙක්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රජගහ නුවර ඒ වෙහෙරෙහි දී ම ආයුෂ්මත් උපනඤ්ඤ ආකාරයෙන් ඇරඹ රන්රිදී ප්‍රතික්‍ෂේප කළසේක. ශික්‍ෂාපදයක් ද පැනවුසේක. මෙසේ කියන්නාවූ මම ශ්‍රද්ධාව ඇති පැහැදුණු ආයුෂ්මත් උපාසකයන් ආක්‍රොශ කෙරෙමි ල, පිරිහෙළා බෙණෙමි ල, අප්‍රසාදය කෙරෙමි ල, ඒ මම අධර්මය අධර්ම යයි කියමි, ධර්මය ධර්ම ය යි කියමි, අවිනය අවිනය යි කියමි, විනය විනය යි කියමි යි. මෙසේ කී කල්හි විශාලා වැසි උවසුවෝ කාකණ්ඩකපුත්‍ර නම් වූ යස ආයුෂ්මතුන් වහන්සේට මෙය කීහ. වහන්ස, කාකණ්ඩකපුත්‍ර වූ යස ආයුෂ්මත් වහන්සේ එක ම ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රයන් වහන්සේ ය, මේ සියල්ලෝ ම ශ්‍රමණයෝ නො වෙති. ශාක්‍යපුත්‍රයෝ නො වෙති. වහන්ස, යස කාකණ්ඩකපුත්‍ර ආයුෂ්මත් වහන්සේ වෙසාලියෙහි වසනසේක්වා, අපි යස කාකණ්ඩකපුත්‍ර ආයුෂ්මත් වහන්සේට විවර, පිණ්ඩපාන, සෙනාසන, ගිලන්පය, බෙහෙත් පිරිකර සඳහා උත්සාහ කරන්නෙමු'යි. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් යස කාකණ්ඩකපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්සේ විශාලා වැසි උපාසකයන්ට කරුණු දන්වා අනුදුත භික්‍ෂුව සමග අරමට වැඩියහ.

8. ඉක්බිති විශාලාවැසි වස්සුපුත්‍ර භික්ෂුහු “ඇවැත්නි, කාකණ්ඩක පුත්‍ර යස විසින් විශාලාවැසි උවසුවෝ සමාකරවන ලද්දහ”ද යි අනුදුත භික්‍ෂුව විචාළහ. ඇවැත්නි, උවසුවන් ලවා අපි පව්ටෝ කරන ලද්දමහ. යස කාකණ්ඩකපුත්‍ර තෙම එක ම ශ්‍රමණ ශාක්‍ය-පුත්‍රයා කරන ලද්දේ ය. අපි සියල්ලෝ ම අශ්‍රමණයෝ අශාක්‍යපුත්‍රයෝ කරන ලද්දමහ’ යි.

ඉක්බිති විශාලාවැසි වස්සුපුත්‍ර භික්ෂුහු “ඇවැත්නි, මේ යස කාකණ්ඩකපුත්‍ර තෙම අප විසින් සමන නො කරන ලද්දේ ගිහියන්ට (භික්ෂුන්ගේ දෙස්) ප්‍රකාශ කෙළේ ය. එහෙයින් අපි මොහුට උකෙඛපතිය කර්මය කරමහ’යි (කියා) ඔවුහු උත්වහන්සේට උකෙඛපතිය කර්මය කරනු කැමැති ව රැස්වූහ. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් යස කාකණ්ඩකපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්සේ අහසට නැගී කොසඹා නුවරෙහි පහළ වුසේක. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් යස කාකණ්ඩකපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්සේ පාචා නුවරවාසී වූ ද, අවනති දක්ෂිණාපථ වාසී වූ ද, භික්ෂුන් සමීපයට දුතයකු යැවූහ. “අධර්මය බැබළීමට ද ධර්මය බැහැර කරනු ලැබීමට ද අවිනය බැබළීමට ද විනය බැහැර කරනු ලැබීමට ද පෙර අධර්මවාදීන් බලවත් වීමට ද ධර්මවාදීන් දුබලවීමට ද, අවිනයවාදීන් බලවත්වීමට ද විනයවාදීන් දුබලවීමට ද පෙර ආයුෂ්මත්හු පැමිණෙත්වා, මේ අධිකරණය ඉදිරියට ගන්නෙමු (කියා)යි. එසමයෙහි සාණවාසී ආයුෂ්මත් සමූහක ස්ථවිරයන් වහන්සේ අභොගඛ පර්වතයෙහි වෙසෙනසේක. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් යස කාකණ්ඩකපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්සේ අභොගඛ පර්වතය යම් තැනෙක ද සාණවාසී ආයුෂ්මත් සමූහක ස්ථවිරයන් වහන්සේ යම් තැනෙක ද එතැනට එළඹියේක. එළඹ සාණවාසී ආයුෂ්මත් සමූහක ස්ථවිරයන් වහන්සේ වැඳ එකත්පසෙක හුන්සේක. එකත්පසෙක හුන් ආයුෂ්මත් යසකාකණ්ඩක පුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්සේ සාණවාසී ආයුෂ්මත් සමූහක ස්ථවිරයන් වහන්සේට මෙය කීහ.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

ඉමෙ භවතා වෙසාලිකා වජ්‍රපුත්‍රකා හිතා වෙසාලියං දසවස්සානි දිවෙතනි-කපති සිංහලොණකපො. කපති අවිභුලංකපො. කපති භාමනාරකපො. කපති ආවාසකපො. කපති අනුමතිකපො. කපති ආවිණ්ණකපො. කපති අවර්තකපො. කපති ජලොග්‍රිසාතුං¹. කපති අදසකං නිසිදනං. කපති ජාතරූප-රජතනි. හඤ්ච මයං භවතා ඉමං අධිකරණං ආදිසිසාම. පුරෙ අධිමො දිපති ධිමො පටිබාහියති. අවිනසො දිපති විනසො පටිබාහියති. පුරෙ අධිමොදිනො ඛලවනො හොනති ධිමොදිනො දුබ්බො හොනති අවිනසොදිනො ඛලවනො හොනති විනස-වොදිනො දුබ්බො හොනති. එවමාදිසොති ඛො ආයසො සභ්‍යො සාමාසි ආයසමො යසස කාකණ්ඩකපුත්‍රසස පටිවෙසාමි.

9. අරං ඛො සට්ඨිමනො පාවෙය්‍යකා හිතා සට්ඨි ආරඤ්ඤිකා, සට්ඨි පිණ්ඩපාතිකා, සට්ඨි පංසුකුලිකා, සට්ඨි තෙව්වරිකා, සට්ඨි අරහතො අහොගමො පට්ඨිමනෙ සනති-පති-සු. අට්ඨ-අසිතිමනො අවතති දකුණි-පරිකා හිතා අපෙකමෙව ආරඤ්ඤිකා, අපෙකමෙව පිණ්ඩපාතිකා, අපෙකමෙව පංසුකුලිකා, අපෙකමෙව තෙව්වරිකා සට්ඨිමනෙ අරහතො අහොගමො පට්ඨිමනෙ සනති-පති-සු.

අරං ඛො ථෙරානං හිතා මහාසමානානං එතදහොසි: ඉදං ඛො අධිකරණං කකුළුකා වාලකා. කරං නු ඛො මයං පකං ලභෙය්‍යාම යෙන මයං ඉමසිං අධිකරණෙ ඛලවනතරා අසාමාසි. තෙන ඛො ජාත සමයෙන ආයසො රෙවතො සොරෙය්‍ය පට්ඨිමනෙ ඛලුකුලො ආගතාගමො ධිමොදිනො විනසොදිනො මානිකා-ධිමො පණ්ඩිතො වාසො මොධාපී ලජ්ඣී කුසලවිමො සිංහා-කාමො. අරං ඛො ථෙරානං හිතා එතදහොසි: අයං ඛො ආයසො රෙවතො සොරෙය්‍ය පට්ඨිමනෙ ඛලුකුලො ආගතාගමො ධිමොදිනො විනසොදිනො මානිකාධිමො පණ්ඩිතො වාසො මොධාපී ලජ්ඣී කුසලවිමො සිංහාකාමො සට්ඨි මයං ආයසමනං රෙවතං පකං ලභිසාම එවං මයං ඉමසිං අධිකරණෙ ඛලවනතරා අසාමාසි.

අසොසි ඛො ආයසො රෙවතො දිබ්බාස සොතධාතුයා විසුද්ධාස අතිකතානාමානුසිකාස ථෙරානං හිතා මහාසමානානං සුභානස එතදහොසි: ඉදං ඛො අධිකරණං කකුළුකා වාලකා. න ඛො මෙතං පතිරූපං යෙනං එවරූපෙ අධිකරණෙ ගිසෙකයා. ඉදනි ව පන තෙ හිතා ආගමිකසනි. සොහං තෙහි ආකිණ්ණො න එසුං ගමිසාමී. යනුනාහං පට්ඨිමනෙව ගට්ඨයනති. අරං ඛො ආයසො රෙවතො සොරෙය්‍යා සමාසසං අගමාසි.

1. ජලොග්‍රි. සතුං -. මරණං.

2. රාසු - මරණං.

‘වහන්ස, විශාලාවැසි මේ වස්ත්‍රයක් භික්ෂු විශාලාවෙහි දෙවස්තුවක් දක්වත්. (එනම්) සිඬගිලොණකපය කැප ය, ආචාරකපය කැප ය, ගාමනාකපය කැප ය, ආවාසකපය කැප ය, අනුමතිකපය කැප ය, ආවිණ්ණකපය කැප ය, අමරිත කපය කැප ය, නොපැසුණු සුරා බොන්නට කැප ය, දහවලු නැති නිසිදන්‍ය කැප ය, රන්රිදී කැප ය (යනුයි). වහන්ස, අධර්මය බැබළීමට ද ධර්මය බැහැර කරනු ලැබීමට ද, අවිනය බැබළීමට ද, විනය බැහැර කරනු ලැබීමට ද පෙර අධර්මවාදීන් බලවත්වීමට ද, ධර්මවාදීන් දුබල වීමට ද, අවිනයවාදීන් බලවත්වීමට ද විනය වාදීන් දුබලවීමට ද පෙර අපි මේ අධිකරණය ගන්නෙමු’ යි. ඇවැත්නි, එසේ යැ යි සාණවාසී ආයුෂ්මත් සම්භූත ස්ථවිරයන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් යස කාකණ්ඩකපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්සේට පිළිවදන් දුන්හ.

9. ඉක්බිති සියල්ලෝ ම ආරඤ්ඤික වූ සියල්ලෝ ම පිණ්ඩපාතික වූ සියල්ලෝ ම පංසුකුලික වූ සියල්ලෝ ම තෙව්වරික වූ සියල්ලෝ ම රහත් වූ පාවා නුවර වැසි සැටක් පමණ භික්ෂු අනොගඛ පර්වතයෙහි රැස්වූහ. ඇතැමෙක් ආරඤ්ඤික වූ ඇතැමෙක් පිණ්ඩපාතික වූ ඇතැමෙක් පංසුකුලික වූ ඇතැමෙක් තෙව්වරික වූ සියල්ලෝ ම රහත් වූ අවනතී දක්ෂිණාපථවාසී වූ අවාසුවක් පමණ භික්ෂු අනොගඛ පර්වතයෙහි රැස්වූහ.

ඉක්බිති මන්ත්‍රණය කරන ස්ථවිර භික්ෂූන්ට මේ අදහස විය: මේ අධිකරණය වනාහි කර්කශ ද වණ්ඛ ද වෙයි. යමක් හෙතු කොට ගෙන අපි මේ අධිකරණයෙහි අතිශයින් බලවත් වන්නෙමු ද එබඳු වූ පක්ෂයක් අපි කෙසේ නම් ලබන්නෙමු දැයි. එසමයෙහි වනාහි බහුශ්‍රැත වූ අවබෝධ කළ ආගම ඇති ධර්මධර වූ විනයධර වූ මාතෘකා (මාතෘකා ස්වරූප අභිධර්මය) ධර වූ පණ්ඩිත වූ වෘක්ක වූ නුවණැත්තා වූ ලජ්ජ වූ වරදෙහි කුකුස් කරන්නා වූ ශික්ෂාකාමී වූ ආයුෂ්මත් රෙවත ස්ථවිරයන් වහන්සේ සොරෙයා නගරයෙහි වැඩවෙසෙති. ඉක්බිති ස්ථවිර භික්ෂූන්ට මේ අදහස විය: බහුශ්‍රැත වූ අවබෝධ කළ ආගම ඇති ධර්මධර වූ විනයධර වූ මාතෘකා (මාතෘකා ස්වරූප අභිධර්මය) ධර වූ පණ්ඩිත වූ වෘක්ක වූ නුවණැත්තා වූ ලජ්ජ වූ වරදෙහි කුකුස් කරන්නා වූ ශික්ෂාකාමී වූ මේ ආයුෂ්මත් රෙවත ස්ථවිරයන් වහන්සේ සොරෙයා නගරයෙහි වැඩවෙසෙති. ඉදින් අපි ආයුෂ්මත් රෙවත ස්ථවිරයන් වහන්සේ (අපට) පක්ෂ කොට ලබන්නෙමු නම් මෙසේ අපි මේ අධිකරණයෙහි අතිශයින් බලවත් වන්නෙමු යි.

මන්ත්‍රණය කරන ස්ථවිර භික්ෂූන්ගේ (කථාව) ආයුෂ්මත් රෙවත ස්ථවිරයන් වහන්සේ මිනිස්බව ඉක්ම වූ විපුල වූ දිව්‍ය ශ්‍රෝතසින් (දිවකනින්) ඇසූහ. අසා උන්වහන්සේට මේ අදහස විය. මේ අධිකරණය වනාහි කර්කශ ද වණ්ඛ ද වෙයි. යම්බඳු වූ මම මෙවැනි අධිකරණයෙහි (හැකියාව යටපත් කරන්නෙමි) පසු බසින්නෙමි නම් මෙය මට සුදුසු නොවෙයි. දැනුණු ඒ භික්ෂු මන්ත්‍රණය. ඒ මම ඒ භික්ෂූන් සමග ආකීර්ණ වූයෙමි (නම්) පහසුව යන්නට නොහැක්කෙමි. මම පෙරටුව ම යන්නෙමි නම් ඉතා යෙහෙකැ’යි. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් රෙවත ස්ථවිරයන් වහන්සේ සොරෙයා නුවරින් සඩ්කස්ස නුවරට වැඩියහ.

10. අථ ඛො ථෙරා භික්ඛු සොරෙය්‍යං ගන්ත්වා පුච්ඡිංසු කභං ආයස්මා රෙවතොති. තෙ එවමාහංසු: එසායස්මා රෙවතො සංකස්සං ගතොති. අථ ඛො ආයස්මා රෙවතො සංකස්සං කණ්ණකුජ්ජං අගමාසි. අථ ඛො ථෙරා භික්ඛු සංකස්සං ගන්ත්වා පුච්ඡිංසු කභං ආයස්මා රෙවතොති. තෙ එවමාහංසු: එසායස්මා රෙවතො කණ්ණකුජ්ජං ගතොති. අථ ඛො ආයස්මා රෙවතො කණ්ණකුජ්ජං උදුඹරං අගමාසි. අථ ඛො ථෙරා භික්ඛු කණ්ණකුජ්ජං ගන්ත්වා පුච්ඡිංසු කභං ආයස්මා රෙවතොති. තෙ එවමාහංසු: එසායස්මා රෙවතො උදුඹරං ගතොති. අථ ඛො ආයස්මා රෙවතො උදුඹරා අග්ගළපුරං අගමාසි. අථ ඛො ථෙරා භික්ඛු උදුඹරං ගන්ත්වා පුච්ඡිංසු කභං ආයස්මා රෙවතොති. තෙ එවමාහංසු: එසායස්මා රෙවතො අග්ගළපුරං ගතොති. අථ ඛො ආයස්මා රෙවතො අග්ගළපුරා සහජාතිං අගමාසි. අථ ඛො ථෙරා භික්ඛු අග්ගළපුරං ගන්ත්වා පුච්ඡිංසු කභං ආයස්මා රෙවතොති. තෙ එවමාහංසු: එසායස්මා රෙවතො සහජාතිං ගතොති. අථ ඛො ථෙරා භික්ඛු ආයස්මානං රෙවතං සහජාතියා සමොචෙසුං.

11. අථ ඛො ආයස්මා සමුත්තො සාණවාසී ආයස්මානං යසං කාකණ්ඩකපුත්තං එතදවොච: අයං ආවුසො ආයස්මා රෙවතො ඛුසුසුත්තො ආගතාගමො ධම්මධරො වීනයධරො මාතිකාධරො පණ්ඩිතො ව්‍යාකේතො මෙධාවී ලජ්ජා කුකුළිවකො සිකඛාකාමො සථෙ මයං ආයස්මානං රෙවතං පඤඤං පුච්ඡස්සාම පටිබලො ආයස්මා රෙවතො එකෙනෙව පඤඤන සකලමිති රතති. වීතීනා-මෙතුං. ඉද්දති ච පනායස්මා රෙවතො අනෙතවාසිකං සරභාණකං භික්ඛුං අජේකම්බස්සති. සො ඤාං තස්ස භික්ඛුතො සරභාණක-පරියොසානෙ ආයස්මානං රෙවතං උපසංකම්භො ඉමානි දසවස්සුති පුච්ඡෙය්‍යාසිති.

එවමනෙතති ඛො ආයස්මා යසො කාකණ්ඩකපුත්තො ආයස්මානො සමුත්තස්ස සාණවාසීස්ස පටිබලෙස්සාසි. අථ ඛො ආයස්මා රෙවතො අනෙතවාසිකං සරභාණකං භික්ඛුං අජේකම්බි. අථ ඛො ආයස්මා යසො කාකණ්ඩකපුත්තො තස්ස භික්ඛුතො සරභාණක-පරියොසානෙ යෙනායස්මා රෙවතො තෙනුපසංකම්. උපසංකම්භො ආයස්මානං රෙවතං අභිවාදෙත්වා එකමනං නිසීදි. එකමනං නිසිත්තො ඛො ආයස්මා යසො කාකණ්ඩකපුත්තො ආයස්මානං රෙවතං එතදවොච:

12. 1. කප්පති හනෙත සිඬ්ඨිලොඤ්ඤාපෙසාති. කො සො ආවුසො සිඬ්ඨිලොඤ්ඤාපෙසාති. කප්පති හනෙත සිඬ්ඨිනා ලොඤං පරිහරිතුං, යත් අලොඤ්ඤං හවිස්සති-තත් පරිහුඤ්ඤාසීති. නාවුසො කප්පතිති.

10. ඉක්බිති ස්ථවිර භික්ෂුහු සොරොයා නුවරට ගොස් ආයුෂ්මත් 'රෙවත තෙරුන් වහන්සේ කොභි දූ යි ඇසූහ. තෙලෙ ආයුෂ්මත් රෙවත ස්ථවිරයන් වහන්සේ සධ්‍යාසයට වැඩියහ'යි ඔහු කීහ. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් රෙවත තෙරුන් වහන්සේ සධ්‍යාසයෙන් කණ්ණකුප්ප නුවරට වැඩියහ. ඉක්බිති ස්ථවිර භික්ෂුහු සධ්‍යාස නුවරට ගොස් ආයුෂ්මත් රෙවත ස්ථවිරයන් වහන්සේ කොභි දූ යි ඇසූහ. තෙලෙ ආයුෂ්මත් රෙවත ස්ථවිරයන් වහන්සේ කණ්ණකුප්පයට වැඩියහ යි ඔහු කීහ. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් රෙවත ස්ථවිරයන් වහන්සේ කණ්ණකුප්ප නුවරින් උදුමබර නුවරට වැඩියහ. ඉක්බිති ස්ථවිර භික්ෂුහු කණ්ණකුප්පයට ගොස් ආයුෂ්මත් රෙවත ස්ථවිරයන් වහන්සේ කොභි දූ යි ඇසූහ. තෙලෙ ආයුෂ්මත් රෙවත ස්ථවිරයන් වහන්සේ උදුමබර නුවරට වැඩියේකැ'යි ඔහු කීහ. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් රෙවත ස්ථවිරයන් වහන්සේ උදුමබර නුවරින් අග්ගළපුරයට වැඩියහ. ඉක්බිති ස්ථවිර භික්ෂුහු උදුමබර නුවරට ගොස් ආයුෂ්මත් රෙවත ස්ථවිරයන් වහන්සේ කොභි දූ යි ඇසූහ. තෙලෙ ආයුෂ්මත් රෙවත ස්ථවිරයන් වහන්සේ අග්ගළපුරයට වැඩියේකැ'යි ඔහු කීහ. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් රෙවත ස්ථවිරයන් වහන්සේ අග්ගළ පුරයෙන් සහජාති පුරයට වැඩියහ. ඉක්බිති ස්ථවිර භික්ෂුහු අග්ගළ පුරයට ගොස් ආයුෂ්මත් රෙවත ස්ථවිරයන් වහන්සේ කොභි දූ යි ඇසූහ. තෙලෙ ආයුෂ්මත් රෙවත ස්ථවිරයන් වහන්සේ සහජාති පුරයට වැඩියේකැ'යි ඔහු කීහ. ඉක්බිති ස්ථවිර භික්ෂුහු සහජාති පුරයෙහි දී ආයුෂ්මත් රෙවත ස්ථවිරයන් වහන්සේ සම්භාවනය කළහ. (හමු වූහ.)

11. ඉක්බිති සාණවාසී ආයුෂ්මත් සම්භූත ස්ථවිරයන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් යස කාකණ්ඩකපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්සේට මෙය කීහ. 'ඇවැත්නි, මේ ආයුෂ්මත් රෙවත ස්ථවිරයන් වහන්සේ බහුග්‍රාහයහ. අවබෝධ කළ ආගම ඇත්තාහ, ධර්මධරයහ, විනයධරයහ, මානිකාධරයහ, පණ්ඩිතයහ, ව්‍යාකෘතයහ, නුවණැත්තහ, ලජ්ජිත, වරදෙහි කුකුස් කරන සුල්ලත, ශිෂ්‍යාකාමීහ. ඉදින් අපි ආයුෂ්මත් රෙවත ස්ථවිරයන් වහන්සේගෙන් ප්‍රශ්නයක් අසන්නෙමු නම් එකප්‍රශ්නයකින් ම සියලු රූ ඉක්මවන්නට ආයුෂ්මත් රෙවත ස්ථවිරයන් වහන්සේ ප්‍රතිබලයහ. දැන් වනාහි ආයුෂ්මත් රෙවත ස්ථවිරයන් වහන්සේ අතැවැයි සරභාණක (මිහිරි ස්වරයෙන් දෙශනාකරන) භික්ෂුනමක් අධ්‍යාපණය කරවන්නාහ. ඒ භික්ෂුනමගේ මිහිරිස්වරයෙන් බිණීම අවසානයෙහි නුඹ වහන්සේ ආයුෂ්මත් රෙවත ස්ථවිරයන් වෙත එළඹ මේ දසවස්තුන් අසන්නහු නම් මැනවැ'යි.

එසේ ය වහන්සැ යි (කියා) ආයුෂ්මත් යස කාකණ්ඩකපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් සාණවාසී සම්භූත ස්ථවිරයන් වහන්සේට පිළිවදන් දුන්න. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් රෙවත ස්ථවිරයන් වහන්සේ අතැවැයි ස්වරභාණක භික්ෂුනම අධ්‍යාපණය කළහ. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුනමගේ ස්වරභාණය අවසානයෙහි ආයුෂ්මත් යස කාකණ්ඩකපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් රෙවත ස්ථවිරයන් වහන්සේ යම් තැනෙක ද එතැනට එළඹියහ. එළඹ ආයුෂ්මත් රෙවත ස්ථවිරයන් වහන්සේ වැද එකත්පසෙක හුන්න. එකත් පසෙක හුන් ආයුෂ්මත් යස කාකණ්ඩකපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් රෙවත ස්ථවිරයන් වහන්සේට මෙය කීහ:

12-1. වහන්ස, සිඬහිලොණකප්පය කැප වේ දැ'යි. ඇවැත්නි, ඒ සිඬහිලොණ කප්පය නම් කවරේ දැ'යි. වහන්ස, යම් තැනෙක ලුණු නැති භොජනයක් වේ නම් එහි දී වළඳන්නෙමි'යි අහකින් ලුණු පරිහරණය කිරීමට කැප වෙයි ද, ඇවැත්නි නො කැප වෙයි.

2. කප්පති හතෙත අබ්බුලකප්පොති. කො සො ආවුසො අබ්බුලකප්පොති. කප්පති හතෙත අබ්බුලාය ඡායාය වීතිවක්ඛාය විකාලෙ භොජනං භුඤ්ඤානති. නාවුසො කප්පතිති.

3. කප්පති හතෙත ගාමනාරකප්පොති. කො සො ආවුසො ගාමනාරකප්පොති. කප්පති හතෙත ඉද්දති ගාමනාරං ගමිස්සාමීති භුක්තාවිනා පචාරිතෙන අනතිරික්ඛං භොජනං භුඤ්ඤානති. නාවුසො කප්පතිති.

4. කප්පති හතෙත ආවාසකප්පොති. කො සො ආවුසො ආවාසකප්පොති. කප්පති හතෙත සම්බුලා ආවාසා සමානසීමා නානුපොසථං කාතුනති. නාවුසො කප්පතිති.

5. කප්පති හතෙත අනුමතිකප්පොති. කො සො ආවුසො අනුමතිකප්පොති? කප්පති හතෙත වග්ගෙන සඛෙකත කමමං කාතුං ආගතෙ භික්ඛු අනුජාතිස්සාමාති.¹ නාවුසො කප්පතිති.

6. කප්පති හතෙත ආවිණිණිකප්පොති? කො සො ආවුසො ආවිණිණිකප්පොති. කප්පති හතෙත ඉදං මෙ උපජ්ඣායෙන අජ්ඣා-විණිණිං ඉදං මෙ ආවරියෙන අජ්ඣාවිණිණිනති නං අජ්ඣාවරිතුනති. ආවිණිණිකප්පො ඛො ආවුසො ඵකවෙඨා කප්පති ඵකවෙඨා න කප්පතිති.

7. කප්පති හතෙත අමටීතකප්පොති. කො සො ආවුසො අමටීතකප්පොති. කප්පති හතෙත යං තං බීරං බීරභාවං විජහිතං අසමපක්ඛං දධිභාවං නං භුක්තාවිනා පචාරිතෙන අනතිරික්ඛං පාතුනති, නාවුසො කප්පතිති.

8. කප්පති හතෙත ජලොගීපාතුනති. කො සො ආවුසො ජලොගීති². කප්පති හතෙත යා සා සුරා අසුක්ඛා³ අසමපක්ඛා මජ්ඣභාවං. නං පාතුනති. නාවුසො කප්පතිති.

9. කප්පති හතෙත අදස්සකං නිසීදනනති. නාවුසො කප්පතිති.

10. කප්පති හතෙත ජාතරූපරජකනති. නාවුසො කප්පතිති.

ඉමෙ ඛො හතෙත වෙසාලිකා වජ්ජිපුක්ඛා භික්ඛු වෙසාලියං ඉමාති දසවස්සුති දීපෙතති. හඤ්ඤා මයං හතෙත ඉමං අධිකරණං ආදියාම⁴, පුරෙ අධම්මො දීපති ධම්මො පටිබාහියති. අවිනසො දීපති විනසො පටිබාහියති. පුරෙ අධම්මවාදිනො ඛලවනො භොතති ධම්මවාදිනො දුඛලා භොතති. අවිනස-වාදිනො ඛලවනො භොතති. විනසවාදිනො දුඛලා භොතතිති. ඵවාදිනො ඛො ආයස්මා රෙවතො ආයස්මතො යසස්ස කාකණ්ඩකපුක්ඛාස්ස පවරිස්සාමි.

පඨමභාණ්ඩාරං නිට්ඨිතං.

1. අනුමානෙස්සාමාති - මජ්ඣං.

2. ජලොගීං පාතුනති - මජ්ඣං.

3. කා සා ආවුසො ජලොගීති - මජ්ඣං.

4. ආසුක්ඛා - මජ්ඣං.

5. ආදීපියාම - මජ්ඣං.

2. වහන්ස, අභිභූතකප්පය කැප වේ දැ යි. ඇවැත්ති, ඒ අභිභූත කප්පය නම් කවරේ දැ යි. වහන්ස, සෙවණැල්ල අහල් දෙකක් ඉක්ම ගිය කල්හි විකාලයෙහි භෞජනය වැළඳීමට කැප වෙයි ද? ඇවැත්ති, නො කැප වෙයි.

3. වහන්ස, භාමනාරකප්පය කැප වේ දැ යි. ඇවැත්ති, ඒ භාමනාරකප්පය නම් කවරේ දැ යි. වහන්ස, දූන් අතින් ගමකට යන්නෙමි යි (සලකා) වළඳා අවසන් ව පචාරණය කළ හික්කු වීසින් අයිරිත් නො කළ භෞජනය වළඳන්නට කැප වෙයි දැ යි. ඇවැත්ති, නො කැප වෙයි.

4. වහන්ස, ආවාසකප්පය කැප වේ දැ යි. ඇවැත්ති, ඒ ආවාස- කප්පය නම් කවරේ දැ යි. වහන්ස, සමාන සීමාවක් ඇති බොහෝ ආවාසයෝ වෙත් (නම් එහි) නානා උපාසාර්ථය කිරීමට කැප වේ දැ යි. ඇවැත්ති, නො කැප වෙයි.

5. වහන්ස, අනුමතිකප්පය කැප වේ දැ යි. ඇවැත්ති ඒ අනුමතිකප්පය නම් කවරේ දැ යි. වහන්ස, පැමිණි කල්හි හිඤ්ඤා අනුදත්තෙවු'යි වර්ග වූ සබ්බසා විසින් (සබ්බ) කර්මයන් කිරීමට කැප වේ දැ යි. ඇවැත්ති, නො කැප වෙයි.

6. වහන්ස, ආවිණිණිකප්පය කැප වේ දැ යි. ඇවැත්ති, ඒ ආවිණිණිකප්පය නම් කවරේ දැ යි. වහන්ස මෙය මාගේ උපාධ්‍යායයන් වහන්සේ විසින් පුරුදු කරනලදය මෙය මාගේ ආවායථ්‍යයන් වහන්සේ විසින් පුරුදු කරන ලද යැ'යි (සලකා) එය පුරුදු කොට හැසිරෙන්නට කැප වේ දැ යි. ඇවැත්ති, ඇතැම් ආවිණිණිකප්පයක් කැප වෙයි. ඇතැම් ආවිණිණිකප්පයක් නො කැප වෙයි.

7. වහන්ස, අමරීතකප්පය කැප වේ දැ යි. ඇවැත්ති, ඒ අමරීත- කප්පය නම් කවරේ දැ යි. වහන්ස, යම් ඒ කිරික් කිරිබව අත්හළේ ද දීබවට නො පැමිණියේ ද, වළඳා අවසන් ව පචාරණය කළ හික්කු වීසින් අයිරිත් නො කළ ඒ කිරි බොන්නට කැප වේ දැ යි. ඇවැත්ති, නො කැප වෙයි.

8. වහන්ස, ජලොග්ගි බොන්නට කැප වේ දැ යි. ඇවැත්ති, ඒ ජලොග්ගි නම් කවරේ දැ යි. වහන්ස, යම් ඒ සුරාවක් නො පැසුණි ද මදාබවට නො පැමිණියා ද එය බොන්නට කැප වේ දැ යි. ඇවැත්ති, නො කැප වෙයි.

9. වහන්ස, දහවළු රහිත නිසිදනය කැප වේ දැ යි. ඇවැත්ති, නො කැප වෙයි.

10. වහන්ස, රන්රිදි කැප වේ දැ යි. ඇවැත්ති, නො කැප වෙයි.

වහන්ස, විඤ්ඤානාදි මේ වස්තූන්හි හිඤ්ඤා විඤ්ඤානුවර මේ දශ වස්තූන්හි ප්‍රකාශ කෙරෙත්. වහන්ස, අධර්මය බැබළීමට ද ධර්මය බැහැර කරනු ලැබීමට ද අවිනය බැබළීමට ද විනය බැහැර කරනු ලැබීමට ද පෙර අධර්මවාදීන් බලවත් වීමට ද ධර්මවාදීන් දුබල වීමට ද අවිනයවාදීන් බලවත් වීමට ද විනයවාදීන් දුබල වීමට ද පෙර අපි මේ අධිකරණය ඉදිරියට ගන්නෙමු යි. ඇවැත්ති, එසේ යැ'යි කියා ආයුෂ්මත් රෙවත ස්ථවිරයන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් කාකණ්ඩකපුත්‍ර යන ස්ථවිරයන් වහන්සේට පිළිවදන් දුන්හ.

පළමු බණවර නිමි.

ද්විතීය පාඨමාලාව

13. අසොසායු ටො වෙසාලිකා වජ්ජුකා භික්ඛු යසො කීර කාකණ්ඨකපුරො ඉමං¹ අධිකරණං ආදිසිතුකාමො පක්ඛං පරියෙසති. ලභති ච කීර පක්ඛතති. අථ ටො වෙසාලිකානං වජ්ජුකානං භික්ඛුනං එතදහොසි: ඉදං ටො අධිකරණං කක්ඛ- ළඤච වාලඤච. කතනු ටො² මයං පක්ඛං ලභෙය්‍යාම යෙන මයං ඉමසීං අධිකරණෙ බලවන්තතරා අසොමාති. අථ ටො වෙසාලිකානං වජ්ජුකානං භික්ඛුනං එතදහොසි: අයං ටො ආයසමා රෙවතො ඔහුසුතො ආගසාගමො ධම්මධරො වීරයධරො මාතීකාධරො පණ්ඩිතො වාගො මෙධාවී ලජ්ඣ කුසතු වටිකො සික්ඛාකාමො. සථෙ මයං ආයසමන්තං රෙවතං පක්ඛං ලභෙය්‍යාම එවං මයං ඉමසීං අධිකරණෙ බලවන්තතරා අසොමාති.

අර්ධ වෛ වෙසාලිකා විජ්ජුත්තකා භික්ඛු පහුතං සාමණ්ඤකං පරිකාරං. පටියාදෙසුං පහතමෙ වීවරමපි නිසිද්දනමපි සුචිතරමපි කායබන්ධනමපි පරික්ඝාවනමපි ධම්මකර්මමපි. අර්ධ වෛ වෙසාලිකා විජ්ජුත්තකා භික්ඛු තං සාමණ්ඤකං පරික්ඝාරං ආදය නාවාය සහජාතිං උජ්ඣංසු. නාවාය පච්චාරොහිත්වා අඤ්ඤතරස්සං රුක්ඛමුලෙ භග්ගවික්ඝංගං කරොන්ති.

[illegible]

1. ୨୫ - ବିଧୟ.

2. **ଜି. ଟୁ ଭୋ - ଚକଟ.**

3. විනයසාරී චේතනා පවිත්රවැඩිත්තා - මජ්ඣ.

4. **ଅଭିଯୋଗ - ଉତ୍ତର.**

5. **ସାହି - ଉତ୍ତର.**

6. **අධ්‍යයන වැඩ** - මිනිසා, උපාය.

7. **ଦିଆଯାଉଛି - ଉତ୍ତର.**

දෙවැනි බණවර

13. කාකණ්ඩකපුත්‍ර වූ යස (සථවිරයන් වහන්සේ,) මේ අධිකරණය ඉදිරියට ගනු කැමැත්තාහු පක්ෂයක් සොයත් ල, පක්ෂයක් ලබන් ලැ'යි විශාලාවැසි වජ්ජිපුත්‍රක භික්ෂු ඇසූහ. ඉක්බිති විශාලාවැසි වජ්ජිපුත්‍රක භික්ෂුන්ට මේ අදහස විය. මේ අධිකරණය වනාහි කර්කශ ද වණ්ඛ ද වෙයි. යමකු නිසා අපි මේ අධිකරණයෙහි අතිශයින් බලවත් වන්නෙමු ද එබඳු කවරකු අපි පක්ෂ කොට ලබන්නෙමු දැ'යි. ඉක්බිති විශාලාවැසි වජ්ජිපුත්‍රක භික්ෂුන්ට මේ අදහස විය. මේ ආයුෂ්මත් රෙවත ස්ථවිරයන් වහන්සේ වනාහි බහුශ්‍රැතයහ. අවබෝධ කළ ආගම ඇතියහ. ධර්මධරයහ, විනයධරයහ, මානිකාධරයහ, පණ්ඩිතයහ, ව්‍යක්තයහ, නුවණැත්තහ, ලජ්ඣ, වරදෙහි කුකුස් කරනසුල්ලහ, ශික්ෂාකාමීහ. ඉදින් අපි ආයුෂ්මත් රෙවත ස්ථවිරයන් පක්ෂ කොට ලබන්නෙමු නම් මෙසේ අපි මේ අධිකරණයෙහි අතිශයින් බලවත් වන්නෙමු'යි.

ඉක්බිති විශාලාවැසි වජ්ජිපුත්‍රක භික්ෂු පාත්‍ර ද, පිටුරු ද, නිසිදත ද, ඉදිකවුලොදා ද, කාබහන් ද, පෙරහන් (කඩ) ද, ධබරා ද යන බොහෝ වූ මහණුන්ට සුදුසු වූ පිරිකර පිළියෙළ කළහ. ඉක්බිති වජ්ජිපුත්‍රක භික්ෂු ඒ මහණුන්ට සුදුසු පිරිකර රැගෙන නැවෙත් සහජාති නුවර වෙත උඩුගංබලා ගියහ. නැවෙත් බැස එක්තරා රැක්වුලෙක අහර වැළඳීම කෙරෙත්.

14. එවේලෙහි රහොගත වූ එකලා වූ ආයුෂ්මත් සාළා ස්ථවිරයන් වහන්සේට මෙසේ සිතෙහි පරිවිතර්කයක් පහළ විය. ධර්මවාදීහු කවරහු ද? පෙරදිගවැසි භික්ෂු ද, නැතහොත් පාචෙය්‍යක භික්ෂු දැ'යි. ඉක්බිති ධර්මය ද විනය ද ප්‍රත්‍යාවේක්ෂා කරන ආයුෂ්මත් සාළා ස්ථවිරයන් වහන්සේට 'පෙරදිග වැසි භික්ෂු අධර්මවාදීහු ය. පාචෙය්‍යක භික්ෂුහු ධර්මවාදීහු යැ'යි මේ අදහස විය. ඉක්බිති ශුද්ධාවාසවාසී වූ දෙවියෙක් (තමාගේ) සිතින් ආයුෂ්මත් සාළා ස්ථවිරයන් වහන්සේගේ සිතෙහි වූ පරිවිතර්කය දන යමසේ බලවත් පුරුෂයෙක් හැකුරු අත හෝ දිගු කරෙයි ද, දිගු කළ අත හෝ හකුළුවයි ද මෙ පරිද්දෙන් ම ශුද්ධාවාස දෙවියන් කෙරෙහි අතුරුදහන් ව ආයුෂ්මත් සාළා ස්ථවිරයන් ඉදිරියෙහි පහළ විය. ඉක්බිති ඒ දෙවියා ආයුෂ්මත් සාළා ස්ථවිරයන් වහන්සේට මෙය කීය. සාළායන් වහන්ස, යහපත යහපත, පෙරදිග වැසි භික්ෂු අධර්මවාදීහු ය, පාචෙය්‍යක භික්ෂු ධර්මවාදීහු ය, සාළායන් වහන්ස, එහෙයින් ම ධර්මය යමසේ ද එසේ සිටිනු මැනවැ'යි. දෙවතාවෙහි, මම පෙර ද දැන් ද ධර්මය යමසේ නම් එසේ සිටියේ වෙමි. එහෙත් මේ අධිකරණයෙහි (විසඳිමට) මා සම්මත කරන්නේ නම් ඉතා යෙහෙකි. එතෙක් මම දෘෂ්ටිය හෙළි නො කෙරෙමි යි.

15. අථ ඛො වෙසාලිකා වජ්ජුත්තකා භික්ඛු තං සාමණකං පරික්ඛාරං ආදය යෙනායසමා රෙවතො තෙනුපසඛිකම්භු. උපසඛිකම්භු ආයසමිත්තං රෙවතං එතදවොද්ධිං: පටිගණ්ණාතු හතොත ථෙරො සාමණකං පරික්ඛාරං පත්තමිති විවරමිති නිසිදනමිති සුචිසරමිති කායබ්භිතමිති පරික්ඛාරවනමිති ධම්මකරකමිති. අලං ආවුසො, පරිපුණ්ණං මෙ පත්තව්වරනති. න ඉව්ඪි පටිග්ගහෙතුං.

තෙන ඛො පන සමයෙන උත්තරො නාම භික්ඛු වීසති වසෙසා ආයසමිත්තො රෙවතස්ස උපට්ඨාකො භොති. අථ ඛො වෙසාලිකා වජ්ජුත්තකා භික්ඛු යෙනායසමා උත්තරො තෙනුපසඛිකම්භු. උපසඛිකම්භු ආයසමිත්තං උත්තරං එතදවොද්ධිං. පටිගණ්ණාතු ආයසමිත්තො සාමණකං පරික්ඛාරං පත්තමිති විවරමිති නිසිදනමිති සුචිසරමිති කායබ්භිතමිති පරික්ඛාරවනමිති ධම්මකරකමිති. අලං ආවුසො, පරිපුණ්ණං මෙ පත්තව්වරනති. න ඉව්ඪි පටිග්ගහෙතුං.

මනුස්සා ඛො ආවුසො උත්තර, හගවතො සාමණකං පරික්ඛාරං උපනාමෙතති. සචෙ හගවා පටිගණ්ණාති තෙනෙව තෙ අත්තමනා භොතති. නො චෙ හගවා පටිගණ්ණාති ආයසමිත්තො ආනන්දස්ස උපනාමෙතති. පටිගණ්ණාතු හතොත ථෙරො සාමණකං පරික්ඛාරං, යථා හගවතා පටිග්ගහිතො එවමෙව සො හවිස්සතිති, පටිගණ්ණාතු ආයසමිත්තො උත්තරො සාමණකං පරික්ඛාරං, යථා ථෙරෙන පටිග්ගහිතො එවමෙව සො හවිස්සතිති.

16. අථ ඛො ආයසමිත්තො උත්තරො වෙසාලිකෙහි වජ්ජුත්තකෙහි භික්ඛුහි නිපට්ඨිමිත්තො එකං වීරං අග්ගහෙසි. වදෙය්‍යාථාචුසො යෙනෙතං. එකකං ආයසමිත්තො උත්තරො ථෙරං වදෙතු: එකකං හතෙත ථෙරො සඛිකමිත්තෙහි වදෙතු. පුරස්මෙසු ජනපදෙසු බුද්ධා හගවතො උපාසකති. ධම්මවාදිතො පාචිනකා භික්ඛු අධම්මවාදිතො පාවෙය්‍යකා භික්ඛුහි. එවමාචුසොති ඛො ආයසමිත්තො උත්තරො වෙසාලිකානං වජ්ජුත්තකානං භික්ඛුනං පටිසුද්ධා යෙනායසමිත්තො රෙවතො තෙනුපසඛිකම්භු. උපසඛිකම්භු ආයසමිත්තො රෙවතං එතදවොද්ධිං එකකං හතොත ථෙරො සඛිකමිත්තෙහි වදෙතු. පුරස්මෙසු ජනපදෙසු බුද්ධා හගවතො උපාසකති. ධම්මවාදිතො පාචිනකා භික්ඛු අධම්මවාදිතො පාවෙය්‍යකා භික්ඛුහි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

15. ඉක්බිති විශාලාවැසි වජ්‍රපුත්‍රක භික්ෂු මහණුන්ට සුදුසු වූ ඒ පිරිස රෙවත ආයුෂ්මත් රෙවත ස්ථවිරයන් වහන්සේ යම් තැනෙක ද එතැනට එළඹියහ. එළඹ ආයුෂ්මත් රෙවත ස්ථවිරයන්ට මෙය කීහ. වහන්ස, පාත්‍ර ද, සිවුරු ද, නිසිදා ද, ඉදිකටුගුළා ද, කාබහන් ද, පෙරහන් (කඩ) ද, ඩබරා ද යන මහණුන්ට සුදුසු වූ පිරිසර තෙරුන් වහන්සේ පිළිගනිත්වායි. ඇවැත්නි, කම් නැත. මාගේ පාසිවුරු පිරිසුන් ය යි පිළිගන්නට නො කැමති වූහ.

එසමයෙහි වීසි වස් ඇති උසාර නම් භික්ෂුනම් ආයුෂ්මත් රෙවත ස්ථවිරයන් වහන්සේගේ උපස්ථායක වෙති. ඉක්බිති විශාලාවැසි වජ්‍රපුත්‍රක භික්ෂු උසාර (තෙර) යම් තැනෙක ද එතැනට එළඹියහ. එළඹ ආයුෂ්මත් උසාර ස්ථවිරයන්ට මෙය කීහ. පාත්‍ර ද, සිවුරු ද, නිසිදා ද, ඉදිකටු ගුළා ද, කාබහන් ද, පෙරහන් (කඩ) ද, ඩබරා ද යන මහණුන්ට සුදුසු වූ පිරිසර ආයුෂ්මත් උසාර ස්ථවිරයන් වහන්සේ පිළිගනිත්වායි. ඇවැත්නි, කම් නැත. මාගේ පාසිවුරු පිරිසුන් යැ' යි (කියා) පිළිගන්නට නො කැමති වූහ.

ඇවැත් උසාරයෙනි, මිනිස්සු මහණුන්ට සුදුසු පිරිසර භාග්‍ය-වතුන් වහන්සේට එළවත්. ඉදින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිළිගන්නා සේක් නම් එයින් ම ඔහු සතුටු සිත් ඇත්තෝ වෙත්. ඉදින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නො පිළිගන්නා සේක් නම් “වහන්ස, ස්ථවිරයන් වහන්සේ මහණුන්ට සුදුසු පිරිසර පිළිගන්නාසේක්වා. යම්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වීසින් පිළිගන්නා ලද්දේ ද එපරිද්දෙන් ම එය වන්නේය යි (කියා) ආයුෂ්මත් ආනන්ද තෙරණුවන්ට එළවත්. උසාර ආයුෂ්මතුන් වහන්සේ මහණුන්ට සුදුසු පිරිසර පිළිගනිත්වා. එය යම්සේ තෙරුන් වහන්සේ වීසින් පිළිගන්නා ලද්දේ ද එපරිද්දෙන් ම වන්නේ ය යි.

16. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් උසාර ස්ථවිරයන් වහන්සේ විශාලාවැසි වජ්‍ර පුත්‍රක භික්ෂු වීසින් පෙළනුලබන්නේ ‘ඇවැත්නි, යම්කිත් ප්‍රයොජනයක් වේ ද එය කියව’ යි (කියා) එක් සිවුරක් ගත්හ. ආයුෂ්මත් උසාර ස්ථවිරයන් වහන්සේ තෙරුන් වහන්සේට මෙ පමණක් කියනු මැනවි. (එනම්) වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුවරු පෙරදිග ජනපදයන්හි පහළ වෙත්. පෙරදිගවැසි භික්ෂු ධර්මවාදීහු ය. පාවා නුවර වැසි භික්ෂු අධර්මවාදීහු ය යන මෙපමණක් තෙරුන් වහන්සේ සහමැද කියන සේක්වා යනු යි. ඇවැත්නි, එසේ යැ යි ආයුෂ්මත් උසාර ස්ථවිරයන් වහන්සේ විශාලාවැසි වජ්‍රපුත්‍රක භික්ෂුන්ට පිළිවදන් දී ආයුෂ්මත් රෙවත ස්ථවිරයන් වහන්සේ යම් තැනෙක ද එතැනට එළඹියහ. එළඹ ආයුෂ්මත් රෙවත ස්ථවිරයන් වහන්සේට මෙය කීහ. වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුවරු පෙරදිග ජනපදයන්හි පහළ වෙත්, පෙරදිගවැසි භික්ෂු ධර්මවාදීහු ය. පාවානුවරවැසි භික්ෂු අධර්මවාදීහු ය යන මෙපමණක් තෙරුන් වහන්සේ සහමැද කියන සේක්වා යි.

අධිමෙම මං තං භික්ඛු තියොපෙසිති ථෙරො ආයසමනාං උත්තරං පණාමෙයි. අථ ටො වෙසාලිකා වජ්ජුත්තකා භික්ඛු ආයසමනාං උත්තරං එතදවොචුං: කිං ආවුසො උත්තර ථෙරො ආභාති. පාපිකං නො ආවුසො කතං. අධිමෙම මං තං භික්ඛු තියොපෙසිති ථෙරො මං පණාමෙයිති.

නනු තං ආවුසො වුට්ඨො විසතිවග්ගසාදිති, ආමාචුසොති. අපි ව මයං ගරුතිස්සයං ගණ්ඨාමාති.

17. අථ ටො සඛෙතා තං අධිකරණං විනිවුන්තිතුකාමො සනතිපති. අථ ටො ආයසම රෙවතො සඛං ඤාපෙයි: සුණාතු මෙ ආවුසො සඛෙතා. සවෙ මයං ඉමං අධිකරණං ඉධ වූපසමෙය්‍යාම¹ සියාපි වූලදයකා භික්ඛු පුත කම්මාය උභෙකාටෙය්‍යං. යදී සඛෙතා පත්තකලලං යඤ්චිමං අධිකරණං සමුත්තානං. සඛෙතා තඤ්චිමං අධිකරණං වූපසමෙය්‍යාති. අථ ටො ථෙරො භික්ඛු වෙසාලිං අගමංසු තං අධිකරණං විනිවුන්තිතුකාමා.

18. තෙන ටො පත සමයෙන සබ්බකාමී නාම පථව්‍යා සඛෙතෙරො වීසංවග්ගසතිකො² උපසම්පද්‍ය ආයසමිතො ආනන්දස්ස සද්ධිවිහාරිකො වෙසාලියං පටිවසති. අථ ටො ආයසම රෙවතො ආයසමනාං සමුතං සාණවායි. එතදවොච: අහං ආවුසො යසම්. විහාරෙ සබ්බකාමී ථෙරො විහරති තං විහාරං උපගච්ඡාමි. පො තං කාලඤ්ඤව ආයසමනාං සබ්බකාමී. උපසඛිකමිත්වා ඉමානි දභවන්ති පුට්ඨෙය්‍යාසීති. එවමිහනොති ටො ආයසම සමුතො සාණවායි ආයසමිතො රෙවතස්ස පටිවසෙයි. අථ ටො ආයසම රෙවතො යසම්. විහාරෙ සබ්බකාමී ථෙරො විහරති තං විහාරං උපගඤ්ඤි.

ගබ්ග ආයසමිතො සබ්බකාමීස්ස සෙනාසනං පණ්ණාසකං හොති ගබ්ග පමුට්ඨි ආයසමිතො රෙවතස්ස. අථ ටො ආයසම රෙවතො අයං ථෙරො මහලලකො න නිපජ්ජතිති න සෙය්‍යා කපෙයි. ආයසම සබ්බකාමී අයං භික්ඛු ආගතතුකො කිලනොන නිපජ්ජතිති න සෙය්‍යා කපෙයි.

1. වූපසමෙය්‍යාම - මෙසං

2. වීසංවග්ගසතිකො - මෙසං

මහණ, තෝ මා අධර්මයෙහි යොදවන්නෙහි යැ යි (කියා) තෙරුන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් උක්කර ස්ථවිරයන් වහන්සේ ඉවත් කළහ. ඉක්බිති විශාලාවැසි වජ්‍රපුත්‍රක භික්ෂු ආයුෂ්මත් උක්කර ස්ථවිරයන්ට මෙය කීහ. ඇවැත් උක්කරයෙනි, තෙරුන් වහන්සේ කුමක් කීසේක් ද යි. ඇවැත්නි, අප විසින් ලාමකත්‍රියාවක් කරන ලදී. මහණ තෝ මා අධර්මයෙහි යොදවන්නෙහි යැ යි කියා තෙරුන් වහන්සේ මා ඉවත්කළ සේකැ යි.

ඇවැත්නි, නුඹ වහන්සේ විසිවස් වූ වෘද්ධයෙක් නො වෙයි ද යි. ඇවැත්නි, එසේ යැ යි. එහෙත් අපි ගුරුවරයා වෙත නිශ්‍රය ගනුමහ යි.

17. ඉක්බිති සඞ්ඝයා ඒ අධිකරණය විනිශ්චය කරනු කැමැත්තේ ධස් විය. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් රෙවත ස්ථවිරයන් වහන්සේ සඞ්ඝයාට (මෙසේ) දන්වූහ. ඇවැත්නි, සඞ්ඝයා මාගේ වචනය අසාවා. ඉදින් අපි මේ අධිකරණය මෙහිදී සන්තිද්‍රව්‍යන්තොමු නම් මූලදයක (කරුණට මුල් වූ) භික්ෂුන් නැවත කර්මය (කිරීම) පිණිස උක්කොටනය කිරීම වන්නේය. ඉදින් සඞ්ඝයාට පැමිණි කල් වේ නම් යම් තැනෙක මේ අධිකරණය හටගත්තේ ද එතැන දීම සඞ්ඝයා මේ අධිකරණය සන්තිද්‍රව්‍යන්තේ නම් මැනවැයි. ඉක්බිති ඒ අධිකරණය විනිශ්චය කරනු කැමති වූ ස්ථවිර භික්ෂු විශාලා නුවරට ගියහ.

18. එසමයෙහි ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන්ගේ සඤ්චිභාරික වූ උප-සමදාවෙන් එක්සියවිසි වස් ඇති (වුඵ) පෘථිවියෙහි ම සඞ්ඝස්ථවිර වූ සබ්බකාමී නම් තෙරුන් වහන්සේ වෙසාලියෙහි වැඩ වෙසෙති. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් රෙවත ස්ථවිරයන් වහන්සේ සාණවාසී ආයුෂ්මත් සම්භ්‍රත ස්ථවිරයන් වහන්සේට මෙය කීහ. 'ඇවැත්නි, යම් වෙහෙරෙක සබ්බකාමී තෙරුන් වහන්සේ වෙසෙත් ද මට ඒ වෙහෙරට එළඹෙමි. නුඹ වහන්සේ උදසනක් සේ ම ආයුෂ්මත් සබ්බකාමී තෙරණුවන් වෙත එළඹ මේ දගවස්තුන් විචාරන්නේ නම් මැනවැ' යි. එසේ ය වහන්සැ යි (කියා) සාණවාසී ආයුෂ්මත් සම්භ්‍රත තෙරණුවෝ ආයුෂ්මත් රෙවත තෙරණුවන්ට පිළිවදන් දුන්හ. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් රෙවත තෙරණුවෝ යම් වෙහෙරෙක සබ්බකාමී තෙරුන් වහන්සේ වෙසෙත් ද ඒ වෙහෙරට පැමිණියහ.

ඇතුළුගෙහි ආයුෂ්මත් සබ්බකාමී තෙරුන් වහන්සේට ද ඇතුළුගෙය ඉදිරිපස ආයුෂ්මත් රෙවත තෙරණුවන්ට ද සෙනසුන් පනවන ලද්දේ වෙයි. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් රෙවත තෙරණුවෝ "මේ තෙරුන් වහන්සේ මහද්‍රය. නො නිදනසේකැ'යි (සලකා) භයභය නො කළහ. 'මේ භික්ෂු තෙම ආගතතුකයෙකි. වෙහෙසට පත් වූයේ නො නිදන්නේ ය'යි (සලකා) ආයුෂ්මත් සබ්බකාමී තෙරණුවෝ භයභය නො කළහ.

අප්ථං ඛො ආයස්මා සබ්බකාමී රත්තියා පච්චුසසමයං පච්චුට්ඨාය ආයස්මානාං රෙවතං එතදවොච: කතමෙන ත්වං භූමිමි විහාරෙන එතරහි ඛහුලං විහරසීති. මෙත්තාවිහාරෙන ඛො අහං හතොන එතරහි ඛහුලං විහරාමීති. කුලලකවිහාරෙන කීර ත්වං භූමිමි එතරහි ඛහුලං විහරසීති' කුලලකවිහාරො එසො භූමිමි යදිදං මෙත්තාති.

පුබ්බෙපි මෙ හතොන ගිහිභූතස්ස ආවිණ්ණො මෙත්තා. තෙනාහං එතරහිපි මෙත්තාවිහාරෙන ඛහුලං විහරාමි. අපි ච ඛො මයා වීරපක්ඛං අරහත්තං. ථෙරො පන හතොන කතමෙන විහාරෙන එතරහි ඛහුලං විහරසීති. සුඤ්ඤතා විහාරෙන ඛො අහං භූමිමි එතරහි ඛහුලං විහරාමීති?

මහාපුරිසවිහාරෙන කීර හතොන ථෙරො එතරහි ඛහුලං විහරති. මහාපුරිසවිහාරො එසො හතොන යදිදං සුඤ්ඤතාති. පුබ්බෙපි මෙ භූමිමි ගිහිභූතස්ස ආවිණ්ණො සුඤ්ඤතා. තෙනාහං එතරහිපි සුඤ්ඤතා-විහාරෙන ඛහුලං විහරාමි. අපි ච මයා වීරපක්ඛං අරහත්තතති. අයඤ්චරහි ථෙරානං භික්ඛූනං අනතරා කථා විපාකතා.

19. අපායස්මා සම්මුතො සාණවාසී තස්මිං අනුප්පන්නො භොති. අප්ථං ඛො ආයස්මා සම්මුතො සාණවාසී යෙනායස්මා සබ්බකාමී තෙත්තූපසඛකමි. උපසඛකමිත්වා ආයස්මානාං සබ්බකාමිං අභිවාදෙත්වා එකමහතා නිසීදි. එකමහතං නිසිනො ඛො ආයස්මා සම්මුතො සාණවාසී ආයස්මානාං සබ්බකාමිං එතදවොච: ඉමෙ හතොන වෙසාලිකා වජ්ජිපුත්තකා භික්ඛු වෙසාලියං දසවස්සීති දීපෙනති: කප්පති සිඛ්ඛිලොණ-කප්පො. කප්පති දච්ඡගුලකප්පො. කප්පති ගාමනාරකප්පො. කප්පති ආවාසකප්පො. කප්පති අනුමතිකප්පො. කප්පති ආවිණ්ණකප්පො. කප්පති අමරිතකප්පො. කප්පති ජලොගි පාතුං. කප්පති අදස්සං. නිසීදනං. කප්පති ජාතරූපරජතනති. ථෙරෙන හතොන උපජ්ඣායස්මිං මුලෙ ඛහු ධම්මො ච විනාශො ච පරියනො. ථෙරස්ස හතොන ධම්මඤ්ච විනයඤ්ච පච්චිවෙසකතාස්ස කපං භොති කෙ නු ඛො ධම්මවාදිනො පාචිනකා වා භික්ඛු පාවෙය්ගතා වාති.

ඉක්බිති ආයුෂ්මත් සබ්බකාමී තෙරණුවෝ රාත්‍රිය පහන්වන වේලායෙහි නැගිට ආයුෂ්මත් රෙවන තෙරුන්ට මෙය කීහ. ප්‍රිය තෙනැත්ත, තෙපි කවර විහරණයෙකින් යුක්ත ව දැන් බෙහෙවින් වෙසෙන්නහු දැයි. වහන්ස, මම මෙමත්‍රීවිහරණයෙන් යුක්ත ව දැන් බෙහෙවින් වෙසෙමි යි. ප්‍රිය තෙනැත්ත, තෙපි වනාහි ඉතා ප්‍රකට විහරණයෙකින් යුක්ත ව දැන් බෙහෙවින් වෙසෙන්නහු ය. ප්‍රිය තෙනැත්ත, යම් මේ මෙමත්‍රියක් වේ ද තෙලෙ ඉතා ප්‍රකට විහරණයෙකි යි.

වහන්ස, පෙර ද ගිහි වූ මා විසින් මෙමත්‍රිය පුරුදු කරන ලදි. එහෙයින් දැනුණු මම මෙමත්‍රීවිහරණයෙන් යුක්ත ව බෙහෙවින් වෙසෙමි. තව ද මා විසින් රහත්බවට පැමිණ බොහෝ කල් ය. වහන්ස, (ඔබ) තෙරුන් වහන්සේ කවර විහරණයෙකින් යුක්ත ව දැන් බෙහෙවින් වෙසෙනසේක් දැයි. ප්‍රිය තෙනැත්ත, මම ඉන්‍යතාවිහරණයෙන් යුක්ත ව දැන් බෙහෙවින් වෙසෙමි යි.

වහන්ස, තෙරුන් වහන්සේ වනාහි මහාපුරුෂ විහරණයෙකින් යුක්ත ව දැන් බෙහෙවින් වෙසෙනසේක. වහන්ස, යම් මේ ඉන්‍යතාවිහරණයෙක් වේ ද තෙලෙ මහාපුරුෂ විහරණයෙකැ යි. ප්‍රිය තෙනැත්ත, පෙර ද ගිහි වූ මා විසින් ඉන්‍යතාව පුරුදු කරන ලදි. එහෙයින් දැනුණු මම ඉන්‍යතාවිහරණයෙන් යුක්ත ව බෙහෙවින් වෙසෙමි. තව ද මා විසින් රහත්බවට පැමිණ බොහෝ කල් වේ යැ යි. සථවිර භික්ෂූන් (දෙනම) අතර වූ මේ කථාව අධාළ කරන ලද්දේ ය.

19. එකල්හි සාණවාසී ආයුෂ්මත් සම්භූත තෙරුන් වහන්සේ එහි පැමිණියහ. ඉක්බිති සාණවාසී ආයුෂ්මත් සම්භූත තෙරුන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් සබ්බකාමී තෙරණුවෝ යම් තැනෙක ද එතැනට එළඹීයහ. එළඹ ආයුෂ්මත් සබ්බකාමී තෙරණුවන් වැද එකත්පසෙක හුන්හ. එකත්පසෙක හුන් සාණවාසී ආයුෂ්මත් සම්භූත තෙරහු ආයුෂ්මත් සබ්බකාමී තෙරණුවනට මෙය කීහ. වහන්ස, විශාලාවැසි මේ වජ්‍රපුත්‍රක භික්ෂු වෙසාලියෙහි දඟවස්සුවක් දක්වති. (එනම්) සිඬගිලොණකප්පය කැප ය, දඬුගලකප්පය කැප ය, ගාමනාරකප්පය කැප ය, ආවාසකප්පය කැප ය, අනුමතිකප්පය කැප ය, ආවිණ්ණකප්පය කැප ය, අචරිතකප්පය කැප ය, නො පැසුණු සුරා බීමට කැප ය, දහවළු රහිත නිසිද්දාය කැප ය, රන්රිදී කැප ය යනු යි. වහන්ස, (ඔබ) තෙරුන් වහන්සේ විසින් උපාධ්‍යායයන් වහන්සේ (ආනන්ද තෙරුන්වහන්සේ) වෙත බොහෝ ධර්මය ද විනය ද පුහුණු කරන ලද්දේ ය. වහන්ස, ධර්මය ද විනය ද ප්‍රත්‍යවේක්ෂා කරන තෙරුන් (ඔබ) වහන්සේට කෙසේ අදහස් වෙයි ද? ධර්මවාදීහු කවරහු ද? ප්‍රාචීනක භික්ෂු හෝ පාවේයාක භික්ෂු හෝ ධර්මවාදීහු වෙත් දැයි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

තයාපි ඛො ආවුසො උපජ්ඣායස්ස මුලෙ ඛු ධම්මො ච විනයො ච පරියෙක්ඛා. තුඤ්ඤං පනාවුසො ධම්මෙඤ්ඤා විනයෙඤ්ඤා පච්චෙවෙක්ඛනාස්ස ඵලං හොති, කෙ නු ඛො ධම්මවාදිනො පාචිනකා වා භික්ඛු පාවෙය්‍යකා වාති. මඤ්ඤං ඛො භගොත ධම්මෙඤ්ඤා විනයෙඤ්ඤා පච්චෙවෙක්ඛනාස්ස ඵලං හොති; අධම්මවාදිනො පාචිනකා භික්ඛු ධම්මවාදිනො පාවෙය්‍යකා භික්ඛුති. අපිවාහං න තාව දිට්ඨිං ආචිකරොමි අපෙච නාම මං ඉමසුඤ්ඤං අධිකරණෙ සම්මතෙතය්‍යාති.

මඤ්ඤං ඛො ආවුසො ධම්මෙඤ්ඤා විනයෙඤ්ඤා පච්චෙවෙක්ඛනාස්ස ඵලං හොති; අධම්මවාදිනො පාචිනකා භික්ඛු ධම්මවාදිනො පාවෙය්‍යකා භික්ඛුති. අපිවාහං න තාව දිට්ඨිං ආචිකරොමි අපෙච නාම මං ඉමසුඤ්ඤං අධිකරණෙ සම්මතෙතය්‍යාති.

20. අථ ඛො සංඛො තං අධිකරණං විනිවිජ්ජිතකාමො සනතිපති. තස්මිං ඛො පන අධිකරණෙ විනිවිජ්ජයමානො අනග්ගානි චෙව හස්සානි ජායතති. න චෙකස්ස භාසිතස්ස අපොථා විඤ්ඤායති. අථ ඛො ආයසමා රෙවතො සංඛං ඤාපෙසි: සුඤ්ඤා මෙ භගොත සංඛො. අමහාකං ඉමසුඤ්ඤං අධිකරණෙ විනිවිජ්ජයමානො අනග්ගානි චෙව හස්සානි ජායතති න චෙකස්ස භාසිතස්ස අපොථා විඤ්ඤායති. යදි සංඛස්ස පත්තකල්ලං සංඛො ඉමං අධිකරණං උඛොභිකාය වූපසමෙතං. සංඛො චත්තාරො පාචිනකෙ භික්ඛු චත්තාරො පාවෙය්‍යකෙ භික්ඛු උච්චිති. පාචිනකානං භික්ඛුනං ආයසමානෙඤ්ඤා සංඛකාමී. ආයසමානෙඤ්ඤා සාද්‍රහං ආයසමානෙඤ්ඤා වූජ්ජසොභිතං ආයසමානෙඤ්ඤා වාසගහාමිකං. පාවෙය්‍යකානං භික්ඛුනං ආයසමානෙඤ්ඤා රෙවතං. ආයසමානෙඤ්ඤා සම්භූතං සාණවාසිං. ආයසමානෙඤ්ඤා යසං කාකණ්ඩකපුත්තං. ආයසමානෙඤ්ඤා සුමනං. අථ ඛො ආයසමා රෙවතො සංඛං ඤාපෙසි: සුඤ්ඤා මෙ භගොත සංඛො. අමහාකං ඉමසුඤ්ඤං අධිකරණෙ විනිවිජ්ජයමානො අනග්ගානි චෙව හස්සානි ජායතති න චෙකස්ස භාසිතස්ස අපොථා විඤ්ඤායති. යදි සංඛස්ස පත්තකල්ලං සංඛො චත්තාරො පාචිනකෙ භික්ඛු චත්තාරො පාවෙය්‍යකෙ භික්ඛු සම්මතෙතය්‍ය උඛොභිකාය ඉමං අධිකරණං වූපසමෙතං. එසං ඤාතති.

සුඤ්ඤා මෙ භගොත සංඛො. අමහාකං ඉමසුඤ්ඤං අධිකරණෙ විනිවිජ්ජයමානො අනග්ගානි චෙව හස්සානි ජායතති න චෙකස්ස භාසිතස්ස අපොථා විඤ්ඤායති. සංඛො චත්තාරො පාචිනකෙ භික්ඛු චත්තාරො පාවෙය්‍යකෙ භික්ඛු සම්මතෙතති උඛොභිකාය ඉමං අධිකරණං වූපසමෙතං. යස්සායසමතො ඛට්ඨි වතුණ්ණං පාචිනකානං භික්ඛුනං වතුණ්ණං පාවෙය්‍යකානං භික්ඛුනං සම්මුති උඛොභිකාය ඉමං අධිකරණං වූපසමෙතං. ඥා තුණ්හස්ස. යස්ස නාසබ්බති ඥා භාසෙය්‍ය.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

ඇවැත්නි, තොප විසින් ද උපාධ්‍යායයන් වහන්සේ වෙත බොහෝ ධර්මය ද විනය ද පුහුණු කරන ලද්දේ ය. ඇවැත්නි, ධර්මය ද විනය ද ප්‍රත්‍යවෙක්‍ෂා කරන තොපට කෙසේ අදහස් වේ ද, ප්‍රාචීනක භික්‍ෂු හෝ පාවේයාක භික්‍ෂු හෝ ධර්මවාදීහු කවරහු වෙත් ද'යි. වහන්ස, ධර්මය ද විනය ද ප්‍රත්‍යවෙක්‍ෂා කරන මට මෙසේ අදහස් වෙයි. (එනම්) ප්‍රාචීනක භික්‍ෂු අධර්මවාදීහු වෙති. පාවේයාක භික්‍ෂු ධර්මවාදීහු වෙතැ'යි. එහෙත් මේ අධිකරණයෙහි මා සම්මත කරන්නේ නම් ඉතා යෙහෙකි. එතෙක් දෘෂ්ටිය (මගේ අදහස) හෙළි නො කෙරෙමි යි (කීහ.)

ඇවැත්නි, ධර්මය ද විනය ද ප්‍රත්‍යවෙක්‍ෂා කරන මට ද මේ අදහස වෙයි. (එනම්) ප්‍රාචීනක භික්‍ෂු අධර්මවාදීහු ය. පාවේයාක භික්‍ෂු ධර්මවාදීහු වෙතැ යි. එහෙත්, මා මේ අධිකරණයෙහි සම්මත කරන්නේ නම් ඉතා යෙහෙක. එතෙක් මම දෘෂ්ටිය (මගේ අදහස) හෙළි නො කෙරෙමි යි කීහ.

20. ඉක්බිති සඤ්ජා ඒ අධිකරණය විනිශ්චය කරනු කැමැත්තේ රැස් විය. ඒ අධිකරණය විනිශ්චය කරනු ලබන කල්හි කෙළවරක් නැති කලා උපදිත්. කියන ලද එකකවත් අර්ථය නො දනෙයි. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් රෙවත තෙරණුවෝ සඤ්ජාට (මෙසේ) දන්වූහ. වහන්ස, සඤ්ජා මබස් අසාවා. අප විසින් මේ අධිකරණය විනිශ්චය කරනු ලබන කල්හි කෙළවරක් නැති කලා ද උපදිත්. කියන ලද එකක හෝ අර්ථය නො දනෙයි. ඉදින් සඤ්ජාට පැමිණි කල් වේ නම් සඤ්ජා මේ අධිකරණය උබ්බාහිකාවෙන් (සම්මත භික්‍ෂූන් පමණක් බිණීම හා අසම්මත භික්‍ෂූන් නො බිණීම යන ක්‍රමයෙන්) සන්තිද්‍රව්‍යන්තේ ය. (යනුයි.) පෙරදිග වැසි භික්‍ෂූන් අතුරෙන් ආයුෂ්මත් සබ්බකාමී තෙරණුවෝ ද ආයුෂ්මත් සාළහ තෙරණුවෝ ද, ආයුෂ්මත් බ්‍රහ්මසාහිත තෙරණුවෝ ද ආයුෂ්මත් වාසභගාමීක තෙරණුවෝ ද (යන සතරනම හා) පාචානුවරවැසි භික්‍ෂූන් අතුරෙන් ආයුෂ්මත් රෙවත තෙරණුවෝ ද සාණවාසී ආයුෂ්මත් සම්භූත තෙරණුවෝ ද, ආයුෂ්මත් කාකණ්ඩකපුත්‍ර යස තෙරණුවෝ ද ආයුෂ්මත් සුමන තෙරණුවෝ ද (යන සතරනම ද දී) ප්‍රාචීනක භික්‍ෂූන් සතරනමක් ද, පාවේයාක භික්‍ෂූන් සතරනමක් ද සඤ්ජා තෝරාගත්තේ ය. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් රෙවත තෙරණුවෝ සඤ්ජාට මෙසේ දන්වූහ. වහන්ස, සඤ්ජා මබස් අසාවා. අප විසින් මේ අධිකරණය විනිශ්චය කරනු ලබන කල්හි කෙළවරක් නැති කලා ද උපදිත්. කියන ලද එකක හෝ අර්ථය නො දනෙයි. ඉදින් සඤ්ජාට පැමිණි කල් වේ නම් මේ අධිකරණය උබ්බාහිකාවෙන් සන්තිද්‍රව්‍යන්තට සඤ්ජා ප්‍රාචීනක භික්‍ෂූන් සතරනම ද පාවේයාක භික්‍ෂූන් සතරනම ද සම්මත කරන්නේ ය. මේ ඥප්ති යි.

වහන්ස, සඤ්ජා මබස් අසාවා. අප විසින් මේ අධිකරණය විනිශ්චය කරනු ලබන කල්හි කෙළවරක් නැති කලා ද උපදිත්. කියන ලද එකක හෝ අර්ථය නො දනෙයි. මේ අධිකරණය උබ්බාහිකාවෙන් සන්තිද්‍රව්‍යන්තට සඤ්ජා ප්‍රාචීනක භික්‍ෂූන් සතරනම ද පාවේයාක භික්‍ෂූන් සතරනම ද සම්මත කරයි. උබ්බාහිකාවෙන් මේ අධිකරණය සන්තිද්‍රව්‍යන්තට ප්‍රාචීනක භික්‍ෂූන් සතරනම හා පාවේයාක භික්‍ෂූන් සතරනමක් සම්මුතිය යම් ආයුෂ්මතක්හට රූපී වේ නම් හේ නිහඬ වන්නේ ය. යමකට රූපී නොවේ නම් හේ කියන්නේ ය.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

සමමතා සඛෙතන වත්තාරො පාචිනකා භික්ඛු වත්තාරො පාචෙය්‍යකා භික්ඛු උබ්බාහිකාය ඉමං අධිකරණං වූපසමෙතුං. ඛමති සඛකස්ස තස්මා තුණ්හි. එවිමෙතං ධාරයාමිති

21. තෙන ඛො පන සමයෙන අජිනො නාම භික්ඛු දසවසෙසා සඛකස්ස පාචිමොක්ඛුද්දෙසකො හොති. අප් ඛො සඛෙතා ආයසමනතථි අජිතං සමමතති පෙරානං භික්ඛුනං ආසනපඤ්ඤපකං. අප් ඛො පෙරානං භික්ඛුනං එතදහොසි: කඤ්ඤානු ඛො මයං ඉමං අධිකරණං වූපසමෙය්‍යාමාති. අප් ඛො පෙරානං භික්ඛුනං එතදහොසි: අයං ඛො වාලිකාරාමො රමණීයො අපසසෙඤ්ඤ අප්පතිගෙසායො. යනනුන මයං වාලිකාරාමෙ ඉමං අධිකරණං වූපසමෙය්‍යාමාති. අප් ඛො පෙරා භික්ඛු වාලිකාරාමං අගමංසු තං අධිකරණං විනිව්ඡිනිතුකාමා. අප් ඛො ආයස්මා රෙවතො සඛං ඤාපෙසි: සුඤ්ඤානු මෙ හනෙන සඛෙතා. යදි සඛකස්ස පනතකලලං අහං ආයසමනතං සබ්බකාමී වීනයං පුච්චෙය්‍යන්ති. ආයස්මා සබ්බකාමී සඛං ඤාපෙසි: සුඤ්ඤානු මෙ ආවුසො සඛෙතා යදි සඛකස්ස පනතකලලං අහං රෙවතෙන වීනයං පුච්චො විස්සරෙය්‍යන්ති. අප් ඛො ආයස්මා රෙවතො ආයස්මනතං සබ්බකාමී එතදවොච.

1. කප්පති හනෙන සිඬ්ඛිලොණකප්පොති. කො යො ආවුසො සිඬ්ඛිලොණකප්පොති. කප්පති හනෙන සිඬ්ඛිනා ලොණං පරිහරිතුං යත් අලොණිකං හවිස්සති තත් පරිහුඤ්ඤාසාමිති. නාවුසො කප්පතිති. කත් පටිකඛින්නති. සාවඤ්ඤා සුත්තවිහරෙති. කිං ආපජ්ජතිති. සනතිධිකාරකභොජනෙ පාචිකියන්ති. සුඤ්ඤානු මෙ හනෙන සඛෙතා. ඉදං පඨමං වත්ථුං. සඛෙතන විනිව්ඡිතං. ඉතිපිදං වත්ථුං. උඤ්ඤං උබ්බිතයං අපගතසත්ථුසාසනං. ඉදං පඨමං සලාකං නිකඛිපාමි.

2. කප්පති හනෙන අභිභුලකප්පොති. කො යො ආවුසො අභිභුලකප්පොති. කප්පති හනෙන අභිභුලාය ඡායාය විනිවික්ඛාය විකාලෙ භොජනං හුඤ්ඤති. නාවුසො කප්පතිති. කත් පටිකඛින්නති රාජගහෙ සුත්තවිහරෙති. කිං ආපජ්ජතිති. විකාලභොජනෙ පාචිකියන්ති සුඤ්ඤානු මෙ හනෙන සඛෙතා ඉදං දුතියං වත්ථුං. සඛෙතන විනිව්ඡිතං. ඉතිපිදං වත්ථුං. උඤ්ඤං උබ්බිතයං අපගතසත්ථුසාසනං. ඉදං දුතියං සලාකං නිකඛිපාමි.

උබ්බාතිකාවෙන් මේ අධිකරණය සන්තිද්‍රව්‍යන්තව ප්‍රාචීනක භික්ෂුන් සතරනම ද පාච්ඡාසක භික්ෂුන් සතරනම ද සඛ්‍යා විසින් සමුච්ඡ කරන ලදහ. සඛ්‍යාට (එය) රූපි වෙයි. එහෙයින් නිහඬ ය. මෙය මෙසේ දරමි'යි.

21. එ සමයෙහි සඛ්‍යාගේ පාමොක් උදෙසන්තෙක් වූ දසවස් ඇති අජිත නම් භික්ෂුනමක් වෙයි. ඉක්බිති සඛ්‍යා ආයුෂ්මත් අජිත ස්ථිර භික්ෂුන්ට අසුන් පනවන්නකු කොට සම්මත කෙළේ ය. ඉක්බිති “කොතැනදී අපි මේ අධිකරණය සන්තිද්‍රව්‍යමෝ දු'යි ස්ථිර භික්ෂුන්ට මේ අදහස විය. “මේ වාලිකාරාමය වනාහි සිත්කලු ය. අල්පශබ්ද ඇත්තේ ය. අල්පසාම ඇත්තේ ය. අපි මේ අධිකරණය වාලිකාරාමයේදී සන්තිද්‍රව්‍යමෝ නම් ඉතා යෙහෙකැ'යි. ඉක්බිති ස්ථිර භික්ෂුහු ඒ අධිකරණය විනිශ්චය කරනු කැමැත්තාහු වාලිකාරාමයට වැඩියාහ. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් රෙවත තෙරණුවෝ සඛ්‍යාට (මෙසේ) දන්වූහ. “වහන්ස, සංඝයා මඬස් අසාවා. ඉදින් සඛ්‍යාට පැමිණි කල් වේ නම් මම ආයුෂ්මත් සබ්බකාමී තෙරණුවන්ගෙන් විනය විචාරන්නෙමි.” ආයුෂ්මත් සබ්බකාමී තෙරණුවෝ සඛ්‍යාට (මෙසේ) දන්වූහ. “ඇවැත්නි, සඛ්‍යා මඬස් අසාවා. ඉදින් සඛ්‍යාට පැමිණි කල් වේ නම් මම ආයුෂ්මත් රෙවත තෙරුන් විසින් විනය විචාරන ලද්දෙමි විසඳන්නෙමි”යි. ඉන්පසු ආයුෂ්මත් රෙවත තෙරණුවෝ ආයුෂ්මත් සබ්බකාමී තෙරණුවන්ට මෙය කීහ:

1. වහන්ස, සිඬ්ඛිලොණකප්පය කැප වේ දු'යි. ඇවැත්නි, ඒ සිඬ්ඛිලොණකප්පය නම් කවරේ දු'යි. වහන්ස, යම් තැනෙක ලුණු නැති භොජනයක් වන්නේ නම් එහි දී පරිභෝග කරන්නෙමි'යි (සලකා) අහෙකින් ලුණු පරිහරණය කරන්නට කැප වේ දු'යි. ඇවැත්නි, නො කැප වේ යැ යි. කොතැනදී ප්‍රතික්ෂේප කරන ලද දු'යි. සැවැත්තුවර දී ය. සුත්‍රවිභක්ෂයෙහි යැ යි. කවර ඇවතකට පැමිණේ දු'යි. සඤ්චිකාරක භොජනයෙහි පවිති ඇවතට යැ යි. වහන්ස, සඛ්‍යා මඬස් අසාවා. මේ පළමු වස්තුව සඛ්‍යා විසින් විනිශ්චය කරන ලදී. මෙසේද මේ වස්තුව ධර්මයෙන් බැහැර කරන ලද්දකි. විනයෙන් බැහැර කරන ලද්දකි. ශාස්තෘශාසනයෙන් ඉවත් කරන ලද්දකි. (එහෙයින්) මේ පළමු සලාකය බහාතමි.

2. වහන්ස, අබ්බුලකප්පය කැප වේ දු'යි. ඇවැත්නි, ඒ අබ්බුලකප්පය නම් කවරේ දු'යි. වහන්ස, සෙවණැල්ල දැඟලක් ඉක්මගිය කල්හි විකාලයෙහි භොජනය වළඳන්නට කැප වේ දු'යි. ඇවැත්නි, නො කැප වේ යැ යි. කොතැනදී ප්‍රතික්ෂේප කරන ලද දු'යි. රජගහ තුවර දී ය. සුත්‍රවිභක්ෂයෙහි යැ'යි. කවර ඇවතකට පැමිණේ දු'යි. විකාලභොජනයෙහි පවිති ඇවතට යැ යි. වහන්ස, සඛ්‍යා මඬස් අසාවා, මේ දෙවැනි වස්තුව සඛ්‍යා විසින් විනිශ්චය කරන ලදී. මෙසේ මේ වස්තුව ද ධර්මයෙන් බැහැර කරන ලද්දකි. විනයෙන් බැහැර කරන ලද්දකි. ශාස්තෘ ශාසනයෙන් ඉවත් කරන ලද්දකි. (එහෙයින්) මේ දෙවැනි සලාකය බහාතමි.

3. කප්පත් හඳුනා ගැනීමට හේතු වන්නේ, කෙසේ වෙතත් ආප්තියා ගැනීමට හේතු වන්නේ, කප්පත් හඳුනා ගැනීමට හේතු වන්නේ, ගම්පහාමිනි භූකෘතියා පවරීමෙන් අනතිරිකා හොඳින් භූකෘතියා. නාප්තියා කප්පත්ති. කප්පත් පවරීමෙන්. සාවිතියා සුභාතියා. කිං ආප්තියා. අනතිරිකාහොඳින් පවරීමෙන්. සුභාතියා මෙ හඳුනා සලකා. ඉදං තතියං වදන් සලකන විනිවිදියං. ඉතිපිදං වදන් උදාමමං උඛ්‍යතියං අපගතසත්‍යසාසනං. ඉදං තතියං සලකා නිකුත්වෙයි.

4. කප්පත් හඳුනා ආවර්තයකට හේතු වන්නේ, කෙසේ වෙතත් ආප්තියා ආවර්තයකට හේතු වන්නේ, කප්පත් හඳුනා සම්ප්‍රදාය ආවර්තයකට හේතු වන්නේ, නාප්තියා කප්පත්ති. කප්පත් පවරීමෙන්. රාජගහ උපොසථසංඝඥානෙති. කිං ආප්තියා. විනයාතියා මෙ සුභාතියා. සුභාතියා මෙ හඳුනා සලකා. ඉදං වතුත් වදන් සලකන විනිවිදියං. ඉතිපිදං වදන් උදාමමං උඛ්‍යතියං අපගතසත්‍යසාසනං. ඉදං වතුත් සලකා නිකුත්වෙයි.

5. කප්පත් හඳුනා අනුමතියකට හේතු වන්නේ, කෙසේ වෙතත් ආප්තියා අනුමතියකට හේතු වන්නේ, කප්පත් හඳුනා වග්ගන සලකන කමමං කාතුං ආගතෙ භික්ඛු අනුජාතියාමානි. නාප්තියා කප්පත්ති. කප්පත් පවරීමෙන්. වමෙයාමෙ විනයවදන්සම්පත්ති. කිං ආප්තියා. විනයාතියා මෙ සුභාතියා. සුභාතියා මෙ හඳුනා සලකා. ඉදං පඤ්චමං වදන් සලකන විනිවිදියං. ඉතිපිදං වදන් උදාමමං උඛ්‍යතියං අපගත. සත්‍යසාසනං. ඉදං පඤ්චමං සලකා නිකුත්වෙයි.

6. කප්පත් හඳුනා ආවර්තයකට හේතු වන්නේ, කෙසේ වෙතත් ආප්තියා ආවර්තයකට හේතු වන්නේ, කප්පත් හඳුනා ඉදං මෙ උප්පාදියෙන් අප්පාදියෙන් ඉදං මෙ ආවර්තයෙන් අප්පාදියෙන් තං අප්පාදිතයන්. ආවර්තයකට හේතු වන්නේ ආප්තියා එකවරින් කප්පත් එකවරින් න කප්පත්ති. සුභාතියා මෙ හඳුනා සලකා. ඉදං ජවමං වදන් සලකන විනිවිදියං. ඉතිපිදං වදන් උදාමමං උඛ්‍යතියං අපගතසත්‍යසාසනං. ඉදං ජවමං සලකා නිකුත්වෙයි.

3. වහන්ස, ගාමනාරකපය කැප වේ දැයි. ඇවැත්නි, ඒ ගාමනාරකපය නම් කවරේ දැයි. වහන්ස, දන් අනිත් ගමකට යන්නෙමි යි (සලකා) වළඳා අවසන් වූ පවාරණය කළ හික්කුට විසින් අයිතින් නො කළ භොජනය වළඳන්නට කැප වේ දැයි. ඇවැත්නි, නො කැප වේ යයි. කොතැන දී ප්‍රතිඥාපකරන ලද දැයි. සැවැත්තුවර දී ය. සුක්ක-විහබ්බයෙහි යැ යි. කවර ඇවැත්තකට පැමිණේ දැයි. අනාතිරික්ඛාභොජන-යෙහි පවිති ඇවතට යැ යි. වහන්ස, සබ්බසා මබස් අසාවා. මේ තෙවැනි වස්තුව සබ්බසා විසින් විනිශ්චය කරන ලදී. මෙසේ මේ වස්තුව ද ධර්මයෙන් බැහැර කරන ලද්දකි. විනයෙහි බැහැර කරන ලද්දකි. ශාස්තෘශාසනයෙන් ඉවත් කරන ලද්දකි. (එහෙයින් මේ) තෙවැනි සලාකය බහා තබමි.

4. වහන්ස, ආවාසකපය කැප වේ දැයි. ඇවැත්නි, ඒ ආවාසකපය නම් කවරේ දැයි. වහන්ස, සමාන සීමාවක් ඇති බොහෝ වූ ආවාස-යන්හි වෙග් වෙන් ව පොහොය කිරීම කැප වේ දැයි. ඇවැත්නි, නො කැප වේ යැයි. කොතැන දී ප්‍රතිඥාපකරන ලද දැයි. රජගහ නුවර දී ය. උපොසථසංයුත්තයෙහි යැ යි. කවර ඇවැත්තකට පැමිණේ දැයි. විනය ඉක්මවීමෙහි දුකුළා ඇවතට යැ යි. වහන්ස, සබ්බසා මබස් අසාවා. මේ සිවුවැනි වස්තුව සබ්බසා විසින් විනිශ්චය කරන ලදී. මෙසේ මේ වස්තුව ද ධර්මයෙන් බැහැර කරන ලද්දකි. විනයෙන් බැහැර කරන ලද්දකි. ශාස්තෘශාසනයෙන් ඉවත් කරන ලද්දකි. (එහෙයින්) මේ සිවුවැනි සලාකය බහා තබමි.

5. වහන්ස, අනුමතිකපය කැප වේ දැයි. ඇවැත්නි, ඒ අනුමතිකපය නම් කවරේ දැයි. වහන්ස, හික්කුන් පැමිණි කල්හි අනුදායනෙමු'යි (සලකා) වර්ග වූ සබ්බසා විසින් කර්මයක් කිරීමට කැප වේ දැයි. ඇවැත්නි, නො කැප වේ යැයි. කොතැන දී ප්‍රතිඥාපකරන ලද දැයි. වම්පානුවර දී ය. (වම්පෙය්‍යකමන්ධකයෙහි) විනය වස්තුවෙහි යැ යි. කවර ඇවැත්තකට පැමිණේ දැයි. විනය ඉක්මවීමෙහි දුකුළා ඇවතට යැ යි. වහන්ස, සබ්බසා මබස් අසාවා. මේ පස්වැනි වස්තුව සබ්බසා විසින් විනිශ්චය කරන ලදී. මෙසේ මේ වස්තුව ද ධර්මයෙන් බැහැර කරන ලද්දකි. විනයෙන් බැහැර කරන ලද්දකි. ශාස්තෘශාසනයෙන් ඉවත් කරන ලද්දකි. (එහෙයින්) මේ පස්වැනි සලාකය බහා තබමි.

6. වහන්ස, ආවිණ්ණකපය කැප වේ දැයි. ඇවැත්නි, ඒ ආවිණ්ණකපය නම් කවරේ දැයි. වහන්ස, මෙය මාගේ උපාධ්‍යායයන් වහන්සේ විසින් පුරුදුකරන ලදී. මෙය මාගේ ආවාසායයන් වහන්සේ විසින් පුරුදු කරන ලද දැයි (සලකා) එහි හැසිරෙන්නට කැප වේ දැයි. ඇවැත්නි, ඇතැම් ආවිණ්ණකපයක් කැප වෙයි. ඇතැම් ආවිණ්ණකපයක් නො කැප වෙයි. වහන්ස, සබ්බසා මබස් අසාවා, මේ සවැනි වස්තුව සබ්බසා විසින් විනිශ්චය කරන ලදී. මෙසේ මේ වස්තුව ද ධර්මයෙන් බැහැර කරන ලද්දකි, විනයෙන් බැහැර කරන ලද්දකි. ශාස්තෘශාසනයෙන් ඉවත් කරන ලද්දකි. (එහෙයින්) මේ සවැනි සලාකය බහා තබමි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

7. කප්පති හතොත අමටිතකපොති. කො සො ආවුසො අමටිතකපොති. කප්පති හතොත යං තං වීරං වීරභාවං විජ්ඣතං අසම්පන්නං දධිභාවං, තං භුක්තාවිතා පචාරිතෙන අනාතිරික්ඛං පාතුතනී. නාවුසො කප්පතීති. කප්පං පටික්ඛිත්තනනී. සාවස්ථියා සුක්ඛවිභවෙයනි. කිං ආපජ්ජතීති. අනාතිරික්ඛංගොජනෙ පාවිත්තියනනී. සුඡාතු මෙ හතොත සංඛෙය්‍යා. ඉදං සත්තමං වද්දුං සංඛෙය්‍යන විනිව්ජ්ජනං. ඉතිපිදං වද්දුං උද්ධමං උබ්බිතයං අපගතසද්දුසාසනං. ඉදං සත්තමං සලාකං නික්ඛිපාමි.

8. කප්පති හතොත ජලොගිං පාතුතනී. කො සො ආවුසො ජලොගිති. කප්පති හතොත යා සා සුරා අසුක්ඛා අසම්පන්නා මජ්ඣභාවං, සා පාතුතනී. නාවුසො කප්පතීති. කප්පං පටික්ඛිත්තනනී. කොසංඛියො සුක්ඛවිභවෙයනි. කිං ආපජ්ජතීති. සුරාමෙරයපානෙ පාවිත්තියනනී. සුඡාතු මෙ හතොත සංඛෙය්‍යා. ඉදං අට්ඨමං වද්දුං සංඛෙය්‍යන විනිව්ජ්ජනං. ඉතිපිදං වද්දුං උද්ධමං උබ්බිතයං අපගතසද්දුසාසනං. ඉදං අට්ඨමං සලාකං නික්ඛිපාමි.

9. කප්පති හතොත අදසකං නිව්දනනනී. නාවුසො කප්පතීති. කප්පං පටික්ඛිත්තනනී. සාවස්ථියා සුක්ඛවිභවෙයනි. කිං ආපජ්ජතීති. ජෙදනාදො පාවිත්තියනනී. සුඡාතු මෙ හතොත සංඛෙය්‍යා. ඉදං නවමං වද්දුං සංඛෙය්‍යන විනිව්ජ්ජනං. ඉතිපිදං වද්දුං උද්ධමං උබ්බිතයං අපගතසද්දුසාසනං. ඉදං නවමං සලාකං නික්ඛිපාමි.

10. කප්පති හතොත ජාතරූපරජතනනී. නාවුසො කප්පතීති. කප්පං පටික්ඛිත්තනනී. රාජගහෙ සුක්ඛවිභවෙයනි. කිං ආපජ්ජතීති. ජාතරූපරජතපටිග්ගහගෙණ පාවිත්තියනනී. සුඡාතු මෙ හතොත සංඛෙය්‍යා. ඉදං දසමං වද්දුං සංඛෙය්‍යන විනිව්ජ්ජනං. ඉතිපිදං වද්දුං උද්ධමං උබ්බිතයං අපගතසද්දුසාසනං. ඉදං දසමං සලාකං නික්ඛිපාමි.

7. වහන්ස, අමරීතකප්පය කැප වේ දැයි. ඇවුත්ති, ඒ අමරීතකප්පය නම් කවරේ දැයි. වහන්ස, යම් කිරක් කිරිබව හළේ ද දීබවට නො පැමිණියේ ද අයිතින් නො කළ ඒ කිරි (අත් වළඳා) අවසන් ව පවාරණය කළ භික්ෂුව විසින් බීමට කැප වෙයි දැයි. ඇවුත්ති, නො කැප වේ යැයි. කොතැන දී ප්‍රතික්ෂෙප කරන ලද දැයි. සැවුත් නුවර දී ය. සුත්තවිභක්ඛයෙහි යැයි. කවර ඇවුත්තට පැමිණේ දැයි. අනතිරික්ඛ භොජනයෙහි පවිති ඇවුත්තට යැයි. වහන්ස, සඤ්ඤා මඬස් අසාවා. මේ සත්වුති වස්තුව සඤ්ඤා විසින් චිතිශ්වය කරන ලදී. මෙසේ මේ වස්තුව ද ධර්මයෙන් බැහැර කරන ලද්දකි. විනයෙන් බැහැර කරන ලද්දකි. ශාස්තෘශාසනයෙන් ඉවත් කරන ලද්දකි. (එහෙයින්) මේ සත්වුති සලාකය බහාතබ්බි.

8. වහන්ස, ජලොගීය බොන්නට කැප වේ දැයි. ඇවුත්ති, ඒ ජලොගීය නම් කවරේ දැයි. වහන්ස, යම් සුරාවක් නො පැසුණා ද, මදා බවට නො පැමිණියා ද එය බොන්නට කැප වේ දැයි. ඇවුත්ති, නො කැප වෙයි. කොතැන දී ප්‍රතික්ෂෙප කරන ලද දැයි. කොසඹු නුවර දී ය. සුත්තවිභක්ඛයෙහි යැයි. කවර ඇවුත්තට පැමිණේ දැයි. රහමෙර පිමෙහි පවිති ඇවුත්තට යැයි. වහන්ස, සඤ්ඤා මඬස් අසාවා. මේ අටවුති වස්තුව සඤ්ඤා විසින් චිතිශ්වය කරන ලදී. මෙසේ මේ වස්තුව ද ධර්මයෙන් බැහැර කරන ලද්දකි. විනයෙන් බැහැර කරන ලද්දකි, ශාස්තෘශාසනයෙන් ඉවත් කරන ලද්දකි. (එහෙයින්) මේ අටවුති සලාකය බහාතබ්බි.

9. වහන්ස, දහවලු රහිත ඡිඨිදාය කැප වේ දැයි. ඇවුත්ති, නො කැප වේ යැයි. කොතැන දී ප්‍රතික්ෂෙප කරන ලද දැයි. සැවුත් නුවර දී ය. සුත්තවිභක්ඛයෙහි යැයි. කවර ඇවුත්තට පැමිණේ දැයි. සිද්ධිය යුත්තෙහි පවිති ඇවුත්තට යැයි. වහන්ස, සඤ්ඤා මඬස් අසාවා. මේ නවවුති වස්තුව සඤ්ඤා විසින් චිතිශ්වය කරන ලදී. මෙසේ මේ වස්තුව ද ධර්මයෙන් බැහැර කරන ලද්දකි. විනයෙන් බැහැර කරන ලද්දකි. ශාස්තෘශාසනයෙන් ඉවත් කරන ලද්දකි. (එහෙයින්) මේ නවවුති සලාකය බහාතබ්බි.

10. වහන්ස, රත්රිදී කැප වේ දැයි. ඇවුත්ති, නො කැප වේ යැයි. කොතැන දී ප්‍රතික්ෂෙප කරන ලද දැයි. රජගහ නුවර දී ය. සුත්තවිභක්ඛයෙහි යැයි. කවර ඇවුත්තට පැමිණේ දැයි. රත්රිදී පිළිගැනීමේ පවිති ඇවුත්තට යැයි. වහන්ස, සඤ්ඤා මඬස් අසාවා. මේ දසවුති වස්තුව සඤ්ඤා විසින් චිතිශ්වය කරන ලදී. මෙසේ මේ වස්තුව ද ධර්මයෙන් බැහැර කරන ලද්දකි. විනයෙන් බැහැර කරන ලද්දකි. ශාස්තෘශාසනයෙන් ඉවත් කරන ලද්දකි. (එහෙයින්) මේ දසවුති සලාකය බහාතබ්බි.

සුභාතු මෙ හත්තෙ සබ්බෙ. ඉමානි දස වස්සුනි සබ්බෙන විනිවිසිතානි. ඉතිපිමානි දසවස්සුනි උද්ධමානි උබ්බිතයානි අපගත-සස්සුසාසනානිති. නිහතමෙතං ආවුසො අධිකරණං සන්තං වූපසන්තං සුචුපසන්තං. අපි ච මං තං ආවුසො සබ්බමජ්ඣෙපි ඉමානි දසවස්සුනි පුට්ඨයායාසි තෙසං භික්ඛූනං සඤ්ඤාසත්තයානි.

22. අරං ඛො ආයසංගං රෙවතො ආයසමන්තං සබ්බකාමිං සබ්බමජ්ඣෙපි ඉමානි දසවස්සුනි සුචු. පුට්ඨං පුට්ඨං ආයසමා සබ්බකාමී විසසජ්ජෙයි. ඉමාය ඛො පන විනයසධර්මියා සත්ත භික්ඛුසත්තානි අනුනානි අනධිකානි අහෙසුං. තසමායං විනයසධර්මීති සත්තසතිකානි වුච්චතිති.

සත්තසතිකසබ්බකං.

ඉමංඤ්ඤ ඛෙධකෙ වස්සු පඤ්ඤවිසති.

තසසුද්දනං:

1. දසවස්සුනි පුරෙතො කමමං දුතෙන පාවිසි
විත්තාරො පුන රුපඤ්ඤ කොසලේ ච පාවෙය්‍යතො.
2. මග්ගො සොරෙය්‍ය සබ්බසංසං කණ්ණකුජ්ජං උදුඛරං
අග්ගළං සහජාතං ච අපෙසසාසි කනතු ඛො මයං.
3. පත්තනාවාය උජ්ජවී රහොසි උපනාමයං
ගරු සබ්බෙතා ච වෙසාලී මෙත්තා සබ්බෙතා උබ්බාහිකානි.
4. කමමං ච පරිවාසො ච සමුච්චයො සමරොපි ච
බුද්ධං සෙත්තාසනං හෙද වත්තුපොසරං භික්ඛුනි
පඤ්ඤාසති සත්තසති ඛෙධකා වූලවග්ගෙ

[වුත්තා ආදසමා සිද්ධං]

වූලවග්ගො නිට්ඨිතො.

වහන්ස, සඤ්ඤා මඬස් අසාවා. මේ දඟවස්තු සඤ්ඤා විසින් විනිශ්චය කරන ලදහ. මෙසේ ද මේ දඟවස්තු ධර්මයෙන් බැහැර කරන ලද්දහ, විනයෙන් බැහැර කරන ලද්දහ, ශාස්තෘ ශාසනයෙන් ඉවත් කරන ලද්දහ. ඇවැත්නි, මේ අධිකරණය සිඳින ලදී. ශාන්ත කරන ලදී. සන්තිද්‍රව්‍ය ලදී. මනාව සන්තිද්‍රව්‍ය ලද්දේ ය. ඇවැත්නි, තව ද නුඹ වහන්සේ සඤ්ඤා මැද ද ඒ භික්ෂුන්ගේ දූතගැනීම පිණිස මේ දඟවස්තු අසන්නා නම් මැනවැ යි.

22. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් රෙවත තෙරණුවෝ සහමැද ද ආයුෂ්මත් සබ්බකාමී තෙරණුවන්ගෙන් මේ දඟවස්තුන් විවාළහ. විවාරන ලද විවාරන ලද ආයුෂ්මත් සබ්බකාමී තෙරණුවෝ විසඳුහ. මේ විනය සංගීතියට අඩු නැති ව වැඩි නැති ව සත්සියක් භික්ෂු වූහ. එහෙයින් මේ විනය සංගීතිය සත්‍යසත්‍යා යි කියනු ලැබේ යි.

දෙළොස්වැනි සත්‍යසත්‍යකතාවක යි.

මේ බන්ධකයෙහි වස්තු පස්වස්සෙකි.

එහි උද්දතය:

1. දඟවස්තු, (ලෝ තලියක් ජලයෙන්) පිරවීම, (පටිසාරණිය) කර්මය, අනුද්‍රව්‍යයක සමග පිවිසීම, උපක්ලෙශ සතර, රන්ටිදී පිළිබඳ දෙශනා, කොසඹා නුවරට පැමිණීම, පාවෙය්‍යක භික්ෂු,
2. දීර්ඝ මාර්ගය, සොරෙය්‍ය, සබ්බසංඝ, කණ්ණකුස්ස, උදුම්බර, අග්ගළ, සහජාත යන නගරවලට පැමිණීම, වෙසාලික භික්ෂුන් ඒ පුවත ඇසීම, අපි කවරකු පසා කරගනිමු ද යි සිතීම,
3. පැමිණි නැවකින් උඩුගං බලා යෑම, රහොගත ව විසීම, පිරිකර එළවීම, ගුරුන් ඇසුරෙහි විසීම, සඤ්ඤා විසාලා නුවරට පැමිණීම, මෙත්තාවිහාරය, සඤ්ඤා රැස්වීම, භික්ෂුන් තෝරාගැනීම ද (යන වස්තු වෙත්.)
4. කම්ම, පරිවාස, සමුච්චය, සමථ, බුද්ධක (විඤ්ඤා), සෙත්තාසන (සඤ්ඤා) හෙද, වත්ත, උපොසථ (පාතිමොක්ඛවිඤ්ඤා), භික්ෂුනී, පණ්ඩිතක, සත්‍යසත්‍ය යැ යි වූලලවග්ගයෙහි කියන ලද බන්ධකයෝ දෙළොස්සක් වෙත්.

සුලුවග නිමි.

ගෞරාදීපාද්‍යුක්කමණිකා

	පිටුවක
අද්‍රවික්‍ෂ හි යො දුබෙත	316
අනුකාරෙන ඔනදා	570
අපමාණො චූදො	16
අපාදකෙහි මෙ මෙතනං	16
ආපායිකො නෙරයිකො	322
එවිමෙවි කරාගතං	316
තතො වාතාතපො සොරො	130
තාදිසං මිත්තං කුබ්බට	316
දණ්ඩනෙතෙ දමයනී	294
දදෙය්‍ය උජුහුතෙසු	132
පණ්ඩිතො'ති සමඤ්ඤතො	316
එලං වෙ කදලිං හතති	268
මහාවරාහස්ස මහිං විකුබ්බතො	312
මා කුඤ්ජර නාගමාසදෙ	294
මා ච මදෙ මා ච පමාදෙ	294
මා ජාතු කොචි ලොකසමිං	316
මා මං අපාදකො හිංසි	16
මිච්ඡාපීචෙන පිටතති	570
යස්ස නතරතො න සතති කොපා	256
යෙති උපකකිලෙසෙති	570
යො වෙ න බ්‍යථති පඤා	312
රාගදෙසපටිකකිලිට්ඨා	570
විරූපසෙකිති මෙ මෙතනං	16
විහාරදානං සමික්‍ෂස්ස	132
විහාරෙ කරයෙ රමෙම	132
සනං හත්ථි සනං අස්සා	160
සබ්බද්‍ය වෙ සුඛං සෙති	162
සබ්බා ආසතතියො ඡෙත්වා	162
සබ්බෙ සත්තා සබ්බෙ පාණා	16
සමුද්දං විසකුමෙහන	316
සිතං උණං පටිහතති	130
සුකරං සාධුනා සාධු	304
සුඛා සමික්‍ෂස්ස සාමග්ගි	324
සුජනනමතිවසසති	434
සුරං පිටතති මෙරයං	570
පසා පමාදමනුච්ඡෙණො	316

සඤ්ඤා නාමානුකූල භික්ෂා

අ	පිට්ඨකයා	ක	පිට්ඨකයා
අග්ගළ පුරං	578	කණ්ණකුජයං	578
අග්ගාළව්වෙතිය	208	කණ්ණාගොතමකං	14
අවිරවතී	428, 432	කපිලවත්ථුසථිං	468
අජාතසන්තු	258, 266, 276	කලඤ්ඤ නිවාපෙ	2, 128, 266, 570
අජාතසන්තුනා	550	කලඤ්ඤ පුඤ්ණං	548
අජිතො	592	කාකණ්ඩකපුඤ්ණ	566, 568, 574, 578
අජිතො කෙසකම්මලො	18	කිංකරො	252
අඬුකාසී	526	කීටාගිරි	204
අනාථපිණ්ඩිකං	166	කුසිනාරං	544
අනාථපිණ්ඩිකස්ස	162, 334, 490, 568	කුටාගාරසාලා	40, 170, 468
අනාථපිණ්ඩිකො	158, 162, 166	කොකනදෙ	68
අනුපියං	246, 256	කොකාලිකො	296, 308
අනුපියායං	246, 256	කොමාරහවෙලා	42
අනුරුද්ධො	246, 252	කොලියපුඤ්ණො	258
අමුලවට්ඨිකායං	550	කොසඬි	256, 266, 558, 574, 596
අව්‍යාධිදකඛිණාපරකානං	574	කොසලෙසු	100
අස්සජිපුනඛිපුකා	204		
අග්ගා ගබ්බො (පබ්බතො)	574		

ආ	ඛ
ආනන්දෙ	20, 252, 286, 304, 424, 470, 478, 548, 550
ආනන්දස්ස	584
ආලව්	208, 222
	ඛණ්ඩදෙවියා පුඤ්ණො
	වුජ්ජසොභිතං

උ	ඟ
උක්කරො	584
උද්ධි	494
උද්ධරං	578
උදෙතො	558
උප්පලවණ්ණසය	488
උපනන්ද	196, 574
උපාලි	198, 252, 454, 548, 550
උරුවෙලකස්සපෙ	114
	ගබ්බො
	ගයාසියං
	ගාමිණී
	ගීජ්ඣකුටස්ස
	ගීර්ණසමජ්ජං
	ගොතථී
	ගොතමො
	ගොධිපුඤ්ණො

ඵ	ඝ
ඵරාපථං	14
	ඝොසිකාරාමෙ

ක	ච
කකුඨො	258, 260
කටමොරකතිස්සො	296
	චමෙඨයානෙන

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

ජ	පිට්ඨකයා	ඛ	පිට්ඨකයා
ජනනා	558, 562	බ්‍රහ්මචාරං	550
ජට්ඨකේයා 2, 10, 12, 24, 172, 348.		බ්‍රහ්මදුක්ඛං	550
ජත්තාපුක්ඛං	14	බ්‍රහ්මසාර	12, 158, 164, 278
ජ		භ	
ජීවිකමුඛවනෙ	550	භග්ගා	68
ජීවිකො	42	භග්ගෙසු	72
ජෙතවනෙ	334, 490, 568	භග්ග	252
ජෙතස්ස (රාජකුමාරස්ස)	168	භග්ගිය	248, 250, 252, 256
		භාරභාර	20
		භෙසකලාවනෙ	68
ක		ම	
කිම්මි	430, 434	මකඛලිගොසාලො	18
කිම්මිගලො	430, 434	මනිවුළුකො	570, 572
කිම්මිපිට්ඨකලො	430, 434	මහාකස්සපො	544, 548, 550
කෙතුල	100	මහානාමො	246
		මහාපජාපති	468, 472, 480
		මහාමොග්ගලලාන	18, 258, 260, 426.
ද			
දක්ඛණාගිරිසම්මං	556	මහාවනෙ	40, 468, 566
දෙවදත්ත 252, 256, 258, 266, 272, 274, 276, 296.		මහි	428, 432
		මාගධකානි	258, 260
		මාගධස්ස	12
		මාගධො-සෙතිසො	158, 164
		මොරමාතුපාසාදෙ	424
ධ			
ධනියං	548		
න			
නාලංකං	550		
නාලාගිරි	292		
නිග්ගොධාරාමෙ	468, 480		
නිග්ගොධා නානපුත්තං	18		
ප			
පකුට්ඨකපිට්ඨකයො	18		
පසෙතදිප්පකාසල	200		
පාචිනකා	582		
පාචාය	544		
පාචෙය්‍යකා	574, 582		
පිණ්ඩාලභාරද්ධං	18		
පුට්ඨාරාමෙ	424		
පුරාණො	556		
පුරුණාසස්සපො	18		
ච			
චාපගහ 2, 10, 128, 158, 222, 266, 270, 274, 276, 292, 300, 304, 548, 550, 556, 570, 574, 594, 596.			
චාපගහකො සෙවිඨි	128, 130		
චෙවන	576, 578, 590, 598		

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

ව	පිට්ඨකය	ස	පිට්ඨකය
වග්ගුමුද්ගිරියෙ	550	සමුදාන	574, 578, 586, 588, 590
වජ්ජිපුත්තකා	566, 574, 580	සමුද්දකො	296
වජ්ජිපු	566	සරගු	428 432,
වඩ්ඪයස ලිච්ඡවිසා	66	සහජාති	578, 582
වාලිකාරාමෙ	592	සාක්කියානිති	470
වාසභගාමිකං	590	සාණවාසි	574, 578
විරූපකං	14	සාම ඤාඤඵලං	550
විසාඛා	72	සාරිපුත්ත	104
විසාඛා මගාරමානා	200	සාරිපුත්ත-මොග්ගලලානා	204
වෙදෙහිපුත්තන	550	සාවච්ඡී	72, 100, 166, 196, 204,
වෙසාලි	40, 42, 68, 170, 172,		334, 424, 488, 490,
	468, 470, 490, 548,		508, 526, 568, 594,
	550, 566, 580, 586.		596,
වෙසාලිකා	566, 574, 580.	සාළා	582, 590
වෙථවන	2, 128, 222, 266, 556,	සිංචනං	162
	570.	සිවකො-යකෙඛා	160
		සුංසුමාරගිමර	68
		සුදකා	162
		සුදිත්තං	548
		සුප්පියං	550
		සුභද්ද	544
		සුමනං	590
		සොරොයා	576, 578
ස			
සකෙක සු	468		
සඬක සසං	576, 578		
සඤ්ඤායො බෙලලඬිපුත්තො	18		
සඤ්ඤාපුත්තං	68		
සබ්බකාමී	586, 588, 598		

විෂයසපද්‍රක්‍ෂකමණිකා

අ	පිට්ඨකයා	අ	පිට්ඨකයා
අකවාටකා	132	අට්ඨපාදකං	140
අකරණියානි	520, 530	අට්ඨානේ	4
අකාරකො	84	අට්ඨිමයං	36
අකාලො	160	අට්ඨිලෙතන	502
අකුප්‍ය	464	අට්ඨි	566
අකෙතාසිතමබ්බා	474	අට්ඨකාසිකානි	140
අකබ්‍රිකාය	114	අට්ඨකුඩ්‍යකං	146
අකෙකින	114	අට්ඨකුසි	232
අග්ගචතුරං	176	අට්ඨපලලකං	534
අග්ගපිණ්ඩං	174	අට්ඨමණ්ඩලං	232
අග්ගප්‍රචට්ඨි	44, 48, 108, 208	අට්ඨයොගං	128
අග්ගප්‍රචට්ඨිකං	132	අට්ඨයොගෙ	210
අග්ගාසනං	174	අට්ඨරකං	86
අගගියාලං	400	අතරමානෙන	356
අගගිට්ඨානං	46	අතිකතනමානුසිකාය	576
අභිසාලා	168, 340, 366	අතිරි	354, 356
අග්ගොදකං	174	අතිමුත්තකමාලං	474
අඛරාගං	10, 502	අතිලහුකං	354, 356
අඛරාගමුචරාගං	502	අතිසහසා	354, 356
අඛරානං	490	අතිහරිතබ්බං	346
අඛුලිමුග්ගිකං	8	අතිහරිතුං	46
අඛුලිමයා	86	අතෙකිවේණ	324, 326
අචක්ඛුසසා	134	අත්තභාවපටිලාභො	268
අච්චයො	280	අත්තවධාය	268
අච්චසසනං	144	අත්තාදනං	454
අච්චවට්ඨං	218	අත්ථවසං	374
අච්චිද්දෙන	456	අත්ථිකානං	166
අච්චිනනාදසානි	504	අදසකං	566, 580
අජකා	154	අධිකරණකාරකො	196
අජිනපට්ඨෙණි	182, 200	අධිවාසනං	164
අජ්ජනනා	522	අධිගමනො	270
අජ්ජාචරිතුං	580	අනගාරියං	468
අජ්ජාචිණ්ණං	580, 594	අනග්ගානි	590
අජ්ජාපජ්ජනං	442	අනජ්ජාචුත්ථං	334
අජ්ජාපකි	442	අනණං	512, 516
අජ්ජාපනනාය	472	අනතිකමනියො	472
අජ්ජාකාමස	162, 148	අනතිරති	384
අඤ්ජනි	90	අනනාරභිකාය	396
අඤ්ජලිකමමං	472	අනාකප්පයමපනනං	348
අඤ්ජනිජියා	480	අනාගාමී	174
අඤ්ජපට්ඨෙට්ඨො	430	අනාලිඤ්ඤා	148
අට්ඨියමානො	562	අනාසා	458
අට්ඨපදෙ	112	අනිබ්බතිකියො	142

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

අ	පිටියකිනා	අ	පිටියකිනා
අනිමිකා	512, 514	අපෙතජාතරූපරජකා	566, 572
අනිකෂ්‍යරො	504	අපතනිමංසෙන	456
අනුදුකො	568	අපතනිකොසං	166
අනුපට්ඨ	348, 398	අපපුරිසකානි	476
අනුපාදි සසාය	432	අපමනකවිසෂ්‍යජ්‍යං	230
අනුප්‍රබ්‍ධකිරියා	430	අපහරිතෙ	358
අනුප්‍රබ්‍ධනිතො	428	අපාතිභංගං	166
අනුප්‍රබ්‍ධපට්ඨ	430	අපාභංගක	358
අනුප්‍රබ්‍ධපබ්‍යාසරො	428	අපාත ව්‍යං	68
අනුප්‍රබ්‍ධපොභංගො	428	අපාධාධං	68
අනුප්‍රබ්‍ධසිකා	430	අපපාසුකා	248
අනුමනිකපො	566, 580	අපපාභංගනි	114
අනුචාතං	34	අබ්භංගං	14
අනුචාතො	232	අබ්‍යංගං	568
අනුචාදං	524	අබ්‍යානාරභො	384
අනුචාදනසො	458	අභංගං	278
අනොවිසංසකො	344	අභිසංගතො	128
අනිකරාමසංගත	166	අභිච්ඡාදො	292
අනිකරාමිකකො	194	අභිසංගතකායා	42
අනිකරාමොසානං	314	අමරිකකපො	566, 580
අනෙතපුරං	276	අමනුසං	160
අනෙතවාසිනි	488	අයාකා	200
අනෙතපුත්තිං	426	අයාපුකා	168
අනිකාසර	164	අයා	478
අනිකාසරො	160, 162	අයො	164, 572
අපගතකාලකං	162	අරකඛියා	290
අපගතසංසිද්ධසාසනං	594	අරභිසංගතං	358, 360, 362
අපවයසක	296	අරභංගං	174
අපවයාය	482	අලංකාරකො	506
අපභංගපනා	554	අලංකාරකො	294
අපමාසරො	512, 516	අලංකාරකා	512, 514
අපරජ්ජ	522	අලංකාරකො	62
අපරජ්ජගතාය	194	අලංකාරකො	336, 342
අපරපට්ඨයො	164, 282	අලංකාරකො	34
අපරිසංසන්නො	338	අවකාශකා	358
අපරිසංගතකං	300	අවගතකා	352
අපරිසුද්ධකො	264, 288	අවකා	502
අපරිසුද්ධකො	262, 288	අවකා	490
අපරිසුද්ධකො	264, 288	අවලංකාරකො	108, 374
අපරිසුද්ධකො	288	අවලංකාරකො	108, 374
අපරිසුද්ධකො	262, 288	අවසංගතං	426
අපරිසුද්ධකො	220, 338, 366, 380, 400	අවසංගතො	432
අපාදකො	16	අවසංගතකා	134
අපිඨානං	106	අවසංගතකො	456
		අවසංගතො	460
		අවසංගතො	358

අ	පිටුවකිනා	ආ	පිටුවකිනා
අවිසාජ්ජයානි	202	ආදිනවං	162
අවෙහඬිහියං	206	ආදෙය්‍යවචො	166
අවෙහඬිහියානි	206	ආදෙසනාපාටිභාරියානුසාසනියා-	
අසකාසුත්තියධම්මො	572		310
අසඬිකිලිට්ඨං	262, 290	ආනන්තපිකං	348
අසඬිකවට්ඨොත්තන	338	ආනිසංසං	162
අසජ්ජිකො	312	ආනුසුඛිකපං	162
අසභාගවුත්තකා	176	ආපණං	282, 284, 502
අසමුච්ඡේද	554	ආපත්තිගාමිනියො	486
අසමෙහාගො	66	ආපත්තිවුට්ඨානකා	462
අසලලකෙවකා	354	ආපාදිකා	472, 556
අසිවච්චං	280	ආමලකවට්ඨිකපිටං	138
අසුචි	432	ආයතකෙන	428
අසුත්තා	580	ආයොග	90
අසුත්තරං	182, 200	ආරඤ්ඤිකා	298, 300, 576
අසුත්තරී	268	ආරඤ්ඤකෙන	360
අසුත්තො	276	ආරාමවිත්ථු	202
අසුමණ්ඩම්මො	572	ආරාමිකපෙසකො	234
අසුත්තා	160	ආරාමුපචාරෙ	76
අසුත්තකෙන	554	ආරාමෙ	76, 166
අසුත්තවි	463	ආරාමො	202
අභි	16, 132, 148	ආලකමජු	146
අභිමොක්ඛා	334	ආලම්බනබාහං	36, 52, 44, 48, 108, 146, 150,
අභිමොච්චිකාය	258		148
අභිරාජකුලානි	14	ආලිඤං	148
අංසකුට්ඨන	504	ආලොකසන්ධිකණ්ණිකා	
අංසබ්බකො	36		338, 380, 398
අංසබ්බකො	232	ආලොකසන්ධිකණ්ණිකා	
			208, 210
ආ		ආලොකිකෙන	128
ආගතාගමො	576, 578	ආලොකො	160, 162
ආගතානාගතසස	130	ආලොපො	352
ආවමනකුලින	110, 340, 366, 390	ආවරණං	492
ආවමනපාදුකං	110	අවසරවිවරං	510
ආවමනසරොවකො	110	ආවාසකපො	566, 580
ආවයාය	482	ආවාහො	158
ආවාරවිපත්ති	438	ආවිසන්තවිසිද්ධං	44, 48, 108
ආවිණ්ණකපො	566, 580	ආවිසන්ත රජපුං	44, 48, 108, 132
ආජීවකො	544		
ආජීවිපත්ති	438	ආවේණිං	320, 322
ආණ්ඩොළකං	510	ආවේසනවිසාකං	36
ආනාපිනි	480	ආවේළකං	112
ආනාපි	562	ආසත්තියො	162
ආදාය	10	ආසනපඤ්ඤාපකං	592
ආදිසා ආදිසා	198	ආසනො	162, 166

ආ	පිට්ඨකයා	උ	පිට්ඨකයා
ආසන්දි	114, 182, 200	උතුපමාණං	520, 530
ආසන්දිකො	136	උත්තමධෙය	474
ආභවිලපාදකො	136	උත්තරස්පරණං	560
ආළිං	476	උත්තරපාසකං	108, 132
		උත්තරවාසකං	44, 48
ඉ		උත්තරිහඬයං	350
ඉසකාසං	142, 144	උත්තරිහඬයානි	158
ඉච්ඡාගතං	258,	උත්තරිමනු සසධමෙ	20
ඉඤ්ඤාචයං	36, 42, 44, 48	උත්තරිමනු සසධමෙ	550
ඉට්ඨකායො	170	උත්තරෙසා	256, 258, 276, 280
ඉට්ඨකාපාතාරං	48	උදකදෙණිකාය	370
ඉඤ්ඤායොපාණං	36, 44, 48	උදකනිඤ්ඤාමනං	46, 48, 110
ඉස්සානාය	526	උදකපසෙස	10
ඉස්සානායෙ	526	උදකපටිග්ගාහකො	350
ඉක්කමණිකා	512, 514	උදකවාහනාරජ්ජං	52
ඉක්කමණිකා	526	උදකසරාවකං	46
ඉඤ්ඤං	346	උදකසාවකා	514
ඉඤ්ඤාපටිභාරියං	80	උදකාධානං	46
ඉඤ්ඤාපටිභාරියානුසාසනියා	310	උදගභික්ඛං	162, 282
ඉඤ්ඤාපටිභාරියන	258	උදගො	300
ඉඤ්ඤාද	432	උදගානසාලායො	168
ඉඤ්ඤා	18	උදපානෙ	168
ඉද්දියානි	432	උදරවාතාධාමො	104
		උදරං	176
උ		උද්ගාමිකං	44, 48, 108, 132
උසකාසිකං	6	උද්ගලොමිං	182
උසකාසිකාය	350, 352, 356	උද්ගලොමිකං	200
උසකාසිකං	508	උද්ගුධං	148
උසකාසිකාය	350, 352, 356	උද්ගුසෙතන	198
උසකාසිකායකමෙ	574	උද්ගුසෙතන	198
උසකාසිකායං	384 402	උද්ගුසෙතන	222
උසකාසිකායං	336, 340, 370, 388	උද්ගුසෙතන	404
උගාමාදිනි	312	උද්ගුසෙතන	530
උගාමාදිනිකං	148	උද්ගුසෙතන	594
උගාමාදිනිකං	36, 42, 48, 52	උද්ගුසෙතන	424
උගාමාදිනිකං	286	උද්ගුසෙතන	38, 132, 134, 148
උගාමාදිනිකං	258	උද්ගුසෙතන	568
උගාමාදිනිකං	476	උද්ගුසෙතන	276
උගාමාදිනිකං	350, 352, 356	උද්ගුසෙතන	38, 132, 134
උගාමාදිනිකං	352	උද්ගුසෙතන	172
උගාමාදිනිකං	16	උද්ගුසෙතන	584
උගාමාදිනිකං	140, 142	උද්ගුසෙතන	148, 340, 400
උගාමාදිනිකං	382	උද්ගුසෙතන	336
උගාමාදිනිකං	194	උද්ගුසෙතන	168
උගාමාදිනිකං	510	උද්ගුසෙතන	460

උ	පිට්ඨාංක	ඔ	පිට්ඨාංක
උපද්දුතා	202	ඔකබ්බිතථානවුතා	350, 352, 356
උපනඤ්ඤා	40	ඔගුණධීතා	334
උපනිකුමනෙත	128	ඔගුණධීතෙත	350, 352, 356
උපරිදුඤ්ඤකතං	336	ඔගුලෙඛනා	38, 44, 46, 134
උපරොපෙ	154	ඔඤ්ඤාලෙහකං	352
උපසංසයං	508, 530	ඔදොධා	26
උපාසකං	164	ඔතප්පනනං	370
උපාගනාසුථිකං	38	ඔසුභංකං	42
උපාගනපුඤ්ඤන වොළකං	336	ඔදනො	84
උපාහතා	232, 376	ඔනඤ්ඤාපිට්ඨං	142, 510
උපොසප්පවුතං	472	ඔනාදාමඤ්ඤා	142, 510
උපොසප්ප සංයුතෙත	594	ඔනීතපණ්ණාසිකං	130, 166
උපොසප්පිකං	222	ඔපිලාපෙතකං	358
උපුලුමාලං	474	ඔහොගෙ	376, 388
උපුකාහිකාය	590	ඔරකං	168, 276
උපුබ්බෙතා	258, 276, 280	ඔප්පනනෙත	316
උපුබ්බිතං	594	ඔරොධො	558, 560
උභතොබ්බසංකතං	200, 512, 516	ඔලොකනකෙත	502
උභතොලොකිතකුප්පානං	182	ඔව්වො	474
උභතොවිහරෙය	550	ඔව්චිකං	8
උච්චිද්දෙත	502	ඔවරකං	354
උය්‍යානං	168	ඔවාද්දපිතාය	492
උරං	2	ඔවාද්දපසංකතං	472, 496
උරුච්ඡදං	112	ඔවාදෙ	174
උලුප්පනාවලිකං	44, 48, 46, 134	ඔසංකායායං	576
උලුලාකං	142	ඔසරකං	148
උලුලාකා	338, 380	ඔළාරිකෙ (නිලිතෙත)	556
උසුයකා	276	ඔළාරිකෙ (ඔහාසෙ)	556
උසුඤ්ඤා	256, 258, 276, 280		
උසුසනං	508, 510		
උසුසාලෙහත	114		
		ක	
		කකුලං	576, 582
උභ		කච්ඡුරොගාධාධො	6
උභරුං	2, 490	කඤ්ඤා	504
		කට්ඨකාලං	132
		කට්ඨමයං	36
		කට්ඨිකං	182, 200
එකතොලොමිං	182	කට්ඨික	372
එකතොලොමිකං	200	කට්ඨික	356
එකපරිසාකතං	500	කට්ඨිකපරිසාකතං	38
		කට්ඨිකකං	8, 510
		කට්ඨික	34
ඔ		කට්ඨික මණ්ඩපං	36
ඔකාරං	162	කට්ඨිකාලා	36
ඔකාසං	168	කට්ඨිකාලා	8

ක	පිට්ඨකයා	ක	පිට්ඨකයා
කණ්ණය	98	කායපථාලකං	352, 356
කණ්ණකිතා	338, 398	කායබන්ධනං	232, 376
කණ්ණ ගුප්තකෙහි	90	කායබන්ධනානි	500
කණ්ණමලහරණිං	90	කාලං	166
කණ්ණා	90	කාලකා	134
කණ්ණරදණේඤා	336, 342, 362	කාලවණ්ණකතා (භූමි)	398
කණ්ණරිකාය	88	කාලවණ්ණකරණමනෙත	208, 210
කතකං	72, 114	කිබ්බියං	302, 322
කතකමො	486	කිමබ්බ	452, 480
කතීකසණ්ඨානං	336, 342	කිමි	370
කද්දමොදකෙන	490, 492	කිලාසො	512, 516
කද්දුලි	268	කුකකුචං	384, 408
කඤ්ජරායං	128	කුකුඤ්ජරසීය	268
කප්පච්ඡිතිකං	302, 322	කුකකුසං	536
කප්පට්ඨො	314	කුඨං	512, 516
කප්පියකුට්ඨො	168	කුඨාරි	204, 208
කප්පියකං	44, 48, 108, 132	කුඩං	170
කබ්බාචචේජ්ජකං	352	කුඩාපාදො	46
කබ්බො	352	කුඩාලෙපනමනෙත	208 210
කබ්බො	200, 218	කුඩො	4, 38, 66
කමමකරෙ	158	කුණ්ඩකමක්කං	144
කමමසන්නායො	486	කුණකං	182, 200
කරකටකං	52	කුණ්ණො	204, 208
කරණියං	166	කුරං	84
කලලවික්කං	162 282	කුණං	294
කලහකාරකො	196	කුමහකාරිකං	114
කලහජාතා	486	කුමහකාරපුත්තං	548
කලාබ්බකං	92	කුමහකේතකෙහි	476
කලිබ්බකං	34	කුරුවික්ක පුත්තියා	6
කවාටං	28, 44, 48, 152	කුලලකවිහාරො	588
කවාටපිට්ඨං	338, 366, 380	කුලකුමාරිහි	112
කසමබ්බජාතං	426	කුලජීහි	112
කසමබ්බජාතො	432	කුලද්විහි	112
කසාචං	144	කුලධිතාහි	112
කභාපණං	566	කුලට්ඨං	562
කළඤ්ජකනිවාපෙ	556	කුලසුණහාහි	112
කංසපඤ්ජකා	90	කුලානුද්දාය	296
කංසපානිං	566	කුලුච්ඡපාදකං	146
කංසහණ්ඩ	90	කුලුපිකං	506
කාරං	96	කුසි	232
කාද්දුලිමිගපවරපච්ඡිකරං	200	කුළිරපාදකං	136
කාද්දුලිමිගපවරපච්ඡිකරණං	182	කුළිරපාදකො	136
කාමානං	162	කුටාගාරසාලායං	566
කාමෙසු	162	කෙසුරං	8
කායං	2	කෙට්ටපරිපුණ්ණං	458

ක	පිට්ටිකයා	ග	පිට්ටිකයා
කෙසා	86	ගතිබ්බහත්තකෙන	6
කොව්.	138	ගතිපච්ඡේද	586
කොවේන	8	ගමිකා	344
කොට්ඨකපුරන	168	ගරුධමම.	384, 532
කොට්ඨකපෙතනි	502	ගරුධමම	472
කොට්ඨකපු	562	ගරුතිසංය.	586
කොට්ඨක	48, 168	ගහපති	160
කොට්ඨක	40, 152, 340, 366	ගහපතිකා	12
කොමේ	94	ගහපතිවිවර.	298
කොපිත.	20	ගහපති.	162
කොසප්පාය	482	ගාමකෙබ්බහානි	258, 260
කොසෙය්.	182, 200	ගාමකාවාස.	196
		ගාමකො	166
ඛ		ගාමනාරකපෙසා	566, 580
ඛජ්ජකභාජකො	230	ගාමපොද්දවා	2
ඛජ්ජක.	230	ගිරිග්ගාමපෙසා	140
ඛණ්ඩපුලල.	170, 548	ගිහිගතානි	552, 554
ඛණ්ඩපුලලපට්ඨකිරණ.	548	ගිහිතිවත්ත.	96
ඛණ්ඩපුලලපට්ඨකිරණ		ගිහිවිකත.	182
මකෙතන	208, 210	ගුණක.	92
ඛත්තියා	432	ගුණාගුණ.	226
ඛතී.	324, 326	ගෙරුකපරිකම්මකතා	338, 398
ඛමහකතෙතන	350, 352, 356	ගෙරුකපරිකම්ම.	38, 44, 48, 142
ඛලිකාය	114	ගෙරුකපරිකම්මකරණමකෙතන	208, 210
ඛද්දතිය.	70, 166	ගොසංඝිකාය	38
ඛායිකඛනානි	132	ගොණක.	182
ඛුද්දානුඛුද්දකානි	552	ගොණකො	200
ඛුරහණඛ.	86	ගොයොනියා	82
ඛුරසිපාටික.	86	ගොලොමික.	86
ඛුරසිල.	86	ගොහනුකෙන	502
ඛුර.	86		
ඛෙතන.	246	ඝ	
ඛෙළ.	372		
ඛෙළමල්ලකො	220, 338, 366,		
	380, 398	ඝටක.	72
ඛෙළාසකසස	270	ඝටික.	44, 48, 108, 132, 334
		ඝටිකාය	114
ග		ඝටිකවාහෙ	30
ගබ්බාමහියා	526	ඝංඝාපෙතනි	502
ගණ්ඨක.	94, 350, 376	ඝොසො	160
ගණ්ඨකාඵලක.	94		
ගණ්ඨකමහාමකෙතන	76	ච	
ගණ්ඨකපුරන	296	චක්කගෙද.	296
ගණ්ඨකමහික.	144	චක්කගෙදය	302
ගණ්ඨකාධානමකෙතන	210	චක්කලිකනාරිකාය	134
ගණ්ඨක.	512, 516	චක්කලික.	218

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

ක	පිට්ඨකය	ද
තස	572	දණ්ඩකයීනං 34
තජ්ජනියං	384, 402	දණ්ඩ පරිසාරාචනං 42
තථාගතසභාවේදිතෙ	468	දණ්ඩ සත්තං 30
තනාතං	92	දණ්ඩ සලේති 78, 80,
තනාතභණ්ඩකං	92	දණ්ඩ සිකාං 78
තාලවිජ්ජං	44, 48, 108, 132	දණ්ඩ සිකාං සලේති 82
තාලවණ්ඩං	74, 96	දනත තඨං 98, 372, 406
තාලානි	132	දනතමයං 36
තිකභොජනං	296	දනතමංසං 502
තිකොට්ඨපරිපුද්ධං	300	දබ්බා 60
තිණ්ඩුණ්ණං	38, 108	දවඩාභෙ 98
තිණ්ඩුදනං	46	දසා 92
තිණ්ඩුදනා	134, 148	දළිඳුසං 170
තිණ්ඩුසිං	140	දුඨිකං 86
තිණ්ඩුසාරකං	26, 34, 134	දුනකථං 162
තිණ්ණාට්ඨිකිවේණා	164, 282	දුනානි 166
තිනනිරො	174	දුයං 98
තිත්ථායතනං	534	දුරුමයං 36, 42, 44, 48
තිමණ්ඩලං	350	දුරුපකං 114
තිරව්ණානවිජ්ජං	102	දුරුපාකාරං 48
තිරිටකං	504	දුරාපාදකං 114
තිරොකරණියං	146	දුරුභණ්ඩං 114, 204, 208
තිංසවසන්තං	210	දුරුසන්තරං 46
තුනාචායසං	170	දුරුසොපාණං 36, 44, 48
තුමො	262, 264	දුසෙ 158
තුමකිතාභෙ	28	දිට්ඨධම්මසුඛවිහාරං 270
තුලිකං	182, 200	දිට්ඨධම්මො 164, 192
තුලිකා	140	දිට්ඨසුභපරිසරවිනිශ්චයා 442
තෙව්වරිකා	576	දිට්ඨිං 324, 326
තෙලං	232	දිට්ඨිගතං 384, 408
තෙලපච්ඡානං	164	දිට්ඨිවිපකාරි 438
තෙවිච්ඡා	176	දිවාදිට්ඨසං 276
තොරණං	156	දිසාකුසලෙන 362
		දිසාභාගං 358, 360
		දිසදසානි 504
		දිසාසනෙ 200
		දුක්ඛී 468
		දුට්ඨලං 322
		දුට්ඨිකිනිනො 276
		දුගරකාය 482
		දුග්ගිකා 296
		දුග්ගිනා 468
		දුරකඛිතධම්මො 480
		දුරානුසිට්ඨං 514
		දුස්ස පථෙවන 500
ථ		
ථකිකා	90	
ථකුද්දං	472	
ථනං	492	
ථමෙහ	4	
ථරුසම්මං	114	
ථාලිපාකසතානි	258, 266, 268	
ථුපපිණ්ඩං	142, 144	
ථෙවෙ	402	

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

ද	පිට්ඨකයා	න	පිට්ඨකයා
දුක්ඛවිණිජ්ජං	560	නභානං	378
දුක්ඛචචට්ඨියා	500	නළමයං	36
දුක්ඛවේණියා	500	නලො	268
දුක්ඛිලො	432	නාගදන්තකං	148
දුක්ඛසති	70	නාගදන්ත	38
දුක්ඛයාං	312	නාගො	292
දෙඩ්ඛිහකං	92	නානාසංවාසකො	178
දෙව්	164	නාළිකාගඛිනං	146
දෙසන්තරො	460	නිකංඝාමණියුච්ඡා	566, 572
දෙසාගතිං	226	නිකඤ්ජිතං	164
දොඩුලකපො	566, 580	නිබ්බදනං	204, 208
දොරං	160, 370	නිදහිතඤ්ඤා	388
දොරව්වපනමකෙනන	208, 210	නිප්පාතිනා	254, 254
දොරවානපානං	344	නිසීලියමානා	506
		නිසීලියමානො	584
ධ		නිබ්බුද්ධිකං	114
ධනා	458	නිමන්තනං	222, 298, 300
ධනුකලාපං	280	නිමිත්තමන්තං	512, 514
ධනුකෙන	114	නියසං	384, 402
ධම්මං	164	නිරුපධි	162
ධම්මකථා	384	නිරොධධම්මං	162, 282
ධම්මකථිකා	174	නිරුද්ධාකෙනඤ්ඤා	336
ධම්මකරණං	38, 582, 584	නිසීදනපච්ඡාදරණං	338, 366, 380
ධම්මකරකො	232	නියසං	520, 530
ධම්මවක්ඛං	162, 282	නිසීදනමෙ	194, 212
ධම්මවිදිතසං	462	නිහතං	598
ධම්මවොදකසං	462	නිව්වක්ඛකා	36
ධම්මදෙසනා	162	නිව්වක්ඛකො	42, 48
ධම්මො	164	නෙකඤ්ඤා	162
ධාරාසම්භවං	536	නෙකාරං	402
ධුට්ඨො	512, 516		
ධුට්ඨොතිකා	512, 514	ප	
ධුට්ඨකාලිකං	210, 252, 554	පකරණං	196
ධුට්ඨනෙතං	46	පකුට්ඨං	148
ධුට්ඨරජො	568	පකුට්ඨානානං	472
ධොතපාදකං	72	පකුට්ඨකං	222
න		පඤ්ඤානිකසාලා	560
නකුත්තපදනි	358, 360, 362	පඤ්ඤානි	512, 514
නකුත්තපදනං	86	පඤ්ඤා	748
නකුත්ති	84	පඤ්ඤා	362
නකුත්ති	424	පඤ්ඤා	114
නමනකං	56, 86, 502	පඤ්ඤානානකො	442
නලාචිකං	114	පඤ්ඤානා කථා	442
නවකථං	170, 202, 530	පඤ්ඤාසිංහිතඤ්ඤා	472
		පඤ්ඤාසිංහිතං	472

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

ප	පිටුව	ප	පිටුව
පව්වුස සමයං	162, 588	පත්තාලුකකෙන	114
පව්ජායායං	286	පත්තුංකුඡනං	64, 66
පව්ජාසමණං	376	පත්ථොදාන	280
පව්ගුමකො	194	පථව්‍යා	586
පථපති	354	පදකම්මං	164
පඤ්චපටිකං	38, 44, 48, 52, 144	පදරසිලං	48, 110, 154
පඤ්චබ්‍රුලිකං	54	පත්තලොමො	256
පඤ්චකාරාසංඛ්‍යාසංඛ්‍යාති	558, 560	පපටිකා	286
පටණිං	98	පපානො	428
පටලිකං	182	පබ්බාජනීයං	34, 472
පටලිකා	200	පරවික්ඛවිදුනො	436
පටි කතනොත්ත	128	පරදවුකො	256
පටිකං	182	පරවිසයං	252
පටිකා	200	පරාභවාය	268
පටිකාතබ්බං	484	පරාමසෙනා	294
පටිග්‍රහං	36	පරිකමං	374
පටිච්ඡන්තං	164	පරිකාරං	582, 580
පටිච්ඡන්තකම්මනං	426	පරිකාරො	404
පටිනිවාසනං	388, 376, 406	පරික්ඛානකිට්ඨං	148
පටිපථං	282, 284	පරිපුච්ඡාය	404
පටිභානවික්ඛං	144	පරිප්පාසිත්වා	338
පටිච්ඡං	566	පරිභණ්ඩං	34, 232, 370, 562
පටිසල්ලානසාරුපං	166	පරිභණ්ඩකරණමකෙන	208, 210
පටිසාමෙතබ්බං	358	පරිභණ්ඩෙන	26
පටිසාසිත්තුං	232	පරිභාසිතබ්බං	474
පටිසාරණීයං	384, 402	පරිමණ්දලං	350
පටිසාරණීයකම්මං	568	පරිමණ්දලො	352
පටිසොතෙ	536	පරිමුඛං	86
පටිකාය	224	පරියෙකො	588
පටෙට්ඨන	500	පරියාදිත්තවික්ඛසං	258
පණ්ඩකං	200	පරියාදිත්තවිකො	314
පණ්ඩකො	178	පරිපුට්ඨිතවිකො	556
පණ්ණිසිං	140	පරිපුට්ඨිතා	526
පණ්ණිසමස්සං	534	පරියොගාලුකමෙව්‍යං	164, 282
පතිකුට්ඨො	294	පරියොදනං	262
පතිමානොත්තො	198	පරියොසිතං	210
පත්තකණ්ඩාලිකං	26	පරිවාසං	384
පත්තගාභාපකො	234	පරිවේණං	110, 366, 400
පත්තධම්මො	164, 282	පරිවේණනි	168
පත්තනිලෙලහකං	352	පරිසංඛ්‍යාය	524
පත්තපරියාපනනං	376	පරිසුද්ධිකායසමාවාරො	456
පත්තමාලකං	26	පරිසුද්ධිසිලො	262
පත්තමණ්ඩලානි	24	පරිඥානං	38, 232, 582, 584
පත්තාධාරකං	24	පරිභාරපථො	112
පත්තමුලං	506		

ප	පිට්ඨකයා	ප	පිට්ඨකයා
පරිච්ඡිකාලාභසකකාරො	294	පානාගාරං	502
පරුපසකමන	288	පානියං	150
පලාලපීඨං	138	පානියථාලකො	352
පලාලපුඤ්ජ	128	පානිය සංඛං	152
පලාලානි	246	පානිය සරාවකං	152
පලිසං	156	පාපධම්මො	432
පලිතං	88	පාලිකං	8
පලොකධම්මං	544	පාසකං	94
පලලංකං	114	පාසකඵලකං	94
පලලංකෙයන	534	පාසාදං	156
පලලංකයා	200	පිට්ඨමග්ගං	142
පලලකේකයා	350	පිට්ඨිං	2
පටිකතිනී	512, 516	පිට්ඨිකයාටං	44, 48, 108, 132
පචාළං	430, 432	පිණ්ඩනිකෙහිපමකෙන	208, 210
පට්ඨිකපතිකා	506	පිණ්ඩපාත පටි සකමනා	304
පසන්නචිත්තං	162	පිණ්ඩපාතිකා	576
පසාදෙ	168	පිණ්ඩපාතො	376
පසාරිතෙන	128	පිණ්ඩකෙහිපකං	352
පසුකා	154	පිනාමිහා	248
පසාඨං	106	පිත්තං	98, 268
පසාඨාචතුරියො	168	පිසාවිලලිකා	88
පසාඨාචතුරිං	106	පීඨං	204
පසාඨාචදෙණිකං	108	පීඨහිසිං	140
පසාඨාචපාදුකං	106	පීඨිකං	138
පහට්ඨකණ්ණිකාලො	292	පීඨිකා	138
පහරණිං	114	පුග්ගලිකං	530
පහිත්තා	480	පුඤ්ජං	246, 344
පහිත්තො	562	පුකෙත	252
පංසුකිතං	34	පුට්ඨපාණිකං	6
පංසුකිතානි	134, 218	පුප්ඵදසානි	504
පංසුකුලිකා	298, 300, 576	පුබ්බාසසමයං	70, 166
පාඨමතිං	526	පුරාණමලි	504
පාඨපදිකං	222	පුරිමකො	194
පානිමොක්ඛට්ඨපනං	436	පුරිසනාමරන	526
පානිමොක්ඛදොසකො	496, 592	පුරිසනිකො	536
පාදං	566	පුරිසවාසකං	508
පාදකඨලිකං	340, 342, 390	පුරිසපුකෙතන	526
පාදකොච්ඡං	502	පුග්ගසා	14, 84, 346
පාදපංසුනි	294	පෙසලානං	296
පාදපීඨං	340, 342, 390	පෙසිසමානා	234
පාදපුඤ්ජනිං	218	පොක්ඛරණියො	168
පාදපුඤ්ජනියො	560	පොට්ඨිකුලං	140
පාදෙසු	162	පොඨනිකං	276
පාදෙදකං	376	පොරාණං	176

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

එ	පිට්ටිකයා	හ	පිට්ටිකයා
එණකෙන	8	හකාං	98, 164
එණදසානි	504	හකාගෙන	346
එරසු	204, 208	හකාපටිපාටි	42
එලං	176	හකාච්ඡාසංගමං	582
එලකං	138	හකානි	158
එලකපාදකං	138	හකාහිමාරො	258, 266, 268
එලහාජකො	228	හකාකමමං	142
එලමයං	36	හතාදෙසකං	222
එණකං	232	හද්දපිට්ඨං	136
එසුකෙ	500	හද්ද	258
එසුචිහාරං	68	හද්දානි	16
		හයාගතිං	226
		හසසකාරකො	196
		හසසානි	590
		හාතරෙ	252
බ		හාටං	324, 326
බාහරිතබ්බං	352	හිංකපාපා	312
බ්‍රහ්මං	302, 324	හිංකගෙන	566
බ්‍රහ්මවාරිපටි ඥාණං	426	හිංකුද්දෙන	528
බ්‍රහ්මදණ්ඩා	558, 562	හිංකුද්දපාසයං	482
බ්‍රහ්මනමනං	90	හිංකුද්දොවාදකො	496
බ්‍රහ්මනරජ්ජ	38	හිංකුසබ්බං	164
බ්‍රහ්මසුභ්‍යං	36, 38	හිංකු	170
බ්‍රහ්මජං	204, 208	හිංකුච්චිලං	148
බ්‍රහ්මාරකොට්ඨකා	426	හිංකුච්චිල	38
බ්‍රහ්මාරකොට්ඨකො	470	හිංකු	352
බ්‍රහ්මජිකානි	476	හිංකුමුලං	312
බ්‍රහ්මිකො	166	හිංකු	204
බ්‍රහ්මුකො	458	හිංකුච්චිලො	560
බ්‍රහ්මහායො	166	හිංකුබ්‍රහ්මහතං	336, 380
බ්‍රහ්මචාලකං	352, 356	හුච්ඡාසං	512, 516
බ්‍රහ්මචාලකං	302	හුච්ඡාසං	166
බ්‍රහ්මචාලකං	302	හුච්ඡාසං	336, 366, 380, 382, 398, 560
බ්‍රහ්මහරං	508, 510	හුච්ඡාසං	588
බ්‍රහ්මකොට්ඨකං	134	හුච්ඡාසං	246
බ්‍රහ්මහතං	140, 200, 204	හුච්ඡාසං	514, 516
බ්‍රහ්මචාලකං	164	හුච්ඡාසං	16
බ්‍රහ්මකොට්ඨකං	136	හුච්ඡාසං	310
බ්‍රහ්මකොට්ඨකං	432	හුච්ඡාසං	70, 166
හ		හුච්ඡාසං	
හගිනි	84	හුච්ඡාසං	
හගිනිපතිකො	158	හුච්ඡාසං	
හණ්ඩනකාරකො	196	හුච්ඡාසං	
හණ්ඩනං	456	හුච්ඡාසං	
හණ්ඩනපානං	486	හුච්ඡාසං	
හණ්ඩනාරිකො	226	හුච්ඡාසං	

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

ම	පිටුවක	ම	පිටුවක
ම සතුවො	174	මහාපුරිසවිහාරො	588
මකරදන්තකං	22, 38, 44, 48, 52, 144	මහාමෙත්ත	168
මකසකුටිකං	42	මහායසෙකු	158
මකසවිජනී	74	මහාසඤ්ඤා	286
මග්ගං	164	මහිකා	568
මබ්බලිකා	104	මහිලානිකො	536
මච්ඡමංසං	298	මළොරිකං	56
මච්ඡවාළකං	96	මාණවො	68
මජ්ඣං	112	මානිකාධරො	576, 578
මඤ්ඤපටිපාදක	138, 336, 338, 366, 380, 382	මාතුගාමො	200
මඤ්ඤිතිසිං	140	මාතුච්ඡා	472, 556
මෙඤ්ඤා	204	මානසාරහො	384
මෙඤ්ඤරිකං	112	මානසසිනො	254
මෙඤ්ඤවෙසිකා	476	මාලාගන්ධවිලෙපනං	112
මණ්ඩනකජානිකං	474	මාලාවච්ඡං	112
මණ්ඩපෙ	168, 336	මාසකරුපං	566
මණ්ඩලං	232	මග්ගුතෙත	256
මණ්ඩලිකං	46	මධ්‍යාධිවා	570
මත්තං	14	මිඨිකො	24
මත්තකං	536	මිඨිං	134
මත්තකා	370	මුකකං	196
මත්තකාදෙණිකං	46	මුකනිමිකං	10
මත්තකාහණිකං	114, 204, 208	මුකමත්තකං	46
මග්ගුච්ඡං	92	මුකරාගං	502
මධු	232	මුකසත්තිති	486
මධුපිප්පක	88	මුකොදකං	376
මඤ්ඤවප්පකං	544	මුකුතො	562
මනසානුපෙක්ඛිකා	458	මුකුඤ්ඤං	204, 208
මනුසසාරාහසයනකං	166	මුකුඤ්ඤානිතිකා	488
මනුසසවිග්ගහෙ	550	මුද්දිකං	162
මනුසෙස	166	මුරුපං	92
මනෙයිකාය	114	මුලදයකා	586
මනෙයිලිකාය	502	මුලායපටිකසසනාරහො	402
මරුමං	48, 152	මුසිකා	16
මලලකෙන	6	මුලුකං	164
මලලවුට්ඨිකා	2	මෙත්තාච්ඡාරෙන	588
මඤ්ඤං	86	මෙද්දනධමො	568
මසාරකං	134	මෙද්දනධමො	548
මසාරගලං	430, 432	මෙරයං	568
මහජිකො	168	මොකාවිකාය	114
මහනිකරො	174	මොසපුරිස	2, 174, 196, 260
		මොසසුත්තකං	34
		මොහාගතිං	226

ය	පිටපිකා	උ	පිටපිකා
යථා අකුසලං	280	ලෙසකප්පන	188
යථාබාලං	280	ලොකායතං	100
යථාමුළුභං	62, 280	ලොභාරසො	428
යථාච්ඡේදන	114	ලොමං	402
යථාච්චිඛිං	478	ලොමහංසො	160, 162
යනිකකං	132	ලොහකවාහං	204, 208
යමකකවාටං	156	ලොහකුලී	204, 208
යාග්‍ර	158, 376, 406	ලොහනාලං	132
යාග්‍රභාජකො	228	ලොහහණිකං	90, 114
යානුසංසාතෙන	528	ලොහභාණකං	204, 208
යාවජීවිකං	210	ලොහමයං	36
		ලොහවාරකො	204, 208
		ලොහිතමධ්‍යා	430, 432
		ලොහිතකුපධානං	200
රකධාවරණභුක්ඛියා	286		
රච්ඡං	292		
රජනං	162, 402		
රජෙන	380		
රජොකිණ්ණණ්ණන	470	ව්‍යාකරමානො	572
රජොහරණං	562	ව්‍යුහෙ	484, 486
රක්ඛියා	70, 160, 162	විශුලියො	134
රථකෙන	114	විද්‍යාකෙන	114
රථකුරං	182, 200	විච්චං	106, 176
රථිකාය	24, 484, 486, 504	විච්චකුටියො	168
රථියාය	508	විච්චකුටී	108
රසහරණියො	98	විච්චකුපං	106
රාජකෘතක	292	විච්චකුපමිති	372, 374
රාජකෙනපුරෙ	570, 572	විච්චපාදකං	108
රාජහවී	512, 516	විච්චපාදකාය	374
රාහු	568	විච්චමග්ග	370
රුකකිකුලං	140	විච්චිකො	344
රුකකිමුලිකා	298	විච්චපරො	478
රුකකිමුලෙ	172	විච්චං	92
රුද්‍රමානා	468	විච්චසකං	112
රුහිරං	286	විජ්ඣි	502
රොමනථකො	82	විජ්ඣිකමාලං	112
		විජ්ඣණ්ණන	272
		විජ්ඣපටිකමුඛං	534
ලංකේෂ්වරි	502	විජ්ඣං	162
ලංකාකුලං	140	විධකවිකො	280
ලංසුනං	104	විධො	286
ලංසුනානං	68	විනපකො	128
ලාභසංසාරසිලොකං	268	විරං	478
ලාභසංසාරසිලොකෙන	258	විලිකිකං	8
ලුඛ්‍යසන්නා	298	විලිකි	204, 208

ස	පිටුවක	ස	පිටුවක
සංයොගාය	482	සත්තාභටරීති බුදුකො	544
සංවේලි යං	96, 510	සත්තිකාය	114
සංසරණසිටිකං	148	සතපදියො	132
සඋත්තරවජ්ඣං	182	සතපදී	16
සත්තපුත්තියා	432	සතවලිකං	96
සත්තපුත්තියො	574	සතිපට්ඨානා	432
සතටෙහි	168	සතියා	160
සකදගාමී	174	සත්ථක	36, 38, 232
සකවංශං	258	සත්ථාරො	262
සකාසාචා	534	සත්ථසාසනෙ	164
සංගකථං	162	සද්ධි විහාරිකා	376
සංකල්පිකං	514	සන්තානකං	338, 380
සංකසසරසමාචාරො	432	සන්දසුතිකා	476
සංකසායනතිකො	520	සන්දසුතිකො	558
සංකාරං	338, 380	සන්දිට්ඨ	454
සංකිත්තාභිමයං	36	සන්තිධිකතං	508
සංකිත්තෙන	480	සන්තිධිකාරකභොජනෙ	592
සංකිතා	430, 432	සන්තිසජ්ජං	218
සංකිතියාය	482	සන්තිසිත්තගඛනා	532
සංකිතෙරො	586	සසපි	232
සංකිතානාකරණං	456	සපදනං	352
සංකිතභක්තං	222	සංකිකණ්ඨානි	504
සංකිතභෙදය	302	සංකිද	162
සංකිතභෙදං	296	සංකිතිලකානි	504
සංකිතභෙදෙ	456	සංකිපිතකානි	504
සංකිතරෙනෙන	396	සංකිමමෙ සුද්ධිකානි	504
සංකිතරාජී	318, 456	සංකිමභානාමරත්තානි	504
සංකිතරිතවා	362	සංකිමභාරඛාරත්තානි	504
සංකිතවිච්ඡානං	456	සංකිමලොභිතකානි	504
සංකිතාටිකණ්ණිකා	368	සංකිච්ඡානං	426
සංකිතාටිකණ්ණිකා	40	සමපන්නං	294
සංකිතාටිපලප්ථකා	90	සමපභංසිතා	476
සංකිතාටියො	356, 376, 406	සමපභංසිතො	558
සංකිකං	202	සමුදායෙ	86
සංකිකා	158	සමුභංගෙන	454
සංකිකාලො	514, 516	සමුභින්නං	512, 514
සංකිව	464	සමුච්ඡේදනි	72
සංකිසුත්තියා	598	සමුච්ඡේදනෙන	128
සංකිසාසං	88	සමුච්ඡිභුතෙ	434
සංකිභවත්තිකං	142	සමුච්ඡපටි සුද්ධං	426
සංකිසාන	460	සමිතිකිත්තො	350
සංකිසානං	136	සමිසුපකො	350, 352
සංකිසරසවිකියා	188	සමාදිපිතා	476
සංකිසතිකා	598	සමාදිපිතො	558

ස	පිටුවක	ස	පිටුවක
සමාදානං	506	සිසුනෙලකෙන	8
සමානාසනිකො	198	සිසානි	84
සමුක්කෙථිකො	476, 558	සිසාවකාරකං	352
සමුදයධම්මං	162, 282	සිත්තං	406
සරජා	340	සිරි.සපනතරායෙන	444
සරඬු	16	සිරි.සපානි	16
සරභඤ්ඤා	12	සිරි.සපෙ	130
සරභාණකං	578	සිලාවයං	36, 42, 44, 48
සරසිං	312	සිලාපාකාරං	48
සරාගාය	482	සිලාසනථරං	46
සරාජිකාය	270	සිලාසොපාණං	36, 44, 48
සරෙ	12	සිවිකං	526
සලෙලබ්බිකනිකො	302	සිවිකාගග්ගං	146
සලෙලබ්බසස	296	සිතකාලො	382
සලාකං	34, 324, 326, 594	සිතිභූතො	162
සලාකභනං	222	සිලකථං	162
සලාකවාතපානං	134	සිලවිපක්ඛි	438
සලාකභකේන	114	සිසාපාලකං	352, 356
සලාකාය	224	සිසාපාමාණං	140
සව්වනීයං	524	සුමෙකක	336, 342
සවික්ඛියො	428	සුඤ්ඤානාචිතාරෙන	588
සභධම්මිකො	572	සුඤ්ඤාගාරෙ	166
සභිතාසභිතසස	312	සුක්කං	510
සාකියා	252, 254	සුක්කනාථිකායො	34
සාගාරං	532	සුක්කනනිකො	174
සාට්ඨගාභාපකො	232	සුක්කවට්ටියා	500
සාමඝිං	446	සුක්කචිතධෙහ	594
සාමණකං	582, 584	සුක්කවෙණියා	500
සාමභේරපෙසකො	234	සුක්කසො	458
සාමභේරෙ	98	සුතධරො	458
සාමීවිකම්මං	472	සුතසනතිවියො	458
සාමුක්කංසිකා	162, 282	සුඤ්ඤා	432
සාරෙනට්ඨා	524	සුඤ්ඤාවාසකාසිකා	582
සාලිකෙකකෙත	476	සුඤ්ඤාවිඤ්ඤා	458
සාලිඤ්ඤං (පාසාදං)	200	සුඤ්ඤාසියානි	476
සාලොකෙ	502	සුඤ්ඤාවනතිනි	458
සාසපකුණං	144	සුඤ්ඤාච්ඡන්දනන	352, 356
සිසංයාය	18, 80	සුරං	568
සික්කාසම්මනි.	80	සුරුසුරුකාරකං	352
සික්කාපට්ටිකානං	534	සුචිතිවිඤ්ඤානි	458
සිට්ඨිකං	512, 514	සුසංවුතෙන	352, 356
සිඬ්ඬිලොණකපෙසා	566, 578	සුසානං	404
සිඬ්ඬාටකෙ	484, 486	සුච්චි	232
සිසුනෙලකං	144		

ස	පිටුවක	හ	පිටුවක
සුචිකං 30, 38, 44, 48, 108, 132		හට්ඨො	300
සුචිසට්ඨිකං	426	හත්තකොවජං	502
සුචිසරං	582, 584	හත්තකරං	182, 200
සුචියො	36	හත්තිඤ්ඤානකං	352
සුනං	502	හත්තිලොභකං	352
සුනෙහි	470	හත්ථණකෙන	8
සුපාති	158	හත්තකං	142
සෙබ්බජිනාති	336, 342	හත්ථ ධර්මකං	526
සෙට්ඨි	158	හත්ථිකාරෙන	358
සෙනට්ඨිකා	476	හත්ථිලක්ඛකෙන	358
සෙනවිණණ්ණකරණමනෙත	208, 210	හත්ථාහරණං	8
සෙත්ථාසනං	194, 218	හත්තීනාගො	174
සෙත්ථාසනගාහා	194	හත්තීහණං	292
සෙත්ථාසනගාහාපකං	190	හත්තීසොණධිකං	96
සෙත්ථාසනපඤ්ඤාපකො	224	හත්තී	160
සෙමකං	98	හත්ත 196, 202, 204, 506	
සෙය්‍යායො	172	හත්තියං	128
සොත්ථාපකතිථලසව්ඡිකිරියායං- පටිපනොත	434	හම්මියගඤ්ඤා	146
සොත්ථාපනොත	174	හම්මියෙසු	292
සොපාණකලෙබරං	70	හරායමානො	562
සොපාණං	108	හරිතකපකකිකං	502
සොහකං	92	හිර ඤ්ඤං	168, 566
සොසානිකො	134		
සොසො	512, 516		

නැවත මුද්‍රණය - සම්මුද්ධ ජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ මාලා

1	පාරාජිකා පාලි	
2	(i) පාචිත්තිය පාලි	
	(ii) පාචිත්තිය පාලි	
3	මහාවග්ග පාලි	I
4	මහාවග්ග පාලි	II
5	(i) චුල්ලවග්ග පාලි	I
	(ii) චුල්ලවග්ග පාලි	II
6	(i) පරිවාර පාලි	I
	(ii) පරිවාර පාලි	II
7	දීඝනිකාය 1	
8	දීඝනිකාය 2	
9	දීඝනිකාය 3	
10	මජ්ඣිම නිකාය	I
11	මජ්ඣිම නිකාය	II
12	මජ්ඣිම නිකාය	III
13	සංයුක්ත නිකාය	I
14	සංයුක්ත නිකාය	II
15	සංයුක්ත නිකාය	III
16	සංයුක්ත නිකාය	IV
17	(i) සංයුක්ත නිකාය	V
	(ii) සංයුක්ත නිකාය	V
18	අංගුත්තර නිකාය	I
19	අංගුත්තර නිකාය	II
20	අංගුත්තර නිකාය	III
21	අංගුත්තර නිකාය	IV
22	අංගුත්තර නිකාය	V
23	අංගුත්තර නිකාය	VI
24	චූළිංක නිකාය	I